

I. BREZOIANU.

REFORMELE
ROMANILOR

SÉU

COLLECȚIUNE

DE TOATE

LEGILE SI REGULAMENTELE INTRODUSE IN ADMINISTRATIA

ROMANIEI

DELA 1859 IANUARIU PÎNŌ LA 1864 OCTOMYRIU

DONAȚIUNEA
MIHAI BOERESCU

BUCURESCI

LIBRĂRIA

SOCECU & COMPANIE.

TIPOGRAFIA

STEFAN RASSIDESCU.

1864.

 A vedea dosulŭ cuvertei.

REFORMELE ROMANILOR

Document

Inv. A. 48.591

I. BREZOIANU

REFORMELE ROMANILOR

SÉU

COLLECȚIUNE DE TOATE LEGILE ȘI REGULAMENTELE INTRODUSE IN ADMINISTRAȚIUNEA ROMANIEI DELA 1859 IANUARIŪ, PINĂ LA 1864 OCTOMVRIŪ.

DONAȚIUNEA
MIRAI BOERESCU

2669

BUCURESCĂ

LIBRĂRIA
SOCECU & COMPANIE.

TIPOGRAFIA
STEFAN RASIDESCU.

1864.

A vedea dosulŭ cuvertei.

845
64215

20/11/52

CONTROL 1953

LIBRARY

1953

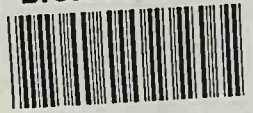
REFORMATE

ROMANIA

no

COMITATUL DE TOATE LEZILE SI REQUALIFICAREA LOR
IN ADMINISTRATIILE ROMANIEI DE LA 1953
CANTARUL PIZĂ LA 1953 OTOBRINĂ

B.C.U. Bucuresti

C64215

BUCURESTI

TIPOGRAFIA

STEFAN RASIDESCU

LIBRARIA

SOCIETATE A COMPANIEI

1894

A vedea dosul cuvelei

1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100

TABLA DE MATERII

PARTEA I.

<u>Prefață</u>	<u>Pagina</u>
I	
MINISTERUL DE INTERNE, AGRICULTURĂ ȘI LUCRĂRI PUBLICE	
Lege asupra recrutăției	1
Regulamentu de modelu depe care are să se facă recrutăția prin sorți	13
Regulamentul esternatului și internatului spitalelor civile	22
— relativă la directori de prefecturi	23
— pentru organizația stabilimentelor penitențiare din România	76
Reorganisația postelor și tarifele	85
Aședemântul telegrafiei electrice, prin care se regulază tarifele corespondințel interne și esterne	118
Organizația direcției generale a serviciului sanitaru	121
Regulamentu subt titlu de proiectu pentru consiliurile de igienă și salubritate publică	123
Regulamentu pentru administrația tipografiei Statului	129
— pentru serviciul vătêșeilor sătesci	132
— subt numirea de instrucții pentru modul înscrieri născuților, căsătoriiților, morților, în condicele de actele civile	148
Regulamentu pentru ordinea în care are a se tipări pe viitor la imprimeria Statului tôte tipăriile publice	150
Lege constitutivă a consiliului de Statu	157
— pentru înmormintări	158
Regulamentu pentru înmormintări	158

	Pagina.
Legea comunală	172
— consiliurilor județene	192
Regulamentu pentru modul efectuării adjudicărilor în lucrări publice, ...	210
Lege pentru construcția drumului între Focșani și Buzău, între Délu-saru și Balșu, între București și Craiova prin Pitesci și Slatina.	216
Lege pentru concessia unei căi ferate în partea din stînga Milcovului	—
Lege pentru concessia unei căi ferate în partea din dreapta Milcovului.	224
Regulamentu pentru organizația corpului inginerilor civili.	231
— specialu subț numirea de jurnalul Consiliului prin care se regulază contabilitatea lucrărilor publice, etc.	239
Regulamentu pentru serviciul de controlu asupra operațiunilor privitoare la serviciul căilor ferate	272
Lege pentru concessiunea drumurilor ferate în partea din dreapta Milcovului	275

II

MINISTERUL DE REBELU

Lege relativă la instrucțiunea armatei din România.	289
— — la înființarea trenului ôstei, companiei meseriașilor ostași, etc.	291
Regulamentu scôlei militare.	292
Lege pentru înaintarea în rangurile militare	321
— — ierarhia militară.	324
— constitutivă a stăbilimentului dotațiunii ôstei	—
Regulamentu administrativu allu stăbilimentului dotațiunei ôstei.	326
Regulamentu stăbilimentului de invalizi	338
— pentru comandamente militare	340

III

MINISTERUL JUSTIȚIEI, CULTELOR ȘI INSTRUCȚIUNII PUBLICE

1. Direcția justiției.

Lege constitutivă a secției III la Tribunalul civilu de Ilfov.	349
— constitutivă a Cîrții de casațiune.	350
Lege asupra desființării timbrului și aplicarea legii din 28 fevr. 1847, pentru taxe de judecări și în partea din stînga Milcovului, precum și aplicarea articolilor 10 și 11 din regulamentul pentru litațiție, relative la taxa de transmitere, precum și aplicarea legii din 1852 April. 2, relative la taxa vindărilor de bună voie.	368

	<u>Pagina</u>
Legea preselor	369
Regulamentu pentru aplicarea legii de presă	377
Lege pentru aplicarea codicei de comerciu a Țerei românesce și în Romania de peste Milcovu	379
Lege pentru înființarea unei Curți de apel la Focșani	380
2. Direcția Cultelor și instrucțiunii publice.	
Lege pentru regularea stipendiilor scolarilor, atît celloz din intru în țeră câtu și acelloz ce se trimitu în străinătate	381
Regulamentu pentru administrația arhivei Statulu	383
— — — serviciulu de inspecțiune scolară	386
— — — scôla superiôră de litere din București	394
Lege asupra secularisării averilor Monăstiresci	396
IV.	
MINISTERUL FINANȚELOR ȘI ALLU DOMINIURILOZ	
Lege relativă la pensiuni	397
Regulamentu provisoriu pentru administrarea vămilor	398
Lege pentru diurna deputaților Adunării legislative	418
— prin care se regulază modul administrari veniturilor Statulu din vămi, saline, esportatiă și importațiã	419
Lege relativă la contribuția foncieră	—
— — — taca de transmitere asupra proprietăților aședeminteloz publice	423
Tarifa mărfurilor de esportatiă	424
Regulamentu subt titlu se proiectu pentru regulata liberare a pensiuniloz de către foncționari tesaurulu	436
Lege care suprimă drepturile d'asupra esportatiuni ce se prelevau de către vămile române din stînga Milcovulu, dela produsele brute, manufacturale ca și de la vite	439
Lege care regulază drepturile implinitoriloz și îndatoririle contribuabililoz înainte de urmărire	—
Regulamentu asupra impliniri și urmărilor în materii de contribuții directe și alte venituri alle Statulu	444
Dispozițiã administrativă relativă la esportul sării	467
Regulamentu pentru serviciul inspecției de finanțe	—
Lege pentru unificarea contribuției de poduri și șosele	471
— — — — — fonciere dela proprietățile — de mână-mortă	—
Lege pentru unificarea contribuției fonciere dela proprietățile imobile de or ce natură	472
Lege pentru unificarea tacei de transmitere asupra proprietăților de or ce natură alle aședeminteloz publice	—
Lege asupra patenteloz	473

Lege pentru unificarea contribuției personale și a scutirilor de
 care urmează a se bucura unii din contribuabili 496

Regulamentu instructiv pentru aplicarea legilor de contribu-
 țiuni directe 498

Regulamentu pentru aplicarea legii patentelor asupra comer-
 cianților ambulanți 595

Lege pentru înființarea tacsei de 10% de la pensiile plătite de-
 Statu câte vor trece peste 500 lei 605

Lege prin care se autorisă ministrul finanțelor a emite bo-
 nuri de tesauru cu dobândă legală, dar a căroru valoare să
 nu treacă suma de 10,000,000 lei 606

Lege constitutivă a curții de conturi . . . . . —

— asupra comptabilității generale a Statului 615

Regulamentu relativu la comptabilitatea publică 632

Lege constitutivă a consiliului de avocați pe lângă Ministeriu . 644

Regulamentu legii constitutive a consiliului de avocați . . . 645

Regulamentu și instrucții pentru serviciul pădurilor și alu bri-
 gadierilor 646

V.

MINISTERUL DE ESTERNE

Regulamentu de navigațiune pentru marina comercială 653

PARTEA II.

I.

MINISTERUL DE INTERNE, AGRICULTURĂ ȘI LUCRĂRI PUBLICE

Statutul desvoltător convențiunei din 7/12 August 1858 659

Aședemintul electoral 663

Lege prin care se regulădă proprietatea rurală 670

Lege prin care se modifică Art. 14 alu Consiliului de Statu . . 679

Lege prin care se modifică Art. 3 din Legea pentru înființa-
 rea Consiliurilor județene 680

Lege prin care se adoptă sistemul metricu de măsuri și gre-
 utăți dupe etalonul prototipă alu Franciei . . . . . —

Lege prin care se reguleadă ca darile către Comună să se
 adune tot ca celle către fiscu prin aplicarea legii de ur-
 măriri, luându-se tot într'o vreme și dispoșiți pentru în-
 plinirea remășițelor 684

Lege pentru înființarea Camerele de Comerciū 685

II

MINISTERUL DE REBEL

Lege prin care institutiunea dorobanților din țerra romănes- că se întinde și în partea din stînga milcovului	693
idem despre aceea a grănicerilor.	695

III

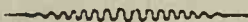
MINISTERULŪ JUSTIȚIEI CULTELOR ȘI INSTRUCȚIEI PUBLICE.

Lege prin care se suprimă secțiunea I a reclamațiilor din cor- pulă Curții de cassațiune	697
Lege prin care se modifică legea constitutivă a Curții de Cassațiune	698
Lege prin care se dă streinilor domniciliați în România drep- tulă de a cumpăra averi ne-mișcătore în țerră	701
Lege pentru aplicarea constringerii corporale în materii de datorii	—
Lege de espropriațiune pentru causă de utilitate publică	712
Regulamentă pentru Bibliotecile publice	726

IV

MINISTERUL FINANȚELOR.

Lege privitoare la Pensionarii Statului, ce ară voi să iea fonc- țiuni publice	733
---	-----

PREFACIA.

Lipsa simțită de mai mulți cetățeni de a avea reformele intruduse în administrația României, dela 1859 încôce, m'a îndemnat să facă această colecțiune de legile și regulamentele răspândite în Monitoru și în diferite alte broșure. Subt această impresiune, adunându-mi materialul necesariu și procedându la tipărire, am împărțit colecțiunea formată în două părți:

Cea d'ânteu, coprinde atât legile votate de Adunarea electivă întărite de Domnitoru și promulgate, câtu și regulamentele cari, elaborate în urmarea art. 14 din convențiunea din 7/19 Aug. 1858, au fostu aprobate de consiliul ministrilor, sancționate de Domnitor și promulgate și elle, nedându ospitalitate ver unei legi sau regulamentu pe care nu le am găsitu revestite cu aceste formalități; cea de adoa cuprinde toate actele de reorganizare emanate de la Guvernă, și care în virtutea art. XVIII aliiniatul allu doilea din statutul din 2 Iulie, au putere de lege.

La coordonarea acestor documente am luat de temeiū materia și vechimea, imprimându, în partea I-a, actele simplemente și menționând numai spre sciință, decretul domnescu care le au întărit, ca colecțiā noastră să nu se încarce fără o necesitate absolută; iar în partea II legile fiind mai puțin numeroase, le am lăsat așa cum au fost tipărite.

Creștură necesariu a face aceste comunicări publicului ca să cunoscă nu numai procedarea mea, dar și cauza omiterii din acest volumine a ver unor proiecte de legi sau regulamente ce s'au vădută publicate, fără să fiă trecute prin formalitățile cerute.

Aceste comunicări făcute, îmi rămâne numai a spune că oșebit de pedicele ce se ivescă tot d'auna în ver ce stată, în circumstanțe analoge cu alle noastre, au mai contribuit, la reorganizarea României, și altele cari nuși aveau șorgintea în țără. Cu toate acestea, colecțiunea de legi ce presintămă, elaborate toate sub auspiciile lui *Alesandru Ioan I*, este o probă necontestabilă că *Românii sunt virsnici*, că ei știu să se reorganiseze singuri și să și administreze țera fără concursul sau intervenția nimunui din afară. Apoi promulgarea *codiceii civile cu procedura ei*, ca și a altor legi organice de cari mai avem lipsă și pe care le adăstăm din și înzi dela bărbații luminați ce conducă astăzi trebile țerei, vor desmînți cu desevirșire acusațiile gratuite ce unii au respândit în străinătate asupra Românilor și țerei lor, amețiți pôte de frumoșele instituțiuni ce ved că se formă, de numele de simplu pîrîu ce a remas Milcovului, de luarea înapoi unei a patra parte din pămîntul României ce se specula de străini, de părerea de rău că claca nu se mai gășeșce de cătă în vocabularul român, de spaima în fine că desmoleniții deveni rō cetățeni, prin așezămîntul cellu nou electoralu. De aceea, faptele fiind mai elocuinte de cătă vorbele, puiu aceste reforme în circulația, mulțumind că cetățenu român, tutulor cellor ce au asudat spre confecționarea lor, căci eu n'am făcut de căt am ostenit și am stăruit pentru adunarea și publicarea lor într'acestă mod, cu singurul scop d'a înlesni pe concetățeni mei în ași cunoscă legamente drepturile și datoriile ce au către țera lor.

1864 Octomvriu 23.

I.

MINISTERULU DE INTERNE AGRICULTURĂ ȘI LUCRĂRI PUBLICE.

LEGE ASUPRA RECRUTAȚIEI¹⁾

Art. 1-iü. Conform art. 46 din Convenție, legiuirea din regulament de la aneasa 1, titlul 2, § 5 prin care *«se apără clasele privilegiate de a da recruți»* se desființesă.

Art. 2. Dispozițiile legiuitoare asupra tragerii la sorți din aneasa 1, titlul 2, art. 9 și 10, se vor pune în lucrare chiar de la viitoarea recrutație.

REGULAMENTE ȘI INSTRUCȚII

de modul după care are a se face recrutația prin sorți²⁾.

SECȚIA I-IA.

Art. 1. Armata se recrută:

1. Prin tragere la sorți, în anul ce urmăseă îndată după împlinirea celui de al 19-lea an al vârstei (*astă întâiea dată vor trage la*

1) Saneționată prin decretul cu Nr. 376 din anul 1859.

2) Saneționarea e pusă pe referatul Ministrului cu Nr. 5953 din anul 1859.

soști toți accia cari de la 1-ii Ianuarie 1859 până la 31 Decembre 1859 vor fi implinit vârsta de 19 și 20 de ani).

2. Prin înscriere de bună voe a Românilor între 16 și 35 ani.

Art. 2. Până la vârsta de 30 ani, nici unu Român nu pote fi priimit într'unu serviciu publicu civil sau militariu, daca nu va dovedi că a implinit aatoria impusă de legi pentru conscriptia (recrutatie). Se înțelege că articolul acesta nu se aplică de cât la Români care până la 31 Decembre 1859 nu au ajunsu la vârsta de 19 ani.

Art. 3. Legea care otărăsce numărul omenilor din cari trebuie să se compunē armata română, va coprinde și contingentulu (numērul) ce trebuie să se iec pe tot anul, precum și o tablă a repartitiei (impărțirei) acestor omeni între deosebitele județe în raport cu populația fie căruia. — Acest contingent este pe anul 1860 de 1196 de recruți.

Art. 4. Sub-repartiția (sub-impărțirea) între ocōle sau plăși, se face pe tot anul de administratori cari prin sub-administratori îndreptēsă consiliurilor sătesci copie după acea impărțire.

Art. 5. Fōia repartitiei (impărțirea) trimisă de administrația stă afișiată (lipită) opt zile la ușa casei Consiliului.

Art. 6. Contingentul (partea de omeni) a fie căruia plăși, se dă prin tragerē la soști între juni Români cari au domiciliul lor în acea plasă și cari au implinit 19 ani între 1 Ianuaru și 31 decembre a anului espirat.

Art. 7. Sunt priviți ca domiciliati în comună;

1. Juni emancipati ajunsii în vîrstă sau ești de sub epitropie, scriși în oscire, stabiliți afară din comună, aflători în streinătate (absenți) sau închiși, daca muma sau epitropi au domiciliul lor în comună, sau daca sunt fi de tată espatriat, dar care eși avea cel după urmă domiciliu în acea comună.

2. Juni însurați a căror tată sau mumă în cas d'a nu avea tată, sunt domiciliati în comună, afară numai de vor dovedi că au domiciliul lor adevărat în altă-comună.

3. Juni însurați și domiciliati în comună, chiar daca tata sau muma lor nu vor fi domiciliati acolo.

4. Juni locuitori în comună cari ar fi în veri-unul din casurile precedente și cari n'ar putea dovedi înscrierea lor în altă comună.

Art 8. Un copil găsit sau lepădat crescut într'un așediământ publicu, se socotesce domiciliat în comuna în cari se află acel așediământ; dar aceia cari vor fi ajuns la vîrsnicie inaintea epocēi prescise pentru tragerē, trebuie să se înscrie și să se supue trageri, acolo unde locuesc.

Art. 9. Consiliul sătesc sau orășianesc trebuie să constate și să se asecure despre existența junilor cari lipsesc în străinătate, sau în alte comune în țēră.

Deslușirile luate în acēstă privință de la rude sau de la locuitori, trebuie trecute în colōna observațiilor în tabla recensamentulu.

Art. 10. În fie care an în cele d'ântēiu zile ale lunei lui Ianuaru (astă una și singură dată în cele d'ântēiu zile ale lui Februaru), Consiliurile sătesci și orasienescl, ēr în Bucurescl vornicia orășulu vor însemna în foile trimise de administrații tabla de re-

censementu junilor cari până la 31 decembre au împlinit 19 ani (astăună dată și cei cari vor fi împlinit 20 de ani) după modelul următoru:

JUDEȚUL _____ Comuna _____ Plasa _____	Nr. _____	PRONUMELE	_____	
		NUMELE	_____	
	DATA NASCERII LUNA _____ ANUL _____	TATĂL	_____	
		NUMA	_____	
		DOMICILIUL	_____	
		OBSEVAȚIILE	_____	

Art. 11. Consiliurile comunale și municipale sunt datoro a chiâma pe toți juni cari pot fi trecuți în tablă, și să ia de la dênși deslușirele ce le pot fi de trebuință într'acêsta; și ca să nu le scape veri unul din vedere, vor consulta registrele de nascere, de paspor-turi și ori ce alte acte publice. În lipsa de act de nascere, a ju-nilor ce se pot socoti că sunt de clasa anului acela, deputați sa-telor și președinți Magistraturilor se vor putea raporta la declara-ții a omenî notabili din comună.

Art. 12. Juni cari lipsesc trebuiesc înscriși; de sunt militari să se însemnese arma și regimentul din care fac parte, de aũ altă profesie, să se însemnese profesia și persóna la care locuiesc.

Art. 13. Nimeni nu este priimit în armata Română daca nu este Român. Străini însă, născuți în țeră, cari la timpul majori-tăți vor cere calitatea de Român potrivit legilor, vor fi îndată supuși lezei recrutației.

Art. 14. Dacă naționalitatea străină nu este destul de bine constatată ca să pótă Consiliul să ia răspunderea asupra'î, junele trebeu să'î îndreptese o declarație care să se trimită îndată către administratore; daca și acesta va fi în nedomirire despre acea na-ționalitate, o trimite judecătoriei ca să otêrêscă despre validitatea (temeiul) reclamației.

Otărîrea judecătoriei se comunică Consiliului din vreme, ca să se urmese coprinderêi ei.

Reclamația se face după modul următoriu:

„Eu sub-scrisul . . . născut la . . . domiciliat în co-muna . . . plasa . . . județiul . . . declar că sunt fiu de străin neimpământenit, și prin urmare cer a nu fi supus la îndatoririle recrutației în Principatele-Unite (iscălitura.)

„Făcut la . . . în . . .

Veđut de noi Consiliul satului.

Art. 15. Sunt nedemni d'a fi ostași acei ce vor fi fost osin-diți la pedesă afflictivă (saũ infamante.)

Art. 16. Juni cari după notorietate publică (mărturisirea pu-blică) se cred că sunt în vîrstă de tragere la sorți, și cari mai nainte de tragere nu pot aduce un extract din actele civile, dovedi-tor de adevêrata lor vîrstă, se supun la datoriile impuse de numê-rul ce vor fi dobêndit.

SECTIA II-A.

Scutiri și apărări.

Art. 17. Sunt esemptați (scutiți) și înlocuiți după ordinea nu-merilor, aceia cari după numerile dobîndite ar fi să facă parte din contingent (numêrul), dar care se află în unul din casurile următore:

1. Aceia cari n'au mêsura de un metru 60, mêsură cerută de regulamentul ostășesc.

2. Aceia a căror slăbiciune fizică îi ar pune în condiție nepotrivită cu serviciul, după prescripțiile regulilor ostășesci.

3. Cel mai în vîrstă dintre orfani, fără tată și fără mamă.

4. Unchiul, fiul, sau cel mai în vîrstă d'între fii; sau în lipsă de fi cel mai în vîrstă d'între gineri; în lipsă de fi și de gineri, nepotul unic sau cel mai în vîrstă d'între nepoții unei femei actual. văduvă, sau a unui tată orb, sau în vîrstă de șapte-deci ani, sau cu vre o infirmitate constatată, din pricina căria nu s'ar putea hărăni.

5. Cel mai în vîrstă d'între doi frați chiămați să tragă, dacă amînduoi ar fi însemnați de sôrtă să fie ostași, și dacă amînduoi se dovedesc buni pentru serviciu. Între doi frați gemeni, scutirea se dă celui născut întîiu.

6. Acela al cărui frate se află sub stéguri fie sub ori ce condiție; (dorobanți și grăniceri coprînși.)

7. Acela al cărui frate a murit în serviciul activ, sau s'a betejit, sau s'a prenumărat în retragere pentru vre o rană dobîndită servind unei comenți, sau pentru vre o meteahnă dobîndită în armată.

Art. 18. Drepturile de esecție se aplică și în folosul copiilor firești dar legitimați.

Art. 19. Sunt datori administratorii a numi pe fie-care județiu unu, doi sau trei medici, însărcinați a statua asupra stării sanitare a junilor înscriși; și cari medici vor urma după instrucțiile date de consiliul sănătăței armatei, cu aprobarea Ministeriului trebilor militare. Aceste instrucții specifică lămurit (deslușește) despre metehnele și bólele necompatibile (în contra) cu serviciul militar.

Art. 20. Medicii sau oficierii de sănătate numiți de administratori după coprinderea articolului precedent, însoțesc consiliul de revisie în călătoriile sale, precum și în lucrările ulterioare (ce urmésă).

Infirmitățile se cercetésă cu ușile închise de faciă cu consiliul de revisie.

Art. 21. Sunt apărați de tragere:

1. Elevii scólei militare.

2. Junii din scólele publice civile cari mai nainte de timpul tragerii au contractat cu consiliul pentru învățăturile publice de a se da la instrucția publică; și junii din seminare destinați preoției de ori ce rit: ênsă, unii și alții, dacă la vîrsta de 25 ani nu se vor afla în serviciul la care s'au destinat, atunci se supun la tragere, și serviciul se socotesce în acela al clasei în care a tras.

3. Junii, cari vor fi căscigat premiele întîiu la cursul general al colegiurilor.

4. Junii a căror dispoziții în arte, sciințe și literatură, sunt recunoscute dacă autoritatea competentă va îndrepta cererea către ministeriul învățăturilor publice. Acéstă cerere ca să aibă efect trebuie aprobată de Domn.

Art. 22. Drepturile la scutire sau la apărare ca să folosescă

acelora ce le cer, trebuie să se dovedescă atunci când consiliul de revoie cercetese și otărasce asupra junilor cari or să fie chiamați a face parte din contingentul plășei.

Art. 23. Junii, cari se află în vre unul din casurile de scutire în cas de a cădea la sorți, și de apărare la tregere la sorți însemnate în articoli precedenți trebuie să infăciășese din vreme un certificat din partea Consiliului sătesc sau a Magistratului care trebuie să însemnese împregiurarea în tabla recensementului în colona observațiilor.

SECTIA III-A.

Formarea listelor.

Art. 24. Fie-care consiliu comunal sau municipal este dator a trimite sub-Administrației listă de junii clasei acelui an.

Art. 25. Lista se întocmesce după declarația junilor sau a epitropilor, după registrele stărei civile și după verice alt document sau informație.

Art. 26. Înscrierea recensementului se face după ordinul alfabetului numelor de familie, care trebuie să coprină numele, pronumele, data, locul născerei și domiciliul junilor însemnați, precum și al părinților.

Art. 27. În capul tablei se înscriu mai întâiu aceia cari în clasele anilor precedenți ar fi trebuit să fie înscriși și au scăpat din vedere, sau cari pentru un cuvint sau altul n'au fost înscriși.

Art. 28. Tabla se face în două esemplare; unul se trimite la 15 Ianuarie (astă ună dată la 15 Februarie) sub-administratorului, celalt rămâne la casa Consiliului ca să se infăciășese de Magistrat sau de Consiliul sătesc în ziua de tragere la Consiliu de revoie.

Art. 29. Până la timpul tragerii, Consiliul sătesc sau Magistratul, trebuie să însemnese mutările care se întâmplă junilor înscriși în tablă și să le comunice sub-Administrației.

Art. 30. Tabla se publică și se afișiasă prin două publicații la opt zile de interval (una după alta) Dumineca la porța casei comunale, se închicie diar despre acesta și se înscrie cu data lui în registru de publicații după modul următor:

„Noi, Consiliul Comunei..... plasa..... județul..... încredințăm prin acest act că, potrivit legii, tabla recensementului junilor clase 18..... s'au publicat pentru întâia (seu aduă oră) astăzi la..... ore de dimineață din aintea porței casei Consiliului. (sub-semnătorele).”

Art. 31. Consiliurile comunale sunt datore să afișese la ușa Comunei și să publice în bisericii locul, ziua și ora când este a se precede la tragere.

Art. 32. Junii cari din greșală sau din ver o întâmplare, or și care, nu s'au trecut în tabla vre unui an, se înscriu în tabla a-

nului următor, afară numai dacă junele ar fi împlinit vârsta de 30 ani.

Art. 33. Cercetarea tabelor de recensement precum și trage rea la sortu, se face la rezidenția sub-administrației în ședința publică, în prezența sub-administratoarei, a Consiliului Comunei, rezidenței sub-administrației și a trei alți deputați ai Comunelor celor mai populose din plasa.

Art. 34. Juni, părinți și alți interesați, fac observațiile lor în audul tutulor asupra junilor clasei, înscrși și neînscrși, și sub-administratoarele, după ce mai întâi consultă opinia deputaților de față, otărăse asupra fiă-cărei observația făcută.

Art. 35. Tabla îndreptată și otărită se sub-scrie de sub-administratoare și de cei 6 deputați.

Art. 36. Până a nu începe tragerea, se însemnă mai întâi ordinea Comunelor plășei prin sortu, și pentru acesta sub-administratoarele scrie pe bilete cadrate și d'o potrivă între d'ensele numele deosebitelor Comune ale plășai, stringe fie-care bilet în patru, le numeră și le aruncă într'un vas, le amestecă; deputatul cel mai bătrân le trage, și cel mai june le cetesce, și cei-lalți doi le înscrie pe o foie într'adins: după ordinea ast-fel determinată numele din tablele trimise se trag la sortu.

Art. 37. Sub-administratoarele înscrie în capul listei tragerii, la numerele cele d'ânteu, numele junilor cari prin fraudă (înșelăciune) și prin viclenie au încercat a se scuti și a se apăra.

Art. 38. După acesta, sub-administratoarele numeră în public numerele depuse în urnă, care trebuie să fie d'opotrivă cu al junilor chiamați a concura la tragere.

Art. 39. — Fie-care june se chiamă după ordinea ce ocupă în tabla Comunei sale, trage un număr care se citește în audul tutulor, și se înscrie de către deputați cei mai juni în două liste.

Art. 40. Părinții junilor cari lipsesc, sau în lipsa și a părinților, deputații Comunelor respective trag la sortu în locul lor.

Art. 41. Fie-care nume se înscrie în numărul ce l-a cădat.

Art. 42. Operația tragerii nu se poate strica sub nici o pricinuire.

Art. 43. Lista cu numele și cu numerele dobândite de fie-care nume se afișează în toate comunele plășei.

Art. 44. Deputații satelor, și la orașe președinții magistratelor, iar în București Vornicu Capitalei sunt datori să înscrie în tabla de recensuine ce se află la ei potrivit coprinderii Art. numerele cădute fie-cărui june din comuna sa.

Art. 45. Sub-Administratoarul îndreptă deputaților satelor prescurtări din lista tragerii ca să o potă comunica familiilor, și deputați sunt datori să le lipescă la ușa comunelor.

Art. 46. Afară de casurile legale de scutire, juni sunt datori să urmesce după numerele dobândite de fie-care la tragere.

Art. 47. Impărțirea numărului anual al omenilor între jude-

tie se face prin ordonanța Ministeriului din întru, după ce mai întâi se priimesce de la Ministeriul ostășesc numărul soldaților ce se cere pentru totă ostirea.

Art. 48. Sub-Administratorul îndreptă Administratorului copie după lista tragerii și după procesul verbal (jurnalul) încheiat în termenul însemnat în ordinu care fiescă timpul operației atingătoare de formarea tabloului recensiuinei și tragerii. Administratorul îndreptă Ministeriului din întru copie după acea listă.

Art. 49. Numărul recruților se calculează de Ministeriul din întru după numărul junilor înscriși pe fie-care tablă a plășii. Administratorul face repartitia între plăși după numărul junilor înscriși în tabla fie-căria comune.

Art. 50. Listele acestea se publică în comună prin afșuri mai nainte de deschiderea operațiilor de revisie.

Art. 51. Revisia operațiilor recrutației și cercetarea dovezilor aduse de acei căduți prin sorți în contingent, se face în ședința publică de către Consiliul de revisie.

SECTIA IV.

Consiliu de revisie.

Art. 52. Consiliul de revisie se compune:

1-ii. De Administratorii ca președinte, sau în lipsa lui de Secretari.

2-lea. De președintele Magistratului.

3-lea. De sub-administratorul plăși pentru fie-care listă de contingent.

4-lea. De un oficier orinduit de Domnii.

Art. 53. Consiliul de revisie ține ședințele sale una după alta, la fie-care residență de sub-Administrație pentru juni plăși.

Art. 54. Consiliul vede toate operațiile recrutației, judecă reclamațiile înfăcișate, și otărasce despre casurile de scutire sau de apărare; cercetă și aședă juni pe fie-cari la rindul lui după ordinea numerilor.

Art. 55. Pentru juni cari în ziua chiamări nu se înfăcișă sau nu trimit împuterniciți din partele, se urmăsa ca cum ar fi și faciă.

Art. 56. Otăririle Consiliului de revisie sunt nesupuse la nici o desființare, afară numai de casurile cari se ating de drepturile civile, a căror cercetare și otărire sunt de competența judecătorească. În asemenea cas Consiliul de revisie însemnă un număr după ordinea numerilor de tragere care să pôtă înlocui la întimplare daca tribunalul ar declara că nu pôte avea acele drepturi. Iar juni însemnați spre înlocuirea acelor nu pot fi chiamăți în activitate, de cât numai după săvirșirea judecății.

Art. 57. În asemenea cas chestia se judecă în ființa unui

membru delegat de consiliul de revisie, după suplica părți stăruitoare, tribunalul otărăsce fără termin și fără apel.

Art. 58. Consiliul de revisie la întimplare de a crede de trebuință să cêră înfăcișarea verii unui act sau alte cărți prin cari să pôtă da scutire, însemnêsă după ordinea numărului tragerii unû număr de juni cari sunt destinați a înlocui pe acei ce reclamă, în cas de a se priimi cererea lor. În asemenea cas nu se pôte da mai mult de 20 zile pentru înfăcișarea actelor sau dovezelor.

Art. 59. Consiliul de revisie după cercetarea listei a fie-că-rei plăși, proclamă lista numărului recruților cu numele fie-cărui chiămat, se însemnă și numele acêloră ce pot fi chiămați în locul acelor pentru cari nu s'au putut încă lua o otărîre desevirșită.

Art. 60. Deputați satelor trebuie să fie faciă la seanțele Consiliului de revisie fie-care pe câtă vreme se cercetěză juni comunei sale.

Art. 61. Deputați iscălescă și adeveresă certificatele de scutire sau apêrare ce pot înfăcișă juni comunelor, dați acêlor ce se pun înlocuitori, certificate în cari trebuie să însemnese:

1-ii. De cât timp sunt domiciliați în acea comună.

2-lea. De se bucură de drepturile lor civile;

3-lea. De n'au fost osindiți la nici o pedepsă corecțională, de fur, înșelătorie, (escroquerie), abus de încredere, sau atentat la bunele moravuri.

Art. 62. După formarea numărului recruților și încheerea listelor, sub-Administratorul transmite deputaților satelor și magistraturilor ca să se afișesie prin comune, buletinurile cu însemnarea celui după urmă număr chiămat din plasă, și liberarea tuturilor acêlor ce au avut număr mai mare.

Art. 63. Sub-Administratori mai trimit comunelor o listă a tuturilor otărîrilor Consiliului de revisie asupra deosebitelor reclamațiilor.

Art. 64. Acêstă listă se afișiasă în fie-care comună.

Art. 65. Listele còntingenților de plăși adunate formesă contingentul județului, și se trimit la Minister de către Administrație ca să le trimiță Ministeriului trebilor militare, ca să le trecă în matriculele armatei.

Art. 66. Timpul serviciului ostășesc se socotesc de la 1-ii Ianuariu al anului înscrierii în registrele matriculare o corpurilor armatei.

Art. 67. La 31 Decembre a fie-căruiă an în timp de pace, soldați cari și împlinesc timpul serviciului, priimesc slobodirea lor definitivă; iară în timp de resbel o priimesc ruma după sosirea corpului numărului de recruți destinați a i înlocui.

Art. 68. Când este a se da concedii nemărginite, se da la fie care corp militarilor cêlor mai vechi în serviciul activ de sub steaguri, preferinduse acei cari le cer.

Art. 69. Oamenii lêsăți în rezervă, sau soldați în concedie

pot fi supuși la revisuire (revues) și eserciții periodice după ordinul Ministeriului Ostășesc.

SECȚIA V.

Pentru sub-stituți și înlocuiți.

Art. 70. Toți Români sunt supuși serviciului militar, dar fiecare poate îndeplini această îndatorire saă printr'o substituție, saă prin înlocuire.

Art 71. Substituția saă a lua juni numărul unul altuia de bună voe a lor, se face:

1-ii. Între juni aceleași plăși, dar numai până la timpul încheierii listei numărului recruților aceleași plăși.

2-lea. După încheierea numărului recruților plășii, între juni înscriși pe această listă, dar numai până la data ordinului de drum a soldatului imatriculat.

Art. 72. (Sub-stituția) nu poate fi priimită dacă acel ce se înfăcișiasă în locul chiămatului nu este recunoscut bun de serviciu de către Consiliul de revisie.

Art. 73. În cas de desertare substitutul n'are nici o răspundere.

Art. 74. Substitutorul dă folóse familiei lui întocmai ca dacă ar fi fost chiămat la sorți.

Art. 75. Fie care se poate înlocui printr'alt Román, dintr'acei cari nu se află prin sorțe în numărul recruților, dacă va avea toate însușirile cerute de art... și dacă se va recunósce bun de Consiliul de revisie.

Art. 76. În cas de desertare a înlocuitorului, înlocuitorul e răspundător și în termen de trei luni după vestirea ce i se va face de către Ministerul militar, prin deputați sătesci, este dator să trimită un alt înlocuitor saă să se ducă însuși.

Art. 77. Folósele de apărare însemnate în art..... sunt în folosul înlocuitorului.

Art. 78. Înlocuitorul trebuie să fie liber de ori ce obligație impuse de legea recrutației.

2. Să fie în virstă de 19 până la 30 ani.

3. Să nu fie nici însurat nici vėdov cu copii. (Căsătoria înainte de 19 ani nu apėră pe nimeni de tragerea la sorți).

4. Să fie priimit de consillul de revisie, ca bun de serviciu.

5. Să aducă un certificat de la sat prin care se dovedească că se bucură de drepturile civile, că n'a fost nici odată osindit la o pedeapsă corecțională pentru fur saă încelătorie, abus de încredere, saă atentat la bnele moravuri.

6. Să aducă dovadă că a tras la conscriptie.

Art. 79. Actele de înlocuire se priimesc de Administrator, în forma actelor administrative.

Art. 80. Învoelile între înlocuiți și înlocuitorii, privesc es-

clisif pe séma contractanților, și se fac prin învoeli cu contracte, și a căror cercetări sunt de competența tribunalelor civile. (Ministeriul ostășesc va organiza sistemul de înlocuire într'un mod folositor armiei, și înlesnitor acelor cari vor voi și vor avea međiulóce d'a se înlocui).

SECTIA VI.

Despre scrieri de bună voie.

Art. 81. Români pot intra în armia Română, și fără a trage la sorti sau a înlocui pe alții, și prin scriere de bună voie, însă fără premii sau bani din partea Guvernului.

Art. 82. Ver-ce Român priimit de Consiliul de revisie se poate scrie soldat voluntariu.

Art. 83. Soldații cari și au împlinit termenul se pot reprimde (reangagia) în armie.

Art. 84. Scrierile de bună voie se pot face de Români cari împlinesc condițiile următoare:

1. Să aibă virsta de 16 până la 30 de ani împliniți. Soldații cei vechi se pot priimi până la virsta de 35 ani.

2. Să nu fiă nici însurat nici vėdov cu copii.

3. De va fi mai june de 21' de ani, să aibă consimptimentul tatălui, al mumei daca nu are tată sau al epitropilor de nu va avea nici tată nici muma.

4. Să nu fiă interdict de la drepturile civili.

5. Să aibă un certificat pe bună moralitate, dat de deputații satului.

Tóte aceste condiții să fie atestate prin înscriș, dat de sat sau de magistrat.

Art. 85. Pe lėngă condițiile de mai sus, scrisul trebuie:

1. Să fie sănătos, tare, și bine constituit.

2. Să aibă între minimum și mactimum statura însemnetă în tablele armatei, pentru corpul la care se destină.

3. Să împlinescă condițiile de apitudine cerute, sau să eseresese una din profesiile la care se destină.

Art. 86. Scrierea (angagiarea) de bună voie în armie se face pe 4 și pe 5 ani; érá pentru soldații vechi se pot face pe 2, 3, 4, sau 5 ani.

Art. 87. Români cari dorese a se scrie de bună voie în armie, trebuie mai întiú să constatese prin consiliu sătesc sau municipal că are cualitățile cerute de Art. 84, érá pentru cele coprinse în Art. 85, se va presenta la șeful corpului în care dorese să servescă, sau la oficiarul de recrutație al județului, cari constată cualitățile de sănitate, statura și apitudinea printr'un doctor sau chirurg recunoscut.

Art. 88. Un esemplar de act de scriere se dá contractuito-

rului, pe care dacă în comună nu se află un sub-intendent militară deputații sătesci pun visa următoare:

• Bun să servescă, drept bilet de drum D..... până la residența sub-intendentului militară cel mai aproape de drum ce are să urmeze și care se află la.....

Art. 89. La sfârșitul fie-căruia an, deputații sunt datorii a trimite Administratorului prin sub-Administrație o tablă coprinsătoare de numele omenilor scriși de bună-voie.

Art. 90. De nu se va afla nici unul în comună, deputații satului sunt datorii să înscuițese despre acesta.

Art. 91. Militari vechi cari voesc a se reprinde se îndreptes către șefi corpului din cari fac parte, sau către acei ai corpului în cari voesc să intre. Dacă cererea lor este primită li se dă un atestat prin care se declară:

1. Că unesc calitățile cerute pentru a face un bun serviciu.
2. Că a fost în bune purtări cât timp a servit în acel corp.
3. Că poate să rămâie, sau să fie primit în corpul în care voesc să servescă.

Art. 92. Militari în congedie se pot scri, și sunt trimiși în dată la corpul în care voesc să și urmeze serviciul.

Art. 93. Deputații sătesci primesc de la sub-Administrator ordinele de pornirea contingentului recruților, le dau în cunoștința noilor soldați și priveghiasă asupra executării lor. Pe acele ordine se însemnă modificarea ce s'au făcut junilor în chipul următorii:

• Declarație că alăturatul ordin s'au dat și notificat..... noului soldat însemnat în disul ordin (iscălitura)

Dacă soldatul lipsește se scrie declarația că «alăturatul ordin din de drum în lipsa ..... s'a dat și notificat..... (tata, muma, ruda, vecinul) al soldatului. *iscălitura*.

Dacă soldatul locuiește în altă comună se scrie:

• Trimitem alăturatul ordin D-lor deputați ai comunei..... unde se află acum soldatul însemnat în disul ordin.

Dacă soldatul este într'alt județ: • Trimitem alăturatul ordin din de drum D-lui Administrator, soldatul însemnat, locuind acum în plasa..... județul..... Comuna.....

Art. 94. Deputații sătesci țin în registru de notificații, trimiterea ordinelor de drum și trimit Administratorului prin sub-Administrator extracte după acele registre.

Art. 95. Deputații pot da certificate noilor soldați cari voiesc a dobândi un termen pentru pornire sau o congedie (voie). În aceste certificate se constată cazul pentru care junele este în neputință de a călători.

Art. 96. Când un scris de bună voie, sau un alt soldat, se găsește afară din drumul însemnat în ordine, se conduce înaintea oficerului de gendarmerie, și se trimite la corpul său din comandă în comandă.

Art. 97. Afară de casurile de forță maioră neprevăzute, dacă

peste o lună de la ziua sub-scrierii actului de scriere, sau a liberării ordinului de drum soldatul n'a ajuns la corpul său, se urmăresce, se prinde și se pedepsește după legele militare ca nesupus. Nesupusul se judecă de consiliul de rebel al diviziei militare la care s'a arestat.

Timpul pe cât junele soldat a fost nesupus, nu se socotesc în acei 6 ani de serviciu ceruți de lege; nu se socotesc însă desertor de cât dacă părăsește stégul.

REGULAMENTUL

Esternatului și Internatului spitalelor civile din București.¹⁾

ESTERNAT.

1. Elevii școlii naționale de medicină în etate cel puțin de 17 ani, cari au abținut după examen la sfârșitul anului al II-lea un certificat, au dreptul a culege instrucțiile practice în spitalele civile primindu-se întâi ca elevi esterni, și apoi după un an de practică mulțumitoare pot fi primiți interni.

2. Locurile se dau prin concurs public și nu se pot admite între concurenți de cât după ce a terminat două ani de studiu în medicină, teoretică, în școala națională de medicină fiind obligați a prezenta certificate, actul de naștere și vacsină. Concurenții vor fi Români sau naturalizați și liberi de ori ce protecție străină.

3. Concursurile la trebuință se țin în fie-care an în cursul lunii lui Octombrie. Administrația face cunoscut, cu o lună înainte, numărul esternilor de care are trebuință, în spitale și alte institute.

4. Direcția școlii de medicină transmite Administrației sanitare lista elevilor concurenți cu certificatele lor, opt zile înaintea deschiderii concursului.

5. Concursul se compune din două chestii: 1. Cercetarea verbală după reflecție; 2. cercetarea în scris sau compoziție. Pentru proba verbală se acordă concurentului 10 minute de reflecție și 10 minute de vorbit, pentru cea scrisă cel mult 4 ore.

6. Chestiile sunt redigiate de juriul concursului imediat înaintea seanței și trase la sorți de candidați. Chestia scosă este una și aceeași pentru toți, pentru o singură seanță. Pentru seanța viitoare va fi alta, însă tot aceeași pentru toți concurenții dintr-o seanță.

7. Esternii sunt numiți pe 3 ani, după acest timp funcția lor încetese, afară numai dacă mai înainte de termenul acesta vor fi admiși prin concurs interni. În urmă primesc o destinație conform regulamentelor școlii sau în armată, sau în districte.

1) Sancționat cu decretul Nr. ... (Vezi Monit. Nr. 61 din anul 1860).

tele lor spre a asigura mulțumirea bolnavilor executând tot serviciul sanitar.

În spitalele unde nu sunt atașați 4 elevi interni, serviciul de gardă trebuind să fie făcut de la 4 la a 5 zi, externul cel d'ântăiu după concurs intră în rând de degiurnă.

20. Externul de gardă se bucură în timp de 24 ore ale serviciului de toate drepturile elevului intern.

21. Elevi externi nu pot intra în saloane de cât însocind pe medicul primar, și trebuie să ăsa îndată ce a terminat serviciul ce le a fost confiat.

INTERNAT.

22. Funcțiile de internat precum și acelea de externat se dau prin concurs. Numai externii după duoi ani de practică pot concura. Concursurile sunt asemenea publicate și se fac în luna lui Noembriu, în fie-care an. Numărul posturilor funcțiilor disponibile și condițiile concursului sunt publicate din nainte de către Administrația generală.

Condițiile concursului.

23. Concursul pentru internat în medicină și hirurgie consistă în 3 examene care sunt regulate după cum urmază:

1. Chestie orală.
1. Compoziție înscris.
1. Probă practică.

Cele d'ântăiu două se fac în localul Ad-ții; cea de a 3-a în spital la patul bolnavului.

24. Chestia orală consistă într'o chestie de patologie medicală și chirurgicală, 15 minute se acórdă fiă-căruiia candidat; după 15 minute de reflecție, chestiile hotărîte de juri sunt în număr, cel puțin, îndoit de al candidaților și puse sigilate într'o urnă. Una și aceeași chestie va fi pentru toți concurenții unei seante.

25. Rëndul concurenților este decida de sorți, acela din candidați care are numărul 1, trage chestia la sorți și după 10 minute de stare în cabinetul de reflexie o trece numărul următor.

Membrii de juri nu pot adresa nici o chestie concurentului; Presidentul singur pôte observa, invita pe candidat, a citi chestia și a o restrânge în limitele ei.

26. Compozițiile înscrise se face asupra unei chesii de anatomie descriptivă, sau de regiuni cu aplicație la medicină și la hirurgie practică. Aceste chestii permit candidaților de a-și arăta înclinarea inteligenței lor și de a da pe față gradul științei ce posed.

Juri pot aprecui chipul lor de a gândi și a scri maturitatea de metodă și tendința lor asupra practicei începătoare,

27. Aceste 3 chestii importante sunt redigiate după delibera-

ție jurilor, imediat înaintea intrării candidaților în șeață de redacție. Ele sunt trase la sorți și acești chestie pentru toți.

28. Se acórdă 4 ore pentru redacție, fără carte sau note, sub-privegherea unui membru de juriu. Acesta sigilésă tóte compositiile și le dá Presidentului care nu le deschide de cât în presința jurilor.

29. Proba practică se face a 4-a și la patul bolnavilor în spitalul designat pentru acesta. Jurií vor alege un rënd de numere de paturi din secția medicală și hirurgicală, și fie-care concurent trage câte unul din fie-care secție din acele numere și esaminésă bolnavii care vor eși la sorți.

30. Două-spre-dece minute, cel pușin, se acórdă fie-căruia candidat spre aseminarea celor două bolnavi, după acest interval vor da relație jurilor care pot să-i mai facă una sau mai multe chestii pentru fie-care bolnav.

Apreciuiera concursului.

31. Scara de proporție este coprinsă între 0 și 20

32. Fie-care membru de juriu va nota în parte proba pentru fie care din candidați. Va ține aceste note secrete până la sfârșitul concursului.

33. Compositiile sunt citite de candidați în șeață specială de juriu. Elu verifică esactitate a cititorului și ține în sémă curățenia și srierea redacției. Candidatul ce și-acitit copositia va sta lêngă candidatul ce citește actualemente pe a sa, ca nu, acest din urmă, se adauge sau se chimbe ce-va din câte a scrisu.

34. După această ultimă șeață Presidentul adună foile notelor de la toți membri sigilate în parte, de fie-care din ei, și le trimite Administrații, care procede la clasificarea candidaților înmulțind notele parțiale cu coeficienții următori:

Compositia	10.
Proba-în-scrisú	6.
Pratica	7.

35. Clasificatia este supusă la juri care sub-scriu procesul verbal după verificație. Lista candidaților se publică în Monitor.

36. Dănuirea internatului ține două ani, dar la espirarea acestui termenú, pot dobândi dela administrație o prelungire

37. Acestă prelungire póte fi acordatú estra-ordinar de 2 ani pentru cel ce a dobândit premiul 1 și de un an pentru alți două interní ce se vor fi distins la concurs.

38. Înaintarea internatului se face prin trecerea de la un spital afară din capitală la un altul din capitală și mai superior în miđlóce de instrucția.

39. Ordinea spitalelor în privința instrucției e clasificată după cum urmédă:

1. Mărcuța.
2. Panteleimon.

3. Filantropia.
4. Spitalul copiilor.
5. Colțea.
6. Spitalul de nascere.

40. Internii au locuința, lemnele, luminatul; primesce nutrimentul din partea Administrației.

Datoriile și atribuțiile internilor.

41. A urma în tratamentul bolnavilor pat cu pat toate vizitele șefilor de cari sunt atașați.

42. A asista la consultațiile gratis când sunt numiți pentru acest serviciu.

43. A scrie foile și caetile de vizită asemenea și de darea medicamentelor să surveghiese și să controlese distribuția medicamentelor.

44. A lua sânge și a aplica aparatele de fracturi făcând cu un cuvânt toate pansamentele de orice-care importanță.

45. A surveghia aplicația tuturilor pansamentelor de mică hirurgie sub responsabilitatea internilor, pot fi confiète esternilor.

46. Va priveghia ca pansamentele confiète esternilor și hirurgilor să fie conforme art. precedent, făcute cu totă îngrijirea cerută, făcându și însuși cu mâna sa pansamentele ranelor delicate sau ranelor de operația esecutată, carei sunt special confiète de medicul primar.

47. Internul trebuie să îngrijescă ca tot-d'una aparatele esternilor și a le lor de rezervă să fie în bună stare și umplute cu bande, comprese, scamă și alifii prescrise, veghind ca esternii să nu începă pansamentele mai înainte de a pregăti tot, ca rănile să nu fie espuse mult timp aerului atmosferic. asemenea trebuie să nu părăsescă saloanele mai înainte d'a termina toate pansamentele după cuviință.

48. Internii vor priveghia ca esternii să scrie pe tablete diagnosele cu acurateță după tabla de diagnostică, concurând astfel la stricta esecutare a tot ce le este ordonat și silindu-se prin mijloace dulci a mulțami pe bolnavi.

49. A revizui în toate zilele daca distribuția medicamentelor și darea hranei s'a urmat întocmai după prescripție, priveghind însuși esecutarea riguroasă a acestuia și revisuind condica medicamentelor prescrise pe fie-care zi.

50. A vizita o dată sau de două ori în intervalul vizităilor medicului sau hirurgului șefi bolnavii ce le sunt special recomandați.

51. În intervalul de la o vizită la alta internii pot, conform indicațiilor foilor sau caetelor de vizită și regulamentelor alimentării să facă restricții sau să prescrie medicamente, sau alimente cari li se vor părea necesarii, după schimbarea venită în starea bolnavului, cu îndatorire însă de a da o strictă lămurire șefului de serviciu la viitoare vizită.

52. Va face în toate serile la orele fixate vizită pe la paturi prescriind cele necesarii; în această prescripție însă se va sili a urma ideilor medicului primar, iar în cas d'a diferi în părere va arăta a doua și la visita medicului primar, cuvintele ce le a avut spre a face schimbările.

53. Raporturile de sfârșit de lună sunt făcute de internul fiecărui serviciu, și sub responsabilitatea sa. Medicul primar la controlă, sub-scrie raportul din secția sa, și apoi se contrasemnă de internul de serviciu.

54. Cel mai vechiu dintre interni stringe raporturile secțiilor în parte ale colegilor săi. El face raporturile semestriale și de sfârșitul anului de starea spitalului întreg și ține toate registrele științifice, raporturi de autopsie, etc.

55. Dacă unul din medici primari este bolnav sau în concediu, internul de serviciu său cel mai vechiu îl va rămplasa vremelnicese.

56. Cel mai vechiu din interni este însărcinat cu păstrarea și conservarea instrumentelor care trebuie să le fie tot-d'una gata și în perfectă stare pentru trebuințele neapărate ale serviciului.

57. La fie-care serviciu este dat ca ajutor un elev în farmacie care ia speciale note de medicamentele importante ca să pōtă priveghia stricta executare sub responsabilitatea internului.

58. Elevul în farmacie are aceleași îndatoriri ca esternii, gata a satisface cererile neprevădute de medicamente ce i se fac. În casuri importante va înștiința pe farmacierul șef spre a se putea executa în grab ori-ce trebuință.

59. Fie-care intern este responsabil de execuția reglementelor de față în aceea ce concerna serviciul secției la care este atașat. El nu trebuie să părăsescă salele de cât după ce s'a asigurat că s'a împlinit cu esactitate pansamentele și ori-ce altă ordonanță a medicului. Va surveghia și controla distributia medicamentilor informând pe internul de gardă de ori-ce lucru estraordinar și recomandându-i special bolnavii greu, pentru care trebuie să aibă o îngrijire deosebită.

60. Cel mai vechiu din interni represintă pe colegii săi la Administrația generală, care trebuie să dea toate amănuntele în general asupra spitalului, prin înțelegere cu economul care-i dă relație de diferite obiecte necesarii serviciului, ce trebuiesc înființate, de reparațiile ce sunt de făcut etc. În lipsa medicului primar și afară de internul de gardă, toți cei-alți sunt datori supunere și ascultare.

Atribuțiile internului de gardă.

61. Garda începe la sfârșitul visitei de dimineața, după distribuția medicamentelor, și se sfârșește a doua-și tot la aceeași oră.

62. Internii fac serviciul de gardă după clasificția priimi-

rei prin concurs. Acésta tablă va rămănia neschimbată pentru tótă dăinuirea funcții lor;

63. Internul de guardă trebuie să fie curat îmbrăcat, gata a da în orî ce moment ajutóarele necesarii și nu se póte desbrăca în timp de 24 ore ale serviciului său.

64. Numele internului de guardă va fi afișiat pe fie-care, și în cancelerie și la ușa odăei de primirea bolnavilor. Nu va eși din spital sub nici un cuvânt, nici nu póte să pue pe altul în locu-i, afară de casul de bólă când se va remplasa de colegul său ce ur-mésă.

65. Trebuie să guste alimentele bolnavilor, să vegheze la curata lor distribuție și să controleze tóte persónele prepuse serviciului bolnavilor ca să pótă da un raport exact medicului primar.

66. Déca vre un bolnav are plângerî sau reclamații, internul este dator să'lasculte cu blândete, să facă dreptate și apoi să raporteze la cea d'ântóru visită șefului de serviciu.

67. De câte ori va fi cheinat de infirmieri său de vre un alt am-ploiat la vre un bolnav în spital, pentru vre un cas grav ne acceptat său primejdios, va merge pe dată și va ordonă său va întreprinde acca ce va găsi de cuviință. Afară de acésta, bolnavii greú și cei noú operați trebuie visitați de mai multe ori ziua și chiar nóptea, conform recomandații speciale ce va priimi de la medicul primar.

68. În tóte casurile grave și estraordinare va însciința grabnic pe șeful de serviciu; iar el ia îndată măsurile ce crede de cuviință, chemând și pe cei alți interni din colegiu spre constatare; să facă operațiile urgente în cas de mare primejdie, astfel: aplicarea pacturilor, comprese sau legături de artere; iar daca gravitatea casului îlú opresce d'a opera singur cu colegii săi, luându astfel pe séma-i responsabilitatea, trebuie să însciințese grabnic pe medicul primar al secției respective pentru ca să vie să'l sprijine cu autoritatea esperienței sale.

69. Va îngriji ca aparatele de pansamente să fie tot-d'ama garnisite cu tóte cele necesarii, nu numai pentru trebuințele zilnice dar și pentru accidente estraordinare, precum rănî grave, fracturi etc.

70. Va vegia asemenea cu rufele bolnavilor greú și aceea ce au fost suzuși la operații să fie schimbate când va fi trebuință prin îngrijirea economului.

71. Internul de guardă e dator să îngrijască ca bolnavii îndărătnei, ce nu voesce a lua medicamentele prescise, să ia medicamentele de față cu dânsul, potrivit ordonanței medicale, daca va întâmpina anevoiință se va sili a face pe bolnav să înțelégă cu vorbe bune, daca și atunci nu va voi să raporte șefului de serviciu la visita viitoare.

72. Va priveglia ca persónele străine, părinții sau rudele bolnavilor să nu intre în sale înaintea prândului său după 4 ore séra; daca acésta s'ar întâmpla îi va face să înțelégă cu vorbe delicate,

dar în cas de nesupunere va chema pe portar care este dator să-î poftéscă afară.

73. Va veghia ca bolnavii să se culce la ore fiése, adică: 7 ore vara și 6 ore iarna.

74. În vizitele de inspecție ce se fac nóptea să pue cea mai mare înlise ca să nu supere somnul bolnavilor, observând special pe acel greú bolnavi sau recomandați îngrijirei lor.

75. Nu va lăsa să între în salele bolnavilor nici un aliment afară de cele prescise de șeful serviciului, asemenea va îngriji ca salónele sa fie aerisite și bolnavii să se ție în curățenie.

76. Va priveghia la curățenia salelor și gangurilor spitalului; la această énsă de și are în dispoziție personalul servitorilor, se va înțelege cu economul care va priimi ordinile necesarii de la Administrația, astfel ca amândoi formând poliția administrativă a spitalului și a raporta fie-care în ceea ce'l concernă la autoritatea competentă.

77. Când în prognosticul unui bolnav se prevede mórtea, internul de gardă va anuncia pe econom ca să se pótă invita din vreme preotul religiei murindului, astfel ca asemenea bolnavi să nu móră nici o dată fără a fi priimit sfințele taíne.

78. Când un bolnav móre, internul de gardă este dator a constata mórtea și a libera economului certificat ce va coprinde și ora fisă a morții și care se dá autorității competente.

79. Este asemenea însărcinat a face autopsiile în prezența medicului primariú, dacă acesta nu va putea esista, va face un raport prin scris pentru aceasta.

Priimirea bolnavilor.

80. Internul de gardă dá cuvenitul ajutor medicului primar pentru priimirea bolnavilor.

81. Bolnavii ce nu vor fi primiți, primesc consiliurile medicale și ajutórele trebuincióse în medicamente. Flevotomiceși ventuze se esecutes pe dată în prezența sau prin internul de gardă, bolnavii alé căror infirmități merită a fi priimiți în alte spitale li se va dá bilete pentru Filantropie, Panteleimon și spít. de copii.

82. El piimesce sub responsabilitatea sa pe bolnavii care se vor presenta în intervalul de la o vizită la alta, și le ordonă medicamentele de neapărată trebuință.

83. Înșarcinat cu priimirea bolnavilor intrați în spital, după ce a înscris numele, profesia, religia și a dat biletul, a ordonat medicamentele necesarii trebuie să ia cu îngrijire sciință de tóte amănuntele bólei ca să pótă raporta. Dacă bolnavul nu va putea respunde la întrebări trebuie să ia sciință de la conductorii sái.

84. Trebuie să aibă băgare de sémă specială asupra naturei bólei, data începerii și miqlócele de vindecare ce a întrebuițat pênă la intrare, să însemne cu îngrijire dacă are vre un început de

tratament în alt spital sau acasă, înscriind toate aceste pe foiă ca observații.

85. După darea biletului de intrare va însoți pe bolnav la patul său în secția medicală, chirurgicală sau sifilitică după felul bolii și ordinul primit, conformându-se cu tabloul nosografic otărat de Administrație. Biletele de intrare după esecutarea medicamentelor se vor trimite la cancelaria spitalului.

86. Va îngriji să pue pe bolnavi să-și spele mâinile și picioarele, dacă însă va socoti că nu este în contra stării lui.

87. Internul de gardă primește în fie-care dimineață de la alt intern informații de starea bolnavilor mai greu ca să potă îngriji de densesi în cursul serviciului de 24 ore al gardei sale.

88. În fie-care zi face un raport de starea bolnavilor medicului șef din fie-care secție; acest raport va cuprinde numărul bolnavilor întrați și eșiți în timp de 24 ore, precum și deosebite evenimente.

89. Este dator a ține registrul de gardă; acest registrul trebuie să cuprindă No. bolnavilor din fie care secție cu deosebitele bôle, No. bolnavilor întrați, No. celor eșiți în timp de 24 ore. Acest registrul este supus în toate zilele la cel mai vechi medic care-l sub-scrie. Toți medicii primari sunt invitați a înscrie observațiile ce ar găsi de cuviință asupra stării și ținerii spitalului sau asupra conduitei internilor sau esternilor atașați la serviciul lor.

90. Acastă condică șnuruită și sigilată se va revizui, cel puțin, o dată pe lună de unul din membrii Administrației.

Dispoziții disciplinare.

91. În lipsa medicului sau a hirurgului șef sunt obligați a informa pe directori și economi de tot ce se pote întâmpla estrordinar în serviciul ce le este confiat. Infirmerii le sunt dator să punere absolută și imediată de tot ce se atinge de serviciul spitalului.

92. Internii și esternii spitalelor sunt supuși, în privința serviciului Sanitar ce le este confiatu; șefilor lor respectiv, pentru ceea ce se atinge de Administrația trebuie să se înțelgă cu directorii și economii spitalelor care sunt atașați.

93. Pentru disciplină sunt supuși medicului primar care urmăse în cas de trebuință să însciințese pe direcția scôlei de medicină.

94. În fie-care zi, înainte a visitei, toți elevii internii și esternii sunt dator a sub-scrie o listă pentru aflarea de față; ce se transmite apoi regulat împreună cu raportul de zi, Administrației generale.

95. Internul de gardă va fi responsabil de ori ce neorânduiala ce s'ar întâmpla din neesecutarea reglementelor de față în timp de 24 ore.

REGULAMENTU

relativă la directorii de prefecturi.¹⁾

§ I. Directorii Prefecturilor, se numesc de Domnă, dupe recomandatiunea Ministrului din Întru, și sunt în totă vremea sub ordinele directe ale Prefectului.

§ II. Acești Directori sunt ajutoarele Prefecților în administrarea județului.

§ III. Directorele de Prefectură îndeplinesc datoriile de Prefect, la casă de absență a acestuia de la rezidența districtului său la casă de bolă.

§ IV. Directorele este șefu răspunzătoru alu cancelariei Prefecturei, elu stă permanentu la datoria sa, și nu pôte lipsi de la rezidența județului, de câtă cu concediū datu de Prefect, care va însciința despre acēsta totu d'ama Ministeriului din Întru.

§ V. Directorele îndeplinindū datoriile Prefectului, în lipsa acestuia din casă de bolă, de concediū său vre o trebuință de serviciu, dă cursu tutulor pricinelor, potrivit legilor și ordinelor instructive, iară dupe însănătoșirea sa întorcerea Prefectului, i se dă în prescurtare știință de tôte lucrările urmate în lipsă.

§ VI. În lipsa Directorelui, întâiul său adjutor, contra-semneză tôte hârțile, și însușasce tôte căderile sale.

§ VII. La întimplare de vacanță de Prefect, Directorele îndeplinesc până la numirea altuia singurū datoriile Prefectului dupe legi, și la venirea celui nouu îi înfăcișeză memoriū în scurtu, de starea pricinelor corente și de tôte instrucțiunile de interesu generale, ce voru fi date Prefecturilor.

§ VIII. Directorele ca șefu alu cancelariei Prefecturei îngrijesc ca îndată la sosirea expedițiunilor, să înfăcișeze Prefectului pachetele priimate de la osebitele Ministerii, ca să le deschidă însuși Prefectul, și să dea cuvenitele deslegări pentru cursul hârțielor de o mai mare importență, iară pe cele corente le lasă Directorelui și le lucrăză însuși, cu totă grăbnicia și esacitate.

§ IX. Pachetele priimate de la sub-prefecți și ori-ce alte autorități, le deschide Directorele, de va fi autorisatu de Prefect, și îndată hârțile de pricină curgătoare, le lucrăză; iară pentru cele de deosebită importență, supuindū Prefectului subț a sa răspundere tôte împrejurările ce înconjoră acea pricină, îi va cere opinia dupe care are să lucreze.

§ X. Ori-ce pachetū de la ori-ce autoritate, adresatu pe numele propriū alu Prefectului, i se înfăcișeză îndată adresantului închisū, sau la casuri prevădute de § V i se trimite cu grabă unde se va afla, se înțelege că asemenea regulă se va păstra și pentru convertele adresate Prefecturei, ce vor purta titlu de confidentiale.

§ XI. Directorele Prefecturei contra-semneză tôte hârțile ce

1) Sancționată cu decretul No. 697, din anul 1861.

se supună la subscrierea Prefectului, și este răspundător pentru orî-ce lucrare a sa eșită din rezoluțiunile puse de Prefect.

§ XII. Hârtiele curgătoare pentru aducerea aminte și grabnică îndeplinire a pricinelor în lucrare pentru cereri de științe spre lămurirea deosebitelor pricini, se sub-scriu de Directore pentru Prefect, anunțându pe Prefect de punerea la cale.

§ XIII. Directorele Prefecturii, pe lângă datoria ce are de a îngriji, ca toate hârtiele să se lucreze îndată, și celui mult în treburile de la primirea lor în cancelarie, este dator să priveghie de a se ține cancelaria în cea mai mare regulă, să revisuiască adesea condiciele, jurnalele și registrele, să cerceteze și să facă a se ține dosarele pricinelor în bună orînduială cu catalogul necesariu, să priveghie pentru regulata expediere a hârtielor de la registratură, căci pentru orî-ce neorînduială în ținerea canceleriei, singur va fi mai cu deosebire răspundător.

§ XIV. Este în d'adreeptul îndatorire a Directorului de a observa buna disciplină a ajutoarelor și tuturilor amployaților din cancelaria Prefecturii, și pentru orî-ce abatere, abuz, necuviință sau neîndeplinire cu esactitate a datoriilor vre unuia din acești funcționari, arată Prefectului înteu verbalu, și daca îndreptare nu se face, îi raportază alu douilea în scrisu, iar când nici dupe acesta Prefectulu nu va lua măsuri de îndreptare pentru cel abătutu, atunci Directorele pôte raporta Ministeriului din Întru, espuindu'i abuzulu sau abaterea funcționarului.

§ XV. Prefectul neputendu merge însuși sau cându trebuința va cere, spre descoperirea adevărului, pôte însărcina pe Directore a merge în Districtu la fața locului, unde mijlocesce prigonirea, dându'i instrucțiuni ce va socoti de trebuință, dupe care directorele are a se povățui în facerea acelei anchete.

REGULAMENTUL

pentru organizarea serviciului stabilimentelor penitenciari din România¹⁾

CAPITUL I.

Asediarea și mențrea stabilimentelor de pedepsă.

Art. 1. În privirea articulelor, 7, 8, 14, 17, 55, și 56 din cartea întâi a codului penal, închisorile de pedepsă sunt:

1-ii. Preventive, pentru învinuți până la desăvirșirea judecătorelor și otărirea osindei.

---

¹⁾ Sancționat cu decretul No. 630 din 11 August 1862.

2. Corecționale, pentru vini ce trag osînda de închisori de la 6 zile la doi ani.

3. De rechișiune, la munca silnică la ocnă pe viață și pe termene.

4. De rechișiuni, la muncă silnică mai ușoară.

5. Corecționale, specialmente pentru nevrîșnici de la 8 la 20 ani.

6. De rechișiune specialmente pentru femei de toate categoriile.

Art. 2 Tot individul condamnat la mai puțin de 6 luni de închisore, își va desăvîrși pedeapsa în închisorile preventive ale districtelor, unde vor fi supuși la muncile publice în folosul Municipality.

Art. 3. Închisorile preventive vor cuprinde două despărțituri și trei categorii, deosebite și neamestecate.

a). Despărțitura pentru bărbați deosebită în:

1. Osîndiții corecționali pînă la 6 luni de închisore.

2. Preventivii sub judecată penală, cari nuși au priimit încă osînda.

3. Condamnații trecători care așteaptă transportarea lor la locul osîndeii, din cei trecători, spre acel loc.

b). Despărțitura femeilor de toate categoriile.

Art. 4. Condamnații corecționali pe mai mult timp de cît 6 luni vor fi concentrați într'un singur stabiliment de prînsore, ce va face *Penitenciarul corecțional*. În acest stabiliment se vor aplica mai cu preferință munca pămîntului, meseriile proprii agriculturii și meseriile industriale.

Art. 5. Toți condamnații la rechișiune de a treia categorie criminală, se vor închide împreună într'un stabiliment ce va face *Penitenciarul criminal de rechișiune* sau *Penitenciarul de rechișiune*. În acest stabiliment se va aplica munca industrială de fabricii și manufacturi ce se va socoti mai productive. Cei din rechiși care ar purta vini mai ușoare, și ar dovedi ore-care pocăință vor putea fi întrebuințați la cultura grădinilor trebuincioase stabilimentului.

Art. 6. Toți condamnații la muncile grele pe viață sau de la 5 ani la 15 ani, vor fi așezați în unul sau două stabilimente pe lingă minele de sare, după cum lucrarea acelor mine o va rechemă, și vor face *Penitenciarul sau Penitenciarele de forsați*, purtând numele minei întru a căria lucrare, fie-care va fi menit; închișiții aice vor fi întrebuințați, dîoa, la estragerea sarei în mine, cu ferire de tot contactul cu ciocănații liberi, și noptea vor intra în stabilimente.

Cei ce nu vor putea fi întrebuințați în mine, din prisosința numărului, vor fi supuși la alte munci grele sau și cu mai mare folos la muncă industriale.

Art. 7. Nevrîșnicii de la 8 pînă la 20 de ani, condamnați pe termene la rechișiune, osînda lor purtată de legea penală, fiind de o potrivă de fire corecțională, vor fi împreună așezați într'un stabiliment ce va face *Penitenciarul nevrîșnicilor*, ei se vor aplica la muncă agricole și la meseriile proprii agriculturii.

Art. 8. Penitenciarul nevrîșnicilor va fi alăturat pe lingă cel

agricol de la Ismail menit pentru vagabonți și înființat în virtutea legii publicate prin Monitorul din Moldova No. ... anul 1860.

Art. 9. În privirea Art. 56 cartea 1 din codul penal, nevirsnicii eliberați vor rămânea sub priveghierea administrației închisorilor în termenul prescriș de otărîrea judecătorească, cari va căuta a îi recomanda și a îi așeza pe lingă cultivatori buni, oferind toate garanțiile morale, sau spre mai deplină desăvirșire a scopului; administrațiunea superiôră va lua mesuri spre a îi putea colonisa pe pământurile neculte, proprietăți ale Statului.

Un regulament special va regula mai pe urmă, de va fi trebuință, administrația Penitenciarului agricol colonial de nevirsnici.

Art. 10. Tote femeile condamnate criminal, de ori ce fire de vin, vor fi transportate într'un singur stabiliment într'un Penitenciar de femei, și vor fi aplicate la munci industriale potrivit mijloecelor lor fizice.

Art. 11. Asupra productului muncii lor, arestații vor trage o parte, cari va fi:

1. Pentru osindiți la muncile Ocenei $\frac{2}{10}$ din câștigul lucrului.

2. Pentru osindiți la Penitenciarul de reclusiune $\frac{3}{10}$.

3. Pentru osindiți la prinsôrea corecțională $\frac{4}{10}$.

4. Pentru osinditele femei $\frac{3}{10}$.

Art. 12. Acest câștig se va împărți în două, din care:

1. Bani disponibili pentru cheltuiala arestatului în lăuntru închisorei, ce îi va fi învoite de acest de față regulament, în principiu și de administrație în considerațiuni osebite.

2. Depositul păstrat în rezervă neatins, ce priimesce dupe eliberare, la așezarea lui în mijlocul societăți.

Art. 13. În casu de môrte rezerva va veni Statului, și bani disponibili cu lucrurile lui vor trece rudelor moștenitóre.

Art. 14. În casu de evasiune rezerva și bani disponibili vor rămânea guvernului, și dupe încuviințarea administrației superiøre se va încăsui în casa Statului.

Art. 15. Nevirsnicii eliberați dupe implicarea osindei lor vor primi o remunerare, în natură sau în bani, dupe purtarea lor în intrul închisori, dupe câștigul ce ar fi putut produce prin aplicație la lucru în cel din urmă an, și dupe etatea lor.

CAPITUL II.

Despre incarcera și transportarea arestaților în penitenciari.

Art. 16. Nici unu impiegatú d'al închisorilor de district sau Penitenciare centrale nu pôte, sub pedepsă de a fi urmărit și osindit de vina, pentru abus de autoritate, să priimescă sau să fie la oprélă pe cine-va, de cât numai în puterea, fie a unui mandat de arestare, slobodit și sub-semnat de autoritatea competentă, pentru preveniți și acușați, fie în virtutea unui extract după încheierea otărîrei judecătorești (model 1), sub-semnat de președintele său pro-

curorul de lângă tribunalul unde ar fi urmat osindirea. Atunci o adeverință se va slobodi pentru acea autoritate judecătorească de priimirea arestatului, astfel încarcerat.

Art. 17. Prin închisorile de districte se va introduce trei condiții de încarcerare.

1. Preveniți (model 2).
2. Pentru osindiți în oprăla acolo (model 3).
3. Pentru arestați trecători (model 4).

În închisorile centrale nu se va ține de cât una condiție de încarcerare (model 5)

Art. 18. Când un arestat preventiv va fi priimit otărârea osindei sale, când judecata desăvirșită va trebui atuncea să se aducă întru împlinire, președintele său procurorul tribunalului va transmite prefectului de district extract de pe încheierea judecătii, invitându-l să înainteze pe condamnat la locul osindei; cari cu acest extract în original îl trimite, șiși priimește adeverința de încarcerare ce o transmite locului judecătii.

Art. 19. Tot cu câte două luni ante administrația fie căria închisorii de district sau centrale, va comunica listă nominală (model 6) de arestații, cărora în cele două luni viitoare espiră durata, la fie-care din tribunale de la cari emâna osinda arestaților din stabiliment, pentru că acel tribunal, la impul cuvenit să potă ordina și regula prin prefectura districtului eliberarea și ridicarea osinditului cărui se împlinește.

Art. 20. O dispozițiune specială Ministerială va regula modul transportării arestaților acusați preventivi sau osindiți; pină atuncci se va urma dupre modul actual.

Art. 21. Totu tractamentul său totă pregătirea ce ar închide încă un caracter infamatoru. batjocoritoru, e cu totul oprit de a se aplica asupra încarceratului, fie sub ori ce cuvânt, și mai ales anume:

1. Hainele jumătate de un culor și jumătate de altul.
2. Rasul pe jumătate.
3. Îmbourarea.

Art. 22. Arestații încarcerati vor putea fi și vor trebui să fie numerotați, lipinduli-se numărul următor al condiției de încarcerare pe brațe, prin mijlocul unui brațar și pe cusima lor.

CAPITUL III.

Administrația și personalul.

Art. 23. Fe-care stabiliment central își are administrațiunea sa proprie, gestiunea și lucrările sale proprii, sub privegherea și povățuirea unei inspecțiuni generale sub autoritatea imediată a Ministrului de Interne.

Art. 24. Tote închisorile ținutale sunt sub autoritatea prefec-

tului, și sub priveghierea inspecțiunii generale, în cât privește administrațiunea.

§ 1. *Despre inspecțiunea generală.*

Art. 25. Serviciul inspecțiunii generale este compus precum următoarea:

1. De un inspector general
2. De un inspector adjunt.
3. De doi întâi secretar.
4. De doi al doilea secretar.

Art. 26. Apunțamentele pe lună a inspectorului General vor fi făcute și arătate prin decretul de numire.

Inspectorul adjunt va avea pe lună curat apunțament 1,500.

Secretarul întâi..... 700.

Secretarul al doilea..... 500.

Art. 27. Inspectorul general trebuie să priveghească asupra serviciului tuturilor stabilimentelor de pedepsă, să asigure îndeplinirea prescrierilor regulamentare, și prin urmare să fie neîncetat în revizie pe la închisori pe unde verifică condicile, piesele justificative de comptabilitate financiară și materială, observă toate serviciile de îndestulare, de priveghere, lucrul introdus și executat în întrul stabilimentului.

Art. 28. Inspectorii general strâng compturile cheltuielilor și veniturilor anuale, formă bugetul, îl prezintă Ministeriului, cu două luni înainte expirării anului, dovedește prin lămuririle cele mai amănunte trebuința sumelor alocate, și îl susține pe dinaintea consiliului de Miniștri de va fi trebuință.

Art. 29. Inspectorii face un raport la sfârșitul fie-cărui an asupra întregii administrațiuni a închisorilor lămurind și tractând:

1. Asupra stărei morale a arestaților.
2. Asupra stărei sanitare.
3. Asupra tractamentului fizic.
4. Asupra lucrului și producțiunii lui.
5. Asupra gestiunii fondurilor și administrațiunii în genere.
6. Asupra purtării impiegaților închisorilor.
7. Asupra siguranței și solidității închisorilor precum și asupra stărei încăperilor lor.

Art. 30. Alătură extracte necesarii asupra operațiunilor financiare, materiale și de statistică; afară de acesta inspectorii propune toate îmbunătățirile sau dispozițiunile ce experiența lui ar observa, în reviziile sale, că ar fi de trebuință a se admite spre completarea sau asigurarea serviciilor puse pentru acesta sub a sa priveghiere.

Art. 31. Afară de priveghiere, inspectorii general sau ajutorul său în inspecțiune vor putea lua și autoriza măsurile de urgență ce s'ar cere de împrejurări, aducându-le numai, de îndată la cunoștința Ministeriului competente.

Art. 32. Inspectorul adjunct va fi sub dispozițiunea inspectorului generale, il va înlocui în lipsa sa, și 'l va reprezenta în reviziile dese ce trebuie să facă; el are datorie de a trece măcar odată în trei luni pe la fie-care stabiliment, el ajută pe inspectorele generale întru statornicirea, aducerea întru împlinire a dispozițiilor regulamentari, întru accelerarea mișcării administrațiunei oșebitelor servicii. Spre acésta, de va trebui, și va priimi rînduirea de la inspectorele generale, va fi dator a petrece și mai multă vreme lângă un stabiliment pînă la desevirșirea misiunei.

Art. 33. Inspectorul la fie-care trecere a sa, trebuie să verifice casele de bani, starea magaziiei cu provisiile, starea inventariului, încheie condicile și avisésă, și presintă raport Inspectorului general de starea în care a găsit serviciile, pe lingă oșebit tabloii spre lămurirea oșebitelor operațiuni.

Art. 34. Cursele inspecțiunii vor fi pe conta Statului; Inspectorii general precum și inspectorele adjunct, vor priimi caî de postă și patru-deci de lei pe și de inspecțiune.

§ 2. Personalul închisorilor.

Art. 35. Serviciul fie-cărui stabiliment de închisore centrală saă a Penitenciarilor se compune: *Apuntamente pe lună.*

	Clasa 1.	2	3.
De un director.....	1,000.	900.	800.
De un contabil grefieră.....	500.	400.	350.
De un intendent.....	500.	400.	350.
De un registrator.....	300.	250.	200.
De un medic.....	500.		
De un preot.....	250.	150.	
De 3 gardieni la suta de arestați.	150.	120.	

Art. 36. Personalul închisorilor din Bucureși va fi compus în modul următorii: *Apuntamentele pe lună.*

	Clasa 1.	2.	3.
Un director.....	800.	700.	600.
Un contabil.....	500.	400.	350.
Un scriitor.....	300.	250.	200.
Un preot.....	250.	150.	150.
Un Medic.....	500.		
3 gardieni la o sută arestați...	150.	120.	

Art. 37. Personalul penitenciarului de femei dupre serviciul și importanța din vreme în vreme, se va alcătui în marginea personalului de mai sus, cu diferența de 2 guardiene femei la suta de arestate în tot anul la facerea budgetului, pe temeiul unei închieri Ministeriale.

Art. 38. Personalul închisorilor de districte se va alcătui precum urmédă:

Un îngrijitor.....	250 lei pe lună.
Un scriitor.....	100 lei pe lună.

Art. 39. Toți impiegații în serviciul închisorilor, vor primi încălzirea, iluminarea și locuința, o indemnizare specială de pe propunerea Inspectorului general va fi otărită de Ministru; la casă când nu li se vor acorda în natură. Acăsta constituă dreptul diurnei lor.

§ 3-lea. Despre numirea impiegaților.

Art. 40. Inspectorul general va fi numit prin decret Domnesc, dupe propunerea Ministrului de Interne, acel decret va însemna apunamentele.

Art. 41. Inspectorul general adjunt va fi numit de Ministru dupe propunerea Inspectorului general, și întărit cu decret de Domn.

Art. 42. Directorii contabili și economii vor fi numiți de Ministru dupe propunerea inspecțiunii generale, și întărit de Domn.

Secretarii și registratorii său scriitorii vor fi numiți d'adrepul de Ministru dupe propunerea directorilor și inspecțiunii generale, medicul dupe cererea inspecțiunii, va fi rinduit de Administrația Sanitară și incuviințat de Ministru.

Art. 43. Gardieni vor fi rinduiți de inspectorele general dupe recomandarea directorilor.

Art. 44. Îngrijitorii și scriitorii depe la închisorile din districte vor fi presințați de Prefect și numiți de Ministru pe propunerea inspectorului general.

Art. 45. Nici un impieगत nu pôte fi depărtat de cât dupe un raport motivat alu Inspectorului general.

Art. 46. În casă de urgență și de flagrant delict, Inspectorul general va putea suspenda un impieगत, incunonștiințând numai în cele 48 ore pe Ministru printr'un raport motivat. Impieगतul recunoscut culpabil de el va fi destituat și supus judecății de va fi casă.

Art. 47. Directorii vor putea acorda concedii de cinci zile impiegaților dupe cererea lor. Congedii de 10 zile vor putea fi incuviințate de inspecția generală, dupe un raport alu directorului alăturind în copie cererea impieगतului. Congedii mai mari de cât 10 zile nu vor putea fi acordate de cât de Ministru, dupe un raport motivat al Inspecției generale.

Art. 48. Când Penitenciarile vor fi deplin organizate, se va rindui câte un instructor pentru învățatura elementară a arestaților. Acest instructor va fi obligatoru pentru Penitenciarul nevirsnicilor. Numirea lui se va face prin Inspectorul general de Ministru. Apunamentele dupe propunerea Inspectorului general se va fisa prin decret.

Art. 49. Afară de acăsta, vor fi plățiți din sumele alocate pentru aplicarea lucrului; maistri de meserii său de manufacturi, când producția va putea asigura în viitor un câștig apreciabil. Acești șefi de laboratorii vor fi recomandabili prin moralitatea lor, Inspectorul general îi admite, cu lesile ce se pôte invoi, incuștiințând numai

pe Ministru prin un raport lămuritor asupra privirilor ce l'au determinat.

Art. 50. Locurile vacante vor fi înlocuite d'adrepul de impiegații din serviciu, el nu vor putea fi subtrași de la acest drept, de cât dupe un raport al Inspectorului general, motivind măsura sa.

Art. 51. Depe cererea și propunerea Inspectorului general, se vor putea admite practicantii surnumerari pe lingă stabilimentele Penitenciari, sau pe lingă inspecția generală, din care dupe vechime apoi se vor recomanda pentru posturile deschise; surnumerarii sunt găsduiți, încălziți și iluminați ca toți cei-lalți impiegați.

Art. 52. Gardieni afară de lăfă, vor primi găsduirea și hrana în intru fie în natură fie în ban.

Art. 53. Când lucrul industrial sau agricol va fi prosperat sau va fi întins și creat venituri de ôre-care importante, se va adăogi un post de inspector în ajutorul directorului, prin o încheiere Ministerială. Numirea inspectorului de stabiliment va fi făcută de Ministru depe presintarea inspectorului general și întărit de Domnii. Apuntamentele vor fi fiesate prin decretul de rinduire și adaose către budget pe temeiul încheieri Ministeriale.

Art. 54. Tôtă înaintarea de la o clasă de apuntamente inferiôră la alta superiôră nu se va face de cât pe temeiul unei încheeri Ministeriale motivată de cererea formală a inspecției, la redigerea budgetului.

CAPITUL IV.

Atribuțiunile impiegaților administrațiunilor închisorilor centrale.

§. 1. *Despre Director.*

Art. 55. Competința directorului, ca șef stabilimentului, să întinde asupra tutulor ramurilor serviciului, de asemenea se întinde și răspunderea sa morală.

Art. 56. El mai este însărcinat în special cu corespondența, cu punerea în aplicațiune a prescrierilor regulamentarii, și cu poliția generală.

Art. 57. În tótă dimineața revizuește posturile, tôte serviciurile, se asigură de esacta îndeplinire a instrucțiunilor regulamentari, sau acelor ce i se vor putea da încă, de buna urmare a ordinilor sale ce ar fi putut da de cu sêră.

Art. 58. Cel puțin odată pe săptămână face o revisie generală și de aprôpe în intrul închisorii și asupra arestaților spre a se asigura de curățenie, spre a se discepta asupra încercărilor de spargere ce s'ar putea întreprinde, spre a se încredința că instrumente ascuțite sau oprite în intru dormitoriilor, nu s'au introdus și nu, se găsesc în ascuns.

Art. 59. Se încredințedă despre starea provisiilor în magasiă

despre buna lor calitate, despre eliberarea în adevăr a cantităților rânduite pentru îndestularea arestaților.

Art. 60. Directorul se va înțelege cu comandantul trupei însărcinată cu pașa de din afară a închisorii, spre ficșarea puterii corpului de pașă, pentru însemnarea numărului și locurilor vedetelor.

Art. 61. În casu de incendiu, de rescôlă, de complot, va cere un supliment de soldați fie spre întărirea postului de pașă, fie pentru ajutorul custodilor, privegherii din intru.

Art. 62. În casu de fugă, de încercare de evadere prin spargere de închisore, și prin violință, cari potă da motivă la urmăriri judecătorești, încheie îndată procesu verbal în lămurire de împrejurări, și îl trimite pînă în două-deci și patru ore Ministerului Public, spre urmărirea faptei în judecată, de este casu; tot odată încunoscîntedă pre Ministrul de Interne și pre inspectorul general.

Art. 63. În casu de fugă săvîrșită înscîntedă pe dată autoritatea locală, pe prefectul districtului cu semnalimentul arestatului, locul născerii, a petrecerii lui; el se va înțelege și cu comandantul armătei, ca să trimită în tôte părțile soldați în urmărirea condamnatului fugit.

Art. 64. Nici un arestat nu se vizită de rudele lui (dupe gradurile de înrudire regulat de instruițiunile disciplinari) fără învoirea mai înteu a directorului, cari singur încă învoesce vizitarea penitenciarului de doritori. Personele cari vor fi autorizate de Ministeriu d'a visita stabilimentul, vor înfătoșa autorizarea lor mai înteu directorului, care îi va întovărăși său în persoană sau de un alt impiegat. Directorul pôte cu tôte acestea, să refuze intrarea în închisore și persónelor autorizate, în osebite priviri și împrejurări, fie casu de neliniște în intru, fie înscîntări de îndoială asupra intențiunelor persónei, însă atunci e dator pe dată să justifice urmarea sa către Ministeriu.

Art. 65. Agenții întrepriselor de industrie, vor trebui să capete încuviințarea directorului spre a fi admiși în Penitenciar. Inșă odată admiși, nu pôte să le închiđă intrarea fără de învoirea inspectorului general, către care se va refera espuinđu cuvintele. Afară însă când interdicerea ar fi urgentă pentru ordina și securitatea închisorei, atunci înscîntedă pe Ministeriu cari reguledă urmărirea individului în judecată, de este casu.

Art. 66. Directorul pôte întrebuiința arestați pentru serviciu închisorei, fie pentru ținerea ordinei, fie cu îndeplinirea unei îngrijări și păstrare. Inșă aceștia vor fi rînduiți de dirșul, și numai de dirșul înlăturați.

Art. 67. El otărăște duple raportul persónelor însărcinate cu privegherea, pedepsile disciplinari prescise de regulament, aceste pedepse sunt fără de apel, și numai directorul pôte micșora sau opri pedepsile ce a otărit.

Art. 68. Directorului îi este recomandat a urma în otărirea pedepselor cu înțelepciunea și buna chibșuire a omului cu singe

rece, ce nu 'și pierde din vedere scopul, aici indoit: ordinea și moralisarea. Se va opri de la furi nesocotite, cu atât mai mult ce ca ampoiati superior, se găsește ariditate și depărtat de la locurile josnice, scena imboldirilor patimilor celor innacrite și inabușite ale osîndiților, și vine tot d'aua judecătoru după faptă. Se va opri de la acelea mâinii, ce socot de nevoe să sbucnescă în îngroșiri brutale, cari nu isbutesc de cât a inderetnici răutatea, a provoca dimbetul sumeției și a face o chestie de amore proprie pentru vinovat de a 'și pune virtutea în bravada înfrânării; fără ca să fie môle, să fie fermă, să scia aplica o pedepsă justă într'o mustrare părintescă unde mintea culpașului să nu vedă de cât necuviința faptei lui, și consciința, justiția înfrânării lui. În fine să potole patimile și să nu le intarte prin batjocuri; să trițiască rațiunea, consciința, și să le lase ast-fel stăpâne pe individ, să lucreze în simțirea înfrânării ce 'i s'a impus. Aceste instrucțiuni le va sădi și în subalterni săi chemați de o potrivă cu el, nu numai de a pădi arestul, dar de a'l întorce mai cu sêmă către simțiri de căințe. Nu va lipsi ocaziunile favorabile de a întreține pe nenorocitul proscrisu al legii umane și divine cu sfătuirii înțelepte, de unde ar putea eși pentru dînsul lumina adevărului.

Art. 69. Va priveghia mai cu sêmă de aproape ca să nu se debite de guardienii săi ampoiati subalterni cuvinte prôte, injurii murdare și batjocoritore. Ast-fel să se ție o atmosferă tot d'aua curată în jurul coruptului spre a curăți sufletul lui de duhorea cea trecută, în care a trăit mai înainte; că totul în fine să 'i vorbescă prin esemplu de o altă sferă morală ce 'i a fost necunoscută.

Art. 70. Directorul aprobă, modifică și respinge propunerile inspectorului, contabilului, intendentului, medicului, mărturisitorului, — asupra serviciilor ce le sunt încredințate.

Art. 71. Directorul va da socotința sa Inspectorului general asupra proiectelor de construire sau de întreținere a încăperilor, el esecută de urgențe, sub răspunderea sa, micile reparații sau construirii, a cărora aminare ar putea înlesni evasiuni.

Art. 72. La fie care înprospătare a alcătuirilor de furnitură sau de întreprise, directorele înfățișază inspectorului general și Ministrului, observațiunile sêlle asupra modificărilor favorabile ce 'și ar putea aduce în contracte.

Art. 73. Directorul mai este însărcinat :

1. Cu cercetarea și verificarea socotelilor, caselor, a pieselor justificative, precum și a tuturilor sumilor date, cu esamjnarea tuturilor registrelor.

2. Cu ordonanța cheltuelilor.

3. Cu esaminarea corespondinței arestațiilor la priimire și la espeduire.

4. Cu acceptarea declarațiunilor ce arestații ar face în interesul justiției, sau în interesul familiei lor.

5. Cu încarcerarea și eliberarea arestațiilor în formele prescise

6. Cu pregătirea staturilor în ajutorul budgetului și cu propunerea acestuia către Inspectorul general.

7. Cu propunerea tarifelor de lucru către Inspectorul general.

Art. 74. Toți impiegații aședării fără nici o destingere sunt supuși la ordinele directorului, sunt datorți a se conforma instrucțiunilor sale pentru serviciile ce le sunt în parte încredințate, și li vor da ajutor, chiar și în ceea ce nu s'atinge de atribuțiunile lor cele ordinare, când le ar cere concursul pentru lucrări și operațiuni atingătoare de serviciul administrațiunei Penitenciarului.

Art. 75. Nici un impieगत nu pôte lipsi din penitenciaru fără invoirea directorului, absențele mai mici de cât 5 zile pot fi autorisate de el, pentru mai mult va cere invoirea Inspectorului general și a Ministeriului.

Art. 76. Tôte otăriri ce experiența sa povătuște de a lua, le va supune la discuțiunea Inspectorului general, spre a se înfățișa, de le găsește necesarii, la aprobarea administrațiunei superioare, însă cum pörtă răspunderea morală a tutulor serviciilor, el pôte pe răspunderea sa se ia în casurî urgente, otăriri ce sunt esecutore fără cuvânt pentru toți în serviciu, lăsindu însă libertate părții ce s'ar crede jignită de a recurge la inspectorele general cu plingere.

Art. 77. Directorul priveghelă de aprópe ca nici o înțelegere să nu se statornicescă între impiegați și arestați.

§ 2. Despre Inspectorul stabilimentului.

Art. 78. Inspectorele ține locul directorului în lipsă și în casu de scurtă absență, el indeplinesce tôte însărcinările directorului pentru lucrările curente și trebile urgente.

Art. 79. Inspectorul e însărcinat specialmente, când directorul nu pôte face al său serviciu.

1. Cu examinarea și primirea tutulor provisiilor de gură, precum carne, făină, legumé și altele, atât pentru bolnavi cât și pentru sănătoși.

2. Cu poliția laboratoriiilor și a dormitoriilor, cu rinduirea și clasificarea lucrătorilor în laboratoriu (din preună cu antreprenorul de este), cu pădirea și aplicarea tarifelor în plata lucrului arestaților, încheiate de Inspectorele general.

Art. 80. Inspectorele se încredințează în fi care și din laboratoriu, dacă toți lucrători sunt ocupați, el ține pentru acesta un registru zilnic în care se însămnă numărul lucrătorilor întrebuițați în fie care laboratoriu (model 7). Acestă condică zilnică e înfățișată în tótă séra directorului, cari o esaminează. El ia notițe de toți lucrătorii ce ar sta neocupați din cauza antreprenorului, și dacă acesta din urmă e însărcinat de a ocupa un număr otărit de arestați, va propune despăgubirea pentru zilele pierdute, a căria cătíme directorele o ficsedă conform cu condițiile contractului, cu otăriri mai înalte și cu tarifele.

Art. 81. Inspectorele de cu séra redijă buletinul de întrebuințarea și împărțirea arestațiilor din osebite laboratorii, munci și trebi, o înfăciședă directorului, care o visedă, și o trimite inten- dentului spre îndeplinire.

Art. 82. Inspectorele privighedă mai cu semă ca arestații să nu preocupesedă cu lucrul lor. Priimește reclamarile atingătoare de lucrările industriale. Otărăște, remeind încuviințarea directorului, asupra redacerilor de preciiul lucrului cerut, fie de antreprenor, fie de comandatoriul lucrului, drept despăgubire când lucru ar fi rău făcut, când i s'ar sub-strage sau i s'ar strica materia sau materialul primar. Drept acesta el stă de față tot d'auna la priimirea materialului și la trădarea obiectelor lucrate.

Art. 83. El verifică cel puțin la cinci-spre-dece zile, dacă livretele lucrărilor arestații sunt în regulă și limpedite, el verifică și încheie foile de plată pentru lucru (vedă aședământul lucrului) ce se presintă antreprenorului sau comandatorului spre achitarea lucrului ce s'au desăvirșit în intrul în comptul se. Le trece la comptabil, spre a încăsui bani dupe ele și a'i servi de base în trecerea prin condicile sale. Aceste foi de plată el le încheie la sfirșitul fie-căria săptămâni pe lucrul desăvirșit, spre a se aquita compturile fără mai multă dăbavă de la cea de pe urmă simbătă.

Art. 84. Inspectorele va lua aminte încă la priimirea obiectelor de îmbrăcăminte, haîne precum și a așternutului sănătoșilor și a bolnavilor să fie în calitate și condițiunile stipulate, la din contra încheie proces verbal de starea lor și referesă directorului. El vegedă la întreținerea lor, el atrage privirele directorului, asupra unelor acușii vechi și stricate ce cer desființare, redijă foile de desființare și i le supune la încuviințare (aședământul comptabil.)

Art. 85. Inspectorele e mai cu semă însărcinat cu poliția carcerilor, chiliilor singuratiche și intunecoșe de pedepsă, și a saletor disciplinari, el le vizitedă tot d'auna când sunt ocupate.

Art. 86. El veghedă ca curățenia să se fie în toate părțile încăperilor.

Art. 87. Inspectorul în revisiile sale, dă guardienilor, maistri- lor de laboratorii și arestațiilor, toate ordinile ce găsește de cuviință și otărăște, de este casu, pedepsile de disciplină, raportedă numai de îndată directorului cari încuviințedă, modifică sau respinge ordi- nile inspectorului prin elu însuși.

Art. 88. Inainte de a lua vre-o otărire sau de a face vre-o propunere, directorul cere raportul și socotința inspectorului pen- tru tot ce se atinge de șerviciile lui cele speciale, ce'i sunt pre- crise prin regulament.

§ 3. Despre grefier-comptabil.

Art. 89. Grefierul comptabil ține locul inspectorului în lipsă'i și în lipsă de acest post el ține locul directorului în absenție.

Art. 90. Ca grefier el e specialmente însărcinat, sub autorita-

tea directorului, de a ține lucrările atingătoare de incarcerea arestaților, de a primi și de a stringe toate extractele de pe încheierile și otăririle judecătorești de osindă ce s'ar depune la grefă (la biuroul său), toate încheierile și procesile verbale a le administrației pentru înfrînări sau urmărirea le înfrângerilor la regulile disciplinare sau pentru încercările culpabile ale arestaților. El slobode copii de pe ele și le întărește de conform când se cer. El ține și înscrie în registrul de incarcare, în registrul matricul și în toate cele-lalte registre, mișcările urmate prin eliberarea, strămutarea, sau morțea arestatului, și ține starea zilnică a populației, face și certifică buletinele lunale și semestrale de populație; în fine el clasifică toate titlurile și cărțile administrației.

Art. 91. Ca comptabil e însărcinat cu comptabilitatea, 1. a casei statului întru întreținerea Penitenciarului, 2. a depozitelor în rezervă a arestaților, 3. a depozitelor disponibile în comptul arestaților, 4. cu comptabilitatea depozitelor pentru îmbrăcăminte ale custodilor oprite din lefa lor, 5. a banilor strânși din lucru.

Art. 92. Grefierul comptabil ține o comptabilitate deosebită pentru fie-care din aceste case, în conformitatea instrucțiunilor din aședămîntul comptabilității.

Art. 93. Compturile lui sunt împedite și încheiate la fie-care lună de director, în trei luni de Inspectorele adjunt, și la sfîrșitul anului de Inspectorele general, transmise în extracte la Ministeriul din Întru, afară de sumele regulate de trădat celui de financie.

Art. 94. Tote cheltuelile făcute asupra caselor se vor sprijini pe o ordonanță de plată a directorului, afară de cheltuelile mărunte curente pentru întreținerea, cari se vor putea face dupe regularea directorului în mîrginirea unui credit deschis d'asupra unei liste de distribuție, ce directorele încheie și verifică la finitul fie-căria săptămîni deschidîndu'i altă foaie (vedî aședămîntul comptabilității art).

Art. 95. Grefierul comptabil are sub răspunderea lui obiectele arestaților, el ține o condică de aceste obiecte.

§ 4. Intendentul.

Art. 96. Intendentul stabilimentului păstrează un îndoit serviciu.

1. De Economu.

2. De Șef al serviciului privighierei, al custodilor.

Ca Șef custode instrucțiunile asupra privighierei, regulădă îndatoririle sale.

Art. 97. Ca econom al stabilimentului el e însărcinat cu toate sumele prescrise de comptabilitatea materială.

Art. 98. În toate zilele slobode provisiile trebuincioase pentru nutrirea, iluminarea, încăldirea condamnatilor dupe un buletin sloboțit de cu sêră de director și pregătit de comptabil.

Art. 99. Economul e în special însărcinat cu primirea, pe răspunderea sa, cu buna calitate și în condițiile prescrise de regu-

lament său de contracte, a provisiilor și înmagazinarea lor, precum și cu păstrarea lor în buna stare spre a nu se iroși și a nu se strica.

Art. 100. El e însărcinat încă de a preveni și de a veghea la pregătirea și la ferberea demăncatului zilnic al arestaților, el stă față la distribuțiunea porțiunelor și vegedă să se îndeplinească în ordine și în câtimele cuvenite.

Art. 101. El iese sămă încă de a se stringe și a se păstra în buna stare obiectele de îmbrăcăminte și de ascernut ale arestaților, precum și cele ale arestaților, și privegde la curățirea, spălarea, aerisirea lor; el îngrijăște schimbarea regulată a arestaților și purtarea bună a strailor spre a nu se strica fără de vreme.

Art. 102. Intendentul ține locul grefierului comptabil în lipsa acestuia.

REGISTRATORUL.

Art. 103. Registratorul n'are atribuțiunii administrative proprii, el e cu totul în dispozițiunea grefierului comptabilității și al intendenței, mâna de ajutor pentru scris, trecerea prin registre, pentru scrierea și copierea osbitelor piese comptabile sau lucrări.

Art. 104. El e încă însărcinat cu espeduirea lucrărilor, cu ținerea arhivei.

§ 5. Despre serviciul Sanitar.

Art. 105. Serviciul Sanitar e făcut de un medic și chirurg în genere.

Art. 106. La Penitenciariile aședate afară de țirguri, un medic, tot odată și chirurgu, va fi rinduit și va avea pe sâma lui și o mică spițerie, el este de rigore un impiegat intern și dator ca asemenea să locuiască în întrul stabilimentului și sub observațiunea medicului de țirg sau de district.

Art. 107. Penitenciariile aședate în țirg, vor fi visitate de medicul de orașu, și cele de afară de medicul din district, el înscrie pe o anume condică visitele sale, observațiunile sale și prescrierile sale de câte ori vine. Inspectorul general prin înțelegere cu inspectorul general al serviciului medical, va fiesa dilele de visită duple ano-timpuri și starea Sanitară.

Art. 108. Un caiet anume e ținut pentru ordonanțele medicale ce se rinduesc zilnic de medici sub semnătura lor.

Art. 109. Medicul și chirurgul ține un jurnal de clinică în care se însamnă pentru fie-care bolă, începutul, caracterul, fazele și finitul bolii. La finitul fie-căruia anu dă directorului spre a se trimite Ministeriului prin intermediul Inspectorului general un raport asupra bolilor generale cari au domnit în stabiliment, cauzele lor, și chipurile de a le stârpi sau împuțina.

Art. 110. Medicul sau chirurgul visitedă laboratoriile, dormi-

toriile și celelalte părți ale stabilimentului, dupe invitațiunea directorului, căruia îi propune măsurile de pădit spre întreținerea unei igiene; sunt încă datorî după invitarea directorului să visite provisiile de hrană, și să dechiare afară de trebuință prin un raport cele din ele care vor fi nepriincioase sau stricate.

Art. 111. El visităde arestații ce le trimite directorul său Inspectorul stabilimentului, care reclamă sub cuvint de nepriință asupra soiului de lucru la care urmăde; părerea lor pentru schimbarea felului lucrului său a laboratorului, o înscriu într'o condică a nume cu cari li se trimite arestații.

Art. 112. Chirurgul său medical visităde pe tot arestatul ce intră, și părerea lui o înscrie într'o anume condică ținută sub semnătura lui.

Art. 113. Pentru tratamentul ospitalului, tractamentul medic se va conforma condițiilor ospitalelor de sărmanî liberi. În casuri de urgențe, de epidemii rele, observațiunile ce ar avea de făcut asupra tratamentului ordinar le va supune directorului, cari ordonă cele de cuviință, și ia dispozițiunile sale administrative spre a asigura un tratament mai îndestulător la împrejurările de față.

Art. 114. Chirurgul său medical intern, e specialmente încă însărcinat cu ținerea unei mici spățerii pretutindenî unde se dă și a comptabilităței ei. El are în infirmeriă un număr de custodi prescrisă cari îl ajută în serviciul seü. El pregătește medicamentele prescrise pe caetu de ordonață, el veghesă la distribuirea porțiunelor.

Art. 115. Medicul internu, otărăște cătimea apei de întrebuințat, pentru builion, otărăște felul hranei diinice în marginirea tractamentului ordinar, se asigură de cualitatea și cuantitatea cărnei, legumelor, vinului, laptelui și alte alimente ospitalicești, și cere la trebuință de la director respingerea lor, cari otărăște dupe ce consultă pe Inspectorul.

Art. 116. El pôte cere schimbarea infirmierului daca nu e mulțumit de dînsul, și directorul otărăște, pôte cere întrebuințarea unor arestații din validii la serviciul ospitalului. Directorul rînduește pe cine voește ascultănd și alegerea făcută de medic.

Art. 117. Medicul intern afară de visitele de dimință, el va trebui să visite, pe dată, ori ce arestat ar pica bolnav în cursul zilei, și i s'ar trimite la infirmeriă.

Art. 118. Pentru tôte celelalte rîndueli alle serviciului său de specialitate, este sub ordinele și ascultarea instrucțiunei administrațiunei Sanitare.

§ 6. Despre mărturisitori.

Art. 119. Mărturisorul se va înțelege cu directorul pentru fiesarea orelor pentru oficiu și pentru alte servicii religiose.

Art. 120. Dupe propunerea preotului, directorul denumește

arestații cari vor fi întrebuințați ca clisiarhi, sau ca servitorii al capelei.

Art. 121. El va visita ospitalul, locurile de pedeapsă disciplinară, laboratoriile, de câte ori va găsi de cuviință.

Art. 122. El va fi înștiințat de îndată ce un arestat se va găsi în primejdie de moarte, va îngropa morții cu totă rinduiala bisericăscă.

Art. 123. Afară de slujbele duminicilor și serbătorilor, odăta în septemină va face un cuvânt moral și religios tuturilor condamnaților, de fire mai ales a sădi în memorii pilde de fapte bune, sau o desceptare asupra religiei creștine.

Art. 124. Funcțiunile preotului sunt cu totul spirituale; el se va ocupa, deci, numai de partea religioasă a închisorei, are în mână cel mai puternic și reactiv mijloc de îndreptare al sufletelor perdute în întunericul nesciinței și al răului. Trebuie să se siléscă dar spre a merita și dobândi considerațiunea și recunoștința administrației, de a usa cu înțelepciune și cu stăruință, de a veni cu un ajutor ferbinte la concursul acestei adunări de dispozițiuni și chibșuirii ce constituie sistemul penitenciar, a căruie scop pururea laudabil, este amendamentul sau îndreptare a condamnatului, în înfrânarea pedepsei legale. Așa bună oare prin cuvintele sale de încurajare va sădi speranța fericirii vecinice în pocăință; în îndreptare, norocirea și viața pașnică, liniștită în lume. Prin îndemnările sale la ascultare, la supunere, la muncă, va conlucra cu influință sa morală, la buna ordină a închisorei, ast-fel va aduce pe nesimțite pe arestatul de a suferi și a se deprinde cu regulele, cu rânduelile ce mărginesc voința lui cea sburdalnică, il va aduce la dragostea ordinei sociale, il va moralisa. Ecô ce se așteptă de la un mărturisitor.

Spre a se putea orienta mai bine în misiunea sa, se va săr-gui a căpăta cunoștință despre caracterul individului observându-l în purtarea lui din intru, și luând lămurire din condice asupra antecedentelor lui.

Art. 125. Drept această, este supus la îndatorirea de a comunica prin un raport la finitul fie-cărui luni, observațiunile sale asupra caracterului arestaților în genere, și asupra purtării ce păstrează ei vis-a-vi de sfinția sa, va însemna pe cel mai îndărătnic, precum și viciurile cele mai ascuțite, rezultatele capitale; un asemenea va face și la finitul anului pentru întregul an spre a fi comunicat, pe lângă raportul său de Inspectorul general Ministeriului.

CAPITUL V.

Trațamentul morale.

§ 1. Serviciul, atribuțiunile și disciplina guardienilor.

Art. 126. Serviciul securității și priveghierei este încredințat

intendentul în stabilimentele Peniteciari cari e șeful guardian, și în închisorile de district îngrijitorului.

Art. 127. Este încredințat unui primă guardian ales și titulat d'între gurdienii ordinari; numărul guardianilor ordinari e ficsat de trei pentru o sută arestați.

Art. 128. Guardianii sunt asemeluiți cu trupa e linie pentru disciplină și ordinea serviciului.

Art. 129. Intendentul va putea avea menajul seü în intru-stabilimentului, însă cu desăvîrșire reslețit de comunicațiunea în închisorei, unde femeia și copii lui nu vor intra nici odată.

Art. 130. Sub nici un casü și nici un pretext, el nu pöte prii-mi arestați în apartamentul seü.

Art. 131. Tötă înfringerea la dispozițiunile prescise în articu-lile din urmă vor fi destule spre a motiva depärtarea lui.

Art. 132. Primulu guardianü și guardianii ordinari nu vor putea ține menajul lor în intrul, vor locui împreună saü imprăștiați, și se vor culca în dormitoriile comune saü în loge dispuse dupe architectura închisorei, spre a fi mai la îndemină pentru priveghiere.

Art. 133. Sünt cu desăvîrșire opriti să primescă în camera lor saü în logele lor, pe vre un arestat sub pedepsă de a fi depärtat.

Art. 134. Le este cu desăvîrșire oprită eșirea în timpul zilei, e mănca în intrul, și numai la casuri majöre de interese urgente, si va permite, estraordinarmente unul guardian, nu mai mult, de cât de o oră, saü congediü de 24 ore, cei ce vor fi fost de priveghere în nóptea trecută vor avea permisiunea de a eși, și a petrece nóp-tea viitoare la casele lor.

Art. 135. Intendentul saü șeful guardianilor e responsabil de töte invoirile de eșire slobode contra rënduelii, precum guardianul portier este responsabil de slobodirile fără invoirea șefului guardian.

Art. 136. Congediile de 24 ore sunt pururea date de director saü de locușitorul de director în lipsăi, prin înscris către intendent cari slobode o marcă cu pecetia serviciului, ce o înfățiședă și io dă guardianului portariü spre a'i da drumul. Nici odată nu va putea fi de cât o singură marcă în dispozițiunea intendentu'ui, precum nici odată nu se va putea da permisiune de eșire de cât unui guardian.

Art. 137. Spre a se asigura de prezenția primulu guardianu și a guardianilor în închisore și la posturile lor, intendentul face douë apeluri nominale, unul dimineța înainte de a se deschide dor-mitöriile, și unul séra dupe sunarea culcării arestașilor face douë re-visii pe zi la töte posturile de priveghere.

Art. 138. Guardianii cari vor rfi lipsit fără de permisiune, sun puși la oprélă pe o lună de zile în închisore fără voe de a eși a-fară în tot timpul acesta. La al douilea lipsă vor fi închiși în sala disciplinară. Tot guardianul cari va fi lipsit de trei ori pe an fără invoire, se va suspenda din serviciul seü pe cinci-spre-zece zile și va perde léfa sa pe jumătate. Tot guardianul picat de a patra órá în asemenea înfrangere, va fi destituit. Tot guardianul cari va fi

abandonat postul său de priveghiere pe lângă arestații întrebaințași la lucru afară, va fi destituit.

Art. 139. Pentru toate ramurile de serviciu, atât în închisore cât și în bolnici, intendentul priimesce ordinele de la director, și în casu de lipsă de la înlocuitorul său; aceste ordine sunt transmise de dînsul la primul guardian și de acesta la guardianii ordinari.

Art. 140. Toți guardianii se supun la ordinele directe ale Inspectorului cari însciuțedă pe director de măsurile ordonate.

Art. 141. La trebuință și casu de urgenție, intendentul pôte da guardianilor toate ordinele ce găseșce de cuviință pentru binele serviciului și securitatea stabilimentului, el încunosciițedă de îndată pe director de aceste ordine cari le încuviințedă, le modifică sau le revocă.

Art. 142. Intendentul face raport în totă dimineața și sêra directorului prin viu graiu, și la casuri de întemplări osebite prin scrisu.

Art. 143. În timpul nopții intendentul păstrédă cheile tutulor dormitoriilor ocupate de arestați, a închisorei și a laboratoriiilor. Cheile de la laboratorii îi sunt date de primul guardian, cheile închisorei le ia el însuși închidînd odăile.

Art. 144. Inspectorul priimesce într'un parlatoriu sau o cameră anume destinată (unde încăperea o permite), la din contra într'o cameră de o parte neocupată într'acea și, toate persoanele cari vin să vadă pe arestați, face revizie introdusului și se asigură că nu introduce nimica cu dînsul în închisore; il somesă mai înteu să dechiare, apoi l caută, tot ce va găsi pe el de transmisibil fie instrumente, fie bani fie demâncare, fie revașe le ia și nu i le dă de cât la eșire, revașele ce le ar declara pentru arestat, le duce la director, de asemenea revașele ce arestații ar vrea să trimiță sunt date directorului, și numai dupe ordinele sale le slobodeșcirea. Totă comunicația între un strein și arestat nu se face cu toate mesurile aceste, de cât în prezența sa sau a primului guardian, convorbirea nu pôte fi de cât în limba română, el e responsabil și tot abusul ce ar putea resulta din asemenea comunicație stă pe răspunderea sa.

Art. 145. În nici un casu aceste comunicații nu va putea avea loc fără învoirea directorului sau a inspectorului, voirile de comunicație nu se vor da în zilele de lucru, de cât la orele de recreație, în zile diferite, afară de orele de rugăciune și de prîndu.

Art. 146. Intendentul face în fie-care noapte o revizie în întru închisorei spre a se încredința de pađa vegheta a guardianilor de rëndu, și de buna linisce în întru. El ia aminte ca și primul guardian să facă nesmintit încă una pe noapte, la oră deosebită.

Art. 147. Guardianii ordinari, doui sau trei, dupe dispozițiunea închisorei, vor fi rânduiți în sala de comunicație a tutulor dormitoriilor, spre veghere neîncetat pe rînd în tot timpul nopții în ântul dormitoriilor luminate; directorul fiesedă numêrul guardianilor de veghere.

Art. 148. Primul-guardianu în rondelile sale, precum și guar-

dienii de veghiere comunică pe îndată, de socot urgent, intendentului observațiunile lor. Intendentul poate cere ajutorul corpului de pază în curtea închisorii, de secôte de trebuință, cari trebuie de îndată să alege.

Art. 149. Tôtă ordina dată de director sau inspector, va fi cu esactitate și cu stricteță pădită și indeplinită de guardieni; primul guardianu și intendentul răspund de întârzierea pusă întru esecutarea ordinelor, precum și de înfrângerile și călcările de regule, de cari n'ar fi înștiințat de îndată pe director sau pe inspector.

Art. 150. În casu de absență sau de bôlă, intendentul este înlocuit de primul guardianu, care el însuși va fi înlocuit de un guardian ales de director.

Art. 151. Toți impiegații de priveghere, fie de ori ce grad, sunt răspundători de călcările regulilor comise de arestați, precum și de stricăciunile ce fac hainelor lor, albiturilor lor, și ascernutului lor, dacă aceste călcări și stricăciuni vin din lipsa de priveghere a guardienilor sau dacă având cunoștință de ele, n'au încunoscinitat pe administrațiune.

Art. 152. Guardienii culpoși de asemenea neglijență, vor fi suspendați din serviciul lor activ, și privați de léfa lor în vreme de cinci-spre-dece zile. În casu de recidivă vor putea fi destituiți, și acésta fără scutire de despăgubirea stabilimentului pentru stricăciunile urmate.

Art. 153. Guardienii însărcinați cu privegherea și cu pađa de aprôpe a arestaților, trebuie să nu'i piarđa din ochi fără curmare; și privigherele, luarea lor aminte să'i urmărească în tot locul, în tôte mișcărilor lor.

În casu de evasiune înlesnită, sau prin neglijență, sau prin înțelegere cu arestații, vor fi trădați judecătii.

Art. 154. Le este cu totul oprit de a înjura arestații, de a'i ghionti; le este cu totul oprit încă de a ține conversație cu arestații, nu potu să le vorbescă și să le răspundă de cât de cele ce se atingu de serviciu. Tôte acestea sub pedepsă de a fi închiși în sala disciplinară sau suspendați din funcțiunea lor și lipsiți de léfa pe vreme de opt sau mai multe zile, după gravitatea casului.

Art. 155. Ei nu pot da arestaților nici o pedepsă, nici ridica mâna sau arma asupra lor, de cât în casu de legiuită apărare, acésta sub pedepsă de a fi destituiți.

Art. 156. Guardienii de ori ce treptă nu au nici o relațiune de interes cu arestații, fie să le pregătescă, să le vinďă, sau să le aducă demâncare, bêtură sau alte obiecte de dinafară, fie să le cumpere demâncarea ce le-ar fi rămas, sau lucruri ce păstrédă, fie în fine, să se însărcinesc cu răvaș, cu comisiuni etc. Înfringerea cea mai ușoră în dispoșiunile de asemenea privire va fi destul ca să motiveze destituirea guardienilor acelora ce au picat în asemenea vină.

Vor fi destituiți și supuși judecătii criminale toți guardienii cari ar fi cumpărat de la arestați, sau i'iar fi înlesnit a vinde lu-

cruri de îmbrăcăminte, de albituri, și de material primar sau alte fabricate ale stabilimentului, ale antreprenorului sau a comandatorilor.

Art. 157. Este cu totul oprit guardianilor de a introduce în intrul stabilimentului pe cine-va din afi lor, sau rude, sau prieteni; le este de asemenea oprit de a primi în odaia lor sau în logele lor pe streinii cari vin să viziteze pe arestați, acesta sub pedeapsa de suspendare și perdere de léfa în timpul de cinci-spre-dece zile, și la casă de recidivă să fie destituiți.

Art. 158. Tot guardianul care ar fi beut și mâncat în intrul închisorei cu un arestat, sau cu o persoană venită să viziteze pe vre un arestat, va fi destituit din serviciu.

Tot guardianul cari ar bea și ar mânca afară de închisore, cu un arestat eliberat atuncea, sau cu o rudă a unui arestat care ar fi vizitat închisoreea, va fi suspendat din funcțiunile sale și va perde léfa pe o lună. În casă de recidivă va fi destituit.

Guardienii cari vor fi priimit bacșiși de la persoanele cari vin să viziteze stabilimentul sau arestații, vor fi suspendați din funcțiunile lor și vor perde léfa pe opt zile, și al douălea oră pe cinci-spre-dece zile, al treilea pe o lună, iar al patrulea depărtați. Directorul va lua bani bacșișului și i va vorsa în casa depositelor.

Art. 159. Tot-d'aua unul cel puțin din guardiani și cu primul guardiană stau la orele prânzului față la masă în refectoriū. Ieau sēma ca arestații să intre și să iasă în liniște și bune ordine, ca să se fie la masă în liniște, să nu preocupescă porțiunile lor, ieau sēma că arestatul de acolo să nu scotă nici să ascundă demâncarea sau parte din porția sa, arată, spun, la cei de cuviință, tot ce au observat de rău spre aplicare de înfrinare.

Guardieni cari avind cunostiință despre nerinduecele întimplale la mēsă, n'ar spune, sunt pedepsiți cu amendă prin oprirea lefei, pe timpul judecat de cuviință de director.

Art. 160. Guardianul de serviciu la ospital va face poliția salilor, va ține buna rinduială, va deplini prescrierile medicului, va veghea la pădirea orelor de doctorii și dietă, va trata cu blândețe pe bolnavi, și va căuta de curățenia încăperilor, albiturilor așternutului, va sta sub ordinea medicului.

Art. 161. Tot guardianul dela infirmieriă cari ar da vre unui bolnav sau unui convalescent demâncare mai multă de cât porția prescristă, chiar și când acea mâncare ar fi cumpărată, e suspendat de la funcțiune, și perde léfa în termen de 15 zile, la recidivă va fi depărtat.

Art. 162. Tot guardianul dela infirmieriă care ar ascunde în folosul său din bucatele și obiectele bolnavilor, va fi destituit.

Art. 163. Tot guardianul care ar fi înlesnit corespondință prin înscris sau verbal între un arestat și un om liber de afară, va fi pe îndată destituit.

Tot guardianul care avind cunostiință unei asemenea fapte executată de un altul, sau pe furiș de arestatul singur, nu o va denuncia, va fi suspendat și va perde léfa lui pe o lună.

Art. 164. Primulă guardiană care ar fi refusat ascultarea, sau n'ar fi executat ordinele intendentului, va fi suspendat pe 15 zile cu perderea leiei pe o lună; la recidivă, însă de ar fi și insultat pe șeful său, va fi destituit.

Art. 165. Tot guardianul care ar fi refusat ascultare, sau n'ar fi executat ordinele, dupe gravitatea insubordinației, va fi suspendat și străfuit din lăfă: o nesubordinație de trei patru ori repetată cu insolentă, va atrage destituirea lui.

Art. 166. Lucrul și laboarea fiind un mijloc de prosperare pentru stabilimente și de moralisațiune pentru arestați, guardianii vor priveghea în laboratorii de aproape și cu luare aminte, ca arestați să se ocupe cu neîncetare și cu stăruință la lucru ce le este rânduit, vor priveghea mai ales ca arestați să nu strice, să nu bântuiască, să nu ascundă, să nu deturnede din materialul primar pus în mâinele lor fabricarea obiectelor comendate, să nu strice, să nu facă o rea întrebuințare de instrumente, de maestrii, să nu le scôtă afară din laboratorii.

Art. 167. Pe fie-care laboratoriu, sau pe mai multe laboratorii una lângă alta se va rândui câte un guardian pentru de a observa de a face policia saelor de lucru, și de a ține tăcerea, buna rinduală, de a împiedica înțelegerile și convorbirile între arestați. Tot guardianul care va lipsi de sirguință întru ținerea acestei rindueli, va fi închis în sala disciplinară; tot guardianul cari va lipsi de la postul său, va fi pedepsit cu suspendarea și perderea de lăfă pe un timp de opt sau de cinci-spre-dece zile sau de o lună, vina va fi agravată de recidivă prin consecuencele neglijenței sale, și va putea aduce și destituirea dacă acele consecuinți ar fi de natură de a fi periclitat securitatea închisorii.

Art. 168. Guardianii de serviciu la laboratorii sunt responsabili de călcările regulilor disciplinare de către arestații lucrători, responsabili de perderea, de furarea unei părți din material, de stricăciunea prin rea întrebuințare a instrumentelor, a lucrului, de câte ori având cunoștință de faptă, nu va fi arestat, vor fi supuși la pedepsele de mai sus și despăgubirea perderelor ast-fel provenite; vor fi destituați și predați judecății toți aceia cari ar fi înlesnit furul, vinđarea obiectelor ascunse.

Art. 169. Arestații având să lucrede cât mai mult pentru antreprenor, pentru comandatarii sau pentru guvern când munca e staționnică sub regie, guardianii privighedă să nu se smintescă arestatul din cursul regulat a lucrului.

Guardienii cari având știință de vre un lucru ce se desăvirșește prin ascuns (chiar când ar fi pentru vre un ampoiata), nu o va fi descoperit intendentului sau inspectorului, vor fi suspendați din funcțiune și lipsiți de lăfă în termen de 15 zile cel puțin.

Art. 170. E cu totul oprit guardianilor să lucrede cu arestații ori ce pentru dișii, chiar cu plată, fără consimțimintul antreprenorului, sau fără acela allu directorului când lucrul e în regie.

Guardienii cari vor fi căpătat invoie de a da lucru, trebuie

să facă comanda saŭ să depue materialul și plata, fie în mânele antreprenorului, fie în mânele inspectorului, în lipsă în mânele intendentului, când lucrul e în regie.

Tot guardianul care s'ar fi abătut de la aceste condițiuni va fi suspendat din funcțiunile sale, și lipsit de tratament pe o lună, în toate casurile, lucrurile prinse în furișiu, vor fi confiscate și vindute în profitul depositului arestaților.

Art. 171. Guardianii chiemați la apelul din întieiu de intendent, primesc rinduirea lor în serviciile zilei, și merg de să postese la posturile ce li s'au însemnat; primul guardian și intendentul distribuiesc arestații din dormitoriile dupe foia de distribuție a arestaților de serviciu, ce primescu decusără de la director, guardianii îi primesc pe număr la ușa laboratorului, primesc de număr instrumentele la eșire saŭ pentru masă, saŭ pentru culcare, trădaŭ pe număr arestații primului guardian care îi primesc la ușa sălei, trădaŭ de asemenea sera instrumentele antreprenorului saŭ intendentului, închide, fie-care, laboratoriile sale și dă cheile în mâna intendentului saŭ primului guardian; se strâng apoi de se înțeleg spre a se împărăștia prin curte spre observarea mișcării arestaților sloboști în intru, pentru pregătirea celor trebuinciose pe nopte în dormitoriile, și dupe tragerea clopotului merg de respund la al donilea apel.

Art. 172. Intendentul în totă sera dupe sunarea culcării, cutieră dormitoriile, face apelul nominal a tutulor arestaților, primul guardian, în urma lui, îi numără și dupe ce s'au încredințat că toți sunt de față, închide ușile și ica cheile.

§ 2. Dispozițiuni generale.

Art. 173. În viitor nu se va admite la postul de guardian de cât militari vechi în etate cel puțin de 25 ani pină la patru deci de ani cel mult, purtând congedii în buna formă, și certificate slobođite din serviciu și de la comuna de unde sunt, constatind purtarea lor; se va da preferință la vechii sub-ofițeri retrași în pensie.

Încă postulenteii pentru ca să fie numiți guardiani, trebuie să servescă două luni ca sur-numerari, în timpul cărora se vor bucura de tractamentul aședămintului pentru guardiani. Postulenteii vor fi presintați de director inspectorului general, care ordonă admiterea lor ca sur-numerari cari nu vor trece peste numărul de doi.

Art. 174. Vechile servicii militare, certificatele de buna purtare și aretarea directorului, constatind că candidatul a îndeplinit cu zel, esactitate și inteligentă sur-numeriatul cerut de articolul de mai sus, vor fi menționate în încheerea numirii lui de către Inspectorul general.

Art. 175. Primi guardiani vor fi încă numiți de Inspectorele general dupe propozițiunea directorului care alege dintre guardiani

cel mai bun în merite de o potrivă: preferința va fi dată celui mai vechiu în serviciu, primulă guardianu va ști scrie și citi.

Art. 176. Gardieni destituați, nu vor mai putea intra în stabilimentul de unde a fost isgoniți.

Art. 177. Dupe trei ani de serviciu gardieni cari în timpul acesta se vor fi purtat bine, vor fi îndeplinit un serviciu esact fără greșale și pedepse grave, vor avea dreptul de a fi trecuți la clasa întâiu de apunamente, această sporire va fi acordată de Ministru de Interne pe raportul Inspectorului general, și dupe certificatele slobođite de directorul stabilimentului.

Acest sporu va putea fi tras gardienilor, cari dupe ce s'ar fi priimit, își vor fi schimbat purtarea, deviind nesupuși și neglijenți.

Art. 178. La finitul fie-căruia trimestru directori Penitenciarilor trinite Ministerului de Interne tabloū nominal de gardieni, însemnând purtarea lor în serviciu, precum și pedepsile ce ar fi priimit cu motivele ce le au provocat în timpul trimestrului.

Pentru această se va ține în fie-care Penitenciaru o condică specială, unde se vor înscrie pedepsile ce fie-care guardian va fi priimit.

Art. 179. La finitul fie-căruia an dupe cererea Inspectorului general, Ministru de Interne va pune în dispozițiunea lui o sumă de trei sute lei cel puțin, și de una mie cincisute cel mult. din suma rezervată pentru gratificați (dupre importanța stabilimentului și numărul gardienilor) spre a fi distribuită ca un supliment la lefa gardienilor, celor ce se vor fi purtat cu del și inteligență și vor fi îndeplinit cel mai bună serviciu în stabiliment.

Acest supliment va fi împărțit de inspectorul generale dupe propunerea directorului și a Inspectorului stabilimentului.

§. 3. Despre disciplina arestaților.

Art. 180. Toți arestații la intrarea lor vor fi căutați prin straie; banii ce se vor găsi pe ei se vor depune la grefă, hârtiele se vor da în mâna directorului, nici un instrument nu li să lase pe mâna.

Art. 181. În dată dupe intrarea lor, arestații vor fi spălați în bae, tunși, rași, și îmbrăcați cu costumul închisorii.

Art. 182. Lucrurile ce se vor afla la arestați vor fi înscrise în ființa lor într'o condică specială, unde va sub-scri arestatul și cu guardianul care ar fi făcut inventariul ăselor lucrări.

Art. 183. Osindiții nu vor putea păstra banii la dinși, toți cei aduși de el, și cei câștigați sau priimiți de la familie, se vor vërșa în depozitie la casă.

Art. 184. Toți arestații vor fi supuși labórei, și vor priimi o parte din câștigul lor otărit

Art. 185. Arestații sunt cu toți îndatoriți a pădi tăcerea, prin urmare vor fi opriti de a vorbi unul cu altul, nici încet, nici prin semne, orî în care parte a încăperei s'ar găsi, în laboratoriu nu vor

putea adresa vorba gardienilor, maistrilor, precum și conlucrătorilor săi, de cât spre a cere sau a se înțelege în glas mare, în scurt și câte unul pentru ce s'atinge de serviciu.

Art. 186. Acastă rânduială a tăcerii îmbrățișind mai multe scopuri, atingătoare de securitatea, de buna ordina și moralitatea închisorii, este recomandată cu tot deadinsul și totă serioșitatea directorului, care va face totul spre a o statornici și a o menține, pedepsa arestaților infragatori dispozițiunei, gardienilor neglijenți, nu va fi iconomisită în totă întinderea lăsată de regulament autorității directorului, cu ferma voce să ajunge la toate, și directorul rămâne răspunzătoru pentru neisbutire înaintea înaltei administrațiuni.

Art. 187. Vearea arestații se vor scula la patru ore de la 1. Apriliu pînă la 1. Octombriu, eara se vor scula la 6 ore, vara se vor culca la 8 ore, iarna la 7 ore.

Art. 188. Măncarea va fi de două ori pe zi în comun într'un loc otărit, în lături de dormitorii, cât se pôte; distribuțiunea de dimineță va fi la 9 ore vara, la 10 iarna, cea de séra la 5 ore iarna, la 4 vara; le este oprit cu desăvirșire sub pedepsă de a perde porțiunea la prinđu viitor, să easă afară din refectoriu cu pâine sau cu alte obiecte a le mănăcei.

Art. 189. Sub nici un preteest un arestat nu pôte să se sub-stragă de la regimul închisorii, într'oducându-și în intru lucruri de mănăcare, sau de bețură, sau de îmbrăcaminte, sau de așternut altele de cât cele ce'i se dă. Cantina e cu desăvârșire oprită.

Art. 190. Tutunul va fi orit în intru, în dormitoriu, arestații nu vor putea fuma de cât în timpul recreațiunii și a preumblărei, e lăsat încă la chibduința directorului de a însemna de câte ori arestații pot avea permisiune de fumat, unde și când, va putea face din acastă permisiune un mod de represiune sau de încrăjare, dupe purtarea și sirguința la lucru, va putea permite unora să fume și în laboratoriu, va opri altora și la orele și locurile otărite; tiutiuul și luléoa nu se va lăsa arestatului, și se va da fie-căruia și una și alta la orele de fumare.

Art. 191. Bețurile spirituóse sunt oprite în tractamentul sănătoșilor; însă dupe rîndurea medicului se va putea da porțiunea la timpul prescriș, întregel populațiunii sub motiv de măsura higienică, directorul încă pôte câte odată să le dea vin la sərbători, ca mod de mănăcare și amintire de bunurile ce păstréda libertatea pentru cei ce o merită. La înființarea unor munci, spre a'i atrage și a'i incuraja.

Art. 192. Jocurile de tot felul sunt cu totul oprite și pot atrage aspre pedepse, cele mai nevinovate și mai liniștite. Distragerea arestaților e condannabile în ori ce altă de cât în lucru și lectura.

Art. 193. Cărțile religióse, nu numai că nu sunt oprite dar administrația se va sirgui a le procura, fie din banii lor disponibili, fie din banii confiscați de la împiegați prinși în rea întrebuințare

cu ei, fie din fondurile neprevădute ale stabilimentului, însă nici o carte nu se poate introduce înainte de a fi aprobată și visată de director, d'asupra; pe lângă cele religioase, abecedarile încă poate fi permise.

Art. 194. Un clopot va suna orele tutulor mișcărilor, dimineța dupe sculare, arestați asistați de gardieni, se vor spăla se vor pieptăna, vor curăți, airisi, afuma dormitoriile, vor trece apoi la capela pentru rugăciunea césurilor de dimineța, dupe rugăciune în capelă, primul guardiană citește fóia de rânduire la lucru, și face distribuțiunea nominală a arestaților, cari în măsura ce sunt numiți esú și se îndreptésă către locul rinduirei, unde sunt priimiți de gardieni posturilor; cu o pătrare înaintea distribuțiunei mâncărei, clopotul sună, gardieni string pe toți arestați înprăștiați la lucru în întru, dupe distribuțiunea a porțiunelor pe mész, se slobóde rinduri rinduri pe cât încape odaia la masă, dupe masă toți arestați afară de cei în pedépsă aú o jumătate oră de recreațiune și preumblare în curte, unde li se face distribuțiune de tutun; clopotul apoi sună pentru lucru, și fie-care apoi se îndreptă către laboratoriu sau locurile unde sunt rinduiți în lucru, acesta se repetă pentru prindul de dimineța și de séra, afară de muncitori la câmp, cari își capătă acolo distribuțiunea porțiunilor lor.

Art. 195. Séra dupe pregătirea dormitoriilor, dupe sunarea culcărei, nici un arestat nu poate să se afe în picioare, decât scurtul timp al trebuinței firești, cei ce se vor dări în picioare de mai multe ori, cu tóta înștiințarea guardianului, a doua și se vor denunția spre a fi pedepsiti.

Art. 196. Arestați pe rind, cei ce vor fi de serviciu pentru curățenie, la sculare, la culcare și la intrare și la sculare de la mész vor face, prin viulu graiu rugăciunile ce le va da preotul.

Art. 197. În zilele de lucru în tóta dimineța, o oră dupe sculare, preotul face rugăciune la capela unde asistă toți arestați, în zilele de sărbători rugăciunea va fi la capelă și séra.

Art. 198. Tóte mișcările arestaților se vor face în ordine, în liniște și în adincă tăcere, preumblările, precum și purtările în grămada către laboratoriu sau muncă se vor esecuta în rind, două câte două, sau unul dupe altul.

Art. 199. Arestați priimesc o revizie generală pe dinși și în camere din partea gardienilor, spre incredințare că n'aú băgat nimica de ascuțit și de oprit înlantrul, un apel nominal înaintea culcărei; camerele în timpul nopți sunt pururea iluminate cu candelale sau lampe, și arestatul cari va stinge lumina va fi aspru pedepsit.

Art. 200. Arestați nu vor putea fi visitați de cât de părinți, frați, surori, de femeile, de copii lor, și numai în vorbitoriul închisorei, ei vor putea să priimescă scrisori, dupe esaminarea lor de director, vor putea să scrie odată în luna prin cespeditia administrațiunei, și vor putea priimi sau trimite bani la rude din sumele disponibile.

Art. 201. În fie-care dormitoriu, precum și în fie-care labo-

ratoriū, se vor rîndui cîte un arestat sãu mai mulți din ei, aleși din cei mai buni, recomandați de preot și de intendent și numiți de director, ca sã privegheze și sã ție ordinea, tãcerea curãtenia și sînguinta în lucru, în mijlocul tovarãșilor lor de închisóre. Ei vor fi rãspundãtori și de o potrivã pedepsiți cu cei culpași, daca din negligența sãu cu știrea și tãnuirea lor ar urma nerînduelli, și nu vor puteã scãpa de o asemenea de cãt cãnd 'și ar fi fãcut datoria sã oprescã sãu sã înștiințede de îndatã, sã denunce. Aceștia vor purta numele de *vorniceș* sãu *võtãșei*.

Art. 202. Arestați n'au voie sã cumpere de cãt tutun și cãrți de cetit. Pentru tutun suma nu va putea trece nici odatã peste trei lei pe lunã. Ei încã mai potũ la cas cãnd ar lipsi de muncã în intru, din banii disponibili sãu și din rezervã sã cumpere ore-cãre material pentru pregãtirea sãu a unor obiecte care sã'i servescã dupe eliberare, pãstrîndu-li-se pin' la eșire, sãu pentru confecționarea unor obiecte mãrunte pentru presintare la visitatori.

Art. 203. Pedepsele disciplinari pentru cãlcãrile prescise ordonate.

1. I se va opri visita din partea familiei lui.
2. I se va opri corespondința cu familia.
3. I se va opri întrebuințarea tutunului.
4. Se va opri de la preumblare.
5. Se va ține închisũ în intru și nu se va scõte la lucru.
6. I se va opri un fel de bucate sãu o distribuțiune.
7. Se va osindi la malaiũ golũ.
8. Se va inchide singur într'o chilie luminosã cu lucru.
9. În chilie luminosã fãrã de lucru.
10. În chilie întunecosã închisũ singur.
11. I se vor pune fiare la picĩore.
12. Fiare în mãmĩ și la picĩore.

Aceste pedepse potũ sã se împreune unã cu alta dupe gravitatea culpei și daca acestea nu vor face nici un efect, directorile pe respunderea lui, va aplica și lovituri. Acestã pedepsã o va reserva pentru o repede îngroșire la casuri grave. Cele alte sunt mai preferabile în privire cã nu degradã pe omũ și cã aũ pentru ele facultatea de a fi prelungitóre, și prin acestã devin mai cumplite. Pe necorigeatul va putea sã'lũ reslefiãscã dintre cei l'alți în chilii singuratiche, rumpãnd tõtã comunicațiunea între dinsul și ómeni, lip-sindu'l de distrațiunea lucrului.

Art. 204. Se va statornici un pretoriũ de justiție disciplinarã, în fie care Penitenciarũ înainteã cãruia vor apãrea arestații acușãți de contra-vențiunii supra regulilor disciplinari.

Art. 205. Judecata disciplinarã e datã de director, el nu põte aplica de cãt pedepsele mai sus insemnate.

Art. 206. Pretoriul judecãtorescũ de desciplinã, se constituște de director ca președinte, și ca membri (slienĩ, asesori), intrã inspectorele cãnd este, preotul, medicul, instructorul cãnd este. Intendentul este acusatorul și raportatotel urmãrilor culpabile. Grefierul

comtabil, își face datoria sa de grefier.

Art. 207. Părțile interesate și jignite sunt chiamate să asiste în tăcere la ședințe.

Art. 208. Așesorii iaă locū în dreapta și în stînga directorului, Inspectorele în dreapta sa, sau preotul în lipsa acestuia, medicul în stînga sa și apoi dupe preot instructorul, când este.

Intendentul sède în picióre, în plina uniformă vis-a-vi de director.

Impiegații grefe, josū, în jurul unei mese aprópe de director.

Asistenții auditori în stînga și îndrepta biuroului șiedinței, în picióre.

Guardienii însărcinați cu poliția sălei sunt în plină uniformă.

O bara disparte biuroul de partea de lîngă ușa.

Art. 209. Când inspectorele generale, inspectorele generale adjunct sau un alt impieगत superior, în esercițiul funcțiunilor lor, asistă la audienciă, ocupă locul de onóre lîngă directore.

Art. 210. În casū de absenție sau de impiedecare a directorului, judeciul disciplinar, e președutū de inspector, sau în lipsă'i de comptabil, atunci comptabilul, fiind sau locul de assessor sau de președinte, este înlocuit de intendentu la greffă, și acesta de pe urmă de primul guardianu ca acuatori.

Art. 211. În tóte zilele afară de dominica și de zilele de serbatóre directorul deschide ședința, la ora ce va fi ficsat, convócă pretoriul, și'lū informése dupe rēnduiala ce s'a prescriș, si citésū înaintea lui pe arestații ce i s'aū pârít de cu séra de intendent la raportare.

Art. 212. Arestatul chieinat este adus de primul guardianu înaintea barei, dupe ce'l insciințesă de pára sau de plângerea făcută asupra lui, ascultă întēmpinările lui, ascultă lēmuririle intendentului și dovedile sale. Directorele apoi otărește prin viū graiū: sau amină pe altă ședință incheierea pînă la mai complete lāmuriri.

Sau pronuncie pe'ndată pedépsa.

Grefierul alătura cu directorele incheie procesul verbale cu tóte lāmuririle, acusările și întiminările, precum și inchierea și otărirea verbale a directorului; procesul verbale cuprinde la început numele persónelor ce aū alcătuit sedenția.

Intendentul inscrie îndată în condica pedepsilor, pedépsa rēnduită, cu motivul ei și o aduce intru implinire.

Art. 213. Tótă otărirea de pedépsă va fi întovărășită de o dojană din partea directorului către arestatul condamnat.

Art. 214. Dacă pedépsa pronunțată este incarcerarea în chilia, directorele se va abține de a otări durata în presenția arestatului, și se va mārghini a'l insciința că nu va priimi ertarea de cât prin o deplină cāință și supunere.

Art. 215. Dupe audiența disciplinară, directorele este disponibil încă o jumătate de oră, și priimește ca capu allu pretoriului ori ce reclamație i se va face de arestații, cari se vor cere că să se înfașezeze. El otărește în ședința deschisă pe'ndată. Inspectorele.

său în lipsă! întendentul ia notițe de aceste otăriri și veghează la îndeplinirea lor, și raportedă directorului de rezultatu în raporturile sale zilnice.

Art. 216. Pentru ținerea pretoriului se va alege tot d'auna o cameră ce se deschide în curte și care să aibă larg înaintea ei.

Art. 217. În casurile grave, directorele va aduna pe toți arestații ca auditori înaintea judeciului disciplinar; dacă n'ar fi smintelă zilnică din lucru, acesta ar trebui să se facă pururea; dar pentru că represiunea meritată să aibă eficacitatea ei, trebuie să fie repede otărită și aplicată, de aceea, fără de smintelă se prescrie zilnică ședință.

Cu toate acestea directorul pôte să chieame pe rând un număr ore-care de arestați în toate zilele, căci judecata disciplinară trebuie făcută publică; dacă este de dorit ca arestatul pedepsit să mărturisască culpa, e mai important încă ca martorii disvinovățirei sale, intimpinărilor sale, să recunoscă equitatea pedepsilor aplicate. Astfeliu se formesă și se întăresce în închisore acea încredere intrégă în dreptatea și nepărtinirea directorului, fără de care totă dominațiunea sa morală asupra condamnatului e cu neputință.

Art. 218. Directorele va feri ori ce discuțiune între pîratoriu și acusatū, de aceea pronunță de'ndată otărirea lui dupe ascultarea intendentului în timpul care arestatul nu va dice nici un cuvânt, la din contra greșela sa este îngreuetă. Motivul care face pe intendent de a pîri pe arestat îlă face să'lū și apere când plingerea este făcută pe nedreptul, său esagerată de antreprenorul lucrului său de altă personă, fie și din administrațiune.

Art. 219. Pe cât directorele trebuie să arăte încredere, vis-avis de arestați către impiegații administrativi, său agenții antreprizei admise de el, pe atâta se va orăta aspru și neinduplicat când dovedește și să convinge că ura, reutatea său pisma au inspirat pîra său numai că au esagerat'o. În asemenea casū, nu va sta la îndoelă de a propune și de a cere depărtarea acelor agenți și impiegați, cari au căutat să înșale credința sa.

Art. 220. Pentru ca să nu pôtă a se indoi vre o dată de dreptatea lui, directorul trebuie să cunoscă toate greșelile, și toate pedepsele date, pentru acesta guardienii sunt opriți cu totul să dea ori ce pedepsă cât de mică; dreptul de a pedepsi viind directorului nu pôte fi delegat nimeni de a aplica pedepsa de la sine. Guardienii se vor margini în împrejurări cari ar putea compromite ordinea și securitatea stabilimentului, să pue mâna pe culpabil și să'lū ducă la intendentu care înștiințedă pe director. Al mentrela, pentru greșeli mai pucin grave să marginesc a înștiința îndată pe intendent de este nevoie său a'i raporta la revisiile sale.

Art. 221. În închisorile de pedepsă, ca și în societate, infrângerile au împrejurările lor îngreuetore său micșurătore. Astfeliu, asprimea timpului, starea sanității condamnatului, purtarea lui cea obicinuită, moravurile lui, sirguința lui la lucru, influența ce are între tovarășii lui, numărul de ori de pedepse, și în fine cererile

de față a disciplinei dupe duhul moral în cari se afla în închisóre, sunt tot atâtea împrejurări de luat în considerațiune și de a-pretiuit.

Art. 222. Carcera întunecósă și solitariă este un mijloc estrem de pedépsă. Nu se va întrebuița de cât când tóte alte pedepse sunt dovedite prea slabe pentru supunerea și intimidarea condamnatului. Punerea în carcerile întunecóse și obeđe vor fi păstrate mai cu sémă pentru fapte nemorale pentru fur, pentru fapte de violență și de rebeliune, afară de urmaririle judecătorești, de este casă.

Art. 223. Directorele e datorü să dea lămurire tot d'una inspectorului general de înfrângerile mai grave, și de pedepsele date.

Art. 224. Directorele trebue să aducă tot-odată un spirit de justiție și de prudențiã în otăririle pedepsilor, pe cât și în alegerele sale de arestații cari sunt chieptați a îndeplini însãrcinãre de calfã, de scriitori în serviciul laboratoriiilor său de vorniceï ș.a.l. Alegerea sa se va opri asupra celor cari au avut o îndelungată purtare pilduită ce meritã acéstã deosebire. Arestații, în stare de recidivã vor fi cu desãvirșire excluși de ori ce însãrcinãre dând autoritatea preste cei lãlți arestații.

Art. 225. O fôie de moralitate statisticã se va deschide fiecãruia arestat de la intrarea lui, dupe (model) acéstã se ține de instructor când este, de preot în lipsã.

Distincțiunile cãpătate de arestat precum și pedepsele meritate vor fi înscrise pe acest *Buletin de statistica moralã*.

Art. 226. Tot ce s'a spus pînã acuma este de o potrivã aplicabile și pentru Penitenciarul de femeï, a cãrora pađu va fi fãcut de guardiene femeï; Intendentul și directorele singur vor putea intra în închisorile lor, precum și pentru serviciul spiritual preotul.

Art. 227. Fiind cã priveghierea arestatelor este un ramü al serviciului închisorilor cel mai gingașu, și cere o agerime și o moralitate din partea agenților, mai mare încã de cât aceea ce este atât de neapãratã pentru priveghierea arestaților, se va întrebuița de preferință, persóne date la viața cãlugãrescã, cari ar putea pune în îndeplinirea îndatoririlor lor, devotamentul și abnegația a puterniceï pietãți ce a determinat în ast-fel de persóne lepãdarea lor de lume.

§ 4. Despre lucru și organizațiunea lui.

Art. 228. Lucrul este, din tóte mijlócele, cel mai bun de corejat ómenii depravați, de dat o altã direpțiune ideilor lor și de a'l face sã pãrã obiceiurile lor cele vițióse. Este de cea mai mare importançiã sã se ocupe cât se póte mai mult arestații. Trebue sã se caute sã li se inspire dragostea lucrului puind o deosebire între tratamentul celor cari se dedãu și sã sirguese la lucru și între cei ce baranesc a sta în trãndãviã care i-a perdut. Cei dintëiü sã fie bine priviți și mai bine tratați, adecã în plinul regim al închisorei, celor-ãlți sã li se iea parte din favórele tratamentului.

Art. 229. Este de dorit ca să se ia pretutindeni măsuri ca să se dea de lucru arestaților, ori care să fie dificultățile, de nu vor fi nici odată mai tari de cât stăruințele impiegaților. Chiar și atunci când organizarea lucrului ar cere ore-care cheltueli, la început, administrațiunea superioară nu se va opri înaintea unor asemenea dificultăți. În trândăvie domnesce neordinea și licența, nici o policie nu este în stare de a se statornici. Ea este isvorul tuturor celor cari au populat închisoarea. Ea trebuie să se lovită ca să lovescă în adevăr, și ca să îndreptă. De aceea din toate timpurile, alături de închisoarea s'a luat munca de basa pedepsei. Astăzi, sistemul penitenciar, pedepsa civilizațiunii, o ia încă cu ore-care modificațiunii ca cel mai puternic reactiv morale, a căruia efect este calculat să fie cânta pentru trecut, pedepsa sufletescă pe lângă cea fizică, deprinderea cu ocupațiunea, cu ordinea, cu câștigul legiuit și neprimejdios, adică îndreptarea în pedepsă. Trebuie dar neapărat ca administrațiunea să ia măsuri serioase pentru ocuparea arestaților.

În casu când dificultățile serioase ar veni să împiedice organizarea unui lucru întins și complet, va pune pe arestați să fabrice obiectele necesarii pentru întreținerea lor; precum: pânda, cămeșile, sucmanele, ziăghi, cergi ș. a.

Art. 230. Toți arestații validi, fără de excepțiune proporționat cu etatea puterea și secul fie-căruia, vor fi supuși muncii.

Administrațiunea stabilimentului nu va putea scuti pe nici unul de la această sarcină, sub nici un pretest. Cei cari vor fi recunoscători în stare de a lucra, și se vor refusa a se supune nu li se va da de cât jumătate din porția lor otărită, și chiar numai mlaia cu apă, pentru culcușii scândura golă și o cergă.

Osândiții în etate de șapte-deci de ani vor putea fi scutiți de muncă afară numai dacă ar cere ei singuri.

Art. 231. Toate obiectele necesarii la întreținerea închisorilor se vor lucra și pregăti de către arestați.

1. Vor fi supuși la muncele următoare:

1. Cei corecționali, la munca pământului în plin câmp și la meseriile relative la agricultura. precum: rotăria, butăria, teslăria, frângheria ș. a.

2. Cei în reclusiune vor fi supuși la muncă mai puțin recreative, în intrul închisorei, prin laboratorii, precum: la tórcerea lânnei, inului, cânipei, mătasei, la pregătirea lor și la fabricarea: pândeii, sucmanului, cergelor, scórțelor, odgónelor, frânghiilor, pălăriiilor de păslă, de paie, și la alte lucruri manufactoriale. La meseriile osebite precum: croitoria, ciubotăria sau cismăria, stoleria, ferăria ș. a.

Cu toate acestea de la dece pină la cinci-spre-dece din cei mai blânzi cari au dovedit o purtare bună și supusă, se vor putea întrebuința în serviciul economic pentru cultivarea grădinilor de legume.

Art. 232. Criminalii forsați, vor fi supuși la muncă grele a-

tât sub pământ cât și afară. În mine la estragerea mineralelor: la cariere de piatră, de piatră de vară, de ipsos, la cioplirea și pregătirea lor, la pregătirea pământului și la fabricarea de cărămizi, de ôle, la fabricat funii de teiș, în ușine de topitorie de fer, de schije, de arama ș. a.

Art. 233. Când vre un arestat s'ar plânge de felul lucrului la cari s'a rânduît ca peste puterile lui, directorul va decide, va lua sfatul medicului când va socoti, în a căruia revisie îl va trimite.

Art. 234. Pentru toate meseriile arestații se vor lăsa în voia lor să'și alegă. Însă un arestat la reclusiune, înainte de a avea facultatea să'și alegă o meserie, va trebui să'și facă până la cel din urmă an, pedepsa în laboratoriu de manufactură. Când aceste n'ar mai putea cuprinde lucrători cu folos, rămân liberi a intra la meserii, băgându'i numai mai pe urmă, de se cer în manufactură.

Art. 235. Lucrul meseriilor pôte să se îndeplinescă prin comande mici, sau prin întreprinderi de fabricanți de profesiune pentru câtimț otărîte, dând materialul. Administrațiunea aici nu va lua parte activă de cât numai când ar găsi cereri ficse cu profit vădut și cu înaintire de banî.

Art. 236. Pentru manufacturi administrația va lua un interes activ, căci aici este atașat nu numai câștigul tot-d'auna realizabil, dar și puterea dominătoriă a sistemului, care o să frângă córdă țepână a viciului, o să îndoescă și o să mõe sumeția inverșunată, o se domôle și să imblândescă naturalul sêlbatic de fiu al codrului, o s'el scobore la rëndul celui de pe urmă bicsinic lucrător al meseriilor sociale. E puțin încă, și e fôrte mult; regimul morale are bariera plecată, pôte pătrunde și isprăvi opera.

Deci dacă antreprenorii nu se vor ivi, precum la început e greu de acceptat în necunosință încă în țeră de tot ce se pôte face cu arestații, lucru manufactural se va statornici și urma în regie.

Art. 237. Tarife vor fisa prețiu fie-căruia obiect lucrat, și fie-căria di de lucru pentru osebitele meserii. Aceste tarife vor fi încheiate de director împreună cu inspectorele stabilimentului; de se vor supune inspectorului generale, cari dinpreună cu inspectorele generale adjunct modifică, schimbă și le transmite Ministeriului, care modifică schimbă și le aprobă.

Art. 238. La casă când s'ar ivi fabricanți întreprindători, sau antreprenori speculanți cari să vrea a se alcătui pentru furnitura lucrului său pentru cumpărarea productelor, el va infacioșa precuiriile sale, și dinpreună, directorele cu inspectorele, dupe lămuririle ce vor lua de prin marcate, de prin locurile de fabrici ale obiectelor de cari este cestiunea, vor încheia un proces verbal, vor supune totul prin un raport Ministeriului și Inspecțiunei, și va accepta aprobațiunea.

Art. 239. În starca de fație a industriei în țeră, a pucinei tendinți industriale, în necunosința desevirșită, chiar despre foloșele acestei ramure de industrie cu închisorile, nu pôte fi speran-

ci de concurență de năvelire a capitalurilor, spre a-și putea permite să vie cu esigenciele sale, să prescrie condițiuni, în interesul securității serviciului, fără ca să aducă pedici, cari cât de mici, ar fi destule de a discurația pe pucini ce vor putea să se găsească a cata folos în lucrul arestaților. Cu toate aceste acțiuni atragere a capitalurilor private ar fi forte de dărit în privire că ar da mai multă întindere industriei închisorilor. De aceea totă regulamentul și formalizarea a le acestor întreprinderi nu să pôte îndeplini, de odată, și va rămâne pe mai târziu a se adăogi către acesta. Acum alcătuirii de bună voie pe base discutate și aprobate de administrațiunea superiōră este singurul mod prescriș. Numai inspectorele generale și inspectorele generale adjunct, sunt chemați cu totă serioșitatea la privighierea de aprōpe și sirguitoare ar supra tuturor operațiunelor industriale, pe respunderea morală a locând s'ar dovedi abusu de încredere din partea impiegaților administrativi, fără să fi denunciat.

Art. 240. Vor priveghiea și stărui, cu cea mai mare strictetă la punerea în aplicațiune regulamentul de comptabilitate atingătoare de industrie, vor cerceta cu neadormire preciriile curente ale materialurilor din toate părțile, ale vândărilor executate de către antreprenore, spre a putea reveni în anul viitoriu asupra tarifelor și condițiunelor contractărilor. Toate mișcările în această privință, va și trece prin cercetarea, desbaterea și lămurirea sa, și ast-feliu presintate Ministeriului.

Nici o nouă industrie nu se introduce în întru fără incuviințarea ministeriului, și dupe raportul motivat al inspectorelui general, care otărăsca întinderea și numărul lucrătorilor ce i să pôte da, și tarifa preciriilor.

Art. 241. Nici un adaos de lucrători, peste maximul însemnat de Ministeriu, nu se pôte să se adauge fără scirea și incuviințarea lui.

Art. 242. Nici un scădiământ sau sporire la tarifa nu se va putea face fără scirea și incuviințarea Ministeriului.

La casu când un antreprenorū acușia, ar vrea pre costul seū să întreprindă nisce încercări de introducere a noue meștesuguri, directorul îi va lăsa facultatea, și va otări ceiea ce va socoti de cuviință pentru a se plăti arestaților, va însemna numărul arestaților cu cari pôte face această încercare dupe întinderea operațiunelor ei. În toate privirile aceste încercări nu pot să se facă cu mai mulți omeni de cât 10, și în mai mult timp de cât 6 luni.

Art. 243. Nici o întreprindere manufactoriale nu se va face, dacă doritorul nu va oferi avantajul de a mări producția pe atata pe cât păgubește guvernul cu tantum la suta ce e silit să'i lase câștigū.

Art. 244. Nici o întreprindere nu se va face fără de condițiunea, dacă este însărcinat de a procura materialul, sau de a ocupa un număr de arestați, ca să dispăgubescă pe stat de toate dăile perdue fără de lucru din pricina sa. Aceste despăgubiri vor fi otărite de director în privirea osebitelor împrejurări adevărate ce ar

fi adus pedecile, cari ar putea, dacă sunt casuri neatârinate de el și provenite de airea, să slăbescă proporțiunile câștigului. Când acele împrejurări ar fi cauze forțate de silă majoră (precum: cele venite din bolire vörsatură de ape ș. a.), el va putea fi scutit dacă nu i s'ar mai fi întemplat, de câtă câte-va zile de nelucrare.

Art. 245. În tot casul aceste despăgubiri să pronuncie de director, dar nu se implinesc de cât dupe aprobațiunea Ministeriului unde directorul trimite decisiunea sa cu dovețile de scuse date de antreprenore.

Art. 246. Sub regie este facultativu inspectorului general de a autorisa încercări mici pentru introducerea unei noue exploatațiunii, însă asemenea cheltueli din paragraful lucrului nu pöte trece peste suma de trei mii lei fără de încuviințarea Ministeriului.

Art. 247. Tötă trecerea de obiecte fabricate de la un stabiliment la ua altul de serviciul Guvernului se îndeplinește prin despăgubirea celui întëiu dupe tarife. Se deosebește casul când ar fi contractare, atunci se va urma condițiunilor.

Art. 248. Nici un amploiat a închisorei nu pöte întrebunțare un arestat pentru comptul lui, sub ori ce titlu.

Art. 249. Partea trasă de arestați din câștigul prins, va fi:

1. Pentru forsați $\frac{2}{10}$ — 2. Pentru reclusionari $\frac{3}{10}$ — 3. Pentru corecționali $\frac{4}{10}$ — Pentru arestatele femei $\frac{3}{10}$.

Art. 250. Arestații cari vor fi priimit încă o osindă vor profita numai adevă:

1. Condamnații la muncele silnice, daca vor fi mai fost și înainte osindiți la pedepsă acestora nu vor mai căpăta de cât o decime.

2. Condamnații la reclusiune, daca vor mai fi fost făcut o asemenea osindă nu vor mai căpăta de cât douë decimi; daca vor fi fost la muncele silnice, o decime.

3. Condamnații reclusionari daca vor mai fi fost condamnați înainte la muncele silnice numai o decime, daca vor fi fost condamnați la reclusiune. douë decimi, daca vor fi fost condamnați la corecțiune numai trei decimi (peste șese luni osenda corecțională).

Art. 251. Fie-care recidivă pentru aceeași osindă perde o decime din dreptul muncel, și fie-care recidivă chiar la o osindă mai mică pörtă o de o potrivă perdere de folosü ca cum ar fi fost la cea întiü, căci nu trebuie să se speculede asupra pedepsei; și in privirea morală, töte recedivele sunt de o potrivă culpabile, de ori ce gradü fie, cu osinda dintiü.

Cu asemenea scädămint, pină la al treilea recidivă, in muncele prevödate perde tot dreptul de pärtășie, și remăne la indulgența guvernului dovedind purtare bună să capete ceva drept gratificație.

Art. 252. Opriri totale sau pärtiale vor putea fi pronunțate de judeciul disciplinar asupra pärtii cuvenite arestaților.

1. Pentru înfringerea la regulile disciplinari.

2. Pentru tötă stricăciunea comisă in obiectele arestatului din negligență, rea întrebunțare și inadinsü.

3. Pentru păgubile de material sau de lucru prin stricare, respire, și rea lucrare.

4. Pentru neîndeplinirea cisei otărită de muncă într'un timp ficsat, din lenevire și rea voință.

Căci de multe ori arestații provóca prin greșieli și pagube pedépsa încarcerarei ca să scape de lucru. Oprirea nu 'lă scutește de altă pedépsă.

Art. 253. Aceste opriri nu vor avea îndeplinire de cât dupe încuviințarea Inspectorului general, căruia directorele referedă, alăturindul un tablou de tóte opririle, la finitul lunei, (dupe modelul).

Art. 254. Banii arestațiilor căstigați în lucru se împart în doué, bani diponibili, pentru chieftuiala lui în intru și bani în deposit păstrați în rezervă pînă la eșirea lui.

Obiectele de cari potu fi întrebuințati, partea de bani de care potu dispune în intrul inchisorilor, suntă otărite de asediamentul disciplinar art.....

Pentru modul remiterii banilor în rezervă după eșirea lui, o ordonanță ministerială va regula cum și prin cine să i se dea și în ce modú, în prevedere ca să nu fie un modú de corupțiune pentru dirsul și pentru societate, în durarea ei, să devie o armă prejudiciósă contra ei.

Art. 255. Moralisarea și profitul statului, drept o justă dispăgubire mică, cer împreună ca să se îmboldéscă activitatea arestatului spre mai mare producțiune cu puțină; decí, se va otări o cislă, sau minimum de producțiune într'o septămână, care va fi mijlocul producțiunei cu puțină, luat într'un timp dat ca dividend. Toți cei ce vor lipsi la acésta, vor trage pedépsa dispăgubirei pentru rest, dacă nici un casú independent de voința lor n'au pricinuit'o. Arestații se vor putea plânge inspectorului general sau inspectorului general adjunt, la revisiunea lor, cari vor examina și vor îndrepta cislă, proporționând'o dupe putere, de este casú.

Art. 256. Orele de lucru vor fi ficsate prin un program, de inspector general sau adjunt, în înțelegere cu directorul și inspectorul stabilimentului. — Séra în genere nu vor lucra, însă în casú de urgență, pentru de a putea respunde la o cerere avantajiosă și fără concurență sau pentru repararea unei întârzieri neprevădute, directorul, pe răspunderea lui, va prelungi lucrul laboratorului în necesitate, pînă la 9 ore séra, iarna, și vara pînă la 10 ore. Însă va căuta tot d'auna timpurile liniștite, și măsurí de privighierí energice.

Art. 257. Invetătura prin maistru plătit de administrațiune va fi despăgubită de arestați, de aceea pe cât nu este în stare să producă fie-care, de cât obiecte eșite din mâna maistrului spre a li se areta, ei nu priimescú nimica asupra folosului producțiunii.

Art. 258. Din timpul când încep a lucra, însă tot încă sub povățuirea maistrului, producțiunea fiind înmultită, pentru încurajare și stimulare, administrațiã va presupune aprocsimativ timpul, tot d'una mai mult de cât mai puțin și 'lă va împărți în cincí părți:

În cea întâiu a cincea porțiune nu va primi încă nimica.

În a patra porțiune va primi a cincea din legiuită.

În a treia porțiune va primi a patra din legiuită.

În a doua va primi a treia.

În cea de pe urmă porțiune va trage jumătate din legiuită.

Si apoi liberindu-se maistru va intra în întregul câstig.

Art. 259. Toți acei arestați cari nu vor da de cât mână de ajutor, de întorsu, de învîrtit, de asediat, de pădit, nu li se comptă și lucrătore. Numai atunci trage plata când din mânele lor ese o transformațiune în formă. Țesătorul, torcătorul, boitorul. ș. a. sunt productori.

Art. 260. Toți aceia cari dau un ajutor înlesnitor pentru producător, curățindu-i și disposindu-i materialul pînă în cea mai de pe urmă espresione a sa, are drept de plată, și dioa sa e cotată în tarifă, asupra cantității lepădate în folosul arestaților.

Art. 261. La munca pămîntului și la muncile silnice tot arestatul întrebunțat, e lucrător și dioa se socotesc la țoți de o potrivă, eșiți pentru acel fel de muncă.

Art. 262. Afară de acéști clasificațiune, dupe felul lucrării, cari distinge în numele ei pe lucrători. Este o altă clasificațiune, dupe calitatea producțiunei cari se distinge dupe comparațiune, și valórea ce-i dá mai multă sau mai puțină bunătate a ei. Acéști clasificațiune inspectorul cu maistru cu antreprenorul stabilimentului o face pe base, oprite și cunoscute, pe osebirea precierilor statornicite prin tarife și contracte.

Art. 263. Tótă producția eșită se examinează și se clasifică și apoi i se așiadă prețul. Un arestat de întâia clasă va fi scoborit la a doua sau a treia dacă producțiunea lui este de inferioritatea aceleea.

Art. 264. Toți arestați lucrători au o livretă unde se înscrie tóte operațiunile a depositului lor în datură și luatură (model) unde se trece la sfîrșitul fie-căria septămăni, banii de trasu pe producțiune, cei opriti, cei cheltuiți, de către grefierul comptabil înaintea lor.

Art. 265. O fôe de producțiune sau de plată cu împărțirea în osebite isvóre și căi, precum s'a citat modelul (V. Art.) va fi încheiată în tótă sâmbăta de inspectorele și trecută comptabilului spre încâsuire, înscriere în livrete și în condice.

CAPITUL VI.

Tratamentul fisicu.

§. 1. Nutrimentul.

Art. 266. Arestații vor căpăta de două ori pe di demâncare, vara, diminéta pe la 9, și séra pe la patru; iarna, diminéta pe la 10 și séra pe la 5 ore. Vor minca împreună la masa comună, într'o parte a localului otărită pentru refectoriu.

Art. 267. Li se vor da în tôte ȃilele malaiu, de ordinar, pînă la trei litre de făină de individ; cîte odată pînă cîte o oca. mai ales în posturi mari, de făină de grâu, amestecată cu secară, și cu de orđu, curată și de bună calitate. Distribuțiunea malaiului său a pînii se va face de douē ori pe ȃi, tot la fie care measă.

Art. 268. Arestații au cinci ȃile pe septămină de secū, și douē numai grasse, afară de posturile prescise de religiune. În ȃilele grasse, li se va da carne, brăndă, lapte acru său iaurtū, slănină de porc cîte odată său legumuri pregătite cu untură. În tôte cele alte ȃile legume în borșu, său dulci, bine împreunate și asesonate.

Art. 269. În posturi, în ȃilele de carne, pește sărat, legumuri dulci cu oleiū, prine uscate cu păsat și cu oliū.

Art. 270. Pentru fie-care individ se va da una litră carne, cel puțin odată pe septămină, brăndă cel puțin la douē septămini, cîte 50 de dramuri de individ, său în locū, iaurtū ori lapte acru cîte 75 dramuri. Spre variare slănină cîte 50 dramuri de individū său următoarele pregătiri cu legumi.

Pentru o sută de arestați.

30 Oca cartofi cu 2 oca untură de porcū său

12 Oca fasole cu 6 oca slănină, trei dramuri piperiū seū papica de ajunsū, douē oca cēpă, s'au 30—40 căpățini de verde cu atita cătme de untură său slănină, pe cāt se prescrie mai sus, asesonament 25 ardei.

Art. 271. Hrana de legume se va compune de fasole, mađăre, bobū, linte uscată său verde, de cartofi, sfeclă, morcov, varđă, napi, de rēdichi de őrănă, ardeiū, hrēnū, cēpă, pătrunjel ș. a. Aceste legumuri vor fi combinate împreună la pregătirea mănărei, tot d'auna cele mai hrănitore cu cele mai puțin hrănitore. Cele fainose cu cele dulci, și tot d'auna bine asesonate cu legumuri iuți.

Legumurile mai hrănitore sunt în regimurile închisorei linte, fasolea, mađărea, bobul, cartofi; pe lingū acestea se vor putea adăogi spre a se înmulți partea hrănitore a tractamentului, păsat, crupe, crișcă, orđu urluit.

Legumurile dulci mai puțin hrănitore, sunt: morcov, sfeclă țelină, napi și varđă.

Legumurile de asesonament se compun: de cēpă, ardei, pătrunjel, hrean, ridichi și tôte verdeturile de vară, ce nu pot fi întrebuințate de cāt cu asesonament și nici odată alcătui numai singur hrana arestatului într'o ȃi.

Art. 272. De legume în bobite precum fasolea, mađărea ș. a. se va da de individ 75 dramuri, de cartofi jumătate oca, din legumuri dulci, cîte o litră; amestecate împreună în borșiū, în parte drēptă, din tôtele să vie cîte o litră de individ.

Art. 273. Ca asesonamente, se vor întrebuința cāt de mult și de desū cu puțință lucrurile iuți, precum ridichile de iarnă, ce se pot da odată pe septămină, din când în când, la prind de dimi-

neță câte una de om, cu piine sau mălaiu de acole, ardei, hrean, cǎpă, cardama, pătrunjelu ș. a. De toate aceste se va căuta a se avea în provisie pe iarnă și vară, cu atăta mai mult că se pót cultiva în intrul.

Art. 274. Închisórea e o stare anormală, nu numai pentru moralul omului dar și pentru fisicul seú, cari e supus la o îndoită reacțiune vătămătoare provenită din mǎhniciunea și abaterea sufletului, precum și din smintirea condițiunelor traiului exteriorú (de mișcare îndestul de aeru liberú și alte obstinenci). decí pentru a-restatul închis, cari nu este condamnat la o mórte trǎganatică, ci la viață pedepsită, în întregime sau în parte, este o condițiune vitală regimul tractamentului fisicú, cari trebuie să înlocuiască lipsurile vieței ordinare, însă de altă parte hrana individului închis fiind condamnată la mǎrginire de principiul pedepsei, nu trebuie să uite delinquentul osinda lui, nu trebuie liberul să învidieze starea sa. Într'aceste două alternative chibduința administrațiunei va căuta să împace strictețea legii cu necesitatea fisică, combinând în micí, dar nimerite proporțiuni, substanciele cele hrănitóre cu cele mai pucin hrănitóre, spre variarea gustului (incă o condițiune higienică), și aceste împreunate cu substanțiile cari înlesnesc mistuirea, respirațiunea, circulațiunea singelui, precum legumurile iuți. Ast-fel va merita considerațiunea guvernului, pentru îngrijirea sa, cari l'ar scuti de a jăli vre o tristă stare sanitară, a regreta cheltueli suplimentarii provenite prin epidemii. Directorul în fine pórta răspunderea tratamentului fisicú, ca pentru toate cele-lalte servicii, când sa'r dovedi că epidemiile ucigătóre provinú din puțina îngrijire a sa, pusă în această ramură de serviciú. Spre a nimeri se va consulta tot d'auna cu medicul stabilimentului.

Art. 275. Nutrimentul condamnaților bolnavi se va face dupe cum se pomenesce în serviciul Sanitar Art. dupe regula ospitalor de sármaní liberi, sub comanda medicului, în mǎrginirea economiei acelor ospitale.

Art. 276. Arestatii din închisorile de districte vor putea aduce hrana de din afară, fie de la rude, fie, cari vor voi, din când în când să cumpere.

§ 2. *Îmbrăcămíntea.*

Art. 277. Îmbrăcămíntea va fi compusă precum urmédă:

Pentru corecionali și reclusionari câte doé cămăși, doé pereche ismene, trei perechi opinci, una pe fie-care anú. Un sucman, ziașge de ordinar sură, o pereche berneveci, nádragi de sucman sur, și un bonet de poliță de sucman sur cu vipișcă galbenă și purtând dinainte numérul arestatului, toate aceste pentru două aní.

Art. 278. Pentru forsați, ca unii ce sunt destinați a lucra în fundul ocnei, unde usura albiturilor e grăbită mai mult, vor avea în fie-care anú câte două chemăși, două perechi ismene și patru o-

pinci noi, și cu cele vechi făcându-se încă un rînd vor fi trei de individ pentru schimb.

Un sucman, o pereche de ȋțari, cu o căciulă cu vipiscă roșie purtând numărul, de sucman alb, la fie-care trei ani.

Art. 279. Din cămășile și ismenile vechi desființindu-se cele mai rupte, se vor cărpi cel puțin pe jumătate din cele ale anului trecut spre a se alcătui încă câte un rînd ca să fie pentru arestați corecționali câte trei rînduri, și pentru forțați câte patru din sucmanele ziașge și berneveci sau nădragi cei vechi, se vor face căciulile și se vor întări cele noue căptușindu-le la sub-țioare și la spate.

Art. 280. Arestatele femei vor avea pentru fie-care.

1. Două chēmăși.
2. Două perechi de ciorapi sau călțuni.
3. O rochie de anghinē.
4. Un sucman.
5. O pereche de bușmachi sau iminei de piele în picioare.
6. Un tulpan pentru cap.

Art. 281. Sucmanul va fi pentru două ani, cele-lalte se vor renoi în toți ani.

Art. 282. Condamnații corecționali din districte sunt în condițiunile îmbrăcăminteii corecționaliilor centrali; preveniții ce stau încă în judecată, vor păstra veșmintele lor, numai cînd ar lipsi cu desăvîrșire și nu ar avea mijloce de a și procura de la casele lor, închisorea le va procura.

§. 3. Mobiliarul dormitoriilor.

Art. 283. Arestați se vor culca împreună în dormitoriile comune, în lipsă de închisori celularii, pe paturii soldățești, dormitoriile vor fi cât se pôte mai întinse și mai largi, locurile fie-căruia arestat vor fi despărțite prin scânduri, la înălțime de o palmă.

Art. 284. Fie-care arestat corecțional sau reclusionar va avea o matrație de paie neînseilată și un tufecă sub el, fie-care forsat o rogojină și un tufecă, tufecurile și matrațiile vor avea două fețe pentru schimb, și vor servi pe două ani, la început se vor face câte două. și în viitor câte una, servind cele vechi la facerea celui alt schimb.

Art. 285. Fie-care arestat va avea câte o invelitoare pentru trei ani, cele vechi vor servi la căptușirea celor noue spre întărire.

Art. 286. Între altele, dormitoriile vor avea pentru noapte o masă jos, o cofă sau două pentru apă, o cană sau două de țincă, un lăvoriu, un ștergaru de rînd și un altul de schimb, un pieptene, o ladă pentru pus ciubărul de noapte, o scuiptătoare.

§. 4. Guarderoba și mobiliarul Infirmeriei.

Art. 287. Fie-care bolnav va avea câte 4 cămăși de america,

un halat de pînă în patru ițe, o pereche ciorapi de sucman, două scufii albe de bunbac, o pereche papuci, acestea în fie care ană se vor putea re'noi, dupe trebuință.

Art. 288. Fie-care bolnavă va avea un crevat de fier, o mēsuță alături, o tăbliță ne'gră la cap, pe crevat un matrațiu de paie și un tufecă cu îndoitē fețe, 3 prostiri de pînă grōsă, o învelitōre de lînă cāptușită.

Art. 289. Pentru fie-care pat un comariū, un castron, un taler lat de țincū, o lingură și o linguriță de cositoru, o lingură de lemn.

§. 5. *Serviciul curățeniei.*

Art. 290. Curățenia cea mai mare e prescrișă în tōte părțile încāperii. În tōte zilele de două ori pe zi, se vor mătura dormitoriile și sălele, și odată pe zi sēra laboratoriiile, odată pe lună se vor spāla scāndurile, și daca nu sunt boite, se vor da cu lut pe jos.

Art. 291. De două ori pe zi cel puțin se va afuma în tōte părțile închisorei cu reșină, sau cu oțet dupe starea sanitară și prescrierea mediculū, se va aerisi, iērma precum și vara în vremea zilei.

Art. 292. Arestații se vor rindui pe rind din fie-care dormitoriū pentru indeplinirea serviciulū curățeniei, și sunt respundători de ea, de asemenea și prin laboratorii, calfa va avea grijă alle curăți, alle aerisi și alle afuma.

Art. 293. Eșitorile vor fi de asemenea curățite de două ori pe zi de arestați rēnduiți cu rēndul, la eșitori se va practica, din gaură două coșuri cari să se ardice cel puțin de trei stinjinī spre a resufla duhōrea în sus.

Art. 294. Camerile tōte se vor vārui de trei ori pe an, se vor practica morișce pe la ferestre, și se vor ține în bună stare.

Art. 295. Tōte vasele în serviciul zilei se vor spāla de două ori, întiiū dimineța dupe dejunu, și apoi sēra, tōte vasele în serviciul nopței odată pe zi, pentru serviciul cuhnii precum și a curățirii vaselor, directorul va numi din cei mai blinți, dar mai tineri cari vor avea ocupațiune constante, și respundători de stricăciunile, de lipsa, de necurătenia obiectelor, pentru cari vor trage asprē pedēpsă.

Art. 296. În tōtă sēptămina se va curăți curtea, se va mătura, și va slobođi strinsurile de apă sau de gunoi ce ar putea să se facă cu sapa, în canalurile principale, ce se vor fi practicat, dupe aședătura fațadei curței.

Art. 297. Se va feri, și se va opri sub aspră pedēpsă tōtă scārnāvirea, aruncarea sau strîngerea de gunoi, de posderii vegetale, cari pot eși din laboratorii și care prin fermentare impestă acrul, tōte se vor curăți și se vor da afară.

Art. 298. De asemenea eșitorele se vor curăți în tot anul, de două ori pe an se va spāla canalul, cari se va păđi pururea să

stea bine acoperit, și să nu se lase spărturi, cari pôte slobođi duhóre afară în apropierea închisorei.

Art. 299. Albiturile sănătoșilor vor fi spălate în tótă septămina un rând, la ciuberu, și apoi clătite bine în leșie și în apă rece, pentru aceste și pentru albiturile spitalului se va da săpun. Tóte tufecurile și matrașile vor fi schimbate odată în trei luni, în paie și în față, tóte linăriile vor fi opărite de doué ori pe an cu un crop clocotit.

Art. 300. Tot arestatul va fi dator să se spele în tótă dimineța pe mâne și obrađ, să se peptene pe cap, pentru neglijarea acestei curățenii va fi pedepsit cu mîncarea, pe cel ce se va vedea cu miinile lipóse se va condamna la o ți de post cu mălaiu, la a doua óră se va rëndui la carceră pe 24 ore; de doué ori pe lună arestați se vor rade, și odată în lună se vor tunde.

Art. 301. În tótă septemina vara, tot arestatul va lua câte un dușiu, odată pe iearnă se vor scálda toți cu apă caldă; bai de vară și de iearnă, pentru acésta va fi de rigóre a se statornici în intru pentru sănătoși și bolnavi.

§. 6. Încăldirea și iluminarea.

Art. 302. Iarna în dormitori se va face odată pe ți, în spre séră. foc, căldura odăi deșarte nu va trece peste 12 graduri nici odată, în tótă dimineța prin laboratorii, căldura camerei decise nu va trece peste 10 graduri, în acésta măsură a termometrului, directorul va ficsa porțiunile de lemne, medicul va fi consultat.

Art. 303. Pentru culne se va face un singur cuptor unde se va practica patru cađane, doué demincat, unu pentru spălat cămășile, și al patrulea pentru curățit vasele.

Art. 304. Încăldirea ospitalului va fi regulată de medicu, ospitalul va avea culnia cu laboratoriu seú de o parte.

Art. 305. Toți amplóiații au drept la încăldire din intru închisorei.

Art. 306. Iluminarea se va face în tóte dormitoriile închisorei, ori cu lampe cu oliu, ori cu fotogenu, iluminarea cu luminări de seú e poprită, cea cu uleiú e mai recomandată, ca eca mai puțin stricătoare.

Art. 307. Tótă curtea va fi iluminată în tóte nopțile cu gazu, luminările fiind un material mai economicu se vor păstra în rezervă pentru lampe purtătoare, cu cari gardieni sunt siliți să eassă nóp-tea prin curte.

CAPITUL VII.

Aședemintul comptabilității caselor centrale de pedépsă.

§. 1. Atribuțiunea Inspectorului general.

Art. 1. Inspectorul generale este ordonatoru secundar asupra casei Statului.

Art. 2. La 15 ale fie-căria lunii prezintă un borderou (model 9) de toate cheltuelile presupuse necesarii pentru întreținerea stabilimentelor sub a sa diriguire, lămurind firea cheltuelilor împărțite în articulele deschise în budget, numele stabilimentelor, numele creditorilor sau persoanelor ce se cuvin să priimască, districtul, ocolul, forul fie-căria.

Art. 3. Asupra tuturilor paragrafurilor și articulelor pentru cari va cere prin borderoul se deschiderea unui nou credit, va prezenta piese justificative Ministeriului de Interne, pentru suma întrégă a creditului cheltuit.

Art. 4. Nici un credit nu 'i se va accorda daca n'aü justificat deplin pe cel trecut.

Art. 5. Tötă remășița din un credit trebuie să fie vërsată iarăși la casieru districtului, și copia dupe adeverința sa de primire va figura între piesele justificative, spre încheerea creditului trecut.

Art. 6. Însumarea creditelor ce i s'ar deschide nu va putea trece nici odată marginele articulelor respective ale budgetelor, de aceea el va prezenta la finitul tri-lunii întiiu, la jumătate de an, la a treia tri-lunie și la sfirșitul anului, pe lingă piesele justificative, cu cererea nouelor credite, starea cheltuelilor vis-a-vis cu budgetul, adică, creditele slobodite, sumele justificate, cele trecute în economii, și sumele convenite dupe budget pentru fie-care serviciu de întreținere (model 10).

Art. 7. Nici o întörcere de fonduri de la adevërata lor menire, prin budget, la o alta, nu va putea fi făcută, de cât în puterea unei autorisațiuni speciale a Ministrului provocată de Inspectorul general, acëstä cerere va trebui să fie justificată de urgență sau de un folos vederat pentru Guvernü, fie acel folos în asigurarea unei economii pe viitorü, sau a unei producțiuni.

§ 2. Atribuțiunea impiegaților în regia economică.

DIRECTORUL.

Art. 8. Acțiunea directorului se întinde asupra tuturilor părților serviciilor de regie, precum asupra tuturilor celor alte ramuri administrative.

Nici o măsură nu pöte fi luată fără știrea directorului și în-cuviințarea lui.

Art. 9. Correspondența și lucrările atingătore de serviciul regiei vor fi făcute de director și sub-scrite de el.

Dupe propunerea economului și socotința inspectorului, el öttäraște numërul condamnaților cari vor putea fi întrebuiințați la ösebitele servicii ale economiei.

Art. 10. Nici o plată din fie oră ce casă nu se va face fără ordonanța înscrisă a directorului, în mărginirile însemnate mai josü.

Art. 11. Directorul esecută sub privighierea sa tötë lucrările de reparațiune sau de întreținere a localurilor. Plata acestor cheltueli și a listelor lucrătorilor se face de comptabil pe ordonancele lui.

Art. 12. Directorul p $\acute{o}$ te face cheltueli d'a dreptul p $\acute{i}$ n $\acute{a}$ la suma de 600 lei; pentru mai mari, se va supune la prescrierile de mai jos $\acute{u}$.

INSPECTORUL $\acute{E}$.

Art. 13. Inspectorul in ceea ce prive $\acute{s$ te regia, este ins $\acute{a}$ rcinat cu t $\acute{o$ te lucr $\acute{a}$ ril $\acute{e}$ ating $\acute{a$ to $\acute{r$ e de laboratoriu $\acute{s}$ i de lucru aresta $\acute{t}$ ilor.

El are grija ca $\acute{d}$ ilele de lucru a le lucr $\acute{a}$ torilor $\acute{s}$ i a celor in inv $\acute{e}$ tetur $\acute{a}$ s $\acute{a}$ se constate in t $\acute{o$ t $\acute{a}$ $\acute{d}$ io $\acute{a}$ cu esactitate. El $\acute{t}$ ine o condic $\acute{a}$ deosebit $\acute{a}$ pentru contract $\acute{a}$ ril $\acute{e}$ trecute cu antreprenori s $\acute{a}$ u fabrican $\acute{t}$ i, cu insemnarea epochilor de furnitur $\acute{a}$ a materialului, s $\acute{a}$ u a ridic $\acute{a$ rei produ $\acute{c$ tiunei, s $\acute{a}$ u de plat $\acute{a}$. Inchei $\acute{a}$ compturile fie-c $\acute{a}$ ror $\acute{a}$ ce datoreste, $\acute{s}$ i le supune directorului care le sub-semn $\acute{e}$ d $\acute{a}$ $\acute{s}$ i le trimite datornicilor ca o somare de aquitare. El redi $\acute{j}$ $\acute{a}$ foile de produ $\acute{c$ tiune $\acute{s}$ i de plat $\acute{a}$ cuvenit $\acute{a}$ aresta $\acute{t}$ ilor. El $\acute{t}$ ine comptabilitatea lucrului prescis mai de parte.

INTENDENTUL $\acute{U}$.

Art. 14. El este specialmente ins $\acute{a}$ rcinat cu inmagazinarea $\acute{s}$ i cu p $\acute{a}$ strarea provisiilor de tot felul, cu distribuirea nutrimentului $\acute{s}$ i alte obiecte de consuma $\acute{t}$ ie $\acute{d}$ ilnic $\acute{a}$, cu t $\acute{o$ te cele ce privesc imbr $\acute{a}$ -c $\acute{a}$ mintea aresta $\acute{t}$ ilor, cu sp $\acute{a}$ larea albiturilor, conform $\acute{e}$ ndu-se la regulile statornicite $\acute{s}$ i la ordinele ce'i ar putea da directorul. El $\acute{t}$ ine comptabilitatea prescis $\acute{a}$ mai jos $\acute{u}$.

Art. 15. Economul e ins $\acute{a}$ rcinat sub aproba $\acute{s}$ iunea directorului, cu $\acute{i}$ ngrijirea cump $\acute{a}$ r $\acute{a}$ turilor m $\acute{e}$ runte, ce nu le face nici odat $\acute{a}$ el singur, dar prin un guardian disponibil, de a vinde obiectele vechi, s $\acute{a}$ u afar $\acute{a}$ de trebuin $\acute{t}$ a inchisorei, cu publicitatea pe din nain $\acute{t}$ ea poli $\acute{t$ iei.

Art. 16. Economul absent s $\acute{a}$ u bolnav este inlocuit in func $\acute{t}$ iu-
nele sale de cine va insemna directorul.

GREFIERUL COMPTABIL.

Art. 17. Sumele puse in dispozi $\acute{t}$ iunea directorului, sant man-
date de inspectorul general s $\acute{a}$ u inlocuitorul lui, inspectorul general
adjunt pe numele grefierului comptabil $\acute{s}$ i inc $\acute{a}$ suite de el.

Art. 18. T $\acute{o$ te resturile, s $\acute{a}$ u inc $\acute{a}$ surile din v $\acute{e}$ nd $\acute{a}$ rea obiecte-
lor vechi se vor v $\acute{e}$ rsa de c $\acute{a}$ tre el in casa perceptoriului s $\acute{e}$ u casie-
rului c $\acute{a}$ tre care a fost mandat, sub luare de adev $\acute{e}$ rin $\acute{t}$ $\acute{a}$.

Art. 19. El pl $\acute{a}$ te $\acute{s$ te t $\acute{o$ te sumele ordonate de director, pe te-
meiul pieselor justificative, s $\acute{a}$ u autoris $\acute{a}$ rilor de rig $\acute{o$ re pentru sume
mai mari, prescise mai departe.

Art. 20. T $\acute{o$ te sumele ce nu vor purta justificarea regulamenta-
ri $\acute{a}$ pot fi refutate de a fi pl $\acute{a}$ tite de el p $\acute{i}$ n $\acute{a}$ la des $\acute{e}$ vi $\acute{s}$ irea acelor $\acute{a}$.

Art. 21. T $\acute{o$ t $\acute{a}$ suma pl $\acute{a}$ tit $\acute{a}$ f $\acute{a}$ r $\acute{a}$ de ordonan $\acute{t}$ a directorului in-
scrisu, r $\acute{e}$ m $\acute{a}$ ne pe s $\acute{e}$ ma comptabilului.

Art. 22. Greferul comptabil va fi supus la o garanciă de trei sute galbeni, în fond al seû, saû al altuia valabil.

§. 3. Despre cumpărături.

Art. 23. Cumpărăturile pentru îndestularea osebitelor serviciî a le întreţineri stabilimentului, se îndeplinesce saû prin contractări licitative în regulile prescise prin regulamentul financiar public, saû prin contractări prin buna-învoelă făcută de director, saû prin târguiri din piaţă, aprobate de director, şi făcute de intendent, de inspector, dupe cum împregiurările şi interesele bine-înţelese ale serviciului ceru.

Art. 24. Tôta cumpărătura care trece peste deçe saû cincispre-dece mii lei, se face licitativ, afară când numai Ministeriul ar decide al mintre, dupe un raport al inspectorului general motivat.

Art. 25. Cumpărăturile prin invoiele, saû târguirile făcute, în piaţă, cel puţin dupe cursurile curente, când nu trecu peste suma de 600 lei, sunt încuviinţate şi îndeplinite de director, care dă lămurire de tôte inspectorului la trimiterea sumilor.

Art. 26. Cumpărăturile cari se urcă peste 600 lei, dar cari nu trec peste 1500 lei, vor fi contractate d'adrechtul de director, care va înscinţa numai pe ministeriû şi pe inspectoru înainte de a le aduce întru împlinire, afară numai când inspectorul general saû inspectorul general adjunt le-ar încuviinţa fiind în faţa locului.

Inspectorii generali vor încunoştiinţa pe Ministeriû de aprobăţunea lor, motivând faptul.

Art. 27. Cumpărăturile contractate pentru furnituri ce se urcă pete 1,500 lei. saû 3000 lei, dupe stabiliment, vor fi supuse Ministeriului, şi nu se aduc în împlinire de cât dupe aprobarea lui.

Art. 28. In casuri când un contract nu va fi fost încuviinţat de cât sub adăogirea unor condiţiuni, contracciu va sub-serie de desubtul acelor condiţiuni de mulţumire şi de primire.

Art. 29. Contractele de invoiele vor esprima lămurit şi curat.

1. Obiectul contractării.

2. Cantitaţile contractării.

3. Termenile în cari furnitura va trebui să se facă.

4. Condiţiunile în care pot fi priimite.

5. Modul şi epoca plăţii.

6. Preciul.

7. In fine îndatorirea pentru contracciu de a priimi înderēt marfa şi a o ridica cu cheltuiala lui, dacă nu va fi fost dată în condiunile contractului.

8. Chărtia timbru pe compta contracciului.

Art. 30. Se va putea cere o caufiune pentru tôte contractările de ôre-care importantă şi de ôre-care durată.

Cantitatea acestei caufiuni, felul ei şi epoca la care va trebui să se realisesse vor fi otărite prin contract.

Facultatea de a scuti de cautiune e rezervată Ministrului, care otărăște dupe socotința inspectorului general.

Art. 31. In tôte contractele făcute se va coprinde, că orî-ce contestatie eşită din asemenea contracte, se va otări administrativ prin consiliu de Ministri.

§. 4. *Despre plata cheltuelilor.*

Art. 32. Tôte furniturile a căroră precii trece peste 1,500 lei sau 3,000 lei dupe stabilimente, sunt mandatate de inspectorul general, dupe infățișarea contractelor, facturilor în buna-formă, sprijinite de adeverința de priimirea furniturii de la intendent, și de un certificat sau raport allu directorului că sau înmagasinat în bună-stare.

Art. 33. Precum se dice la Art. 18, cheltuelile care nu se urcă peste 1,500 lei sau 3,000 lei dupe stabilimente, sunt plătite de comptabilu stabilimentului, din banii puși în dispozițiunea sa pentru acésta, și dupe o ordonancă prin înscris a directorului întovărășit de piesele justificative.

Art. 34. Pentru plata cheltuelilor mai sus de 1,500 sau de 3,000 lei, dupe stabilimente, se va face grefierului comptabil, dupe cererea directorului, și fără de justificare prealabilă, un avans care va fi otărit de trebuințele serviciului, dar care nu va putea trece peste 20,000 lei.

El va justifica întrebuițarea acestui avans în termenul de o lună.

Art. 35. Pentru mandatarea acestei sumi, la 15 a fie-căria lună directorul pe lêngă cererea de avansare va trimite inspectorului general o listă de tôte cheltuelile propuse dupe esemplu lunelor trecute, și pentru tôte cele contractate ce are de achitat, la diferitele persoane, avënd îngrijire de a însemna numele și forul contractarilor (model).

Art. 36. Pentru mărunte cheltueli, directorele va putea deschide în capul unei unii memoriu de un credit pînă la 600 lei economului la grafierul comptabil, care credit va fi justificat prin faturi iscălite de vîndători priimitorii banilor pînă într'osăptămîna (model) și restul vîrsat.

§ 5. *Despre magasinarea și păstrarea provisiilor.*

Art. 37. Intendentul este responsabil despre cantitățile și păstrarea bucatelor și provisiilor înmagasinate dupe regulă.

El ica tôte măsurile însemnate de experiență și cele ce socoțeste de cuviință pentru buna păstrare a provisiilor.

Art. 38. Intendentul visitedă în fie-care di magasia, și să încredințesă că tôte sunt în buna stare.

Art. 39. De câte ori găsește de cuviință directorul și inspectorul fac o inspecțiune la tôte magazinele, cel puțin neapărat odată pe lună directorul le visitesă, și inspectorul la cinci-spre-dece zile.

Vor fi tot-d'auna făcute înainte intendentului care se va su-

pune la tôte cererile acestor funcționari însărcinați cu visitarea.

Art. 40. Provisiile vor fi tot-d'auna așa aședate ca să fie ori când lesne de verificat cualitatea lor, și aprocsimativ cel puțin cantitățile.

Art. 41. Pentru obiectele de consumație, precum făină, pîne, carne, legumuri șcl., distribuțiunea se face dupe un ordin sau buletin de distribuțiune făcut de grefieri, și sub-semnat de director.

Acest buletin va însemna numărul arestațiilor validi și bolnavi, pentru cari distribuția o să se facă, di cantitățile de slobođit dupe regulamentul închisorei.

Buletinul pentru bolnavi va fi avisat de medic ca conform prescrierilor sale; distribuțiunea slobođită și priimită, sub nici un pretecest intendentul nu va putea să se depărteđe de acest buletin, să schimbe dispozițiunea lui, fără o altă prescriere a directorului.

Art. 42. O tarifi redigeată de inspectorul general, pe socotinta directorului, și dupe cele regulate și de acesta, va otări cantitățile tutulor provisiunilor în tôte combinațiunile găsitate de cuviință, care visată de inspectorul general și comunicată Ministeriului va servi de basa distribuțiunei.

Art. 43. Directorul odată pe septămină se va încredința însuși despre cantitățile slobođite, cercetind pe arestați de serviciu la cuhnie.

Art. 44. Tôte obiectele mobiliare de îmbrăcăminte și de diverse servicii, vor fi aședate pe un inventarü dupe articuli; nici un obiect nu se va putea desființa de cât dupe esaminarea lui de director, și dupe un buletin de desființare slobođit de el.

§ 6. Despre comptabilitatea de ținut pentru casa Statului.

GREFIERUL COMPTABIL.

Art. 45. Pentru tôte priimirile în contra Statului, grefierul comptabil va ține o condică cu tulpină, din cari la primire va slobođi adeverința ce va da-o priimitorului (model).

Art. 46. Pentru tôte cheltuelile făcute în compta stabilimentului, el va ține o condică dilnică, unde vor fi înscrise pe rënd cum se plătesc.

Art. 47. Va ține o condică cu împărțirea în venituri și cheltueli (model).

Art. 48. Veniturile în compta Statului sunt:

1. Bani remași de la arestați morți.
2. Bani prinși din vîndarea lucrurilor arestațiilor morți.
3. Sumele date în dispoziția directorului pentru întreținerea arestului.
4. Bani oprți din léfa custodilor.
5. Bani oprți din avutul arestațiilor pentru pedépsă sau pentru stricăciuni.
6. Priimirile întemplătore.

Eşirile din casa Statului sunt:

1. Cheltuelile pentru îndestularea închisorii.
2. Vărsarea în casa Statului a remăşiştelor din banii priimiţi de la fisc.
3. Vărsarea în casa casierului districtului a priimirilor efectuate în stabiliment.
4. Cheltueele întemplantore.

Cheltueele pentru întreţinere, pe această condică, vor fi împărţite în serviciile îndestulării.

Art. 49. Va ţine un registru pentru toate mandatele şi piesele justificative (model).

Art. 50. Afară de acesta, o condică de partiţi, unde fie-care contracciu său furnisor obicnuit va avea comptul său deschis în datură şi luatură (model).

Art. 51. Grefierul comptabil va ţine afară de aceste condici, toate cele cari le va rîndui inspectorul general şi directorul pentru înlesnirea lămuririlor.

INTENDENTUL.

Art. 52. Nici un obiect de orî ce natură ar fi şi de orî ce valoare, nu va putea fi priimit de intendent pentru serviciul stabilimentului, fără ca să nu 'l trecă în registru cu tulpină, din cari dislipeşte adevărinta (model).

Art. 53. Economul va ţine un registru curent, unde în toate zilele va trece de la olaltă toate priimirile ce va face de orî ce fire în fie-care lună cu însemnarea precifului, sumei plătite, şi de remăşiştele de plătit (model).

Art. 54. El ţine un registru jurnal de intrări şi eşiri din magazie, împărţit într'atitea colone câte articole vor fi (model).

Art. 55. La sfîrşitul fie-căria septemăni în sumeză toate aceste colone, şi trece totalurile lor într'o condică numită condica magaziei, deschisă în partiţi pentru fie-care obiect şi purtând numărul condiceii cu tulpină, faşa registrului jurnal, preciful cumpărătorei, intrările, eşirile, remăşiştele, valoarea remăşiştelor (model).

Art. 56. Un registru pentru buletinele şilnice, cu aretarea numerului arestaşilor, provisiilor distribuite şi valoarea totală a lor (model).

§. 7. Comptabilitatea.

Casci depositelor.

GREFIERU COMPTABIL.

Art. 57. Ori ce sumă depusă în comptul arestaşilor o va trece într'o condică cu tulpină, de unde rupe adevărinta şi o dă trădătorului sumei (model).

Art. 58. Un registru jurnal pentru cheltueele făcute în comptul arestaților (model).

Art. 59. O condică împărțită în priimiri și cheltueli (model).

Priimirile în compta arestaților sunt:

1. Baniți priimiți ca plata lucrului.

2. Baniți priimiți de la familie.

3. Baniți depuși de arestat la intrare.

4. Baniți proveniți din vîndarea obiectelor ce li se vor fi permis să vîndă.

5. Priimiri întemplătore.

Cheltuelile sunt:

1. Depositul întors arestaților dupe eliberarea lor.

2. Cheltueele făcute pentru ei în întru.

3. Baniți trimiși la familie de arestați.

4. Opririle făcute pentru despăgubiri.

5. Trecerea avutului celor morți prin vîrsare în casa Statului.

6. Baniți restituiți la familiile morților, dupe încuviințarea Ministeriului.

Art. 60. Va mai ține încă o condică de partiță unde fie-care arestat va avea comptul seü, corespunzătoare cu livretul seü, cu habetul în depositu, habetul în disponibilitate, și cu debetul contractat (model).

Art. 61. Fie-care arestat va avea livretul lui în care se va înscrie și încheia socotela la fie-care sfirșit de ceptemână dupe foile de producțiune (model).

Art. 62. Nici o cheltueală în comptul arestatului nu se va putea face de cât dupe cererea lui și încuviințarea directorului, nici o plată nu se face de grefier comptabil de cât pe temeiul unei ordonanțe de plată a directorului, de asemenea la eşire restul banilor disponibili i'l dă în mină dupe o ordonanță de plată, sub care arestatul sub-serie de primire, (model).

Art. 63. Pentru remiterea depositului dupe eliberare, o ordonanță ministerială va regula modul cu rînduiala de mai sus, la forul locuinței eliberatului.

Art. 64. Lucrurile arestaților vor fi înscrise într'o condică unde la catagrafiere, pentru esăcitatea acelor în condică, arestatul sub-serie, și la priimirea lor iarăși sub-serie (model).

Art. 65. Baniți disponibili și lucrurile rămase de la un arestat mort, se vor aduce la cunoștința Ministeriului, cari va publica că în termenul de un an și o zi cei cu dreptul de moștenire să se înfățișede cu dovedile cuvenite ca să li se remită avutul remas.

Art. 66. Daca în termenul prescriis nimeni nu se va fi înfășat, baniți sunt vîrsați în casa Statului, dupe o autorisare a Ministeriului, și lucrurile se vor păstra în favoarea arestaților eliberați, cari n'au hainele trebuinciose.

Art. 67. În avutul arestaților nu se pôte coprinde depositul păstrat pentru eliberarea lui, acésta este o indulgență, o înlesnire a guvernului pentru persóna arestatului; deci dupe mórtea lui a-

cest deposit se încăsuește în casa Statului, înștiințându pe Ministeriul.

§. 8. *Despre comptabilitatea laboratorilor.*

Art. 68. Comptabilul ține:

1. Condica cu tulpină pentru priimirile de bani.
2. Condica jurnal de cheltueli.
3. O condică de partiți pentru contractari.

Inspectorul ține următoarele:

Art. 69. 1. condica de contractari.

2. Condica de partiți pentru lucratori.
3. Condica de produțiune zilnică de fie-care laboratoriu.
4. Condica de venituri și cheltueli la fie-care laboratoriu.
5. Condica de mișcarea materialului în fie-care laboratoriu, cu intrările și eșirile împărțite în atita rubrici câte articule de material primariu sunt.

6. Un inventar de instrumente cu valoarea lor.

Art. 70. Economul sau intendentul ține o condică mare pentru materialul primar în magazie, cu intrări și eșiri, unde fie-care articol de material sau de produțiune își are deschisă partida.

Art. 71. O condică cu tulpină pentru toate obiectele pentru laboratorii sau de la laboratorii intrate în păstrarea magaziei.

Art. 72. Un inventariu de instrument cu valoarea lor.

Art. 73. Toate contractările și cumpăraturile se fac în conformitatea dispozițiilor de la §.

Art. 74. La finitul fie-căria septemăni Inspectorul dupe condica sa de produțiune, incheie o foae de produțiune (model) o listă nominală de arestați cărora li se imparte această plată, și le trece comptabilului ca pe temeiul lor să transcrie în condică și să opereze transversarea sumei cuvenită de la casa lucrului la casa depositelor.

§. 9. *Comptabilitatea Statistică.*

Art. 75. Grefierul ține:

1. Condica de încarcerare.
2. Condica matriculă.
3. Condica de eșiri.
4. Condica de morți.
5. Condica alfabetică.

Art. 76. Intendentul ține:

1. Condica cu împărțirea arestaților prin districte.
2. Condica zilnică de starea și mișcarea populației, a sănătoșilor și a bolnavilor.

Art. 77. Inspectorul ține o condică de mișcarea populației în lucru atât prin laboratorii cât și în serviciul economic.

§. 10. *Despre snmă, piese justificative și osebite Statuți.*

ECONOMUL.

Art. 78. Economul e îndatorit a strînge și a prezinta următoarele piese justificative. La primirea obiectelor, provisiilor sau materialului încheie o factură sau memoriu (model) sub iscălitura negociatorului de furnitură și certificarea sa; totă factura care trece peste 600 lei trebuie să fie întovărășită de un contract, totă factura ce trece peste 1,500 sau 3,000 lei va fi întovărășită și de copie dupe autorisarea Ministeriului sau a Inspectorului general. totă factura care trece peste 10,000 sau 15,000 lei va purta alătura contractul și foaia licitației.

Pe lângă aceste. factura de toate obiectele și tot materialul arătat ca predatu de furnisoru, va fi încredințată de înmagazinarea și primire pe sémă, prin adevărîțele deslipite din condica cu tulpină și alăturate către factura ce deschide creanța pentru dinsele.

Art. 79. Factura pentru mai mult de 10,000 sau 15,000 lei, când contractarea ar fi fost prin invoială, va purta alătura autorisarea Ministeriului, ce șcutesce cumpăratura de licitație, și apoi aprobarea cumpăraturei.

Art. 80. Aceste piese justificative se prezintă de econom în măsura cum se statornicesc directorului, pentru cumpăraturile principale, cu un raport lămurindu'i starea furniturii și espunând observațiunile sale.

Art. 81. La fie-care 15 a lunii intendentul prezintă directorului un dublu buletin de starea magaziei (model).

Art. 82. La fie-care 15 zile pe lângă buletinul de starea magaziei prezintă un borderou despre cheltuelile presupuse de trebuință pe luna viitoare, și de toate creanțele ce vor fi de achitat în această lună (model).

Art. 83. La fie-care sfîrșit de lună prezintă directorului o copie întocmai de pe registrul seü curent în luna (model dupe cel prescris la punctul).

Art. 84. La sfîrșitul fie-cării tri-luni o dublă stare de magazie dupe modelul de mai sus, și alătura spre verificarea eşirilor toate buletinele de hrană și de eliberare din magazie cu un extract de ele (model); grupeađa buletinele pe septemină, și trece însumarea lor în extract, în conformitate cu condica jurnal. Inspectiunea verifică și trimite buletinele la control.

Art. 85. La sfîrșitul fie-cării tri-luni prezintă un inventariu cu intrările și eşirile, intrările esorimînd No. condicii cu tulpină și a facturei pe lângă care a trecut, eşirile arătând No. buletinelor de desființare pe care în alăturare le prezintă (model).

GREFIERUL COMPTABIL.

Art. 86 — *Grefierul Comptabil* e datoriu să justifice avansu-

rile fie-căruia mandat către casierul care i-lă plătit, în termen de o lună.

Art. 87 — El primește piesele justificative de la indendent, contracte, autorisări, faturi, adiverințe de primiri pe sémă, trage copie de pe toate, verifică pe ale autorisărilor și contractelor de întocmai, pune să iscălescă faturile ast-fel duble la primirea banilor, pe negucitori, copia adiverinței de primire de intendent: le trece în câte un borderou deosebit, trimite împreună cu remășița asupra mandatului, la casa către care a fost rânduit, care i slobodă, și alătură adiverința de încăsuirea restului.

Art. 88. Casierul îi va inapoia un borderou cu un rând de piese justificative, certificând sub acel borderou primirea tuturilor pieselor aretate și remășița de bani.

Art. 89. — Comptabilul la finitul fie-căria lună, pînă la cincispre-dece a lunii viitoare, nesmintit trimite borderoul cu toate piesele lui justificative, și ordonancele de plată a directorului, către fie-care factură, inspecțiunei generale spre justificarea mandatului ce aū priimit. Ordonancele directorului și-le primește îndrept dupe esaminare.

Art. 90. — Cele însemnate mai sus privesc aquitările și cheltuelile facultative directorului; pentru toate cele alte mai sus de cât 1,500 sau 3,000 lei, el le priimesce de la econom sau intendent, le dubliază, le înscrie în indoit borderou, și le trimite așia ca pînă la 15 a lunii să ajungă la Inspecțiunea generală, care mandatésă pe furnisori a priimi plata la o casă de percepțiune a districtului. Comptabilul care le plătește îi pune să iscălescă faturile de aquitare. Grefierul comptabil primește unul din borderouri sub certificarea casierului cu piesele lui justificative, pe cari la sfârșitul lunii le alătură către cele alte și le trimite inspecțiunii.

Art. 91 — La finitul fie-căria lună, el mai trimite:

1. Un buletin de case.
2. O listă de intrați, una de eșiți, alta de morți la Ministeriu (model).
3. Un tablou de mișcarea populațiunei la Ministeriu de Interne.
4. Un tablou statistic la finitul fie-căria tri-luni (model).
5. La finitul anului un bulletin general de case, cu un tablou de veniturii și cheltueli împărțite pe isvor și case dupe condice (model).

În fine toate lămuririle ce i-se vor putea cere de Ministru sau de Inspector.

Art. 92—85. Pentru casa arestaților, el stabilește faturi de o potrivă ca și pentru casa Statului, însă acestea pentru cheltuelile din banii disponibili spre verificarea creditelor, ce i se vor putea deschide de directore dupe cererea arestatului.

Art. 93—86. Spre verificarea banilor trimiși sau restituiți familiei, el va pune să iscălescă pe primitorul banilor, care trebuie să fie și mandatarul, sub mandatul de plată slobodit de directore, și de arestat. Când va fi de trimis prin postă, ordonancia va purta

numele și iscălitura ducătorului, care va depune, la intrare ordonan-
cia la grefă în alăturare cu adeverința de primire a espediției
postale. Restituirea de bani morților la familie vor fi întovărășite
de dovedile de înrudire înfăcișate, pe temeiul cărora s'a eliberat.

Art. 94—87. Eșirile pentru dispăgubire vor fi regulate dupe
o ordonanție a directorului pe lîngă care se alătură piesele justi-
ficative, sau pentru de a fi vîrsate în casa Statului, sau pentru
de a fi slobođite la persoanele păgubașe. În cel dinainte cât și în
cel din urmă casă, asemenea ordonanție se justifică:

1. Cu extractul tuturilor acelor opriri pentru pedepse discipli-
nării sau dispăgubiri cari trebuie să pórte încuviințarea inspectoru-
lui generale, sau inspectorului general-adjunt.

2. Procesul-verbal (copie) alú închierii judeciului disciplinar
care le-a pronunțat, lipit către fie-care ordonanție.

3. Iscălitura persoanei păgubașe de primire, sau adiverința
perceptorului de vîrsare în casa lui.

Art. 95—88. La finitul fie-căria lună, trimite un bulletin de
casă, cu toate piesele justificative, cuprinse în un borderou, sub
observațiunea Inspectorului generale, care esamină, verifică, bor-
deroul și 'lú înapoeste greșierului. Ministeriul de interne va cere
când va socoti de cuvință la verificarea sa dosariul casei de-
positelor.

Art. 96 — La fie-care trei luni trimite o listă nominală de
avutul arestațiilor, pe lîngă cea de mai sus (model).

Art. 97 — La fie-care 15 zile a lunii, trimite Ministeriul
și inspectorului, un bulletin de osebitele primiri realizate în luna
trecută în casa stabilimentului. Ministeriul autorisă vîrsarea în
casa Statului, și înștiințéđă pe Ministeriul de finance dupe care
urmând, ica adeverința de primire de la perceptorii, și o presintă
în copie pe lîngă cele alte borderouri în sprijinul buletinului de
casă, la finitul lunii, trimis inspectorului general.

Art. 98 — Eșirile din casa lucrului se verifică:

1. Cele pentru plata arestațiilor cu foile de producțiune și li-
stele de plată, alăturarea cu adiverințele rupte din condica cu tul-
pină a casei arestațiilor.

2. Pentru plata de material prin facturi și contracte ca mai
sus, acărora plată să fiá ordonată de unul din inspectorii generali.

Aceste piese pe lîngă un bulletin de case, se comunică la
finitul fie-căria lună, inspectorului generale, care dupe ce le verifică
înapoeste piesele justificative.

INSPECTORULU.

Art. 99. Inspectorul stabilimentului trimite la sfîrșitul fie-
căria lună:

1. Un tablou de producția industrială (model).

2. Un bulletin de starea magaziei cu toate mișcările și opera-
țiunile (model).

3. O listă de obiecte vândute (model).

4. Un bulletin de casse cu aretarea veniturilor din fie-care laboratoriu, și cheltuelile pentru fie-care.

Art. 100.— La sfârșitul fie-căria septemăni, cel mult închie o foie de producțiune, și o listă de plată nominăla pe care o trece comptabiluluî spre încăsuire și plată.

DIRECTORELE.

Art. 101—94. Primește piesele justificative de la intendent, le esamineză, de sunt în forma și sub iscăliturile cuvenite, le verifică și le adverește. Ordonă plata pentru cele din ele ce pôte plăti de dreptul, și le încredințesă tôte comptabiluluî spre regularea lor.

Art. 102—95. La finitul fie-căria lunî trimite spre justificare mandatorilor plătite, piesele justificative în dublu, casieruluî său perceptoruluî.

Art. 103—96. Pină la 15 a lunel viitoare trebuie neapărat să trimită:

1. Lista cheltuelilor trebuincioșe pe luna viitoare.
2. Starea Magaziei.
3. Estractul de pe registrul curent de la magazie.
4. Buletinurile osebitelor casse, sprijinite cu borderourile și piesele justificative a cheltuelilor.
5. Un extract despre banii de oprit din avutul arestașilor sub titlu de pedepsă.

6. Un extract de otăririle date de el în pretoriul disciplinar.

7. Un raport de starea închisorii.

La Ministeriu la fie-care lună—trei-luni, trimite:

1. Un raport de starea închisorii cu osebitele staturî statistice.
2. La cincî-spre-șecă a lunel buletin de osebitele venituri.
3. La sfârșitul anuluî cu osebitele staturî, statistice, de casse și de magasie, un raport general asupra tutolor serviciilor.

INSPECTORELE GENERALE.

Art. 104—97. Pentru justificarea creditelor ce-i s'au acordat sub-borderouri generale, prezintă piesele justificative primite de la direcțiunea stabilimentelor, și apoi cere deschiderea unor alte credite asupra articuilor necesarii.

Art. 105—98. Tôtă deschiderea unuî nouă credit pe luna viitoare se va face în rënduiala prăscisă mai sus de el, pină la 20 ale lunel. La finitul tri-luniel prezintă tabloû recapitulativ de tôte creditele și justificările făcute de la începutuluî anuluî. Acăstă stare este imperțită dupe paragrafurile și articulele budgetuluî, și dublu, spre a se putea trimite de Ministeriu de Interne, unul asemenea Ministeriu de Financie sau la control.

Art. 106—99. La finitul anuluî prezintă raport generale asupra tutolor serviciilor, în alăturare cu tôte tablourile statistice, de

casse de magasie și de producțiune, extractele tablourilor ce i s'au comunicat la asemenea epocă de la stabilimente.

Art. 107—100. Inspectorul generale-adjuut, trebuie să prezinte Ministeriului și inspectorului generale, cel puțin odată în trimestru un raport de revizie la stabilimente, asupra tuturilor serviciilor cu toate stările în tablouri, de case, de magasie, de statistică, de producție, și statul amployaților, a guardianilor cu purtarea lor, cu sumele oprite din lefele lor drept pedepsă.

Art. 108 El înlocuește în toate pe inspectorul generale în lipsa sa sau la tact său în revizie la osebitele administrațiunii, afară de încuviințările de contractări peste suma de 1,500 sau 3,000 lei, ce se cuvin numai inspectorului generale.

§ 10. *Comptabilitatea caselor de areste de prin districte.*

Art. 109. Prefectul este ordonator secundar a arestului districtului său și supus la îndatoririle ordonatorului secundar a Penitenciarilor.

Art. 110. Lui se cuvin toate facultățile pe regie de cari dispune inspectorului generale pentru cassele centrale.

Art. 111. Lui se cuvine totă autoritate prescrisă pentru directoare la casele centrale.

Art. 112. Ingrijitoriul arestului de district este în toate îndatoririle prescrise intendentului pentru regie, cu deosebire:

1. Ține Registrele de încarcerare prescris la Art . . . . .
  2. Dă la fie-care sfârșit de săptămână relația de starea zilnică a populației de pe condica stărei zilnice.
  3. Presintă piesele sale justificative pentru cheltuelile mărunte și curente, pentru cari îi deschide credit prefectul, la casa districtului, la sfârșitul fie căria săptămâni, precum și piese justificative cu adevărul de primirea pe sémă a materialului din condica cu tulpină pentru toate cheltuelile contractate, în ziua când înmagasinază, spre a mandata prefectul plata lor la casier.
-

REORGANISAREA POȘTELOR. 1)

Nr. AGENTILOR.	FUNCTIILE	PE LUNĂ			TOTAL	TOTAL
		Léfa	Diurna	Total pe lună	pe an	general
	Administrația Centrală.					
	<i>Direcția generală.</i>					
1	Directoru poștelor.....	1000	500	1500	18,000	
1	Instructor.....			2600	31,200	
	Secția I-iū Administrativă.					
1	Șef de Secție.....	1000	250	1250	15,000	
2	Șefi de biuroū a 500 l., 200 d.	1000	400	1400	16,800	
3	Verificatori de gradu al 2-lea a 300 lei, 150 diurnă.....	900	450	1350	16,200	
4	Copiști a 150 lei, 150 diurnă.	600	600	1200	14,400	
	Secția Controlului.					
1	Șef de secție.....	1000	250	1250	15,000	
1	Controlor șef de biuroū.....	800	200	1000	12,000	
1	Sub-șefū de biuroū.....	400	200	600	7,200	
2	Verificatori de gradu al 2-lea, 300 lei, 150 diurnă.....	600	300	900	10,800	
2	Copiști a 150 lei, 150 diurnă.	300	300	600	7,200	
	Arhiva ambelor secții.					
1	Arhivar.....	400	200	600	7,200	
1	Ajutor al Arhivei.....	250	150	400	4,800	
1	Cusător și servitor.....		150	150	1,800	
						177,600

1) Sancționată cu decretul Nr. 615, din anul 1862.

No. agenților.	FUNCTIILE.	pe lună.			Totalu pe an.	Totalu general.
		Léfa.	Diurna.	Totalu pe lună.		
<i>Biurou București.</i>						
1	Şef al Biuroului.	1000	250	1250	15,000	
1	Casier.	1000	200	1200	14,400	
1	Espeditor clasa I.	650	200	850	10,200	
2	Esped. clasa II a 500 lei, 200 d.	1000	400	1400	16,800	
6	Adiunți clasa I, a 300 lei, 150 d.	1800	900	2700	32,400	
4	Adiunți clasa II a 200 lei, 100 d.	800	400	1200	14,400	
1	Şef de Conducători și Intendent.	300	150	450	5,400	
6	Conducători clasa I a 300 l. 100 d.	1800	600	2400	28,800	
6	„ „ II a 250 l. 100 d.	1500	600	2100	25,200	
6	„ „ III a 200 l. 100 d.	1200	600	1800	21,600	
2	Purtători de grop. a 200 l. 100 d.	400	200	600	7,200	
2	„ de scrisori călări idem.	400	200	600	7,200	
10	„ pedestri a 100 l. 100 d.	1000	1600	2000	24,000	
1	Servitor.		100	100	1,200	
1	Rindaș.		80	80	960	
	Material și ecleraj.			600	7,200	231,960
<i>Iasi.</i>						
1	Un Şef al Biuroului.	1000	500	1500	18,000	
1	Espeditor și Casier	600	200	800	9,600	
1	Sub-espeditor.	400	200	600	7,200	
2	Adiunți clasa I a 200 l. 150 d.	400	300	700	8,400	
2	„ „ II a 150 l. 150 d.	300	300	600	7,200	
4	Conduc. clasa I a 200 l. 150 d.	800	600	1400	16,800	
6	„ „ II a 150 l. 150 d.	900	900	1800	21,600	
6	Purtători de scris. a 100 l. 50 d.	600	300	900	10,800	
1	Servitor.		100	100	1,200	
1	Rindaș		80	80	960	
	Pentru material și ecleraj.			500	6,000	107,760
<i>Bacău.</i>						
1	Espeditor	200	100	300	3,600	
1	Conducător.	100	100	200	2,400	
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Pentru mat. de cancel. și ecleraj.			30	360	7,560
<i>Birlad.</i>						
1	Espeditor	200	100	300	3,600	
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Pentru mat. de cancel. și ecleraj.			30	360	5,160
<i>Bolgrad.</i>						
1	Espeditoru.	150	100	250	3,000	
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și ecleraj.			20	240	4,440

No. agenților.	FUNCTIILE.	pe lună.			Totalu pe an.	Totalu general.
		Léfa.	Diurna.	Totalu pe lună.		
<i>Botoșani.</i>						
1	Espeditor	200	100	300	3,600	5,160
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			30	360	
<i>Brăila.</i>						
1	Espeditor.	400	100	500	6,000	15,600
1	Verificator clasa I	200	100	300	3,600	
1	" II	150	100	250	3,000	
2	Împărțitori a 100 lei ca diurnă.		200	200	2,400	
	Material și eclaraj.			50	600	
<i>Buzău.</i>						
1	Espeditor.	400	100	500	6,000	11,160
1	Verificator.	150	150	300	3,600	
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			30	360	
<i>Zimnicea.</i>						
1	Espeditor	100	100	200	2,400	3,840
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelerie și eclaraj.			20	240	
<i>Dorohoiu.</i>						
1	Espeditor.	200	100	300	3,600	6,360
1	Conducător și împărțitor	100	100	200	2,400	
	Material de cancelarie și eclaraj.			30	360	
<i>Focșani.</i>						
1	Espeditor.	400	100	500	6,000	12,600
1	Verificator.	150	150	300	3,600	
2	Împărțitori a 100 lei ca diurnă.		200	200	2,400	
	Material de cancelerie și eclaraj.			50	600	
<i>Filticeni.</i>						
1	Espeditor.	200	100	300	3,600	5,040
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	
<i>Giurgiu.</i>						
1	Espeditor	400	100	500	6,000	15,960
1	Verificator.	150	150	300	3,600	
2	Conducători a 100 lei, 100 d.	200	200	400	4,800	
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Material de cancel. și eclaraj.			30	360	

No. agenților.	FUNCTIILE.	pe lună.			Totalu pe an.	Totalu general.
		Léfa.	Diurna.	Totalu pe lună.		
<i>Galățî.</i>						
1	Espeditor	600	200	800	9,600	
1	Verificator: clasa I.	200	100	300	3,600	
1	" " II	150	100	250	3,000	
2	Conducători a 100 lei, 100 d.	200	200	400	4,800	
2	Împărțitori a 150 lei ca diurnă.		300	300	3,600	
	Material de cancelarie și eclaraj.			50	600	25,200
<i>Huși.</i>						
1	Espeditor.	200	50	250	3,000	
1	Împărțitor:		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	4,440
<i>Ismail.</i>						
1	Espeditor	200	100	300	3,600	
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	5,040
<i>Cahul.</i>						
1	Espeditor.	200	100	300	3,600	
1	Împărțitor:		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	5,040
<i>Calafat.</i>						
1	Espeditor (vameșu aceluși punct)		100	100	1,200	
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	2,640
<i>Călărași.</i>						
1	Espeditor.	200	100	300	3,600	
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	5,040
<i>Caracăl.</i>						
1	Espeditor.	200	100	300	3,600	
1	Împărțitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	5,040
<i>Craiova.</i>						
1	Espeditor.	400	100	500	6,000	
1	Verificator de grad. I.	250	100	350	4,200	
1	" " II.	100	100	200	2,400	
2	Conducători a 100 lei, 100 d.	200	200	400	4,800	
2	Împărțitori a 100 lei ca diurnă.		200	200	2,400	
	Material de cancelarie și eclaraj.			50	600	20,400
<i>Cîmpu Lung.</i>						
1	Espeditor.	200	100	300	3,600	
1	Conducător și împărțitor	100	100	200	2,400	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	6,240

No. aganților.	FUNȚIILE.	pe lună.			Totalu pe an.	Totalu general.
		Léfa.	Diurna.	Totalu pe lună.		
<i>Mihaileni.</i>						
1	Ecspeđitor.	150	100	250	3,000	
1	Ímpărđitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	4,440
<i>Ołtenița.</i>						
1	Ecspeđitor.	150	100	250	3,000	
1	Ímpărđitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	4,440
<i>Plocești.</i>						
1	Expeđitor.	400	100	500	6,000	
1	Verificatoru.	150	100	250	3,000	
2	Conducători a 100 lei, 100 diurnă.	200	200	400	4,800	
2	Ímpărđitori a 100 lei ca diurnă.		100	100	2,400	
	Material de cancelarie și eclaraj.			30	360	16,560
<i>Pitești.</i>						
1	Expeđitor.	300	100	400	4,800	
1	Conducător.	100	100	200	2,400	
1	Ímpărđitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			30	360	8,760
<i>Piatra.</i>						
1	Expeđitor.	150	100	250	3,000	
1	Ímpărđitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	4,440
<i>Râmnicu-Sărat.</i>						
1	Expeđitor.	200	100	300	3,600	
1	Ímpărđitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			30	360	5,160
<i>Râmnicu-Vilcea.</i>						
1	Expeđitor.	200	100	300	3,600	
1	Ímpărđitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			30	360	5,160
<i>Tecuci.</i>						
1	Expeđitor.	250	100	350	4,200	
1	Verificator.	100	100	200	2,400	
4	Conducători a 100 lei, 100 diurnă.	400	400	800	9,600	
1	Ímpărđitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			50	600	18,000
<i>Romanu.</i>						
1	Expeđitor	300	100	400	4,800	
3	Conducători a 100 lei, 100 diurnă.	300	300	600	7,200	
1	Ímpărđitor.		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			30	360	13,560

No. agenților.	FUNCTIILE.	pe lună.			Totalu pe an.	Totalu general.
		Léfa.	Diurna.	Totalu pe lună.		
<i>Slatina.</i>						
1	Expeditor	250	100	350	4,200	8,160
1	Conducător	100	100	200	2,400	
1	Împărțitor		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			30	360	
<i>Tirgoviștea</i>						
1	Expeditor	200	100	300	3,600	6,240
1	Conducător și împărțitor	100	100	200	2,400	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	
<i>Tirgu-Jiului.</i>						
1	Expeditor	200	100	300	3,600	6,240
1	Conducător și împărțitor	100	100	200	2,400	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	
<i>Turnu-Măgurele.</i>						
1	Expeditor	200	100	300	3,600	5,040
1	Împărțitor		100	100	1,200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	
<i>Turnu-Severin.</i>						
1	Expeditor	200	100	300	3,600	6,240
1	Conducător și împărțitor	100	100	200	2,400	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	
<i>Țințarenii.</i>						
1	Expeditor	100	100	200	2,400	2,580
1	Material de cancelarie și eclaraj.			15	180	
<i>Vaslui.</i>						
1	Expeditor	250	100	350	4,200	14,760
3	Conducători a 150 lei. 100 d.	450	300	750	9 000	
1	Împărțitor		100	100	1 200	
	Material de cancelarie și eclaraj.			30	360	
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	
<i>Bechetul.</i>						
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	
<i>Varciorova.</i>						
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	
<i>Predeal.</i>						
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	
<i>Gruia.</i>						
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	
<i>Căineni.</i>						
	Material de cancelarie și eclaraj.			20	240	1,200
	Peste tot lei opt sute două-zeci de mii două sute șase-zeci.					829,260

RESUMAT.

Starea de astăzi.

572,160	Salariile persoanelor pentru toate puncturile din Valahia	
23,500	Materialul și eclarajul	595,660

Moldova.

259,32	Persoanele	
13,060	Materialul și eclarajul	272,092
	Totalul dupe Statul de astăzi, ...	867,752
	Dupe organizația ce se propune	8 0,260

Rămân profit lei patru-deci și șapte nui patru sute noă-deci și doi. 47,492

TABELOU

De orașele postale în totă România.

<i>Cursa No. 1 din București la Iași, cu deligența prin Ploesci.</i>	
Pornirea. Lunea sêra la 3 ore. Miercuri Vineri NB. Pentru Predeal cu grupuri și pachete pentru Văleni cu pachete cu scrisori, Vineri cu pachete pentru Galați și Brăila.	Sositrea. Marți sêra la 3 ore. Joi. Simbăta, Lunea, Sositrea.
<i>Cursa No. 2 din București la Buzău căruța prin Ploesci.</i>	
Dumineca sêra la 3 ore. Marți. Joi. Simbăta. NB. Dumineca cu căruța de poște cu patru cai, Marți, Joi și Simbăta cu 2 cai.	Marți dimineața la 3 ore. Miercuri. Vineri. Duminecă. NB. Marți cu căruța de poște cu 4 cai, Lunea Joi și Simbăta cu 2 cai.
<i>Cursa No. 3 din București la Galați prin Urziceni cu deligența pînă la Buzău.</i>	
Marți sêra la 3 ore. Joi.	Joi sêra la 3 ore. Simbăta. Vineri sêra. Duminecă.
<i>Cursa No. 4 din Buzău la Galați căruța de poște.</i>	
Dumineca dimineața la 7 ore. Lunea. Marți. Joi. Simbăta. NB. Lunea cu căruța de poște de 4 cai, și în celelalte zile cu căruța de poște cu 2 cai.	Lunea sêra la 3 ore. Marți. Miercuri. Vineri. Dumineca. NB. Marți cu căruța de poște cu 4 cai, și în celelalte zile cu căruța de poște cu 2 cai.
<i>Cursa No. 5 din Buzău la Tecuciu căruța de poște.</i>	
Lunea dimineața la 6 ore, Miercuri. Vineri. Cu căruța de poște cu grupuri și pachete.	Marți sêra la 6 ore. Joi. Simbăta. Miercuri noaptea. Vineri. Dumineca. Cu căruța de poște cu grupuri și pachete.
<i>No. 6 din Buzău la Focșani cu căruța de poște.</i>	
Dumineca dimineața la 6 ore.	Dumineca sêra la 6 ore. Lunea sêra la 6 ore.
<i>No. 7 Ploesci Predeal căruța de poște.</i>	
În toate zilele dimineața la 6 ore. În toate zilele amiazi la 2 ore. În toate zilele sêra la 2 ore. În toate zilele noaptea la 12 ore. NB. Marți, Joi, Simbăta cu căruța de poște cu 4 cai și în celelalte zile cu 2 cai.	Marți dimineața la 10 ore. Joi. Simbăta. Cu căruța de poște cu 2 cai.
<i>No. 9 din București la Giurgiu cu căruța de poște.</i>	
În toate zilele sêra la 4 ore. În toate zilele noaptea, NB. Lunea, Miercuri, Vineri cu căruța de poște cu 4 cai și în celelalte zile cu 2 cai.	Marți dimineața la 6 ore. Vineri. Duminecă.
<i>No. 10 din Giurgiu la Turnu-Măgurele.</i>	
Lunea dimineața la 6 ore. Marți. Joi. Simbăta. NB. Marți și Simbăta cu căruța de poște cu 4 cai, Lunea și Joi cu căruța de poște cu 4 cai, Miercuri și Dumineca cu căruța cu 2 cai.	Marți sêra la 9 ore. Miercuri. Vineri. Duminecă.
<i>No. 11 din București la Călărași cu căruța.</i>	
Lunea sêra la 3 ore. Miercuri. Vineri. NB. Lunea și Vineri cu grupuri și pachete cu scrisori cu căruța cu 4 cai, Miercuri și Simbăta cu grupuri și pachete cu scrisori cu căruța cu 2 cai.	Marți sêra la 3 ore. Joi. Simbăta. NB. Marți și Simbăta cu grupuri și pachete cu scrisori și căruța cu 4 cai, Joi sêra numai cu 2 cai.
<i>No. 12 din București la Craiova cu deligența.</i>	
Marți sêra la 4 ore. Joi. Simbăta. NB. Marți și Simbăta cu grupuri și pachete la Caracal, Bechetu, Calafat, Tîrgu-Jiu, Turnu-Suverin, Gruiu, Tîrgoviște, Cîmpu-lung și Rîmnicu-Vîlc.	Vineri amiazi 12 ore. Duminecă. Marți.
<i>No. 13 din Galați la Tîrgoviște.</i>	
Dumineca dimineața la 6 ore. Miercuri. Vineri. NB. Dumineca și Miercuri cu grupuri și pachete cu scrisori cu 4 cai; Vineri și Marți cu grupuri și pachete cu scrisori cu căruța cu 4 cai, și Joi numai cu pachete de scrisori cu 2 cai.	Simbăta dupe amiazi la 4 ore. Lunea. Miercuri.
<i>No. 14 din Pitești la Cîmpu-lung.</i>	
Dumineca dimineața la 6 ore, Miercuri. Vineri. NB. Dumineca și Miercuri cu grupuri și pachete cu scrisori cu 4 cai, Vineri nu NB. Simbăta și Marți cu grupuri și pachete cu scrisori cu căruța cu 4 cai, și Joi numai cu pachete de scrisori cu 2 cai.	Simbăta sêra la 8 ore. Marți. Joi. NB. Marți și Simbăta cu grupuri și pachete cu scrisori cu căruța cu 4 cai, și Joi numai cu pachete de scrisori cu 2 cai.
<i>No. 15 din Pitești la Căminii.</i>	
Duminecă dimineața la 6 ore. Miercuri. Vineri. NB. Dumineca și Miercuri cu grupuri și pachete cu scrisori cu 2 cai și scrisori cu 4 cai; Joi numai cu pachete cu căruța cu 2 cai.	Lunea sêra la 9 ore. Joi. Simbăta. NB. Dumineca și Miercuri cu grupuri și pachete cu scrisori cu căruța cu 4 cai, și Vineri numai cu pachete de scrisori cu căruța cu 2 cai.

Pornirea

Duminea amiađi la 2 ore.
Miercuri.
Vineri.
NB. Duminea și Miercuri cu grupuri și pachete cu cărăuța cu 4 cai; Vineri numai cu cărăuța de poște cu 2 cai.

Duminea sêra la 8 ore.
Miercuri.
Vineri.
NB. Duminea și Miercuri cu grupuri și pachete cu cărăuța cu 4 cai, și Vineri numai cu poștea cu scrisori cu 2 cai.

Duminea sêra la 8 ore.
Miercuri.
Vineri.
NB. Duminea și Miercuri cu grupuri și pachete cu cărăuța cu 4 cai, și Vineri numai cu poștea cu scrisori cu 2 cai.

Lunea dimineața la 9 ore.
Joi.
Simbăta.
NB. Joi cu grupuri și pachete cu cărăuța cu 4 cai, și Vineri numai cu poștea cu scrisori cu 2 cai.

Lunea dupe amiađi la 3 ore.
Miercuri.
Vineri.

Marți nóptea la 2 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți dimineața la 6 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți nóptea la 2 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți amiađi la 1 oră.
Joi.
Simbăta.

Lunea amiađi la 12 ore.
Joi.
Simbăta.

Duminea nóptea la 2 ore.
Marți.
Vineri.

Duminea dimineața la 9 ore.
Miercuri.
Vineri.

Miercuri amiađi la 12 ore.
Vineri.
Duminică.

Duminea amiađi la 12 ore.
Miercuri.
Vineri.

Sosirea

Duminea nóptea la 12 ore.
Miercuri.
Vineri.
NB. Duminea și Miercuri cu grupuri și pachete cu cărăuța cu 4 cai; Vineri numai cu poștea cu 2 cai.

Luni dimineața la 6 ore.
Joi.
Simbăta.

Lunea amiađi la 11 ore.
Joi.
Simbăta.
NB. Duminea și Miercuri cu grupuri și pachete cu cărăuța cu 4 cai, și Vineri numai cu poștea cu scrisori cu 2 cai.

Lunea Dimineața la 8 ore.
Joi.
Simbăta.
NB. Joi cu grupuri și pachete cu cărăuța cu 4 cai, și Vineri numai cu poștea cu scrisori cu 2 cai.

Lunea amiađi la 2 ore.
Joi.
Simbăta.

Miercuri nóptea la 2 ore.
Vineri.
Duminică.

Marți dimineața la 9 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți dimineața la 8 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți dimineața la 7 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți sêra la 7 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți dimineața la 6 ore.
Vineri.
Duminică.

Duminea dimineața la 5 ore.
Marți.
Vineri.

Lunea dimineața la 7 ore.
Joi.
Simbăta.

Miercuri sêra la 8 ore.
Vineri.
Duminică.

Duminea sêra la 7 ore.
Miercuri.
Vineri.

Pornirea

No. 16 din Slatina la Bechel.

Lunea dimineața la 6 ore.
Joi.
Simbăta.

No. 17 din Craiova la Calafat.

Lunea sêra la 6 ore.
Joi.
Simbăta.

No. 18 din Craiova la Vîrticiorova.

Lunea scara la 6 ore.
Joi.
Simbăta.

No. 19 din Fîștereni la Tirgu Jiu.

Lunea amiađi la 12 ore.
Miercuri.
Simbăta.

No. 20 din Turnu-Severin la Grăia.

Lunea dupe amiađi la 3 ore.
Joi.
Simbăta.

No. 21 din Iasi la Galați cu deligența.

Lunea dupe amiađi la 3 ore.
Miercuri.
Vineri.

No. 22 din Roman la Fîlticeni cu cărăuța.

Duminea amiađi la 12 ore.
Miercuri.
Vineri.

No. 23 din Cristești la Neamțu.

Duminea amiađi la 12 ore.
Miercuri.
Vineri.

No. 24 din Roman la Peatra.

Duminea amiađi la 12 ore.
Miercuri.
Vineri.

No. 25 din Bacău la Tirgu Oencă.

Duminea amiađi la 1 oră.
Miercuri,
Vineri.

No. 26 din Iași la Măchileni.

Miercuri dupe amiađi la 3 ore.
Simbăta.
Lunea.

No. 27 din Cocorăni la Dorohoi.

Lunea sêra la 3 ore.
Joi.
Simbăta.

No. 28 Din Vaslui la Ismail.

Lunea sêra la 6 ore.
Miercuri.
Vineri.

No. 29 din Tecuci la Galați.

Marți dimineața la 10 ore.
Joi.
Simbăta.

No. 30 din Galați la Bolgrad

Marți dimineața la 4 ore.
Joi.
Simbăta.

Sosirea

Lunea sêra la 4 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți dimineața la 4 ore.
Vineri.

Duminea.
Duminea cu cărăuța cu 4 cai, Simbăta numai cu cărăuța cu 2 cai.

Marți dimineața la 9 ore.
Vineri.

Duminea.
Duminea cu cărăuța cu 4 cai, Simbăta numai cu cărăuța cu 2 cai.

Lunea sêra la 7 ore.
Miercuri.
Simbăta.

Lunea sêra la 5 ore.
Joi.
Simbăta.

Miercuri nóptea la 2 ore.
Vineri.
Duminică.

Duminea sêra la 7 ore.
Miercuri.
Vineri.

Duminea sêra la 5 ore.
Miercuri.
Vineri.

Duminea sêra la 5 ore.
Miercuri.
Vineri.

Duminea sêra la 7 ore.
Miercuri.
Vineri.

Joi dimineața la 6 ore.
Duminică.
Marți.

Lunea sêra la 6 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți sêra la 4 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți sêra la 6 ore.
Joi.
Simbăta.

Marți dimineața la 11 ore.
Joi.
Simbăta.

NB. Măt espediția oficială cât și cea particulară, cum și bagajele voiajorilor, trebuie să se predea la birourul postal cel mai puțin cu două ore înainte de porniri.

TARIFA Nr. 1.

Tacsa scrisorilor pentru circulara lor înăuntru țerei ori-care ar fi depărtarea hotărîtă. (Dupe proiectul Onor. Comisiunii Centrale).

	SCRISORI FRANCAȚE.		SCRISORI NEFRANCAȚE.	
	Lei	par.	Lei	par.
De la 1 pînă la 5 dramuri	—	30	1	15
— 5 — 10 —	1	20	2	—
— 10 — 50 —	2	10	3	—
— 50 — 100 —	6	—	8	—
— 100 — 150 —	12	—	14	—
— 150 — 200 —	18	—	20	—

și așa înainte

Tacsa foilor tipărite sub bandă, trimise de particulari este de 3 parale de fœc în mîinca unei coli—ânsă acestea nu vor pute să aibă scrisori cu dinsele, de cît adresa, data și semnătura trimițtorului. Tacsa acestor foi se plătesce la predarea lor.

Poșta primește și scrisori recomandate (chargées).

În asemenea cas ele trebuie neapărat să fie francate la pornire și pentru recomandațiune se va plăti pe d'asupra tacsa unei scrisori simple (de 5 dramuri), ori-care ar figreutatea scrisorii recomandate.

Daca espeduitorul va cere să i se aducă recipise de primirea unei scrisori recomandate, va mai plăti și pentru acesta, osebit é-răși tacsa unei simple scrisori.

Direcțiunea Centrală precum și biourile sus menționate să însărcinăză cu transportul de obiecte de valoare (valeurs-côtées), și de fonduri pecuniare în gropuri.

Tacsa pentru cele d'ântîiu va fi de jumătate p: c: din valoarea lor; iar pentru cele de al douilea de o jumătate p: c: daca fondurile vor fi în aur, și de un întreg p: c: daca ele vor fi în argint.

Tacsa pentru scrisorile trădate biourilor postale spre predare în ocolul său (loco transport) este pînă la greutatea de 5 dramuri, 6 parale.

Trădătorul unei scrisori care va voi să plătescă portul, va pute cumpêra timbruri postale și le va lipi pe scrisore, aruncându-le în urmă în una din lădițele de scrisori.

Plata recomandațiunii se va face prin lipirea unei mărci de 30 parale pe retour recepise.

Pentru acest finit timbrurile postale se vor găsi la dispozițiunea publicului pe la mai multe locuri publice precum și la purtători de scrisori ai guvernului.

Asemenea se vor afla prin localurile publice și stradele principale ale orașurilor țerei, lădițe de scrisori pentru înlesnirea publicului de a depune într'insele scrisorile nerecomandate

TARIFA No. 2.

Serviciul diligențelor.

Tacsa unui loc de o persoană în diligență cu bagaj pînă la 15 oca și în valoare de 500 lei, este de lei trei pentru o oră sau de 3500 stănjeni, iar ce va trece peste aceste 15 oca și pentru ori-ce valoare neacompaniată de posesorul ei încredințate poștii spre transportare precum se arată mai jos, ânsă:

DE VALOAREA ÎN LEI	DE PE GREUTATE	PE DEPARTARE ÎN ORE																	
		La 5 ore.		De la 5 pînă la 10 ore		De la 10 pînă la 15 ore		De la 15 pînă la 20 ore		De la 20 pînă la 30 ore		De la 30 pînă la 40 ore		De la 40 pînă la 50 ore		De la 50 pînă la 60 ore		De la 60 pînă la 80 ore	
		L.	P.	L.	P.	L.	P.	L.	P.	L.	P.	L.	P.	L.	P.	L.	P.	L.	P.
1 leu	500 lei	1 dr.	200 dr.	6	12	18	24	30	36	1	2	1	8	1	14				
500 "	1000 "	200 "	1 oca	12	24	36	1 8	1 20	1 32	2	4	2	16	2	28				
1000 "	1500 "	1 oca	1 1/2 "	18	36	1 14	1 32	2 10	2 28	3	6	3	24	4	42				
1500 "	2000 "	1 1/2 "	2 "	24	1 8	1 32	2 16	3	3 24	4	8	4	32	5	56				
2000 "	2500 "	2 "	2 1/2 "	30	1 20	2 10	3	3 30	4 20	5	10	6	6	30					
2500 "	3000 "	2 1/2 "	3 "	36	1 32	2 28	3 24	4 20	5 16	6	4	7	8	8	4				
3000 "	3500 "	3 "	3 1/2 "	1 2	2 4	3 6	4 8	5 10	6 2	7	14	8	16	9	18				
3500 "	4000 "	3 1/2 "	4 "	1 8	2 16	3 24	4 32	6	7 8	8	16	9	24	10	32				
4000 "	4500 "	4 "	4 1/2 "	1 14	2 28	4 2	5 16	6 30	8	4	9	18	10	32	12	6			
4500 "	5000 "	4 1/2 "	5 "	1 20	3	4 20	6	7 20	9	10	20	12	13	20					

și așa înainte

Tacsa obiectelor fără valoare, se va plăti numai dupe greutate. Tacsa pentru obiectele voluminoase, dar de mică greutate se va plăti portul convenit cu jumătate mai mult.

Tacsa unei scrisori alăturată ca avis la pachet, se va plăti dupe tarifa de scrisori cu adaosul tacsei de recomandațiune.

Tacsa pentru înapoere de obiecte cari nu s'au putut trăda, va fi jumătate din cea otărită prin tarifa. Se eșceptedă scrisorile și modelurile fără valoare.

TARIFA No. 3.

Tacsa ștafetelor va fi prigonul îndouit.

Acestea fiind dispozițiunile luate de o camdată pînă la promulgarea unei definitive legi postale pentru unirea serviciului de la 1 mai, Ministerul se grăbesce a le face cunoscut publicului.

În curînd un reglement special ce se va publica, va informa publicul mai întins atît asupra tacselor citate aci, cît și a modului de înlesnire ce guvernul întedă a introduce în acest serviciu.

Asemenea și un prospect ce se elaboredă pentru durata circulațiunii serviciului postal se va publica neîntirziat. —

ASEDEMINTULU TELEGRAPHIEI ELECTRICE. 1)

ALECSANDRU IOAN,

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domnă ală Principatelor-Unite, Țera Românească și Moldova.

La toți de față și viitori, sănătate;

Asupra raportului Ministrilor Nostri Secretari de Stată la Departamentul din Întru ală Țerei Românești și la Departamentul lucrărilor publice din Moldova.

Vedendă jurnalele Consiliurilor Nostre de Miniștri din ambele Principate sub data de 8 decembre 1861, prin care se supune la a Năstră aprobare și primire aplicațiunea Convențiunii telegrafice internaționale încheiată la Bruscele în anul 1858 și a articolului aditională acești Convențiunii de la anul 1859.

Noi recunoscendă utilitatea practică și economică ce va aduce comerțiului României această Convențiune;

Amă decretatū și decretămū ce urmază:

Art. 1. Clausele dișei Convențiunii suntu primite și ordonămū aplicațiunea ei în Principatele-Unite pentru corespondința internațională, ramplasându-se tabloulū de la art. 14 prin celū următorū:

DISTANȚA.		Tresa pentru o depesă simplă de 20 cuvinte inclusiv, adresa.			Pentru fiș-care scrișă de 10 cuvinte mai mult.		
Zone.	Pe teritoriul Principatelor-Unite.						
		Mile geografice.		Lei	par.	Lei	par.
I.	1 până la 10.	4	20	2	10		
II.	10 — 25.	9		4	20		
III.	25 — 45.	13	20	6	30		
IV.	45 — 70.	18		9			
V.	70 — 100.	22	20	11	10		
VI.	100 — 135.	27		13	20		
VII.	135 — 175.	31	20	15	30		
VIII.	175 — 220.	36		18			
IX.	220 — 270.	40	20	20	10		
X.	270 — 325.	45		22	20		

Art. 2. Acești Convențiune va intra în vigore cu incepere de la 19 Ianuarilū 1862. 1 Fevruariū.

Art. 3. Se va regula și tarifa pentru corespondința internă, conformū stipulațiunilorū susū citaței Convențiunii.

Art. 4. Ministrulū Nostru din Întru ală Țerei Românești și acela ală lucrărilor publice din Moldova suntu însărcinați cu executarea Decretului pe față.

Datū în Iași, la 8 Ianuarilū, anulū 1862.

ALECSANDRU IOAN.

Ministru din Întru ală Țerei Românești,

Dimitrie Ghica.

No. 7.

Ministru Lucrărilor publice din Moldova

C. Sutu.

No. 40.

1) Fiind că decretul domnescu modifică ore-cum art. 14 din Convențiune, am cre-datū de nevoie a pune aici decretulū întregu.

CONVENȚIUNEA TELEGRAFICĂ.

Incheiată la 30 Iunie 1858

între

FRANCIA BELGIA ȘI PRUSIA.

Art. 1. Ori-ce particularu are dreptul de a servi de telegrafele electrice internaționale ale Statelor contractante, însă fie-care Guvernă își rezervă facultatea d'a constata identitatea ori-cărui trimițătoru de depeșe.

Art. 2. Pentru ceea ce privește transmiterea și taxa depeșelor internaționale, serviciul linielor telegrafelor electrice, aședate deja sau care se voru mai aședa, va fi supuse dispozițiilor de mai jos, fie-care guvernă rezervându-și într'adinsu dreptul d'a regula, dupe cum va socoti, serviciul și tarifa telegrafelor pentru corespondințele ce se transmitu în intrul teritoriulu său, și avându în acestu din urmă casu deplină libertate d'a întrebunța aparatele ce va voi.

Asemenea fiă-care statu în parte este liberu de a lua măsurile ce va socoti de cuviință pentru asigurarea linielor sale și pentru poliția și controlul corespondințelor de ori ce natură.

Depeșe internaționale sunt acelea cari pentru a fi transmise la destinațiunea lor, întrebunțeză liniile celu puçin a două State din cele contractante.

Art. 3. Înaltele părți contractante se îndatorędă de a-și comunica cu reciprocitate tôte documentele relative la organizarea și la serviciul linielor lor telegrafice, la apările ce întrebunțędă precum și ori-ce perfecționare s'arū face în acestu serviciu.

Fiă-care dintr'inselē va trimite celorlalte, adică:

1-iu. La finitulū fiă-cărui semestru, unū tablou arătându numele stațiilor și numerulū telurilor puse pentru corespondința publică sau privată asupra diferitelor secțiuni ale linielor sale telegrafice (reseau;)

Și 2-lea la începutulū fiă-cărui anu, o hartă care va coprinde schimbările făcute în această privință în tótă întinderea diferitelor sale linii telegrafice în curgerea celu din urmă anu.

Aparatulū Morse rămâne provisoriu adoptatū pentru trasmiteerea corespondințelor internaționale

Art. 4. Fiă-care guvernă conservă facultatea de a întrerupe serviciulū telegraficū internațional pentru unū timpū nedeterminatū de va socoti de cuviință; sau pentru tôte corespondințele, sau numai pentru ore-cari feluri de corespondințe, sau în fine, pentru unele din linii, însă îndată ce unū guvernă va adopta o asemenea măsură, este datorū s'o comunice numai de câtū la tôte cele-lalte Guverne contractante.

Art. 5. Statele contractante se înadatorădă a lua măsurile necesarii pentru ca depeșele să nu se comunice de câtă celoră în dreptă, precum și pentru a asigura rigurosă secretulă corespondințeloră.

Art. 6. Biurourile telegrafice se voră împărți, în ceca ce pri-vesce orele serviciulă, în trei catigoriă, adică :

- a) Serviciulă permanentă.
- b) Serviciulă de di completă,
- c) Serviciulă de di mărginită.

Biurourile de antăia categoriă voră fi deschise diăo și nôptea fără întreprere.

Orele serviciulă de di completă suntă :

1. De la 1 aprilă până la finitulă lui septembrie, de la 7 ore dimi-năța până la 9 ore sêra.

2. De la 1 octombree până la finitulă lui martiă, de la 8 ore dimi-năța până la 9 ore sêra.

Orele serviciulă de di mărginită suntă pentru tôte di-lele (co-prinđându-se și sêrbăt-urile) afară de duminici, de la 9 ore dimi-năța până la amiađi, și de la 2 ore dupe amiađi până la 7 ore sêra; iar duminica de la 2 ore dupe amiađi pină la 5 ore sêra.

Ora tutuloră biurouriloră unuia și aceluiașă stată este aceea a timpului mediă ală Capitalei acelu Stată.

În biuroul unde serviciulă nu este permanentă, transmiterea unei depeșe începută înainte orei înceieră biuroulă nu va putea rămănea în junătăită, ci se va termina priimirea-i de acestă biu-rouă, precum și de biuroulă care urmăză îndata.

Art. 7. Depeșele telegrafice suntă priimate pentru ori-ce des-tinațiune.

La casă de a nu fi biuroulă telegrafică la loculă destinațiunii arătată, și trimițetorulă depeșei nu va voi să se facă transmiterea prin te'egrafe până la biuroulă celă mai apropiată de loculă des-tinațiunii, ceea depeșă se va espedia prin postă, prin curieră într'-adinsă sau prin stafetă, pornindu-se de la biuroulă ce va arăta trimițetorulă.

Telegrafele drumurilor de feră ală căroră serviciulă este auto-risată, se vor întrebuița, la întimplare, conformă regulelor loră speciale.

Daca însă biuroulă care priimesce depeșă va recnôște că a cêstă depeșă pôte ajunge mai curindă prin postă sau prin într'a-dinsă curieră, atunci va întrebuița din aceste două midlôce pe care va socoti mai bună fără a ține socotă de tacsă plătită.

Când nu se va fi dată biuroulă care espediă depeșă nici o deslușire asupra modulă acestulă osebită transportă, elă va întrebuița posta.

Tacsă corespândetore se va presupune plătită.

Art. 8. Conceptulă depeșei care este a se transmite trebuie să fiă citetă și cu litere pe care aparatele telegrafice le potă re-produce; trebuie să fiă redijată deslușită și într'ună limbagiă lesne

de înțelesu; nu va putea cuprinde nici combinațiuni de cuvinte, nici construcțiuni de frase neusitate, nici prescurtări.

În capul foi trebuie să se puie adresa, și, la casu de trebuință, modulul transportului depesei dincolo de celu din urmă biurou telegraficu, apoi testulu, și la finitu semnătura, și cându necesitatea va cere legalizarea semnăturei, adresa să cuprindă numele destinariului și locuința lui, astu-feliu în câtu, să nu rămăie nici o îndouială. Trimețetorulū va suferi consecuențele unei depeșe neesacte sau necomplete; elū nu va putea complecta, dupe espediere, o adresă neindestulătore de câtu numai înfașșindū și plătindū o nuoă depeșă.

Trimețetorulū pôte adăoga la semnătura sa legalizarea ce va socoti de cuviință.

Art. 9. Depeșele se vorū clasifica dupe ordinulū următorū:

1. Depeșe de Statū, adică acelea cari se trimitu de către Șeful Statului, de către Ministri, de către comandanții de căpetenie a puterilorū de uscatū și de mare și de către Agenții diplomației sau Consulari ai guvernelorū cari au luatū parte la Convențiunea de față sau cari vorū fi priimit'o mai în urmă.

Acestū avantajū de prioritate și cele-l'alte privilegii, consacrate mai la vale în favorea depeșelor de Statū, se vorū întinde cu doplinū dreptū, ânsē sub reserva reciprocității, la depeșele de Statū ale țerilorū cu care vreuna din părțile contractante va fi încheiatū deja sau va încheia convențiunī telegrafice particulare.

Depeșele diplomației ale celorū-l'alte Puteri se vorū considera și trata ca acelea ale particularilorū.

2. Depeșele de serviciū menite exclusivū pentru serviciulū telegrafelorū internaționale sau privitōre la măsurī urgente, sau la întâmplări grave pe drumulū de ferū

3. În fine depeșele particularilorū.

Art. 10. Depeșele de Statū vorū putea fi compuse în orī-ce limbă: ânsē trebuie să fiā în totū d'auna scrise cu litere latine în țerile unde aceste litere suntū întrebuițate în generalū.

Ele vorū putea fi scrise în cifre arabe sau în litere alfabetice usitate.

La unū asemenea casū trimețetorulū trebuie să le insemneze ca depeșe de Statū puindū asuprāle sigiliulū sēu.

Art. 11. Pentru depeșele private, limbile germană și francesă suntū priimate la tōte biurourile. Biurourile cari vorū priimi alte limbi se vorū arāta speciali.

Întrebuițarea unei cifre secrete va fi oprită, ânsē va fi permisū d'a transmite prin cifre numai cursurile Bursii, ale mărfurilorū etc. afarā de mărginirile ce fiā-care guvernū va socoti de trebuință spre a preîntîmpina abuzurile.

Depeșele private vorū fi scrise cu litere latine, în țerile unde acestea suntū întrebuițate în generalū.

Depeșele de serviciū dintre șefii administrațiunilorū centrale vorū putea fi scrise în cifre.

Art. 12. Ori-ce depeșă privată a căria coprindere este contrariă legilor, sau va părea că nu p^ote fi priimită din punctul de vedere al^u siguranței publice, sau al^u bunelor moravuri, va putea fi refuzată de biuroul^u priimiri sau de biuroul^u destinațiunii; Recursul^u în contra unui asemenea refuz^u se va adresa la administrațiunea centrale de care ține biuroul^u, ce va fi oprit^u depeșă, care administrațiune va otări fără apel^u. Administrațiunile centrale ale fiă-căruia Stat^u vor^u avea facultatea d'a opri transmiterea ori-cării depeșe ce li s'ar^u părea a fi ore-cum pericul^osă.

Daca refuzul^u se va face dupe priimirea depeșei se va da în-dată în cunoștința trimițet^oru^li; biurourile telegrafice n'au a esersa nici un^u control^u asupra coprinderii depeșelor^u de Stat^u.

Art. 13. T^ote tacsele fără deosebire se vor^u plăti de către trimițet^oru^li.

Art. 14. Pentru formarea tarifelor^u care vor^u servi la constituirea tarifei internaționale, înaltele părți contractante adopt^u bazele următ^ore:

Basele tacselor^u să se vadă în tabla de la art. I, din decretul^u Domnesc^u.

Art. 15. Pentru aplicațiunea tacselor, distanța ce va străbate o depeșă se va socoti, în linia dreaptă, pe teritoriul^u fiă-căru^li stat^u, de la locul^u porniri^li sale până la punctul^u frontierei pe unde ese din ț^oară (unde ajunge) și de la acest^u punct^u până la locul^u destinației sale. Se va observa tot^u acestă regulă, pentru transitul^u depeșelor^u în fiă-care stat^u de la o frontieră până la cea-altă.

Spre a fi bazele tarifei neclintite, Statele contractante se învoesc^u de a adopta unul^u sau două puncte de intrare sau de eșire, care puncte se vor^u otări printr'o comună înțelegere de către Administrațiunile interesate; dacă, în urma vre unei întrerumperi, sau grămădiri a corespondințelor^u, se va întrebuița, pentru depeșe liniile vre unui Stat^u ce nu se coprinde în distanța care a servit^u de basă la fisarea tacei, biuroul^u carele va fi espediat^u depeșă prin acel^u Stat^u, va fi dator^u a-i plăti taca unei zone pentru transit^u și peste acestă taca de la frontiera care urm^oză până la destinațiunea depeșei.

Art. 16. Pentru aplicațiunea tacei pe numărul^u vorbelor^u se vor^u observa regulile următ^ore:

1-ii. Tot^u ceea ce trimițet^oru^li depeșei a înscris^u în conceptul^u s^eu spre a fi espediat^u, se socotesc^u vorbe.

Ori-ce cuv^ont^u n'are mai mult^u de șapte silabe, se socotesc^u ca un^u cuv^ont^u; când^u un^u cuv^ont^u are mai mult^u de șapte silabe prisosul^u este socotit^u drept^u cuv^ont^u.

2-lea. Ori-ce cuv^ont^u compus^u scris^u într'unul^u se socotesc^u drept^u un^u cuv^ont^u când^u nu are mai mult^u de șapte silabe.

Dacă părțile unui cuv^ont^u sunt^u scrise deosebit^u, ele se socotesc^u osebit^u de și ar^u fi împreunate prin treme.

3-le. Ori-ce literă alfabetică sau numără ce va fi deosebită, ori ce cuvântă sau particulă urmată de ună apostrofă, se socotesc ca ună cuvântă.

Semnele de punctuațiune, aliniaturile, apostrofele, tremele semnele aducerii și parentesele, nu se numără.

Cuvintele subliniate se socotesc ca două cuvinte. Tote semnele ce aparatul este nevoit a le exprima prin cuvinte, sunt socotite pe numărul cuvintelor întrebunțate pentru a le exprima.

4-le. La numerile scrise în cifre, cinci cifre se socotesc câtă ună cuvântă, prisosul se va socoti iarăși dreptă ună cuvântă. Făcare virgulă și fiă care semne de despărțire se socotesc dreptă o cifră.

Tote numerile scrise cu litere se socotesc dupe numărul cuvintelor întrebunțate pentru ale exprima dupe regula coprinsă în §. 1 ală cestă articolă.

5-le. În depeșele cifrate, toate cifrele și literele precum și virgulele și alte semne întrebunțate în testulă cifrată, se adună, și apoi totalulă împărțindu-se cu trei, numărulă ce ară resulta din această împărțelă se va socoti dreptă numărulă cuvintelor de tacșat; prisosulă ce va rămănea dupe împărțelă se socotesc iarăși ca ună cuvântă.

La numărulă cuvintelor testulă cifrată se adăogă numărulă cuvintelor în limba usitată socotindu-se dupe regula generală.

6-le. În numărulă cuvintelor intră adresa, semnătura, arătările despre felulă transportulă dincolo de liniile telegrafice, legalizarea semnăturii și vorbelor; respunsă plătită, . . . vorbe

7-le. Numele proprii ale persóneloră, orașeloră, pieteloră, stradeloră, bulevardeloră, titlurile, prenumele, particulele și calificările se socotesc cu atâtă câtă s'au întrebunțat pentru ale exprima.

8-le. Cuvintele, numerile sau semnele adăogate de biuroă în interesulă serviciulă, nu se tacșază.

Data, ora și minutulă în care s'a depusă la biuroă, precum și loculă porniri ei, suntă transmise ex-officio destinatorulă. Aceste însemnări nu se tacșază afară numai dacă le va fi pusă trimițetorulă însuși asupra depeșei sale.

Art. 17. Cândă depeșele se voră putea transmite prin mai multe linii, tacșele se voră socoti dupe cea mai puțină costitoare, afară numai dacă trimițetorulă va fi cerută o liniă intr'adinsă.

Dacă la momentulă înfăcișării depeșei, biuroulă va avea sciință că liniă cea mai puțină costitoare sau cea pe care a arătată trimițetorulă nu se pôte întrebunța, din cauza unei stricăciuni (întrerumpere) sau grămădiră, se va da această în cunoscința trimițetorulă, lăsându-lă liberă d'a alege o altă liniă pentru care ânsă elă va plăti tacșa corespundătoare.

Transmiterea unei depeșei printr'o liniă neusitată sau care se va abate din liniă arătată de trimițetoră, nu va putea da acestuia dreptulă d'a i se înapoia tacșa.

Dacă pentru vre-unu motivu ôre-care, unul din Statele contractate va face pe o depeşe să urmeze o liniă mai constitore fără de a se fi făcutu vorbire despre acêsta în susul depeşei, acel Statu nu va putea reclama diferința de tacsă de la biuroulu porniri depeşei.

Art. 18. Costulü de transportü dincolo de liniile telegrafice se va plăti la biuroulu porniri dupe tarifa uniformă următore.

a) Postă (scrisóre recomandată) unü francü pentru tôte destinațiunile din Europa și dou franci și cinci-dece centimi pentru celelalte părți ale lumii.

Aceste tacse se vorü aplica la depeşele cari au să fiă depuse *poste-restante*.

b). Curierü într'adinsü. trei franci; acestü modü de transportü nu se va întrebuița de câtü numai pe o distanță de cinci-spre-dece chilograme (douë miluri germane) celü multü.

c). Intr'adinsü curierü pentru o distanță mai mare de cinci-spre-dece kilometri (douë miluri) sau stafetă se va plăti patru franci pe fiă-care miriometru; la acestü casü biuroulü destinațiunii va arăta îndată prin telegrafü biuroulu porniri suma chieltuelei făcutü pentru o asemenea expediere.

În lipsă de stafetă. biuroulü destinațiunii va întrebuița mijloculü celü mai repede de transportü de care va putea dispune.

Art. 19. O depeşă se va putea adresa la mai multe persóne; atunci ânsë se va plăti peste tacsă ântêiei depeşe pentru fiă-care copiă câte șapte-deci și cinci centime.

Cândü depeşa va fi destinată la mai multe biurouri, tacsă se va plăti de atâtea ori câte suntü și biurourile de distinațiune a depeşei.

Art. 20. Trimițetorulü va putea plăti de mai 'nainte răspunsulü la depeşa ce înfăcişë ă arătândü de câte cuvinte voesce a fi compusü acelü răspunsü, la care casü elü va pune pe depeşă, d'asupra semnătorei sale. *Răspunsü plătit pentru... cuvinte.*

Daca răspunsulü va avea mai puține cuvinte de câtü acele ce s'au plătitü, prisosulü nu se va inapoia; iar dacă va avea mai multe se va privi ca o depeşă nuaă și se va plăti de acela carele înfăcişëzä răspunsulü.

Cândü răspunsulü se va espedia pe o liniă deosibită de aceea pe care a venitü ântêia depeşă, diferința tacsei va rămănea în socotela biuroulü, carele va fi întrebuițatü acea liniă deosebită.

Biuroulü ce va fi espediatü răspunsulü, va trece totü d'anna acestü răspunsü în socotelă ca o depeşă ordinară și de aceea biuroulü porniri care va fi luatü suma depusă de către trimițetorulü depeşei, va trece acêstă sumă în întregimea-i la socotela privitóre pe biuroulü carele a espediatü disulü răspunsü.

Asupra răspunsului trebuie să se facă însemnarea. Răspunsü plătitü, la No. care însemnare, nu se va socoti în numêrulü cuvintelorü.

Orü ce răspunsü carele nu se va înfăcişa în termenulü de optü

șile dupe data ăntăiei depeșe se va refusa a fi priimită ca răspuns la biurou. Dacă răspunsul nu se va da într'unu termenu de dece șile, sau dacă trimițetorul răspunsului trecându peste numărul otăritu alu cuvintelor ilu va fi plătitu însuși, celu ce a plătitu mai înainte răspunsul, pôte reclama tacsă ce a depusă, scădându-se ănsă unu dreptu ce se va ficsa de fii-care Administrațiune și care va rămănea biuroului pornirii. Se acordă cinei șile peste ăntăielu termenū de dece șile spre a reclama tacsă depusă; dupe acestu din urmă termenū, acea tacsă va rămănea în folosul biuroului carele a pornitu depeșă cea d'ăntăieu.

Trimițetorulū va putea cere în depeșă sa de la biuroulū destinațiunii sau chiar de la destinatorū, protocolirca sau dovada de priimirea acelei depeșe.

Tacsă pentru protocolire este totu atătu cātu aceea a depeșei. Tacsă pentru dovadă de priimire se va ficsa dupe numărul de cuvinte arătatū de trimițetorulū depeșei.

Aceste tacsă se vorū lua și se vorū socoti cu același chipū ce s'a regulatū pentru răspunsurile plătite de mai nainte.

Nūmele propriū și grupele de litere sau de cifre, se vorū repeta ex-officio, din biurou în biurou fără nici o ămmulțire de tacsă. Acăstă dispozițiune se aplică speciale la depeșele de Statū cifrate.

Art. 21. Transmiterea depeșelorū se va face dupe ordinulū sau a predării lor de către trimițetori, sau a sosirii lorū în biurourile intermeđi, sau în cele de destinațiune păzindu-se următorele reguli de prioritate.

1. Depeșele de Statū.

2. Depeșele de serviciū specificate la art. 9.

3. Depeșele particularilorū.

O depeșă ăncepută nu se va putea ănterupe afară numai cândū va fi urgentă, neapăratū de a se transmite o comunicațiune de unu rangū superiorū.

Īntre douē biurouri în d'ădreptulū și nemiđlocită relațiune, când va fi vorba de depeșe de același rangū, aceste depeșe se vorū trece în ordinulū alternativū adică una dupe alta.

Este primitū ănsă că o depeșă de Statū sau de serviciū nu se va socoti în ordinulū alternativū care se păzescă pentru depeșele particulare ăntre douē biurouri corespundătore.

Art. 22. Dacă în momertulū ănfăcișerii unei depeșe sau în urmă, se va constata că transmiterea ei nu se pôte face fără o ăntirziere ăsemnătore, se va da, pe cātu se va putea sciință despre acăstă trimițetorulū acelei depeșe carele în asemenea casū putea retrage depeșă sa și se va ănapoia în ăntregimea ei.

Art. 23. Cândū se va arăta vre o ănterupere în comunicațiune dupe priimirea unei depeșe, biuroulū la care se va fi ămpedcatū transmiterea, va trimite o copiă acelei depeșe, sau prin postă sub plicū ees-officio asiguratū prin recipisă, sau din serviciū cu celū d'ăntăieu trenū alu drūmului de ferū.

O asemenea depeșă se va adresa dupe ămprejurări, sau la biu-

roulă celă mai de aprópe, carele va fi în stare de a o espedia înainte pe o liniă telegrafică sau la biuroulă de destinațiune carele o va trata ca o depeșă ordinară.

Îndată ce se va restabili comunicațiunea, depeșă se va transmite din nouă prin telegrafă ca o duplicată de către biuroulă carele a trimisă mai înainte prin postă sau prin drumulă de feră. Acésta a două transmitere nu se va face daca biuroulă carele ya fi priimită depeșă prin altă drumă, va fi trimisă dovada, de priimirea ei, îndată dupe restabilirea corespondinței.

Art. 24. Oră ce depeșă înainte de a începe transmiterea-i, se va putea retrage de către trimițetorulă ei sau de către imputernicitulă acestuia, înapoiindu-se biuroulă recipisulă, iar trimițetorulă taca cu scădămintă de șapte-deci și cincî centime.

Transmiterea începută a unei depeșe se va putea opri, ânsă fără de a se putea retrage depeșă, asemenea pentru o depeșă transmisă deja, se va putea cere a nu da destinatorulă, de va fi ânsă timpă. Reclanantulă ânsă va trebui să dovedescă calitatea sa de trimițetoră ală depeșei sau de imputernicită ală acestuia. Oprirea sau suprimarea unei depeșe ce se află pe calea de transmitere, nu se va supune la o taca deosebită, ânsă taca plătită deja va rămănea pe sēma biuroulă.

Din contra, cererea de a nu se preda o depeșă transmisă, se va face printr'o depeșă nouă pe care trimițetorulă o va adresa biuroulă destinațiunii pletindă taca. Taca întēiei depeșe nu se va înapoia.

Art. 25. Depeșele se voră aduce destinatorulă fără nici o plată. În lipsa destinatorulă, depeșele se voră da în mâna membriloră familiei lui adulșă, a impiegațiloră lui, servitoriloră sau altoră locuitori ai casei lui; afară numai daca elă va fi însemnată prin inserisă la biurouă, anume ună imputernicită, într'adinsă pentru priimirea depeșeloră ce'i suntă adresate.

Persóna care cu chipulă acesta va priimi în numele destinatorulă, va sub-semna recipisulă adăogândă cuvēntulă pentru înaintea numelă destinatorulă

Art. 26. Cândă o depeșă nu se va putea preda destinatarulă, biuroulă de la care va fi pornită acea depeșă, se va înscința îndată printr'o depeșă de serviciu, asemenea și elă va însemna pe trimițetorulă depeșei. Daca destinatarulă nu este cunoscută, adresa lui se va afișa la biuroulă destinațiunii; daca destinatorulă nu se va înfișa în termenă de șēse sēptămăni pentru a reclama depeșă, acea depeșă se va desființa.

Reclamațiunea întârziată nu se va da în cunoscința biuroulă pornirei, prin depeșele de serviciu.

Art. 27. Administrațiunile telegrafice nu garantēză nici într'ună chipă esactitatea și grăbnicia transmiteriloră, nici aū atrage păgubele ce ară resulta din perderea, greșirea sau întârzierea depeșeloră.

Taca se va înapoia daca depeșă se va fi perdută, sau daca se va constata că depeșă s'a greșită în chipă de a nu putea înde-

plini scopul ei, sau daca se va fi predată în mâna destinatorului mai târziu de câtă dacă s'ară fi trimisă prin postă sub aceeași adresă.

Reclamațiunea va trebui să se facă în termenulă de șese luni începându de la ziua pornirii depeșei.

Costulă inapoerii tacsei va rămănea în sarcina administrațiuniloră aceloră cari nu vor fi avută destulă grijă sau cari voră fi făcută greșela.

Înapoerea tacsei depeșeloră perdate, greșite sau întârđiate se va putea refusa dacă ună asemenea faptă va proveni de la telegrafele drumuriloră de feră, sau de la linielă telegrafice ale stateloră cari n'au luată parte la această convențiune. la care casă administrațiunea impricinată va mđloci pe lingă administrațiunile aceloră state pentru a abține inapoerea tacseloră.

Întârđierile ce voră proveni din transportulă prin postă, prin intr'adinsă curieră, sau prin stafetă, nu voră da nici ună dreptă de a cere inapoerea tacsei nici a altoră cheltueli accesorii. Cândă depeșa se va opri pentru vre unulă din motivele arătate la art. 12, se va inapoa din tacsă numai suma plătită pentru distanța pe care depeșa nu o va fi străbătută.

Art. 28. Tacsele care din greșelă se voră fi luată mai puțină pentru depeși trimise, se voră implini de către trimițetori.

Tacsele ce voră fi luată mai multă din greșelă se voră inapoa trimițetoriloră.

Art. 29. Conceptele depeșeloră înfăcișate, bandele de hărtie pe care se află semnelă telegrafice și foile de primire sau copiele depeșeloră, se voră păstra celă puțină ună ană cu precauțiunile cerute pentru a asigura secretulă corespondințeloră, dupe acestă termenă se voră putea desființa.

Art. 30. În relațiunile internaționale numai depeșele civile privitoare la serviciulă telegrafeloră voră fi scutite de tacsă.

Art. 31. Tacsele luate pentru espedierea copiiloră voră rămănea la biuroulă telegrafice pe ală căruia teritoriulă acea espediere se va fi făcută.

Se va urma asemenea și pentru tacsele accesorii luate pentru transportulă depeșeloră dincolo de biurourile telegrafice.

Art. 32. Răgularea reciprocă a socoteliloră se va face la espi-rarea fiă căria lună, celă mai târđiu, scăderile și licuidarea definitivă a socoteliloră, se voră face la sfirșitulă fiă-căruia trimestru.

Reducerea moneteloră se va face dupe modulă următoră:

Trei franci și șapte-deci și cinci centime pentru ună taleră lei.
Două-spre-dece centimi și cinci decimi pentru o groșiță (parale).
Frațiunile mai mici de $\frac{1}{2}$ groșiță (parale) nu se voră socoti; acele de $\frac{1}{2}$ groșiță (par.) și mai susă se voră socoti dreptă o groșiță (par.)

Art. 33. Suma ce va rămănea dupe licuidarea trimestrială, se va plăti în moneda corentă în Statulă în folosulă căruia se va face acea plată.

Art. 34. Două ani după schimbulă ratificăriloră Convențiunii

de față se voru deschide conferințe la Paris între delegații Statelor contractante pentru a propune modificățiunile cari dupe esperiențe se voru socoti necesari spre a întiude avantagele pe care guvernul și particularii trebuie să aștepte de la telegrafia electrică.

Aceste modificățiuni trebuie să fiă priimate printr'o înțelegere comună, de tôte statele contractante, căci refuzul unuia din ele aru atrage negreșitū manținerea dispozițiunilor în vigóre.

Art. 35. Guvernul Maestății Sale Regelui Prusiei declară că încheiă Convențiunea de față, atâtū în numele său câtū și în numele tuturilor Statelor care facū acum parte din unirea telegrafică Austro-Germană, precum și în numele acelorū State cari vor consimți mai în urmă la această Convențiune.

Art. 36. Convențiunea de față se va pune în esecutare câtū se va putea mai curindū, și va fi în vigóre în curgere de trei ani socotindū de la ziua schimbului ratificărilor.

Cu tôte acestea, Înaltele părți contractante voru putea printr'o înțelegere comună, să prelungescă această Convențiune peste termenulū arătatū de trei ani.

În acestū din urmă casū, această Convențiune se va privi ca fiindū în vigóre pentru unū timpū nedeterminatū, și ca să înceteze trebuie să se dea de scire cu unū anū mai înainte.

Art. 37. Statele cari nu voru fi luatū parte la această Convențiune, se voru priimi, cândū voru cere a lua parte asemenea la dinsa.

Art. 38. Convențiunea de față se va ratifica, și ratificările respective se voru schimba la Brucele în celū mai scurtū termenū ce va fi cu putință.

Guvernulū Prusianū ânsē se îndatorēză de a ratifica Convențiunea de față numai dupe ce va lua sciință că a priimit'o și diferitele state care face parte din unirea telegrafică Austro-Germană.

Spre incredințarea căroră, plenipotentiarii respectivi aū subsemnat'o punēndū asupra-i și sigilulū armelorū lorū —

Făcutū la Brucele la 30 Iuniū Anulū Mântuitorulū 1858.

L. S.) Semnatū *P. Bourel.*

L. S.) „ *Alecsandru.*

L. S.) „ *Mosui.*

L. S.) „ *Frant. Chauvin.*

TARIFA.

Pentru corespondința telegrafică internă a României.

De la	la	Depeșă sim- plă de 20 cavinte in- clusivă a dresa.		Observaț.
		Lei	P.	
BACAU	Bacău			Pentru fără-carc seriă de 10 cavinte mai multă jumătate facsa unei depeșe simple.
	Berlad	9		
	Bolgrad	13	20	
	Botoșani	9		
	Brăila	9		
	București	13	20	
	Bușeu	9		
	Cahul	13	20	
	Calafat	18		
	Călărași	13	20	
	Câmpu-lung	13	20	
	Caracal	13	20	
	Craiova	13	20	
	Curtea de Argeș	13	20	
	Dorohoi	9		
	Focșani	6	30	
	Folticeni	6	30	
	Găești	13	20	
	Galăț	9		
	Giurgiu	13	20	
	Huși	9		
	Ismail	13	20	
	Iasi	6	30	
	Mihaleni	9		
	Mizilu	9		
	Ocna	3	15	
	Oltenița	13	20	
	Petra	6	30	
	Pitești	13	20	
	Ploesci	9		
	Reni	9		
	Rimnicu-Sărată	6	30	
Rimnicu - Vilcea	13	20		
Romanu	3	15		
Slatina	13	20		
Tecuci	6	30		
Târgoviștea	9			
Târgu-Jiul	18			
Târgu-Niamțu	6	30		
Turnu-Măgurele	18			
Turnu-Severin	18			
Vaslui	9			

De la	la	Depeşa sin- plă de 20 cuvinte in- cluzivă a- dresa.		Observat.	De la	la	Depeşa sin- plă de 20 cuvinte in- cluzivă a- dresa.		Observat.
		Lei.	P.				Lei.	P.	
BERLADU	Bacău.	9		Pentru fiă-care seriă de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeşe simple.	BOLGĀDU	Bacău.	13	20	Pentru fiă-care seriă de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeşe simple.
	Bărlad.					Bărlad.	9		
	Bolgrad.	9				Bolgrad.			
	Botoşani	9				Botoşani.	13	20	
	Brăila.	6	30			Brăila.	3	15	
	Bucurercsi.	9				Bucuresci.	9		
	Buzău.	6	30			Buzău.	6	30	
	Cahul.	9				Cahul.	3	15	
	Calafat	18				Calafat.	18		
	Călăraşi.	13	20			Călăraşi.	13	20	
	Câmpu-lungă	13	20			Câmpu-lung.	13	20	
	Caracal.	13	20			Caracal.	18	20	
	Craiova	13	20			Craiova.	13	20	
	Curtea de Argeşu.	13	20			Curtea de Argeşu	13	20	
	Dorohoi	13	20			Dorohoi	13	20	
	Focşani.	3	15			Focşani.	6	30	
	Focşeni.	13	20			Focşeni.	13	20	
	Găesci.	9				Găesci.	13	20	
	Galaţi.	6	30			Galaţi.	3	15	
	Giurgiu.	13	20			Giurgiu.	13	20	
	Husi.	6	30			Husi.	13	20	
	Ismail.	9				Ismail.	3	15	
	Iasi.	6	30			Iaşi.	13	20	
	Mihaleni.	13	20			Mihaleni.	13	20	
	Mizilu.	9				Mizilu.	9		
	Ocna.	6	30			Ocna.	9		
Olteniţa.	13	20	Olteniţa.	13	20				
Pétra.	13	20	Pétra.	13	20				
Pitesci	13	20	Pitesci.	13	20				
Ploesci	9		Ploesci.	9					
Reni.	6	30	Reni.	3	15				
Rîmnicu-Săratu.	6	30	Rîmnicu-sărat.	9					
Rîmnicu-Vilcea.	13	20	Rîmnicu-vilcea	13	20				
Romanu.	9		Roman.	13	20				
Slatina.	13	20	Slatina	13	20				
Tecuci	3	15	Tecuci.	6	30				
Târgoviştea.	9		Târgoviştea.	13	20				
Târgu-Jiul	18		Târgu-Jiul	18					
Târgu-Niamţu.	13	20	Târgu-Niamţu.	13	20				
Turnu-Măgurele.	18		Turnu-Măgurele.	13	20				
Turnu-Severin.	18		Turnu-Suverin.	18					
Vaslui	3	15	Vaslui.	9					

De la	la	Depeşa sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a- dresa.		Observat.	De la	la	Depeşa sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a- dresa.		Observat.
		Leî.	P.				Leî.	P.	
BOTOŞANI	Bacău	9		Pentru fă-care seriă de 10 cuvinte mai multă jumătate taca unei depeşe simple.	BRAILA	Bacău	9		Pentru fă-care seriă de 10 cuvinte mai multă jumătate taca unei depeşe simple.
	Berlad	9				Berlad	6	30	
	Bolgrad	13	20			Bolgrad	3	15	
	Botoşani					Botoşani	16		
	Brăila	18				Brăila			
	Bucuresci	18				Bucuresci	6	30	
	Buzêu	13	20			Buzêu	3	15	
	Cahul	13	20			Cahul	3	15	
	Calafat	18				Calafat	13	20	
	Călăraşi	18				Călăraşi	13	20	
	Câmpu-lungă	18				Câmpu-Lung	9		
	Caracal	18				Caracal	13		
	Craiova	18				Craiova	13	20	
	Curtea de Argeşu	18				Curtea de Argeşu	9	20	
	Dorohoi	3	15			Dorohoi	18		
	Focşani	13	20			Focşani	6		
	Fălticeni	9				Eoliticeni	16	30	
	Găeşti	18				Gaeşti	6		
	Galăţi	13	20			Galăţi	3	30	
	Giurgiu	18				Giurgiu	9	15	
	Huşi	9				Huşi	9		
	Ismail	18				Ismail	6		
	Iasi	6	30			Iasi	13	30	
	Mihăleni	3	15			Mihăleni	16	20	
	Mizilu	13	20			Mizilu	6		
	Ocna	9				Ocna	9	30	
Olteniţa	19		Olteniţa	9					
Pétra	8		Piatra	13					
Piteşti	18		Piteşti	9	20				
Ploeşti	18		Ploesci	6					
Reni	13	20	Reni	3	30				
Rîmnicu-Săratu	13	20	Rîmnicu-Sărat	6	15				
Rîmnicu-Vilcea	18		Rîmnicu-Vilcea	13	30				
Roman	6	30	Roman	9	20				
Slatina	18		Slatina	9					
Tecuci	13	20	Tecuci	6					
Tergovestea	18		Tergovistea	6	30				
Târgu-Jiul	18		Târgu-jiul	13	30				
Tîrgu-Neamtu	9		Târgu-Niamtu	13	20				
Turnu-Măgurel	18		Turnu-Magurel	13	20				
Turnu-Severine	18		Turnu-Severin	13	20				
Vaslui	6	30	Vaslui	9	20				

De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a dresa.		Observat.	De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a dresa.		Observat.
		Lei.	P.				Lei.	P.	
BUCUREȘCI	Bacău	13	20	Pentru fiă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeșe simple.	BUZĂU	Bacău	9		Pentru fiă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeșe simple.
	Berlad	9				Berlad	6	30	
	Bolgrad	9				Bolgrad	6	30	
	Botoșani	18				Botoșani	13	20	
	Brăila	6	30			Brăila	3	15	
	București					București	6	30	
	Buzău	6	30			Buzău			
	Cahul	9				Cahul	6	30	
	Calafat	13	20			Calafat	13	20	
	Călărași	6	30			Călărași	9		
	Câmpu-lung	6	30			Câmpu-Lung	6	30	
	Caracal	9				Caracal	9		
	Craiova	9				Craiova	9		
	Curtea de Argeș	6	30			Curtea de Argeș	6	30	
	Dorohoi	18				Dorohoi	18		
	Focșani	6	30			Focșani	3	15	
	Folticeni	13	20			Folticeni	13	20	
	Găești	3	15			Găești	6	30	
	Galați	9				Galați	6	30	
	Giurgiu	3	15			Giurgiu	9		
	Huși	13	20			Huși	9		
	Ismail	13	20			Ismail	9		
	Iasi	13	20			Iasi	13	20	
	Mihaleni	18				Mihaleni	18		
	Mizilu	3	15			Mizilu	3	15	
	Ocn.a.	13	20			Ocna	6	30	
	Oltenița	3	15			Oltenița	9		
	Pétra	13	20			Piatra	9		
Pitești	6	30	Pitești	6	30				
Ploesci	3	15	Ploesci	3	15				
Reni	9		Reni	6	30				
Râmnicu-sărat	6	30	Râmnicu-Sărat	3	15				
Râmnicu-vilcea	9		Râmnicu-Vilcea	9					
Roman	13	20	Roman	13	20				
Slatina	6	30	Slatina	9					
Tecuci	9		Tecuci	6	30				
Târgoviștea	3	15	Târgoviștea	3	15				
Tirgu-Jiul	9		Târgu-jiul	13	20				
Târgn-Niamtu	13	20	Târgu-Niamtu	13	20				
Turnu-Măgurele	9		Turnu-Magurele	13	20				
Turnu-Severin	13	20	Turnu-Severin	13	20				
Vaslui	13	20	Vaslui	9					

De la	la	Depeşa simplă de 20 cuvinte incluse în dresă.		De la	la	Depeşa simplă de 20 cuvinte incluse în dresă.		Observat.
		Lei.	P.			Lei.	P.	
Bacău.		13	20	Bacău.		18		
Bărlad.		9		Bărlad.		18		
Bolgrad.		3	15	Bolgrad.		18		
Botoşani.		13	20	Botoşani.		18		
Brăila.		3	15	Brăila.		13	20	
Bucureşti.		9		Bucureşti.		13	20	
Buzău.		6	30	Buzău.		13	20	
Cahul.				Cahul.		18		
Calafat.		18		Calafat.				
Călăraşi.		13	20	Călăraşi.		13	20	
Câmpu-lung.		13	20	Câmpu-lung.		9		
Caracal.		13	20	Caracal.		6	30	
Craiova.		13	20	Craiova.		3	15	
Curtea de Argeş.		13	20	Curtea de Argeş.		9		
Dorohoi.		18		Dorohoi.		18		
Focşani.		6	30	Focşani.		13	20	
Fălciuceni.		13	20	Fălciuceni.		18		
Găeşti.		9		Găeşti.		9		
Galaţi.		3	15	Galaţi.		13	20	
Giurgiu.		13	20	Giurgiu.		13	20	
Huşi.		13	20	Huşi.		18		
Ismail.		3	10	Ismail.		18		
Iaşi.		13	20	Iaşi.		18		
Mihaileni.		18		Mihaileni.		18		
Mizil.		9		Mizil.		13	20	
Ocna.		8		Ocna.		18		
Olteniţa.		13	20	Olteniţa.		13	20	
Pétra.		13	20	Pétra.		18		
Piteşti.		13	20	Piteşti.		9		
Ploeşti.		9		Ploeşti.		13	20	
Reni.		3	15	Reni.		13	20	
Rimnicu-Sărat.		9		Rimnicu-Sărat.		13	20	
Rimnicu-Vilcea.		13	20	Rimnicu-Vilcea.		13	20	
Roman.		13	20	Roman.		18		
Slatina.		13	20	Slatina.		6	30	
Tecuci.		6	30	Tecuci.		13	20	
Târgovestea.		9		Târgoviştea.		13	20	
Târgu-Jiu.		18		Târgu-Jiu.		13	20	
Târgu-Niamţu.		13	20	Târgu-Niamţu.		18		
Turnu-Măgurele.		13	20	Turnu-Măgurele.		9		
Turnu-Severin.		18		Turnu-Severin.		9		
Vaslui.		9		Vaslui.		18		

CAHULU

CALAFATU

Pentru fiat-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate tacsa unei depeşe simple.

Pentru fiat-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate tacsa unei depeşe simple.

De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte în- clusivă a- dresa.		Observat.	De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte în- clusivă a- dresa.		Observat.
		Lei.	P.				Lei.	P.	
CALĂRAȘI	Bacău	13	20	Pentru fiă-care seriă de 10 cuvinte mai multă jumătate taca unei depeșe simple.	CAMPU-LUNGU	Bacău	13	20	Pentru fiă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taca unei depeșe simple.
	Berlad	13	20			Berlad	13	20	
	Bolgrad	13	20			Bolgrad	13	20	
	Botoșani	18				Botoșani	18		
	Brăila	13	20			Brăila	9		
	București	6	30			București	6	30	
	Buzéu	9				Buzéu	6	30	
	Cahul	13	20			Cahul	19	20	
	Calafat	13	20			Calafat	9		
	Călărași					Călărași	9		
	Câmpu-Lung	9				Câmpu-Lung			
	Caracal	13	20			Caracal	6	30	
	Craiova	13	20			Craiova	6	30	
	Curtea de Argeșu	9				Curtea de Argeșu	3	15	
	Dorohoi	18				Dorohoi	18		
	Focșani	13	20			Focșani	9		
	Folticeni	18				Folticeni	18		
	Gaești	6	30			Gaești	3	15	
	Galăț	13	20			Galăț	13	20	
	Giurgiu	9				Giurgiu	9		
	Huși	13	20			Huși	13	20	
	Ismail	13	20			Ismail	13	20	
	Iassi	18				Iassi	18		
	Mihaleni	18				Mihaleni	18		
	Mizilu	9				Mizilu	9		
	Oena	13	20			Oena	13	20	
	Oltenița	3	15			Oltenița	9		
	Piatra	18				Piatra	18		
Pitești	9		Pitești	3	15				
Ploesci	6	30	Ploesci	6	30				
Reni	13	20	Reni	13	20				
Rîmnicu-Sărat	9		Rîmnicu-Sărat	9					
Rîmnicu-Vilcea	13	20	Rîmnicu-Vilcea	3	15				
Roman	13	20	Roman	18					
Slatina	9		Slatina	3	15				
Tecuci	13	20	Tecuci	13	20				
Târgovistea	9		Târgovistea	3	15				
Târgu-Jiu	13	20	Târgu-Jiu	9					
Târgu-Niamtu	18		Târgu-Niamtu	18					
Turnu-Magurele	13	20	Turnu-Magurele	9					
Turnu-Severin	13	20	Turnu-Severin	9					
Vaslui	13	20	Vaslui	13	20				

De la	la	Depeșă simplă de 20 caviute inclusivă a-dresă.		Observat.	De la	la	Depeșă simplă de 20 caviute inclusivă a-dresă.		Observat.
		Lei.	P.				Lei.	P.	
CARACALU	Bacău.	13	20	Pentru fiă-care serie de 10 caviute mai multă jumătate tacsa unei depeșe simple.	CRAIOVA	Bacău.	13	20	Pentru fiă-care serie de 10 caviute mai multă jumătate tacsa unei depeșe simple.
	Berlad.	13	20			Berlad.	13	20	
	Bolgrad.	13	20			Bolgrad.	13	20	
	Botoșani	18				Botoșani	18		
	Brăila	13	20			Brăila	13	20	
	București.	9				București.	9		
	Buzêu.	9				Buzêu.	9		
	Cahul	13	20			Cahul	13	20	
	Calafat.	6	30			Calafat.	3	15	
	Călărași.	13	20			Călărași.	13	20	
	Câmpu-Lung.	6	30			Câmpu lungă	6	30	
	Caracal.					Caracal.	3	15	
	Craiova.	3	15			Craiova.			
	Curtea de Argeșu.	6	30			Curtea de Argeșu.	6	30	
	Dorohoi.	18				Dorohoi.	18		
	Focșani.	13	20			Focșani.	13	20	
	Folticenî.	18				Folticenî.	18		
	Gaești.	6	30			Găesci.	6	30	
	Galați.	13	20			Galați.	13	20	
	Giurgiu.	9				Giurgiu.	13	20	
Huși.	18		Huși.	18					
Ismail.	13	20	Ismail.	13	20				
Iassi.	18		Iași.	18					
Mihaleni.	18		Mihaileni	18					
Mizilu.	6	30	Mizilu	9					
Ocna.	13	20	Ocna.	13	20				
Olteniț.	13	20	Oltenița.	13	20				
Piatra	18		Pétra	18					
Pitești.	3	15	Pitești.	6	30				
Ploesci.	9		Ploesti.	9					
Reni.	13	20	Reni.	13	20				
Rimnicu-Sărat.	9		Rimnicu-sărat.	13	20				
Rimnicu-Vilcea	9		Rimnicu-Vilcea.	6	30				
Roman.	13	20	Roman.	18					
Slatina.	3	15	Slatina.	3	15				
Tecuci.	13	20	Tecuci.	13	20				
Tergovistea.	9		Tergovestea.	6	30				
Târgu-Jiul.	13	20	Târgu-jiul.	9					
Târgu-Niamțu.	18		Târgu-Niamțu.	18					
Turnu-Măgurele.	3	15	Turnu-Măgurele	6	30				
Turnu-Severin.	9		Turnu-Severin.	3	15				
Vaslui.	18		Vaslui.	18					

De la	la	Depeșă simplă de 20 cuvinte închisivă adresa.		Observat.	De la	la	Depeșă simplă de 20 cuvinte închisivă adresa.		Observat.
		Lei.	P.				Lei.	P.	
CURTEA DE ARGEȘU	Bacău.....	13	20	Pentru fiă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taca unei depeșe simple.	DOROHOI	Bacău.	9		Pentru fiă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taca unei depeșe simple.
	Berlad.....	13	20			Berlad.	13	20	
	Bolgrad.....	13	20			Bolgrad.	13	20	
	Botoșani.....	18				Botoșani	3	15	
	Brăila.....	9				Brăila.	18		
	București.....	6	30			București	18		
	Buzău.....	6	30			Buzău.	18		
	Cahul.....	13	20			Cahul.	18		
	Calafat.....	9				Calafat.	18		
	Calărași.....	9				Calărași.	18		
	Câmpu-lungă.....	3	15			Câmpu-lung.	18		
	Caracal.....	6	30			Caracal.	18		
	Craiova.....	6	30			Craiova.	18		
	Curtea de Argeșu					Curtea de Argeșu.	18		
	Dorohoi.....	18				Dorohoi.			
	Focșani.....	9				Focșani	13	20	
	Fălticeni.....	18				Fălticeni.	13	20	
	Găești.....	3	15			Găești.	18		
	Galați.....	13	20			Galați.	13	20	
	Giurgiu.....	9				Giurgiu.	18		
	Huși.....	13	20			Huși.	9		
	Ismail.....	13	20			Ismail.	18		
	Iași.....	18				Iași.	6	30	
	Mihăleni.....	18				Mihăleni.	3	15	
Mizil.....	6	30	Mizil.	18					
Oena.....	13	20	Oena.	13	20				
Oltenița.....	9		Oltenița.	18					
Petra.....	13	20	Petra.	9					
Pitești.....	3	15	Pitești.	18					
Ploești.....	6	30	Ploești.	18					
Reni.....	13	20	Reni.	13	20				
Rimnicu-Sărat.....	9		Rimnicu-Sărat	13	20				
Rimnicu-Vilcea.....	3	15	Rimnicu-Vilcea.	18					
Roman.....	13	20	Roman.	9					
Slatina.....	3	15	Slatina.	18					
Tecuci.....	13	20	Tecuci.	13	20				
Târgoviște.....	3	15	Târgoviște.	18					
Târgu-Jiu.....	9		Târgu-Jiu.	18					
Târgu-Neamțu.....	18	30	Târgu-Neamțu.	13	20				
Turnu-Măgurele.....	6		Turnu-Măgurele.	18					
Turnu-Severin.....	9		Turnu-Severin.	18					
Vaslui.....	13	20	Vaslui.	9					

De la	la	Depeşa sin-		Observa-	De la	la	Depeşa sin-		Observa-
		plă de 20					plă de 20		
		Lei.	P.				Lei.	P.	
FOCŞANI	Bacău.....	6	30	Pentru fă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeşe simple.	Bacău.	6	30	Pentru fă-care scriă de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeşe simple.	
	Berlad.....	3	15		Berlad.	13	20		
	Bolgrad.....	6	30		Bolgrad.	13	20		
	Botoşani.....	13	20		Botoşani	9			
	Brăila.....	6	30		Brăila.	18			
	Bucureşti.....	6	30		Bucureşti.	13	20		
	Budêu.....	3	15		Buzêu	13	20		
	Cahul.....	6	30		Cahul	13	20		
	Calafat.....	13	20		Calafat.	18			
	Călăraşi.....	13	20		Călăraşi.	18			
	Câmpu-lung.....	9			Câmpu-Lung	18			
	Caracal.....	13	20		Caracal.	18			
	Craiova.....	13	20		Craiova.	18			
	Curtea de Argeşu	9			Curtea de Argeş.	18			
	Dorohoi.....	13	30		Dorohoi.	13	20		
	Focşani.....				Focşani.	9			
	Folticeni.....	9			Folticeni.				
	Găeşti.....	6	30		Găeşti.	13	20		
	Galati.....	6	30		Galati.	13	20		
	Giurgiu.....	9			Giurgiu.	13	20		
	Huşi.....	9			Huşi.	9			
	Ismail.....	9			Ismail	18			
	Iaşi.....	9			Iaşi.	6	30		
	Mihaleni.....	13	20		Mihaleni	13	20		
	Mizilu.....	6	30		Mizilu.	13	20		
	Oena.....	6	30		Oena.	6	30		
	Olteniţa.....	9			Olteniţa.	18			
	Pétra.....	9			Piatra.	6	30		
Piteşti.....	9		Piteşti.	13	20				
Ploesci.....	6	30	Ploesci.	13	20				
Reni.....	6	30	Reni.	13	20				
Rîmnicu-Sărată...	3	15	Rîmnicu-Sărat.	9					
Rîmnicu - Vilcea...	13	20	Rîmnicu-Vilcea.	18					
Romanu.....	9		Roman	3	15				
Slatina.....	9		Slatina	18					
Tecuci.....	3	15	Tecuci.	9					
Târgoviştea.....	6	30	Târgovestea.	13	20				
Târgu-Jiul.....	13	20	Târgu-jiul.	18					
Târgu-Niamţu.....	9		Târgu-Niamfu.	6	30				
Turnu-Măgurele...	13	20	Turnu-Magurele.	18					
Turnu-Severin...	13	20	Turnu-Severin.	18					
Vaslui.....	6	30	Vaslui	9					

De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte în- clusivă a- dresa.		Observat.	De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte în- clusivă a- dresa.		Observat.
		Lei.	P.				Lei.	P.	
GĂEȘTI	Băcău.	13	20	Pentru fiă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate tacașă unei depeșă simple.	GĂLAȚI	Bacău.	9		Pentru fiă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate tacașă unei depeșă simple.
	Bărlad.	9				Bărlad.	6	30	
	Bolgrad.	13	20			Bolgrad.	3	15	
	Botoșani.	18				Botoșani.	13	20	
	Brăila.	6	30			Brăila.	3	25	
	București	3	15			București.	9		
	Buzău.	6	30			Buzău	6	30	
	Cahul	9				Cahul.	3	15	
	Calafat	9				Calafat	13	20	
	Călărași.	6	30			Călărași.	13	20	
	Câmpu-lung	3	16			Câmpu-lungă	13	20	
	Caracal.	6	30			Caracal.	13	20	
	Craiova	6	30			Craiova.	13	20	
	Curtea de Argeș.	3	15			Curtea de Argeș.	13	20	
	Dorohoi.	18				Dorohoi	13	20	
	Focșani.	6	30			Focșani.	6	30	
	Folticești	13	20			Falticeni	13	20	
	Găești.					Găești.	9		
	Galați.	9				Galați.			
	Giurgiu.	6	30			Giurgiu.	13	20	
	Huși.	13	20			Huși	9		
	Ismail.	13	20			Ismail	6	30	
	Iași.	13	20			Iași	13	20	
	Mihaileni.	18				Mihaileni.	13	20	
	Mizil.	3	15			Mizilu.	6	30	
	Oena.	9				Oena.	9		
Oltenița.	6	30	Oltenița.	13	20				
Pétra.	13	20	Pétra.	13	20				
Pitești	3	15	Pitești	9					
Ploești.	3	15	Ploești.	6	30				
Reni.	9		Reni.	3	15				
Rimnicu-Sărat	6	30	Rimnicu-Sărat.	6	30				
Rimnicu-Vilcea.	6	30	Rimnicu-Vilcea	13	20				
Roman.	13	20	Roman.	13	20				
Slatina.	3	15	Slatina	13	20				
Tecuci.	9		Tecuci.	3	15				
Târgovestea.	3	15	Târgoviștea.	9					
Târgu-jiul.	6	30	Târgu-jiul.	13	20				
Târgu-Niamțu.	9		Târgu-Niamțu.	13	20				
Turnu-Măgurele.	9		Turnu-Măgurele.	13	20				
Turnu-Severin	9		Turnu-Severin.	18					
Vaslui	13	20	Vaslui.	9					

De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte in- clusiv a- dresa.		Observaț.	De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte in- clusiv a- dresa.		Observaț.
		Lei.	P.				Lei.	P.	
GIURGIU	Bacău.	13	20	Pentru fiă-cure serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeșă simple.	HUSI	Bacău.	9		Pentru fiă-cure serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeșă simple.
	Berlad.	13	20			Berlad.	6	30	
	Bolgrad.	13	20			Bolgrad.	13	20	
	Botoșani.	18				Botoșani.	9		
	Brăila.	9				Brăila.	9		
	București.	3	15			București.	13	20	
	Buzău.	9				Buzău.	9		
	Cahul.	13	20			Cahul.	13	20	
	Calafat.	13	20			Calafat.	18		
	Călărași.	9				Călărași.	13	20	
	Câmpu-Lung.	9				Câmpu lungii.	13	20	
	Caracal.	9				Caracal.	18		
	Craiova.	13	20			Craiova.	18		
	Curtea de Argeșu.	9				Curtea de Argeșu.	13	20	
	Dorohoi.	18				Dorohoi.	9		
	Focșani.	9				Focșani.	9		
	Folticeni.	13	20			Folticeni.	9		
	Gaești.	6	30			Găești.	13	20	
	Galăț.	13	20			Galăț.	9		
	Giurgiu.					Giurgiu.	18		
	Huși.	18				Huși.			
	Ismail.	18				Ismail.	13	20	
	Iassi.	18				Iași.	6	30	
	Mihaleni.	18				Mihaileni.	9		
	Mizilu.	6	30			Mizilu.	13	20	
	Oena.	13	20			Oena.	9		
Olteniț.	6	30	Oltenița.	18					
Piatra.	18		Pétra.	9					
Pitești.	9		Pitești.	13	20				
Ploesci.	6	30	Ploesti.	13	20				
Reni.	13	20	Reni.	9					
Rimnicu-Sărat.	9		Rimnicu-sărat.	9					
Rimnicu-Vilcea.	9		Rimnicu-Vilcea.	18					
Roman.	13	20	Roman.	9					
Slatina.	9		Slatina.	18					
Tecuci.	13	20	Tecuci.	6	30				
Tergovistea.	6	30	Tergovestea.	13	20				
Târgu-Jiul.	13	20	Târgu-jiul.	18					
Târgu-Niamțu.	18		Târgu-Niamțu.	13	20				
Turnu-Măgurele.	13	20	Turnu-Măgurele.	18					
Turnu-Severin.	13	20	Turnu-Severin.	18					
Vaslui.	13	20	Vaslui.	3	15				

De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a- dresa.		Observat.	De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a- dresa.		Observat.
		Lei.	P.				Lei.	P.	
ISMAI LU	Bacău	13	20	Pentru fiă-care seria de 10 cuvinte mai multă jumătate facea unei depeșe simple.	IASI	Bacău	6	30	Pentru fiă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate facea unei depeșe simple.
	Berlad	9				Berlad	6	30	
	Bolgrad	3	15			Bolgrad	13	20	
	Botoșani	18				Botoșani	6	30	
	Brăila	6	30			Brăila	13	20	
	București	13	20			București	13	20	
	Buzêu	9				Buzêu	13	20	
	Cahul	3	15			Cahul	13	20	
	Calafat	18				Calafat	18		
	Călărași	13	20			Călărași	18		
	Câmpu-Lung	13	20			Câmpu-Lung	18		
	Caracal	13	20			Caracal	18		
	Craiova	13	20			Craiova	18		
	Curtea de Argeșu	13	20			Curtea de Argeșu	18		
	Dorohoi	18				Dorohoi	6	30	
	Focșani	9				Focșani	9		
	Folticeni	18				Folticeni	6	30	
	Gaești	13	20			Gaești	13	20	
	Galați	6	30			Galați	13	20	
	Giurgiu	13	20			Giurgiu	18		
	Huși	13	20			Huși	6	30	
	Ismail					Ismail	13	20	
	Iassi	13	20			Iassi			
	Mihaleni	18				Mihaleni	6	30	
	Mizilu	9				Mizilu	13	20	
	Ocna	13	20			Ocna	6	30	
	Oltenița	13	20			Oltenița	18		
	Piatra	13	20			Piatra	6	30	
	Pitești	13	20			Pitești	18		
	Ploesci	9				Ploesci	13	20	
	Reni	3	15			Reni	13	20	
	Rîmnicu-Sărat	9				Rîmnicu-Sărat	13	20	
Rîmnicu-Vilcea	13	20	Rîmnicu-Vilcea	18					
Roman	13	20	Roman	3	15				
Slatina	13	20	Slatina	18					
Tecuci	6	30	Tecuci	9					
Tergovistea	13	20	Tergovistea	13	20				
Târgu-Jiu	18		Târgu-Jiu	18					
Târgu-Niamtu	13	20	Târgu-Niamtu	6	30				
Turnu-Magurele	18		Turnu-Magurele	18					
Turnu-Severin	18		Turnu-Severin	18					
Vaslui	13	20	Vaslui	3	15				

De la	la	Depesă sin-		Observat.	De la	la	Depesă sin-		Observat.
		plă de 20	cuvinte in-				clusivă a-	plă de 20	
		Lei.	P.				Lei.	P.	
	Bacău.....	9		Pentru fă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate facea unei depesă simple.		Bacău.	9		Pentru fă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate facea unei depesă simple.
	Berlad.....	13	20			Berlad.	9		
	Bolgrad.....	13	20			Bolgrad.	9		
	Botoșani.....	3	15			Botoșani	13	20	
	Braïla.....	18				Braïla.	6	30	
	București.....	18				București	3	15	
	Buzêu.....	18				Buzêu.	3	15	
	Cahul.....	18				Cahul.	9		
	Calafat.....	18				Calafat	13	20	
	Calărași.....	18				Calărași.	9		
	Câmpu-lung.....	18				Câmpu-lung.	9		
	Caracal.....	18				Caracal.	6	30	
	Craiova.....	18				Craiova.	9		
	Curtea de Argești	18				Curtea de Argești.	6	30	
	Dorohoi.....	3	15			Dorohoi.	18		
	Focșani.....	13	20			Focșani	6	30	
	Fălcieni.....	13	20			Fălcieni.	13	20	
	Găești.....	18				Găești.	3	15	
	Galati.....	13	20			Galati.	6	30	
	Giurgiu.....	18				Giurgiu.	6	30	
	Huși.....	9				Huși.	13	20	
	Ismail.....	18				Ismail.	9		
	Iasi.....	6	30			Iasi.	13	20	
	Mihăleni.....					Mihăleni.	18		
	Mizilu.....	18			Mizilu.				
	Oena.....	13	20		Oena.	9			
	Oltenița.....	18			Oltenița.	6	30		
	Petra.....	9			Petra.	13	20		
	Pitești.....	18			Pitești.	6	30		
	Plocești.....	18			Plocești.	3	15		
	Reni.....	18			Reni.	6	30		
	Rîmnicu-Sărat.....	13	20		Rîmnicu-Sărat	3	15		
	Rîmnicu-Vilcea.....	18			Rîmnicu.Vilcea.	9			
	Roman.....	9			Roman.	9			
	Slatina.....	18			Slatina.	6	30		
	Tecuci.....	13	20		Tecuci.	6	30		
	Târgoviștea.....	18			Târgoviștea.	3	15		
	Târgu-jiul.....	18			Târgu-jiul.	13	20		
	Târgu-Niamțu.....	13	20		Târgu-Niamțu.	13	20		
	Turnu-Măgurele.....	18			Turnu-Măgurele.	9			
	Turnu-Severin.....	18			Turnu-Severin.	13	20		
	Vaslui.....	9			Vaslui.	9			

MIZILU

MIZILU

De la	la	Depeșă sin-		Observat.	De la	la	Depeșă sin-		Observat.
		plă de 20					plă de 20		
		Lei.	P.				Lei.	P.	
Bacău.....		3	15		Bacău.		13	20	
Berlad.....		6	30		Berlad.		13	20	
Bolgrad.....		9			Bolgrad.		13	20	
Botoșani.....		9			Botoșani		18		
Braïla.....		9			Braïla.		9		
București.....		13	20		București.		3	15	
Buclêu.....		6	30		Buzêu		9		
Cahul.....		9			Cahul		13	20	
Calafat.....		18			Calafat.		13	20	
Călărași.....		13	20		Călărași.		3	15	
Câmpu-lung.....		13	20		Câmpu-Lung		9		
Caracal.....		13	20		Caracal.		13	20	
Craiova.....		13	20		Craiova.		13	20	
Curtea de Argeș		13	20		Curtea de Argeș.		9		
Dorohoi.....		13	20		Dorohoi.		18		
Focșani.....		6	30		Focșani.		9		
Folticeni.....		6	30		Folticeni.		18		
Găești.....		9			Găești.		6	30	
Galați.....		9			Galați.		13	20	
Giurgiu.....		13	20		Giurgiu.		6	30	
Huși.....		9			Huși.		18		
Ismail.....		13	20		Ismail		13	20	
Iași.....		6	30		Iassi.		18		
Mihaleni.....		13	20		Mihaleni		18		
Mizilu.....		9			Mizilu.		6	30	
Oena.....					Oena.		13	20	
Oltenița.....		13	20		Oltenița.				
Petra.....		6	30		Piatra.		18		
Pitești.....		13	20		Pitești.		9		
Ploesci.....		9			Ploesci.		6	30	
Reni.....		9			Reni.		13	20	
Rimnicul-Sărată..		6	30		Rimnicu-Sărat.		9		
Rimnicu-Vilcea..		13	20		Rimnicu-Vilcea.		9		
Romanu.....		3	15		Roman		13	20	
Slatina.....		13	20		Slatina		9		
Tecuci.....		6	30		Tecuci.		13	20	
Târgoviștea.....		9			Târgoviștea.		6	30	
Târgu-Jiul.....		18			Târgu-jiul.		13	20	
Târgu-Niamțu....		6	30		Târgu-Niamțu.		18		
Turnu-Măgurele..		13	20		Turnu-Măgurele.		13	20	
Turnu-Severin....		18			Turnu-Severin.		13	20	
Vaslui.....		9			Vaslui		13	20	

OCNA

I centrul fără-care serie de 10 cuvinte mai multu jumătate tacsa unei depeșă simple.

OLTENITA

Pentru fără-care seriă de 10 cuvinte mai multu jumătate tacsa unei depeșă simple.

De la	la	Depeşa sin-		Observat.	De la	la	Depeşa sin-		Observat.
		plă de 20					plă de 20		
		Lei.	P.				Lei.	P.	
		6	30				13	20	
	Bacău.	13	20			Bacău.	13	20	
	Berlad.	13	20			Berlad	13	20	
	Bolgrad.	9				Bolgrad	18		
	Botoşani.	13	20			Botoşani.	9		
	Brăila.	13	20			Brăila	6	30	
	Bucureşti.	9				Bucureşti	6	30	
	Buzău.	13	20			Buzău	13	20	
	Cahul.	18				Cahul.	9		
	Calafat.	18				Calafat	9		
	Călăraşi.	18				Călăraşi	3	15	
	Câmpu-lungă.	18				Câmpu-Lung	3	15	
	Caracal.	18				Caracal	6	30	
	Craiova.	13	20			Craiova	3	15	
	Curtea de Argeş.	9				Curtea de Argeş	18		
	Dorohoi.	9				Dorohoi	9		
	Focşani.	6	30			Focşani.	13	20	
	Fălcieni.	13	20			Fălcieni.	3	15	
	Găeşti.	13	20			Găeşti	9		
	Galati.	18				Galati	9		
	Giurgiu.	9				Giurgiu	13	20	
	Huşi.	13	20			Huşi	13	20	
	Ismail.	6	30			Ismail	18		
	Iasi.	9				Iasi	18		
	Mihăleni.	13	20			Mihăleni	6	30	
	Mizilu.	6	30			Mizilu	13	20	
	Ocna.	18				Ocna	9		
	Olteniţa.	13	20			Olteniţa.	13	20	
	Pétra.	13	20			Piatra	3	15	
	Piteşti.	13	20			Piteşti	9		
	Ploceşti.	13	20			Ploceşti.	6	30	
	Reni.	13	20			Reni	3	15	
	Rimnicu-Sărat.	9				Rimnicu-Sărat	9		
	Rimnicu-Vilcea.	18				Rimnicu-Vilcea	6	30	
	Roman.	3	15			Roman	3	15	
	Slatina.	13	20			Slatina.	13	20	
	Tecuci.	9				Tecuci	3	15	
	Tergovestea.	13	20			Tergovistea	9		
	Târgu-Jiul.	18				Târgu-jiul	3	15	
	Tîrgu-Niamtu.	3	15			Târgu-Niamtu	6	30	
	Turnu-Măgurel.	18				Turnu-Magurele.	13	20	
	Turnu-Severin.	18				Turnu-Severin.	6	30	
	Vaslui.	9				Vaslui.	13	20	

PIATRA

PITEŞCI

Pentru fii-care seriă de 10 jumătate taca unei depese simple.

Pentru fii-care seriă de 10 jumătate taca unei depese simple.

De la	la	Depesă în		Observaț.	De la	la	Depesă sin-		Observaț.
		plă de 20	cuvinte în-				plă de 20	cuvinte în-	
		Let.	P.				Let.	P.	
PLOESCI	Bacău.	9		Pentru fiecare seriă de 10 cuvinte mai multă jumătate facsa unei depeșe simple.	Bacău.	9			Pentru fie-care seriă de 10 cuvinte mai multă jumătate facsa unei depeșe simple.
	Berlad.	9			Berlad.	6	30		
	Bolgrad.	9			Bolgrad.	3	15		
	Botoșani.	18			Botoșani.	13	20		
	Brăila.	6	30		Brăila.	3	15		
	București.	3	15		București.	9			
	Buzău.	3	15		Buzău.	6	30		
	Cahul.	9			Cahul.	3	15		
	Calafat.	13	20		Calafat.	13	20		
	Călărași.	6	30		Călărași.	13	20		
	Câmpu-lung.	6	30		Câmpu-lung.	13	20		
	Caracal.	9			Caracal.	13	20		
	Craiova.	9			Craiova.	13	20		
	Curtea de Argeș.	6	30		Curtea de Argeș.	13	20		
	Dorohoi.	18			Dorohoi.	13	20		
	Focșani.	6	30		Focșani.	6	30		
	Folticeni.	13	20		Folticeni.	13	20		
	Găesci.	3	15		Găesci.	9			
	Galați.	6	30		Galați.	3	15		
	Giurgiu.	6	30		Giurgiu.	13	20		
	Husi.	13	20		Husi.	9			
	Ismail.	9			Ismail.	3	15		
	Iasi.	13	20		Iasi.	13	20		
	Mihaleni.	18			Mihaleni.	18			
Mizilu.	3	15	Mizilu.	6	30				
Ocna.	9		Ocna.	9					
Oltenița.	6	30	Oltenița.	13	20				
Pétra.	13	20	Pétra.	13	20				
Pitești.	3	15	Pitești.	9					
Ploesci.			Ploesci.	6	30				
Reni.	6	30	Reni.						
Rîmnicu-Sărat.	3	15	Rîmnicu-sărat.	6	30				
Rîmnicu-Vilcea.	6	30	Rîmnicu-vilcea.	13	20				
Romanu.	9		Roman.	13	20				
Slatina.	6	30	Slatina.	13	20				
Tecuci.	6	30	Tecuci.	6	30				
Târgoviștea.	3	15	Târgoviștea.	9					
Târgu-Jiul.	9		Târgu-Jiul.	13	20				
Târgu-Niamțu.	13	20	Târgu-Niamțu.	13	20				
Turnu-Măgurele.	9		Turnu-Măgurele.	13	20				
Turnu-Severin.	13	20	Turnu-Severin.	18					
Vaslui.	13	20	Vaslui.	9					

R E N I

De la	la	Depeșă sin-		Observat.	De la	la	Depeșă sin-		Observat.
		plă de 20	cuvinte in-				clusivă a-	plă de 20	
		Lei.	P.				Lei.	P.	
RĂMNICU-SĂRAT	Bacău	6	30	Pentru fiecare serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeșe simple.	Bacău	13	20	Pentru fiecare serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeșe simple.	
	Berlad	6	30		Berlad	13	20		
	Bolgrad	9			Bolgrad	13	20		
	Botoșani	13	20		Botoșani	18			
	Brăila	6	30		Brăila	13	20		
	București	6	30		București	9			
	Buzău	3	15		Buzău	9			
	Cahul	9			Cahul	13	30		
	Calafat	13	20		Calafat	13	20		
	Călărași	9			Călărași	13	20		
	Câmpu-lungă	9			Câmpu-Lung	3	15		
	Caracal	9			Caracal	9			
	Craiova	13	20		Craiova	6	30		
	Curtea de Argeș	9			Curtea de Argeș	3	15		
	Dorohoi	13	20		Dorohoi	18			
	Focșani	3	15		Focșani	13	20		
	Folticeni	9			Folticeni	18			
	Găești	6	30		Găești	6	30		
	Galăț	6	30		Galăț	13	20		
	Giurgiu	9			Giurgiu	9			
	Huși	9			Huși	18			
	Ismail	9			Ismail	13	20		
	Iasi	13	20		Iasi	18			
	Mihaleni	13	20		Mihaleni	18			
	Mizilu	3	15		Mizilu	9			
	Ocn.a	6	30		Ocn	13	20		
Oltenița	9		Oltenița	9					
Pétra	9		Piatra	18					
Pitești	6	30	Pitești	3	15				
Ploesci	3	15	Ploesci	6	30				
Reni	6	30	Reni	13	20				
Rimnicu-sărat			Rimnicu-Sărat	9					
Rimnicu-vilcea	9		Rimnicu-Vilcea						
Roman	6	30	Roman	13	20				
Slatina	9		Slatina	6	30				
Tecuci	3	15	Tecuci	13	20				
Târgoviștea	6	30	Târgoviștea	6	30				
Tirgu-Jiul	13	20	Târgu-jiul	3	15				
Târgu-Niamțu	9		Târgu-Niamtu	18					
Turnu-Măgurele	13	20	Turnu-Magurele	9					
Turnu-Severin	13	20	Turnu-Severin	13	20				
Vaslui	9		Vaslui	13	20				

ROMAN

De la la	Depeşa sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a dresă.		Observat.
	Lei.	P.	
Bacău.	3	15	
Berlad.	9		
Bolgrad.	13	20	
Botoşani.	6	30	
Brăila.	9		
Bucureşti.	13	20	
Buzău.	18	20	
Cahul.	13	20	
Calafat.	18		
Călăraşi.	13	20	
Câmpu-lung.	18		
Caracal.	13	20	
Craiova.	18		
Curtea de Argeşu.	13	20	
Dorohoi.	9		
Focşani.	9		
Folticeni.	3	15	
Găeşti.	13	20	
Galaţi.	13	20	
Giurgiu.	13	20	
Huşi.	9		
Ismail.	13	20	
Iaşi.	3	15	
Mihaileni.	9		
Mizil.	9		
Ocna.	3	15	
Olteniţa.	13	20	
Pétra.	3	15	
Piteşti.	13	20	
Ploeşti.	9		
Reni.	13	20	
Rimnicu-Sărat.	6	30	
Rimnicu-Vilcea.	13	20	
Roman.			
Slatina.	13	20	
Tecuci.	6	20	
Târgovestea.	13	20	
Târgu-Jiul.	18		
Târgu-Niamţu.	3	15	
Turnu-Măgurele.	18		
Turnu-Severin.	18		
Vaslui.	6	30	

Pentru fiă-care serie de 10 cuvinte mai multă umătate taca unei depeşe simple.

SLATINA

De la la	Depeşa sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a dresă.		Observat.
	Lei.	P.	
Bacău.	13	20	
Berlad.	13	20	
Bolgrad.	13	20	
Botoşani.	18		
Brăila.	9		
Bucureşti.	6	30	
Buzău.	9		
Cahul.	13	20	
Calafat.	6	30	
Călăraşi.	9		
Câmpu-lung.	3	15	
Caracal.	3	15	
Craiova.	3	15	
Curtea de Argeşu.	3	15	
Dorohoi.	18		
Focşani.	9		
Folticeni.	18		
Găeşti.	3	15	
Galaţi.	13	20	
Giurgiu.	9		
Huşi.	18		
Ismail.	13	20	
Iaşi.	18		
Mihaileni.	18		
Mizil.	6	30	
Ocna.	13	20	
Olteniţa.	9		
Pétra.	13	20	
Piteşti.	3	15	
Ploeşti.	6	30	
Reni.	13	20	
Rimnicu-Sărat.	9		
Rimnicu-Vilcea.	6	30	
Roman.	13	20	
Slatina.			
Tecuci.	13	20	
Târgoviştea.	6	30	
Târgu-Jiul.	9		
Târgu-Niamţu.	18		
Furnu-Măgurele.	6	30	
Turnu-Severin.	9		
Vaslui.	13	20	

Pentru fiă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taca unei depeşe simple.

De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte în-		Observat.	De la	la	Depeșă sin- plă de 20 cuvinte în-		Observat.
		Lei.	P.				Lei.	P.	
Bacău		6	30	Pentru fiat-care seriă de 10 cuvinte mai multă jumătate taca unei depeșe simple.	Bacău		9		Pentru fiat-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taca unei depeșe simple.
Berlad		3	15		Berlad		9		
Bolgrad		6	30		Bolgrad		13	20	
Botoșani		13	20		Botoșani		18		
Brăila		6	30		Brăila		6	30	
București		9			București		3	15	
Buzêu		6	30		Buzêu		3	15	
Cahul		6	30		Cahul		9		
Calafat		13	20		Calafat		13	20	
Călărași		13	20		Călărași		9		
Câmpu-Lung		13	20		Câmpu-Lung		3	15	
Caracal		13	20		Caracal		9		
Craiova		13	20		Craiova		6	30	
Curtea de Argeșu		13	20		Curtea de Argeșu		3	15	
Dorohoi		13	20		Dorohoi		18		
Focșani		3	15		Focșani		6	30	
Folticeni		9			Folticeni		13	20	
Gaești		9			Gaești		3	15	
Galați		3	15		Galați		9		
Giurgiu		13	20		Giurgiu		6	30	
Huși		6	30		Huși		13	20	
Ismail		6	30		Ismail		13	20	
Iassi		9			Iassi		13	20	
Mihaileni		13	20		Mihaileni		18		
Mizilu		6	30		Mizilu		3	15	
Ocna		6	30	Ocna		9			
Oltenița		13	20	Oltenița		6	30		
Piatra		9		Piatra		13	20		
Pitești		9		Pitești		3	15		
Ploesci		6	30	Ploesci		3	15		
Reni		6	30	Reni		9			
Rîmnicu-Sărat		3	15	Rîmnicu-Sărat		6	30		
Rîmnicu-Vilcea		13	20	Rîmnicu-Vilcea		6	30		
Roman		6	30	Roman		13	20		
Slatina		13	20	Slatina		6	30		
Tecuci				Tecuci		9			
Târgovistea		9		Târgovistea					
Târgu-Jiu		13	20	Târgu-Jiu		9			
Târgu-Niamtu		9		Târgu-Niamtu		13	20		
Turnu-Magurele		13	20	Turnu-Magurele		9			
Turnu-Severin		18		Turnu-Severin		9			
Vaslui		6	30	Vaslui		13	20		

De la	la	Depeșă în		Observaț.	De la	la	Depeșă în		Observaț.
		plă de 20	cuvinte in-				clusivă a-	drăsa.	
TIRGU-JIUL	Bacău.	18		Pentru fie-care seriă de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeșe simple.	TIRGU-NEAMȚU	Bacău.	6	30	Pentru fie-care seriă de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeșe simple.
	Bérlad.	18				Bérlad.	13	20	
	Bolgrad.	18				Bolgrad.	13	20	
	Botoșani	18				Botoșani.	9		
	Brăila.	13	20			Brăila.	13	20	
	Bucurersci.	9				Bucuresci.	13	20	
	Buzéu.	13	20			Buzéu.	13	20	
	Cahul.	18				Cahul.	13	20	
	Calafat	13	20			Calafat.	18		
	Călărași.	13	20			Călărași.	18		
	Câmpu-lungă	9				Câmpu-lung.	18		
	Caracal.	13	20			Caracal.	18		
	Craiova	9				Craiova.	18		
	Curtea de Argeșu.	9				Curtea de Argeșu	18		
	Dorohoi	18				Dorohoi	13	20	
	Focșani.	13	20			Focșani.	9		
	Folticeni.	18				Folticeni.	6	30	
	Găesci.	6	30			Găesci.	9		
	Galați.	13	20			Galați.	13	20	
	Giurgiu.	13	20			Giurgiu.	18		
Husi.	18		Husi.	13	20				
Ismail.	18		Ismail.	13	20				
Iasi.	18		Iasi.	6	30				
Mihaleni.	18		Mihaleni.	13	20				
Mizilu.	13	20	Mizilu.	13	20				
Ocna.	18		Ocna.	6	30				
Oltenița.	18		Oltenița.	18					
Pétra.	18		Pétra.	3	15				
Pitești	6	30	Pitești.	13	20				
Ploesci	9		Ploesci	13	20				
Reni.	13	20	Reni.	13	20				
Rimnicu-Săratu.	13	20	Rimnicu-sărat.	9					
Rimnicu-Vilcea.	3	15	Rimnicu-vilcea	18					
Romanu.	18		Roman.	3	15				
Slatina.	9		Slatina	18					
Tecuci	13	20	Tecuci.	9					
Térgoviștea.	9		Térgoviștea.	13	20				
Târgu-Jiul			Târgu-Jiul	18					
Târgu-Niamțu.	18		Târgu-Niamțu.						
Turnu-Măgurele.	13	20	Turnu-Măgurele.	18					
Turnu-Severin.	13	20	Turnu-Severin.	18					
Vaslui	18		Vaslui.	13	20				

De la	la	Depeşa sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a- dresă.		Observaţ.	De la	la	Depeşa sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a- dresă.		Observaţ.
		Lei.	P.				Lei.	P.	
TURNU-MĂGURELE	Bacău.	18		Pentru fă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeşe simple.	TURNU-SEVERIN	Bacău.	18		Pentru fă-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate taxa unei depeşe simple.
	Berlad.	18				Berlad.	18		
	Bolgrad.	13	20			Bolgrad.	18		
	Botoşani	13				Botoşani	18		
	Brăila	13	20			Brăila	13	20	
	Bucuresci.	9				Bucuresci.	13	20	
	Buzêu.	13	20			Buzêu.	13	20	
	Cahul	13	20			Cahul	18		
	Calafat.	9				Calafat.	9		
	Călăraşi.	13	20			Călăraşi.	13	20	
	Câmpu-Lung.	9				Câmpu lungu	9		
	Caracal.	3	15			Caracal.	9		
	Craiova.	6	30			Craiova.	3	15	
	Curtea de Argeşu.	6	30			Curtea de Argeşu.	9		
	Dorohol.	18				Dorohol.	18		
	Focşani.	13	20			Focşani.	13	20	
	Folticeni.	18				Folticeni.	18		
	Gaeşti.	9				Găesci.	9		
	Galati.	13	20			Galati.	18		
	Giurgiu.	13	20			Giurgiu.	13	20	
	Huşi.	18				Huşi.	18		
	Ismail.	18				Ismail.	18		
	Iassi.	18				Iaşi.	18		
	Mihaleni.	18				Mihaileni.	18		
Mizilu.	9		Mizilu.	13	20				
Ocna.	6	30	Ocna.	18					
Olteniţa.	13	20	Olteniţa.	13	20				
Piatra	18		Pétra	18					
Piteşti	6	30	Piteşti.	13	20				
Ploesci.	9		Ploeşti.	13	20				
Reni.	13	20	Reni.	18					
Rimnicu-Sărat.	13	20	Rimnicu-sărat.	13	20				
Rimnicu-Vilcea	9		Rimnicu-Vilcea.	13	20				
Roman.	18		Roman.	18					
Slatina.	6	30	Slatina.	9					
Tecuci.	13	20	Tecuci.	18					
Tergovistea.	9		Tergovestea.	9					
Târgu-Jiul.	13	20	Târgu-jiul.	13	20				
Târgu-Niamţu.	18		Târgu-Niamţu.	18					
Turnu-Măgurele.			Turnu-Măgurele	9					
Turnu-Severin.	9		Turnu-Severin.						
Vaslui.	13		Vaslui.	18					

De la	la	Depeşa sin- plă de 20 cuvinte in- clusivă a- dresa.		Observaţ.
		Lei.	P.	
	Bacău.	9		
	Berlad.	3	15	
	Bolgrad.	9		
	Botoşani.	6	30	
	Brăila.	9		
	Bucuresci.	13	20	
	Buzêu.	9		
	Cahul.	9		
	Calafat.	18		
	Călăraşi.	13	20	
	Câmpu-lungă.	13	20	
	Caracal.	18		
	Craiova.	18		
	Curtea de Argeşu.	13	20	
	Dorohol.	9		
	Focşani.	6	30	
	Fălticeni.	9		
	Găeşti.	13	20	
	Galăţi.	9		
	Giurgiu.	13	20	
	Huşi.	3	15	
	Ismail.	13	20	
	Iaşi.	3	15	
	Mihăleni.	9		
	Mizil.	9		
	Oena.	9		
	Olteniţa.	13	20	
	Pétra.	9		
	Piteşti.	13	20	
	Ploeşti.	13	20	
	Reni.	9		
	Rimnicu-Sărătii.	9		
	Rimnicu-Vilcea.	13	20	
	Roman.	6	30	
	Slatina.	13	20	
	Tecuci.	6	30	
	Tergovestea.	13	20	
	Târgu-Jiul.	18		
	Tirgu-Niamţu.	13	20	
	urnu-Măgurele.	18		
	Turnu-Severin.	18		
	Vaslui.			

VASLUI.

Pentru fără-care serie de 10 cuvinte mai multă jumătate tacsă unei depeşe simple.

TABLOU

DE ORGANISATIUNEA DIRECTIEI GENERALE A SERVICIULUI SANITAR
DIN PRINCIPATELE-UNITE ¹⁾

NUMIREA POSTURILORU.	Fie-care pe lună		Total pe
	Leafă	Diur- nă	anū
	Lei	Lei	Lei
1 Inspector generale.	1,500	500	24,000
1 Vice Inspector.	1,000	500	18,000
1 Șef de divisie.	1,000	250	15,000
1 Revisore pentru material și contabilitatea spitalelor și a Instit.	1,000	250	15,00
1 Prim viterinar.	800		9,600
4 Șef de birou cu cite lei 500 lefă și 250 diurnă.	2,000	1,000	36,000
4 Sub-șefi din care 2 cu cite lei 300 lefă și 200 diurnă și 2 cu cite lei 300 și 150 diurnă.	1,200	700	22,800
8 Copiști din care 4 de clasa I cu cite lei 200 lefă și 200 diurnă și 4 de clasa II cu cite lei 150 lefă și 150 diurnă.	1,600	1,200	33,600
1 Registrator	300	150	5,400
1 Adjutor al seū.	150	150	3,600
1 Tacsator pharmacist	400	200	7,200
1 Himist	500		6,000
1 Camarier	100	20	1,440
1 Rindaș	80		960
4 Dorobanți cu cite lei 80 lefă și 40 diurnă.	320	160	5,760
Consiliul medical superior.			204,360
Diurna pentru 9 membri cite lei 200		1,800	21,600
1 Secretar	300	200	6,000
<i>Capitala București.</i>			
1 Medic șef cu retribuțiune din fondurile Mu- nicipal.			
1 Secretar al acestuia.	300	200	6,000
1 Copist.	150	150	3,600
1 Dorobanț	80	40	1,440
1 Medic legist.	800	200	12,000
1 Mamos și medic copiilor găsiți.	800	200	12,000

1) Sancționată prin decretulū cu No. 681, din Anulū 1862.

NUMIREA POSTURILOR.	Fie-care pe lună.		Total pe
	Leafă	Diurnă.	an.
	Lei.	Lei	Lei
1 Medic Poliției sanitare.	800	. . .	9,600
1 Dantist.	500	. . .	6,000
5 Doctori de colorii cu cite lei 800	4,000	. . .	48,000
5 Sub-hirurgi cu cite lei 200 lefă și 150 diurnă.	1,000	750	21,000
5 Mōșe cu cite lei 200 lefă	1,000	. . .	12,000
2 Sub-viterinari cu cite lei 300 lefă și 100 diurnă	600	200	9,600
Serviciul medical de orașe.			
<i>Orașulu Iassy.</i>			
1 Medic șef cu diurnă de lei 300 pe lună.	. . .	300	3,600
1 Hirurg și Mamos.	800	. . .	9,600
6 Doctori de culori cite lei 700	4,200	. . .	50,400
6 Mōșe. " " " 200	1,200	. . .	14,400
1 Dantist	500	. . .	6,000
1 Viterinar	300	200	6,000
1 Sub-hirurg pentru vaccină.	300	200	6,000
1 Revisor al morților	300	. . .	3,600
1 Ajutor de corespondință al medicului șef	300	. . .	3,600
1 Dorobanț	80	40	1,440
<i>Medici de orașe.</i>			
18 Medici de orașe cite lei 600 iar alu Craiovi 800	11,000	. . .	132,000
1 Medic la orașul Huși	600	. . .	7,200
3 Sub-hirurgi la Orașul Brăila, Ploesci și Cra- iova cu cite lei 200 și 150 diurnă	600	450	12,600
2 Viterinari la Brăila și Craiova asemenea.	400	300	8,400
2 Dantiști . . . . . idem	400	300	8,400
21 Mōșe cite lei 200 pe lună	4,200	. . .	50,400
Serviciul medical de districte.			
33 Doctori de districte din care unul pentru co- loniile Bulgare cite lei 800	26,400	. . .	316,800
17 Medici de arondismente cu cite lei 500.	8,500	. . .	102,000
43 Sub-hirurgi ai plășilor cu cite lei 200 lefă și 150 diurnă	8,600	6,450	180,600

NUMIREA POSTURILOR.	Pentru fiecare pe lună.		Total pe an.
	Leafă	Diurnă	
	Lei	Lei	Lei
15 Idem la județele de peste Milcov, fără a mai lua cai de sate, cu cite lei 300 lefă și 200 diurnă	4,500	3,000	90,000
4 Viterinari la distr Iasi, Sucéva, Cuvurlui și Ismail asemenea	1,200	800	24,000
14 Sub-hirurgi de spitale cu lei 200 lefă	2,800		33,600
3 Iconomi la spitalele Brăila, Budeu și Argeș cu lei 200 lefă și 150 diurnă	600	450	12,600
1 Secretar pe lingă doctorul distr Dolj	200	150	4,200
40 Infermieri la spitalele distr cu lei 80 lefă și 20 diurnă	3,200	800	48,000
Serviciul Porturilor dupe linia Dunărei.			
<i>Portul Brăila și Galați.</i>			
2 Căpitani de port cu cite lei	600	1,200	14,400
2 Medici asemenea	600	1,200	14,400
2 Dragomani	300	600	7,200
3 Copiști din care unul la portul Ismail	300	900	10,800
3 Piloți idem	150	450	5,400
8 Gardieni	100	800	9,600
<i>Porturile Severin, Bechet, Giurgiu, Oltenița, Știrbeți, Reni, Ismail și Chilia</i>			
8 Căpitani de port cite lei	400	3,200	38,400
16 Gardieni	100	1,600	19,200
Peste tot lei un milion șese sute două-zeci și opt miľ patru-deci.			1,628,040

PROIECTU

pentru

Consiliurile de igienă și Salubritate publică din
București și din Iași.¹⁾

§ I.

Distinația consiliurilor.

Art. 1. Pentru capitala București și pentru orașul Iași se înființează câte un Consiliu de Hygienă și Salubritate publică, care vor seconda Municipalitățile respective în toate lucrările sanitare și care se vor afla în relație directă cu Consiliul General de Hygiene și Salubritate publică. (Consiliul Medical superior).

§ II.

Compoziția Consiliurilor.

Art. 2. Consiliul de Hygienă și Salubritate publică al Capitalei București, se va compune de nouă membri, adică:

De Președintele Municipalității Capitalei, ca Președinte; de Medic Șef al Capitalei, ca Vice-președinte; de cei cinci Medici de Culoși (de Comisi).

De un Arhitect și

De un Inginer.

Municipalitatea va numi pe unul d'între funcționarii săi Secretar al Consiliului.

Art. 3. Consiliul de Hygienă și Salubritate publică din Iași se compune de nouă membri, adică:

De Președintele Municipalității, ca Președinte; de cei șase Medici de Despărțiri, din care unul Medicul Șef al orașului Iași, ca Vice-președinte.

De un Arhitect și

De un Inginer.

Municipalitatea va însărcina pe unul dintre funcționarii săi cu funcția de Secretar al Consiliului.

§ III.

Atribuțiile Consiliurilor.

Consiliurile de Hygienă și Salubritate publică se vor ocupa:

¹⁾ Sancționată prin Decretul cu No. 786, din anul 1862.

Art. 4. Cu studiarea și propunerea de mijloce pentru salubritatea (assainissement) reionului lor, și pentru delăturarea de orice miasme din reion.

Art. 5. Cu ameliorarea tutului condițiilor sanitare ale populației, mai cu seamă a clasei săracilor.

Art. 6. Cu salubritatea caselor publice și private, afară de acelea a căror privighiere sanitară este în competența Direcției Generale a Serviciului Sanitar, (precum spitalele, instituțiile de alieneați și de copii găsiți, închisorile, aresturile) cu crearea și executarea unui Regulament Hygienic pentru clădiri spre a se opri în viitor construirea de case nesănătoase și spre a se aduce cele existente într'o stare sănătoasă.

Art. 7. Cu cereri de suspendare ori depărtare de diferite stabilimente industriale și comerciale nesănătoase, cu propunerea regulilor trebuincioase pentru ferirea lucrătorilor din asemenea stabilimente de influențele vătămătoare.

Art. 8. Cu priveghierea de aproape (împreună cu funcționarii executivi) a tutului băuturilor și comestibililor ce se vînd ori se produc în reionul Consiliului; cu priveghierea de aproape a piețelor, a băcăniilor, a cărciumelor, a măcelăriilor.

Art. 9. Cu regularea înființării voaricelor (locurile pentru îngroparea cadaverilor animale) și canalelor, cu regularea modului de a transporta din reion escrementele omenești și animale și diferitele substanțe organice din managiurile și stabilimentele industriale.

Art. 10. Cu regularea cimitierelor, alegerea locurilor afară din oraș și desființarea cimitierelor din întru barierele.

Art. 11. Cu revizua fontanelor și a puțurilor, cu revizua rîurilor, care trec prin reionul Consiliului, în toate privințele igienice, cu mașinele de filtrat apă.

Art. 12. Cu propunerea și executarea măsurilor în contra epidemiilor și endemiilor, epizootiilor și enzootiilor.

Art. 13. Cu toate celelalte lucrări igienice care se vor propune de către Municipalitate ori de către Consiliu și care nu sunt de competența executivă a altor autorități.

§ IV.

Seanțele Consiliurilor.

Art. 14. Consiliurile de Hygienă și Salubritate publică vor ține o dată pe săptămînă o seanță regulată într'o zi hotărîră și în orele de seară în localul Municipalității respective; iar la trebuințele extraordinare cite una s'ă mai multe seanțe extraordinare tot în orele de seară.

Art. 15. Consiliurile au numai un vot consultativ

Art. 16. Consiliurile nu vor putea ține seanțe daca nu se vor afla prezenți cel puțin șese Membri atît la Consiliul din București cît și la acela din Iași.

Art. 17. Pentru ca un act al Consiliilor să aibă validitate tre-

buc să fie rezultat cel puțin din cinci voturi pentru București, și cel puțin din șese voturi pentru cel din Iași.

Art. 18. Se va ține o condică pentru trecerea deliberațiilor Consiliului și pentru constatarea prezenței membrilor la seanță.

Art. 19. Protocolul fie-căria seanțe se va subsemna de către toți membri și se va publica în Buletinul Municipal și în Monitorul Medical, dupe împrejurări, pe scurt ori în extenso.

Art. 20. Regulamentele Hygienice și ori ce altă lucrare de o putere mai mare, care vor eși din sinul Consiliurilor locale, se vor supune Consiliului general de Hygienă și Salubritate publică spre aprobare.

§ V.

Poliția Bromatologică.

Art. 21. Pentru controlarea comestibililor, a băuturilor, a piățelor, a măcelăriilor și a diferitelor localuri unde se vind și se fabrică comestibile și băuturi, medicii de culori din București și cei de despărțiri din Iași vor face revisii sistematice fie-care în arondismentul său, fiind însoțiți de funcționarii municipali ori polițienesti.

Art. 22. Medicii Șefi (Vice președinții Consiliurilor) vor face și ei asemenea revizi și vor controla executarea lor de către medicii de sub ordinele lor

Art. 23. Cu ocazia acelor revizi se vor face din când în când analize chimice cualitative. Obiectelor bănuite li se vor analiza încă o dată cualitatea și cantitatea prin mijlocirea Direcției Generale a Serviciului Sanitar și cu chieluēla vințătorilor ori a fabricanților respectivi, daca dinși vor fi culpabili de călcarea legilor ori a regulamentelor.

Art. 24. Membrii Consiliurilor vor face excursiuni sistematice prin raionul lor pentru studiarea diferitelor locuri. ce rechem salubritate (assainissement)

§ VI.

Raporturile lunale.

Art. 25. La finitul fie-căria lună, Vice-presedinții Consiliurilor locale vor comunica Consiliului general de Hygienă și Salubritate publică o prescurtare a lucrărilor lor din luna precedentă

REGULAMENT¹⁾

Pentru administrarea Tipografiilor-unite ale Statului, Sf. Sava, Nifon și a desființatei Comisiuni centrale.

PARTEA I.

Administrarea se împarte în trei categorii:

a) Personalul administratiei și a lucrătorilor.

1) Sacționatū prin decretul cu No. 932, din anulū 1862.

- b) Obiectele de serviciu ale Tipografiilor.
- c) Diferitele materiale ce se aprovizionează pentru trebuința tipăririlor.

Pentru personalul administrației și a lucrătorilor.

Art. 1. Directorul este responsabil pentru buna administrare a acestor Tipografii atât morală cât și materială.

Art. 2. Tote lucrările privitoare la administrarea și ținerea contabilității, le va îndeplini prin concursul Secretarului contabil, care va contra-semna toate actele și corespondența, ce va emana din cancelaria direcțiunii și îi va ține locul și în lipsă.

Art. 3. Regularitatea cancelariei și a arhivei tipografiei, ținerea protocoalelor, registrelor și a tuturor hârtiilor, precum și ținerea contabilității, se pune în sarcina Secretariului contabil pe a sa responsabilitate.

Art. 4. Îndatoririle lucrătorilor privitoare la disciplină, se va regula de Director cât se va putea mai prevădător, și se va anecea la acest reglement.

Art. 5. Tote dispozițiile care privesc la disciplină și îndatorirea lucrătorilor se vor tipări și se vor afișa în localul Tipografiei

Obiectele de serviciu.

Art. 6. Se va înființa o condică în număr indoit, în care să se înscrie cu totă regularitatea inventariile de totă ținerea materială a acestor Tipografii, care, șnuruite, sigilate și subscrise de Directorul Tipografiei ca responsabil pentru toate acele obiecte, să se păstreze una în cancelaria Tipografiei și alta în Minister, și pe viitor ori-ce alte obiecte se vor mai cumpăra pentru serviciul Tipografiei, să se treacă pe dată în acele condici cu totă regularitatea.

Art. 7. Depărtarea hârtiilor, obiectelor sau a ori-ce alte lucruri, din localul Tipografiei de către impiegați sau ori-care altul, este poprită sub cea mai grea responsabilitate.

Diferite materiale ce se aprovizionează pentru trebuința tipăririlor.

Art. 8. Se va înființa o a doua condică în număr indoit, în care să se registreze materialul de hârtie și felul ei care se va cumpăra de Guvern pentru trebuința diferitelor tipăriri.

Art. 9. Când se vor preda asemenea materiale contractate la magasia Tipografiei de către antreprenori, trebuie a fi Directorul și Secretarul de față, și la cas când hârtia sau ori-ce alt material nu va fi conform modelului după cum s'a contractat, se va înapoia antreprenorului, iar la din contra se va face raport despre cantitatea primită, pe baza căruia și pe responsabilitatea priimitorului, Ministerul va elibera prețul ei.

Art. 10. Conservarea a tot felul de asemenea material, se lasă numai în îngrijirea Directorului și sub responsabilitatea sa.

Art. 11. Se va ține o a treia condică șnuruită și sigilată în cancelaria Direcției, în care se va înregistra pe fie-care și de către Secretarul comptabil cuantitatea și felul de hârtie ce se va întrebuiți în tipărire, ca prin această regularitate să potta Ministerul cunoște pe fie-care și cuantitatea și felul hârtiei ce s'aũ întrebuițat din cea aprovisionată, precum și aceea ce mai are disponibilă.

PARTEA II.

Produsul acestor Tipografii se împarte în următoarele categorii.

- a) Tipărirea ordonate pentru serviciul Statului de diferite Ministerii și autorități.
- b) Tipărirea cărților didactice.
- c) Tipărirea cărților bisericești și
- d) Tipărirea particulare.

Tipărirea ordonate pentru serviciul Statului.

Art. 1. Ordonanțele pentru asemenea tipărire, îndată ce se vor primi la Direcția Tipografiei, se vor pune imediat în lucrare după importanța și urgența lor, și după a lor săvârșire se vor trimite fără întârziere prin alergătorii Tipografiei la destinația lor.

Art. 2. Se va înființa o a 4-a condică în care să se înregistreze toate tipărirea făcute pentru serviciul Statului, specificată după ordonanțele primite de la fie-care Minister și autoritate în parte, și în care să se prevađa felul său numirea tipăririi ordonate, numărul esemplarilor și al côlelor ce s'aũ întrebuițat, felul hârtiei, costul ei după cumpărătoare și costul tipăririi ce ar fi trebuit să dea Statul la particulari, spre a se putea apreați folosele ce aduce Statul acest aședământ.

Tipărirea cărților didactice.

Art. 3. Directorul este îndatorat să aibă totdeauna tipărite cu îndestulare din tot felul de cărți didactice după ordonanțele ce va primi din partea Instrucțiunii Publice, și mai cu osebite din cele destinate pentru școlele comunale.

Art. 4. Este dator a îndestula cererile profesorilor de județe adresate către depositul central al tipografiei, trimiteșindule suma și felul de cărți didactice ce vor cere. fără cea mai mică întârziere.

Art. 5. Se va înființa o a 5-a condică șnuruită și sigilată, în care se va înregistra de către Secretarul contabil felul cărților didactice ce se tipăresc, numărul esemplarelor, numărul côlelor ce s'aũ întrebuițat, felul hârtiei, costul ei, și al tipăririi, ca prin acesta să cunoșcă Ministerul cu totă acurateța costul acelor cărți și să se despăgubescă de prețul lor de la cei ce vor face asemenea cereri.

Art. 6. Se va înființa o a 6-a condică de contabilitate pen-

tru desfacerea acestor cărți, în care să se înregistreze de către secretarul contabil, numărul cărților didactice ce se vor trimite spre desfacerea D-lor profesori, sau altor particulari după cerere, costul exemplarilor, după felul cărților, și data predării lor din depositul tipografiei; ca prin această condică să cunoscă Ministerul profitul ce-l poate aduce tipărirea acestor cărți, în raport cu cheltuelile de întreținere ale aședămintului.

Art. 7. Banii ce se vor primi din vânzarea cărților didactice de la profesorii din județe, de la librării sau particulari în cursul unei luni, se vor păstra de Director până la finele lunii, și la începutul fiecăreia lună îi va înainta imediat la casa tesaurului, înregistrând în condică de contabilitate No recepsei ce va primi de a lor predare

Tot de odată va trimite și Ministerului un conspect de banii ce au primit, precum și de ceea ce are a mai primi după numărul cărților ce au expediat, spre a se lua dispozițiunile pentru refuzarea lor

Tipărirea cărților bisericesti.

Art. 8. Aceste cărți se vor tipări după ordonanțele Santei Mitropolii, sprijinite de D Ministru al Cultelor

Art. 9. Se va ține pentru dinsele aceeași contabilitate prevădută în Articolele 3, 4, 5, 6 și 7 de mai sus pentru cărțile didactice

Art. 10. Predarea lor de la depositul central al Tipografiei se va face numai către Sf Mitropolie, de la care se va cere și prețul costului lor

Pentru tipărirea particulare

Art. 11. Tipărirea particulare se vor primi la Tipografia Statului, numai când lucrările ordonate de Stat nu vor fi în număr mare, și Directorul Tipografiei pe a sa responsabilitate este dator a primi negreșit asemenea tipării când va fi timp ca să aducă o ușurare cheltuelilor aședămintului, precum și a le îndeplini cu totă esactitatea și acurateța cerută la acest casu, însă Directorul va avea în vedere dispozițiile Art . . . din legea de presă

Art. 12. Ori-când se vor putea primi asemenea tipării, Secretarul Contabil va încheia contract între Direcția Tipografiei și particular, în care se va prevedea No. exemplarilor de tipărit, prețul tiparului, precum și al hârtiei, luând de basă prețul cu care s'a aprovizionat de Stat, fără însă să se cuprindă în asemenea contracte termene precise pentru finitul tipării, ca în casu de urgente trebuițe ale Statului. să se pôtă întrerupe tipărirea celor particulare, fără a avea Mioisteriul vre-o responsabilitate cătră contractul particular

Art. 13. Contractele se vor face în numer îndoit și se vor subscrie de particularul tipăritor, Directorul, și se vor contra-semna de Secretar, din care unul se va alătura la tabloul conturilor de lu-

nă și altu va rămânea în cancelaria Direcției, spre a servi pentru generalele socotelii anuale.

Art. 14. Se va înființa o a 7-a condică șnuruită și sigilată în care se va înregistra de Secretarul Contabil tipările de asemenea natură, și în care se va așeza numele tipăritorului particular, titlu cărții și celelalte, cu un cuvânt un extract din contractul încheiat, ca prin acest mod Ministerul să pǎtă cunoște cu tǐtă esactitatea folósele ce póte trage și din asemenea tipări.

Art. 15. Banií ce se vor aduna din aceste contractări se vor înainta de către Directoru la casa tesaurului tot dupě prevederile de la partea II.a Art. 7 de mai sus.

PARTEA III.

Dispoziții Generale.

Art. 1. Directorul este datorú a trimite Ministeriului pe fiecare săptămână un raport detăiat de starea aședimentului, lucrurile ce au îndeplinit, de presința lucrătorilor, de buna întreținere acelor óece elevi, precum și de orí ce alte împrejurări ivite în cursul săptămânei.

Art. 2. La finele fie-cării luni va trimite compt esact de tot felul de venituri și chieltueli ale aședimentului, precum și un conspect de tipărirea făcute pe lună.

Art. 3. Iar la finele anului se va trimite comptul general de veniturile și chieltelele aședimentului pe anul întreg, din preună cu condicele de contabilitate spre verificare.

REGULI

dupe care au a urma Impiegații de la Tipografia Statului.

Disciplina din Întru.

§ 1. Numerul Impiegaților stabili de la Tipografia Statului precum și lefile acestora se vor face prevădute în Statul de pe fiecare lună

Acești Impiegați se vor denumi de către Ministeriú pe lingă recomendația Direcției, și dupě cum va cere trebuința, avind aceștia a se bucura de asemenea drepturi ca și alți Impiegați în serviciul Statului.

§ 2. Orele destinate pentru lucru la Tipografia Statului sunt: dimineața de la 7 pină la 12 ore, dupě prând de la 2 până la 7 ore, în care timp de lucru, fie-care este datoriu a stăruí în îndeplinirea lucrării sale. Și la cas de urgenția lucrătorii Tipografiei vor fi da-

tori a lucra și peste orele destinate pentru lucru, după cum va cere trebuința, mai cu seamă la Monitoriul Oficial

Dumineca și în sărbătorile împărătești este vacanță

§ 3. Capii lucrătorilor avind locuința lor în localul Tipografiei, sunt deosebit însărcinați a ține o surveghere perpetuă asupra lucrătorilor, ca fieși-care se-și împlinescă cu scumpătate datoriile sale, și ca se nu îngăduie ca acești lucrători să se adune la o laltă de conversație, ci se urmeze regulat césurile destinate pentru lucru. Acești Capii au se de adjutoriū celor mai novici în lucrările lor, și vor purta o listă de prezență și absența lucrătorilor, care listă este a se presenta tot d'anna pe di Directorului său Secretarului, spre a se putea lua pe dată măsurile necesarii în casă de trebuință.

§ 4. În orele distinate pentru lucru, nu va fi ertat lucrătorilor a sta în conversație cu vre-un particulariū mai mult de 5 minute, pentru care sfirșit este a se afișia pe ușia Tipografiei următoarea regulă:

• Ori-cine va intra în această Tipografie în orele de lucru, este propriu a conversa cu lucrătorii mai mult de 5 minute, pentru ca se nu se intrerupă aceștia din lucrările lor.

§ 5. Ori-ce lucrătoriū va lipsi de la lucru, fără a face cunoscut Direcției, sau cel puțin Capului de lucrători, trebuința ce'l silește a lipsi pentru o oră sau cel mult două, aceluia i se va popri din lăfă îndoit pe cit a lipsit, care popriri se vor aduna, făcându-se un paragraf, din care sumă apoi se vor respăti de către Direcție; cel-ce vor lucra peste orele de lucru ficsate în acest Regu-lament; cră după o absență nebine cuvântată de la lucru mai mult de 3 zile, acest Impiegat, și mai cu seamă cind a dat mai multe dovedi de asemenea negligență în serviciul tipografic, se va încunosciința Ministeriului, recomandand tot-de-o-dată un altul în locu.

§ 6. Aședători de litere, fie-care va fi respundător de corecturele ce vor scôte, asemenea de aședarea tablelor în mașini sau presa, căci ori ce stricare de hârtie se va pricinui din aceste cause, va privi pe seama aceluia, care a scosū corectura, sau a aședat tablele.

§ 7. Mașiniștii și tipăritorii sunt datori, fie-care în parte, a fi cu băgare de seamă asupra tipărireii, spre a întimpina ori ce stricăciune, ce s'ar ivi la hârtie, numărind hârtia esact, și tipărint numai suma ce i se va face cunoscută de către respectivul Capū de lucrători, căci la din contra, hârtia stricată la mașini și teascări din negligență, sau vor tipări mai mult, ca pe cât cere trebuința, costul acelei hârtii stricate, va privi pe seama aceluia la care mașină sau tescū s'a tipărit

§ 8. Pentru îngrijirea și ținerea obiectelor din Tipografie în bună stare, precum și pentru curățenia localurilor, vor fi Capii lucrătorilor responsabili.

§ 9. Îngrijirea pentru încăldirea și iluminarea localurilor, amésurat trebuințelor ce se cer, privește pe Capii lucrătorilor; aceștia vor numi dupe trebuință dintre rotari pentru acest serviciū.

§. 10. Lemnele de foc, destinate pentru localurile Tipografiei vor sta sub îngrijirea, păstrarea și responsabilitatea Capilor lucrătorilor, cari vor fi surveghéți de Direcție.

§. 11. Dacă un impiegat al Tipografiei Statului s'ar boinăvi, și nu ar fi în stare să și caute sănătatea, Direcția Tipografiei va face pașii cuviincioși la unul din spitalele Statului pentru priimirea acestuia în Spital.

§. 12. Depărtarea lucrurilor, a hârtiilor sau ori ce obiecte din localul Tipografiei, fără permisia Direcției, este sub grea răspundere poprită.

§. 13. Direcția este autorisată de a propune pe lucrătorii diligenți Guvernului spre a se trece în o tréptă mai înaltă a plăței, precum și a se reduce tratamentul celor ce vor dovedi neglijență.

§. 14. Tóte dispozițiunile, care privescú la disciplina lucrătorilor Tipografilor, se vor tipări și afișa în localul Tipografiei.

REGULAMENT

Pentru serviciulú vătășeilorú sătesci¹⁾.

I. Vătășeii sătesci suntú înființați pentru a face serviciul de trebuință în administrația și poliția rurală.

Ei se plătescú de către sate, și suntú dați sub nemijlocita așcultare a Consiliilor sătesci.

II. Acești vătășei se alcătuescú de bună voe, pe un termen de la trei, până la cinci ani, și nici o dată mai puțin de cât pe trei ani.

III. În acest termen, ei nu se pot retrage din serviciú, decât pentru infirmități (nevolnicii), pentru îngrijirea copiilor lor, dacă ar rămânea fără mumă și alte asemenea grele casuri.

IV. Vătășeii sunt chemați în serviciú cu rëndul, fie-care pe termen de o săptămână; în cas ánsé de nevoie, ei se pot chema mai mulți și chiar pe toți o dată.

V. Îndatoririle acestor vătășei sunt următoarele:

a). De a purta tóte hârtiile de corespondență între Comună și Sub-prefectura de plasă, precum și de a face serviciul poștei între aceste localități.

b). De a chema și a înfățișa la Consiliú pe acei ce ar fi de trebuință să se înfățișeze.

c). De a aduce întru împlinire tóte hotăririle și dispozițiile Guvernului, recomandate Consiliului spre aplicație, precum și acelea eșite chiar din chibșuintele Consiliului, în privința drepturilor reciproce dintre locuitori cu proprietatea, și alte osebite casuri.

d). De a priveghea obiectele sequestrate în coprinsul cumunei și a moșiei pe care ea este aședată.

¹⁾ Sancționatu prin decretulú cu No. 25,714, din anul 1863.

e). De a da tot cuviinciosul ajutor perceptorului întru împlinirea contribuțiilor fiscale și comunale.

f). De a priveghea buna păstrare a magasiilor de rezervă, a îngrăditurilor și șanțurilor țarinei, a împrejurimilor (îngrăditurilor) bisericeii, cancelariei sătesce și a școlei, asemenea păstrarea poduri, lor și a căilor de comunicație, a fontanelor, a adăpătoarelor de vite, a plantațiilor, precum și ori-ce este lucru comunal.

g). De a îngriji de vitele ce cad de pripas și de acelea ce se închid la ocolul (oborul) comunei pentru ispășe.

h). De a urmări pe acei dintre tinerii cari ar dosi de recrutație și a-i aduce la consiliu.

i). De a arăta îndată Consiliului ori-ce știință ar lua în privința liniștei și a siguranței satului.

j). De a priveghea purtările locuitorilor sub prepus, acelor ce petrecu afară din sat, precum: cârciumari, pădurari, prisacari (stupari), păstori de vite și alți oameni fără statornicie, și îndată ce ar simți ceva de bănuială asupra, de a raporta Consiliului.

k). De a cerceta, cât se poate mai adese, locurile publice și locurile sub prepus.

l). De a lua știință despre streinii necunoscuți, ori vagabonți, ce ar veni să se adăpostescă prin astfel de locuri.

m). De a culege și a lua toate lămuririle putincioase asupra crimelor și delictelor (vinovățiilor) de ori și ce fire, precum și asupra faptuitorilor și a complicilor (părtașilor) și de a le face cunoscute Consiliului sătesc.

n). De a căuta și de a goni pe făptuitorii de rău.

o). De a pune mâna pe toate fețele prinse în uneltire de delict (vinovăție) sau urmărite de strigătul public.

p). De a pune mâna pe toate fețele aflate cu arme însingerate, sau cu alte asemenea văditore crimei.

q). De a adeveri întâmplările de dări de focuri, prădăciuni, omoruri și despre toate crimele ce lasă urme dupe dăsele, asemenea și pentru morții găsiți sau scoși din apă, și de a raporta Consiliului sătesc.

r). De a împrăștia ori-ce adunări înarmate și acele considerate ca resvrătitoare și de a pune mâna pe toate fețele învinovățite.

s). De a împrăștia ori-ce adunare sgomotosă de pe strade și locuri publice, chiar și neînarmată, mai întâiu prin sfătuire, prin indemnuri grainice și în fine, la nevoie, prin desvélirea puterei armate, treptat, dupe trebuința și mărimea împrejurărilor; acesta însă dupe înadins ordin a Consiliului comunal.

t). De a pune mâna pe toți acei ce s'ar găsi făptuind bătăi, sau silnicii împotriva siguranței persónelor și a proprietăților.

u). De a aduce înaintea Consiliului pe aceia ce s'ar găsi tăind sau ciontind copacii plantați în grădini, pe marginile drumurilor, sau stricănd proprietatea cui-va.

v). De a prinde pe toți aceia ce, din nebagare de sémă, din

neingrijirea, din repediciunea saü nãravirea vitelor lor, saü in orî ce chip, ar fi rãnit pe cineva saü ar fi fãcut vre o stricãciune.

x). De a ocroti agricultura și de a pune mãna pe orî și ce fațã s'ar afla fãcãnd stricãciune in țarinî, pãduri, nãruind zidurile, ingrãditurile, saü șanțurile, chiar și dacã delictete (vinovãțiile) aceste nu vor fi insoțite de furtișaguri.

y). De asemenea a pune mãna pe acei ce vor fi prinși furãnd pome saü alte produse de pe un pãmẽnt cultivat.

z). De a ocroti comerciul, dãnd tãtã siguranța putinciosã neguțãtorilor, meșterilor și tuturor acelor fețe pe care comerciul, industria și trebuințele lor 'i nevoescũ sã cãlãtorescã.

a II). De a se ținea in apropiere de adunãrile mari de ómenî, ce se fac la iarmaróce (bãlciri), serbãtori și alte ceremonii, pentru a ținea buna rinduielã și liniștea; iar cãtre serã, de a fi de strějã pe drumurile și cãile de prin prejur, pentru a ocroti înturnarea particularilor și a neguțãtorilor ce vor fi mers la acele adunãri.

b II). De a opri și duce la Consiliul comunal pe desertori, și pe militarii ce nu vor avea biletele de drum saü de congediũ in regulã.

c II). De a priveghea pe cerșetorii vagabonđi și ómenii fãrã cãpãtãiu, asemenea de a aresta pe cerșetorii acolo unde cerșetoria este opritã.

d II). De a pune mãna pe acei ce ar ținea prin sale și cãrciumi, in iarmaróce (bãlciri) și țile de tãrguri, jocuri de norocũ și alte jocuri amãgitoare, oprite de lege.

e II). De a escorta pe prinși invinovãțiti saü osinditi, privind tot-d'auna puterea pazei dupe numerul prinșilor și dupe greutãțile ce le ar putea prileji ducerea lor de la un locũ la altul.

f II). De a urmãri și prinde pe hoții ucigași, scãpați din inchisori, desertori și alte fețe pentru care sunt date ordine de prindere, cerẽnd pentru acestã la trebuințã ajutorul sãtenilor și a orî cãror ómenî s'ar gãsi mãi in apropiere.

VI). La presupunere cã o fațã ce urmẽzã a fi arestatã saü invinovãțitã de vre o crimã saü delict, aũ scãpatũ in casa vre unui particular, vãtãșeii pot numai sã incongiure și sã pãzescã casa de aprópe, pãnã ce se vor primi de la autoritatea competentã ordine pentru a se introduce in casã, spre a cãuta și a ridica pe vinovatul.

VII). Ori și ce faptã a vãtãșeilor ar jigni pe locuitori in in-trebuințarea legiuitelor libertãți, este o pãșire peste mãrginile puterei incredințate lor.

VIII). Afarã de cel ce se va gãsi chiar in uneltirile faptei (vinã vegheatã), vãtãșeii nu pot rãdica saü aresta pe nici o fațã, de cãt numai din formalnic ordin al Consiliului sãtescũ saü al Sub-prefectului.

IX). Vãtãșeii sunt cu tãtũ opriti de a in-trebuințã bãtãi cãtre orî și cine.

X). In casũ de abatere de la regulile statornicite in cele trei paragrafuri de mãi sus, vãtãșeii vinovați sunt trimiși in judecatã.

XI. Pentru greșeli mai mici, rea purtare, și necapacitate, vătășii sunt schimbați și înlocuiți cu alții, dupe o înadinsă hotărâre a Consiliului comunalu, prin unită înțelegere cu comandirul respectiv.

XII. Acel ce batjocorește pe vătășei în împlinirea datoriilor lor, cu fapta saă cu cuvântul, se dă în judecată.

XIII. La cas de năvălire asupra vătășeilor aflați în împlinirea datoriilor lor, ei pot să cêră ajutor de la persoanele ce ar fi de față, atât spre respingerea năvălirii, cât și spre asigurarea împlinirii ordinilor.

XIV. Vătășii sunt cu totul opriți a întrebuița puterea armelor, afară numai la următoarele două împrejurări:

a. Când se îndrêptă asupra-le loviri și silnicii.

b. Când sunt în neputință a apêra în alt chip postul saă persoanele ce le sunt încredințate, saă când năvălirea și împotrivirea nu pot fi respinse în alt mod de cât numai prin întrebuițarea armelor.

XV. Pe lângă cele mai sus prevêdute, vătășii pot și sunt datori, dupe dispoșițiile Prefecturilor și a Sub-prefecturilor respective, a se aduna și afară din comunele lor ori când vor fi chemați și în următoarele generale serviciuri, precum, de pildă: la paza bôlei de vite, stârpirea locustelor, urmărirea hoșilor, poliția drumurilor, și în deosebii la tôte casurile cerute de siguranța publică și paza Terrei. În asemenea serviciu însă vătășii nu pot fi ținuți sub-arme, mai mult de cât o septămână, când negreșit se vor schimba cu alții. Țiinduse mai mult sub arme, li se va da pe fie care și câte un lei.

XVI. Sub nici un cuvânt vătășii nu pot fi sustrași din serviciu pentru care sunt destinați și întrebuițați, în afaceri particulare

XVII. Tôte cele privitoare la instrucție, disciplină, armătură și echipementul vătășeilor. sunt prevêdute în osebit regulament al Ministeriului de Resbel.

Lit. A.

INSTRUCȚII

pentru chipul scrierei născuților, căsătoriiților și morților în condicele de acte civile.

(Estract din Regulamentele organice ale Munteniei și Moldaviei, precum și dispoșițiile Decretului Domnescu sub No. 783, din 10 August, anul 1863).

Regule Generale.

Art. 1. Tôte întimplările de născeri, căsătorii și morți, ce vor urma între locuitorii de ori ce religie, așezați saă numai trecători prin comunele sătene și orășene ce se află în România, trebuie să se scrie în condicele de acte civile ale Terrei.

Art. 2. Scrierea născuților, căsătoriiților și morților de religi ortodocșă se va face de către preoții bisericelor însărcinați cu

cesta de către Chiriarii Eparhiilor; iar acelora de riturile romano-catolică, luterană, calvină, armână, lipovană și israelită se va face de către funcționarii lor bisericești sau civili, ce vor fi însărcinați cu această lucrare.

Art 3. Condicele pentru scrierea actelor civile se pregătesc de Guvernă prin Ministerul din Întru (Direcția Oficiului Statistic).

Numai casurile (intimplările) scrise în aceste condici se vor lua în considerație de către Tribunalele de Justiție și autoritățile civile ale Țerei, atât pentru cei de religie ortodoxă cât și pentru cei de alte rituri străine ce vor fi născuți, căsătoriți sau morți în România

Art 4. Condicele pentru scrierea actelor civile cuprindă 3 părți sau 3 feliuri de registre:

- a) registrul pentru născuți,
- b) registrul pentru căsătoriți,
- c) registrul pentru morți

Art 5. Condicele de acte civile se dau pe fie-care an în număr îndoit fie cărei biserici de rit ortodox, precum și fie cărei comunități de altă religie, prin Prefecturile locale

Art. 6. Tote condicele actelor civile sînt șnuruite și pecetluite de Prefecturile locale

Art 7. Scrierea fie-cărui născut, căsătorit și mort se va face în amîndouă condicele de odată

Art. 8. Scrierea în condici trebuie să fie curată; este oprit sub cea mai grea pedeapsă ori ce dresătură sau răsătură asupra celor scrise

Dacă preotul va face vre o greșală, în timpul când scrie, trebuie să facă tot atunci îndată îndreptare numai cu condeiul, deslășind în josul condicii pricina acelei greșeli, și când s'a îndreptat.

Art 9. Preoții de rit ortodox, precum și funcționarii bisericești sau civili ai celor-lalte rituri, însărcinați de Chiriarii (Episcopii) de cari atîrnă, cu scrierea născuților, căsătoriților și morților în condicele de acte civile, cari nu vor îndeplini și nu vor păzi regulile statornicite prin aceste instrucții, pentru adevărata scriere a actelor civile, sau vor cuteza să ceară vre o plată pentru darea adeverințelor (biletelor) de naștere și botez, vor fi învinovați și judecați ca abusatori de autoritatea ce le este încredințată

Chipul scrierei în condicele de acte civile

Scrierea născuților și botezaților.

Art 10. Ori care preot va boteza un prunc, este dator ca să scrie îndată fapta nașterii și botezului în condica de acte civile, în chipul următor:

Va deschide condica la registrul pentru născuți și botezați și va scri:

- a) în rubrica 1-ca numărul botezului.

b) în rubrica a 2 anul, în a 3 luna și în a 4 ziua în care s'a născut pruncul.

v) În rubrica a 5 va pune semnul (1) dacă pruncul va fi băeat născut din părinții cununaiți, iar dacă va fi fată, va pune semnul (1) în rubrica a 6; dacă însă pruncul va fi născut din părinții necununaiți, atunci de va fi băeat va pune semnul (1) în rubrica a 7 și dacă va fi fată va pune semnul (1) în rubrica a 8-a.

g) Dacă o femeie a născut de o dată două copii, va pune în rubrica a 9-a cifra (2), dacă a născut trei copii de o dată va pune cifra (3) în rubrica a 9-a.

d) Dupe ce va face scrierea de mai sus, preotul va lua sēma dacă pruncul ce a botezat are vre un beteșugū, și dacă are vre unul, atunci va scri cu slove tot în rubrica a 9-a felul beteșugului ce are

e). În rubrica a 10-ea va scri numele orașului, tîrgului său al satului în care s'a născut pruncul

j) În rubrica a 11-ea va scri numele și familia (pronumele) și meșteșugul său chipul cu care trăiescū părinții pruncului, sau la întimplare de a nu se putea ști pentru amândouă părinții, va pune numai pe al mamei

z) În rubrica a 12-a va însemna luna, și în rubrica a 13 ziua în care s'a născut pruncul

i). În rubrica a 14-ea va scri numele ce s'a dat pruncului la botezū. (numele trebuie scrisū întregū și lămurit ca să se pōtă ceti de orī cine).

k) În rubrica a 15-ea va scri numele și familia (pronumele) nașului său a nașei ce a botezat pruncul

l) În rubrica a 16-ea va iscăli preotul care a sēvirșit botezul, nașul său nașa, precum și părinții pruncului, (de vor fi de fată).

m) Dacă nașul său nașa și părinții nu vor ști să scrie, atunci vor pune degetul înaintea numelui lor (care se va scri de preot).

Art. 11 Ori-care preot va sēvirși un botezū este dator ca să dea adeverință (bilet) de naștere și de botezū

a) Adeverințele (biletele) de naștere și botezū se vor da preoților pe fie care anū de o dată cu condicele de acte civile.

b). Scrierea se va face în adeverință tot de către preot, care va împlini locurile gōle din biletul tipărit, scriindū anul, luna, ziua, numi-rea orașului, tîrgului său a satului, a plasei (ocolului) și a Județului în care s'a născut pruncul; va scri numele mamei ce'l a născut și a tatălui copilului; la cuvēntul pruncū, de va fi băeat, va adăogi *ă*, iar de va fi fată, va adăogi *ă*: asemenea și la cuvāntul *secsul*. de va fi băiat, va scri *bărbătescū*, iar de va fi fată, va scri femeese; va scri apoi numele ce s'a dat copilului la botezū, numele și familia (pronumele) nașului său a nașei, și în sfirșit va scri cu slove anul, luna, ziua, orașul, tîrgulū său satul, plasa și Județul în care va da acea adeverință (bilet), numărul curent din condica de acte civile, și apoi se va iscăli de preotul care a sēvirșit botezul și se va adeveri de autoritatea civilă prin iscălirea și punerea pe-

ceței, în orașele cele mai mari de către Sub-comisarul de culori (despărțiri) din cuprinsul cărora se află biserica în care s'a botezat pruncul, în ținuturi de către polițaiul sau comisariul polițienești, și în comunele rurale (sătești) de către notariul (scriitorul) comunei

v) Când preotul va boteza copii gemeni, este dator a da atâtea adeverinți câte suflete va boteza

g). Adeverințele de naștere și circumcizie (țțere împregiur) pentru israiliți, se vor scri de către mohel (preot israilit); acele adeverințe i se vor da tot de Guvernă pe fie-care ană de odată cu condicele de acte civile.

Scierca căsătorilor.

Art. 12 Oră care preot, înainte de a săvirși o cununie, este dator să observe dacă biletul de cununie (peciul) dat de către autoritatea bisericească, este adeverit și de către autoritatea civilă, adică, în orașele cele mari de către Sub-comisarul de Culori (despărțiri) din cuprinsul cărora se află biserica; în orașele cele mici și ținuturi de către Polițaiul său Comisarul polițienești, iar în comunele rurale (sătești) de către scriitorul sfaturilor sătești, și numai când biletele vor fi întovărășite de asemenea adeverire, preotul este imputernicit a face cununia.

Art. 13. Indată dupe săvirșirea cununiei, preotul este dator a începe să scrie întâmplarea în condica de acte civile pe care o va deschide la registrul al doilea pentru *cununași*, și va scri în chipul următoriu:

a) În rubrica 1-ea se scrie numărul cununiei ce urmăză.

b). În rubrica a 2-a se scrie anul, în a 3-a luna și în a 4-a țină în care s'a făcut cununia.

c). În rubrica a 5-ea se scrie No biletului (peciului), în a 6-a luna și în a 7-ea țină în care s'a dat peciul de cununie.

g). În rubrica a 8-a se scrie numele, familia și meșteșugul său chipul cu care trăiește mirele.

d). În rubrica a 9 a se scrie adevărata virstă a mirelui.

e) În rubrica a 10-ea se pune semnul (1) dacă mirele se cunună pentru întâia dată, dacă se cunună de a doua oară, să pune semnul (1) în rubrica a 11-lea; iar dacă se cunună de a treia oară, atunci semnul (1) se va pune în rubrica a 12-a

j) În rubrica a 13-ea se scrie numirea orașului, ținutului său a comunei sătești în care locuește mirele

z). În rubrica a 14-ea se scrie numele și familia miresei și meșteșugul său chipul cu care trăiește tatăl, muma sau chiar ea singură.

i). În rubrica a 15-a se scrie adevărata virstă a miresei.

k). În rubrica a 16-a să pune semnul (1) dacă mireasa să cunună pentru întâia dată, dacă se cunună de a doua oară, se pune semnul (1) în rubrica a 17-a, și dacă mireasa se cunună de a treia oară, atunci se pune semnul (1) în rubrica a 18-a.

l) In rubrica a 19-a se scrie numirea oraşului ţirgului, sau a comunei sateşti în care locueşte mireasa.

m). In rubrica a 20-a se scrie numele şi familia nunului şi a nunei, precum şi a oraşului, ţirgului sau comunei sateşti în care locuesc ei

n). In rubrica a 21-a se va iscăli preotul care a sêvirşit cununia, precum şi părinţii şi nunii; iar neştiind a scri vor pune numai degetul înaintea numelui lor, ce se va scri de preot.

Scierea morşilor.

Art 14 Preoţii nu potŭ sêvirşi o înormintare pînă mai înainteŭ nu vor fi imputerniciţi cu biletul autorităţilor civile.

Art 15 Indată dupe sêvirşirea unei înmormintării, preotul este dator ca să începă a scri întâmplarea morşii în conдика de acte civile, pe care o va deschide la registrul al treilea pentru morşi şi va scri în chipul următorii:

a). In rubrica 1-ea să pue No. următor al mortului.

b). In rubrica a 2-a să însemne anul, în a 3-a luna şi a 4-a ziua în care a încetat din vieţă mortul.

v). In rubrica a 5, 6, 7, 8 sau a 9-a, să scrie cu cifre vîrsta adevêrată în care a fost mortul când a încetat din vieţă şi dacă este de parte bărbătêscă.

g). In rubrica a 10-a să pue semnul (1) dacă mortul a fost de parte bărbătêscă, fără deosebire de vîrstă sau fel de môrte.

d). Dacă mortul a fost de parte femească, atunci va urma tot dupe povătuirea de la litera v, cu deosebire numai că vîrsta môrtei o va însemna cu cifre în rubrica a 11, 12, 13, 14 sau a 15-a

e). In rubrica a 16-ea să pue semnul (1) la ori ce mort de parte femească, fără deosebire de vîrstă sau fel de môrte.

j). In rubrica a 17-ea se va scri pricina din care a încetat din vieţă mortul, adică de a murit din pricină de bôlă sau de môrte silnică, de pildă, de ucidere, bătaie, otravă, înecare şi altele

z). In rubrica a 18-ea va scri numele, familia, meşteşugul sau chipul cu care a trăit mortul, asemenea şi oraşul, ţirgul sau comuna în care a locuit.

i). In rubrica a 19-ea se va scri numirea oraşului, ţirgului sau comunei sateşti în care a încetat din vieţă mortul.

k). In rubrica a 20-ea va scri numirea oraşului, ţirgului sau a comunei sateşti în care s'a îngropat mortul.

l). In rubrica a 21-a să pue semnul (1) dacă mortul este un prunc de parte bărbătêscă născut mort, iar de va fi de parte femească, atunci să pue semnul (1) în rubrica a 22-a.

m). In rubrica a 23-ea să pue semnul (1) dacă mortul va fi băeat nebotezat, iar de va fi fată nebotezată, să pue semnul (1) în rubrica a 24-a.

n). In rubrica a 25-a să însemne cu cifre, la câte zile dupe naştere a încetat din vieţă pruncul nebotezat.

o). Dacă mortul a fost pruncu născut din părinți cununați, să pue semnul (1), în rubrica a 26-a, iar de va fi din părinți necununați, să pue semnul (1) în rubrica a 27-ea.

p). Dacă pruncul mortu va fi născut gemenu, atunci să pue semnul (1) în rubrica a 28-a.

r). Și în sfirșit în rubrica a 29-a, să iscălească însuși preotul care a sêvirșit înmormintarea.

Chipul facerei extractului (prescurtărei) de acte civile.

Art. 16. Preoții de rital ortodocsu, precum și funcționarii bisericesci sau civili ai celor-lalte rituri eterodocse, cari sîntu însărcinați cu ținerea condicelor și scrierea întimplărilor civile, sîntu datorii ca, la sfirșitul fie-cării trilunii, să facă un extractu (prescurtare) de tôte întimplările civile ce au scrisu în condici în cursul unei trilunii.

Art. 17. Estractele cuprinse în Art. 16 se vor trimite de către însărcinații cu scrierea în condici, pină la 10 zile dupe expirarea fie-cărei trilunii, adică: la 10 Aprilie, 10 Iulie, 10 Octomvrie și 10 Ianuarie; însă preoții de rital ortodocsu vor trimite estractele către protopopii de cari atîrnă, iar funcționarii bisericesci sau civili ai celor-lalte rituri străine, vor trimite estractele de dreptul către Prefecturile locale.

Art. 18. Estractele se vor face în modul următoriu:

Se va aduna în condica de acte civile numărul născuților, căsătoriților și morților ce au urmat în o comună mahala sau parohie în cursu de trei luni, și sumele totale ale acestor trei întimplări, se vor scri în o singură linie pe o colă din estractele tipărite ce se trimit însărcinaților cu scrierea condicelor înadins pentru acêsta.

Înteu va incepe să scrie la titlul, în *deșertul* 1-iu, rital pentru care se face extractul; în *deșertul* al 2-*ca* va pune trilunia pentru care se face extractul. adică, dacă cifrele adunate sîntu pentru lunele Ianuarie, Fevruarie și Martie, atunci va pune cifra 1, dacă sîntu pentru lunele Aprilie, Maiu și Iunie va pune cifra 2, dacă sîntu pentru lunele Iulie, Augustu, și Septemvrie, va pune cifra 3, și dacă sîntu pentru lunele Octomvrie, Noemvrie și Decemvrie, va pune cifra 4; în *deșertul* al 3-*ea* va pune anul; în *deșertul* al 4-*ea* va scri comuna, tirgul, comunitatea și (în orașele mari) mahalaoa pentru care se face extractul; și în *deșertul* al 5-*lea* va scri județul în care se află acea comună sătêscă sau orașenêscă, mahala sau comunitate pentru care se face extractul.

*Rubricile din partea 1-*ca* pentru născuți.*

a). În rubrica 1 a extractului va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 5-*ca*, din registrul pentru născuți.

- b). în rubrica 2 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 6-a din registrul pentru născuți.
- v). în rubrica 3 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 7-ea, din registrul pentru născuți.
- g). în rubrica 4 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 8-a, din registrul pentru născuți.
- d). în rubrica 5 va pune suma băcților născuți gemeni, culegându-i din rubrica a 9-a registrului pentru născuți.
- e) în rubrica 6 va pune suma fetelor născute gemene, culegându-le din rubrica a 9-a a registrului pentru născuți;
- j) în rubrica 7 va pune suma copiilor fără deosebire de sexuri ce s'au născut cu vre un beteușug, culegându-i tot din rubrica a 9-a a registrului pentru născuți.

Rubricile din partea a 2-a pentru căsătoriți.

- z) În rubrica 8 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 10-ea din registrul pentru căsătoriți.
- i) în rubrica 9 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 11-ea din registrul pentru căsătoriți.
- k) în rubrica 10 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 12-ea din registrul pentru căsătoriți.
- l) în rubrica 11 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 16-ea din registrul pentru căsătoriți.
- m) în rubrica 12 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 17-ea din registrul pentru căsătoriți.
- n) în rubrica 13 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 18-ea din registrul pentru căsătoriți; va observa apoi ca suma rubricelor 8, 9 și 10 din extract să nu fie mai mare sau mai mică de cât suma rubricelor 1, 12 și 13.

Rubricile din partea a 3-a pentru morți.

- o) În rubrica 14 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 5-ea din registrul pentru morți.
- p) în rubrica 15 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 6-a din registrul pentru morți
- r) în rubrica 16 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 7-ea din registrul pentru morți.
- s) în rubrica 17 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 8-a din registrul pentru morți.
- t) în rubrica 18 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 9-a registrului pentru morți.
- u) în rubrica 19 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 10-a a registrului pentru morți; această sumă nu va putea fi mai mare sau mai mică de cât suma rubricelor 14, 15, 16, 17 și 18 din acest extract.
- f) în rubrica 20 va pune suma ce va eși din adunarea rubricii a 11-a din registrul pentru morți.

x) în rubrica 21 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 12-ea din registrul pentru morți.

ț) în rubrica 22 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 13-ea din registrul pentru morți.

c) în rubrica 23 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 14-ea din registrul pentru morți.

ș) în rubrica 24 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 15-ea a registrului pentru morți.

șt) în rubrica 25 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 16-ea a registrului pentru morți; această sumă nu va putea fi mai mare sau mai mică de cât suma rubricelor 20, 21, 22, 23 și 24 din acest extract.

ă) în rubrica 26 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 21-a a registrului pentru morți.

i) în rubrica 27 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 22-a a registrului pentru morți.

g) în rubrica 28 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 23-a a registrului pentru morți.

ia) în rubrica 29 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 24-a a registrului pentru morți.

io) în rubrica 30 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 26-a a registrului pentru morți.

iu) în rubrica 31 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 27-a a registrului pentru morți.

y) în rubrica 32 va pune suma ce va eși din adunarea rubricel a 28-a a registrului pentru morți.

Art. 19. Extracțele făcute în chipul aretat mai sus se vor iscăli de către persoanele însărcinate cu scrierea întâmplărilor în condicele de acte civile, punându și pecetea bisericeii ritului ce privește, și se vor înainta cu grabă autorităților cuprinse în Articolul al 17-ea din aceste instrucții.

Art. 20. Persoanele însărcinate cu scrierea celor trei întâmplări în condicele de acte civile, cari nu vor îndeplini cu sfințenie scrierea dupe povățuirea dată prin această instrucțiune și nu vor păzi îndatoririle ce li se punu, vor fi învinovați și judecați ca abătuti de puterea și încrederea publică ce li s'au dat.

Lit. B.

INSTRUCȚII

privitoare la îndatoririle ce au Protopopii din toate Chiriarihile spirituale din România, în privința înscrierii stărei civile.

Regule Generale.

Condicele de acte civile se pregătescu pe fie-care anu de către Guvernă, prin Ministeriulu de Interne, și se trimitu prin Pre-

fecturile respective fie-cărei biserici de ritulü ortodocsü, precum și tutulor comunităților de alte rituri, în ordinea următoare:

a) Câte două condici în care trebuie să se înscriă toate casurile de nașteri, căsătorii și morți întimplate în cursul de un anü în enoria fie-cărei biserici.

b) Câte patru esemplare table pentru facerea extractelorü de pe acele condici la finele fie-cărei treluii.

c) Câte un numărü de adevărınțe (bilete) de naștere și botezü, pentru a se da în mâna părinților pruncilorü ce se vor naște și se vor boteza.

Toate aceste vor fi predate la fie-care biserică, negreșitü pină la 1 Ianuarie, începutul fie-cărui anü.

Datoriile Protopopilorü.

Art. 1. Protopopii vor avea îngrijire de a alege și a numi pe unul din preoții aflați la fie-care biserică (unde suntu mai mulți, iar unde se află numai unul pe acela) cu însărcinarea primirei acestor acte, cu înscrierea casurilor de nașteri, căsătorii și morți, și cu păstrarea condicelorü de acte civile ale anilorü trecuți, aflate în arhiva fie-cărei biserici.

Art. II Pentru modul înscrierii în aceste condici de către preoții însărcinați, s'a făcutü o deosebită instrucțiune sub litera A, din care s'a trimisü fie-cărei biserici cite două esemplare.

Protopopul dar este dator a face ca acele instrucțiuni să fie bine înțelese de către preoții însărcinați cu înscrierea casurilor civile

Art. III. Protopopul este responsabilü către Guvernü pentru ori-ce rea întrebuintare sau lipsă a acestor acte, precum și pentru ori-ce înscriere abătütă din instrucțiunile sub lit. A, dacă nu va arăta la timpü Prefecturei locale asemenea abateri.

Protopopul este dator ca, ori când va face visitațiunile sale canonice în cursul anului, să observe dacă și înscrierile în condicele de acte civile se facü de către preoți cu totă esactitatea, după povătuirile date prin instrucțiunile menționate mai sus.

Art. IV. Toți preoții însărcinați cu înscrierea în aceste condici, sunt îndatorați ca la finele fie-cărei treluii să trimiță protopopulu un extractü dupe înscrierile făcute în condici, formulat dupe povătuirea ce se dă prin Art. 16, 17, 18 și 19 din instrucțiunea litera A

Aceste extracte trebuie să fie trimise de către preoții în termenü de dece zile dupe espirarea fiecărei treluii, adică cel mult la 10 Aprilie, 10 Iulie, 10 Octomvrie și 10 Ianuarie.

Art V. Protopopul priimind extractele, este datorü a observa dacă conținü toate sciințele trebuincioșe, conformü instrucțiunilor; dupe aceea, va face dupe dinsele un extractü sumarü (pe o singură linie) pentru totă circumscripțiunea sa.

Acestü extractü sumarü, este datorü protopopul a'l înainta Prefecturei județului, în termenü de două-deci zile, dupe espirarea fie-cărei treluii,

Art. VI. La finele fie-cărui an, cel mult pînă la 15 Ianuarie din anul următor, protopopul are îndatorire de a aduna condicele (în numărîndu) de pe la tôte bisericile, și dupe ce le va observa și se va încredința că înscrierea într'insele este complectă să alcătuiască o listă în numărîndu, în care se arête numele comunei, numirea hramului bisericeii și numărul condicelor ce a avutu, și se înainteze tôte condicele adunate din preună cu asemenea liste subscrise de Protopop. către Prefectura județului, cel mult pînă la 1 Februarie spre a le supune la verificarea Tribunalelor Justițiare din țeră.

Lit. C.

INSTRUCȚII

pentru îndatoririle Sub-comisarilor de culori (despărțiri) din orașele cele mari, a Polițailor și Comisarilor polițienesci din orașele mai mici și târguri și ale Scriitorilor comunali (de sate) în privința înscrierilor casurilor de nasceri, căsătorii și morți, întimplate în cercul populațiunei încredințată privegherei lor.

Pentru a nu se scăpa din vedere neinscrișu ver un casu de nascere, căsătorie și mörte în condicele de acte civile, care sunt încredințate preoților de pe la tôte bisericile aflate în țeră, se stabilescu următoarele dispozițiuni spre a se putea face un control acelor înscrieri.

Art. I. De la 1 Ianuarie anul 1864, fie-care Sub-comisarü de culore din orașele cele mari, fie-care Polițaiu sau Comisar polițienescü din orașele cele mici și târguri, și fie-care Scriitor comunel (de satü) este dator a înființa trei feluri de liste, dupe modelele aci alăturate sub No. 1, 2 și 3, în care trebuie să înscrie tôte casurile de nasceri, căsătorii și morți întamplate în cercul populațiunei încredințată vegherei lor.

Pe cât privește înscrierea casurilor de căsătorii, fiind că, dupe regulele astăzi în vigöre, nu se pöte săvirși o conunie pănă mai înteu nu va fi supusu biletul de conunie (peciul) și la visarea autorității civile, funcționarii numiți mai sus, nu au de cât ale înregistra în lista No. 2, fără a mai avea trebuința de relațiunea preotului respectivü.

Tot asemenea vor înregistra în lista No. 3 și casurile de morți, de öre-ce nici un preot nu pöte îndeplini o înmormintare fără prealabila învoire a autorității civile.

Pe cât privește însă casurile de nascere și botez, fiind-că preoții au facultate de a boteza în ori ce timpü și ori pe cine, fără de a avea trebuința de învoirea autorităților civile, prin osebite instrucțiuni s'a pusü îndatorire tatulor preoților ca de la 1 Ianuarie anul 1864, când vor săvirși asemenea acte de botez, să nu dea adeverința (biletul) legiuință în mâna părinților pruncului pînă mai înteu nu

va fi verificat cu sub-scrierea și sigilul cancelariei funcționarilor civili numiți mai sus.

Verificarea se face sub-scriind și funcționarul civil sub iscălitura preotului, și punind la colțul biletului sigiliul cancelariei sale.

Acești funcționari dar, când li se vor presenta spre verificare biletele de naștere și botez, să înscrie casurile în lista No. 1.

Art. II. Toți preoții însărcinați cu înscrierea în condicele de acte civile, fiind îndatorați ca la finele fie-cărei trilunii să trimită Protoiereilor respectivi câte un extract de toate casurile civile ivite în cursul unei trilunii, s'a pusă o nouă îndatorire numiților preoți de a nu înainta acele extracte, pînă mai înteu nu le vor controla cu cele trei liste ținute și de către funcționarii civili, ca, în casu de a se vedea vre o deosebire la No. casurilor, să se observe de unde vine acea deosebire și să se împlinescă înscrierea casului, acolo unde lipsesce, adică ori în condicele de acte civile ori în liste.

Art. III. Funcționarii civili cuprinși mai sus, dupe ce vor face verificarea esplicată în Art. II, la finele fie-cărei trilunii cu extractele ce trimită preoții, apoi, sunt îndatorați, ca la finele fie-cărui an să facă și dînsii un extract dupe listele No. 1, 2 și 3 de toți născuții, căsătorii și morții, urmați în cursul anului și să'l înainteze autorităților superioare, adică:

Sub-Comisarii de culori din orașele cele mari și Polițaii și Comisarii polițienesci din orașele cele mici și târguri, vor trimite acel extract d'adreptul către Prefectura locală; iar Scriitorii comunelor vor trimite extractele către Sub-prefectura locală.

Extractele cuprinse mai sus trebuie a fi înaintate negreșit pînă la 30 zile dupe expirarea fie-cărui an.

Art. IV. Sub prefecții, priimind extractele de la Consiliurile comunale, sunt datori a face dintr'însele un conspectu sumar pe plasă și a'l înainta Prefecturii pînă la 15 Februarie, dupe expirarea anului precedent.

Art. V. Funcționarii civili numiți mai sus, dovedindu-se că au neglijat înscrierea în liste a casurilor de naștere, căsătorii și morții, îndată ce ele se ivesc, dupe îndatoririle ce li se pun prin această instrucțiune, vor fi acușați și judecați ca abătuți de la îndeplinirea datoriilor funcțiunei ce le este încredințată.

INSTRUCȚII

privitoare pe Raportorii Statistice de județe.

Administrațiunea și vegherea asupra esactei înscrieri a stărei civile, adică: a înscrierii casurilor de născeri, căsătorii și morți în condicele de acte civile, dândusă, prin Decretul Măriei Sale Domnitorului No. 783, din 10 August, asupra Ministeriului de Interne (Oficiul Statistică), toate lucrările relative la acest serviciu public se pun în atribuțiunea Raportorilor Statisticii de județe.

Atribuțiunile Raportorilor Statisticii, în privința administrării și esactei înscrieri a stărei civile în condicele respective, se resumă de o cam dată în următoarele:

Art. 1. Condicile de acte civile ce sunt trebuincioase tutulor bisericilor din țară, din preună cu exemplarele pentru extracte și biletele ce trebuie a se da părinților pruncilor născuți și botezați, se vor pregăti și se vor trimite Prefecturilor respective la începutul fie-căruia an de către Ministeriul de Interne.

Art. 2. Raportorii Statisticii sunt datori a avea pregătite mai din vreme, prin înțelegere cu Protoierei respectivă, liste esacte de tot numărul bisericilor de ritul ortodocsă, precum și de alte rituri străine, cărora trebuie a li se trimite asemenea condici.

Art. 3. Indată ce se vor primi la Prefectură condicele, extractele și biletele trebuincioase, Raportorul va îngriji de a se sigila cu sigiliul Prefecturii, și în termenul de zece zile dupe primirea lor, să le expediesc prin Sub-prefecturile și Polițiile respective spre a se împărți fie-cărei biserici de ritul ortodocsă și fie-cărei comunități de alt rită, câte două condici, patru exemplare tabele pentru extracte și câte un numără ore-care de adevărte (bilete) pentru născuți și botezați (calculat dupe numărul populațiunei comunelor), îndatorindă pe acele Sub-prefecturi și Poliții de a le preda negreșit la destinația lor, cel multă pină la 30 Decemvrie, înainte de începutul fie-căruia ană, și a trimite Prefecturii dovețile cuvenite de la priimitorii acelor condici, dupe care și Prefectura pină la 15 Ianuarie va raporta Ministeriului despre esacta îndeplinire a celor de mai sus.

Art. 4. Protoiereii, precum și toți funcționarii bisericesci săi civili ai celor alte rituri, însărcinați cu înscrierea în condicele de acte civile, suntă îndatorați, prin alte instrucțiuni speciale, de a trimite Prefecturii la finele fie-cărei trilunii câte un extractă sumariu de toate casurile de născeri, căsătorii și morți, întemplate în circumscripțiunea lor.

Priimindu-se la Prefectură acele extracte, Raportorul Statistică este dator a obserba dacă sciințele înscrise întrînsele suntă complete și conforme cu povăturile din instrucțiunile A și B, relative la modul înscrierii în condicele de acte civile, dupe care să facă și Raportorul un extractă sumariu arătândă pe câte o singură linie

pe toți născuții, căsătoriții și morții ai fie-cărui rită și să 'l înainteze Ministeriului cel mult pină la trei-șeci zile din luna următoare dupe fie-care trilonă.

Art. 5. Pentru a se putea face un control înscrierilor casurilor civile, Guvernul, prin instrucțiunea sub litera C, a pusă îndatorire tutulor Sub-comisarilor de culori din orașele mai mari, Polițailor și Comisarilor polițienesci din orașele mai mici și târguri, și tutulor Scriitorilor comunali (de sate) ca, de la 1-iă Ianuarie anul 1864, să înființeze și dinșii trei liste, sub No. 1, 2 și 3, in care să înscrie tôte casurile de naceri, căsătoriți și morți ce se vor întâmpla în cercul populațiunei încredințată vegherei lor.

Prin aceeași instrucțiune se pune îndatorire numiților funcționari, ca, la finele fie-căruia ană, să facă și dinșil un extractă dupe acele trei liste și să 'l trimită autorităților superioare în modul prescrișă prin acele instrucțiuni.

Raportorul Statistică, priimindă la finele fie-cărui ană acele extracte de la Sub-comisarii de culori, de la Polițai și Comisarii polițienesci și de la Sub-prefecturile locale, va face și din acelea un extractă sumariă pe județ și 'l va trimite Ministeriului pină la 1-iă Martie, dupe expirarea fie-căruia ană.

Art. 6. La finele fie-căruia ană, Protoierei respectivi suntă datori de a aduna tôte condicile de acte civile dupe la biserică și a le trimite Prefecturei cu liste în regulă.

Prefectura priimindă acele condici este datore a le preda îndată cu aceeași regularitate la Tribunalul local spre a le verifica.

Dupe ce Tribunalulă va face verificarea, popresce în arhivele sale una din cele două condici a le fie-cărei biserici spre a le consulta în casurile prevădute de lege și cea de a doua condici, pentru fie-care biserică, o trimite Prefecturei.

Priimindu-se aceste condici verificate, Prefectura este datore în termen de 10 zile dupe priimirea lor să le predea autorităților civile, prevădute în Art. următor, spre păstrare.

Art. 7. Una din condicile de acte civile pe ană ce vor expira, după ce se vor verifica de Tribunal, se vor depune spre păstrare de către Prefecturile locale în cancelariile autorităților civile, adică în orașele cele mari la Comisiile de culori, în orașele mai mici și târguri la Poliții și la Comisariatele polițienesci, iar în comunele rurale la cancelaria consiliurilor comunale.

Art. 8. Șefii cancelariilor de mai sus, în care au a se păstra condicile de acte civile, suntă responsabili pentru buna păstrare a lor și pentru ori ce perdere.

Dacă însă din vre un accident neprevăduț s'ar perde or s'ar strica vre una sau mai multe din condicile de acte civile ce vor fi depuse în păstrarea arhivelor acelor cancelarii, atunci Șeful este dator de a cere prin Prefectura locală a 'i se trimită copii verificate dupe condicile depuse la Tribunalul județului și acele copii se vor depune în locul condicelor originale ce s'a perdut ori s'a stricat.

Art. 9. Raportorii Statisticii au dreptul de a face ori când il

se va părea de trebuință, inspecțiunii pe la bisericile din coprinsul județului, precum și funcționarilor bisericesci sau civili ai celor alte rituri streine, care vor fi însărcinați de comunitățile respective cu ținerea și înscrierea condicilor stărei civile, spre a observa dacă înscrierea se îndeplinește conform regulilor stabilite pentru acest serviciu public, precum și dacă păstrarea condicilor vechi se face conform instrucțiunii.

REGULAMENT¹⁾

pentru ordinea cu care au a se imprima pe viitor la Imprimeria Statului toate tipăririle serviciilor publice.

De la începutul anului 1864, toate Ministeriile și serviciile dependente de dinsele (afară de Ministeriul de Resbelu) vor comanda tipăririle de care vor avea trebuință în tot cursul anului numai la Imprimeria Statului, cu ordinea următoare:

ART. I.

Lit. a). În luna lui Ianuarie se vor comanda numai tipăririle extraordinarii, care vor fi formulate de servicii în cursul acelei luni, fiind că Imprimeria se află ocupată cu remășițele de tipărire din anul expirat, precum și cu tipăririle trebuincioase Adunării Generale și care trebuie a se îndeplini cu cea mai mare grabnicie.

b). În luna lui Februarie, toate Ministeriile și serviciile dependente de dinsele, trebuie să comande tipărirea tutul registrelor de intrarea și eșirea hirtilor, condicuțele de transport, registrele serviciului finanțiar, privitoare pe Casieri și Perceptor, și în fine tipărirea tutul condicilor care nu preschimbă formula lor în nici unu an și care sunt trebuincioase pentru anul viitor.

Tipăririle extraordinarii ivite în cursul lunei.

Tipăririle Adunării Generale

c). În luna lui Martiu tipărirea tutul blanchetelor, recepise, declarațiuni, chitanți și în fine ori ce alte formule care s'au înființat prin vre o lege nouă ori s'a preschimbât formula celor din anul expirat din casu neprevădutu, și care sunt trebuincioase chiar în cursul anului, îndată după închiderea sesiunei Adunării

Tipăririle extraordinare, ivite în cursul lunei.

d). În luna lui Aprilie vor începe tipărirea cărților didactice vechi, care vor rămănea în usu și pe anul viitor

Tipăririle extraordinare, ivite în cursul lunei.

e). În luna lui Maiu, asemenea tipărirea cărților didactice.

Tipăririle extraordinare, ivite în cursul lunei.

¹⁾ Sanționată cu decretul No. 70, din anul 1864.

f). În luna lui Iunie. rămășița cărților didactice
Actele civile.

Tipărirea estraordinare, ivite în cursul lunei

g). În luna lui Iulie, tipărirea tuturilor blanchetelor, recepse, declarațiuni, cuitanți și în fine ori-ce alte tipărirea care rămân tot aceluși și pe anul viitoru ca în anul trecut.

Tipărirea estraordinare, ivite în cursul lunei

h). În luna lui August, cărțile didactice care se vor adopta din nouu de către Ministeriul Instrucțiunei Publice pentru anul școlasticu viitoru.

Tipărirea estraordinare, ivite în cursul lunei

i). În luna lui Septemvrie, editarea legiloru noui ce trebuie a se promulga, sau reeditarea celor vechi.

Tipărirea estraordinare, ivite în cursul lunei

j). În luna lui Octomvrie, toate tipărirea de condiți și ori-ce alte tipărirea a căror formulă trebuie schimbată pentru anul viitoru.

Tipărirea estraordinare, ivite în cursul lunei.

k). În luna lui Noemvrie, bugetele și ori-ce alte dări de sémă ce trebuiesc pregătite înaintea deschiderii sesiuniloru Adunării Generale.

Tipărirea estraordinare, ivite în cursul lunei

l). În luna lui Decemvrie, lucrările Adunării Generale. Ori ce alte rămășițe de tipărirea, care, din casuri estraordinare, s'au amînat pînă în luna din urmă a anulu.

Tipărirea estraordinare, ivite în cursul lunei.

Art. 2. Păzirea întocmai a acestui Reglement se impune DD-lor Șefilor de serviciu și de Secsiu respective din toate Ministeriile.

Art. 3. Dacă D.D-nii Șefii menționați nu vor îngriji de a eșecuta comandarea treptată a tipărirea în modul indicat mai sus și din această cauză nu se vor putea eșecuta mai târziu acele tipărirea tot de către Imprimeria Statulu, atunci se va aplica funcționarulu vinovat de această întârziere o penalitate de amendă în profitul Imprimeriei, analogisită pe lăfă de la 8 zile pînă la 2 luni, dupe aprecierea Ministrulu respectivu.

Art. 4. Acest Reglement se va imprima, se va avisa și se va lipi în toate camerile cancelariilor publice ale Statulu, spre a ajunge la cunoștința celor ce se cuvine.

LEGE

pentru înființarea unui Consiliu de Stat¹⁾.

CAPITUL I.

Dispoziții generale.

Art. 1. Consiliul de Statu se află pusă lingă Puterea esecuti-vă spre a prepara proiectile de legi ce Guvernul va avea să presinte Adunărei Elective, și regulamentele administrative, relative la punerea în lucrare a legilor.

El esercită și atribuțiuni contenciōse care i se dau de legi în materii administrative, și nu are atribuțiuni legislative.

Art. 2. Consiliul de Statu, dupe inițiativa Guvernului, cată să fie consultat asupra tutulor legilor și regulamentelor de administrațiune publică.

Art. 3. Consiliul de Statu pōte să nu fie consultat asupra proiectelor de legi relative:

1. La ficsarea Budgetului anual.
2. La credite supplementare sau estraordinare.
3. La regularea definitivă a socotelilor fie-căruia eserciciu.
4. La ficsarea contingentului anual al armatei și la chierea claselor sub drapelu.

Art. 4. Domnul va putea tot-d'auna retrage din deliberațiunea Consiliului de Statu proiectele sau propunerile de proiecte ce i le-au trimisū.

Art. 5. Consiliul de Statu, în ordinea ierarhiei, este egalū cu Curtea de Compturi și vine îndată dupe Curtea de Casație.

CAPITUL II.

Compunerea Consiliului de Statu.

Art. 6. Consiliul de Statu se află pusū sub direcțiunea și presedința Domnului.

Art. 7. El se compune:

- a). De un Vice-Presedinte,
- b). De nouă Membri consiliari,
- c). De un Secretar general și duoi Secretari secundari,
- d). De nouă auditori fără lēfă.

Art. 8. Ministrii potū asista la tōte lucrările Consiliului de Statu, afară numai când deliberă în materii contenciōse sau asupra unei acusațiuni pornită de un Ministru în contra unui funcționar administrativū.

Ei vor avea numai votū consultativū.

¹⁾ Sanționată prin decretul domnescū cu No. 176, anul 1864.

Art. 9. Vice-Președintele, Membrii, auditorii, și Secretarii Consiliului de Statu se numescu de Domnu și se potu revoca.

Revocarea consiliariloru va fi personală și motivată, și se va face prin Decret Domnescu în urma unui raport din partea Consiliului de Miniștri.

Art. 10. Cel-l-alti impiegați ai Consiliului de Statu se numesc de Domnu, dupe recomandăția Consiliului, prin Președintele Cabinetulu de Miniștri.

Art. 11. Consiliul de Statu cată să fie compusū de persoane care, prin capacitatea și varietatea cunoșcințelorū lorū teoretice și practice, vor reprezenta trebuințele diverselor ramure de administrațiune publică.

Membrii sei se vor alege dintre persoanele care au ocupatū funcțiunile: de Miniștri, de Agenți ai Terei pe lingă Puterile străine, de Membri ai Comisiunei Centrale, fōstei Înnaltei Curți sau Curți Princiare, fōstei Eforiei a Scōlelor, de Membri ai Curții de Casațiune și ai Curții de Compturi, de Președinți, Membrii sau Procurori ai Curților de Apelu, de Directori de Ministere, de Rectori sau profesori de facultăți, de Inspectori Generali, de Prefecți și de Ingineri Capi.

Aceștia cată să aibă un serviciū de șese ani celū puținū în funcțiuni administrative sau judecătorești, fără a se socoti în numărul acestor ani funcțiunile cele mici ce au fostū remunerate cu mai puținū de o mie lei pe lună.

Pentru persoanele care vor avea tot-d'odată și diplome de doctori sau licențiați în dreptū sau sciințe, e de ajunsū justificarea unui serviciū pe patru ani numai în arătatele ramuri, sau un eserciū de cinci ani a profesiunei libere de avocatū, Medicū sau Inginerū. Potū fi asemenea numiți Membri la Consiliul de Statu: Președinți Consiliilorū generale de districte, Președinți Municipalităților de București, Iași, Craiova și Galați, Directorii păminteni ai companiilor de căi ferate, și ai bancelor publice, dupe un eserciū de cinci ani.

Art. 12. Auditorii se vor numi de Domnu, dupe o indoită listă prezentată de Consiliū de Statu, dintre tinerii ce au etatea de 21 ani cel puținū, și o diplomă într'o specialitate.

Aceștia unindū, pe lângă condițiunile cuprinse în Art. 11, și un serviciū cu distincțiune de patru ani cel puținū ca auditori, se vor numi cu preferință la posturile vacante de Consilieri.

Art. 13. Membrii consiliulu de Statu cată să fie Romini sau naturalisați Români și se aibă etatea de 35 ani celū puținū.

Art. 14. Ei nu potū fi Deputați la Adunarea Electivă, și posturile lor suntū incompatibile cu ori ce altă funcțiune publică salariată.

Generalii armatei potū fi numiți Consilieri de Statu; însă ei se vor considera ca afară din cadru, și priimescū numai lefa de Consiliar fără ași perde dreptul de vechime.

Art. 15. La intrarea lor în funcțiune, Consilieriū depunū jurământū în mâinile Domnulu.

Secretarii și cei-l-alți impiegați jură inaintea Adunării Generale a Consiliului.

Art. 16. Vice-Președintele Consiliului de Statu va putea chie-ma în Adunarea generală, sau în adunările parțiale ale comitetelor, pe orî ce persoană sau funcționari, distinși prin cunoscințele lor speciale, spre ași da opiniunea lor asupra cestiunelor ce li s'ar pune

CAPITUL III.

Procedarea consiliului de Statu.

Art. 17. Otăririle Consiliului de Statu se iaü in Adunarea sa generală.

Art. 18. Adunarea generală a Consiliului de Statu se va pre-sida de Domnu.

În lipsa Domnului, Vice-Președintele îi va ține locul.

Când și Vice-Președintele va lipsi, îi va ține locul cel mai vechiü dintre Consiliari.

Art. 19. Consiliul de Statu nu va putea delibera în Adunare generală, daca nu vor fi prezenti șapte cel puținü din membrii sei socotindu-se și Vice-Președintele.

La casü de împărțire a voturilor, votulü Vice-Președintelü va fi preponderent.

Art. 20. Consiliul de Statu se va împărți în trei Comitete; fie-care Comitetü va fi compusü de trei membri.

Cel mai vechiü dintre Membrii fie-căruia Comitetü va presi-da Comitetul.

Art. 21. Vice-președintele Consiliului de Statu va putea presi-da orî-care din Comitete, și în casü de împărțire a voturilor, volulü seü va fi preponderentü.

Art. 22. Câte un Secretar va fi alăturatü pe lângă fie-care Comitetü.

Art. 23. Comitetele vor fi însărcinate cu prepararea lucrărilor și cu instrucțiunea generală, fără însă ași putea da opiniunea lorü în cestiuni de natură contenciosă.

Art. 24. Propunerile saü proiectele de legi și de regulamente se trimitü de Domn saü de Președintele Consiliului de Mini-stri către Vice-Președintele Consiliului de Statu.

Acesta împarte diferitele aceste lucrări între Comitetele Consii-liului, avënd în vedere atât egalitatea împărțirei sarcinilorü, cât ș specialitatea Membrilor din Comitet.

Art. 25. Töte cele-l-alte cestiuni, care intră în atribuțiunile Consiliului de Statu, se trimitü tot Vice-Președintelü Consiliului de Statu, de către Președintele Cabinetului Ministrilor, și se împartü între diferitele comitete.

Art. 26. Reclamațiunile aridicate de particulari pentru apëra-rea intereselor lor, în casurile anume determinate de legi, se potü adresa direct la Consiliul de Statu, dacă acei particulari au reclamat

mai înainte la Ministru respectiv și n'au dobândit îndestulare în timp de 15 zile, cel mult, de la data primirii reclamației.

Consiliul de Stată va intra direct în esaminarea unor asemenea reclamațiuni.

Art. 27. Secretariul fie-căruia Comitetă va prepara lucrările ce suntă a se discuta în Comitetă, și va aduna elementele trebuincioase în discuțiune, mai alesă pentru cestiuni contenciöse.

Art. 28. Vice-Președintele va însărcina pe auditori cu diferite lucrări privitoare la Comitetele său la Adunarea Generală a Consiliului.

Art. 29. Fie-care lucrare, care s'a terminatū în Comitetă, se va supune la deliberarea Adunării generale.

Un Membru al Comitetului va face un raportū asupra lucrării, și va susține discuțiunea în Adunarea generală.

Art. 30. Proiectele de legi, și ori ce alte lucrări ale Consiliului de Stată, discutate și primite în Adunarea generală, se vor adresa Ministrilor prin Vice-președintele Consiliului de Stată.

Art. 31. Domnul său Președintele Consiliului de Miniștri vor putea înapoia Consiliului de Stată o lucrare a sa, cu nouă observațiuni, pentru ca Consiliul de Stat să'si dea încă opiniunea sa.

Art. 32. Când o lucrare a Consiliului de Stată se va adopta de Puterea executivă, Decretul ce se va da asupra ei va purta formula: „aușind și opiniunea Consiliului de Stată.”

Proiectele de legi, ce au a se da în deliberarea Corpului legiuitorū, vor putea asemenea purta aceeași formulă.

Art. 33. În materiі contenciöse, când se atinge interesul unui particular sau persoane juridice, otărirea Consiliului de Stată nu include drumul jurisdicțiunei Tribunalelorū ordinare, de cât în casurile care anume se vor determina de lege, sau în casū când părțile vor da înscrisă mulțumire pe otărirea Consiliului.

Art. 34. Asupra unei otăriri definitive, sau asupra unei încheieri consultative a Consiliului de Stată, partea nemulțumită în materie contenciösă, va putea cere, în terminū de trei luni de la comunicarea otăririi sau încheieri, revisuirea acelei otăriri sau încheieri, în casurile următoare.

a). Când otărirea e efectulū unei erori de fapt, care rezultă din actele și documentele ce s'au presintatū.

b). Când în urma dărei hotăriri s'au descoperit noue documente, care potū să schimbe starea cestiunei.

c). Când prin otărire s'a dat mai mult de cât s'a cerutū.

d). Când otărirea s'a dat cu călcarea formelor cerute de legi și regulamente.

Art. 35. În materiі contenciöse și de disciplină, unulū din membrii Consiliului de Stată, va putea fi însărcinatū a face anchetă la fața locului.

Art. 36. Deliberațiunile Consiliului de Stată atāt în Adunarea generală cât și în Comitete, nu suntū publice.

În materiі însă contenciöse și de disciplină, deliberațiunile.

în Adunarea Generală sunt publice, și fie-care din părți se va putea apăra verbal sau înscris, directu sau prin avocat. În aceste materii, Comitetul va putea chema pe părți înaintea sa spre a le lua interogatoriul sau a le cere ori-ce informații.

Art. 37. Nu vor putea pleda înaintea Consiliului de Stat, ca avocați, decât acei cari pot pleda înaintea Curței de Casațiune.

Art. 38. În materii contencioase și de disciplină, Consiliul de Stat, în Adunare generală, va putea să otărăscă, înainte sau după ce va asculta pe partea recamantă sau pe apărătorul său, și mai înainte de a încheia lucrarea, ca să cêră informațiunile trebuincioase de la Ministri sau de la cei-l-alți agenți administrativi.

În asemenea materii, unul din Membri va fi însărcinat de Vice-Președintele a îndeplini în Adunarea generală, funcțiunea de Minister public, și va lua concluziuni. Acest Membru nu va putea lua parte la vot.

Art. 39. Vice-Președintele Consiliului de Stat va regula ordinea zilei în adunările generale, și va chema pe părți în materii contencioase și de disciplină.

Art. 40. Chemarea părților se va face prin o singură citație.

Art. 41. Tote hotărârile Consiliului de Stat în Adunarea generală, sau în Comitete, se vor lua după majoritatea voturilor.

Minoritatea își va formula înscris opinie sa.

Art. 42. Un regulament interior, dat în forma reglementelor de administrațiune publică, va regula mai pe larg cele relative la disciplină, la ordinea și la specificarea lucrărilor pe comitete.

CAPITUL IV.

Atribuțiunile Consiliului de Stat.

Art. 43. Consiliul de Stat, afară de misiunea ce are de a prepara proiectele de legi și de reglemente, va mai avea în special atribuțiunii relative la materii de administrațiune, și atribuțiuni relative la materii contencioase.

a). Atribuțiuni relative la materii de administrațiune.

Art. 44. Consiliul de Stat va putea fi consultat asupra tuturor chestiunilor administrative, care i se vor pune de Domn sau de Ministri.

Art. 45. El va putea fi consultat mai ales:

a). Asupra redactării contractelor de arenduire ale averilor Statului sau stabilimentelor publice, și a altor contracte de întreprinderi publice:

b). Asupra neînțelegerilor și dificultăților ivite în aplicarea acestor contracte.

c). Asupra încheierilor sau vinderilor obiectelor Statului.

d). Asupra reglementelor de poliție și igienă publică.

e). Asupra conflictelor ivite între autoritățile județene, comu-

nale său municipale; precum și asupra conflictelor de atribuțiuni dintre autoritatea administrativă și cea judecătorească.

f). Asupra cererilor de estradițiune.

g). Asupra cererilor de naturalisațiune.

h). Asupra concesiunilor de drumuri ferate, de canaluri și altor întreprinderi de lucrări publice.

i). Asupra formărei stabilimentelor de utilitate publică, și în fine.

j). Asupra tuturilor cesiunilor care i se vor însemna prin legi și regulamente.

Art. 46. Consiliul de Statu va esercita un drept de disciplină asupra funcționarilor de ramura administrativă. care i se vor deferi de Domnū său Ministri.

Art. 47. Pedepsele disciplinare, ce Consiliul va putea propune, vor fi: mustrarea. suspendarea provisorie de la o lună pină la trei, său revocarea.

Mustrarea se va putea pronunța și fără a se asculta inculpatul.

Suspendarea provisorie și revocarea se vor propune, dupe ce se va asculta inculpatul, în modul prevăduț la Art. 37, 38 și 39, și se vor esecuta, dupe ce mai întâi se vor supune prin Ministeriul respectivū, la aprobarea Domnului.

Art. 48. Consiliul, afară de pedepsele disciplinare ce pôte propune, său fără chiar a propune o asemenea pedepsă, își va da opiniunea sa, dacă actul imputat funcționarului este de natură a da locū la competența instanțelor judecătorești.

Atribuțiunea relativă la materii contenciöse.

Art. 49. Consiliul de Statu va putea judeca, ca primă său ultimă instanță, tôte cauzele de natură contenciösă administrativă, câte i se vor atribui prin o anume lege.

Art. 50. În tôte cele-l-alte cauze, în care Consiliul de Statu va fi chemat a judeca cesiuni prin care se atingū interesele unui particular, otărirea Consiliului va avea caracterul consultativū, conformū cu cele regulate la Art. 34.

Art. 51. Particularii, său și alte persóne juridice. a căror interese se află vătamate prin o măsură administrativă, potū reclama la Consiliul de Statu.

a). În contra otăririlor Ministrilor date cu ecesū de putere său cu călcarea legilor și reglementelor în ființă.

b). În contra otăririlor, său actelor de esecutare ale Prefecților, său altor Agenți administrativi. date cu călcare de legi saureglemente.

c). În contra otăririlor comisiunelor de lucrări publice.

Art. 52. Particularii se pot adresa direct la Consiliul de Statu, spre a cere interpretarea unui decret, ordonanțe saureglementu, date în materii administrative, dacă însă cererea se referese la unul său mai multe puncte din acel decret, ordonanță saureglement, prin care s'ar atinge un interesū al lor particular, și dacă aceea cerire nu este relativă la o otărire a Consiliului de Statu, dată în materie contenciösă și sancționată odată do Domnū.

Guvernul va putea cere asemenea interpretări, când el va fi în contact de interesu cu particularii.

Art. 53. În nici unulă din casurile susă citate (Art. 51, 52) recursul înaintea Consiliului de Statu, nu pöte suspenda esecutarea otäririlor administrative, afarä numai dacă Comitetul la care a fost trimisä cestiunea, sau însuși Guvernul va regula espresu acea suspendare.

Art. 54. Otäririle Consiliului de Statu în materii contenciöse se citescü în public, se transcriu într'unu registru special, și se vor înainta Ministrului respectivü.

Art. 55. Dacă otärirea este definitivä, sau dacă se dä cu mulțumirea părților, conformü cu cele prevädute la Art. 34, se va esecuta prin Ministeriulu respectivü, sau directü, sau prin Decret Domnescü.

Art. 56. Poliția audiențelor Consiliului de Statu, în materie contenciöse si de disciplinä, este încredințatä Vice-Președintelui.

Art. 57. Membrii Consiliului de Statu, pentru crimele sau delictetele relative la atribuțiunile funcțiunei lor, suntü justițiabili înaintea Curței de Casațiune.

CAPITUL V.

Despre congedii și vacanță.

Art. 58. În fie care anü Consiliulu de Statu își însemnözä, cu înscuviințarea Domnului, epoca vacanților, care nu potü trece peste douä luni în tot cursul anului.

Art. 59. Pentru timpulü vacanților se va trage la sorti un Comitet, compusü de trei membri, care va îngriji de espeduirea afacerilor urgente.

Fie-care membru nu pöte figura în Comitetul vacanțiilorü, mai mult de cât odatä la trei ani.

Art. 60. Congediul ce nu va trece peste opt zile, se va acorda membrilor Consiliului de Statu de Vice-Președinte; congediul ce va trece peste acest termenü, se va acorda de Domnu, dacă cererea va fi sprijinitä de declararea Vice-Președintelui că nu va suferi serviciul.

Art. 61. Nu se pöte acorda congediü ce va trece peste doue luni într'un anü.

Când acest terminü va trece, Consiliarul se va considera ca demisionatü.

Art. 62. Secretarii, auditorii, și cei-l-alți impiegați își cerü congediul de la Vice-Președinte.

Art. 63. Ori-ce absență, fără congediü, sau fără a fi justificatä printr'un certificat de bölä, trage dupe sine perderea remunerärei pe tot timpul absenței.

Art. 64. La finele fie-cäria lunii, Vice-Președintele va înfäțișa Domnului un extract de lucrările Consiliului și de lipsele motivate sau nemotivate ale membrilor sei.

Art. 65. La finele anului, se va forma un tablou de tôte lucrările Consiliului de Statu de peste anu, care se va publica prin Monitorul Oficial.

Statul Consiliului de Statu.

	pe lună.
1 Vice-Președinte.....	3000 lei.
9 Membri, câte 2,500 lei fie-care.....	22,500 —
1 Secretar general.....	1500 —
2 Secretari secundari a 1,000 lei.....	2000 —
1 Registrator.....	500 —
9 Scriitori a 300 fie-care.....	2700 —
1 Șefu de ușieri.....	300 —
2 Ușieri a 200.....	400 —
1 Odăiași.....	150 —
2 Rindași a 100.....	200 —
	<hr/> <hr/> 33,250 —

LEGE

pentru înmormântare¹⁾.

Art. 1. Tôte culturile suntu datore ași întocmi cimitiruri pentru înmormântare, în depărtare cel puținu, de 200 metre de la marginea fie-căruia orașu sau satu.

Art. 2. Indată ce se vor înființa asemenea cimitiruri, nu se va mai putea face nici o înmormântare în biserică, templuri, sinagoge, spitaluri, capele, în nici un edificiu unde se adună credincioși de ori ce religie pentru celebrarea cultului loru, nici chiar afară din aceste edificii, dacă aceste locuri s'afă în ocolul orașelor și satelor.

Art. 3. În ori-ce cimitiriu creștinu, va fi admisu a se înmormînta, sau în parte sau în morminte de familii, ori cine, fără ose-bire de ritu. Asemenea se va admite în cimitirul ortodocsu a se înmormînta și acei morți de alte religii, pentru care nu vor fi cimitiruri speciale.

Art. 4. Acastă lege se va executa pentru Bucuresci cel mult în termenu de un anu de la data promulgărei ei, de optu-spre-dece luni pentru cele-lalte orașe ale țerei, și de trei ani pentru sate, fără a se opri satele a face mai înainte chiar cimitirurile de vor voi.

La casu de neexecutare a acestei legi, în termenile arătate mai sus, Municipalitățile, și la neurmăre din parte-le, Departamen-tul competente va înființa cimitiruri pe conta coreligionarilor nesu-puși.

¹⁾ Sancționată cu decretulu No. 339 din anul 1864.

Art. 5. Pretutindinea unde Statul are moșii în apropiere de orașe sau sate, Guvernul este autorizat a da locul gratis pentru asemenea trebuințe.

Art. 6. Cimitirurile actuale se vor menține îngrădite în termenul de cinci-spre-dece ani, afară de casuri când mormintele s'ar deserta de părțile indrituite, după acest termen ele vor putea primi o altă destinațiune.

O singură excepțiune se va face în favoarea acelor cimitire din orașe, care, de către respectivele autorități comunale, se vor destina a fi prefăcute în piețe sau grădini publice, însă după strămutarea mormintelor.

REGULAMENT

pentru înmormântări¹⁾.

TITLUL I.

Sepultura și locurile ce-i sunt consacrate.

Art. 1. Nu se mai putea face nici o îngropare în biserici, temple, sinagoge, spitale, capele publice și în genere în nici una din edificiile unde se adună credincioșii de ori-ce religie pentru celebrarea culturilor, precum asemenea nici în ocolul orașelor și satelor.

Art. 2. Pe la toate orașele și satele se vor alege și consacra pentru îngroparea morților, locuri cu depărtare cel puțin de 200 metri, de cele mai din urmă locuri locuite.

Art. 3. Locurile cele mai înalte și espuse la Nord, vor fi alese mai cu preferință. Aceste locuri vor fi închise cu un zid, u-luce sau gard, sau chiar și șianțiu mare și adânc, după importanța și mărimea municipiului. Împrejmirile vor avea înălțimea de 2,^m50, cel puțin. În acele locuri se vor face plantații, luându-se însă precauția de a nu se înăbuși circulația aerului prin desimea arborilor.

Art. 4. La toate cimitirurile orașelor se va face câte o capelă potrivit cu mărimea aceluia oraș. În sate construcția capelei nu va fi obligatorie.

Art. 5. În București afară de cimitirul Șerban-Vodă, ce este a se termina, se vor mai construi și alte trei cimitire cărora li se va face o întindere potrivită cu mortalitatea anuală, și adaosurile prevăzute prin art. 9.

Art. 6. Fia-care înmormântare se va face într-o gropă separată. Fia-care gropă deschisă va avea adâncimea de 1,^m50; va fi lungă

(¹) Sancționat cu decretu No. 918, anul 1860.

de 2,^m00, și largă de 0,^m80, afară de mormintele copiilor, care vor varia numai în lățime și lărgime după etatea lor, nu însă și în adâncime, care va fi tot aceeași. După depunerea cadavrului, pământul ce se va pune pe d'asupra se va bate bine.

Art. 7. Gropile vor fi depărtate unele de altele de 0,^m40 în lături și de 0,^m50, până la 0,^m60, la cap și la picior.

Art. 8. Spre a se evita pericolul ce aduce cu sine reînnoirea prea timpuriă a mormintelor, nu se vor putea deschide gropile cele vechi pentru înmormântări noi, decât după ce-l puțin șapte ani pentru fiă-care gropă, de la data îngropării într'ênsa. Prin urmare se vor lua măsuri ca terenul alocat pentru un cimitir să fie cel puțin de șapte ori mai mare de cât locul ce s'ar calcula după mai sus espusele reguli, și în raport cu câțimea de mijloc a mortalității anuale.

Art. 9. În capitale, în orașele cele mari și în genere în toate locurile unde se află familia ce ar voi să ia locuri mai spațioase, și pe perpetuitate, sau pe un timp îndelungat, se va face pe lângă locurile afectuate pentru cimitire, după principiile de mai sus, și o întindere de loc oarecare ca supliment la acesta, spre a fi vândut pentru perpetuitate, s'au închiriate pe termen de 30 sau 10 ani, după condițiile și regulile ce se vor face mai la vale, pentru aceste înmormântări.

Art. 10. La înmormântările comune se va observa regula de a se începe înmormântarea de la un capăt și a se continua până la cel-alt capăt, fără întrerupții; astfel încât, numai după cel puțin șapte ani expirați să se poată deschide gropă cea d'ântăiu, când se va închide cea mai din urmă.

Art. 11. Ori-ce mort adus din afară și care nu va fi locuit în capitala sau orașul acela, nu se va putea îngropa, decât după autorizare specială.

Art. 12. Comunitățile religioase de părinți și de maice, atât pentru îngroparea membrilor acestor comunități, cât și pentru laicii ce se aduc după din afară spre a se îngropa în aceste locuri, vor observa de acum înainte aceleși reguli, adică: nu vor îngropa pe nimeni nici în biserică sau paraclise, nici în împrejurimea sau apropierea chiliilor și a dependentelor lor; ei vor face fiă-care un osebit cimitir într'un loc izolat de împrejurimea monastirii și în depărtarea fiesată.

Art. 13. Aceste monastiri se vor conforma întru toate cu legiunile și dispozițiile luate pentru toate cimitirele în genere.

Art. 14. Monastirile din vecinătatea Bucureștilor vor plăti casei generale a cimitirilor drept subvenția pentru înmormântările săracilor de la 1 până la 5 galb. pentru fiă-ce îngropare de strein laic ce se va face la aceste monastiri, după mijloacele mortului.

Art. 15. Spre ce-t sfârșit, în autorizările ce se vor da de îngropare, se va specifica unde are să se facă îngroparea, după cererea rudelor sau a amicilor mortului, și după autorizarea specială a Guvernului de a se îngropa la vre o monastire oarecare. Supe-

riorii monastirilor sunt popriți sub grea răspundere d'a îngropa morți ce nu s'ar aduce acolo cu specială autorizare după regulă.

Art. 16. Ori și cine poate fi îngropat pe a sa proprietate, însă numai atunci când se pot aplica condițiile prevădute prin art. 2. Aceste înmormântări nu se putea face fără permisia Guvernului. Se vor conforma și acestia întru toate cu legile și dispozițiile ce se vor lua pentru toate înmormântările în genere.

Art. 17. Toți morții ce se vor transporta afară din capitală și în locuri mai departe de cât cimitirele, vor trebui să aibă cociuge de stejar închise ermetic; când această distanță va fi mai mult de 3 postii, va trebui încă în aceste cociuge să mai fie și un altul de plumb erași ermetic închis.

Art. 18. Tote locurile din împrejurimea orașelor și satelor unde se făcū până acum înmormântări, și care, cu desființarea cimitirilor celor nuoë, rămân în nelucrare, se vor închide fiă-care din ziua în care se va începe înmormânterea la cimitiriul respectiv, și vor sta închise până la expirarea de șapte ani. În timpul acesta va fi oprit de a se face pe aceste locuri ori-ce săpătură mai mult de 2 palme adâncime.

Art. 19. Liber este ori-cine ași strămuta morții după aceste locuri; însă numai pe aceia ce sunt îngropați de șapte ani impliniți, constatând acesta prin probe legale. Altminteri se va socoti începerea acelor șapte ani din ziua interdicției acelu loc.

Art. 20. La șapte ani expirați din ziua în care s'a închis un loc de înmormântare ôre-care, se va publica spre cunoștința tutuilor ce ar avea morți îngropați într'acel loc spre a îi strămuta d'acolo. După trecere de 3 luni de la data publicării, câte morminte vor fi rămas nedeschise se vor deschide cu cheltuiala cimitirelor sau a întreprindătorului respectiv de pompe funebre, și adunându-se toate ôsele coprinse într'ensele, se vor transporta cu o simplă ceremonie religioasă la cimitiriul respectiv, unde se vor depune în cavoul comun.

Art. 21. În cursul unei săptămâni cel mult din ziua translației ôselor la cimitir, se va face o minuțioasă cercetare la fața locului de către preotul său preoții bisericeii, de deputatul cartierului, de medicul colôrei și de un agent al poliției; și găsindu-se că locul este golit de morminte, se va face proces verbal, în care vor subscrie toate aceste persoane. În puterea acelu proces verbal, guvernul va ridica interdicția și va libera acel loc, lăsându-l în dispoziția liberă a proprietarului său.

Art. 22. În orașele sau comunele unde locuitorii profesesă mai multe rituri, fiă-care cult va avea câte un cimitir deosebit. Unde însă se află numai un cimitir aședat, sau unde persoanele ar fi foarte puține în proporția cu majoritatea locuitorilor, acolo se va despărți prin diduri, gard, sau șianțuri adânci și largi, locuri parțiale pentru fiă-care rit, luându-se de basă pentru a lor întindere numărul locurilor de fiă-care din riturile ce se vor fi aflând în acel loc. Cimitirile însă de cult osebit, vor fi tot-d'auna separate numai prin

did sau gard, și vor avea osebite intrări; nu va face însă trebuință a fi depărtate de celelalte cimitire.

Art. 23. Când cine-va va muri într'un oraș sau sat, strein fiind într'acel loc, și va fi de o religie sau cult diferit de religia sau cultul locuitorilor, comunitatea nu'l va putea arunca din senule său, ci'l va îngropa în cimitirul obștesc într'un loc izolat și însemnat special.

Art. 24. Când într'o familie se află persoane de diferite rituri nu va putea fi interzis femeiei de a fi îngropată cu bărbatul său în mormântul destinat pentru familia sa, precum nici bărbatul a fi îngropat în mormântul soției sale; în fine, se va respecta ultima voință a morților de a fi îngropați în senule familiei lor.

TITLUL II.

Clasificarea terenului înmormântărilor.

Art. 25. Locurile de înmormântare se vor clasifica în două categorii.

Locurile *private* și cele *comune*.

Art. 26. Locurile private se împarte în:

- a). Locurile date pe perpetuitate,
- b). Locurile date pe termen de 30 ani.
- c). Locurile temporale date pe un termen de 10 ani cel mult.

Art. 27. Locurile date pe perpetuitate, se vor plăti după întinderea lor, socotindu-se de 1, 2 sau 3 morminte. Întinderea acestor locuri va fi ficsată după modul următor:

I. Locul socotit de un mormânt va avea $3,^{m}00 \times 2,^{m}00$.

II. Locul socotit de două morminte va avea $3,^{m}00 \times 4,^{m}50$.

III. Locul socotit de trei morminte va avea $3,^{m}00 \times 7,^{m}00$.

Acele locuri se vor plăti la început și o dată pentru tot-d'una cu preciturile următoare:

Pentru cele d'ânteiu . . . . . 25 gal.

Pentru cele d'al doilea . . . . . 60 "

Pentru cele d'al treilea . . . . . 150 "

Aceste locuri nu intră în categoria unei proprietăți ordinariă, prin urmare nu se vor putea înstreina decât sub titlu de moștenire, de împărțire între rude, sau de dar de la o rudă la altă. Orice dare din aceste locuri s'ar face, sau în total sau în parte la vre o persoană streină de familie, va fi socotită ca nefăcute, și nu va avea nici o valoare

Art. 28. Locurile luate pe 30 ani se vor putea lua din nou după 30 ani expirați, însă nici o dată mai scump de cât cu preciturile cu care s'au luat la început. Aceste locuri vor avea dimensiunile următoare:

I. Cele de un mormânt, vor avea suprafața $2,^{m}30 \times 1,^{m}20$.

II. Cele de două morminte, vor avea suprafața $2,^{m}50 \times 2,^{m}00$.

III. Cele de trei vor avea suprafața $2,^{m}50 \times 3,^{m}00$.

Vor fi tacsate în modul următor, și se va plăti la început o dată pentru tot-d'auna:

Pentru cele d'âtéiú.	6 galbeni.
— cele d'al duoilea	15 —
— cele d'al treilea.	30 —

Ne reînoindu-se închirierea după expirarea celor 30 ani, administrația cimitirelor va mai ascepta două ani, după expirarea cărora ne ivindu-se nici o cerece din partea familiei, va trece îndată în posesia cimitirului.

Art. 29. Locurile temporale vor avea numai mărinea de 2,^m00 1,^m00; se vor tacsă cu două galbeni; se va număra însă și aci suma înainte; iar după expirarea termenului, nu vor mai putea fi reînoinite, ci vor trece la masa terenului cimitirilor.

Art. 30. Locurile perpetue și *trei-deci* anele se pot cumpăra, ori-când; locurile temporale însă, nu se pot cumpăra de cât la mórtea persoanei pentru care se destină. În aceste morminte nu se pôte îngropa de cât un singur mort.

Art. 31. Cei ce au locuri perpetue, au voia de a face pe dênsele, mausole. statue, cavouri, petre mortuarii și ori-ce semn indicativ de înmormântare.

Art. 32. Cavourile însă nu vor putea fi construite afară din fația pământului, de cât cu condiție de a fi împărțite în compartimente sau case disponibile, ce au a se închide ermetic după depunerea mortului, care va fi tot o dată pus și într'un cosciug de plumb închis ermetic.

Art. 33. Cavourile subterane vor fi construite ast-fel încât parchetul lor să fie în profunditatea ficsată pentru tóte mormintele în genere.

Art. 34. Pe locurile luate pe 30 ani, nu se pot face mausole, nici cavouri, nici împrejmuiri de zid, ci se pot pune petre și cruci indicative, și se pot ocoli cu o balustradă de fer. Aceste obiecte, după expirarea termenului, cu reîntórcerea terenului la masa cimitirului, de nu se vor fi cerut de rudele familiei, se vor ridica după loc de administrația cimitirilor, și se vor face proprietatea sa. De va face însă cine-va cavouri, ori în fund său d'asupra pe aceste locuri, după condițiile prescise, aceste cavouri după expirarea termenului nereînoinit nu se vor putea reclama de foștii proprietari, ci vor rămâne proprietate a cimitirului.

Art. 35. Rectorul cimitirului este îndatorat sub a sa răspundere a priveghia ca nimeni să nu construe afară de spaciul ce i se concede prin precedentele dispoziții și după biletul ce are, chiar și daca acest local i s'ar fi dat într'un spaciú mai mare, de cât cel ficsat prin acest regulament.

Art. 36. Pe mormintele temporale se pot pune numai cruci mici sau pietre, și nu se pôte face de cât o balustradă de lemn fórte basă, dar bine făcută. fără a se erta a se face împrejmuiri, cum va voi fie-cine. Aceste obiecte, nereclamate până la expirarea

termenului, sau neridicate o săptămână sau cel mult o lună după acesta, rămân proprietate a cimitirului.

Art. 37. Administrația nu poate întrebuința aceste obiecte sacre, de cât la lucrări analoge; nici o dată însă la lucrări vulgare, și mai cu seamă necurate.

Art. 38. Pentru locurile comune, se va da o tacsă de patru sfanți de grópă; cei însă cu totul săraci nu vor plăti nimic, și se vor transporta fără plată; asupra acestor fosse nu va fi permis a se pune nici un semn indicativ de înmormântare, mai înainte de plata tacei.

Art. 39. Aceste reguli și tace se vor modifica în orașele cele mici, și prin sate după mijlocele comunelor și locuitorilor.

Art. 40. Nici un mormânt nu se va putea deschide mai înainte de șapte ani espirați și constatați, fără o autorisațiã specială și motivată.

Art. 41. Pentru regularea înmormântărilor, la biuroul fie-cărui cimitiriu se va afla un plan esact al aceluï cimitiriu cu toate împărțirile locurilor atât celor *private, trei-deci ane și temporale* cât și acelor *comune*, numerotate fie-care clasă în parte. Acest plan va trebui a fi aprobat de direcția lucrărilor publice.

Art. 42. Se va păstra asemenea cinci registre șnuruite și sigilate cu sigiliul comunității sau al muncipiului respectiv. Un registru general în care se vor trece toți morții intrați, după data înmormântării; în acest registru se va însemna felul mormântului în care s'a depus mortul numărul biletului de înmormântare și numărul de rând ce poartă acel individ în cele-lalte registre respective. Cele-lalte 4 registre vor fi speciale pentru fie-care fel de morminte; într'ensele se vor trece numele mortului, numărul ce are mormântul seù pe plan, data și felul morți, profesia sa, ritul, locuința unde a murit, patria și naționalitatea sa, cum și alte împrejurări.

Art. 43. Afară de registrele despre care se vorbește în art. precedent, rectorul va mai ține și un alt registru special de toate veniturile cimitirului, și în care se vor trece atât precurile de cumpărătoarea locurilor de morminte private, și al celor de 30 și 15 ani, cum și tacele mormintelor comune; Într'ensul se va trece asemenea ori-ce alte venituri sau dotații ce ar avea cimitirul. Acest registru va trebui a fi ținut după toate regulile contabilității, și ast-fel, cum să se pōtă tot-d'auna verifica prin cele-lalte.

Art. 44. În fie-care cimitiriu se va ficsa un loc isolat în care se vor îngropa sinuciði. Rudele acestora vor plăti o tacsă de la 2 gal. în jos după starea mortului. Cei cu totul săraci și fără rude nu vor da nimic și se vor transporta gratis.

Art. 45. Monastirile, și toate comunitățile religioase vor ține registru șnuruit și sigilat cu sigiliul Mitropolitului, în care vor trece pe morți după regulile espuse în articolele de mai sus. Osebit de acesta, aceste monastiri vor avea un asemenea registru comparativ

al personalului său, însemnat pe fie-care lună, spre a se judica moralitatea.

Art. 46. În camerele mortuare nu se pot depune de cât acei morți, pentru care s'ar lua locuri perpetue, și adastă preparația mormântului. Adăstarea nu va fi mai lungă de cât de trei zile cel mult după termenul fixat de îngropare și atunci după constatarea de posibilitate a medicului verficator, împreună cu medicul de coloré; și cu condiția de a fi depus acel mort într'un cosciug ermetic de plumb sau tinichea, care va sta în altul de stejar tot ermetic închis. Acastă autorisare nu se va putea da uici o dată în timp de epidemia.

TITLUL III.

Personalul Cimitirilor.

Art. 47. Personalul bisericesc din cimitirile din capitală și orașele de prima ordine, se va compune din :

2. Preoți.
2. Cântăreți.
1. Paracliser.

Art. 48. Personalul civil din aceleși orașe se va compune din :

1. Rector care va ține și cancelaria.
1. Casier și scriitor.
1. Îngrijitor, care va avea și îngrijirea grădinei, și va fi responsabil de ținerea curățeniei și buneî orinduială într'u tôte.
1. Portar.
2. Gropari, care vor fi tot o dată și rânduși, și vor ține curățenia în cimitire; aceștia sunt sub ordinele directe ale îngrijitorului.

1. Visitiu sau două, după numărul trăsurilor.

Art. 49. Rectorul cimitiriului este persóna de care depinde tot personalul unui cimitiriu, într'u cea ce privesce observarea datoriei fie căruia. El recomandă numirea portariului, a groparilor și raportă despre cea mai mică neorinduială ce s'ar ivi în cimitiriu; ia socoteală casierului și privighésă a se ține conturile tot-d'auna în bună stare. Rectorul este responsabil de tôte neorinduecele și abuserile ce s'ar ivi într'un cimitiriu. —

Art. 50. Toți impiegații unui cimitiriu vor locui într'un loc osebit de partea consacrată înmormântărilor printr'un grilajiu sau alt-fel de despărțire.

Art. 51. Guvernul va îngriji ca tôte persónele atât bisericesci cât și civile ce compun personalul unui cimitiriu pe la orașele unde cimitirile au un personal ce locuiesc în ocolul acestor cimitire, să nu fie ómeni familisti. Rectorul și preoții de vor avea familie, vor fi obligați a ține familiile lor afară din cimitire, dar în cea mai mare proesimitate, ca să fie în tot momentul prezenți în funcția lor. În casul acesta acești funcționari își vor avea tot-d'a-

una încăperile lor în cimitiriü. Biuroul cimitirului, nu va putea nici o dată fi afară și Rectorele mai mult de cât ori-cine, este obligat a fi tot d'auna present în serviciul său.

Art. 52. Visitii își vor avea locuința lor la comisia respectivă, iar nu în cimitiriü.

Art. 53. La orașele cele mari și în capitală se va afla pe lângă fie-care cimitiriü câte un jandarm al Municipalității sau al Poliției care va fi sub ordinele directe ale Rectorului cimitirului, și va priveghea a nu se face neorîndueli, precum asemenea nici o infracțiä la dispozițiile prevădute pentru bună orînduială în intru cimitirelor.

Art. 54. Pe la orașele cele mici, acest personal se va modifica după mijlocele orașelor, și trebuința ce ar reclama numărul mortalității anuale.

Art. 55. În cimitirile din sate va putea fi cel mult o capelă, însă de va voi și de va avea mijloce comunitatea a o face, un portar care va fi tot odată și gropar, sau un simplu gropar. Indatoririle rectorului vor fi în persóna mai marelui satului al căruia scriitor pöte ține registrele. Observarea buneï orîndueli va fi sub sarcina consiliului sätetesc, din preună cu preotul cel mai bătrân.

Art. 56. În timpî de epidemiä, consiliul municipal, sau consiliul sätesc, vor putea adäoga persónele ce va cere trebuința.

TITLUL IV.

Măsuri de ordina și de îngrijirea interióră a cimitirelor.

Art. 57. Porțile cele mari ale cimitirelor vor fi deschise numai la Sëmbăta morților, când aü a se face serviciuri funebre solemnele pentru toți morți. —

Aceste porți se vor deschide asemenea, numai ca să intre ca-rele mortuare, și persónele ce insoșesc în träsură pe mort. Persónele ce vin pe jos sau în urmă, sau naintea convoiului, vor intra pe porțiä cea mică.

Art. 58. Carul mortuar va putea înainta în cimitiriü pe drumurile cele largi, iar unde se strimtësä locul, se va opri, și mortul se va transporta până la gröpă pe bracie.

Art. 59. Este poprită intrarea în cimitire la ómeni beți, la vëndetori de ori-ce fel de lucruri, la copii fără părinții lor, la indiviði ce ar avea cu sine cãini sau alte animale domestice, la cerșetori.

Art. 60. Persónele ce vor intra în cimitiriü și nu se vor purta cu cuviință, vor fi date afară, fără nici o considerațiä. Cei ce vor face stricäciuni vor fi duși inaintea rectorului, care după ce se va constata rëul făcut printr'un proces verbal, îi va trimite la municipalitate de unde vor fi trimiși la prefectura poliției.

Art. 61. Este cu totul oprit de a sări peste împrejmuirile cimitirului, sau a se sui pe dënsese, ori pe împrejmuiri parțiale, ori

pe monumente; de a umbla sau a se așeza pe erbă; de a se sui pe arbori de a rupe flori după la morminte; în fine, de a face cea mai mică stricăciune sau neorînduială. Este poprit de a face necurătenii, de a se preumbla prin cimitiri fără scop, și a se opri fără trebuință.

Art. 62. Administrația cimitirelor nu este răspunzătoare de nici un furtișag ce s'ar face în cimitiri. Familiile vor îngriji, a nu pune nici o dată pe morminte lucruri de precie.

Art. 63. Pentru ori-ce construcția de morment, cavou, statuă, mausole, grilagiū sau împrejmuiri, se vor înfășișa mai înteu la direcția cimitirelor desemnuri de plan și fațade, iar pentru cavouri și mausole se va arăta special și secții transversale, spre a se explica modul divisiilor interioare și raportul lor cu supra-fația terenului. Acestea se vor trimite în esaminarea și aprobarea arhitectului municipalității care va trebui să pronuncie aprobarea sau desaprobarea, după legiuirile și dispozițiile ce s'ar lua asupra modului construcției acestor morminte. Numai după aprobarea cu sau fără modificații, va putea rectorul să dea voia d'a se construi sau așeza acel monument.

Art. 64. Cioplirea pietrelor și a lemnelor, stingerea varului facerea mortierului și ori-ce alte lucrări pregătitoare nu se pot face în cimitiri. Aci se aduce materialul pregătit și mortierul făcut, încât nu mai rămâne de cât imbinarea bucăților; chiar și atunci se va popri a se face schele mari, care ar împedeca circulația. Se vor lua asemenea măsuri ca constructorii să nu facă nici o stricăciune, căci pentru cea mai mică vor fi răspunzători acești constructori, fără nici un cuvânt de îndreptare.

Art. 65. Tote gunoale și rămășițele ce ar resulta dintr'o construcția se vor transporta în fie-care sēră de constructorii acelor lucrări afară din grădină; iar cei-ce se vor împotrivi la această măsură, nu vor fi priimiți a mai lucra în cimitiri.

Art. 66. Ori-ce persoană ar face vre o necurătenie în cimitiri va fi scos afară; de va fi lucrător, va fi oprit a mai lucra în cimitiri.

Art. 67. Groparii, nu vor putea deschide nici un mormint fără autorisarea prealabilă a rectorului; de va fi înainte de 7 ani, rectorul nu va putea da o asemenea autorisare, pentru ori-ce cas ori cât de urgent, de cât după o cerere motivată a procurorului sau o autorisația specială a Guvernului.

Art. 68. Comisarul și medicul colórei respective vor trebui să facă cel puțin odată pe săptămână vizitarea cimitiriului ca să vadă de se observă tóte regulele de igienă și poliția interioară la aceste cimitire, după regulele prescise, și vor raporta prefecturii de rezultatul investigațiilor lor. La acesta cercetare rectorul va fi obligat a arăta tóte registrele cimitiriului, și a însoci pe aceste persoane în tóte cercetările ce ar voi a face.

Raportul ce vor da acești impiegați publici, va fi contrasemnat de rectorul cimitiriului.

TITLUL V.

Măsuri medico-polițienesci.

În toți timpii autorii au arătat incertitudine asupra semnelor morții. Câte odată sau îngropat individe ce în faptă erau numai asfîcitate sau leșinate; alte ori erau gata a se înmormînta, și prin ajutorul artei au putut să se rechiame la viață. Nicî casele mortuare însă, nicî sforile cu clopoșei legate de degetul cadavrelor, nu pot servi a constata netăgăduit o mörte reală, ci numai *regiditatea* (înșepenirea) *cadavrică*, *incontractibilitatea mușchilor supt influința unui stimulant galvanic*, și mai virtos *de compoziția putredă* (colorația verdușă cu inflătura *sui geniris*), se pot considera ca semne incontestabile a unei morți reale.

Spre acest sfîrșit s'au întocmit regulele următoare ce vor servi de basă pe viitor la înumațiile indivizilor în genere.

Art. 69. Persónele ce se vor afla pe lingă un bolnav în ora morții sale sunt oprite a'î înveli sau a'î coperi fația, de a'î stremuta din patul dăcerii și a'î depune pe un asernut de paie, pâr de cal, sau rogojină, sau ori-ce alt obiect, ce ține răcóre, sau a deschide ferestrele în timp de iarnă, și a'î espune la un aer prea rece, depărtând ast-fel cu totul tóte condițiile de căldură, și de aer, susceptibile de a favorisa înturnarea la viață.

Art. 70. Declarația morții se va face de către rudele de aproape sau de vecinii mortului. Acéstă declarația se va face îndată după mörte.

Art. 71. Spre a se putea constata mörțile, se orânduiesc în orașele cele mari medici verficatori în proporția cu mortalitatea orașului. În orașele cele mici acéstă însărcinare va fi asupra medicului fă-cărui oraș.

Art. 72. Îndată ce comisiile respective vor priimi vr'o declarația de mörte, vor înștiința pe medicul verficator, care se va duce fără întârziere la domiciliul unde se află mortul, însocit de un delegat al comisiei respective.

Art. 73. Dacă medicul verficator va judeca mörtea reală, va invita sau înscris, sau verbal pe delegatul public a încheia act de declarația morții făcută de către rudele sau vecini, și care act se va sub-semna de medicul verficator. În acest act se va însemna ziua și ora în care a fost făcut.

Art. 74. Dacă medicul verficator judecă că mörtea nu este reală, delegatul polițienesc va ordona de a se amăna îngroparea până când printr'o a doua vizitare medicul verficator va constata mörtea reală și atunci se va declara mörtea după modul espus în articolul precedent, cu împrejurările ce au urmat.

Art. 75. Spălarea și înveșmîntarea corpului mort nu se va putea face decât după constatarea morții în formele mai sus prescise; iar punerea în cosing și înmormîntarea nicî odată nu se vor putea face decât după espirarea completă de 36 ore de la data declarării de mörte; afară numai dacă nu va fi început disoluția.

Într'un asemenea cas, însă cauza trebuie să fie coprinsă în procesul verbal de viziune cu arătare lămurită a motivelor pe care se întemeiază declarația medicului verificator ca inumația ar fi urgentă.

Art. 76. În București, precum și în toate orașele, unde se află o poliție și medic verificator, este oprit de a se ridica chipuri prin vătărări de ips sau aplicare de mușamale, sau alte materii pe fața mortului, și mai cu seamă a face autopsia, a balsama sau momifica cadavrele până ce nu va trece intervalul de 36 ore din momentul declarației morții.

Art. 77. În orașele cele mici unde nu se află nici un doctor, cum și în sate, se vor păzi toate dispozițiile opritoare ce se prevăd în articole precedente, și termenul îngropării se va fi de 36 ore din momentul când rudele sau vecinii mortului au dat de știre consiliului sătesc sau unuia din membrii acestui consiliu, sau delegatului lor. Monastirile și comunitățile religioase ce nu vor fi în depărtare de mai mult de patru ore de locul unde sunt medicii vor fi socotite în categoria celor de mai sus; altminterlea declarația trebuie să se facă superiorului înscris, și adevărată de acesta, cuprindând deslușit ziua și ora declarării.

Art. 78. Precedentele dispoziții nu pot fi aplicabile la autopsiile ce se practică în spitaluri de ospiciuri sau amfiteatre de disecații așesate legalmente și recunoscute de administrația generală; căci toate aceste aședimente sunt stabilite și se guvernă după legile medicinei legale.

Art. 79. Medicul verificator, în declarația sa către comisia respectivă, este dator a însemna:

1. Numele și pronumele mortului,
2. Secsul lui,
3. Etatea sau vârsta,
4. De este căsătorit sau nu,
5. Profesia,
6. Data morții, luna ziua și ora;
7. Cartierul, strada și numărul domiciliului;
8. Etagiul și espoziția locuinței,
9. Natura și durata bôlei, și dacă există motive ce ar cere deschiderea cadavrului;
10. Causele antecedente ale bôlei și complicațiile ivite după acesta.

11. Numele persónelor, cu titlu sau fără titlu, ce au ordonat sau au dat medicamentele;

12. Numele persónelor, cu titlu sau nu, care au îngrijit pe bolnav

13. Spiceria sau spiceriile de unde s'au luat medicamentele.

Art. 80. Medicul curant sau medicul curanți, de va fi unul sau mai mulți, vor fi dator să se afla față la cercetarea medicului verificator și a'i da deslușiri asupra câtor puncturi din cele de mai sus dacă doctorul verificator ar crede de trebuință a se adresa către aceștia; nu vor fi însă obligați a asista pe lângă medicul verificator decât când vor fi chiamați de acesta.

Art. 81. Dispozițiile de mai sus se vor observa întocmai chiar și în privința morților pe care rudele sau amici lor ar voi să înmormânteze în locuri particulare.

Art. 82. Nici un medic nu poate fi medic verificator de nu va posedea un diplomă de *stats-esamen* și nu va fi împlinit formalitățile legiuite în Țeră. În orașele unde se află mulți medici, această însărcinare specială o vor avea numai persoanele ce vor fi designate pentru această funcție.

Art. 83. Medicii verificatori, pe lângă obligațiile mai sus es-puse, vor avea și obligația de a studia simptomele de epidemie, și a le raporta administrației sanitare când se ivesc. Vor raporta asemenea și ori-câte observații vrednice de însemnat vor descoperi în interesul științei în cercetările ce fac asupra morților.

Art. 84. Medicii verificatori, se vor indemnisa din suma cheltuelilor de înmormântare considerându-se preciful de mijloc al vizitelor.

Art. 85. În București medicii colorilor, iar în celelalte orașe, medicii sau medicii orașelor, precum și pentru sate medicul districtului, vor trebui a îngriji a se păstra în intru cimitirelor toate regulile de igienă prescrise pentru interiorul cimitirelor.

Art. 86. Cadavrele persoanelor morțe de vărsatul cel mare, putând deveni prin emanația deletară, mai ales în căldurile veri un isvor de casuri de vărsat, trebuie, spre a se preîntîmpina asemenea rele efecte, ca hainele sau pânsele în care a căcut mortul de vărsat mare, să se ude pe viitor cu apa clorurată (cu chloruretum calcii). Această preparația o va da întreprisă pompelor funebre în urma procesului verbal al doctorului verificator și în proporția de o butelia de 600 grame pentru copii morți în jos de șapte ani, și de o cătime îndoită pentru morți de o etate în sus de șapte ani. Până la înființarea unei întreprise de pompe funebre, se va da această substanță de medicul colorilor cu preciful tariful farmaciilor. De vor fi însă pânsele sau hainele sdrențe cu totul netrebnice se vor arde în prezența medicului colorilor.

TITLUL VI.

Statute privitoare la persoanele Bisericesci.

Art. 87. Preotul de rînd al bisericii cartierului va fi dator a merge în ori-ce timp ar fi chemat ca să împărtășească pe bolnav conform canoanelor bisericesci.

Art. 88. Preotul cartierului mortului, după constatarea morții de către medicul verificator va face înscrierea în condicele actelor civile ale bisericii însemnând locul unde are a fi înmormântat și data înmormântării.

Art. 89. Oficiul mortual se face sau la biserica cartierului mortului sau la casa lui.

Art. 90. Pentru câți preoți se vor cere a oficia peste cei ce

se află în cartierul mortului se va face cererea către protopopul de scaun și acesta va rându-i dupe rënd numărul de preoți ceruți.

Art. 91. Preoții cei neinvitați de protopop sunt oprți de a oficia la înmormântare, afară numai dacă familia ar invita espres pe un preot care, ne-fînd preotul cartierului, ar fi însă amicul său confesorul mortului său al familiei.

Art. 92. Spre a se păstra o strictă dreptate pentru preoții invitați a oficia pe morți ce nu sunt în cartierul lor, protopopul va ține un registru de rëndul cu care trebuie să merge preoții. Acest registru va fi pe trei ani și va fi șnuruuit și sigilat cu sigiliul mitropoliei și al comisiilor respective.

Art. 93. Fie-care preot are dreptul a reclama de câte ori protopopul nu l'ar chiăma la rëndul său.

Art. 94. Preotul de rënd al cartierului este dator a alerga de câte ori va fi chiămat a asista pe un murind sêrac sau a celebra oficiul mortual pentru un sêrac; însă numai la casa unde va fi murit sau la biserica parochială, de va fi transportat acolo, nu va fi însă îndatorat și a l'însoți până la cimitiriu.

Art. 95. Preotul cartierului ce ar refusa a esersa ministeriul său pentru un sêrac, va fi supus la pedepsă aspră și la straf, după cum se va legiui.

Art. 96. Spre a precisa bine aceste drepturi și datorii ale preoților, vom țice că preotul de rënd al cartierului este dator a alerga îndată ce se chiamă la mort; după el aũ dreptul a fi invitați de familiă cei-l'alți preoți ai cartierului aceluia cum și datoria d'a alerga la un mort sêrac în lipsa motivată a preotului de rënd.

Când însă o familiă voiesce a chiăma și preoți după din afară, nu va putea face asta chiămare de cât prin scirea protopopului, afară însă de preoții despre care se vorbesce în Art. 91.

Art. 97. Stofele puse pe coșciuge și otărite a fi date în dar bisericii, vor rămânea pe sêma bisericii parochiale nu însă pe sêma personală a acestor preoți. Câte însă vor fi espres afectate pentru cimitiriu vor fi ale capelei cimitirelor. Spre acest sfîrșit epitropiil fie-cării bisericii sau rectorul cimitirului vor fi datorți a înscrie aceste donații precum și ori-care altele într'un registru special.

Art. 98. Preotul de rënd al cartierului priimesce drept onorariu pentru serviciul funebru în biserică 2, 4 sau 6 sfanți, dupe starea mortului afară de morți cei de tot sâraci care nu plătesc nimic, și pe care preotul sus citat este dator a l'oficia.

Art. 99. Cei-l'alți preoți ai cartierului, de vor fi invitați, priimesc 2, 3 sau 4 sfanți.

Art. 100. Preoți invitați după din afară priimesc 4 sfanți de oficiu.

Art. 101. De câte ori preoții sunt invitați a însoci pe mort până la cimitiriu priimesc preciiul îndoit după tarifele de mai sus.

Art. 102. Preoții cimitirelor nu pot pretinde nimic de la sêraci, adică de la accia ce se duc în cimitiriu neînsoțiți de vre-un

preot. De la cei-l'alți vor avea dreptul a lua numai 1 sfanțiu de mort.

Art. 103. Cântăreții nu vor putea veni de cât după invitația rudelor mortului; libere sunt aceste persoane a nu plăti pe cei-ce au cântat ne invitați. Cântăreții cimitirelor primesc jumătate plata preoților de vor avea a cânta.

Art. 104. Pentru morții pentru care se va fi dobândit permisia de a fi oficiați la cimitiri, preoții cimitiriului vor primi onorariu ca preotul de rând al cartierului iar cântăreții pe jumătate.

Art. 105. Nici un sêrac nu va fi oficiat la cimitiri; oficiul acestora se va face în cartierul unde au murit. Acesta se lasă sub răspunderea împiegatului poliției aceluși cartier, care va fi dator a chema pe preotul de rând a oficia pe mort.

Art. 106. Paracliserii nu pot pretinde nimic; va da fie-cine ce va voi.

Art. 107. Precedentele dispoziții se pot modifica sau schimba mai pe urmă când se vor regula pompele funebre.

Art. 108. Cei de tot sêraci nu numai că nu vor plăti nimic pentru îngropăciune; dar atât casa cimitirului respectiv, cât și, după o complectă organizare, întreprinderile pompelor funebre vor cheltui împreună pentru îngroparea acestora cu toate cele necesarii.

Art. 109. Preoții cimitirelor vor fi îndatorați a primi pe morți în cimitiri, a-i însoți până la mormântul ce le este destinat și a le da aci ultima bine-cuvântare.

Art. 110. Numai morții a căror rude vor fi dobândit o permisiă specială de a se face serviciul funebru la cimitiri vor putea fi oficiați în capela cimitiriului.

Art. 111. Spre evitare de confușiă sau abatere la aceste reguli, nici o trăsură mortuară nu va fi liberă a transporta un mort la cimitiri până ce nu i se va înfăcișa ori biletul de oficiul funebru făcut, sau permisia espresă d'a se face acest serviciu la cimitirul unde este destinat a se îngropa.

Art. 112. Sorocéle se vor face la bisericile parohiale: la cimitirul vor fi cu totul poprite.

Art. 113. În fie ce Sâmbătă preoții cimitirelor vor fi obligați a celebra un parastas în care vor fi pomeniți toți cei îngropați din dioa aceia înapoi până la 40 zile. Iar în Joia mare se va face serviciu pentru toți morții de peste an.

Art. 114. La simbetele morților, adică de două ori pe an se va face serviciu solemn cu 12 preoți aleși și cu Arhieruș adus de administrația cimitirelor, care va da acestor sărbători totă solemnitatea cuvenită pentru memoria străbunilor nostri.

Art. 115. La asemenea solemnități va fi cu totul interdis cerșetorilor a intra în cimitire; vor putea însă sta la pörtă sau la bariera vecină.

LEGEA COMUNALĂ ¹⁾.

CAPITUL I.

Formarea comunei.

Art. 1. Tóte satele, oraşele şi oraşelele (têrgurile) României, vor forma pe viitor comune independente, supuse legii de faţă.

Comunele se împart în comune rurale, compuse din unul sau mai multe sate, cătune etc., şi în comune urbane, adică oraşe şi oraşele.

Art. 2. Comuna îngrijesce singură interesele sale şi se administrază de sine în margina legilor. Ea forméază o persoană juridică.

Art. 3. Tot locuitorul face parte dintr'o comună şi contribuie la sarcinile comunale. Acei carii locuiesc afară de un centru de populaţiune, sunt îndatoriţi să se înscrie şi să facă parte din comuna cea mai apropiată de locuinţa lor.

Art. 4. Nici o comună nu va putea numera mai puţin de una sută familii sau cincisute locuitori.

Satele care nu vor ajunge la acest număr, precum şi cătunele şi locuinţele isolate, se vor uni cu comuna cea mai apropiată.

Satele care, având mai puţin de una sută familii, ar declara că pot să susţină singure sarcinile comunale, se vor putea recunoşce ca comune.

Art. 5. Neputând o comună purta singură tóte sarcinile ce îi sunt impuse, va avea dreptul să se întrunească cu una, sau mai multe comune vecine, spre a forma numai o singură comună în privinţa acelor sarcini.

Asemenea şi când administraţiunea unei comune ar întâmpina dificultăţi din cauza prea marelui întinderi sau prea marelui număr de familii domiciliat în întrul ei, comuna se va putea subdespărţi în mai multe secţiuni, dar care totuşi, în interesele cele mari şi în raporturile sale ecsterioare, va înfăţişa una şi singură comună, şi va avea o unitate de administraţiune.

Nici o întrunire sau deslipire a unei comune nu se va putea face de cât din trei în trei ani, socotindu-se de la întâia clasificare.

Art. 6. Tóte întrunirile şi deslipirile despre care se vorbeşte în Articolul de mai sus, nu se vor putea efectua de cât după următoarele moduri:

Consiliul comunal, despre care se va vorbi mai la vale, al comunei care ar dori întrunirea sa cu o altă comună, sau deslipirea uneia din părţile sale, va fi dator a examina prealabil cestiunea, consultând şi pe cei mai impuşii dintre contribuabilii comunei. Asemenea consultare se va face şi de către Consiliile celor alte comune interesate în cestiune.

¹⁾ Saneţionată cu decretul No. 394, din Anul 1864.

La casă de învoirea tuturilor părților interesate, Consiliile comunale respective vor constata deciziunea luată prin un proces verbal, care se va aduce la cunoștința Prefectului; Prefectul, în urma chibșuirei făcută cu comitetul permanent, va raporta Ministerului de Interne, spre a se întări lucrarea prin Ordonanță Domnăscă, iar la casă de contestațiune din partea uneia din părțile interesate, deciziunea se va supune aprobării Comitetului permanent de district, rămânând deciziunea definitivă la acest din urmă.

Comitetul permanent, aflând nedumerire în otărîrea chestiunii, va putea numi o Comisiune consultativă compusă dintre membrii cei mai luminați ai comunelor interesate; acea Comisiune întrunindu-se cu consiliile comunale respective sub-președînța Sub-prefectului arondismentului în care se află comuna care cere întrunirea sa și deslipirea, va espune rezultatul deliberațiunii printr'un prescript-verbal, care se va comunica Comitetului permanent.

Art. 7. Orice întrunire sa și deslipire de comună ar modifica circumscripțiunea unui district, nu se va putea pronuncia de cât prin o lege.

Art. 8. Avera proprie a comunei întregi, sa și a unei părți din comună care se întrunesc cu o altă comună vecină, rămâne a sa proprie.

Art. 9. Clasificarea comunelor în rurale și urbane, dupe cuprinderea Art. 1-ii, se va face de către Guvern și se va supune Camerei în cea întâi sesiune dupe promulgarea acestei legi.

Nici o schimbare în clasificarea acesta nu se va putea apoi face de cât în intervalul de cinci în cinci ani, tot prin lege.

CAPITUL II.

Datoriile comunelor.

Art. 10. Fie care comună este datore a avea o casă a comunei numită Primărie.

Art. 11. Fie care comună este datore a îngriji de cultul, de biserică sa și de bisericile religiunii la care aparține. Ea este datore a plăti pe preoții și servitorii bisericilor sale. Nimeni însă nu este îndatorat să contribuie pentru serviciul unui cult care nu este al său.

Art. 12. Contribuțiunea pentru serviciul cultului va fi deosebită de cele alte dări.

Art. 13. Fie care comună este datore a îngriji de neputincioșii săi și de copii găsiți.

Art. 14. Fie care comună va fi datore a avea una sa și mai multe școle de băieți și de fete, conform dispozițiilor legii de instrucțiune publică.

Art. 15. Fie care comună urbană va avea un corp de pompieri bine disciplinați, instruiți la meșteșugul lor și înarmați.

Art. 16. Fie care comună urbană de la 6,000 locuitori în sus

va îngriji a avea un spital pentru bolnavi sau scăpătați, în margi-
nile trebuințelor și mijloacelor sale, dacă nu există spital central, și
fără a se prejudica subsidiile ce asemenea spitalu comunal ar prii-
mi din casa județului său a Statului.

Art. 17. Fie care comună rurală de la 500 locuitori în sus, va
fi datore a avea tauri, armăsari și berbeci de soiū, pentru îmbună-
tățirea vitelor.

Asemenea fie care comună rurală este datore a avea o gră-
dină de plantațiune pentru respindirea dușilor (aguzilor).

CAPITUL III.

Compunerea autorității comunale.

Art. 18. Fie-care comună este reprezentată prin un consiliu co-
munalū, a căruia compunere, alegere și atribuțiuni se determină mai
jos.

Administrațiunea trebilor fie căria comune este încredințată u-
nei persone care pōrtă numele de *Primarul comunei*.

Atribuțiunile acestui magistrat se vor determina mai jos.

Art. 19. Consiliul comunal se compune de cinci membrii său
consiliari în comunele pînă la 1,500 locuitori.

De 7 membrii său consiliari în acele de la 1,500 pînă la 3000 locuit.

De 9 — — — — — 3000 — 5000 —

De 11 — — — — — 5000 — 15,000 —

De 13 — — — — — 15,000 — 30,000 —

De 15 — — — — — 30,000 — 50,000 —

De 17 — — — — — 50,000 — în sus. —

Art. 20. Nu potū fi consiliari în comunele urbane cei ce nu știū
scri și citi.

CAPITUL IV.

Despre alegătorii comunali.

Art. 21. Membrii Consiliilor comunale se alegū directū de că-
tre adunarea alegătorilor comunei.

Art. 22. Suntū alegătorii în comună:

a). Românii ce se află în condițiuni s'ipulate prin legea de față.

b). Străinii cari vor fi dobândit înpămăntenirea mică.

c). Toși aceștia vor trebui să aibă vērsta legiuită, să fie domi-
ciliați în comună cu șese luni înainte și să plătescă către Statū con-
tribuțiunea directă în următōrea proporțiune:

În comunele rurale o dare către Statū de lei 48.

În comunele urbane, de la 3000 la 15,000 locuitori, lei 80.

În acele de la 15,000 în sus, lei 110.

Aceste impozite în comunele urbane se compunū de 48 lei con-
tribuțiunea personală și de șosele, iar restul de impozit fonciar.

d). Suntū asemenea alegătorii, patentarii pînă la a cincea clasă

inclusiv, cari se vor bucura de calitățile însemnate la litera a) și b), și cari vor avea vârsta și timpul domiciliului prescrise la litera c).

Art. 23. Contribuțiunile plătite de către femeia se pot ținea în sêma bărbatului, asemenea și contribuțiunile plătite de către minorii tatălui lor.

Veduva va putea, de va voi, socoti fiului său celui mai mare, sau gineru'ul său, contribuțiunile ce plătesce și se va procura dreptul de alegătorii.

Art. 24. Dreptul de alegătorii se constată duple cătînea contribuțiunilor plătite în cursul anului expirat înainte alegerii.

Art. 25. Sîntu alegătorii fără nici un censu (contribuțiune), toți preoții, profesorii și institutorii de ori ce gradu, doctorii și licențiații, advocații, medicii, inginerii, arhitecții, toți aceștia avînd diplome liberate, sau recunoscute de Guvernu, precum și funcționarii civili sau militari retrași din serviciu, cari vor justifica că primesc 0 pensie anuală de 2000 lei cel puțin.

Art. 26. Israeliți pămînteni, pînă ce vor areta că au simțimentele și moravurile romănesci și pînă la o modificare a legii de față, nu vor putea esercita drepturile comunale de cît în condițiunile următoare:

a). Dupa servind în armata Romăna au dobîndit rangul de Suboficeru.

b). Dacă a sêvrșit cursul de colegiu sau de facultate în Romănia.

c). Dacă duple studiul regulate a dobîndit de la o facultate străină diploma de doctoru sau de licențiat în ori ce specialitate, trebuind însă ca această diplomă să fie recunoscută de Guvernu Țerei.

d). Dacă a întemeiat în Romănia o fabrică sau o manufactură folositoare țerei și care ocupă cel puțin 50 meseriași.

Art. 27. Nu pot fi alegătorii comunali, ori care ar fi contribuțiunea ce plătesc către Statu:

I). Servitorii cari primesc simbric.

II). Interdicții.

III). Faliți nereabilitați.

IV). Cei osândiți judecătorese la o pedepsă criminală sau la o pedepsă corecțională pentru următoarele delictes:

a). Furtisagă.

b). Abusu de incredere.

c). Înșelăciune.

d). Spargere de peceți și sustragere de acte depuse în locuri publice.

5). Acei ce în publicu sîntu cunoscuți că țin case de prostituțiune sau de jocu de cărți.

Art. 28. Listele alegătorilor se pregătesc pe fie care anu de către Primarii comunelor pe basa ultimelor roluri de contribuțiuni.

Aceste liste provisorii se afișeză în cea d'ânteu Duminică a lunei lui Ianuarie, în fie care comună.

Art. 29. Reclamațiunile se vor adresa Prefecturei în cele d'an-

tău trei săptămâni de la data afişării, iar la comunele rurale la Sub-prefect, care le îndreptăză Prefectului. Dupe ce Prefectul, cu asistenţa consiliului permanent, va fi hotărît asupra tutulor reclamaţiunelor ivite, el încheiă listele definitive şi le publică negreşit pînă la cea d'ântăiu Duminică a lunei lui Fevruarie.

Art. 30. În cele trei săptămâni ce urmeză, nemulţumiţii vor putea apela în contra hotărîrilor Prefectului la Tribunalul distric-tului, iar în contra hotărîrilor Tribunalului, la Curtea de Casaţiune pînă în 30 zile dupe primirea hotărîrei Tribunalului.

Tribunalul şi Curtea de Casaţiune statuază de urgentă.

Orî ce persoană admisă în listele electorale pôte reclama în-scrierea saş ştergerea orî căruî individū omisū, saş nedreptū în-scrisū în lista alegătorilor comunei din care el însuşi face parte.

Art. 31. Listele odată redigiate dupe îndeplinirea formalită-ţilor de mai sus, devinū definitive de la 1 Martie şi pentru tot cursul anului, pînă la următorul 1 Martie.

CAPITUL V.

Despre adunarea alegătorilor Comunali.

Art. 32. Adunarea alegătorilor în comunele urbane are locū din patru în patru ani spre alegerea membrilor consiliului comu-nalū, reînoiduse aceştia pe jumătate prin tragerea la sorţi din două în două ani.

La comunele rurale alegerea se face din două în două ani, reînoiduse numai o a treia parte din membri la un anū.

Acastă adunare se face la cea d'ântăiu Duminică a lunei lui Noembrie. Ea nu se convocă estraordinarmente, de cât la casū de vacanţă cel puţinū de o a treia parte a numărului întregū al con-silierilor.

Art. 33. Primarele comunei convocă pe alegători cel puţinū cu 15 zile înaintea zilei ficsate pentru alegere. Convocarea se fa-ce prin publicarea şi afişerea zilei ficsate la Primărie şi în tot cu-prinsul comunei.

Art. 34. Alegătorii se întrunescū într'o singură adunare, dacă numărul lor nu trece peste 300. Cândū numărul va fi mai mare, colegiul se împarte în mai multe secţiuni analoge cu secţiunile în care este despărţită comuna. În afişurile saş publicaţiunile de con-vocare, se arată anume în ce secţiune fie-care alegătorū are saş voteze.

Art. 35. Adunarea alegătorilor nu se pôte ocupa de cât nu-mai de alegerile pentru care ea este convocată.

Art. 36. Primarele comunei, orî în lipsăi cel mai în virstă din membrii consiliului, presidă adunarea; Secretarii suntū cei două mai tineri din alegători.

Art. 37. Fiind mai multe secţiuni, fie care are de Preşedinte pe un membru al consiliului, şi Secretarū precum sus.

Art. 38. Lipsind membrii Consiliului, Biuroul se formeză de către persoanele din sinul corpului alegătorilor, aleși de către însuși alegători.

Art. 39. Președintele are singur poliția adunării; nici o putere armată și nici un agent al poliției nu va putea sta în sala sa în prejurul sălei adunării, afară de casul cându acesta se va cere de către Președintele.

Art. 40. Președintele face cunoscut adunării numărul persoanelor de aleși.

Art. 41. Fie-care alegător chemat la rëndul său, depune biletul său scris pe hârtie albă și închis într'o cutie cu două încuitori, ale cărora chei se păstrează una de către Președinte și alta de către cel mai bătrân dintre Secretari.

Cel ce nu scie să scrie chiamă pe unul dintre alegători în care are încredere și 'i scrie biletul.

Art. 42. Dupe ce au fost chemați toți alegătorii succesiv dupe ordinul alfabetului, se mai face o ultimă chiamare acelor cari pôte au lipsit din sală, iar scrutinul rămâne deschis pină la 4 ore sêra. Pentru asigurarea lui se vor pune pecețile mai multora dintre alegători și vor putea chiar rămânea în sală pentru paza lui.

Art. 43. La deschiderea urnei, fie-care bilet se desface înaintea publicului, numele eșit se scrie de către fie-care Secretar pe o listă, și rezultatul general se proclamă de către Președinte.

Art. 44. Biletele care cuprind nume neînțelese, sau semne de ori ce natură, care ar presupune o prealabilă înțelegere, sunt nulă.

Art. 45. Alegerea se face prin majoritate relativă, iar în casu când nu se va putea întruni o treime de voturi, se va procede la o nouă alegere în termenu de 15 zile.

Art. 46. Proceșele verbale ale alegătorilor, constatătore tuturilor operațiunelor săvârșite, se trimitu de îndatu Consiliului permanent; iar în orașe e Bucuresci, Iași, Craiova, Galați, Brăila, Ismail și Ploesci, Ministeriulu de Interne. Un al douăilea exemplar al acestor procese verbale se conservă în cancelaria comunală.

Art. 47. Ori-ce contestațiune asupra alegerilor se face la consiliile permanente în termenu de 10 zile; iar în orașele Bucuresci, Iași, Craiova, Galați, Brăila, Ismail și Ploiesci, se adresază Ministeriulu de Interne, care, consultând Consiliul de Statu, va putea casa alegerile dacă se constată iregularități grave, în acest casu se procede la alegeri nouă în termenu de 30 zile.

Casarea sau manținerea alegerilor nu pôte prejudeca întru nimic acțiunea publică, care se pôte intenta în contra acelor ce ar fi comisii în cursul operațiunelor electorale, ori ce felu de delictu, prevălut și pedepsit de lege.

CAPITOLUL VI.

Despre eligibili.

Art. 48. Pentru a fi ales Membru unui Consiliu comunal se ceru aceleași condiții ca și pentru a fi alegător.

Art. 49. Funcțiunile de Membri ai Consiliului Comunal, sunt necompatibile cu ori-ce funcțiune salariată a Statului.

Art. 50. Membrii unuia și aceluiși Consiliu nu pot fi uniți între dînșii prin legături de înrudire, sau alianțe de familie, pînă la al treilea grad inclusiv.

Art. 51. Membrii Consiliului, la intrarea în funcție, pronunță următorul jurămînt în fața unui delegat al Guvernului, iar acei ai orașului Bucuresei în fața Ministeriului de Interne, «jurü credință Domnitorului, supunere legilor Terei și sprijinü intereselor comunei. Așa să-mi ajute Dumnezeu».

Art. 52. Membrii Consiliului comunale rurale își dau demisiunea lor către Sub-prefect, iar acei ai Consiliilor urbane către Prefectü, Membrii Consiliului comunale din cele șapte orașe menționate în Art. 47, își dau demisiunea d'a dreptulü către Ministeriul de Interne.

CAPITOLUL VII.

Despre întrunirea și deliberările Consiliilor comunale.

Art. 53. Consiliul se adună de câte ori o cerü trebile speciale ale comunei, regulat însă el se convöcă cel puținü odată pe lună; afară de acesta se adună în ședințe extraordinare, ori de câte ori interesul comunei ar cere.

Convocarea se face prin Primarele comunei, sau dupe cererea unei treimi a Membrilor Consiliului comunal.

Convocarea se face cel puținü cu o zi înainte prin circulară, în care fie-care consiliar subscie că a vödut chemarea.

Art. 54. Consiliul nu pöte delibera de cât fiind față majoritate absolută a Membrilorü sei. Dacă însă s'a făcutü de două ori convocare regulată fără nici un rezultat, atunci la a treia convocare Consiliulü luerözä cu Membrii presentü.

Art. 55. Primarele comunei, sau în lipsăi äntöeilü sëü ajutor, ori în lipsa și a acestuia cel mai în virstä dintre Membri, deschide, presidä și închide ședința. Hotäririle se dau cu majoritate absolută de voturi, la casü de paritate; propunerea asupra cäria se debate, cade.

Art. 56. Toți Membrii și dau votulü pe față, afarä numai de easurile unde suntü persöne în jocü, precumü numiri în funcțiunü, revocäri și suspendäri de funcțiunei etc., în asemenea casuri votul este secret.

Primarul votözä cel de pe urmä.

Art. 57. Ori-ce Membru al comunei este opritu:

1. De a sta față la deliberarea cestiunilor în care are un interes personal, adică când hotărîrea ce se va lua va putea aduce lui sau rudelor și aliaților lui vre un avantajii sau pagubă.

2). De a lua parte la vre un serviciu, la vre o strîngere de dări, la vre o dare în antreprisă, sau a figura ca garant în vre o antreprisă a comunei.

3. De a interveni ca Advocați sau plenipotenți în procesele pornite în contra comunei, precum nici a apăra cu plată vre un procesu al comunei.

Art. 58. Tôte hotărîrile Consiliului se înscriu într'o condictă ținută de Secretari; ele se subscimneză de Membri, și suntu pururea la dispozițiunea ori-cărui cetățenu din comună, sau a ori-căria autorități, care ar voi să le cunoscă.

Cu tôte acestea, Consiliul pôte decide pentru un timpu marginit secretul decisiunilor luate cu ușile închise. Acest secretu este însă numai în privința particularilor, iar nu și a autorității.

Art. 59. În tot anul Consiliul comunal, înainte de a se ocupa de budget, face un raport detaliat asupra administrațiunei și asupra trebilor comunei, care se va și publica.

Art. 60. Ședințele Consiliului sunt tot d'auna publice, când va fi de tratat o cestiune de budget, de dări noi, de instrămare de vre o avere comunală, de contractare, de împrumuturi, de înființări de stabilimente de utilitate publică, și într'un cuvânt de ori ce cestiune care atinge direct interesele comunale, fără a pune în jocu nici o persónă.

Art. 61. Primarui are poliția adunărilor; el are facultate de a pune să aresteze și a trămite înaintea Tribunalului Polițienescu pe orice individü care ar veni să turbure liniscea și buna ordine a Adunării, prin o purtare necuviinciosă.

Art. 62. Consiliul comunal face însuși regulamentul seu de ordine și de serviciu interior.

Art. 63. În acest regulament, Consiliul va hotări amende, pentru acei din Membrii, carii ar lipsi la ședință fără vre un motivü priimit de majoritate. Productul acestor amende va intra în casa comunală.

Art. 64. Consiliul comunal nu pôte delibera asupra obiectelor străine atribuțiilor sale.

Când Consiliul ar fi luat o rezoluție abătută de atribuțiile sale, sau care vatămă interesul generalü, capul comunei este dator a închide ședința și a însciința pe Sub-prefect, care va raporta neîntirziat casul Prefectului; pentru orașele menționate la Art. 47, însciintarea se face către Ministeriul de Interne.

La asemenea întemplare autoritatea pôte suspenda punerea în lucrare a unei rezoluții a Consiliului și chiar adunările acestuia.

Comitetul permanent decide dacă suspendarea pôte fi menținută.

Atât Prefectul cât și Consiliul comunal potü apela la Minis-

teriu de Interne, de rezoluția comitetului permanent, și Ministeriu hotărăsce luând avisul Consiliului de Statu.

Motivele suspendării se comunică nemijlocit Consiliului comunal.

Daca anularea rezoluției Consiliului comunal nu intervine pînă în 60 zile de la comunicarea motivelor, suspendarea este rîdicată.

Art. 65. Domnul pôte, printr'o ordonanță motivată, să anuleze actele autorităților comunale care ar fi abătute de atribuțiile lor, contrarie legilor, sau ar vătîma interesul general.

Cu tôte acestea, actele aprobate de Comitetul permanent vor trebui a fi anulate în termen de 60 zile de la data aprobării.

Dupe trecerea acestor 60 zile, actele Consiliilor comunale nu potî fi anulate de cât prin puterea legislativă.

Art. 66. Daca Consiliul comunal ar urma a se depărta de atribuțiile sale, sau daca actele sale ar fi de natură a turbura ordinea publică, Domnul pôte pronunța disolvarea Consiliului și anularea deliberațiunilor sale; două luni cel mult dupe disolvare se facu nuaă alegeri, în acest interval afacerile comunei se administră de o Comisiune numită de Guvernă și compusă de persónce ce au întrunit mai multe voturi la cea din urnă alegere.

CAPITOLUL VIII

Atribuțiile Consiliului comunal.

Art. 67. Deliberațiunile Consiliului comunal coprindî în de obșce privegherea și apărarea tutului intereselor speciale ale comunei, precum și obiectele ce'i suntî supuse spre deliberare de autoritățile administrative superioare.

Consiliul controlază, deșteptă și ajută pe capul comunei și pe ajutorii săi, în administrația trebilor locale ale comunei. Deliberațiile Consiliului suntî precedate de o cercetare prealabilă când Guvernul o judecă de trebuință, sau când ea se prescrie de regulamentele administrative.

Art. 68. Deliberațiile Consiliului privesc:

a). Obiectele pe care le regulază d'a dreptul prin chibsurile sale. Aceste chibsurii devinî lucrătore, daca în termenî de 30 zile nu s'au anulat de Comitetul permanent sau de Ministerul de Interne

b). Obiectele asupra cărora deliberările Consiliului comunal, pentru a se putea pune în lucrare, au trebuință de aprobarea Comitetului permanent sau a Ministerului de Interne, de o ordonanță Domnescă sau de o lege

c). Obiectele asupra cărora Consiliul este chemat a 'și da numai socotinta.

d) Obiectele lăsate regulării Consiliului.

e) Obiectele asupra cărora Consiliul pôte a'și esprima dorințele sale.

Art. 69. Consiliul regulază prin deliberarea sa:

1. Păstrarea, îmbunătățirea și chipul administrației averii comunale, pentru ca să nu se risipescă, să aducă pururea cel mai mare folos și putincios, și locuitorii comunei să se bucure de o potrivă de rodirile ei.

2. Condițiile arendurilor (imposesierilor) și a închirierilor proprietăților, productelor și a veniturilor comunei, când termenul lor nu trece peste trei ani, precum și condițiile adjudecațiilor.

3. Chipul întrebuințării și împărțirea pășunii și a rodirilor comunale, și condițiile la care au a se supune fețele împărțitoare, afară dacă ar urma reclamațiune în contra regulării Consiliului comunal, când atunci lucrarea este supusă aprobației Comitetului permanent sau Ministerului de Interne pentru cele șapte orașe menționate la Articolul 47.

IV. De ar avea comuna pădure proprie, chipul împărțirii acceștia între locuitori, conformându-se legilor forestiere.

Art. 70. Ori-ce regulare a Consiliului comunal asupra obiectelor arătate în Articolul precedent, se comunică nemijlocit Sub-Prefectului de către capul comunei, sub luare de adeverințe de primire, spre a se transmite Comitetului permanent. Dacă acesta nu anulază, pînă în 30 zile de la data adeverinței, regularea Consiliului comunal ca abătută de legile și regulamentele administrative, sau dupe reclamația vre unei fețe interesate, ea se poate pune în lucrare. Reclamantului îi rămâne recursul deschis și peste acest termen.

Prefectul statuând în Comitetul permanent poate însă amăna punerea în lucrare a regulării Consiliului comunal încă alte 30 zile, făcându-i cunoscut înaintea expirării termenului întei.

Art 71. Obiectele pentru care chibzuirea Consiliului comunal este supusă aprobației formale a Comitetului Permanent, și în unele casuri chiar dobîndirea unei ordonanțe Domnesci sau unei legi sunt următoarele :

1. Budgetul cheltuelilor comunale și mijlocele pentru a le acoperi

2. Sumele anuale ale veniturilor și ale cheltuelilor comunale.

3. Cumpărările, înstrăinerile, schimbările de averi nemîșcătoare sau de drepturi ale comunei, constituirea de ipotece (amanețările), delimitația și împărțirea de nemîșcătoare în de a vîlmășie, afară dacă acastă împărțire s'ar ordona de către autoritatea judiciară.

Dacă valoarea celor de mai sus, întrece trei mii lei, sau două decimi din venitul obișnuit al comunei, se cere încuviințarea Domnescă

4. Darea cu dobîndă și întrebuințarea banilor comunei.

5. Condițiile imposesierei sau închirierii de nemîșcătoare ale comunei către alte fețe, precum și de acele pe care comuna însăși ar voi ale lua în posesie sau în chirie, dacă termenul ar întrece un an.

6. Aședarea, schimbarea sau oborirea de contribuții comunale, și de Regulamente atingătoare de ele.

7. Proiectele de clădiri, de reparații însemnate, sau de dărâmare ce ar voi să întreprindă comuna

8. Deschiderea și închiderea de ulițe și piețe publice, precum și proiectele de aliniare.

9. Direcția și deschiderea drumurilor vecinale și laterale, potrivit legilor și reglementelor, și fără jicnirea legilor privitoare la espropriatiunea pentru folosința publică.

10. Brudinile (taresa de poduri) și alte dări de asemenea natură ce s'ar proiecta a se statornici pe teritoriul comunei.

11. Reglementele sau tarifele atingătoare de stringerea venitului, de închirierea locurilor de bilciuri (iarmărăoee), turguri, piețe și zallhanale, de dejugătoare pe drumurile publice, precum și tarresa cântarului, a măsurilor și a cotitului.

12. Priimirea darurilor și a legaturilor făcute comunei, sau aședămintelor comunale, când valoarea lor nu întrece deee miil lei.

De au urmat reclamații în contra darului sau legatului, aprobarea Comitetului permanent se notifică tot odată părței reclamante pe calea administrativă.

Ori-ce reclamație în contra aprobației Comitetului permanent, trebuie a se face cel mult până în 30 zile dupe notifiere.

Când valoarea darului sau a legatului trece peste deee miil lei, priimirea ei este supusă încuviințării Domnului.

13. Ficsarea numărului și împărțirea parohielor comunei, cercetarea și aprobarea budgetelor parohielor prelucrate de respectivele epitropii ale parohielor.

La această lucrare vor fi ascultați preoții parohiei precum și protoiereul de care parohiele atirna.

14. Proceesele și învoelile comunei, precum și toate obiectele, în privirea cărora legile și regulamentele supun deliberatiunile Consiliului comunal aprobației Comitetului permanent, a Ministerului de Interne sau încuviințării Domnului, ori dobindirei unei legi.

Art. 72. Deliberatiunile Consiliilor comunale rurale, asupra obiectelor arătate în Articolul precedent, se adresază de asemenea Sub-Prefectului, iar ale Consiliilor urbane, la Prefect; Prefectul este dator a le transmite nemijlocit Comitetului permanent spre a probare. Se face escepțiune pentru acele șapte orașe ale cărora Consiliuri comunale se adresază la Ministerul de Interne.

Comitetul permanent sau Ministerul refusând aprobarea, Consiliul comunal pôte apela la Consiliul de Statu.

Art. 73. Obiectele asupra cărora Consiliului comunal este chemat ași da numai socotința, sunt următoarele:

1. Proiectele de aliniare ale drumurilor mari în întrul orașelor, turgurilor și satelor.

2. Priimirea darurilor și legaturilor făcute aședămintelor de bine-facere, atirnate de comună.

3. Autorisarea ce ar cere aceste aședăminte de a se imprumuta, de a cumpăra, de a schimba, de a înstrăina, de a porni procese, de a se învoi.

4. Întrunirea de sate, cătune, slobodii, într'o singură comună, deslipirea unei secții de sat pentru a forma o singură comună sau pentru a se lipi la o altă comună.

5. Cererile de împămîntenire ale străinilor domiciliați în comună.

Nici o împămîntenire nu va putea fi cerută dacă nu va fi însoțită de certificată liberată de Consiliul comunal unde postulantul va fi petrecător.

6. În fine toate obiectele asupra cărora consiliile comunale sînt chemate ași da socotința, prin legile sau regulamentele administrative, sau asupra cărora s'ar consulta de către administrația superioară.

Art. 74. Consiliile comunale potú ași exprima dorințele asupra tutulor obiectelor de interesú local.

Consiliile comunale nu potú a se pune în comunicațiune cu alte consilii comunale, de câtú în chestii de interese locale reciproce; le este oprit a face sau a publica vre-o protestațiune, proclamațiune sau adrese.

Art. 75. Consiliile comunale deliberă asupra sumelor prezentate în fie-care anú de către primarii sau capul comunei.

Ele cercetéză și fixéză socotelile celor alți funcționari ai comunei fără prejudiciul acțiunei Comitetului permanent, a Ministerului de Interne și a Curței Compturilor.

Art. 76. În ședințele unde se cercetéză sumele capului comunei, consiliul însemnézá prin vot secret pe acel din membrii săi, care are să înlocuésză pe capul comunei în președenția consiliului.

Capul comunei póte asista la deliberațiuni pentru a da lámuririle trebuitóre, el se retrage însa la votú.

Locuțiitorul său în președenția trámite d'a dreptul deliberațiunea Sub-prefectului sau Ministerului de Interne pentru acele șep-te orașe arétate la Art. 47.

Art. 77. Consiliul face reglementele pentru administrația interióră a comunei și ordonanțele de poliție comunală.

Aceste reglemente și ordonanțe nu potú fi contrarii legilor și reglementelor de administrație generală sau districtuală.

Copie dupe aceste să trámitu pină în 48 ore la comunele rurale Sub-prefectului, la comunele urbane Prefectului, pentru a o trámite comitetului permanent, și pentru cele șep-te orașe Ministerului de Interne.

Consiliile comunale potú fixa pedepse pentru călcătorii reglamentelor și ordonanțelor lor interióare, dacă asemenea pedepse n'ar fi otárite încă de legi, ele însă nu vor putea întrece pedepsele de de simplă poliție.

Art. 78. Consiliul numesce:

1. Pe funcționarii de orí-ce gradú în comună.
2. Architecții și impiegații însărcinați cu clădiri sau conservarea edificiilor comunale.
3. Directorii și conservatorii de așădăminte de folosința publi-

că, sau de petrecere, atîrnată de comună, precum și membrii tuturilor consiliilor ce s'ar rîndui în privirea administrației comunei.

4. Doctorii, chirurgii și veterinarii ce se întrețin cu cheltueala comunei se numesc de Consiliul comunal, dintre cei recunoscuți de Consiliul medical superior, cu dreptul de a exercita profesiunea lor.

5. Profesorii și institutorii școlilor întreținute de comună, se numesc de Consiliul comunal, dintre cei recunoscuți de Consiliul superior al Instrucțiunii publice.

Art. 79. Consiliul revocă sau suspendă impiegații plătiți de comună și a cărora numire îi este atribuită. Aceștia însă pot apăla la comitetul permanent.

Art. 80. Consiliile comunale ale orașelor București, Iași, Craiova, Galați, Brăila, Ploesci și Ismail, în toate cașurile prevădute prin Articolul de mai sus și în cele următoare unde consiliile sunt datore a se adresa spre notificare sau aprobare către comitetul permanent, se vor adresa la Ministerul de Interne.

Stricând Ministerul otărîrea acestor consilii sau refusându-le aprobarea sa, ele pot să se adresa Consiliului de Stat și în de pe urmă apela la Consiliul Ministrilor.

Art. 81. Comunele își vor păstra vechile lor numiri. Preșchimbările nu se pot face de câtă dupe cererea comunei, incuviințată de comitetul permanent, și aprobată prin decretă Domnescă.

CAPITOLUL IX.

Despre Primarele și atribuțiunile sale.

Art. 82. Fie-care comună urbană sau rurală, are în capul ei un magistrat numit primarul comunei.

Art. 83. Primarul comunei în comunele rurale se alege de alegătorii comunei de odată cu membri consiliului și se aprobă de Prefectă; în comunele urbane se numesc de Domnă dintre acei trei consilieri care vor fi intrunit voturi mai multe la alegeri.

Art. 84. Puterea esecutivă alege și întăresce dintre consilieri șese ajutore pentru orașele ce trecă peste 40,000 locuitori, patru pentru orașele până la 15,000, trei pentru orașele de la 15,000 până la 6000, doi pentru comunele de la 6000 până la 3000 suflete, și unul pentru comunele mai mici.

Art. 85. Primarii comunelor și ajutorele lor se reînovesă de odată cu membri ce esă jumătate plus unu, din doi în doi ani în comunele urbane, și la un an în comunele rurale, conformă Art. 32. În comunele urbane Primarul se numesc dintre cei noi aleși conformă Art. 83, iar ajutorele dintre toți consilierii.

Art. 86. Tragerea la sorți a membrilor ce esă, se va face în ședință publică. Acastă ședință se va anunța cel puțin cu șapte zile înainte tragerii la sorți a membrilor ce esă.

Alegătorii nu se vor putea convoca pentru alegere de câtă

peste 15 zile după ce se va publica numele membrilor eșii. Membrii ce esă vor funcționa până se va face nouă alegere.

Art. 87. Primarul este singur însărcinat cu administrarea comunei, elă poate însă delega parte din căderile sale unuia său mai multă din ajutorii săi, ori în lipsa acestora la însuși unii din membrii comunei cu drită de alegător.

88. Primarul fiind tot odată și un delegat al administrației centrale, se află sub autoritatea Guvernului. El este un magistra- însărcinat cu privegherea poliției, menținerea ordinii publice, cu luat rea tutulor măsurilor privitoare la bună stare și liniștea locuitorilor comunei. și în sfârșit cu ori-ce alte îndatoriri ce i s'ar pune de lege.

Art. 89. Primarul este însărcinat cu sub-autoritatea administrației superioară cu următoarele îndatoriri:

a). Cu publicarea și executarea legilor și regulamentelor generale.

b). Cu executarea măsurilor de asigurare publică.

c). Cu poliția comunală a piețelor publice, a stradelor etc.

d). Cu conservarea și administrarea proprietăților comunei și a drepturilor ei.

e). Cu articolile de indestulare publică.

f). Cu căutarea veniturilor, privegherea stabilimentelor comunale, și cu comptabilitatea comunală.

g). Cu redacțiunea bugetului și darea socotelilor de cheltueli.

h). Cu propunerea către Consiliu a creării de nuași venituri comunali.

i). Cu învoirea tirgurilor, facerea contractelor și adjudecarea lucrărilor comunale, în marginea legilor și a regulamentelor în ființă.,

k). Cu înfățișarea drepturilor comunale înaintea justiției, ca reclamant sau ca aparător, sau cu delegarea acestui drept către omenii de specialitate.

j). Cu dresarea listelor electorale.

Art. 90. Măsurile luate de Primar în cercul atribuțiunelor sale, se dau sub formă de dispozițiuni.

Art. 91. În orașele care trecă peste o populațiune de 3000 locuitori, Domnul are dreptul de a încredința privegherea și menținerea ordinii publice unui anume funcționar de Poliție, care în Bucuresci pörtă titlu de Prefect de Poliție, iar în cele-alte orașe de Capă, ori de Comisari de poliție.

Art. 92. Primarul este însărcinat cu actele civile și le pöte delega la unul din ajutorii săi, sau la unul din consilieri.

Art. 93. Primarul este însărcinat cu judecări de contravențiuni de simplă poliție, conformă legii de instrucțiune penală.

Art. 94. Nu potă fi Primarü nici ajutorü, funcționarii Statului sub ori-ce denumire, sau întreprindători de venituri și lucrări publice ale comunei.

Art. 95. Primarii și ajutorii lor, potă fi suspendați de către

Prefecți în comunele mai jos de 3,000 locuitori; iar la cele de o mai mare populație numai de către Ministerul de Interne.

Revocarea lor la comunele de mai puțin 3 000 locuitori, se face numai de către Ministerul de Interne, iar la comunele se trecu peste 3,000 locuitori, numai de către Domnii.

Art. 96. Primarele are supra privegherea ospiciilor, biurourilor de bine facere, școlilor; caselor de închisoare ale comunei, bisericilor, într-o cât se atinge de conservarea și întreținerea lor.

În privința aceștia, el vizitează dișele stabilimente de câte ori socote de cuviință și arată Consiliulul abuzurile ce a descoperit și îmbunătățirile ce sunt trebuțore.

Art. 97. În casu de răscolă, atrupamente ostile, de loviri grave făcute păcei publice, sau de alte evenimente neprevăduțe, când cea mai mică întârziere ar putea cauza pericole sau pagube pentru locuitori, primarul pôte face reglemente și ordonanțe politienesci (afară de orașele unde sunt Prefecți, Capi și Comisari de poliție) cu condițiune de a le comunica de îndată Consiliulul comunal, ș de a trâmite de îndată copie către Prefecți, alăturându-i și motivele pentru care el a creduț a se dispensa de a recurge la Consiliu. Esecuțiunea va putea fi suspendantă de către Prefect sau Sub-prefect. Aceste regulamente și ordonanțe vor conteni de îndată de a avea efect, dacă nu vor fi întărite de Consiliul comunal în cea întâi a sa ședință.

Art. 98. Primarul este însărcinat cu îngrijirea de a feri și a opri întâmplările ce ar putea fi ocașionate de furioșii și nebunii lăsați în libertate.

Dacă va fi necesitate, Primarul pôte ordona de punerea furiosului sau a nebunului cu a căruia pază și îngrijire nu s'ar însărcina familia, într-o casă de sănătate sau ospiciu, cu aceștia însă de a înșciința în termen de trei zile pe Procurorul de lingă Tribunalul județului.

Art. 99. Primarele are datoric de a priveghea persoanele și locuințele dedate prostituțiunei. Elu ia tôte măsurile cuvenite pentru a asigura sênătatea, moralitatea și liniștea publică.

Consiliul face în privința aceștia regulamentele ce le socote trebuțore și folositore.

Art. 100. Poliția spectacolelor aparține Primarului; el pôte opri în împrejurări grave ori-ce reprezentațiune pentru a asigura paza liniștei și a moralității publice.

Primarele esecută regulamentul făcut de Consiliul comunal în privința spectacolilor.

Consiliul privegheză de a nu se da nici o reprezentațiune contrarie ordinului publicu.

Art. 101. Primarul, sau în lipsă-i ajutorul delegat de el, verifică cel puțin o dată pe lună starea casei comunale.

Elu redige un procesu verbal de verificare și l supune Consiliulul comunal.

Art. 102 Primarele pôte suspenda pentru un termen ce nu

va trece însă peste șese săptămâni, pe impiegații comunei, afară însă de Secretar (scriitor) și Perceptor (stringătorul de dări).

La casă de necesitate de ase suspenda unul din acești funcționari, primarele propune această măsură Consiliului.

Art. 103. Primarele priveghéză la păstrarea arhivelor, titlurilor, documentelor comunei și registrelor stărei civile și priveghéză ca aceste acte să nu se pérédă, sau să se instrăineze din depozit. Un îndoit inventariu se face despre tóte aceste acte.

Art. 104. Regulamentele, ordonanțele, corespondențele, fie ale Consiliului, fie ale Primarului, se subscriu de către Primariu sau ajutorul ce'l înlocuiesce, și se contrasemnéză de Secretari.

Dacă cazul s'a hotărít în Consiliu, acesta se menționéză în publicațiune și în cele alte acte.

Art. 105. Regulamentele și ordonanțele Consiliului sau ale Primarului se publică prin îngrijirea Primarului prin proclamațiuni și afișe.

În sate publicațiunea se face prin citirea în publică la eșirea din biserică și la casa comunală. Aceste regulamente devinú îndatoritóre a cincea și dupe publicațiunea lor, afară de casurile când termenul va fi determinat prin însuși regulamentul sau ordonanța dată.

Aceste regulamente și ordonanțe se dau în forma următoare:

Primarul (sau Primarul și Consiliul comunal) din comuna
județul . . . . . plasa . . . . . otărăsce sau ordonă

Art. 106. Primarii suntú plătiți din cutia comunală. Lefile lor se hotărăscú de către Consiliul comunal. Comitetul permanent însă are dreptul de a modifica cătimea lor în proporțiune cu greutatea funcțiunei și cu mijlócele comunei. Ajutorii săi vor avea numai o diurnă pentru zilele în care vor fi lucrat.

Art. 107. Semnul distinctivú al Primarilor comunali va fi o eșarpă cu colorile Naționale purtate la cingătóre.

Art. 108. În casú de rescólă, de atrupamente ostile, sau de loviri grele, făcute păcei publice, primarul sau acela ce'l înlocuiesce, va putea cere d'a dreptul intervențiunea puterei armate comunale sau a autoritáței militare care vor fi datóre a se conforma a acestei cereri.

Cererea va trebui a fi pururea făcută înscrisú.

CAPITOLUL X.

Despre Secretarul (Scriitorul) Consiliului comunal.

Art. 109. În fie-care comună urbană este un Secretar, în fie-care comună rurală este un scriitor. Acest funcționar este numit suspendat și revocat de către Consiliul comunal.

Numirile, suspendările și revocările, trebuie a fi încuviințate de Comitetul permanent.

Suspensiunea pöte însă fi aplicată provisoriu de către Consiliul comunal.

Art. 110. Afară de casurile de bôlă sau de serviciu public nesalariat, când absența Secretarului său a scriitorului va dura mai mult de o lună, acela care îl va fi înlocuit se va bucura de salariul său.

Art. 111. Consiliul comunal, cu apreciațiunea Comitetului permanent, hotărăsca salariul Secretarilor și al scriitorilor.

Art. 112. Secretarul și scriitorul este în special însărcinat cu redacțiunea proceselor verbale, și cu transcripțiunea tuturilor deliberațiunilor. El pentru acesta ține un registru sub-scris și parafat de Primarul comunei.

Procesele verbale transcrise sunt adevărate de Primar și de Secretar sau scriitor.

Art. 113. Secretarul (scriitorul), este dator a se conforma cu instrucțiunile ce i sunt date, fie de Consiliu, fie de Primar, sau de ajutorul ce l înlocuiesce.

CAPITOLUL XI.

Despre perceptorul său stringătorul dărilor comunei.

Art. 114. Consiliul comunal numesce, suspendă sau revocă pe perceptor, însă cu apreciațiunea Comitetului permanent.

Art. 115. Consiliul comunal hotărăsca onorariul său alte trebuințe ale perceptorului. Tot Consiliul comunal hotărăsca garanția ce este a se cere de la dănsul.

Art. 116. Primarul priveghază ca această garanție, o dată hotărâtă, să fie depusă și reînviată în casu de trebuință.

Art. 117. Perceptorul este însărcinat singur și pe răspunderea sa, a efectua rețetele comunale și a achita dupe mandate regulate, cheltuielile ordonanțate pînă la sumele speciale ale fiecăruia. Articol al bugetului său al creditului special.

CAPITOLUL XII.

Despre cheltuielile comunale.

Art. 118. Cheltuielile comunelor se împart în obligatorii și facultative.

Art. 119. Consiliul comunal este ținut de a cuprinde anual în buget toate acele cheltuieli, câte sunt rostite de legi ca obligatorii.

Cele mai de căpetenie sânt următoarele:

a). Întreținerea localului Primăriei și cheltuiala cancelariei comunei.

b). Cheltuielile de tipar în trebuința comunei.

c) Abonamentul la gazeta oficială.

- d). Cheltuelile pentru recensiuinea populațiunei.
- e). Cheltuelile pentru registrele Statului civil, și partea tabelelor statistice privitoare la comună.
- f). Plata Primarului, a perceptorului comunal, și a însărcinaților cu stringerea acsizelor.
- g). Plata guardistilor, a sergenților, a pompierilor, a vătășeilor și a celorlalți funcționari de comune urbane, sau rurale.
- h). Plata și cheltuelile oficiului, comisarilor și impiegaților poliției, precum sunt determinate de legi.
- i). Pensiunile funcționarilor municipali și comunali.
- k). Cheltuelile de chirii și reparațiile localului judecătorilor, de plăși (ocole), precum și cumpărarea și întreținerea mobilierului.
- l). Cheltuelile instrucțiunei publice, conformu legilor.
- m). Léfa preoților și a altor servitori ai bisericilor, acolo unde bisericile nu au venituri proprii îndestulătoare.
- n). Cheltuelă și întreținerea ospiciilor, a săracilor neputincioși, a copiilor găsiți, a caselor de poprelă.
- o). Reparațiunile cele mari și mici ale edificiilor comunale, afară de clădirile militare și edificiile consacrate cultului, ale cărora construcțiuni se cuvine a forma obiectul de contribuțiuni estraordinare.
- p). Ingrădirea cimitirelor, întreținerea și mutarea lor în casurile otărite de legi și de regulamentele de administrațiune publică.
- q). Cheltuelile pentru iluminarea și pavarea stradelor, pentru ape, grădini și plantațiuni publice și alte asemenea.
- r). Cheltuelile pentru planuri și alinieri.
- s). Cheltuelile consiliului de expertă în comunele unde se vor institui prin legi.
- t). Contribuțiunile și plățile stabilite de legi, asupra averilor și veniturilor comunale.
- u). Plata datoriilor a căror se pôte cere plată, și în general toate celelalte cheltueli puse prin dispozițiuni de lege în sarcina comunelor.

Art. 120. Când una din cheltuelile obligătore interesază mai multe comune, ele contribuescū la dênsele în proporțiune cu interesul ce l'au în ele, în casu de refusu său de neînțelegere asupra proporțiunei acestui interesu, și asupra sarcinilor ce sunt de purtat, Comitetul permanent intervine și otărasce, lăsându însă părților interesate recursu către Ministeriul de Interne. Dacă însă obiectul se atinge de comune din județe deosebite, cestiunea se otărasce de Domnū dupe raportul Ministeriului de Interne.

Art. 121. În tôte comunele, când Consiliile comunale ar căuta a se feri de plata datoriilor obligătore ce legea pune în sarcina lor, refusând alocațiunea lor în total sau în parte, Comitetul permanent, dupe ce va fi ascultat pe Consiliul comunal, va înscrie ex-officio cheltuelă la budget, în proporțiune cu trebuința.

Consiliul comunal va putea apela la Ministeriul de Interne.

Art. 122. În orașele Bucuresci, Iași, Craiova, Galați, Brăila,

Ploesci și Ismail, înscrierea acestor cheltuieli se va face ex-officio de către Ministerul de Interne. Consiliul comunal va putea apela la Consiliul Ministrilor, care va otări dupe ce va avea avisul Consiliului de Stat.

CAPITOLUL XIII.

Despre veniturile comunale.

Art. 123. Consiliul comunal este dator să înscrie anual în budget și specificându-se toate veniturile comunei, precum și acelea care legea îi atribue, acelea ce ea și crează din nou, și escedintele anilor trecuți.

Art. 124. Fie-care comună are dreptul a se impune estraordinar; acesta se otărăsece de către Consiliul comunal, prin majoritatea absolută a tuturor membrilor.

Nuoa contribuțiune, înainte de a se pune în lucrare, se afișează în cursul de 15 zile la ușa casei comunale, spre a se putea cunoște de contribuabili. În acestu timp contribuabili ce s'ar socoti loviți, sau prin nuoa dare sau prin cotisațiune, vor putea reclama la Consiliul comunal.

Ori-care să fie otărirea Consiliului asupra acestor reclamațiuni Consiliul odată cu procesul-verbal ce va trebui să și închee despre nuoa dare, va fi dator a trâmite Comitetului permanent și toate cererile și reclamațiunile ce va fi priimit în contra nuoelor dări.

Art. 125. Nuoele contribuțiuni nu se vor putea stringe de cât dupe ce cu avisul Comitetului permanent se va fi incuviințat stringerea lor prin Ministerul de Interne, la comunele rurale, și ordonanță Domnescă, la comunele urbane.

CAPITOLUL XIV.

Despre comptabilitatea comunală.

Art. 126. Consiliul comunal al fie-căria comune urbane sau rurale, se adună în fie-care an la 2 Maiu, spre a proceda la regularea provisorie a socotelilor anului trecut.

El se adună la 1 Septembrie, spre a delibera asupra budgetului cheltuelilor și al veniturilor comunei pe anul viitoru.

Art. 127. Budgetele și socotelile comunelor se depună la casa comunală, unde fie-care contribuabil pôte lua cunoscințe de ele.

Aceste budgete și socoteli se vor și publica și anume prin afișe tipărite, de câte ori dizele budgete vor fi de o sumă ce vă trece peste 50,000 lei, iar neajungând această cifră, publicarea se face numai prin afișe scrise și lipite la ușa casei comunale.

Art. 128. Budgetele și socotelile se supună de către Primarū aprobațiunei Comitetului permanent, iar pentru cele șapte orașe Mi-

nisteriului de Interne, carele încuviințază cu rezerva însă a cercetării definitive a socotelilor de către Curtea de Compturi.

Ori-ce alocațiune pentru o cheltuclă facultativă, care va fi fost redusă de către Comitetul permanent, nu va putea fi cheltuită de către Primarū, fără o nouă deliberațiune a Consiliului comunal.

Consiliile comunale sunt datore, când supună budgetul și socotelile lor la aprobațiunea Comitetului permanent, să certifice că ele au fost publicate și afișate.

Art. 129. Socotelile trebuie a fi trâmise în fie-care anū Comitetului permanent, înainte de 1 Iulie. Budgetele trebuie a fi trâmise înainte de 15 Octomvrie.

Comitetul permanent va trâmite comisari pe compta personală a autorităților comunale care ar fi întârziat cu trâmiterea socotelilor și a budgetelor.

Art. 130. Când prin împregiurări neprevădute, o administrațiune comunală va fi recunoscut necesitatea de a face o cheltuială care nu era alocată în budgetū, acesta va face obiectul unei cereri speciale către Comitetul permanent.

Art. 131. Nici o plată din casa comunală nu se va putea face de cât în puterea unei alocațiuni cuprinsă în budgetū, încuviințată de Comitetul permanent, său a unui credit special încuviințat de acesta și Comitet permanent.

Nici un Articol din cheltuelile budgetului, nu pôte fi covirșit și nici un virement nu se pôte face fără învoirea Comitetului permanent.

Art. 132. Cu tôte acestea, Consiliile urbane său rurale potū face cheltueli reclamate de împrejurări neapărate și neprevădute, luând într'acesta o resoluțiune motivată, care trebuie a fi de îndată adresată Comitetului permanent său Ministerului de Interne pentru cele șapte orășe mă mari.

În cazul când cea mă mică întârziere ar ocasiona o pagubă o vederată, Primarul pôte, sub răspunderea sa, face trebuitorele cheltueli, cu îndatorire însă, că de îndată să încunoscinteze Consiliul comunal, care deliberă dacă priimesce său respinge cheltuelă, și Comitetul permanent pentru a aproba. Mandatele asupra casei comunale, ordonanțele de Primarū, trebuie să fie subserise de el, său de înlocuitorul seū și contrasemnat de Secretarul său scriitorul comunal.

Dispozițiuni transitorii.

Tôte Consiliile urbane și rurale dupe noua legiure se vor reînoi în totimea lor în cursul anului al punerei în lucrare a legēi de față.

Guvernul va determina epocile în care trebuie a se efectua operațiunile electorale relative la confecționarea listelor, la întâia convocare a adunărilor alegătorilor comunali, precum și epoca alegerilor, observând termenile preserise de Art. 28, 29, 30, 31 inclu-

siv, pentru formarea listelor și de Art. 32, 33, pentru convocarea alegătorilor.

La înteele alegeri, în orașele de reședințe, Biourul principal se va presida de către președintele Tribunalului de înteeia instanță. Dacă vor fi mai multe secțiuni, fie-care va fi presidată de către un judecător din Tribunalul de înteeia instanță.

În comunele unde nu sunt Tribunaluri de înteeia instanță, Biourul se va presida de către cel mai în virstă de către preoți.

Pentru cele alte dispozițiuni se vor observa formele prescise prin aceste legi.

Președinții și membrii Consiliului Municipal și comunal astăzi esistente, vor urma a și îndeplini funcțiunile în coprinderea legilor anteriore pină cind ei vor fi înlocuiți conformu cu legea actuală.

LEGE

pentru înființarea Consiliurilor județiane¹⁾.

(Estract din procesul-verbal al Adunării Legiuitoare).

TITLUL I.

Despre reprezentatiunea intereselor locale ale județelor.

Art. 1. În fie-care județu se statornicesce un Consiliu carese adună periodicu și represintă interesele locali colective și economice ale județului.

Art. 2. Fie-care plasă (ocol) trâmite câte două membri la Consiliul județianu.

Orașele de residență care nu facu parte din nici o plasă, se vor alătura pe lingă plasa cea mai apropiată printr'o Ordonanță Domnescă.

Când numărul plaselor într'un județu va fi mai micu de cinci, în cât să nu se pôtă complecta minimum de dece membri, atunci acest număr se va complecta împărțindu-se pe plăși în proporțiune cu populațiunea lor.

Art. 3. Președintele Consiliului județianu se alege de Consiliu din sinul său.

Comisar al Guvernului pe lingă Consiliu este Prefectulu județului.

Art. 4. Consiliul județianu alege din sinul său un Comitet permanent compus de trei membri. Acest Comitet funcționază în lipsa Consiliului și se presidă de Prefectul județului.

Art. 5. Pe lingă numărul otărit al membrilor Consiliului, fie-care plasă alege încă câte un membru supleant, pentru a îndeplini vacantele întâmplătoare în cursul mandatului consiliarilor.

Tot pentru acest sfirșit, Consiliul alege de asemenea, pe lin-

¹⁾ Sanționată cu decretu No. 396 din anul 1864.

gă membrii activi ai Comitetului permanent, și trei membri supleanți
Art. 6. Pe lângă Consiliul județian și Comitetul permanent, funcționează un Secretar și un Secretară numit de Domn, din trei candidați prezentați de Consiliul județian.

Domnul îl poate revoca numai după cererea Consiliului său a Comitetului permanent.

TITLUL II.

Despre alegătorii Consiliului județian, și listele electorale.

Art. 7. Sunt alegători direcți ai Consiliului județian toți acei cari întrunesc condițiunile prescise de lege pentru a lua parte la alegerile Deputaților la Adunarea Legislativă.

Listele electorale formate după aceea lege vor servi și pentru alegerea Consiliilor județiane.

Art. 8. Alegătorii fie-căreia plase formează un singur colegiu electoral.

Aceleași dispozițiuni care regulază alegerile Deputaților la Adunarea Electivă se aplică și la alegerea membrilor Consiliilor județiane.

TITLUL III.

Despre adunarea alegătorilor județului.

Art. 9. Convocarea colegiilor electorale, pentru a procede la alegerile generale de membri ai Consiliilor, se face prin Ordonanță Domnească, cel puțin cu trei săptămâni înaintea zilei fixate pentru alegeri; ea se publică prin diarele oficiale și se afișează în toate comunele; ea arată ziua, ora și locul întâlnirii colegiilor, precum și numărul consilierilor ce au a se alege de fie-care colegiu.

Art. 10. Convocarea ordinară a colegiilor de ocol urmărește în cea întâi Duminică a lunii lui Mai.

Colegiile se pot convoca și extraordinar în casu de disolvare a vre-unui Consiliu județian, sau pentru a îndeplini locurile vacante.

Art. 11. Alegătorii membrilor Consiliului județian se întrunesc în reședința ocolului, unde și au domiciliul lor politic.

Votul se dă în persoană.

Nici un alegător nu poate vota de cât într'un singur colegiu.

Art. 12. Președința provizorie a colegiului electoral este dată celui mai în vîrstă dintre alegătorii de față; patru din cei mai tineri (cu scîmță de carte) îndeplinesc provizoriu funcțiunile de secretari și de Secretari.

Biourul provizoriu fiind așa format se procedează la alegere prin un singur scrutin și cu simplă majoritate a biourului definitiv.

compusă de asemenea de un Președinte, de doi Scrutatori și de doi Secretari.

Art. 13. Colegiile electorale nu se pot ocupa de alta de cât numai de alegerile pentru care s'au convocat. Ori-care cuvânt, ori ce discuțiune sau deliberațiune politică, sunt cu tot dinadinsul oprite.

Art. 14. Președintele colegiului are singur poliția Adunării. Nimeni nu poate intra inarmat.

Nici o putere armată nu poate fi pusă în localul alegerilor sau în giurul lui. În casu de neorânduclă, Președintele poate însă cere ajutorul puterii armate.

Autoritățile civili și militare sunt datore a urma cererilor sale în cea ce privesce alegerile.

Art. 15. Președintele înștiințează pe Adunare de numărul consilierilor și al supleanților ce urmează a se alege, precum și de numele acelor ce urmează a se înlocui.

Art. 16. Întimplându-se ca numărul votanților unui colegiu să se găsească mai micu de cât jumătatea și unul a sumei alegătorilor înscrși în lista oficială, operațiunea se întrepruce și alegerea se amână pină dupe trei săptămâni.

Causa întrepruceri se însemnează în procesul verbal, care, subscrisu chiar în ședință de toți membrii biuroului, se trimite nemijlocit Prefectului.

În cele de ce urmează, Prefectulu este datoru a face o nouă convocare colegiului, observând formele statornicite mai sus. La espirarea termenului de trei săptămâni se procede la alegere, ori care ar fi numărul alegătorilor de față.

Art. 17. Pentru candidații cărți n'ar fi dobînditu majoritatea absolută a voturilor, se procede la un al doilea scrutinu.

Acei cărți la acest al doilea scrutinu vor fi dobîndit în colegiu cele mai multe voturi, fie chiar mai puținu de câtu jumătate și unul a sumei voturilor rostite (majoritate relativă) sunt aleși.

În casu de paritate a voturilor se va decide prin sorți.

Art. 18. Procesul verbal al alegerilor, din preună cu biletele și hârtiele atingătoare de ele, (care trebuiesc a se parafa de Membrii biuroului și de reclamanți) lista votanților și foile pe care Secretarii au însemnat voturile date, tôte aceste acte, subscrise în ședință de biuroul întregu, se trimitu Comitetului permanent, din preună cu lista oficială a alegătorilor care au servitu la apelulu nominalu.

Comitetul supune tôte actele, din preună cu lista lor, Consiliulu județianu în ziua deschiderei.

Copia dupe procesul verbal, adeverită de biurou, se depune la cancelaria Sub-prefecturei plasei (ocolului) în reședința județului la cancelaria Prefecturei, unde ori-cine va putea cere a o vedea.

Art. 19. Comitetul permanent vestesce fără întârziere tutulor aleșilor alegerea lor de membri activi sau supleanți ai Consiliulu județianu.

Art. 20. Ori-ce reclamație în contra unei alegeri, se adresează Consiliului județian înaintea verificării titlurilor.

Art. 21. Numai Consiliul județian decide definitiv despre validitatea operațiunilor colegiilor electorale, întru cât privesc alegerea membrilor săi. Iar în cât se atinge de otărîrea definitivă în contestațiunile pentru dreptul de alegător, ea este exclusiv de competența părții judiciare.

Art. 22. Consilierul ales în mai multe colegii, vestește opțiunea sa Comitetului permanent, și neingrijindu-se a o vesti acestuia, o declară Consiliului județian, pînă în două zile dupe verificarea titlurilor; în cazul contrariu, Consiliul decide prin sorți pe care plasă reprezintă Consiliarul care n'ar fi declarat opțiunea sa.

Art. 23. În casu de vacanță prin opțiune, mörte, demisiune sau altmîntrelea, atît a membrilor activi cätu și a celor supleanți, aleși de ver o plasă, Prefectul va întruni colegiul respectiv în termenü de o lună.

Art. 24. În timpul intrunirei Consiliului județian, el singur are dreptul a priimi demisiunea membrilor săi, iar în intervalul sesiunelor, demisiunile se notifică Comitetului permanent.

Art. 25. Nimeni nu pöte refusa funcțiunile de membru Consiliului județian la care s'ar alege, nici a se demisiona înaintea termenului mandatului său, de cât pentru cuvintele următore:

- a). Vîrsta de 60 ani împliniți.
- b). Orînduire în serviciul Statului și mandatul de Deputat.
- c). Îndeplinirea anterioară de funcțiunii de Consiliar, în cursu de un termenü d'a rîndul.

d). Bölă și slăbiciune trupescă, sau o altă forță majoră dovedită.

Consiliul județian otărască asupra admisibilităței cuvintelor refuzului.

Ori cine, fără legiuite cuvinte admise de Consiliul județian, ar refusa disese funcțiunii, sau s'ar demisiona înaintea termenului mandatului său, se va îndatora a plăti o amendă de la 15 pînă la 50 galbeni în folosul județului.

Cătînea globirei se pronuuță de Consiliul județian, și însărcinarea ei se urmăresce de către Comitetul permanent.

Apelul se face către Consiliul de Statü.

TITLUL IV.

Despre eligibilitate.

Art. 26. Suntü eligibili la Consiliurile județiane toți Români în vîrstă de 30 ani, cari se bucură de töte drepturile civile și politice, acordate de lege.

Spre a putea fi alesü membru sau supleant la Consiliurile județiare, trebune să fi declarat cu 6 luni înaintea alegerii că în această privință își are domiciliulü său politicü în acel județü.

Art. 27. Nu potü lua parte la consiliul județianü, Prefectul,

judecătorii Tribunalului județului, Sub-prefecții, Casierii și toți Contabilii județului, împiegații Prefecturii sau ai Sub-prefecturilor, Secretarul Consiliului județian, Inginerii și Arhitecții în serviciul județului, Prefectul și Comisarul de Poliție, militarii în serviciul activ în județ și călugării.

Nimeni nu poate face parte de două Consilii județiane.

Art. 28. Rudele de aproape, tatăl și fiul, bunul (moșul) și nepotul, frații, cumnații, unchiul, nu pot fi tot într'un timp membri aceluiașu Consiliu județianu.

La asemenea alegeri este preferit acel care a dobândit voturi mai multe, și la casu de paritate, cel mai în vîrstă, iar la alegerile prin scrutinu succesiv, cel înteu alesu.

Inrudirea ce s'ar întimpla între două consilieri în urma alegerilor, nu trage dupe sine revocarea mandatului lor.

Inrudirea se secotesce desființată prin mórtea femeii de la care provine.

TITLUL V

Despre Consiliul județian.

CAPITOLUL I.

Dispozițiuni atingătoare de întrunirea Consiliului și de modul deli'crațiunelor sale.

Art. 29. Ordonanța Domnescă de convocare precede fie-care întrunire a Consiliului județianu, cel puțin cu trei săptămîni; ea se publică prin Monitorul Oficial. Prefectul invită anume pe Consilieri prin bilete pe la locuințele lor.

Art. 30. Consiliul județianu se întrunesc în sesiune ordinară la 15 Octomvrie a fie-cărui anu, în reședința județului.

Afară de sesiunea ordinară, Consiliul se poate convoca și în sesiune estraordinară.

Art. 31. Tote sesiunile suntu deschise și inchise în numele Domnului, de Prefectul județului.

Prefectul presidă provisoriu Consiliul, două din membrii cei mai tineri asistă de o cam dată ca Secretari.

După verificarea titlurilor, Consiliul procede la alegerea de un Președinte, de un Vice-președinte și de două Secretari, formând așa biuroul său definitiv pentru toate sesiunile anului.

Art. 32. Dănuirea sesiunei ordinare este de trei săptămîni; ea nu se poate prescurta de cât prin împreună înțelegere a Consiliului cu Prefectul; se poate însă prelungi de optu zile în urmarea unei otăriri a Consiliului.

Pentru o mai mare prelungire, învoirea Domnului este neapărată; ea să cere prin mijlocirea Prefectului.

În acest casu, Consiliul este dator a se ocupa, înainte de toate,

de budgetul județului, dacă încă nu s'ar fi votat; sub nici un cuvânt sesiunea ordinară nu se poate prelungi peste cinci săptămâni.

Art. 33. Când Domnul convocă vre un Consiliu județen în sesiune extraordinară, sau când autorisă prelungirea unei sesiuni ordinare, actul convocării sau al prelungirii menționează obiectele și ordinea deliberațiilor din care Consiliul nu poate eși.

Art. 34. Suspendarea sesiunii ordinare și închiderea sesiunii extraordinare înaintea săvârșirii lucrărilor pentru care a fost Consiliul convocat, se potă tot-d'una pronunția de Prefect.

Suspendarea se referă prin Ministrul de Internă la Consiliul de Stat, care statuează asupra otărării Prefectului.

Art. 35. Adunarea verifică titlurile algerii membrilor sei, și otărăsce contestațiunile care s'ar ivi în privirea lor.

Ea nu poate delibera dacă nu suntă față cel puțină jumătate și unul din numărul membrilor Consiliului anume fiesat pentru fiecare județ.

Art. 36. Dupe verificarea titlurilor, membrii Consiliului județen depună următorul jurământ în mâinile Prefectului:

„Jură credință Domnitorului și supunere Constituțiunei și legilor Țerei mele.”

Nici un membru nu poate lua parte la deliberațiune pînă a nu depune acest jurământ.

Membrul care l'ar refusa, se consideră ca demisionat, și se înlocuesce îndată prin un membru supleant.

Art. 37. Consiliul determină prin un regulament interior modul dupe care eșercită, conformu legii de față, atribuțiunile încredințate lui.

Art. 38. Sedințele Consiliului nu suntă publice, afară când deliberațiunile au de obiect votarea budgetului și a impozitelor ce urmeză a se aședa asupra județului, precum și darea sumelor.

Tôte încheierile Consiliului se publică în Monitor nu însă și debaterile.

Art. 39. Consiliul votează cu glasă tare prin apel nominal sau prin ședere și sculare, iar asupra întregii propunerii sau încheierii, el votează numai prin apel nominal.

Tôte cestiunile de persóne, presentațiuni de candidați, numiri, revocări sau destituțiuni, se resolvă pururea prin scrutin secret.

Art. 40. Ori-ce propunere, pentru a putea fi priimită în discuțiune, trebue a fi sprijinită de trei membrii; Consiliul însemnăză dioa debaterii.

Consiliul are dreptul de a despărți ori-ce propunere și de a'i face amendament.

Art. 41. Tôte încheierile se facă cu majoritate absolută a voturilor membrilor presentă.

In casu de împărțirea voturilor, propunerea este respinsă.

Art. 42. Sedințele se închidă și se deschidă de Președinte; ele începă neapărat prin citirea procesului verbal al ședinței trecute.

care, dupe ce s'a aprobat de Consiliu, se subsemnă de Președinte și de secretar.

Fie-care membru are dreptul de a reclama în contra procesului verbal. Majoritatea absolută otărasce.

De asemenea, fie-care membru are dreptul de a cere menționare anume în procesul verbal că a votat pentru sau contra unei rezoluțiuni adoptate

Art. 43. Afară de cazul de urgență, recunoscut de două treimi a membrilor de față, președintele hotărasce ordinea zilei, cel târziu cu o zi înaintea ședinței respective, dupe ce mai întâi a consultat Adunarea; ordinea zilei se afișează în sală.

Art. 44. Președintele are singur poliția adunării. În ședințele publice el pôte, dupe chemarea la ordine adresată publicului, a ordona depărtarea turburătorului și chiar arestarea lui pe timpu de 24 ore, fără prejudiciul pedepsei ce ar putea urma acțiunei Ministeriului publicu.

Poliția este datăre a priimi pe persóna trimisă de Președinte la arestă, și a o ținea închisă timpul arătat în ordinea Președintelui.

Art. 45. Membrii consiliului nu potă lua cuvântul de cât dupe ce lă au cerut și li s'au dat de președinte.

Președintele rechiamă la cestiune pe oratorul care se depărtează de ea.

Orice personalitate orice injurie, orice imputare, cu rea intențiune, se socotesce violare a ordinii

În acest casu, Președintele rechiamă pe oratorul anume la ordinu, dupe ce mai înainte adunarea va fi ascultat esplicările sale. Rechemarea la ordine însă se menționă în procesul-verbal numai în urmarea cererei majorității.

Art. 46. Funcțiunile de membru al Consiliului județianu nu suntă retribuite.

Art. 47. Fie-care membru represintă în Consiliu județul întregu, iar nu numai circumscripțiunea electorală care l a alesu.

Art. 48. Nici un membru al Consiliului nu pôte lua parte la o deliberațiune în care el, sau o rudenie a sa de aprópe, (Art. 28) ar avea un interesu personal direct.

CAPITOLUL II.

Atribuțiunile Consiliului județianu.

Art. 49. Consiliului județianu se pronunță asupra tuturilor intereselor esclusivă locale ale județului, fără prejudiciul aprobațiunei cerute pentru validitatea încheierilor sale, în casurile și modul prevăduț în capitolul următor.

El este chemat a se rosti și asupra tuturilor obiectelor ce i se deferă de către corpul legiuitor sau de către guvernă.

Art. 50. În fie-care anu Consiliul votăsuă budgetul cheltuielile-

lor anului viitor și mijlocele pentru a le acoperi; asemenea cercetă și încheie sumile veniturilor și cheltuielilor anului trecut.

Art. 51. Veniturile județului se compun acum de odată:

1). De contribuțiunile adiționale pentru trebuințele județului, votate de Consiliul județean, în marginele autorizărei puterei legislative, pe lângă contribuțiunea directă către Stat

Aceste contribuțiuni sunt:

a). *Obligatorie*, pentru acoperirea cheltuielilor ce legea pune în sarcina județului.

b). *Facultative*, pentru acele cheltuieli, ce Consiliul județean ar găsi cu cale a vota spre întimplarea vre unui alt interes al județului

2). Din o subvențiune din casa Statului în proporțiune cu cheltuielile ce trec de la administrațiunea centrală în sarcina județului. Cifra acestei subvențiuni se fixează pe fie-care an de legea financiară (Budgetul)

3). De alte venituri întimplătoare ce se pot înființa, de trecătorea pe poduri stabilite cu cheltuiala județului, etc

Art. 52. Cheltuielile județului sunt 1) obligatorii, 2) facultative.

Obligatorii sunt toate cheltuielile ce legea pune în sarcina județului și pe care Consiliul este dator a le trece neapărat pe fie-care an în budgetul județului

Ele sunt mai cuosebire următoarele:

1). Chiria și reparațiunile localurilor pentru Tribunal, Prefectură și Casarma de jendarmi, destinate județului; cumpărarea și întreținerea mobilierului trebuitor pentru acestea.

2). Leșile membrilor comitetului permanent, aceia a secretariului Consiliului județean și a celor-l-alți impiegați ce depind de acest Consiliu, precum și toate cheltuielile cancelariei.

3). Înființarea, când vor ajunge mijlocele, iar până atunci chiria localului, precum și întreținerea și mobilarea închisorilor civile ale județului, în care nu se cuprind însă închisorile centrale atir-nate direct de Stat.

4). Întreținerea drumurilor și podurilor județane, precum și a altor lucrări publice ce legea le ar pune în sarcina județului.

5). Leșile și cheltuielile de drum, până la cifra ce se va fixa prin o dispozițiune specială, a inginerilor și a altor impiegați de poduri și șosele în serviciul județului.

6). Cheltuiala tipăririi listelor electorale ale județului și a listelor juraților, când se va înființa această instituțiune.

7). Cheltuiala drumului membrilor Consiliului ce s'ar trimite de către el cu vre o însărcinare în județ

8). Cheltuiala aședemintelor de instrucțiune, conform legei de instrucțiune publică, ajutorul ce s'ar acorda comunelor sărace pentru instrucțiunea primară.

9). Jumătate din cheltuiala alcătuirii tabelor decemali pentru statul civil.

10). Întreținerea spitalelor și aședemintelor de bine-facere atir-nate de județ, cheltuiala întreținerii copiilor găsiți (lepădați) și

a ştiinţilor, întru cât aceştia n'ar găsi adăpostire în aşedămintele Statului, ale judeţului sau ale particularilor astăzi în fiinţă, şi întru cât s'ar recunoşce de Consiliu sau de Comitetul permanent nepuţinţa comunelor respective de a acoperi acea cheltuială.

11). Cheltuiala organizării şi întreţinerii unui serviciu de poştă de scrisori, între capitala judeţului şi comunele principale.

12). O sumă destinată pentru cheltuielile întâmplătoare şi neprevăzute ale judeţului.

Cheltuecele facultative se votează de Consiliu în marginile mijloacelor ce rămân judeţului după acoperirea cheltuielilor obligatorii.

Art. 53. Tóte veniturile şi cheltuielile judeţului trebuie să figureze în budget şi în semele judeţene.

Nici o strămutare de cheltuieli nu se poate face de la un capitol la altul, nici de la un Articol la altul al budgetului, fără prealabila autorisare a Consiliului judeţean şi fără aprobarea Domnului.

Art. 54. În luna ce urmăzează închiderea sesiunii Consiliului, un extractu al semilor judeţului, regulat după natura veniturilor şi a cheltuielilor, se publică în Monitorul Oficialu şi se depune în arhivele Camerei Legiuitoare.

Asemenea se va urma şi cu budgetele până într'o lună după aprobarea lor.

Semele se depun tot odată în cancelaria Comitetului permanentu, unde vor sta deschise timpu de o lună, ori cui vavoi a le cerceta.

Art. 55. Consiliulu judeţeanu otărasce lefile tuturor impiegaţilor plătiţi de judeţu.

El numesce d'a dreptul pe toţi impiegaţii cari priimesc retributiune de la dinsul.

Art. 56. O casă de pensiune se va institui în fie-care reşedinţă de judeţu la către Consiliul judeţeanu, pentru impiegaţii seî particulari.

Art. 57. Consiliul decide despre înfiinţarea şi îmbunătăţirile stabilimentelor publice aternate de judeţu.

Art. 58. El autorisă împrumuturile ce ar fi de neapărată nevoie a se contracta pe compta judeţului, înstrăinările şi schimbările averei ce ar poseda judeţul, precum şi transacţiunile atingătoare de această avere.

Art. 59. El autorisă pornirea şi urmărirea înaintea Tribunaleilor a proceselor privitoare la averea judeţului, fie pentru a reclama, fie pentru a apăra, fără prejudiciul glăsuirei Art. 88, alineatul 5 a legii de faţă.

Urmăririle proceselor se vor face potrivit Art. 106.

Art. 60. Consiliul statuează asupra construcţiunii drumurilor şi podurilor judeţene, canalelor şi altor lucrări publice, ce ar avea a se face, sau în total, sau în parte, cu cheltuiala judeţului.

Art. 61. Urmând a se executa vre o lucrare de înfiinţare, de întreţinere sau de reparaţiune, atingătoare de mai multe judeţe, fie-care judeţu interesat este chemat a se pronunţa asupra unor asemenea cesiuni; în casu d' neunire, Guvernul otărasce, după ce a ascultat întâmpinările fie-căruia consiliu în parte, consultînd şi opinia Consiliului de Statu.

Art. 62. Consiliul adoptă proiectele, planurile, devisurile (smeturile) acelor lucrări a căror cheltucală se votează de el, afară dacă ar însărcina cu acesta pe Comitetul permanent.

Art. 63. Clasificarea drumurilor județiane, ca și a acelorale Statului, se face prin o lege, după ce se va supune mai înainte Camerei Legiuitoare șocotința Consiliilor județane respective.

Art. 64. Consiliul pronunță asupra eșecutării lucrărilor ce înteresază tot odată pe mai multe comune ale județului, precum și asupra părței de cheltucală ce se cuvine a se purta de fie care comună, dupe ce va fi cerut mai înainte șocotința Consiliurilor respective. Aceste păstrază însă dreptul de a reclama la consiliul de Stat, asupra hotărârii Consiliului județiană până în 40 zile de la notificarea otărârii.

Art. 65. Consiliul pronunță asupra cererilor privitoare la înființarea desființarea sau schimbarea dălelor de târgă în județ.

Art. 66. Consiliul își dă șocotința asupra modificărilor propuse la circumscripțiunea (otarele) actuale ale județelor, ale plaselor (ocólelor) și ale commnelor, precum și asupra designațiunei residențelor de Sub-prefetură.

Art. 67. Consiliul pôte însărcina pe unul său pe mai mulți din membrii sei de a aduna la fața locului șciințele de care ar avea trebuință în marginea atribuțiunelor sale.

El pôte corespunde cu autoritățile constituite și cu funcționarii publici pentru a dobîndi asemenea șciințe.

Dacă dupe două cereri, constatate prin corespondință, vre o autoritate administrativă subalternă n'ar fi urmat a da șciințele cerute. Consiliul pôte delega pe unul său pe mai mulți din membrii sei pentru a le dobîndi la fața locului, pe cheltuciala personală a dăsei autorități, afară când ea ar dovedi că întărđierea n'a provenit din vina sa.

Art. 68. Consiliul județiană pôte face reglemente pentru administrarea intereselor speciale ale județului, pe care le publică în forma prevădută la Art. 98 și 99 a legăi de față; pentru a asigura eșecutarea lor el pôte statormici pedepse bănesci până la 200 lei.

Aceste reglemente nu potă însă atinge obiecte deja prevădute de legi și de reglementele administrațiunei generale, ce suntă de sine desființate de îndată ce administrațiunea generală ar statua în urmă asupra obiectelor reglementate de Consiliul județiană.

La casă de nemulțumire asupra hotărârii administrațiunei generale, se referă la Consiliul de Stat.

Art. 69. Consiliul județiană pôte adresa d'a dreptul Ministeriului din Intru, prin Președintele sei, reclamațiunile ce ar găsi de nevoie a face în interesul esclusivă special și local al județului, esprimând opiniunea și dorințele sale asupra stărăci și trebuințelor diferitelor serviciu publice, intru cât privesce pe acel interes.

A doa di dupe închiderea fie-căreia sesiuni, biuroul trimite Ministeriul din Intru tóte procesele verbală ale ședințelor.

Până într'o lună dupe închiderea Consiliilor județiane, Minis-

teriul din Intru este dator a presenta Domnului raportul său despre rezultatele lucrărilor acestor Consilii, precum despre trebuințele și dorințele districtelor exprimate de Consilii.

El va propune tot odată Domnului măsurile cuvenite pentru a remedia la defectuositățile dovedite în serviciul public al județelor.

CAPITOLUL III.

Déspre aprobarea și intervenirra Domnului său a puterei legiuitoare în privința actelor Consiliului județian.

Art. 70. Suntă supuse aprobării Domnului, înainte de a se pune în lucrare, încheierile Consiliului asupra obiectelor următoare:

1). Budgetul cheltuielilor județului, mijlocele pentru a le acoperi, precum și împrumutările pe care județul s'ar vedea nevoit a le contracta, și care nu întrecă o decime a venitului anual al județului.

Iar acele ce ar întrece cea decime, suntă supuse încuviințării Camerei Legiuitoare.

Datoriile ce ar contracta un județ, precum și dobințile lor, se trecă neapărat potrivit cu scadența lor (echeance) în rîndul cheltuielilor obligătoare ale budgetului și suntă supuse tuturilor regulelor prevădute pentru acele cheltuieli.

2). Crearea de stabilimente de folosă publică pe cheltuiala județului.

3). Cumpărările, schimburile, înstreinările și transacțiunile județului, privitoare la averi mișcătoare, a cărora valoare ar trece peste o decime a venitului anual al județului; pentru asemenea acte relative la o valoare inferioară aprobarea Prefectului este de ajunsă.

Iar când aceste acte privesc averi nemișcătoare ce suntă de o valoare mai mare de câtă a treia parte din venitul anual al județului, ele suntă supuse încuviințării Adunării Generale.

4). Construcțiunea de drumuri, poduri, canale și alte lucrări publice, făcute în totul sau în parte, cu cheltuiala județului, când costul lor total trece peste o a cincea parte din venitul județului.

Pentru lucrări de o valoare inferioară, se cere numai aprobarea Prefectului.

5). Reglementele privitoare la administrarea intereselor speciali ale județului.

Art. 71. Domnul aprobă deliberările asupra obiectelor arătate în Articolul precedent, fără modificare, adică așa precum s'au votat de Consiliu, sau le respinge cu totul.

Iar dacă Guvernul ar judeca că încheierea Consiliului se poate amenda el o întorce cu observările sale și amână aprobarea sau respingerea până dupe alte deliberare.

Domnul însă poate refusa aprobarea sa la unul sau mai mulți Articoli ai budgetului județian, în cuviințându-l pentru restu.

Dacă Consiliul n'ar înscrie în budget totul sau partea alocă-

țiunelor trebuitoare pentru acoperirea cheltuielilor obligătoare ce legile pună în sarcina județului, sau dacă nu s'ar întruni, sau s'ar despărți fără a vota cheltuielile obligătoare, atunci Comitetul permanent, și în lipsa și acestuia, Prefectul trece de datorie (ex-officio) în budget acele cheltuieli în proporțiune cu trebuințele județului. În orice casă însă, budgetul devine lucrător numai prin ordonanță Domnască.

Dacă mijlocele județului n'ar ajunge pentru acoperirea tuturilor cheltuielilor obligătoare, Guvernul propune Camerei o lege pentru a se acoperi neajunsul prin crearea de noi mijloce.

Nici o cheltuială facultativă nu se poate înscrie de datorie (ex-officio) în budgetul județiană fără a se vota mai întâi de Consiliul județiană.

Art. 72. Incheierile Consiliului asupra obiectelor arătate în Art. 70 se considere de drept ca aprobate de Domnă, dacă în termenă de 40 zile de la data împărțirii incheierii n'a intervenit din partea Guvernului o decisiune contrarie, sau cel puțină o incheiere motivată prin care ficsăză noul termenă ce'i este trebuitor spre a se pronunța.

Art. 73. În termenul ficsat în Art. precedinte, Domnă poate anula tôte actele Consiliilor de județe, care ar fi contrarie interesului general sau eşite din atribuțiunile lor.

Domnă mai poate suspenda aducerea întră îndeplinire a acestor acte, fără a ficsa un termenă, dar atunci Guvernul este dator a presenta un proiect de lege Corpurilor legiuitoare.

Incheierile Consiliului județiană ce nu vor fi fost anulate de Domnă, în termenul arătat, sau asupra cărora, dupe ce le a suspendat. Guvernul n'ar fi prezentat un proiect de lege Corpului legiuitoar în sesiunea cea mai apropiată, devină lucrătoare și nu se mai potă anula de cât în puterea unui vot al Camerei.

Ordonanțele Domnesci cuprinđend anularea sau suspendarea incheierilor Consiliilor sunt motivate și se publică în Monitorul Oficial; sub nici un cuvânt Consiliile județelor nu potă refusa de a se conforma acestor ordonanțe.

Art. 74. Ori-ce întrunire a Consiliilor județiane, care s'ar constitui și ar delibera afară de timpul și contrariu modului arătat de Art. 30, 31, 32, 33, 34, 35 și 36, este nelegală.

Ori ce actă sau incheiere s'ar face într'o asemenea întrunire, se consideră ca neurnate și nu potă avea nici un efectă.

În asemenea casă Prefectul ia măsurile trebuitoare pentru ca Adunarea să se despărtescă îndată.

El redige procesul-verbal despre cele întimplate și îl transmite Ministeriul Publică spre legiuită urmărire prin canalul judecătoresc.

Consiliarii ce vor fi luat parte la întruniri nelegale se vor pedepsi cu închisore de la o lună până la doi ani; tot aceea otărire îi potă declara escluși din Consiliul județiană pe timpă până la 4 ani din ziua condamnării.

Pentru Consiliarii însă care ar dovedi că de si au asistat la asemenea întruniri nelegale, nu s'au împărtășit la încheieri eșite din atribuțiunile Consiliului său vătămătoare interesului general, Tribunalul va putea admite împrejurări atenuante și reduce pedepsa.

Art. 75. Nici un consiliu județian nu se poate pune în corespondență cu consiliul unui alt județ, asupra unor obiecte eșite din atribuțiunile sale, asemenea nici nu poate face proclamări sau adrese către locuitorii.

În aceste cazuri, Prefectul are dreptul a suspenda deliberările Consiliului până la deciziunea Domnului.

Art. 76. Domnul poate proroga (amâna) o sesiune începută a Consiliului, pe timpul de trei luni, și îl poate și desolva.

În acest din urmă casu se proceda până în două luni la o nouă alegere.

Art. 77. Consiliul județian poate să exprime Guvernului dorințe privitoare la interesele generale ale județului.

CAPITOLUL IV.

Despre dănuirea funcțiunilor membrilor Consiliului județian.

Art. 78. Membrii Consiliului județian se aleg pe timp de 4 ani.

Consiliul se prenoesce pe jumătate din două ani în două ani, cea întâiu prenoire se face prin urmare două ani dupe începerea sesiunei întâia, afară de casul de disolvare, unde Consiliul se renoesce cu totul.

În întâia sesiune Consiliul împarte pe Membrii săi activi și supleanți, în două serii prin tragere la sorți, Membrii carii vor trage cele întâiu numere componu seria destinată a eși mai nainte.

Membrii eșiti pot fi realesi.

Art. 79. Demisiunile Consiliarilor trebuie a se adresa Consiliului; când acesta n'ar fi adunat, Comitetului permanent.

La privilegiu de vacanță prin anulare, obțiune, demisiune, mörte sau perdere a unei sau mai multor condițiuni de eligibilitate a vre unui Membru activu, Comitetul chiamă îndată pe Consilierul supleant, alesu de plasă, care a ramasu nerepresintat.

Dacă vacanța ar privi tot odată și pe Membrul activu și pe supleantul unei circumscripțiuni electorale, Prefectul în urmarea împărtășirei Consiliul județianu său a comitetului permanent, convoca colegiul electoral respectivu pentru a procede până în două luni la o noua alegere.

TITLUL VI.

Despre Comitetul permanent al Consiliului de județ.

CAPITOLUL I.

Numărul membrilor Necompatibilității Dănuirea funcțiunilor.

Art. 80. Comitetul permanent al Consiliului județian se compune de trei Membri în fie-care județ, afară de președinte.

Art. 81. Casurile de necompatibilitate pentru funcțiunile de Membru Comitetului permanent, sânt tot acelea ca și pentru Membrii Consiliului județian, cu adăogire că cei întâi nu pot fi totu într'unu timp și în serviciul vre unei Comune.

Nu pot fi figura în Comitetul permanent, doi Membri tot ai aceiași plase. La alegerea de două asemenea persoane, cea care a dobândit mai multe voturi se preferă. În căsu de paritate, sôrta decide.

Membrii comitetului ce s'ar numi de Guvernă saă de vre o comună, la o funcțiune retribuită, încetăză îndată de a face parte din Comitet, și se înlocuesc prin unul din supleanții aleși de Consiliu.

Art. 82. Supleantul care înlocuesce pe un membru eșit, funcționăză până la expirarea mandatului predecesorului său, afară dacă în cursul acestui termen ar perde calitatea sa de Consiliar.

Art. 83. Membrii Comitetului permanent se alegu pentru termen de 4 ani, ei se prenoescu din doi în doi ani; unul la termenul întâi și doi la cel din urmă. Membrul ce urmăză a eși la cel întâi termen se determină prin sôrți la întâia sesiune a Consiliului, dupe modul prevedut la Art. 78. Ei funcționăză până la instalarea succesorilor lor.

Membrii eșiți pot fi realeși.

Art. 84. Congediile Membrilor se acordă de Comitetu.

Dacă absența unui Membru s'ar prelungi preste trei ședințe, el se înlocuesce, pe timpul absinței, prin un Membru supleant, dupe ordina glasurilor dobândite la alegeri.

Supleantul prîimesce jumătate lăfa Membrului absent în congediū pe tot timpul înlocuirii sale, și lăfa totă când înlocuesce pe un Membru absent fără congediū.

CAPITOLUL II.

Dispozițiuni generali atingătore de Comitetul permanentu,

Art. 85. Comitetul este presidat de Prefet. Președintele are vot deliberativ, și la paritatea glasurilor, vot preponderent.

Art. 86. Comitetul supune regulamentul său interior Consiliului județian și apoi Domnului spre aprobare.

Pentru a putea delibera, trebuie să fie față cel puțin două membri aleși de Consiliu.

Ori-ce încheiere se face prin majoritatea giasurilor.

Procesele verbali ale şedinţelor sunt sumare, şi dupe aprobarea lor, se trecu, sub-semnate de toţi membrii care au fostu faţă, într'un înadinsu protocolu parafat de Preşedintele Consiliului judeţianu.

Nu se pôte procede la ordinea dillei până a nu se aproba procesulu verbalu al şedinţei din urmă.

Art. 87. Fie-care Membru priimeşte pe anu o leafă de 8,000 lei; iar în oraşele Bucuresci, Iaşi, Craiova, Galaţi, Brăila, Ploeşti şi Ismail câte 10,000 lei.

Atribuţiunile Comitetului.

Art. 88. Comitetul permanent este reprezentantul Consiliului judeţianu, în intervalul sesiunelor.

El Pregăteşte elementele şi culege lămurile trebuitoru pentru cestiunile ce urmésă a se supune Consiliului la sesiunea următorie.

El îşi dă socotinţa asupra tuturor obiectelor ce i sunt supuse de legi saū i se deferă de Guvernū.

În timpul sesiunei, Membrii Comitetului aleşi de consiliu nu încetăză de a lua parte la tôte deliberările acestuia, iar în intervalul, precum şi în timpul sesiunei, în dillele libere, Comitetul deliberă asupra ori ce priveşte administrarea zilnică a intereselor esclusivū localu a le judeţului, precum şi asupra modulu esecutării acelor legi, care chiamă intervenirea Comitetului.

El apără înaintea tribunalelor procesele pornite în contra judeţului, fără a mai aştepta deliberarea Consiliului judeţianu când acesta n'ar fi adunat. În privinţa averei micătoare a judeţului, el pôte chiar porni procesu, intenta acţiunii posesorii (de proprietate) şi face actele de conservare; tôte acestea însă prin îstăruinţă şi îngrijirea Prefectului.

Art. 89. În intervalul sesiunelor consiliulu şi în casu de urgenţă absolută, comitetul permanent pôte pronuncia şi asupra cestiunilor mai special rese vate consiliului cu îndatorire de a le aduce la cunoştinţa acestuia la cea întăiu întrunire.

Acéstă facultate nu se întinde ênsă la budgetu şi la socoteli-le judeţului, nici la numirile şi presintările de candidaţi pentru posturile atirnite de Consiliu, precum nici la distituirele, care aceste tôte rămănu rezervate otărărilor Consiliului, afară de numirile şi presentările ce le ar fi delegat Comitetului anume.

În casuri grave însă, Comitetul pôte suspenda pe un impiegat numit de Consiliu şi a l înlocui, dar numai până la cea mai apropiată întrunire a Consiliului.

Consiliulu pôte revoca saū modifica decisiunile comitetului autorisat prin articolul de faţă, în cât ele n'ar fi încă puse în lucrare.

Art. 90. Membrii comitetului nu pot lua parte nici directu, nici indirectu, la vere-o antreprisă saū adjudecare de lucrari publice, saū alte care ar atirna de Stat, de judeţu, saū de vre-o comună a judeţului.

Art. 91. Comitetul p $\acute{o}$ te ins $\acute{a}$ rcina pe membrii s $\acute{e}$ i activi s $\acute{e}$ u suplean $\acute{t}$ i cu misiuni ating $\acute{e}$ toare de interesele jude $\acute{t}$ ului, de c $\acute{a}$ te ori va cere trebuin $\acute{t}$ a.

Art. 92. D $\acute{e}$ c $\acute{a}$ dup $\acute{e}$ dou $\acute{e}$ invit $\acute{a}$ ri succesive, dovedite prin corespondin $\acute{t}$ a, autorit $\acute{a}$ tile administrative subalterne n ' ar fi urmat insarcin $\acute{a}$ rilor Comitetului, el p $\acute{o}$ te trimite pe un membru al s $\acute{e}$ u la fa $\acute{c}$ a locului, pe cheltuiala personal $\acute{a}$ a acelor autorit $\acute{a}$ ti, pentru a aduna l $\acute{a}$ muririle sau observ $\acute{a}$ riile cerute, $\acute{s}$ i pentru a pune in lucrare m $\acute{e}$ surile prescrise de Consiliu sau de Comitet.

Art. 93. Comitetul verific $\acute{a}$ prin un membru de $\acute{a}$ l s $\acute{e}$ i starea veniturilor $\acute{s}$ i a cheltuielilor jude $\acute{t}$ ului de c $\acute{a}$ te ori va g $\acute{a}$ si cu cale, $\acute{s}$ i cel pu $\acute{t}$ in $\acute{u}$ odat $\acute{a}$ pe an $\acute{u}$.

Art. 94. La inceputul fie c $\acute{a}$ reia trilonii, Ministeriul de finace pune la dispozi $\acute{t}$ iunea Comitetelor permanente a tuturilor Consiliilor de jude $\acute{t}$ e, productul d $\acute{a}$ rilor prelevate in trilonia trecut $\acute{a}$, de c $\acute{a}$ tre impiega $\acute{t}$ ii s $\acute{e}$ i pe s $\acute{e}$ ma jude $\acute{t}$ elor, precum $\acute{s}$ i sumele ce le-gile le acord $\acute{a}$ din casa Statului.

Art. 95. Nu se p $\acute{o}$ te dispune de banii jude $\acute{t}$ ului de c $\acute{a}$ t numai pe rindueli (mandate) regulat liberate de Comitetul permanent.

Aceste rindueli trebuie a fi sub-scrise tot odat $\acute{a}$ de Presidin-tele, de un membru al Comitetului $\acute{s}$ i de Secretar, ele sunt adreseate Casierului jude $\acute{t}$ ului; acesta nu le va putea pl $\acute{a}$ ti de c $\acute{a}$ t in marginea Articolului corespund $\acute{e}$ tor al budgetului jude $\acute{t}$ ianu sau al creditului relativ $\acute{u}$, votat de Consiliu $\acute{s}$ i aprobat de Domn $\acute{u}$ sau de pu-terea legiuitor $\acute{e}$, dupe competen $\acute{t}$ a.

La inceperea fie c $\acute{a}$ ria lun $\acute{i}$, Comitetul va adresa Ministeriului din Intru socoteala sumelor cerute $\acute{s}$ i pl $\acute{a}$ tite in luna trecut $\acute{a}$ din fondurile jude $\acute{t}$ iane.

Art. 96. Casierul jude $\acute{t}$ ului este dator a $\acute{t}$ ine o comptabilitate deosebit $\acute{a}$ de fondurile jude $\acute{t}$ ului, neamestec $\acute{a}$ ndule, sub-r $\acute{e}$ sponderea sa personal $\acute{a}$, cu fondurile Statului.

Comitetul are dreptul de a face revisiunea casei jude $\acute{t$ iane, ori c $\acute{a}$ nd $\acute{u}$ va g $\acute{a}$ si de cuviin $\acute{t}$ a, $\acute{s}$ i a reclama la Ministeriu in contra abuzurilor ce ar descoperi din partea Casierului.

Art. 97. Cu dou $\acute{e}$ s $\acute{e}$ pt $\acute{a}$ mini inaintea dischiderei fi $\acute{a}$ -c $\acute{a}$ reia sesiunii a Consiliului jude $\acute{t$ ian $\acute{u}$, Comitetul permanent trimite tuturilor membrilor programa lucr $\acute{a}$ rilor de care urmeaz $\acute{a}$ a se ocupa Consiliul.

In fie-care an $\acute{u}$, la deschiderea sesiunii ordinare, Comitetul espune Consiliului situa $\acute{t}$ iunea jude $\acute{t}$ ului, sub t $\acute{o$ te privirele ce intr $\acute{a}$ in atribu $\acute{t}$ ionele sale. Ac $\acute{e}$ st $\acute{a}$ espunere se public $\acute{a}$ in Monitor.

Comitetul mai supune Consiliului t $\acute{o$ te sumele veniturilor $\acute{s}$ i cheltuielilor esersiciului precedente, $\acute{s}$ i propune budgetul cheluielilor $\acute{u}$ anului viitor $\acute{s}$ i mijl $\acute{o}$ cele pentru a le acoperi, insocite $\acute{s}$ i sumele $\acute{s}$ i budgetul de t $\acute{o$ te piesele justificative.

Art. 98. Art. 48 $\acute{s}$ i 70 in casurile prev $\acute{e}$ zute la Art. 89 $\acute{s}$ i Art. 73 $\acute{s}$ i 75 a legei de fa $\acute{c}$ a, se aplic $\acute{a}$ $\acute{s}$ i Comitetului permanent.

In casul prev $\acute{e}$ zut la Art. 89, resolu $\acute{t}$ ionele $\acute{s}$ i actele Comite-tului se public $\acute{a}$ indat $\acute{a}$ in Monitor.

Art. 99. Reglementele și ordonanțele Consiliului județian, sau ale Comitetului permanent, îndestrate, în casurile prevădute mai sus, cu aprobarea Domnului său a Camerei Legiuitoare, se subscriu de Președintele respectiv și se contrasemnează de Secretar.

Prin îngrijirea Prefectului ele se publică în Monitor în forma următoare:

„In urmaarea aprobării (Domnului său a camerei Legiuitoare „sau “conformu Art. 72 al legii pentru înființarea Consiliilor județiane.

„Consiliul județianu (sau Comitetulu permanent al Consiliului „județian) județului... incheie sau ordonă... (urmează reglementul său ordonanța).“

Art. 100. Aceste reglemente și ordonanțe se trimitu autorităților competente, și devinū obligătore optu zile dupe publicarea lor în Monitoru, afara de casurile unde acest termenū s'ar fi scurtat prin însuși regulamentul său ordonanța.

Pe lângă publicarea în Monitor, Prefectul pôte întrebuința, la nevoie, și alt modū de publicare.

TITLUL VII.

Despre Secretarul Consiliului județianu și al Comitetului permanent

Art. 101. Secretarul asistă la tôte ședințele Consiliului județianu și a Comitetului permanent. El este special însărcinat cu redigearea proceselor verbale și cu transcrierea testurilor deliberărilor în protocoale, care vor fi deosebite pentru Consiliu și Comitet, însă și unul și altul numerotate și parfate de Președintele Consiliului. Actele așa transcrise, precum și originalele proceselor verbale, se subscriu întâi de Secretaru și apoi de Președinte și de toți membrii carii au fost față la deliberări.

In casu de împedecare a Secretariului, Comitetul rinduesce pe un membru al său spre a 'l înlocui. Actele Consiliului, originale și copii, se subsemnă de președinte, de Consiliari, Secretari și de Secretarul Consiliului, iar acelea ale Comitetului, de Prefect și de Secretaru. Sigiliul județului stă în păstrarea Secretariului, și se pune pe tôte espedițiunile.

Arhiva iarăși stă în păstrarea Secretariului; el este datoru a comunica membrilor Consiliului și Comitetului tôte hârțiile ce i s'ar cere. Aceștia însă nu potū a le scôte din Cancelarie.

El remite fie-căruia membru un esemplar de ori ce s'ar tipări în numele Consiliului său al Comitetului.

El priveghează cancelaria, sub direcțiunea Prefectului și conformū ordinelor sale.

Leafa sa este de 8000 lei pe anū; el este dator a resida în capitala județului.

Art. 102. Suspendarea sau disolvarea Consiliului județianu și a Comitetului permanent, nu trage dupe sine încetarea funcțiuni-

lor Secretarului, care urmărește a contra-semna actele atingătoare de atribuțiunile Comitetului permanent, conformu Art. 103.

În asemenea casu, în sesiunea următoare Consiliul judicianu pôte menține pe Secretar în funcțiune sau presinta Domnului candidați pentru numirea unui alt Secretar.

Art. 103. Secretarul nu pôte ocupa nici o altă funcțiune, salariată de Guvern, de județu său de vre o comună.

Elu nu pôte figura ca avocat sau ca plenipotent în pricinile unde județul ar avea un interesu direct sau indirect.

Dispozițiunile Art. 28, privitoare la înrudirea cu membrii Comitetului, și Art. 81, privitor la împărțășirea lor la vre un serviciu, antreprisă sau adjudecare, se aplică de asemenea și Secretarului.

TITLUL VIII.

Despre relațiunile Prefectului cu Consiliul judecianu și cu Comitetul permanent.

Art. 104. Prefectul din preună cu membrii Comitetului îngrijescu de pregătirea prealabilă a lucrărilor ce urmărește a se supune Consiliului.

Art. 105. El are dreptul de a asista la toate deliberările Consiliului județianu, afară la acele ce privesc la cercetarea semilor sale atingătoare de interesele speciale ale județului.

Consiliul este dator a-l asculta ori când cere cuvântul.

Prefectul pôte face Consiliului propunerile ce le ar găsi cu cale, fără ca Consiliul să pôtă refusa a le lua în deliberare.

Prefectul nu ia nici odată parte la votarea Consiliului; Consiliul pôte cere presința Prefectului la ori ce deliberare.

Art. 106. Prefectul e singur însărcinat cu executarea încheierilor Consiliului și a Comitetului permanent. Toate acțiunile în justiție, privitoare la interesele speciale ale județului, se escercită în numele Comitetului permanent prin stăruința și îngrijirea Prefectului.

Art. 107. Dacă Consiliul sau Comitetul au făcut încheieri escise din atribuțiunile lor, sau care ar vătâma interesul judicianu, Prefectul este dator a face recursul seü la Guvern pînă în 10 zile, și a notifica Consiliului sau Comitetului a doua-și dupe ce l-au făcut.

Recursul Prefectului suspendă închieria Consiliului sau a Comitetului timpu de 30 zile de la data notificării. Dacă în acest termen Guvernul nu s'apronunciat, închieria este lucrătoare.

Art. 108. În casu de disolvarea a Consiliului județianu, ordonanța Domnescă se rostește tot odată dacă acea disolvare privește numai pe Consiliu sau și pe Comitetul permanent.

Desolvându-se și acesta, Prefectul singuru rămâne însărcinat cu administrarea intereselor locale ale județului pînă la instalarea

noului Comitet alesu din noul Consiliu, avend a'i da semă de administrarea intereselor locale ale județului în acest interval.

TITLUL IX.

Despre Sub prefect în relațiunile sale cu Consiliul județianu și cu Comitetul permanent.

Art. 109. Sub-prefectul este dator a priveghia esecutarea anchierilor urmate de Consiliul județianu și de Comitetul permanentu.

Când Comitetul trimite încheierile sale direct vre unei comune el le comunică tot odată și Sub-prefectului.

Art. 110. Sub-prefectul vizitează toate comunele plasei sale. inspectă registrele statului civil și verifică starea caselor comunali, cel puțin de două ori pe anu, și ori când va găsi de cuviință, raportând Comitetului ori ce neregularitate, neingrijire sau abusu ar descoperi.

Art. 111. Cu o lună înainte întrunirei Consiliului județianu, el adresă Comitetului permanent un raport despre trebuințele plasei, despre îmbunătățirile ce s'ar putea introduce și despre ori care alt obiect în atribuțiunile Consiliului.

Art. 112. Asemenea va face Comitetului, în luna Ianuarie a fie căru anu, un raport despre starea plasei în cursul anului trecut, raport insocit de notițele statistice ce ar fi putut aduna sau ce 'i s'ar cere de Comitet.

Art. 113. Pina la înființarea Consiliilor județene și a Comitetelor permanente, Prefecții județelor sunt însărcinați cu toate lucrările atingătoare de alegerile Consiliului ce sunt atribuite Comitetului în legea de față

REGULAMENTU

pentru adjudicări ¹⁾.

1. În general adjudicările se vor face printr'un singur concurs cu oferte înscris și sigilate.

2. Nimeni nu va fi priimit să concurese, de nu va avea cualitățile cerute la întreprinderea lucrărilor, și de nu va garanta buna lor esecutare: prin urmare fie-care concurent va fi îndatorat să aducă certificate prin care se constatese capacitatea, adică: să dovedescă că profesesă una din meseriile atingătoare de construcții publice, sau că este în stare să înțelegă și să facă acea lucrare pentru care concuresă, sau să înființasese angajamentul seș cu o persoană ce are aceste calități neapărat trebuinciose, și care se îndatoresă al asista în tot cursul lucrării, precum și un act regulat de o garanță valabilă.

1) Sancționatu prin decretu No. . . (Veđi Monit. No. 55, anul 1860).

3. Pentru lucrările de șosele și pentru aprovizionări de materii, garanța va fi de zece la sută a sumei propuse; iar pentru lucrări la artă, precum: clădiri publice, poduri de piatră, poduri de lemn, ziduri de sprijinire și ori-ce alte lucrări de asemenea natură, garanța va fi de 15 % și va sluji de basă numai la adjudicare. Această garanță va fi legalisată, constatându-se starea persoanei care garantésă.

4. După aprobarea adjudicării, la facerea contractului în cas d'a se da acout antreprenorului, și care acout nu va trece zece la sută din suma adjucecată, se va da o garanță, atât pentru suma de care se vorbește în art. 3, cât și pentru suma ce se va da antreprenorului drept acout. Această garanță se va depune la minister prin act de ipotecă legalisat și formăluit de tribunalele competente în stare nemișcătore; clădirile de ori-ce natură nu se vor socoti ca stare nemișcătore, dacă nu vor fi asigurate în contra focului.

Se va putea garanta și prin depunere de bani în asemenea cas antreprenorul de va voi, în loc d'a da garanță prin act de ipotecă va depune la minister în număr o sumă de 10%, din suma adjucecată, care bani vor sta deposit, spre a sluji atât pentru garantarea executării lucrării, cât și pentru întreținerea lor pe curs d'un an, socotit din ziua seversirii.

5. Nu se vor cere acte de capacitate pentru aprovizionări de petriș și alte materii de ori-ce natură.

6. Fie-care concurent (de nu se va afla în capitală), va trimite prin administrații sau sub administrații la ministeriul din întru direcția lucrărilor publice două pachete sigilate; unul din acele pachete va coprinde actul de capacitate și actul de garanță, iar cel-alt oferta pentru lucrarea pusă în adjudicare; concurenții din capitală vor putea să le depue singuri la direcția lucrărilor publice, unde se vor numărata în ordinul primirii lor, și cele din districte se vor numărata asemenea în ordin cu care se vor primi.

7. La ziua otăretă pentru adjudicare, la 12 ore se vor deschide în sala consiliului direcții lucrărilor publice, față cu concurenții ce se vor înfăcișa, pachetele coprinđătore de actele de capacitate și garanță, și se va face liste de hărțile ce va coprinde fie care pachet.

După aceea concurenții se vor trage din sala consiliului, și consiliul cercetând actele de capacitate și de garanță, va întocmi lista concurenților cari se vor fi găsit bunii a se primi, depărtând: 1 pe concurența a căror garanță nu vor fi valabile, 2 pe acei cărorora le va lipsi capacitatea cerută sau nu vor înfăcișa angajamentul unei persoane capabile pentru a 'l asista în tot cursul lucrării, 3 pe cei ce vor fi căduți în vine de fraudă și condamnați prin sentință judecătorească și al 4 pe falși:

Consiliul va constata prin proces verbal cuvintele care au pricinuit scătoreea concurenților căduți în categoria art. 1, 2, 3 și 4.

După acestea seanța se va face publică și după ce se va citi în față tutul procesul verbal, se vor deschide numai pachetele

În care se află ofertele concurenților primiți, se vor revisui și classifica aceste oferte după a lor valoare, și persoana ce prezintă oferta cea mai avantajoasă, se va declara antreprenor, ofertele concurenților depărtați, nu se vor deschide nici de cum, și li se vor înapoia sigilate, însoțindu-se pentru cei ce nu se află de față și copie după procesul verbal mai sus dis.

8. Când se va întâmpla ca la doi sau mai mulți concurenți, prețurile ofertelor celor mai avantajoase să fie d'opotrivă, atunci dacă acei concurenți se vor afla de față, se va face adjudecare înscris, chiar în acea seantă, însă numai între cei cu oferte d'opotrivă, iar în cas d'a nu se afla de față, atunci se va face o a doua adjudecare, primindu-se ofertele numai de la cei constatați cu ofertele d'opotrivă.

9. Dacă prețul eșit la adjudecare va fi mai mare de cât cel prevădut prin devis, atunci ministerul rămâne în drept să anulese concursul de va găsi de cuviință, și să urmesce la o a doua adjudecare.

10. În cas d'a nu se aproba adjudecarea, antreprenorul nu va avea drept la nici o pretenție de despăgubire.

Condiții Generale.

1. Pentru ca lucrările să nu fie abandonate la speculatori necunoscuți și necapabili, antreprenorul nu va putea să dea altuia prin contract lucrarea adjudecată asupra'i sub nici un cuvânt, fără consimțământul ministerului; în cas d'a se descoperi o asemenea urmare ministerul va fi în drept să anulese contractul, și să facă o a doua adjudecare în contul antreprenorului.

2. La timpul hotărît prin adjudecare, antreprenorul va începe îndată lucrarea, și va întreține continuă un număr îndestulător de lucrători.

3. Va eșecuta toate lucrările, conformându-se întocmai cu planurile, profilele, traselele proiectului și cu instrucțiile ce i se vor da de către inginer, sau architect, sau de către conductorii orânduiriți din partele.

4. În tot timpul lucrării, antreprenorul s'a'u persoana cu cunoștințe speciale, angajată de antreprenor, nu va putea să părăsescă punctul lucrării, de cât numai pentru treburi relative la acea lucrare, și după ce i se va permite de către dirigentul tehnic; în asemenea cas va lăsa în locu'i un reprezentant capabil, căru'i va da puterea să procedese pentru densus, să plătescă lucrătorii ast-fel în cât nici o lucrare să nu sufere zăbavă sau împiedicare din cauza lipsei antreprenorului.

5. Dacă în urma a adjudecării sau în cursul lucrării, va rezultă modificări în proiect s'a'u în mai mult s'a'u în mai puțin, antreprenorul va fi dator să se contormese făcându-i-se adaosul sau scădemântul în raport cu precii rezultat la adjudecare, fără ca să pôtă în cas de reducția să reclame veri o despăgubire, pe cât timp

modificările nu vor ataca dimensiile și calitatea materialurilor designate în devis, natura lucrării nu va fi schimbată și adaosul său scădemântul nu va trece peste 10 % din antreprisa totală; la casă de modificări mai însemnate, antreprenorul este liber de a continua lucrarea tot cu acele condițiuni, sau de a cere prelungirea termenului, însă în proporția cu adaosul lucrării.

6. Se va conforma în cursul lucrării cu schimbările prevădute la articolul precedent comandate prin scris de inginer sau architect și sub responsabilitatea lor pentru motive de cuviință, de activitate, soliditate și de economie și i se va prinde în sēmă conform dispozițiilor art. 5; nu va putea însă să facă de la sine sub nici un protest, vre o schimbare proiectului aprobat de direcția superioară.

7. Antreprenorul va angaja lucrători, și va face aprovizionarea materialurilor cu bună tocmelă și cu forme legale.

8. Antreprenorul va face asemenea cu a sa cheltuială, toate uneltele necesare în lucrare și va înlesni tot ce este necesariu.

9. Conform cu învoelile legale ce va face, antreprenorul va face aprovizionarea, transportul la punctul lucrării și întrebuințarea tuturilor materialurilor după a lor destinație.

Va plăti lucrătorii, meșterii și îngrijitorii de care va avea trebuință ca să asigurese buna și solida executare a lucrărilor.

10. Materialurile vor fi de cea mai bună calitate, bine lucrate și puse în lucrare, conform desemnelor făcute pentru acesta și regulilor de artă; nu va putea antreprenorul să le întrebuințese de cât după reșurirea inginerului sau architectului, sau a conductorilor orînduiți din partele. În cas de suprinere, de prōstă calitate sau de rea construcția, se vor lepăda și se vor remplasa în contul antreprenorului; dacă antreprenorul contestesă faptul se va refera la consiliul lucrărilor publice în termen de 15 zile pentru a regula chestia. Acest termen de 15 zile, se socotesc din ziua în care inginerul va fi declarat antreprenorului prin înscris decizia luată în acea lucrare, în urma opunerii ce ar face acesta de a se conforma cu măsurile luate. După acel termen contestarea antreprenorului, nu se va putea lua în nici o considerare.

11. Când inginerii sau architectii vor dovedi că există în lucrare viciuri de executare, ordonă reconstrucția lucrărilor vicioșe sau remediarea lor în contul antreprenorului.

Dacă antreprenorul contestesă existența viciurilor sau a defectelor în executare, va putea să procedese în modul arătat în art. 10.

12. În general toate materialurile vor avea dimensiile prescise în devis.

Dacă antreprenorul va da materialuri cu dimensi mai mari, nu va putea să reclame nici un adaos la precizuri; măsurile și greutatețile vor fi basate pe dimensiile din devis; iar piesele care se vor găsi vătămătoare sau diforme, vor fi lepădate și înlocuite în contul antreprenorului.

În cas când dimensiile vor fi mai mici, și s'ar putea întrebuința cu acele dimensi în lucrare, precizurile vor fi reduse în pro-

porția; iar dacă piesele se vor găsi că nu corespund cu soliditatea lucrării, vor fi lepădate și înlocuite în contul antreprenorului.

În toate cazurile, antreprenorul nu va putea să întrebuițese nici o piesă sau materialuri ale căror dimensiuni sau greutatea nu vor fi după devis, fără autorizația înscrisă a inginerului său a arhitectului.

13. Antreprenorul va fi îndatorat să aleagă îngrijitori și meșteri capabili, pentru buna și solida executare a lucrătorilor.

Asemenea va alege lucrătorii cei mai îndemânatici și cu experiență, rămânând responsabil pentru veri ce fraudă, rea întrebuințare și proastă calitate de materii provenite din cauza omeniilor săi.

14. Șeful dirigent, este în drept să ceară schimbarea sau de-părțarea îngrijitorului, a meșterilor sau a lucrătorilor pentru cauză de nesupunere, necapacitate, moravuri rele sau lipsă de probitate.

15. Numărul lucrătorilor de orice natură, va fi tot-d'auna în proporția cu cantitatea lucrărilor în executare, și ca să poată inginerul său arhitectul să se asigure de împlinirea acestor condiții, antreprenorul va da când i se va cere, listă de lucrătorii aflați în lucrare.

16. Când lucrarea va merge încet din lipsa materialurilor sau a lucrătorilor, astfel în cât să poată vedea că nu se va termina la epoca prescrisă prin contract, inginerul său arhitectul va raporta ministerului arătându-i motivele, și ministerul va îndatora pe antreprenor, ca, într'un termen ce se va otări, să se conforme ad-literam dispozițiilor luate de minister, pentru a activa lucrarea, astfel în cât să se poată termina până la epoca prescrisă prin contract.

Dacă antreprenorul nu se va conforma în termenul prescris de minister acelor dispoziții, atunci fără vr'o formalitate se va face o nouă adjudicare pentru terminarea lucrării, sau se va face d'ă dreptul de minister prin inginerul său arhitectul respectiv în contul antreprenorului și al garanției lui.

În acest caz prisosul peste suma contractată, se va acoperi din garanția antreprenorului.

Iar de va rezulta economii, din suma contractată, antreprenorul său garantul, nu va putea reclama nici o parte din acel beneficiu, și beneficiul va rămâne în folosul casei Statului.

17. Ori ce pagubi, stricăciuni, se vor ivi în timpul executării și al întreținerii din cauză de neglijență, neprevădere, lipsă de mijloace sau rea construcția, vor privi pe antreprenor și garant, afară numai de cazuri de forță majoră, (adecă: potope, cutremur, rebel etc.) și atunci, antreprenorul va trebui să le arate în termen de 15 zile cel mult, spre a se constata și determina de către minister. Peste termenul de 15 zile antreprenorul nu va mai fi în drept să reclame, fiind-că constatarea devine imposibilă.

18. Antreprenorul sau orânduitul din partei, va însoți pe șeful dirigent la revisii, când aceștia vor găsi necesar și le vor cere.

19. Deosebit de condițiile generale, inginerii și arhitecții vor

face regulamentele despre ordinul și modul executării lucrării, conform devisului.

20. De se vor ivi dificultăți sau neînțelegeri între conductorul dirigent și antreprenor, asupra măsurilor în esplicarea proiectului, se va refera la șef, spre a aplica regulile întocmite pentru lucrările de poduri și șosele și construcții publice.

21. Tóte dimensiunile lucrărilor și a materialelor, tóte precu- rile, plățile și cheltuelile vor fi calculate după sistemul legal al mă- surilor și al greutateților

22. Antreprenorul va fi dator să scóță copii după planul și proiectul lucrării adjudecate asupra-i cu a sa proprie cheltuială.

23. Potrivit cu înaintarea lucrării, se va răspunde antrepreno- rului banii după raportul șefului. Prin urmare la fie-care 15 zile, șeful va arăta ministrului sumele ce se cuvin antreprenorului pen- tru lucrările executate în acel interval, în proporție cu prețul re- sultat la licitația, oprind 10 la % pentru deciuiala care urmésă să rămâne depozit la minister, pentru garanția lucrărilor în cursul a- nului de întreținere, și o parte în proporția cu suma ce se va fi răspuns antreprenorului la încheierea contractului pentru accoperi- rea acelei sume.

24. D. ciuelile ce se vor opri din suma adjudecată pentru ga- ranța lucrărilor executate, se va răspunde antreprenorului, numai după trecerea termenului de un an, otărit pentru întreținerea lucră- rilor, iar actul de ipotecă, se va înapoia după terminarea lucrării, după ce se va constata dacă s'a făcut conform proiectului.

25. Timpul de întreținere va fi de un an, pentru șosele în ge- neral, precum și pentru lucrări de construcții de poduri de lemn; cât și pentru lucrări de artă, adică: clădiri publice, poduri de pia- tră, ziduri etc.

26. După terminarea lucrărilor, se va face revisiă și găsindu- se conform proiectului său modificațiilor aprobate, se vor primi pro- visorii; iar priimirea definitivă se va socoti numai după anul de întreținere. Prin urmare în cursul aceluși an, antreprenorul este responsabil de orî ce stricăciuni; iar întreținerea și reparațiile ne- cesare vor privi pe séma antreprenorului, precum și plata leșilor cantorierului necesari pentru întreținere.

27. În cas cand antreprenorul nu va îngriji să întretă în bu- nă stare lucrările executate de densus, sau să facă reparațiile ne- cesare, atunci după cererea șefului, se va face de către minister în socotéla dciuelii oprită pentru anul de întreținere.

28. Priimirea lucrărilor executate, se va face de către in- giner sau architect, față cu antreprenorul după cererea ce i se va face; în cas d'a nu merge la față locului, inginerul sau architectul va face mențiune în raportul său.

29. Tóte materialele aduse la punctul lucrării revisuite de in- giner sau architect și priimate de densus nu vor putea fi întrebu- înțate de către antreprenor pentru altă lucrare sau înstreinate, sub nici un pretest.

30. Pentru aprovizionări de pietriș necesar la întreținerea șoselelor puse în executare, îndată ce se va constata de inginer și de revisorul direcției lucrărilor publice, calitatea și cantitatea, conform condițiilor speciale pentru acesta, antreprenorul va primi restul până la suma contractată, precum și actul de garanție spre desfacere definitivă.

LEGE

pentru construirea drumurilor între Focșani și Buzău, între Delu-Sarus, Balșu, între București și Craiova prin Pitești și Slatina¹⁾

Adunarea Legislativă a Țerei Românești a votat proiectul de lege, a cărui cuprindere urmază :

Art. 1. Lucrările publice deja votate de adunare, precum și executarea câtă mai grabnică a drumurilor.

1. Între Buzău și Focșani.

2. De la delulul Sarului la Balșu.

2. De la București la Craiova, prin Pitești și Slatina împreună cu podurile trebuincioase pe aceste drumuri.

Se vor continua cu capitalul de lei șese milioane cinci-sute de mii, No. 6,500,000, din anul 1860, ce negreșit se află în Vistierie; iar sumele ce vor mai trebui pentru săvârșirea acestor drumuri, se vor vota cândă Ni se va înfățișa budgetul.

Art. 2. Suma d'unu milionu una-sută cinci-deci mii patru-deci și șese lei No. 1,150,046, trebuincioase la plata personalului lucrărilor publice, va intra în acele șese milioane până la votarea budgetului.

Art. 3. Sumele mai sus arătate, nu privesc nici de cum cheltuielile telegrafului, pentru care în budgetul anului trecut este alocată altă sumă.

Comisiunea Centrale a declarat acest proiect de lege compatibil cu dispozițiunile constitutive ale noiei organizări.

LEGE

Pentru concesiunea unui drum ferat pe Valea Siretului de la Galați la frontiera Bucovinei cu un ram până la Iași și altul până la Ocnă²⁾.

(Esfracț din procesul verbal al Camerei Legislative.)

Art. 1. Se declară de utilitate publică construirea unui drum ferat pe Valea-Siretului de la Galați la frontiera Nord-Apusană a Moldovei unde acest drum se va împreuna cu drumurile ferate ale imperiului Austriei, având un ram până la Iași și altul până la Ocnă.

1) Sancționată cu decretul No. 349 din anul 1861.

2) Sancționată cu decretul No. 271 din anul 1862.

Art. 2. Se priimesce propunerea făcută de D-nu Petru Mavrogheni în numele său și al Prințului Leo-Sapieha de a construi și esplôta acel drum și ramurile mai sus arătate, cu a D-lor chiel-tuială ridică și pericol.

În consecuință, Ministrul Lucrărilor publice este autorizat a sub-serie în numele Statului concesiunea aceluî drum, cu ale lor ramuri, în favorul D-lor Petru Mavrogheni și Prințul Leo-Sapieha, sau a societăți ce vor forma, sub-condițiunile coprinse în legea de față și în caetul de însărcinări ce se va alcătui de către guvern și care va fi considerat ca parte integrantă a acestei legi.

Art. 3. Minele și minierele de materii proprii la construirea drumului ferat, precum cărbunii de pământ, fer și armă cari se vor găsi pe proprietăți publice de care Statul ar dispune indistrictele de peste Milcov, se vor putea deschide și esplôta de concesionarii căi ferate, fără ca această facultate, să le constituie monopol; concesionarii însă vor da Statului pe tot anul câte dece la sută din venitul curat al esplôtării, afară de acel al cărbunilor de pământ și huil (oleum) care în timpul concesiuni va fi supuși acestei deciuiei numai pentru cătimele ce vor fi destinate pentru comerț, iar nu și pentru acele menite trebuinței căi ferate; dupe expirarea însă a termenului concesiuni drumului ferat, Statul va preleva deciuiala menționată și pentru cărbunii de pământ și oleum.

Art. 4. Concesionarii vor intra în drepturile concesiuni îndată ce ei reprezentați de D-nu Petru Mavrogheni, vor priimi și vor sub-serie caetul de însărcinări, și actul de concesiune făcut în conformitate cu legea de față.

Priimirea D-lui Petre Mavrogheni se va coprinde în publicarea ce se va face prin Monitorul oficial, pentru promulgarea legi de față și a caetului de însărcinări.

Art. 5. Concesionarii vor fi datori a supune aprobării guvernului, pină în termen de șese luni dupe cea promulgare, statutele societății ce vor forma pentru această întreprindere.

Prin acele statute concesionarii sunt datori a ficsa și a declara domiciliul legal al societăți, precum și locul așederi a administrațiunii drumului, care nu vor pute fi aiurea de cât în Principatele-Unite Române.

Aprobându-se statutele de către guvern, ele se vor promulga și vor avé tăria ca un regulament de administrațiune publică.

Art. 6. Concesionarii sau societatea ce vor forma, vor fi supuși prescripțiunilor legiuri asupra drumurilor ferate, precum și tutulor legilor, regulamentelor și instrucțiunilor administrative ce în viitor se vor face asupra drumurilor ferate și asupra minelor, întru cât aceste n'ar fi contrarie legii de față și caetului de însărcinări.

Guvernul va prezenta în cea ântieî sesiune încuviințării puteri legislative, proiectele de legi asupra regimului apelor și asupra minelor, și va întocmi regulamentele necesarii pentru aplicațiunea lor.

Va prezenta iarăși la timpul cuvenit proiecte pentru tôte legile ce le va socoti trebuitoare spre a încheășui lucrarea drumului

ferat și executarea transacțiilor și a regulamentelor întreprinderii precum și acele necesare pentru a încheiași siguranța, drepturile și interesele publicului și ale Statului.

Regulamentele și instrucțiunile administrative pentru aplicarea acestor legi se vor întocmi în timpul cel mai scurt putincios dupe promulgarea lor.

Art. 7. Concesionarii sunt autorizați a proceda de îndată către studiile definitive pentru stabilirea drumului ferat și a dependențelor lui, fără ca agenții lor să p^otă întâmpina vr'o împiedicare întru desăvârșirea lucrărilor, având a se conforma întru această prescripțiunilor legii de espropriare pentru cauză de utilitate publică, și ale art. 11 a legii de față.

Administrațiunea le va da spre acest finit tot ajutorul necesariu.

Art. 8. Concesionarii vor fi datori a începe lucrările construcțiuni drumului ferat și a ramurilor lui cel mai târziu pînă în termen de un an, și a le săvârși cel mai târziu pînă în termen de șapte ani de la promulgarea legii de față.

Aceste termene se vor putea prelungi de către administrațiune numai când concesionarii ar dovedi că au întâmpinat împiedicări isvorite din casuri de forță majoră neatîrnate de voința lor, precum revoluțiune, rebel și alte de asemenea.

Concesionarii vor depune la tesaurul public, pînă în termen de șese luni de la data promulgării legiurii de concesinne o garanție în numărătoare în valoare de o sută cinci-zeci mii franci.

Acastă garanție li se va înapoia de către tesaur în fracțiune la săvârșirea și punerea în explotațiune a fie-cării secțiunii a drumului ferat, și în proporțiune cu întinderea secțiunii săvârșite, oprindu-se la fie-care vârsămint de restituire câte o treime care se va înapoia uu-mai dupe perfecta săvârșire și dupe priimirea și verificarea generală a tutulor lucrărilor coprinse în caetul de însărcinări.

Suma depusă va produce în folosul concesionarilor un procent de șese la sută pe an.

Dacă concesionarii nu vor fi început sau dacă nu vor fi săvârșit lucrările în termenele prescise, ei vor pierde dreptul concesionii și se va proceda atât la continuarea și gătirea lucrărilor cât și la executarea celor-lalte îndatoriri contractate de către concesionari, prin mijlocul unei adjudecațiuni care se va deschide pe basa unei prețeluiri a lucrărilor executate, a materialelor aprovizionate și a părților din drumul ferat, care vor fi pînă atunci trădate circulațiunii.

Adjudecatorii ver fi supuși îndatoririlor caetului de însărcinări și concesionarii depărtați vor primi de la adjudecători prețul fle-sat prin această adjudecațiune.

Prețul adjudecațiunii va putea fi mai mic de cât acel al prețeluirii.

Dacă adjudecațiunea deschisă nu va aduce nici un rezultat, o a doia adjudecațiune se va face pe acelși base, dupe un sornic de șese luni, dacă și scastă a doua încercare ar remine fără rezultat,

concesionarii vor perde definitiv toate drepturile concesiunii și atunci lucrările executate, materialele aprovisionate, părțile drumului ferat trădate circulației și sumele ce s'ar afla în deposit la tezaurul public, conform stipulațiilor de mai sus, vor deveni proprietatea Statului.

Art. 9. Drumul ferat ce face obiectul concesiunii de față se va împărți în șase secțiuni și anume:

- Secțiunea I de la Galați la Tecuciu.
- „ II „ Tecuciu la Agiud
- „ III „ Agiud la Romanî.
- „ IV „ Romanî la Iași.
- „ V „ Agiud la Ocnă.
- „ VI „ Romanî la frontiera Bucovinei.

Secțiunile mai sus arătate, se vor construi și da în circulațiune una dupe alta în ordinul dupe cum mai sus s'a însemnat.

Concesionarii vor avea însă facultatea d'a construi secțiunea VI înaintea secțiilor IV și V dacă drumurile ferate ale Austriei s'ar prelungi pînă la frontieră.

Art. 10. Termenul acestei concesiuni este de nouăzeci și cinci ani, socotit de la termenul prescriș pentru săvîrșirea întregii linii și a ramurilor concesdate, prin urmare, el va expira la 31 decembrie anul una mie nouă sute șasezeci și trei.

Art. 11. Pămîntul necesariu pentru stabilirea drumului ferat cu ale lui ramuri și dependenți a șanșurilor, a costamentelor, stațiilor, garelor, magaziiilor, atelierelor, depositelor de materialuri, biurourilor telegrafice, caselor de cantonieri și păzitori, rezervatoriilor de apă, carierilor de piatră, prund, nisip și săpăturilor pentru pămînt, se vor da concesionarilor fără plată pe proprietățile publice din districtele de peste Milcov.

Concesionarii vor fi însă datori a despăgubi pe arendași actuali ale diselor proprietăți, precum și pe locuitorii pentru păgubirile ce le ar cauza.

Întreprinderea fiind de utilitate publică, concesionarii se vor folosi pe cele alte proprietăți pentru executarea lucrărilor atîrnate de această concesiune, de toate drepturile ce Statul are sau va dobîndi în virtutea legilor și a regulamentelor existente sau viitoare în materie de lucrări publice, atât pentru căpătarea pămînturilor prin espropriațiune, cât și pentru estragerea, transportarea și depozitarea de pămînt, materiale, și rămîn tot o dată supuși tuturilor îndatoririlor ce decurg sau vor decurge pentru Stat din acele legi și regulamente.

Spre acest finit, legea de espropriaie pentru cauză de utilitate publică și regulamentele pentru aplicațiunea ei se vor promulga și pune în lucrare, dacă va fi cu putință odată cu legiuirea de față.

Însă dacă legea de espropriaie pentru cauză de utilitate publică și regulamentele pentru aplicațiunea ei n'ar fi promulgate înaintea începerii studiilor sau a lucrărilor, concesionarii vor avea facultatea spre a nu se aduce întîrzieri în lucrările drumului ferat,

de a depune provisoriu la Tribunalul districtului suma ce Ministerul Lucrărilor publice ar ficsa pentru îndestularea fie-cărui proprietar espropriat, când concesionarii nu s'ar pute învoi cu el. rămând atunci a se ficsa suma definitivă a despăgubirei, dupe modul ce se va prescrie prin (lisa lege.

Art. 12. Se hotărâse în favorul concesionii de față că oricare ar fi estimația pentru fondul espropriat, osebit de cele-lalte despăgubiri la care ar avé drept proprietarii, concesionarii nu vor pute fi obligați a plăti mai mult de cât pină la patru-deci galbeni de fie-care falce de pământ gol, și acesta numai pentru pământul acel din afară a orașelor, a târgurilor și a târgușoarelor pină la apropiere de dinsele într'o distanță de două kilometre, socotite de la bariera saă de la marginea fie-cărui.

La distanțele mai apropiate, precum și în întrul barierelor saă a marginelor unui oraș, târg saă târgușor, pământul se va prețui dupe valôrea ce ar resulta din împrejurările locale.

Art. 13. Machinele, materialele, materiile brute saă manufacturate, și în genere tôte obiectele necesarii pentru înființarea și esplôtarea drumului ferat, vor fi scutite de drepturile de vamă la intrarea lor în țeră în tot timpul construcțiunii și pină în un termen de cinci-spre-dece ani, socotiți de la termenul ficsat pentru perfecta săvîrșire a liniilor concesdate.

De acéstă scutiță se vor bucura concesionarii în termenul citat mai sus, și la esportarea mașinelor, care vor fi fost aduse pentru construirea drumului ferat.

Art. 14. Tôte contractele și actele de ori ce natură, privitoare către înființarea drumului ferat, către cumpărarea de pământuri și material și în genere, tôte transacțiunile pentru construirea și esplôtarea drumului ferat, acțiunile, couponurile și obligațiunile emanate de la concesionari vor fi scutite de ori ce drepturi de timbru și de înregistrare în tot timpul concesionii, sunt esceptate numai casurile în care ar veni a resulta din acoste acte o acțiune judiciară. Concesionarii fiind atunci supuși a achita drepturile de înregistrare de timbru și altele prevădute prin legi.

Art. 15. Drumul ferat va fi scutit de imposite directe în tot timpul concesionii. Dependințele lui vor fi scutite de imposite pină în termen de cinci-spre-dece ani, socotiți de la ziua ficsată pentru perfecta săvîrșire și punere în circulațiune a liniilor concesdate.

Art. 16. Statul garantéză concesionarilor ca venit curat al întreprinderii un procent anual de șese la sută, dar nici odată mai mult și sub nici un cuvint asupra capitalului ce vor întrebuinta pentru construirea diferitelor secțiuni ale drumului, pentru materialul de esplôtatiune, pentru cumpărarea pământului, pentru studii, precum și pentru administrarea întreprinderii și serviciul procentelor, către acționari în timpul construcțiunii.

Capitalul asupra căruia urméză a se aplica acéstă garanție se ficséză dupe acum, pe risicul și pericolul concesionarilor la suma totală de patru sute opt-deci și opt mii lei în cursul tesaurului saă

în monedă francesă una sută opt-deci și una miu franței de fie-care kilometru adică: patru sute patru-deci și șese stênjenî domnesci trei palme, trei palmace și trei optimi, dupe mësura din Moldova ce va coprinde lungimea drumului concedat cu ale lui ramuri.

Acëstă garanție va intra în lucrare pentru fie-care secțiune a liniei de la ziua deschiderii ei, și se va aplica pururea pentru totalul secțiunilor deschise și date în circulațiunea publică, iar nu pentru fie-care secțiune în deosebi. — Concesionarii vor avé facultatea de a cere autorisațiunea cuvenită pentru deschiderea și punerea în esplôtare a unei părți dintr'o secțiune, fără ânsë ca să pôta resulta din acësta dreptul pentru ei de a cere intrarea în lucrare a garanții procentului, înainte punerei în circulațiune publică a secțiunii întregi.

Când în virtutea acestei clause concesionarii ar avé dreptul din cauza neajungeri venitului drumului ferat de a reclama plata parțială sau integrală a anuității garantate, guvernul va efectua acëstă plată în monedă de aur sau argint pînă în termen de trei luni, începător de la publicarea socotelilor espôtațiunei aprobate de comisarul guvernului.

Aceste socoteli se vor încheia în fie-care semestru, verificarea și aprobarea lor de către comisarul guvernului se va face pînă în termen de o lună dupe expirarea fie-cărui semestru.

Sumele ce guvernul va plăti concesionarilor în virtutea acestei garanții vor fi considerate ca avansuri pe care concesionarii va fi dator ale înapoia Statului împreună cu procentul lor de patru la sută pe an, îndată ce venitul anual al drumului ferat va trece peste anuitatea garantată de șese la sută, ori în ce an s'ar înfăcișa un asemenea venit și înainte de a se preleva ori ce escedent în folosul întreprinderii.

Dacă la expirarea concesiunii, Concesionarii ar rămânea datorî către Stat din sumele avansate de acesta în virtutea garanției de mai sus, Statul se va despăgubi prin scădere din suma ce va datori concesionarilor pentru cumpărarea materialului de esplôtățiune, dacă va avé loc acësta conform articolului următor:

Art. 17. La epoca fiesată pentru expirarea concesiunii și prin singurul fact al acei expirări. Statul va înlocui pe concesionari în proprietatea pămînturilor și a lucrărilor ce constituie drumul ferat și dependințele lui, și va intra de îndată în stăpinirea drumului, a tuturilor dependințelor și a tuturilor veniturilor lui.

Concesionarii vor fi datorî a trăda în bună stare de întreținere drumul ferat, lucrările și dependințele lui, precum: garele, locurile de încărcare și de descărcare, stațiunile cu toate dependințele lor, biurourile, casele de cantonierî și păzitori, mașinele fiese și în genere toate obiectele nemîșcătore ce n'ar avé specială și deosebită destinațiune, numai pentru serviciul transporturilor.

În cei dupe urmă cinci ani ce vor preceda termenul concesiunii, Guvernul va avé dreptul de a împlini veniturile drumului ferat, și de a le întrebuița întru restabilirea în bună stare a dru-

mului și a tuturilor dependințelor lui, dacă concesionarii n'ar lua toate măsurile pentru întreaga și desăvârșita îndeplinire a acestei îndatoriri.

Cât pentru lucrurile mișcătoare, precum: mașini locomotive, vagoane, trăsură de tot felul, cară materiale, combustibile și aprovizionări de tot felul și obiectele mișcătoare necoprinite în enumerațiunea de mai sus, aceste rămâne proprietate a concesionarului, și concesionarul va avea dreptul de a cere ca statul să le ia cu un preț ce se va otări prin esperții, asemenea și statul va avea dreptul de a cere ca concesionarul să i le dea cu un asemenea preț.

Statul însă nu va fi obligat a lua mai multe aprovizionări decât acele necesarii drumului ferat pe un timp de șese luni.

Concesionarii vor rămâne proprietari a construcțiunilor speciale precum: cuptoare de cok, versetorii, fabrici de mașină și alte stabilimente ce le ar fi înființat și care n'ar fi considerate ca făcând parte din dependențele drumurilor ferate.

Art. 18. Un regulament de administrațiune publică va determina formele dupe care concesionarii vor fi datorii a justifica în privirea statului, și sub controlul administrațiunii superioare despre cheltuielile anuale de întreținere și esplotare, precum și despre veniturile drumului ferat.

§. I În cheltuielile anuale de întreținere și esplotare se vor cuprinde:

a). Tote cheltuielile ce concesionarii vor face pentru reparațiunile ordinare și estraordinare și pentru întreținerea drumului.

b) Cheltuielile de esplotare, de administrare și de priveghiere a drumului.

c). Cheltuielile de întreținere și esplotare a proprietăților nemiscătoare dobândite de concesionarii pentru serviciul drumului de fer, și neîntrebuințate întru această pină la vindarea sa sau la înapoarea lor către proprietarii primitivi, conform dispozițiunilor ce se vor cuprinde în legea de espropriare pentru cauză de utilitate publică.

§. II. Nu se vor cuprinde în cheltuielile anuale de întreținere și esplotare:

Cheltuielile pentru esplotarea minelor, minierelor și a carierelor, precum și cheltuielile cari n'ar servi d'a dreptul întru esplotarea drumului.

§. III. În veniturile anuale se vor cuprinde toate veniturile ordinarii și estraordinarii de ori ce natură priimate de concesionarii și provenite atât din esplotarea drumului și a dependențelor lui, cât și din serviciile accesorii, ale transportului, pecum și din esplotare proprietăților nemiscătoare neîntrebuințate în serviciul drumului ferat, pină la vindarea sa sau la înapoarea lor către proprietarii primitivi.

§. IV. Nu se vor socoti în veniturile anuale acele provenite de la esplotarea minelor și a carierelor.

Art. 19. La ori ce epocă dupe expirarea unui termen de cincă ani de la data mai sus ficsata pentru perfecta săvârșire a liniilor

concedate, dacă în cinci ani consecutivi, Statul ar fi nevoit a plăti vr'o sumă pentru complectarea procentului ce a garantat, Ministeriul lucrărilor publice va avea dreptul a lua asupra și administrarea și direcțiunea drumului ferat pe socotela concesionarilor și sub-controlul lor, fără prejudiciul dreptului lor de a li se plăti procentul garantat.

Guvernul nu va putea lua asupra și administrarea drumului de fier de cât numai în cazul când se va dovedi că neajunsul procentului provine din reaoa administrațiune a companiei.

Acésta va trebui a se constata prin o Comisiune de anchetă, și otărîrea Tribunalului prevădută la art 25 din acésta concesiune; înainte însé de a se păși la luarea drumului ferat, în administrațiunea directă a Statului, Ministeriul va trebui să cêră și să priméscă autorisațiunea puterei legislative.

Îndată ce drumul administrat de către Stat va ajunge a produce din nou în termen de un an procentul de 6% concesionarii vor reintra în stăpinirea căi ferate.

Art. 20. La cas de stricăciuni cauzate în lucrările și în materialul drumului ferat prin rebel, revoluțiune sau tulburări, Guvernul va regula despăgubirile ce vor fi a se acorda concesionarilor.

Art. 21. Guvernul va acorda concesionarilor tot sprijinul și protecțiunea întru construirea și esplotarea drumului ferat.

Art. 22. Concesionarii sunt obligați a întretine pururea în stare bună de conservare în tot timpul concesiunii, tôte drumurile ferate ce le sunt concesdate în mod ca circularea să fie pururea înlesniciosă și sigură, și vor pune mijlóccele de a esplotare în stare de a respunde la tôte nevoile circulațiunii publice.

Statul are pururea dreptul a verifica starea drumurilor și a dependențelor lor de către unul sau mai mulți Comisari rinduiți de Administrațiune (Guvern).

Art. 23. Guvernul va regula prin înțelegere cu concesionarii esercițiul dreptului de priveghiere al Statului asupra drumurilor ferate.

Art. 24. Statul nu va conceda alte linii de drumuri ferate paralele cu acelea ce facu obiect concesiunii de față care ar deservi aceléși localități; își rezervă însé dreptul de a conceda drumuri sau prelungiri ale drumurilor coprinse în concesiunea de față sau și alte drumuri ferate ce ar deservi alte localități.

Art. 25. Contestațiunile ce s'ar ridica între concesionari și administrațiune în obiectul esecutării și a interpretării clauselor din legea de față și din caetul de însărcinări, se vor judeca, în lipsa unui Consiliu de Stat, de către înalta Curte de Justiție și Casaține.

Concesionarii nu se vor putea nici o dată fosi de jurisdicțiunea străină în tôte contestațiunile lor cu administrațiunea Țării în privința acestei concesiuni.

L E G E

pentru concesiia căilor ferate în partea de dincócede Milcovu¹⁾.

(Extract din procesul verbal al Camerii Legislative).

Art. 1. Se declară de utilitate publică construirea unui drum ferat, care se va uni cu resoul drumurilor de fer Austriace, prin vaea Jiului la Vulcani, trecind pe teritoriul Român prin Tîrgul Jiului, Craiova, Pitești, București, Ploiesci, Buzéu și Galați și de la București la Giurgiu.

Art. 2. Se primesce propunerea făcută de Prințul Bibescu-Basarab Brancoveanu, în numele său și al soșilor săi de a construi și exploata acel drum și ramurile mai sus arătate cu a D-ilor chiel-tuală, risic și pericol.

În consecințe, Ministeriul Lucrărilor Publice este autorizat a sub-scrie, în numele Statului, concesiunea celui drum cu ale lui ramuri în favorul Prințului Brancoveanu, sub condițiile coprinse în legea de față și în caietul de însărcinări ce se va alcătui de către Guvern și care va fi considerat ca partea întregantă a acestei legi.

Art. 3. Minierele de materii proprii la construirea și exploatarea drumului ferat, precum cărbunii de pământ și oleum, care vor găsi pe proprietăți publice de care Statul ar dispune, în districtele traversate de liniile drumului de fer, se vor putea deschide și exploata de concesionarii căiei ferate pe tot timpul concesiunii, fără ca să le constitue monopol.

Concesionarii în tot timpul acestei concesiunii vor fi supuși deciziilei, numai pentru cătmele ce vor fi destinate pentru comer-ciū, ear nu și pentru acele menite trebuinței căiei ferate; dupe es-pirarea însă a termenului concesiunii drumului ferat, Statul va re-entra în dreptul exploatării acestor miniere

Art. 4. Concesionarii vor intra în drepturile concesiiei, îndată ce ei reprezentați de Prințul Brancoveanu, vor primi și vor sub-scrie caietul de însărcinări, precum și actul de concesie făcut în comformitate cu legea de față.

Primiirea Prințului Brancoveanu se va coprinde în publicarea ce se va face prin Monitorul Oficial pentru promulgarea legii de față și a caietului de însărcinări.

Art. 5. Concesionarii vor fi datorți a supune aprobării Guver-nului până în termen de șase luni dupe acea promulgare, statutele societății ce vor forma pentru acastă întreprindere.

Prin acele statute, concesionarii sunt datorți a ficsa și a de-clara domiciliul legal al societății precum și locul aședării Adminis-trăției drumului, care va fi unul din orașele Principatelor-Unite. Aprobându-se statutele de către Guvern, ele se vor promulga, și vor avea tărie ca un regulament de administrație publică.

Art. 6. Concesionarii, sau societatea ce vor forma, vor fi su-puși prescripțiilor legiurei asupra drumurilor ferate precum și tu-

1) Sancționată cu decretul No. 478 din anul 1862.

tulor legilor, regulamentelor și instrucțiilor administrative, ce în viitor se vor face asupra drumurilor ferate și asupra minelor, întru cât aceste n'ar fi contrarie legii de față și caietului de însărcinări. Guvernul va prezenta în cea întâi sesiune încuviințării puterii legiuitoare, proiectele de legi asupra regimului apelor și asupra minelor, și va întocmi regulamentele necesarii pentru aplicația lor.

Va prezenta iarăși la timpul convenit proiecte pentru toate legile ce le va socoti trebuitoare spre a închezășui lucrarea drumului ferat și executarea tranșărilor și a regulamentelor întreprinderii, precum și acele necesarie pentru a închezășui siguranța, drepturile, și interesele publicului și ale Statului.

Regulamentele și instrucțiile administrative pentru aplicarea acestor legi, se vor întocmi în timpul cel mai scurt putincios dupe promulgarea lor.

Art. 7. Concesionarii sunt autorizați a proceda de îndată către studiile definitive pentru stabilirea drumului ferat și dependențelor lui, fără ca agenții lor să pōtă întâmpina vr'o împedcare întru desăvîrșirea lucrărilor avēnd a se conforma, întru această prescripțiilor legii de espropriare pentru cauze de utilitate publică și ale art. 11 a legii de față. Administrația le va da spre acest finit tot ajutorului necesar.

Art. 8. Concesionarii vor fi datorți a începe lucrările construcției drumului ferat și a ramurilor lui, cel mai târziu, până în termen de un an, și a le săvîrși, cel mai târziu, până în termen de nouē ani, de la promulgarea legii de față.

Aceste termine se vor putea prelungi de către administrație, numai când concesionarii ar dovedi că au întâmpinat împedcări isvorite din cazuri de forță majoră neatiruate de voința lor, precum: revoluție, rebel și alte de asemenea.

Concesionarii vor depune la tesaurul public până în termenū de trei luni de la data promulgării de concesiune, o garanță în numărătoare în valōre de două sute cinci-deci mii franci No. 250,000.

Acastă garanță li se va înapoia de către tesaur la săvîrșirea construcției resoului concedat. Suma depusă va produce în folosul concesionarilor un procent de șese la % pe an.

Dacă concesionarii nu vor fi început său nu vor fi săvîrșit lucrările în termenul prescriș, și nu vor fi împlinit celelalte obligații care le sunt impuse prin acest act, vor fi supuși, afară de casurile de forță majoră, la penalitățile următoare:

Șese luni după primul avertisment al Ministeriului Lucrărilor Publice atingător de clauzele neexecutate, se va da companiei un al doilea avertisment, și dacă în al doilea termen de șese luni nu vor satisface reclamațiile Ministeriului, dreptul companiei la garanță de șese la sută se va suprima pentru secțiunile terminate; liberă fiind Societatea a le exploata pe conta sa după caietul de însărcinări pe tot timpul concesiunei.

Cât pentru secțiunile neterminatē, Statul are dreptul și facultatea a proceda atit la continuarea și la gătirea lucrărilor sec-

țiilor ne terminate, cât și la executarea acelor îndatoriri contractate de către concesionarii prin mijlocul unei adjudicații care se va deschide pe baza unei prețuiri a lucrărilor executate și a materialelor aprovizionate.

Prețuirea se va face de către o comisiune specială, constituită mai înainte de către Guvern, în comptul companiei.

Adjudicatorii vor fi supuși îndatorirelor caietului de însărcinări, și concesionarii depărtați, vor primi de la adjudicatori prețul fixat prin această adjudicațiune.

Prețul adjudicațiunii, va putea fi mai mic de cât acela al prețuierii. Dacă adjudicațiunea deschisă nu va aduce nici un rezultat, o adoua adjudicațiune se va face pe aceleași baze, dupe un soroc de șese luni. Dacă și această a doua încercare ar rămănea fără rezultat, atunci lucrările executate, materialele aprovizionate și sumele ce s'ar afla în deposit la tesaurul public, conform stipulațiunelor de mai sus, vor deveni proprietate a Statului. Iar Statul va plăti concesionarilor o anitate de șese la % pănă la finitul concesiunii, asupra capitalului ce va resulta din prețuirea făcută de comisiunea constituită ad-hoc pentru lucrările și materialurile secțiunelor începute și ne terminate, pierdind Societatea și dreptul concesiunii pentru acele secțiuni.

Art. 9. Drumul ferat ce face obiectul concesiunii de față se va împărți în nouă secțiuni ce vor compune trei linii.

Secțiunea 1. De la Giurgiu la București (Linia Sudului)

Idem 2. De la Craiova la valea Jiului până aproape în dreptul Vlădulenilor.

Idem 3. De la Vlăduleni prin Tîrgul-Jiului la Vulcani, frontiera Austriei, pe valea Jiului.

Idem 4. De la București până aproape în dreptul Cringurilor.)

Idem 5. De la Cringuri prin Pitești la Mierlești.

Idem 6. De la Mierlești până la Craiova.

Idem 7. De la București la Ploesci.

Idem 8. De la Ploesci la Buzău.

Idem 9. De la București prin Brăila la Siret în linia concedată Domnului Mavrogheni.

Linia Nordului
Linia Estului.

Aceste nouă secțiuni se vor executa și se vor pune în exploatare una dupe alta.

Concesionarii vor avea facultatea să schimbe rindul secțiunelor dupe cercetările ce vor face, asupra traficului și în interesul esportului dupe aprobarea Guvernului, afară de secțiunea 1-î.

Art. 10. Termenul acestei concesiuni este de nouă-deci ani, socotiți de la termenul prescriis pentru săvîrșirea întregii linii și a ramurilor concesdate, prin urmare el va expira la 31 Decemvriu anul 1961.

Art. 11. Pământul necesariu pentru stabilirea drumului ferat cu ale lui ramuri și dependinți, a șanțurilor, a costamentelor, stațiilor, garelor, magaziiilor, atelierelor, depositelor de materiale, biurourilor telegrafice, caselor de cantonieri și păzitori, rezervatorilor de

apă, carierelor de piatră, prund, năsip și săpăturilor pentru pământ, se vor da concesiunilor fără plată pe proprietățile publice în direcția liniilor concesdate.

Concesionarii vor fi însă datorii a despăgubi pe arendașii actuali ale discilor proprietăți precum și pe locuitorii pentru pagubele ce le ar cauza.

Întreprinderea fiind de utilitate publică, concesionarii se vor folosi pe cele-lalte proprietăți, pentru executarea lucrărilor atirna-te de această concesiune, de toate drepturile ce Statul are sau va do-bîndi în virtutea legilor și a regulamentelor existente, sau fiitoare, în materie de lucrări publice, atit pentru cîpătarea pămînturilor prin esproprierea, cât și pentru estragerea, transportarea, și de-positarea de pămînt, materiale; și rămân tot-odată supuși tuturilor in-datorirelor ce decurg sau vor decurge pentru Stat din acele legi și regulamente. Spre acest finit legea de espropriere pentru cau-se de utilitate publică, și regulamentele pentru aplicarea ei, se vor promulga și pune în lucrare, dacă va fi puțină odată cu loguirea de față.

Însă dacă legea de espropriere pentru cauze de utilitate pu-blică și regulamentele pentru aplicațiunea ei n'ar fi promulgate ina-ntea începerii studiilor sau a lucrărilor, concesionarii vor avea fa-sultatea, spre a nu se aduce întîrziere în lucrările drumului ferat, de a depune provisoriu la Tribunalul districtului, suma ce Ministe-riul Lucrărilor Publice ar ficsa pentru indestularea fie căruî pro-prietar espropriat, când concesionarii nu s'ar putea învoi cu el; rămîind atunci a se ficsa suma definitivă a despăgubirei dupe modul ce se va prescrie prin dîsa lege.

Pentru aședarea drumurilor de fer, a șanțurilor necesarie, și a întreținerii, concesionarii vor avea facultatea de a cere pe proprie-tățile Statului pentru linia ferată o lățime de 40 metre, afară de pămîntul necesariu pentru întînderea stațiilor mai întinse.

Art. 12. Se otărăște în folosul concesiunii de față, ca ori care ar fi estimația pentru fondul espropriat, osebit de cele-lalte despăgubiri la care ar avea drept proprietarii, concesionarii nu vor putea fi obligați a plăti mai mult de cât pêne la 40 galbeni, pa-tru deci galbeni, de fie care falce de pămînt gol, și acesta numai pentru pămîntul acel din afară a orașelor, tîrgurilor și tîrgușoarelor, pêne la apropiere de dinsele într'o distanță de două kilometre socotite de la barieră sau de la marginea fie-căruî.

La distanțele mai apropiate, precum și în intrul barierilor sau a marginilor unui oraș, tîrg, sau tîrgușor, pămîntul se va prețelui dupe valuarea ce ar resulta din împrejurările locale.

Art. 13. Mașinile, materiale, materiile brute sau manufacturate, și în genere, toate obiectele necesarii pentru înființarea și exploatarea drumului ferat, vor fi scutite de drepturile de vamă la intrarea lor în Țeră, în tot timpul construcțiunei și pêne în un termen de cinci-spre-dece ani, socotiți de la termenul ficsat pentru perfecta săvîrși-re a liniilor concesdate.

De această scutintă se vor bucura concesionarii în termenul citat mai sus, și la esportarea mașinelor, care vor fi fost aduse pentru construirea drumului ferat.

Art. 14. Tote contractele și actele de ori ce natură privitoare către înființarea drumului ferat, către cumpărarea de pământuri și materiale, și în genere toate trasațiile pentru construirea și exploatarea drumului ferat, acțiunile, cuponurile și obligațiile manate de la concesionari, vor fi scutite de ori-ce drepturi de timbru și de înregistrare, în tot timpul concesiunii; sunt exceptate numai cazurile în care ar veni a resulta, din aceste acte, o acțiune judiciară, concesionarii fiind atunci supuși a acuita drepturile de înregistrare, de timbru și altele prevădute prin lege.

Art. 15. Drumul ferat va fi scutit de impozite directe în tot timpul concesiunii, depedințele lui vor fi scutite de impozite pêne în termen de cinci-spre-dece ani, socotiți de la ziua ficsată pentru perfecta săvârșire și punerea în circulație a liniilor concesdate.

Art. 16. Statul garantază concesionarilor, pentru totă durata concesiunii, și pentru resolul concedat, un venit curat anual de șese la sută, (scădându-se cheltuețele de exploatare și de administrație) pentru capitalul și toate sumele efective realizate și întrebuintate de către concesionarii în construcția drumului de fer, adică: pentru studii și cheltueli preliminară, pentru cumpărătorea pământului, construcțiunea drumului de fer, pentru cumpărarea tuturor materialelor și mașinelor necesarie la construcție și la exploatare, pentru cheltueli de administrație, și în fine pentru interesul capitalului pe timpul construcțiunei pêne la epoca când va începe garantarea.

Acastă garantare a venitului curat de 6 la %, se va acorda concesionarilor în secțiuni, adică: din minutul când fie-care secțiune se va pune în exploatație și când venitul curat anual nu va ajunge la țifra de șese la %.

Se înțelege că venitul și garantarea se va socoti treptat pe ună, sêu mai multe secțiuni terminate astfel, în cât toate secțiunile și resoul întreg, să se considere în totul.

Când în virtutea acestei clause concesionarii ar avea dreptul, din cauza reajungerii venitului drumului ferat, de a reclama plata parțială sau integrală a o unităței garantate, Guvernul va efectua această plată în monedă de aur sêu argint, pêne în termen de trei km, începătoric de la publicarea socotelelor exploatațiunei aprobate de Comisarul Guvernului.

Aceste socoteli se vor închea în fie-care semestru; verificarea și aprobarea lor de către Comisarul Guvernului, se va face pêne în termen de o lună după expirarea fie-cărui semestru.

Sumele ce Guvernul va plăti concesionarilor în virtutea acestei garanții, vor fi considerate ca avansuri, pe care concesionarii vor fi datorii a le înapoia Statului împreună cu procentul lor de patru la % pe an, îndată ce venitul anual al drumului ferat va trece peste anuitatea garantată de șese la sută, ori în ce an s'ar înfă-

gisa un asemenea venit și înainte de a se preleva ori ce excedent în folosul întreprinderii.

Dacă la expirarea concesiunii, concesionarii ar rămânea datori către Stat din sumele avansate de acesta, în virtutea garanției de mai sus, Statul se va despăgubi prin scădere din suma ceva datori concesionarilor pentru cumpărarea materialului de exploatare, dacă va avea loc acesta conform articolului următor.

Art. 17. La epoca fixată pentru expirarea concesiunii și prin singurul fact al acelei expirări, Statul va înlocui pe concesionari în proprietatea pământurilor și a locurilor ce constituie drumul ferat și dependențele lui, și va intra de îndată în stăpînirea drumului, a tuturilor dependențelor și a tuturilor veniturilor lui.

Concesionarii vor fi datori a preda în bună stare de întreținere drumul ferat, lucrările și dependențele lui, precum: garele, locurile de încărcare, și descărcare, stațiunile cu toate dependențele lor, biourile, casele de cantonieri și păzitori, mașinile fixe, și în genere, toate obiectele mișcătoare ce n'ar avea specială și deosebită destinațiune numai pentru serviciul transporturilor.

În cei de pe urmă cinci ani, ce vor preceda termenul concesiunii, Guvernul va avea dreptul de a împlini veniturile drumului ferat și de a le întrebuința întru restabilirea în bună stare a drumului și a tuturilor dependențelor lui, dacă concesionarii n'ar lua toate măsurile pentru întreaga și desăvîrșita îndeplinire a acestei îndatoriri.

Cât pentru lucrurile mișcătoare, precum: mașini, locomotive, vagoane, trăsuri de tot felul, cară, materiale, combustibile, și aprovizionări de tot felul și obiectele mișcătoare necoprinite în enumerațiunea de mai sus, aceste rămân proprietate a concesionarilor, și concesionarul va avea dreptul de a cere ca Statul să le ia cu un preț ce se va otări prin experti; asemenea și Statul va avea dreptul de a cere ca concesionarul să i le dea cu un asemenea preț.

Statul însă nu va fi obligat a lua mai multe aprovizionări decât acele necesarii drumului ferat pe un timp de șese luni.

Concesionarii vor rămânea proprietari ai construcțiunilor speciale, precum: cuptore de coke, versatorii, fabrici de mașini și alte stabilimente ce le ar fi înființat și care n'ar fi considerate ca făcând parte din dependențele drumului ferat.

Art 18. Un regulament de administrațiune publică va determina formele dupe care concesionarii vor fi datori a justifica, în privirea Statului și sub controlul administrațiunii superioare, despre cheltuecele anuale de întreținere și exploatare precum și despre veniturile drumului ferat.

§ 1. În cheltuecele anuale de întreținere și exploatare se vor cuprinde:

a.) Toate cheltuecele ce concesionarii vor face pentru raparațiunile ordinare și estraordinare pentru întreținerea drumului.

b.) Cheltuecele de exploatarea, de administrarea și de priveghearea drumului.

e.) Cheltueile de întreținere și exploatare a proprietăților nemiscătore dobândite de concesionari pentru serviciul drumului de fer și neintrebunțate în acesta pînă la vîndarea sa înapoarea lor către proprietarii primitivi, conform dispozițiilor ce se vor cuprinde în legea de espropriare pentru cauze de utilitate publică.

§ 2. Nu se vor cuprinde în cheltueile anuale de întreținere și exploatare cheltueile pentru exploatarea minelor și carierelor, precum și cheltueile care n'ar servi d'adreeptul întru exploatarea drumului.

§ 3. În veniturile anuale se vor cuprinde toate veniturile ordinare și estraordinare de ori-ce natură primite de concesionari și provenite atît din exploatarea drumului și a dependențelor lui, cît și din serviciile accesorii ale transportului, precum și din exploatarea proprietăților nemiscătore reintrebunțate în serviciul drumului ferat pînă la vîndarea sa înapoarea lor către proprietarii primitivi.

§ 4. Nu se vor socoti în veniturile anuale, acele provenite de la exploatarea minelor, miniereilor și a carierelor.

Art. 19. Concesionarii vor avea facultatea (deosebit de capitalul necesariu pentru construcțiunea drumului de fer) de a adăoga capitalul emis prin acțiuni și de a dispune de acele sume care se vor socoti necesarii pentru cumpărătorea, bail. seii stabilirea specială de mine, miniere, usine și fabrice de tot felul în România, sau chiar în localitățile învecinate din Banat și Transilvania.

Se înțelege că Guvernul nu garantează nici un venit pentru partea capitalului realizat și întrebunțat în întreprinderile menționate aici.

Art. 20. La cas de stricăciuni cauzate în lucrările și în materialul drumului ferat, prin resbel, revoluțiune sau tulburări, Guvernul va regula despăgubirile ce vor fi a se acorda concesionarilor.

Art. 21. Guvernul va acorda concesionarilor tot sprijinul și protecțiunea întru construirea și exploatarea drumului ferat.

Art. 22. Concesionarii sunt obligați a întreține pururea în stare bună de conservare, în tot timpul concesiunii, toate drumurile ferate ce le sunt condate, în mod ca circularea să fiă pururea inlesnicioasă și sigură și vor pune mijloce de exploatare în stare de a răspunde la toate nevoele circulațiunei publice.

Statul are pururea dreptul de a verifica starea drumurilor și a dependențelor lor, de către unul sau mai mulți comisari rinduiți de Administrație (Guvern).

Art. 23. Guvernul va regula prin înțelegere cu concesionarii exercițiului dreptul de priveghere al Statului asupra drumurilor ferate.

Art. 24. Statul nu va concede alte linii de drumuri ferate paralele cu acele ce facu obiectul concesiunii de față, care ar deservi aceleași localități; își rezervă însă dreptul de a conceda ramuri sau prelungiri ale drumurilor cuprinse în concesiunea de față sau și alte drumuri ferate ce ar deservi alte localități.

Art. 95. Contestațiunile ce s'ar ridica între concesionari și Administrațiune în obiectul executării și a interpretării clauselor legii de față și din caetul de însărcinări, se vor judeca în lipsa unui Consiliu de Stat, de către Înalta Curte de Justiție și Casațiune.

Concesionarii nu se vor putea nici odată folosi de jurisdicțiunea Străină în toate contestațiunile lor cu Administrațiunea Țerei în privința acestei concesiuni.

REGULAMENT

pentru organizarea Corpului de Ingineri civili¹⁾.

TITLUL I.

Organizația Serviciului.

CAPITUL I

Împărțirea Serviciului.

Art. 1. Lucrările publice sânt toate lucrările ce au de scop construcția și întreținerea căilor de comunicație, deschiderea și îmbunătățirea navigației și a plutirii râurilor și a canalelor, măsurile de asigurare în contra inundațiilor, regularea și curățirea apelor neplutitoare, regularea orașelor și alimentarea lor cu apă.

Art. 2. Serviciul lucrărilor publice se împarte în:

Serviciu ordinar sau permanent.

Serviciu estraordinar sau eventual

Serviciu detașat.

Art. 3. Serviciul ordinar sau permanent cuprinde executarea și întreținerea lucrărilor publice ordinare.

Art. 4. Serviciul estraordinar cuprinde executarea și întreținerea lucrărilor estraordinare precum: căi ferate, canale, porturi, mine etc.

Personalul însărcinat cu asemenea lucrări, reintră în cadrul serviciului ordinar, dupe săvârșirea lor.

Art. 5. Serviciul detașat cuprinde toate acele servicii care, de și nu sânt retribuate din budgetul lucrărilor publice, totuși ele se fac sub direcția și privegherea agenților Ministeriului Lucrărilor Publice; personalul acestor servicii este retribuat pe totu timpul cât se află detașat, din fondurile destinate pentru acele servicii. El reintră în cadrele serviciului ordinar îndată ce încetăsă de a fi detașati.

Servicii de asemenea natură sânt mai cu sémă:

Regularea și pavluirea orașelor principale, precum și alimentarea lor cu apă, care urmază a se face în conta budgetelor municipale a acelor orașe.

1) Sancționată cu decretul No. 629, din anul 1862.

Se consideră ca făcând parte din serviciul detașat, Inginerii atașați provisoriu ca directorii, profesorii și repetitorii la școlile speciale de inginerie, și care sunt retribuați, asupra fondurilor destinate pentru acele așezăminte. Asemenea sunt considerați ca făcând parte din serviciul detașat și arhitecții atașați pe lângă osebitele Departamente pentru îndeplinirea serviciului zidirelor publice atir-nate de ele.

CAPITUL II.

Ierarhia și lefje.

Art. 6. Agenții însărcinați cu proiectarea, executarea, întreținerea și administrarea lucrărilor publice, sunt Inginerii și Conducătorii.

Art. 7. Gradele și Lefjele Inginerilor și a Conducătorilor se sta-tornicesc precum urmăsă:

No grad.	NUMIREA GRADELOR.	RETRIBUȚIUN.	
		Pe lună puuia.	Pe an.
<i>Ingineri.</i>			
1	Inspector general clasa I.....	3000	36,000
2	— — — II.....	2500	30,000
3	Inginer șef clasa I.....	2000	24,000
4	— — II.....	1800	21,600
5	— — ordinar de clasa I.....	1500	18,000
6	— — — de clasa II.....	1250	15,000

A treia parte din toate lefjele se va considera ca diurnă.

No.	NUMIREA GRADELOR.	RETRIBUȚIUN.	
		Pe lună puuia.	Pe an.
7	Ingineri ordinari clasa III.....	1000	12,000
8	Elevi Ingineri.....	500	6000
<i>Conducători.</i>			
1	Conducători clasa I.....	800	9600
2	— — II.....	600	7200
3	— — III.....	500	6000

Art. 8. Lefle sus arătate se dau Inginerilor și Conducătorilor potrivit cu gradele și clasele ce port, ori care ar fi funcțiunile ce îndeplinesc.

Gradele se vor confera numai asupra constatării meritelor fiecărui de către Consiliul tehnic.

Art. 9. Pe lângă lefle sus arătate vor mai primi:

1. Cuvenitele despăgubiri ce se vor statornici pentru închirierea și cheltueala biroului, în proporțiune cu strictul necesar și cu îndatoririle fiecărui.

2. O indemnisațiune pentru cheltueala drumurilor ce se va dovedi că au făcutu Inspectorii în ori ce inspecțiune: iar Inginerii numai în lucrările acele care vor fi afară din circumscripțiunea lor.

3. Prin îngrijirea Ministeriului se va statornici un tarif de răsplătire, ce la unele casuri s'ar găsi cu cale a se face Inginerilor pentru deosebite servicii la care ar fi rinduiți în interesul comunelor, a societăților, sau în interesul lămuririi proceselor dintre fețe private, și care nu ar face parte din îndatoririle lor.

CAPITUL III.

Cadrele Serviciilor.

Art. 10. Cadrele corpului Inginerilor lucrărilor publice sunt următoarele:

Cadrul serviciului ordinar sau permanent.

Cadrul serviciului extraordinar.

Cadrul serviciului detașat

Cadrul neactivității.

Art. 11. Cadrul serviciului ordinar.

§ 1. Teritoriul întregii Țări, se imparte, în privirea serviciului ordinar, sau permanent al Lucrărilor publice, în 12 circumscripțiuni de două clase, socotite după însemnătatea lucrărilor din ele.

Lucrările permanente din fie-care circumscripțiune se vor dirigea de un șef Inginer de aceeași clasă ca și circumscripțiunea; iar pînă la ocuparea tuturilor posturilor de șef de circumscripțiune cu Ingineri de gradul de Ingineriu șef, se vor putea ocupa provisorii și cu grade de ingineri ordinari.

§ 2. Pentru inspectarea și controlarea lucrărilor din toate circumscripțiunile se statornicesc un serviciu de inspecțiune compus din Inspectori generali de două clase, a cărora număr va fi proporțional cu desvălirea lucrărilor, neputînd însă nici odinioară covîrși numărul de cinci, din cari: unul inspector general de clasa 1-ii și patru de a 2-a.

Inspectorii generali compun și Consiliul tehnic al Ministeriului.

§ 3. Inginerii șefi de circumscripțiune de clasa I sau a II, sau și chiar Inginerii ordinari, cari ar îndeplini provisoriu funcțiunea de Ingineriu șef de circumscripțiune, corespund d'a dreptul cu Mini-

steriul Lucrărilor Publice și cu prefectii din circumscripțiunea lor în tot ce privește serviciul.

Tóte cele-l-alte grade de Ingineri și Conductori, în privirea serviciului, corespund numai cu șefii de circumscripțiune de carii atirná.

§ 4. Când serviciul ordinar dít'ó circumscripțiune ar ajunge la un mare grad de dezvoltare, atunci Inginerul însărcinat cu direcțiunea superióră a serviciului va putea fi secundat de către un Inginer ordinar în fie care district, având sub ordinele sale gradele necesare de conductorú pentru proiectarea, executarea și întreținerea tutulor lucrărilor.

Când însă, din contra, serviciul ordinar din vre o circumscripțiune s'ar mărgini, din ori-ce cauză, la o mică dezvoltare, personalul tehnic va fi redus numai la un Inginer șef său și chiar la un Inginer ordinar de clasa I, îndeplinitor îndatoririlor de Inginer șef, secundat de un număr de Conductori potrivit cu trebuința.

Art 12. Cadrul serviciului estraordinar.

Osebite cadre de personal tehnic se vor putea statornici pentru următóarele servicii estraordinare:

a) Căile ferate.

b) Canalisarea rúrilor principale.

c) Deschiderea și îmbunătățirea porturilor.

d) Exploatarea minelor.

Personalul acestor servicii va putea fi compus din tóte gradele de Ingineri și Conductori, cerute de trebuință.

Art 13. Cadrele definitive a serviciurilor ordinare și a celor estraordnare vor fi statornicite și modificate la trebuință de Domn asupra raportului Ministrului Lucrărilor Publice întemeiat pe o prealabilă încheiere a Consiliului de Miniștri și în mărginirea sumelor alocate prin budget pentru fie care din acele servicii.

Art 14. Cadrul serviciului detașat se statornicesce de Ministrul Lucrărilor Publice în urmarea trebuințelor și a cererilor osebitelor Ministerii, în dispoșiția cărora au a se da funcționarii tehnici trebuitori la asemenea servicii.

Art 15. Cadrul neactivității va cuprinde pe toți Inginerii eșiți din activitate, conform dispoșițiilor Regulamentului de față.

CAPITUL IV.

Funcțiunile Inginerilor și Conductorilor.

Art. 16. Inspectorii suntú însărcinați a cerceta tóte lucrările încredințate Inginerilor, nu numai acele tehnice dar și acele financiare și administrative, dacă ele sunt în condițiile cerute de lege, instrucții și contracte.

Inspectorii sunt datori ca prin raporturile lor de inspecție să dea Ministeriului Lucrărilor Publice și opiniunea lor motivată asupra măsurilor ce ar fi de luat.

Inspectorii sunt părtași răspunderii pentru acele abateri a inginerilor, care, fiind comise mai înainte inspecției, nu se vor fi arătat prin raportul de inspecție.

De la 1-iulie Maii până la sfârșitul lui Octombrieu a fie-cărui an, Inspectorii vor fi delegați pe rînd în inspecții, iar de la 1-iulie Octombrieu și până la 1-iulie Maii ei vor lucra în Consiliu; se înțelege însă că și în timpul inspecțiilor, Consiliul nu va putea rămănea fără cel puțin un membru, afară de Președinte și de secretar.

Inspectorii generali pe lingă îndatoririle de mai sus, pot fi delegați și în dirijarea studiilor de proiecte sau alte lucrări importante, dupe îndăns ordin al Ministeriului.

Art. 17. Șefii-Ingineri ai circumscripțiilor sunt însărcinați cu serviciul lucrărilor publice ordinare din totă întinderea circumscripției lor, dupe ordinele directe și instrucțiile Ministeriului Lucrărilor Publice.

Art. 18. Inginerii ordinari și conductorii de toate clasele, precum și elevii Ingineri, eșcută toate lucrările serviciului sub direcția Șef-Inginerului de cari ei depind.

Art. 19. Reglemente ulterioare vor determina eșercițiul funcțiilor și îndatoririlor oșebitelor grade de Ingineri și Conductorii, în pregătirea și eșcutarea proiectelor, în privegherea întretinerii lucrărilor și în comptabilitatea acestui ram de Administrațiune.

TITLUL II.

Consiliul Lucrărilor Publice.

Art. 20. Consiliul lucrărilor publice se compune din următorii membri:

1 Inspector general de clasa 1-iulie.

4 Inspectori generali de clasa a II.

1 Șef Inginer de clasa I sau a doua, însărcinat cu funcțiunea statornică de Secretar Consiliului.

Pe lingă aceștia vor lua parte la Consiliu și Inginerii-șefi de circumscripție, când, pentru anume cuestie, vor fi chemați prin ordin al Ministrului, sau când să tratéză în Consiliu proiecte importante propuse de ei.

Consiliul va fi presidat de Inspectorul general clasa I, iar în lipsa acestuia de cel mai vechiu în grad dintre Inspectorii generali aflători în Consiliu.

Art. 21. Când cuestiile supuse cercetării Consiliului vor fi privitoare asupra didirilor publice, pe lingă membrii ordinari numiți în art. precedent, se vor convoca și unul sau doi din arhitecții superiori ai Statului.

Asemenea în cas când cuestiile supuse Consiliului ar fi privitoare asupra minelor, pe lingă membrii ordinari ai Consiliului, se vor mai convoca și unul sau doi din Inginerii superiori de mine aflători în serviciul activ.

Art. 22. Consiliul este permanent și se întrunește în toate zilele în localul destinat pentru aceasta la Minister. Consiliul nu esamînă și nu își dă o sa opiniune de cât asupra cuestiilor ce i sunt recomandate de Ministru.

Art. 23. Secretarul care este tot odată și membru al Consiliului, îngrijește pentru ținerea în regulă a arhivei planurilor și a bibliotecii.

În lipsa complectului Consiliului, micile devize se vor putea aproba și numai dupe cercetarea unui singur membru al Consiliului și a secretarului.

TITLUL III.

Admiterea și înaintarea în corp.

Art. 24. Nimeni nu va putea fi admis la gradul de Inginer ordinar de clasa III-a afară de cei mai jos arătați.

1. Elevii Inginerii cari vor fi săvârșit cursurile de Inginerie la școlile speciale locale sau din străinătate, și vor fi îndeplinit cel puțin doi ani în serviciul activ cu gradul de elev Inginer.

2. Conducătorii de clasa I cari vor îndeplini condițiile de admisibilitate și vor trece esaminele ce se vor statornici de Ministru pentru acesta.

Pentru a se asigura cariera de Inginer atât elevilor Inginerii cât și Conducătorilor, se statornicește ca din totalul locurilor vacante de Inginerii clasa III, $\frac{2}{3}$ să se dea elevilor, iar restul de una treime Conducătorilor cari vor îndeplini condițiile prescrise în acest articol.

La cas când, sau Conducătorii, sau elevii ce ar fi dobîndit driturile de înaintarea prescrisă mai sus, ar fi mai numeroși de cât posturile vacante rezervate lor, atunci alegerea se va face prin concurs pentru fie-care în parte.

Art. 25. Nimenea nu va fi înaintat dintr'un grad de Inginer într'altul, pină la cel de Șef-Inginer clasa I, fără a fi îndeplinit cel puțin doi ani de serviciu activ în gradul imediat precedent.

Nimenea nu va putea fi înaintat la gradul de Inspector general de clasa II-a și de la o clasă de Inspector la alta, fără a fi îndeplinit cel puțin trei ani de serviciu activ în gradul precedent.

Art. 26. Numirea și înaintarea în gradele de Inginerii și Inspectori, se face de către Domn, asupra raportului Ministrului Lucrărilor Publice în urmarea constatării Consiliului tehnic a meritelor fie-căruia, conform art. 8.

Art. 27. Nimenea nu pôte fi admis la gradul de Conducător clasa III, de cât dupe săvârșirea esamenilor și îndeplinirea condițiilor ce se vor statornici într'u acesta de către Minister.

Nimenea nu pôte fi înaintat da la un grad la alt grad de Conducător, fără a fi îndeplinit cel puțin doi ani de serviciu activ în gradul imediat precedent.

Numirea și înaintarea în gradele de Conducător se face de către Ministerul Lucrărilor Publice (art. 8.).

TITLUL IV.

Posiții de verse ale Inginerilor și ale Conducătorilor, congediul, scoterea din cadre.

CAPITUL I.

Posiții diverse a Inginerilor și Conducătorilor.

Art. 28. Posițiile diverse a Inginerilor și a Conducătorilor lucrărilor publice sunt următoarele:

Disponibilitatea.

Suspendarea.

Art. 29. Posiția de activitate cuprinde pe toți Inginerii și Conducătorii aflători în serviciile *ordinare, extraordinare și detașate.*

Inginerii și Conducătorii în activitate, au drept la lésă și despăgubirile stratornicite prin regulamentul de față, pentru gradele și funcțiile ce ocupă.

Art. 30. Posiția de disponibilitate, cuprinde pe toți Inginerii și Conducătorii ce sunt lésați vremelnic fără funcție din mărginirea serviciului său din cauză de infirmități constatate, care iar împiedica, pentru un timp mai îndelungat de cât trei luni, a își îndeplini serviciul.

Inginerii și Conducătorii în disponibilitate n'au drept la lésă, ei păstrésă dritul de a reintra în activitate.

Posiția de disponibilitate se pronunță de Domn asupra raportului Ministrului Lucrărilor Publice.

Art. 31. Suspendarea funcției este pronunțată de Ministru ca măsură disciplinară; ea nu pôte trece peste șese luni.

Inginerii și Conducătorii suspendați, pierd lésă și orî ce despăgubire pe tot timpul suspendării.

CAPITUL II.

Congedi.

Art. 32. Fie-care Inginer sau Conducător are dreptul de o lună de congediü pe an; acest congediü pôte fi prelungit pină la trei luni pentru motive valabile, însă fără lésă pentru tot timpul ce ar trece peste o lună.

Congediul se acordă de Ministru, însă cererea de congediü din partea Inspectorilor și a Inginerilor șefi, se adreséză d'a dreptul, iar din partea Inginerilor subalterni și a Conducătorului se adreséză prin mijlocirea șefilor de la care atirná.

Inginerii șefi pot acorda d'ad dreptul subalternilor atirnați de

ei, învoiri, pe an, pentru fie-care, pînă la zece zile încunoscîntînd de îndată pe Minister.

Art. 33. Inginerii sau Conducătorii care nu se întorc la timpul prescripș din concediile sau învoirile ce li se acordă, pierd léfa pe tot timpul absentei, sôcotită din ziua începerii concediului sau învoirei, fără prejudețiul de penalitate disciplinară ce șar atrage.

Inginerii sau Conducătorii care întirșie mai mult de două luni peste espirarea concediului, pot fi puși în disponibilitate conform Art. 30

CAPITUL III.

Scóterea din Cadre.

Art. 34. Scóterea din cadre se face prin următóarele moduri:
Depártare.

Demisionare bună voe.

Rînduire în pensie.

Art. 35. Depártarea Inginerilor se face de Domn asupra raportului Ministrului.

Când depártarea este motivată din abateri vátamátóre intereselor Statului, ea trage cu sine perderea dritului de pensie, dupe cum prin legi se va prevede. Conducătorii sunt depárti de Ministru asupra raportului motivat a Șefi-Inginerilor de la care atirná, sau dupe o cercetare, dacá Ministrul va găsi de cuviință a face.

Art. 36. Acordarea demisiei Inginerilor se face de Domn a supra raportului Ministrului Lucrárilor Publice.

Ei pástréză dritul de pensie cáștigat prin serviciu, și pot cere regularea ei la timpul cuvenit conform legii în acéta.

TITLUL V.

Osebite dispoșiți.

Art. 37. Toți Inginerii sunt datoriti la intrarea în serviciu a depune urmátóorul jurámînt:

•Jur în numele lui Dumnezeu că voiș servi cu credință și demnitate, ímplinindu-mi cu esactitate datoriile ce mi impun legile și regulamentele în vígóre. ---

•Jur credință Patriei și Domnitoriului!

Art. 38. Inginerii și Conducătorii datóresc sub ordinație și respect gradelor și claselor superióre.

In cas când Inginerii însárcinați cu aceiași funcții ar avea același grad sau aceeași clase și nu ar fi unul anume ínsemnat de Ministru, cel mai vechiu comandá.

Art. 39. Gradele pentru nesubordonație sau neesactitate în serviciu, sunt reprímandate, pentru ántéia órá, prin ótáririi Ministeriale. Culpabilitáțile de negligență sau de insubordonație în serviciu,

pot fi pedepsite prin suspendare de la 1—6 luni conform Art. 31 de mai sus.

În călcările și abaterile de la datorii prin care s'ar compromite serviciul său fondurile Stătuului, ori onoarea corpului, sunt pedepsite prin depărtarea din serviciu conform Art. 35 de aice, fără prejudiciul acției publice, și a răspunderii materiale pentru pagubile ce s'ar cauza prin acele încălcări.

Art. 40. Este propriu Inginerilor și Conductorilor a luoa anreprise de lucrări publice direct sau indirect, precum nici a fi interesați în ori ce chip în asociații de asemenea lucrări. Acei care s'ar descoperi cu asemenea urmare vor fi considerați ca demisionari, fără prejudiciul de urmările acții ce ar putea a li se intenta.

REGULAMENT

special sub numirea de jurnalul consiliului prin care se reguțeză contabilitatea lucrărilor publice etc ¹⁾

TITLUL I.

Despre credite și întrebuințarea lor.

CAPUL I.

Deschiderea creditelor și repartiția lor.

Budgetul.

Art. 1. Budgetul Ministeriului Agriculturii, Comerțului și al Lucrărilor publice se statornicesce în fie-care anu prin legea anuală a Financelor, prin care se deschide Ministeriului Agriculturii, Comerțului și al Lucrărilor publice creditele necesare spre acoperirea cheltueleur prevădute în fie-care eserciciu (Art. 10. R. F.)

Creditele deschise pentru un eserciciu nu pot fi întrebuințate la cheltueleur altui eserciciu.

Art. 2. Creditele deschise Ministeriului Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor publice prin budgetu pentru cheltueleur unui eserciciu nu pot fi întrebuințate în plata cheltueleur făcute în alt eserciciu. (Art. 26. R. F.)

Se consideră că făcend parte dintr'un eserciciu, tôte serviciile îndeplinite și tôte drepturile căștigate în cursul acelor 12 luni ale anului care dă numirea sa eserciciului; se consideră ca drepturi căștigate acelea care decurgu din lucrări efectuate.

1) Sancționată cu decretul No. 199 din anul 1862.

Cu toate acestea, desăvârșirea lucrărilor ce nu s'ar fi putut face până la finele anului I, se toleră să se face în limitele creditelor deschise până la 1-iulie Martie anul al doilea, însă numai după înădinsă declarație a ordonatorului arătând motivele acestui caz excepțional (§ 1 Art. 4. R. F.)

Mărginirea eserițiului.

Art. 3. Cele-lalte operații, pentru plată care urmărește după constatarea cheltuielilor și care sunt relative la lichidare, ordonanțare și mandatare și plată, pot să se prelungească în cursul anului al 2-lea a eserițiului, până la 30 Septembrie. (§ 2. Art. 4. R. F.)

Specialitatea creditelor pe articole.

Art. 4. Budgetul Ministeriului Agriculturii, Comerciului și al Lucrărilor publice, se împarte în două secții, una pentru serviciul ordinar de lucrări de întreținere, făcute din nou și de întreținere simple, și alta pentru lucrări extraordinare de creație; fie-care secție se sub împarte în capitole, paragrafe și articole; (Art. 27. R. F.) creditul deschis prin budget pentru un articol nu pot să se aplice la articole. (Art. 28. R. F.)

Mărginirea cheltuielilor pe articole.

Art. 5. Ministrul nu poate, sub a sa răspundere cheltui în contul unui credit peste sumele ce îi sunt alocate prin budget (Art. 12. R. F.)

Art. 6. Ministrul nu poate spori prin nici un chip, suma creditelor ce îi sunt deschise pentru cheltuielile Departamentului său (Art. 15. § 1. R. F.). Toate sumele ce ar proveni din vânzare de mobile, de înapoarea sumelor ce s'ar fi avansat mai mult, sau din orice alte resurse, se varsă la tezaurul public, conform art. 45, 46 și 47 din acest Reglement (§ 3. Art. 15. R. F.)

Avis lunar.

Art. 7. Cu zece zile mai înainte de finele fie-căreia luni, Ministeriul Agriculturii, Comerciului și Lucrărilor publice adresează celui de Finance o stare de cheltuieli ce va avea să se face în cursul lunii următoare pe la osebitele casierii din țară; rămășițele neîntrebuțate din sumele prevăzute pe o lună sunt socotite în contul aceluși articol și la acești casierie pe luna următoare. (Art. 30. R. F.)

Anularea creditelor neîntrebuțate.

Art. 8. Creditul său porțiile de credite ce nu s'au putut întrebuța de către Ministeriu până la 30 Septembrie anul al doilea a fie-cărui eseriție conform Art. 2 și 3 de mai sus, se anulează de comptabilitatea Ministeriului Agriculturii, Comerciului și Lucrărilor publice (Art. 69. R. F.)

Art. 9. Creditul deschis pe articole din budget se sub împartă de Minister între osebitele lucrări cuprinse în acest articol.

Creditele suplimentari și extraordinare.

Art. 10 Creditele suplimentari și extraordinare se deschid Ministeriului, conformu Art. 18 și 25 din Reglementul Financelor.

CAPŪ II.

Delegația creditelor.

Ordonanțeri secundare.

Art. 11. Funcționarii Statului pe care Ministeriul imputernicește a emite mandate în comptul unui creditu deschisu, se numescu ordonatori secundari. (Art. 46. R. F.).

Ordonatori secundari ai Ministeriului Agriculturii, Comerciului și al Lucrărilor Publice, sunt Prefectii, Inginerii șefi de circumscripții.

Ordonanțe de delegație.

Art. 12. Actele prin care Ministeriul Agriculturii, Comerciului și Lucrărilor Publice, imputernicește pe un Prefect sau Ingineru șef, a emite mandate de plată în comptul unui creditu deschisu, se numescu ordonanțe de delegație.

Ordonanțele de delegație suntu conformu modelului N. 1.

Destinația ordonanțelor de delegație.

Art. 13. Ordonanțele de delegație se adresedă Ministeriului de Finance care singur dă ordine pentru recunoscerea ordonanțelor secundari și plata mandatelor ce el ar emite în comptul aceloru delegații. (Art. 47. R. F.).

Ordonanțele de delegație sunt subscrise de însuși Ministru sau de Ministru ce îi îndeplinește funcțiile ad-interim. În ordonanțele de delegație trebuie să se arate creditul în comptul cărma sunt a se face plățile. (Art. 49. R. F.).

Estract.

Art. 14. Când prin aceeași ordonanță de delegație se imputernicescu mai mulți ordonatori secundari a emite mandate către osebii Casieri, atunci ordonanța trebuie să fie însoțită de extracte certificate din acea ordonanță, conformu modelului No. 2, care se trimite de Tesaur osebiiilor plătitori spre a le ține locu de ordonanțe.

Avis.

Art. 15. Odată cu trimiterea ordonanței de delegația Ministeriului de Finance să adresece și ordonatorilor secundari respectiv un avisu, conformu modelului N. 3 și 4, pentru ale face cunoscut semnele ce li s'au delegatu. (Art. 50. R. F.).

Cumularea creditelor de delegație.

Art. 16. Creditele de delegație succesive deschise acelușu ordonatoru secundaru, în comptulu acelușu Articol, din acelașu eser-

ciciu, se adaugă unele la altele, pentru a nu alcătui de câtă ună singurū creditū, pentru fie-care Articolū.

Specialitatea credetelorū de delegație.

Art. 17. Creditele de delegație fiind deschise ordonatorilor secundari, pentru un anume articol, ei nu pot sub nici un cuvint ale intrebuinta în plată de cheltueli din altū articolū. (Art. 49. R. F.)

De asemenea ordonatorii secundari nu pot întrece peste totala sumă a creditelorū ce li s'au deschisū. (Art. 12, R. F.)

Art. 18. Succesorul unui ordonator secundar dispune de creditele de delegație ce au fost deschise predecesorului său, întocmai ca și cândū acele credite ar fi fost deschise în numele său, pentru acestū motivū creditele de delegație vor coprinde pe lângă numele ordonatorului secundar, și funcțiile ocupate de ellū.

De asemenea și locuțitorii însărcinați vremelnicū de Ministru a îndeplini funcțiile vr'unui ordonatorū secundarū, dispunū, de creditele deschise aceuia pe care il inlocuește.

Mărginirea creditelorū de delegație în cursul esercițiului.

Art. 19. Ordonanțele de delegație destinate a servi spre plata cheltueleurū unui esercițiu, nu suntū valabile de câtū până la 30 Septem., anul al doilea a esercițului. După trecerea acestui termenū ordonanțele saū restul ordonanțelorū ce nu s'au intrebuintat sunt anulate. (Art. 4. §. 2. R. F.)

Prin urmare de la 1 Octombriū anul al 2, ordonatorii secundari numai potū plăti nici o cheltuală în conta esercițului precedent.

Art. 20. Ministeriul de Finance pōte ori când, dupe cererea Ministeriului Agriculturēi, Comerțului și al Lucrărilor Publice, a pronuncia anularea unei ordonanțe saū a unei părți de ordonanțe de delegație ce s'au fost, emisū.

Inscrierea acesteī anulări în registrele comptabilității centrale a Ministeriului Agriculturēi, Comerțului și al Lucrărilor Publice, se face numai dupe priimirea însciiințarei de anulare de la Ministeriul Financelor.

CAPŪ IIL

Constatarca, Licuidarea și plata cheltueleurū.

Constatarca cheltueleurū.

Art. 21. Nici o cheltuală nu pōte fi plătită, fără a fi mai întâi constatată; să esceptēsă casurile arătate la Capū I. Titlul al II. din această ordonanță. (Art. 31. R. F.)

Art. 22. Piesele justificative formăluite sunt anescate la ordonanța saū mandatul ce se emite apoi pentru plată.

Aceste piese trebuie să fie redactate în forma prescrisă pentru fie-care natură de cheltueli; ele sunt specificate pentru fie-care casū în nomenclatura anescată la această ordonanță. (Art. 52. R. F.)

Liquidarea.

Art. 23. Piesele prin care se constată cheltuēla sunt aprobate de către ordonatori. Tōte cheltueele unui esercițiū trebuie să fie liquidate cel mult pēnă la 30 Septembriū anul al 2. (Art. 4. § 1 și 2. R. F.).

Art. 24. Decisiunile de lichuidarea cheltuelelor ce au a se plăti în Capitală, se facū de Ministru și se trimit la biuroulū comptabilității din preună cu piesele justificative.

Decisiunile de lichuidarea cheltuelelor ce au a se plăti în Districte, sunt făcute de Ministru sau de ordonatori secundari respectiv.

Ordonanțarea.

Art. 25. Nici o plată în contra creditelor Ministeriului Agriculturēi, Comericiului și al Lucrărilor Publice, nu pōte fi efectuată de cât în urmarea unui anume ordinū de plată, dat sau de însuși Ministru sau de vre unulū din delegații sei. (Art. 48. R. F.).

Ordinile de plata Ministeriului se numescū ordonanțe de plată și sunt conforme modelului N. 5. (Art. 48. § 2. R. F.).

Ordinile de plată a unui ordonator secundar se numescū mandate; ele sunt conforme modelului N 6 (Art. 48. § 3. R. F.).

Art. 26. Ordonanțele de plată și mandatele trebuie să arate anume credetul asupra căruia urmēsă a se face plata, numele părții priimitōre și să coprinđă arătarea detailată a pieselor justificative relative la constatarea și lichuidarea cheltuelelor nomenclaturēi anecstate la acest Reglement, cum și chitanța părților priimitōre care se subscrie dupe priimirea sumelor. (Art. 4. R. F.).

Ordonanțele de plată sunt subscribe de însuși Ministru sau de Ministrul ce îndeplinește funcțiile ad-interim (Art. 46. R. F.).

Art. 27. Ordonanțele de plată și mandatele nu potū fi emise asupra unui esercițiū de câtū celū multū până la 30 Septembriū anul al 2 al aceluī esercițiū. (Art. 4. § 2. R. F.).

Avisuri.

Art. 28. Odată cu emiterea unei ordonanțe de plată sau a unui mandat, se pregătescū și se subscriū de acelașū funcționar sau de șefulū comptabilității al serviciului, avisurile prin care se anunță Casierului despre emiterea ordonanței de plată sau mandatelor, însă pentru a se simplifica pe câtū se pōte corespundețele, avisurile sunt colective pentru mai multe ordonanțe de plată sau mandate emise în aceeași și asupra aceluī Casierū.

Avisurile sunt însoțite de piesele justificative relative la fie care ordonanță sau mandat. (Art. 50. R. F.).

Avisurile pentru ordonanțe sunt conforme modelului N. 7, iar acele pentru mandate sunt conforme modelului N. 8.

La cine se dau avisurile și ordonanțele sau mandatele.

Art. 29. Ordonanțele de plată sau mandatele sint adresate că-

tre Casierie și se dau persónelor priimitóre pentru ale confera un titlu cu care să se pótă presenta la plată.

Avisurile însoțite de piesele justificative se trimitú d'a dreptulú Casierului. (Art. 51. R. F.).

Ordonanțele de plată și mandatele nu se dau părților priimitóre de cât dupe 5 zile de la espeduirea aviselorú respective către Casierie.

Ordonanțele de plată sau mandatele, care vor întrece peste suma de 30,000 lei, se vor infățișa Casierilorú la ziua indicată pe mandate printre note speciale.

Art. 30. Ordonanțele de plată și mandatele nu se dau de cât în primirea părților îndrituite sau a imputerniciților în formă din partea lor, și în contra adevérinței lor de primire, în care trebuie să și arete loculú locuinței.

Art. 31. La casú de pierderea unei ordonanțe de plată sau a unui mandat, se pótă da un duplicat dupe cererea părții priimitóre, însă numai dupe declararea Casierului că ordonanța sau mandatul nu s'au plătit, nici de el nici de altú comptabil, în urmarea visei salle.

Anularea unei ordonanțe sau a unui mandat.

Art. 32. Dacă din vr'o causă órecare ar urma trebuința a nu se plăti o ordonanță de plată sau un mandat ce au apucat a se da părților priimitóre, dar care încă nu li s'au plătit, atunci acele titluri se pot anula. Anularea se decide prin o încheiere motivată făcută de ordonator, însă ea nu se inserie în registrele comptabilității de cât dupe răspunsul din partea Ministrului de Finance sau din partea Casierului respectiv anuciind anularea cerută.

Plată.

Art. 33. Ori ce ordonanță de plată sau mandat sprijinitú de piesele justificative corespundétóre la acele cheltueli, conformú nomenclaturei anecsatá la acest Reglement, și a căruia sume nu covirșescú creditele în contulú cărora sunt emise, se plătesce de către plătitorii Tesaurului Public pe cuitanța părților îndrituite sau a imputerniciților lor, la locurile însemnate prin acea ordonanță sau mandat. (Art. 55. R. F.).

Refusii de plată.

Art. 34. Plata unei ordonanțe sau a unui mandat pótă fi suspendată, în casú când s'ar descoperi vre o materială iregularitate. (Art. 56. § 1. R. F.).

Este materială iregularitate, când sumele arătate prin piesele justificative și prin ordonanță sau mandate nu se potrivescú, sau când acele piese nu sunt conforme regulelor stabilite prin acest regulament. (Art. 56. § 2 R. F.).

În casurile sus menționare plătitoriul pótă suspenda plata, dând

înscris celui ce s'a'au prezentat cu ordonanța sa'u mandatul o declarație motivată de suspendare. (Art. 56. § 3. R. F.).

Daca cu tóte acestea Ministrul sa'u ordonatorul secundar persistă a cere plata și adresésă plătitorului somație înscris d'a efectua plata, atunci acesta plătesce fără întârziere.

În asemenea casu de contestație ordonatorul secundar este dator a raporta de îndată Ministeriului Agriculturii, Comericiului și al Lucrărilor Publice, despre circumstanțele și motivele ce l'a'au îndemnat a aplica măsura de somație mai sus arătate.

Termenul plăților.

Art. 35 Ordonanțele de plată și mandatele în contul unui exercițiu nu pot fi plătite de cât până la 30 Septembrie anul al 2.

Ordonanțele de plată sa'u mandatele, care de și ar fi emise înainte termenului prescrișă pentru acésta la art. 27 de aicea, dar care nu s'ar apuca a se plăti până la termenul mai sus otărit pentru plată, rămínu anulate în mînele creditorilor fără a li se aduce prin acésta nici o vătămăre drepturilor căștigate, urmând numai a se ordonanța de a deșea óra conformu Art. 40 din acest Reglement.

Art. 36. Ori când Ministrul sa'u v'un ordonator secundar emite o ordonanța de plată sa'u mandat, dupe cererea sa'u dupe certificatul de plată a unui impiegat subalternu, o dată cu emiterea ordonanței de plată sa'u a mandatului, el adresésă impiegatului ce a'au făcut propunerea de plată, un buletin conformu modelului No 9, spre a'l înștiința.

Art. 37. La finele lunii, Casierii trimittu ordonatorilor de la care a'au priimit ordonanțe de plată sa'u mandate unu borderou conformu modelului No. 10, spre a'l înștiința care din sume s'a'au plătit și care mai rămínu a se plăti.

Art. 38. Osebitele situații și formulare de corespondență, între ordonatorii secundari și Ministeru, sa'au între impiegatii subalterni și ordonatori, avéndu de scop a coordona creditele, cheltuielile și plățile, sunt conforme celor prescise la Titlu III de aicea asupra ținerii registrelor de comptabilitate.

CAPU IV.

Despre cheltuielile unui exercițiu închisă.

Resturi de plată.

Art. 39. La finele fie-căruia exercițiu, îndată după încheerea contului definitivu, se alcătuesce prin îngrijirea Ministeriului Agriculturii, Comericiului și al Lucrărilor Publice un stat nominal de următoarele cheltuieli:

1. Acelé ce a'au fost licuidate și ordonanțate până la 30 Septembrie, dar care n'a'au apucat a se plăti până la acésta epocă.

2. Acele ce au fost licuidate până la 30 Septembrie, dar care n'au apucat a se ordona până la acest termen.

Tote cheltuielile acestea sunt trecute în Statulul mai sus prescris, arătându-se nominal toți creditorii neplătiți în o serie neîntreruptă de nimenea.

Acest Statul alcătuit în dublu se trimite unul Ministeriului Finanelor, iar altul se oprește la Ministeriul Agriculturii, Comerțului și al lucrărilor Publice, spre a servi la emiterea ordonanțelor precum se arată mai jos.

Plata resturilor neplătite.

Art. 40. Resturile neplătite, enumerate în art. precedent, urmésă a fi plătite în contul eserițiului corent, drept care în Budgetul fie-căruia eserițiului se prevede un Capitol special pentru această, sub nume de cheltuielile eserițiului încheiat fără altă specificație pe articole.

Asupra acestui capitolu a Budgetului corentu, se face plata tutur resturilor enumerate la articolul precedent.

Osebitele resturi ce se plătesc, precum s'a disu mai sus, nu pot sub nici un cuvânt a covârși peste sumele creditelor ce au fost deschise în Budgetul respectiv.

Ordonanțele emise în plata resturilor trebuie să menționeze pentru fie-care creditor No. corent, sub care el se găsește trecut în Statulul prescris la art. precedent.

Cađu de neajunsu pentru plata resturilor.

Art. 41. La casu cându în contra dispoziției aliniatului a 3-a art. precedentu, suma resturilor de plătit ar covârși peste creditele ce au fost deschise în Budgetul respectiv a eserițiului încheiat, atunci asemenea cheltueli nu mai pot fi plătite în contul capitolului cheltuelilor eserițiului încheiat al Budgetului corent. Spre a se putea plăti asemenea cheltueli urmésă neapărată trebuință de votul Camerii care se dă, sau anume pentru acest obiectu, prin creditu suplementaru, sau cu ocașia esaminării conturilor eserițiului încheiat și a regulării definitive a cheltuelilor acelu eserițiului.

Cheltuelile rămase nelicuidate până la 30 Septembrie.

Art 42. Cheltuelile ce nefind licuidate până la 30 Septembrie n'sau putut coprinde între resturile de plătit, nu pot fi plătite de cât cu mijlocul creditelor suplementare, care se deschid conform regulilor statornicite pentru această la § 2, Capu 3, a Regulamentului Finanelor.

Cheltuelile ce se plătesc precum mai sus s'a disu cu ajutorul creditelor suplementare, se adaogu la statulul nominal prescris la Art. 39 de aicea, urmându-se fără întrerumpere seria numerilor acelu Stat, spre a servi la recunoscerea creanțelor, precum se arată la alineatul 4, Art. 40 de mai sus.

Ordonanțele pentru resturi sunt valabile numai pînă la finele anului.

Art. 43. Ordonanțele emise în plata cheltuielilor arătate la art. 39, 41 și 42 de aceea, trebuie să fie nominale și nu sunt valabile de cît pînă la finele anului în care ele s'au emis, dacă nu s'au plătit pînă la acest termen ele rămînu de la sine anulate.

Ordonanțarea unor asemenea creanțe anulate nu se face de cît în urma unei din nou reclamații a creditorilor.

CAPŪ V.

Oscbite dispoziții.

Art. 44. Ori ce otărare a autorităților competente avënd de scopü oprirea plăței sumelorü datorite de Statü, trebuie să se adresese Casierilorü către care sunt emise ordonanțele de plată sau mandatele respective.

Înapoiere de fonduri.

Art. 45. La casü când ar urma trebuința a se întörce Statului öre-care sume ce s'arü fi plătit mai mult, sau care ar fi rămas neîntrebuințate din avansuri făcute sau din öri ce cause, înapoerea sumelorü către Statü se face la Casierul tesaurului și pre cît se póte la însuși acei de la care s'au priimit avansul. (Art. 14. § 3 R. F.)

Înapoetorulü i se dă de Casierii recipisä cu talon pentru suma înapoe tä; acestü recipisä se trimite de îndată la Ministeriul Agriculturiei, Comerciului și al Lucrărilor Publice.

Urmărire.

Art. 46. Urmărirea acelor ce ar fi priimit mai mult, spre a i îndatora de a înapoia Statului sumele ce datoresc, se face de către însuși ordonatoriü dupe a cărorä ordonanțe de plată sau mandat s'au respuns sumele ce se reclamä.

În cađü când un asemenea datornic ar refusa a înapoia sumele ce datorește, ordonatoriü secundari raportesä Ministerului Agriculturiei, Comenciului, și al Lucrărilor Publice care constată mai întâiü datoria prin decisiune Ministeriale; apoi această decisiune se comunicä Ministerului de finance, spre a urmări despăgubirea tesaurului conformü legei întracęsta.

Art. 47. Recipisa prin care se constată înapoerea sumelor priimate de Ministrul Agriculturiei, Comerciului și al Lucrărilor Publice, conformü Art. 45, se trimite Ministeriului de Finance

La cađü când sumele înapoiate sunt aplicabile la un esercițiü deschisü, Ministeriul de Finance restabilește de îndată creditul (Art. 15. R. F.) iar la cađü cândü sumele înapoiete provinü dintr'un esercițiü închisü, atunci ne mai putënduse restabili creditul, sumele înapoiete sunt trecute de către Ministeriul de Finance la veniturile Budgetului definitiv al esercițiului corent (Art. 14. § 2. R. F.)

TITLUL II.

Natura cheltuielilor,

Art. 48. Cheltuielile ce ministeriul Agriculturii, Comerciului și a lucrărilor Publice este chemat a face, sunt următoarele:

1. În plată de avansuri.
2. În plată de lucrări ce se fac prin întreprindere, și în cumpărare de obiecte cu precurile Comerciului.
3. În apunamente și salare.

CAPUL I.

Avansuri.

Art. 49. Nu se poate face avansuri de fonduri de cât pentru următoarele:

1. Pentru lucrări ce se fac în regie.
2. Pentru cheltuiala de călătorie a împiegaților ce călătoresc în contul Ministeriului.
3. Pentru subvenții și despăgubiri persónelor trimise în misiie pe contul Ministeriului.
4. Pentru lucrări făcute în întreprindere conformu Art. 76 de aicea, și conformu Art. 34 din Reglementul de Finance.

Regularea cheltueleuru cu avansuri.

Art. 50. Cheltuelile făcute prin avansuri se regulésă și se justifică pentru fie-care serviciu conform reglementului de față și nomenclaturei ancesată la acestu reglement.

Lucrări și Administrații în regie.

Art. 51. Lucrările ce pot fi întreprinse sau administrate în regie sunt următoarele:

1. Lucrările ce fiindu începute prin întreprindere ar rămânea a se face de Statu în contulu întreprindătorulu care n'arú fi îndeplinit condițiile contractulu.
2. Lucrările de mică importanță la care nu s'arú fi prezentat concurenți și s'arú cere cu mare grăbire
3. Lucrări a căroră estimare nu s'arú putea face de cât cu aprocsimație neîndestulătoare.
4. Lucrările de studiu.

Pe lângă acestea următoarele servicii se îndeplinesc iarăși în regie și anume:

5. Osebitele stabilimente de instrucție sau esperiență atárnate de Ministeriul Lucrărilor Publice.

Agentii speciali pentru facerea plăților.

Art. 52. La fie-care lucrare sau serviciu ce se face în regie se rânduește un agentu special însărcinatú cu plata cheltueleuru, că-

ruia se facă avansurile de fonduri necesare; acești agenți nu pot fi luați de câtă dintre impiegații tehnici.

Avansuri pentru regie.

Art. 53. Avansurile de fonduri pentru lucrările și serviciile în regie, se facă pe temeiul ordonanței de plata Ministrului său pe temeiul mandatului ordonatorului secundar respectiv, fără alte piese justificative prealabile de câtă decisiunea Ministrului pentru întreprinderea lucrării în regie săi certificatului inginerului însărcinat a derija lucrarea și angajamentul agentului căruia se face avansul, de a produce până în termen de o lună doveđi valabile de întrebuițarea fondurilor avansate, adecă, cuitanțele părților priimitóre și alte piese prescrise în nomenclatura anecată la acestă regulament

Marginea avansurilor pentru regie.

Art. 54. Nică un avansă, pentru lucrări săi servicii făcute în regie, nu pôte fi mai mare de câtă 20,000 lei, și chiar acéstă sumă nu se avansésă agentului însărcinat cu plata cheltueleură, de câtă în mai multe rânduri, dator fiindă el celă mult până în termen de o lună a da doveđi de întrebuițarea sumei ce i s'a avansat: fără ca cu acéstă să se împiedice slobodirea avansurilor până la suma de 20,000 lei, mai sus prescrise.

Art. 55. La cađă când un agentă care ar fi priimit un avansă ore-care, nu ar presenta doveđile necesare până în termenul de o lună mai sus prescriis, Casierul face cunoscută întârđierea ordonatorului ce a emisă ordonanța saă mandatul pentru plata avansului, și ordonatorul este îndatorat a lua măsurile cuvenite, pentru regularea neintârđiet a cheltueleură.

Levretul casei.

Art. 56. Fie care agent ce priimește avansuri, spre a plăti cheltuelile făcute în regie, pörtă un carnet, special numit levretul casei, conform modelului No. 11

În acest carnet pe pagina stângă se însamnă numerile și datele mandatelor ce s'aă emisă pe numele agentului, și înscrierea în litere făcută cu mâna Casierului de tôte plățile ce s'aă făcut, arătându-se și suma în cifre.

Pagina dréptă coprinde în ordinul hronologică tôte plățile succesive făcute de agentă, arătându-se pentru fie-care, data, natura cheltuelii și în fine totalul sumeloră cuprinse în piesele justificative ce s'aă dat Casierului.

Plata șileloră.

Art. 57. Spre a se justifica plăta șileloră întrebuițate la lucrări în regie, în fie-care punctă de lucrare, pichiorulă saă îngrijitorulă ține o fôie de șile conformă modelului No. 12, în care înscrie numele tutulor lucrătorilor, însemnând cu cifra 1, în colónele verticale corespundétóre osebiteloră șile, pe tôte aceea ce s'aă aflat

în lucrare, iar la finele lunei închee t^otă f^oia, înscrie rezultatele în jurnalul său modelul No. 13, și o trimite inginerului său conductorului ce direge lucrarea.

La finele lunei, Inginerul său conductorul derigent, priimind foile de dⁱle de la toți pichiorii le resumă în Ștatul recapitulativ, modelul No. 14, făcând a se plăti fie-care lucrător ceia ce i se cuvine de către agentul însărcinat cu plata, iar spre adevărînță de priimire subscrie fie-care său pune degetul în col^ona destinată spre ac^osta, în dreptul^u sumei priimite.

Ac^ostă f^oie înformăluită după cuviință se trimite Inginerului șef^u, care verificănd^o, o dă agentului plătitor spre a i servi la justificarea cheltueleur^u.

Art. 58. Spre a se înlesni lucrătorii pre cât^u se p^ote, agentul plătitor^u p^ote a le face avansuri pe a sa răspundere, și fiind osebită socot^olă, dar justificarea definitivă a cheltueleur^u se va face conform^u Art. precedent^u prin formularul^u No. 14.

Lucrătorii tocmii cu bucata.

Art. 59. Spre a se justifica plata lucrărilor făcute de osebiți lucrători cu bucata, conductorul său îngrijitorul însărcinat cu privigherea lucrării în fie-care punct, ține un^u Ștat^u conform^u modelului No. 15, în care se înscrie fie-care lucrător când isprăvește o lucrare otărâtă și cere a fi plătit^u, după care agentul plătitor plătiind^u suma cuvenită, lucrătorul adeverește de priimire în col^ona destinată spre ac^osta.

Tot odată conductorul înscrie cheltuelea în jurnalul său, modelul No. 13.

La finele lunei, conductorul încheind Ștatul mai sus. descris, îl trimite inginerului, acesta l verifică la fața locului și certificându'l, îl înaintesă inginerului șef^u, care p^ote, de va voi, a i verifica și în fine certificându'l îl dă agentului plătitor spre a i servi la justificare.

Predare de materiale.

Art. 60. Spre a se justifica plata cheltueleur^u făcute cu materiale sau alte obiecte priimite pentru o lucrare în regie, vindețorul și face cererea de plată prin un memoriu conform^u modelului No. 16, pe care subscriind^u îl presintă conductorului său îngrijitorului însărcinat cu priimirea materialelor, acesta înscriind în al său jurnal^u cătimea materialelor priimite, certifică memoriul și l înaintesă inginerului său conductorului de la care atărnă; acesta examinand^u însuși materialele sau obiectele predate, certifică de priimirea lor, după care agentul plătitor efectueasă plata, iar partea priimitor^u dă cuitanță pe însuși memoriul ce se trimite inginerului șef^u, acesta p^ote de va voi a verifica lucrul la fața locului, și în fine certifică memoriul îl dă agentului plătitor^u.

Art. 61. Agentul plătitor^u adunând la finele lunei formularile No. 14, 15 și 16, înformăluite după cuviință și însoțite de copii con-

forme, le înscrie în borderoul modelu No. 17, pe care 'l presintă în dublu mai întâiu la visa inginerului s'au conductorului ce derige totă lucrarea, iar apoi la inginerul șefu, care oprind copiile conforme, a pieselor justificative, certifică amândouă borderourile și le dă agentului plătitoru din preună cu piesele justificative, iar acesta le înaintesă casierulu.

Casieriu certificând borderoul de priimirea pieselor înscrie în elu, înapoesce un esemplaru agentulu plătitoru spre a'i servi de dovadă la înscrierile trecute în carnetulu casei.

Art. 62. Cându se isprăvește avansul ce s'a fost făcut agentulu plătitor spre plata cheltueleuru, inginerul ordinar sau conductorul ce derige lucrarea, pregătește un certificat de plată conformu modelulu No. 18, pentru suma de avans ce scotește că ar fi de trebuință a se face agentulu plătitor în mărginirea dispozițiilor prescrise la art. 54 de aicea.

Inginerul șefu verificând și aprobând acest certificat, pregătesce sau cere a se emite cuvenitul mandatü care se dă în priimirea agentulu, iar certificatul dinpreună cu declarația agentulu prin care se obligă a aduce în termen de o lună dovedü valabile de întrebunțarea avansulu propus, conformu Art. 53, le alătură ca piese justificative pe lângă avisul modelu No. 8, pe care 'l trimite casierulu, iar inginerul ordinarü este anunțiat de emiterea mandatulu conformu Art. 36.

Art. 63. Modul efectuării lucrărilor în regie, a plăței și a justificării plăților făcute de agentul plătitor, descrisü la articolele precedente, se aplică la tôte lucrările enumerate la Art. 51.

CAPÜ II.

Lucrări în întreprindere.

Modul întreprinderi.

Art. 64. Tôte întreprinderile de lucrări publice se facü prin adjudicații. afară de casurile mai josü insemnate (Art. 35. R. F.), când întreprinderile se potü face și prin tocmeli cu bună învoire (Art. 36. R. F.).

1. Predarea de materialuri sau obiecte și efectuarea de transporturi și lucrări a căroră costü nu trece peste 10,000 lei, sau numai 3,000 lei, când contractul este încheiat pe mai mulți ani. (Art. 36. § 1, R. F).

2. Procurarea obiectelor a căroră fabricare este rezervată numai unor persoane ce au dobândit un dreptü de ale fabrica sau ale vinde numai. singuri (Art. 36. § 3. R. F).

3. Procurarea de obiecte ce nu se găsescü de cătü la o singură persoană. (Art. 36. § 3. R. F).

4. Lucrările de artă și de precizie a căroră esecutare nu pöte fi confiată de cătü la artiști renumiți. (Art. 36. § 4. R. F).

5. Exploatarea, fabricarea și predarea lucrurilor ce sunt făcute numai spre cercare. (Art. 36. § 5, R. F.)

6. Materiile său provisiile, care, prin natura lor, trebuiesc a fi luate chiar din locul producerilor său a fi predate numai de productori lor. (Art. 36, § 6. R. F.)

7. Predarea de materiale, transporturi și lucrări, pentru care la adjudicații nu s'au prezentat oferitori său pentru care nu s'au propus de câtă precizii inadmisibile. (Art. 36, § 7. R. F.)

8. Predarea de materiale, transporturi și lucrări, care din împrejurări neprevădute fiind cerute cu urgență nu sufer prelungirile adjudecațiilor. (Art. 36, § 2, R. F.)

9. Nolisări făcute cu prețurile pieței prin mijlocirea samsarilor și asigurări făcute de companii asigurătoare.

Restringerea concurenței.

Art. 65 Adjudecațiile publice pentru predări de materiale său obiecte pentru lucrări, exploatari său fabricații ce n'ar putea fără inconvenient a fi puse în concurența nemărginită, sunt supuse la restricții cu scop de a nu se admite de cât un număr mărginit de concurenți cunoscuți și care posedă titlurile prevădute în așa cađă prin caetele de însărcinări.

Caetele de însărcinări.

Art. 66. Prin caetele de însărcinări se statornicește natura și mărirea garanțiilor ce concurenții sunt datorii a da său numai pentru a fi admiși la adjudicații său pentru a garanta indeplinirea contractului. (Art. 59, § 1. R. F.)

Tot prin acele caete se otărăse și acția ce administrația va fi în dreptu a avea asupra garanției la cađă de neindeplinire a contractului. (Art. 39, § 2, R. F.)

Insciințările.

Art. 67 Insciințările adjudecațiilor se facu în termen celu puțin în termen de 15 zile, afară de casuri de urgență, prin Monitoru și alte foi a guvernului, său prin afișuri și ori ce mijloce de publicații. (Art. 40, § 1, R. F.)

Aceste insciințări trebuie să coprinde următoarele lămuriri:

1-iu Loculu și ora fiesă la care are a se ține adjudecația.

2-lea. Loculu unde se pôte lua cunoscința de coprindearea caetului de însărcinări.

3-lea. Autoritățile însărcinate a proceda la facerea adjudecației. Art. 40, § 2, 3, 4, și 5. R. F.)

Oferte.

Art. 68. Tôte adjudecațiile se facu prin oferte sigilate, care se depun în seanță publică. Ofertele vor coprinde propuneri de scăđământ asupra prețurilor prevădute în devisele estimative

Când Ministrulu său însărcinatu din parte, otărăse un maximum de prețu său unu minimumu de prețu său un minimum de

scădemânt, acest maximum sau minimum este asemenea sigilat și depus pe birou de odată cu celelalte oferte. (Art. 41. R. F.)

Leul și fracția decimale.

Art. 69. Prețurile ofertelor trebuie să fie fără excepție exprimate în leu cursul fiscalului și fracții decimale de leu, scădemântul propus va trebui să fie același pentru toate prețurile din serie și se va exprima prin fracții decimale de leu sau atâta la sută.

Operația adjudecăției.

Art. 70. Mai înainte de deschiderea ofertelor se deschid și se cercetă garanțele respingându-se acele ce n'ar fi valabile sau n'ar îndeplini condițiile prescise prin caetele de însărcinări.

Apoi se procedă la deschiderea ofertelor respingându-se mai întâi acele a oferitorilor a căroră garanții n'au fost îndeplătore.

Resultatul adjudecățiilor se constată prin procesul verbal, în care s'arată toate împrejurările operației. (Art. 43. R. F.)

Casul de oferte egale.

Art. 71. La cașu când cel mai de jos preț, ar fi oferit de doi sau și mai mulți oferitori, fără nici o diferență, se procedă de îndată tot în acea ședință la o din nouă adjudecăție, tot prin oferte sigilate, însă numai între acei oferitori. (Art. 43. R. F.)

Casul de oferte neîndeplătore.

La cașu când s'arū fi otărāt un maximum de preț sau un minimum de scădemânt la leu, și când nici unul din oferitori n'ar fi făcut propunere mai avantajioasă, atunci se pōte proceda îndată la a doua adjudecăție.

Aprobarea Ministrului.

Art. 72. Adjudecățiile și readjudecățiile sunt subordonate aprobării Ministrului și nu sunt valabile și definitive de cât dupe ce se dă acea aprobare (Art. 44, R. F.)

Art. 73. Tocmelile cu bună învoire, ce se pot face în casurile arătate la Art. 64, se închee prin următoarele moduri:

1. Prin tocmela și învoire pe temeiul condițiilor caetului de însărcinări.

2. Prin ofertă din partea celui ce propune tocmela.

3. Prin corespundență dupe obiceiul Comerciului.

4. Prin cumpărarea cu prețurile Comerciului pe simpla factură.

Acest din urmă mod nu pōte fi adoptat de cât numai pentru obiecte care urmă să fi predate de îndată și a căroră valōre nu ar covârși suma de 500 lei.

Tocmelile de bună voe și cumpărăturile făcute de către delegații din partea Ministrului sunt subordonate învinițării sale. (Art. 45. R. F.)

Esecții pentru lucrările în regie.

Art. 74. Dispozițiile cuprinse în celălalt din urmă alineat al Art. precedent nu sunt aplicabile la lucrările ce s'ar hotări a se întreprinde în regie.

Dobinda și Comisionu.

Art. 75. Nici unui întreprinzător sau agent plătitor nu se poate încuviința să stipuleze dobînda de bani sau comision sub cuvînt că ar fi făcut avansuri de bani sau împrumuturi temporale, pentru executarea lucrărilor. (Art. 33. R. F.).

Avansuri.

Art. 76. Când s'ar stipula prin caet de însărcinări, a se face întreprinzătorului un avans de bani cu scopul de a se înlesni lucrarea și a se spori No. concurenților, acesta nu se va putea face de cât cu următoarele condiții:

1. Nici unui întreprinzător nu i se va putea face de cât un singur avans la începerea lucrului, pentru care el va fi dator a depune osebită garanție.

2. Avansurile pentru asemenea, nu vor putea covîși peste $\frac{1}{10}$ din totala sumă, cu care s'ar judeca întreprinderea.

3. Suma avansată va trebui a se scădea treptat din fiecărui acoută de câte $\frac{1}{10}$ din suma acoutului; numai la cazuri urgente și prin o specială otărîre Ministerială se va putea face avansuri de $\frac{2}{10}$. Otărîrea Ministerială va cuprinde motivele ce au determinat pe Ministru a face avansul unei al 2 decimii, otărîrea Ministerială angajează responsabilitatea Ministrului.

Art. 77. Osebit de opririle prescrise la Art. precedent pentru avansuri, se va stipula prin caetul de însărcinări a se face și cuvenitele opriri pentru eliberarea garanției contractului, aceste opriri vor fi de $\frac{1}{10}$ pentru lucrările făcute, și de $\frac{2}{10}$ pentru materiile predate.

Doi categorii de lucrări ordinare.

Art. 78. Lucrările serviciului ordinar se împart în două categorii și anume:

Categoria. 1. Lucrări de întreținere și reparații ordinare

Categoria. 2. Lucrări din nou și reparații fundamentale.

Notificarea creditorilor autorizate și repartitia lor.

Art. 79. Îndată după încheierea contractului unei întreprinderi, administrația centrală face cunoscut inginerului șefu însărcinat cu executarea lucrării, totala sumă a contractului încuviințată de Ministru, pentru acea lucrare.

Sub-repartitia.

Sub-repartitia sumei încuviințate între osebitele lucrări, cuprinse în aceeași întreprindere, se face de Ministru și se comunică inginerului șefu.

Ori ce adaose de lucrări trebuie mai întâiu a se încuviința de Ministru asupra creditelor ce'i sunt deschise, iar apoi sumele autorisate comunicându-se inginerului șefu, se urmăseă că pentru sumele primitivü încuviințate.

Art. 80. Esecutarea lucrărilor date în întreprindere sau prin licitație sau prin tocmelă cu bună voe, se face de către întreprindători sub imediată și neconținută privighere a împiegaților tehnici a statului care constată în tot minutul progresul, și derijesc lucrarea povățuind pe întreprinzători a întrebuița mijlocele cele mai potrivite, și observând esacta îndeplinire a condițiilor deviusului și a dispozițiilor proiectului.

Nici o modificare a proiectului, fie cât de mică și cât de neînsemnătoare nu este permis fără prealabilă încuviințare a Ministrului, afară numai dacă inginerul șef ar fi împuternicit a urma altfel.

Lucrări neprevădute și osebite cheltueli.

Art. 81. Pe lângă lucrările și aprovizionările de materiale, pentru care întreprindătorul se îndatoresce a le face cu precieurile seriei și cu scădemântul ce rezultă la adjucecație, fie-care întreprindere mai pôte cuprinde lucrări neprevădute; precum sunt, scurgearea apelor a căroră cost nu se pôte statornici mai nainte, și pentru care se prevede în deviții numai aprocsimativ o sumă oare-care sub numire de osebite cheltueli.

Aceste lucrări se fac, sau în regie, sau de către întreprindător, care figurésă în acest cađu numai ca un agent plătitor.

Când lucrările neprevădute se fac în regie, constatarea și soldarea lor, se face de către un agent plătitor, conform celor statornicite la Capitolul precedent.

Când lucrările neprevădute se fac de către întreprindător, constatarea lor se face ca pentru lucrări în regie, cu osebire numai că întreprindătorul face de la sine avansurile necesare, și adunând toate dovedile prescrise pentru lucrări în regie, prinesce de la inginerul ordinar certificat de plată conform modelului N. 18, către care alătură dovedile de plată informăluite precum s'a đis la capitolul precedent (afară de borderoul No. 17, care este de prisos) și le înaintésă ingineriului șef care emite sau face a se emite cu-venitul mandat, iar certificatul și toate dovedile se trimit casierului o dată cu avisul.

Casuri de plată.

Art. 82. Întreprindătorul pôte cere regularea plăței în următoarele casuri:

1. Ca acont pentru materiale predate și pentru lucrări făcute.
2. Ca plată pentru isprăvirea totală a lucrării la expirarea termenului stipulat în contract când urmăseă a se face recepția definitivă.

Plată de aconturi,

Art. 83. Constatarea aprovizionărilor de materiale sau a unor

lucrări terminate, se face de către inginerul dirigent sau locoțiitorul; sau prin un certificat conform modelului N. 19, către care se alătură evaluafia lucrărilor făcute dupe modulul No. 20.

Acastă evaluafie coprinde situația comparativă a fondurilor incuviințate de Ministru și destinate de inginerul șef, pentru acea întreprindere și certificatele de plată liberate mai nainte.

Certificatul și evaluafia sunt trimise inginerului șef, care verifică evaluafia la fața locului, și gășind'o esactă adeverește conformitatea certificatului cu evaluafia și emite sau cere a se emite cuvenitul mandat.

Certificatul este alăturat pe lângă avisul adresat Casierului, iar evaluafia rămâne în păstrarea inginerului șef.

Plata definitivă.

Art. 84. Constatarea totalei isprăviri a lucrărilor unei întreprinderi, la expirarea termenului contractului, se face de inginerul dirigent sau de locoțiitorul lui în prezența întreprindătorului încheind procesul verbal de recepție definitivă. Modelul No. 21.

Acest proces verbal este însoțit de evaluafia tutelor lucrărilor făcute și a materialelor aprovisionate. Ambe aceste piese sunt trimise inginerului șef, care verifică evaluafia la fața locului, și gășind'o esactă o aprobă, dupe care apoi emite sau cere a se emite cuvenitul mandat, iar casierului pe lângă avis, se trimite atât procesul verbal de recepție definitivă și evaluafia sus menționată, cât și extractul din contract privitor asupra plăților și a garanțelor.

Recepție generală.

Art. 85. Pentru a se putea hotărî într'un mod precis termenul garanței care nu contesă de cât din ziua recepției provisorie sau generale, apoi inginerul șef face însuși această recepție și închee proces verbal în triplu exemplar conform modelului No. 22, din care unul îl dă întreprindătorului, altul inginerului ordinar dirigent sau locoțiitorului său, iar altul rămâne în păstrarea sa.

Daca la ocașia acestei recepții ar urma a se mai da întreprindătorului ore care aconturi, constatarea drepturilor se face de către inginerul ordinar și se urmăsă conform celor prescrise la Art. 83, pentru aconturi.

Recepții provisorii de materiale.

Art. 86. Predarea materialelor de aprovisionări nu necesită tot-d'una plata de aconturi, adese ori materialele se predau în mai multe rinduri și numai dupe implinirea unei cătimii mai însemnate se dă întreprindătorului aconturi de bani ce i se cuvine.

Pentru a se sci într'un mod încontestabil oșebitele cătimii de materiale ce s'au predat succesiv, inginerul ordinar sau locoțiitorul său în prezența întreprindătorului și a conductorului, însărcinat cu lucrarea, încheie la fie-care primire de materiale un

procesul verbal, conform modelului No. 23, în triplu exemplar, în care întreprinzătorul sub-scrie pentru acceptare.

Unul din acestea se dă întreprinzătorului, altul inginerului șef și cel-l-alt rămâne la inginerul ordinar.

Conducătorul înscrie în jurnalul său, modelul No. 13, cătimile de materiale primite; Inginerul șef poate până în termenul de 15 zile, de la încheierea procesului verbal, a constata însuși la fața locului esactitatea recepțiilor provisorii, pentru care toate materialele vor rămâne neatinse în acest termen.

Orice reclamație ar avea întreprinzătorul a face în contra acestor recepții provisorie de materiale, trebuie să le adreseze inginerului șef în termenul de zece zile cel mult de la data procesului verbal. După trecerea acestui termen, reclamațiile ne mai putând fi constatate, nu se mai primesc.

Când dupe mai multe predări de materiale, urmăse a se da întreprinzătorului plata cuvenită, procesele verbale pentru primirea provisorii de materiale servă inginerului spre a pregăti cuvenitul certificat, modelul No. 19, urmându-se precum s'a disu la Art. 83, pentru acțiuni.

Art. 87. Când o întreprindere este părăsită de întreprinzător, sau când din neîndeplinirea condițiilor contractului, Guvernul ar lua hotărâre de a o continua în regie sau în întreprindere pe contul vechinului întreprinzător, inginerul șef încheind definitivă liquidare a întreprinderii, până în ziua când a încetat vechiul întreprinzător, din preună cu evaluatia, modelul No. 20, o comunică casierului.

Cumpărarea de obiecte cu precizările comerului.

Art. 88. Unile din obiectele necesare biurourilor administrației centrale, cum și acele ce se copriind în categoria celor arătate la art. 64 și 73 de aicea, pot fi cumpărate d'a dreptul cu precizările comerului. La așa căd constatarea cheltuelei se face prin memoriu, conform modelului No. 16, făcute de comerciantul ce au predat obiectele sau lucrările.

Aceste memoriu sunt certificate pentru primirea obiectelor de însărcinatul cu păstrarea sau întrebuințarea lor, și adeverate de șeful imediat de la care depinde serviciul, iar plata lor se face sau prin mandat individual sau prin modul administrației în regie, dându-se plătorului în totă întimplarea memoarul mai sus arătat.

Cumpărarea de instrumente

Art. 89. Instrumentele de precizie sau acele pentru lucru sau mobile întrebuințate în serviciul ordinar sau estra-ordinar, sunt date în păstrarea și sub răspunderea inginerilor șefi ai circumscripțiilor sau a oșebitilor șefi de serviciu, care le înscriu în inventarele ținute de ei, ce sunt extracte din generalul inventar ținut la administrația centrală.

Pentru cumpărare de asemenea obiecte este neapăratu prea-

labila decisiune a Ministrului; iar constatarea cheltuelei când obiectele sunt cumpărate cu prețul comerțului se face precum s'a disu la Art. precedentu; plata însă nu se pôte face de câtu prin ordonanțe de plata Ministrului.

Memoarele produse în asemenea cađu, sunt certificate de inginerul șefu sau de șefii serviciilor, cu arătarea numărului sub care s'aü înscrisu în inventariu obiectele predate; asemenea se certifică acelașu memoariu și deșefulu comptabilității centrale, care înscrie obiectele în inventariul ținut de elu.

Chirie de locale.

Art. 90. Închirierile de locale se facu în urmarea prealabilei decisiuni a Ministrului; iar constatarea lor se face prin certificate de plată, conform modelulu No. 24, dat de șeful imediat de la care depinde localul închiriat, și pentru plată pe lângă certificat se produce copia decisiunii Ministeriale ce autorisedu închirierea și extractu din contractul încheiatu.

Cumpărare de imobile.

Art. 91. Cumpărarea de imobile și despăgubirile, în casu de espropriare de veci sau temporală pentru utilitate publică, se face conformu dispozițiilor legiurei într'acesta; iar constatarea se face de inginerul șefu sau de impiegatul ce aü priimit imobilul în păstrarea sau întrebuințarea prin un certificat conformu modelulu No. 24, care se produce casierulu din preună cu legea sau decisiunea Ministerială ce aü autorisat cumpărarea acelu imobilu cu preculu propusu a se plăti.

CAPU II.

Apuntamente și salare.

Art. 92. Impiegații Statulu, în privința retribuțiunei anuale ce priimescu de la Stat, sunt împărțiți în două categorii:

1. Acei ce priimescu apuntamente supuse în parte sau în totalu la opriri în profitul tesaurulu.

2. Acei ce priimescu salare ne supuse la nici o oprire în profitul tesaurulu.

Regularea apunamentelor și salariiloru.

Art. 93. Atât apunamentele cât și salariile se plătescu la finele fie-cărei luni și sunt supuse la următoarele reguli:

1. Tôte lunile se socotescu uniformu de câte 30 zile, scădendu-se a 31 di și socotinduse luna Februaru drept 30. zile, în tôte casurile.

2. Diaa retragerii din serviciu, a morții sau a strămutărei unu impiegat, se socotește ca di de prezență.

3. Salariul său lăsa unui impiegatū ce părăsesce postulū, fără a'și da, demisia, încetēsă din ziua când a' părăsitū serviciū.

4. Impiegații numiți din nou în funcție primescū retribuțiunea cuvenită din ziua instalării lor în funcție de către șeful dela care atârna.

5. În casū de mōrte a unui impiegatū, restul de retribuțiune nepriimită până în ziua morței sale inclusiv se cuvine familiei.

Art. 94. Constatarea, lichuidarea, ordonanțarea și plata retribuțiilor osebiților impiegați, se face conformu regulilor statornicite prin regulamentul de față la Art. următorū.

Art. 95. Retribuțiunile impiegaților administrației centrale se plătescū prin ordonanțe de plată directe, pe numele șefului comptabilității, pe temeiul Statului hotărât și încheiat de Ministru.

Șeful comptabilității împărțind lefile priimește suscrierea de la fie care, atât într'o condică ce rămâne la Ministeriū cât și pe o fōie cu margine conform modelului No. 25 bis, care se înaintēsă Casierului centralū pe lângă borderoulū modelului No. 17, spre complectarea dovedilorū pentru plata lefilorū.

Directorul cercetēsă la finele fie căria lunī condica împărțirei lefilorū și încheind'o o certifică.

Consiliulū lucrărilor publice.

Art 96. Apuntamentele inspectorilorū și a celor-l-alti impiegați ai Consiliului Lucrărilor Publice, se pot libera ca și pentru cei l-alti impiegați, ai administrației centrale prin ordonanțe pe numele șefului comptabilității, pe temeiul Statului special încheiat de Ministru; urmindu-se cu producerea dovedilor conformū celor prescise la Art. precedent. Asemenea apuntamentele se pot libera și prin ordonanțe de plată individuale, la care cađū, ordonanța se dă părței priimitōre, iar avisul este însoțitū cu statul încheiat de Ministru, model No. 25 bis.

Lefile personalulū de ingineri și conductori a osebitelor serviciū.

Art. 97. Lefile personalulū de ingineri și conductori aflători în osebitele circumscripții a serviciului ordinar sau în osebitele serviciū estraordinare se constată de către șefii acelor serviciū prin certificatele de plată, conform modelului No. 26, care se alătură Casierului pe lângă avisul mandatului colectiv, ce se dă pe numele unuia din impiegații însărcinat cu priimirea lefilorū de către inginerulū șef.

Lefile se impart de către impiegatul sus pomenit, iar de primire fie-care subscie atât într'o condică ce rămâne la inginerulū șef, cât și pe o fōie cu margine care se certifică de către inginerulū șef și se înaintēsă plătitorului pe lângă borderoul No. 17, spre complectarea dovedilor de plata lefilor.

Inginerul-șef certifică de asemenea la finele fie căria lunī condica lefilor, dupe ce se încredințēsă de esacta lor împărțire.

Salariulū Cantonierilor.

Art. 98. Salariile pichiorilor, cantonierilor, pāsitorilor etc. se

constată de către osebii conductorii însărcinați cu dirijarea lucrărilor. Aceștia încheie la finele lunii un Stat conform modelului No. 27, de toți acei ce sunt sub a lor directă atârnare, și'l înaintează inginerului dirigent.

Inginerul ordinar intrunind aceste osebite State, alcătuește un altul general conform modelului No 28, și'l trimite inginerului șef, care'l cercetă, îl verifică și emite sau cere a se emite cuvenitul mandat pe numele împiegatului însărcinat cu priimirea lefilor.

Salarele priimate se împart inginerilor ordinari, care dau cuitanță de priimirea sumelor pe însuși Staturile prezentate de ei.

Fie-care inginer ordinar împarte apoi sumele priimate pentru salare între osebii conductorii, care dau cuitanțe de priimirea lor pe însuși Staturile prezentate de ei.

În fine conductorii, plătind salariul cantonierilor, priimesc cuitațele lor într'o fôie cu margine însemnând și în libretul fie căruia sumă ce i s'a plătit. Dupe care apoi încheind sus arătatele fôii inscrie rezultatul lor în jurnalul modelu No. 13, și le înaintesă inginerului ordinar sau locoșitorului lui, iar inginerul ordinar cercetându-le înaintesă inginerului șef, care de asemenea certificându-le înaintesă plătitorului pe lângă borderoul No. 17 în dublu esemplar, din care unul rămâne la plătitor, iar cel-l-alt certificându-se de către acesta se înapoeste inginerului șef, spre a'i servi de dovadă pentru plata salariilor.

Cu acest chip inspectorii vor putea lesne a se încredința despre esacta împărțire a salariilor; cât pentru împărțirea lefilor, această se constată din condica lefiloru prescrisă la Art. 97.

Art. 99. Despăgubirile fiese, precum sunt: cheltueala cancelariei și a biurourilor inginerilor, cheltuelele pentru locomoșii statornici pentru conductorii și inginerii în lăuntru circonscripției lor, și alte de asemenea a căroră cătine este hotărâtă pelună, și constată prin acelaș mod ca și lefile, și se dau odată cu acestea coprinđându-se în acelăș certificate și mandate: iar despăgubirile es-traordinare, precum sunt acelea pentru călătoriile inginerilor și a conductorilor afară din circonscripțiile lor, acele pentru călătoriile inspectorilor și altele de asemme care sunt accidentate numai pentru anume casuri, se dau prin mandate sau ordonante individuale pe numele celor în drept, iar Casierului pe lângă avis se alătură și certificatul cuvenit.

TITLUL III.

Ținerea registrelor de comptabilitate.

Art. 100. Ținerea registrelor de comptabilitate are de scopu gruparea sau centralisarea cheltuelelor și punerea lor în față cu creditele deschise, spre a se vedea cu ușurință starea comparativă între cheltuelele și între sumele alocate prin bundgetu sau prin credite posterioare.

Art. 101. Centralizarea cheltueleur se face treptat în fie-care din serviciile ordinare sau estraordinare, de către următorii impie-gați tehnici:

- a). Conductoru.
- b). Inginer-ordinar
- c). Inginer-șef.

Osebit de acestea, la casă când prefectii sunt ordonatori se-condari, ei sunt datori a ține registrele ce se prescriu prin acest Reglement, iar în biuroul comptabilității Ministeriului se centrali-sesă comptabilitatea tuturor serviciilor pregătindu-se generala sumă de creditele deschise și de cheltueleur făcute.

Art 102. O lucrare în cursu de esecutare sau de întreținere coprinde adese-orî un însemnător numărū de puncte de lucrare, la fie-care din aceste se rânduesce câte un conductor, iar asupra în-tregei lucrări un inginer ordinar sau un conductor locoșitor de in-giner, în fine inginerul șef al cinconscriptiei centralisesă comptabi-litățile tuturor inginerilor ordinari din circonscriptia sa.

CAPŪ I.

Comptabilitatea conductorului.

Carnetul conductorului.

Art. 103. Fie-care conductor însărcinat cu privegherea ese-cutărei unū punct de lucrări ține un jurnalū sau carnet de însem-nări, pe care înscrie tôte lucrările sau cheltueleur precum se facū, în ordinea cronologică, fără lacune, fără clasificare, orî la care punct de lucrare s'ar fi făcut cheltuēla.

Acest jurnal conform modelului No. 13, coprinde pe pagina din stânga arătarea lucrărilor și rezultatele, sau în bani sau numai în cătimî, dupe natura lor.

Pe pagina din drepta, în dreptul fie căria cheltueli sau lucrări, se facū schițele, spre mai bună esplicare a lucrărei făcute, cu arătarea părților a cărorū detaliuri nu se pot înscrie în jurnal, și cu măsurătoare justificătoare cătimilor înscrise pe pagina din stânga.

Când un conductor este însărcinat cu privegherea mai multor puncte de lucrare, atunci în fie care punctū unū pichior sau ingri-jitor, ține asemenea unū jurnal; însemnările din carnetele pichio-rilor se transcriu de conductorū pe carnetul seū, dupe ce mai în-tiū le verifică la fața locului.

Art. 104. Jurnalule sau carnetele se impart osebiților conduc-tori, de inginerul ordinar sau de locoșitorul ce este însărcinat cu derijarea totalei lucrări, acesta numerotēsă și parafēsă jurnalulele mai înainte de ale da conductorilor.

Fie care agent este responsabil către administrație de esacti-tatea tuturor arătărilor ce înscrie în carnetul seū, și de tôte omisile ce ar face în înscrierile sale. El nu predă carnetul nimănu de

cât dupe ordinul șefilor săi; când încetă să de a fi în funcție, el încheie jurnalul și îl dă inginerului de la care atâră.

Carnetele împlinite se viză să ne *varietur* de inginerul ordinar care le depune în arhivele biuroului său.

Carnetele date aceluiași conductor, în același an, primesc o serie neîntreruptă de numere.

Art. 105. Tote înscrierile în carnetă se fac cu cernelă.

Fie care însemnare pōrtă un număr corent și este precedată de data zilei în care s'au înscrișu.

Însemnările, care prin natura lor urmă să a fi constatate contradictoriu, primesc în carnet subscrierea părții interesate; în casu de refuz din partea acestia, conductorul anunță de îndată pe ingineru.

Lucrările înscrise pe carnetă nu se trecu în contu de cât dupe ce ele sunt recunoscute de ingineri, precum se arată la Art. 111 de aicea.

Înginerii viză să adesea ori carnetele conductorilor.

Art. 106. Spre a se justifica cătimile de lucrări însemnate în carnetul conductorului pe pagina din stânga, acesta este îndatorat a ține un album, în care desemnă în plan și în tăeturi, tōte părțile de lucrare constatate de conductor, că s'au făcut și s'au înscriș în carnetul său.

Aceste desemnuri sunt făcute cu cernelă și colōre.

În dreptul fie căruia desemn se însemnă în album No. sub care s'au înscriș în carnet, măsurătōrea relativă la acel desemn.

Foi de reparația paveleleru.

Art. 107. Lucrările de reparații a paveleloru, când aceste au de scopu dregerea parțială a stricăciunilor făcute, trebuie privighete cu mare atenție, constatându se întinderea fie cării părți ce se repară să, cătimea materialului întrebuintat din nou, cătimea materialului vechiu ce au prisosit etc. Acastă constatare se face de către un pichior sau îngrijitor, care înscrie acele cătimi pe o fōie specială pentru aceste lucrări, conformu modelului No. 29, iar sēra adunând rezultatele fōei zilnice le trece în carnetul său; Resultatele înscrise de pichior în jurnal se transcriu de conductor în jurnalul său, precum s'a dis la Art. 103, când verificând și foile zilnice de reparații, le ia la sine și adunându le ast-felū, le trimite la finele lunii inginerului odată cu situația conformu Art. 110 de aicea.

Somariu.

Art 108. Lucrările și cheltuelile înscrise de conductor în jurnal se clasifică în fie care di, împărținduse în osebite conturi deschise pentru fie care lucrare ce conductorul este însărcinat a priveghea, destinând fie căruia câte una sau mai multe foi din sumariul său modelul NO. 30.

Acest somariu coprinde două feluri de formulare, unele destinate pentru lucrări de reparații și lucrări din nou, iar altele pentru plata salariiloru cantonieriloru.

Somarele atât de lucrări cât și pentru cantonieri se încheie la finele lunii adunându-se cifrele colónelor verticale.

Situații.

Art. 109. La finele lunii, fie care conductor dupe ce încheie, precum său dis la Art. precedent, osebitele compturi de lucrări cuprinse în somariul seú, alcătuește pentru fie care din ele câte o osebită situație, în care inscrie tot ce se atinge de lucrările făcute în cursul lunii, atât prin întreprindere cât și în regie, clasificându-le în:

1. Lucrări făcute dupe prețurile devisului său a seriei de prețuri cu reducerea rezultată la licitație.

2. Lucrări neprevădute fără reducție conformu. Art. 81.

3. Aproximări priimate dupe prețurile devisului cu reducția rezultată la licitație.

4. Lucrări în regie. Aceste situații vor fi dupe împrejurări, conform modelelor No. 31, 32 și 33.

Măsurătoare.

Art. 110. Pentru justificarea fie căria situații, conductorul va alătura următoarele piese, dupe împrejurări:

1. Foile zilnice de reparații de pavele, conformu. Art. 107.

2. Măsurătorea lucrărilor conform modelului anecsat la No. 31, 32 și 33.

3. Osebitele piese justificative, relative la lucrările ne prevădute, sau acele în regie.

4-lea. Statul No. 27, pentru lefile cantonierilor.

Borderouri.

Art. 111. Situațiile mensuale și piesele enumerate la Art. precedent, ce conductorul trimite inginerului la finele lunii se coprindú într'un borderou, conformu modelului No. 34.

Aceste situații trebuie se fie înmănate inginerului, cel mult până la 5 a următoarei luni.

Inginerii ordinarí priimind situațiile și tóte dovedile prescise la Art. precedent, verifică rezultatele și trecëndule în comptabilitatea lorú, certifică acele piese și le înapoésă conductorilorú de la care le au priimit; pentru ca aceștia săși póte îndeplini inscrierile lorú, conformu Art. 105 de mai susú.

CAPÛ II.

Comptabilitatea inginerului ordinar.

Art. 112. Inginerul ordinar, sau locoțiitorul lor verifică, corodnă și centralisésă tóte rezultatele constatate și produse de către conductorii aflători sub ordinele lor.

Ei țin registrele de comptabilitate, conform articolelor următore

Art. 113. Cărțile de comptabilitate a inginerilor ordinari săi locoșitorilor lor copriind următoarele:

1. Sub repartiția sumelor autorizate de Ministru asupra osebitelor articole a budgetului, între osebitele lucrări din acest articol

2. O serie de compturi deschise, pentru fie-care articol a sub repartiției.

3. Comptul fondurilor ordonanțate spre plata cheltueleur dupe distribuțiile făcute de inginerul șef.

4. Un jurnal sau registru pentru inscrierea certificatelor de plată, emise de inginerul ordinar.

5. O serie de compturi recapitulative pe capitulile budgetului, de lucrările sau cheltueleur făcute și de mandatele emise.

Inginerul ordinar ține câte o carte osebită de comptabilitate, nu numai pentru ambele categorii de lucrări a serviciului ordinar, adică una pentru întreținere și alta pentru lucrări din nou, dar și pentru lucrările extraordinare, copriind fie care carte registrele mai sus enumerate.

Explicarea.

Art. 114. I-ii. Sub-repartiția este un tablou model No. 35. lit *a*, prin care se arată în ce proporție sau sub-impărțit sumele încuvințate de Ministru, între osebitele lucrări copriinte în același articol. Acastă sub împărțire se face conform Art. 79. de aicea.

2. Seria conturilor copriind câte un cont deschis, pentru fie care articol a sub-repartiției, tablourile acestor conturi sunt osebite dupe natura cheltueleur, acele pentru lucrări, în regie, în întreprindere sau pentru lei, ele sunt conforme modelului No. 35, lit. *b, c, d*.

3. Notificarea sumelor autorizate de Ministru, pentru osebite lucrări se inscrie în tabloul sub-repartiției arătat la No. 1, însă, inginerul șef nu pôte dispune de nici o parte din acele credite până nu i se face osebite delegații prin ordonanța Ministrului, pentru anume sumă în contul vre unuia din articolele budgetului. Când inginerul șef primește o asemenea înputernicire de a emite mandate pentru o sumă hotărâtă, el o distribue mai întâi între osebite lucrări din acel articol și însciunțesă pe fie care inginer de distribuția făcută sau de el sau de însuși Ministrul.

Deci inginerul ordinar inscrie aceste sume de îndată în un registru special, conform modelului No. 35, lit. *e*, în dreptul capitolului corespundător și cu data însciunțării ce au primit de la inginerul șef.

4. Fie-care certificat de plată emis de inginerul ordinar se inscrie într'un osebit registru, conform modelului No. 35, lit. *f*.

5. Tôte lucrările sau cheltueleur făcute și inscrite în osebitele compturi arătate la Art. precedent, sunt grupate în osebite tablouri, model No. 35 lit. *g*, câte unul pentru fie-care capitol a budgetului, în care se însemnă d'a drépta cheltueleur făcute cu data constatării lor, d'a stînga mandatele emise cu No. . . . și data emiterii lor.

Situația la finele lunei.

Art. 115. La finele fie-căruia luni, inginerul ordinar trimite inginerului șef o situație somarie de toate lucrările sau cheltuețile făcute în serviciile încredințate lui, model No. 36.

Sumele ce se înscriu în această situație sunt rezultatele osebitorilor compturii deschise, conform Art. 14. No. 2, însemnate în aceea din urmă și a lunei.

O colônă specială este destinată pentru a se arăta lucrările sau cheltuețile ce se vor face pe următoarele două luni.

Acastă situație trebuie să fie înmănată inginerului șef cel mult până la 9 a următoarei luni.

Art. 116. La finele fie-căruia trimestru, inginerul ordinar întocmește o situație, conform modelului No. 37, de toate despăgubirile pentru espropriare de veci sau timpurale încuviințate și plătite la osebite fețe private.

Situația definitivă.

Art. 117. La 31 Decembrie a fie-căruia an, inginerul ordinar încheie osebitele compturii deschise și întocmește o situație definitivă, conform modelului, No. 38.

Acest tablou coprinde pentru fie-care articol a sub-repartiției lucrările sau sumele autorizate, credetele de delegații deschise, lucrările făcute sau cheltuețele constatate și mandatele emise.

În el se arată situația osebitorilor întreprinderi, numai în suma totală pentru fie-care; tot în acest tablou se arată și cheltuețele făcute conform Art. 116, de aceea, menționându-se decisiunile ministeriale pe care să se întemeiat ale face și situațiile trimestriale în care să arătat acele cheltueți.

Asemenea situații definitive se fac, nu numai pentru ambele categorii de lucrări a serviciului ordinar, dar și pentru lucrările extraordinare, câte una din fie-care.

Art. 118. La finele fie-căruia an, inginerul ordinar întocmește răfuirea fie-căruia întreprinderi, conform modelului No. 20, și o trimite inginerului șef, dând și întreprindătorului copie spre a așa face reclamațiile sale către inginerul șef, până în termen de 10 zile de la data notificației.

CAPŪ III.

Comptabilitatea inginerului șef.

Art. 119. Ingerul șef centralisează în comptabilitatea sa, atât lucrările și cheltuețele ce sunt făcute de inginerii ordinari puși sub ordinile sale, cât și acele cu care este însuși însărcinat.

Elu întocmește și trimite Ministrului Agriculturii, Comerțului și al Lucrărilor Publice situațiile osebitorilor părți a serviciului ce este încredințat.

Cartea comptabilității.

Art. 120. Cartea comptabilității inginerului șef (model No. 39) cuprinde patru părți destinate și anume:

1. Creditele încuvințate și sub-împărțirea lor.
2. Lucrările sau cheltuețele făcute.
3. Ordonanțarea fondurilor.
4. Mandatele emise când este ordonator secundar.

Osebit de acestea inginerul șef ține o carte aparte cuprinzând compturi deschise pentru fie-care articol a sub-repartiției.

Registrele creditelor.

Art. 121. Pentru înscrierea și împărțirea creditelor încuvințate, sunt deschise trei registre, din care unul (model No. 321) lit. A. împărțit în colónele verticale pentru osebitele capitole a budgetului, servă spre a se înscrie în el sumele autorizate succesiv de Ministru.

Aceste credite sunt grupate în tabloul lit. B, pe capitolele budgetului, și împărțite între osebiții ingineri și în fine tabloul lit. C, se arată sub-repartiția lor între osebitele lucrări cuprinse în același articol al budgetului. În toate aceste împărțiri se osebesc, nu numai ambele categorii a serviciului ordinar, dar și lucrările extraordinare.

Registrele cheltuețelor.

Art. 122. Pentru clasarea cheltuețelor constatate se țin două registre, din care unul model lit. D, cuprinde arătare pe fie-care lună de cheltuețele constatate pentru osebitele articole a sub-repartiției; în altul model lit. E, se clasifică aceste cheltueți, pe capitulele budgetului și pe inginerii ce le au constatat, arătându-se la fie-care lună într-o colónă suma cheltuețelor constate, iar în alta sumă mandatorilor emise.

Ordonanțarea fondurilor.

Art. 123. Osebitele ordonanțe de delegație prin care Ministerul imputernicesce pe inginerul șef a emite mandate în contul osebitelor articole a budgetului se înscriu în pagina 1 a tabloului lit. F, cu No. și data ordonanțelor de delegație, iar pe pagina 2 se arată pentru fie-care capitol a budgetului cum se împart sumele delegate între ingineri ordonatori dupe lucrările ce derige fie-care.

Registrul mandatorilor.

Art. 124. Mandatele emise se înscriu mai întâiu în registrul general, model lit. G, cuprinzând arătare de număr și data mandatului, numărul contului deschis a lucrării pentru care s'au emis mandatul, numele părții priimitóre și clasarea cheltuețelor pe capitolele budgetului; iar apoi în registrul model lit. H, se arată pe capitol de budget și pe osebiții ingineri cum s'au emis mandatele pentru lucrările ce derige fie-care.

Compteles deschise.

Art. 125. Compteles deschise articolelor sub-repartitei formedă o carte osebită de aceea a comptabilităței, fiind că această este numai pentru un an, în vreme ce compturile servă nemărginit până la complectarea întreprinderilor.

Fie-cărui compt se destină un număr de foi de modul No 40 cuprindend pe 1-ia pagină toate indicațiile relative la o întreprindere sau lucrare spre a se putea vedea cu ușurință situația între cheltuecele autorizate, creditele delegate și mandatele emise.

Pentru cheltuecele personalului se țin osebite compturi pe capitolele budgetului, conform modelului No 41.

Situația mensuală

Art. 126. Inginerul șef, la finele fie-căriea lunii întocmește o situație somarie de credite și de lucrări săvârșite conform modelului No 42.

Acastă situație coprinde pe pagina 1, arătare de creditele încuviințate de Ministru asupra osebitelor capitole și articole a budgetului și de cheltuecele constatate, iar pe pagina a 2 se arată creditele încuviințate, cheltuelile constatate, ordonanțele de delegație date și mandatele emise.

Tot aicea se arată și cheltuecele ce au a se face pe următoarele două luni.

Acastă situație este adresată Ministeriului, cel mai târziu la 12 a următoarei luni.

Afel se urmăză pentru cele 12 luni a anului, care constitue periodul în care se pot face și constata lucrările; în cât situația de la finele lui Decembrie coprinde toate lucrările sau cheltuecele ce se pot plăti în comptul aceluși exercițiu.

Situație mensuală de continuare.

Art. 127. În al doilea an a fie caruca exercițiului, care este rezervat numai la licuidarea definitivă și la plata cheltuelelor, inginerul șef la finele fie-căriea lunii întocmește o situație mensuală de continuare, conform modelului No 43.

Acastă situație arată creditele deschise și cheltuecele constatate până la 31 Decembrie, pentru fie-care capitol, asemenea se arată și ordonanțele de delegație date și mandatele emise de la începutul exercițiului până la finele lunii, când se face situația. Acastă recapitulație este trimisă Ministeriului o dată cu cele-l-alte situații lunare.

Art. 128. Ca ordonator secundar inginerul șef, este dator a trimite la finele lunii Ministerului, stare arătătoare de întrebuintarea credetelor de delegații, conform modelului No. 44.

Aceste situații coprinde arătare pe capitolele budgetului de mandatele emise în cursul lunii și se închee prin o recapitulație de mandatele emise în lunele precedente a exercițiului, astfel ca să presinte situația definitivă și totală a mandatelor emise de la începutul exercițiului.

Situații trimestriale de personal.

Art. 129. La finele fie-cărui trimestru inginerul șef, pe lângă situațiile mensuale, întocmește două osebite situații trimestriale, una pentru ingineri și conducători a căroro lefi sunt supuse la oprire în profitul tesaurului, și alta pentru cantonieri, pichiori, etc., a căroro salare nu sunt supuse la nici o oprire, aceste situații sunt conforme modelelor No. 45 și 46, și cuprinde arătare de leșile cuvenite, reducerile, leșile priimate, salariile, despăgubirile, cu un cuvânt tot ce priivesce leșile și salariile de la începutul anului până la finele trimestrului.

Recapitulație.

Art. 130. Ingerul șef întocmește la 31 Decembrie a fie căruia an o recapitulație conformă modelului No. 47, de toate cheltuețele și lucrările ce derige însuși și de care rămâne îndatorat a pregăti însuși situație definitivă, analoge cu acelea a inginerilor ordinari de sub ordinile sale; această recapitulație se alătură pe lângă situația definitivă prescrisă la Art. următor.

Situații definitive.

Art. 131. Situațiile definitive a Ingerilor ordinari modelul No 38, și aceea prescrisă de Art. precedent, se resumă la 31 Decembrie de Ingerul Șef, într'o situație generală definitivă, conform modelului No. 48.

Acastă situație cuprinde trei părți: Întăea este un tablou de creditele delegate succesiv de Ministru, asupra osebitoru capitole a Budgetului.

A doua amintește creditele delegate pentru osebitele capitole, articole a Budgetului și sub-impărțirea lor pe osebitele lucrări; ea presintă în față cheltuelile constatate în cursul anului, pentru fie care articol a budgetului și sub-impărțirea lor pe lucrări.

A treia cuprinde recapitulația creditelor delegate și a cheltuelor constatate, pentru fie care capitol.

Pentru ambele categorii de lucrări a serviciului ordinar și pentru lucrările estraordinare, Ingerul Șef întocmește cite o osebita situație definitivă și alăturindă situația prescrisă la Art. precedent le înaintește Ministerului Agriculturii Comerțului și al Lucrărilor Publice.

Situație finală de cheltuelile, ordonanțele, mandatele de plățile și de creditori ce rămân a se plăti.

Art. 132. Pentru încheerea comptabilității unui esercițiu, Ingerul Șef la epoca în care esercițiului (30. Septemb.) întocmește o situație finală model No. 49, în care se resumă pe capitole, ordonanțele de delegație aplicabile la acel esercițiu, cheltuelile constatate prin situațiile definitive, mandatele emise, plățile făcute și sumele ce mai rămân a se plăti.

Acastă situație este certificată de plătitor, în cea ce priivesc plățile și se trimite Ministeriului.

Pentru lucrările serviciului ordinar de amândouă categoriile se întocmește o singură situație finală, și pentru lucrările extraordinare alta.

Art. 133. La începutul fie-căruia an, Inginerul Șef întocmește un tablou sumariu de toate mandatele emise, în cursul anului trecut, pentru toate întreprinderile acele a cărora executare se întinde pe un termen de mai mulți ani, model No. 50. În acest tablou pe lângă întreprinderile începute se arată pentru aducere aminte și întreprinderile care de și sunt începute, însă pentru care nu s'ar fi emis încă nici un mandat.

Tot în acest tablou în colona observațiilor se arată întreprinderile care au fost părăsite de întreprinzătorii săi care s'au continuat prin regie, conform Art. 87.

Acest tablou se trimite Casierului în dublu exemplar, cel mai târziu până la 1 Martie.

Art. 134. Osebit de situațiile menționate la articolele precedente, Inginerul Șef este dator a pregăti și a trimite Ministeriului mai înainte de începutul fie-căruia an un proiect de Budget, conform modelului No. 51, și un proiect de sub-repartiție, conform modelului No. 52

Art. 135. Când Prefectul este ordonator secundar, iar nu Inginerului Șef, atunci acesta adresă situațiile, model No. 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, cum și proiectul de Budget și de sub-reparație Prefectului care certificându-le înaintese Ministrului.

CAPUL IV.

Comptabilitatea Prefecților.

Art. 136. Când Prefecții sunt ordonatori secundari ei țin pentru fie-care esercițiu, următoarele registre:

1. Registrul de creditele ce i au fost delegate, model No 39, litera A, B, C și F.

2. Registrul cheltueleură constatate și licuidate, model No. 39, litera D, și E.

3. Registrul mandatelor emise, model No 39, litera G și H.

Înscrierile în aceste registre se fac dupe cum se și prezintă, fără altă clasare, iar apoi osebitele articole înscrise în aceste registre se trec în conturile deschise pentru fie-care articol a Budgetului model No. 40.

Arti 137. La finele fie-căruia lună, Prefecții cărora s'au delegat credite, adresă Ministeriului un borderou, conform modelului No. 53.

Acest borderou se compune din două tablouri:

Tabloul din stînga, coprinde situația somară pe capitole la cea din urmă și a lunii coprinde cheltueleură constatate, creditele delegate și mandatele emise.

Tabloul din dreapta, coprinde împărțirea între osebiții Inginerilor

a creditelor delegate, a cheltueleură constatate și a mandatelor emise. Sumele înscrise în aceste trei colone a tabloului, trebuie să fie de o potrivă cu totalurile situațiilor mensuale, primite de la Inginerii Șefi, conformu Art. 126.

Prefectul întocmește asemenea borderoură, pentru fie-care categorie de lucrări a serviciului ordinar și pentru lucrările estraordinare, câte unul de fie-care

CAPŪ V.

Comtabilitatea administrației centrale.

Art 138. Comtabilitatea administrației centrale se alcătu-ește din registre ținute în părți duble, pentru următoarele:

1. Credite, coprinđindu :

a). Deschiderea creditelor pe capitolele Budgetului și credi-tele estraordinare.

b) Repartiția lor pe articole.

c). Repartiția lor pe Șefi de servicii.

2. Constatarea și licuidarea cheltueleură.

3. Ordonanțarea fondurilor, coprinđindu :

a). De o parte ordonanțele de delegație pe articolele Budge-tului, iar de alta mandatele emise.

b). Anularea ordonanțelor și a mandatelor.

4. Plățile efectuate.

Tóte operațiile sus enumerate se trecu mai întâiu în scurt intr'un jurnal și apó se transcriu în compturile corespunđătoare mai sus enumerate.

Art. 139. Osebit de compturile sus enumerate și de jurnal, pentru fie care serviciu se deschide un compt special, coprinđind arătare dupe situațiile mensuale de creditele autorisate, de drepturile licuidate, de fondurile, ordonanțele, de mandate emise și de plățile făcute.

Art. 140. Pentru cheltueleură esercițiilor închise, osebit de tabloul prescris la Art. 139, se ținú și compturi speciale pentru fie-care articol a aceluı tablou.

Art. 141. La finele fie-căria lună se închee bilanțul generala tutulor compturilor și se trimite comtabilităței centrale a Finan-celor, pină la 1 a următoarei lună, spre a servi la încheerea com-pturilor mensuale.

Art. 142. Mobilele, instrumentele și obiectele date de Stat la osebitele serviciı, sunt trecute intr'un inventar general, dat în pă-strarea Arhivarului Ministeriului, sub directa îngrijire a Directorului.

Aceste inventare sunt revizuite la finele fie-căruia anu, când se facu tóte adaogirile și scăderile făcute în cursul anului și înre-gistrate de Șeful comtabilității, conformu Art. 89.

TITLUL VI.

Despre încheierea sămelor.

Art. 143. Sama generală și definitivă a cheltuielilor fie-căruia exercițiū este încheiată la 31 Decembriū anul al 2-lea, de către comptabilitatea Administrației centrale.

Art. 144. Sama generală și definitivă a fie-căruia exercițiū este imprimată și destribuită Camerei Legislative, ea presintă aceleasi împărțiri ca și Budgetul corespunđător afară de creditele estraordinare, pentru care se deschidū articole, sau capitole separate.

Sama generală se alcătuește din următoarele:

1. Un tablou de origina creditelor.
2. Un tablou general coprinđend pentru fie-care articol Legislativ, situația definitivă a exercițiului expirat, care servă de bađă legii ce se propune Camerei, pentru regularea definitivă a Budgetului acelu exercițiū.
3. Tote desvălirele necesare spre a se esplica cu desărvirșire drepturile cistigate, cheltuielile liquidate, plățile etectuate, și cheltuelile ce au ramasū însu neplătite.
4. O situație pe capitole de cheltuielile exercițiilor expirate, în comparație cu acele a exercițiului precedent, esplicinđū și causele deferenței.

Art. 145. Sama se presintă Camerelorū, de o dată cu lege pentru regularea definitivă a Budgetului.

Atit sama cit și legea regulării Budgetului, sunt publicate în cele d'intēi luni a fie-căruia anū, cind Camera este întrunită, sau în cea d'intēi lună, dupe întrunirea Camerei, când acesta nu este întrunită la începerea anului.

Art. 146. Pe lingă sama prescrisă la articolele precedente Ministrul Agriculturēi, Comerțiului și al Lucrărilor Publice mai presintă Camerei și următoarele:

1. Situația provisorie a Budgetului exercițiului corent, încheată la 31 Decembriū a întiului anū a fie-căruia exercițiū.
2. Un tablou special, în care se arată pentru fie-care din exercițiile precedente și pe capitolele Budgetelor corespunđetorea) creditele ce era deschise, dar care s'au anulat prin legea regulării definitive a Budgetelor respective, b) credite suplimentare ce s'au deschis, pentru plata cheltuielilor care s'au recunoscut, conformū Art. 42, dupe încheerea exercițiului, c). Plățile ce s'au făcut pină la epoca încheerii acestui tablou.
3. O situație sumarie de tote contractele sau tocmelele de 50,000 lei sau mai mult și de tote acele inferiōre la această sumă dar care fiind de aceeași natură fusumēdă 50,000, sau și mai multū. În această situație trebuie să se arete numele și domiciliul părței contractate, natura cheltuielilor și principalele condiții a contractului.
4. Situația provisorie a lucrărilor estraordinare, făcute pină la 31 Decembriū anul întēiū a exercițiului curent, în contul secției adoua a Budgetului.

5. Un compt detaillat de tôte întreprinderile administrate în re-
gie, precum exploatarea sistematică a salinelor e. t. c.

REGULAMENTŪ.

pentru organisarea serviciului de controlŭ asupra operațiunilor
privitoare la căile ferate¹⁾.

TITLUL I.

Compunerea Serviciului.

Art. I. Se institue la Ministeriul Lucrărilor Publice, pentru
controlul studiilor, a construcțiunei, esplotării drumului de fer și a
întreținerii, un serviciŭ de Ingineri compusŭ de:

1	Inspector General de I-a	clasă.
2	Ingineri șefi de a II-a	—
1	Inginer ordinar de I a	—
1	Idem	— — II-a —
2	Idem	— — III-a —
2	Conducători	de I-a —
3	Idem	— II-a —
2	Idem	— III-a —

14.

TITLUL II.

Studii.

Art. II. În timpul studiilor, inginerii și conductorii vor urmă-
ri marșa studiilor preparatoriil pe pământ și vor asista pe ingineriil
companiei în căutările lor de materialuri și altele.

Acești din urmă le vor da tôte deslușirile proprii spre a'î lă-
muri într'o alegere a traseului ce se va propune a se adopta.

Art. III. Trecerea riurilor, găurirea tunelelor, consolidarea să-
păturilor, le vor studia, atât sub punctul de vedere al economiei,
cât și sub punctul de vedere al dificultăților materiale ce se vor
putea ivi la nisce asemenea lucrări.

Art. IV. Vor lua note de natura geologică și de constituți-
unea terenului străbătut de traseurile proiectate.

Art. V. Se vor asigura dacă lucrările de artă, precum: poduri,
podisce, casis pentru trecerea drumurilor, atât pe d'asupra cât
și sub cale, a riurilor, cursurilor de apă etc. etc. sunt proiectate
ast-fel în cât să fie îndestulătoare trebuințelor circulațiunei și a a-
sigura în ori-ce timpŭ o scurgere liberă si suficientă apelor.

Art. VI. Vor nota mai cu deosebire motivurile care ar fi con-
tribuit a se adopta cutare saŭ cutare natură de materialuri, și cu-
tare modŭ de construcție.

¹⁾ Sanționată cu decretul No. 882, din anulŭ 1863.

Art. VII. Vor examina necesitatea trecerei de nivel sau oportunitatea mai mult sau mai puțin a unei asemenea trecere.

Art. VIII. Vor examina împreună cu inginerii companiei, alegerea de făcut pentru amplasamentul stațiilor.

Art. IX. Vor primi reclamațiunile proprietarilor interesați.

Art. X. Vor veghea pentru observarea legii asupra servitudinilor proprietăților marginase, drepturilor de trecere, etc. etc. și și vor da părerea asupra necesității luărilor de pământ și a cifrei indemnitațiilor de consimțit, în profitul proprietarilor ce au suferit stricăciuni.

Art. XI. Inspectorul General, șef al serviciului controlului, va adresa pe fie-care lună Ministeriului Lucrărilor Publice un raport, constatând starea înaintărilor a le studiilor și va resuma observațiunile căpătate în virtutea Articolilor precedinți.

Art. XII. Planurile, profilele longitudinale, deosebitele piese a le proiectelor, devisurile, detaliurile estimative sau altele, le vor fi comunicate de inginerii companiei; ele vor fi obiectul examenului lor.

Art. XIII. Vor avea intrarea liberă în bioururile inginerilor companiei, pentru a se putea iniția în toate detaliurile redacțiunii proiectelor.

Art. XIV. Proiectele propuse de companie vor fi investite de visa Inspectorului-general, șef al serviciului de control.

Art. XV. Inspectorul-general nu va avea drept de veto suspensiv asupra lucrărilor de studii, dar va da cont Ministeriului de rezultatul survegherei sale pentru fie-care proiect de lucrare de artă, pentru fie-care sub divisiune de secțiune și pentru terasamente. Va arăta obiecțiunile ce va crede necesarii de făcut la propunerile companiei.

TITLUL III.

Construcțiunea.

Art. XVI. Dupe terminarea studiilor pentru fie-care secțiune, și dupe avisul Consiliului tehnic, Ministeriul va hotărâ asupra proiectelor prezentate, și le va investi, dacă va avea loc, cu aprobarea sa.

Art. XVII. O copie conformă de toate piesele și desemnurile de proiecte aprobate se va da Inspectorului-general, șef al serviciului de control.

Art. XVIII. Inspectorul-general, se va asigura prin sine însuși, sau prin agenții puși sub-ordinile sale, dacă nici o modifiacțiune nu s'au introdusă în executarea proiectului.

Art. XIX. Ori-ce modifiacare propusă în timpul executării lucrărilor, va fi supusă examenului Inspectorului-general, șef al serviciului de control, care va da părerea sa.

Art. XX. Ori-ce modifiacare aprobată de Minister, se va face cunoscută Inspectorului-general, șef al serviciului de control.

Art. XXI. Inspectorul-general sau ori-ce agent sub-ordinile sale, se va opune la continuarea unei lucrări, în care se va fi constatată o greșelă de construcție, sau la vre o schimbare neautorizată.

Se va da compt imediat Ministeriului de suspendarea lucrărilor și de motivul acestei suspendări.

Art. XXII. Dacă compania va continua, cu tot veto suspensivă al Inspectorului-general șef al serviciului, atunci acest din urmă va înștiința pe Prefectul de district, care va face cunoscut companiei prin act cextra-judiciar, de a suspenda lucrările la puntele de contestație.

Art. XXIII. Inspectorul-general, sau Inginerul șef ce îl va fi delegat, va asista la probele prescrise companiei, pentru a se asigura de soliditatea lucrărilor de artă și va constata rezultatele printr'un proces verbal.

Art. XXIV. Inginerii serviciului de Control, se vor încredința că toate materialurile întrebuințate au formele, dimensiunile, calitatea și greutatea prescrisă, că toate lucrările preparative sau definitive de întărire a săpăturilor mari, a consolidării taluselor, sunt bine făcute, și vor dresa proces-verbal de rezultatul esaminării lor.

Art. XXV. Vor prescrie toate măsurile de prudență, care li se vor părea de natură a preveni accidentele în lucrări de săpături mari în găurile de tunele.

Art. XXVI. Vor recomanda pe la deosebite șanțuri întrebuințarea de precauțiune de igienă publică, spre înlăturarea bolilor endemice.

Art. XXVII. În casu de accident, agențiile cele mai aprópe îl va face cunoscut prin mijlocul cel mai repede Inginerului șef și Inspectorului-general. El se va transporta îndată la acel locu, atât pentru a constata casurile accidentului, cât și pentru a indica mijlocele de reparațiune și de a preveni revenirea.

Art. XXVIII. La fie-care lună, Ministeriul va fi pus în cunoștință de starea de înaintare a lucrărilor la diferitele puncte, unde vor fi întreprinse, prin prezentare de situațiuni provisorii.

Un raport alăturat la aceste situațiuni, va însemna căusele de întârziere, dificultățile neprevădute, etc. etc.

TITLUL IV.

Întreținerea.

Art. XXIX. Dupe terminarea construcțiunei drumului și pentru fie-care secțiune priimită de Stat, serviciul de control veghesă asupra întreținerii atât a lucrărilor de artă, a terasamentelor și a căii, cât și asupra garelor, stațiunelor și a materialului mișcător.

Art. XXX. Survegherea serviciului de control, va avea de obiect terasamentele și căile:

Asupra aședării rambleurilor, al cărora efecte trebuiesc reparate și causele cercetate și împedicate.

Asupra curățirii săpăturilor mari și a șanțurilor de scurgere.

Asupra buneii stări a tunelelor.

Asupra adăogirii de balast.

Asupra schimbării traverselor stricate și asupra raliurilor și cusineturilor care nu mai pot fi întrebuințate.

Art. XXXI. Pentru lucrările de artă, controlul se va efectua

asupra reparațiilor de făcut în urma stricăciunelor ivite, sau din cauză de învechire.

Inginerul șef va invita pe companie de a lua acele măsuri de prudență care vor fi de trebuință în casă de inundare, sau spargere de gheturi.

Art. XXXII. Se va asigura de buna stare de întreținere a garelor și stațiilor, care, în tot timpul, trebuie să prezinte o adăpostire convenabilă voiajorilor și a înlătura ori ce cauză de stricăciune mărfurilor depuse.

Art. XXXIII. În ceea ce privește materialul mișcător, va examina dacă mașinile și trăsurile răspund la condițiile impuse prin actul de concesiune și va însemna toate cazurile de neglijență sau de nedestoinicie, care ar vătăma siguranța sau sănătatea voiajorilor.

TITLUL V.

Dispoziții particulare.

Art. XXXIV. Un Decret ulterior special va regula dispozițiile a se adopta pentru controlul cheltuielilor și a modului de explotare a liniilor concesionate.

Art. XXXV. Se va libera Inginerilor și Conducătorilor serviciului controlului o carte de circulație pe părțile drumului pus în explotare. Întrebuințarea acestei carte va fi exclusiv personală.

LEGE

pentru concesiunea drumurilor de fer ale României din partea de dincăce de Milcov¹⁾.

Art. 1. Se autoriză Guvernul a concede D. D. V. H. Ward, Thomas Bartlet și asociații lor o concesiune de construcție și de exploatarea drumurilor de fer, împreună cu dependențele lor, sub-clausele și condițiile înținse cuprinse.

D. D. W. H. Ward, Thomas Bartlet și asociații lor, primesc această concesiune și se angajă să a construi și a exploata sub a lor risic și pericol drumurile de fer jos arătate cu dependențele lor, conform tutulor clauselor și condițiilor acestei concesiuni.

Art. 2. Lit. a. Linia drumurilor de fer concesionate va fi de la Giurgiu la Barboș, trecând prin Bucuresci, Ploesci, Mizil, Buzeu și Brăila, având o ramură de la Buzeu la Focșani.

Lit. b. Linia de la Bucuresci la Virciorova, prin Craiova, Slatina.

Art. 3. Aceste linii de drumuri de fer, vor fi obligătoare pentru compania concesionară.

¹⁾ Sanționată prin decretul cu No. 496 din anul 1864.

Art. 4. Aceste linii se vor împărți în VIII secțiuni:

- I. Giurgiu, Bucuresci,
- II. Barboș, Brăila, Buzău,
- III. Bucuresci, Ploesci,
- IV. Ploesci, Buzău,
- V. Buzău, Focșani,
- VI. Virciorova, Craiova.
- VII. Craiova, Slatina,
- VIII. Slatina, Bucuresci.

Art. 5. Concesionarii se obligă a trimite în fața locului, îndată după ratificarea concesiunii. Inginerii lor, spre a proceda atât la studiile cât și la ridicarea planurilor definitive.

Art. 6. Concesionarii se obligă a începe lucrarea la Virciorova până la Craiova, și a isprăvi această secțiune în termen de trei-deci luni de zile, de la data promulgării acestei concesiuni. Construcțiunea se va urma pe secțiunile de la Craiova la Bucuresci. Este bine înțeles că concesionarii vor avea facultatea de a începe în același timp lucrările și pe alte secțiuni.

Art. 7. Concesionarii se obligă a începe lucrările construcțiunei drumurilor de fer cel mai târziu până în termen de cinci luni de la promulgarea acestei concesiuni, și a le săvârși cel mai târziu în opt ani de la data promulgării legii.

Termenile prevădute în prezentul articol, precum și articolul 6, se vor prelungi de către administrațiune; acesta însă numai la cazul când concesionarii ar dovedi că au întâmpinat împiedecări isvorite din împrejurări de forță majoră, neatirnite de voința lor, precum revoluțiune, resbel, sau și din alte cazuri de forță majoră, care ar fi de notorietate publică, având toate aceste cazuri a se constata după cuviință prin arbitragiul arătat la Art. 34 de mai jos, dacă ar urma contestațiune.

Art. 8. Concesionarii sunt autorizați a trece concesiunea de față, executarea și toate foloșele și avantajele ce vor resulta din ea, în totul sau în parte, către una sau mai multe persoane, care vor putea fi pământeni sau streini. Aceste persoane vor înlocui pe concesionari pentru toate drepturile, privilegiile și sarcinile ce rezultă din concesiunea de față, și din caetul de însărcinări. Concesionarii vor fi datorii a supune aprobării guvernului, până în termen cel mai târziu de trei luni de la data promulgării legii de față, statutele societăței ce vor forma pentru această întreprindere.

Societatea se va constitui în modul societăților anonime, conform stipulațiunelor din codul comercial al Franței (de la Art. 29 — 46). Statutele ei vor fi conforme cu acelea ale societăților existente în Franța, în Austria și în Italia, pentru construirea și explătarea marelor căi ferate.

Disele statute se vor aproba de Guvern până în termen de o lună de la prezentarea lor. Dacă până în disul termen Ministrul Lucrărilor Publice nu va fi aprobat statutele, sau nu va fi comuni-

cat înscrisu concesionarilor vre o obiecțiune asupra lor, ele se vor considera de drept ca aprobate.

Aprobându-se statutele de către Guvern, ele se vor promulga ca un regulament de administrațiune publică, și vor avea tărie înaintea autorităților judecătoresei și administrative ale țerei.

Prin acele statute concesionarii sunt datorii a fisa și a declara domiciliul legal al societăței, precum și locul unde se va așeza administrațiunea căei ferate, care nu vor putea fi aiurea de cât în Principatele-Unite Române; totuși direcțiunea generală și administrațiunea financiară a societăței, pentru tot ce nu se atinge de relațiunile societăței cu Statul, sau cu particularii în această țără, vor fi aședate în Londra.

Concesionarii vor fi autorisați prin statute a constitui în obli-gațiuni trei părtrimi din capitalul trebuitor pentru stabilirea drumurilor ferate ce li s'au concedat, și a nu emite acțiuni de cât numai o părtime.

Statutele vor trebui să prevađa crearea unui fond de rezervă prin prelevarea unei decimii din ecedentul ce va resulta peste venitul curat garantat, al fie-cărui an, până la concurența unei sume de cinci milioane franci.

Fondul de rezervă va fi menținut la această țifără, prin mijlocul disei prelevării; el va fi destinat a acoperi cheltuelile de reîn-ore a căiei permanente, ale căilor lăturale, și de ferire, și a materialului de locomoțiune, cheltuecele pentru mărirea garelor și stați-unelor, precum și acele pentru statornicirea progresivă unei al duo-ilea căi. Se esplică lămurit că această prelevare nu va fi cuprinsă în cheltuisile anuale de întreținere și exploatare arătate la § 1, lit. a și b din Art 22 de mai jos.

Art. 9. Concesionarii au depus o garanția de trei sute mii franci, adică două-spre-dece mii livre sterline, la Thesaurul Public. Această garanția li se va înapoia îndată când linia întregă va fi dată în es-ploatațiune.

Suma depusă va produce în favorul concesionarilor un procent de $6\frac{1}{2}$ la $\frac{1}{100}$ pe an.

Concesionarii se obligă, în termen de șese luni de la înce-perea lucrărilor, a completa cautiunea până la un milion de franci, având a reprezenta o sumă de șapte sute mii franci în lucrări esecu-tate și material aprovisionat.

Art. 10. Dacă concesionarii nu vor fi început lucrarea în ter-menul prescris de cinci luni, ei vor perde drepturile lor asupra con-cesiunii și sumei de trei sute mii franci, care va deveni proprietate a Statului.

Art. 11. Dacă concesionarii nu vor isprăvi lucrarea în terme-nul prescris la Art. 7, ei vor perde prin însuși acest fact toate drep-turile concesiunii, și se va proceda, atât la continuarea și gătirea lucrărilor cât și la esecutarea celor-l-alte datorii contractate de că-tre concesionari, prin mijlocul unei adjudecațiuni ce se va deschide pe basa unei prețurii a lucrărilor esecutate, a materialelor aprovi-

sionate și a părților din drumul ferat care vor fi până atunci trădate circulațiunei. Către această prețuire se va adăogi și suma depusă la Thesaurul Public.

Adjucecătorii vor fi supuși îndatoririlor concesiei și caetului de însărcinări, și concesionarii depărtați vor priimi de la adjucecători prețul ficsat prin acea adjucecățiune.

Prețul adjucecățiunei va putea fi mai mică de cât acela al prețuirei.

Dacă adjucecățiunea deschisă nu va aduce nici un rezultat, se va face o a doua adjucecățiune, pe aceleași base, după un soroc de șese luni; dacă și :cesta a doua încercare ar rămănea fără rezultat, concesionarii vor perde definitiv toate drepturile concesiei, și atunci, lucrările esecutate, materialele aprovisionate, părțile drumului ferat trădate circulațiunei și garanța depusă, vor deveni proprietate a Statului, fără nici o despăgubire.

Art 12. Concesionarii sunt autorisați a proceda îndată către studiile definitive pentru stabilirea căiei ferate, a ramurelor și a dependințelor ei, fără ca agerții lor să pôtă întimpina vre o împedecare intru săvirșirea lucrărilor.

Concesionarii sunt de asemenea autorisați a intra, din momentul ce vor socoti de cuviință, în stăpânirea pământurilor destinate pentru stabilirea căilor ferate și a dependințelor lor, precum și ale pământurilor ce ar avea ale ocupa pr visoriu spre acest sfirșit, conformându-se intru această prescripțiunilor legii de espropriare pentru cauză de utilitate publică, și ale articolilor 13, 14 și 15 din această lege.

Administrațiunea le va da spre acest sfârșit tot ajutorul necesariu

Art. 13. Tot pământul necesariu pentru stabilirea căiei ferate, a ramurilor și a dependințelor ei, pentru mutarea căilor de comunicațiune și a cursurilor de ape, pentru stabilirea șanțurilor, a acostamenelor, stațiunelor, garelor, magaziilor, atelierilor, depositelor de materiale, biurourilor telegrafice, caselor de cantonieri și de păzitori, rezervatorilor de apă, carierelor de piatră, prund și nisip, și a săpăturilor, și în genere pentru esecutarea lucrărilor ore-care la care ar da locă la această stabilire, se vor conceda concesionarii fără plată pe proprietățile publice, și acele de mână murtă, de care Statul dispune acum, sau va dispune în viitor, precum și pe acele ce le are și le va avea sub a sa administrațiune, situate în districtele de dincóce de Milcov.

Concesionarii vor fi, însă, datorii a despăgubi pe arendașii actuali ai diselor proprietăți, precum și pe locuitorii, pentru pagubele ce le ar cauza.

Intreprinderea fiind de utilitate publică, concesionarii vor cumpera cu a lor cheltuială, pe cele lalte proprietăți, toate pământurile arătate prin aliniatul întâi din prezentul Articol, conformându-se prescripțiunilor legii de espropriare pentru cauză de utilitate publică, sau acelor din aliniatul de pe urmă al Articolului de față, și

folosinduse, pentru executarea lucrărilor atârnată de această întreprindere, de toate drepturile ce Statul are sau va dobîndi în virtutea legilor esistente sau viitoare, în materiile de lucrări publice, atât pentru căpătarea pămînturilor prin espropriaţiune, cât şi pentru estragere, transportarea şi depositarea de pămînt, materiale şi altele; ei vor rămănea tot-odată supuşi tuturilor îndatoririlor ce decurgă sau vor decurge pentru Statu din acele legi şi regulamente.

Însă, dacă legea de espropriaţiune pentru cauză de utilitate publică, şi regulamentele relative la aplicaţiunea ei, n'ar fi promulgate înaintea începerii studiilor sau a lucrărilor, şi la cazul când concesionarii nu s'ar fi învoit cu cei îndreptuţi pentru plata despăgubirilor ce li s'ar datori, aceste despăgubiri se vor regula prin mijlocul unei Comisiuni arbitrale compusă dupe cum urmază, pentru fie-care din districtele traversate de către drumul ferat:

Prefectul districtului, Preşedinte,

Duoi membri aleşi de Tribunal dintre proprietarii nesupuşi la espropriaţiune,

Duoi membri aleşi de concesionari.

Comisiunea arbitrală, așa constituită pentru fie-care din districtele traversate de drumul ferat, va trebui să isprăvescă operaţiunile sale în termenul de o lună de la ziua când Ministeriul Lucrărilor Publice va fi aprobat planul parcelar arătătoriu zonei pămînturilor a se espropria, precum şi lista ofertelor făcute de concesionari.

Dacă Comisiunea arbitrală n'ar isprăvi operaţiunile sale, şi n'ar statornici valoarea despăgubirilor în termenul mai sus arătat, concesionarii vor putea paşi înainte şi lua pămînturile, depuind provisoriu la casa Tribunalului districtului precium maximum de patru-deci galbeni de falce, otărit prin Articolul 15 de mai jos, pentru pămînturile situate afară din oraşe, tîrguri şi tîrguşoro şi dintr'un perimetru de duoi kilometri de la barierele sau mărginile fie-căruia. Cât pentru pămînturile situate în lăuntru oraşelor, tîrgurilor sau tîrguşorelor, şi într'un perimetru de duoi kilometri de la barierele sau mărginile lor, precum şi pentru cele-lalte despăguri, la care ar putea avea drept proprietarii, arendaşii sau chiriaşii pămînturilor sau ai clădirilor a se espropria, concesionarii, în casu când nu s'ar fi învoit cu persoanele îndrituite, vor putea depune provisoriu la casa Tribunalului districtului valoarea ofertelor ce ar fi făcut acelor persoane.

Sumele depuse provisoriu de concesionari nu se vor putea libera persoanelor îndrituite, ci se vor înapoica concesionarilor, îndată ce ei, dupe isprăvirea lucrărilor Comisiunei arbitrale, vor justifica că au despăgubit pe cei în drept, sau vor depune la casa Tribunalului valoarea despăgubirei otărită de Comisiunea arbitrală.

Art. 14. Despăgubirile pentru ocuparea vremelnică sau pentru stricarea pămînturilor, acele pentru împiedicare, modificare, sau desfiinţare unei fabrici sau alt stabiliment, şi, în genere, pentru ori ce pagube rezultate din lucrări, vor fi în sarcina concesionari-

lor, și se vor regula și achita prin bună învoire, sau dupe modul ce se va ficsa prin legea de espropriare pentru cauză de utilitate publică, ori în lipsa acestia, dupe modul otarit la Art 13 de mai sus.

Art. 15. Se otăresce în favorul concesionarilor că, ori care ar fi estimația pentru fondul espropriat, concesionarii nu vor putea fi obligați a plăti mai mult de cât până la patru-deci galbeni pentru fie-care falce de pământ gol, supusă esproprierei, osebit de celealte despăgubiri la care proprietarii ar avea drept.

Să lămuresce că prin cuvântul „pământ gol” se înțelege toate pământurile cultivate sau nu, pe care nu s'ar găsi păduri, parcuri, grădini, livezi, vii, sau case de locuințe, sau ori ce clădiri.

Stipulațiunile de mai sus nu se aplică de cât numai pentru pământurile situate afară din orașe, târguri sau târgușore și afară dintr'un perimetru de două kilometri de la barierile sau marginile fie-căruia.

La distanțele mai apropiate, precum și în lăuntrul barierilor sau a marginilor unul orașu, târgu sau târgușor, pământurile se vor prețui conformu legii de espropriare pentru cauză de utilitate publică, sau Art. 13 al legii de față, dupe valoarea ce ar resulta din împrejurările locale.

Art. 16. Mașinele, materialele, materiile brute sau manufacturate și, în genere, toate obiectele necesarii pentru înființarea și exploatarea căilor ferate, vor fi scutite de drepturile de vamă la intrarea lor în țără, în tot timpul construcțiunei și până în termenū de cinci-spre-dece ani, socotiți de la termenul ficsat pentru perfecta săvîrșire a liniilor concesdate.

Art. 17. Toate contractele și actele de ori ce natură, privitoare către înființarea căilor ferate, către cumpărarea de pământuri și materiale și, în genere, toate transacțiunile pentru construirea și exploatarea căilor ferate, acțiunile, cuponurile și obligațiunile emanate de la concesionari, vor fi scutite în Principatele Unite Române de ori-ce drepturi de timbru și de înregistrare, precum și de orice taxe judecătorești în tot timpul concesiunei. Se exceptesă numai casurile în care ar veni a resulta din aceste vre o acțiune judecătorească, fiind atunci supuși concesionarii a achita drepturile de înregistrare, de timbru și altele prevădute de legi.

Art. 18. Căile ferate și pământul ocupat de ele, vor fi scutite de imposite directe în tot timpul concesiunei.

Depedințele lor vor fi scutite de imposit până în termenū de cinci-spre-dece ani, socotiți de la ziua ficsată pentru perfecta săvîrșire și punerea în circulațiune a liniilor concesdate.

Art. 19. La casu de stricăciuni cauzate în lucrările și materialul căilor ferate, prin rebel, revoluțiune, sau turburări, Guvernul va regula și plăti despăgubirile ce vor fi a se acerda concesionarilor.

Art. 20. Guvernul va acorda concesionarilor tot sprijinul și protecțiunea întru construirea și exploatarea căilor ferate.

Art. 21. Statul garantesă concesionarilor, ca venit curat al

antreprinderii, un procent anual de șese și jumătate la sută și o pătrime pentru amortisarea asupra unui capital ficsat de pe acum, pe risicul și pericolul concesionarilor la suma totală de două sute mii franci în moneda franceză, pentru fie-care kilometru ce va cuprinde lungimea liniară a drumului de feră pentru secțiunile I, II, III, IV și V, iar pentru secțiunile VI, VII și VIII, Statul va garan-ta șese și jumătate și o pătrime amortisarea, ca procent anual asupra unui capital ficsat de pe acum pe risicul și pericolul con-cesionarilor la suma totală de 215,000, două sute cinci-spre-dece mii franci, pentru fie-care kilometru ce va cuprinde lungimea linia-ră a drumului de feră, măsurată în lungul unui singur acsă al di-selor drumuri între limitele extreme a fie-cărei din stațiunile ter-minate.

Acastă garanție va intra în lucrare, pentru fie-care secțiune a liniei, de la ziua deschiderii ei, și se va aplica pururea pentru to-talul secțiunilor deschise și date în circulațiunea publică, iar nu pentru fie-care secțiune în deosebit. Ea va înceta cu cinci ani în-înțea termenului ficsat pentru expirarea concesiunii. Concesionarii vor avea facultatea a cere autorisațiunea cuvenită pentru deschide-rea și punerea în exploatațiune a unei părți dintr'o secțiune, fără însă ca să pótă resulta din această dreptul pentru ei, de a cere in-trarea în lucrare a garanției procentului înaintea punerii în circu-lațiune publică a secțiunii întregi; veniturile provenite din esploa-tarea unei părți de secțiunii, nu se vor socoti între veniturile arăta-te la § III din Articolul 22.

În casă de a se deschide o secțiune în cursul unui an, garanția procentelor pentru acea secțiune se va calcula în propor-țiune cu timpul petrecut de la ziua deschiderii acestei secțiunii, pi-nă la împlinirea anului acelaia, cuprindându-se și ultima zi a a-celui an.

Când, în virtutea acestei clauze, concesionarii ar avea dreptul, din cauza neajungerei venitului căilor ferate, de a reclama plata par-țială sau integrală a anuităței garantate, Guvernul va efectua a-castă plată în monetă de aur sau argint pînă într'un termen de trei luni, începătoru de la publicarea socotelilor exploatațiunii a-probate de Comisarul Guvernului.

Aceste socotele se vor încheia în fie-care an; verificarea și aprobarea lor de către Comisarul Guvernului se va face în ter-menă de o lună dupe expirarea fie-cărui an.

La casă de neverificare sau de neaprobare a socotelilor, în termenul sus arătat, Statul va răspunde complementul procentului garantat, dupe cum va resulta din socotelile prezentate, rezervân-duși pururea dreptul de a notifica concesionarilor reclamațiunile sale, dacă va avea loc această, și a cere de la ei, pînă la expirarea unui al doilea termenă de trei luni, rectificarea greșalelor recunoscute.

Sumele ce Guvernul va plăti concesionarilor, în virtutea a-cestei garanții, vor fi considerate ca avansuri, pe care concesionarii vor fi datorți a le înapoiea Statului împreună cu procentul lor d

cinci la sută pe an, îndată ce venitul anual al căilor ferate va trece peste anuitatea garantată de șese și trei pătrimi la sută, ori în ce an s'ar înfățișa un asemenea venit, și înainte d'a se preleva ori ce excedent în folosul întreprinderii.

Dacă la expirarea concesiunii, concesionarii ar rămânea datori către Stat din sumele avansate de acesta în virtutea garanției de mai sus, Statul se va despăgubi prin scădere din suma ce va datorii concesionarilor pentru cumpărarea materialului de exploatare dacă va avea loc acesta, conform celor stipulate prin Articolul 25.

Art. 22. Un regulament de administrațiune publică, conformu cu cele statornicite în această materie în celelalte Staturi europene, va determina formele după care concesionarii vor fi datori a justifica în privirea Statului și sub controlul administrațiunii superioare despre cheltuelile de întreținere și exploatare, precum și despre veniturile căilor ferate.

§. I. În cheltuelile anuale de întreținere și exploatare se vor cuprinde:

a). Tote cheltuelile ce concesionarii vor face pentru reparațiunile ordinare și estra-ordinare și pentru întreținerea căilor ferate.

b). Cheltuelile de exploatare, de administrarea și de privegherea căilor ferate.

c). Cheltuelile de întreținere și exploatare a proprietăților nemiscătoare, dobândite de concesionarii pentru serviciul căilor ferate și ne întrebuințate întru această pină la vindare sau la înapoarea lor către proprietarii primitivi, conform dispozițiunilor ce se vor cuprinde în legea de esp. opriare pentru cauză de utilitate publică.

§. II. Nu se vor cuprinde în cheltuelile anuale de întreținere și esp. otare, acele care n'ar servi d'a dreptul întru esp. otarea căilor ferate.

În nici un casu cheltuelile de întreținere și exploatațiune, citate în §. de mai sus, nu vor putea trece peste patru-deci și cinci la sută din venitul brut.

§. III. În veniturile anuale se vor cuprinde toate veniturile ordinare și estraordinare priimate de concesionarii și provenite din exploatarea căilor ferate și a dependențelor lor arătate la aliniatul al doilea din Art. 25 de mai jos, și din exploatarea proprietăților nemiscătoare, neintrebuințate în serviciul drumului ferat, pină la vindare sau înapoarea lor către proprietarii primitivi.

Art. 23. La ori-ce epocă, după expirarea unui termen de cinci ani, de la data mai sus ficsată pentru perfecta sêvrșire a liniilor concedate, dacă în cinci ani consecutivi Statul ar fi nevoit a plăti vre o sumă pentru complectarea procentului ce a garantat și dacă ar avea locu dea presupune că acest fact rezultă din o rea administrare a intereselor întreprinderii, Ministerul Lucrărilor Publice va avea dreptul de a cita pe concesionarii, sau pe societatea ce l'va înlocui, înaintea jurisdicțiunii arătate la Articolul 34 de mai jos.

Dacă factul relei administrării se va dovedi definitiv înaintea acei jurisdicțiunii, după o cercetare de espertă ordonată de ea, Mi-

nisteriul va putea cere atunri de a lua asupra'si, în numele Statului, administrarea și direcțiunea drumului pe conta concesionarilor și sub controlul lor, fără prejudiciul dreptului acestora de a li se plăti procentul garantat.

Indată ce căile ferate, administrate de către Stat, vor ajunge a produce din nou, în timpu de un anu, procentul garantat de șese și trei pătrimi pe anu, concesionarii vor reintra în stăpînirea administrațiunei și a direcțiunei căilor ferate.

La tot casul, Guvernul nu va putea lua asupra'si administrațiunea și direcțiunea drumurilor ferate, de cât în urmarea unei anume autorisațiunii a Puterei legislative.

Art. 24. Dănuirea acestei concesiuni va fi de nouă-deci ani, socotiți de la termenul prescrișu pentru săvirșirea întregii linii și a ramurilor concesdate.

Art. 25. La epoca ficsată pentru espirarea concesiunei și prin singurul fact al acestei espirărei, Statul va înlocui pe concesionari în proprietatea pământurilor și a lucrărilor ce constituie căile ferate și dependentele lor, și va intra îndată în stăpînirea căilor concesdate a tutulor dependențelor și a tutulor veniturilor lor.

Concesionarii vor fi datorii a trăda în bună stare de întreținere căile ferate, lucrările și dependentele lor, precum garele, locurile de încărcare și de descărcare, stațiunile cu toate dependențele lor, biurourile, casele de cantonieri și păzitori, mașinele ficse și în genere toate obiectele nemișcătore ce n'ar avea specială și deosebită destinație numai pentru serviciul transporturilor.

În cei dupe urmă cinci ani ce vor preceda termenul concesiunei, Guvernul va avea dreptul de a implini veniturile drumului ferat, și de a le întrebuința întru restabilirea în bună stare a drumului și a tutulor dependențelor lui, dacă concesionarii nu ar lua toate măsurile pentru întreaga și desăvirșita îndeplinire a acestei îndatoriri.

Cât pentru lucrurile mișcătore, precum mașini, locomotive, vagoane, trăsuri de tot felul, cară, materiale, combustibile și aprovisionari de tot felul, și obiecte mișcătore necuprinse în enumerațiunea de mai sus, acestea rămân proprietatea concesionarilor, și concesionarii vor avea dreptul de a cere ca Statul să le ia cu un prețu ce se va hotări prin esperți; asemenea și Statul va avea dreptul de a cere ca concesionarii să 'i le dea cu un asemenea prețu.

Statul, însă, nu va fi obligat a lua mai multe aprovisionari de cât acele necesarii căilor ferate pe un timp de șese luni.

Concesionarii vor rămânea proprietari ai construcțiunelor speciale, precum cuptore de coke, vîrsători, fabrici de mașini și alte, stabilimente ce le ar fi înființat, și care n'ar fi considerate ca făcînd parte din dependențele căilor ferate, precum și ale proprietăților și ale materialului destinată către serviciul de transporturi accesoriu drumului ferat.

Art. 26. Concesionarii vor fi supuși prescripțiunilor legiuierei asupra căilor ferate, precum și tutulor legilor, regulamentelor și in-

strucțiunilor administrative ce în viitor se vor face asupra căilor ferate, intru cât acestea n'ar fi contrarii legii de față și caetului de însărcinări.

Guvernul va prezenta încuviințării Puterii legislative, la timpul cuvenit, proiectul de lege asupra esproprierii pentru cauză de utilitate publică.

Guvernul va prezenta asemenea, la timpul cuvenit, proiectul de lege asupra regimului apelor, precum și proiecte pentru toate legile ce se vor socoti trebuitoare spre a încheiașui lucrarea căii ferate și executarea transacțiunilor și a regulamentelor întreprinderii, nu mai puțin și cele necesarii pentru a încheiașui siguranța, drepturile și interesele publicului și ale Statului.

Regulamentele și instrucțiunile administrative pentru aplicarea acestor legi, se vor întocmi și promulga în timpul cel mai scurt putincios.

Art. 27. Secsiunile formând resoul concedat, vor fi construite pentru o singură cale, însă podurile și podiscele vor fi construite pentru două căi.

Terazementele în genere vor fi executate pentru o singură cale, afară de terazementele a demi-cote care vor fi executate pentru două căi. Railurile vor fi puse pentru o cale numai stabilindu-se dupe trebuința serviciului numărul trebuitor de gare d'evitament.

Concesionarii vor fi datorii a întreține pururea în stare bună de conservare în tot timpul concesiunii toate căile ferate ce le sunt concesdate, în mod ca circulația să fie pururea înlesnicioasă și sigură și vor pune mijlocele lor de esplotare în stare de a răspunde la toate nevoile circulației publice.

Art. 28. Statul va avea pururea dreptul de a verifica starea căilor ferate și dependențelor lor, prin unul sau mai mulți comisarii orinduiți de administrațiune.

Guvernul va regula, prin înțelegere cu concesionarii, eserciul dreptului de priveghere a Statului asupra căilor ferate.

Cheltuielile ce Statul va face pentru survegherea, verificarea și primirea lucrărilor, pentru controlul și poliția drumurilor ferate, pentru lefile și alte cheltueli ale inspectorilor, comisariilor și ale agenților subordonați lor, într'un cuvânt, toate cheltuielile ce ar putea resulta pentru Stat din stipulațiunile legii de față și a caetului de însărcinări, se vor socoti acoperite prin plata ce concesionarii vor efectua în fie-care an la tesaurul public unei sume de optzeci franci, pentru fie-care chilometru ce va cuprinde lungimea liniară drumului de fer ce se va găsi esplotat, sau în cursu de esecutare de către concesionari.

Concesionarii nu vor putea fi supuși, nici într'un cas, la vre o plată covârșitoare peste suma sus arătată.

Art. 29. Societatea va fi cu totul independentă de guvern în ceea ce privește modul de organizare a serviciului, administrațiunea interioară, operațiunile ei financiare și comerciale, chestiunile tehnice și relațiunile cu împiegații ei, fără prejudețul însă a clause-

lor și condițiunilor stipulate în legea de față, și în caetul de însărcinări.

Art. 30. Căile ferate ce fac obiectul concesiunii de față, fiind considerate ca proprietate publică, nu pot fi supuse, sub nici un cuvânt, esproprierei silnice sau sequestrului în favorul creditorilor, sub oric-*ce* titlu, a persoanelor sau a societății concesionare; acest privilegiu se întinde la toate lucrurile mișcătore și nemișcătore atârinate de căile ferate și de exploatațiunea lor; în consecință, la casu de reclamațiune asupra concesionarilor, numai vetul căii ferate pôte fi supus la un sequestru întru cât ar prisosi peste sumele necesarii pentru serviciul și întreținerea regulată a căilor.

Art. 31. Nici o amendă, sau alte condamnări, în contra întreprinderii sau în contra unuia din agenții ei, nu se va putea pronunția de cât numai de autoritățile competente, conformu legiloru țerei.

Responsabilitatea civilă în contra întreprinderii nu se va putea esersa de cât asupra întregii societăți, considerată ca fiindă colectivă, iar nu personal asupra membrilor societăței, nici asupra administratorilor ei.

Responsabilitatea penală nu se va putea esersa de cât personal asupra făptuitorilor unei crime sau delict, fără a se putea întinde asupra societății sau asupra administratorilor ei, ce nu ar fi luat parte la aceste crime și delict.

Art. 32. Statul nu va putea conceda alte linii de drumuri ferate paralele cu acele ce fac obiectul prezentei concesiunii, sau care ar întruni împreună două puncturi situate pe aceste drumuri, sau care ar deservi aceleași localități, în modu de a face concurență drumurilor concesdate prin legea de față.

Dacă Statul ar proiecta concesiunea unui drumu ferat în condițiunile sus disese, Ministeriul Lucrărilor Publice va informa pe concesionari, cari vor avea dreptul de preferință cu condițiuni egale și vor fi datorii a se pronunția definitiv în termenu de trei luni.

Art. 33. Concesionariu nu se vor putea nici odinioră folosi de vre o jurisdicțiune străină în toate contestațiunile ce s'ar ridica între ei și administrațiunea țerei, în privința acestei concesiuni.

Art. 34. Pentru toate contestațiunile la care ar da locu executarea și interpretarea concesiunii de față și a caetulu de însărcinări, concesionariu sau societatea ce'i va înlocui se vor adresa mai întâi către Ministeriul Lucrărilor Publice, carele va avea dreptul de a lua hotăriri în numele Guvernulu.

La casu de neînțelegere între Ministru și concesionari, contestațiunea se va supune unui Tribunal arbitral compus de doi arbitri, din cari unul alesu de Guvernă și altul de concesionari, fără privire întru acesta la oric-*ce* dispozițiune contrară a legilor.

Partea ce va avea recursu la această hotărire arbitrală, va informa pe cea altă parte despre numirea arbitruului seü, invitându-o a alege și ea un arbitru din partei.

La casu când cea altă parte n'ar responde la această invitare,

plină în termenul de două-deci și una zile, partea care a recursu la arbitragiu va numi pe al doilea arbitru în numele său, încunoscându-l numai pe partea adversă despre acesta.

La casu de neunire în socotințele arbitrilor, părțile vor numi un super-arbitru. Dacă pînă într'un termenul de două-deci și una zile, ele nu s'ar fi putut înțelege asupra acestei numiri, ea se va face de către acei d'ânteu doi arbitri.

Dacă nici arbitrii nu s'ar fi putut înțelege, pînă în termen de dece zile, asupra numirei super-arbitrului, Primul-Președinte al Inaltei Curți de Justiție și de Casațiune va fi super-arbitru de drept.

Ambele părți vor fi datoru a se supune fără apel la unita hotărîre a arbitrilor, sau, la casu de neunire a acestora, la sentința super-arbitrului, carele va fi datoriu a se uni cu una din socotințele emise de arbitri, sau a'și mărgini sentința între limitele acestor socotinți.

Arbitrii și super-arbitrul numit de părți sau de arbitri, vor putea fi pămîntenii sau străini.

Art. 35. Dacă concesionari s'ar găsi împedicați sau opriți de unul din casurile de forța-majoră, prevădute la Art. 7 din legea de față, de a îndeplini îndatoririle ce rezultă din concesiune și din caietul de însărcinări, precum și de a se bucura de drepturile, privilegiile și avantajele stipulate prin ele, timpul cât ar fi fost astfel împedicați sau opriți, se va scădea din calculul periodului fixat prin prezenta concesiune pentru esecutarea acestor îndatoriri.

Art. 36. Concesionari vor putea, cu consimțimîntul Guvernului, să lege această întreprindere, în totul sau în parte prin mijlocul fuziunii, al arendării sau în alt mod. cu alte drumuri ce sunt sau vor putea fi concesiate în Principatele-Unite, sau airea.

Art. 37. La ori ce epocă, dupe expirarea unuia termen de trei-deci ani de la data fixată, pentru perfecta săvîrșire a liniilor concesiate, Statul va avea dreptul de a răscumpăra această concesiune.

Răscumpărarea însă nu se va putea aplica de cât la întreaga linie concedată cu ale ei ramuri și prelungire.

Pentru a se regula precia răscupărării se vor lua veniturile curat anuale primite de concesionari în cei din urmă șapte ani ce vor preceda anul în care s'ar face răscupărarea, se va scădea venitul curat al acelor doi ani mai puțin producători, și cu restul se va statornici venitul curat mijlociu alu fie-cărui din celalți cinci ani.

Acestu venit curat mijlociu, va înfățișa valoarea unei anuități pe care Statul o va datori și o va plăti concesionariilor în fie-care din anii ce ar mai rămănea pînă la expirarea concesiunii.

În totu casul, valoarea acei anuități nu va putea fi mai mică de cât venitul curat al acelu de pe urmă din acei șapte ani, luată ca termenul de comparațiune, nici de câtu procentul garantat de către Stat.

Osebitu de acesta concesionari voru mai priimi, pînă în trei luni dupe rescumperare, plățile la care ar avea drept la expirarea

concesiunei, conformu celoru stipulate prin Art. 25 a legel de fața.

Art. 38. Caietul de însărcinări va fi conformu cu acel adoptatü pentru drumurile de ferü de dincolo de Milcofö, intru cât elü nu va fi contrariü stipulațiunelorü speciale conținute in actul de concesiune.

Art. 39. Concesionariü declarä cä acceptesä stipulațiunile articolului 5 din legea de concesiune a drumului ferat pe valea Siretului, privitoare la linia de la Bräila la Barboși, și cä prin urmare se rezervä dreptul concesionarilorü acelu drumü de a lua asupra D-lorü construcția acelei linii in termenile și sub condițiunile precisate in Art. 5 arätat mai susü.

MINISTERULU DE RESPELU

II

MINISTERULU DE RESBELU.

LEGE

privitoare la instrucțiunea armatei Principatelor-Unite ale României¹⁾.

Art. I. Instrucțiunea, exercițiul și disciplina armatei Principatelor-Unite ale României, precum și formarea Statelor ei maiore, modul administrațiunei și al comptabilității ei vor fi de acum înainte uniforme.

Art. II. Se vor înființa în Bucuresci detașamente model de tôte armele, pentru formarea de instructori ai armatei întregi.

Aceste detașamente vor fi compuse pentru infanterie de un batalion de linie și de o companie de vînători, pentru cavalerie de un escadron, pentru artilerie de o baterie pedestră și de o baterie călare, și pentru geniū de o companie, iar pentru marină se va așeza în Ismail un detașament spre organizarea unei flotile.

Fia-care detașament va fi compus de ostași din ambele Principate în proporțiunea oștirilor ce se recrutésă în fia-care Princi-

¹⁾ Sanctionată prin decretul domnesc cu No. 188, din anul 1860.

pat, urmând a se face și cheltuelile tot în această proporțiune din ambele visterii.

Aceste detașamente vor fi permanente și vor forma un corp a parte; personalul lor sa va schimba treptat, dând armatei instructorii necesarii și înlocuindu'i cu din ostașii care vor fi arătat mai multă aptitudine; iar la soldați se va cere și condițiunea de a fi servit un an.

Art. III. Pentru instruirea și comandarea detașamentelor modele, pentru organizarea statelor maiore, pentru reformarea administrațiunei și a comptabilităței armatei, se vor cere de la guvernul frances oficerii și sub-oficerii după cum urmésă.

A. Pentru detașamentele de infanterie.

1 Comandir de batalion.

1 Căpitan ajutor.

4 Sub-oficerii.

1 Capitan de vinători și doi sub-oficerii tot din aceea armă.

B. Pentru detașamentul de cavalerie.

1 Comandir de escadron.

1 Locoteninte ajutor.

3 Sub-oficerii și

1 Viterinar.

C. Pentru detașamentul de artilerie.

1 Comandir de baterie pedestră și

2 Sub oficerii.

1 Comandir de baterie călare.

2 Sub-oficerii.

1 Pirotechnic

D. Pentru compania de geniū.

1 Oficer de geniū și

4 Sub-oficerii din această armă.

E. Pentru stat maior.

1 Comandir de escadron de statul maior pentru derijarea lucrărilor de geodesie.

1 Căpitan de stat maior cu misiunea specială de a dirige scōla militară, care va fi în Bucuresci una pentru ambele Principate.

F. Pentru intendența militară

1 Sub-intendente pentru administrațiunea și comptabilitatea armatei.

G. Pentru detașamentul de marină.

1 Oficer de marină.

2 Sub-oficerii.

1 Șef de construcțiunea navală

Art. IV. În fiă-care detașament se va numi un comitet compus de cinci oficerii din care comandirii detașamentelor fac parte de drit și presidă acele comitete. Aceste comitete vor modifica și vor redige tōte regulamentele militare necesarii și vor priveghia tipărirea lor.

Asemenea se va urma și pentru administrațiunea și comptabilitatea armatei.

Art. V. Spre a se aduce de'ndată sus arătații oficeri și suboficeri franceși, se deschide guvernului un credit de 400 mii lei din care 200 mii lei din țera Românescū și 200 mii lei din Moldavia.

Art. VI. Tot d'odată se vor trimite cu cheltuiala Statului tineri Români, pentru a studia științele militare în scótele speciale ale Franciei.

Numérul acestor elevi și modul alegerilor vor fi precum urmésă:

a. Opt pentru infanterie și patru pentru cavalerie la scóla de la St. Cyr.

Aceștia se vor alege prin concurs din junei Români civili și militari care nu vor fi trecuți vîrsta de 18 ani. Militarii însă de la acei care până la acéstă vîrstă nu vor fi dobândit gradul de oficeri.

Programul concursului va fi acela al admisibilităței junilor în scóla de St. Cyr.

b. Șese pentru geniū la scóla politeinică, cu obligațiune de a trece pe urmă în scóla specială de la Metz.

Programul concursului va fi acel al admisibilității în scóla politeinică, iar cele-l-alte condițiuni vor fi acele coprinse la litera a.

c. Pentru scóla de Stat maior patru sub-locotenenti eșiți din scóla militară, și care se vor lua din cei mai d'ântéiu după lista de clasificare la eșirea lor din scóla.

d. Șese tineri, din care două pentru medicină și patru pentru arta viterinară. Aceștia se vor lua din cei mai d'ântéiu elevi ai scólei militare de hirurgie diū Bucuresci care vor fi terminat studiile lor.

LEGE

pentru 428 grade ostășesci necesarii a se înființa pe efectivul actual al oștirea¹⁾.

Art. I. 106 grade de jos pentru trebuința trenului oștirea înființat închă din anul expirat.

Art. II. 322 grade de jos, care vor forma o companie de meseriași.

Art. III. Suma trebuincioasă pentru susținerea a 106 ómenii ai trenului, precum și pentru acoperirea deficitului ce a rezultat la înființarea furgónelor și chesónelor ei

Pentru 322 grade meseriași, peste iconomia rămasă din îmbrăcăminte servitorilor ofițeresci.	164,123 — 16
Tótă suma lei	519,223 — 19

¹⁾ Sancționată prin decretul domnescu cu No. 105, din anul 1860.

Art. IV. Se deschide ministeriului de război un credit de lei cinci sute nouăsprezece mii, două sute douăzeci și trei, parale nouăsprezece, pentru executarea nemijlocită a dispozițiilor acestei legiuri.

REGULAMENTUL ȘCOLEI MILITARE.

Acestu regulamentu întăritu și promulgatu prin înaltul Decret principal, publicatu în No. 14 alu Monitorului ôstei, se inseră și aci pentru mai multă publicitate. (Monitorul oficial No. 51, 1862).

TITLUL I.

Scopul Școlei.

Art. 1. Școla Militară stabilită în Bucuresci este destinată să formeze oficeri de toate armele.

Art. 2. Cursulă instrucțiunii este de cinci ani.

Art. 3. Numărulă eleviloră trebuie să fie de 70, însă această țifără va fi variabilă, ca pôte să se mărească sau să micșoreze dupe trebuința care se va simți în armată și dupe numărulă presupusulă alu vacanțeloră la epoca eșirei loră din școlă.

Art. 4. Școla militară este supusă regimului militară și formeză o comandă deosebită, sub ordinile Ministeriului de răzbelu.

Art. 5. Din numărul de 70 elevi, 52 suntă întreținuți în școlă, cu cheltuiala părinților loră, iar din cei-1-alti șese suntă bursieri întregi și 12 semi-bursieri ai Statului.

Art. 6. Tacsă pentru fie-care elevu, rămâne ficsată de 18 galbeni pe semestru, care se plătesce înainte. De se va întâmpla, cadin vre o cauză ôre-care vre unu elevu să fiă ștersu din registrele școlei, banii rămână în casa școlei.

Art. 7. Bursele și semi-bursele voră fi acordate de Ministrulă de Răzbelu dupe recomandățiunea consiliiloră de instrucțiune și administrațiune ale școlei aceloră elevi a căroră lipsă de mijlocă se va constata prin acte oficiale dându-se preferința fiiloră de militari. Părinți ai căroră copii voră fi semi-burse, voră plăti pe jumătate tacsă dupe condițiunile coprinse la art. 6.

Art. 8. Pentru cumpărarea instrumenteloră necesarii studiului, precum: compasuri, eșchere, vâpseli, ș. c. l. hârtia de desenă și de scrisu se va plăti de fiă-care elevu fără osebire o dată pentru totu-d'auna la intrarea lui în școlă de 10 galbeni. Aceste instrumente rămână ale elevului la eșirea lui din școlă.

TITLUL II.

Personalulă școlei.

Art. 9. Personalulă școlei se compune:
De Statu-Majorulă, școlăi.

De profesori și amployați și de militari din armată, sub-ofi-
eri și soldați în serviciul scôlei.

1. *Statu-Maiorul Scôlei.*

1. Sub-directorul care e totu de o dată, și Directoru de stu-
diu cu gradul de Maior, sau celu puținu căpitanu.

1. Căpitanu însărcinat cu deosebire cu poliția și disci-
plina și cu totă instrucțiunea militară teoretică și practică.

3. Oficerii subalterni (două de infanterie și unu de cavalerie)
însărcinați cu detașurile serviciului interioru, cu instrucțiunea regu-
lamentară și esercițiulu militaru sub direcțiunea căpitanulu.

2. Oficerii sub-alterni respectivi.

1. „ „ (Locotenent) casieru, oficeru de îm-
brăcăminte și bibliotecaru.

1. Medicu de Batalionu clasa I.

Profesorii.

1. De cursulu religiosu.

1. — limba română

1. — — franceză.

1. — — germană.

1. — Algeb. și Trigonometrie.

1. — Aritmetică și Geometrie.

1. — Istorie.

1. — Geografie.

1. — Istoria Naturală

1. — Desemnă și caligrafie.

1. — Topografie.

1. — Istoria Militară, tactică
și strategia.

1. — Fizica și Himia.

1. — Geometrie Analitică, sta-
tică și geodezie.

1. — Fortificația.

1. — Artilerie.

1. — Arhitectură, poduri și șos
sele.

1. — Administrațiunea Mili-
tară și legislatură.

1. — Hipologie.

1. — Scrimă Gimnastică și na-
tația.

1. — Geometria descriptivă.

Amployați.

1. Preotă

1. Scriitoru.

Militari din armată în serviciulu scôlei.

(Sub-ofițeri și soldați).

3. Adințați sub-ofițeri, sub direcțiunea oficerilor însărcinați
cu amănuntele serviciulu interioru alu instrucțiunii; (2 de infante-
rie și 1 de artilerie).

4. Serjenți din care 1 pentru dormitoru, 1 pentru magazie și
bibliotecă, un ajutoru al ofiterulu de îmbrăcăminte (secretaru alu
casierulu, și 1 care va împlini funcțiunile portarulu scôlei.

23 Soldați din care:

4 „ la refectoriu

3 „ însărcinați cu curățenia sălilor și claselor.

- 3 • • • pentru culniă și aprovizionare.
- 2 • • • lampiști
- 2 • • • la dormitorü.
- 1 • • • la sala de toaletă.
- 1 • • • de ordonanță la cancelariă.
- 1 • • • „ „ „ casierü.
- 2 • • • la spitalü.
- 1 • • • cornistü.
- 1 • • • toboșarü.
- 1 • • • croitorü.
- 1 • • • cismarü.

Servitorü.

1 Bucătarü.

2 Spălătorese.

Art. 10. Catrelele profesorilor titulari, precum și ale repetitorilor, se dau prin concursü, iar daca unii din ofiteri vor fi datü probe de capacitate însemnată, unii ca aceea se pot numi profesori titulari sau respectivi și fără concursü dupe recomandăținea directorului școlei și cu învoierea consiliului de instrucțiune.

Diversele concursuri, atâtü pentru catedrele de profesori, cât și pentru repetitori, se facü înaintea unei comisii numită de Ministru, compusă de ofiteri și profesori de ai școlei, dupe propunerea directorului școlei.

TITLULÜ III.

Consiliulü de instrucțiune.

Art. 11. Un consiliü de instrucțiune este însărcinatü cu amănuntele privitoare la studiul și lucrările elevilor.

Acestü consiliü se compune:

De directorulü școlei președint.

„ „ de studiü și

• trei profesori dintre cari 1 să fie militarü, hotăritü în fiecare anü după rândü la 1-iü Septembrie și numitü de directorü.

Art. 12. Acestü consiliü se adună în seante ordinare la începutul fiă-căria luni. Pöte fi reunitü și în seante estra-ordinare dupe convocarea Directorului, ori cândü va socoti clü de cuviință.

Art. 13. Cei-l-alti profesori, repetitori și oficeri din Statulü-Majorü alü școlei potü fi chemați în consiliü de către directorulü ca să dea öre-care deslușiri; dar aceștia n'au glasü deliberativü, de câtü în casulü prescrișü în articolulü 15 care urmëdă.

Art. 14. Consiliulü de instrucțiune, se ocupă cu revisiunea programelorü și cu instrucțiunea privitoare cursurilor, cu propozițiunile care atingü la schimbările și perfecționările dobândite din esperi-

ență, precum și cu alegerea cărților, cartelor și instrumentelor necesarii lucrării elevilor.

Art. 15. La finitulă fii-căruia semestru, consiliul de instrucțiune formeză o listă de clasificățiune a elevilor din fie care secțiune dupe notele lorū individuale. În casulū acesta, toți profesori suntū chiămați în consiliū cu glasū deliberativū, precum și căpitanulū însărcinatū cu serviciulū interiorū care trebuie să dea note de conduită și instrucțiune militară.

Art. 16. Consiliulū atărește pe repetitoriī cari în cas de trebuință, ajută pe profesorii cursurilorū pentru cari nu suntū repetitori titulari.

Art. 17. Esamenile semestriale, se facū în presința, celū puținū a unū membru din consiliū.

Art. 18. Esamenile secțiunii a 5-a, în urma cărora trebuie să se facă propozițiunile pentru înălțarea elevilor în gradulū de Sub-Locotenentū se facū în presința unū juriū preșidatū de directorulū sau sub-directorulū și ai căruia membri suntū profesorulū cursului și doui din membri consiliului de instrucțiune, care vorū da apoi acelorū elevi care vorū reuși la esamenulū de eșire, unū certificatū conformū modelului anecsatū la litera A, constatându că și au terminatū studiile în școlă militară.

Art. 19. Deliberările consiliului de instrucțiune se trecū într-unū registru care se ține anume pentru acēsta. Unulū din profesori, membru alū consiliului, este însărcinatū de președinte ca să redijedē procesulū verbalū alū fie-căruia seanțe. Fie-care membru sub-scrie deliberațiunea dar nici o deliberațiune nu pōte figura în registru de nu va fi fostū de față celū puținū trei membri în sența.

Art. 20. Tōte dispozițiunile consiliului relative la serviciulū obicinuitū, se punū îndată în eșecutiune, iar daca unele dintr'insele cerū ore-care schimbări la acēstū reglementū, atuncea acelea nu se pōtă eșecuta de cātū dupe aprobarea Ministrului.

TITLULŪ IV.

Administrațiunea.

Art. 21. Administrațiunea școlēi este incredințată unū consiliū ale cărui atribuțiuni și responsabilitate sunt acelēși cu ale consilierorū de administrațiune din trupe.

Modificațiunile ce cere specialitatea, acēstui stabilimentū suntū determinate prin acēstū regulamentū.

Art. 22. Consiliulū de administrațiune este compusū de 7 membri adică:

De directorulū școlēi, Președinte.

„ „ studiilor.

„ Căpitanulū însărcinatū cu serviciulū interiorū.

„ Doui din ofițeri, amploiați ai Statului Majorū ai școlēi.

„ Unū profesorū sau unū repetitorū și casierū.

Art. 23. Casierul este secretarul alu consiliului și redijă hotărârile cu glasul deliberativu.

Art. 24. În casu de lipsă a directorului scôlei, locul său îl ia directorul de studii; iar lipsa celorl-aiți membri o implinesce cel-l-aiți ofițeri ai scôlei sau profesori.

Art. 25. Ori-ce dispozițiuni de ordonanțe și regulamente relative la administrațiune, la ținerea seanțelor și la deliberațiunile consiliului de administrațiune a corpurilor de trupă sunt aplicabile la acela alu scôlei. Acestu consiliu nu pôte delibera de nu va fi cinci membri de față la seanță.

Art. 26. Consiliulu de administrațiune alu scôlei are trei registre.

1. Unu pentru înscrierea deliberațiunilor;
2. Altulu alu casei socotitu ca registrul controlu pentru a se cunoște venitul și cheltuelile;
3. Unu registru matricul ca controlu pentru personalulu plătitu din fondurile stabilimentului.

Art. 27. Casierulu are două registre:

1. Unu registru jurnalü pentru priimiri și chieltueli;
- Unu registru pentru materialü.

Art. 28. Unu Sub-intendent militarü este însărcinatü cu privighierea administrativă a scólii. Acéstă privighiere este anecsată cu același principiü ca și ale corpurilor de trupe.

Art. 29. În fie-care anü, și îndată ce s'a priimitü însciințarea dată de Ministeriü, de creditulu deschisü prin legea finanțelorü în privința scôlei, consiliul face budgetulu cheltuelilorü personalulu stabilimentului. În casu de cheltueli estraordinare și neprevëdute care cere adăogare de credite, consiliulu face unü budgetü suplementarü.

Art. 30. Cheltuelile scôlei suntü aședate dupe cum urméză:

1-ia secțiune.	{	1. Lefurile profesorilor și ampoiatiilorü.
		2. Plata ómenilor de serviciü.
2-a secțiune.	{	1. Cheltuelile instrucțiunii elevilorü.
		2. Hrana.
		3. Îmbrăcăminte și încălțăminte echipementü și arme.
		4. Încălțitulü și luminatulü.
		5. Infirmeria.
		6. Chieltuiala Cancelariei.
2-a secțiune.	{	7. Manejiu, scrimă și gimnastică.
		8. Cheltueli deosebite și întâmplătoare.
2-a secțiune.	{	Întreținerea stabilimentului.

Art. 31. Clasarea aședată în articolulu precedentü este observată în tóte părțile contabilității (registre și socoteli) astü-felü ca și în budgete și cereri de fonduri.

Art. 32. Budgetele de cheltueli aședate de consiliu în îndouite

compturi sunt verificate de sub-intendentul militar și date de acestă funcționar Ministeriului cu părerea sa.

Art. 33. Îndată ce bugetul s'a priimit de Ministeriu se trimite una din cele două compturi cu aprobarea sa sub-intendentului militar care o ține la sine și dupe care trimite o copie consiliului. Acestă copie se trece îndată în registrul deliberatiunelor.

Art. 34. Sub-intendentul militar este ordonator titular ală creditelor cari se deschid, în numele Ministeriului pentru achitarea cheltuelilor ordinare sau estra-ordinare cari sunt autorizate; și ordonanțiază în numele consiliului sumele necesarii pentru plata cheltuelilor, dupe cererile sale motivate cu titlul de acontă, sau pentru soldă conform dispozițiunilor reglementului de comptabilitate în cea ce privește pe Ministeriul de resbelu.

Art. 35. Fondurile se priimesce cu chitanțele consiliului de administrațiune, se varsă în casă și nu se liberează de câtă dupe găsierea cu cale, ca să se dea dupe măsură și proporțiunea trebuințelor, casierului însărcinat cu săvârșirea plăților.

Consiliul are un livret care servă la inspecțiunea totalului sumelor ce i se dau de Casierul central. Acestă livret se renoesce la fie-care an.

Art. 36. Casierul este responsabil, către consiliul de păstrarea fondurilor ce i se încredințază și de întrebuințarea lor legală, pe care trebuie să le justifice în seantă la fie-care lună într'un fel analogu cu ceea ce este prescris pentru casierii celorlalte corpuri de trupă. Este asemenea responsabil de mobilieru acărui păstrare i se încredințază lui.

Art. 37. La săvârșirea fie-cărui trimestru consiliul de administrațiune întocmesce în întreite comptul cheltuelilor efective; elu adaogă la acestă borderoul particular ală pieselor de cheltueli late celui ce a plătit, conform reglementului de comptabilitate ală departamentului de resbelu și lu presantază în totală sub-intendentului militar ca să se verifice și să se hotărască de dînsul suma totală.

Art. 38. Dupe verificarea și hotărirea socotelilor de cheltueli, sub-intendentul militar dă un compt ministrelui cu hârțile doveditoare de plata banilor; ține unul la dînsul și trimite pe celălaltă consiliului de administrațiune.

Art. 39. Registrele consiliului și ale casierului sunt verificate și constatate de sub-intendentul la încheerea fie-cărui trimestru.

Art. 40. Administrarea în numerari și în materii a casierului este justificată numai prin registrele sale, și obicnuit prin chibsuirea definitivă a intendentului.

Art. 41. În cursul înteiului trimestru ală fie căruia an se face de sub-intendentul militar împreună cu casierul și două membri ai consiliului de administrațiune, un inventariu de mobiliariul stabilimentului cu prețierea și însemnarea causeru ce au contribuit a mări sau a micșora prețul lor.

cesele verbale dupe forma ce se va hotări printr'o instrucțiune specială.

TITLUL VI.

Funcționarii și amployații Școlii.

I. Directorul Școlii.

Art. 49. Directorul școlii este un colonel sau cel puțin un Locot-Colonel, numit de Domn, dupe recomandațiunea Ministrului de Resbelu.

Art. 50. Autoritatea Directorului școlii se întinde preste toate ramurile serviciului, poliția, disciplina instrucțiune și administrațiune a școlii.

Ofițeri și cei-lalți amployați, ai școlii, cu ori-ce titlu aru fi, suntu sub ordinele sale. De dînsul se da toate ordinele generale și particulare, precum și dispozițiunile amănuntelor pentru punerea în lucrare a regulamentului de față, în ceea ce privește serviciul, poliția de disciplină precum și toate cele ce se voru socoti de trebuință din impregiurări neprevădute în acestu reglementu, și pentru cari nu va fi de trebuință ca să se cêră otărirea Ministeriului.

II. Sub-directorul și directorul de Studii.

Art. 51. Sub-directorul care este totu de odatu și directoru de studiu, trebuie să fiă un ofițeru cu gradul de maior, este numit de Domn dupe recomandațiunea Ministrului; și va locui în școlă.

Art. 52. Ca sub-directoru alu școlii, este însărcinat cu priveghierea serviciului din năuntru, a poliției și a disciplinei, precum și a instrucțiunii militare; elu face cunoscutu ordinele directorului și priveghêză esecutarea lor; elu primesce toate raporturile care i se adresêză dupe erarhiă, și face un raportu generalu în fiă-care și pe care lu da directorului.

Elu ia în acelașu timpu ordinele sale pentru cererile de totu felulu, precum și pentru cele-lalte ce se atingu de serviciu.

Este șefu alu cancelariu și respundëtoru împreună cu directorulu școlii de toate hârtiele ce esu dintr'insa, și în lipsă îl ține locul.

Art. 53. Ca directoru de studiu bagă de sêmă ca profesori în cursurile lor să nu se abată din programele otărite; propune consiliului modificațiunile și îmbunătățirile care i se pare mai bune, spre desăvirșirea și grăbirea instrucțiunii elevilor, atătu cele din școlă câtu și cele din afară și stăruiesce ca aceste lucrări să fiă esecutate în orele și chipul arătat în tabloulu întrebuintării timpulu și prin instrucțiune.

Art. 54. Asistă adesea ori la cursuri și ține un registru de notele date de profesori; la sfirșitul fie-căruia semestru. Acestu

registru se prezintă consiliului de studii pentru clasificarea elevilor.

Dar pentru ca directorul școlii să cunoscă totu d'auna chipul cu care elevii își îndeplinesc datoriile lor, directorul studiilor îi dă la sfârșitul fiecăria săptămâni o listă de notele dobândite în cursul săptămânii precum și de pedepsele elevilor.

Art. 55. Directorul studiilor priveghiază că întrebările și esamele să se facă conform regulilor prescrise și profesorii să dea notele lor cu seriozitate și imparțialitate.

Art. 56. La începutul fiecăruia semestru, întocmește un tablou de întrebarea timpului, pe care îl supune la aprobarea consiliului de studii.

În cursul semestrului acestu tablou pôte fi modificat ori de câte ori va face trebuință; dar totu d'auna dupe aprobarea consiliului.

III. Căpitanul.

Art. 57. Căpitanul însărcinat cu serviciul din năuntru și cu instrucția militară, este numit de Ministeriu și ales pe câtu se pôte dintre ofițerii care cunosc serviciul diferitelor arme și mai cu sémă alu infanteriei.

Art. 58. Acestu ofițeru trebuie să locuiască în școlă, are direcția a totu ce privesc serviciul din năuntru alu școlii și instrucției militare.

Art. 59. Elu este șefu directu alu ofițerilor instructori și alu tuturilor sub-ofițerilor și soldaților cari sunt în serviciul școlii.

Elu este însărcinat a comanda totu serviciul zilnic, regulează progresia instrucției militare, conformându-se ordinilor directorului sau ale sub-directorului; trebuie să asiste la diferitele exerciții teoretice și practice, elu ține unu registru de notele cuprindându progresele elevilor; este încă însărcinat de a da note de conduita lor, și pentru acesta ofițerul de zi îi dă socotela de greșalele săvârșite în cursul de 24 ore.

Art. 60. La sfârșitul fiecăruia săptămâni înălățează directorului de studii lista notelor de conduită și a instrucției militare teoretice și practice.

Art. 61. Elu priveghiază îmbrăcăminte elevilor și obiectelor de ori ce natură și se asigură adesea de bună întreținere a lor de buna întrebuintare a efectelor, a hațnelor, a echipamentului și a armelor.

Art. 62. Priveghiază mai cu osebite serviciul ofițerului de zi și trebuie să conducă pe elevi la preumblări militare însoțit, de ofițerul și de ajutorul de zi.

IV. Ofițeri instructori.

Art. 63. Ofițerii instructori sunt numiți de Ministeriu și aleși

dintre ofițerii cari au servit cel puțin trei ani la front și a căror capacitate este cu desăvârșire constatată.

Art. 64. Acești ofițeri trebuie să locuiască în școală.

Art. 65. Ca instructori sunt însărcinați sub direcțiunea căpitanului, și fie-care în sepecialitatea sa cu instrucțiunea militară, teoretică și practică a elevilor dupe programele școlei.

Ei dau socotela în fie-care și căpitanului de conduita și înaintările elevilor, dându-i notele lor dupe fie-care întrebare.

Art. 66. Sunt însărcinați încă, împreună cu cei doi repetitori, cu serviciul interior de 24 ore, în care sunt siliți să nu părăsească localul școlei, stându noțtea în dormitorul elevilor.

Art. 67. Datoriile ofițerilor de și sunt:

1. De a se asigura de curățenia și buna stare de întreținere, de material, de arme, de efectele de îmbrăcăminte ș.c.l. de a revizui elevi dimineața înaintea meditațiunii și înaintea prîndului.

2. De a derigea toate mișcările Elevilor, a-i duce la Biserică, la preumblările militare, la eserciții gimnastice, însoțit de adjutanțul de și.

3. De a priveghea la curățenia din năuntru și afară a școlei, întreținerea regulată a luminatului și încălditudii, strictă observațiune a bunei orîndueli, disciplina și moralitatea nu numai între Elevi, dar încă și între soldați în serviciul școlei.

4. Afară de orele de clase și meditațiune, trebuie să mai stea încă totu dauna în mijlocul Elevilor.

5. Să privegheze ca intrarea Elevilor în clase și meditațiune să se facă la orele prescrise și să stăruiască ca semnalul să se dea prin tobă.

6. Este însărcinat de a visita spitalul și să se asigure că bolnavii se conformă cu esactitate ordonanțelor medicului.

7. În zilele de esire cu câte-va minute mai înainte orei ficsate pentru esire pune la rîndu pe Elevi cari au voe, îi trece în reviste ca să se asigure de curățenia lor, și le controlază biletele de voe. La reintrare face apelul nominal și arată îndată căpitanului pe cei ce au întârziat, ia în aceeași vreme toate biletele de voe.

8. În toate zilele face trei apeluri, unul dupe sculare, unul înainte prîndului și alu treilea înainte culcării, ține note de cei ce lipsesc la apeluri și își dau socotela.

9. Duminicile și în zilele de serbători bagă de seamă ca nici unu Elev să nu iasă din școală fără voe.

10. Pentru toate greșalele ușuri, elu pôte aplica pedepse elevilor în limitele ficsate dupe reglementul de față. În casul de greșeli mari spune Căpitanului care ia ordinele de la autoritatea superiôră.

V Repetitori.

Art. 68. Repetitori sunt numiți de Ministeriu dupe săvârșirea

unui concursu, la care iaă parte numai ofițerii de gradul de Locotenent, cari au servit cel puțin trei ani la front.

Art. 69. Acești ofițeri locuiesc în școală.

Art. 70. Sunt îndatorați să asiste la studiile lecțiilor cari li s'au atribuit de consiliul de instrucțiune, și să explice elevilor părțile cursurilor care nu le vor fi înțeles în timpul lecțiilor profesorilor.

Art. 71. Sunt însărcinați să examineze caetele, pentru buna stare a lor, cât și pentru redacțiune, și să dea pentru această notă, pe care le fac cunoscut pe fie-care săptămână Directorului de studii. Pe fie-care caetă și pe fie-care fole de desen, înscrie data când s'a dat elevilor, și câtă a ținut timpul lucrării, și sub aceste două date ei își pun semnăturile lor. Bagă de seamă ca lucrările date de profesori să fie făcute de fie-care elev în parte, se opun la ori ce amăgire prin care i s'ar da unui elev o notă ce n'ar merita.

Art. 72. Ei viziteză pré desu bibliotecile particulare ale elevilor, și se asigură că să nu se află de câtă vrăjele date de administrațiunea școlei, sau autoritate de directorul de studii, ori ce cărți altele vor fi îndată confiscate.

Art. 73. Trebuie să oprască pe elevi de a nu se ocupa cu alte lucrări de câtă cu cele arătate în tabloulă întrebunțării timpului.

Art. 74. Pentru ori ce abatere ce se atinge de studii sau disciplină, au dreptul să pedepsă pe elevi în limitele ficsate de reglementă.

Daca faptele sunt seriose, atunci face numai de câtă cunoscut Directorului de studii.

Art. 75. Ofițerii repetitori fac serviciul de și ca și Ofițerii instructori și să conformă întocmai datoriilor prescrise pentru această.

VI Casierulă.

Art. 76. Casierulă care e totă odată iconom și bibliotecar, este un Ofițer cu gradul de Locotenent numit de Ministeriul dupe recomandațiunea Directorului Școlei.

Art. 77. Ca Casieră are atribuțiunile și responsabilitatea Casierului din Oștire, cu modifițațiunile arătate în titlul 4, ală acestă reglementă.

Art. 78. Ca iconomă este însărcinată cu tôte amăruntele administrative ale Școlei, hrana Elevilor, îmbrăcămitea, echipementulă, armătura, încălđitulă și luminatulă, obiectele, necesari pentru instrucțiune, încăperea capelei, și cu tôte dependințele Stabilimentulă.

Elă are în ajutoră pentru aceste diferite însărcinări sub-ofițerii și soldații atașati în serviciulă școlei, și care conrespunde cu aceste deosebite atribuțiuni.

Art. 79. La 1-iulă iunie a fie-căruia ană înfăcișeză Directoru-

lui însemnare de toate reparațiunile ce suntu de făcutu și de obiectele ce suntu de complectatu pentru anulul întregu.

La 1 Augustu dupe dispozițiunile, consiliului de administrațiune, face aprovizionarea tuturilor obiectelor necesarii pentru îndestulare. Obiectele pentru administrațiune se cumpără de dînsulu dupe însemnările și modelurile date de directorulu de studii, și apoi le împarte eleviloru dupe trebuință.

Art. 80. Elu îngrijasce de bibliotecă și ține registru de cărțile, cartele și cele-l-alte obiecte ce se află într'insa fiindu răspundătoru de ori-ce obiectu ce s'arū înstrăina, și avēndu dreptu ajutoru unu serjentū din cei atașați în serviciulu scōlei.

VII Mediculū.

Art. 81. Mediculū va avē gradulū de Medicū de batalionū clasa I și se va numi de Ministeriū.

Art. 82. Elu inspecteză în toate țilele la 12 ore stabilimentulū și hrana despre salubritate, rinduesce medicamente pentru bolnavi și rețetile se contra-semneză de Căpitanulū său în lipsa'i de ofițerulū de ții.

Art. 83. Locuința sa trebuie să fie în apropiere de scōlă, și vizitele la casuri de bōle grele să le facă celū puçinū de douē ori pe ții.

Art. 84. Mediculū este datorū să facă cercetare medicală doritorilorū de a intra în scōlă la țilele hotărite pentru acestū sfirșitū și ale da acte de starea sănătății lorū.

Aceste acte vorū fi legalisate de Supra-Mediculū Oștirea sub-rresponsabilitatea sa.

La întimplare cândū elevii eșiți cu voie din scōlă nu vor intra la orele și țilele hotărite în scōlă sub pretext de bōlă, Directorul scōlei va trimite pe medicū din preună c'unū ofițerū să-lū viziteze acasă și să-l facă raportū, se va trimite asemenea mediculū și la profcorulū care arū lipsi mai multū timpū din scōlă și care nu arū fi presintatū direcțiunii unū certificatū din partea unū Medicū amplotiatū alū Statulū.

Art. 85. Osebitū de inspectoria țilnică este datorū să viseteze la începutulū fie-căruia lunī pe elevi și toate gradele militare pentru ca să se incredințeze despre starea lorū sanitară.

Art. 86. La casū de bōle grabnice este datorū să viie îndată ce va fi chematū la ori care din personalulū scōlei care locuesce în scōlă, și la unū casū de bōlă mai seriōsă în sciințeză și pe Supra-Medicū.

VIII. Preotulū

Art. 87. Numirea Preotulū se face de către Ministeriulū Cultelorū dupe cererea Ministeriulū de resbelū.

Art. 88. Preotulū este datorū să facă Sft. Leturgie în capela scōlei în tota duminicile și sērbătorile făcēnd și câte o mică predică de morală religiōsă.

Art. 89. Sāmbătā sērā face paraclisū în dormitorū și la āntēia ții a fie-căruia lunī face sfințenia apei.

Art. 90. Elu spovedesce pe elevi și le implinesce datoriile Sântei religii la termenii hotărîți prin acestu reglementu.

Art. 91. De câte ori funcțiunile sale îl punu în contactu cu elevii, trebuie să le însufe temerea de Dumnezeu și principiu de morală.

Art. 92. Datoriile espuse în articole precedente, le implinesce și către cei-l-alți ómeni ai scólei.

IX. Profesorii.

Art. 93. Profesorii se întărescu de Domnu dupe raportulu Ministeriului da resbelu, basatu pe hotărîrea comisiunii esaminătoare relativă la aspiranții cari au isbititu la concursu.

Art. 94. Ei întocmesce bazele cursului loru la începutulu anului scolasticu, dupe programulu de instrucțiune datu de consiliu pe care apoi le supune la aprobarea lui. Aceste cursuri o dată aprobate trebuiescu urmate cu esactitate, și la casulu cându trebuința aru cere o modificațiune, profesorii suntu datorii să raporteze consiliulu prin mijlocirea Directorului de studii.

Art. 95. Ei suntu considerați de elevi întocmai ca superiorii militari, și trebuie să stăruiască în timpul cursului loru, că toți elevii să stea în linisce la locurile loru, să păzescă tăcerea și să fiă cu atențiune asupra lecțiunii luându note. Elevii cari nu se voru conforma acestorii reguli, se voru insemna, și la casu de nesupunere din partea loru, să se facă cunoscutu îndată ofițerulu de di saú directorulu de studii.

Art. 96. Fie-care profesorú va insemna în condica specială întocmită pentru fie-care cursu, gradulu silinței și alú conduitei eleviloru, elú va face întrebările eleviloru în clasu; însé póte lua la sine acasă tóte lucrările în scrisu, ca să le facă corecțiunea, și va face astú-felú ca să póta da directorulu de studii, pe fie-care săptămână, listă de notele ce voru fi căpétatú, ori prin întrebări saú prin lucrări în scrisu. Aceste note se dau conformu cu scara arătată în titlulu alú 10. Art. 122. Esamencle semestriale se voru face cu severitate și nepărținire.

Art. 97. Profesorii suntu datorii a intra și a eși din clase la orele destinate. Esactitatea lorú este constatată printr'unu registru în care trabue să insesmeze și care e făcutu pentru acésta.

Art. 98. Profesorii suntu supuși autorității directorulu scólei și a directorulu de studii, cari le potú face muștrări asupra abateriloru lorú, daca va găsi de cuviința.

Art. 99. în casu de bóla care aru cere o lipsă mai lungă, profesorii suntu îndatorati a presinta directorulu scólei, cu aprobarea directorulu pe studii, atestată medicalú, sub-semnatú de unú medicú oficialú și recomandarea unú supleantú.

În casu de cerere de voe care aru ține multu timpú va fi datorú asemenea de a recomanda unú supleantú daca n'au supleanți, consiliulu de instrucțiune este în dreptú a numi supleanți, cu con-

dițiunile ce va pute, chiar și daca acesta ară cere totă léfa profesorului.

X. Adjuntați sub-oficeri.

Art. 100. Adjuntați sub-oficeri sunt numiți de Ministru și aleși mai cu sémă dintre sub-oficeri din oscire cel mai apti spre a ajunge la gradul de sub-locotenent. Ei sunt casernați în scólă.

Art. 101. Ei trebuie să dea ajutoru oficerilor în tóte amănuntele serviciului din năuntru și instrucțiunii militare a elevilor.

Art. 102. Ei se schimbă între dinși ca să facă serviciul de 24 ore.

Art. 103. Adjutantul de ți este sub d'a dreptulú ordine ale oficerul de ți, ilú insocește când totă scóla împreună merge la biserică, la preumblări militare ș. c. l. însé cândú numai o parte ese din scólă ca să mérgă să asculte vre unú cursú saú la manejú, ori în altă parte, atunci acéstă parte este condusă numai de adjutantul de ți; oficerul trebuie să stea în scólă pentru privighie-re generală.

Art. 104. Adjutantul de ți trebuie totú d'auma să fiă în midloculú elevilor în vremea recreațiunii, dórme nóptea în dormitoriulú elevilor. În timpulú mănecării sale și ori-ce lipsă, trebuie să se facă în virtutea art. 103, este înlocuitú de adjutantulú care vine dupe dinsulú pentru serviciú.

Art. 105. Este mai cu sémă însărcinatú cu salele de poliție și închisorile; conduce acolo pe elevii pedepsiți, și i scóte dupe împlinirea pedepsei; este responsabilú de neexecutarea celorú prescise de acéstú reglementú, în care se privesce hrana prisionierilor, eșirea lorú, ca să asiste la cursuri, și reintórcerea la închisóre.

Art. 106. În casú de bólă a elevilorú, trebuie să i conducă în infirmerie saú la spitalú, și să bage de sémă că obiectele de îmbrăcăminte, și cărțile duse cu dinși, să li se ia numai de câtú inapoiú daca se póte. Trebuie să privilegieze încă și la păstrarea medicamentelorú, puse în depou la infirmeria scólei, și să îngrijescă ca soldatulú de la infirmerie, să nu dea nimicú, fără autorisațiunea oficerulú de ți, saú a mediculú.

Elú ține registrulú intrării și eșirei, elevilorú din infirmerie.

Art. 107. Adjuntații au dreptulú de respectú și supunere din partea elevilorú, cărora le póte aplica osindele următóre:

• Optú zile de consighiú, saú peloton de osindă, și doué zile în sala de poliție, elevilorú și caporalilorú elevi; patru zile de consighiú sub-oficierilorú elevi.

TITLULÚ VII.

Admisiunea elevilorú.

Art. 108. Toți tinerii Románi, potú fi priimiți prin concursulú de admisiune în scóla militară, daca vorú fi dupe condițiunile a-

rătate în programul care se va publica în fie-care an, cu șese luni înainte d'ilei ficsate pentru concurs. Acelașu program va face cunoscutu numărul candidaților, cari voru puté fi priimiți.

Art. 109. Toți elevii voru fi supuși regimului militar, dar nu voru fi încorporați în ostire, de câtu dupe ce voru intra în a 4-a secțiune. Pentru acestu sfișit, ei suntu îndatorați, a contracta o înrolare voluntară pentru unul din corpurile din ostire, îndată ce au ajunsu la vârsta cerută de legi pentru priimirea în ostire

Art. 110. Școla nu priimesce esterni, de câtu pentru secțiunea 1 și numai pentru acei tineri priimitori, de a se presinta la concursu la sfișitul anului scolasticu. Acești esterni nu potú veni la școlá de câtu numai ca să asiste la lecțiunile profesorilor.

TITLUL VIII.

Măsuri de Ordină.

Art. 111. Părinții cari nu locuesc în Bucuresci seú impregiur, suntu îndatorați a credita Directorului școle unú corespondentú care va fi cu locuința în Bucuresci.

Art. 112. Elevii nu potú eși, de câtu cu puterea unei autorisațiunii scrise de Tatálu, Muma, saú Epitropulú lorú, cari potú asemenea însemna pentru totu d'auna, doué persóne, între care va fi și corespondentulú, ca să viziteze pe elevi.

Art. 113. Visitele nu suntu ertate de câtu Dumineca, de la orele 12—2, și nu potú ține mai multu, de câtu timpulú ficsatú. Visitatori, se potú înscrie, de la orele 11—1.

Art. 114. Nimeni altulú nu se lasă în sala de visită, de câtu persóne însemnate, (cunoscute) în permanență, afară numai daca va avé o imputernicire în scrisu.

Art. 115. Corespondenții potú asemenea ca și părinții, a autorisa pe elevi a profita de eșirele acordate de reglementu.

Art. 116. Ofițerii și funcționarii școlei nu potú fi corespondenți al elevilor, afară numai de voru fi rude.

Art. 117. Nici unú Ofițeru saú funcționarú, nu póte chiáma la dinsulú elevi, de câtu în diúa de eșire legală. Nu trebuie să chiáme în curte, saú în sala de visită, precum și părinții, de câtu numai unú elevú, în dilege și orele destinate.

Ofițerulú de serviciu asistă în sala de visită și, veghează la esecuțiunea reglementulu.

Elevii potú fi visitați în infirmerie de Părinții saú corespondenți, cu voia Directorului școlei.

Elevii pedepsiți (în sala de Poliție nu potú fi chiámați în sala de visită.

TITLULŪ IX.

Impărțirea Elevilor, și ocupațiunile lor.

I. Impărțire.

Art. 118. Elevii sunt împărțiți în 5 secțiuni, corespundându fie-care la unul din cinci ani de studiu.

Învățătura și instrucțiunea militară, se face despărțită în fie-care din aceste secțiuni.

Cându e trebuință de a se face manevre împreună, elevii sunt împărțiți ast-feliu, în câtu să se pôtă esecuta școla de pluton, și cea de batalion.

II. Ocupațiunea elevilor.

Art. 119. În tôte zilele afară de Dumineci și zile de Sărbători, dece ore sunt consacrate pentru lecțiuni, meditațiuni, și exerciții militare, în felul arătat în tabloul întrebuintării timpului.

Art. 120. Cursurile se împart în două semestre: I semestrul, începe la 1 septembrie, și ține până la 23 decembrie; II semestrul începe de la 23 decembrie, și ține până la 1 Iuliu.

În cursul lunei lui Iuniu, se face esamenele semestrului alu II-lea, și în luna lui Iuliu, vacanțele sau lucrările asupra pământului.

Art. 121. Elevii urmază cursurile următoare, adică :

- Cursul religiosu.
- Limba Română.
- „ Francesă.
- „ Germană.
- Armetica și Geometria.
- Algebra și Trigonometria.
- Istoria.
- Geografia.
- Istoria Naturală.
- Geometria descriptivă.
- Topografia.
- Geodesia.
- Arta și Istoria militară.
- Fisica.
- Chimia.
- Geometria Analitică.
- Statica.
- Fortificațiuni.
- Artileria.
- Administrațiunea Militară și legislațiunea.
- Arhitectura.
- Poduri și șosele.
- Mitologia.

- Desemnă și caligrafie
- Teorie, de Infanterie, cavalerie și artilerie, evoluție de linie (de infanterie).
- Eserciții militare.
- Scrima, gimnastica și natația.

Orele pentru fie-care din aceste cursuri sau eserciții în fie-care clasă sunt fixate în tabloulul întrebuintării timpului.

Ridicările de planuri, și alte excepțiuni pe pământ, sunt determinate de directorul școlii, dupe propunerea directorului de studii.

TITLUL X.

Esamele și Clasificațunea.

Art. 122. Clasificațunea elevilor la intrarea lor în școlă, se face dupe ordinul meritului rezultat, la examenul de admisiune.

Art. 123. La sfârșitul fie-cărui semestru, Profesorii fac esamele orale, în prezența măcar a unui Membru al Consiliului de Instrucțiune.

Potă asemenea să dea compozițiuni scrise care se va face în clasă înainte lor, și într-ună timp determinat. Pentru această lucrare nu este ertat elevilor să facă vre-o viclenie, ori să se consulte sau să se ajute între dînși; căci ori ce abatere va avea înființă, asupra notelor. Ori ce desemnă călcat, ori ce compozițiune scrisă, recunoscută ca copiată va avea nota zero.

Tote lucrările li să ia la cespirarea timpului fixat, și se va ține socotela în note, de acelea care nu vor fi terminate.

Art. 124. Esaminătorii se conformă cu rigurozitate pentru notele lor cu clasa următoare de apretiere, adică:

De la	0.	—	la	4.	rău.
"	5.	—	—	9.	mediocr.
"	10.	—	—	13.	binișor.
"	14.	—	—	18.	bine.
"	18.	—	—	20.	prea bine.

Spre a aședa o distanță între diferitele cursuri și ale da în clasificațunea o influință proporționată cu importanța lor, s'a adoptat coificenți pe bazele următoare:

Matematice și științe militare cu.....	6.
Istoria, Geografia, Fisica, Himia, Istoria Natur.....	5.
Limbele.....	4.
Cursul Religios și Mitologia.....	3.
Desemnă Topografică.....	2.
Desemnă de figură, peisage și caligrafă.....	1.

Acestă tablou, se va completa pentru toate părțile care lipsesc și mai virtos pentru partea militară printr'o otărire specială a consiliului de studii.

Art. 125. Clasificațunea rezultându din împreunarea notelor

dobindite, elevii la examenele semestriale se face de consiliul de instrucțiune.

Acastă clasificatiune servă în vigóre pe semestrul următor fie în aceeași secțiune, fie în cele următore.

Art. 126. Resultatele examenelor semestriale și anuale se fac cunoscute Ministeriului prin directorul scólei.

Art. 127. Ca să pótă unú elevú trece dintr'o secțiune la alta superióră trebuie ca numérul punctelor dobindite de dinsulú în tóte examenele anuale să fie celú puținú de o potrivă cu jumétate macesimulú adăogátú cu 20.

Elevulú care nu va dobíndi acéstá țifrá minimum se va isgoni din scólá.

Se póte îngádú unú elevú să reincepá cursulú, dacă vre o întimplare neprevédutá, sau bóla, l'a ópritú, multú timpú să urmeze cursurile dar astá favóre chiar, în împrejurările cele mai favorabile, are limitele sale. Nimini nu póte renoi unú cursú mai multú de câtú o datá, și nimini nu póte în timpulú șederii sale în scólá să repeteze mai multú de doué cursuri.

Repetenții vorú fi clasați între ei, iar nu cu accia cari intrá în secțiune. Clasificatiunea se face dupe examene semestriale.

Art. 128. Elevii isgoniți din scólá, dupe săvirsirea examenului se reintorcú în familiile lorú, dacă suntú din cele d'ántéiu trei secțiuni, dacă suntú din a patra, se trimitú ca soldați în óștire, însé dacă conduita le a fostú buná, și dacă aú datú dovedí de aptitudine militară; directorul scólei fi póte recomanda Ministeriului ca să intre într'unú registru cu gradulú de caporalú.

Art. 129. Pentru secțiunea V, clasificatiunea de esire se deosebese de aceea a celorlú lalte patru d'ántéiu.

Se va combina notele celui din urmă examenú semestrialú cu cele dobindite la examenele sfirsitului de anú, în proporțiunea de $\frac{1}{3}$ pentru notele semestriale; și de $\frac{2}{3}$ pentru cele de sfirsitú de anú.

Apoi conduita celorlú din urmă doi ani, intrá în liniá pentru clasificatiunea cu coeficientulú 2.

Nu se va propune pentru gradulú de sub-locotenentú de câtú numai elevii care vorú avea unú numérú de puncte de o potrivă cu jumátatea macesimulú adăogátú de 20.

Toți accia cari nu vorú fi dobínditú acestú minimum se vorú trimite în óștire, ca soldați dacă aú avutú purtare uritá ca caporalú sau sub-óșicerú, dacă purtarea le aú fostú mai multú sau mai puținú multámítóre, și dacă totú de o datá vorú fi datú probe de aptitudine militară. Directorul scólei adresézá pentru acéstá o cerere specialá Ministrului.

Art. 130. Toți elevii cari esú din scólá cu gradulú de sub-locotenentú, priimescú de la Consiliulú de instrucțiune unú atestatú conformú modelului litera A.

Art. 131. Dacă pentru unú motivú óre-care, unú elevú va lipsi tocmai în timpulú examenului, póte cere a se examina în parte celú multú piná la deschiderea cursurilorú, dacă se aflá în una din

cele patru secțiuni d'ânteiu. Elu va fi clasificatü între cei-l-alți elevi după notele ce va dobîndi.

Iar daca va fi din secțiunea V, atunci pôte fi obiectul dispozițiunilor particulare ale Ministeriului, dupe propunerea directorului școlei.

TITLUL XI.

Locuința și îmbrăcămintea.

Art. 132. Elevii suntu casernați în școlă militară.

Art. 133. Nu le este ertatü a servi în școlă cu servitori particulari.

Art. 134. Ei suntu responsabili de materialulü de casernare care le este încredințatü; nu le este ertatü a lü denatura saü a lü strica, și de a întrebuița obiectele la altü-ceva de câtü la cea pentru care le suntu date:

Ori-ce stricăciune a acestui materialü, provenită din greșala unui elevü va fi pe séma lui.

Art. 135. Îmbrăcămintea elevilorü este ficsată printr'unü regulamentü particularü tôte obiectele de îmbrăcăminte a micului echipementü, rufele, încălțăminte. ș. c. l. se vorü face prin îngrijirea consiliului de administrațiune care ia pentru acestü stirsitü, dispozițiunile ce i se vorü părea mai avantagiöse în interesulü școlei și alü casei și va putea face tocmeli pentru cumpărarea obiectelorü și confecțiunea lorü.

Art. 136. Obiectele marelui echipementü și armătura se vorü da de magazinele generale ale Statului cu chitanța consiliului de administrațiune.

Art. 137. Ori ce obiectü perdutü de unü elevü saü stricatü înaintea termenului, din greșala sa se va pune la locü cu cheltuiala lui.

Art. 138. Nu este ertatü elevilorü nici chiar cândü suntu afară din școlă să pôrte altü ceva de câtü ceea ce li s'au datü de administrațiune.

Art. 139. Joia și Duminica se vorü schimba rufele de primnitü ale Elevilorü precum și acelea ale mesei; cearșafurile se vorü schimba la fie care 15 zile vara și la 20 iarna.

Oficerulü de di va priveghea la esecutiunea acestei prescripțiuni.

TITLUL XII.

Disciplina, poliția din intru și din afară.

1. Disciplina în genere.

Art. 140. Elevii suntu sub privighierea d'a dreptulü a oficerilorü statului majorü alü școlei, a adjutanțilorü s. c. l. în timpulü

eserciurilor militare, alu mănării, alu recreațiuniloru, alu pre-
umblăriloru, alu oficiulu divinu, precum și in timpulu nopții.

In timpulu cursuriloru și alu studiiloru suntu puși sub pri-
veghierea directorulu de studii, a profesoriloru a repetitoriloru a
ofițerulu și adjutantulu de di.

Art. 141. Regimulu militarü, căruia suntu supuși elevii cere
ca ori ce superiorü să găsescă in supuși sei o supunere desăvirșită,
ca tôte ordinile să fie executate cu punctualitate, fără observațiune,
fără împotrivire și fără murmură. Autoritatea care le dă, este des-
pre acēsta responsabilă; reclamațiunea nu e ertată de cătū aceleia
care s'a supusu.

Art. 142. Ori-ce încercare care va avea de scopü se provó-
ce din partea eleviloru, o unire, o deliberațiune, o urmare de mai
mulți inși, este cu totulü oprită.

Art. 143. Este asemenea opritü eleviloru de a introduce saü
a împărți circulare jurnale saü scrieri periodice, broșuri cărți saü
desenuri, afară de cele ce suntu autorizate de Direcțiunea studiiloru.

Ori ce abatere din dispozițiunile mai susü dise trage dupe
sine o pedépsă aspră, și póte motiva isgonirea din școlă.

Art. 144. Ori ce semnü de aprobațiune saü desaprobațiune ori
ce neorinduélă, ori-ce necuviință in sala cursuriloru saü alte locuri
suntü infrinate printr'o pedépsă fórte aspră.

Elevii trebuie să se abțină, in ori-care locü va fi, de ori ce dis-
cuțiuni, de ori ce discursü, de ori ce actü care arü fi de natură a
turbura buna orinduélă saü liniștea din năuntrułu școlei.

Art. 145. Nicü unü elevü nu póte intra, fără voie, intr'unü
locü păstratü specialü unei secțiuni din care elü nu face parte.

Art. 146. Elevulu nu se póte servi cu nicü unü agentü subal-
ternü alü stabilimentulu, ca să i facă vre unü comisionü. Ori-ce
abatere la astă oprire, afară de pedépsa ce se face elevulu, pune
și pe agentü in casulu de a fi depărtatü din școlă.

Este asemenea opritü ecsterniloru de a se însărcina cu vre
unü comisionü pentru elevi, și de a introduce in școlă obiecte cari
suntü oprite. Esternulu care va face contra acestei reguli i se va
ridica voia de a mai urma cursurile.

Art. 147. Înăuntru precum și afară din școlă, elevii trebuie să
salute pe profesori, repețitori și pe cei-l-alți funcționari ai stabili-
mentulu, precum ofițeri și sub-ofițeri cari suntü amploiași, trebuie
asemenea să salute pe totü militarulu gradatü străinü școlei, ur-
mându celorü prescise de ordonanțe pentru serviciulu din năuntru
alü trupelorü de infanteriă și cavaleriă.

Art. 148. Este ertatü eleviloru de a purta mustață și muscă.

Art. 149. Elevii care esü suntü totü-d'auna in ținută; le este
cu totulü opritü de a purta alte semne distinctive de cătū acelea
care li s'aü datü de administrațiune.

Elevii afară din școlă, aü asupra lorü biletulu de voie care
li s'aü datü; trebuie să 'lu arate ori de câte ori va fi cerutü de au-
toritatea competentă. Ilü face cunoscutü autorității militare care

comandă în locurile unde ei se ducă, cându stau acolo mai multă de două zile.

Elevii nu esă din ocolulă ce li s'au hotărîtă, de câtă numai cu ordinulă directorulă școlăi, sau ală sub-directorulă; ei suntă totă d'aua însoții de ună adjutoră.

Art. 150. Cândă funcționarii atașați pe lingă stabilimentulă aă trebuință a chiema din elevi în biurourile loră, o cere prin raportulă; daca nu l'au putută face, se adresază la sub-directorulă, sau în lipsă-lă la ofișerulă de di motivându-și cererile loră.

Art. 151. Tote cererile și reclamațiunile din partea eleviloră trebuie să viiă la directorulă școlăi, prin calea ierarșică, și suntă însemnate în raportulă.

Ună elevă care ară crede că are motive drepte de a reclama oră în contra unui ordină, sau în contra unei pedepse pôte dar numai dupe ce s'a supusă, să-și adreseze reclamațiunea către funcționarulă d'a dreptulă superioră, aceluia care a dată ordinelă sau a pronunțată pedepsa. Într'ună casă neprevăduță, ună elevă pôte să ceră a fi audiută de sub-directorulă sau chiară de directorulă școlăi.

Oră-ce reclamațiune făcută în termenii necuviincioși, sau fără motive valabile, aduce o nouă pedepsă.

Art. 152. Este cu totulă oprită eleviloră de a fuma.

II. Poliția din năuntru.

Art. 153. Scularea și culcarea eleviloră se face la orele ficșate în tabloulă întrebunțării timpului, prin semnulă bătăi de tobă.

După o jumătate oră de toaletă, elevii puindu-se la rândulă se inspectază de Ofișerulă de di care face apelulă prin serjentulă majoră, și după rugăciune se duce după orânduělă în salele de studiū.

Art. 154. Tote ocupațiunile eleviloră, intrarea și eșirea din clase, dejunulă, prânzulă, ș. c. l. suntă asemenea anunțate prin bătăi de tobă.

Art. 155. Ofișerulă Statului-Majoră ală școlăi și adjutanții suntă mai cu osebire însărcinați, cu totă ceea ce privește poliția din intru. Dară, afară de acēsta, suntă p'ntre elevii sub-ofișeri și caporali, care trebuie să aibă ore-care priveghiere asupra camarășilor loră. O instrucțiune specială a directorulă școlăi ficșază atribuțiunile acestoră elevi gradați, fie relativă la poliția din intru, fie relativă la poliția cursuriloră și a saleloră de studiū.

Art. 156. Nu este ertată eleviloră de a purta ceasornice, și de a avea banț asupra-le în timpulă șederei loră în școlă.

III. Poliția în Salele de studiū.

Art. 157. Cândă toboșarulă a dată semnalulă pentru inceputulă unui studiū, sau unui clasă, elevii trebuie să intre în săli în bună orânduělă, și să se așede în liniște pe la locurile loră.

În timpul claselor, ei trebuie să urmeze cu atenție lecțiile profesorilor și să ia note.

În timpul studiilor, nu se ocupă de cât de felul lucrului arătat în tabloul întrebării timpului.

Le este oprit, să mănânce sau să bea în sală, să se ocupe cu corespondențe particulare, să citească alte cărți de cât cele relative la studiul determinat.

Studii numite libere, vor fi rezervate odată pe fiecare săptămână, în timpul acestor studii elevii se pot ocupa cu corespondențele lor particulare, și în felul lucrului ce le vor veni mai bine.

Art. 158. De se va întâmpla ca un elev să aibă nevoie să se ducă din clasă afară din studii, cere voie profesorului dacă este în timpul unui clasă sau superiorului de față, o cere repetitorului sau superiorului de față dacă este în timpul unui studiu. Această voie poate asemenea a fi acordată de elevul șefului clasei, însă numai în lipsa a oricărui superior.

Art. 159. Incetarea unei ocupații nu se poate face de cât după ce toboșarul a dat semnalul acestei încetări.

Art. 160. Orice lucrare a unui elev fie temă, ori redacție sau desen, trebuie să fie făcută de el însuși, conform programului dat după instrucțiuni și după model, și o însemnează îndată după ce a terminat-o. Nu poate nimenea să lucreze afară din sală la desene sau epure, de cât cu voia Directorului de studii.

Art. 161. Dacă s'a dovedit că un desen a fost călcat, sau dacă două redacții se arată cu aceeași conformitate ast-felii în cât să fie demonstrat că au fost copiate una după alta, ele se rup și elevii au nota 0, și sunt supuși încă la o pedepsă disciplinară, fiesată de Directorul de studii.

Art. 162. Tote caetele de note, buioane și alte note trebuiesc scrise cu cernă.

IV. Poliția afară din Școlă, la exerciții în timpul ășirii și vacanței.

Art. 163. Tote Duminicile în care nu esă elevii, totă școlă va face dacă va erta timpul, eseriții de tot felul în câmp sau simple preumblări militare, la locurile și după dispozițiile determinate de Director. În aceste eseriții și preumblări, elevii merg în rând și observându o orânduă militară, sub priveghierea șefului sau șefilor însemnați.

Art. 164. În timpul ășirilor și vacanțelor nu le este ertat de a merge în locuri publice, în cafenele, cofetării ș. c. l.

Nu poate să mergă la teatru de cât în vacanță.

Nu poate să se preumbe pe ulițe călare, de cât numai conformându-se regulelor arătate pentru sub-ofițeri din armie.

Nu poate să umble în birje de cât numai cu părinții lor.

Nu trebuie să se amestece în adunările după ulițe și se supună

îndată ordinilor ori căruî ofițeru, fără a face cea mai mică observațiune.

V. Casă de bolă.

Art. 165. Ori ce elevu bolnavu trebuie să se presinte ofițerului de zi, ca să intre în infirmeria școlei dacă bolă e ușure; în spitalul militaru dacă este grea.

Elu este supusu visitei doctorului care se pronunță asupra destinațiunei ce'i dă.

Art. 166. La infirmeriă ca și la spitalu, trebuie să se conforme prescripțiunilor medicului; nici o ocupațiune nu este ertată de câtu cu aprobarea medicului.

Art. 167. Elevii bolnavi potu fi ceruți de părinții lor ca să'i îngrijescă la dânsii cu aprobarea doctorului școlei, însă aprobarea nu va fi acordată în casu de bolă contagiôsă.

Art. 168. Ori ce elevu va cădea bolnavu în timpul eșirei, sau în timpul vacanțiilor și care nu pôte reintra în școlă la expirarea voiei ce i s'a datu, este îndatoratu a trimite direcțiunii unu atestatü însemnatü de unu medicu alü oștîrei, și constatându necesitatea în care s'a găsitü, de a rămănea la părinții sêi.

Art. 169. Elevulü care pentru causă de bolă, este înapoiatu cu cursurile sau desemnurile sale, trebuie să se ajungă în timpul dîileloru de eșire și congedü.

VI. Datoriile crescinesci

Art. 170. Se va păđi cu cea mai mare severitate, nu numai din partea elevilor, dar și chiarü din a funcționarilor atașați în serviciulü școlei datoriile Sf. religiuni.

Art. 171. Elevii vorü păđi tôte posturile prescrise de Sf. religiune; ei se vorü spovedi și împărtași de douë ori pe anü, la întéia săptămăna a postului Crăciunului și la întéia săptămăna a postului Paștelu.

Art. 172. În tôte Duminicele și sâmbătă sêra vorü merge la biserică, asemenea și în tôte sêrbătorile în care nu e cursü.

Numai după terminarea Leturgiei elevii potü pleca din școlă în casu de liberare.

Art. 173. Nu este ertatü nici elevilorü, nici funcționarilorü a vorbi în contra religiunei și moralității.

TITLULÜ XIII.

Recompense și pedepse.

I. Recompense.

Art. 174. Recompensele consistă în numirea elevilorü de elită sau de întéia clasă, înaintările la gradulü de Caporalü și de sub-ofițeru, eșirile și vacanțele.

Art. 175. Cândă se face numirea de diferite grade și distincțiunea elevilor de elită, sub-directorul îi priimesce de la căpitanul însărcinat cu serviciul din năuntru și instrucțiunea militară stările de propozițiune, și adăogă acolo nota elevilor celor mai cu merite în cursuri; prin mijlocul acestoră deslușiri elă formeză o listă de merită pe care o presenteză Directorului școlei.

Aceste liste trebuie să coprinde pe câtă se va putea ună numără îndoită de acela ală răsplătirilor ce se acordă.

Art. 176. Numărul sub-oficerilor și caporalilor este ficsatū astū-feliū cumū urméză:

- V. Secțiā 1 Sergentū-Majorū, 2 Serj și 4 Caporali.
- IV. . . . . 2 Caporali.
- III. . . . . 1 Caporal.
- II . . . . . 1 Caporal.

În secțiunea 1, nu va fi nici ună elevū gradatū.

În câtă pentru numărul elevilor de elită nu este limitatū

Totū elevulū care se află în cea d'ântעיū jumătate a listei de clasificățiune a secțiunei sale, și a căruī purtare va fi bună, pôte dobîndi acéstă răsplătire.

Art. 177. Sub-oficerii, caporalii, și elevii de elită, pörtă semnele distinctive determinate.

Art. 178. Numările și înălțările suntū făcute de directorulū școlei și puse în ordinulū de ȓi.

Art. 179. Dintre cei înălțaiți care vorū neingriji studiile lorū și conduita, vorū pierde cu dreptulū gradulū lorū sau distincțiunea lorū, dacă cadū în a doua jumătate a listei de clasificățiune a secțiunei lorū.

Art. 180. În casulū în care numărul elevilor secțiunei a 5-a n'arū fi îndestulū ca să producă în bune condițiuni sub-oficerii și caporalii, s'arū putea adăoga numărulū atribuitū în secțiunea a 4-a, sau să se reducă gradele.

Eșiri periodice din școlă și Vacanțe.

Art. 181. Eșirile suntū prețulū bunei purtări și alū lucrului Elevii care vorū implini condițiunile cerute, vorū putea merge la părinții lorū s'aū corespondenți odată pe fie-care lună Duminica. Potū să mERGă și în ore-care ȓile de sERBătORE determinate mai la vale. Se va libera pentru acéstă unū biletū de voie conformū modelului (lit. c).

Art. 182. Spre a se dobândi voia de eșire trebuie:

1. Să aibă celū pučînū termenulū de mijlocū generalū 10, rezultândū din tôte notele lunei, pentru diferitele cursuri și instrucțiune militară.
2. Să se fi ajunsū cu lucrarea desemnurilorū sale.
3. Să nu se afe pe punctulū unei pedepse.
4. Să nu fie eșitū din sala de poliție de mai pučînū de 8 ȓile.

5. Să nu fie eșită din infirmeria sa și spitală de mai puțin de 8 zile.

6. Să nu fi fost pedepsit cu 4 zile, de consighiu sau peloton de pedepsă în cele 8 zile care precedă eșirea sa.

Pedepșa cu închisoarea îi lipsesce de oră ce eșire într'un timp determinat de directorul școlii după greutatea greșelii făcute.

Art. 183. Elevul care nu va dobândi termenul de mijloc 10, dar a căruia bună-voință va fi recunoscută, și care nu va fi fost supus la nici o pedepsă în timpul de o lună, va putea după cerearea sub-directorului, să dobândească o eșire excepțională.

I se va acorda asemenea voie, și elevului care nu ar fi înapoți cu lucrările sale grafice, de și ar fi stat mai multă de o lună consecutivă în infirmerie sau spitală.

Art. 184. Unu tablou al notelor de mijloc, dobândit în fie-care lună, se va afixa la începutul fie-căria lunii următoare, în sala de recreațiune, prin îngrijirea directorului de studiu. Ca să se evite în acestu tablou, întrebuițarea fracțiunilor, termenului de mijloc, de pe totă luna, i se va adăoga, unu punct, cându va fi însoțit de o fracțiune celu puțin 0,5.

Acastă funcțiune, nu se va socoti, cându va fi mai mică de câtu această cifră. Dacă unu elev n'a trecut nici unu examen într'o lună dreptul său de eșire va fi până la noul examen, determinat prin notele de mijloc ale lunii precedente.

Art. 185. Zilele fixate pentru eșire, elevii după eșirea din Biserica, se revisuesc de ofițerul de di, care dă în același timp voile acelora care le au dobândit.

Eșirea se face dimineața la 10 ore vara, și la 11 ore iarna; reintrarea se face la 9 ore seara vara, și la 8 ore iarna.

Art. 186. Părinții sunt îndatorați, de a veni să ia pe elevii de la școlă, în momentul eșirii; pot cu toate acestea, se trimiță persoane autorizate, dacă ei, nu se prezintă, și dacă nimeni, nu se prezintă în numele lor, elevii nu vor fi liberi.

Pentru reintrare trebuie asemenea ca elevii să fie aduși până la școlă de părinții lor sau de persoane autorizate.

Ofițerul de di, se conformă, celor prescise în titlul 6-lea, Art. 67, din acestu regulament.

Art. 187. În timpul săptămănei, nimeni, nici chiar părinții, nu pot comunica cu elevii toate Dumnecele, numai părinții, corespondenții, sau străinii autorizați, pot să i vadă în sala de vizită, ast-fel precum s'a hotărît, în Art. 114 Titlul 8-lea.

Art. 188. Sărbătorile, în care elevii, pot dobândi voie de eșire sunt:

25 Martiu.

23 Aprilu.

1 Maiu.

21 Maiu.

29 Iuniu.

15 Augustü.

30 Augustü.

26 Octombre.

6 Decembre.

Mai este încă 24 Ianuariü, considerată ca sărbătore Națională. Sărbătorile în cari nu suntu cursuri, și în care elevii, nu potü eși, suntu:

Sântulü Vasile, Grigorie, și Ioan (trei sänți).

Infămpinarea D-lui Isusü Christosü.

Inălțarea Domnului

Pogorărea Sf. Duhü

Schimbarea la Față.

Inălțarea Crucii.

Arhangelu Mihail și Gavriil.

Intrarea în biserică.

În aceste sărbători, elevii rămânü în școlă, și se ocupă ca în Duminicile ordinare.

Art. 189. Suntu vacanții de trei ori pe anü, adică:

1. Douë săptămâni, la Crăciunü, de la 23 Decembre până la 7 Ianuariü inclusivü.

2. Douë săptămâni la Pasce, de la Duminica Florilorü până la a Tomi inclusivü.

3. În sfârșitü vacanțiile anuale: de la 15 Iuliü, până la 1 Septembrie.

Din aceste vacanții, se ia timpulü necesarü pentru ridicarea de planuri și esercițiuni militare, împreună.

Art. 190. Afară de aceste vacanții, concediuri nu se pöte accorda elevilorü, de câtü în casuri prea grele, de directorü, și sub-responsabilitatea sa; Aceste concediuri nu se potü prelungi mai multü de patru zile afară de autorizarea Ministrului.

2. Pedepse.

Art. 191. Pedepsele pentru abateri de Regulamentulü de față, sau pentru ori-ce altă greșală, suntu:

Consigniü, sau pelotonü de osändă, în timpulü recreațiunii.

Sala de Poliția.

Punerea în ordinulü de di, pricinuindü apoi lipsa de eșire.

Perdereä clasei 1

Suspendarea sau degradarea.

Inchisörea.

Art. 192. Se socotescü, ca vrednice de pedepsitü:

Ori-ce refusü de supunere, murmurele, vorbele necuviinciöse, abateri din reglementulü poliției, purtare urită, înăuntru și în afară din școlă, certurile între elevii, lipsa la datorii, și la diferite serviciuri militare, întârzierea în lucru, reintrarea târziu, a vocii, negrijirile în ținută, în sfârșitü, totü ce e de natură, a compromite ordinea și sub-ordinațiunea.

Greşelele, iau unu caracteru de gravitate care aduce, o mai tare înfrânare, cându se repetéză mai de multe ori, sau se preface în obiceiü.

Art. 193. Directorulü şcolei, are singurü, dreptulü de a mări, a micşora, sau a niminici pedepsele.

Art. 194 O pedepsă nu se pöte ridica, de acela, care a aplicat'o fără aprobarea directorului şcolei.

Art. 195. Pedepsele următore potü fi aplicate după cumü urméză:

Elevii neregulaşi.

De către Caporali, douë şile de consigniü, sau pelotone de de pedepsă.

Sub-oficeri patru şile — — —

Serjentü-Majori 6 — — —

Adjutanşi 8. — — — sau 2 în sala de Poliţie.

Locotenenti 15. — — — 4 — id.

Căpitanü 20. — — — 6 — id.

Majorü sub-directorü 30. 8 — id.

— sau patru şile de închisöre.

Directorü 30 sala de poliţie sau 15 de închisöre.

Caporalilorü elevi.

De sub-oficeri 2 şile de consigniü.

De Serjentü-Majori 4 şile de consigniü.

De Adjutanşi 6 şile sau 2 în sala de Poliţie.

De Locotenent 15 — 4 idem.

De Căpitanü 20 — 6 idem.

De Majorü 30 — 8 idem

— 4 şile închisöre.

De Directorü 30 în sala de Poliţie sau 15 idem.

Sub-oficieri elevi.

De către serjentü-majorü 2 şile de consigniü.

De Adjutanşi 4.

De Locotenenti 8 şile cons. sau 2 în sala de poliţie.

De Căpitanü 15 — — idem.

De Majorü 30. — 8 închisöre.

Directorulü pöte aplica aceleaşi pedepse la toţi elevii gradaşi, sau nu.

Serjentulü majorü, pöte fi pedepsitü de Adjutanşi, şi Oficerü cei-lalşi sub-oficieri elevi.

Serjentulü Majorü, şi cei-lalşi sub-oficieri elevii, nu potü în nici într'unü casü să pedepsescă pe sub-oficieri din oştire în serviciulü şcolei.

Aceştia, din partea lorü, nu potü pedepsi pe sub-oficieri elevii, şi în casulü în care arü avea a se plinge de dinşi, să adreséză în-

dată la oficerul de Ți care aplică pedepsa, dacă va fi de trebuință.

Autoritatea caporalilor, din a 2-a și a 3-a secțiune, nu se întinde de câtă asupra celor 3 secțiuni, d'ânteu, ei, n'au dreptul de a pedepsi un elev din secțiunea 4-a sau a 5-a.

Profesorii n'au dreptul de a pedepsi, dar cândă au a se plin-ge de purtarea sau de neaplicarea a unui elev, cer o pedepsă di-rectorului de studiu care o aplică.

Directorul scôlei numai el singur pôte să pronunțe pune-rea în ordină de Ți perderea clasei 1, suspenderea, sau degradarea.

Art. 196. Dacă un elev a fost pedepsit pentru întârzie-rea făcută cu nedarea la vreme a lucrărilor grafice, pedepsa i se ridică la redarea acestor lucrări și nu i se ia dreptul de eșire dacă împlinesc cu tôte astea condițiunile arătate în art. 182.

Pedepsele aplicate pentru ori care altă motiv, aduce dupe sine perderea eșirii în limitele ficsate de o potrivă cu titlul de recompense.

Art. 197. Ori-care elev care, în timpul voei sale, face gre-șeli în contra disciplinei, sau se dă la fapte vrednice de osindă este pedepsit la reîntorcerea sa.

Art. 198. Directorul scôlei pronunță singur cândă discipli-na o cere, suspendările generale sau individuale de eșire.

El pôte încă să suspende voile acordate de Ministeriul de resbelu unui elev care n'arū satisface condițiunile de eșire, sau cândă socotesce că arū produce urmări urite disciplinei scôlei. În acestu casu directorul scôlei își dă îndată cuvintul Ministeriului.

Art. 199. Pedepsele pe cari oficerii n'au dreptul ale aplica, sunt cerute ierarșicu și înscrisu, directorului scôlei.

Art. 200. Aceste cereri sunt totu-d' Buna adnotate de ofice-rii cu grade superioare care trebuie ale transmite.

Art. 201. Elevii puși în sala de poliție esu d'acolo ca să as-culte la diferitele cursuri sau exercițiuri de infanterie, de cavalerie de topografie, de artilerie și de fortificațiune, precum și la redac-țiunea deosebitelor memoriu ș. c. l.

Elevii în închisore nu potū eși sub nici un pretestu, ânsă primescū lecțiunile particulare de la repetitori.

Elevii puși în sala de poliție sau în închisore trebuie să ducă cu dinșii cărțile lor acolo și potū săși esecuteze lucrările lor grafice

Art. 202. Se ține socotela de pedepse în notele semestriale și pentru aședarea listelor de trecere la o secțiune superioară și la c-șirea din scola.

Pentru acestu sfirșitu se ține de sub-directoru un registru specialu în care fiă-care elev are fola sa de pedepsă, prin analogiă cu ceea ce se practică în corpurile de trupă

Art. 203. Dacă numărul Consigniiilor aplicatū unui elev nu'i iartă de a se scăpa de acesta, sau că, familiarisatū cu acesta pe-depsă, că nu mai are efectū folositoru asupra lui, directorul scô-

lei p $\acute{o$ te prescri de a se sub-stitua in locul sala de poliție a căr $\acute{i}$ 24 ore ecuival $\acute{e}$ z $\acute{a}$ cu 4 zile de Consigniu.

Art. 204. Elev $\acute{i}$ gradat $\acute{i}$ sau de $\acute{a}$ nt $\acute{e}$ ia clas $\acute{a}$ care, in clasific $\acute{a}$ tiunile succesive se cobor $\acute{u}$ sau se urc $\acute{a}$ de cea d' $\acute{a}$ nt $\acute{e}$ ii jum $\acute{e}$ tate a elevilor $\acute{o}$ clasat $\acute{i}$ sunt $\acute{o}$ cobor $\acute{i$ ti prin gradul $\acute{o}$ lor $\acute{u}$ sau de $\acute{a}$ nt $\acute{e}$ ia clas $\acute{a}$.

Art. 205. Directorul $\acute{o}$ sc $\acute{o$ lei are dreptul $\acute{o}$ de a provoca aducerea inaintea consiliului de disciplin $\acute{a}$, a tuturilor elevilor $\acute{o}$ care ar da dov $\acute{e$ di de neindreptare sau de nemoralitate. Consiliul $\acute{o}$ p $\acute{o$ te atunci pronun $\acute{t}$ a isgonirea lor.

TITLUL $\acute{U}$ XIV.

Biblioteca.

Art. 206. Biblioteca este sub-priveghierca și responsabilitatea Casierului, care are de ajutor $\acute{o}$ un $\acute{u}$ sub-ofic $\acute{e}$ ru atașat $\acute{o}$ in serviciul scoalei.

Art. 207. Toți ampoloiații sc $\acute{o$ lei pot $\acute{u}$ lua din bibliotec $\acute{a}$, pentru trebuința lor $\acute{u}$, cărți și instrumente; Elev $\acute{i}$ nu pot $\acute{u}$ s $\acute{a}$ ia, pot $\acute{u}$ numai, in zilele c $\acute{a}$ nd $\acute{u}$ nu au cursuri, s $\acute{a}$ m $\acute{e}$ rg $\acute{a}$ s $\acute{a}$ cit $\acute{e}$ s $\acute{c}$ ă in locul $\acute{o}$ chiar $\acute{o}$ al $\acute{u}$ Bibliotecii.

Art. 208. Nu se liber $\acute{e}$ z $\acute{a}$ nici un $\acute{u}$ obiect $\acute{o}$ din bibliotec $\acute{a}$ de c $\acute{a}$ t $\acute{u}$ sub dare de chitanță din partea primitorului in care se trece titlul $\acute{o}$ cărții, num $\acute{e}$ rul $\acute{o}$ volumelor $\acute{o}$, numele priimitorului, și ziua primirii. Nu se p $\acute{o$ te libera un $\acute{u}$ cititor $\acute{o}$, de c $\acute{a}$ t $\acute{u}$ dou $\acute{e}$ volume de o dat $\acute{a}$.

Art. 209. Primirea și predarea cărților din Bibliotec $\acute{a}$ se face in t $\acute{o$ te Joile la 2 ore.

Nici un $\acute{u}$ obiect $\acute{o}$ nu se p $\acute{o$ te ține mai mult $\acute{u}$ de 4 s $\acute{e}$ p $\acute{t}$ em $\acute{a}$ ni.

Art. 210. Daca vr'un $\acute{u}$ cititor $\acute{o}$ voesce s $\acute{a}$ p $\acute{a}$ streze cartile Bibliotecii mai mult $\acute{u}$ de 4 s $\acute{e}$ p $\acute{t}$ em $\acute{a}$ ni, nu i se p $\acute{o$ te acorda o prelungire de c $\acute{a}$ t $\acute{u}$ numai atunci c $\acute{a}$ nd $\acute{u}$ nu se vor $\acute{u}$ fi in scris $\acute{o}$ alți amatori pentru acel $\acute{o}$ uvragi $\acute{u}$, in tr'o condic $\acute{a}$ deosebit $\acute{a}$ in p $\acute{a}$ strarea casierului.

Art. 211. Nu se p $\acute{o$ te trece o carte din tr'o m $\acute{a}$ n $\acute{a}$ in tr'alta, de c $\acute{a}$ t $\acute{u}$ dupe ce s'a pref $\acute{a}$ cut $\acute{o}$ la bibliotec $\acute{a}$ chitanță respectiv $\acute{a}$.

Pe c $\acute{a}$ t $\acute{a}$ vreme se afli chitanță la bibliotec $\acute{a}$ este r $\acute{e}$ spond $\acute{e}$ tor $\acute{o}$ sub-scrisul $\acute{o}$ in tr $\acute{o}$ t $\acute{o$ te de cur $\acute{a}$ tenia și buna ințretinere a cărții.

O carte pierdut $\acute{a}$ sau maltrat $\acute{a}$ t $\acute{a}$ se va pl $\acute{a}$ ti de c $\acute{a}$ tre acela care a avut $\acute{o}$, pierd $\acute{e}$ nd $\acute{o}$ acel $\acute{o}$ elev $\acute{o}$ sau funcționar $\acute{o}$ și dreptul $\acute{o}$ d' $\acute{a}$ mai lua cărți in viitor $\acute{o}$.

Art. 212. C $\acute{a}$ rțile și instrumentele nu se pot $\acute{u}$ da pers $\acute{o}$ nelor $\acute{o}$ streine sc $\acute{o$ lei.

Art. 213. Directorul $\acute{o}$ de studii face pe tot $\acute{u}$ anul $\acute{o}$ la sfirșitul semestrului al $\acute{u}$ 2-lea o revisiune general $\acute{a}$ bibliotecii și pentru ac $\acute{e}$ sta s $\acute{a}$ adun $\acute{a}$ t $\acute{o$ te cărțile și instrumentele.

Casierul $\acute{o}$ ține un $\acute{u}$ registru exact $\acute{o}$, de t $\acute{o$ te cartile, cartele, sferile, instrumentele matematice de tot $\acute{u}$ felul $\acute{o}$ și alte obiecte ce fac $\acute{u}$

parte din bibliotecă pe care le va ține în buna orânduță sub a sa răspundere; un registru de persoanele cari au luat cărți din bibliotecă, chitanțele respective, și o condică pentru cei ce vor să se prenumere la o carte împrumutată.

Art. 214. Instrumente pentru ridicare de planuri ș. c. l. se predau din bibliotecă sub luare de chitanță acelor profesori cari vor fi însărcinați cu predarea unui curs în care au trebuință de asemenea instrumente, sau la ridicării de planuri.

Art. 215. Directorul de studii sau impiegații școlii propune consiliului de studii spre aprobare, cărțile sau obiectele ce va găsi de trebuință, pentru care sîrșit se va prevedea în budgetul fondurilor necesarii.

TITLUL XV.

Eșirea definitivă din școlă.

Art. 216. Ori-care elevu va eși din școlă, în ori-care pozițiune este supus la ore-care formalități prescise prin regulile întocmite pentru liberarea din școlă.

Art. 217. Elevii a căroru isgonire este pronunțată, trebuie să stea în închisore pînă cîndu se voru implini acele formalități.

Cu toate acestea, directorul pôte, dacă o socotesce de cuviință și dacă nu rezultă nici o necuviință pentru disciplină, să i dea părișilor lor.

Art. 218. Elevii nu potu să se depărteze din școlă, chiaru cîndu ar fi pușit ordine însemnându-le o destinațiune pînă cînd nu se voru fi regulat cu directorul studiilor, și cu casierul.

Art. 219. Toți elevii eșiți din școlă, și cari erau angajați cu serviciu sunt pușit să implinescă în oștire, fiă-care oficeru, fiă-care soldat sau sub-oficeru, sfârșitul timpului de serviciu cerut de lege.

Art. 220. Elevii din secțiunea 5-a cari au satisfăcut la examenile în momentul de eșire, și cari s'au propus pentru gradul de sub-locotenent, își alege armele și regimentele în care dorescu să intre, dupe clasificățiunea eșirii și a locurilor vacante.

Art. 221. Elevii înălțați sub-locotenenti în armele speciale, statu-majoru, artilerie și geniū, voru putea fi trimiși de guvernū, dupe propunerea directorului școlii, ca să își desăvirșescă învățaturile speciale în școlile de aplicațiune din Franța.

Art. 222. Or ce regulamente pînă astă-și înființă remîn desființate.

LEGE

pentru înaintarea în rangurile militare ¹⁾.

Art. 1. Nimeni nu pôte fi caporal de n'a servit în activitate ca soldat minimum șese luni într'un corp al armatei.

1) Sancționată cu decretu No. 75, din anul 1862.

Art. 2. Nimeni nu p $\acute{o}$ te fi sub-ofi $\acute{c}$ er, de n'a servit șese luni cel pu $\acute{c}$ in in activitate ca caporal.

Art. 3. Nimeni nu p $\acute{o}$ te fi sub-locotenent:

1. De nu va avea etate de nou $\acute{e}$ -spre- $\acute{d}$ ece ani cel pu $\acute{c}$ in.

2. De n'a servit doi ani minimum ca sub-ofi $\acute{c}$ er intr'unul din corpurile armatei, sau de n'a fost elev al sc $\acute{o}$ lei militare, și de n'a implinit condi $\acute{t}$ iunile esamenilor eșirei din sc $\acute{o}$ lă.

Art. 4. Nimeni nu p $\acute{o}$ te fi locotenent pe n'a servit cel pu $\acute{c}$ in doi ani in gradul de sub-locotenent.

Art. 5. Nimeni nu p $\acute{o}$ te fi c $\acute{a}$ pitan de n'a servit cel pu $\acute{c}$ in doi ani in gradul de locotenent.

Art. 6. Nimeni nu p $\acute{o}$ te fi maior de n'a servit cel pu $\acute{c}$ in trei ani in gradul de c $\acute{a}$ pitan.

Art. 7. Nimeni nu p $\acute{o}$ te fi locotenent-colonel de n'a servit cel pu $\acute{c}$ in doi ani in gradul de maior.

Art. 8. Nimeni nu p $\acute{o}$ te fi colonel de n'a servit cel pu $\acute{c}$ in doi ani in gradul de locotenent-colonel.

Art. 9. Nimeni nu p $\acute{o}$ te fi recomandat la unul din gradele superi $\acute{o}$ re celui de colonel, de n'a servit cel pu $\acute{c}$ in patru ani in gradul in $\acute{d}$ at $\acute{a}$ inferior.

Art. 10. O a treia parte din gradele de sub-locotenent, vacante in corpurile de trupe al armatei se va da sub-ofi $\acute{c}$ erilor din corpurile unde se afl $\acute{a}$ vacan $\acute{t}$ i, cele-l-alte dou $\acute{e}$ treimi se vor p $\acute{a}$ stra elevilor ce es din sc $\acute{o}$ la militară și ofi $\acute{c}$ eri chie $\acute{m}$ at $\acute{i}$ din neactivitate.

Art. 11. Dou $\acute{e}$ treimi din gradele de locotenent și de c $\acute{a}$ pitan se vor da dupe vechime, cea-l-altă treime dupe merit.

Art. 12. Jum $\acute{e}$ tate din gradele de maior se va da dupe vechime, cea-l-altă jum $\acute{e}$ tate dupe merit.

Art. 13. T $\acute{o$ te gradele superi $\acute{o}$ re celui de șef de batalion (maior) se vor da dupe merit.

Art. 14. Vechimea pentru in $\acute{a}$ intare se va determina prin data brevetului gradului său la date asemenea prin aceea a brevetului gradului inferior.

Art. 15. C $\acute{a}$ nd un ofi $\acute{c}$ er va inceta de a face parte din cadrele armatei in t $\acute{o$ te cele-l-alte casuri, afar $\acute{a}$ de acelea de in $\acute{m}$ isie pentru serviciul de licen $\acute{t}$ iare și de desfiin $\acute{t}$ area func $\acute{t}$ iuni, timpul ce a lipsit din cadre, se va sc $\acute{a}$ dea din vechime.

Se va sc $\acute{a}$ dea din vechime asemenea timpul petrecut intr'un serviciu care nu depand $\acute{a}$ de Ministeriul de Resbel. Se except $\acute{e}$ z $\acute{a}$ dintr'ac $\acute{e}$ sta dispozi $\acute{t}$ iunea, timpul petrecut pentru serviciul detașat intr'o misiune diplomatică, sau in sc $\acute{o}$ lele de aplica $\acute{t}$ iune in str $\acute{a}$ in $\acute{e}$ tate.

Se sa deduce in fie-ce cas, timpul trecut in serviciul unei puteri str $\acute{a}$ ine.

Ofi $\acute{c}$ eri cari incet $\acute{e}$ z $\acute{a}$ de a face parte din cadrele armatei in urma desfiin $\acute{t}$ ării vre-unei func $\acute{t}$ iuni, sau in cas de lecen $\acute{t}$ iare se vor imp $\acute{a}$ r $\acute{t}$ i pentru in $\acute{a}$ intare p $\acute{i}$ ntre diferitele corpuri ale armatei din care fac $\acute{u}$ parte și cari vor fi conservate sau create.

Art. 16. Ofițeri prizonieri de rebel își vor păstra drepturile de vechime pentru înaintare.

Nu vor putea dobîndi cu toate acestea de cît gradul de îndată superior celui ce l'aveau în minutul cînd au fost făcuți prizonieri.

Art. 17. Timpul de serviciu, cerut spre a puté trece dintr'un grad într'altul se va reduce la jumătate în timp de rebel.

Art. 18. Nu se va puté abate din condițiunile de timp impuse prin art. precedent, spre a trece dintr'un grad într'altul de cît în casele următoare:

1. Pentru un fapt strălucit bine justificat și pus în ordinul de război pe armată.

2. Cînd va fi cu neputință a se înlocui într'alt chip, lipsurile din corpuri aflate în preșința inamicului.

Art. 19. În timpul de rebel și în corpurile aflate în preșința inamicului se vor da adică:

Dupe vechimea jumătate din gradele de Locotenenți, și de Căpitan dupe merit, sau dupe alegere, toate gradele de Majori.

Art. 20. Nici într'un cas nu se va puté da un grad fără funcțiune sau peste complectul cadrelor, nici să se acorde grade onorarii.

Nu se va puté de asemenea nici într'un cas un grad superior aceluși corespondent funcțiunii.

Art. 21. Toate înaintările de ofițeri se vor publica inserându-le în Monitorul oficial cu arătare rîndului de înaintare, de numele ofițerului ce era însărcinat cu funcțiunea vacantă și de cauza vacanței.

Art. 22. Nici un ofițer admis în retragere nu se va mai puté repriimi în cadrele armatei.

Acastă dispozițiune neputînd avé retractivitatea, ofițeri retrași din serviciu înaintea promulgării legiului de față, păstrésă dreptul de re-intrare, în coprinderea legi anterioare: acest drept se reguléză însé în următorul chip:

Toți ofițeri retrași înaintea promulgării acestei legiului au facultatea de a încunoscînța pe Ministerul de Rebel într'un termen de două ani, de voesce sau nu, a se folosi în viitor de beneficiul încheșășuiit lor prin vechea legiuire, acelora ce, dupe acest termen de două ani nu vor fi îndeplinit ceruta formalitate, se va aplica legea de față.

Art. 23. Funcțiunea este deosebită de grad.

Nici unui ofițer nu i se pôte lua gradul de cît în casurile și dupe formele determinate de legi.

Art. 24. Români cari pînă astăzi au dobîndit graduri militare în armatele puterilor Garante și a altor Statuti cu armate regulate, întru cît vor dovedi prin acte autentice atât rangul dobîndit cît și neprihănită purtare, potú fi priimiți în armata Română cu rangul dobîndit în oscirile mai sus citate, socotindu-li-se ani serviciului, în gradul cel dupe urmă. Acastă facultate, nu este dată de cît pînă la rangul de Locotenent-Colonel inclusiv.

Art. 25. De la promulgarea acestei legiului, tineri români ce sunt astăzi și cari în viitor vor intra în școli militare străine, sau

în armate străine, vor fi datori, în termen de un an, a cere și a dobîndi consimțimîntul Guvernului. Acei ce nu se vor conforma acestei dispozițiuni nu vor pute a se folosi de dreptul priimiri în 6stea Română, cu gradul dobîndit în străinătate.

Art. 26. T6te dispozițiunile contrarii legi de față, suntu și vor r6mânea desființate.

LEGE.

pentru ierarhia militară ¹⁾

Art. 1. Erarhia Militară în armata României este determinată precum urm6ză:

General de divisiune.	Maior.	Sub-ofițer.
General de brigadă.	Căpitan.	Caporal.
Colonel.	Locotenent.	Soldat.
Locot. Colonel.	Sub-Locot.	

Art. 2. Regulamentele speciale vor determina atribuțiunile fiăcărui grad precum relațiunile și raporturile între ele.

L E G E

constitutivă a stabilimentului dotațiunii 6stei ²⁾.

TITLUL 1.

Art. 1. O dotațiune este creată în interesul 6stei sub privilegierea și garanția Statului.

Dotațiunea 6stei este formată de veniturile otărite prin această lege, ea p6te priimi daruri și legături.

Casa de dotațiune priimesce asemenea spre păstrare vărsările de bună voie ce i se fac6 de militari de t6te gradele în cursul serviciului lor.

Aceste vărsări dau dreptul la o dobîndă a cărei plată se va regula de către comisiunea întocmită prin art. 5.

Casa de dotațiune constituie un serviciu special sub direcțiunea și gerarea comisiuni.

Budgetul și socotelile ei se înaintez la finitul anului Ministeriului de Resbel spre a se supune Adunărei odată cu budgetul general al 6stei.

Art. 2. Dotațiunea 6stei plătesce numai sumele otărite prin legea de față.

Art. 3. Escedentele disponibile se vor întrebuița duple găsierea cu cale a comisiuni de dotațiune spre a mări veniturile casei și spre a face instituțiunii folositoare în 6ste.

Art. 4. T6te sumele casei de dotațiune, întru cât nu a6 o întrebuițare nemișlocită, se varsă la tesaurul public, care plătesce dobîndă legiuită, pe cât timp vor fi în dispozițiunea sa.

1) Sancționată cu decretul6 No. 47, din anul6 1862.

2) Sancționată cu decretul6 No. 76, din anul6 1862.

La întâmplare ca fiscal să nu albă trebuință de asemenea sume ce ceru dobîndă, se vor da cu aceleși condițiuni la alte case publice precum cele Municipale, și numai cu precăderea acestora se va puté da particularilor cu garanții valabile, în condițiunile și formele ce se vor regula prin regulamente administrative.

Art. 5. O comisiune superiôră compusă de noă membri numiți de noi și ale căroră funcțiuni sunt gratuite geréză tóte operațiunile privitoare la dotațiunea ôstel.

În numărul acestor membri se va coprinde cel pucin trei membri luați din sînul corpurilor legiuitoare, și doi membri ai Curții de Casațiune.

TITLUL ÎI,

Despre esonerațiunea din serviciu.

Art. 6. Tineri coprinși în contingentu anului dobîndesce esonerațiunea din serviciul prin mijlocul primelor vîrsate de dinși în casa de dotațiune și destinate a asigura reînlocuirea lor în ôste, prin reangajarea vechilor militari în activitate.

Acea primă de esonerațiune va fi tot-d'auna individuală și la nici un cas nu se va tolera ca să fie făcută prin contribuirea unei comunități ôre-care.

Art. 7. Suma de esonerațiune este otărită la începutul fiecărui an dupe propunerea Ministeriului printr'o ordonanță a noastră.

Art. 8. Vîrsarea sumei de esonerațiune în casa de dotațiune trebuiesce efectuată în cele cinci-spre-zece zile dupe încheierea listelor de către consiliurile de revisiune.

Art. 9. Casa de dotațiune este autorisată a priimi în numele tinerilor înaintea chiămării clasei lor, răspunderi în ban, privitoare la esonerațiunea lor ulteriôră, dacă va fi trebuință.

TITLUL ÎII.

Despre reangajări.

Art. 10. Reangajările se fac cel puțin pe un timp de trei ani, și cel mult pe șése ani.

Ele nu pot fi contractate de cât de militari ce au împlinit al 6-lea an de serviciu în armata activă, sau de înrolați de bună voie ce au împlinit asemenea al 6-lea an de serviciu.

Timpul lor este regulat est-fel ca militari să nu fie opriți sub drapel dupe vîrsta de 47 ani.

Art. 11. Întéia reangajare dă dreptul la o sumă de $\frac{4}{5}$ din prima esonerațiunei plătită în două rînduri, cea 1 jumătate în ziua reangajării sau încorporării, și cea-laltă jumătate la espirarea termenului.

A doia reangajare pe 6 ani dă drept la o sumă de $\frac{3}{5}$ a primei de esonerare, plătită precum s'a dis mai sus

Reangajarea pe trei ani dă drept numai la jumătatea sumelor a căroră porțiune se determină mai sus și se plătesce cu același mod.

Dupe 12 ani de serviciu reangajatul n'are drept de cât la o remunerare de 20 parale pe zi.

Art. 12. În cas ca numărul reangajaților să nu fie de ajuns în comparațiune cu al esonerațiunilor se efectueș reinlocuirî de bună voie dintre foști militari și tineri ce n'au mai servit; prima a-cestor reinlocuirî este în sarcina dotațiunii ôstei; prima precum și modelul plătirii se otărășce de comisiunea superiôră, în formele arătate prin articolul precedent.

Art. 13. Sub-oficeri numiți oficeri său chieamați la vre o altă funcțiune militară în conformitate cu legile și reglementele în vi-gôre, au drept din sumele alocate pentru reangajări la o parte pro-portionată cu timpul serviciului ce au făcutu.

Art. 14. Dispoșițiunile art. precedent se aplică la militari re-formați și la cei ce trecu într'un corp ce nu se recruteză prin sorți.

Sumele datorite acestor din urmă li se plătescû numai dupe cererea consiliului de administrațiune al noului corp, și atunci în parte său în total.

Art. 15. Sumele atribuate prin art. 11 reangajaților nu se potû nici ceda nici sechestra.

În cas de môrte, o parte din aceste sume proporțional cu tim-pul serviciului, revine moștenitorilor săi, în cas de nu va avé moș-tenitori, sumele datorite rămân dotațiunii ôstei.

TITLUL ÎV.

Dispoșițiuni generale și transitorii.

Art. 16. Sub-oficeri, caporali, brigadierii și soldați aflați as-tăzi sub steag suntû datori ori care ar fi vârșta și timpul serviciu-lui lor de a împlini timpul angajamentelor lor.

Aceiași militari cari în ziua promulgării legii nu vor avé încă 25 ani de serviciu pot fi autorisați a se reangaja chiar când vor fi în vârșta mai mult de 47 ani.

Art. 17. Reglementul de administrațiune al casei de dotațiune va coprinde:

1. Formele cererilor de esonerațiune și a condițiunilor de ad-misiune.

2. Organisarea casei de dotațiune a ôstei și a serviciului său special.

REGULAMENTU

administrativu allu stabilimentului dotațiunii ôstei.

TITLUL Î.

Despre Comisiunea superiôră a dotațiunii ôstei.

Art. 1. Conformu Articolului 5 din legea pentru Casa de Dotațiune, Comisia superiôră geredă tôte operațiunile privitoare la acéstă Dotațiune.

Conformu Art. 1 din acea lege, înaintedă Budgetele și soco-telile Dotațiunii Oastei Ministrului de Resbel, spre a se supune A-dunării Generale, odată cu Budgetul general al Oastei.

Art. 2. La sârșitul fie-căruia anû, Comisia superiôră supune

la cunoștința Ministrului de Resbel propunerii în privința următoarelor puncturi:

1. În privința sumei cu care militarii ce au a trage la sorți pot, dupe condițiile arătate printr'acest Regulament, dobândi esonerarea din serviciul ostășesc. (Art.7 al legii).

2. În privința preciei și modului de plată, pentru înrolările de bună voe, în sarcina Casei de Dotațiune, fie din întâmplare, fie la casul unde numărul celor ce cer esonerarea din serviciu, covârșește numărul celor ce vor a se înrola din nou, dupe expirarea termenului lor legiuit.

Art. 3. Președintele și Vice-Președintele Comisiunii superioare se numesc de Donn, dintre Membri Comisiunii determinați în Art 5 al legii Casei de Dotațiune.

Art. 4. Ședințele Comisiunii sunt ordinare la întâia Duminică a lunii, extraordinare, dupe chibsuirea Președintelui său a Vice-Președintelui ei.

Art. 5. Comisia nu pôte delibera. de nu vor fi cel puțin cinci Membri prezenți; deliberațiunile sunt priimate cu majoritate absolută; în casu de paritate, votul Președintelui este preponderent

Procesul Verbal al fie-cării Ședințe este transcris într'unu registru special, și se sub-iscălesce de Membrii ce au luat parte la deliberațiune.

Minoritatea pôte înscri părerea sa

Art. 6. Cancelaria Comisiunii face dupe Procesul Verbal al Comisiunii, împărțășirele cuviincioase Ministrului de Resbel, sub respunderea ei, atât de exacta coprindere cât și de imediată comunicare.

Decisiunile Minis.rului date pentru esecutarea propunerilor făcute de Comisiune, se publică prin Monitorul Oficial și cel a Oastei.

TITLUL II

Despre Casa Dotațiunii Oastei.

CAPŪ 1.

Modul de Administrare.

Art. 7. Cancelaria Comisiunii este însărcinată, sub Direcțiunea Comisiunii, cu comptabilitatea Casei de Dotațiune; ea ține totă corespondența atingătoare de Casa de Dotațiune, și tôte scripturile relativa la veniturile, cheltuelile și la socotelile Casei de Dotațiune, având în vedere regulile Generale ale Comptabilității, aședate prin Regulamentul Finacial din 24 Noembriu 1860, și dispoșițiunile particulare prescise de Regulamentul de față, ea lămuresce mișcarea vërsărilor voluntarii, efectuate de militarii de tôte gradele.

Art. 8. La finitul fie-căruia an, Comisia superioară verifică și certifică un tablou, în care se trecu tôte mișcările banilor din cursul anului, întocmit de Cancelaria ei, și îl înfățiședă Ministrul de Resbel.

Art. 9. La fie-care trimestru, Comisiunea superioară prezintă un tablou în prescurtare, de situațiunea Casei de Dotațiune.

Art. 10. Bani Casei de Dotațiune, intru cât nu au o întrebuințare nemijlocită, se dau cu dobândă leguită, conformu Art. 4 din legea Dotațiunei.

Art. 11. Cheltuelile Administrațiunei și ale Cancelariei Comisiunei sunt în sarcina Casei ei.

CAPŪ II.

Veniturile Casei Dotațiunei.

§ I.

Despre venituri.

Art. 12. Veniturile Casei de Dotațiune se compun:

1. Din vârsările făcute de tineri chieși a intra în serviciul Ōstei în urma tragerei la sorți, spre a dobândi liberarea lor din serviciu.

2. Din daruri și legaturi făcute Dotațiunei Ōstei.

3. Din dobânda ce se plătește, pentru capitalurile Casei de Dotațiune.

4. Din responderile voluntarii de bani, sub titlu de deposito făcute de militari. de ori-ce grad, în cursul serviciului lor.

5. Din responderile de bani făcute, sau d'a dreptul, sau în numele lor de tineri cari, înainte de a fi chieși să tragă la sorți, vor să și asigure de liberarea lor din serviciu, la casul unde ar face parte din contingentul anual.

6. Din responderi de bani făcute, sub diferite titule.

Responderile de bani, făcute de tineri coprinși în cotingentul anului.

Art. 13. Vârsarea primei de exonerare se face la Casierii Fiscalului, în Districtul unde este chieșat.

Tinerul va trage la sorți, sau de sine însuși, sau în numele lui pe temelul certificatului dat de Prefectul Districtului, în care are să tragă la sorți, în cefornitate cu Art. 36 din Regulamentul de față.

Art. 14. Pentru aceste responderi Casierii Generali, sau Casierii de plăși, sunt obligați a da recipise care formedă titlu către Stat, cu îndatorire pentru părțile care au respunsu prima, a le supune în cele 24 ore, dupe data lor, la vîda Prefectului sau a Sub-Prefectului.

§ 3.

Responderile voluntarii

Art. 15. Responderile voluntarii, făcute sub titlu de deposite conformu Art. 1 din legea de dotațiune de către militaril de ori-ce

grad, în cursul serviciului lor, sau de către alte persoane în numele lor, nu sunt primite de cit de la 10 lei înainte și fără fringeri; vărsarea banilor se efectuează la Consiliurile de Administrațiune, în numele Casei de Dotațiune.

Aceste depozite dau dreptul la o dobândă anuală cu 2% mai mică de cit dobânda legiuită ce se platește Casei de Dotațiune.

Nu se primesc depozite la Casa de Dotațiune de cit cel puțin pe un soroc de trei luni.

Art. 16. Un livret întocmit de Comisiunea superioară și timbrat de dinsa se va da fie-căruia depositariu la cea dintiă răspundere de bani.

Tote sumele raspunse sau retrase se vor înregistra succesiv de către Șeful Cancelariei Casei de Dotațiune, și se vor controla de către Comisiunea superioară.

Livretul va avea un număr curent și va cuprinde numele, pronumele, porecla titularului, data născerii lui, numărul Regimentului său și gradul său, precum și toate dispozițiunile relative la aceste depozite și la modul retragerii lor.

Costul livretului este în sarcina depositarului și se va plăti de dinsul, odată cu întâia vărsare de bani.

La cădul unde ar perde livretul, i se dă unul nou, în socotela titularului și dupe formele prescrise, pentru reinlocuirea unui titlu de datorie a Statului.

Art. 17. Opoșiunile și cesiunile ce s'ar putea face pentru răspunderea plăților voluntarii, efectuate de către militari sub arme, nu pot fi primite de cit la Comisiunea superioară.

§. 4.

Răspunderile de bani făcute înainte chemării a tragerii la sorți.

Art. 18. Nu se pot primi la Casa de Dotațiune răspunderi de bani în numele tinerilor care n'au tras încă, spre a dobândi eventualicește exonerarea lor ulterioară, de cât dacă acești tineri vor fi impliniți vârsta de 15 ani.

Răspunderile de bani nu se primesc de cât fără fringeri până la ziua d'întiă a anului în care trebuie să se înfățișede tinerul spre a trage la sorți, ele nu pot fi mai mici de cit 100 lei, nici urca în totalitate peste prima de exonerare; plata banilor se face conform Art. 13, la Casierii Generali sau la Casierii de plăși, din Districtul unde ar fi domiciliați în momentul unde o să tragă la sorți.

Art. 19. Pentru aceste răspunderi se liberă, ca titluri asupra Statului și cu implinirea formalităților prescrise în Art. 14 din Regulamentul de față, de către Casierii Generali sau cei de plăși, recipise de primire.

Acești bani dau plătitorului dreptul la o dobândă anuală calculată, conform Art. 15 din Regulamentul de față, plătită până la

momentul unde urmădea a trage tinărul la sortă, și nu se poate re-trage înaintea acestui termen, de cât la casul unde ar fi murit titularul.

Art. 20. Depositarul său intermediarul său, este dator a în-fățișa în momentul unde respunde întâia sumă, actul de naștere a titularului său; la cașu unde nu va avea un asemenea act, în lo-cul lui un act de notorietate publică admis de legea civilă.

Dacă depository care depune această sumă în numele lui, n'a implinită încă 18 ani, el trebuie să dovedescă că a fost autorisat sau de Mumă-sa sau de Tatăl său sau de Epitropul său a depune acești bani.

Acastă autorisare poate fi dată nevirsnicului într'un chip general, pentru toate plățile ce ar urma a mai face încă, în socotela primei, dar poate fi cu toate acestea revocată.

Dacă depository, n'are nici mumă, nici tată, nici epitrop, sau dacă acela ce ar fi în dreptu a da nevirsnicului o asemenea a-utorisare, nu s'ar putea înlesni a i-o da nevirsnicului, poate cere a-utorisarea de la Tribunalul Civil, din Districtul unde și are do-miciliul său.

Art. 21. Dacă răspunderea de bani în socotela primei de res-cumpărare se face de o altă persoană, și cu banii ei acesta poate stării a se trece în recepisul ce i se liberă, ca la casu unde ar urma a se înapoia parte din ei sau toți banii, această sumă să se întorcă iarăși la adevăratul lor proprietar sau că ea să trecă în mii-nile aceluia, pentru care au fost acest deposit.

Art. 22. Ministerul Financelor înaintă Comisiunei superio-re la finitul fie-cărui trimestru un tablou, în care sunt înscrise su-mele încăsuite de aghenții ei, în socotela Casei de Dotațiune.

Art. 23. Opozițiunile asupra depozitelor efectuate de cătră ti-nerii înaintea chemării clasei lor, spre a putea fi ecsonerați din serviciu, trebuiesc adresate Comisiunei superio-re a Dotațiunei; a-cesste opozițiuni se vor respinge dacă vor fi făcute dupe data zilei în care s'au început operațiunile Consiliurilor de revisie pentru cla-sa în chestiune.

CAPŪ I.

Cheltuelile Casei de Dotațiune.

§. 1.

Despre Cheltueli.

Art. 24. Casa de Dotațiune respunde plățile următoare:

1. Alocările și adasul la soldă, ce sunt determinate în Art. 11 al legii de Dotațiune, pentru soldații ce se reinrolă pe prime dupe espirarea unei reangajări, sau a termenului legiuit, în cor-purile care se recrută prin tragere la sortă.

2. Prima reinlocuirilor efectuate pe bună voie.

3. Reinapoierea sumelor ce s'au depusă de bună voie de militari în casa de Dotațiune, sau acelor ce s'au depusă drept res-cumpărare de tineri, înainte d'a fi chemați a trage la sorți.

4. În sfârșit deosebitele cheltueli prevădute în Art. 11 al Regulamentului de față.

§. 2.

Plata înlocuirilor și a adaosului la soldă cuvenite soldaților în corpurile ce se recrutează prin tragere la sorți pentru reangajări.

Art. 25. Întâia jumătate din prima pentru întâia angajare, se plătește în momentul angajării sau încorporării, dacă s'au incuviințat angajarea de Ministeru, a doăa jumătate se plătește în momentul liberării fără drept de dobândă; anândouă aceste sume se plătesc din fondurile casei de Dotațiune, în urma unui mandat prezentat de Casierul Corpului din care face parte angajatul, și ordonanțat de Comisiunea superioară la Ministerul de Finanțe sau la împiegații lui plătitori; pe foiea individuală acuită militarul angajat primirea primei, sau la casă de nu știe carte, Șeful companiei bateriei, sau escadronului; în acelaș chip se plătește și prima pentru a doua angajare.

Art. 26. Angajările pe trei ani se plătesc în acelaș chip ca în articolul precedent.

Art. 27. Dupe 12 ani de serviciu se plătesc angajatului 20 parale pe zi, afară din zilele de absență ilegală, cu începere din ziua reangajării.

Aceste sume se plătesc cu avans din casa Consiliurilor de Administrațiune, și să ceru de Casieri corpurilor pe mandate deosebite numerice, la finitul fie-căruia trimestru, în urma ordonanțării de către Comisiunea superioară de la Ministerul Financelor, sau dela plătitorii ei, și se dau în primirea Comandanților de companii, escadrone sau baterii pe foi speciale, spre a fi împărțite pe la cei îndreptți, pe care iscălește titular de primire.

Art. 28. Părțile din primă ce se cuvin militarilor a căroră termenă espiră sau acelor ce se află în casurile prevădute în Art. 13 și 14 din legea Dotațiunei, se plătesc de corpurile respective în socotela Casei de Dotațiune, de la care se despăgubește prin modul indicat din Art. 25 și 29 al Regulamentului de față; părțile din primă se calculează în chipul următor:

1. Dacă mutarea, reformarea și înaintarea cade în întâia jumătate a termenului pentru care s'a reangajat, nu i se mai cuvine nimic; iar dacă cade în a doăa jumătate, i se plătește din suma ce i se mai cuvenea, o sumă proporțională cu timpul ce a servit.

2. Pentru cei cari primesc un adaos la soldă, se plătește analogia pe numărul zilelor, până la ziua mutării inclusiv.

Calculul părții proporționale ce le vine moștenitorilor la cașă de mörte a militarului angajat, se face în chipul de mai sus.

Moștenitorilor săi celor în drept li se dă dupe înfățișarea actelor certificate de tribunal, care dobîndesc dreptul lor d'a moșteni, mandate de suma ce li se cuvine, cu care se presintă la Comisiunea superioară, spre a se ordona la Ministerul de Finance de a priimi banii.

Consiliurile de Administrație comunică în casurile sus citate Comisiei superioare mărimea sumei ce se cuvine militarilor săi moștenitorilor lor.

Analogiile ce se cuvin dupe chipul de mai sus militarilor ce se osîndesc la o pedepsă care esclude din rîndurile oștei, pînă la diua în care a comisă faptul pentru care au fost osîndit, se plătesc aceluia ce sunt în drept a priimi pentru dinșii.

Art. 29. Corpurile trupei sunt datore a ține un registru, jurnal deosebit, în care să trecă cheltuețele și veniturile făcute de dinsele în socotela Dotațiunei Oastei.

Reîncăsurile ce li se fac prin Ministerul Finanelor, în socotela casei de Dotațiune, se înscriu în livretele lor de soldă, într'o colonă despărțită, prin impiegații plătorii ai sus numitului Ministru.

Sumele ce se plătesc militarilor se înscriu asemenea în fiecare trimestru într'o colonă deosebită a livretului lor individual, prin îngrijirea Comandanților de companii, escadrone sau baterie.

Art. 30. Tote scripturile atingătoare de plata primelor, sau a adaosului la soldă, sunt supuse de cât privesc corpurile, controlului Intendenței militare.

§ 3.

Reînapoarea sumelor ce s'au depusă de militari cu dobîndă la Casa Dotațiunei.

Art. 31. Cererile militarilor în activitate d'a li se întorce banii depuși de bună voia lor în Casa Dotațiunei se fac prin calea ierarhică la Consiliurile de Administrațiune ale corpurilor.

Acestea înaintedū cererea printr'un borderou la Comisiunea superioară, și acēsta înapoiadă borderoul ordonanțat.

Cu acest borderou merge Casierul corpului, sau la Ministerul Finanelor, sau la impiegații lui plătorii și primesce banii în socotela Casei Dotațiunei.

Banii se dau apoi de Consiliul de Administrațiune prin calea ierarhică, în mina titularului, pădind pentru trecerea lor, formele prescise în Art. 29 și 30.

Daca se înapoiadă banii, dupe liberarea militarului din oștire, i se respundū banii, sau în momentul unde pleacă de la corp, sau acolo unde au cerut el.

În cațul din urmă este dator militarul a înainta pe calea indicată în Articolul precedent, pe lingă cererea lui și livretul său, spre a se trimite Comisiunei superioare pentru ordonanțare, și au-

torisarea Casierului respectiv, din plasa în care se află, locul unde vrea militarul să i se răspundă banii.

Art. 33. Dacă se cere reinapoierea banilor de moștenitorii militarului ce a depus bani în Casa Dotațiunei, acestia se adresează d'a dreptul la Comisiunea superiőră, alăturind tot d'odată livretul militarului, și actele care constat conformu modului indicat în Art. 28, dreptul lor la moștenire.

Dacă acest drept s'a recunoscut, atunci Comisiunea superiőră ordonantédă cererea de bani, și o înapoiadă petiționarului spre a i se răspunde banii, de către Casierul special al plășii, în care se află locul reședentei sale.

§ 4.

Reinapoeerea sumelor plătite înainte spre a se rescumpăra la întimplare de la serviciul ostășesc.

Art. 34. Sumele respuse prin anticipație de tineri, fie de sine însuși fie în numele lor, spre a fi scutiți de îndatorirea serviciului, se întorcă celor în drept dupe cererea lui, dacă tînărul declară că a renunțat a mai fi ecsonerat din serviciu, asemenea se întorcă îndărăt:

1. Escedentul respectiv, dacă capitalul depusă dinpreună cu dobinda lui, covirșăște prima ficșată pentru anul în care a trasă tînărul la sorți.

2. Sumele respuse înainte tragerii la sorți, de tineri cari apoi dobîndescă printr'un certificat subiscălit de Prefectul Districtului, că nu facă parte din contingentul plășei lor și că sunt scutiți de serviciul ostășesc.

3. Respunderile de bani făcute de tineri înainte tragerii la sorți, care au murit înaintea formării contingentului clasei lor.

Tôte aceste sume căpital și dobinda lui, se respunde în socotéla Casei Dotațiunei celor în drept, de către Casierii Fiscalii, pe temeiul unei autorizării dată de Comisiunea superiőră.

Pentru acest sfârșit sunt datorii cei ce ceru înapoierea banilor a se adresa la Comisiunea superiőră alăturând și piesele justificative trebuincióse.

TITLU III.

Despre formele cererilor de ecsonerare și despre condițiunile primirii lor.

Art. 35. Mărimea primei ce trebuie plătită, spre a dobîndi dreptul d'a fi ecsonerat de datoria de a servi în oștire se hotărăște de Ministeriul de Resbel, se publică și se afiședă în fie-care Comună înainte, d'a proceda la tragerea la sorți.

Art. 36. În timpul celor cinci-spre-dece zile ce urmédă după tragera la sorți, Prefectul liberédă pe rindú tinerilor coprinși în

contingent, sau persoanelor care vor să plătescă prima în numele lor, un certificat cuprinzând numele, pronumele, porecla, vârsta, locul nașterii, domiciliul, profesiunea și pozițiunea tinărului în privința recrutării.

Art. 37. Cu acest certificat se înfățișează tinărul sau reprezentantul lui la Casierii Fiscalii, și răspunde acolo prima individuală determinată pentru acel an, spre a fi scutit de serviciul ostășesc; sau dacă acest tinăr s'a rescumpărat mai din nainte, spre a răspunde deosebirea eventuală trebuincioasă, spre a completa sumele dinpreună cu dobinda lor, depuse înaintea chiemării lui la prima individuală determinată pentru acel an.

În cazul din urmă ei reîntorcă Casierilor, recepsele primite succesiv pentru răspunderile făcute înaintea tragerii la sorți, (Art. 19) și ceră de la aceștia o declarație în care să constate totalul răspunderilor de bani făcute și dobindile ce au produs.

Recipisele pentru răspunderile făcute înaintea tragerii la sorți nu se pot primi de cât, dacă vor fi însoțite de un certificat al Comisiunii superioare, prin care se recunoște validitatea lor și dacă vor fi plătit Timbrul Statului.

Art. 38. Cinci-spre-zece zile după închiderea operațiunilor recrutării se adună în fie-care District, Consiliul de revizie în Capitala lui, și consfințește pe temeiul prezentării recipiselor mai sus citate, esonerările cerute. Hotărârile Consiliului de revizie sunt definitive și nu se pot revoca.

Tôte hotărârile Consiliului de revizie să înscrie pentru fie-care clasă în parte într'un registru special, și se trecă în lista contingentului anual.

Art. 39. Prefectul dă la mâna tinărului un certificat, prin care se constată că a trasă la sorți și că s'a esonerat.

Art. 40. După ce s'a hotărât asupra tutulor cererilor de esonerare, Prefectul înaintă prin Ministrul de Resbel, Comisiunii superioare pentru Districtul său, un Stat nominativ de esonerările săvârșite.

Numărul esonerărilor se publică, în dările de sémă anuale asupra recrutării.

Art. 41. Asemenea comunică Ministerul Finacial în cursul trimestrului întâi Comisiunii superioare, un Stat nominativ colectiv de toate primele încăsuite de agenții săi în socotela Casei de Dotațiune, în urma tragerii la sorți a anului curgător, precum și de primele ce este dator a plăti Statului, Casei Dotațiunii, pentru acele individe care au căzut la sorți și pentru care este însărcinat Statul a'î scuti cu banii săi.

TITLUL IV.

Despre reangajare.

CAPU I.

Reangajările.

Art. 42. Nu se pot reangaja mai mulți militari, de cât s'au plătit prime de ecsonerare, în urma tragerii la sorți a anului curgător.

Art. 43. Militarii care doresc a se reangaja facă cererea lor prin canalul ierarșic, în cursul anului din urmă al termenului, în care sunt datori a servi; Șeful Regimentului înaintedă cererea Ministeriului de Resbel dacă militarul împlinesce condițiunile de admisibilitate prevădute în legea Dotațiunii și Art. 43 din Regulamentul de față, și dacă el aprobedă sub răspunderea sa reangajarea acestui militar, în urma primirii tutulor cererilor de reangajare.

Ministerul de Resbel reînțorce la finitul trimestrului, dupe ce cunoște numărul primelor depuse, cererea de reînrolare cu aprobarea sau desaprobară ei, avind în vedere următoarele:

1. Dacă cererile de reînrolare pe 6 sau 3 ani nu covirșesc primele plătite în urma tragerii la sorți, ele se pot autorisa.

2. Dacă cererile de reînrolare pe 6 sau 3 ani covirșesc aceste prime, Ministerul alege reînrolările ce pôte aproba în chipul următor: să ia suma totală a recruților și suma totală a cererilor de reînrolare și se împarte pe corpuri reînrolările admisibile, în raport cu procentul ce se cuvine lui, din numărul recruților ce are a priimi acest corp; în cercul acestui procent se dă precaderea militarului dupe recomandățiunea făcută de Șeful Corpului.

Ministerul trimite Comisiunii superioare la sfirșitul întâiului trimestru, o listă nominativă de militari reînrolați în cursul anului în care se trece numele, pronumele, porecla, virsta, corpul, numărul reangajerii și termenul ei.

Art. 44. Șeful Regimentului este dator pe lingă atestaturile de bună purtare, moralitate și aptitudine, a înainta Ministerului și acte medicale prin care să constate că militarii ce se recomandă pentru reînrolare sînt de o constituțiune bună în momentul reînrolării.

Art. 45. Dacă militarii reangajați să libereadă din serviciu înaintea termenului respectiv, pentru răni dobindite în resbel sau infirmitate, li se plătește din prima alocată o parte proporționată cu timpul slujit, calculat conformu Art. 28 din Regulamentul de față.

Art. 46. Dacă militarii desertedă, ei pierdă pe tot timpul lipsei ilegale dreptul la primă și pe tot timpul pedepsei corecționale; în urma unei condamnări, militarii nu se pot bucura de prima ce li se cuvenea; în acest cas, să calculedă prima ce se oprește în spiritul Art. 28.

TITLUL V.

Implinirile prin înrolări de bună voce.

Art. 47. Dacă numărul reinrolărilor militarilor ce se află în rândurile ôstei nu sînt de ajuns spre a împlini golurile produse prin plata primei, Comisia superioară propune Ministerului de Resbel, înlocuirile prin calea Administrativă, hotărăște prima ce este a se plăti și modul plății ei în sarcina casei Dotațiunei. Dacă Ministerul de Resbel autoridă propunerile făcute, el publică și pune a se afișa în fie-care Comună hotărîrea sa.

Art. 48. Îndată dupe priimirea acestei decisiuni ministeriale, deschidû în fie-care District autoritățile Comunale, o listă în care se trecû ômenii ce dorescû a împlini pe prime, locurile vacante în ôste cu numele, pronumele, porecla, vîrsta, profesiunea ș. c. l.

Dupe cê s'a împlinit termenul fiesat de Ministru, spre a priimi asemenea cereri să închidû listele și să trimit sub-iscălite de dînsele din preună cu piesele înfățișate de doritori de a intra în ôste de autoritățile Comunilor, la Prefectul Districtului.

Art. 49. În Capitala Districtelor, în care se află corpuri de trupă, care aû trebuință de înlocuitori, se întocmește pentru esaminarea pieselor înfățișate de doritori și a aptitudinei lor militare:

O. Comisiune compusă.

1. De Prefectul Districtului.
2. De oficierul superior ce se află în Capitala aceluî District
3. Președintele Magistratului, și
4. De un oficier delegat de corpul care are mai mare trebuință de înlocuitori.

Art. 50. Listele înaintate Prefecților unde nu sînt întocmite asemenea Comisiuni, se trimit de dînșii la Comisiunea cea mai apropiată Districtului său. Ministeriul de Resbel înștiințedă Comisiunea sus indicată câte înlocuiri are a priimi în districtul respectiv și căruî corpû are a trimite pe înlocuitorii înrolați.

Spre a avea o rezervă la cadû unde înaintea altor Comisiuni, nu s'ar fi înfățișat destul doritori, Comisiunile sînt datore a însemna în actele lor, pe lîngă înrolați desăvîrșiți, un număr de doritori disponibili, spre a se trimite, dacă va fi trebuință, în corpurile din alte Districte.

Art. 51. Oamenii înscriși spre a înlocui se convôcă la ziua fiesată de către autoritățile Comunale dinaintea Comisiunei, înlocuitorul e dator a înfățișa pe lîngă relațiunile date autorității Comunale:

1. Un certificat de bune purtări, liberat de autoritatea reședinței sale.
2. Un certificat că nu are nici o îndatorire contractată cu alte persône, saû autorități.

3. Un certificat că este Român.

4. Un certificat de la Greșierul Tribunalului din Districtul său, constatînd relațiile ce se află trecute pe numele lui.

Dupe ce s'a pronunțat Comisiunea instituită prin Art. 49, asupra admiterei înlocuitorului, i se dă un act sub-iscălit de dînsa, arătător pe ce temei, și cu ce condițiune s'a contractat priimirea lui, și să trimită la Corpul pentru care s'a înrolat.

În procesul verbal încheiat asupra priimirei, iscălește și înlocuitorul admis. Înlocuitorul este dator a se înfățișa la corpul său, 15 zile dupe pronunțarea admiterei lui.

Art. 52. Dupe ce s'au încheiat toate operațiunile, Comisiunile înaintedă Ministerului un tablou numeric și arătător de înlocuirile contractate; Ministerul aduce în cunoștința Comisiunei superioare înlocuirile contractate.

Art. 53. Înlocuitorii priimesc primele ce li se cuvin dupe publicațiunea Ministerului de la Consiliurile de Administrațiune, dupe formalitățile din Art. 25, 29 și 30, socotind ca ziua însumării lor în Corp, ziua unde li s'au dat de către Comisiunea din Art. 49, actul de priimire.

Dacă iusă înlocuitorul dăbovește mai mult de 15 zile, spre a se înfățișa la Corpul lui, el nu intră în drepturile lui de cit de la ziua înfățișării lui la Corp.

TITLU VI.

Despre cheltuelile pentru instituțiunii folositore oastei.

Art. 54. Propunerile în privița instituțiunelor folositore oastei, se fac de către Comisiunea superioară, la Ministerul de Resbel; dupe autorizarea Ministeriului de Resbel, propunerile se supun de dînsul la aprobarea Corpurilor Legiuitoare.

TITLU VI.

Despre Cancelaria Casei Dotațiunei.

Art. 55. Cancelaria Comisiunei superioare se compune de un Director civil, pe lună cu 500 lei; un scriitor cu 300 lei pe lună, plătiți din Casa Dotațiunei.

Art. 56. Cheltuelile Cancelariei se trecă dupe chibsuirea Comisiunei superioare, în Budgetul ei; iar pentru punerea în lucrare, Comisia pôte dispune din fondurile ei de suma de 300 lei.

Art. 57. Cancelaria Comisiunei este iusărcinată a ține toate scripturile, registrele și corespondențele Comisiunei.

REGULAMENTUL

stabilimentului de invalizi¹⁾.

CAPITOLUL I.

Admisia în Casa de Invalisi.

Art. 1. Se crează sub numele de Casă de Invaliți un stabiliment destinat a primi oficeri, sub-oficeri și soldați cari au fost răniți sau atinși de infirmități grele ce nu se mai pot tămădui, sau cari ar fi îmbătrânit sub arme în serviciul Statului.

Art. 2. Numărul locurilor la Casa de Invaliți este fixat la șese-deci, din care trei, pentru oficeri.

Art. 3. Admisia în Casa de Invaliți se va face în virtutea ordinilor Ministrului de Război, după recomandăția Șefilor de corpuri, însoțită de certificatură de vizită și de contra-vizită date fiecare de doi medici militari cu diplomă de doctor în medicină și aprobați de Inspectorul general al Serviciului Sanitar.

Art. 4. Rănile și infirmitățile care dau dreptul la admisia în Casa de Invaliți sunt arătate în tabloul anexat prezentului Decret.

Certificatul de vizită și de contra-vizită vor trebui să arate în ce categorie din acest tablou se găsesc infirmitățile sau rănile pentru care au fost chemat a examina.

Disele certificate vor fi vădate de Inspectorul general al Serviciului Sanitar.

Art. 5. Tot oficerul, sub-oficerul sau soldatul admis la pensia de retragere pentru infirmități grele sau cari suferă de răni ce nu se mai pot tămădui, în unul din aceste cazuri arătate mai sus, va putea a fi admis în Casa Invaliților lăsând Statului pensia ce o primea.

Art. 6. Invaliții admiși în virtutea Art. 5, vor avea în tot d'una dreptul de a reintra în familiile lor; în acest caz se vor bucura iarăși de pensia la care aveau dreptul.

CAPITOLUL II.

Comandarea, Poliția și Disciplina.

Art. 7. Comandarea, poliția și disciplina Casei Invaliților este încredințată unui Stat-major compus de:

Un Căpitan.

Un Locotenent.

Un Sub-Locotenent.

Acești oficeri se vor alege dintre oficeri Invaliți admiși la Casă.

La din contra, se vor alege printre oficeri ce se bucură de pensia de retragere.

¹⁾ Sancționată prin decretul domnescu cu No. 1, din anul 1862.

Art. 8. Militarii admiși la Casă se vor împărți în două divi-
zii de 30 ómeni fie-care. Întéia divizie va fi sub ordinile Locote-
nentului, a doua divisie sub ordinile Sub-locotenentului.

Art. 9. Șefii de divisií vor inspecta de doué ori pe zi odăile,
vor îngriji de curățenia personalului și de bună ținuta a camerilor
în întrebuințarea îmbrăcămintel și a mobilierului, și curățirea odă-
ilor, și în menținerea liniștei atât înăuntru cât și afară Casei.

Fie care și Șefi de divizií vor face raportul lor Căpitanului
comandat și vor da séma de evenimentele și de mutațiile întimpla-
te în cursul de 24 ore.

Art. 10. Căpitanul comandant eserséză într'un grad superior
aceléși atribuții ca Șefii de divisie; regulédă gradele prin odăi, dá
invoirile de intrare și de eșire, determină orele de mîncare, ficsé-
dá repartiția încăperilor și a camerilor; dar în ceea ce privesce
distribuțiile efectelor de mîncare și de încăldit, este dator a se com-
forma dispozițiilor administrative ce suntu descrise mai jos.

Comandantul ține controlul nominal al militarilor priimiși la
Casă și trimite în fie-care și Ministrului și inspectorului general al
Serviciului Sanitar situația numerariá a Stabilimentului.

Art. 11. Un post de onóre comandat de un serjent este în-
sărcinat cu garda stabilimentului; un toboșar său cornist este ata-
șat la acest post spre a eșecuta baterile său semnalele la orele re-
gulate de comandatul Casei.

Art. 12. Greșalele în contra disciplinei său subordinații sê-
virșite de militari Invaliđi nu vor putea să se pedepséscă de cât
prin privați de eșire său scăderea porției de vin, când sănătatea
culpabilului nu se va opune.

CAPITOLU III.

Regimul Administrativ.

Art 13. Administrația Casei de Invaliđi este pusă sub prive-
gherea directă a unui sub-intendant numit de Ministrul de Resbel.

Art 14. Unul din oficerii administrației atașati la Spitalul mi-
litar din Bucureșci este însărcinat cu comptabilitatea Stabilimentu-
lui, și cu tóte detailurile de soldă și de materialul ce i se cuvine.

Art. 15. Hygiena și Serviciul Sanitar al Casei de Invaliđi sunt
puse sub privegherea directă a Inspectorului general al Serviciului
Sanitar, care va numi medicul ce trebue atașat la acest stabiliment.

Art. 16. Solda este ficsată cum urmédă :

Căpitanul pe lună 60.

Locotenentul idem 40.

Sub-Locotenentul idem 30.

Sub-oficerul idem 20.

Caporalul idem 15.

Soldatul idem 10.

Art. 17. Îmbrăcămîntea, coafura, echipementul, armătura, pin-

deturile și încălțăminte vor fi predate d'a dreptul de Administrația Centrală, dupe modelele, durata și modul de distribuție determinat printr'un reglement special al Ministrului de Resbel.

Art. 18. Mobilierul și efectele de culcat vor fi predate de administrația Spitalului militar din București, dupe nomenclatura hotărâtă de Ministrul de Resbel.

Fie-care invalid va avea un pat complet.

Art. 19. Regimul alimentar va fi determinat dupe tarifa făcută de Inspectorul general al Serviciului Sanitar și aprobată de Ministrul de Resbel.

Hrana, culniile și serviciul mesei vor fi în contul aceluși administrații sub-privigherea specială a oficerului numit la Articolul 14.

Compania de infirmieri va da numărul bucătarilor și al serviciilor trebuincioși la Casa Invaliților.

Art. 20. Tóte cheltuielile ce va face Stabilimentul Casei de Invaliți, cumpărarea și întreținea stabilimentului, renoirea materialului, predarea alimentelor cât și plata soldei se vor trece în Budgetul Ministrului de Resbel (Capit. Spitalelor).

În tóte aceste privințe Casa Invaliților va fi considerată ca un ances al Spitalului Militar din București.

Art. 21. Pentru ușurarea Budgetului în fie-care an. Casa de Dotație a armatei va contribui la cheltuielile Casei de Invaliți dupe mijlocele disponibile și în proporția determinată, în înțelegere cu Ministrul de Resbel și de Finanță.

Sumele anuale prevădute pentru Casa Invaliților vor intra la Tesaur prin vărsările făcute sub titlu Budgetului de Resbel (Capitolul Spitalelor).

REGLEMENT

Pentru comandamentele militare¹⁾.

TITLUL I.

Comandamentul general al trupelor.

Art. 1. Trupele de tóte armele, comandanții de garnisóne și oficerii fără trupă, precum și cei în neactivitate, suntu sub-ordinile șefului fie-cărui comandament militar, fiind îndatorați a escuta tóte ordinele sale, în interesul serviciului și pentru stricta observare a legilor și reglementelor militare.

Art. 2. Ori-ce ordin general sau particular, emanând de la Ministeru, se adresază fie-cărui comandament militar, carele e dator a'l transmite și a'l asigura executarea lui.

Art. 3. Autoritatea comandanților militari, se întinde asupra

¹⁾ Saneționat prin decretul cu No. 1087, din anul 1863.

tuturor serviciurilor : instrucția, ținuta, poliția, disciplina și administrația interioară.

TITLULU II.

Poliția și disciplina.

Art. 4. Comandanții militari stăruesc a cunoște, dacă șefii de corpuri și toți ofițerii în general eșecută datorile ce li sunt impuse prin reglementul asupra serviciului interior, dacă disciplina și justiția este părintescă, dacă pedepsele și recompensele sunt acordate fără părtinire celor ce merită, dacă ținuta este bună și conformă reglementelor, dacă curățenia atât a oamenilor cât și a încăperilor, și mai cu seamă a vestmintelor lor și a obiectelor de culcat este observată și îngrijită, dacă hrana soldaților este bună și dacă cheltuelile ordinarelor sunt conformă cu prețurile curente în localitate; diferența între cheltuelile făcute de oamenii din aceeași garnisonă pentru ordinarul lor, dacă în fine soldatul este tratat părintesce, după cum se cere de Art. 61 al serviciului interior.

Art. 5. Șefii comandamentelor militare, se asigură dacă obiectele de îmbrăcăminte, de marele-mic echipament, sunt de bună calitate, dacă sunt potrivite pe talia oamenilor și de nu' jeneză; acesta mai cu seamă pentru încălțăminte în timpul marșului.

El îndrepteză și pedepsește îndată, ori-ce abatere din dispozițiile de mai sus.

TITLULU III.

Spirit de corp.

Art. 6. Șefii comandamentelor militare, stăruesc a se ține a un bun spirit de corp, ei întrețină între ofițeri toate legăturile de camaraderie militară, fără osebire de stare și de origină; ceru de la superiori către inferiori povățuire blândă, îngrijire părintescă, dar tot d'odată cea mai strictă observare a reglementelor și a ordinilor, de la inferiori către superiori ceru cea mai mare supunere în serviciu și deferință afară din serviciu.

Art. 7. Stăruesc a se întocmi pretutindenea mese de ofițeri singurul mijloc de a stabili bune relații între dînșii și de a forma spiritul de corp, precum de a evita datorile și de a procura o hrană mai bună și mai efină.

TITLULU IV.

Instrucția și manevre.

Art. 8. Șefii comandamentelor stăruesc neconținut la instrucția ofițerilor sub-ofițerilor și soldaților. Ei se asigură dacă șefii de corpuri stăruesc, și mai cu seamă în timpul ernei, nu numai asu-

pra tutulor părților teoriilor, ci și asupra administrației interioare a corpurilor, desfăcerea și închicerea armelor, serviciul garnisónelor, și în companie, precum și asupra scólelor regimentale.

Art. 9. El vizitează scólele regimentale și stăruescú a face să înțelegă că instrucția pimară de ântéiu și al duoilea gradú, este mijlocul de a forma cadre bune și sub-oficéri și caporalí, dândule tot de-odată cunoscínțele necesarii în viéta privată.

Art. 10. El povățuiescú pe tinerii oficéri a se ocupa cu instrucția în scólele regimentale.

El stăruescú a dobíndi de la L. Colonel crearea în fie-care corpú, sub direcția tesaurarului său a oficéilor de îmbrăcăminte, o scóla de comptabilitate spre a forma sergenți maestri, furieri și secretari.

El se încredințéază dacă învățetura muzicanților, a scrimei gimnastice, producú buní elevi, și dacă scóla toboșarilor și a corniștilor suntú dirijate dupé ordonanță.

Art. 11. El ordonă marșuri militare în ținuta de călătorie, de câte ori serviciul și temperatura o permite, și profită de aceste marșuri spre a perfecționa trupele în aplicarea serviciului în companie.

TITLUL V.

Guarde si altele

Art. 12. Comandamentul militar se asigură că serviciul gardelor se face regulat, că oamenii ce intră în gardă facú acest serviciú fie-care la ríndul său și că nici unul nu este apérat prin favóre.

Art. 13. Ordinile și consignele relative la serviciul de garnisonă, suntú transmise Șefilor de corpurí prin comandantul garnisonéi din ordin.

TITLUL VI.

Reviste și inspecții.

Art. 14. Comandantul militar împreună trupele spre a le inspecta, și acésta mai cu sémă duminica, la ora paradel.

El profită de aceste adunări spre a se asigura de bună ținută și de curățenia oamenilor.

Art. 15. La fie-care revistă el adună oficérii împrejurul său spre a le face parte de observațiile sale, și a le da instrucțiile necesare.

Le aduce adesea aminte că nu e destul ca trupele să fie în bună și cuvenită ținută la paradă, dar acésta trebuie să fie menținută tot-d'auna în casarmă, la garde, și fie-care omú, eșíndú din casarmă, trebuie să se afe în ținută de di și curat, întocmai dupé cum ar merge la paradă.

Art. 16. El prepară trupele spre a trece inspecția generală, și se asigură de meritul candidaților ce pot fi propuși pentru înaintare, spre a desluși pe Inspectorul general despre oamenii silitori și cu învățatură și de a trage respălțiri asupra celor ce merită.

Art. 17. El se incredințeză asemenea despre aceia cari negliază serviciul, a căroră instrucție lasă încă de dorit; spre a'î pune pe drumul cel bun, sau spre a trage severitatea Inspectorului general sau a Ministrului asupra oamenilor de îndreptat.

TITLUL VII.

Mișcările de trupă și schimbarea de garnisonă.

Art. 18. Nici o mișcare de trupe, fie pentru o adunare generală afară din garnisonă, fie pentru o schimbare de garnisonă, nu se pôte esecuta fără un ordin special al Ministrului, afară de reviste, manevre și marșuri militare pentru instrucția trupelor.

Art. 19. Când toate trupele din garnisonă se adună pentru manevre, comandantul militar însciințeză pe Ministru, de se află în acea localitate.

Art. 20. Comandanții militari stăruescă esecutarea ordinelor, ministeriale, relative la schimbarea garnisonelor, transmițindu-le trupelor și asigurând esecutarea lor.

El trecă în revistă trupele care plécă și pe acelea care sosescă, și se incredințeză de a' tot ce le este necesariu pentru călătorie; precum și de nu tragă după dânsii nimic de prisosă.

TITLUL VIII.

Recruțația.

Art. 21. Comandanții militari esersă controlul cel mai activ și vegherea cea mai mare asupra tuturor operațiilor recruțației. El veghează la esacta esecutare a legilor, arată Ministeriului toate abaterile și stăruescă la aplicarea pedepselor celor mai rigurose în contra celor ce se vor recunósce culpabili și vor fi comisă vr'o fraudă în materie de recruțație.

Art. 22. El a' o autoritate superioriă asupra depositelor de recruțație și de rezervă, trecă în revistă ómenii în rezervă, când asemenea se află, precum și a contingentelor adunate în capitala districtului mai nainte de a merge la corpurile lor respective. Dacă ei însuși nu potă inspeca toate contingentele, trimită în locul lor oficeri, ce vor avea cel puțină gradul de căpitan.

Comandanții militari sau supleanții lor, trebuie să se asigure în capitalele districtelor unde recruții vor trebui să se adune, că aceștia a' toate calitățile fizice spre a face un bun serviciu militar, că a' talia și puterea necesară pentru arma la care sunt destinați și că a' într'adevăr vârsta cerută de lege.

Art. 23. Când recruții sunt în stare de reformație la revista de plecare, comandantul militar pune să viziteze și să contra-viziteze, în prezența sa sau de față cu delegații săi, de către doctori în medicină, și pe cât se poate de către doctori militari, deosebit de acel atașat la consiliul de revizie, și le dă un concediu de reformă de pe un certificat medical.

Asemenea se urmărește și cu soldații din corpuri cari trebuiesc reformați fie la corp fie la spital, și vegheză ca oamenii incapabili serviciului să fie îndată înapoiți, ca să nu procure cheltueli netrebucioase.

TITLUL IX.

Relații cu comandanții de garnisone.

Art. 24. Comandanții militari primesc de la Minister, cu o lună înainte, secretul pe fie-care și pentru luna viitoare. Secretul este unul și același pentru toate comandamentele militare.

Comandanții militari dau în fie-care și comandanților de garnisonă secretul pentru acea și. Ei transmit secretul pentru o lună și dinaintea ofițerilor mai mare la grad în toate celelalte garnisone. Aceștia îl comunică pe fie-care și comandantului de garnisonă.

Secretul nu se schimbă precum și nu diferă de cel trimis de Ministru, de cât în cazuri extraordinare și în campanii.

Art. 25. Comandanții de garnisonă, trimit comandantului militar raport de fie-care și de evenimentele militare, de ori ce natură, ivite în timpul de 24 ore.

Art. 26. El ia ordinele sale pentru împărțirea serviciului de garnisonă, numărul gardelor de ori ce natură, numărul omenilor ce'l compune, așezarea gardelor și a santinelor și ordinele generale particulare, și raportiază despre pedepsele ce au dat el însuși sau de cele date de ofițerii de rînd.

Art. 27. Comandanții garnisonelor exercită cea mai neadormită privighere, asupra militarilor în serviciu și chiar în societate, și despre ori ce, iau îndată măsuri de îndreptare raportând comandanților militari.

TITLUL X.

Relații cu intendența militară.

Art. 28. Intendenții și sub-intendenții militari sunt datorii de a informa pe comandanții militari de ori-ce este în interesul serviciului administrativ, aprovizionările și măsurile luate pentru totu ce este relativu la bunul traiu al soldaților.

Se înțelegu cu comandanții militari despre toate măsurile generale ce trebuie să fie luate împreună pentru asigurarea serviciului administrativ.

Intendența liberază, după cererile făcute, situațiile relative la:

numărul, la calitatea și cantitatea aprovizionărilor adunate sau ce se vor aduna la locul destinat.

Art. 29. Intendentul militară esecută ordinele date de către comandantul militar în interesul serviciului administrativ pentru toate observările ce aceștia arău fi făcutu în timpul revistelor sau al inspecțiilor.

Daca, în casuri urgente, comandantul militară voră găsi de trebuință esecutarea unor măsuri neprevădute de reglementele în vigoare, el va da ordinul motivat și înscrisu întendinței militare care esecutăză disulă ordin, sub-responsabilitatea celui care l'a dat. Intendința militară însciințează pe Ministru prin telegrafu.

TITLUL XI.

Justiția militară.

Art. 30. Cându se presintă unu delictu justițiabilu de tribunalele militare, prevădutu de condica penală, șefii de corpuri sau de serviciu, priimidu raportulu care constată delictulu, îl înaintéază comandamentulu militară cu unu relevu de pedepsele și formularul acusatulu.

Art. 31. Șefii comandamentulu constatându casulu, completéază ancheta conformu legei, cerându intervenirea auditorulu ôstei, și în urmă determină de este sau nu casu de judecată.

La întéaia întemplantare înaintéază actele Ministerulu împreună cu părerea sa în privința susținerii acușăției. La a doua întemplantare întorce actele șefulu de corpă sau de serviciu determinându pedepse disciplinare ce va crede de cuviință, conformu serviciulu interioru.

Art. 32. În privința mecanismulu, funcționarii comisielor corecționale și de disciplină, se urméază conformu legei și serviciulu interioru, prin intermediulu comandamentelor militare.

TITLUL XII.

Relații cu autoritățile civile și judiciăresci

Art. 33. Comandantul militară suntu datori de a da o protecție și ajutoru autorităților civile și judecătoresei de câte ori acestea le voră cere, sau pentru siguranța loră personală, sau pentru esecutarea legilor.

Comandantul militară veghéază la garanția publică și la menținerea proprietăților publice și particulare. El dă ordinele cele mai seriôse ca locuitorii să nu fie bintuiți, și ca militarii să nu se serve cu armele, sau de ômenii ce le suntu încredințați, în conflictele loră particulare.

Art. 34. Tôte clasele civile, trebuindă să fie protejate și respectate, comandantul militară voră pedepsi cu severitate pe ofițeri, sub-ofițeri, caporali și soldați ce se află sub-comanda loră și care voră cădea în asemenea vini.

TITLULU XIII.

Casarmarea și locuința trupelor.

Art. 35. Comisile de casarmare sunt sub-ordinate comandanților militari, și datore de a se aduna de câte ori acești din urmă le va găsi de cuviință în interesul serviciului.

Art. 36. Comandanții militari vizitează casarmele, locuințele militare, spitalurile, închisorile militare, de câte ori o găsește de cuviință. Ei vizitează mai cu seamă odăile soldaților și bucătăriile, se asigură că obiectele de culcare sunt aerate și scuturate, se încredințază că cantitatea aerului din odăile omenilor este îndestulă pentru numărul ce ședă întrînsele.

Ei gustă hrana soldaților și a bolnavilor și ordonă cele necesarii, spre a opri și îndrepta ori-ce neorândueli.

Ei cercetază libretul omenilor și verifică de au priimită toate obiectele ce se află înscrise, dacă socotela soldatului este exactă, dacă cunoște capitalul său la masa individuală și numărul.

Pe aceste reviste comandanții militari verifică livretele de ordinare, compară prețurile companiilor între dênsele, dojenește cându cheltuecele sunt prea mari, și stăruiește la economii pentru masa de întreținere. Într'aceeași garnizonă, cându găsește diferență în cheltueli, cercetază cauzele care le au produsă și stăruiește ca toate cheltuelile de ordinar pe câtă se pôte să fie de o potrivă.

TITLULU XIV.

Administrația generală.

Art. 37. Comandanții militari priimesc relație despre comptabilitatea și despre administrația companiilor, se încredințază că președinții consilierilor de administrație, adună consiliu, propune chestiile, deliberedă și că presidază consiliul cel pușină odată pe săptămână.

Art. 38. Asupra reclamărilor făcute de intendență în contra corpurilor ce sunt 'napoi cu comptabilitatea, el stimulează pe îndiferenți și pedepsește pe cei cu rea voință.

Art. 39. Ei stăruiesc a face pe totii ofițerii să înțelegă toate bine-facerile aduse de o bună administrație, că îngrijirile ce trebuie să albă pentru dênsa urmază a fi foarte active, și permanente, că afară din esercițiuri și rășboiul totul e administrația în armată, și că acesta e strânsă legată cu îndatoririle comandamentului.

TITLULU XV.

Corespondințe și raporturi.

Art. 40. Comandanții militari corespundă d'adrechtul cu Ministeriul pentru totu, ce se atinge de personală și operații militare.

Conformă decretului din 6 Octombriu 1863 cu No. . . . . comandamentele militare sunt denumite după cum urmează:

• Întéiul comandamentu militarü (celü din Bucuresci) al doilea comandamentu militarü (celü din Iași) al treilea comandamentu militarü (celü din Craiova).

Tóte corespondințele și raporturile ce vorü emana de la fiecare comandamentu militarü vorü avea în susü, și pe margine denumirea respectivă.

Ei sunt intermediari direcți și absoluți între corpuri și Ministerü.

• Șefii de corpuri trimitü comandanților militari la fie-care optü zile, câte o situație conformü modelului ce se afä în reglementulü serviciului interiorü, și prin care se face cunoscutü efectivulü, mutațiile generale, pedepsele și cererile.

Comandanții militari trimitü Ministeriului o singurä situație și pe corpuri, după modelulü comandamentelorü militare.

Comandanții militari vechiază cu cea mai mare luare aminte la înaintările făcute de șefii de corpuri, până la gradele de sub-ofițeri inclusivü; se asigură că toate înaintările suntü făcute în interesulü serviciului după tabloulü de înaintare; ei reprimandă și arată Ministrului ori-ce abatere în acéstă privință.

Comandanții militari transmitü Ministrului, spre a fi supuse la aprobarea Domnitorului, toate cererile relative la înaintarea ofițerilorü

III

MINISTERUL JUSTIȚIEI, CULTELOR

ȘI

INSTRUCȚIUNI PUBLICE.

LEGE

constitutivă a secția III-a la Tribunalul civil de Ilfov ¹⁾

Art. 1. Se înființează o a treia secție civilă a tribunalului de Ilfov.

Art. 2. Se voru da în atribuțiile acestei secții:

a. Legalizarea, pentru locuitori județului Ilfov și orașul București, a actelor de ipotecă și a foilor de dăstre, cari astăzi se află în atribuțiile Ministerului Justiției; și această secție va trimite Ministerului copii adevărite dupe actele de ipotecă și foile de dăstre, întocmai precum urmează celelalte tribunale ale țerei (art. 337 secția VIII din Regulament Organic).

¹⁾ Sancționată prin decretul cu No. 426 din anul 1859.

b. Venderile prin licitație silite, saū de bună voe, a averilor mișcătore și nemișcătore, adeviririle de ori-ce acte de natură civilă, secuestrele pentru datorii civile și alte asigurări, se voru face de către această secțiune.

Art. 3. Actele civile de nascere, de cununie și de moarte, se vor trimite la această secțiune; dară Mimistrulū Justiții va avea facultatea a le trimite celor lalte secțiuni cândū interesulū serviciulū o va cere.

Art. 4. Personalulū acestei secții a 3-a va fi tot acela ce se află și la cele-lalte secții civile ale tribunalulū de Ilfovū, asemenea și lefile funcționarilor, precum se vede din alăturatulū statū.

Aceste lefi și cheltueala cancelariī ae vor respunde de Ministru Finanțelor tot cu orinduiala pāsità pină acum.

Art. 5. Contabilitatea acestei secții a 3-a va urma a se ține de casierul tribunalulū de comerciū.

Art. 6. Contestațiile ce se voru nasce, relative la chestiile mai sus anunciate, se vor judeca de această secțiune.

Art. 7. Se va face un registru în care se va transcrie actele a căror transcriere va fi cerută de vre una din părțile interesate.

LEGE

pentru înființarea Curții de Casațiune și de Justiție ¹⁾.

TITLULŪ I.

Organisarea Curții de Casațiune.

CAPITOLULU I

Pentru întocmirca Curții de Casațiune.

Art. 1. O înaltă Curte de Casațiune și de Justiție se înființesă pentru întregulū Statū alū Principatelorū-Unite Moldova și Terra Românescă.

Art. 2. Tôte Tribunalele și curțile de Apelū ale Statulū Principatelorū-Unite suntū supuse jurisdicțiunii Curții de Casațiune.

Tribunalele bisericesci, cari ađi esercită în faptū ore-cari atribuțiunii în materi de căsătorie, suntū asemenea supuse jurisdicțiunii Curții de Casațiune.

Asemenea suntū supuse jurisdicțiunii Curții de Casațiune și Tribunalele militare, în casurile și dupe modulū prevăduțū la Art. 36.

Art. 3. Curte de Casațiune este împărțită în trei secțiuni și se compune: de unū primū Președinte, de trei Preșidintși de secțiune, și de douē-deci și unu membri; peste totū 25 membri.

Art. 4. Secțiunile i-au numirea de: Secțiunea I-a a reclaman-

1) Saucționată prin decretulū domnescū cu No. 1, din anulū 1861.

țiunilor, secțiunea II-a civile, și secțiunea III-a criminale; ele se formează prin sorți.

La fiă-care începutu de anu, care va fi la redeschiderea ședințelor dupe vacanțele mari, se pre'noiescū în parte prin prefacerea a patru membri din fiă-care secțiune, care prin tragere la sorți, trece în altă secțiune.

Fiă-care secțiune se compune: de șepte membri și de unu Președinte.

Art. 5 Secțiunea I-a a reclamațiunilor, pronunță asupra admisiunii saū a respingerii tutulor cererilor adresate la Curtea de Casațiune.

Secțiunea II-a civile, pronunță definitiv asupra tutulor cererilor în Casațiune. dupe ce reclamațiunile saū primitu de I-a secțiune.

Secțiunea III-a criminale, pronunță asupra cererilor în Casațiune în materi criminali, corecționali și de simplă poliție.

Conflictulu de atribuțiune (de competență) se judecă de secțiunile unite.

Art 6. Președinți de secțiune se tragū la sorți ca și judecătorii, pentru a determina secțiunea ce aū a presida.

Primul Președinte presidă Curtea întrégă în Secțiuni unite și pôte presida, cândū va găsi de cuviință și dupe trebuința serviciulu, și fiă-care secțiune în parte

CAPITOLU II.

Pentru grefa Curții de Casațiune.

Art. 7 Grefa Curții de Casațiune se compune de unu primu grefieru, de trei grefieri de secțiune, de șese capi de masă, doi-spredece scriitori, unu registratoru generale și trei registratori de secțiune.

Art. 8. Primul grefieru este capulu tutulor funcționarilor grefei; elu îngrijese a se păzi buna rinduală în ținerea registrelor a condicelor și a tutulor hârtiilor din cancelariile secțiunilor.

Grefierul redige otărirea definitivă, sub-controlulu Președintelu, și o sub-semneză dupe modulū prescriu în Art. 59.

Grefierii de secțiune aū aceluși însărcinări, fie-care în grefa secțiunii sale. Aceștia se impartū la secțiuni de către primulū Președinte și iaū loculū primulu grefieru, dupe vechime în lipsa lu.

Art. 9. Curtea va avea nouē aproși (ușieri), din care unulū va fi capulu lorū, și cari toți trebuie să scia să scriă și să citescă.

Asemenea va avea pentru serviciulu ei doi odăiași și doi rindași.

Toti acești impiegați și servitori vorū fi numiți de curte dupe o indoită listă, prezentată de primulu Grefieru.

CAPITOLU III.

Despre Ministeriulu Publicu.

Art. 10 Ministeriulu Publicu, aședatū lângă Curtea de Casațiune, se compune: de unu procuroru generalū și de trei procurori de secțiune.

Art. 11. Procurorul generală are dreptul să asiste la ședințele generale ale secțiunilor unite și la ședințele fiă-căria secțiunii; elă împarte lucrările Procurorilor de pre la secțiuni și îi însărcină să lu supleea dupe trebuință.

În lipsa procurorului generale, loculă lui se ține de către cel-l-altă procuror, dupe rindulă vechime.

Art. 12. Procurorii au dreptulă de a vorbi în tôte causele ce se desbată înaintea curții, de ași da părerea despre aplicațiunea legii și de a lua conclusiuni.

În cause civile ei suntă datori a opina mai cu sémă spre a apăra interesele novirsniciloră, interesele dotali ale femeiloră, starea civile a persóneloră, interesele celoră zămisliți și ne născuți încă, a aceloră înstrăinați fără reprezentanți în Terră, a celoră supuși interdicțiunii, a Statulă și a osebiteloră aședeminte publice, și de bine-facere.

Procurorii, nici într'ună casă, nu au voie să assiste, nici să ia parte la deliberațiunile judecătoriloră, cari suntă totă-d'ama secrete, ci numai la tratarea priciniloră.

Procurorii nu potă fi recusați, cândă funcționésă în interesulă obștescă sau în interesele proprii ale Statulă.

Art. 13. Ministeriulă publică, d'a dreptulă, sau luândă înțelegere cu Departamentulă dreptății, va ataca pentru rea interpretare a legii înaintea Curții de Casațiune, otăririle desăvêșite și actele celoră-l-alte instanțe judecătorești în pricină civile, chiară cândă nu se voră ataca de părțile interesate, însă numai în interesulă legii și după espirarea termenulă de apel.

Otărirea de Casațiune ce va interveni la asemenea casă, n'are nici ună efectă pentru prigonitorii cari n'au atacată în Casațiune otărirea casată a instanței de josă.

Art. 14. Procurorul generală are dreptulă de controlă și de priveghiere asupra conclusiuniloră pregătite de Procurorii de secțiune, pentru a se infățișa Curții de Casațiune.

Dacă Procurorulă generală nu încuviințésă conclusiunile Procurorului de secțiune, și acestă din urmă insistă în părerea sa, atunci procurorulă generală însărcină să celă-l-altă procuroră de secțiune a ținea cuvântulă, sau ține elă însuși cuvântulă, la ședința de infățișare a pricinii.

Art. 15. Ministeriulă Publică are pentru cancelaria sa trei scriitori aleși de primulă procuroră și pre cari îi va pune sub immediata direcțiune și ordine a unuia din procurorii de secțiune în însușire de capă ală cancelariei sale.

Membrii Curții de Casațiune, funcționar i Ministeriulă publică, grefierulă și sub-grefieri acestei Curți, nu potă fi în același timpă membri ai adunării Elective, ai Comisiunii Centrale, nici Ministri.

CAPITOLULU IV.

Despre rënduiră la curtea de casațiune.

Art. 16. Membrii Curții de Casațiune, procurorii și grefierii se

numescă de Domnă; cei-l-alți funcționari ai grefei, precum și aprodi, se numesc de Curtea de Casațiune, care încunoștințază despre această pre-Ministeriul dreptății.

Pentru a putea fi numit membru la Curtea de Casațiune, trebuie a avea următoarele însușiri:

1. A fi mirénú, născut pământénú, sau a fi dobândit împă-mintenirea cea mare și a nu fi supus la nici o protecțiune străină.
2. A avea vârsta de 30 ani deplină.
3. A avea întrebuințarea drepturilor civile.
4. A nu fi falit nerezabilită, sau osindit la vre o pedepsă infamantă și aflictivă, sau numai infamantă.
5. A avea domiciliul în Principatele-Unite.

Dispensie nu se poate accorda pentru nici una din aceste însușiri.

Tot membrul care va perde în cursul funcțiunii sale vre una din aceste însușiri, va fi considerat ca eșit din funcțiune *co ipso* (de la sine), și va fi înlocuit prin altul, însă numai în puterea unei hotărâri ad-hoc, dată de către Curtea de Casațiune.

Membrii la Curtea de Casațiune se numesc:

a. Dintre persoanele cari, avându diplomă de doctor sau de licențiat în drept, de la una din facultățile Principatelor-Unite, sau din străinătate, vor fi exercitat profesia de avocat sau funcțiunii judiciare, în curgere de 7 ani, sau vor fi fost profesori la una din facultățile de legi ale Principatelor-Unite în timpul de șapte ani.

Oricine se prezintă în Țară cu o diplomă din străinătate, pre alu căria temei aru cere exercitiul unei specialități, să fie supus unui examen serios înaintea unei comisii speciale, ca să dovedească de merită exercitiu.

b. Președinții Curții de Casațiune se numesc de domn dintre membri ei.

c. Procurorii la Curtea de Casațiune trebuie să aibă vârsta de 30 ani deplină și să posede însușirile prescrise la puncturile 1, 3, 4, 5 și a, din acest articol.

d. Pentru a putea fi numit grefier la Curtea de Casațiune, trebuie a avea însușirile prevădute la puncturile 1, 3, 4 și 5 din acest articol.

Grefieri la Curtea de Casațiune se pot numi numai:

a. Acei cari vor avea diplomă de studii în drept, cel puțin de doi ani, într-o facultate din Țară, sau străină și vor fi practicat profesia de avocat în curs de trei ani, sau vor fi servit același timp în ramura judecătorească.

b. Acei cari vor fi servit în curs de cinci ani cel puțin, sau în calitate de grefier pe la curțile judecătorești, sau ca judecători de Tribunal sau ca cap de secțiune la Ministeriul dreptății.

c. Acei cari, avându autorizațiunea Ministeriului dreptății, vor fi practicat profesia de avocat cel puțin cinci ani.

Osebitu de aceste condițiuni de știință și experiență, grefierii urmază să aibă și vârsta deplină de 25 ani.

Cei-l-alți funcționari ai grefei trebuie neapărat să aibă diplomă de învățături colegiale și vârsta de 21 ani deplină, sau să fiă servit în funcționare în vre o cancelarie publică în timpul de 5 ani, ca scriitori, regiștratori, sau capi de masă.

Art. 17 Funcțiunile de Președinte și de Membrii la Curtea de Casațiune sunt inamovibile.

Funcțiunile de procuror și cele-l-alte sunt amovibile.

CAPITUL V.

Despre serviciul Curții.

SECȚIUNEA I.

Despre ținerea ședințelor.

Art. 18. În ședințele Secțiunilor-Unite, Curtea de Casațiune se prezintă de primul Președinte; în lipsa acestuia, se prezintă de Președinții de secțiuni cel mai vechiu orânduit după listă; în lipsa și a acestora, Curtea se prezintă de cel mai vechiu dintre membrii ei.

Secțiunile, în lipsa președinților lor, sau a primului președinte, se prezintă de cel mai vechiu dintre membrii lor.

La casă când președintele primar ocupă scaunul președințial, Președinții de Secțiune funcționează ca membrii.

Secțiunile-Unite fac instrucțiunile trebuitoare pentru menținerea ordinii în ședințe și în intrul cancelariei, care, încuviințându-se de Domn, se vor pune în lucrare.

Art. 19. Președinții și membrii Curții de Casațiune își iau rându-lor de ședere, în ședințele generale și în ședințele de Secțiuni, după rându-lor numărului lor.

Art. 20. O secțiune nu poate lucra și judeca, de nu vor fi cel puțin șapte membri de față.

Când acest număr nu se poate împlini din pricină de boală, de concediu, de recusațiune, sau alte asemenea împrejurări, numărul se completează cu membrii din cele-l-alte secțiuni, trași la sorți.

Art. 21. Nici o otărare nu poate eși din Secțiune dacă nu împreună cinci glasuri.

Art. 22. Întemplantându-se a nu se împlini numărul de majoritatea cerută de Art. precedent, se vor chema alți trei membri, trași la sorți, de la cele alte secțiuni și se va cerceta pricina din nou; dacă nu se va putea nici atunci forma majoritate, se va amâna pricina, de la una lună până la trei luni, și dacă și la acest termen nu se va putea obține majoritatea, se va judeca pricina de Secțiunile-Unite. — Se exceptă însă pricinile urgente, care, în acest caz, se judecă îndată de Secțiunile-Unite.

Art. 23. Judecătorii deosebitelor Secțiuni se pot suplea unii pre alții dintr'o Secțiune la alta prin sorți, la casuri când, du-

pre lege, unū judecătorū nu pôte lua parte la judecată în secțiunea lui.

Art. 24. Suplearea și chiâmarea judecătorilor de la o secțiune la alta, cu modulū determinatū la casurile prevădute mai susū, se urmēsă prin scirea și mijlocirea primului Președinte, sau a celui ce ține loculū său.

Art. 25. Când Curtea de Casațiune judecă în Secțiuni-Unite, trebuie să fie față și să ia parte la judecată celū puțin 16 Membri, pre lângă Președinte sau Vice-Președinte.

La asemenea casū o otărare nu se pôte da de nu împreună 11 glasuri. — Eară când Secțiunile suntū întrunite în întregul completū, majoritatea absolută este de ajunsă.

Art. 26. Fie-care Secțiune în parte, ține celū puținū câte trei ședințe pe săptămână.

Secțiunile-unite ținū ședințe de câte-ori trebuința va cere.

SECȚIUNEA II.

Despre vacanțe.

Art. 27. Curtea de Casațiune are vacanțe mari o dată pre anū, de la 1 Iulie până la 15 Augustū. Vacanții mici la Crăciunū 15 zile, începēdū din ajunulū Crăciunului, și la Pasci 15 zile, începēdū din ziua Floriilorū.

Peste totū celū-altū cursū al anului, Curtea de Casațiune ține ședințe regulate în tôte zilele afară de d'îminică și sērbători mari.

Art. 28. Pentru timpulū vacanțiilorū mari, se formă, prin tragerē la sorți, o secțiune sub numire: de secțiunea vacanțiilorū, întocmită de șapte Membrii, spre a espedia pricinile criminale, și a otări asupra cererilorū de Casațiune celorū mai urgente.

Secțiunea permanentă, alēsă pentru timpulū vacanțiilorū, va fi compusă: de șapte Membrii, și numele membrilorū ce vorū fi îndeplinitū acea misiune în anulū precedinte, nu vorū mai figura în urma sorților ce se vorū trage în anulū II și III.

SECȚIUNEA III.

Despre congedii.

Art. 29. Membrii Curții de Casațiune potū dobândi congedii pentru trebuințe otărâte.

Congediile se dau de către însuși Curtea de Casațiune, în secțiuni întrunite, și numai unul în cursul unui anū se pôte acorda unui membru. Congediū de douē luni nu se pôte acorda de câtū în casū de bōlă, sau de neapărată necesitate; iar de va trece de douē luni în susū până la patru, membrulū perde léfa, și de va trece și de patru luni se socotește demissionatū.

Art. 30. Procurorii de secțiuni cerū congediū de la procurorulū generalū, cândū congediele nu trecū peste o lună; éră dacā ce-

rerea de concediu este pentru mai mult de o lună, se adresează către Ministeriul Dreptății, prin Procurorul general.

Art. 31. Procurorul general își adresează cererile de concediu totu-de-una la Ministeriul dreptății.

Art. 32. Orice cerere de concediu din partea unui membru al Curții, trebuie să se facă înscrisă și să fie sprijinită de primul Președinte, carele constată și încredinșează că numărul judecătorilor ce rămâne în ființă, este de ajuns pentru lucrările Curții și că serviciul nu va suferi din lipsă.

Cererea de concediu a primului Președinte se va supune Domnului.

Art. 33. Tote concediile acordate se scriu într'unu registru speciale de concediu ce stă în păstrarea și îngrijirea primului grefier.

Art. 34. La capul fie-căria lună, grefierul face un extractu de concediile acordate în luna trecută. — Acelu extractu se încredinșează și se subscrie de primul Președinte, care 'lu trimite Ministeriului dreptății, spre a 'lu publica în Monitorul Oficiale.

TITLULU II.

Despre jurisdicțiune și procedură.

CAPITUL I.

Despre jurisdicțiune.

SECȚIUNEA I.

Despre competența Curții cu atribuțiunile de Casațiune.

Art. 35. În cauze de dreptu privatu, Curtea funcționează ca Curte de Casațiune.

În cauze politice și de disciplină, Curtea de Casațiune judecă ca Înalță Curte de Justiție.

Art. 36. Curtea de Casațiune, judecă în această calitate, cererile de Casațiune pornite:

a). În contra otărârilor Tribunalelor de ăntăia instanță, ne-supuse la apelațiune, și în contra otărârilor desăvârșitu pronunțate de instanțele de Apel.

Între aceste se socotesc, și Tribunalul de comerțu din Galați, Tribunalul Criminalu și Curtea de Confirmațiune din Iași.

b). În contra desăvârșitelor otăriri de arbitri, când aceștia judecă ca Tribunalu după rânduiala Art. 50 din Condiția de Comerțu a Terrei Românesce.

c). În contra otărârilor Tribunalelor militare însă numai:

1) Pentru cauză de necompetință sau abuzu de putere, când se va fi datu în contra unui individ, ce nu este militar, nici asimilat, prin a sa funcțiune, de către lege cu militari.

2) Când vor fi atacate de către Guvernul dupe copriinderea Art. 41, din această legiure, în care casă militarulă condamnată se pôte folosi de cererea în Casațiune formată de Guvernul.

Assemenea Curtea de Casațiune pronunță:

1) Asupra cererilor de strămutare a pricinilor de la un Tribunal la altul, sau de la o Curte de Apel la alta, pentru cuvântul de bănuială legitimă sau de siguranță publică.

2) Asupra cererilor în contra otărârilor (fie și nedesăvirșite), sau actelor judecătorești de ori-ce instanță, care ară cuprinde un esces de putere, sau ară fi făcute fără competență.

Assemenea și asupra reclamațiunilor în contra Tribunalelor, pentru tagadă de dreptate (déli de justice, nevointă de a judeca) pentru fraudă sau mituirea).

3) Asupra conflictelor*) de jurisdicțiune între două sau mai multe Curți și Tribunale, de voră fi supuse acestea la Curți de Apelă diferite.

Iar conflictele de jurisdicțiune între două sau mai multe Tribunale, supuse la aceeași Curte de Apelă, se judecă de Curtea de Apelă la care sunt supuse.

4) Asupra otărârilor contrarii date de aceeași Curte, sau de două diferite Curți, sau de un Tribunal și Curte, în una și aceeași pricină, între aceleași persoane și în aceleași împrejurări de prigonire.

5) Asupra tânguirilor pornite în contra otărârilor atingătoare de reclamațiunile isvorâte din cauza unei espropriatiuni.

6) Asupra reclamațiunilor ellectorale, în contra otărârilor tribunalului care admite sau respinge înscrierea cui-va în listele ellectorale în contra legilor.

7) Asupra conflictelor de atribuțiunii ivite între autoritatea judecătorească și cea executivă.

8) Și în genere asupra tuturilor materiilor ce i se vor atribui de lege.

Art. 37. Casațiunea unei otărări se pôte cere și în împrejurările următoare:

1) Când pricina s'a judecată și otărârea s'a dată de un număr de judecători mai puțin de câtă celă cerută de lege.

2) Când otărârea s'au dată de un număr de judecători cari n'au luat parte la tôte ședințele de infăcișare.

3) Când otărârea, în dispozitivul ei, nu coprinde temeiurile pe care este basată, sau când se întemeiasă pe articole cu totul streine de firea pricinei.

4) Când tribunalul sau Curtea, ce au judecată pricina, voră

a) (Prise a partie) pornite în contra unui Tribunal sau a unei Curți întregi, sau numai asupra unora din judecători.

*) Este conflictă de jurisdicțiune atunei când două sau mai multe Tribunale, ori Curți, și ară însuși competența de a judeca una și aceeași pricină, sau când fie care s'ar declara necompetintă de a o judeca.

fi fostu compuse de judecătorii ce n'au îndeplinitu condițiunile cerute de lege.

5) Când încheierile tribunaleloru saū Curțiloru de Apelū, date cu titlulū de deslușiri la împiedicērele ivite cu ocașiunea puneriī în lucrare a unei otārāri definitive, saū aducerei intru îndeplinire, se vorū ataca ca contrariī otārāriloru definitive.

6) Cererea în Casațiune, pornitā în contra unei otārāri, sub cuvēntulū de rea interpretare a tocmelei, nu va fi priimitā, decātū când interpretațiunea datā tocmelei prin acea otārāre, arū schimba însuși natura tocmelei.

Art. 38. Curtea de Casațiune nu judecā nici odatā pricina în fondū, ci cassēsā (oboarū) otārārele date cu cālcare de lege și procedurile viciōse în care se cunoscū cālcate formele esențiale, cerute pentru validitatea lorū, și anulēsā actele făcute fără competență.

Curtea de Casațiune nu pōte priimi cereri în cassațiune, de cātū în contra otārāriloru judecătorești definitive, ērā nu și în contra otārāriloru nedesāvīrșite, cari suntū încā supuse apelațiunii la Curtea de Apelū (afarā de casulū prevēdūtū la Art. 41 din acēs-tā legiuire), precumū nici în contra otārāriloru pregătitoare și deslușitoare (jugements preparatoires et interlocutoires), căci cassarea acestora nu se pōte cere, de cātū dupre ce s'au datū otārārea definitivā în fondū, a acelei pricinī.

La casū când procedura va fi cassatā, se va reincepe de la lucrarea cea abātutā din forme.

Art. 39. Curtea de Casațiune, cândū va cassa o otārāre, saū va anula o procedurā, va rindui totū-de-una o altā judecătorie (Tribunalū saū Curte) care va fi mai apropiatā de judecătoria ce a judecatū āntēiū, și care va urma să judece fondulū pricinī, dacā pricina este de fire a priimi o urmare de judecatā, afarā de casurile prevēdute la Art. 40.

Judecătoria urmēsā a fi de aceeași trēptā cu aceea a cāriz otārāre se cassēsā.

Art. 40. Curtea de Casațiune nu trimite pricina în nuoā judecatā la altū Tribunalū saū Curte:

a). Când Casațiunea se pronunță, pentru cuvēntulū că otārārea cassatā a condamnatū fapte neprevēdute de lege.

b). Cândū desființēsā o otārāre, pentru că s'a priimitū apelațiune saū opoșiune peste termenulū legiuitū.

c). Cândū anulēsā otārāri pentru contrarietate cu alte otārāri desēvīrșite și încheieri de deslușiri pentru punerea în lucrare a otārāriloru definitive, contrariī acestorū otārāri.

d). În pricinī electorale, cândū casēsā otārārea Tribunalululū care admite saū respinge înscrierea în contra prescripțiunelorū legii.

e). Cândū desființēsā otārāri în materii penale prin care acusatulū a fostū declaratū nevinovatū.

Art. 41. Ministeriulū Justiției, adresēndu-se prin procurorulū Curții de Casațiune, saū d'a dreptulū, saū în urma inițiativei luate de acesta și fără prejudiciulū (vātāmarea) dreptulū părțilorū interesate,

va denuncia Curții de Casațiune ori-ce otărare și ori-ce actü prin care judecătorii și arü fi însușitü atribuțiunii peste competența lorü și arü fi comisü vre-unü escesü de putere, sau delictes relative la funcțiunile lorü.

În casü de delictes, cândü Curtea va anula acele otărări sau acte, se va constitui îndată în Curte de Justiție, conformü art. 42 și va proceda la judecata culpabililorü.

SECTIUNEA II.

Despre competența Curții de Casațiune ca Întälă Curte de Justiție.

Art. 42. Ca Întälă curte de Justiție, Curtea de Casațiunea judecä d'a dreptulü pırile pornite în contra Ministrilorü și a celorl-älți funcționari înalți, carii până acum erau de jurisdicțiunea înaltei Curți și a Divanulü Domnescü.

Ea judecä asemenea și pre toți membrii părții judecătoreșci și al Ministeriulü publicü.

Ea are dreptulü de jurisdicțiune esclusivă asupra Membrilorü ei în pricinü penale și esercitä drepturile de censură și de disciplină asupra Curților de Apelü și asupra Tribunalelorü.

La asemenea casuri, Curtea juderä și otărăsce în fondü.

Otărările Curții de Justiție, date în puterea acestui articolü, se aducü întru împlinire prin Ministeriulü Dreptății.

CAPITU II.

Despre procedurä.

SECTIUNEA I.

Despre cererea în Casațiune.

Art. 43. Cererea de Casațiune se face prin petițiune însrisü depusä la grefa Curții.

Ministeriulü publicü, cândü este parte principală, adresä cererea sä de Casațiune prin actü formalü către Președintele Curții.

Art. 44. Termenulü cererii în Casațiune pentru prigonitorü, în töte pricinile, afarä de cele criminale, este de trei lunü, socotitü de la priimirea sau de la predarea copiei de otărare, în mâna părții ce o atacä, sau în mâna împuternicitulü ei, sau de la läsarea copiei la locuința ei.

Đioa întru care începe termenulü, și đioa în care se sfirșasce, nu se socotescü. În acestü terminü.

Art. 45. Dacă partea interesată möre, în cursulü acestui terminü, fără sä fiä pornitü cerere în casațiune, atunci termenulü curge: pentru moștenitorü preșenți și majori, din minitulü morții; pen-

tru moștenitorii minori, sau declarați de incapabili. Din ori-ce altă cauză, sau pentru casul când moștenirea va fi vacantă, termenul va curge din ziua în care se va numi o tutelă sau o curatelă, sau se va fi dat moștenirea în administrarea obșteștei Epitropii.

Apelul în Casațiune ori în ce casu, nu se socotesece o faptă de primirea moștenirii.

Art. 46 Cererea în Casațiune este însoțită de copia otărării atacate și de o tacsă de 20 galbeni în pricinii civili și comerciali.

Suntă aperați de această tacsă; acei cari voru produce de la autoritățile locale, dovadă de a lor scăpătעיune, însoțită de bilețul de contribuțiune ce plătesc.

Nu suntă supuse la plata tacei: cererile în Casațiune pornite de către Ministeriul Publicu, sau de către Agenții publici, pentru afaceri cari privesc directu administrațiunea și domeniile sau veniturile Statului.

Tacsă se restituie când otărirea sau sentința se va casa, sau când se va recunosc că depunerea tacei s'a făcutu în contra prescripțiunii legii.

Art. 47. Odată cu, sau după presentarea cererii în Casațiune, părțile impricane potu presenta unu memoriu deslușitoru în pricină însă înainte de darea otărării Curții.

Art. 48. În pricinii criminale, pornirea în casațiune se face în modul și termenile cerute de condica de procedură criminală a Țerei Românești, pentru apelațiuni către Inalta Curte.

SECȚIUNEA II.

Despre împărtirea pricinilor la secțiuni.

Art. 49. Tote pricinile intrate se trecu chiaru în momentul intrării lor, într'unu registru generalu cu numără duple data și rândulu intrării.

Primulu președinte le imparte apoi între secțiuni, unde și acolo se trecu în deosebitu registru, érași cu numără, duple data și rândulu intrării.

Art. 50. În fie-care secțiune suntă doué registre, într'unulu se trecu pricinile urgente (grabnice) în celu-l-altu cele ordinare.

Pricinile se sorocescu duple rândulu intrării lor, afară numai de cele grabnice, care au precădere.

Art. 51. Se socotesc urgente acele pricinii, pentru care procurorii ceru cercetarea cu precădere (requisitoare du Miniteru public) pricinile pentru care s'au pronunțat mórtea, pricinile civili și criminale în care se găsesce interesată Națiunea și în de obște toate cele reputate ast-felul prin o lege.

Tote lucrările venite în Curte se voru trece în condica grefel, cu numărulu și data ei și a venirii lor în Curte.

Lucrările se voru împărți la secțiunile cuvenite și se voru înscrie, cele grabnice într'unu registru speciale, și cele ordinare în-

tr'unu' altu' registru; deci fie-care secțiune va avea două a nume registre.

Procesele nu se voru presenta secțiunii, chiemate a otări asupra lorü, decâtü duple ce ele voru fi puse in stare (mise en état).

Procesulu' este consideratu' ca pusü in stare, cândü töte lucrările trebuitöre, între care se coprinde și memoriulu' datü de părțile interesate, s'au comunicatü curții, sau cândü termenile incuviințate pentru comunicarea lorü, au expiratü; pricinile se judecö dupë rindulu' lorü din registru. Cu töte aceste președintele pöte, duple requisitoriile Ministeriulu' publicü, sä judece mai äntëiu pricinile mai urgente, dintre acele inscrise in registru ca urgente.

Requisitoriile Ministeriulu' publicü, care nu suferë întârziere, potü fi prezentate la fie-care ședință, și se judecä de către curte, fără a urma trebuință de a fi, inscrise la rindü.

Pricinile puse in stare, se vorü împärți de către primulü președinte, sau de către celü ce'ü ține loculü in lipsä-y, între membrii cari urmësä a face raportü asupra lorü.

Art. 52. Grefierulu' secțiunii este datorü, duple ordinul Președintelui, sä ții listä pe o condicä specialä de pricinele sorocite in fie-care di.

Listele de sorocire a pricinilorü se afișesä in grefä, și in sala ședințelorü până in ziua otărării pricinii.

Art. 53. Pricinile puse in stare, se impartü de către Președintele între membrii prezenți, pentru a face raportü asupra lorü; raportorii se tragü la sorți.

Raportulu' coprinde relațiunea cursulu' pricinii, cu împrejurările ei și cu arätare de temejurile luate in otărările lorü de instanțele ce au judecatü pricina, dar fără conclusiune din partea raportorulu'.

Se va insemna ziua cândü s'a însărcinatü membrulu' ca sä facä raportü și ziua prezentării raportulu' la grefä.

In pricinile grabnice raportulu' trebuie sä fie gata și prezentatü celü multü in 15 zile era in cele-l-alte pricinii celü multü intr'o lunä.

Nu vorü putea raportorii sä întârzie prezentarea raportulu' sub cuvënt că le mai trebuiescö, spre lămurirea lorü, lucrări necomunicate încă, și care nici trebuiescö așteptate.

Dacă raportorulu' însărcinatü cu facerea raportulu', nu'lu presentä in termenulu' prescrișü, elü este datorü sä dea sëmă Președintelui despre motivele care l'au silitü sä întârziä prezentarea lui, peste termenulu' prescrișü. Președintele aprobindü aceste motive, otărăsce raportorulu' unü alü doilea termenü pentru prezentare araportulu', și dacă dupe expirarea și acestui alü doilea termenü, elü n'arü înfäțișa raportulu', atunci președintele de îndatä va lua dosäru' de la acelü raportorü și va însărcina pe unü altü judecätorü cu acelü raportü inscrindü-se in elü de președinte acestü incidentü a schimbării de raportorü.

Asemenea incidente potü da locü pentru äntëia oară, la observațiunii din partea președintelui, era la a doua oară, ele se vorü

aduce la cunoștința Ministeriului Dreptății spre cuvenita din parte-i lucrare.

Art. 54. Raporturile judecătorilor se citesc de către raportori la unu biuroū speciale, anume destinatū pentru acestū sfirșitū în sala ședinței. În procesele în care președintele însuși este raportorū, elū trece la acestū biuroū și ședința se presidă în loculū său, de celū mai vechiū rânduitū dintre judecătorī.

Înainte de citirea ânsă a raportului, Președintele este datorū a-lū comunica Procurorulū generale împreună cu dosarulū, pentru ca și Ministeriulū Publicū să-și pōtă formula concludsiunile sale.

Art. 55. Procurorulū înapoiasă Curții dosarulū cu tōte hârțile, cu trei zile libere înainte zilei de înfăcișare.

SECTIUNEA III.

Despre cercetarea pricinilorū.

Art. 56. Ședințele Curții de Casațiune suntū publice, afară numai cândū publicitatea lorū arū putea amerința bunele moravuri, în care casū se declară acēsta prin încheiere de jurnalū cu majoritatea voturilorū.

Unū asemenea jurnalū, cândū se atinge de cercetarea delictelorū politice și de presă, sau de cercetarea pricinilorū prevēdute la art. 42 din acēstā legiuire, nu se pōte încheia decātū în unanimitate.

Fie-care ședință a Curții va ține celū puçinū cinci ore; ea va începe la 11 ore de diminetă și va ține până la 4 ore dupe amiază.

Va fi supusū globirii totū judecătorulū, care va veni dupē 11 ore, sau va eși înainte de ridicarea ședinței.

În fie-care zi de ședință, grefierulū va ține registru despre judecătorīi absenți sau supuși globirii. — Acestū registru se adeverēsă de Președinte la 11 ore și rămâne nemodificatū.

Jumătate din salariulū judecătorilorū înscriși în registrulū globirii, fie ei absenți cu congediū sau fără congediū, se va scādea de la fie-care din ei, pe fie-care zi de absință sau de întârziere, și se va împărți între cei-l-alti judecătorī, cari au fost față la tactū în acea zi la ora prescrișă.

Numai judecătorīi absenți, pentru causă de bolă constatată și adusă la cunoștința Curții, suntū scutiți de acēstā globire, dar nici se vorū folosi de globirile celorū absenți.

Aceste mēsuri vorū privi și pe grefieri și pe toți cei-l-alti impiegați ai curții, cu acēsta că globirile luate se vorū împărți între cei-l-alti impiegați cariū au îndeplinitū loculū și îndatoririle globiilorū impiegați.

Atātū Ministeriulū Justiției, prin organulū Procurorului, cātū și Procurorulū de la sine, au dreptulū de a controla stricta pădure a mēsurilorū prescrișe prin acestū articolū.

Până la facerea unui regulamentu speciale pentru disciplină și poliția grefierilor și a celorl-aiți impiegați ai Curții, prile pornite în contra neîndeplinirii îndatoririlor lor, voru fi cercetate de Președinte și Procurorū, cari împreună voru otări cele de cuviință, dupre dreptatea și înțelepciunea lorū.

Art. 57. Dupē citirea petițiunii de Casațiune, a memoriului apelantului, și a raportului judecătorului raportorū, părțile prigonitōre, sau advocații și apērētōrii lorū, potū să vorbēscā, cerēnd voie de la Președintele Curții.

Art. 58. În tōte pricinile procurorulū vorbesce celū din urmā. Numai atunci părțile prigonitōre potū vorbi cele din urmā, cāndū Ministeriulū publicū va fi însuși partea prigonitōre.

Art. 59. Desbaterile fiindū terminate, Curtea se retrage în camera de deliberațiune.

Părerile se adună de către Președinte, dupre rândulū numirilorū, începēndū de la judecătorulū celū din urmā numitū. Raportorulū însă opinā înaintea tuturilorū și președintele celū din urmā.

Părerile fiindū adunate și otārirea scrisā și sub-scrisā de membrii, Curtea reintrā în pretoriū și grefierulū citește în auzulū tuturilorū cuprinderea ei.

Art. 60. Otāririle Curții de Casațiune se pronunță în numele Domnului; ele menționēsā lāmuriile raportului, întimpinārile părțilorū conclusiunile Procurorului, motivele și dispositivulū, numărulū și numele judecătorilorū ce au luatū parte la judecatā.

Art. 61. Otāririle Curții de Casațiune suntū privite de lege ca acte colective ale întregēi Curți, erā nu a unei părți din Membrii ce o compunū.

De aceea nici unulū din judecătorii disidinți de majoritate, nu are dreptulū de ași da părere scrisā în parte, ci toți suntū datorī să subscie otārirea majorității ca să o constateși să o încredințese.

Dacă în cursulū deliberațiunii asupra unei pricinī, tratatā în Secțiunii-unite, se ivescū mai multū de câtū două opiniuni, fără ca nici una să întrunēsca maforitatea voturilorū, atunci opiniunea celorū mai puținū la numărū trebue să se unēsca cu una din cele două opiniuni care întrunescū mai multe glasuri, spre a se putea da în pricinā o otārire în majoritate.

Registrelle sesiilorū fiā căria secțiunii, voru fi visate și adevērite la fiā-care sēptēmānā de către Președintele și de către grefierulū respectivū.

Totū acēstā mēsură se va pădi și pentru registrulū sesiilorū a Secțiunilorū-unite.

Art. 62. Secțiunea reclamațiunilorū, cererile de Casațiune cercețzā față numai cu jeluitorulū apelantū, și otārascē dacă cererea este temēnicā sau nu și de se admite sau se respinge.

Art. 63. În-cuviințāndu-se cererea de Casațiune de către Secțiunea reclamațiunilorū, Președintele Secțiunii comunicā jurnalulū otāritorū primului Președinte alū Curții, și acesta apoi sorocesce pri-

cina la rândul ei, spre a fi judecată de secțiunea competentă, sau de secțiunile-unite, față cu prigonitorii interesați.

Art. 64. Încuviințarea cererii de Casațiune se face prin un simplu jurnal nemotivat, depre care se dă apelantului copie adevărită sub-semnătura Președintelui și a greșerului Secțiunii și sub sigiliul ei.

Art. 65. Respingerea cererii de Casațiune trebuie în totu-d'auna să se facă prin otărire formală și motivată a Secțiunii.

Art. 66. Dupe admiterea cererii de Casațiune, primul Președinte, prin una și singură citațiune o comunică pîritului și 'lă sorocescce la și determinată a veni spre înfațișare, sorocindă pentru aceea și pe reclamantă.

Art. 67. În pricină criminală, corecțională și polițienescă, nu se cere cercetarea prealabilă de admitere din partea secțiunii reclamațiunilor, ci Secțiunea a III-a criminală judecă d'a dreptul și otărasce. — Se deosibescă însă pîrile pornite în contra funcționarilor dați sub jurisdicțiunea Curții de Casațiune, care urmésă mai înteu a trece prin asemenea prealabilă cercetare de admitere, și apoi a se judeca de Secțiunile-Unite.

Cândă în cercetarea unei cereri de Casațiune, secțiunea civilă sau criminală, va descoperi fapte vinovate, comise de judecători, atingătoare de funcțiunile lor, atunci secțiunea va denunța pe judecătoră la Secțiunea reclamațiunilor care mai nainte va face cuvenita cercetare de admitere.

Art. 68. Pîrile în contra Ministrilor pornite de Domnă, sau de Adunarea generală, precum și pîrile pornite în contra Membriilor Curții de Casațiune, se judecă totu-d'auna de complectul Curții în Secțiuni-Unite, fără a trece prin cercetarea prealabilă de admitere cerută de Art. 62.

Art. 69. La casulă prevădută de articolul precedentă, întimplându-se de a nu se putea forma complectul din pricină de recusațiune sau alte, numărul judecătorilor se complectă cu Membrii de la Curțile de Apelă, prin trageră la sorți, urmată în pretoriul Curții de Casațiune, în ședință publică și în ființa acusaților, celă puțină cu 15 zile înaintea înfațișării.

Atătu acusații cătu și Ministeriul Publică, au dreptul de recusațiune și în contra membrilor trasi la sorți.

Art. 70. Acusații au dreptul de a și alege apărătorii loră. Cândă ei se refusa de a și alege apărătoră, Președintele le dă ună avocată ex-officio

SECTIUNEA IV.

Despre otăririle de Casațiune.

Art. 71. Otăririle Curții de Casațiune dupe ce se voră înscrie în registrulă ei, se transcriu și în condica de otăriri a Tribunaleloră sau a Curțiloră ale căroră sentințe s'au casatū; prin în-

grijirea părților interesate, a procurorilor și a Ministeriului dreptății.

Art. 72 Otărîrea casată se socotesce ca cumu n'arū fi fostū și nu mai are nici o putere. De aceea ori ce acte de asigurare sau de esecutiune, se vorū fi făcutū în puterea unorū asemenea otăriri se desființesă cu totul.

În casulū cândū o procedurā se va fi anulatū, ea se va reincepe de la celū d'ântēiū actū pentru care nu se vorū fi observat formele; Pricina se va pleda din nou în întregulū sēu, și se va mai putea face cereri de casațiune, în contra otăriri a doua ce se va da.

Art. 73 Cândū partea prigonitoare chiămată în judecată, nu se infăcișesă însăși sau prin împuternicitū, pricina se judecā în lipsă și jurnalulū otăritorū i se încunoștiințesă în copie. Ea are dreptulū a se arāta cu opozițiune în termenū de optū zile libere, socotite de la priimirea copiei jurnalului, și a justifica cuvintele legale ce au poprit'o de a veni și a cere infățișare. Dacă în acestū termenū nu se infățișesă, opozițiunea se respinge și otărîrea se dă afară.

Art. 74 Cândū după casațiunea unei otăriri, Curtea de Apelū sau Tribunalulū la care s'au trimisū pricina a se judeca din nou, va da o a doua sentință în aceeași pricină, între aceleași persōne, procedândū în aceeași calitate, și va fi atacată și acestā a doua otărîre, atunci Curtea de Casațiune judecā cestiunea cu tōte secțiunile-unite.

Dacă a doua sentință a unui Tribunalū, sau Curte, este casată pentru aceleași motive, ca și cea d'ântēiū, atunci curtea Civilă sau Tribunalulū la care pricina va fi trimisă, se va conforma cu decisiunea Curții de Casațiune asupra punctului de dreptū, judecatū de acea curte,

În acestū casū, Curtea de Casațiune, va comunica îndată Ministeriului Justiției cestiunea de dreptū controversată, ca la cea d'ântēiū sesiune a Camerei, sau chiarū în cursulū sesiunii, de va fi deschisă Camera, să se cēră de guvernū interpretarea oficială a legii de la puterea legislativă.

Art. 75 Tōte otăririle Curții de Casațiune se publică într'o anume colecțiune ce va purta titlulū de: *Buletinulū Curții de Casațiune a Principatelorū-Unite.*

TITLULU III

Dispozițiuni generalī.

Art 76. Otăririle Curților de Apelū, din ziua punerii în lucrare a acestei legiuri, vorū fi desăvirsite fără nici o osebire. Elle vorū fi supuse numai la Casațiune pentru rea aplicațiune a legii, pentru călcare de procedurā, sau pentru escesū de putere și necompetință, precumū s'a arētatū mai susū.

Curțile de Apelū civile suntū asemenea îndrituite a judeca în

genere în fondă și într'unu chipă desăvârșitū, însă cu reserva recursului în Casațiune, și acele pricinī, cari prin osebite legiuri erau date până acumū în cercetarea directă și exclusivă a Divanului Domnescū; afară de casurile prevădute prin art. 42 din această legiure.

Complectulū Curțiiiorū de Apelū va fi în viitorū de 7 membri.

Art. 77. Înpricinații vorū putea cere punerea în lucrare a otărărilor date de Curțile de Apelū, însă această punere în lucrare se pōte stăvili de partea protivnică, prin asigurarea saū depunerea valōrei corespundētore, în casū numai cândū va porni cerere în Casațiune.

Cererea în Casațiune suspendă și fără asigurare saū depunere a valōrei procesului, punerea în lucrare a otărărilor privitōre la strămutarea de otare și la desființare de zidiri.

Art. 78. Dispozițiunile capitulū IV din titlū IV alū codiceī de procedură criminală a Țerei Romānesci, privitōre la pricinile și modulū de recusațiune alū judecētōrilor, se vorū aplica fără distincțiune la tōte treptele judecētōresci în pricinile civili și comerciali, precum și în cele criminali.

Art. 79. Nimenī nu pōte apēra ca avocatū pricinī civile și criminale înaintea Curții de Casațiune, întru câtū nu are gradulū academicū, saū autorisațiune de la Ministeriulū Justiției, după legile esistințe.

Curtea de Casațiune își va putea alcătui din aceștia, unū tablōu de advocați pentru casulū prevădutū la art. 70.

Art. 80. Dreptulū de censură și de disciplină asupra Curțiilor de apelū, și asupra Tribunalelorū civili, comerciali și criminali din Principatele-Unite fără osebite, se va esercita de către Curtea de Casațiune.

Ministeriulū Justiției nu va mai da deslegēri în pricinī judecētōresci.

Art. 81 Curtea de Casațiune, la finele fie-căruia anū, va comunica Ministeriulū Justiției, vițiurile saū neajunsurile ce va fi observatū în cursulū anului la legislațiunea esistintă, supuindū totū-de-odată și Domnului printr'o deputațiune din sânulū ei, relațiune motivată și deslușită, în care se vorū însemna reformele ce experiența arū fi doveditū necesariū a se introduce în vre o parte a legislațiunii.

Acastă relațiune se va publica și se va comunica de către Domnū Comisiunii Centrale.

Art. 82. Instalarea și reîntrarea în lucrare a Curții de Casațiune, după vacanțele cele mari, se facū în ședință solemnă, în care Procurorulū generalū ține unū cuvētū asupra unui objectū atinșetōrū de magistratură, saū de Justiție și de lucrările judecētōresci la care respunde primulū Președinte.

În ședințele plenare, adică cu secțiunile întrunite, atâtū Curtea câtū și Ministeriulū publicū, suntū în uniformă; eră în ședințele secțiunilorū separate, în mică uniformă.

Aceste se vorū arătā printr'unū regulamentū administrativū.

TITLULU IV.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 83. Otăririle Curților de apelă din Principatele-Unite, ale Tribunalelor de Comerț, în contra cărora nu s'au făcută apelațiuni, în termenulă legiută, și otăririle Divanului Domnescă în contra cărora nu se va face apelă la Cutea de Casațiune în termenulă prescrisă, rămănu definitive.

Eară otăririle Curții Înalte din Valahia fiindă ele desăvărșite în puterea legiloră astă-đi lucrătore, rămănu definitive și nu mai suntă supuse cercetării Curții de Casațiune.

Căte din aceste otărări devenite definitive, voră fi date de Înalta Curte, și de divanulă Domnescă, se voră aduce la îndeplinire de către Departamentulă Dreptății respectivă; cele-alte se voră pune în lucrare de către inșeși judecătoreile cari le au dată.

Art. 84. Tote otărările Civili său Criminali, pendente la Înalta Curte și la Divanulă Domnescă în momentulă promulăgrii acestei legiuri, se voră trimite la Curtea de Casațiune, care le va cerceta conformă cu atribuțiunile ei, determinate în titlulă II, secțiunea I din acestă legiuire.

Tote otărările date de către Curțile de Apelă, civili și criminali, și de către Tribunalele comerciali din Principatele-Unite, urmândă cerere de casațiune în chipulă prescrisă de art. 44, voră veni la Curtea de Casațiune, care le va examina conformă procedurii cuprinsa în acestă legiuire.

Art. 85. Urmândă cerere în Casațiune în contra otărărilor date de către curtea princiară (Divanulă Domnescă) din Iași, și sfărâmândă-se aceste otărări de către Curtea de Casațiune, pricinile se voră trimite în din nouă cercetare la una dinc urțile de Apelă, instituite ca instanțe definitive, și care va judeca potrivită art. 74 din acestă legiuire.

Art. 86. Din đioa instituirii curților de Apelă ca Instanțe definitive, cautiunea cerută prin art. 303 și 328 din Regulamentală Moldovei rămăne desființată.

Art. 87. În pricinile criminale § 98 din condica penală a Moldovei se desființeză, și toți piriții din Principatele-Unite suntă îndrituiți întru apărarea loră prin advocați, a se folosi de dispozițiunile Art. 165 din condica de procedură criminală a Tărrei Românesci.

Art. 88. Otărarea ce va desființa o otărare întărită de ună Domnă sub regulamentă, se va casa.

Art. 89. Tote procesele civili și comerciale, întărite de foștii Całmacamă, și pentru care ară urma reclamațiunii în termenă, voră fi supuse revisiunii Curții de Casațiune.

Art. 90. La înființarea Curții de Casațiune și până în optă ani, de la înființarea ei, se voră putea numi Președinti, Membri și Procuroră la Curtea de Casațiune:

a). Dintre foștii și actuali Ministri, Președinti ai Înaltei Curți, ai Curții Princiare, ai Curților de Apelă, ai Curții Criminală,

ai Curții de Confirmațiune, și dintre foștii și actualii membrii ai Comisiunii Centrale.

b). Dintre foștii și actualii Procurori de la Înalta Curte, de la Curtea Princiară, sau de la Curțile de Apel, dintre foștii și actualii Membrii ai Curții Înalte, ai Curții Princiare, ai Curților de Apel ai Curții de confirmațiune, ai Curții Criminale; dintre foștii și actualii Președinți și Membrii Comisiunii Epiropicești, și dintre foștii și actualii Președinți ai Tribunalelor de întâia instanță, întru câte aceștia voru fi servit, celu puțin șapte ani în ramul judecătorescu.

c). Dintre doctorii sau licențiații în drept cu diplome, cari voru fi exercitată funcțiunul judecătorescu, sau profesiunea de avocat, sau voru fi fostu profesori la una din facultățile de legi a Principatelor-Unite în timpu de două ani celu puțin; dintre avocații fără diplomă, autorisați numai de Ministeriul Justiției după legile în vigore, cari voru fi exercitată profesiunea lor în curgere de șapte ani, și dintre directorii și inspectorii generali ai Școlilor Publice naționali, cari voru fi exercitată funcțiunile lor în cursu de patru ani.

Dupe optu ani de la înființarea acesti curți, nu se voru mai putea numi Membri și procurori la ea, de cătu dintre persoanele ce aru avea însușirile prescrise la Art. 16 punctu a din această legiure.

Art. 91. De odată cu înființarea Curții de Casațiune, Înalta Curte și Divanul Domnescu se voru desființa și funcțiunile lor încetăz.

LEGE

asupra desființării timbrului și aplicarea legii din 28 Fevruariu 1847 pentru tacse de judecăți și în partea din stînga Milcovului, precum și aplicarea articolilor 10 și 11 din regulamentul pentru licitații, relative la tacsă de transmite; precum și aplicarea legii din 1852 April. 2, relativă la tacsă vîndărilor pentru adevărarea.

(Estract din procesul verbal al Adunărei Legislative).

Art. I. Legea Timbrului din Moldova, promulgată la 12 Ianuarie 1856, remîne desființată de la 1-iu Aprilie 1863.

Art. 2. Din aceeași zi, se întinde și în districtele de peste Milcovu legile Țerei Romînești anume aice arătate:

A. Legea din 28 Fevruarie 1847, pentru tacse de judecăți.

B. Articolele 10 și 11 din Regulament, pentru mezaturi atîngătoare de tacsele transmițerilor cu licitațiune.

C. Legea din anul 1852 Aprilie 22, atîngătoare de tacsă vîndărilor de bună voie, prin tocmeli particulare.

Art. 3. În privința celor în neputința de a respunde tacsă de judecăți, se va urma în tötă întinderea României dupe alineatul a 2-lea al Art. 46 din Legiurea Curței de Casațiune.

1) Sancționată prin decretul No. 246. din Anul 1863.

LEGEA PRESEI).

PARTEA I.

CAPŪ 1.

Despre proprietatea literară.

§ 1. Autorii de totu felu de scrieri, compositorii de musică pictorii sau desemnatorii, cari voru săpa sau voru litografisi tablourile ori desemnurile lorū, în totu cursulū vieței lorū, se voru bucura ca de o proprietate a lorū, de dritulū esclusivū de a reproduce și a vinde operile lorū în totu Principatulū, sau de a trece către alții această proprietate a lorū, fiindu-le acestū dritū recunoscutū după legile în ființă.

§ 2. Moștenitorii acestora sau cesionarii către cari a trecutū dritulū lorū se voru bucura de acesta-și dritū, în termenū de 10 ani, după mórtea autorulū sau a compiutorulū.

§ 3. Jurnalele și alte foi periodice suntū proprietate a persónelorū sau a societățilorū cari le publică, dritulū proprietăți le este închezășuitū întocmai după §.§. de mai susū, articolele ce autori sau proprietari lorū nu voru voi ca să se reproducă în alte jurnale, voru trebui a purta la începutū nota, că reproducerea este oprită, se înțelege numai articolele literale și sciințifice.

§ 4. Compunerile dramatice asemenea în termenile de mai susū nu potū fi represintate pe nici unū teatru, nici nu potū fi publicate, fără învoirea autorulū.

§ 5. Traducțiunile nu intră în categoria §§. de mai susū, de câtū pentru tectsulū traducerii, fiindū fie-care liberū de a face alte traduceri de pe testulū originalū al scrierii, asemenea estractele ce se facū din alte scrieri spre a se încunosciița pe publicū despre valórea acestora prin critice și comentarii nu jicnescū proprietatea stréinā.

§ 6. Tóte dregătoriele administrative suntū datóre a confisca după cererea și în folosulū autorulū, a compiutorulū, a desemnatorulū, a traducătorulū sau a moștenitorilorū acestora ori a cesionarilorū, tóte esemplarele edițiunilorū tipárite, săpate sau litografiate fără învoirea anume și înscrisū a proprietarilorū.

§ 7. Pe lângă esemplarele confiscate, totū contra-factorulū va fi datorū a plăti adevératului proprietariū o sumă ecuivalentă cu prețulū de 1000 esemplare a edițiunii originale.

§ 8. Ori-ce vëndetorū a unei edițiunii contra-făcute, după a că

1) Saucționată prin decretulū domnescū cu No. 1, din anulū 1861.

ruia făcătoare nu va fi elu, va plăti proprietarului o sumă ecui-valentă cu prețului de 200 esemplare.

§ 9. Ori-cine va da la lumină o operă, fie tipărită, săpată sau litografiată va fi datoru a depune 4 esemplare la Ministeriul Instrucțiunei Publice, érá în județe va depune 2 esemplare la prefectură, și unul la biblioteca din Iași.

§ 10. După trecerea de 10 ani, după mórtea autorului, totă opera pică în domeniul publicu și fie-care este liberu a o reproduce prin tipar, sculptură sau litografie.

§ 11. Tóte aceste drituri ce închezășuescú, și autorilor, compunitorilor, desemnătorilor, traducătorilor din staturile străine, cari cu reciprocitate voru închezáșui, în coprinsul teritoriilor lor, proprietatea literară.

CAPŪ II.

Despre Librărie.

§ 12. Librăria, adică speculațiunea în cărți este unu negoțu liberu, fie-care póte deschide unu asemenea aședeméntu, făcendú o declarațiune către secretariatul de Statu, eară de va fi străinú, în declarațiune va adăogi că se va supune legilor pământului atingătoare de presă.

§ 13. Librariul care se va dovedi că ține sau vinde cărți sau alte publicațiuni obscene și oprite prin dispozițiunile ș.ș. atingătoare de jurnaluri pentru întéia-și dată se va osândi la o amendă (glóbă) de 2000 lei, a două órá la o amendă de 4000 lei, a treia órá la o amendă de 8000 lei și va fi tot-d'odată datoru a se desface de librărie.

§ 14. Librarul ce va edita o scriere fără nume de autoru pân însu-și acesta va fi respundătoru întocmai ca autorul, și prin urmare supusu tuturilor legilor privitoare pe autoru, precumă mai josú se va otări.

CAPŪ III.

Despre typografie și lytografie.

§ 15. Fie-care pământeanu sau străin în vërsta legiuită este liberu a deschide în țerà typografie, lytografie sau altele de sculptură și de pictură, datoru fiindu numai a incunosciința în capitală pe Ministeriul din Întru, eară în ținuturi, pe administrațiune.

§ 16. Typografiile și lytografiile clandestine suntú oprite, se numesc clandestină totă atelia care nu va fi declarată mai nainte secretariatului de stat sau administrațiunilor, pe la ținuturi; pretutindení unde asemenea se voru găsi, ele voru fi sfărámate și stăpânii sau depositarii acestora voru fi supuși la o amendă de 2000 lei, și unei închisorí de 6 luni la Monastire.

§. 17. Fie-care typografu său lytografu, este datoru a tipări pe oci-ce operă care va eși de sub-téscurile sale, numele și domiciliul său, totu acela ce va călca această dispozițiune va fi supusu la o amendă de 1000 lei, fiindu trasu pe lângă acesta și la răspunderea amendei și a închisorei statornicită prin legea preseii. Cându opera publicată de elu aru trage după sine urmări penale, typografulu său lytografulu ce pentru a treia oră va călca dispozițiunea de mai susu, adică de a nu-și pune numele și domiciliulu pe fie-care productū alu teascuriloru sale, va fi datoru a se desface de atelia sa.

§ 18. Typografulu său lytografulu carele va publica în jurnalū o descriere sau ori-ce alte opere, a căruia redactorū, garantū, autorū sau editorū va fi cunoscutū și înscrisū în capulu său la sfârșitulu operei, nu va fi împreună răspundătorū, la casu cându opera arū motiva prigonire pentru delictū de presă, eară dacă opera arū fi anonimă, atunci typografulu său lytografulu, ori va fi datoru a înfăcișa pe făcătorū său va fi singuru supusu răspunderi întocmai după rostirea legilorū.

§ 19. Fie-care typografu, lytografu său săpătorū, va fi datoru a ține unū registru, numărātu, parafātu și sigiliātu de secretariatulu de Stat, în care pe rândū și dilnicu va inscrie titlulu literalu alu uvragerorū ce-și propune a tipări, numărulu cōlelorū, a tomurilorū său a esemplarelorū, formatulu edițiuni si numele autorulu, a traducătorulu său a editorulu.

Acestū registru va fi datoru a-lū înfăcișa la ori-ce cerere din partea ocārmuiri.

§. 20. Trecerea unei typografii, lytografii, sau atelieri de sculptură către altă față se va face prin simpla declarațiune către Ministeriulu din Întru, eară pe la ținuturi către administrațiunea locală, călcările făcute de către librari, typografi, lytografi vorū fi constatate prin jurnalele încheiate de poliție.

§ 21. Procuroril Statulu va trage pe călcători înaintea tribunalelorū, după denonsația șefulu poliției, în capitale și trădarea unei copii a jurnalelorū în cestiune de poliție, eară pe la ținuturi de administrațiunile locale.

CAPŪ IV.

Despre cărțile religiose.

§ 22. Cărțile romănesci de dogmă, de cultū, comentariile asupra scrierilorū sacre și alte asemenea scrieri nu potū fi publicate pertru ântēia oră dacă nu vorū fi censurate de către șefulu religiilorū respective, această învoire va trebui pururea a fi reproducă la începutulu scrieri.

§ 23. Cărțile teologice, comentariile asupra dogmelorū și alte asemenea compunerii religiose originale, cari vorū avea autorulu lorū anume, vorū fi proprietatea acestuia întocmai după §§. de mai susu.

§ 24. Bibliele, cărțile de cultū, de rugăciuni și alte asemenea

scrieri, încuviințate de mai înainte și întrebuintate mai de multă sunt de domeniul public, ele vor putea fi reproduse de fie-care, cu acesta însă, ca nici o modifi cațiune în ele nu se va putea face,

§ 25. Editorul său typografu lui, care ară introduce ori-ce modifi cațiune va fi supusă pedepsei de la § 45 Art. 3 și 4.

PARTEA II.

CAPU I.

Dispozițiuni generale.

§ 26. Censura este și rămâne pentru tot-d'auna desființată

§ 27. Liberă va fi ori-cine să-și exprime ideile prin organu lui presei, pădindă regulele statornicite prin acestă așezământă.

§ 28. Feluritele organe ale publicității prevăzute sunt:

a). Jurnalulele politice.

b). Foi periodice, literare sciințifice, comerciale, industriale, etc.

c). Cărți de ori-ce fel.

d). Afșe și deosebite însciințări.

§ 29. Numai jurnalulele politice voră fi obligate a depune cațiune despre care se va vorbi mai josă.

CAPU II.

Despre publicațiunile periodice.

§ 30. Totă românulă ce va avea vârsta legiuită și nu va fi supusă interdicțiuni, sau vre unei pete criminale va putea fonda ună jurnală politică.

§ 31. La fondarea unui jurnală, fie-care va fi datoră a declara la Ministeriulă din întru, următorle:

a). Titlu foiei, felulă și timpulă publicării ei.

b). Numele redactorului său ală garantului respundătoră.

c). Numele și locuința typografului.

§ 32. Este supusă amendel de 2,000 lei, celă ce va deschide o foia periodică politică fără prealabila însciințare către loculă competentă. iară foie se va închide; pentru foile nepolitice amenda va fi de 500 lei.

§ 33. Afșele se vor putea publica după o simplă încunosciințare la poliția locală.

§ 34. Indată ce vre'ună numără a ori căria foi periodice va eși de sub presă, se va depune ună esemplară sub-scris de redactorulă său garantulă respundătoră la procurori competenți, osebită de acesta se va conforma § 204 din așezământulă scolară, îndatorându-se totă-d'odată a da câte ună esemplar și la Stabul-generală ală ôstei.

§ 35. Prin măsura § 34 împărțirea și espedierea jurnaluloră nu va fi împedicate.

§ 36. Jurnalele literale, comerciale, s. c. l. fiindu oprite de a publica și articolele politice în casu cându ele voru păși presté mēnirea lorū, voru fi supuse unei amende de 500 lei.

§ 37. Ori ce fōiă periodică e datōre a priimi în colōnele sale înscūntārile oficiale ce i se voru trāmite de către guvernū, avēndu a le publica în celū d'ântēiū numărū, cu plata inserțiune, iară împārtāșirile oficiale, destinate a rectifica o erōre sau a refusa o alegațiune neadevērată, va fi datōre ale tipāri fără schimbare și fără plată.

Fie-care persōnă care va fi citată într'unū jurnalū sau prin nume sau indirectū, va avea dreptū ca să cērā reproducerea rēspunsului ce va socoti de cuviință a face, cu acēsta ānsă ca să nu prindē mai multū locū de cātū îndouitū celui ocupatū prin Articōlulū care a provocatū acēstū rēspunsū. Rēspunsulū acela va fi în alū douilea numărū, care va eși de la depunerea la biuroulū jurnalulū, căci la din contra pentru fie-care și de întārdiere, redactorulū va plăti cāte 120 lei ștrafū în folosulū persōnei citate prin jurnalulū sēu, și la împrotivire, redactorulū va fi eșecutatū de administrațiune la reproducerea rēspunsului.

§ 38 Pentru coprinsulū jurnalulū este rēspundētōrū redactorulū sau garantulū declaratū, supuindu-se penalitāților insemnate mai josū.

§ 39. Ori-ce schimbare în titlulū jurnalulū și în persōna redactorulū sau a garantulū rēspundētōrū este supusū unei noūi încunosciințēri.

§ 40. În casu de mōrte, bōlă, absență sau închidere a redactorulū sau a garantulū rēspundētōrū, proprietarulū sau proprietari fōiei periodice, voru fi datorū a'i substitui altū redactorū sau garantū rēspundētōrū, carele trebue să albā cualitāțile cerute.

CAPU III.

Despre caufic.

§ 41. Ori-ce jurnalū sau scriere periodică, politică, cari voru eși pe sēptemānă mai multū de douē ori, voru fi datōre a depune o caufiune de 5,000 lei.

Acca caufiune va fi de 3,000 lei pentru acele jurnale sau scrieri periodice, cari voru eși numai de douē ori, sau mai puținū pe sēptemānă.

Caufiunea va fi de 2,500 lei pentru acele jurnale sau scrieri periodice ce se voru publica în orașe cu o populațiune mai mică de 100,000 locuitori.

§ 42. Suma caufiuni va fi păstrată totū-d'auna în deplinătate, în casu cându redactorulū rēspundētōrū alū unū jurnalū va fi condamnatū la o amendă în urma sentinței dată de tribunalulū competentū, va fi datorū de la publicarea acēstei sentințe, până în termenū de 8 zile a aduce suma amendei la fiscū, din contra urmānd,

amenda se va implini din suma cautiuni depusă și dacă până în alte 8 zile de la încunoscintare nu va aduce la casă suma spre complectarea cautiuni, atunci foia va fi suspendată până la îndeplinirea acestei condițiuni.

§ 43. Dacă vre-unu redactoru său garantu răspundătoru a vreunei foi periodice va fi acusatū la Tribunalu pentru vre-unu articolu și condamnatū, sentința ce va da Tribunalulu competentu este datoru a o tipări în numărulu următoru alu foi sale, fără plată de inserțiune și vre-o schimbare.

PARTEA III.

CAPU I.

§ 44. Acei carii prin discursuri, prin strigări și amenințări rostite în locuri său adunări publice, saū prin scrieri, prin tipăriri, prin desemnuri, prin gravuri, prin picturi saū embleme¹⁾, vëndute saū distribuate, puse în vëndare saū espuse în locuri și adunări publice, saū prin placarde și afișe espuse la ochii publiculu, voru urma în contra dispozițiuniloru ce voru fi precisate prin articolele următoare: suntū supuși penalitățiloru ce prin ele se voru precisa.

§ 45. Ori-ce atacū în contra persoanei Domnitorulu, în contra drepturilor și autorității sale, în contra drepturilor și autorității corpuriloru legiuitoare, în contra legilor constitutive ale Tereci, sever pedepsi cu închisore de la 2 luni până la 2 ani, și cu globire de la 300 până la 5,000 lei.

§ 46. Ori-ce injuriū în contra corpuriloru legiuitoare se va pedepsi cu o închisore de la o lună până la unu anū și cu globire de la 100 până la 3,000 lei.

§ 47. Ori-ce atacū în contra religiei domnitore și a celor-lalte rituri recunoscute, precumū și ori ce atacū în contra clerulu, în contra principiulu proprietății și a drepturiloru familiei va fi pedepsitū cu închisore de la o lună până la 2 ani și cu globire de la o sută până la 3,000 lei.

§ 48. Ori-care va ațița la ură saū la disprețū în contra Guvernulu, la ură saū la disprețū a locuitoriloru unora în contra altora, va fi pedepsitū cu închisore de la o lună până la 2 ani, și cu o globire de la 100 până la 4,000 lei.

§ 49. Ori-ce atacū în contra respectulu ce se datoresce legiloru și a inviolabilității prin ele consfințită; ori ce apologie²⁾ a raptelorū calificate de crime saū delictes prin legea penală voru fi pedepsite cu închisore de la o lună până la unu anū și cu globire de la 50 până la 1,000 lei.

§ 50. Publicarea saū reproducerea făcută cu rea credință a unor vești mincinoșe, a unorū documente inclupuite, falsificate, saū

1) Emblema (ori ce semnū coprinătoru de un înțelesū care directū saū indirect ar coprinde un atacū în contra ordinulu publicū).

2) Apologie (cuvântare în favorū).

pe nedreptă atribuite altora, cându nisce asemenea vesti ar fi de natură a turbura liniscea publică, sau a vătëma morala publică, sau ar fi de natură a aduce disprețu asupra agențiloră autorități publice va fi pedepsită cu o închisore de la o lună până la unu anu și cu o globire de la 50 până la 1000 lei.

§ 51. Ori-ce defăimare în contra depositariloră sau agențiloră autorități publice pentru fapte relative la funcțiilelor va fi pedepsită cu închisore de la 10 zile până la unu anu și cu globire de la 100 până la 3,000 lei.

Legiurea de față, ânsë, nu opresce dreptulă discuțiuni acturiloră guvernului și a Ministriloră.

§ 52. Ori-ce atacă în contra onorei și demnității Soveraniloră Străini, și a reprezentanțiloră loră, se va pedepsi cu închisore de la 15 zile până la 6 luni și cu globire de la 200 până la 2,000 lei.

§ 53. Ori-ce defăimare sau injurie, în contra fațeloră particulare, va fi pedepsită cu închisore de la o lună până la unu anu și cu globire de la 50 până la 2,000, sau de una numai din aceste douë pedepse după împrejurări.

CAPU II.

Dispositiuni generale.

§ 54. Nimeni nu pôte fi trasu la răspundere pentru cuvintele rostite în sânulă corpuriloră legiuitoare sau pentru documente produse sau alte documente ce s'ar tipări din ordinulă loră.

§ 55. Nu se va putea urmări reproducerea esactă a ședințeloră publice, a corpuriloră legiuitoare făcută cu bună credință prin jurnale; voru fi ânsë datorî acel jurnaliști cari voru reproduce debaterile cameriloră înainte publiceri loră oficiale prin procesele verbale ale Adunări, a rectifica ântëiă ori-ce neesactitate din partea loră care ar fi injuriôsă sau nepotrivită cu cuvintele rostite în Camera, sau voru atribui unu oratoru vre o rostire de natură a-l atrage ura și disprețulă publiculă. Asemenea voru fi datorî a publica în acelu ântëiă No. ori-ce rectificare s'arü cere de către vre un oratoru în conformitatea procesulă verbalu oficialu, la din contra urmare din partea loră, pentru ântëia ôră voru fi pedepsiți cu globire de la 500 până la 2,000 lei; iar pentru a doua ôră cu închisore de la 10 zile până la unu anu.

§ 56. Nu va puté avé locu de urmërire pentru defăimare sau injurie reproducerea cuvintelor rostite sau înscrisurile presintate înaintea Tribunalulă.

§ 57. Este opritu d'a reproduce debaterile proceseloră pentru defăimări sau injurie, în care procese dovada fapteloră defăimătore nu este admisă de lege, căci la din contra se va aplica penalitatea prevëdută la §. 55.

§ 58. Este opritu de a deschide în publicu sub-scriptiunea care ar avea de scop de a desdauna de globire sau cheltueli sau pagube

ocasionate de la aplicațiunea legiurei de față; la din contra urmare, penalitatea va fi de la o lună de închisore până la unu anu și o globire de la 100 până la 1000 lei.

§ 59. Unu jurnalü saü scriere periodică pöte fi subü-semnată de către unu membru al corpurilor legiutöre în calitate de garantü responsabilü, änsë la asemenea casü acelü reprezentantü nu se mai aflä acoperitü de neviolabilitatea garantată unui membru al corpurilorü legiutöre pentru ori-ce delictü urmëritü în contra sa inputerea legii de față.

§ 60. Delictele de presă ce se vorü urmări ecs-oficio de către procurorü, se vor judeca de către secțiunea criminală a Curții de apelü, iarä cele-l-alte de către instanțiile ordinare competente în materie penală. Ecs-oficio se vor urmări de Procurorü delictele prevëdute prin §. 45, 46, 47, 48, 49, și 50.

§ 61. Procurorölü va porni și va urmëri acusațiunea cerëndü ca autorölü saü redactorölü răspundëtorü să fie citatü ca la ziua judecëi să albä a se înfäcișa înaintea Tribunalölü Competent.

§ 62. În urmärireä proceselor de defämare saü de calomnie, nimenü nu-i este ertat a produce dovëdi sprijinitöre, de cât numai în protiva singurilor funcționari publici în a lor atribuțiune, și în potriua celorü ce vorü fi lucrätü într'unu caracterü publicü. În acest cas faptele imputate vor putea fi dovedite prin disele dovëdi înaintea Tribunalölü competent fără d'a fi împedicat și piritul a și a-rëta ale sale din contra dovëdi tot prin același canalü.

Adeverirea faptelorü imputate a päri pe autorölü imputiilorü de ori-ce pedëpsä, precumü și neadeverirea lorü nu 'l scutesce de pedepsele hotärite în asemenea casü.

§ 63. Dovada prin martorü nu va fi priimitä spre a statornici realitatea faptelorü imputate.

§ 64. Dritul urmariri delictelorü de presă se stinge în termen de trei luni pentru acei de față în Tërä.

§ 65. Ministeriul Justiției va pregäti regulamentele trebuitöre întru aplicarea acesteï legiuri.

Prin acëstä legiuire nu se va abroga din condica penalä de câtü acele dispozițiuni cari vorü fi contrarii legi de față.

REGULAMENT

pentru aplicarea legii de presă.¹⁾

PARTEA I.

CAPU I.

Despre proprietatea literară.

Art. 1. Spre constatarea dreptului de proprietate garantată autorilor de scrieri și publicațiuni literare și artistice, se va ține un registru special la Ministeriul instrucțiuni publice, în care se vor înscrie cererile și declarațiunile autorilor și compositorilor.

În acest registru se va însemna numele autorului sau compositorului, titlul operei, data publicațiunii și data depunerii făcută în conformitate cu rânduila § 9 din legea presei.

Art. 2. Autorii și compositorii vor fi datori, ca de odată cu depunerea operilor lor, să facă cerere în scris către Ministeriul instrucțiunii publice, spre a li se constata dreptul de proprietate. Pe temeiul acestei cereri, Ministrul le va da un act estras dupe scrierea din registru, adevărit cu iscălitura sa, și sub sigiliul departamentului.

Art. 3. Formalitățile cerute de articolul de mai sus, se vor observa și la casă de cesiune a dreptului de proprietate din partea autorului către o a treia persoană.

Art. 4. Proprietarii prin succesiune, sau sub orice alt titlu, se vor bucura de aceleși drepturi ca și autorii pentru toate operile postume, când acestea se vor imprima separat și nu vor fi întrunite într'un corp cu o nouă edițiune a operilor publicate mai înainte și intrate în domeniul public.

Art. 5. Declarațiuni și depuneri însoțite cu acte justificative se vor face și din partea străinilor în consecința § 11 din legea presei.

CAPU II.

Despre negoiul de librărie.

Art. 6. Librarilor cu stabilimente de librărie, în urma declarațiunii ce vor face conform § 12 din legea presei, vor primi de la Ministeriul din într'un brevet încuviințător.

Art. 7. Dispozițiunea Art. de mai sus se aplică de o potrivă și neguțătorilor de stampe cu stabilimente de magazii.

¹⁾ Sanționat prin decretul cu No. 1087, din anul 1863.

Art. 8. Librarii suntu datori să ție registre de tôte scrierile din magazinele lorü, și să comunice Ministrului din întru în Bucuresci, iarü în județe prefecturei locale, copii după facturile de opere ce primescö din streinätate.

Art. 9. Acei ce se speculezä cu cärfi și stampe pe ulițe și piețe publice și cari n'äü magazii, suntu datori să cöra și să dobändescä autorisațiunea Poliției locale. Poliția va înscrie numele lorü într'unü registru și le va da actü de autorisațiune sigilatü și sub-semnätura șefului Poliției.

Art. 10. Asemenea autorisațiunii nu se potü da, de câtü la ómenii cari sciü să scrie și să citescä, domiciliati în orașulü unde și esercită industria și cari să aibä vârsta legiuitä.

CAPÜ III.

Pentru typografi și lytografi.

Art. 11. Fie-care typografü și lytografü va fi datorü să aibä unü registru șnuruitü și pecetluitü în forma cerutä de Art. 9 din Conдика de Comerțü, în care să înscrie după data lorü, și cu număr, titlulü tuturilor operilorü ce primescö a imprima, numărulü foilorü, volumelorü și esemplarelorü, precumü și formatulü edițiunei.

Acestü registru va fi datorü a'l înfäcișa la ori-ce cerere din partea Comisarilorü poliției sau a procurorilorü.

Art. 12. Typografulü sau lytografulü îndatä ce primesce o operä la imprimatü și o trece în registru, trimite o însemnare în copie după acea transcriere, sub a sa semnäturä în Bucuresci la Ministeriulü din Întru, iarü în districte la Prefectura localä și primesce un recipisü de depunere.

Art. 13. Typografulü și lytografulü vorü trimite asemenea la autoritäțile arätate mai susü unü esemplarü subü a sa semnäturä după ultima corecturä a fie-cäria operä.

PARTEA II.

CAPÜ I.

Despre publicațiunile periodice.

Art. 14. Ministrulü din Întru va da redactorilorü sau garanților responsabili actü doveditorü de declarațiunea ce vorü face în conformitatea celorü prescise de § 31 al legel de presä.

Art. 15. Garanții și redactorii responsabili unui jurnalü, cari vorü voi să renunțe la aceste ale lorü funcțiuni, precumü și proprietarii jurnalelorü cari vorü voi să înceteze întreprinderea lorü, vorü fi datori a'si face declarațiunea lorü despre acstä în Bucuresci la Ministeriulü din Întru, iarü în județe la prefectura localä.

În lipsä de asemenea declarațiunii, vorü fi priviti ca în funcțiune și responsabili după lege.

Art. 16. Ministrul din Întru va trimite Ministrului de Finanțe și Ministrului de Justiție însemnare de jurnalele ce se publică. Această însemnare va anunța condițiunile și modul de publicațiune, numele garanților, alți redactorilor responsabili, și suma cauțiuni ce este datoră a depune fie-care jurnalistă.

Asemenea însemnare se va da și la casă de schimbare de titlu, de garanți săi de redactori responsabili ai jurnalelor.

Art. 17. Esemplarul sub-scris de redactorul responsabil sau de garantul cerut de § 34 din legea presei a se depune la procurorii competenți, se va depune la Procurorii Curților Criminale în orașele unde sunt Curți de apel, iar în cele-lalte orașe la Procurorul judecătorei locale.

Art. 18. Nimeni nu este liber să colporteze jurnale de vândare cu numărul, de nu va avea prealabilă autorisațiune de la Poliție.

CAPÛ II.

Despre cauțiuni.

Art. 19. Cauțiunile se vor vârsa în Bucuresci la Casieria centrală a Ministeriului Finanțelor, iar în județe la Casieriele generale.

Casierii vor libera recipise numerotate drept dovadă de depunerea Cauțiuni.

Art. 20. Nici un privilegiu, nici o ipotecă și nici un secuestru pentru datorii private nu pot fi priimate asupra sumelor vârsate în casele Statului drept Cauțiune.

LEGE

Pentru punerea în luorare în totă Romănia a Condiceii de Comerțiu a Țerei Romănesci, desființarea Curții Apelative de Comerțiu din Bucuresci, și trecerea competenței acei Curți la Curțile de Apel civile respective, în cercul căria se va afla fie care Tribunalul¹⁾.

Art. I. Condicia de Comerțiu a Țerei Romănesci, cu procedura ei și legiuirea complementară din anul 1850, Noemvrie 2, atingătoare de încetarea operațiilor falimentului pentru neajungere de activă, se va pune în lucrare în totă Romănia.

Art. II. Art. 243, 303, 304, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312 și 313 din Regulamentul Organic al Țerei Romănesci, atingătoare

1) Sancționată prin decretul cu No. 1201, din anul 1863.

de natura actelor de comerț și de competența Tribunalelor în pricină de comerț, se vor aplica asemenea în toată România, și se vor publica de odată cu Codica de Comerț ca anexă la procedură.

Art. 314. din Regulamentul Terrei Românești, rămâne suspendat, până la promulgarea legii pentru constrângerea corporală.

Art. III. În ținuturile unde nu se află Tribunal de Comerț, pricinile de natură comercială, se vor judeca de Tribunalele civile de întâia instanță, cu aducerea de două neguțători, luați dupe o listă de neguțători ce vor plăti cea mare patentă, și care se va întocmi în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în Art. 305 din Regulamentul Terrei Românești.

Art. IV. Tribunalele de întâia instanță, în pricină comercială, au cădere a judeca cu desevărire și fără apel, până la suma de lei 1,500.

Asemenea hotărârii vor fi supuse numai la Casațiune în cașurile specificate de legea organică a Curții de Casațiune.

Art. V. Hotărârile Tribunalelor de comerț, câte vor trece peste suma de lei 1,500, sunt supuse la apel către Curtea Apelațivă civilă în cercul căria se va afla fie care Tribunal.

Art. VI. Curtea de Apel de Comerț din București se desființază și competența ei trece la Curțile de Apel respective, conform cu dispozițiunile Articolului precedente.

Art. VII. Guvernul va îngriji a da o edițiune oficială a acestor legi, pe care le va publica prin aceeași Ordonanță Domnească cu care se va promulga și legea de față.

Art. VIII. Acastă lege se va aplica trei luni dupe promulgarea ei.

LEGE

pentru înființarea unei Curți de Apel în orașul Focșani¹⁾.

Art. I. Se institue o Curte de Apel în orașul Focșani.

Art. II. Acastă Curte, compusă din o Secțiune, va avea sub jurisdicțiunea sa teritorială Tribunalele județelor Putna, Rîmnicu-Săratu, Brăila, Covurlui, Ismail și Tecuciu.

Art. III. Curtea de Apel din Focșani va însuși aceleși căderi ca și cele-l-alte Curți de Apel în ființă; ea va judeca toate apelurile în contra otărârilor date de Tribunalele de districte din jurisdicțiunea sa, în pricină civile, comerciale, criminale și corecționale.

Art. IV. Tote pricinile de competența acestei Curți, câte se vor găsi pendinte (însă nesorocite și nepuse în stare de a se judeca)

¹⁾ Sancționată prin decretul cu No. 1338 din anul 1864.

la Secțiile criminale și civile ale Curților de Apel din Iași și București, provenite de la districtele ce se pună sub jurisdicțiunea Curței de Apel din Focșani în ziua instalării ei, se vor trimită în judecata acestei Curți.

Art. V. Curtea de Apel din Focșani se va compune de același personală ca și Curtea de Apel Secția I din Craiova.

Ministeriul Publică va fi reprezentat de ună procuror și ună sub-stitută.

Art. VI. Emolumentele membrilor Curții, ale impiegaților grefe, ale aproșilor și ómenii de serviciu, vor fi totu același ca și ale Curței de Apel Secția I din Craiova.

Art. VII. Cheltuielile de cancelarii, calculate pe acele ale Curței de Apel Secția I din Craiova, chiria localului și statul lefiilor se vor trece în Budgetul Ministeriului Justiției, pe care temei se vor respunde și banii de la Ministeriul Financelor, trecându-se și în Budgetul-generală al Statului.

LEGE

pentru regularea stipendiilor scolarilor, atât celor din întru în fără cât și celor ce se trimită în streinătate ¹⁾.

Art. I. De la promulgarea acestei legi stipendiele se împartă în patru grade:

a) Stipendie de o valóre de 1500 lei, cari se vor da la elevii ce vor fi terminatú cursul învățăturilor primarie, și vor voi să trecă în gimnasi sau scoli profesionali.

b) Stipendie de o valóre de 2000 lei, cari se vor da elevilor din cele doué cursuri superióre ale gimnasiului.

c) Stipendie de o valóre de 3500 lei, cari se vor da elevilor cari vor fi terminatú cursul învățăturelor secundarie și cari vor voi să trecă în facultăți.

d) Stipendie de o valóre de 6300 lei, cari se vor da la elevii ce vor fi terminatú cursul învățăturelor din facultățile indigene și vor voi să mérgă a asculta și alte cursuri prin facultățile străine.

Art. II. Nu se vor acorda burse de câtă la acei elevi cari dându esamenú pentru învățăturele gimnasiilor vor avea necesitate să se perfecționeze în facultăți streine pentru specialitățile ce nu vor fi esistându încă în scólele din Principatele-Unite, sau cari vor voi a se perfecționa în specialități ce au următú în facultăți indigene.

Art. III. Tóte stipendiele, de ori-ce catigorie vor fi, cari se

---

¹⁾ Sancționată prin decretul domnescă cu No. 259, din anul 861. }

vorü acorda din fondurî publice, se vorü da de aici înainte prin concursü, și numai la fiii și ficele celorü născuți români și lipsiți de mijlócele materiali.

Art. IV. Pentru mai mare înlesnire a părinților și spre a se putea întinde mai multü bine facerea acestorü adjutore, stipendie-le se vorü acorda saü întregi într'unü modü esceptionale numai pentru cei definitivü săraci, saü pe jumătate pentru acei cari aü öre-cari mijlóce materiali.

Art. V. Gradulü dupe avere alü părinților se va constata prin o listä dupe recomandațiunile Municipalitățilorü și dupe o listä de contribuțiune.

Aceste recomandațiuni pinä la înființarea consiliului generale de județe, se vorü controla de comitetele de inspecțiune, și se vorü aproba de Perfectü carele le va îndrepta către Ministeriulü Instrucțiunii Publice.

Lista va sta permanentü la Ministru, revisuindu-se la începutul fie-cărui anü scolasticü cu aceleși formalități.

Art. VI. Jumătate din numărulü totalü alü stipendiilorü se va acorda în totü-de-una fiiilorü și ficelelorü celorü ce aü servitü Statulü celü pučinü 15 anı, și cari n'aü alte mijlóce de a plăti chiel-tuiala învățaturilorü.

Art. VII. Lista vechilorü impiegați ai Statulü ai cărorü fiı și fice vorü fi în dreptü de a primi asemenea stipendie, se va alcătui după recomandațiunile Ministerielorü competente și în acordü cu indicațiunile tabloulü de strimtorare menționatü la Art. V.

Acea listä va sta permanentü la Ministeriulü Instrucțiunii Publice unde se va revisui pe totü anulü și concursulü va otări între tinerii cu dreptü chieați pentru acestü stipendiü.

Art. VIII. Ministeriulü Instrucțiunii Publice va determina în bud- getü la începutulü fie-cărui anü numărulü burselorü și semi-burse- lorü câtü mijlócele sale i vorü permite a da.

Art. IX. Forma concursulü se va otări de Ministeriulü com- petentü după chibsuirea consiliului superiorü alü instrucțiunii pu- blice.

Art. X. Unü regulamentü speciale de administrațiune publicä va privi la esecutarea acesteı legi reguländü totü ce privesce la vărstä, la doveđi de moralitate, la cunoscințele ce trebuescü a se cere de la concurenți la termenulü pentru care se vorü acorda sti- pendiele căpătate, precumü și la suspendarea lorü pe cuvinte temeinice.

Art. XI. Fie-care june care și-a făcutü studiile cu chiel-tue- lile publice în streinătate, să fie obligatü a servi ca profesorü, cândü guvernü va avea trebuință, în termenü de anı îndouiti pe câtü timpü a priimitü stipendiulü.

REGULAMENTUL

pentru administrația arhivelor Statului¹⁾.

TITLUL I.

Organizarea serviciului.

Art. I. În arhivele Statului se depun toate actele de interes public, a căror conservare se va socoti de folos, și care nu mai sunt trebuincioase serviciului Ministerielor sau dregătorilor centrale ori generale dependente de acestea.

Art. II. Serviciul Arhivelor Statului se împarte în:

1. Despărțirea Istorică și a Aședămintelor Publice.

2. Despărțirea de Stat sau Administrativă, Judecătorească și Legislativă.

Art. III. Personalul Direcțiunii Generale al Arhivelor este ast-fel compus:

Directorul General.

Secretarul Arhivelor.

Un Conservator Registrator și Comptabil.

Un Translator Slavon.

Despărțirea Istorică și a Aședămintelor Publice:

Un Cap al Despărțirii.

Un Adjunct de Clasa I.

Doi Adjuncți de Clasa II.

Despărțirea de Stat sau Administrativă, Judecătorească și Legislativă:

Un Cap al Despărțirii.

Un Adjunct de Clasa I.

Doi Adjuncți de Clasa II.

Opt Copiști.

TITLUL II.

Atribuțiuni.

§. 1. Directorul General.

Art. IV. Directorul este încredințată Administrațiunea Arhivelor în genere și asupra ei este totă responsabilitate a Serviciului.

El derige și hotărășce toate lucrările, ia parte activă la dăsele și mai cu seamă la lucrarea lămuririi și transcrierii Actelor proprietăților publice.

Face investigațiile cuvințioase atât în intru Arhivelor, cât și în afară, spre descoperirea Actelor relative la Istoria Țerei.

1) Sancționat prin decretul cu No. 949, din anul 1862.

Sub-scrie toate expedițiunile și legaliză sub-scrierile funcționarilor serviciului.

Toate comunicațiunile autorităților, sunt adresate de a dreptul către dânsul, ca și pe trecut.

Recomandă Ministeriului Cultelor și Instrucțiunii Publice, spre Înalta confirmare, pe Impiegatii Cancelariei, iară pe Copiști și ómenii de serviciu îi numesce de a dreptul.

Dispune sub a sa răspundere de toate cheltuelile, pentru materialul serviciului în marginele sumelor alocate.

Dirige și vizădă toate publicările Archivelor, prin autorisația și controlul Ministrului.

Art. V. Secretarul, ca capul Cancelariei Archivelor, este însărcinat sub ordinele Directorului cu administrațiunea și privegherea lucrărilor despartirilor.

În lipsa directorului, el îi ține locul întru toate atribuțiunile și drepturile sale, cu aceeași răspundere.

Îndeplinește împreună cu Directorul și cu Capit despartirilor, lucrările relative la lămurirea, clasificarea și transcrierea titlurilor proprietăților publice, sub-scriind împreună copiele în condicele formate.

Are îngrijirea tuturilor publicațiunelor Archivelor.

Art. VI. Conservatorul Registrelor și Contabilul ține registrele și conservă în bună ordine Arhivele serviciului.

Are în păstrare toate depozitele, redige și ține inventariile lor și face investigațiile cuvenite, pentru comunicațiunile său expedițiunile respective.

Ca Contabilul priimesce sub a sa răspundere fondurile alocate Archivelor, împarte apunamentele, lichidădă toate cheltuelile serviciului după hotărârea Directorului; ca Conservatorul are îngrijirea pentru siguranța localului și a depozitelor cuprinse, asemenea are în păstrare totu mobilierul și materialul serviciului precum și cheltuiala Cancelariei.

Are sub ordinele sale ómenii de serviciu, este însărcinat cu ținerea și conservarea Bibliotecii Archivelor.

Art. VII. Translatorul Slavon, este însărcinat cu oră ce lucrare din limba Slavă.

Adeverădă oră-ce traducere său lucrare, prin sub-scrierea sa.

§. II *Despărțirea Istorică și a Aședămintelor Publice.*

Art. VIII. Atribuțiunile acestei Despărțiri sunt: primirea, conservarea și clasarea deosibitelor Acte Istorice și Title ale proprietăților publice.

Redacțiunea Inventariilor lor Generale, investigațiile pentru comunicațiuni și expedițiuni relative la acele depozite.

Lucrările Istorice.

Lămurirea, clasificarea și transcrierea titlurilor proprietăților publice.

Corespondența relativă la primirea depozitelor și la trimiterea actelor cerute de dregătorii.

Art. IX. Capul Despărțirii îndeplinește toate lucrările ce sunt în atribuțiunile Despărțirii, primesce depozitele, dirige clasificarea și redacțiunea Inventarielor.

Face investigațiile necesare pentru comunicațiunile și expedițiunile respective, este însărcinat cu lucrările Istorice, îndeplinește împreună cu Directorul, Secretarul și Capul Despărțirii de Stat, lucrările pentru lămurirea, clasificarea și stranscrierea titlurilor proprietăților publice, și sub-scrie copiele în condicile formate.

§ III. *Despărțirea de Stat, sau Administrativă, Judecătorească și Legislativă.*

Art. X. Atribuțiunile acestei Despărțiri sunt: primirea, conservarea și clasificarea Actelor, depozitelor administrative, legislative și judecătorești și redacțiunea inventarielor lor generale.

Investigațiile pentru comunicațiuni și expedițiuni relative la acele depozite.

Corespondința pentru primirea depozitelor și trimiterea actelor sau dosarielor cerute de dregătorii.

Capul Despărțirii, are în sarcina sa toate lucrările care intră în atribuțiunile Despărțirii sale.

Priimesce depozitele, dirige clasificarea și redacțiunea Inventarielor.

Face cercetarile necesarii pentru comunicațiunile și expedițiunile respective, ia parte la lucrările pentru lămurirea, clasificarea și transcrierea titlurilor proprietăților publice, și sub-scrie copiele în condicile formate.

Sub-scrie expedițiunile și contra-semnează corespondința Despărțirii.

TITLUL III.

Dispozițiuni Generale și transitorii.

Arhiva Statului din Iași rămâne provisoriu cu titlu de Arhiva Sucursală în acel oraș cu depozitele Administrative și Judecătorești.

Personalul ei va fi compus de un Cap și doi Copiști.

Ea își va urma serviciul dupe regulile în vigoare sub administrarea Direcțiunii Generale a Arhivelor din Bucuresci.

Un regulament special care va preciza regulile pentru îndeplinirea serviciului și a lucrărilor Arhivelor Statului, în toate ramurile, se va întocmi și se va supune Măriei Sale Principelui Domnitor, spre întărire.

Tabelă pentru personalul Arhivelor Statului.

FUNCTIUNELE.		LEAFA pe LUNĂ.
1	Directoru Generalu.....	2,000
1	Secretaru Generalu.....	1,250
1	Conservatoru și Comptabilu.....	600
1	Translatoru Slavonu.....	900
<i>Despărțirea Istorică și a Bunurilor.</i>		
1	Capu alu despărțirii Istorice și a Bunurilor Publice.	1,000
1	Primu adjuntu.....	450
2	Adjunți Clasa II.....	800
<i>Despărțirea de Statu.</i>		
1	Capulu Despărțirii de Statu.....	800
1	Primu adjuntu.....	450
2	Adjunți Clasa II.....	800
8	Copiști.....	2,400
1	Camerieru și Portaru.....	140
2	Servitori.....	240
<i>Sucursala din Iași</i>		
1	Capu Sucursalei.....	800
2	Copiști.....	400
1	Odăiași.....	100
		13,130
	Materialu.....	3,345
		16,475

REGULAMENT

pentru serviciile de inspecțiune școlară¹⁾.

Art. 1. Spre a putea controla învățământul public în totă întinderea și în toate ramificațiunile sale, și a putea Guvernul să aibă pururea încredințarea că toate legiurile și dispozițiunile privitoare la învățământul public se observă și se aplică pretutindeu strictu și în spiritul dupe care au fostu dictate, se vor numi Inspectori Școlari cu îndatoririle și atribuțiunile mai josu însemnate.

Art. 2. Inspectori se vor numi, toți fără deosebire, de Domnitoru, dupe recomandățiunea Ministeriului de Culte și Instrucțiunei

1) Sancționată prin decretul Domnescă cu No. 791, din anul 1862.

Publice, ca unii ce suntu organii directii ai Ministrului in controlul invetamintului publicu.

De aceea Inspectorii voru fi departati din posturile loru indata ce se voru abate de la indatoririle ce li suntu prescise si voru perde, prin reaoa loru purtare increderea ce Ministeriulu trebuie sa alba in persoanele loru, pentru ca scopulu acestei Institutiuni se fie indeplinitu.

Art. 3. Inspectorii se voru imparti in 3 clase si anume:

§ 1. De clasa I va fi unu Inspectoru superioru cu indatorire de a inspecta scolele secundare si invetamintulu superioru in Bucuresti si Iasi, precumu si Internatele Statului anecate pe langa scolile secundare in aceste doua orase.

§ 2. De clasa II se vor numi sese Inspectorii cu indatorire de a inspecta fie-care in despartiamintulu ce i se va asigura de catre Ministeru, scolele primarie si secundarie de prin districte, precumu si tote scolile particulare, pensionate private si internate ale Statului.

§ 3. De clasa III se vor numi sese-spre-dece Inspectorii cu indatorire de a inspecta scolele satessti, fie-carn iarasi in despartiamintulu ce i se va fiesa de catre Ministru.

Art. 4 Inspectorulu superioru va fi datoru a merge celu putin de doue ori pe an la Iasi unde va starui celu putin in cursbe o luna, si acesta in timpul in care fonctioneda scolele spre a revisui diferitele stabilimente incredintate inspectiunei sale.

Asemenea el va inspecta scolele din Bucuresti celu putin la duo luni o data, candu elu va fi datoru a face Ministeriulu raportu, la fie-care 4 luni, dupe rezultatulu inspectiuniloru sale.

Art. 5. Inspectorii de clasa II voru fi datorii a inspecta celu putin de 3 ori pe anu tote scolele din despartiamintulu loru, si a face Ministeriulu raportu despre rezultatulu inspectiuniloru la fie-care 3 luni.

Art. 6 Clasificarea Inspectoriloru de clasa II se va face dupe urmatoarele sese despartiaminte;

1. Un Inspector de clasa II pentru districtele Mehedinți, Gorj, Dolj, Romanți și Vilcea.

2. Un Inspector de clasa II pentru districtele Oltu, Argesu, Muscelu, Dimbovita, Prahova și Teleornu.

3. Unu Inspector de clasa II pentru districtele Ilfov, Vlascat, Ialumița, Buzeu și Braila.

4. Un Inspector de clasa II pentru districtele Rimnicu-Serat, Putna, Cuvurlulu, Tecuci, Ismailu și Cahulu.

5. Unu Inspector de clasa II pentru districtele Bacau, Romanu, Neamt, Falticeni, Dorohol și Botosani.

6. Unu Inspector de clasa II pentru districtele Barlad, Husi, Vaslui și Iasi.

Art. 7. Inspectorii de clasa III vor fi datorii a inspecta scolele din despartiamintulu loru celu putin de 4 ori pe an, facandu la fie-care 3 luni raportu Ministeriulu despre rezultatulu inspectiunei loru.

Art. 8. Clasificarea Inspectorilor de clasa 3-a se va face după următoarele șeeae-spre-dece desparțiaminte.

1	Un inspec. de cl. 3 pentru Dis. Argeș și unde exist	188	scoli sătesci
2	" " " " Musculu	83)	221
	" " " " Dâmbovița	138)	
3	" " " " Prahova	159	
4	" " " " Buzău, și	116)	215
	" " " " Rim-Seratu	99)	
5	" " " " Brăila și	45)	155
	" " " " Ialomița	110)	
6	" " " " Vlașca	132	
7	" " " " Ilfov	160	
8	" " " " Vâlcea	149	
9	" " " " Gorj	153	
10	" " " " Mehedinți	163	
11	" " " " Dolj	131	
12	" " " " Romanati și	108)	221
	" " " " Tecorman	113)	
13	" " " " Olt	139	
14	" " " " Bacău	4)	
	" " " " Cuvurlui	3)	16
	" " " " Fălciu	6)	
	" " " " Vaslui	2)	
	" " " " Tutova	1)	
15	" " " " Romanu	8)	23
	" " " " Nemțu	15)	
16	" " " " Suceava	10)	
	" " " " Dorohoi	4)	26
	" " " " Botoșani	4)	
	" " " " Iași	8)	

Art. 9. Pentru a putea Guvernul exercita un control serios și asupra tuturilor Școlilor Israelite din Țeră, în care se predă atât religiuca mosaică cât și alte subiecte de învățanră în limba hebraică, ast-fel în cât s'arū putea ușorū introduce în aceste scoli doctrine și metode perniciose, sectei israelite, care și ea trebuie să participe la progresul general al învățământului public, se va numi un Inspector și pentru aceste scoli, care se va considera ca Inspector de clasa 2-a, priimindū ānsē câte șese sute lei No. 600 salariu pe lună, și șese sute lei No. 600 diurnă.

La acestu postu se va numi de către Ministeru o persoană care, pe lingă calitățile cerute pentru Inspector de clasa 2-a, va trebui să aibă și deplină cunoscintă de limba și religiuca hebraică.

Art 10. Inspectorul superior va putea fi însărcinat de Ministerul Cultelor și Instrucției Publice a inspecta ori-ce școlă care e de resortul celorl-l-alti Inspectori, și numai în aceste casu aceștia voru sta subu imediata autoritate a Inspectorului superior.

Art. 11. Ministerul va putea permuta pe Inspectorii de ace-

cași clasă, fără deosebită Decretii, de la unu desparțiamentu la altul, dupe cumu va cere trebuința serviciului.

Art. 12. Nu voru putea fi priimiți Inspectori de cătu acei bărbați cari au fonționatu celū puținū în cursū de doui ani ca învățatori într'o scōlă publică, și cari voru întruni încă și calitățile mai josū prescise, adică.

§ 1. Inspectorele sūperiorū va trebui să fie o persōnă care, osebitū de a fi săvîrșitu cursulū specialū alū ver-unei facultăți, trebuie să fi datū și dovești de capacitate, de merite sūperioare și de moralitate în învățamintulū publicū.

§ 2. Inspectorii de clasa 2-a să fi absolvitū, pe lingă scōla primară, și cursulū gimnasiului completū, și să nu fi datū nici o dată în totū timpulū cătu au fostū profesori, cause legitime de reprimandă asupra lorū.

§ 3. Inspectorii de clasa 3-a vor trebui să fi absolvitū pe lingă scōlele primarie celū puținū și patru clase gimnasiali, și asemenea se nu fi datū nici o dată cause legitime de nemulțumire în contra lorū.

În genere Ministeriulū va putea alege la posturile de Inspectori pe persōnele acelea care întrunindū calitățile mai susū prescise, s'ar fi distinsū mai multū în ramulū învățamintului publicū, preferindū pe acei cu cunoscințe mai întinse și cu ani de serviciū mai mulți, de cătu aceia cari voru întruni numai strictū calitățile cerute de acestū Reglementū

Constatarea titlurilorū scolastice a candidațilorū la posturile de Inspectori de ori ce clasă, se va face de către Consiliulū Superiorū de Instrucțiune Publică, dupe invitarea ce i se va aduce de către Ministeriulū Cultelorū și Instrucțiunei Publice.

Art. 13. Îndatoririle Inspectorilorū vorū fi cele următore; ei vorū priveghea cu deosebită luare aminte:

1. Asupra îndeplinirei îndatoririlorū de către Profesori.
2. Asupra moralității lorū.
3. Asupra moralității și disciplinei scolarilorū.
4. Asupra pădinei cu strictitate a programelor statornicite.
5. Asupra metodei adoptate și asupra cărțilorū scolastice ce se iau de basă la învățatura scolarilorū.
6. Asupra salubrității și bunei stări a edificielorū scolastice.
7. Asupra țineri Căncelarii Scōlelorū
8. Asupra miscărei statistice în privința scōlelorū.
9. Asupra esamenelorū.
10. Asupra țineri în bună stare a Internatelorū.

Art. 14. În privința îndeplinirei îndatoririlorū de către profesori, Inspectorii vor fi cu cea mai mare luare aminte ca profesorii scōlelorū ce sūnt de resortulū inspecțiunei lorū, se țină regulatū cursurile lorū predindū materia pentru care sūnt numiți în totă întinderea sa, dupe cumū e stabilită în programă, intrindū regulatū în clase la orele statornicite și neabătindu-se intru cătu de puținū de la instrucțiunile ce au relativū la postulū ce ocupă.

Art. 15. În privința moralității profesorilor Inspectorii vor fi cu luare aminte ca ei, ca unii ce au sacra misiune de a lumina și a moralisa poporul, să nu pierdă nici o dată din vedere caracterul ce au în mijlocul societății și se observe atât în relațiile lor cu școlarii cât și în relațiile lor sociale o purtare demnă de pozițiunea lor.

Art. 16. În privința moralității și disciplinei școlarilor, Inspectorii nu vor pierde nici o dată din vedere că unul din avantajele principale ale învățământului public, este și disciplina la care se deprind elevii de tineri, și care aplicată cu rațiune, însă totu de o dată și cu severitate, este menită de a produce societății oameni care să țină la ordine, atât în treburile lor private cât și în treburile Statului. Totu de o dată însă adunătura mare de elevi de diferite educațiuni și moravuri poate aduce cu sine, în lipsa unei privilegieri serioase, a unei măsuri severe din partea învățătorilor, moravuri rele, și o imoralitate în școli, care pe urmă paralizează totu folosul Instrucției. De aceea Inspectorii vor pune deosebită atențiune ca profesorii să se bucure purarea între elevi de autoritatea ce li se cuvine, se menție disciplina școlastică în totă vigoarea ei, și să ia măsurile cele mai energice și mai ales preventive pentru menținerea moralității și ordinii în Școli.

Art. 17. Asemenea Inspectorii vor privilegia ca programele școlastice să se aplice în totă întinderea lor și fără cea mai mică preschimbare din partea învățătorilor cari nu sunt chemați de câtă a le executa.

Art. 18. Metoda bună fiindu ore-cum spiritul Instrucțiunii Publice, Inspectorii vor observa purarea dacă învățătorii își predau lecțiunile lor numai într'unu modu mecanicu, adică dându elevilor să învețe în ori-ce lecțiune numai pe de rost ceea ce stă în carte, — metodă adesea ucigătoare spiritului, — sau dacă ei caută a desvolta inteligența școlarilor, inspirându-le gustu pentru studii și făcându-i să gândească și să se intruiețe prin ei însuși. Asemenea vor avea strictă privilegieri asupra cărților școlastice ce sunt în usu școlarilor pentru ca să fie de acele autorizate de Guvern și în număr îndestulător.

Art. 19. Inspectorii vor privilegia, asupra salubrității și a unei stări a edificiilor școlastice înscințându pe Guvern despre toate lipsurile ce s'arū observa, și îndemnându acolo unde se cade pe autoritățile locale, la reparațiunile sau adăogirile ce s'arū crede necesare de făcutu.

Art. 20. În privința cancelariei școlilor Inspectorii vor privilegia ca registrele de intrare și de eșire a școlarilor; notele școlarilor de peste an în învățatur și în purtare, atestatele, condițele de intrare și eșire din clase a profesorilor, catalocele de frecuență ale elevilor, programele, precum și corespondența Școlei cu autoritățile respective și bibliotecile școlare să se țină în cea mai bună stare posibilă.

Art. 21. Pentru a putea avea base sigure la lucrările ce s'arū

proiecta în învățământului public, Inspectorii vor fi datori a observa și mișcarea statistică ce se face în privința Școlilor, adică ei vor observa numărul total al scolarilor în școli, repartițiunea lor pe clase, eșirea lor din școli, și anume din ce clasă și cu ce fel de atestată, notele cele mai bune și în ce obiectu dobândite, de totalul scolarilor și de fie-care clasă în parte, și în fine comparațiunea tuturilor acestor date cu datele anilor trecuți în aceleași școli, după cataloagele existente, și vor face după toate acestea raporturi detăiate cându li se vor cere.

Art. 22. În privința examenelor Inspectorii vor priveghia ca ele să se țină după ordinul și în modul stabilitu de Guvern, ca esaminatorii precum și elevii să se afe toți față, ca notele să se puie cu cea mai mare imparțialitate, ca examenele să nu țină prea multe ore de a rândul în aceeași clasă, spre a nu osteni și pe esaminatori și pe elevi; și în fine ca examenele să hibă cea mai mare publicitate posibilă.

Art. 23. Mai cu semnă Inspectorii vor avea priveghiere asupra Internatelor de ambe-sece, ca unele ce ceru uă deosebită îngrijire și scrupulositate din partea acelor ce au direcțiunea lor, ca să domnescă în ele cea mai bună ordine și disciplină, și să se pădască cu cea mai mare stricteță instrucțiunile date de Guvern asupra acestor stabilimente.

Art. 24. În genere Inspectorii, ca unii ce sunt chieamați de Guvern a priveghia ca Instrucțiunea Publică să își împlinescă scopul său salutar și ca unii ce trebue să fie aleși dintre persoanele cele mai capabile și cu experiență, vor lua siaguri inițiativa în toate chestiile ce se atingă de dezvoltarea Instrucțiunii Publice, intru a comunica Guvernului observațiunile atātu ale lor câtu și ale profesorilor respectiv trase din experiență asupra gromamei, asupra cărților școlastice în usă, asupra examenelor și în genere asupra tuturor chestiunilor atingătoare de Instrucțiunea Publică, făcându ei însuși propunerii de ameliorare, de stergere sau de adăogire a ver-unei Instituțiuni, în vederea progresului învățământului Public.

Art. 25. Inspectorii vor fi cu luare aminte asupra autorităților însărcinate cu priveghierea asupra Școlilor, și mai ales asupra Comitetelor de Inspețiune, ca să nu se abată de la îndatoririle lor, și vor raporta Ministeriului despre or-ice neglijență sau abuz ară fi observatu.

Art. 26. Inspectorii se vor îndrepta pururea în toate lucrările lor prin raporturi adresate de a dreptul Ministeriului Cultelor și Instrucțiunii Publice, prin care raporturi vor aduce la cunoștința Ministeriului totu ce este de atribuțiunile și competența lor. Vor avea purtare de grije ca raporturile lor atingătoare de materii didactice și disciplinare să fie redactate separat de cele atingătoare de materii curate administrative, spre a nu da locu la confuzie în lucrările Consiliului Superior de Inspețiunea Publică.

Art. 27. Inspectorii vor priimi fie-care de a dreptul ordine

numai de la Ministeriul Cultelor și Instrucțiunei Publice, ca unii ce nu atârnă direct de câtă de acestă Ministeriă.

Art. 28. Inspectorulă superioră este membru ală Consiliulă superioră de Instrucțiune Publică, și va presida Consiliulă în lipsa Ministrulă său a Directorelă Generală ală Ministeriulă de Culte și Instrucțiune Publică.

Art. 29. Inspectorii de Clasa II suntu membri de dreptă ală Comiteteloră de Inspecciune stabilite prin orașele din districte, și voră lua prin urmare parte la tôte lucrările aceloră Comitete.

Art. 30. Până la creerea unei școli primarie normală dincăce de Milcovă, Inspectorii de clasa III din aceste despărțăminte voră fi însărcinați cu priveghierea candidaților de învățatori sătești după dispozițiunile și instrucțiunile esistente în această materie.

Art. 31. Salariulă Inspectoriloră va fi regulată în următoarele mode:

§. I. Inspectorole superioră va priimi două mii lei No. 2000 léfa pe lună, și osebită progonulă de poștie în călătoriile ce va fi datoră a face în interesulă serviciulă.

§. II. Inspectorii de clasa II voră priimi câte una mie No. 1000 lei pe lună, și osebită câte patru sute No. 400 socotiți ca diurnă pentru drumurile ce voră avea a face.

§. III. Inspectorii de clasa III voră priimi câte cinci sute lei pe lună No. 500 și osebită o diurnă pentru drumurile ce voră avea a face care va fi de lei una sută cinci-deci No. 150 pentru nouă din ei, iară de lei două sute cinci-deci No. 250 pentru cei l'alți șapte, în proporțiune cu întinderea despartiaminteloră ce voră avea a inspecta.

Art. 32. Statul dupe care va fi remunerat serviciul Inspecțiunii și care va fi celăl următor:

	LEAFĂ.		DIURNA.		TOTALU.	
	pe lună	pe an	pe lună	pe an	pe lună	pe an
Art. 1. Inspectorul superior.	2,000	24,000			2,000	24,000
Art. 2. 6 Inspectori de clasa II-a 1000 lei lăfa și 400 lei diurna.	6,000	72,000	2,400	28,800	8,400	100,800
Art. 3. Inspectorul școlilor Israelite a 600 lei lăfa pe lună și 600 diurna.	600	7,700	600	7,700	1,200	14,400
Art. 4. 16 Inspectori de clasa II-a 500 lei pe lună lăfa	8,000	96,000			8,000	96,000
Din care 7 adică cei din despartiamintele 2, 4, 5, 12, 14, 15, 16 cu câte lei 250 diurnă pe lună.			1,750	21,000	1,750	21,000
Eră nouă adică cei din despărțirea 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, cu câte lei 150 diurnă pe lună.			1,350	16,200	1,350	16,200
					22,700	272,400

REGULAMENTŪ

pentru scōla superiōre de litere din Bucuresci¹⁾.

Art. 1. Scōla superiōre de litere din Bucuresci, destinată a deveni o facultate de litere, are de scopŭ a servi de scōlă normale pentru formarea de profesori gimnasiali în ramurile limbelorŭ clasice și moderne, ale literaturii și filosofiei, istoriei și geografiei.

Art. 2. Cursurile scōlei superiōre de litere vorŭ fi de o cam dată pe două ani, dintre care în anul scolasticŭ 1863—1864, se va înființa numai anul I; iar la anul 1864—5 anul II.

Art. 3. Profesorii acestei scōle vor fi supuși tututor legelor și regulilor prescrise pentru profesorii de învățămîntul superiōre, și vor constitui un corpŭ subŭ direcțiunea unuia din sinul lor, care se va alege de către dînșii, și se va întări de către Ministerul Instrucțiunii Publice.

Art. 4. Programma actuale a acestei scōle va fi cea următoare:

Anul I.

- a.) Istoria filosofiei.
- b.) Istoria literaturii clasice.
- c.) Istoria critică universale antică.
- d.) Istoria critică a Țerrilorŭ Române.

Anul II.

- a.) Filosofia (Psychologia, Logica, Metafisica și Ethica).
- b.) Istoria literaturii moderne.
- c.) Istoria critică universale mediă și modernă.
- d.) Istoria critică a Țerrilorŭ Române și a literaturii Române.
- e.) Gramatica comparativă a limbelor Elenc, Latine, Române, Italiene, Francese, Ispanice și Portugalice.
- f.) Archeologia clasică.
- g.) Pedagogia și metodică.*)

Art. 5. Profesorii vor fi datori a detalia, la începutul anului scolariŭ, programele pentru lecțiunile ce au a face, care se vor supune Consiliului Superiōre de Instrucțiune Publică, spre aprobare.

Art. 6. Fie-care materie din programa prescrisă se va pre-pune de trei ori pe săptămână, adică: profesorii vor ține fie care câte două lecțiuni și câte o conferință cu studenții lorŭ.

1) Sancționatŭ prin decretulŭ domnescŭ cu No. 1047, din anulŭ 1863.

*) Pedagogia (despre educațiune) și metodică (despre artea de a învăța) vor fi obligatorii, atât pentru studenții de la scōla de litere câtŭ și pentru cei de la scōla de seînțe, cari aspiră la profesură.

Art. 7. Studenții școlii superioare de litere se vor înscrie, la începutul anului școlastic, în un registru ținut de Directorul școlii; lista studenților se va comunica Ministeriului Instrucțiunii Publice și tuturor profesorilor acelei școlii.

Art. 8. Studenții vor fi datori a urma regulată cursurile și a face toate lucrările prescrise, cu care se vor prezenta la conferință; iar profesorii vor fi obligați a le da note regulat, după rezultatul fiecărei conferințe.

Art. 9. Studenții vor fi supuși la două examene pe an, atât înscrisă cât și orale; iar profesorii îi vor clasifica după meritele lor.

Art. 10. Studenții cari au trecut cu succes bun examenele finale ale anului II, vor căpeta o diplomă de capacitate theoretică, și se vor aplica ca supleanți la institutele gimnasilor, iar după această probă de capacitate practică vor avea dreptul de a fi numiți profesori.

Art. 11. Cinci-spre-dece burse, de câte 150 lei pe lună, se deschid pentru studenții fără mijloace ale acestei școlii. Obținerea burselor va urma prin concurs.

Concurenții trebuie să prezinte.

a). Actul de naștere.

b). Atestat că au absolvit gimnaziul.

c). Documentul de paupertate.

d). Ei vor subscrie un act îndatoritoriu că vor servi 10 ani Statului, retribuiți, ca profesori de școlile secundare.

Note rele obținute pentru neglijență, lipsă de progres și purtare imorale, aducă cu sine pierderea subvențiunii.

Pentru lunele Noiembrie și Decembrie, bursele se vor da numai la 5 studenți cari vor eși mai buni la concurs, rămânând ca de la 1 Ianuarie 1864 să se reguleze bursele și pentru cei alți 10 studenți.

Art. 12. Cursurile se vor începe în fiecare an la 1 Octombrie, și se vor încheia la 30 Iunie, făcându-se o vacanță de 15 zile la Crăciun și alta asemenea la Paști.

Examenele semestrului I se vor face după Paști; iar ale semestrului II după sfârșitul vacanței, la 1 Octombrie.

Pentru anul curent, cursurile vor începe la 1 Noiembrie.

Art. 13. Profesorii școlii superioare de litere vor fi retribuiți ca profesori de învățământul superior.

Art. 14. Din an în an se vor lua măsuri spre a se crea succesiv toate acele catedre care se vor afla necesare pentru completarea învățăturilor ce se țin de resortul acesta, ținându-se totuși d'astă dată în vedere că școala aceasta, pe de o parte este menită a servi de școală normală superioară, iar pe de altă parte a deveni o facultate de litere corespunzătoare trebuințelor intelectuale și morale ale acestei Terri.

LEGE

Pentru secularizarea averilor Monastiresci¹⁾.

Art. I. Tóte averile monastiresci din România sunt și rămân averi ale Statului.

Art. II. Veniturile acestor averi se înscriu între veniturile ordinare ale bugetului Statului.

Art. III. O sumă se afectă Locurilor Sante către care erau închinat unele din monastirile pământene, și acesta numai sub titlu de ajutor, în conformitate cu intențiunea dedicațiunei lor.

Acastă sumă se va mărgini în maximum cifrei de 82 milioane lei, cursul de Constantinople, odată pentru tot d'auna, cuprîndu-se în această sumă și 31 milioane ce Locurile Sante datoresc Țerei-Romănesci dupe stipulațiuni anteriori.

Art. IV. Comunitățile religioase ale locurilor de jos, vor fi detore a da socotele anual despre întrebuițarea veniturilor sus-țisului capital.

Art. V. În nici un cas și sub nici un cuvânt, comunitățile religioase nu vor putea atinge cea mai mică parte din capital, nici a întrebuița veniturile afară de destinațiunea lor speciale, adică întreținerea bisericei ortodoxe din Oriente, și a stabilimentelor de bine facere lipite către ea.

Art. VI. Guvernul va lua înapoi de la Egumenii greci ornamentele, cărțile și vasele sacre, cu cari pietatea strămoșilor noștri îndestrase aceste aședăminte; precum și documentele ce au fost încredințate dișilor Egumeni, și acesta conformă cu inventariile ce se găsesc în arhivele Țerei.

Art. VII. Se afectază încă o sumă de 10 milioane lei, bani cursul de Constantinople, pentru fondarea la Constantinople a unei scóle laice, și a unui spital, în care vor fi priimiți creștinii de tóte riturile.

Art. VIII. Stabilimentele citate la Art. VII vor fi puse sub direcțiunea unui consiliu presidat de către Agintele României din Constantinople, și compus de doi membri Români, numiți de Guvernul Român, și de doi membri aleși de către comunitățile religioase ale Locurilor Sante.

Art. IX. Guvernul va lua măsuri de a se garanta atât capitalul de 51 de milioane cât și întrebuițarea veniturilor acestui capital.

---

¹⁾ Sanționată prin decretul cu No. 1,251 din anul 1863.

IV

MINISTERULU FINANŢELORU

ŞI ALŪ

DOMINIURILORŪ.

LEGE

relativă la pensuni¹⁾

Art. 1. Legiuirea din anul 1853. atingătoare de pensii se desfiinţedă de acum înaintea.

Art. 2. Toţi funcţionarii de o potrivă vor primi în viitor pensii după anii serviciului lor, conform legiuirii din regulamentul organic de la art. 27, 28 şi 29. Cap. III. Secsia I şi II, pînă la întocmirea unei noi legiuri.

---

1) Sancţionată prin decretul cu No. 404, din anul 1859.

REGULAMENTU

provisoriu pentru administrarea vămilor¹⁾

PARTEA I.

Despre organizația serviciului vamal.

Art. 1. Vămile se vor administra de o Direcție generală statornicită la București.

Art. 2. Pe lângă această Direcție se va înființa o Direcție sucursală statornicită la Iași.

Art. 3. Principatele-Unite, având 51 de puncturi de vămuire, acestea s'au clasificat în patru categorii și a nume:

- a) București și Iași.
- b) Craiova, Brăila, Giurgiu, Ploesci, Predeală, Galați și Mihaileni.
- c) Calafățu, Oltenița, Călărași. Virciorova, Rîul-Vadului, Beketul, Zimnicea, Turnu-Măgurele, Gruiu, Severinu, Buliga, Giuvala, Brațucea, Ismailă, Cubei. Tatarbunărău, Focșani, Scueni, Congasu, Grosesci, Cornul-luncei și Nimerniceni. —
- d) Islas, Cetatea, Gura-Ialomiții, Gruiful-Negru, Florile-Albe, Sălătrucu, Nucșora, Petroșița, Predelușu, Tabla-Buților, Bîsca-Rosili, precum și toate potețile provisorii ce există astăzi cunoscute și a nume: Curinătura-Oltețului, Cornetu-Calbenă, Cloșani, Pétrile-Fântânilor, Ludișorul, Lăpătaru, Radilu și Chiojdu din Bîsca, Reni Rădăuți, Cărpineni, Volcovu, Chilia, Comănesci, Prisăcani, Burdușeni, Mamornița și Sobega.

Așa dar la fie care aceste puncturi se va înființa câte un birou de vamă

Art. 4. Direcția generală se va compune din trei membri și va fi presădată de unul din ei care se va numi la orânduire.

Acești directori vor forma Consiliul administrativ al vămilor, și sunt responsabili de toate actele ce vor subscrie.

Serviciul interior al Direcției generale se împarte în două divisiuni, una pentru administrarea și una pentru control, și se vor dirige fie care de către unul din Directori, în unire cu Directoarele primare.

Art. 5. Direcția din Iași se va dirige de un Director, împărținduse serviciul iarăși în două ramuri, Administrația și Contabilitatea.

1) Sancț. prin decret. din 16 Decembrie, anul 1859. (vezi Monit. Nr. 3, anul 860).

Art. 6. La Direcția generală va fi atașat biourul vamei din București cu Casieria venitului vamal din Țera Românească.

Asemene la Direcția din Iași, biourul vamei din Iași cu Casieria venitului vamal din Moldova.

Art. 7. Direcția generală va fi supusă imediată ascultare a Ministrilor de finanțe din Principatele-Unite, adresându-se la casuri neprevăzute prin așiedământul către ministerul respectiv spre aprobare.

Art. 8. Direcția din Iași va fi subordonată Direcției generale, deplinându instrucțiile de administrația și contabilitate ce i se voru da.

Art. 9. Tote biourile vamale voru fi subu imediată ascultare a Direcției generale, de la care biourile din Moldova voru primi ordine prin Direcția din Iași de care depinde. —

Art. 10. Duoi din Directori generali se voru numi de către Ministeriul financielor din Țera-Românească, iar alu treilea de către Ministeriul din Moldova după întărire Doamnă.

Toți cei-l-alți impiegați se voru numi de către miniștri financielor respectivi; iar după instalația Direcției generale se voru numi, cei din Țera-Românească, numai după recomandația ei către Ministeriul competente motivată, și cei din Moldova după recomandația Direcției din Iași. —

Impiegați cu onarii dela 200 lei în sus se voru numi numai prin întărire Doamnă; iar cei cu onariu mai goisă de 200 lei, se voru întări numai de Ministeriul Financielor.

Art. 11. Casieri vămilor de la Iași și București, precum și Vameșii Casieri de la biourile de clasa II-a și a III-a, voru da garanția ipotecară ecuivalentă cu venitul calculat cu aprosimăția, pentru o lună de mișloc.

Vameșii prețiuitori de la tote vămile în genere, magasinari, mortasipi cari voru vămui la Brăila și Galați, nu voru fi îndatorăți la garanția ipotecară, ci numai la garanția inscrie din partea unui pământenu solvabilu de pe un osebitu modelu ce se va întocmi.

Art. 12. Toți impiegați vămilor voru depune jurământu prescrișu de legi; Directori voru săvârși jurământulu la Ministeriul respectiv, iar cei-l-alți impiegați la Direcția generală, la Direcția din Iași seu la locul unde se voru îndrepta.

Art. 13. Direcția generală compusă de trei directori cari formăsă Consiliulu, va delibera în complectă asupra tuturilor casuriloru estraordinari seu neprevăzute prin așiedământu, inchiăind procesu verbalu despre măsurile găsite cu cale a se lua, care, aprobându-se de Ministeriul respectiv, se voru aplica; iar pen-

tru casuri de competența Direcției, otărîrea majorității se va pune în lucrare, exprimînd și minoritatea părerea sa care se va alătura la procesul verbal.

Art. 14. Corespondința și celelalte lucrări corente se vor înainta fără a fi deliberate, ci numai după chibșuința și subscrierea Directorului diviziei competente și a Directorului primar.

Art. 15. Direcția generală va dirige cu cea mai mare atenție și sirguință toate lucrările administrației vămilor, observîndu riguros aplicația instrucțiilor, păstrarea contabilității și răspunderea la care este chemat să fie care înpiegat.

Art. 16. Direcția generală se va ocupa a observa mancurile, neajunsurile și îmbunătățirile ce ar reclama această instituție de a se organiza complet, după un sistem aplicabil cu finanța vamilor, propunîndu Ministerilor respective opinia sa, spre a studia și aproba dacă se va găsi de cuviință.

Art. 17. Direcția generală este însărcinată a revisui Bioururile de afară; această revisie se va face orî cându Consiliul arî găsi cu cale, însărcinînduse unul din Directori, casă la care se va ave în vedere de a nu se numi totu acelî Director care a fost în revisia precedentă

Art. 18. Budgetul cheltueleuru anuale se va forma de Direcția generală și se va aproba de Ministeriurile respective: totu de această Direcție se vor compune sâmele lunare despre venitul fie-cărui Biuro, și se va alcătui un bilanțu anual care se va supune ambelor Ministeriuri.

In fine, va compune și tablourî statistice de importăție și esportăție pe fie-care an.

Art. 19. La Direcția generală se va procura din timp totu materialul necesariu la manipulație, îngrijînduse a se îndestula bioururile și a păstra contu exact de procurarea și întrebunțarea fie-cărui articol.

Art. 20. Direcția generală este competentă să otărăscă:

a) Asupra tuturilor afacerilor ce rezultă la confiscarea mărfurilor.

b) Asupra călcărilor de reguli vamale.

c) Asupra chestiilor de neînțelegere la vămuirea și înapoierea banilor luați mai mult.

d) A suspenda impiegați cari se vor abate de la indatorirele lor, până la soluția Ministeriului respectiv.

e) A da congedie până la șese săptămâni și a avança apunamentele pe o lună la cas de necesitate.

f) A transfera impiegați la necesități de serviciuri ce s'arî înfă-

ciăsa, și la casă când acesta nu se efectuează ca osândă, se încuviințiază indemnizația și cheltuielile drumului.

g) A liberă pentru diferitele cheltuieli neprevăzute prin bugetul până la o sumă de 10,000 lei (dece mii lei) pe an.

Art. 21. Directorele primare va presida consiliul și va conlucra cu ceilalți doi directori pentru mântinerea bunei regulă, și marșa exactă a tuturilor afacerilor. el va deschide totă corespondența direcției, avându îngrijire de a se regula și pune în lucrare.

Art. 22. Unul din directori va dirige divisia Administrației, întocmindu redacția chărțielor biuroului, și va stăru să se aducă grabnicu întru împlinire solicitările și ordinele Direcției, propunându îndată măsuri pentru a se înlătura întâzierea.

Art. 23. Ală duoile directori este însărcinatu cu priveghierea imediată asupra divisiiei controlului, observându modul contabilităței și esaminându în genere și în formă toate sămele lunare a diferitelor biurouri de suntu conforme instrucțiilor.

Către acesta va fi cu priveghiere asupra impiegaților de la această divisiă de a se ocupa cu totă atenția și activitatea cerută la controlarea și mântinerea contabilităței.

La această divisiă se voru compune tôte sămele lunare, bilanțulu anual și tabloul statisticeii.

Directorele va îngriji ca biurourile din Țera Romănescă și direcția din Iași să trimită regulatu sămele complete, asemenea și de a se aduce la împlinire diferențele ce se voru descoperi la controlare.

Art. 24. Scopul înființării direcției din Iași este de a lesni atătu pe Direcția gen rală la administrația, precum și pe comercianți în relațiile lor cu vama; de aceea se va compune numai de un Director, un Secretaru, un Controlor, și patru adiuți.

Art. 25. Directorele este însărcinatu cu administrația biurourilor de vamă, și responsabilu de tôte actele ce va subscrie; el este chiămatu să priveghiese a deplini fie-care impieगतु indatorirea sa.

Art. 26. Spre acestu sfârșitu, Directorele la oru ce casu de abateri aru observa din partea impiegaților, este competentu a'i suspenda și a'i refera Direcției generale, propunându măsura găsită cu cale a se lua.

Art. 27. Secretarul este însărcinatu cu redacția corespondenței Direcției, și în lipsa Directorului, va ține locul sub răspundere pentru lucrările ce va înainta.

Art. 28. Controlarele este însărcinată cu revisia sâmelor de la biurouri, observându de suntă in regulă și complete, după care, însoțită de dovezi, se voru îndrepta prin Direcția la Direcția generală, cu listă a nume care se va înapoi Direcției adevărită de primirea sâmelor.

Pe lângă acesta va ține un registru de lichidată asupra jurnalului Casieriei din Iași, spre a avé in evidenția veniturile și cheltuielile biurourilor vamale.

Art. 29. Directorele, ca unul ce se ocupă cu administrația, observându lipsa instrucțiilor necesare, va propune Direcției generală aprobarea măsurilor ce aru găsi cu cale a se lua.

Art. 30. Directorele este însărcinată a revisui biurourile vâmilor de afară, oîu cându aru găsi cu cuviinția, referindu de rezultată Direcției generală.

Art. 31. Direcția este competentă a libera până la două mii lei pe anu in diferite cheltuieli de necesitate. Iar pentru sume mai mari se va adresa la Direcția generală, de către care se va solicita aprobarea Ministeriului respectiv, dacă nu va fi de competenția sa.

Art. 32. Directorele va alcătui budgetul anuală din timp și'l va supune Direcției generală, spre a'l studia și a'l cuprinde in budgetul generală.

Art. 33. Din revisori însemnați, patru voru fi la dispoziția Direcției de Bucuresci, din cari două pe frontiera despre Austria, și două pe frontiera despre Serbia și Turcia; iar patru la dispoziția Direcției de Iași, din care două pe frontiera despre Rusia și două pe frontiera despre Austria.

Art. 34. Acești revisori suntă chiămați a se purta necontenit pe marginile frontierei la care voru fi numiți, și pe la puncturile acei despărțiri, priveghiându rigurosă să nu se trecă mărfuri contrabandă; dacă însărcinați cu pasa frontierei și impiegați biurourilor vamale deplinesc datoriele lor și urmăsă cu stricteția de pe instrucții.

Art. 35. Revisori suntă autorisați a revisui casele biurourilor, condicele magasielor și a asista la vămuire, avându a raporta Direcției de care depinde, la fie care cinci-spre-dece zile despre revisia ce au făcutu; iar la casuri grave de îndată.

Pentru încredințarea Direcției dacă revisori se pörtă necontenit pe la puncturi, li se va da bilete de revisii, asupra căror biurourile voru însemna dioa sosirei și plecării de la acele puncturi.

Aceste bilete se vorü trimité de revisori o datä cu raportulü revisiei.

Art. 36. Revisori, in purtarea lorü de la un punctü la altulü, suntü, obligați a revisui și carele cu marfë ce arü întâlni sëü arü afla cä trecü prin acea despărțire, observändü pecețile, fracturile și cele-l-alte documente de suntü conforme cu instrucțiile.

In fine, vorü lua a minte cu osebite la mărfurile ce se vămuescä la frontierä și, dupö informațiile ce vorü aduna, vorü controla apoi biurourile respective.

Art. 37. Biurourile de vamä suntü incredințiate vameșilorü; ei, prin urmare, suntü datori a deplini cu scumpätate töte regulele prescise in privinția manipulației vămuierei ținerea contabilităței și administrația biuroului subü respunderea lorü; de aceea, toți impiegați biuroului vorü fi la dispoșiția vameșului.

Art. 38. Atätü vameși precum si celtälți impiegați ai biurourilorü, suntü datori a priveghia in totü dea-una de a nu se strecura marfä fără sciinția biuroului, și a nu se uneli contrabande in trecerea mărfurilorü, sëü chiarü la vămuire, fiindü vameșul respundëtorü pentru neglijenția ce s'arü observa in acëstä privire asupra impiegațilorü biuroului.

Art. 39. La biurourile vamale din Iași și Bucuresci, unde se vorü aduna și toți bani vämilorü de afarä, se vorü păstra banii de către Casierü, iarü la biurourile de afarä de către vameși.

Art. 40. Prețiuitori suntü chiämați a estima in consciinția, și pe respunderea lorü, adevërata valöre a mărfurilorü, fiindü in totü dea-una cu cea mai mare atenția și imparțialitate la deplinirea acestei misiü. Ei vorü atesta valörea mărfiei de este întocmai cu factura, sëü diferenția ce se va observa.

Art. 41. Direcția generalä este însărcinată și cu administrația osebitelorü venituri a le Statului de importü și esportü, a le cărorü contracte espirä de o datä cu finitulü anului corentü 1859 in Țëra-Romänescä, precum:

- a) Esportația cerearelorü.
- b) Idem, a vitelorü, și oeritulü.
- c) Idem, a seului și cervișului.

Art. 42. Acestea până se vorü uni cu vama, suptü aceeași tacsä, se vorü administra de pe condițiile cu care au fostü date in arendä, păsträndu-se osebitä sëmă de venituü ce vorü produce, care se va da la Ministeriulü din Țëra-Romänescä, ca unulü ce nu inträ acumü in venitulü vämilorü.

Art. 43. La Moldova, contractul esportăției cerealelor și a vitelor expiră la 1-iulianuarie 1861; până atunci, Direcția din Iași va administra importăția făinei fine, numită picluită, asemenea esportăția cerealelor și a vitelor, aplicându regulile de vămuire la care sunt supuși acești articuli.

Art. 44. Pentru acestu venit Direcția va ține și supune osebite sămi Direcției generală; iar bani ce nu intră in venitul vamal se voru da Ministeriul Moldovei.

Art. 45. Registrele de contabilitate se voru forma de ministru competent; iar la finitul anului se voru indrepta sămile Controlului Statului spre a le cercita, conformu cu regulile stabilite pentru asemenea lucrări.

PARTEA II.

Dispoziții comune relative la importăția și esportăția mărfurilor.

Art. 46. Mărfurile și producțiile in genere ce voru intra și voru eși din Principate se vor vămui seú la puncturile de trecere, pe unde se voru importa seú esporta, oru la vămile din intru Principatelor și care de o camu dată sunt; la Bucuresci, Craiova, Ploesci, Iași și Focșani.

Peztru tôte mărfurile ce s'ar importa seú esporta, comercianți seú imputerniciți loru voru fi datori a da declarații asemenea formularului ancesatu aci. Aceste declarații se voru da indoite pentru mărfurile ce se esportésă seú pentru cele ce se vămuescu la puncturile pe unde se importésă, și întreite pentru mărfurile ce se asemnésă (trimitu spre vămuire) in intru Terei, seú pentru mărfurile de transitu.

Aceste declarații voru fi subu insemnele Terei, se voru afla la tôte punctele de vama și se voru da cu plată pe două deci parale una.

Vameși nu voru pute priimi declarații greșite seú cu rađături, precumu nici o declarația pentru mai multe persoane.

Mărfurile a căroru valore nu aru pași peste două sute lei se voru declara verbalu dându-se biletu fără plată.

Art. 47. Toți in genere, pământeni seú străini, de oru ce condiția, locuitori in Principate seú in alte Statuți, precumu și chiaru curierii ce voru voi să importese obiecte de totu felulu (afară de cele oprite ce se aréta mai la vale) voru plăti fără osebire vama

de 5 la % calculată de pe prețului cu care s'a cumpăratu de pe locu.

Art. 48. Toți importatori in genere suntu datori să infăziășese la vamă facturi demne de cređutu, cu lămurire de cãntitatea, felulu și adevăratulu prețiu alu mărfii.

Art. 49. Comercianți voru fi datori să declare oru ce mărfuri aru importa din străinătate, precum și pe acele ce aru esportata. Asemenea voru fi datori să infăziășese declarația espeditorului de unde se va fi pornitu marfa, și care se face la vãmile tuturilor staturiloru, afarã din cele de orientu.

Pentru mărfurile, producțiile și cele-l-alte aduse din orientu, in lipsa declarației espeditorului, se va primi de valabilã numai declarația datã de comerciantu, la vama pe unde aru voi să le impórte.

Art. 50. Acci cari aru aduce mărfuri din alte părți afarã din orientu nu se potu scusa pentru lipsa facturiloru, și voru fi datori a le infăziășa vãmei.

La casuri d'a pretesta că nu li au venitũ încă acele facturi, li se voru da un termenũ de trei luni de zile spre a le aduce; iar marfa se va depune in magasiile vãmei subu sigiliurile lorũ de voru voi.

Art. 51. Importatori cari n'aru avẽ actele mai sus cerute și aru dori să 'și ridice mărfurile mai nainte de a aduce acele acte le pôte ridica, daca voru primi a se prețiu de vameși de pe alte mărfuri de aceeași naturã aduse de alți comercianți, seũ de pe diferite informații ce aru avẽ vama; la asemene casuri ẽnsã, acci importatori, pe lângã dreptulu vãmei ce aru plãti de pe acea prețiuire, voru lãsa depositu o a patra parte din acelu dreptũ pãnã la aducerea facturẽi.

Daca in termenũ de trei luni de zile s'aru aduce actele cerute și s'aru constata că n'a remasũ vama in pagubã, de pe prețiuirea fãcutã, se va întorec depositulu de a patra parte; iarũ când s'aru intempla prețiuirea dreptulu de vamã, fãcutã de vameși, să fie mai mare de cãtu aceea ce s'aru fi cuvenitu de pe acte aduse, comercianți nu voru putea reclama vre o despãgubire, ci numai depositulu; când ẽnsã prețiuirea va fi fostũ mai micã de cãtu aceea ce s'aru cuveni de pe acte, atunci diferinția să se reținã din depositu, inapoi nduse restulu.

La casũ de a nu se aduce actele cerute in termenulu de trei luni de zile, depositele voru remãnea in folosulu vãmei.

Art. 52. In casulu cândũ vameși voru avea bãnuialã că prețiuirile din actele infăziășate de importatoru nu suntu adevãrate, voru pôte lua de basã la prețiuirea mărfei prețiu curențu alu vãnderẽ la loculũ de vãmuire, scãđãnduse pentru cheltueli și profitu, pentru mărfurile de o mare greutate și de o micã valøre, cãte 20 la %, precumũ și pentru mărfurile de o micã greutate și de o mare valøre cãte 10%.

Art. 53. Cei cari voru esportata din Principatele-Unite mărfuri

și producții d'ale Țerei voru plăti fără osebite vama de 5 % de pe tarifa anecsată aci.

Art. 54 Pentru mărfurile și producțiile Țerei ce nu sunt cuprinse în această tarifă, se va lua vamă câte 5 % de pe prețurile curente de la locul de vămuire

Art. 55. Mărfurile străine, care o dată fiindu importate cu plăta de vamă se socotesc pământene, nu voru fi supuse la plăta de vamă cându se voru esporta.

Art. 56. Cându cineva va declara prin înscrisu că vre o cătime de marfă este rău séu cu greșală adresată către d'ensul de comisionari séu de posesori, atunci acea marfă se va depune în păstrare în magasiile vamei, și de pe o parte vameși voru raporta Direcției centrale impregiurarea cu toate lămuririle ca să se publice prin foile oficiale, iară pe de alta voru depune acea marfă în păstrare în magasiile vamei, unde va sta până la șese luni de zile, calculate din ziua publicației.

Direcția generală primindă asemenea comunicații, le va împărtași în dată Ministeriului de Financie competentu, ca să le înconoscinițese consulatelor respective a le locurilor de unde voru fi mărfurile de categoria arătată, dacă acestea vor fi adresate în numele vre unu supus străin

Art. 57. Dacă în termenele de șese luni se va înfățișa adevăratul posesor alu mărfii în chestie, séu procuratul séu, și va plăti dreptul vamei, magazinagiul și cele-l-alte cheltueli, își va primi marfa.

La casuri cându nu se va înfățișa nimeni a reclama asemenea mărfuri în termenele arătate de șese luni, Direcția, îndată ce ar espira acel termenu, se va adresa cu cerire către Tribunalele respective pentru vânđarea acelor mărfuri prin licitații.

Din prețulu ce va resulta se va trage vama, cheltuelile cunite și plata magazinagiului, câte cinc parale de la una până cinc-deci oca pentru mărfurile grele și de mică valóre, și câte de-ce parale pentru cele ușure și de mare valóre, iar prisosulu se va depune în casa Tribunalulu și va sta acolo în păstrare unu și o zi, calculatú din ziua adjudicației.

Dacă nici până la espirarea acestui termenú nu se va arêta posesorul, bani aceia se voru trimite la Ministeriulu financielorú competentu spre a se face venitú, fără a se mai pôte pretinde de nimine.

Obiecte escepționale în privința vămuirei.

Art. 58. Vameși nu voru pôte libera importarea sárei de mare de cât numai în autorisația specială a Ministeriulu Financielor.

Obiecte poprite a se importa.

Art. 59. Suntú poprite cu desăvirșire a se importa sarea de ocnă (gemă) holerca, vinurile, rachiurile și spirturile ordinare.

Obiecte scutite de vamă.

Art. 60 Se vor scuti de vamă :

a). Cărbunii de pământu ce se voru aduce în țără pentru trebuința vapórelorú în genere și a fabricelorú indigene.

b). Cărbunii de pământu ce se voru esporta din Țără.

c). Obiectele necesarii pentru Țilnica îndestulare de hrană a pasagerilorú de or ce condiția.

d). Trăsura cu care călătorește cine-va, daca nu va fi nuoă.

e). Hrana Țilnică și obiectele casnice în privința păstorilor Austriaci cu care voru veni în țără la pășiune și crnatic, și care voru fi de fie care individú câte o sarică, o glugă, două perechi dêsagi de lână, o blană, o căciulă, câte-va perechi opinet, și căldările necesarii pentru facerea hranei lorú, precumú și brândă ce s'ar scóte de numiții din producția vitelorú lorú, pentru a lorú personală trebuința numai, iar nu și pentru speculă.

f). Cele necesarii pentru hrana și luminarea corăbiilorú și caicelorú, pe timpulú câtú voru sta la fie-care punctú de pe linia Dunărei, precumú și cele necesarii la pornirea lorú din locú, pe câtú timpú voru călători pe partea stângă a Dunărei, până la sosirea lorú la celú din urmă punctú alú Principatelorú, însă totú de-auna de pe numărulú ómenilorú seú alú vitelorú echipagiului.

Acéstă aprovizionare se va urma prin vederea vameșilor spre evitarea abuserilorú.

g). Corăbiile ce voru veni peste anú în porturile Principatelorú Unite, pe câtú timpú voru ancora în acele porturi, voru lua fără plată de vamă cele necesare la hrană și luminarea lorú, în proporția cu numărulú ómenilorú ce va avea fie-care; iar la plecarea lorú în giosú, se va aproviziona fie-care corabiă numai de la unú singur punctú, cu obiectele și cátimele următoare:

Duoi boi tăieși.

Duě sute oca fasole.

Douě sute oca linte.

Cinci-deci oca brândă seú cașcaval.

Douě-deci și cinci oca luminări.

Patru-deci cántare pesmeși.

Cinci-deci oca untú.

Una-sută oca saramură sau murăturí.

Cinci-deci oca macaróne.

Cinci-deci oca năutú.

Douě-deci oca merc.

Cinci-deci oca smóla.

Cinci-deci oca seú nelucratú.

Cinci-deci oca catranú și lucrurile de mâncare ce voru avea pasagerii cu dênșit pentru trebuința lorú personală de o și până la trei precumú și furagiulú dobitócelorú de la trásurile lorú.

h). Obiectele de mâncare ce se voru aduce la puncturile de pe linia Dunărei, în Țilele hotárite de tégú seú în alte Țile peste

săptămână, cumpărându-se de către locuitorii în cătășimi mici pentru hrana zilnică a persoanelor, prin plată bănească sau schimb cu alte obiecte de a le mănărea, voru fi apărute de plata vămei, și unele și altele.

i). Cărțile de oră ce limbă care voru fi tipărite în Principate și se voru esporta.

j). Cărțile ce s'arū esporta din fabricile astă-și în ființă în Principate, sau acelea ce s'arū mai înființa.

h). Articoli eșiți din fabrica de tăiere a vitelor de la Galați, asemănatu privilegiului ce-i este datu.

l). Mașinele și uneltele ce se voru aduce pentru fabricile de oră ce natură astă-și în ființă sau care s'arū mai înființa în Principatele-Unite, precum și producția acelorū fabrici.

m). Stearina ce s'ar fabrica în Principate.

n). Obiecte de faianță și porțelanu fabricate în Principate.

o). Pelele de la vitele austriaciloru ce voru muri se voru scuti de plata importații, cele venite din Turcia sau Serbia, și la aceea a esportații, pentru cele morțe în Principate.

Reguli de Vămuire.

Art. 61. Mărfurile și producțiile de oră ce natură, care se impoartă în Principate sau se espoartă dintr'ensele, se voru vămui numai pe la punte unde se află biurouri de vamă, și numai în orele în care se voru afla la postu funcționari competenți.

Mărfurile se voru deschide și revisui totu-d'auna în ființa funcționariloru competenți, iarū unde voru fi carantine în ființa și a șefulū de carantină.

După revisuirea mărfuriloru, se voru înscrie în condicile speciale de fie-care din susu disii funcționari, și după ce se voru curăți în conformitate cu regulile carantinesci, se va plăti apoi dreptulū vămii cuvenită, sau se voru da declarații după regulile coprinse mai giosu ca să se plătescă de proprietariu lorū, dreptulū vămii la biurourile de vamă din intru Principatelorū, și ast-felū li se va libera espeduirea la destinația lorū.

Art. 62. Comercianții cari voru voi să importese mărfuri suntū liberi a plăti dreptulū vămilorū la biurourile vămilorū de frontieră, sau la biurourile vămilorū din intru Principatelorū.

Art. 63. Comercianții cari ar importa mărfuri și arū dori să plătescă dreptulū vămii la biurourile din intru Principatelorū, ajungându la vămile de frontieră, voru fi îndatorați a trage de a dreptulū la biurourile lorū, și a declara marfa pe declarații întocmite pentru acestu sfărșitu, însocindu-o cu documente, fracturi, și facturile respective.

Vameșii și cei-l-alți funcționari voru revisui coleturile pe din afară și voru controla numărulū și mărcile puse pe d'ensele cu cele coprinse în facturū, și găsindu-se intru tôte potrivite, fără vre unū prisosu sau lipsă, se voru înscrie de toți în condicile respec-

tive, și sigilinduse cu plumbă de către vameși, li se voră da declarații de către d'ensși, ca cu aceste declarații să se arete la biurourile vămilor, unde ară cere a plăti dreptulă vamei.

Art. 64. Comercianții seú espeditorii cari voră areta dorinția d'a vămii mărfurile loră la biurourile din intru Principateloră, voră fi datori să dea garanția la biuroulă de intrare.

Art. 65. Vameși nu voră pôte pune mai multă de cătă până la patru sigiliuri plumbă la ună coletă; iară la marfa de brașovenie, precumă și la oră ce altă coletă de marfă de mică valóre, se va pune număi ună sigiliu seú celă multă duă.

Pentru fic-care sigiliu de plumbă comercianții seú espeditorii voră plăti vamei căte duă-deci parale.

Art. 66. Pentru obiectele de oră ce natură ce s'ară esporta din Principate se va plăti dreptulă vamei de către esportatori, de pe dispozițiile de mai susă.

Obiectele de oră ce natură, care voră fi plătită dreptulă vamei la biurourile din intrulă Principateloră, ajungendă la vămile de pe linia frontierei se voră trage de a dreptulă la biuroă, și după înfăciășarea declarației liberată de biuroulă vamei unde auă plătită dreptulă, se voră revisui de vameșii și cei-l-altă impiegați, și, gasindu-se coletele asemenată cu coprinderea declarațiilor loră, li se va permite trecerea frontierei fără nici o împedicare.

La casulă de a se găsi vre un prisos peste numărulă colete-loră coprinse în declarații, dacă posesorulă seú espeditorulă aceloră obiecte va fi declarată acelă prisos mai 'nain'e de a se revisui de vameși, va plăti acolo cuvenitulă dreptă ală vamei pentru acelă prisosă, și se va inscrie în condicile respective de către vameși și cei-l-altă funcționari competenți, de pe regulile mărfuriloră vămuite la punctă. La casură însă de a nu se declara de către esportatori prisosulă mai nainte de revisuire pentru acelă prisosă constatată cu privilegiulă revisuieră, privindu-se ca fraudă, se va aplica regulile prevădute mai giosă pentru contrabandă.

Cândă marfa de esportă va fi pusă în colete și dreptulă ei plătită la vămile din intru Țerei, la ajungerea ei la vămile de pe linia frontierei, vameșii și cei-l-altă funcționari voră revisui număi coletele pe din afară, ca să se încredințese de suntă toate și subțu adevărate sigiliuri plumbate.

La casă însă de vre o bănuială întemeiată că coletele s'ară fi deschisă pe drumă, vameșii de frontieră voră pôte desface coletele bănuite și revisui marfă dintr'însele, și de se va găsi vre o nepotrivire cu bilăutulă de plată, se va aplica dispozițiile articolulul 76 din acestă legiuire.

Art. 67. Pentru producțiile Țerei care s'ară esporta în burdușe seú putini și a căroră greutate și valóre relativă nu se pôte constata netă, se va scade dreptă taxă căte duă oca %.

Art. 68. Pentru mărfurile i. digene de or ce natură ce s'ară scôte peste frontierele Principateloră, ca să se vëndă la bălcuirile ce se facă în străinătate, vameșii voră cere dela posesorii loră ca

pe lângă declarații, să însociască și un inventariu în care să se arăte felul cătimea și numărul respectiv al fie-căria bucăți, și după aceea va cere să depună său a garanta dreptul vămei, de pe prețuirea ce s'arū face, în conformitatea art. 52, dacă acele mărfuri vorū fi coprinse în tarifa.

Pentru or câte mărfuri s'arū vinde la bălciuri la întorcerea comercianților, oprindu-se dreptul vămei, restul din suma depusă său garantată se va înapoia comercianților.

Pentru mărfurile de origină străină, care se vorū esporta pentru asemenea trebuință, nu vorū fi supuși comercianții a face depunerii său a da garanția, nici a plăti vre unū dreptū de vamă pentru aceea ce s'arū vinde; vorū fi însă îndatorați la tôte cele lalte formalități prescise mai susū.

Art. 69. Comercianții cari arū voi să trecă mărfuri transitū prin Principate, vorū fi îndatorați îndată ce vorū sosi la frontieră să tragă marfa de a dreptulū la vamă.

Comercianții suntū îndatorați mai înteiū să declare vameșilorū marfa de transitū, înfăciășându-le și cele lalte documente, și apoi să descarce marfa în magasiile vămei; vameșii, pe lângă revizuirea pe din afară a coletelorū, suntū în dreptū a deschide, de vorū găsi de cuviință, și unū coletū din cinci de pe a lorū alegere.

Dupō acēsta vameșii vorū face a se sfora și sigilă cu plumburi coletele în totalū, și dupō ce mai înteiū vorū priimi garanția pentru dreptulū vămei, de pe valōrea mărfii, și vorū trimite dovida vameșului, de la punctulū de unde va eși din țēră în termenulū fiesatū, ca în casū contrariū să fie supusū la plata vămei, îi vorū libera intrarea cu declarația.

Acēstā declarația coprinde numărulū coletelorū cu greutatea fie-căruia, în urma cāntărirei ce se va face și mărcile ce vorū avē pe dēsele.

Art. 70. Pentru tôte mărfurile ce arū trece transitū se va priimi de vameși o tacsă de 20 parale % de lei din valōrea acelorū mărfuri.

Acēstā tacsă se va coprinde în declarațiile de transitū ce se vorū libera de pe modulū arētatū mai susū.

Art. 71. La întāmplare ca comerciantulū, în cursulū călētōriei sale prin Tēră, să voiască a descărca marfa la vre unū târgū său punctū, pe unde arūfi vameși, va fi obligatū să o descarce în magasiile vămei. La casū de a se descărca de comercianți asemenea mărfuri de transitū în magasiile private, fără sciința vameșului localității, acele mărfuri se vorū privi ca eșite din regulile transitulū, și proprietarii lor vorū fi îndatorați a plăti vama cuvenită.

Art. 72. În garanția ce se va da la vāmile frontierelorū, asupra pornirii mărfurilor de transitū, se va areta și termenulū pentru esportarea peste frontieră a acelorū mărfuri.

Acestū termenū se va calcula pe distanția, numerāndu-se maximumū până la trei zile de o postie, și cāndū în acestū termenū

nu va esporta marfa, din cazuri extraordinare, va fi obligat^u a înfăci^ușa dovezi valabile la biuroul^u competent^u său la prefectur^ă, după care se va da de Direcție un^u alt^u termen^u necesari^u.

Mărfurile de transit^u, care nu vor^u fi esportate în termenele acordate, vor^u fi în dat^ă supuse la plata dreptului de vamă, țin^{du}-se în s^{em}ă suma ce a plătit^u drept taxa transitului.

Art. 73. În cas^u când^u comercianții ar^u voi să esporte asemenea mărfuri de transit^u prin alte puncturi ce nu s'au însemnat^u prin declarațiile date de punctul^u intrării în Principate, vor^u fi îndatorați a înștiința pe biuroul^u de vamă ce-l va fi mai^u cu aproape spre a-l da autorisația necesari^ă, însemnând^u puncturile pe unde au a trece și combinând^u termenele date la început^u.

Art. 74. Mărfurile de transit^u pe timpul^u cât^u vor^u sta în magasi^ele vamei, vor^u răspunde plata fixat^ă prin art. 57 de mai sus^u.

Pentru sigiliurile de plumb^u, care nu vor^u covârși numărul^u de 4 pentru un^u colet^u, se va lua plata de 20 parale fixat^ă mai sus^u pentru fie-care sigili^u.

Regul^ă asupra contrabandelor^u.

Art. 75. Când^u cineva s'ar^u încerca să bage în Principate său să sc^oți^ă din ele mărfuri streine său pământene, prin locuri ascunse, și se va prinde asupra faptei, atunci acele mărfuri se vor^u confisc^ă.

Se vor^u confisc^ă asemenea mărfurile acelea care s'ar^u încerca cine-va să le stric^ore prin punctele otăr^{ite}, în nesciința vameșilor^u.

Art. 76. Când^u la revisuirea coletelor^u și deschiderea lor^u se vor^u găsi or^u colete întregi, or^u parte din marfă mai mult^u de cât^u ar^u fi coprⁱⁿsă în declarația dat^ă și în facture, prisosul^u acela de marfă se va confisc^ă.

La cas^u de a se ivi vre-o deosebire între fracturi, factură și declarație asupra numărului coletelor^u său a felului și cătimei mărfei, dacă diferenția ivit^ă va resulta numai din nepotrivirea declarației cu cele-l-alte două acte, atunci se va lua de valabil^u fractul^u în privința numărului coletelor^u, și factura în privința cătimei și felului mărfei, fără ca acea diferenția să fie supusă la osinda confiscării.

Art. 77. Pentru t^ote mărfurile ce s'ar^u dovedi în urmă prin acte valabile că s'ar^u fi strecurat^u or^u prin punctele otăr^{ate}, său prin locuri ascunse, se vor^u aplica asupra uneltitorului regulile de confiscare.

Art. 78. Mărfurile de transit^u care în loc^u d'a se esporta precum^u au fost^u declarate s'ar^u deschide în țeră fără scirea vameșului, vor^u fi asemenea supuse la confiscare.

Art. 79. Când^u mărfurile, sigilate la graniță și destinate a se văm^ui la văm^{ile} din întru Principatelor^u, s'ar dovedi că s'au desi-

gilatū cu intențiā d'a se păgubi vama, atunci se vorū aplica regulile de confiscare.

Iarū in casū de a se rupe pecetile din intēplare și fără pre-
cugetare, atunci comerciantulū sēu cārăușulū, pentru a se apăra de
respundere, va fi datorū a declara acēsta la celū d'antēiū biuroū de
vamă, spre a se pune pecetile ce arū lipsi, constatāndū casulū in
declarațiā.

Art. 80. Pentru tōte casurile, care, de pe dispozițiile articoli-
lorū de mai susū, tragū dupē sine confiscarea a ori ce felū de mar-
fă, va trebui să se inchieie mai intēiū, in termenū celū multū de
24 ore, unū procesū verbalū de către acelu ce va fi doveditū fap-
ta, de către unū imp'egatū alū administrațiiei vămilorū și o persō-
nă privată din partea locului in urma cercetărci ce s'arū face in
acēsta, in care să aplice data; causele și modulū contrabandei, nu-
mele, cualitatea și domiciliulū uneltitorului, felulū, cuantitatea, gre-
utatea și numărulū mărfei confiscate; și in urmă, acelu proces ver-
balū, adevēritū de vameșii superiori de strejuitori (și de șefii
carantinelorū pe unde s'arū afla) să se trimitē la Direcțiā generală
in termenū celū multū de cinci zile, spre a da otărire asupra le-
galității confiscării.

Art. 81. Tōte mărfurile ce s'arū confisca se vorū vinde prin
licitațiā la locū, și dupē deslegarea ce va priimi de la Direcțiā ge-
neralā; și din totalulū sumei prinse dupē vindere, jumătate se va
da doveditorului, iar cea-l-altă jumătate va remāne in profitulū te-
saurului publicū.

Drepturile orașelor Brăila și Galați.

Art. 82. Porturile Brăila și Galați cu orașele și raioanele lorū,
pe câtū fine celū adevēratū ocolū alū lorū, in otarele ficsate, se
vorū bucura de drepturile cuprinse in următoarele paragrafe, con-
formū aședemintelorū in ființă.

§. I. Ori câte mărfuri și producții din cele libere a intra in
Principate se vorū aduce de peste frontieră pe apă la aceste por-
turi in tōtā intinderea lorū, ori pentru trebuința locuitorilorū din
ocolele ce cuprin-lū, saū pentru ca să se rēesportese pe Dunăre, vorū
fi scutite de ori ce plată de vamă atātū la intrarea lorū in acele
porturi, câtū și la eșire.

§. II. Mărfurile pământene sēu pământenite ce vorū intra in
aceste porturi pe uscatū nu vorū plăti asemenea vamă; cândū in-
să s'arū esporta din ele pentru streinătate vorū fi supuse la plata
legiuitei vame, luānduse in considerațiā in astā privință regulile
vamei.

§. III. Mărfurile ce se vorū aduce in aceste porturi pe apă,
spre a se rēesporta mai apoi, vorū trebui a se declara de proprie-
tari lorū de pe regulile intocmite, și in urmă vameși, dupē ce vorū
indeplini regulile de controlū, le vorū inscrie intr'unū registru spe-

cială, în care se va arăta felul, cătimea calitatea, locul de unde vine și pravilionul vasului ce le ară fi adus.

§. IV. Când proprietarii unor asemenea mărfuri ară voi să le ridice din porto-francuri va trebui să facă declarația loră către vameși cari, după ce mai înteu voră face revisia cuviinciosă spre a se încredința că mărfurile ce ridică suntă totă cele ce s'au adusă pentru acestă destinația, le voră libera permisia pentru libera imbarcare a acci marfe.

§. V. Obiectele de producția Țerei, lucrute și nelucrute, atătă cele duse în raionulă acestoră porto-francuri pe uscată, de pe cumă se specifică la §. I, câtă și cele produse în ocolulă raionulă, voră pôte intra în intru Principateloră-Unite, pe apă seă pe uscată, fără a fi supuse la plata dreptulă vamei.

Se exceptesă însă din acestă regulă polobócele de totă soiulă, dógele de polobóce, pescele seratū și untura de pesce, precumă și peiele de vite marī sau micī nelucrute care ară fi de origine străină; care acestea voră fi supuse la legiuitulă dreptū alū vamei.

Iarū peiele de asemenea vite, ce ară fi a le locuitoriloră raionceloră, constatate prin acte adevrite de magistrate, nu voră fi supuse la plată de vamă la trecerea loră peste raionū în intru Țerei.

§. VI. Mărfurile și producțiile venite de peste frontieră, câte voră trece peste liniile de ocolulă acestoră orașe, aducându-se în intru Țerei voră fi supuse la plata legiuitulă dreptū alū vamei, făcându-se exceptie numai, în favórea locuitoriloră sáteni din pregiură, pentru lucrurile de mâncare seă de îmbrăcăminte în cătimī micī ce ară cumpăra pentru a loră personală trebuință, iarū nu și de speculație.

§. VII. Mărfurile streine și imagasinate la Brăila și Galați spre a se resporta pe apă potă să trecă transitū prin Țeră pe uscată spre a le duce în altă țeră, fără a fi supuse la plata dreptulă vamei; proprietari loră iusă voră îndeplini tóte regulile stabilite în privința transitulă, în care se înțelege că intră și taca de transitū.

§. VIII. Mărfurile ce voră veni din streinătate pe uscată pentru Galați seă Brăila nu se potă apăra de plata dreptulă vamei de importū, subtu pretestū că se trimită transitū pentru aceste orașe, ci voră plăti dreptulă vamei la punctulă de intrare.

§. IX. Carantinele aședate în aceste orașe se socotescă ca cuprinse în linia porto-franculă, de aceea mărfurile o dată curățite acolo urmésă a intra în dată în orașū, iarū la eșirea loră voră trece numai prin puncturile acelea unde suntă aședate bariere și impiegați ai vamei.

Art. 83. Dreptulă vamei și tóte cele-l-alte tacse se voră primi în monetele și cursulă primitū în casa tesaurulă publicū, iarū valórea moneteloră streine cuprinse în facturī se va socoti pentru cele d'ânteu șese lunī începute de la 1 Ianuariū 1860 de pe modulă următor:

Livra stelingă pe.....lei 67

Fiorinul vechiu austriac.....	6 ³⁰ / ₄₀
Idem, nou.....	6 ¹² / ₄₀
Idem de Bavaria.....	5 ²⁰ / ₄₀
Idem de Olanda.....	6
Bancu Marca.....	5
Livra de Italia.....	2 ¹⁰ / ₄₀
Dracma Greciei.....	2 ¹⁰ / ₄₀
Colonatul.....	14 ²⁰ / ₄₀
Dolaru americanu.....	13 ²⁰ / ₄₀
Taleru curentu.....	10
Idem, metalicu.....	9
Rubla de cartia.....	3
Idem, de argintu.....	10 ²⁰ / ₄₀
Franculu.....	2 ²⁸ / ₄₀
Leulu turcescu.....	20/ ₄₀
Leulu de oströve.....	22/ ₄₀

Din şese în şese luni Guvernul, avându de temeiu cursurile meşii a le acestorü monete, va stabili prin autorisaşia Ministeriurilorü cursurile ce arü trebui sä se ia de normä pentru semestrulü viitorü.

Art. 85. Proprietari märfurilorü suntü responsabili de faptele Comisionarilorü, factorilorü şi servitorilorü lorü.

Art. 84. Töte datoriele către vamä se vorü bucura de drepturile prevödate prin legile civile a le Principatelorü.

Art. 86. Proprietari märfurilorü, şi imputernicişii lorü, pentru care s'arü fi indeplinitü töte formalitäşile de esportü, plätinduse şi dreptulü vamei, daca mai 'nainte d'a se încarca în vase plutitoare, seü şi dupö ce se vorü fi încarcätü, arü cere d'a le inapoi în Terä din cauza ca acele vase ar avea vre o stricäciune, seü alte diferite impregiuräri, se vorü putea îngädui ele inapoi, ca sä le esportese cu alte ocaşii, färä a mai pläti dreptulü vamei. Asemenea îngäduiri se vorü da pe unü termenü câtü mai scurtü se va pöte.

Vameşii vorü îngriji ca la asemenea casuri märfurile ce s'arü esporta sä fie în cätäşimea şi felulü pentru care aü priimitü dreptulü vamei.

Art. 87. Märfurile ce vorü fi apucatü sä intre în imprejmuirele vämelorü de pe liniile de frontierä pänä la 1 Ianuariu 1860, şi vorü fi apucatü sä plätöscä dreptulü de vamä la oränduişii întreprinderi ce espirä la aretata diuä, nu vorü fi îndatorate de către vameşii Guvernulü la plata dreptulü de vamä în profitulü tesaurulu publicü, fiindü acösta unü dreptü alü numitei întreprindere, a semänatü contractulu încheiatü.

Asemenea se va urma şi cu märfurile de esportü.

Märfurile ce vorü apuca a se esporta în vase plutitoare pe la töte puncturile de pe linia Dunärei pänä la 31 Decembre sera, nu vorü fi asemenea supuse la plata dreptulü vamei în profitulü tesaurulu publicü.

Märfurile care pänä la trei-deci şi una Decembre sera vorü

fi apucată a se porni de la vamele de frontieră spre a se vâmui la cele din întru Principatelor, de și urmésă a ajunge la destinația lor în cursul lunei lui Ianuariu 1860; dreptul însă de vamă va privi în profitul întreprinzătorului vechiu.

Art. 88. Cine se va socoti năpăstuită asupra plăți dreptului de vamă va fi îndatorată a plăti dreptul vamei și a și face apoi reclamația către Direcția generală, și, creșându că nu s'a îndestulat pe deplin nici acolo, să aibă recursu la Ministeriul Finanțelor; iară de nu se va mulțumi pe otărârea Ministeriului Finanțelor, să aibă recursu la Tribunalu.

Cei cari nu s'arū înlesni a veni în persônă potū să și îndreptese reclamațiile lorū prin autoritățile administrative cele mai apropiate, care vorū fi datore a le espedia neîntârziatū.

PARTEA III

Instrucții de contabilitate și manipulare.

Art. 89. Constabilitatea biurourilor se va basa pe registruri anume întocmite pentru acéstu scopū.

Așa darū fie care biuroū va ține:

- a). Registrulū mărfurilor de importația, ce se vămuescū la biuroū.
- b). Idem, de esportația.
- c). Registrulū mărfurilor ce se asemnēsă (înaintēsă) spre vămuire la altū biuroū.
- d). Registrulū de importația mărfurilor de transitū.
- e). Idemū, de esportația mărfurilor de transitū.
- f). Registrulū magazinagiului.
- g). Registrulū mărfurilor ce se espörtă cu plata vamei la biururile centrale.
- h). Registrulū mărfurilor de contrabandă.

i). jurnalul casei în două: unul pentu venituri și altul pentru cheltueli.

Din acestea, jurnalulū casei va servi pe unū anū, registrulū magazinagiului și cele pentru transitū pe trei luni, iară cele-l-alte numai pe o lună.

Art. 90. Vameșii suntū obligați a trece prin fie-care Registru veniturile atingătore de pe titlurile ce pörtă, și la finitulū lunei să adune pe pagina din urmă suma totală unde va subscrie.

Asemenea sume din registruri se vorū trece în suma lunară pe care împreună cu registrurile, o va înainta Direcției îndată dupe finitulū lunei, oprindū copil întocmai de pe fie-care registru pentru regula biuroulū.

Art. 91. Scopulū înființarei registrelorū pentru mărfurile destinate să se vămuescū la altū biuroū, seū pentru transitū, fiindū de a controla daca asemenea mărfuri s'aū vămuitū ori s'aū espertatū, prectmū aū fostū declarate la importația, — vameșii suntū obligați a avea în vedere termenele ficsate într'acésta prin declara-

ții: și dacă îndată după expirarea termenului n'au primită dovada cerută, atunci se trage de la garantatori valoarea asigurată.

De asemenea și vameșii biurourilor, către care au fost destinate mărfurile, vădându că n'au sosit în termen, sunt chemați a anunția pe biuroul competent, ca acela să potă procedea la îndestulare de la garantatori.

Se înțelege că astu-fel de operații se vor efectua prin declarațiile tribale ce s'au statornicit și numai cându acestea vor fi alăturate lângă registruri, atunci se vor considera complete asemenea registruri.

Așa daru vameșii priimindu la asemenea casuri declarații triple, una se va păstra la biurou, una se va înainta biuroului către care s'a destinată marfa, iară una se va da posesorului mărfii său căraușului spre dovadă.

Art. 92. Impiegați însărcinați cu înscrierea prin registrurile de contabilitate sunt chemați a fi pururea cu atenția spre a nu comite scăpări din vedere, său greșeli la scrisu, și la adunare sumelor din condici; iară la casu cându se va întemla să greșescă, nu se învoesce a rade, său a șterge de totu ceea ce au scrisu greșitu, ci numai a trage asupra cuvântului greșitu o linie subțire cu condeiul, așa încatu să se cunoască în totu d'anna ceea ce a fostu scrisu. Se obligă subțu cea mai grea respundere ca operația dille să se înscrie în condicile atingătoare numai de câtu în acea zi.

Art. 93. Direcția generală, după ce va completa cercetarea tuturilor sumelor de la biurourile din Țera-Românescă și de la cele din Moldovia, pe care le va priimi prin Direcția din Iași, va încheia o sumă lunară despre veniturile și cheltuelile tuturilor biurourilor, înaintându Ministeriului respectivu câte unu esemplar întocmai, cel multu până în două-șeci și cinci zile după expirarea lunii.

Art. 94. La fie-care biurou se va păstra unu registru de intrare și eșire a corespondinței, de pe numărul corentu ce se va începe odată cu anulul.

Aeste registruri se vor da de Direcția generală biurourilor din Țira-Românescă și de Direcția din Iași biurourilor din Moldova.

Art. 95. Biurourile vor înființa și păsta inventariu de mobilația și revisitele ce li se vor da, supuind Direcției la începutul anulul o listă de toți articoli, ca să se controlese cu inventariul ce se va păstra la fie-care Direcția.

Art. 96. Baniil ce se vor aduna la casieria din Iași și București se vor da Ministeriurilor de finanțe la fie-care optu zile; iară de la cele-l-alte biurouri se vor trimite la 15 zile către casieriiile din Iași și București.

Art. 97. Expediția banilor se va efectua numai prin postă, cu raportu către Direcția competentă; iară biurourile, care nu se află în apropiere de poștă, vor încredința revisorilor banii adunați și raportul subțu adeverință, care se vor preda de revisor

la bioururile de postă ce voru fi mai aproape de acelu punctu, seu la Autoritatea administrativă.

Art. 98. Apuntamentele se voru plăti la finitul fie-căreia lună de către bioururi pe adeverință, care se voru alătura la sana lunară.

Art. 99. La ori care punctu de trecătore fiindu aședat impiegați al vamei, acestia suntu meniți ca, înlată ce sosese marfa la frontieră, să o urmese nedeslipitū, ducându-o dreptū la localulū biuroulū vamei.

Art. 100. Pentru marfa adusă la biuroulū vamei, unde va rămănea subtu pasa ei, vameșulū va cere îndată de la cărauși, seu de la posesorii mărfei declarația însocită de fractū seu alte cărți atingătore ce arū avea; acestă declarația va fi in dublu și subserisă de declarantū.

Art. 101. Priiminduse acestă declarația dublă, va procede îndată la revisuirea mărfei din afară, observându de este conformă cu declarația, încatū privesce numărulū, semnulū, bucățile, greutatea și felulū ambalagiului seu înveliturii lorū; după revisia din afară, se va procede îndată și la revisia din intru pentru mărfurile ce se vămuescū la intrare, spre a se încredinția pozitivū daca marfa este de felulū și cătimea exprimată prin declarația atestându apoi asupra declarației rezultatulū revisiei.

Art. 102. Vameșulū in unire cu prețuitorulū seu nefindū prețuitorū la acelu punctū, și controlorulū seu adiuntele, iarū in lipsa acestora, in ființa impieगतului subalternū va procede la vămuirea mărfei, pe basa declarației dise și a facturii originală de la loculū de unde provine marfa de pe valorea exprimată prin aceste acte.

Art. 103. La acestă operația se va avea in vedere de vameși și prețuitori daca factura este originală, și daca numărulū etichetei, cătimea, greutatea, și valorea mărfei suntū conforme cu factura.

Art. 104. Vameșulū va însemna asupra declarației vama ce a priimitū, și, înregistrindu-o, va da neguțietorului una din declarații spre a'i servi de dovadă că a plătitū vama: totū o dată va însemna și tôte facturile ce s'au prezentatū la biurou, ca să numai potū servi la altă ocașiă, bine înțelegându-se că asemenea facturii priimite o dată cu declarații, prin care se voru coprinde in numărū, nu se voru inapoi până după vămuire.

Art. 105. In casū cândū la revisia din afară seu din intru se voru observa ore care diferinția, in numărulū cătimei seu greutatea mărfei, intre declarații și cele-l-alte acte, și acestă, după informațiile ce se voru lua de la cărauși seu posesorii mărfii, nu se va dovedi intr'unū chipū demnū de cređutū, atunci se va considera de contrabandă asemenea diferinția.

Art. 106. Daca după acestă revisie se va observa la vămuire ore-care nepotriviri de etichete, cătimi și valorea mărfei, seu la evidentū casū de inđoială, asupra facturii, atunci se voru aplica măsurile prescise într'acestă la Art. 66.

Art. 107. Cândū nu se va înfăcișa casū impiedicătorū vămuirei, se va înscrie declarația in registrulū atingătorū unde va adeveri co-

merciantul, iară banii cuveniți de pe declarații, prin care se va trece suma totală cu cifre și litere, se vor încasa, înregistrându-se prin Jurnalul Casei.

Art. 108. Pentru mărfurile de contrabandă, vor încheia un proces-verbal, care se va înainta îndată Direcției, spre a da soluția cuvenită conform Art. 80.

Art. 109. Dacă marfa ce vine la frontieră se arată prin declarația că urmăse a se asemna spre a se vămui la alt punct, sau a se esporta transitiv, atunci vameșul este chemat a lua îndată garanția despre vamă, și că se va duce marfa cu sigiliile întregi la destinație, în termenele ce se va otări, potrivit cu distanța.

La așa casă vameșul primește o declarație triplă, din care două sub litera a), și a treia sub litera b) se va îndrepta biroului către care este îndreptată marfa. Această declarație se va trimite întocmai precum se va primi de la comerciant, rămânând a se completa de cel ce va termina operația, când se va înfățișa marfa.

Art. 110. Pasagerii cari vor avea cu ei obiecte supuse vămuirii vor declara verbal valoarea lor, și vameșul va înscrie în fișa pasagerilor, prin jurnalul venitului vămei, asemenea declarații, după care, încasuind vama, va subscrie pasagerul în rubrica lăsată pentru acest sfârșit.

Art. 111. Bioururile de Galați și Brăila vor da sub vameșilor statorniciți la barierele acestor orașe jurnale de vămuire, inspectându asupra lor de a se purta cu atenție și justiție păstrându în regulă asemenea jurnal.

Acestia vor da banii adunați pe fie care s'eră, împreună cu sama, întocmai de pe jurnal care semă și jurnal se vor coprinde la finitul unei prin sama biroului lângă care se vor aneasa.

LEGE

pentru diurna deputaților Adunării legislative¹⁾

Art. I. Membrii aleși ai adunării au și vor avea de la începutul prezentei sesiuni, o diurnă de doi galbeni pe zi.

Art. II. Deputații impiegați sau pensionari ai Statului, alu căroru salariu sau pensie mensuale este de la două mii lei în sus, nu vor avea dreptu la această diurnă.

Cei ce au unu salariu sau o pensie mai mică, vor primi dreptu diurnă numai suma necesară spre a se completa remunerația de șese-deci galbeni pe lună în cursul sesiiei.

Art. III. Deputații perd dreptul diurnei pe totu timpul în care se află în congediu. Asemenea 'l perd de câte ori nu asistă la ședințele adunării sau la lucrările secțiilor până la redicarea lor, f'eră a motiva a lor lipsă.

1) Sancționată prin decretul cu Nr. 454, din anul 1860.

Art. IV. Dreptul la diurnă încetează totu-d'una la expirarea termenului de trei luni fixat de Convenție chiar dacă în faptă sesia ea va fi mai lungă.

LEGE

prin care se regulează modul administrării veniturilor Statului din vămi și saline, esportația și importația.¹⁾

Art. I. Veniturile Statului și anume: Venitul vămilelor, alu salinelor, esportației și importației cerealelor, esportației vitelor, de totu soiulu, esportației și importației seului și alu cervișului, venitul oeritului și alu cornăritului vitelor, păstorilor din Ardelu, se voru administra și strânge de către guverne, pe conta lor, fără a se mai putea arendui la particulari, precum s'a urmatu până acum.

Art. II. Aceste ramuri de venit atātu din Țera Românescă câtu și din Moldavia, îndată după expirarea termenului, până la care sunt arenduite, se voru uni subu o singură administrație, și veniturile se voru aduna în o singură casă.

Art. III. Transportarea silnică și cu prețiu otărātu a sării, de la grôpa ocnelor la schelele Dunărei, seŭ la ori-ce altu punctu, este oprită pentru totu d'anna.

Guvernulu nu va putea efectua de acum înaintea șasemenea transporturi, de câtu numai prin tocmele de bună voe.

Art. IV. Venitul esportației și importației seului și alu cervișuii, care până acum în Moldavia a fostu datu în folosulu municipalității de Iași, va intra în rândulu veniturilor Statului, îndată după expirarea contractului, cu care acestu venit este arenduitu de acea municipalitate.

LEGE

relativă la contribuția fonciară²⁾.

Art. 1-iu O dare anuală se va aședa pe venitul curat (revenu-net) a proprietăților fonciare de ori ce valôre.

Subu-numire de proprietate fonciară se înțelege totă proprietatea nemișcătoare (bien-fond) fără escepțiune.

Proprietățile embaticare suntu supuse la acestă dare d'o potrivă cu cele-l-alte.

Adunările electice cu ocașia votărei budgetelor anuale, ficsésă cotitatea acestor dări, a dăogându'o sau scățându'o după trebuință

1) Sancționată prin decretulu cu Nr. 373, din anul 1860.

2) Sancționată prin decretulu cu No. 477, din anul 1860.

Responsabilitatea acestei contribuții se va efectua de către contribuabili pe trimestru.

Art. 2-a. Subnumirea de venituri curate se înțelege folosul ce rămâne din produsul unei proprietăți după scăderea tuturor cheltuielilor, adică: pentru proprietățile rurale, a tuturilor avansurilor de exploatare și de întreținere; și pentru încăperi, a cheltuielilor de întreținere și de reparații anuale.

Constatarea venitului curat se va face în următorul chip:

a. Pentru proprietățile rurale arenduite, se ia de bază prețurile de arenduire stipulate prin contractele lucrătoare, atât cele legalizate, cât și acele care prin a lor notorietate n'ar fi supuse îndoeii

b. Pentru încăperile închiriate asemenea se ia de bază prețul de chirie lucrătorilor prin scăderea de o a patra parte pentru întreținere, reparații și deteriorare.

c. Când contractele de arenduire, sau de chirie pe lângă prețul anual bănesc ar pune în sarcina arendașului, sau a chiriașului dări în natură sau îndatoriri d'a face încăperi din nou, valoarea acesta se coprinde în evaluarea venitului curat.

d. La evaluarea venitului proprietăților nemiscătoare supuse plății unui embatic (besman) cătina anuală a embaticului (a besmanului) se scade din venitul embaticarului (a besmanarului) și se trece în sarcina proprietarului fondului.

e. Venitul proprietăților nemiscătoare câte n'ar fi date în arenda sau în chirie, se socotesc conformu baselor mai sus espuse, după prețul ce s'ar putea lua de pe ele prin arenduire sau închiriere.

f. Încăperile aflate pe proprietățile rurale, producătoare de venit și coprinse în contractul arenduierii, nu sunt supuse la deosebită dare. Iar pentru încăperile destinate la vr'o speculație industrială care n'ar face parte în exploatarea agricolă și nu s'ar afla coprinse în evaluarea prețului de arenda a proprietății rurale pe care ele s'ar afla, precum și pentru cele aședate în circumscripțiunea vr'unui oras sau târgu, venitul curat se socotesc după ce se scade dintr'ansul o treime drept cheltuieli de întreținere și de reparații anuale.

Se bucură de acestu scademintu de o a treia parte, și toate fabricele și mașinele, precum: mori, vclnițe (poverne), salhanale și alte asemenea, chiar când sunt date în arenda împreună cu întreaga moșie.

g. La moșiile răzășesci (moșnene) venitul părților otărâte și stălpite (pietrite) se va socoti în deosebi; iar acela al părților neotărâte și ne stălpite se va evalua în totalu, și darea ce'lă va privi se va răspunde fiscalu de către obștea coproprietarilor, care apoi va face repartițiunea dării între ei în proporțiune cu venitul părții stăpânite de fie-care.

h. Venitul viilor se va evalua după venitul pământului de arătură alu localității unde se află.

Art. 3: Nu sunt supuse dării prevădute prin această legiuire încăperile rurale neproducătoare de venit, precum: case de locuință, hambare, coșare, grajduri, șuri și alte asemenea cu îngrăditurile lor.

Art. 4. Pădurile în deobște pe câtă timp nu sunt exploatate nu sunt supuse dării; asemenea și locurile unde se seamănă sau se va sădi pădure, sunt scutite de dare, ca toate sădirile până vor începe a fi exploatate.

Pădurile cele exploatate plătesc în proporțiune cu câtimea tăiată pe fie-care an după precuirile de mijloc a diferitelor localități, scădându-se o decime pentru cheltuelile de pasă și de întreținere.

Pădurile nefind exploatate pe conta proprietarilor, ci arenduite, contractele de arenduire servă de basă evaluării.

Contribuțiunea pentru părțile de pădure date arendașilor în puterea contractelor de arenduire împreună cu venitul anual al proprietății, se socotesc coprinși în darea generală a acestei proprietăți.

Lemnele tăiate pentru trebuință casnică sau rurală a însuși proprietarului, nu sunt supuse dării.

Locurile de tuferiș date în curățire pentru a se preface în locuri de hrană, nu sunt supuse la nici o contribuțiune, și după curățirea și punerea lor în lucru, sunt scutite de orice dare încă pe un termen de cinci ani;

Asemenea nu sunt supuse dării nici locurile de baltă scurse artificială, pe același termen de cinci ani, după ce se vor pune în stare de cultură.

Art. 5. Locurile unde se seamănă sau se va sădi pomi roditori, sau duși pentru dește an sunt scutite de dare, de la semănarea sau sădirea lor.

Art. 6. Zidirile nouă sunt scutite de orice dare:

- a. Cele lucrate în paente și cele cu un cată inferioră pe termen de trei ani, socotiți de cândă vor fi abitabile
- b. Cele cu două caturi de zidă întregă pe trei ani.
- c. Cele cu mai multe caturi pe trei ani.

Art. 7. Vitele de exploatațiune rurală, de reproducere și acele puse la îngrășată, nu intră în evaluăția venitului fonciar.

Art. 8. Proprietarul carele se va socoti asuprită cu evaluarea venitului proprietății sale, pôte reclama prin prefectura districtului îndreptarea evaluării în termen de trei luni, socotită din ziua în care va primi notificațiunea de câtimea dării ce i sară fi impusă.

La ună asemenea casă însă contribuitorulă este datoră a plăti darea ce i se cere, rămându a se scădea la termenul următor, dacă s'ară descoperi că este încărcată cu tacsarea.

Asemenea și fisculă cândă se va încredința că evaluarea venitului unei moșii nearenduite este micșorată spre paguba Statului, sau că contractele de arendă, fie și legalisate sunt economice și arată ună preță mai josă de câtă acel adevărat, pôte contesta.

reclamându totu prin prefectură o din nouă evaluare, sau constatarea fraudei.

Art. 9. În casurile mai sus prevedute, prefectura va lua cuvenitele dispozițiuni spre a se face a doua evaluare în termen d'o lună după modul următoru:

Se numescu comisiuni de preçuire compuse de patru arbitri, doi aleși de către fiscu și doi de către proprietarul interesatu. Acești arbitri decidu asupra contestațiunei cu majoritatea glasuriloru, iaru neputendū forma majoritatea, alegu unū supr'arbitru, și cându și asupra alegerii de sub arbitru nu se voru putea alege, atunci municipalitatea locală va fi chiamata a numi pe acelu supr'arbitru.

Art. 10. Suntu scutite de acestă contribuțiune următorele proprietăți:

a. În casurile menite pentru esercițiulu osebiteloru culte recunoscute, cu locurile și zidurile coprinse în îngrăditurile lorū, precumū și locuințele clerului de mirū, și ale servitoriloru bisericestū de ori-ce religiune, fără ansē a se coprinde în acestă esceptiune, casele ce asemenea feçie sau stabilimente arū avea pentru închiriere și speculațiune:

b. Moșiile și încăperile ce suntu proprietate a Statuluī, episcopiiile și seminarele cu îngrăditurile lorū, ospitalurile, aședămintele publice de bine facere, încăperile publice de învățetură, casele municipale și comunale, casele de locuință sau de cancelarie ale reprezentanților puteriloru străine, pe câtu arū fi proprii ale lorū, sau ale guvernulu lorū, casermele, închisorile, casa societății de medici și naturalistū din Iași, fără ansē a se aplica acestă scutire și la încăperile luate în chirie de către Statu, municipalități și comune.

c. Drumurile și piețele publice în câtu aceste piețe n'arū fi proprietate privată, producătore de venitū, casele a căroră chirie anuală n'arū trece peste două sute lei.

Art. 11. Evaluațiunea generală a venituluī se va renoi din cinci în cinci ani.

Art. 12. Contribuabiliū, care în scopū d'a păgubi fisculū, se voru dovedi c'aū arătatū prin unū contractū economicosu, sau almintrelea, unū venitū mai micū de câtu adevăratulu venitū curatū ce tragū după proprietatea lorū, voru plăti dreptū globire, contribuțiunea îndoită pe totū timpulū în care arū fi fraudatū fisculū.

Asemenea și agentulu fisculuī care cu rea credință arū fi trasu pe contribuabilulu la o dare asupritore, se va putea prigoni în naîntea tribunalulu competentū, spre a se judeca și a-si priimi legiuita pedepsă, întorcendū-se contribuabiluluī asupritu totū odată contribuțiunea ce cu nedreptū i s'arū fi luatū.

Dispozițiuni transitorii.

Venitulū proprietății fonciare fiindū supusu la darea directă prin acestă legiuire, impozițiunile indirecte plătite până acumū sub

titlu de esportățiunea cereareloră, a viteloră și a seului, voră conteni îndată ce o lege va veni să supue la această contribuțiune directă pe toți producătorii de asemenea obiecte.

Contribuțiunile fonciare subă oră-ce numire care s'ău plătită până acumă asupra proprietăților rurale, voră înceta îndată după punerea în lucrare a acestei leguiri.

LEGE

relativă la tacsă de transmitere asupra proprietăților aședăminteloră publice ¹⁾.

Art. 1. Tote proprietățile nemișcătore supuse la contribuțiunea fonciară, ale tuturiloră aședăminteloră publice, precumă este: Metropolia, episcopiile, monastirile închinăte și neînchinăte cu metoșele loră, chinoviile, monastirile și bisericile de sub diferite tutele și după diferite dispozițiunii testamentale, municipalitățile, comunele, spitalele, scólele, seminarele și oră-ce altă aședămintă de bine facere, suntă supuse totă de o dată pe séma guvernăului și la o a doua impositiune, ce represintă tacsă de transmitere a proprietăților loră, de la unulă la altulă, săă între vii și morți.

Art. 2. Acéstă tacsă este de 10 la sută pe ană asupra venitului netă a fie-căria proprietăți nemișcătore ale menționatoră aședămintă publice, se răspunde de dênsele de o dată cu impositiunea foncieră și după aceleași regule de percepțiune și de contabilitate, prescise de legea specială pentru impositiunea asupra venitului fonciară.

---

1) Sancționată prin decretulă cu No. 477, din anul 1860.

TARIFA
mărfurilor de esportățiune din Principatele-Unite¹⁾.

Nr. de ord	Materie animală. — PRODUCTELE ANIMALELOR.	Modul vândării.	Prețul curentă		Vama.		
			Lei.	P.	L.	P.	
1	<i>Lăpturi, Brinzeturi și Unturi.</i>						
	Brinză de vacă	vadra	6	—	—	12	
	Cașă prospătă	ocaoa	1	—	—	2	
	Brinză de oi murată (la puțină)	"	1	31	—	4	
	Brinză de oi la burduf	"	2	20	—	5	
	Urdă	"	2	20	—	5	
	Cașcavală de câmp	"	3	—	—	6	
	" " munte	"	3	20	—	7	
	Lapte grosă de oăie la puțină	"	1	20	—	3	
	Untă de vacă prospătă	"	3	36	—	8	
	" " topit	"	5	—	—	10	
	" de cașcavalu (mantică) untă de oi	"	4	20	—	9	
2	<i>Cărnuri.</i>						
	Bună de boi și vaci	ocaoa	675	—	33	30	
	Bășici de boi	bucata	—	20	—	1	
	Tiple pentru ferestre	^o bucăți	70	—	3	20	
	Mațe de boi și vaci curățite	"	7	—	—	14	
	Mațe de oăie și capră curățite	"	14	—	—	28	
	Slănină (osință de rimătoră)	ocaoa	3	—	—	6	
	Untură de rimătoră	"	3	20	—	7	
	Untură de giscă	"	7	20	—	15	
	Here de boi	"	2	—	—	4	
	Ghiudemuri	"	4	—	—	8	
	Cirnați de băcănie în calitatea ghiude- nului	"	2	20	—	5	
	Cirnați de zahana	"	1	—	—	2	
	Cirnați de rimătoră	"	1	20	—	3	
	Salamă pământescă	"	6	—	—	12	
	Carne de boi și vaci murată	"	1	20	—	3	
	Carne de capră și oi idem	^o oca bucata	55	—	2	30	
	Limbă de bivoli afumate	"	2	—	—	4	
	Limbă de boi și vacă	"	1	30	—	4	
	Idem de capre și oi	perechia	—	18	—	1	
	Idem de rimătoră	ocaoa	4	—	—	8	
	Muschiu afumat	"	2	20	—	5	
	Idem de rimătoră	"	3	20	—	7	

1) Sancționată prin decretul No. 237, anul. 1861.

Nr. de ord.	Materie animală. — PRODUCTELE ANIMALELOR.	Modul vân­dării.	Prețu­lă curen­tu		Vama.	
			Lei.	P.	L.	P.
	Slănină svintată de rimatoru	"	3	"	—	6
	Șuncă de rimatoru	"	3	20	—	7
	Coste idem	"	3	"	—	6
	Pastramă de rindă	"	1	20	—	3
3	<i>Piei.</i>					
	Piei de bivoli și bivolițe crude	bucata	70	—	3	20
	Idem de turmaci (malaci)	"	22	—	1	4
	Idem de boi	"	50	—	2	20
	Idem de vaci	"	38	—	1	36
	Idem de viței	"	10	—	—	20
	Idem de cai	"	17	—	—	34
	Idem de minji	"	6	—	—	12
	Idem de capre	"	5	20	—	11
	Idem de țapi	"	10	—	—	20
	Idem de ieși	"	2	10	—	5
	Idem de rimatoru	"	7	20	—	15
	Idem de asină	"	20	—	1	—
	Idem de cerbi	"	25	—	1	10
	Idem de căprioară	"	7	20	—	15
	Idem de iepuri	"	1	—	—	2
	Idem de viezuri	"	4	20	—	9
	Idem de oi negre și albe	"	4	—	—	8
	Idem de miei albi	"	2	20	—	5
	Idem de miei negri de scaună	"	5	—	—	10
	Idem de berbeci	"	5	20	—	11
	Idem de vulpi	"	13	20	—	27
	Idem de verעיță	"	"	20	—	1
	Idem de vidră	"	12	—	—	24
	Idem de jderu	"	26	20	1	13
	Idem de pisică (miță selbatică)	"	5	20	—	10
	Idem de dihoru	"	1	20	—	3
	Idem de urși	"	70	—	3	20
	Idem de lupi	"	16	—	—	32
	Idem de bursuci	"	4	—	—	8
	Idem de boi cusute burduși	"	50	—	2	20
	Idem de vaci idem	"	38	—	1	36
	Idem de minzați	"	18	—	—	36
	Idem de viței	"	10	—	—	20
	Idem de bivoli și bivolițe lucrate	"	90	—	4	20
	Idem de malaci	"	28	—	1	16
	Idem de boi	"	96	—	4	32

Nr. de ord.	Materie animală. — PRODUCTELE ANIMALELOR.	Modul vândării.	Prețului curentu		Vama.		
			Lei.	P.	L.	P.	
	Idem de vaci	"	53	—	2	25	
	Idem de cai	"	23	20	1	7	
	Idem de capre	"	6	—	—	12	
	Idem de rimătoru	"	10	20	—	21	
	Códe de boi și vaci	% bucăți	18	—	—	36	
	Idem de vulpi	"	16	—	—	36	
	Idem de verite	"	7	20	—	15	
	Opinci de boi și vaci	perechea	2	20	—	5	
	Idem de rimătoru	"	2	—	—	4	
4	<i>Cornării.</i>						
	Córne de bivolu	% bucăți	75	—	3	20	
	Idem de boi și vaci	"	24	—	1	8	
	Idem de cerbi	ocaoa	8	—	—	16	
	Idem de berbeci	% bucăți	8	—	—	16	
	Virfuri de córne de boi și vaci	"	10	—	—	20	
	Idem de capre	"	13	20	—	27	
5	<i>Oase.</i>						
	Ose de salhana	% oca	7	20	—	15	
	Idem de cerbú	ocaoa	7	—	—	14	
	Unghii de boi și vaci	% bucăți	4	20	—	9	
6	<i>Pêruri.</i>						
	Pêru de boi și vaci	ocaoa	1	—	—	2	
	Idem de cai	"	3	—	—	6	
	Idem de capră	"	1	20	—	3	
	Idem de rimătorii ordinari	"	16	—	—	32	
	Idem curățite	"	21	—	1	2	
	Códe de boi și vaci	"	2	20	—	5	
	de cai	"	5	—	—	10	
7	<i>Lámuri.</i>						
	Lână țigae și stogosu spălată	ocaoa	4	20	—	9	
	— — ne spălată	"	3	—	—	6	
	— birsană (țurcană spălată)	"	3	20	—	7	
	— — ne spălată	"	2	35	—	6	
	— — neagră sau sură spălată	"	2	35	—	6	
	— — ne spălată	"	2	—	—	4	
	— — idem de tabaci spălată	"	4	20	—	9	
	— — vopsită neagră	"	10	20	—	21	
	— — vopsită stacojie	"	16	—	—	32	

Nr. de ord.	Materie animale. — PRODUCTELE ANIMALELOR.	Modul vânării.	Prețul curent		Vana	
			Lei.	P.	L.	P.
	— țigae neagră ne spălată	oaoa	2	35	—	6
	— — merino numită de Spania spăl	"	7	20	—	15
	— — idem ne spălată	"	5	—	—	10
	Tunsură de oi și miel (miță)	"	3	20	—	7
8	<i>Miere.</i>					
	Stupu faguri de miere	bucata	32	20	1	25
9	<i>Gogoși.</i>					
	Gogoși de mătase	oaoa	12	—	—	24
	Idem fără verme (gindaci)	"	16	—	—	32
10	<i>Pescărie.</i>					
	Pesce mărunțu de totu felul	% oca	80	—	4	—
	— morunū săratū și prōspătū	oaoa	2	20	—	5
	— nisetrū săratū și prōspătū	"	2	20	—	5
	— șaliū și plătică săratū	"	1	20	—	3
	— crapū și somnū săratū	"	1	20	—	3
	— cosacū săratū	"	1	20	—	3
	Pesce prōspătū de totu felul	"	1	20	—	3
	— marinată de morunū și cegă	"	5	—	—	10
	— batogū de morunū	"	7	—	—	14
	— nevre de morunū și nisetrū	"	20	—	1	—
	— icre negre de morun	"	18	—	—	36
	— idem de ștucă	"	8	—	—	16
	— idem de nisetrū	"	12	—	—	24
	Icre de cosacū și crapū	"	4	—	—	8
	Untură de pesce	"	6	—	—	12
	Lapți de pesce	"	2	20	—	5
	Raci	% bucăți	2	—	—	4
	Clei de morunū	oaoa	85	—	4	10
	Gogoși de pesce	% oca	7	—	—	14
	<i>Animale acuatili și produțiunile lor.</i>					
11	<i>Materie Vegetali.</i>					
	<i>Legumi.</i>					
	Bobū uscatū	oaoa	1	5	—	2
	Linte	suta oca	48	—	2	16
	Mazăre verde	oaoa	—	28	—	2
	Idem uscată	suta oca	63	—	3	6
	Năutū uscatū (năhutū)	oaoa	1	16	—	3

Nr. de ord.	Materii animale. — PRODUCTELE ANIMALELOR.	Modul vândării.	Prețului		Vama.	
			curentu			
			Lei.	P.	L.	P.
	Fasole verde	ocaoa	—	24	—	1
	idem uscată	suta oca	36	—	1	32
	Fasole bóbe mari.	"	45	—	2	10
12	<i>Semințuri.</i>					
	Ghindă	suta oca	61	20	3	3
	Colțane	"	60	20	3	1
	Colindru la rachiū și cofeturi	ocaoa	—	35	—	2
	Ienupere	"	3	20	—	7
	Mustarū	"	2	30	—	6
	Idemū făcutū	"	13	—	—	26
	Rapițā semānatā	suta oca	58	—	—	236
	— selbaticā	"	22	—	—	1 4
	Semințā de inū	"	70	—	—	3 20
	— de cânepā	"	55	—	—	2 30
	— de castraveți	ocaoa	8	—	—	16
	— de arpagicū	"	12	—	—	24
	— de cēpā	"	36	—	—	1 32
	— de macū	"	6	—	—	12
	— de flori de grādinā	"	25	—	—	1 10
	Osebite semințe de zarzavatū	"	12	—	—	24
	Semințā de gogoși de mātase	"	575	20	28	31
13	<i>Lemnărie.</i>					
	Bețe de cornū	suta buc.	18	—	—	36
	Nuele pentru garduri	^{oo} / _{oo} " "	32	—	—	1 24
	Cercuri pentru buți	suta " "	28	20	—	1 17
	Drugi de teiū groși	— " "	13	—	—	26
	Pari mari de stejarū	" "	100	—	—	5
	Idemū de gardū obli	" "	33	20	—	1 27
	Idem despicați	" "	57	—	—	2 34
	Putini de stejarū	" "	8	4	—	16
	Haraci de vii obli	bucata	30	20	—	1 21
	— despicați	suta buc.	82	—	—	4 4
	Catareuri de corăbii în lungime de 36 coți, grosimea de 7 palme, la lungime de 5 coți, numărați de la trunchi cu pluta de 4 bucăți	bucata	126	20	—	6 13
	Catargele în lungime de 32 coți, gro- simea de 5 palme la 5 coți cu pluta de 5 bucăți	"	101	—	—	5 2
	Truncheturi în lungime de 28 coți cu	"				

Nr. de ord.	Materie acuatilii și producțiunile lor. MATERIE VEGETALĂ	Modulă vîndării.	Prețul corentu		Vama.
			Lei	P.	
			L. P.		
	pluta de 7 bucăți	"	38	—	1 36
	Raele de 22 coți cu pluta de 13 bucăți.	"	14	—	28
	Raele fără măsură cu pluta de 26 buc.	"	5	—	10
	Șiricuri cu pluta de 25 bucăți	"	3	20	7
	Grinzi de corăbii	"	21	20	1 3
	idem ordinari de stejaru și tufanu de 2 stinjenî	"	8	20	17
	Grinzi de teiu și fagu	"	2	20	5
	Idem de stejaru de 2 1/2	"	15	16	31
	Idem de 3 stj	"	17	10	35
	Idem de 3 1/2	"	23	20	1 7
	Idem de 7 stinj	"	67	11	3 15
	Idem de 10 palme	"	5	20	11
	Idem de 20	"	11	—	22
	Butuci de corăbii	"	49	20	2 19
	Fuse de mōră	"	286	—	14 12
	Șistori (măsele pentru mori)	"	1	—	2
	Stilpi mari de portî	perechea	75	—	3 20
	Idem mâna 2	"	50	—	2 20
	Idem — 3	"	36	—	1 32
	Idem de stj. și o palmă în muchii	bucata	32	—	1 24
	Idem de 2 1/2	"	26	—	1 12
	Stilpi de 1 1/2 stj	perechia	12	20	25
	Tălpōc de stejaru de rândū	bucata	5	20	11
	Idem—de 4 stj	"	52	—	2 24
	Tălpite de stejaru de firăstău	"	7	20	15
	Idem de stejaru cioplitū	"	17	20	35
	Pândii de mōră de patru stinj	"	53	26	2 27
	Ghile sau grindî de bradū în lungime de 18 coți cu pluta de 28 bucăți.	"	12	20	25
	Capriori de tufanu de 4 1/2 și 5 stinj.	"	22	—	1 4
	" " de 3 stinj.	"	10	—	20
	" " de bradū și teiu de 3 stinj.	"	3	—	6
	idem de mișlocū	"	2	18	5
	idem mai mic	"	1	20	3 3
	Lați de teiu și aninū, pliopū și bradū.	suta buc.	70	—	3 20
	idem ordinari	" "	45	—	2 10
	Prăjini de teiu și aninū	bucata	2	25	5
	Martaci de teiu și stejaru	o/0 bucăți	132	—	6 24
	Uluci de stejaru	"	28	20	1 17
	Shgiaburi de lemnū sau uluci	bucata	20	—	1
	idem de stejaru de 2 1/2 stinj.	"	2	20	5

Nr. de ord.	Materie acuatili și producțiunile lor. — MATERIE VEGETALĂ.	Modulul vândării.	Prețul corentu		Vama
			Lei.	P.	
				L.	P.
	idem de trei stinț.	bucata	4	—	8
	Furci de stejar	"	4	—	8
	St. de stejaru pentru corăbił pină la 6 st.	"	21	20	1 3
	idem mai mici pină la 4 stin.	"	9	20	— 19
	idem de 2 stinț.	"	5	—	— 10
	idem mari de teiü	"	9	20	— 19
	idem mai mici de a 2 mână	"	5	20	— 11
	idem du teiü și ulmı felurimi	"	1	30	— 4
	idem de aninü mari	"	16	—	— 32
	Scind de stejar pentru corăbił mai mici.	"	6	—	— 12
	idem de frasinü pină la 3 stinț. și 1 pal.	"	12	—	— 24
	idem de 2 stinț	"	9	20	— 19
	idem de stejarü pină la 8 palme	"	4	20	— 9
	idem pină la 6 palme	"	3	—	— 6
	Scinduri de bradü de Väleni și Rucă- lă, sau mäna 1 (tabanuri)	% bucăți	156	—	7 32
	idem de Cămpu-lungü mäna 2	"	130	—	6 20
	Idem de brad de Focșani mäna 1 și a 2	"	49	15	2 19
	Idem mai mici sau mäna 3 4 și a 5	"	32	—	1 24
	Idem de bradü de Focșani de rindü	"	192	—	9 24
	Idem tinichele :	"	114	10	5 29
	Idem dușumele de 2 1/2 la 2 st.	bucata	9	—	— 18
	Idem de bradü de Moinești	sută buc.	15	—	— 30
	Șinduri de dușumele de 4 st.	bucata	12	—	— 24
	Șindrilă de bradü	sută buc.	25	—	1 10
	Șiță de bradü	"	17	20	— 35
	Sdraniți de bradü mari	‰ " "	25	—	1 10
	Bulumaci	sută	327	20	16 15
	Sfeșnice de lemnü	bucata	1	—	— 2
	Furci pentru torsü	"	1	36	— 4
	Fuse pentru torsü	sută buc.	3	—	— 6
	Linguri	"	4	20	— 9
	Covățele	bucata	2	20	— 5
	Albiı mari	"	14	—	— 28
	Idem de mișlocü	"	10	20	— 21
	Idem mici	"	7	25	— 15
	Copăițe sau gobeti de salahori	"	2	20	— 5
	Luntriı mari pentru nävöde	"	310	—	15 20
	idem de mișlocü	"	240	—	— 12
	idem pescăreșci	"	145	—	7 10
	idem mai mici	"	80	—	— 4

Nr. de ord.	Materie acuatilii și producțiunile lor.			Modulul vîndării	Prețului corentii		Vama.		
	MATERIE VEGETALĂ				Lei.	P.	L.	P.	
	Lungimea palme.	Lățimea foțuri.	Grosimea foțuri.						
	<i>Lemnărie.</i>								
	Dóge de stejarü.	2	2 ¹ / ₂	1	sută buc	14	25	—	29
	idem.	3	3 ¹ / ₂	1	"	24	—	1	8
	idem.	5	5	1	"	48	—	2	16
	idem.	5	5 ¹ / ₂	1	"	67	20	3	15
	idem.	6	6	2	"	89	33	4	20
	idem.	7	6 ¹ / ₂	2 ¹ / ₂	"	70	—	3	20
	idem.	8	7	2 ¹ / ₆	"	85	—	4	10
	idem.	10	8	3 ¹ / ₂	"	300	—	15	—
	Idem de stejarü de 4 palme în lungime și o palmă și 2 degete în lățime.				"	29	—	1	17
	Idem de 5 palme cu asemenea lățime.				"	38	—	1	36
	Idem de la 8 pină la 12 palme.				"	114	20	5	29
	Nb. Dupe aceste dimensiuni (măsuri) se vorü prețui cu analogie, ori ce dóge de stejarü se vorü esporta de alte dimensiü.								
	Funduri pentru buțiü mari și bolobóce pentru unü capätü.				1 Fund	5	20	—	11
	Bolobóce antalurü și barlice de dóge gróse cu vadra de 10 oca.				vadra	2	10	—	4
	Buțiü mari de 150 vedre.				bucata	150	—	7	20
	Idem de 100 vedre.				"	100	—	5	4
	<i>Iar câte peste aceste mäsuri de buți se vorü esporta, se va calcula fiä-care vadrä câte par. 35.</i>								
	Butóe de 50 vedre.				bucata	50	—	2	20
	Idem de 40				"	40	—	2	—
	Idem de 32				"	32	—	1	24
	Idem de 20				"	20	—	1	—
	Idem de 15				"	15	—	—	30
	Idem de 8				"	8	—	—	16
	Putini de stejarü de 10 a 15 vedre.				"	11	15	—	23
	Idem mici pentru icre.				"	11	30	—	24
	Hirdae de stejarü de 15 vedre.				"	1	—	—	2
	" " 12 " " " "				"	25	—	1	10
	" " 8 " " " "				"	22	36	1	6
	" " 6 " " " "				"	13	—	—	26
	" " " " " "				"	6	15	—	13

Nr. de ord.	Materie acuatili și producțiunile lor. MATERIE VEGETALĂ	Modul vinzării.	Prețul corentu		Vama.	
			Lei	P.	L.	P.
	Idem de fagü	bucata	5	—	—	10
	Vedre pentru mäsuraü	—	1	35	—	4
	Doniüi (cofe).	—	1	20	—	3
	Gäleatä	—	4	—	—	8
	Bäi (fered.) de cele darage cu cerc. de fer	—	48	—	2	16
	Idem de stejarü ordinare	—	32	—	1	24
	Baniüi (damerli)	—	3	20	—	7
	Aripä pentru mörä	—	2	15	—	5
	Dihoniüi pentru päcurä	—	1	20	—	3
	Pioä de ciresü pentru pisatü	—	10	5	—	20
	Älere de lemnü	% bucäüi	17	20	—	35
	Gäleüi ordinare	perechea	4	30	—	10
	Scuipätori pröste	bucata	4	20	—	9
	Lopeüi de lemnü ordinare	—	1	10	—	2
	Lopeüi säu visle de luntre	—	1	20	—	3
	Linguri mari	% bucäüi	10	20	—	21
	Idem mici	—	3	15	—	7
	Mosoare	—	15	—	—	30
	Tocuri de cöse	—	50	—	2	20
	Cöde de cöse	—	116	—	5	23
	Idem de topöre	—	37	20	1	35
	Cobiliüe (coromisle)	—	20	—	1	—
	Ulee göle pentru stupi	—	233	13	11	27
	Plute pentru nävöde	—	9	17	—	19
	Scörte pentru carä	perechia	7	13	—	15
	Cäuüi cu cöde lungi säu scurte	% bucäüi	66	—	3	12
	Ibrice cu lighianü de lemnü	bucata	3	20	—	7
	Hambare purtäreüe	—	30	16	1	21
	mici	—	5	—	—	10
	Lin de vie, micü	—	22	20	1	5
	Teascuri de vii	—	90	—	4	20
	Ploüci mici ordinare	—	2	20	—	5
	Mese de lemnü cu picere	—	5	35	—	12
	Idem rotunde	—	5	30	—	12
	Idem pröste	—	4	—	—	8
	Scaune de lemnü ordinare väpsite	—	5	—	—	10
	Idem neväpsite	—	4	—	—	8
	Idem ciobotäresci rotunde	—	2	—	—	4
	Scaune pentru albii	—	2	—	—	4
	Uüi de casä ordinare	—	32	20	1	23
	Cercevele pentru o feresträ	—	25	—	1	10
	Scäri ordinare de 2 1/2 stinjeni	—	5	20	—	11

Nr. de ord.	Materii acuatili și producțiunile lor. MATERII VEGETALI.	Modul vinzării.	Prețul curentă		Vama.
			Lei	P.	
					L. P.
	Scări ordinare de 4 a 5 stj.	bucata	9	—	18
	Róbe cu róte ferecate	—	10	—	20
	Tronuri mari (secritadă)	—	6	20	13
	Tronuri mici.	—	4	2	8
	Lădi de Braşovă lucrate în Tera.	—	32	—	1 24
	Lațuri de lemnă	—	4	—	8
	Covățele saă racle cu capacă de 3 mână	—	2	—	4
	Tocitoră de stejară mari.	—	66	—	3 12
	Idem de miłlocă	—	40	—	2
	Idem mici	—	26	—	1 12
	Copisteră de miłlocă	—	6	5	12
	Fluere mari, cavale	—	52	—	2 24
	Idem mici.	% bucăți	24	—	1 8
	Mângălău (claebi) complet	—	3	—	6
	Răsboi cu stative de lemnă	perechea	20	—	1 —
	Suvelnițe saă suveici	bucata	—	22	— 1
	Virtelnițe saă Cirtelnițe	—	3	—	6
	Scriptăi de răsboiă (stative)	—	1	28	— 3
	Funiă de teiă topită de 40 stinjenă	perechea	12	20	— 25
	Idem de 25	bucata	8	20	— 17
	Idem de 10	—	6	—	— 12
	Funiă de teiă de 3 stinjenă	—	55	—	2 30
	Idem 2	% bucăți	24	—	1 8
	Idem mai mici scurte testeaoa de	—	2	20	— 5
	Funiă de teiă netopită	10 bucăți	13	35	— 28
	Ciubuce de dirnoxin nelucrate	% bucăți	8	20	— 17
	Idem lucrate	—	105	—	5 10
	Idem mai próste	—	60	—	3 —
	idem de cireșă nelucrate	—	128	—	6 16
	Căruțe de lemnă lucrate, numite postalióne	—	1020	—	51 —
	Idem ordinare	bucata	130	—	6 20
	Cară de rindă nefericate	—	85	—	4 20
	Căruțe mici de duoi boi	—	52	—	1 20
	Cotigóre cu 2 róte	—	28	—	1 16
	Căruțe numite nemțești fericite	—	1260	—	63 —
	Oșă pentru cară mari	—	3	20	— 7
	Róte de cară	—	15	—	— 30
	Róte de căruțe și de cotige	2 bucăți	16	—	— 32
	Juguri pentru boi	—	4	20	— 9
	Cercuri de hamută la ună cală	bucata	100	—	5 —
	Sele de lemnă ordinare	% bucăți	3	15	— 7

Nr. de ord.	Materie acuatilii și producțiunile lor. — MATERIE VEGETALĂ.	Modul vîndării.	Prețului corentu		Vama.		
			Lei	P.	L.	P.	
	Oiște pentru trăsuri	bucata	5	—	—	10	
	Căpătini pentru rôte	—	1	36	—	4	
	Lioei de căruțe și cară	—	150	—	—	720	
	Virteji pentru cară	% bucăți	6	—	—	12	
	Săni de boi	bucata	22	20	1	5	
	Săni fasonate bune	—	126	—	—	612	
	Săni de unu calu ordinare	—	8	—	—	16	
	Spite pentru rôte	% bucăți	35	20	1	31	
	Obeđi de rôte (ciocane)	bucata	—	38	—	2	
	Coșuiri de căruțe	—	25	—	—	110	
	Ulube sau hulube proște de căruțe	perechia	2	20	—	5	
	Coșuiri de nuele împletite	bucata	6	13	—	13	
	„ „ de miđlocu	—	4	20	—	9	
	Panere mari albe	—	6	—	—	12	
	Idem de miđlocu	—	3	—	—	6	
	Ite pentru rêsboiu	perechia	4	—	—	8	
	Gardirópe de nucu lustruite	bucata	280	—	—	14	
	„ „ de frasinu	—	215	—	—	1030	
	„ „ de ciresu și teiu	—	148	—	—	716	
	Scrinu de aninu lustruitu	—	120	—	—	6	
	Scrinu de nucu	bucata	252	—	—	1224	
	Idem de frasinu	—	200	—	—	10	
	Idem de ciresu și teiu	—	110	—	—	520	
	Masa de nucu lustruita	—	115	—	—	530	
	Idem de frasinu ciresu și teiu	—	45	—	—	210	
	Scaune de nucu și frasinu, lustruite	—	25	20	—	110	
	Idem de ciresu și teiu	—	13	20	—	27	
	Scuipători cu lustru	—	9	—	—	18	
	Paturi cu lustru	—	144	—	—	78	
	<i>Lucruri vegetale.</i>						
	Catranu	ocaoa	1	20	—	3	
	Rășina	—	1	15	—	3	
	<i>Speții medicale.</i>						
	Ismă verde	—	—	10	—	1	
	Idem uscată	—	4	20	—	9	
	Gindaci verđi (cantaride)	—	24	—	—	18	
	<i>Diferite obiecte vegetali.</i>						
	Brou (boia) roșie de rădăcini de iarbă	—	1	20	—	3	
	Capriță arsă	o/o oca	31	25	—	123	

Nr. de ord.	DIFERITELE OBIECTE VEGETALE.	Modul vîndării.	Prețulu corentu		Aama.		
			Lei	P.	L.	P.	
	Lemnă galbenă	ocaoa.	—	20	—	1	
	Pațachină numită canariî	% oca.	585	—	29	10	
	Idem ordinară	„	175	—	8	30	
	Scumpie pămîntenescă	„	60	—	3	—	
	Șofrană	ocaoa.	49	20	2	19	
	Tutună	% oca.	140	—	7	—	
	Iască pentru ciubucă	ocaoa.	13	20	—	2	
	Idem de candelă	„	1	—	—	2	
	Trestii stuhă, ...	o/o snopi	12	20	—	25	
	Fină cu caru ordinară	caru	31	20	1	23	
	Idem de măsură	caru	63	—	3	6	
	Rîndă pentru tabaci (mugură) la dubit.	% oca	75	—	3	30	
	Teiă topită	o/o oca	300	—	15	—	
	Idem netopită	o/o oca	45	—	2	10	
	Papură.	% snop	27	20	1	15	
	Înă topită	ocaoa.	3	—	—	6	
	Cînepă	„	2	18	—	5	
	<i>Diferite obiecte minerale.</i>						
	Pămîntă roșu pentru văpsită	ocaoa	1	17	—	3	
	Vară de totu felulă	o/o oca.	95	—	4	30	
	Smolă	ocaoa	2	—	—	4	
	Păcură	vadra	13	20	—	27	
	Puciosă	ocaoa	5	—	—	10	
	Silitră	„	11	—	—	22	
	Aramă vechiă nelucrată	„	8	—	—	16	
	Chihlibară bucăți mari nelucrată	bucata	600	—	30	—	
	Imamele de chihlibară mari curate	„	448	13	22	16	
	Idem în greutate de 20 dramuri	„	200	—	10	—	
	Idem a două calitate	„	100	—	5	—	
	Idem care bate în galbenă	„	110	—	5	20	
	Idem compozițiunii de prafă ca 40 dr.	dramu	5	—	—	10	
	Idem bucăți mari nelucrată	ocaoa	640	—	32	—	
	Idem bucăți mici idem	„	126	—	6	12	
	<i>Fabricațiuni.</i>						
	<i>Crupării.</i>						
	Arpăcașă	ocaoa	2	10	—	5	
	Bulgură de grău	„	1	—	—	2	
	Grișă (grisă)	„	1	30	—	4	
	Crupă de grău saă de hrișcă.	„	1	20	—	3	
	Crupă de orză	„	„	26	—	1	
	Păsată	„	1	—	—	2	

REGULAMENT

sub titlu de proiectu pentru regulata liberare a pensiunilor.¹⁾

Art. 1. Ministrul Financelorü, printr'o comisiune ce va numi va proceda la revisuirea titlurilor tutulorü pensionarilorü și in virtutea justificärilorü ce vorü produce dupe dispozițiunile legii respective 'i va înscrie in *Condica datoriei publice* (modelü Nr. 1) dupe rändulü alfabeticü, dändü apoi la fiä-care unü certificatü de înscriere (modelü Nr. 2).

Art. 2. Pensiunile se vorü plăti de tesaurü pe trimestru la 10 ale lunii a 3-a a trimestrului dupe șirulü următorü:

Seria I. Pensionariü de la lit. A, B, C, D, și E, de la 10 pînä la 15 ale lunii a 3-a a trimestrului.

Seria II. Pensionariü de la lit. F, G, H, I, și J, de la 15 pînä la 20 idem.

Seria III. Pensionariü de la lit. L, M, N, O, și P, de la 20 pînä la 25 ale lunii a 3-a a trimestrului.

Seria IV. Pensionariü de la lit. R, S, T, U, V, X, și Z, de la 25 pînä la 30 ale lunii a 3-a a trimestrului.

Art. 3. Pensionariü vorü fi plătiți la termenele arätate la articolulü precedentü chiar in loculü unde suntü domiciliași. Pentru acestü sfrșitü, Ministrul Financelorü va face a se înscrie in condici particulare (modelü Nr. 3) pensionariü dupe catigoria locuinți lorü, care sä se dea in păstrarea fiä-cäruia casierü respectivü.

Art. 4. Casierulü centralü in Bucuresci și casierii generali in districte vorü plăti pensiunile inscrise, pînä la concurența sumei ordonate de Ministru Financelorü, in priimirea celui ce le va infäțișa certificatulü de înscriere prescisü la art. 1 și unü certificat de viață, adeveritü dupe regulä (modelü No. 4) in care vorü lua dovada de răspunderea banilorü.

Art. 5. Certificatele de vieță, urmändü a se repeta pe fiä-care trimestru, ele se vorü procura pensionarilorü tipärite de către Ministrul Financelorü la vreme astü-felü, ca sä le pötä adeveri de autoritäțile competente pînä la termenulü ficsatü de platä.

Art. 6. Pensionariü ale cărorä drepturi se vorü stinge prin in-cetare din vieță, sau alte împrejurări legali, se vorü sterge din *condica datoriei publice*, făcändu-se in rubrica respectivä convenita ob-servare.

Art. 7. Dispozițiunile de mai susü suntü aplicabile și la in-demnisațiunii și compensațiunii de scutelnici.

Art. 8. Pentru ceea ce privesce adjutöarele de milä ce se plătescü din casa Statului, se vorü lua dispozițiunii, de a se inlesni desfacerea la timpü a celor in dreptü, pe câtü regulile de comp-tabilitate o vorü permite.

1) Sancționatü prin decretulü cu Nr. 15, din anulü 1861.

PRINCIPATELE-UNITE.

(Modelu No. 2.)

România.

CERTIFICAT DE INSCRIERE.

Ordonanță.

1861.

Datorie publică.

Serviciul pensunilor.

Suma pe trimestru lei . . . . .
 Scăderea de 5% „ . . . . .
 lei . . . . .

Sub-semnatul Ministrul Financelor încredințez că D-nu.....
 .....este înscris în condica datoriei pu-
 blice în virtutea legii pronunțată la..... pentru o
 ..... de lei.....
 ce se plătesce de la epoca promulgării legii, pe fiă-care trimestru
 la 10 ale acelei d'a 3-a lună a trimestrului.

Ministru Financelor

Șeful secțiunii comptabilități

DATA PLĂȚII.

Anul.	Trimestrul de Ianuarie.	Trimestrul de Aprilie.	Trimestrul de Iulie.	Trimestrul de Octombrie.
1861				
1862				
1863				
1864				
1865				
1866				
1867				
1868				
1869				
1870				
1871				
1872				
1873				
1874				
1875				

CERTIFICATŪ DE VIETĂ.

(nesupusū la timbru).

Ordonanță.

1861

Serviciulū pensiunilorū.

Subū-semnatulū..... deputatū
alū mahalalei..... orașulū.....
..... districtulū..... incre-
dintesū că D-nu..... născutū în...
districtulū..... la..... anulū...
..... dupe actulū..... ce ni a înfățișat traiesce
presentându-se astă-zi la mine în persónă.

Se legaliséză is-
călitura depu-
tului de mine.

În puterea căria am dat acestū actū pe
care lū a subscrisū și numit..... împreu-
nă cu mine.....

Datū în..... la..... anul
una mie optū sute șese-șeci și.....

Districtulū. Cuitanță de plata trimestrului de.....186.....

.....

Natura pensiu- nel.	Numele pen- sionarului.	Nr. în- scrierii	
			Suma cuvenită pe trimestru..... lei..... Se scade 5%..... A se plăti lei.....

S'a priimitū suma de lei..... prin mine.....
purtătorulū certificatului de înscriere ședătorū în.....

186.....

LEGE

care suprimă drepturile d'asupra esportațiunii ce se prelevau de către vămile din stînga Milcovului, dela produsele brute, manufacturale ca și de la vite¹⁾.

Art. 1. Drepturile de esportațiune ce se prelevau de către vămile pârții României de peste Milcovă asupra produselor atăt brute cât și manufacturale ale Țerei, precum și vitelor de ori-ce soi, se suprimă, conform votului Camerei Țerei Romănesci din 11 decembre.

Art. 2. Tote obiectele prevădute la art. 1 se vor esporta numai prin biurourile vamale recunoscute.

Art. 3. Un regulament de administrațiune va statornici modul constatării a tuturilor obiectelor și vitelor ce se vor esporta.

Art. 4. Tote dispozițiunile contrarii acestei legi, sunt și rămân abrogate.

LEGE

pentru îndatoririle contribuabililor și drepturile împlinitorilor înainte de urmărire¹⁾.

PARTEA I.

Art. 1. Contribuțiunile directe se plătesc pe trimestru, în cursul celei d'antcîi luni, din fiă-care trimestru.

Art. 2. În cas de morțe, revolnicie, faliment și închisore, trimestru în care se ivesce cazul, se plătesce din averea contribuabilului, înainte de ori ce altă datorie, cu care ar fi împovărată averea datornicului.

Art. 3. Când un contribuabil plecând fără scirea Consiliului comunal, va lipsi de la locuința sa, în termen de o lună fără să fi îndeplinit datoriile sale fiscale pe trimestrul în care a plecat, Consiliul local va însciința îndată dosirea, predând și act de constatare pentru acesta către sub-prefectul local, ca și sub-prefectul să se refere la Prefect, și acesta la Ministeriul Finanțelor, spre a dobîndi deslegare pentru scăderea fugarului din No. contribuabililor. — La împotrivă urmare, Consiliul comunal local va fi supus plății contribuțiunea fugarului pe tot timpul pînă la dovedirea lui.

Art. 4. Consiliul comunal ce va priimi pe contribuabilul din nou venit, fără a însciința îndată sub-prefecturei locale, va fi supus, pentru tăcerea ce va păstra în cursul unui trimestru, a plăti

---

¹⁾ Sancționată prin decretul cu No. 121, din anul 1862.

¹⁾ Sancționată prin decretul cu No. 252, din anul 1862.

contribuțiunea lui pe acel trimestru; dacă tăcerea se va păstra în cursul a două trimestre, va plăti contribuțiunea îndoită, și așa mai departe pînă la 4 trimestre (impătrite).

Penalitatea prevădută la acest art. se va aplica și asupra oricărui persoane care nefiind în rația satului, sau locuind prin orașe, va gădui mai mult de o lună pe un asemenea contribuabil, fără a înscința pe autoritate.

Art. 5. Numai împlinitori (agenți fiscului) au dreptul a strânge și urmări contribuțiunile către Stat și decimele comunale sau municipale învoite prin legile de finanțe.

Art. 6. Împlinitori nu pot cere vre o sumă de la contribuabil, afară de acelea ce sunt legiuite și indicate prin tarifele Ministeriului de Finanțe, publicate mai înainte de începerea fiă-căruia semestru.

Art. 7. Tesaurul public are privilegiul înainte de orice datorie particulară a fi plătit pentru veniturile fiscale, precum urmază:

I. Din cereale, rōde, bēnturile, chirii sau orice alte venituri ale datornicului;—din imobile, ori unde se va afla aceste imobile.

II. Din mobile și orice alte efecte și obiecte ale datorului, ori unde se vor găsi.— Iar pentru acele provenite din alte venituri ale Statului, și din imobile.

Art. 8. Sunt escluse de mēsură poprirei:

a.) Paturile și îmbrăcăminte necesarie datorului și familiei sale.

b.) Două trăgători de muncă, o vacă cu lapte sau patru capre sau șese oi, sau doi rimători, dupe alegerea datorului, din preună cu nutrețul trebuincios, pentru două luni, precum asemenea și semințele trebuincioase pentru arătura sa.

c.) Caru sau căruța, saca, plug sau alte asemenea trāsuri de muncă sau de transport.

d.) Cărțile trebuincioase unui comerciant, industriaș, artist, profesor, și alte pînă la concurența de 30 galb. dupe alegerea datorului.

e.) Mașinele și tot felul de unelte și instrumente trebuincioase la învățatura practică, sau esersițiul sciințelor, artelor pînă la valoarea de 50 galbeni, dupe alegerea datorului, ără pentru alt meșteșug sau îndeletnicire, pînă la concurența de 20 galb. dupe alegerea datorului.

s.) Echipamentele militarilor, dupe gradul fie-căruia.

g.) Stupi cu miere, gândaci de mătase, frunze de duđi pe timpul creșterii lor, spre a nu se intrerumpe înmulțirea lor.

Art. 9. Proprietari de imobile, dacă nu vor locui în proprietate, va fi dator a delega datoriile fiscale prin arendași sau chiriași.

Art. 10. Arendași și chiriași sunt dator a popri la sinele și

a plăti impozitele ce va datora proprietatea, căci în cas contrariu vor fi urmăriți ca și contribuabilul chiar.

Art. 11. Chiriași sau arendași mai înainte de a eși din închirierea casei, prăvăliei, moșiei, pădurei, mără, baltă, herăstrae și altele, va fi dator cu o lună înainte de strămutare a declara Prefecturii sau sub prefecturii locale: satul, tirgul, orașul, și mah. unde otărăsce noouă aședare.

Nu se va puté rēdica, pină nu va plăti sumele ce va datora către fics de ori-ce natură, pină la trimestrul inclusiv în care se face strămutarea.

La contra urmare, chieltuicile ce se vor face cu urmărirea, și cari se vor socoti din ziua de când a părăsit vechiul domiciliu, vor privi în povara sa.

Art. 12. Împlinitorul care în curs de un trimestru nu va cere contribuțiunea de la veri unul din contribuabili înscriși în registrele sale, și nu va întrebuița tôte miđlόμεle prescrișe de lege, va rămânea singur răspundător către fisc.

Art. 13. Mēsurile privitoare la strângerea contribuțiunilor sau ori-cari alte venituri ale Statului, și urmăriirile cari isvorăscū din acēstă împlinire, suntū de resortul (cāderea) autorităților administrative.

Urmărire.

Art. 14. Contribuabilul, care nu va rēfui datoria sa fiscală de ori-ce natură ar fi, în cursul celei d'ântēiu lună, a fie-căruia trimestru chiar la locul împlinitorului prin orașe, iară prin sate la casa de sfat a comunei, sau la casierul de plasă, este supus casului de urmărire.

Art. 15. Antreprenorul de arendi de moșii, de păduri, de poduri, domenuri, șanaluri, sau ori-ce altă întreprindere a Statului, dacă nu va rēfui datoria sa în termenile ficsate prin contract de arenduire sau închiriere, este asemenea supus casului de urmărire.

Art. 16. Împlinitorul nu pôte începe urmărirea de cât dupe ce va prevesti pe dator printr'o înscințare înscrisă dupe formele imprimare ce se vor da de la Ministeriul de Finanțe.

Acēstă vestire se va lipi pe ușa de intrare a casei datorului, care în termen de dece zile va fi dator a rēfui datoria ce se cere, iară dacă impozitul este pentru imobile, înscințarea se va lipi pe ușa casei chiriașului sau arendașului.

Art. 17. Vestirea în scris de care se vorbesce în art. 16 va fi gratuită. adică fără vre o chieltuială în povara datorului.

PARTEA II.

Miđlόμεle și gradele de urmărire.

Art. 18. Gradele de urmărire suntū cele ce urmēză:

I. Grad. — Prin ordonanță în scris care prevestesce pe dator,

ca în deuce zile de nu va plăti datoria sa, vor fi poprite și secestrate mobile și obiectele de ori-ce natură și chiar banurile sale de imobile.

II. Grad. — Prin catagrafisire în termen de deuce zile a mobilelor și ori ce alte efecte și obiecte de preț analog cu datoria și propria lor (secestru) sub pecetie; aședându-se toate acestea într'una sau mai multe camere, cari se vor închide și sigila, — din acel moment, proprietarul lor rămâne depositariu.

La cas de a cuteza să strice pecețile puse de Agenți fiscalului, adică de prefectul său comisarul finanțial, sau casierul general, sau sub prefectul ori casierul de plasă, sau va sparge ușile sau ferestrele, ori va instrăina din obiectele poprite, procurorul Tribunalului local îl va urmări conform legilor penale.

III. Grad. — Prin vândarea obiectelor sau cerealelor, ori imobilelor și altele arătate la art. 7 de către agenți fiscalului, citați în alinia II-a de mai sus prin licitațiune, dupe deuce zile de la catagrafisire și proprie, iară pentru imobile dupe articolul 25 de mai jos.

Art. 19. — Faptul prevăduț la alinia II-a și a III-a de mai sus de sub art. 18, se va executa dupe închierea de proces verbal, de către una din persoanele acolo arătate cu doui martori asistenți; dupe dobindirea autorisațiunilor învoite prin art. 24 și 25. — Procesul verbal odată încheiat, se va publica înainte de aprobare în ocolul plăși târgului sau orașului unde este a se face vândarea.

Art. 20. — Gradele de urmărire prescise în art. 18 de mai sus, se va aplica în termenile acolo prescise pină la achitarea datoriei.

Art. 21. — Chieltuiele făcute pentru urmărire, de către agenți fiscalului și care se arată în tarifa de la art. 22, nu vor produce vre un venit pentru casa statului. — El nu represintă de cât indemnizarea chieltuilor de urmărire.

Aceste chieltuiele se vor plăti îndată de către contribuabilul întârziator.

Implinitorul va da cuitanță imprimată din registrul cu matcă (à souche)

Art. 22. — Tarifa acestor chieltuiele este următorea:

1 leu pe (și pentru urmărire prin ordonanță îndatoritoare (veđi alinia 1-ă de sub art. 18.)

2 lei pe (și pentru urmărire prin poprire (secestru) a obiectelor citate la art. 7 (veđi elinia 2-a de la art. 18.)

2 lei pe (și pentru vândarea acelorași obiecte (veđi alinia 3-ea de la art. 18.)

Art. 23. — Administratori sau superiori aședămintelor publice și de bine-fecere, daca nu vor rēfui datoriele către Stat, impuse asupra proprietăților imobile de ori-ce natură, vor fi urmăriți dupe art. 18.

Ordonanța ânsē prevestitoare pentru poprire și asigurarea datorielor fiscale în veniturile, obiectele sau imobilele ce asemenea

persóne administrézá se va libera de prefectul local, dupe un referat al sub-prefectului, saú comisar financial, ori casier de plasá.

Art. 24. — Véndarea obiectelor, cereale și alte asemenea mișcátore, se face prin autorizatiunea prefectului, daca datoria impositului derivá din contribuțiunea personalá, tacsá de poduri și șosele și tacsá de patentá: iar daca derivá din cotracte de arenduire, véndarea nu se póte face, de cât dupe autorizatiunea Ministeriului de Finánce, urmatá dupe referatul Prefectului.

Art. 25. — Véndarea imobilelelor de ori-ce naturá ale datorului saú ale garantului seú, pentru despágubirea fiscalului, nu se va puté face, de cât cu autorizatiunea Ministeriului de Finánce, pe baza unei inchiéri a Consilului de Ministri, prin mișlocirea Tribun. competente in termen de duoé luni fics, și fárá urmare de judecatá.

Art. 26. — Daca obiectele supuse véndári vor fi mobile, saú alte asemenea efecte, véndarea se póte face chiar la localul unde ele se gáscú, iará de vor fi cereale saú alte produse, véndarea se va face in piéțile saú tárgurile cele mái apropiate dupe probele ce se vor presinta.

Art. 27. — Agentul fiscalului, care esecutá véndarea, este poprit a cumpéra vre unul din obiectele mișcátore saú nemișcátore otárite pentru véndare, sub-pedépsá de a fi supus la amendá de împátrit prețú.

Art. 28. — Agentul fiscalului iscálesce actul de licitatiune chiar in fața locului, priimesce toți bani produși din véndarea obiectelor secuestráte, potrivit alinieí 2-a de la art. 18, popresce sumele ce are sá plátéscá datorul, atát către fisc, cât și sub titlu de chiel-tueli de urmárire, și dá cuitanță din registrul *á souche*, in mána datorului, iará restul banilor se va da proprietarului dator. — Acesta iscálesce in actul de licitatiune, constatánd operatiunea licitatiuni și rezultatul ei. La cas de opunere, agentul fiscalului, ia doui martori din ómatori presentí, și constatá opunerea.

Art. 29. Mésurile de urmárire suntú aplicabile asupra contribuabilului saú garantului ce infácișézá solvabilitate.

Art. 30. Insolvabilitatea datorului saú a garantului seú se constatá dupe ce se esercitá urmáririle prescrite la alinia I-iú și II-a de sub art. 18. Acéstá constatare in orașe și tárguri se face de comisarul financial, saú unde nu esistá comisar, de sub-prefectul local, insoçit de doui martori dintre veciní, persóne onorabile și un preot, prin proces-verbal. — Acest proces-verbal, trebue a fi in-credințat de sub-prefect prin sate, tárguri și orașe; iará acolo unde esistá comisari financiali, legalisarea se face de Comisar chiar.

Art. 31. Implinitori strángénd acele procese-verbale vor justifica pe fá-care trimestru imposibilitatea de a implini datoria fiscalá, inaintea Casierului de plasá saú inaintea Casierului general, și acesta inaintea Ministeriului de Finánce care va autorisa réfui-rea unor asemenea contribuțiunii din sumele alocate in budget pen-tru asemenea sfișitú (de non valeur) Din momentul ce se va con-

atata insolvabilitatea împlinatorul nu va exercita nici o altă măsură asupra întârzierii contribuabil.

Art. 32. Ori-ce dispozițiune legiuitoare, contrarie prezentei legi sunt și vor fi aprite (desființate)

REGULAMENTŪ

asupra împlinirii și urmărilor în materii de contribuții directe și alte venituri ale Statului.¹⁾

PARTEA 1.

Despre îndatoririle contribuabililor și drepturile împlinatorilor.

Art. 2. §. 1. Contribuțiile directe se plătesc pe trimestru, în cursul celei d'ântei lună a fie-căruia trimestru.

§ II. Arendile de moșii, de poduri, de păduri, de domenii și ori-ce alte întreprinderi ale Statului, se plătesc la termenile prescise prin contractul de arenduri sau închirieri.

Aceste termene se vor încunoștința Agenților fiscali de către Ministru Finanțelor (Art. 1 din lege).

Art. 3. Contribuțiunile arătate la Art. 1, § 1 și 2, nu se vor putea strînge și urmări, de cât de către un Agent recunoscut de Ministerul de Finanțe (vezi Art. 5 din lege.)

Art. 4. Împlinatorii nu pot cere v'ro sumă de la contribuabilii, afară de acelea ce sunt legiuite și arătate prin tarifele Ministerului de Finanțe, publicate mai înainte de începerea fie-căruia trimestru; precum și acelea care vor fi impozate de Comune și autoritate de Guvern. (vezi Art. 6 din lege.)

Art. 5. § I. La întimplare de mörte, nevolnicie, faliment, închisöre, dosire, încetare de comerț sau industrie, trimestrul în care se ivește cazul de asemenea natură, se plătește din avera contribuabilului înainte de ori-ce altă datorie cu care ar fi împovărată avera datorului. (Art. 2 din lege.)

§ II. În cazuri de mörte, de arestare, și faliment, impositile se vor cere mai întei de la casa datorului, și când acesta ar refusa, atunci se va proceda la împlinirea prin urmărire după regulile prescise la Art. 29 de mai jos.

Art. 6. Contribuabilul care ar lipsi mai mult timp de la casa lui pentru felurite interese casnice, este îndatorat ași achita mai întei datoriile fiscale și comunale pentru timpul ce va lipsi, și a lua chitanță tipărită din registru cu matcă, pe care o va purta la dînsu ori unde ar merge, spre a justifica refuirea datoriilor sale înaintea ori-cărei autorități sau Agent fiscal, ce ar cere asemenea chitanță.

1) Sancționat prin decretul cu Nr. 667, din anul 1862.

Art. 7. § I. Contribuabilul de ori-ce categorie ar fi, fiind să-și strămute domiciliul în altă parte, este îndatorat a încunoscînta formal Prefectului, sau Sub-Prefectului, sau Comisarului Financîal, cu o lună înainte de strămutare, locul unde voiește a se statornici, neputînd părăsi vechiul domiciliu pînă nu va achita contribuțiunile pînă la trimestru inclusiv în care se va face strămutarea. Asemenea îndatorire aŭ și arendașii, sau chiriașii.

§ II. La contra urmare, cheltuelile ce se vor face cu urmărirea și care se vor socoti din ziua cînd contribuabilul a părăsit domiciliul, vor privi în povara lui.

§ III. Prefectul, sau sub-Prefectul, sau Comisarul financîal, nu vor putea autorisa strămutarea de la un loc la altul a contribuabilului înscris în rol, de cît dupe împlinirea condițiilor de mai sus sub pedepsă de a plăti contribuțiile individului strămutat pînă la finele anului în care se face strămutarea. (Dispozițiile arătate în § I de mai sus se raportă la Art. 11 din lege).

Art. 8. Cînd nu contribuabil va pleca fără știrea autorității arătate la Art 6, § 3 de mai sus, sau va lipsi de la locuința sa în termen de o lună fără să fi achitat contribuțiile pe trimestru în care a plecat. Consiliul comunal prin sate și împlinitorii în orașe, vor încheia act de constatare pentru acêsta, și în puterea lui vor cere deslegare pentru scăderea aceluî individ din numărul contribuabililor. La împotrivă urmare Consiliul comunal va fi supus a plăti contribuția fugarului pe tot timpul ce va trece pînă la formarea noulor roluri (Art. 3 din lege).

Art. 9. § I. Consiliul comunal care va primi pe contribuabilul din nou venit fără să dea de știre îndată împlinitorului, va fi supus pentru tăcerea ce va păstra în cursul unui trimestru, a plăti contribuția lui pe acel trimestru, dacă tăcerea se va păstra în cursul a două trimestre, va plăti contribuția îndoită, și așa mai departe pînă la 4 trimestre.

§ II. Penalitatea prevădută prin Articolul precedent se va aplica și asupra ori-căruia persône care, nefiind în rația statului sau locuind prin orașe, va gădui mai mult de o lună pe uz asemenea contribuabil fără a însucița pe autoritatea locală. (veđi Art. 4 din lege).

Art. 10. Administratorii sau superioriî aședămintelor publice și de bine facere, dacă nu vor refui datoriile fiscale impuse asupra proprietăților imobile de ori ce natură, vor fi urmăriți ca și cei-l-alti contribuabili. (Art. 23 din lege).

Art. 11. Contribuabiliî cari se credă asupriți cu contribuțiile ce li se ceru, vor putea reclama prin Sub-prefetură sau Comisarul financîal îndreptare în termen de trei luni de la publicarea rolurilor. — Acêsta însă nuî pôte scuti de îndatorirea de a responde contribuțiile. — Dovedindu-se adevărate arătările lor, contribuțiunile ce vor responde mai mult se vor ținea în sêmă în trimestrul următor.

Art. 12. § I. Tarifele se publică prin Monitor și prin afișe,

ânsă prin sate afişele se lipesc pe uşa casei de Sfat, iar în oraşe, pe la răspinti şi la intrarea bisericii

§. II. Data zilei când se lipesc acele tarife, se adevereză chiar cu condeiul şi semnătura Perceptorului local

§. III. De la acea zi se începe luna 1-iu a trimestrului de care se vorbeşte în Art. 14 al legi de urmărire.

Art. 13. Numărul total al contribuabililor de toate categoriile ce rămân buni de plată în fi-care trimestru şi în fi-care Comună şi Pircălăbie, se va publica prin afişe lipite la acele locuri însemnate în Art. 12 de mai sus.

Art. 14. §. I. În totă curgerea lunii 1 a fi-cărui trimestru, despre care se vorbeşte la § 2 şi 3 de sub Art. 12 de mai sus, implinitorul este obligat prin sate a stăruii la casa de Sfat, iar prin oraşe la Biourul de percepţie spre a primi contribuţiile de la diferiţii contribuabili înscrisi în rolul comunii sau Părcălăbii.

§. II. Acastă obligaţie nu slăbeşte întru nimic îndatorirea implinitorului de a merge din 10 în 10 zile la Casiesul particular de plasă pentru vărsarea sumelor adunate din contribuţii.

Art. 15. §. I. În minutul primiri banilor de la contribuabil, implinitorul este dator a înscrie în condica de chitanţi în colónele respective, numele plătitorului, locuinţa lui, No. rolului unde este înscris, trimestru sau cîstu pentru care face plata, suma primită dupe categoria contribuţiei şi data primiri banilor,

§. II. Dupe acastă înregistrare tac tot din acastă condică, în prezenţa platitorului, chitanţa din faţă cu aceleaşi însemnări prescise la §. I. de sub acest Art, şi iscălindu-o o dă vărsătorului.

(Art. 84 din ordonanţa Domnăscă de la Noemvriu 1860.)

§. III. Numai asemenea chitanţa constitue pentru cotribuabili un drept de descărcare.

Art. 16. Dupe expirarea termenului de o lună arătată în Art. 11, § 2 şi 3, implinitorul începe urmărirea prescisa de Art 18 din lege.

Art. 17. Împlinitori impositelor se vor adresa cu blindeţe către debitori ca să nu provóce protestaţii sau alte necuviinţe.

Art. 18 § I. Împlinitorii nu vor putea primi impositetele de cât în moneşile, şi cursul aprobat de Ministerul finanşelor.

§. II. Moneşile găurite sau şterse vor fi refuzate. — Cele false se vor tăia în doué încredinţându-se proprietarilor.

§. III. Moneşile în aramă nu se vor primi de cât pînă la valoarea (prţului) unui sfantie.

Art. 19. Împlinitorul care în cursul unui trimestru nu va cere contribuţia de la vre unul din contribuabili înscrisi în registrele sale şi nu va întrebuiţa toate mişlócele de urmărire prescise de lege, va rămânea singur respunşător către fiscu. (Art. 12 Legea Urmării.)

Art. 20 Când vre un implinitor s'ar dovedi că a implinit de la contrauabili sume mai mari de cât cele legiuite, va fi scos şi dat judecăţi ca abusator de ban publici, conform legi penale.

PARTEA II.

Despre precăderea tezaurului public asupra contribuțiilor și alte venituri ale Statului.

Art 21 § I. Tezaurul public, casele comunale, municipale și corporale, au precădere de a fi plătite înainte de ori-ce datorii parțiculare a debitorilor Statului.

§. II. Tezaurul public, casele comunale, municipale și corporale exercită precăderile vorbite la §. I. de mai sus asupra obiectelor următoare:

a. Din cereale, røde, băuturi, chiri și ori ce alte venituri ale datornicului, produse din imobile. or unde se vor afla aceste imobile.

b. Din imobile și ori ce alte efecte și obiecte ale datorului ori unde se vor găsi ele.

c. Din imobile ori unde se vor găsi. (veți Art 7 din lege.)

Art. 22. Precăderea tezaurului asupra obiectelor de mai sus, se va exercita în ordina arătată la literile a, b, c, fără a se putea supune la urmăriri articolele arătate la litera B. înainte de cele însemnate la litera A, sau cele arătate la litera C, înainte de cele însemnate la litera a și b.

Art. 23. Cumpărătorul ori căria proprietăți nemșcătore, trebue, în consecuența principiilor de mai sus, să se asigurese înainte de săvîrșirea cumpărări, fie prin bună tocmelă sau prin licitație, dacă contribuțiile ce privesc pe nemșcătore sunt plătite pînă în ziua vinđării, căci în cas contrariu va rămănea însuși răspundător.

Art. 24. Arendași sau chiriași sunt datori a popri la sinele și a plăti impositale ce va datora proprietatea chiar cānd prin contracte nu vor avea obligație de a plăti asemenea impositale; căci în cas contrariu vor fi urmăriți ca și contribuabili chiar (Art. 10 legea urmării)

Art. 25. Proprietarii sunt îndatorați de a ține în sēmă arendașului său chiriașului, chitanțele de plata contribuțiilor cuvenite de la proprietățile d-lor.

Art. 26. Proprietarii de imobile, dacă nu vor locui în proprietate, vor fi datori a delega datoriile fiscale prin arendași sau chiriași lor. (Art. 9. legea urmării).

Art. 27. Chiar cānd proprietarul va delega plata datoriilor fiscale către arendași sau chiriași, nu pōte fi scutit de respundere, dacă numiții vor fi insolvidili.

Despre obiectele scutite de mēsura popri.

Art. 28. Aceste obiecte sunt:

I. Paturile și îmbrăcăminte necesarie a datorului și familii sale.

II. Doul trāgători de muncă, o vacă cu lapte sau 4 capre. sau 6 oi, sau doui rămători. dupe alegerea datorului, din preună cu nutrețul trebuincios pentru douē luni, precum asemenea și semințele trebuinciose pentru arătura sa.

III. Caru său căruța, saca, plug, său alte asemenea trăsuri de muncă său de transport.

IV. Căruțele trebuincioase unui comerciant, industriaș, artist, profesor și altele pînă la concurența sumei de 30 galbeni, dupe alegerea datorului.

V. Mașinele și tot felul de unelte și instrumente trebuincioase la învățătura practică său exerciciul științelor artelor pînă la valoarea de 50 galbeni, dupe alegerea datorului.

Iar pentru alt meșteșug său îndeletnicire pînă la concurența de 20 galbeni, dupe alegerea datorului.

VI. Echipamentele militarilor dupe gradul fie-căruia

VII. Stupi cu miere, gindaci de mătase, spre a nu se întrepruce imulțirea lor. (veđi Art. 8 din legea Urmărilor.)

PARTEA III.

Despre urmăriri

Art. 29. §. I. Contribuabilul care nu va refui datoria sa fiscală de ori ce natură la epocele hotărîte prin Art. 1 din acest Reglement chiar la localul împlinitorului prin orașe, iar prin sate la casa de Sfat a Comuni său la Casierul de plasă, este supus casului de urmăriri. (Art 14 legea urmăriri).

Antreprenori de arendi de moșii, de păduri, domenuri, canale și său ori-ce alte întreprinderi a Statului. daca nu vor refui datoria lor în termenile ficsate prin contractul de arenduire, său închiriere, către Casierul particular său general, sunt asemenea supuși casului de urmărire. (veđi Art. 15 din legea de urmărire.)

Art. 30. Împlinitori nu pot începe urmărirea cu chieftueli, de cât dupe ce a prevestit pe contribuabilii întirzietori, printr'o înscințare înscris dupe formula No. 1. (Art. 16 legea de urmărire).

Art. 31. Acest avertisment va fi fără nici o chieftuală în povara datorului.

§. I. Avertisment gratuit (fără plată) se liberéză de împlinitor și se va lipi de către el pe ușa de intrare a casii datorului, la cas când acesta ar lipsi de la locuința sa, său când ar refusa primirea lui.

§. II. Daca contribuțiile sunt pentru imobile, înscințarea se va lipi pe ușa casei proprietarului. său în lipsa acestuia, pe aceea a casii chiriașului său a arendașului.

§. III. Data lipiri avertismentului de mai sus, se va însemna chiar în minutul lipiri lui de către împlinitorul contribuțiilor. (veđi Art. 16 și 17 din lege).

Art. 32. §. I, Ordonanța prevestitoare pentru gradul I. de urmărire se liberéză de către sub-Prefect sub viđa și a Casierului particular în urmarea unui raport al împlinitorului.

Art. 33. Ordonanța pentru at 2-lea grad de urmărire, adică pentru secuestrarea obiectelor arătate la Art. 21, litera A și B, se

liberază de către Prefect sub viza și a Casierului General, în urmarea unui referat al Casierului Particular.

Art. 34. Autorisația pentru al III-lea grad de urmărire, adică pentru vîndare, liberază duple regula de mai jos adică:

a.) Dacă datoria este de contribuțiile directe, vîndarea se face duple autorisația Prefectului vizată de Casierului General.

b.) Dacă datoria rezultă din arendi sau închirieri, atunci vîndarea se face duple autorisația specială a Ministeriului de finanțe duple un raport al Prefectului. (vezi Art. 24 din lege.)

Art. 35. Ordonanțele vorbite la Art. 32, 33 și 34 îndată ce vor sosi în Comună se vor publica de către Consiliul Comunal prin sat, iar prin orașe de către implinitor, însemnînduse ziua prezentării ei către dator chiar cu slova perceptorului și a doi martori dintre vecini.

Art. 36. Ordonanțele vorbite la Art. 32, 33 și 34 se pot face și pentru mai mulți datori de odată, dacă însă acei datori vor fi locuitorii din aceeași Comună.

PARTEA IV.

Despre Agenții de urmărire.

Art. 37. Agenți de urmărire sunt: Prefectul sau Casierul General, sau Comisarul financiar, sau Casierul particular. (vezi aliniatul 3-lea de sub Art. 18 din lege.)

Art. 38. §. I. Agenți citați la Art. 37 de mai sus sunt însărcinați cu punerea sub pecetie a obiectelor mișcătoare ale contribuabililor, cu vîndarea lor și cu formarea proceselor verbale de insolabilitate.

§ II. Aceste însărcinări se pot îndeplini și de către alte persoane duple delegațiile înscrise ale Agenților de urmărire, sub a lor deplină responsabilitate pentru ori se abatere întreprinsă de acele persoane.

Art. 39. Agenți de urmărire trebuie să fie în tot d'auna însoțiți de o comisiune (ordonanță) expresă, conform modelului No. 8.

Art. 40. Cheltuielile de transport ale Agenților de urmărire se vor mărgini numai în sumele ce se vor stringe din cheltuielile de urmărire.

§. I. Tote sumele strinse de implinitori în cursul timpului de urmărire din fie-care trimestru, se vor vîrsa la Casierul General prin cel Particular.

§. II. Totala sumă a banilor strinși se comunică Prefectului de Casierul General printr'un ștat (borderou) duple formula No. 9, când tot odată pe lingă acel borderou se alătură și originalele ordonanțe de urmărire.

§. III. Prefectul priimind borderoul și ordonanțele doveditoare de efectuarea urmăririlor, ordenanțează fără altă formalitate asupra Casierului general.

Plata cuvenită fie-căruia Agent ce a întreprins urmărirea, or-

donațeză asemenea și plata costului imprimării acelor ordonanțe, costu care se va regula de Minister printr'un ordin special.

Art. 41. Agenți de urmărire, adică Prefectul său Casierul general, sau Comisarul financiar, sau Casierul particular, nu pot sub nici un cuvintu să priimescă vr'o sumă de bani de la implinitor său de la contribuabil, în contra reguli stabilită prin Art. 40, §. 1, 2, și 3 sub pedépsa de afi dat judecătii,

Art. 42. Agenți de urmărire sunt datorii a ține un registru dupe modelul No. 10. șnuruit și sigilat.

Acest registru va conține numai operațiile făcute în materie de urmărire.

PARTEA V.

Pentru gradele de urmărire

Art. 43. §. I. Gradele de urmărire sunt cele următore:

1. Grad prin ordonanță prevestitoare.
2. Grad prin poprirea obiectelor.
3. Grad prin vinđarea obiectelor.

§. II. Fie-care grad de urmărire are un termeu de dece đile (veđi Art. 18 din lege).

Art. 44. Tarifa cheltuielilor la care sunt supuși contribuabili pentru fie-care grad coprins în Art. 43, sunt cele următore:

De un leu pe đi pentru gradul 1.	
De doi lei idem.....	2.
De doi lei idem.....	3.

(Art. 22 din lege).

Art. 45. Tacslele coprinse la Art. 44. nu producú un venit pentru casa Statului. (veđi Art. 21. din lege).

Aceste tacsle se plătesc de contribuabili urmăriți către implinitorul local dupe regulile următore:

a.) Daca contribuabilul nu achiteză datoriile sale în termenul gradului 1 de urmărire, se scie că conform legi va plăti pentru fie-care đi, din cele dece ale acestui grad de urmărire câte un leu pe đi.

b.) Daca contribuabilul va intra în al 2 grad de urmărire, adică în sequestrare, să cunoscă că conform legi, preste lei 10 arătati în § a) de mai sus, va mai plăti câte lei doi pe fie-care đi din cele dece otărite pentru acésta din al 2 grad de urmărire.

c.) Daca contribuabilul va intra în al 3-lea grad de urmărire. (vinđare), să cunoscă că conform legi, este obligat atât la lei 10 al gradului 1 litera a) de mai sus, cât și la lei 20 al gradului al 2-lea litera b), precum și pentru fie-care đi din cele 10 otărite pentru gradul al 3, va plăti câte lei 2, adică: de va trece prin câte trele gradele de urmăririi trebuie a plăti în total lei 50 afară din datoriile către Stat.

Art. 46. Implinitorii sunt datorii a trece sumele implinite din cheltueile de urmărire, în cuitanțile imprimate ce se dau din registru cu matcă pentru plata datoriilor către Stat.

Desvoltări asupra gradului 1 de urmărire adică ordonanțe prevestitoare.

(vezi Art. 19 § 1, din lege)

Art. 47. Împlinitorii văzînd că contribuabilul nu și răfuesce datoriile sale dupe însciințarea gratis coprinsă la Art. 30 de mai sus, se referă îndată către sub-Prefect, însemnând prin al său referat, numele contribuitorilor, Comuna din care sunt, No. rolului la care se găsesc trecuți, suma ce datorază dupe felul și natura contribuției și trimestrele pentru care se cere datoria.

§ II. Sub-Prefectul prin sate, iar în orașe unde există Comisariate financiare, Comisarul îndată ce priimesce raportul implinitorului, formază împreună cu Casierul particular local o ordonanță înscris dupe modelul No. 2 în număr îndoit, din care un exemplar îl înaintază îndată implinitorului său altei persoane în care au încredere a delega dreptul de urmărire, iar cel-l-alt exemplar îl aședă într'un dosar special intitulat „Dosar pentru ordonanțele prevestitoare sau 1 grad de urmărire.”

§ III. Împlinitorul său persoană delegată priimind ordonanța vorbită la § II de mai sus, o înfățiședă la Consiliul Comunal; acesta însemneză asupra ordonanței, ziua sosiri ei, și tot asemenea face și când implinitorul său persoană delegată pentru urmăriri se ridică din Comună.

Desvoltări asupra gradului al 2 din urmărire.

(vezi Art. 18 § II, din lege).

Art. 48. §. I. Daca în urma ordonanței prevestitoare coprinsă la Art. 47 din acest Reglement, contribuabilul nu și va răfui datoria sa, implinitorul se va refera iarăși către Subprefect și Casierul particular, și aceștia către Prefect, care îndată formază ordin de poprire în condițiile arătate la Art. 33 de mai sus, a mobililor și alte obiecte de preț analog cu datoria, Modelul No. 3, și se procede la catagrafisire cum urmăză:

§. II. Catagrafisirea unor asemenea obiecte sau mobile, se va face în sate față cu Consiliul Comunal, datorul și implinitorul local, iar în orașe unde sunt Comisariate, de Comisarul Financial cu 2 martori.

§. III. Pentru obiectele ce se vor hotări a se pune sub sechestru (poprire) se va încheia un proces verbal dupe formula No. 4 sau 5, dupe felul datoriei, care sub-scriinduse de toate persoanele arătate la § II de mai sus, pe de o parte se va publica în coprinsul arondismentului, otărîndu-se de Agentul urmărirei ziua vînzării acelor obiecte, care nu va trece peste dece zile de la data popriri, constatată prin procesul verbal; iar pe de alta va refera pe dată la Prefectură și acesta la Ministeru de Finanțe, spre a obține autorizația de vînzare, daca datoriile vor fi din arenză sau închirieră, iar

de va fi din contribuțiile directe, Prefectul însuși autoriză vinđarea. (veđi art. 24 din lege).

Art. 49. §. I. Obiectele proprite și secuestrate ve vor închide într'o Cameră și pecetluindu-se cu pecetia Sub-prefecturi sau a Casierii Particulare, se va lăsa în păstrarea proprietarului lor pînă la diđa otăritră pentru vinđare. Din momentul puneri pecetilor, proprietaru obiectelor puse sub-poprire, rămîne depositarul lor. (veđi §. II. Art. 18 din lege.)

§. II. Daca însă proprietarul nu se află la locuința sa, atunci pentru obiectele secuestrate sau poprite, se lasă copii dupe procesul verbal încheiat pentru poprire, la mina ingrijitorului său familiei sale.

Art. 50. La cas ca depositarul obiectelor poprite să cuteze a strica pecetile puse de Agenții de urmărire, sau va sparge ușile sau ferestrele, ori va înstrăina din obiecte, Procurorul Tribunalului local îl va urmări conform legilor penale. (Art. 18. §. II din legea urmării).

Art. 51. §. I. Daca în momentul executării secuestrului său poprii obiectelor arătate la Art. 50 de mai sus, contribuabilul întirđietor refuște datoria sa, atunci Agentul însărcinat cu urmărirea, suspendă lucrarea îndată ce i se infățișează chitanța implinatorului de desfacere a datoriei. Acastă suspendare se constată printr'un proces verbal în care se arată data și No. chitanței de refuire, suma pentru care este dată, și din ce anume a provenit datoria. (Modelu No. 6.)

§. II. În asemenea casuri, contribuabilul întirđietor plătește chiektuielile urmăririi numai pentru zilele cît ea a fost în lucrare.

§. III. Daca contribuabilul nu va refui întręga sumă ce datorează pentru acea urmărire, ci numai un acout, urmărirea nu va putea fi suspendată.

Art. 52. Când agentul pentru urmărire de gradul al 2-lea arată la Art. 48 de mai sus, nu va putea îndeplini însărcinarea din causă că proprietarul îi refusă intrarea, el are drept pe de o parte de a orindui un păđitor spre a nu se ascunde mobilile său alte obiecte, iar pe de alta prin autoritatea Administrativă locală sau polițienească, va cere intrarea sa în casa datorului și ast-fel va face inventariul de obiectele poprite față chiar și cu delegatul administrativ sau cel polițienesc.

Acastă faptă se va constata printr'un proces verbal dupe povățuirea §. III de la Art. 48 de mai sus, și se sub-scrie de tôte persoanele presente.

Desvoltări asupra gradului il 3-lea de urmăririi, adică vinđarea obiectelor mișcătoare.

Art. 53. §. I. Daca contribuabilul dator nu'și va refui datoria nici în urma ordonanței de poprire coprinsă la Art. 48, Agen-

mul de urmărire îndată ce primește autorisația de vîndare procedea-
dă la vînzarea obiectelor poprite dupe cum urmează :

§. II. Vîndarea obiectelor poprite se face prin licitație în fața
Consiliului Comunal, a datorului și a împlinitorului local prin sate;
iar în orașe în prezența datorului și a 2 martori.

§. III. Cînd obiectele supuse vîndări vor fi mobile, se vor
vinde chiar în locul unde sunt așezate, iar de vor fi cereale, lici-
tația se va face în orașul său târgul ce va fi mai cu apropiere de
acea localitate, dupe probele ce se vor aduce de către Agentul de
urmărire, care se vor espune publicului mai înainte de ziua adju-
decații; prețul ce va fi mai avantajos se va lua de temei. (Art.
26 din lege.)

§. IV. Operația vînzării obiectelor mișcătoare poprite se va con-
stata printr'un proces verbal dupe Modelu No. 7, care se va sub-
scri de Agentul de urmărire, Consiliul comunal, datorul și cum-
părătorul.

Art. 54. Împlinitoru va asista la adjudecație și și va priimi pe
dată atit suma datorată de contribuabil cit și chieluielile făcute cu
urmărirea dînd chitanță din registru cu macă pentru sumele pri-
imite; iar banii ce vor prisosi din vîndări, se vor înapoia proprie-
tarului sub-iscălitură chiar în procesul verbal vorbit la §. 4. Art.
53 de mai sus.

Art. 55. La cas de opunere din partea contribuabilului dator
de a iscăli în procesul verbal pentru rezultatul listaiții, său cînd
datorul nu s'ar afla de față spre a priimi prisosul rezultat din vîn-
zări, Agentul însărcinat cu urmărirea va constata casul chiar asu-
pra procesului verbal prin iscălitura a doui martori din persoanele
presente.

Art. 56. Ecte cu desăvirșire poprit Agenților însărcinați cu
vîndarea, de a cumpăra vre unul din obiectele oprite, direct său
indirect, sub-pedepsă de a fi supus la o amendă de împatrit preț.
(Art. 27 din lege.)

Desvoltări asupra obiectelor nemișcătoare.

Art. 57. §. I. Vîndarea nemișcătoarelor de ori-ce natură a le
datorului său ale garântului, pentru despăgubirea fiscului, nu se va
putea face de căt cu autorisația Ministerului de Finance, în urma
unui raport al Prefectului iscălit și de Casierul General.

§. II. Autorisația Ministerului de Finance va fi basată pe în-
cheirea Consiliului de Ministri.

§ III. Prefectul și Casierul General priimind autorisația de mai
sus, o comunică Tribunalului local unde imobilul se află situat și
tot o dată însemnădă și numele Agentului ce urmăză a asista la o-
perația vînzări și a priimi bani cuveniți fiscului și chieluielile de
urmăriri.

§. IV. Tribunalul îndată ce priimește asemenea comunicare,
stărueste ca în curs de două luni fics, și fără mijlocire de judecată,
să vîndă nemișcătorul supus urmăriri în prezența Agentului ce i se

va însemna de Prefect, care Agent, dupe terminarea operații vin-
dării, primește atât bani cuveniți fiscalului cit și chieltuiele de ur-
mării, rezultate din cite trele gradele ee urmării și libereadă Tri-
bunalului recipisă din registru cu matcă.

§. V. Resultatul licitații și operațiile făcute în urmă, se vor
face cunsocute de către Tribunal îndată către Ministerul de Finanțe
(vedî pentru tôte acestea Art. 25 din lege.)

PARTEA VI.

Despre insolvabilitatea datorului seai a garantului seii.

Art. 58. Măsurile de urmărire sunt aplicabile asupra contribuabi-
lului său garantului ce înfățiședă solvabilitate. (Art. 29 legea urmării.)

Art. 59. §. I. Când dupe urmăriile de gradul 1-iu și 2-lea se
ivește insolvabilitatea contribuabilului dator, ea se constată printr-
un certificat din cele imprimare ce sunt în lucrare astădi pentru
nevolnici, daca însă datorul are garant, urmărirea se esercită asu-
pra garantului; iar daca și acesta se găsește în aceeași stare ca și
datorul, atunci se încheie un proces verbal de insolvabilitate pe hîr-
tie slobodă în 2 esemplare, dupe Modelul No. 11, care proces-ver-
bal se va încredința de Sub-Prefect, doi marturi dintre vecini per-
sone onorabile și un preotiu.

§. II. Aceste procedări în sate, orașe și tîrguri unde este Sub-
prefect, se face de chiar Subprefectu, iar unde există Comisaril fina-
nciall, încredințarea se face de Comisaril, conform Art. 30 din legea
urmării.

§. III. Unul din procesele verbale coprinse în paragraful I,
se va lua de sub-Prefect, care va fi dator ale înainta Prefectului
și acesta la Ministeriul de Finanțe pe lingă un borderou conform
cu modelu No. 12, de unde se va da autorisații de descărcare că-
tre casierul General din sumele destinate prin Budgetul Statului
pentru asemenea pierdere; și ar cel-l-alt proces-verbal se va da im-
plinitorului spre a justifica pe fie-care trimestru către Casierul par-
ticular imposibilitatea de a implini datoria fiscală conform Art. 31,
din legea de urmării.

Art. 60. Din momentul ce se va constata insolvabilitatea, im-
plinitorul nu va esercita nici o altă măsură asupra întirzietorului
contribuabilu.

Dispoziții Generale.

Art. 61. Tarifa chieltuielelor de urmărire va fi așată atât în
biuroul implinitorului cât și în cancelariile Censiliurilor comunale.

Art. 62. Ministeriul Financelor procură Agenților de urmării
tôte formulele trebuincioșe tipărite.

Art. 63. Actele tutulor gradelor de urmărire fără excepție pînă
la autorisația de vînzare, se vor imprima pe hîrtie de diferite cu-
lori pentru fie-care grad de urmărire și care vor fi:

1. Înscințare gratis pe hîrtie galbenă.

2. Ordonanța prevestitoare — albastră.

3. Ordonanța de poprire — roșia.

Tóte cele-l-alte acte vor fi tipărite și pe hîrtie albă.

Art. 64. Chieltuielele tirării acestor acte se vor arăta într'o tarifă specială.

Art. 65. Prefecții sunt îndatorați ca în termen de 12 ore de la primirea cereri de orbonanțe de urmărire să le și expedieze, rămîind în cas contrariu respunzătorii către Stat pentru ori-ce reu provenit din întîrzieri.

Art. 66. Ori-cînd implinitorul denunță vre un caz de urmărire, Sub-prefectul său în orașele unde există Comisarul financiar, Comisarul, reissuește rolul implinitorului, spre a se încredința dacă acel implinitor, face denunțări pentru toți contribuabili întîrziatori. La casu de al dovedi cu pîrtinire către vre unul, constată fapta pîrtiniri prin proces-verbal bine motivat, și trimite acest proces-verbal priu Prefectură la Ministeriul de finanțe spre a judeca despre gradul abateri.

Art. 67. Se vor respinge și se vor pune în sarcina Agențiilor care a executat și implinitorilor care a provocat:

1. Chieltuielele rezultând din urmăririi care n'au fost autorizate în regulă.

2. Tóte chieltuielele făcute în contra contribuabililor cunoscuți de insolvari.

3. Chieltuielele escedând tarifa saú termenul duratei fie-căria ordonanțe de urmărire în contra celor hotărite prin acest regulament.

Art. 68. Ori-ce contribuabil de la care se reclamă chieltuiele de urmărire, are drept a cere să i se arate ordonanțele în virtutea cărora au fost urmărit, precum și staturile de chieltuielele acestor urmăririi.

Art. 69. Împlinitorul care, înainte saú după urmărire, va cere o chieltuială mai mare de cât cele hotărite prin tarifă, va fi scos și dat în judecată.

Art. 70. Ori-ce vinđare făcuta în contra formelor prescise prin acest reglement, va da loc la urmăririi în contra acelora ce le au săvirșit, și atât chieltuielele făcute cât și pagubile pricinuite rămîn în povara lor.

Art. 71. Tóte măsurile Administrative și instrucțiunile contrarii Regulamentului de față sunt și rămân abrogate.

(Mo del No. 1.)

Districtu
Plasa
Comuna

PENTRU ACHITAREA DATORILOR STATULUI PE ANUL 186

AVERTISMENT

Regul. de urmărire Art 29 și 30.

Biuroul implinatorului este.....
Dilele când se primesc contribuțiile.

No.....rolului la care este trecut.

Rolu aŭ fost publicat la.....anul 186...
Din acésta ūi începe termenul de 3 luni
pentru reclamații de împovărata tacsare a
contribuabilului.

Contribuabilul are dreptŭ a cere de la
implinator să i se presinte rolu în care se
află înscrisŭ.

Acestŭ avertisment este gratis (fără pla-
tă) și se lipe ce la casa contribuabilului
dator în cas de a lipsi săŭ a nu-voi să'l
primescă.

(Sub-scrierea).

Suma datorată	Timpul pen- tru care se	
	Lei.	Par- cere plăt
Conformŭ art. 16 și 17 din legea de ur- mărire D 1.....locuitor în..... .....datorind către Statŭ și comună su- mele acestea ansé:		
1. Din contrib. personală		
2. „ „ podurilor și șosele		
3. „ „ patente		
4. „ „ încieră		
5. „ „ tacsă de transmitere		
6. Din arendi de închirier.		
7. Din decueile de cutii		
Este invitat ca în termen de șecce zile de la data aceștia să răfuască suma arătată în colóna din potrivă, la biuroul impliniri, căci în cas contrariŭ, va fi supus la urmărire prin cheltuieli		
Totalul		

Data de mînc implinatorul Comuni.....astă-ŭi.....
la.....anul 186...

Sub-prefectul plăși.
Comuna.

Art. 32 și 47 din Regulamentul de urmărire.

ORDONANȚA PREVEȘTITOARE
No....de ordină al scrii generale.
No....scrii particulare a Comuni.

Din comunicația făcută de D-nu Împlinitorū al Comuni..... constatându-se că persoanele mai jos însemnate dupe avertismentu gratis ce li s'a făcut n'a fost urmatori a și răfui datoriile fiscale, sunt supuși la urmărirea gradului 1-iū, și îndatorai a respunde Împlinitorului local su-mele arătate înprotiva fie-căruia, căci în casu contrariū vorū fi supuși la urmărirea de gradul al 2-lea.

Durata acestei ordonanțe este de șee zile.

Cheltuiata urmării pentru această ordonanță este de lei 1 pe qi.

Sumele respunse de contribuabil, șe din datoriil fiscale sau cheltuieli de urmărire se vor vărsa Împlinitorului local.

Celo din urmă colone No. 7 și 8 se vorū umplea de Împlinitor sub viță și iscăltură în josul lor.

1	2	3	4	5	6			7	8			
					Sumele datorate.				Numele Agen-tului de ur-mărire.	Justificația împlinirii chelt.		
No. de ordinu.	Anul.	Art. rolului.	Numele contribuabilu-lui.	Data av-gratis	din anul din anuul corent.	Let. P.	Let. P.	Let. P.		Let. P.	Let. P.	Let. P.

Data de noi Sub-prefectul plăși
spre a se executa după formă și coprindera ei.

Sub-Prefect
Văduță și bună de executat ocorm form coprinderel ei.
Casler particular

186
Incredințea esactitatea fap-telor și priimirea sumei de lei.
Împlinitor.

(Model No. 4).

Districul

Arondismentul
Comuna.

No.

CONTRIBUTIILE DIRECTE.

PROCES-VERBAL

DE

POPRIRE

Art. 48 Regulament de urmărire.

Anulă ..... luna ..... ziua .....

În virtutea rolurilor contribuțiilor directe din arondismentul ..... Comuna.....

No. rolurilor contribuabile.	Din ce contribuții derivă datoria.	Timpul pentru care se cere plata.	Suma datorată	
			Lei.	Par.
	Contribuția personală. " poduri și șosele. " patente " funciere. " de transmitere. Din deciuile comunale. Din șirafuri.			

In virtutea autorizației dată de D-l. Prefect prin ordonanța de poprire sub No. .... din ..... 126 ... urmată după cererea Împlinitorului Comuni. .... că contribuabilul D. .... datorază din impozitele directe și cheltuielile de urmărire sumele însemnate în tabela din potrivă.

Sub-semnatul. .... mai invitând și acum pe D-l. .... a răspunde sumele aicel arătate față și cu cel mai jos iscațit și opunându-se, am procedat la alegerea obiceielor de mai jos.

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....

Care obiecte fiind îndestulătoare pentru desfacerea datoriei din față, Sub-semnatul în temeiul Art. 18 § 2 și Art. 19 din Legea urmărilor și a Art. 48 din Regulament, le declară ca secestrate și supuse vânzării la ziua ..... la ora ..... în comună ... .. la casa No. .... Iar până atunci rămân în păstrarea proprietarului, conform Art. 49 din Regulament.

Acest proces verbal făcându-se în Nr. indoit, un exemplar s'au încredințat Împlinitorului Comunei aceștia D. .... iar celălalt s'au luat de sub însemnatul spre a l'inaanta D-lui Prefect, conform Art. ....

Sub-scrirea Agentului.

Sub-scrirea Consiliului Comunal.

Sub-scrirea Împlinitorului local.

Sub-scrirea Proprietarului obiectelor.

Sub-scrirea a doi Martori.

Art. 51 din Regulamentul de urmăriri.

Model No. 6.)

Districtul

Arondismentul

Comuna

Împlinitor

RIDICAREA PÔPRIRII

Sub-insemnatul Împlinitor al Comunei . . . pe de o parte incredințed că D. . . contribuabilul trecut la . . . a refuit astăzi la . . . 186 , aît sumele cuprinse în ordonanța D. Prefect No. . . contribuabilul cât și cheltuciile urmărirei de la data acei ordonanțe pînă astăzi peste tot . . . și pentru care sumă și s'a dat chitanța No. . . În virtutea dar a acestii refuiri, cit și a Art. 51 din Regulament asupra urmărilor, declar că numitul D. Contribuabil, remine astăzi iarăși de săvîrșit proprietar asupra obiectelor oprite prin Jurnalul de la . . . 186 . . . și care obiecte și s'au dat în primire.

Împlinitor.

(Model No. 7)

Districul
Arondismentul
Comuna

Nr. . . de ordină al repertoriului Agentului.

PROCES-VERBAL.

DE

VINDARE

Regulamentul urmării Ar, 53.

Vedând că până astăzi la . . . . . 186. . . . . D. . . . . contribuabil în Comuna. . . . .
din arondismentul. . . . . Districtul. . . . . nu a reuit datorile sale fiscale coprinse în tabela de
mai jos, duple toate mijloacele de urmărire prescrise prin Regulament, și întrebuițate asupra și. . . . .

Având în vedere Art. 52 din Regulamentul de urmărire prin care se
hotărăse vânzarea obiectelor sechestrate pentru neplata de datorii către Stat.
Având în vedere procesul verbal din . . . . . prin care se preve-
de obiectele oprite și hotărâte a se vindice.

Având în vedere în fine autorisația dată de D-nu . . . . . pentru
vânzarea acelor obiecte.

Sub-semnatul Agent, am declarat vânzarea acestor obiecte în luna, ziua
ora și anul hotărât, prin licitație cu concurență, care și efectuându-se fa-
ță cu persoanele de mai jos, au dat rezultatul următor.

Din vânzarea dar acestor obiecte completându-se datoria coprinsă în
față și cheltuielile urmării din urmă care sunt de lei . . . . . pen-
tru . . . . . zile, am anunțat publicului că vânzarea este săvârșită, dând
atit Implinitorului sumele ce avea a primi și care fac peste tot lei . . . . .
cit și proprietarului escedentul vânzării.

Pentru totă această operație dar, încheindu-se acestu proces-verbal, în
prezența acelor de față, s'a sub-scris.

- Agentul
- Datorul
- Implinitorul
- Consiliul
- Martori
- Cumpărătorii.

HORDEROŪ DE SUMELE DATORATE.			
No Rolului	Natura contribuției	Timpul pen- tru care se cere.	Suma datorată.
			Lei. Par.
	Personală		
	Poduri și șosele.		
	Patente.		
	Foncieriă.		
	Transmitere.		
	Arenți și chirii.		
	Decizii comun.		
	Amende.		
	Total.		
	Se adaugă cheltuielile urmării din urmă.		

(Model No. 8).

Comisiune
Arondisment

recomandată de D. . . . .
pe D. . . . .
asupra D. . . . .
din . . . . .
Noi . . . . .
Data astăzi la . . . . .
(Scălitura).

Art. 39 din Regulamentul de urmărire.
asupra . . . . .
însărcinează prin această
cu drepturile de a
Prescripția de Art. 18 din legea urmărilor
cel ce nu a achitat datoritiile sale
pe epoca . . . . .
186 . . . . .
Contra-Semnata

(Model No. 9).

Districtul
Căstierul

Art. 40 din Regulamentul de urmărire.

BORDEROU de dille făcute în urmărirea după prescripțiile legii
Art. 18, și suma banilor cvenniți a se respunde la cei cu drept pen-
tru timpul de la . . . . . până la . . . . . din anul 186 . . . . .

No. Cont.	Numele și pronunțarea agentilor ce au exercitat urmăritura.	No ordonanțelor care s-a făcut urmărirea și data ei.	GRADELE DE URMĂRIRE.			Căte zile a făcut pentru de care ordonanță.	Costul acelor zile.		Total.	So scade cheltuielile formulate lor imprimate.		Remăno a lua agentu ca salariu.	Observații.
			Ordonanța în data gradul 1-a.	Poprire gradul 2-lea.	Vindare gradul 3-lea.		Lej.	Par.		Lej.	Par.		

Acest borderou este bun de plată pentru suma de lei.....

Căstier General.

N.B. La acest borderou vor fi alăturato și originalulo ordonanțe de urmărire.

Districul
Arondismentul
Comuna
No. . . . . de ordină al reper-
torului Agentului.

PROCES-VERBAL

DE

INSOLVABILITATE

Art. 59 din Regulament.

luna . . . . . ziua . . . . .

Sub-semnatul Agent de urmărire în arondismentul . . . . .
Districtul . . . . . viind în Comuna . . . . . și luind în vedere
că asupra contribuabilului . . . . . s'a urmat urmărirea de
gradul I și II pentru plata datoriei coprinsă în prezentul bor-
derou conform Art. . . . . din legea urmărilor.

Luind în vedere că în poziția în care se află astăzi numi-
tul contribuabil este peste puțină de ași plăti datoria, fiind în
cea mai absolută neavere, și neavind alte obiecte de cât ace-
lea ce sunt escluse de măsura poprirei prin Art. 8 al legel
urmărilor; avind în fine în vedere propunerea făcută de D. . . . .
implinitor al acestei comune de a constata insolvabilitatea
acestui contribuabil, declar prin acesta că contribuabilul . . . . .
trecut la No. . al rolului este insolubil și de astăzi înainte
rămâne apărat atât de datoria sa prezentă, cât și de orice dare
cătore Statu său comună până ce va veni în stare de a putea
rspunde ca și cel-l'alți indiviți.

Acest proces se va inainta de implinitor D-lul Casier Par-
ticular comunicându-se copie și D. Sub-Prefect.

Agent
Veșut și aprobat de Consiliul Comunal:

Astăzi la anul . . . . .

BORDEROU DE SUMELE DATORATE,				
No. Rolului.	Natura contribuției.	Timpul pen- tru care cere plata.	Suma datorată.	
			Lei.	Par.
	Contribuț. personală. — poduri și șoseci. — patente. — funcțieră — transmițere. Arenți și închirieri. Zecutiele comunale. Amendo			
	Total			
	Se adaogă cheltueile u- mărilor.			

(Model No. 12.)

Districul

Arondismentul

Comuna

Luna.....186...

Art. 59 § 3 din Regulament..

Stat detaliat de procesele verbale de insolabilitate încheiate în urma
rea Art 30 și 31 din lege și 59 din Regulament asupra urmărilor în cur-
sul trimestrului.....186.....

No. proceselor verbale.	Data lor.		Numele Contribuabililor.	No. Rolu- lunardes- te trecut.	Din ce derivă datoria.	pe ce timp	Suma datoriei.		Acont plă- titu.		Suma pen- tru care es- te insolva- bilu.		Observații.
	Luna.	ziă.					Lei.	Par.	Lei.	Par.	Lei.	Par.	
					Totalu....								
					Se adaugă cheltuecele ur- mării								

DISPOZIȚIA ADMINISTRATIVĂ RELATIVĂ LA ESPORTUL SĂRII.¹⁾

Art. 1. Dispozițiunea luată de fostul Consiliu de peste Milcov, de a se preleva pe % de oca sare de esportu, o tacsă de unspre-dece lei și par. două-deci, rămâne desființată.

Art. 2. Esportul sării este opritu particularilor, neputându-se face de câtu nunaî de către Guvernă, în conformitate cu Art. 6 din reglementulă întocmitu pentru administrarea Salinei de peste Milcovu.

REGLEMENT

pentru serviciul inspecției de finance.²⁾

CAPITOLUL I.

Art. 1. Inspectorii formesu un corp, avînd misia de a verifica comptabilitatea tutulor Agențiilor dependinți de Ministeriul financelor, fie însărcinați sau nu, cu mănuire de bani publici. (Bani publici sunt, ori ce fonduri, fie ale Statului sau ale Comunelor, fie ale ori căruia stabiliment public).

Art. 2. Inspectorii semnalésă faptele, cer rectificarea neregularităților ce ar resulta din neaplicarea legilor sau a reglementelor în vîgore. — În tôte cele-lalte casuri se vor refera, prin Inspectoratele general, la Ministru, fără a putea da ordine sau instrucții directe sau indirecte.

Art. 3. Inspectorii de finance au drept la sosirea lor la vr'un aginte fiscal spre verificare, a se opune la plecarea lui avînd acesta chiar congediu în regulă, pină la săvîrșirea verificării.

Personalul.

Personalul inspecției se compune de:

1. Inspector general.

2. Inspectori clasa I.

6. Idem II.

1. Secretar al Inspectorului general.

CAPITOLUL II.

Condiții pentru admiterea între inspectori.

Art. 4. Nimeni nu va fi admis între Inspectori, pină nu va tre-

1) Sancționată prin decretul cu No. 148, din anul 1862.

2) Sancționatū prin decretulū Nr. 395 din anul 1862.

ce un examen de capacitate, conform Ordonanței Domnesci din Septembrie 1861, înaintea unei Comisiuni Ad-hoc, dupe un program ce se va așeza în fie care an.

Art. 5. Ori ce aspirant la postul de Inspector, trebuie să fie în vîrstă de 25 ani.

Art. 6. Aspiranții cari vor fi admiși dupe examen vor debuta în clasa II, și dupe merite și vechime se vor înainta la clasa I, și la inspector general.

CAPITOLUL III.

Despre ierarșie și atribuțiuni.

Inspectorul general.

Art. 7. Inspectorul general se numesce de Domnitor, dupe prezentarea Ministrului, dintre Inspectorii de clasa I sau dintre șefii de serviciu din Ministeriul Finanțelor.

Inspectorul general are reședința sa obișnuită în Bucuresci.

Art. 8. Inspectorul general represintă pe Ministru în afară, și dirige singur tot serviciul Inspecțiunii. Elu primește de la Ministru ordinile sale, pe care le pune în aplicațiune prin concursul Inspectorilor.

Art. 9. Inspectorul general pôte fi chemat a participa la comisiunile însărcinate de a redigea sau reintocmi proiectele de legi și reglemente financiare.

Administrațiunea Centrală comunică Inspectorului general, spre a le transmite la colaborarii sêi, tôte preschimbările sau noui dispozițiuni luate de Ministeriul în privința diferitelor servicii.

Art. 10. Supune Ministrului rezultatul verificărilor cu observările sale.

Art. 11. Propune tôte ameliorațiile necesarii a se 'ntroduce în serviciul finanțelor.

Art. 12. Inspectorul general este dator a face inspecțiunii generale, a cărora epocă se va determina de Ministru, pentru a se încredința despre regularitatea serviciilor, și despre esactitatea verificărilor făcute de colaborarii sêi.

Art. 13. În urma acestor inspecțiunii generale, Inspectorul general presintă Ministrului un raport, care să îmbrăcișeze starea serviciilor în general.

Art. 14. Inspectorul general este dator asemenea sub respunderea sa, a comunica special Ministrului ori-ce neregularități ar dovedi în lucrările agenților fiscali, și în verificările făcute de colaborarii sêi, și a astepta deslegarea Ministeriului.

Art. 15. O dată ce epoca și preumblările regulate și speciale ale Inspectorilor se vor determina de către Ministru, Inspectorul general este singur în drept a desemna pe aceia din colaborarii

sîi, ce vor trebui a face aceste verificări, și a prescri direcția ce va trebui să ia fie-care dintr'înșii.

Cu toate acestea un Inspector nu pôte fi trimis de două ori pe rînd în aceeași direcțiune, nici a se lăsa mai mult de patru luni în aceeași circumscripție.

Art. 16. La cas cînd Inspectorul general va dovedi că vreunul din agenții sîi a abusat de încrederea guvernului, el va refera îndată Ministrului.

CAPITOLUL IV.

Inspectorii.

Art. 17. Inspectorii admiși conform art. 4 de mai sus, se numesc prin Ordonanță Domnăscă dupe presentația Ministrului.

Afară de preumblările regulate, reședința lor obicinuită este în Bucuresci și sunt la dispoziția Ministrului, regulându-se cu toate acestea preumblările lor conform art. 12 și 15.

Art. 18. Ei sunt sub-ordinile imediate ale Inspectorului general, care le prescrie locurile unde trebuie să fie plasați, și corespund numai cu el.

Art. 19. Îndată ce Inspectorul general le va comunica ordinul de pornire, îl vor îndeplini fără cea mai mică întîrziere, și cu cel d'înteu curier vor raporta despre ajungerea lor la locul destinat.

Art. 20. Sub nici un cuvînt nu vor putea să se absentese din județele prescrise de către Inspectorul general, afară numai dacă vor obține un concediu.

Art. 21. La fie-care 15 zile vor transmite Inspectorului general situațiunea verificării lor pentru toate serviciile financiare, însemnînd în raport data începerii verificării și timpul ce a pus în această lucrare, care împreună cu situațiunea găsită și verificarea făcută se vor înainta Ministerului.

Art. 22. Este cu totul oprit Inspectorilor de a primi ospitalitate la agenții ce trebuie să verifice, sau vr'un serviciu de la ei, care ar putea compromite independința pozițiunii lor.

Art. 23. Inspectorul dovedit că a comis vr'un abus sau a trecut cu vederea malversațiile despre care a avut sciință, va fi de îndată revocat de Ministru, dat în judecată și șters pentru tot d'auna din cadrul Inspectorii.

CAPITOLUL V.

Despre modul de verificare.

Dispozițiunii generale.

Art. 24. Inspectorul trebuie să ia precauțiunile necesarii pentru ca epocile cînd trebuie să esere verificațiunile să fie cu totul necunoscute de către Agenții tesaurului.

Art. 25. Spre a fi recunoscuți de către agenții tesaurului, In-

pectorii voru purta tot d'auna cu dinșii comisiunea dată de Ministeriū în fie-care an.

Art. 26. Îndată ce aū sosit la un biuroū Inspectorul procedă imediat la socotēla valoarelor esistente în casă, atât în numerariū cât și în efecte de portofoliū. Îndată vizitează registrele de casă și comptabilitate, înscriind tōte lucrările ce va face și rezultatele într'un borderoū imprimat ce li se vor da pentru acest sfirșit.

Art. 27. Inspectorele dupe acēstă ăntēiū operațiune, constată operația comptabilului după scripturi, luând pentru punct de purcedere situația care esista la ziua din urmă a verificării, sau în cas de a nu fi esistând o asemenea verificare, de la situația alēsă de Prefect la 31 Decembre, conform art. din regulamentul de casă, și fiind sēmă despre operațiunile efectuate de atunci.

Art. 28. Controlēsă tōte registrele prin mijlocul pieselor justificative.

Art. 29. Resultatul verificării se va constata prin un proces-verbal, care se va subscrie de către Inspectorul și de comptabilul verificat.

Art. 30. Orī-care ar fi situația comptabilului și chiar de ar presinta un deficit, Inspectorul nu mai pōte reveni asupra faptelor și îndată transmite procesul-verbal Inspectorului general.

Art. 31. La cas când condicele sau cele-l-alte elemente de comptabilitate nu vor fi îndeplinite potrivit regulelor aședate, Inspectorul dupe săvirșirea lucrărilor prescrise prin art. precedente, va îndatora pe agintele ce a verificat, ca fără intrerupere, și fără a ridica ședința și sub ochii sēi, să completeze tōte lucrările ce lipsesc.

Art. 32. În tot timpul șederei sale într'un biuroū, Inspectorul trebuie să s'asigure despre moralitatea amploiaților, că sosese orele fiesate la cancelarie, că serviciul se face cu tōtă acceleritatea, că contribuabiliū nu sufer întârziere la plata contribuțiunei, și creditorii Statului sunt plătiți fără întârziere.

CAPITOLUL VI.

Registrele Inspectorilor.

Art. 33. Registrele ținute de către Inspectori, sunt:

1.) Un registru în care se 'nregistrează pe fie-care și afacerile priimate de la Inspectorul general.

Acel registru va coprinde numărul înregistrării, data când a priimit însărcinarea, lucrarea ce s'a făcut și data când a transmis rezultatul.

2.) Un registru de corespondință, care va coprinde analysul somariū al raporturilor sale.

Art. 34. Circularele și instrucțiunile administrațiunii Centrale, se vor păstra la un dosier separat, precum și tōtă corespondința cu Inspectorul general, asemine va priimi și va păstra Monitorul oficial.

CAPITOLU VII.

Art. 35. Inspectorul general va comunica succesiv Inspectorilor, instrucțiunile ce ar socoti necesariu, și acelea care nu s'au putut detalia în acest regulament, precum și toate modelurile imprimate care-l concernă.

LEGE

pentru unificarea contribuției de poduri și șosele.¹⁾

Art. 1. Contribuțiunea de poduri și șosele existentă în partea de dincoaci de Milcov în cifra de lei 12 dupe legea de la 2 septemb. anul 1860, se va aplica întocmai și în partea de dincolo de Milcov, cu începere de la 1-iu aprilie, anul curent, dupe aceleași reguli de percepțiune și de comptabilitate ca și dincoaci de Milcov.

Art. 2. Între excepsiunile prevădute în legea sus-menționată vor face parte și obștea satelor granicere, precum și cantonieri șoselelor; cei d'antéu, conform legi ce a creat acest corp de ómeni, și cei de al douilea, pentru că angajarea lor în serviciul de cantonieri de dincolo de Milcov este cu prerogativa de a rămânea apărași de acéstă contribuțiune.

Art. 3. Legea admisă dincolo de Milcov pentru menționata contribuțiune, care acolo se prevaléază în cifra de lei 14 este și rămâne desființată de la arătata di.

LEGE.

pentru unificarea contribuției fónchiere dela proprietățile de mână-mórtă.²⁾

Art. 1. Tóte proprietățile nemișcătóre din partea de dincolo de Milcov, supuse la contribuțiunea fonciară, ale tuturilor aședemintelor publice, precum este: Metropolia, Episcopiile, Monastirile închinat și neînchinat cu metósele lor, Chinoviile, Monastirile și bisericile de sub diferite tutele, și dupe diferite dispozițiuni testamentale, Municipalitățile, comunele, spitalele, scóele, seminarele și ori-ce alt aședemént de bine facere, suntu supuse tot de o dată pe séma fiscului, și la o a doua imoșițiune denumită tacsă de transmitere a proprietăților lor.

---

1) Sancțiónată prin decretulú cu Nr. 266, din anulú 1862.

2) Sancțiónată prin decretulú cu Nr. 267, din anulú 1862.

Art. 2. Acésta tacsă rămâne statornicită în cifra de lei de ce la sută pe an, asupra venitului curat (net), așa precum este ficsată și în partea de dincóci de Milcov. Ea (tacsă) se va răspunde cu începere de la 1-u aprilie viitor anul corent, de acele aședeminte, de o dată cu impoșiunea fonciară dupe aceleași regule de percepțiune și de comptabilitate.

Art. 3. Escepțiunile stipulate prin legea impositului foncieru adoptată în partea de dincóci de Milcov, vor fi aplicabile întocmal și în partea de dincolo de Milcov.

LEGE.

pentru unificarea contribuției fonciere dela proprietățile imobile de ver ce natură. ¹⁾

Art. 1. Contribuțiunea fonciară de la proprietățile imobile de ver-ce natură se statornicesce la un imposit egal în ambele părți ale Princepatelor-Unite.

Art. 2. Cifra impositului fonciar pentru anul corent, cu începere de la 1-iu aprilie, va fi de patru lei la ‰, asupra venitului anual curat, de la menționatele proprietăți situate în Principatele-Unite.

Art 3. Bazele fundamentale pe care se așesă acésta contribuțiune, va fi legea de la 2 septembre, anul 1860, votată și priimită de corpurile legiuitoře dincóci de Milcov, ale cării dispoșiuni nu au luat pină acum vre o modifiçațiune.

Art. 4. La proprietățile din orașul Iași, contribuțiunea de 4 la ‰ se va calcula pe jumătatea venitului anual curat.

Art. 5. Legea pentru impositul fonciar adrnisă și promulgată dincolo de Milcov la 16 februarie anul 1859, este și reméne desființată.

LEGE

pentru unificarea tacei de trãsmitere asupra proprietăților deșor-ce natură ale aședămintelor publice²⁾.

Art 1. Se autorisă Guvernul a stränge veniturile și a face chieltuielele publice de la 1-iu Apriliu 1862 și până la finele aces-

---

1) Sancționată prin decretul cu No. 268, din anul 1862.

2) Sancționată prin decretul cu No. 249, din anul 1862.

tui an dupe statu quo și dupe legile speciale ce s'au aședatū și se vor aședa în cursul acei sesiuni.

Art. 2. Percepțiunea tacei de transmitere de 10% din venitul brut al Monastirilor și aședămintelor publice, aședate în Țăra Romănescă prin legea din 1-iū Septembrie 1860, se va face potrivit dispozițiunilor acestei legi, și în partea de dincolo de Milcoz de la 1-iū aprilii 1862.

Articol adițional. Condițiunea de 10,0^o prevădută la art. 2, fiind destinată a suplini taca de transmitere pentru proprietăți de mână mōrtă, adică că ea privesce fondul, iar nu venitul, și prin urmare, nu este de natura contribuțiunilor pentru cari sunt angajați prin contracte arendași a plăti pentru proprietate.

LEGE

asupra patentelor. 1)

Art. 1. Tot individul Român sau streinū, care exercită în Principatele-Unite un comerț, industrie, sau o profesie din acelea care nu vor fi coprinse în esceptiile hotărîte prin prezenta lege, este supusū la contribuția patentelor.

Art. 2. Contribuțiunea patentelor este un drept ficșu anual, regulat dupe tabelile litera A. B. C. ancesate la prezenta lege.

Acastă contribuție se aședă:

I. Dupe populație și dupe o tarifă generală pentru industriile și profesiunile enumerate în tabloul A.

II. Dupe populație și dupe o tarifă escepțională, pentru industriile și profesiunile arătate în tabloul B.

III. Dupe mijlōcele de producere pentru acele industrii, și profesii, care se coprindū în tabloul C.

Art. 3. Comerțurile, industriile și profesiunile, care nu sunt denumite în menționatele tabele, vor fi supuse la patentă, dupe analogia operațiilor sau a obiectelor de comerț, și dupe o hotărîre specială a Ministeriului de Finance, prin concursul Comisiunei prevădută la Art. 13 de mai jos.

În fie-care cinci ani tablourile adiționale de profesiuni vor fi sancționate de Adunarea Legislativă.

Art. 4. Pentru profesiunile al căror drept variează dupe populațiunea locului, unde ele se exercită, tarifele vor fi aplicate dupe populațiunea, care va fi fost determinată prin cel din urmă recensement.

Cu tōte acestea, când la un nou recensement se va trece o comună într-o altă categorie superioară aceia în care făcea parte mai

1) Sancționată prin decretulū No. 100 din anul 1863.

'nainte, adăogirea dreptului patentei nu va fi aplicată de cât cu o jumătate în cel dintăiū trei ani.

Art. 5. Patentabilul care va esercita mai multe comerciuri, industrii sau profesiuni, va fi supusū la dreptul patentelor în modul următor:

Dacă esercită mai multe comerciuri, industrii e.t.c. În același localū, va fi supusū numai la o singură tacsă, cea mai redicată din comerciul său industria sa. Dacă esercită comerciurile său industriile e.t.c. într'una și aceeași Comună, dar în diferite prăvălii, va plăti dreptul de patentă întregū pentru comerciurile său industria sa cea mai redicată, și osebit jumătate pentru fie-care prăvălie, dupe categoria celui comerciū său industrie.

Dacă comerciurile său industriile sunt esersate în diferite Comune sau orașe, vor fi supuse la atitea drepturi principale câte stabilimente separate arc.

Art. 6 În orașele său Comunele, unde populațiunea este mai puținū de 3,000 suflete, patentabilii de clasa 7 și 8 nu vor fi supuși la acel drept al patentei, cum se vede în tarifa generală pentru profesiunile supuse la impositul patentelor dupe populație.

Art. 7. Nu vor fi supuși la patentă:

I. Pictorii, sculptorii, săpătorii, (gravori) desemnatorii și musicii, considerați ca artiști.

II. Profesorii de bele litere, sciinți și arte, șefii de institute particulari, editorii de foi periodice și artiști dramatici.

III. Proprietarii cultivatorii de pământ numai pentru vîndarea și manipulația recoltelor și ródelor produse din proprietățile lor și pentru vitele ce crescū, întreținū și ingrașă.

IV. Comiții (însărcinați cu căutarea trebilor unei prăvălii, unū comptuar), și tóte persoanele lucrind cu simbric sau cu dioa în casele. atelierurile său magazinele persónelor de profesiunea lor, precum și lucrătorii ce lucrésă în casele lor sau la particulari fără ucenicii și fără prăvălie.

Nu sunt considerați ca calfe sau ucenici, femeea ce lucrésă cu bărbatul ei, copii neînsurați ce concură la lucrul părinților lor, și simplu salahor cu miinele, al cărui concurs este îndispensabil în ecersitiul unei profesiuni.

V. Persónele care fac comerciul umblind cu coșuri (panere) sau tave pe uliți, prin pasagiuri, prin piețe, prin sate, prin bălciuri (iarmaróce). Asemenea și obiectele de consumații sau međelicuri și alte, fără prăvălie sau maghernițe (baracă) statornice.

Cărpacii, umblătorii, sacagii și spoitorii său reparatorii de obiecte de bucătărie.

VI Móșile, care nu întreținū case de nascere.

Art. 8. Toți ambulanti, accia cari vîndū umblind obiecte ce nu pot fi considerate ca articole de prima necesitate: (de nutriment) precum sunt cei ce pórta mărfurile lor pe spate (Colporteurs) tolbași de stofe, de pînă, de sticlărie, de dantele și alții, sunt su-

puși a plăti jumătate din dreptul fixat al patentei pentru comercianți cari vind asemenea obiecte în prăvălii.

Art. 9. Persónele ce vinú provisoriiu din streinătate cu diferite manufacturi și alte obiecte, și care le vind saú cu bucata pe la particulari saú în total la comercianți, se vor considera ca ambulanti și vor fi supuși a plăti jumătate dreptul patentei pe un anú înainte, după clasa la care sunt aședați neguțatorii cu prăvălii de asemenea articole, și nu vor putea fi îngăduiți nici pe ulițe, nici pe alte locuri a vinde asemenea mărfuri, până ce nu vor justifica plata dreptului patentei cuvenită.

Art 10. Patentele sunt nominale, și nu pot servi de cât acela pe numele cărora sunt date.

Pentru asociațiile în nume colectivú, patenta se impune Șefului ce represintă asociația; ceilalți tovarəsi vor fi supuși la patenta cu tacsă pe jumătatea dreptului fiesú impusú Șefului asociației.

Art. 11. Pe fie-care anú se va proceda la recensiarea patentabililor prin reviduirea listelor precedente de către o comisie compusă în modul următorú:

De un delegatú din partea Fiscului.

De un delegatú din partea Poliției.

De un delegat al comericiului alesú.

Listele vor sta depuse în cursú de doué-deci zile la Biuroul Municipalității, ca în acest termenú părțile interesante să pótă lua cunoscința, și se facă reclamațiunile lor, care vor fi hotărâte conformú dispozițiilor Art. 13 de mai jos.

Art. 12. Patentarii cari vor reclama în contra clasificăției saú a tacséi, nu vor fi priimiți dacă nu vor justifica reclamațiunea prin veré-un actú legal, registre și jurnale pentru operațiunile comericiului lor, ținute în buna regulă, saú ori-ce alte documente vrednice de credință.

Art. 13. Reclamațiunile patentabililor vor fi cercetate de Prefecției și hotărâte de Ministeriul de Finance, prin concursul unei comisii compusă de:

Directorele Ministerului.

Șeful Secțiunei Contribuțiunelor directe.

De doi delegați ai comericiului alesí și

Un membru Municipal.

Art. 14 Contribuția patentelor este plătitore prin a 12 parte și pe lună, cu tóte acestea ambulanti, colportorii, și ori-ce alt patentabilú, a cărúia profesiune nu se exercită într'un locú statornicú, vor fi obligați d'a rěfui tacsă întregă pínă la finele anului, în momentul ce li se va da patenta.

Plata pe mai multe luni înainte, saú și chiar pe un anú întregú, va fi facultativă pentru cei ce vor fi esersend comericiul saú industria lor într'un loc statornicú.

Art. 15. Contribuțiunea patentelor este hotărítă a se plăti pentru un anú întregú de către tóte persónele, care în luna Ianuarie a fie cărúia anú, se vor constata că exercită o profesiune imposable.

bilă, cu toate acestea în casă de închidere a verii-unui stabiliment, prăvălie, magasiu sau atelier, urmată de mărtea comerciantului său de faliment declarat, de schimbarea domiciliului, sau încetarea și restringerea comerțului ori a industriei sale, dreptul patentei, la care este aședat, nu se va plăti de imposabil sau casa lui, de cât pînă în trimestrul inclusiv în care s'a întimplat asemenea casă; scăderea la aceste căduri se va acorda în urmarea reclamațiunei părții interesate. Aceia cari vor întreprinde dupe luna lui Ianuarie o profesiune supusă la dreptul patentei, sintă supuși la plată, de la 1-ia di a trimestrului în care a început întreprinderea; asemenea se va face și cu aceia cari întreprind o profesiune de o clasă superioară acelia ce vor fi esersat mai înainte și vice-versa.

Art. 16. Patentabilul ce va voi a se strămuta din orașul său Comuna rurală în care este înscrisă, va fi dator a se conforma dispozițiilor Art. 11 din legea de urmărire, a încunoscianța, adică, Controlorului său Sub-Prefectului, ori Comisarului Financial respectiv cu o lună înainte, locul unde voesce a se strămuta, și a achita mai înteiū sumele ce ar datora din tacsă patentei pînă la finele anului

Art. 17. Patentele sunt valabile pentru un anū numai, ele trebue a fi renoite și espediate în cea înteiū lună în care se publică tarifa patentelor.

Art. 18. Patentabilul este dator a înfățișa patentă sa ori de câte ori va fi cerută de agenții autorităților administrative și judecătorești

I. Nimenea nu va putea formula vre o cerere, nici a face veri un act judecătoresc relativū la comerțul, industria sau profesiunea sa, pînă ce mai înteiū nu va înfățișa patentă la care este imosat.

II. Impiegații ce ar contraveni la această dispozițiune, vor fi supuși unei amendē de la 100 pînă la 500 lei.

III. Urmărirea acestor amendē se va face de către Procorori înaintea Tribunalului competent.

IV. Acelă care va esersa comerțul său industria, fără să plătescă dreptul patentei, precum și acela care se va servi cu patentă altuia, va fi supusū la îndoită tacsă pentru toate lunile care va fi păgubit Fiscul.

Acastă îndoită tacsă nu va putea covirși îndoită tacsă pe un anū

Art. 19. Patentabilul care va pierde patentă sa, va putea reclama alta duplicată prin Prefectura locală, cu obligațiune d'a fi supus la amenda prevădută la § 2 Art. 18 în cas d'a se dovedi că a făcut cu cea d'nteiū patentă veri o întrebunțare păgubitoare Fiscului.

Art. 20. Contribuțiunea patentelor va fi aședată conformū cu dispozițiunile presentei legi, cu începere de la 1-iū Aprilie 1863.

Art. 21. Dispozițiile contrarii presentului proiect de lege vor fi și vor reminea desființate, cu începere de la aceeași epocă.

Tarifa generală a profesiunelor impusă dupe populațiune.

Dreptul Patentelor.

Clasele.	De la 20 mii su-	De la 20 mii su-	De la 5,000 pînă	De la 3,000 sufe-
	flete în sus.	flete pînă la 5000.	la 3,000.	te în jos.
	Lei.	Lei.	Lei.	Lei.
1	600	400	250	150
2	300	200	130	80
3	140	100	75	35
4	95	75	50	25
5	65	50	35	12
6	50	40	25	6
7	25	20	12	—
8	15	10	6	—

Tarifa generală pentru comercurile și industriile impuse la taxa patentelor dupe populație.

DREPT FICS AL PATENTELOR.

Clasele.	De la 20,000 su-	De la 20,000 sufe-	De la 5,000 sufe-	De la 3,000 su-
	flete în sus.	te pînă la 5,000.	te pînă la 3,000.	flete în jos.
	Lei.	Lei.	Lei.	Lei.
1	600	400	250	150
2	300	200	130	80
3	140	100	75	35
4	95	75	50	25
5	65	50	35	12
6	50	40	25	6
7	25	20	12	—
8	15	10	6	—

TABLOUL A.

Numirea Profesiunelor.

CLASA I.

Articole de lucs. — Aduse din streinătate de mai multe și diferite specii: (Basar, cum este magazinul lui Grand, Hoetsch peptenaru.)

- Băcan. — Neguțator care aduce articole de băcănie cu ridicata în cătimii mari și vinde asemenea.
- Bijutier. — (Giuvaergiu) Neguțator care aduce bijuterii gata de marî valori și le vinde fasonând și obiecte dupe comandă.
- Bogasier. — Neguțator importînd cu ridicata și desfăcîndule obicinuit cu ridicata.
- Bumbacarü. — Neguțator care aduce din streinătate cu ridicata și desface asemenea.
- Circiumar. — Neguțator cu ridicata și amenuntul.
- Cereale. — Neguțator esportînd sau vîndînd în țeră cu toptan cătimii mari.
- Comisioner. — Care face întinse operațiuni cu streinătatea și în țeră cu mărfuri cereale etc.
- Gasü. — Niguțator cu ridicata.
- Giuvaergiu. — Cel ce aduce scule din streinătate de prețu mare (vedî bijutier.)
- Grâne. — (Vedî cereale.)
- Poștîi. — Întreprîndător de drumuri mari.
- Lipscanî. — (Vedî stofe.)
- Stofe. — De mătase, de bumbacü, de ață și de ori ce alte asemenea articole se vînd cu ridicata (toptangiu lipscan.)

CLASA II.

- Bacan. — Neguțator care vinde obicinuit și cu ridicata, și cu amenuntul.
- Bumbacarü. — Idem idem idem.
- Blane. — Idem cu ridicata.
- Cereale. — Neguțator care cumpără și vinde în țeră sau schele cătimii mai micî.
- Cofetar fin. — Aducînd articole de cofetărie din streinătate și lucrînd și însuși.
- Croitor. — Bărbătescü sau femeescü vîndînd și stofe.
- Droguist. — Neguțator cu prăvălie care vinde ape minerale, articole de spițerie, vinuri streine, articole de băcănie, văpsele etc.
- Farfuriî. — Și cristaluri, neguțator vîndînd în cătimii mari și micî.
- Ferü. — Neguțator cu ridicata.
- Gogoși. — De mătase și semință, neguțator.
- Grâne. — (Vedî cereale.)
- Haine. — Din streinătate, neguțator aducînd cătimii mari.
- Licorist. — (Vedî cofetar) ce fabrică și vinde și licor.
- Lipscan. — (Vedî stofe.)
- Lână. — Nelucrată (brută) cu ridicata, negoțator.

- Magație. — În care se vinde materiile cele mai noi, adică cele mai de modă, stofe, haine de dame etc.
- Marchitan. — Neguțator în cătimii mari și mici
- Mobile. — De lăcuș din streinătate, neguțator cu prăvălie.
- Modiste. — Marșande care aducă diferite articole din streinătate și le confecționează însăși.
- Otel. — Mare mobilat pentru pasageri avind și birt.
- Pălării. — Neguțator și fabricant avind și articole de toaletă,
- Porțelanu. — (Vezi iarfurier.)
- Postavuri. — Sau alte stofe, fabricant, o tacsă ficsă.
- Postavuri. — Neguțator cu ridicata și amănunt.
- Postii. — Întreprizător de drumuri mai scurte.
- Pândă. — Neguțatorii cel ce aduce din streinătate și vinde Olandă, Lino, Madepolon, Americă și altele cu toptanu și cu amănuntul.
- Prăjituri. — (Vezi cofetarii.)
- Rachiū. — Sau spirtū, neguțator cu ridicata și amănuntul.
- Săpunuri. — Și luminări de stearin aduse din streinătate, neguțator cu ridicata și amănuntul.
- Spirt. — Sau rachiū cu ridicata și amănuntul neguțator.
- Stofe. — De mătase în mici cătimii și în amănuntul.
- Tapițer. — Neguțator de mobile aduse din streinătate.
- Tutun. — Neguțator cu ridicata
- Unt-de-lemnū. — Vinător cu ridicata.
- Vinuri. — Streine cu ridicata.
- Văpsele. — (Vezi droguist)

CLASA III.

- Ape minerale. — Neguțatoru cu prăvălie.
- Argintar. — Neguțator care aduce din streinătate obiectele de argintū și le desface cu amănuntul.
- Arme. — Neguțator cu prăvălie care aduce arme de lăcuș din streinătate.
- Băcan. — Negețator care vinde numai cu amănuntul.
- Baluri nobile. — Antreprenori.
- Bijutieri. — (Giuvaerģiū cu prăvălie care lucră tot felul de obiecte comandate, și vinde și gata, aducind și din străinătate mici cătimii.
- Birtū. — Sabiliment în locuri principale.
- Bogasier. — Importind în mai mici cătimii și vinđind numai cu amănuntul.
- Blănurī. — Industriași care aducă blane din streinătate și lucră.
- Blane. — Cu ridicata și amănuntul.
- Brașovean. — Importind cu ridicata și vinđind cu ridicata și cu amănuntul.

- Cabinet literar. — Director.
- Cafegiū. — Avind și articole de cofetărie din streinătate.
- Cinepă. — Neguțator cu ridicată.
- Circiumar. — Mai puțin de cît cu ridicata (demi gros) și cu amănuntul.
- Ceaprasar. — Neguțator aducînd articole din streinătate pentru garnitura costumelor de dame și pentru pălării.
- Cereale. — Speculant permanent de mici cătimî prin tirguri și obóre.
- Ceasornicar. — Neguțator și fabricant aducînd marfă din streinătate.
- Cisme. — Saū pantofi, neguțatorū cu prăvălie aducîndū marfă gata din străinătate.
- Coafor. — Care vinde și parfumuri.
- Comisioner. — Cu operații numai în țeră.
- Corăbii. — Constructor.
- Covóre. — Neguțatorū cu ridicata.
- Cherestegiū. — Neguțatorū cu stabiliment.
- Chibritar. — Neguțatorū în cătimî mari
- Echipamente. — Adică trebuinciósele pentru îmbrăcăminte miltarilor, precum epolete și alte obiecte, neguțatorū.
- Făină. — Neguțatorū cu ridicata.
- Farmacopeū. — (Veđi spițerū).
- Fierū. — Neguțatorū cu ridicata și amănuntul.
- Gađū. — Neguțator cu amănuntul.
- Giuvaergiū. — Neguțatoru celū ce aduce scule din străinătate de prețū mare (veđi bijutieru).
- Gogoși. — De mētase cu stabilimentū de creștere de la 50 paturî în susū.
- Grîne. — (Veđi cereale).
- Haine. — Din streinătate aducînd cătimî mici.
- Hirtie. — Cu ridicata și alte obiecte pentru scrisū, pentru Biuroū etc. neguțator.
- Lemne. — Pentru construcție, cherestele.
- Lemne. — Pentru marină și construcții, neguțator.
- Idem. — Dóge, neguțator.
- Librar. — Editor.
- Lipseanū. — (Veđi stofe).
- Lumânări. — De cēră, neguțator și fabricant vîndetor cu amănuntul și ridicata
- Idem. — De seū și săpunū, fabricant cu stabiliment
- Magasie. — În care se vîndē mai multe și diferite obiecte precum de mămularie, stofe, articole de băcănție, haine și altele
- Mobile. — De lucsū pămîntene.
- Orologiū. — (Veđi ceasornicarū).

- Otelü. — Mai mic, mobilat pentru pasageri avind și birt.
 Pălării. — Neguțator.
 Panglice. — (Veți ceapărădar).
 Pantofar. — (Veți cisme).
 Parfumuri. — Neguțator cu prăvălia avind și alte articole curente
 Për. — De cal sau de porcü, neguțator cu ridicata.
 Pasmantarie. — (Veți ceaprăsar).
 Pei. — Streine, neguțatoriü.
 Postavuri. — Neguțatorü cu amënunt.
 Plumb. — Cu ridicata și în părți.
 Rom. — Neguțator cu ridicata.
 Samsar. — De cereale.
 Seuri cervișuri. — Neguțator
 Scinduri. — (Veți cherestegiü)
 Spălătorie. — Stabiliment de spălătorie.
 Spițer. — Cu prăvălie aducind articole de lucș și medicamente preparate în streinătate.
 Stofe. — De mătase, de bumbacü, de ață și ori ce alte asemenea articole cu amënuntul.
 Tapițer. — Neguțator de mobile fabricate în țără.
 Tipografie. — Stabiliment cu mașină sau mai multe téscuri.
 Tutun — Neguțator cu ridicata și amënunt precum și alte articole, țigări, tabachieri etc.
 Trăsuri. — Comerciant aducind trăsuri din streinătate.
 Idem. — Fabricant cu prăvălie aducind și din streinătate.
 Unt. — Neguțator cu ridicata.
 Zaraf. — Cu comptuar avind operații numai în țără.
 Zidar. — Intreprinderi de mari ziduri.

CLASA IV.

- Alămar. — Care aduce obiecte de alamă, le vinde și totü odată lucröză comande.
 Argintar. — Neguțator cu prăvălie, care lucröză comande.
 Băi cu abur. — Antreprenor.
 Bărbier. — Micü hirurg vinđind și articole din streinătate.
 Bumbacü. — Neguțator vinđind numai cu amënuntul.
 Brutar — Lucrind trei chile pe ți și în sus.
 Cafegiü. — Cu doă bilarte.
 Căldărar. — Cu prăvălie, neguțator.
 Cantor. — De samsarlic de diferite scrieri.
 Căruțe. — Fabricant de trăsuri de lucș aducind și din streinătate.
 Cavaï. — Neguțator cu prăvălie.
 Cără — De luminări, fabricant.
 Idem. — Neguțator.
 Cisme. — Sau pantofi, industriașü lucrind cu mai multe căli și vinđindü.

- Cofetar. — Vinzind articole de cofetărie lucrate în stabili-
mentul său.
- Croitor. — Bărbătescū sau femeescū cu prăvălie, fără, a-
vîndū și stofe.
- Dulgher. — Antreprenor care ia asuprași tótă dulgheria u-
nei clădiri.
- Fer. — Neguțator cu amănunt.
- Ferărie veche. — Neguțator care vinde fer scos de pe la trăsuri
vechi.
- Florărie. — Grădinar avîndū rasadnițe de flori, pomi rodi-
tori și de legume darzavate.
- Franzele. — Cornuri și alte obiecte de cocă, fabricantū și
neguțator.
- Hamuri — Fabricant cu prăvălie și vînzător, aducîndū a-
semenea obiecte și din streinătate.
- Hirtie de țigară. — Fabricant.
- Încălțăminte. — Neguțator cu prăvălie.
- Lampe. — Fabricant și neguțator aducîndū și articole din
streinătate.
- Lemne. — De focū în magazi, neguțator.
- Librar. — Care vinde cărți sau și diferite obiecte de scris.
- Licorist. — (Vezi cofetar).
- Lithografie. — Stabiliment.
- Lipscan. — (Vezi stofe).
- Lină. — Nelucrată (brută) cu amănunt.
- Marchitan. — Neguțator în cătimii mici.
- Mecanicū. — Maestru mașinist.
- Modiste. — Care lucră comande fără a aduce articole din
streinătate, cumpărându-le din țără.
- Ochelar. — (Vezi optică).
- Optic. — Vînzătorū de ochiane, ochelari, binogle, baro-
metre și instrumente de sciințe.
- Ornamente. — De ipsos, de piatra pentru arhitectură, fabricant
- Oase. — Lucrător (vezi strungar).
- Pantofar. — (Vezi cismar).
- Pîndă — Neguțator cel ce vinde cu ridicata și cu amă-
nuntū pîndături grósă, precum americă, pîndă
de Brașov și alte asemenea articole aducîndu-
le din streinătate.
- Plăcintar. — (Vezi simigiū)
- Prăjituri — (Vezi cofetar).
- Rachiū. — Sau spirtū, neguțator cu amănunt.
- Sabii. — Neguțator de diferite articole ostășesci și ga-
lantarie.
- Săpunuri. — Fabricantū.
- Sidicar. — Cu prăvălie, cusetor de fir pe stofe, catifea etc.
aducînd și obiecte milităresci din streinătate,
cum epolet etc.

- Simigiü. — Fabricantü și vinđător cu prăvălie în ulițile ce-
le mai însemnate ale orașului său piețe pu-
blice.
- Spirit. — Saü rachiü cu amănuntul.
- Spiter. — Cu prăvălie vinđind medicamente preparate aici
în Teară.
- Stofe. — De mătase, de bumbac, de ață și de ori ce al-
te asemenea articole neînsemnate.
- Strungar. — Cu prăvălie vinđind articole lucrute de dinsu
și streine.
- Selar. — Neguțător.
- Timplar. — Antreprenor cel ce ia în totul lucrare de tim-
plărie a unei țidiri.
- Tapeturi. — De hărtie, neguțător avind și alte obiecte.
- Trăsuri. — Fabricant cu prăvălie lucrind porunceli, droșci,
carëte, brișci.
- Vinuri indigene. — Care cumpără mai multe buți și le speculésă,
vinđind cu butea saü mai multe.
- Văpsitor. — (Veđi zugraf).
- Zugraf. — De salóne, camere și imitație de lemn.

CLASA V.

- Abagiü. — Care aduce abale din streinătate și lucrésă în
prăvălie.
- Alamar. — Care lucrésă numai în prăvălie porunceli.
- Arme. — Fabricant cu prăvălie.
- Băcan. — Neguțatorü care cumpără de la toptangii și vin-
de cu amănuntu.
- Băi. — Băi de apă rece, antreprenor.
- Baluri. — Ordinare, antreprenor.
- Bandagist. — (Veđi mănușar).
- Bărbier. — Lucrind numai cu calfe.
- Basmangü. — (Veđi boeangü)
- Bere. — Neguțător cu prăvălie.
- Bice, biciuște. — Fabricant și vinđător (veđi hamuri lucrute în
Teară).
- Biliard. — Antreprenorul care le închiriađă saü le vinde
- Birjar. — Droșcar cu o trăsură.
- Birt. — Stabiliment ordinar.
- Bogasier. — Cumpărindü în cătimî mari și vinđindü cu a-
mănuntü.
- Boiangerie. — Cu teascü de călcat care văpsește stofe și al-
te obiecte.
- Bumbac. — Neguțatorü care cumpără de la toptangii cătimî
mari și vinde cu amănunt.
- Blănar. — Industriaș care cumpără blane de la toptangii
și lucrésă.

- Blane. — În amărunt adică cu bucata.
- Bragă. — Fabricant cu prăvălie dacă lucră să și obiecte osebite precum halva în cutii etc.
- Brașoven. — Vinzind numai cu amănunt.
- Brutar. — Lucrind de la trei chile în jos.
- Botanic. — Grădinar sau neguțator cu prăvălie, vinzind pomișori, semințe, cepe de flori (vezi florar.)
- Cafegiū. — Cu un bilart.
- Cadre. — Neguțator (vezi galantier).
- Căldărar. — Lucrind numai în prăvălie.
- Cinepă. — Neguțator în parte.
- Cantaragiū. — Fabricant și neguțator.
- Circiumar. — În amănunt cumpărind cu butea în cătimii medicale.
- Cărușă. — Fabricant simplu de diferite trăsuri.
- Casa mobilată. — Antreprenor.
- Cavaf. — Neguțator în cătimii mici.
- Ceaprasar. — Cu prăvălie lucrind cu mai multe călfi articole de mătase, de lină și bumbac.
- Ceasornicar. — Fabricant și neguțator.
- Ciocolată. — Fabricant și neguțator.
- Ciorapi. — Fabricant
- Coafor. — Simplu.
- Cojocar subțire. — Maestru cu prăvălie.
- Colivii și curse. — Neguțator cu prăvălie.
- Idem. — Fabricant.
- Covaciū. — Maestru cu prăvălie.
- Cuții. — Lucrător și legător cu prăvălie.
- Clopote. — Turnătorii.
- Dagherotip. — Cu stabiliment.
- Dogar. — Fabricant și neguțator, făcind și dăcători mari pentru spirt, tocitori pentru poverne.
- Dulgher. — Lucrătorii care ia asuprași o parte de dulgherie a unei clădiri.
- Farfurii. — Neguțatorii cu amănunt.
- Felinare. — Fabricant.
- Ferărie. — Maestru cu prăvălie, care lucră și vinde diferite obiecte de ferărie, precum brôște de uși, lacăte, ferăstrae, topore, etc.
- Fotografiă. — Stabiliment
- Florărie. — Grădinar numai de flori și pome.
- Fructe. — Neguțator cu prăvălie cel ce vinde tot felii de pome, cum mere, pere și alte asemenea.
- Galantier. — Neguțatorii care vinde obiecte de galantarie, cadre, pervase pentru tablouri, oglinzi și alte mărunțișuri.
- Gogoși. — De mătase cu stabiliment de la 50 paturi în jos, esceptinduse țerani.

- Grădinar. — (Veđi florar).
- Haine. — Indigene, neguțător.
- Hamuri. — Fabricant cu prăvălie fără a aduce din stră-
inătate.
- Ibrișim. — Neguțător.
- Jucărier. — De copil, neguțător cu prăvălie în mari cătimî.
- Lăcătușu. — (Veđi ferar).
- Lămuritor. — De aur și de argint, maestru.
- Lemnar. — Pentru trăsuri de lucș.
- Lengerie. — (Veđi rufe) neguțător.
- Lumănarî. — De stearină și săpun, neguțător vîndînd numai.
- Măcelar. — Tăind de la 5 vite mari în sus
- Mănușar. — Cu prăvălie, acela care face mănuși, cordone
de pele și alte bandage (legături).
- Mașini. — Fabricant.
- Mătase. — Fabrică, care lucrésă gogoșile de matase, sē
tacsésă la a 5. clasă, mai mult cu lei 2 de
fie care casan.
- Măturatul. — Ulețelor (veđi udatul ulițelor)
- Mori. — De măcinat, Fabricant.
- Oale. — Neguțător cu prăvălie, acela care vinde ôle.
străchinî și alte asemenea obiecte în piețe pu-
bliche.
- Orologiü. — (Veđi ceasornicar).
- Otel. — Fără birt.
- Pae văpsite. — Neguțător.
- Panglice. — (Veđi ceaprăsar).
- Păr. — De cal, de pore, neguțător în părți.
- Pasmanterie. — (Veđi ceaprăsar).
- Pepeniară. — (Veđi florărie).
- Oțet. — Fabricant.
- Pește. — Prósăt și sărat, neguțător cu prăvălie în mă-
runt.
- Pei. — Din țără, neguțător.
- Idem. — Lucrător (veđi tabacü)
- Póme. — Și flori streine, neguțător.
- Pompe. — Funebre (antreprenor).
- Portretar. — Fotografic sau degherotip.
- Porțelan. — (Veđi farfurier).
- Păuđă. — Neguțător de pinđeturi în mici cătimî, cumpē-
rînd și vîndînd.
- Praf de arme. — Neguțător.
- Precupeț. — Cu prăvălie în piețe publice, vîndînd tot felu
de legumi uscate, cum fasole, mađare, po-
rumb, malaiü și alte asemenea.
- Răsucitor. — De matase cu fabrică și ibrișingiu.
- Rufe. — Neguțător cel ce vinde cămăși, ismene, ciorapi
și alte asemenea obiecte de rufărie.

- Samsar. — Între neguțător și bancher.
 Idem. — Între particular și comerciant.
 Săpunuri. — Și lumânări de sevă, neguțător cu amănunt.
 Sedecar. — Lucrind în prăvălie, fără a duce articole din streinătate.
 Smălțuitor. — Maestru.
 Șelar. — Maestru și vîndător.
 Suncar. — Cel ce se neguțătoresce cu șuncă, cirnați și alte asemenea mezelicuri.
 Tabac. — Cel ce lucrădă piei cu călfi
 Tâmplar. — Industriaș cu prăvălie lucrind comande de tâmplarie și mobile avind și călfi.
 Tipografie. — Numai cu un tescău.
 Torcător. — De lină saă bumbacă cu fabrică.
 Tulumbagiă. — Fabricant de tulumbe și stropitori.
 Tutun. — Care vinde cu bocceaoa și tăiat.
 Transporturi. — Antreprenor în cătimă mari cu mai multe trăsuri.
 Udatul ulițelor. — Antreprenor însărcinat cu udatul ulițelor mai multe.
 Văpsitor. — (Veđi zugrav).
 Vase de bucătărie — (Veđi oale).
 Zidiri — Antreprenor de mică zidiri.
 Zugravă. — Maestru de biserică, icone și stufe.

CLASA VI.

- Apagiă. — Cu prăvălie, care lucrădă numai.
 Alămar. — Reparatăor cu prăvălie.
 Argintar. — Neguțător cu prăvălie, reparator de obiecte de tot felu.
 Arme. — Reparatăor cu prăvălie.
 Barbier. — Cu o calfă saă singur.
 Baștone. — Fabricant și neguțător.
 Bijutier. — (Giuvaergiu) cu prăvălie, care lucrădă mică obiecte comandate și reperedă.
 Bileart. — Fabricant.
 Birjar. — Căruțașă cu o trăsura.
 Bogasier. — Cumpărind de la cel de mai sus, în mică cătimă, și vîndind cu amănunt.
 Buiangeră. — Care văpsește lucruri ordinare.
 Bumbacă. — Neguțător în cătimă mai mică.
 Bragă. — Fabricant de bragă și alvițe în cătimă mai mari.
 Căciule. — De blană, fabricant și neguțător.
 Cafegiu. — Simplu fără bilert.
 Cănepă. — Maestru reparator.
 Cărămidă. — Neguțător cel ce vinde cărămidă depusă (veđi văraru).

- Circiumar. — Neguțator cu amănuntul în cătimii mici.
 Căruțașu. — Reparatore de trăsuri.
 Ceaprasar. — Cu prăvălie, lucrind cu o calfă saū singur.
 Ceară. — De pecetluit, fabricant și neguțator.
 Cerneală. — Idem Idem.
 Ceasornicar. — Reparatore.
 Cisme. — Saū pantofi, lucrind numai comande fără calfe.
 Cofetar. — Lucrind articole de cofetărie în mică catimă.
 Cojocar gros. — Maestru cu prăvălie.
 Coșuri. — De măturat și sobe, antreprenor.
 Idem. — De răchită de coji de copaci (veđi panere).
 Cuțitar. — Neguțator și fabricant.
 Chirigiū. — Care transportă cu caru saū mărfuri și alte obiecte, profesie specială.
 Croitor. — Cu prăvălie care taie și cose mică comande.
 Dărăcitor. — De lină saū de bumbacū.
 Deșertator. — De umblători, întreprindător.
 Decatir. — Maestru lucrind cu călfi.
 Dogar. — Fabricand care luerează și prin ajutorul altora.
 Donițe. — Maestru în permanență.
 Esercițiū. — Cu arme pentru a trage la semnū, stabiliment.
 Făină. — Neguțator cu amănuntul.
 Ferărie. — Deosebite alte vechituri de fer.
 Ferar. — Maestru, reparatore.
 Flori. — Fabricant și neguțator cel ce face flori de tirg.
 Găitănar. — (Veđi ceaprasar).
 Ghiată. — Deposit și neguțator
 Idem. — Vindător în maghernița și alte obiecte, pome, flori, etc.
 Gimnastică. — Învetător de gimnastică cu stabiliment.
 Giuvaergiu. — Neguțator cel ce aduce scule din streinătate de prețu mare, (veđi bijutierū).
 Grădină. — Publică, antreprenor.
 Haïne. — Vechi, neguțator cu prăvălie.
 Idem. — De copil, idem idem.
 Icone. — Neguțator cu prăvălie.
 Inū. — Neguțator care vinde inū, cănepă e.t.c.
 Instrumente. — De musică, fabricant.
 Idem. — De arat și pentru plugărie, fabricant cu prăvălie.
 Ipsosū. — Fabricant numai de obiecte de ipsosū și vendător.
 Jocuri. — Danțu-maestru, întretinind salone de danțu.
 Jucării. — De copil în mică cătimă.
 Jugănar. — De cal, maestru
 Lampe. — Fabricant cu amănuntul.
 Legător. — De cărți.
 Licorist. — (Veđi cofetar).
 Luminări. — De seū, neguțator vendind numai.

- Măcelar. — Tăind de la 5 vite mari în jos.
 Idem. — Idem vite mici, precum miei, porci. etc.
 Măturatul. — Ulișelor (vești udatul ulișelor).
 Miere. — Neguțător.
 Mobile. — De lucș, închirietor.
 Modiste. — Reparătoare, care repară pălării, bonete,
 Morar. — Constructor.
 Nisip. — Neguțător, stăpină de grăpă de nisip.
 Oale. — Idem, în osebite locuri de piețe publice cu pră-
 vălie.
 Orogii. — (vești ceasornicar)
 Oase. — Lucrător (Vești strungar).
 Pălării. — Reparător cu prăvălie.
 Panglice. — (Vești ceaprasar).
 Panere. — (Coșuri) fabricanți și vândători, care vîndu ase-
 menea obiecte, precum și de lemne, precum
 sunt albi de spălat rufe, doniți și altele.
 Idem. — Comerciant vîndînd numai asemenea obiecte.
 Pantofar. — (Vești cisme).
 Papugi. — Maestru și neguțător cu prăvălie.
 Păsărar. — Neguțător.
 Paseri. — De mincare, neguțător.
 Pasmanterie. — (Vești ceaprasar).
 Pensule. — Fabricant.
 Pecetar. — (Vești săpător.)
 Perier. — Fabricant și neguțător cu prăvălie.
 Petre. — De mără, fabricant și neguțător.
 Idem. — Pentru construcții (didiri) cioplitori.
 Idem. — De morminte.
 Pianuri. — (Clavire) fabricant.
 Pei. — Văpsitor.
 Pepteni. — Fabricant și neguțător, cu prăvălie.
 Poame. — Și flori, neguțător cu prăvălie (vești florărie.)
 Potcovar. — Care se ocupă și cu vinderea vitelor.
 Pușcaș. — Reparator cu prăvălie.
 Pîndă. — Fabricant cu un răsboiu.
 Plăcintar. — (Vești simigiu.)
 Plăpumar. — Simplu care nu face și pe tapițer.
 Plumb. — Fabricant și neguțător cei ce tîrnă țeve de
 plumb și alte asemenea obiecte și unelte.
 Prăjitură. — (Vești cofetar).
 Rachi. — Sau spirit în mică cătimită.
 Rogojini. — Neguțător cu prăvălie cel ce vinde atit rogo-
 jini cât și alte obiecte de lemn pentru sluj-
 ba casei, cum albi de spălat, mese de lemn,
 găvane și altele.
 Rotar. — Maestru cu prăvălie sau lucrător.
 Săpător. — În pîtră și metaluri.

- Simigiü. — Fabricant cu prăvălie prin mañalale.
 Site. — Neguñator.
 Sobe. — (Seminer.)
 Scrobela. — Fabricant.
 Sculptor. — Neguñator.
 Slanina. — Şi unturi, neguñator.
 Sticlar. — (Veđi tinichigiü.)
 Strungar. — Cu prăvălie lucrind fără a avea articole din streinătate.
 Şalvaragiü. — Maestru şii neguñator.
 Şeminer. — Cel ce lucrédă sobe de fier, maşine de bucătărie
 Şepci. — Fabricant şii comerciant cu prăvălie.
 Timplar. — Industriaş lucrind mărunñişuri de timplarie.
 Tapiñer. — Maestru acela care numai imbracă mobile.
 Telal. — Neguñator cu prăvălie.
 Tinichigiü. — Care lucrédă obiecte de tinichea, neguñator cu prăvălie vëndind şii gémuri.
 Trásuri. — Antreprenor acela care inchiriađă mai multe trásuri ce are pentru speculă.
 Trásuri. — Fabricant, reparator.
 Trestii. — Neguñator.
 Tigla. — Idem şii fabricant.
 Udatul. — De mai puñine uliñe.
 Oleiü. — Fabricant
 Unt. — Neguñator cu amănunt.
 Unt-de-lemu. — Idem idem.
 Urñitor. — De stofe, maestru.
 Var. — Neguñator vărar şii cărãmidar cel ce vinde aceste articole
 Vase. — De bucătărie (veđi óle.)
 Vinuri. — Cu butelca saü cu butoiaşul.
 Vãpsitor. — (Veđi zugraf).
 Zebrele. — De fer. de sirmă, grătare, fabricant cu prăvălie.
 Zugraf. — De pãreñi şii tavan ordinar.
 Idem. — De trásuri.
 Idem. — De diferite lemnãrii.

Numirea Profesiunelor.

CLASA VII.

- Acordator. — De piano şii alte instrumente.
 Argãşitor. — .....
 Argintar. — Neguñator de lucruri mici.
 Artificü. — Fabricant.
 Bãcan. — Neguñator de lucruri de mici valori cu amănuntü.

- Barca. — (Vești luntre.)
 Blănar. — Simplu lucrător cu prăvălie.
 Bragă. — Fabricant d bragă în cătimii mai mici.
 Căldărar. — Fabricant, reparator.
 Candelă. — Fabricant și comerciant cu prăvălie.
 Corsetar. — Fabricant și comerciant cu prăvălie.
 Cusătorésă. — Care cose cămăși, pantaloni și alte asemenea
 rufe cu ajutorul mai multora.
 Croitor. — Reparator și curățitor.
 Decatir. — Maestru lucrând fără călfi.
 Felter. — .....
 Fântinar. — Maestru.
 Franțela. — Neguțător cu deciuială.
 Ghiafa. — Neguțător vëndind numai ghéță.
 Hamuri. — Fabricant reparator simplu
 Lampe. — Reparator.
 Lemnár. — Rotar, acela care pregătesce lemnărie pentru
 cară și căruțe ordinare.
 Lithografie. — Neguțător cel ce vinde desemnuri și peisagiuri
 lithografiate.
 Luntre. — Constructor acela care face luntre.
 Material vechiü. — De lemnărie și altele, precum sint cei ce dă-
 rimă diduri vechi și vind materialurile.
 Mōșe. — (Vești naștere.)
 Naștere. — Casele unde femeile mergü a naște.
 Pianuri. — (Clavire) închirictor.
 Pei. — Lucrător (vești tabac)
 Polietor. — Pe lemne sau metal.
 Potcovar. — Simplu.
 Precupețü. — În mahalale.
 Räsucitor. — Singur cu prăvălie.
 Sirmă. — Fabricant.
 Selgiü. — Cel ce drege și spală șealuri.
 Tesetor. — Maestru.
 Tabacü. — Cel ce lucrésă piei singur.
 Tablouri. — Vechi sau moderne neguțător cu prăvălie.
 Tămplar. — Lucrind singur cu prăvălie.
 Tapișer. — Neguțător de mobile vechi.
 Telal. — Vëndind haine vechi.
 Tutun. — Neguțător cu balanță în mărunțea.
 Trăistar. — Maestru.
 Umbrele. — Fabricant și neguțător.
 Vatä. — Idem idem.
 Zarafü. — Ambulant, schimbător de monede pe ulițe.

CLASA VIII.

- Cărți vechi. — Și mobile vechi, sau numai una sau alta din
 aceste articole.

- Căruțașu. — Cu două cai.
 Darace. — Fabricant.
 Dogar. — Fabricant lucrînd singur.
 Dulgher. — Lucrător cu ȕiua.
 Funiu. — Fringhiu, ștreanguri, cel ce lucrésă asemenea obiecte.
 Lapte. — Neguțator cel ce întreține de la 3 vite în sus și face o speculă specială cu lapte, esceptîndu-sa ciobanii ce vind lapte pe uliți în timpul primăverei, și femeile lăptărese care aū de la o vacă pînă la două inclusivū, căci de la 3 în sus se vor supune la patentă.
 Măturatu. — Ulițelor (veđi udatu).
 Mături. — Fabricant.
 Păine. — Neguțator vinđind cu deciuială pe tarabă saū in maghernițe.
 Puțaru. — Care face puțu saū curăță și sleește, maestru.
 Scórfă. — Neguțator
 Spălător. — Saū spălătorésă care spală rufe prin ajutorulū a mai multor femei.
 Idem. — De pālării de paie saū dantele.
 Telelócă. — Care vinde tot feliu de vechituri.
 Udator. — De uliță mică.
 Uleiū. — Vinđator cu mărunteoa.
 Vinător. — Neguțator.
 Zidar. — Cu zioa lucrënd singur.
 Plasă. — Pentru prinsū pesce, năvóde, fabricant.

Comercieri care țin de Tabloul A, și care se tacsédă dupe regulele de mai jos.

- Ambulanți. — Aceia cari vind mărfurile lor pe ulițe transportindu-le din locū in locū, precum sint bocceagiū, colportori, māmulari, tablași (afară din Art. de hrană) acesti ambulanți se tacsédă.)
 Cel ce vind mărfurile lor pe brațe saū spinare cu jumătate din impositul patentei otărâte pentru neguțatorū ce desface mărfuri de asemenea natură in prăvălii. Cel ce vind in căruțe cu unū cal asemenea. Cel ce vind cu căruțe cu doi cai plătescū intrégă tacsă patentei otărite pentru comercii din care facū parte articolele ce desfacū.
 Maghernițe. — Neguțator care vinde in maghernițe (prăvălie de scinduri) se tacsédă pe jumătate din prețul fisū al aceluia care vinde acelēși articole in prăvălie de ȕid.
 NB. Ambulanții pot fi din tóte comercierile cuprinse in acestū tablou.

PARTEA 2-a

TABLOUL B.

Profesiuni impuse în considerație de populație dupe o tarită esecțională.¹⁾

Numirea Profesiunelor

Agronom.	— Cu diplomă, profesie liberă (lei 200 oră care ar fi populația.)
Ambulanți.	— Aceia cari vind mărfurile lor cu două sau mai multe trăsuri drept ficsă de lei 200
Ape minerale.	— Sau termale, esploatați (adică locul unde se fac băi de ape minerale) cum Pucioșa, Olănești, Călimănești etc. se va taca cu 200 lei pe an, oră care ar fi populația.
Arpentor.	— (Măsurător de pământ) veți otarnic.
Asigurare.	— Compania de mobile și imobile și asigurarea maritimă în 4 clase, dupe importanța capitalului 400—250—150—100.
Bancher.	— Cu operație în streinătate și în intru în 4 clase, dupe populație, 1,200—900—600 și 300.
Idem.	— Cu operații numai în țară, în 4 grade, dupe populație, 400—300—200—100.
Căramidar.	— Fabricant de mari cătini, taca ficsă de lei 100, oră care ar fi populația.
Idem.	— Idem de mici cătini 50, esceptindu-se aceia ce fabrică numai pentru trebuința casei lor.
Cărmaci.	— De vase, corăbii, vapore etc, aceia ce plutesc obicinuit de la îmbucăturile Dunărei pină la Brăila și înapoi, taca ficsă de lei 50.
Cirmacl.	— Cei care plutesc obicinuit de la Brăila pină la Orșova și înapoi, lei 25.
Cașcaval.	— Neguțator și fabricant cu ridicata, taca de lei 100, oră care ar fi populația.
Distilator.	— Maestru, se taca cu lei 50 pe an, oră care ar fi populația.
Hotarnic.	— (Măsurător de moșie) lei 300, idem.
Luminări.	— De stearin și săpun, fabricant, lei 300, idem.
Mașini.	— Pentru vapore, taca ficsă de lei 200, idem. mai 5 lei de fie-care lucrător pină la maximum de 150 lei.
Poduri.	— Concesionar de a lua o plată óre-care pentru un pod construit peste un riș sau gîrlă, dacă este pe drum de poștă plătesc în proporție cu clasa 5-a lei 50.

¹⁾ Tacele acestei tarife se arată în potriua fie-carei profesiuni.

- Idem. — Idem peste gîrlă sau rîu unde nu există poştă, lei 40.
- Porci. — Neguţător (veđi vite.)
- Surecciu. — Idem (idem.)
- Vite. — Boi, vaci, cai, porci, neguţător vinđind pe picioare, mari ciređi cîte lei 200, ori care ar fi populaţia.
- Idem. — Idem în mici turme, idem lei 100.
- Idem. — Cel ce ingraşă ca să vinđe cu perechea, lei 50.
- Zalhana. — Întreprinđător lingă oraşe de căpetenie cum: Bucureşti, Craiova, Brăila, Ploesci, Giurgiu, tacsă fixă de lei 200.
- Zalhana. — Întreprinđător pe lingă cele-lalte capitale lei 150.

PARTEA 3.

TABLOUL C.

Profesiuni impuse dupe mijlocele de producere fără consideraţie de populaţie.

Numirea profesiunilor.

- Acsisar. — Antreprenor acsisar (veđi lucrări publice.)
- Advocat. — Profesie liberă (dupe chirie.)
- Arendaş. — De moşii, de păduri, de móră, de bălţi şi altele se tacséđă dupe arenda anuală cîte lei 2 de fie-care mie, până la macsimum de 2,000 lei, fracţiile dintre mie nu se socotesc.
- Arhitect. — Lucrând planuri şi luind asupraşi antreprise de clădiri particulare se tacsésă dupe chiria casei de locuinţă (a 10-a parte acestei chirii)
- Idem. — Luind şi antreprise de clădiri publice se tacsésă cu a 10-a parte din chiria casei de locuinţă mai mult 10 parale de fie-care mie de lei din totalul antreprisei.
- Balanţe. — Adică cumpene, cîtare, stinjenii de fer şi altele asemenea obiecte mecanice (veđi maşine fabrici.)
- Bancă. — Stabiliment autorizat de Guvernă se tecsésă cu 2,000 lei pentru un capital de un milion pînă la 4 milioane, şi în sus de acest capital se va adăoga 500 lei de fie-care milion pînă la macsimum de 5,000 lei.
- Barcă. — Saú remorcher pentru transport de diferite mărfuri se va tacsă cu 20 parale de fie-care ton (greutate de una mie chilogramc.)

- Bere. — (Stabiliment de fabricare) câte lei 5 de fie-care sută de oca din capacitatea cașanului.
- Birjar. — Mai mult cu câte lei 2 de fie-care trăsura de la una în sus.
- Idem. — Cărușă câte lei 15 de fie-care trăsura de la 1 în sus.
- Caldaramar. — Antreprenor (vezi lucrări publice.)
- Cărbun. — De pãtrã și de pãmînt (vezi mine.)
- Cãrți. — De joc, antreprenor (vezi lucrări publice.)
- Corãbier. — Stãpin de vas plutitor.
- Cotãrit. — Antreprenor (vezi lucrări publice.)
- Cerã. — Spãlãtor, curãțitor de cerã se tacsesã la clasa 6-a mai mult 2 lei de fie-care lucrãtor.
- Deligente. — Particulare, regulate, antreprenor câte lei 10 de fie-care poștã a distanței drumului ce face, poșta se socoteste 7,000 stinjenî.
- Dinți. — Doctori de dinți, dantiști, se tacsesã dupe chiria localului ce plãtesce (a 10-a parte din acestã chirie.)
- Doctor. — În medicinã, hirurgie, se tacsesã dupe baza chiriei ce plãtesce (a 10-a parte din acestã chirie.)
- Drumuri. — Antreprenor (vezi lucrări publice.)
- Ecleragiũ. — Idem acela care se însãrcineãã a ilumina un oraș cu lampe cu gaz (vezi lucrări publice.)
- Gazũ. — Licid fabricã, câte lei 10 de fie-care % de oca a capacitãtei casanului; producere se socoteste aceea ce se fabricã în 24 ore; cînd casanul sau casanele nu producũ 100 oca pe zi se va taca cu minimum 100 lei pe anũ.
- Herãstrãũ. — Întreprindãtor, acela care ia în arenda herãstrae în munți pentru lucru scindurilor; acestã industrie se va taca dupe mijlocele de producere, adicã pentru 100 scinduri pe zi 5 lei, pãnã mactimum de 100 lei.
- Idem. — Proprietarul care exploateasã singur lemnele pãdurei sale este esclusũ.
- Hirurg. — Dantist, se va lua de basã chiria ce plãtesce a 10-a parte din chirie.
- Inginer. — Profesie liberã, se tacsesã dupe prețul chiriei ce plãtesce (a 10-a parte din chiria acestã,) se exceptesã însã acei ingineri cari sunt speciali numai în serviciul Statului.
- Lucrãri publice. — Antreprenor, precum de pavage, poduri, șosele, construcții mari etc. se tacsesã la clasa 4, mai mult 10 parale pentru fie-care mie de lei ce constitue preț ce primesce de la Guvernũ pentru asemenea lucrare.

- Mecanică. — Profesie liberă, dirigent de mașine se taceasă dupe chiria localului a 10-a parte.
- Mine. — Exploator fără concesiune, la clasa 6 mai mult lei 3 de fie-care lucrător până la maximum de lei 400.
- Idem. — Concesionar apêrat.
- Morar. — Antreprenor fie și chiar proprietarul morei (veđi arendașu).
- Mori. — De măcinat făină sau mălaiu, 15 lei de fie-care pereche de pietre până la maximum de lei 200.
- Idem. — Cele ce nu funcționează de cit 6 luni pe an plătescū jumătate numai din tacele determinate pentru cele ce lucră tot anul.
- Ochiulistă. — Doctoru, profesie liberă, după chiria locului de locuință (a 10-a parte.)
- Ofițer. — de sănătate. Idem Idem.
- Păcură. — Exploator cite lei 20 de puțu.
- Poduri. — Pe vase statornicite, antreprenor 2 lei de fie-care mie de lei asupra arendei.
- Porțelan. — Fabrică dupe mijlocele de producere, 30 lei fie-care cuptor pînă la maximum de 150 lei.
- Pescuire. — Arendator de eleștae (dupe arenda.).
- Postavuri. — Mai mult câte 2 lei de fie-care resboi.
- Povarnă. — Fabrica care distilésă grâncle sau ródele prefăcîndule in rachiū sau licuide olióse va plăti cite 10 lei pe an pentru un casanū de o capacitate lucrătoare de 100 oca.
- Pindă. — Mai mult 6 lei de fie-care resboi.
- Rachiū. — Saū spirt, fabricant (veđi povarnă.)
- Saline. — Antreprenor de esplotație dupe arenda.
- Spectacle. — (Teatru) Director luind asuprași antrepriđa trupelor de actori, de operă, dramă, comedii, gimnastice cu saū fără caș, antreprenorii de distracții publice, se taceșă cu a 10-a parte din chiria localului, și chiar cînd localul s'ar conceda gratis.
- Șosele. — Antreprenor (veđi lucrări Publice).
- Teatru. — Director (veđi spectacol) de a 6 clasă.
- Var. — Fabricant cite lei 10 de fie-care cuptor.
- Viterinar. — Doctor, profesie liberă (a 10-a parte din chiria localului ce plătește).

LEGE

pentru unificarea contribuțiunii personale și a scutirilor de care urmăzează a se bucura unii din contribuabili¹⁾.

Art. 1. Sunt supuși la contribuțiunea personală, toți locuitorii statorniciți în sate, în tirguri și în orașe fără excepție de condiție socială sau de profesie, avind vârsta de 25 ani și facultățile lor fizice.

Asemenea sunt supuși la contribuțiunea personală, acei cari de și n'au vârsta de 25 ani, dar administră înșiși casa și averea lor.

Art. 2. Cotitatea contribuțiunii personale pentru virsnici sau căsătoriți, se statornicește la cifra de lei 36 pe an.

Art. 3. Cotitatea contribuțiunii personale pentru nevirsnici și necăsătoriți, de la etatea de 20 până la 24 ani impliniți (cari se administră de sine sau vor fi agonisind vre un venit pe sémalor) pentru epitropisiți de aceeași vîrstă, cari se vor fi bucurind de veniturile averilor lor, se statornicește la cifra de lei 30 pe an.

Art. 4. Contribuțiunile, în principiu, se vor plăti pe fie-care lună câte o a 12-a parte, (contribuabili însă vor putea răspunde facultativ contribuțiunile înainte pe un trimestru, semestru sau și pe un an), cu toate acestea, în cazul d'intîiu, cei ce vor întîrzi plata pe fie-care lună, nu vor putea fi urmăriți de cît în termenele prescrise de legea urmărilor.

Art. 5. Vor fi apărați de contribuțiunea personală.

1-iu. Clerul în genere.

2-a. Patentabili meseriași de a V-a Clasă, starea II-a din partea de dincóce de Milcov, și cei de a III-a tréptă de dincolo de Milcov.

De la 1-iu Aprilie 1863, de cînd urmează a se aplica legea patentelor acum votată, petentabili aréțați în acest Articol, nu vor mai fi scutiți de darea personală.

3-a. Tóte persónele prevédute în statul litera A aci anecsate.

Art. 6. Legile și dispozițiunile Guvernamentale, care au regulat pînă acum cotitatea contribuțiunii personale și a diferitelor scutiri, sunt și reminú desființate de la promulgarea legii de față.

---

1) Sancționată prin decretul No. 208, din anul 1863.

(Anecș la logea pentru unificarea contribuțiunii personale etc.)

STATUL LITERA A.

Perderi din contribuțiunea personală pentru anul 1863.

No. corent		No. contribuabililor virșnici sau căsătoriți.	No. contribuabililor holtei nevirșnici.	Pentru cei virșnici a	Pentru holtei a
				lei 36.	lei 30.
				Lei.	Lei.
1	Militari în serviciu (grade de jos înscriși în roluri)	11,800	200	424,800	6,000
2	Duoș dorobanți idem	3,600	700	129,600	21,000
3	Grăniceri idem.	6,600	600	237,600	18,000
4	Scuțiții militarilor, dorobanților și grănicerilor, nevirșnici și necăsătoriți.	7,400	.....	266,400	
5	Jandarmi (grade de josu).	1,800	300	64,800	9,000
6	Pompieri (grade de josu) din București și Iași	630	.....	22,680	
7	Perderi asupra contribuțiunii personale de la contribuabilii virșnici pentru casurii de insolvabilitate, mörte, nevolnicie, lipsire, duble înscrieri, restituiri și alte neprevădute.	.....	.....	120,000	
8	Idem de la holtei, idem	.....	.....	.....	6,000
		31,830	1,800	1,265,880	60,000

REGULAMENT INSTRUCTIV

PENTRU APLICAREA LEGILOR DE CONTRIBUȚIUNI DIRECTE¹⁾

PARTEA I.

Considerațiuni generale asupra contribuțiilor.

CAPITUL I.

Despre Contribuțiuni și venituri.

Art. 2. Contribuțiunile și veniturile publice în Țera noastră se împart:

- In contribuțiuni Directe.
- contribuțiuni Indirecte.
- venituri Domeniale.
- produse diverse și intimplătore.

La noi contribuțiunile Directe, și Indirecte, sunt numai contribuțiuni de cotitate (cătătime) fixă, de ore ce ele se aședă asupra fie-căruia contribuabilu, sau asupra venitului fie-căruia proprietăți (imobilă), ori asupra obiectelor de consumație sau în fine asupra importății, într'o cătime egală pentru toți, sau proporțională dupe mijlocele de producere, dar dupe una și aceeași cătime.

In alte Statuti, contribuțiunile directe se împart în contribuțiuni de cotitate și în contribuțiuni de repartitie.

Cele de repartitie, sunt acelea, a căror cătime totală hotărâtă mai întâi de puterea legiuitoare, se repărtește apoi gradat asupra districtelor, Ocólelor comunelor, și contribuabililor.,

Materiile asupra cărora se aședă contribuțiunile.

CONTRIBUȚIUNILE DIRECTE, se aședă d'a dreptul asupra persoanelor, asupra comerțului, industriei, a profesiunelor și asupra proprietăților imobile.

CONTRIBUȚIUNILE INDIRECTE, se aședă asupra obiectelor de consumație, sau asupra vr'unor servicii publice precum sunt:

Dreptul de Importație sau exportație.

Accisele sau taxele asupra tutunului, a băutarilor spirtóse etc.

Tacsele asupra proceselor și a vânđărilor de mobile și imobile.

Timbrulú.

Taxele pestale etc. etc.

VENITUNILE DOMENIALE sunt acelea care provin din arendile moșiilor statului, ale aședemintelor publice, salínele etc.

PRODUSURILE DIVERSE SI INTIMPLĂTOARE, sunt acelea care provin din osebite venituri, ordinare sau ecstraordinare, precum:

„Tacsele asupra paspórtelor și biletelor de drum

„Tacsele diplomelor de diferite naturi.

„Amendele (strafuri).

„Produsul din vânđarea diferitelor materialuri ale Statului.

„Subvențiuni și abonamente.

1) Sancționată prin decretul cu Nr. 774, din anulú 1863.

„Reținerea asupra apunamentelor.

„Serviciul Telegrafii private etc. etc.

Contribuțiunile directe se împlinesc dupe roluri (table) de clasificare și tarife, câte o a 12 parte pe fie-care lună; contribuabili însă, pot răspunde aceste dări, înainte și facultativ, pe trei luni, pe șase luni, sau și pînă la finele anului¹⁾.

Contribuțiunile indirecte la noi se împlinesc după valoare, după cătățime, sau alte asemenea măsuri analoge.

În alte Staturi aceste contribuții se împlinesc după tarife speciale, după greutate și calitate;

Veniturile domeniiale se împlinesc după contractele de arendă la termenile hotărîte, sau din produsele explôtate și vindute, cînd sunt căutate în regie pe séma Statului

Producele diverse se împlinesc direct din desfacerea, sau întrebuințarea materiilor, ori a serviciilor ce compun această ramură de venit.

PARTEA 2-a.

Despre natura Contribuțiunilor Directe și a meteriilor Imposabile.

CAPITUL II.

Nomenclatura Contribuțiilor Directe și bazele după care se face aședarea lor.

Art. 3. Contribuțiunile Directe după legile esistinte sunt de cinci feluri și anume:

1. Contribuțiunea Personală.²⁾
2. „ pentru șosele și poduri.
3. „ patentelor.
4. „ foncieră.
5. taxa de transmitere.³⁾

Aședarea dării personale.

CAPITUL III.

Despre persóncele supuse la darea personală.

Art. 4. Contribuțiunea personală, după legea de unificare de la 8 Ianuaru 863, (Mon. Of. Nr. 63 . .) se aședă asupra *tuturilor locuitorilor statorniciți în țară* (fără osebire de condiție socială sau de profesie) cîți se vor fi

Art. 1 din lege.

- 1) Contribuțiunile Directe, pînă la finele anului 1862, sau împlinit obligatoriū pe trimestru.
- 2) În alte staturi această contribuțiune este compusă din o dare fixă care reprezintă prețul a 3 zile de lucru dupe termenul de mijloc, și din o dare proporțională de atît la % din chiria localului de locuință.
- 3) Acastă dare sau numită taxă de transmitere pentru că ea ține local taxelor ce s'ar fi împlinit de la proprietățile așezămintelor publice, cînd ele ar fi fost transmisibile, adică cînd s'ar fi putut vinde sau trece de la uni la alți între vii și morți, precum se transmit proprietățile particulare.

bucurînd de facultățile lor fizice și vor fi în stare a-și agonisi viețuirea sau a-și administra veniturile averilor lor.

Prin cuvîntul *statorniciți în țară* se înțeleg toți pămintenii și străinii care vor fi așezați cu locuința în țară într'un mod permanent, nu însă și aceia care sunt veniți timpurariu pentru afacerile lor și care au domiciliul principal în alte staturi.

Art 5. Câtimea acestii dări se împarte în două grade.

Art. 2 din lege.

I. Pentru vîrstnicii sau căsătorii, darea personală este de lei 36 pe an.

Art. 3 din lege.

II. Pentru nevîrstnicii și necăsătorii de la vîrsta de 20 până la 24 ani împliniți, care se administrează de sine, sau vor fi agonisind vr'un venit pe sîma lor și pentru epitropisii de aceeași vîrstă, care se vor fi bucurînd de veniturile averilor lor, este de lei 30 pe an.

Apărări de darea personală.

Art. 6. Sint scutiți de darea personală, persoanele de mai jos:

I. Clerul în genere de ori ce rită adică, Diaconii, Preoții, Călugării, și toate gradele superioare Eclisiastice, iar nu și cîntăreții, dascălii, paracliserii sau servitori bisericilor.

II. Militarii, dorobanții, grănicerii (grade de jos în serviciu activ) adică soldați, caporali, sergenți, etc. iar nu și diferitele grade superioare a căroră retribuțiune (lăfă) ar trece de 150 lei pe lună.

III. Scutiți militarilor, recrutați dupe legea veche, ci i se mai află în serviciu, iar nu și acelor recrutați prin sorti.

IV. Idem ai dorobanților și grănicerilor organizași militărește care la epocă recrutări nu creau căsătorii și nu figurău înscriși la dare și care locuesc în case cu părinții sau rudele lor.

V. Jandarmii în serviciu activ (grade de jos).

VI. Storoșii sub-prefecturilor de peste Milcov.

VII. Pompieri ostași în serviciul armatei, iar nu și cei civili.

VIII. Foști militari și dorobanți (grade de jos) care vor fi dobîndit dreptul de apărare pentru trei termene de serviciu în cariera armelor.

IX. Holtei necăsătorii care nu voră fi împlinită vîrsta de 20 ani.

X. Idem aceia care nefînd căsătorii pînă la vîrsta de 24 ani împliniți, se vor fi administrînd de părinții sau epitropi lor, și nu voră fi agonisind nici un venit pe seamă-le.

Art. 5 din lege.

Art. 401 din Regulamentul Organic Art. 11 din Legea dorobanților.

Consecuența Art. 3 din legea contribuțiilor personale.

Art., din legea de la 856,

XI Țigani emancipați, care fiindu oferați Statului fără despăgubire, vor fi dobândit actele Guvernului de apărare pentru (dece ani ¹⁾).

Consecvența Art. 1 din legea contribuțiilor personale.

XII. Pămîntenii care vor fi domiciliați în alte Staturi, nu însă și aceia care călătorescî timpurariu.

XIII. Nevolnici adică persoanele de orîce vîrstă, care din cauza vre-unui beteșugă nu sunt în stare a'și agonisi trebuincioșele pentru viețuire, nu însă și aceia care avînd averi, le administră înși-le.

Art. 7. Contribuabili scutiți dupe §. §. 2, 3, 4, 5, 6, 7, vor trebui se fie înscriși în roluri, de ore-ce apărarea lor durază numai pe cit timp sînt în serviciile arătate la acele paragrafe, și îndată ce se liberază din asemenea servicii, sunt iarăși supuși la dări.

Contribuțiunea acestora, pe cit sînt în serviciu, se va descărca din veniturile brute dupe Ștaturile nominale ce se vor forma la începutul fie-căruia anu.

Art. 8. Persoanele scutite dupe §. §. 1, 8, 9, 10, 11, 12, și 13 nu voru putea fi scrise în roluri, de ore-ce apărarea lor este permanentă.

Aședarea dării pentru șosele și poduri.

CAPITU IV.

Persoanele supuse la darea de șosele.

Art. 9. Contribuțiunea pentru șosele și poduri, dupe legea de unificare de la 31 Martie 862, (Mon. Of. No. 85 se aședă asupra tutulor persoanelor *statornicite cu locușie saũ de Naționalitate*, cite vor fi avînd vîrsta de 25) ani, saũ care și fără a avea acestă vîrstă vor fi căsătoriți, orî vor fi administrîndu ei înși-le averile lor; saũ vor fi agonisînd vr'un venit pe sémă-le.

Adunarea legislativă, votedă cătîmea acestei dări pe fie-care anu, dupe trebuințele Statului ²⁾.

1) Termenul acelor bilețuri de apărare, espiră la finele anului 1865.
2) Acestă dare a înlocuit cele șese șile de lucru în natură, care dupe legea de la 1831 fie-care contribuabil plugur crea dator a face în tot anulul pentru lucrarea șoselelor. — Dupe desființarea lucrului în natură la 852, saũ ficsat o dare de 6 lei pe an sub titlu de mai sus.—De la anul 860, acestă tacă s'aũ rîdicat la 12 lei, iar în partea de dincoto de Milcovu la 14 lei pe an, în fine de la Aprilie 1862 s'aũ fixat pentru ambele părți ale țării suma de 12 lei pe anu

Apărări de darea șoselelor.

Art. 10. Sint apărați de contribuțiunea șoselelor:

1. Nevrisnici necăsătoriți, care se administră de părinți sau epitropi lor și nu agonisescū nici un venit pe sémă-le.

2. Nevolnici, aceia care nu și potū agonisi esistența saū a și administra averile lor.

3. Clerul in genere de ori-ce ritū.

4. Servitori bisericilor.

5. Învățători scólelor de prin sate.

6. Obștea satelor grănicere (de dincóce de Milcovū.)

7. Militari, dorobanți și scutiți lor.

8. Jandarmi și ștoroșii sub-prefecturilor (de dincolo de Milcovū.)

Art 11. Individele scutite dupe §§. 4, 5, 6, 7, 8, vor trebui a fi inscrise in roluri, și contribuțiunile lor se vor descărca tot cu modul, și pentru motivele arătate la art. 7.

Individele scutite dupe §§ 1, 2, 3, nu vor putea fi inscrise in roluri.

Despre dreptul patentelor.

CAPITOLŪ V.

Aședarea la darea patentelor.

Art. 12. Contribuțiunea patentelorū, dupe legea de la 26 Ianuarie 1863 (Mon. of. N. 62.) se aședă asupra tutulor pămîntenilor și streinilor de ambe-secse, și de ori-ce condițiune, care întreprinde unu comerčiū, industrie saū o profesiune din acelea care nu sint coprinse in esceptiile prevădute de acéstă lege; fie cu amănuntul, fie cu rădicata (in toptan) ori in antreprise publice, fie pe socotéla lor saū pe conta altora.

Art. 13. Contribuțiunea patentelor se regulédă dupe felul întreprinderi însă:

Din o taxă fixă repărțită in 8 clase și dupe populație.

Din o taxă variabilă, dupe întinderea întreprinderi și dupe importanța populației.

Din o tacsă proporțională (gradată), fără a ține sémă de No. populații.

Art. 1 din
lege.

Art. 2 din
lege.

Despre tacsele fixe.

Art. 14. Tacsele fixe, se regulă după clase și după populație asemănată cu tarifa generală de profesioniști cuprinsă în tabloul litera A:

Aceste taxe să fie hotărât pentru toate acele comerțuri și industrii a căror importanță se poate aprecia după natura mărfurilor sau după întinderea industriei ce este exercitată fie-care.

Cătușimea taxei fixe pentru fie-care clasă, se regulă după categoria populației din care face parte orașul, târgul, sau comuna (satul) în care se întreprinde comerțul sau industria.

Categoriile de populație sunt acestea.

I. Categorie.

Orașele sau comunele cu populație de la 20,000 suflete în sus.

Tacsele după clase.

Clasele	1	2	3	4	5	6	7	8
Tacsele anuale.	600	300	140	95	65	50	25	15

II. Categorie.

Orașele sau comunele cu populație de la 20,000 până 5,000 suflete.

Clasele	1	2	3	4	5	6	7	8
Tacsele anuale.	400	200	100	75	50	40	20	10

III. Categorie.

Orașele, târgurile și comunele cu populație de la 5,000 până la 3,000 suflete.

Clasele	1	2	3	4	5	6	7	8
Tacsele anuale.	250	130	75	50	35	25	12	6

IV. Categorie.

Orașele Tîrgurile și comunele cu populație de la 3,000 suflete în jos până la cel din urmă număr.

Clasele	1	2	3	4	5	6	7	8
Taxe anuale	150	80	35	25	12	6	—	—

Tarifa de clasificare și Tabloul de profesioniști Lit. A.

Art. 15. Patentabili coprinși în *Tabloul litera A.* care vor esersă comerțul său industria lor mai departe de laturile răionului orașelor, târgurilor și comunelor, vor fi clasificați dupe *Tarifa populații de a 4 categorie*, iar nu și aceia ale căror profesii se tacsedă dupe *Tabloul B. C.*

Despre tacsele escepționale.

Art. 16. Tacsele variabile se asedă dupe populație și dupe o *Tarifă deosebită (escepționale)* pentru profesiunile coprinse în tabloul cu litera B.

Aceste tacse sau hotărit în parte pentru fie-care fel de profesiuni, în vederea neasemuirii lor, cu comerțurile sau industriile ordinare, și cu localitățile în care se face întreprinderea.

Cătimea tacselor ficsate pentru aceste profesii, se prevede prin *Tabloul B.* în dreptul numirei fie-căruia.

Tabloul de
profesiune
Lit. B:

Unele din profesii se tacsedă cu o sumă ficsă, ori care ar fi populația în care se esersă acea profesiune, precum sunt cele denumite: *„Agronom, ambulanți, cu două săi mai multe trăsuri, ape minerale (esplota, ie) cașca-val, destilatori, hotarnicū, lumânări.*

Alte profesii din același tablou, sint supuse la diferite taxe după întinderea întreprinderi, fără a ține seama de numărul populații precum sint cele denumite, *cărămidari, cirmaci, poduri concesionarū, vite.* —

Profesiunea de bancherū, se împarte în două categorii și se taxedă cu sume proporționale după întinderea întreprinderi, și după categoria populații în care se esersedă, adică:

Cu suma cea mai redicată, ce s'aū trecut în tabloul B. la acestă profesiune, se taxedă bancherii care fac comerțul lor într'o populațiune de la 20,000 suflete în susū.

Cu suma a doua, se tacsedă aceia care esercită profesia de bancherū într'o populație de la 20,000 — 5,000 suflete. —

Cu suma a treia, aceia care fac acest comerț într'o populație de la 5,000 — 3,000 suflete, și

Cu suma a patra asemenea cei ce fac comerț de bancheri într'o populațiune de la 3,000 suflete în josū pînă la celū din urmă număr.

Profesiunea asigurare se împarte în 4 clase sau grade diferite: și se taxedă dupe importanța capitalului de asigurare, de esemplu.

Agentiile de asigurare care vor fi posedind un capital de la 100,000 galb. în sus, vor fi taxate cu suma

cea mai rădicată ce se vede trecută în tablou la această profesiune

Idem cele cu un capital de la 50,000 galb. pînă la 100,000 galb. se taxedă cu suma: a doua.

Idem cele cu un capital de la 30,000 pînă la 50,000 galb. cu suma a treia, și

Cele cu un capital de la 30,000 galb. în jos cu taxa a patra și cea mai mică.

Fabricanții de mașini pentru vapore, se taxedă cu o sumă fixă de lei 200 pe an, fără a ține sémă de No. populații și osebit cite 5 lei pe an pentru fie-care lucrător, pînă la maximum de 150 lei, adică dacă mașinistul are în fabrica sa 5 lucrători, se va taxa stăpînul fabricii pe lingă suma de lei 200 încă cu lei 25 pe an, pentru cei 5 lucrători, dacă are 10 lucrători se va taxa cu 50 lei mai mult peste cei 200; pentru 12 lucrători asemenea cu lei 60 mai mult, dacă fabricantul va avea 30 lucrători, atunci peste suma de 200 lei se va mai adăoga încă 150 lei; în fine la cad cînd ar avea mai mult de 30 de lucrători nu se va adăoga peste cifra de lei 200, de cit cu 150 lei maximum hotărit de lege pentru taxarea acestil profesiunil¹⁾.

Intreprindători de Salhanale după lingă orașele mari, precum: București, Craiova, Brăila, Ploesci, Giurgiu, Iassy, Galați, Ismail, Botoșani, se tratédă cu 200 lei pe an, iar cei dupe lingă cele alte orașe sau de prin districte cite lei 150 pe an.

Despre taxele proporționale.

Art. 17. Taxele proporționale se aședă după mijlocele de producere fără a ține sémă de populație, după gradul întinderi fie-căruia din profesiunile prevădute în tabloul cu literă C.

Aceste taxe s'aũ hotărit după proporția mijlócelor de producere, de oare ce ele diferă de comercurile și industriile a căror clasificare se pôte aprecia după mărfuri, sau după întinderea întreprinderi, și aũ un caracter cu totul deosebit de profesiunile prevădute în cele lalte tablouri cu litera A. și B.

Măsura saũ bazele după care se aședă aceste taxe precum și cătimea lor, se arată prin tabloul ad-hoc în dreptul fie-căria profesiunil, de esemplu.

¹⁾ Acastă taxă nu va scuti pe lucrători de a plăti și ei pentru séma lor contribuțiunile la care vor merita a fi așezați, nu însă și taxa de patentă pentru această profesie.

Tabloul de
profesii
Lit: C:

Profesiunea de avocat, se taxedă dupe chiria ce plătește pentru localul de locuință, persoana ce exercită asemenea profesiune, a de cea parte din chirie, adică: dacă chiria ce plătește pentru casa în care locuiește sașă dacă casa ar fi proprietatea sa, dar la cașă de a se da cu chirie ar putea produce o sumă de lei 1000 pe an, se taxedă cu lei 100, dacă chiria ar fi de 2,000 lei, se taxedă cu lei 200, și așa mai departe.

Fractiile dintre sută, nu se socotesc.

Dupe regulile de mai sus se taxedă și profesiunile de Arhitectu, Dintistu, Medicu, (Doctor), Hirurgu, Inginer; Macanic, Oculist, oficer de sănătate, viterinar, Spec-tacole, Téturu.

Profesiunea de arendașu se taxedă dupe arenda anuală cite lei două de fie-care mie, adică, dacă arenda ce plătește este de lei 1000, se taxedă cu lei 2 pe an, dacă arenda va fi de 2000, se taxedă cu lei 4 pe an, dacă arenda va fi de lei 3,600 se taxedă cu lei 6 pe an, dacă arenda va fi de lei 3,700, sașă 3,950 ori 3,999 se taxedă numai cu lei 6 pe an, ca și cînd arenda ar fi numai de lei 3,000 pentru că legea a hotărit ca su-tele sașă decimele de lei de la 1,000 pînă la alta să nu se socotesc.

Tacsarea cu chipul de mai sus, se va ridica numai pînă la un maximum de 2,000 lei, drept contribuție de patentă pe an, care conrespunde cu arenda de 1,000,000; prin urmare posesorii (arendași) care vor plăti o arenda mai mare de cit un milion de lei pe an, nu vor putea fi taxați mai multu de cit cu suma de 2,000 lei.

Art. 18. Arenda sașă chiria se socote atit în bani numerariu, cit și în dări în natură, de esemplu.

Cînd un arendașu sașă un chiriașu este îndatorat prin contract a plăti 25,000 lei în bani și osebit ar mai fi îndatorat a respunde, atitea care de fin, a clădi vr'o ma-gație, a preface sașă a țidi vr'o móră, vr'un pod sașă alte îmbunătățiri de ori-ce natură; atunci pe lingă suma a-renđi în bani, trebuie a se analoghisi și obligațiile în natură, și împărțindu-se suma ce va costa acele obliga-ții, pe numărul anilor arenduiri, se va adăoga partea cu-venită la arenda anuală, și pe acea sumă se va calcula taxa patentei.

Art. 19. Prețuirea arendilor sașă a chiriilor de casă trebuie a se face dupe contractele lucrătore, pe cât ele n'ar fi supusse îndoielii, iar pentru cassele ce n'ar fi în-chiriate, ci locuite chiar de proprietarul care exercită vr'o profesiune din celle coprinse în tablou litera C. sașă pentru acelea ce aru înfățișa îndoieli, constatarea a-

devăratului preț se va face prin comparațiuni cu alte asemenea proprietăți.

Când comparațiunea (asemuirea) n'ar fi putincioasă atunci se va calcula toate veniturile ce produce proprietatea (moșie vie etc.) dupe prețurile de mijloc ce se obicnuiesc în acea localitate, iar pentru case se va socoti drept chirie 5 la $\%$ din suma ce ar costa clădirea.

Art. 20. Modul dupe care se va face prețuirea arrendilor său a chiriiilor, și a îndatoririlor în natură, precum și bazele ce se vor lua de normă, la constatarea acestor venituri, se va arăta cu deșlușire în matricula (registru sau tabla), patențelor, spre a se avea în vedere la cađu de contestație.

Profesiunea bere și profesiunea povarnă se taxedă cea dintiū cu câte lei 5 pe anū, și cea de a 2. cu câte lei 10 pe anū pentru fie-care 100 de oca din capacitatea lucrătoare a casanilor, de exemplu.

Când o povarnă (velniță) sau o fabrică de bere, are unu sau mai multe casane în care fierbe rachiul, spiritulū, berea, sau ori-ce alte licuide ulioșe, și acele cađane sunt încăpătore pină la 100 de oca în total, atunci taxa patenti va fi pentru povarnă 10 lei pe anū iar pentru bere 5 lei de fie-care sută de oca.

Daca cađanele ar fi în totul de 150 sau 180 ori 199 de oca taxarea se va face tot ca și pentru 100 de oca, fiind-că ocalele ce trece peste sută nu se socotesc.

În fine daca cađanul sau cađanele vor fi încăpătore de 200 oca, se va taxa cu 10 lei pentru bere, și cu 20 pentru povarnă, și ast-felū ori-cătū de mare arū fi capacitatea casanului, se va adăoga pentru fie-care 100 de oca, câte 5 lei mai mult la bere și câte 10 lei la povarnă.

Profesiunea de birjari și aceia de căruțași sunt trecute și în tabloū litera A. și în celū cu litera C.

Dupe tabloulū A. se taxedă birjari sau căruțași care vorū avea numai o trăsură.

Dupe tabloulū C. se taxedă atunci când vorū avea doue sau mai multe trăsuri, de exemplu.

Când un birjarū (droșcarū) are numai o trăsură se aședă la classa 5, și birjarulū căruțașū la cl. 6, iar când au doue trăsuri, atunci pe lingă taxa fixată pentru classa la care sunt aședăți pentru o trăsură, se mai adăoga pentru a doua trăsură la birjarul droșcarū lei 20 pe anū și la căruțașu lei 15 pe anū.

Când vor avea câte trei trăsuri, asemenea celū dintiū (droșcarul) se adăoga pe lingă taxa clasei a 5 în-că cu lei 40 pe anū, pentru cele lante doue trăsuri, iar

căruțașul cu lei 30 pe an peste taxa clasei a 6 și ast-fel mai de parte.

Profesiunea diligente particulare se taxedă câte lei 10 de fie-care poștă a distanței drumnului ce strebate; socotindu-se poșta 7000 stinjinî.

Esplicați.

Când un antreprenor de transporturi cu diligente, ar avea destinată o cale ôre-care pe care ar circula diligența sa, și acea cale ar fi numai de o poște, se va taxa cu lei 10 pe an.

Daca calea ce străbate va fi de doue poști, se va taxa cu lei 20 pe an, pentru trei poști lei 30 și așa mai departe, se va adăoga câte lei 10 pentru fie-care poște mai mult în totă distanța duceri.

Asmezea se va taxa în parte pentru fie-care diligență când ar avea mai mult de una.

Profesiunea de *herăstrău* se taxedă cu lei 5 pe an pentru fie-care 100 de scânduri tăiate în 24 ore; adică daca herăstrăul său herăstraele, vor putea tăia în 24 ore numai 100 scânduri, se taxedă cu 5 lei pe an; daca puterea care pune în mișcare herăstrăul, va putea tăia 200 scânduri în timp de 24 ore, se va taxa întreprindătorul cu lei 10 pe an; daca va putea tăia 300 scânduri în 24 ore, se va taxa cu lei 15 pe an și ast-fel mai departe, se va adăoga câte lei 5 pentru fie-care 100 de scânduri tăiate în 24 ore, se înțelege însă, că taxarea se va face dupe numărul sutelor de scânduri ce se va tăia în 24 ore, iar nu pentru tot numărul scândurilor ce se va tăia într'un an.

Daca puterea mișcătoare a herăstraelor, ar înceta cu desăvirșire o parte a anului, din cauze naturale, precum scăderea sau înghețul apelor, etc. atunci se va calcula câtu număr de scânduri se taie în curs de 24 ore în timpul scăderi apelor și cât număr în timpuri priinciöse și adunându-se la un loc, se va împărți în doue și rezultatul va da termenul de mijlocu al No. scindurilor dupe care urmédă a se face taxarea.

La casă, însă când herestraele n'ar putea lucra de cât șese luni pe an, din causule mai sus arătate, atunci tacsarea se va face pe jumătate adică cu lei 2 par. 20.

Profesiunea *Mine exploatatoru fără concesiu* se va tacsă la clasa a șesea, mai mult lei trei de fie-care lucrător, pină la mactimum de lei 400 pe an (a se vedea esplicațiunile date la profesiunea fabricanți de masini).

Profesiunea *moră* (a se vedea esplicațiunile date la profesiunea birjarî și diligente.)

Antreprenori de lucrări publice.

Art. 21. Sub-acest titlu se vor considera toți aceia care vor fi esersindū *obicinuitū* asemenea întreprinderi adică, aceia care iaū asupra lor prin licitații publice (meșat) sau prin bună învoire, diferite lucrări publice, sau îndestulări cu diferite materiale pentru Stat, sau pentru diferite aședămine publice, ori companii care au un caracter publicū și se vor escepta întreprindători de lucrări particulare, precum clădiri, pavage și alte lucrări mai mult sau mai puțin importante, de ore ce, acești din urmă, vor trebui să fie tacsati dupe clasa la care este aședată profesinnea lor prin Tabloul litera A.

Art. 22. Nu vor fi considerați ca întreprindători de lucrări publice, meșterii sau prāvāliași care iaū prin licitație sau prin bună învoire de la Stat, cite o lucrare ore-care, la câte o epocă determinată a anului, precum facerea condicilor trebuincioșe, imprimarea vre unor esemplare, înființarea vre unor mobile de cancelarie, reparații și alte asemenea lucrări mănunte, care constitue numai o estindere a profesiunii lor, și nu le dă caracterul de antreprenori de lucrări publice.

Adevărați antreprenori de lucrări publice, se consideră aceia care iaū asupra lor de la Stat, sau de la diferite case publice, construcțiuni de poduri, de șosele, de clădiri, îndestulări de armată, cu furagiū, îmbrăcăminte, nutriment, armătură, transporturi publice, companii de lucrători, antreprisă de spălătorie pe la Spitaluri, casarme etc.

Art. 23. Clasificațiunea acestora se va face dupe presiunea prevēdută în tabloul litera C. sub denumire de „lucrări publice antreprenori” și la casū când vor avea asuprăle mai multe lucrări publice cu diferite contracte și în diferite părți, vor fi supuși pentru profesiunea lor, la o tacsă de clasa 4, dupe populația unde își are domiciliul (locuința) principalū, și osebit pentru fiecare antreprisă, la o tacsă proporțională de cite 10 parale la mia de lei din totalul prețū al antreprizei.

Când antreprenorul de lucrări publice, va fi de profesiune medicū (Doctor) profesor, avocat, hirurg, inginer etc. atunci în locū de a se tacsă la clasa 4, că aceia care n'au altă profesiune de câtū antreprise de asemenea lucrări, se va așeza la dreptul patentei, întiū cu a zecea parte din chiria localului în care își are lăcuința principală, și al 2-lea cu tacsă de 10 par. la fiecare mie de lei din totalul antreprizei ce va fi luatū asuprăși.

Art. 24. Când antreprenori de lucrări publice în-

demnați de interesul profesiei lor, și ar strămuta domiciliul, timporariu, la locul unde se execută lucrarea luată în antreprisă, la asemenea cazuri, li se vor libera o patentă și se vor înscrie la locul locuinței lor principale, cu tacsă fixă de a 4 clasă (aceia ce vor avea specialitate de antreprenori de lucrări publice) sau cu tacsă de 10 % din chiria localului (aceia ce vor fi esersind obicnuit vr'una din profesiunile supuse la asemenea tacsă), iar pentru antreprisele lor li se vor libera osebite patente, și se vor înscrie cu impositul de 10 par. la mia de lei, chiar la locul unde se va executa lucrarea fiecăria antreprise.

Art. 25. Agenți de constatare, sint îndatorați sub a lor raspundere (la contra urmare) a nu îngădui pe antreprenori de categoriile mai sus arătate, ca să și urmeze lucrarea antreprizei lor, pină nu vor lua convenita patentă chiar de la Prefectul districtului unde se execută lucrarea, plătind tacsă legiuită de 10 par. la fie-care mie de lei din totalul sumelor contractate.

Despre Tabloul General de profesiuni.

Art. 26. Pentru a se afla cu înlesnire clasa și tacsă la care urmază a fi așezat individul care va esersa o întreprindere óre-care, Agenți de constatare se vor servi cu Tabloul general de profesiuni și cu Tarifa de populațiune în care intră fie-care orașu, tirgü sau comună și care sunt anecstate la finele reglementului de față.

Prin ajutorul acestor Tablouri, Agenți însărcinați cu clasificarea profesiunilor, n'au, de cât a căuta numirea fie-căria profesiunii la litera conrespunđătoare, în Tabloul alfabeticu sus citatu, și fără greutate vorü găsi clasa la care urmędă a fi aședată; vor îngriji însă, ca în matriculele, rolurile sau ștaturile trimestriale ce vor pregăti să se serve pentru fie-care patentabil, chiar cu numirea profesiunilor însemnate în Tabloü, ast-fel dupe cum sunt redactate, și chiar cu clasele însemnate în dreptul lor, iar nu cu alte diferite numiri, sau classe.

În fine, dupe ce au aflat clasa la care merită a fi aședat patentabilul, cu modul arătat în § de mai sus, va trebui să caute în tarifa de populațiune numirea orașului, sau a comunei în care acel patentabil își fase întreprinderea, și aflând categoria de populație în care intră acea localitate, vor găsi în capul colónei, tacsă hotărîtă pentru clasa acei profesiuni.

Comunele rurale (satele) care nu se coprind în Tarifa mai sus citată, se vor tacsă în general, dupe Tarifa ficsată pentru al 4-lea gradü de populație adică cu

tacsele însemnate pentru localitățile care au de la 3,000 suflete în jos.

Profesiunile necoprinse în tablourile legislative.

Art. 27. Comerciurile, industriile și profesiunile care nu vor fi denumite în tabloulul general, necesat la regulamentul de față, sînt și ele supuse la dreptul patentelor, dupe analogia altor asemenea profesiuni, și după o hotărîre specială a Ministeriului Financelor, prin concursul comisiunii prevădută de lege.

Comisiunile însărcinate cu clasificarea patentabililor și agenții de Constatare, întîmpînd profesiuni care n'ar fi prevădute în tablourile mai sus menționate, le vor trece într'un registru deosebit, cu toate deslușirile convenite pentru întinderea operațiunilor său a mijloacelor de producere, spre a se hotărî în urmă la Ministerul Financelor clasa la care urmează a fi aședate.

Art. 28. Ministerul Financelor va pregăti tablouri suplimentarii de toate profesiunile ce va trebui a se adăoga în tablourile actuale, și la fie-care 5 ani le va supune la sacționarea corpului legislativ.

Categoria populațiunei în care intră fie-care Oraș sau Comună.

Art. 29. Profesiunile al cărora drept variadă după categoria populații unde se essercită, se taxedă dupe No. populațiunei fixate prin abelele celui din urmă recensiment (catagrafie).

Tarifa orașelor clasate după populațiune, anexată la acest reglement, dă toate lămuririle necesarii.

Art. 30. Cînd după un nou recensiment, va trece un oraș, tîrg, sau comună, într'o categorie de populațiune mai numerosă, de cit aceea din care făcea parte mai înainte, atunci adăogirea taxelor, va fi numai cu jumătate mai mult în cei dintiui 3 ani ce urmează după acel recensiment, de esemplu.

Daca taxa patenti de clasa I într'un oraș sau comună care acum intră în al 4 grad de populațiune, este de lei 150 pe annu, și acel orașu sau comună, dupe un nou recensiment, s'ar constata că are o populațiune care intră în al 3-lea grad, dupe care clasa I se taxedă cu lei 250 pe an; la asemenea cađ, adăogirea taxi nu se va face de cit cu jumătate din suma de lei 100 ce trece peste aceea de lei 150 cu care era taxat mai înainte, adică în total sa va taxa cu lei 200 pe an în loc de 250.

Tabloul următor dă mai lămurite deslușiri.

Tarifa unui oraș sau comună, care fiind aședată acum în categoria 4, cu populațiunea de la 3,000 suflete în jos, ar trece dupe un nou recensiment, în al 3-lea grad cu populație de la 5000—3000 suflete.

Clasele.	Tacsele de al 4-lea grad.	Tacsele de al 3-lea grad.	Diferența între al 4-lea și al 3-lea grad.	Jumătate din diferența ce se arată în colóna 4-a.	Tacsele de al 3-lea grad sporite cu jumătate din diferența prev. în colóna 5-a.
1	2	3	4	5	6
1	150	250	100	50	200
2	80	130	50	25	105
3	35	75	40	20	55
4	25	50	25	12 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$
5	12	35	23	11 $\frac{1}{2}$	23 $\frac{1}{2}$
6	6	25	19	9 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{1}{2}$
7	"	12	12	6	6
8	"	6	6	3	3

Asemenea calculație se va face și pentru cite din profesiunile coprinse în tabloul lit. B. sunt taxate dupe populație, de esemplu.

Un bancher cu operațiuni numai în Țeră care ar fi lăcuit într'o populație de al 4-lea grad și care după actuala clasificare ar fi taxat cu 100 lei pe an, dacă dupe un nou recensiment localitatea în care este domiciliat ar intra în al 3-lea grad de populațiune, a cărui taxă pentru asemenea bancheri este de lei 200 pe an, atunci adeogirea dreptului patenti, în cei dintiui trei ani, nu va putea crește, de cât 50 lei peste taxa de mai nainte, adică cu jumătate din suma cu care trece taxa de gradul al treilea peste accia de gradul al patrulea, său în total lei 150 pe an.

Persónele care esercită mai multe comerciuri.

Art. 31. Persónele care vor întreprinde mai multe comerciuri în același localu, voru fi aședate la o singură taxă de patentă, cea mai rădicată din comerciul său, de esemplu:

Un băcan (bacal) care vinde în prăvălia (dughéna) sa și marfă de brașovenie sau de circiumărie, urmândă a fi aședat la patentă pentru profesiunea de băcan, (daca face mai mare comerț cu băcania), sau la patentă de brașovenie, (daca are mai multă marfă de brașovenie), ori la patentă de circiumari, daca comerțul său celălalt mai însemnat este circiumăria.

Art. 32. Persónele care fac comerțurile sau industriile lor în una și aceeași comună sau mahala, dar în deosebite prăvălii, vor plăti taxa patenti întrégă, pentru comerțul sau industria cea mai rădicată, și oșebit cite o jumătate de taxă pentru fie-care prăvălie. după categoria comerțului sau industriei ce vor fi făcînd în celelalte prăvălii, de esemplu.

Un comerciant care întretine în aceeași mahala sau comună, o prăvălie de lipscănie, una deosebită de circiumă și alta de haîne gata, sau și chiar cînd ține mai multe prăvălii de același feliu, urmândă a fi supus la o taxă întrégă pentru prăvălia în care face mai însemnat comerțu, și la cite o jumătate de taxă pentru fie-care din acelelalte prăvălii.

Art. 33. Persónele care esercită comerțu sau industria în diferite comune sau mahalale, sau în diferite orașe sau țirguri vor fi supuse la atîtea patente cu taxa întrégă cite stabilimente diferite vor avea, dupe natura acelor comerțuri și dupe populație.

Art. 34. Cînd un comerciant sau industriașu pe lingă stabilimentul său principal, ar mai întretine în diferite localități și tarabe sau magernițe pentru vinderea mărfurilor sale, va fi supus la o taxă întrégă pentru stabilimentul său și la o patentă de ambulantu cu jumătate, de taxă pentru fie-care tarabă sau magerniță.

Tovarășii sau asociații în nume colectiv.

Art. 35. Pentru tovarășii sau asociați în nume colectiv, patenta întrégă, se impune aceluia care reprezentăntă sau pórta numele ori firma stabilimentului, iar ceilalți tovarășii sunt supuși la patentă cu taxă pe jumătate din dreptul fix, impus șefului care represintă asociația.

Art. 36. Cînd doi tovarășii vor purta amîndoi firma tovarășii și vor face comerțul lor într'unul și același stabiliment, atunci numai unul va răspunde taxa întrégă iar cel alt pe jumătate, rîmînd ași regula plata între dînși, dupe folosul ce va trage fie-care din beneficiul comerțului.

37. Cînd tovarășii vor ține fie-care cite un stabili-

ment deosebit, atunci va trebui a fi impuși în parte la cite o patentă cu tacsă întrégă dupe clasa la care vor merita să fie aședați.

În casă când un comerciant ar avea două prăvălii de diferite mărfuri, și ar avea trecere din una în alta prin interiorul lor, atunci se va impune la tacsă întrégă pentru prăvălia în care face comerciul cel mai rădicat și la o jumătate de tacsă, pentru cel-laltă prăvălie.

Modul de clasificare cînd mai multe persoane vor esersa profesiunile lor într'un singur stabiliment și fie-care pe conta lui împarte.

Art. 38. Daca într'o singură prăvălie sau local vor esersa profesiile sau industriile lor, două sau mai multe persoane, fără a fi tovarășii la comerciū, atunci se va impune tacsă întrégă aceluia ce întreține localul, și care profită de partea cea mai avantajioasă pentru înlesnirile comerciului, sau industriei sale, și cite o jumătate tacsă fie-caruia din cel-laltii profesioniști sau comercianți din magaziul sau localul său: iar cînd doui sau mulți meseriași ar întreține în tovarășie localul fără a participa unul la comerciul celui-laltū, atunci se va impune fie-care la patentă cu tacsă pe jumătate.

Nu vor fi considerate ca stabilimente deosebite casele de lucrătorie sau fasonare, care ține de unul și același stabiliment și ar fi situate în acelea-și încăperi sau în aceiași curte, de exemplu:

Un strungar, care ar avea un magazin de comerciū în fața uliți și o lucrătorie de strungărie în osebite încăperi din același local. sau în aceeași curte.

Un neguțătorū de haine, care ar ține o prăvălie la uliță și ar avea și o lucrătorie în același stabiliment sau în curtea oclorași case etc.

Aceștia nu se vor tacsă, de cit odată pentru stabilimentul principal de comerciū.

Nu se vor putea apăra sub categoria arătată la §§. de mai sus, comercianți care vor avea stabilimentul de vinđare într'un magazin sau local deosebitū, și stabilimentul de lucrătorie în osebitū local; la asemenea casuri, va trebui a se urma conformū cu deslușirile date la Articolile 32, 33, 34, pentru comercianții care aū douē sau mai multe prăvălii.

Fie care magazinū sau lucrătorie de categoria arătată în §. precedent va trebui a se înscrie în rolurile patentabililor chiar în comuna unde este situat.

Art. 39. Se va considera ca stabiliment principalū și se va impune la tacsă întrégă, acela care prin Ta-

blourile A. B. C. va fi taxată cu suma cea mai rădicată. Cind însă, două sau mai multe stabilimente a le unui Comerciant, vor fi aşedate prin espusele Tablourii la aceeaşi classă, atunci celú principal se va considera acela, care dupe gradul comericurilor sau alú industrilor, va avea mai multă însemnătate.

Art. 40. Când un patentabil va esercita vre una din profesiunile impuse la dreptul ficsú dupe tabloul litera B. sau la dreptul proporţional dupe tabloul litera C. şi tot de odată va întreţine şi stabiliment de categoria celor prevădute în tabloul A, va fi impusú pentru fie-care din aceste profesiuni deosebit, de esemplu:

Un arendaşú de moşii, hanuri, (pe afară) mori, poduri, etc. care ar întreţine şi un stabiliment de comerţ din cele prevădute în tabloul lit. A. precum circiumă, (Otel¹) braşovenie, fierărie, marchitanie şi orí care altú asemenea comerţ, şi tot de odată va esersa şi profesia de avocat sau de inginer, hotarnic, sau fabricant, urmésă a se taxa în modul următor:

Esemple.

Pentru arenda unei moşii de 10,000 lei se va impune cu taxa proporţională de 2 lei la mie dupe tabloul C. . . . . Lei 20

Pentru un magazin de braşovenie, într'un oraş cu populaţie de la 20,000 suflete în sus, importind mărfuri din străinătate şi vinđind numai cu amănuntul, se va taxa la clasa 5-a dupe tabloul lit. A. şi dupe tarifa populaţiei mai sus citată. . . . . Lei 65

Pentru profesiunea de hotarnic, se va impune dupe tabloul lit. B. fără a ţine sémă de populaţie cu taxa ficsă de. . . . . Lei 300

Totalul pe anú. 385

Înscrierea unui asemenea patentabil se va face pentru fie-care profesiune împarte, în rolul comunei unde esercită acele profesiuni, iar pentru profesiunea de hotarnic, în comuna unde 'şi are domiciliul principal.

Casuri speciale pentru aşedarea la dreptul fix, a patentabililorú toptangii, jumétate de toptangii şi comercianşii cu amănuntulú.

Art. 41. Comercianşii toptangii (aceia care vînd cu rădicata) se vor considera numai cei care vînd obicnuit

¹) Hanurile de prin Oraşe şi Tîrguri se vorú taxa dupe profesiunea denumitá „Otel“.

mărfurile lor în cătimii mari la alți comercianți, spre a le vinde și aceia cu amănuntul pe la particulari (consumatori).

Comercianții, care fac negoțu *obiceiuit* și cu rădicata (toptanul) și cu amănuntul, (demi-gros) sunt aceia care vind în același stabiliment și la comercianți sau industriași, articolile trebuincioase comerziului lor în cătimii mari, și la particulari (consumatori) cu bucata sau cu amănuntul.

Comercianții care fac negoțul lor cu amănuntul, sunt aceia care vind *obiceiuit* la particulari numai cu amănuntul.

Intre cumpărători, nu se pot considera ca particulari (consumatori) meșterii și artiștii, care cumpără mărfuri și materialuri ca să le întrebunțețe în fabricațiile industriei lor.

Asemenea, când un toptangiü va fi făcut din întâmplare niscare-va vinđări la consumatori în mică cătimii, nu pöte fi considerat pentru acesta în rindul comercianților care vind *obiceiuit cu ridicata și cu amănuntul* (demi-gros), ci pentru ca să fie taxat într'un chip sau într'altu, trebuie ca vinđarea să aibă un caracter obiceiuit numai *cu ridicata* sau cu ridicata și amănuntul.

În fine la cađu când comercianți care vind obiceiuit numai cu amănuntul, s'ar întâmpla a face vr'o vinđare cu rădicata, acesta nu'i va da caracterul de comerciante cu rădicata sau cu amănuntulü.

Cuvântul *obiceiuit*, va da fie-căruia se înțelegă, că nu este de ajunsü ca un negoțatorü cu amănuntulü. se fi făcut din întâmplare, vr'o vinđare de puțină importanță la vr'un industriașü sau artistü, ori fabricant, ca pentru acestü motivü, se fie consideratü ca comerciant, cu *ridicata* și cu amănuntul.

Asupra acestor casuri, agenți însărcinați cu clasificatia patentabililor, vor avea osebită luare aminte, spre a nu da ocaziuni de asupririi în paguba comercianțilorü sau scăpări din vedere în paguba cassi fiscului.

CAPITUL VI.

Despre comercianții ambulanz.

Art. 42. Comercianți ambulanzii se numescü toți aceia care vind obiceiuit, diferite mărfuri, umblindü pe uliță prin piețe, prin bilciuri (iarmaröce) și purtindü mărfurile lor pe spate, pe brațe, pe table, în doniți (cofe) în căruțe etc, fără a ține magasiü sau prävălii (dughene) statornice.

Art. 7 din Re-
gulamentul de
ambul.

Acești ambulanți sunt supuși la dreptul patentelor cu taxa pe jumătate din cea ce plătește comercianții care fac asemenea comerț în prăvălii.

Tabela de pro-
fesiune lit. A.

Aceia care vînd mărfurile lor în căruțe cu doi sau mai mulți cai, sunt supuși la întregă taxă hotărâtă pentru comerțul din care face parte mărfurile lor.

Idem lit. B.

Aceia care vînd mărfurile în două sau mai multe căruțe, sunt supuși la un drept ficșu de lei 200 pe an.

Comercianții statorniciți în prăvălii, care voru trimite mărfuri de vîndare la târguri, bilciuri, iarmaróce, etc, sunt datori a lua pe numele trimișilor lor patente de ambulanți, fără de care, nu voru fi îngăduiți a desface mărfurile trimise la acele tîrguri.

Această măsură este ccnformă dispozițiunilor art. 5 din Lege și art. 34 de mai sus, relativu la comercianți care întreprinú magasi statornice și magernițe sau tarabe pentru vîndarea mărfurilor lor prin piețe și alte locuri publice.

Tabela de pro-
fesiune lit. A.

Neguțatori care facú comerțul lor numai în magernițe sau pe tarabe, sunt și ei supuși la plata pe jumătate a dreptulu patentelor.

Art. 43. Pentru modul clasificării acestor din urmă comercianți la dreptul patentelor, se va urma întocmai după dispozițiunile reglementulu pentru patentari ambulanți.

Modul cum sunt formate patentele; Timpul pentru care se liberă; Agenți însărcinați cu liberarea patentelor.

Art. 10.

Art. 44. Patentele sunt nominale (formate chiar pe numele persoanei care esercită comerțu), și nu pot servi, de cât acelora pe séma cărora sunt date; prin urmare, orîcine va întreprinde comerțu său industrie fie pe numele seú, fie pe séma altuia, trebuie a avea patenta cuvenită dupe felulu întreprinderii ce esersedă și dupe classa la care este aședată profesiunea sa, prin tablourile litera A. B. C.

Art. 17.

Art. 45. Patentele sunt valabile numai până la finele anulu în care saú liberat; așa dar, fie-care va trebui așt prenoi patenta sa, la începutul fie-cărui an în cea dintiă lună, în care se va publica tarifa patentelor.

Art. 46. Patentele comercianților și industriașilor aședați în prăvălii, stabilimente, fabrici, și acelora ale căror profesiuni sunt prevădute în tablourile B și C se vor libera de Prefecturile Districtelor dintr'un registru cu matcă (model No. 7).

Aceste patente se vor formula și libera dupe ma-

triculele și Ștaturile de adaos No. 13 ce se vor fi aprobatu de Ministerul Financelor.

Art. 47. Patentele comercianților ambulanti și a celor ce fac comerțul lor în magernițe, sau barace, ori tarabe, se vor libera dintr'un registru cu matcă (model No. 7 bis). de către șefii biurourilor vamale, Casieri particulari de ocóle, preceptorii de prin orașe și trguri, și comisarii financiali.

Liberarea patentelor de ambulanti, se va face îndată după constatarea clasei la care urmédă a fi aședat comerciantele de asemenea catigorie.

Art. 48. Spre a se putea tăia patente din registrele arătate la articolile precedente, va trebui a se complini atit matca, cât și formula patentei cu deslușirile cunite pe la locurile ce sunt lăsate deschise.

Patentele ce se vor lăsa în greși în timpul complinirei lor, se vor lăsa netăiate, de óre-ce nu se póte libera patente cu răsăturii sau ștersături.

Art. 49. Patentele formate la începutul fie-cărui an, pentru comercianți meseriași și profesioniști aședați în tără, se vor împărți persónelor în drept de ale poseda, de odată cu însciințările (No. 6) prin care li se va face cunoscut, cătimea dărilor la care sunt impuși.

Intrebuințarea patentelor.

Art. 50. Toți patentabili sunt datori a infățisa patentă ce vor fi posedind, ori când va fi cerută de Agenți autorităților administrative sau judecătorești.

Patentele duplicate.

Art. 51. Aceia care și vor fi pierdut patentă la care sint aședați, vor trebui a reclama altă patentă duplicată, tot de la autoritatea de la care i se va fi liberat cea dintiú patentă, spre a justifica ori unde, dreptul de a putea esera comerțiú, industrie, sau vre-o profesie din cele supuse la darea patentelor

Art. 52. Patentele duplicate se vor libera tóte din registrele cu matcă No. 7 și 7 bis, vor purta acelaș NN. ce au avut patentele pierdute, și în titlu se va scrie cuvintul „duplicată.”

Acest cuvint se va trece și în matea de unde se va tăia patentă duplicată.

Poprirea din comerțiú sau din exercițiul profesiei a celor ce nu vor poseda cunvenita patentă.

Art. 53. Controlorii, iar pe unde nu există controlorii sub-Prefecțiilor, perceptorii, Comisarii, Financiali și Agenți Polițienesti, sint datori a cerceta pe ori care din

Consecința Art. 1. §. 9.

persónele supuse la dreptul patentelor, și la casă de a nu poseda convenita patentă, chiar din anul acela, și vor obliga ca în termen de trei zile, să mǎrgă la autoritatea respectivă, ca să-și ia, sau să-și preschimbe patentă ce va fi avint din anul trecut, sau în fine, a se înscrie și a lua certificat că s'au recomandat adăogirea lui între patentabili cu prevederea că, dacă pînă la expirarea termenului sus citat, nu vor justifica regularea lor la patentă, vor fi îndată popriți din întreprinderile ce vor esersa.

La casă de neurmăre, agenți mai sus, citați vor lua măsuri a se popri din comerțiu sau industrie, sau din esercițiul profesiunii, pînă când vor presenta patentă convenită sau certificatul autorității locale doveditor că s'au regulat adăogirea aceleia între patentabili.

Amendrea celor ce vor face comerțiu, fără a poseda convenita patentă, sau se vor servi cu patentă streină.

Art. 18
§ 4.

Art. 54. Când se va dovedi că un patentabil a întreprins comerțiu, industrie sau vr'o profesie din cele supuse la impositu, fără a poseda convenita patentă din anul în care se va fi descoperit, sau cînd se va fi servit cu patentă altauia, va fi supus a plăti tacsă îndoită pentru tot timpul cit va fi păgubit fiscal.

Acastă îndoită tacsă nu va putea covîrși îndoită tacsă pe un an.

La casurile arătate în articolul precedent, agenții de constatare vor recomanda prin ștatură adăogirea unor asemenea patenteabili, cu tacsă îndoită, pe tot timpul din urma, fără însă a trece peste tacsă îndoită pe un an, și în certificatele ce se vor încheia pentru aședarea lor la patentă, se vor desluși motivele pentru care se impune acel patentabil la asemenea tacsă.

Amendarea persónelor care vor fi dat altora patentă lor ca să se serve cu dinsa.

Art. 55. Patentabilul care va fi dat altuia patentă sa, ca să se apere cu dinsa de impositul convenit Statului pentru comerțiul său profesiunea sa, va fi supus la o amendă de la 100—500 lei.

La aceeași amendă sunt supuși și patentabili care vor fi făcut cu patentă lor vr'o întrebunțare păgubitoare fiscalu, și în urmă vor cere a li se libera patente duplicate sub motiv că au perdut cea d'întiă patentă.

Art. 19.

Art. 56. Cînd se vor descoperi asemenea casuri, agenți de constatare, sint datorți pe de o parte a încheia convenitul proces verbal despre descoperirile făcute și a lă

înainta împreună cu patenta la procurorul respectiv, invitându-lu ca să întentese procesul culpabilului, spre a fi supus la amenda prevăzută de lege, iar pe d'alta va regula adăogirea celui patentabil în venit, la casă cind ară continua esercițiul profesiunei sale.

Îndatoririle tribunalelor civile și comerciale și alle autorităților administrative relative la reclamațiunile patentabililor.

Art. 57. Nimini nu va putea formula vr'o cerere, nici a face vr'unu actă judecătorească sau administrativă relativă la comerțul industria sau profesiunea sa pînă mai întiî nu va înfățișa patenta la care este impusă.

Art. 58 Tribunalele Civile și Comerciale și autoritățile administrative la care se va adresa vr'un comerciant, industriaș sau profesionist, cu vre o cerere relativă la comerțul, industria sau profesia sa, nu vor putea primi reclamațiunea, dacă nu se va cita în titlul acei reclamații No. patentei ce posedă și data de cînd s'a liberat, și pînă nu se va înfățișa în original aceea patentă, spre a se vedea de îpiegatul însărcinat cu primirea reclamațiunilor, și a se nota de dînsul chiar pe aceea reclamațiune, că petiționarul a prezentat patenta în original.

Numai în urma îndeplinirii acestei formalități, se va putea da cursul legiuit reclamațiunei prezentate, iar patenta se va restitui posesorului ei.

Spre a nu se scăpa din vedere această neapărată îndatorire prevăzută de lege, Tribunalele și autoritățile administrative, sunt datore ca în actele ce vor încheia, în urmarea cererilor făcute de reclamant, se citească asemenea No. și data patentei ce va fi înfățișat ca prin acest mod să se pōtă orienta cei însărcinați, cu esecutarea acelor acte, dacă reclamatul este aședat la dreptul patentelor.

Amenda hotărîtă pentru îpiegați care vor neglija păzirea îndatoririlor puse la art. 58 de mai sus.

Art. 59. Îpiegați care vor neglija, sau vor scăpa din vedere observarea cu strictitate a dispozițiunilor de mai sus, vor fi supuși la o amendă de la 100—500 lei.

Modul aplicării amendelor.

Art. 60. Aplicarea amendei prevăzută la Art. 59 de mai sus, se va face în modul următor:

1. Cînd se va constata că faptul a provenit din scă-

pare de vedere sau neglijență, impiegatul care va fi fost însărcinat cu observarea obligațiunei de mai sus, se va supune la amendă de lei una sută.

2. Cind s va constata că acelașu impiegat a cădut în recidivă, (a 2-a oră) va fi supusă la o amendă de lei 200.

3. Cind se va dovedi că faptulă a fost de rea credință, se va supune pentru intia oră la o amendă de 300 lei, iar pentru casă de recidivă, sub aceeași categorie, la amenda intrégă de 500 lei.

Agenți chieați a urmări aplicarea amendelor.

Art. 61. Urmărirea impiegatilor ce vor fi neglijatū paza îndatoririlor pusse la Art 58 de mai sus, se va face de către procurorul Tribunalului.

Prin orașele unde există și Tribunale Civile și Comerciale, urmărirea se va face de către procurorul Tribunalului Comercial.

Art. 62. Sentințele pronunțate asupra impiegatilor culpabil. se vor înainta la Prefectura locală, spre a se aduce la îndeplinire prin Agenți fiscali.

Îndatoririle Procurorilor.

Art. 63. Pentru descoperirea casurilor de neglijență din partea impiegatilor judecătorești și administrativi, de a pădi îndatorirea ce li se pune prin Art. 58 de mai sus, procurori prevăduți la Art. 61 sunt însărcinați a inspecta dosarele Tribunalelor Civile și Comerciale și ale autorităților administrative, relative la reclamațiunile atingătoare de afaceri comerciale, industriale sau profesioniste, și pentru ori chite asemenea casuri se vor constata, vor lua inițiativa a intenta procesă acelorū impiegati înaintea Tribunalelor respective.

Asemenea sunt însărcinați procurori, a urmări înaintea Tribunalelor, aplicarea amendelor prevădute la Art. 59 asupra patentabililor de categoria prevăduță la Art. 55.

Art. 64. Procurori sint datorii, a raporta Ministeriului Justiții de două ori pe anū, despre tôte inspecțiile și descoperirile ce vor fi făcut în asemenea materiil, arătind anume autoritățile inspectate, și numele impiegatilor ce se vor fi osindit prin sentințele Tribunalelor în cursul fie căruia semestru.

Art. 65. Ministrul Justiției priimind asemenea raporturi de la procurori, va comunica Ministerului Financelor relație despre sentințele pronunțate și amendele la

care s'au osîndintu împiegați culpabili, spre a urmări incasarea banilor.

Apărări de darea patentelor.

Art. 66. Sint apărați de dreptul patentelor:

Art. 7. § 1.

1. *Pictori*, adică aceia care desemnă tablouri de artă, pe cit nu vor întretine un atelier ce ar avea caracter de industrie pentru comerț.

Pictori, artiști cînd vor lua în antreprisă zugrăvirea vr'unei biserici, sau vr'unei stabilimentu publicu, atunci vor fi tacsafi dupe profesiunea de antreprenori de lucrări publice prevădute în tabloul litera C.

Idem.

Zugravi obicinuiți de icône și de biserici, care prin esercițiul profesiunii lor, constitue o meserie, se tacsedă dupe tobloul litera A.

Idem.

2. *Sculptori*, aceia care sapă în piatră statul și alte obiecte de artă, sint apărați.

Săpători și cioplitori de meserie, aceia care cioplesc pietre pentru didiri, ornamente de arhitectură, cruci și pietre de morminte, sint tacsafi la dreptul patentelor dupe tabloul de profesiuni litera A.

Idem.

3. *Săpători* (gravori) aceia care sapă diferite pietre scumpe în condiție de artiști, iar nu și pecetari meseriași, căci acești din urmă, se tacsedă dupe tabloul litera A.

Idem.

4. *Desemnatori* artiști, aceia care desemnă cu tuș sau în color, deferite tablouri istorice, sau piese de arhitectură pe hîrtie, pe pîndă, pe mușamale etc. pentru litografie sau pentru diferite institute de învățatură.

Idem.

5. *Musici artiști*, compositorii de opere musicale, iar nu și capelmaistri, muzicanții și lăutarii ce compun o bandă de musică, căci aceștia se consideră ca meseriași și urmédă a se tacsă fie-care ca profesioniști de clasa 5-a sau a 6-a ori a 7-a dupe importanța întreprinderii.

Idem §. 2.

6. *Profesorii de bele litere, științi și arte*, adică profesorii, institutorii scóleloru, gimnaselorú, academiilorú, universităților de științe, profesorii de diferite arte, de musică, pictură, etc. șefii de pensionate sau institute de creștere.

Idem.

7. *Editori* de foș periodice, adică persónele acelea care iaú asupra lor cheltuelile întretinerii vr'unor jurnale (gaezte) și se folosescu de prețul abonamentelor.

8. *Proprietarii cultivatori de pămînt*, numai pentru vindarea și manipulația recoltelor și ródelor produse din proprietățile lor, și pentru vitele ce cresc, întretin, sau ingrașe iar nu și cînd vor lua în arendă alte proprie-

Idem § 3.

tăți, fabrici, mori, velnițe (poverni) și ori ce altă comerțu său industrie afară din rólele său produsele proprietăți lor; căci în asemenea casuri, sint și aceștia supuși la dreptul patentelor, după clasificăția prevădută prin tablourile A, B, C.

Idem § 4.

9. *Comiții* (călfi, teșhetari, grămăticii, sau însărcinații cu căutarea trebilorū unei prăvălii, unui contuar, unui stabiliment, unei antreprise, unei moșii etc.)

Cind aceștia se vor împărtași la ciștig cu proprietarii sau antreprenorii acelor stabilimente, sint supuși și ei la dreptul patentelor în proporția prescrisă pentru tovarăși.

Idem.

10. *Tôte persónele care lucrésă cu simbrie* său cu ȃioa în casele, lucrătoriile (atelierile) său magazinele persónelor de profesiunea lor, precumū și lucrători care lucrédă în casele lor, său la particulari fără ucenici, și fără prăvălie.

Idem.

Nu sunt considerați ca calfe, său ucenici:

Femeia ce lucrédă cu bărbatul ei.

Copii ne-însurați care ajută la lucrul părinților.

Salahorul care lucrédă cu mâinele în ajutorul profesioniștilor.

11. *Casanele de rachiū* ale țaranilor său ale proprietarilor de moșii, pe cit vor lucra vremelnicește numai rólele din livesile său după moșiile lor, iar nu și cindū vor lucra róle ori produse cumpărate de la alți și ar avea un caracter de velniță (povarnă), căci atunci se taxédă după tabloul de profesiuni litera C.

12. *Herestraele proprietarilor* care esplótédă singuri lemnele din pădurile lor, prefăcindule în cherestele, iar nu și cind lucrédă și lemnele altora său cind se ȃdă în arendă, căci atunci se taxédă după tabloul litera C.

13. *Ingineri, foncționarii*, salariați de stat, iar nu și aceia care lucrédă pentru particulari.

14. *Mine concesionari*, acela ce ia în concesiune esplótarea vr'unor mine pentru un termen îndelungat de ani, iar nu și esplótatori contractanți, care se taxédă după tablou litera C. ca antreprenori de moșii domeniuri etc.

Art. 6

15. *Comercianți și industriași* din localitățile cu populație de la 3000 suflete în jos, ale căror profesiuni prin tabloul litera A. în alte localități mai populate, sint impuse la clasa 7 și 8, adică toți profesioniști prevăduți în tabloul litera A. la clasele citate, care vor locui în orășele, tirgurile său comunele cu populație de la 3000 suflete în jos, sint apărați de dreptul patentelor.

16. *Persónele care fac comerciul lorū umblind* cu coșuri (panere) său tave, ori doniți (cofe) și găleți, pe

Art. 7. § 5.

uliși, prin piețe, pasagiuri, prin sate, prin bîlciuri (iar-maróce), și vînd obiecte de consumație (de hrană) melicuri etc. fără prăvălie sau maghernițe (baracă) ori tarabă statornică.

Idem.

Art. 7. § 6.

17. *Cirpați* de feluri de obiecte.

18. *Sacagi* (vîndători de apă).

19. *Spoitori* sau reparatori de vase de bucătărie.

20. *Lăcătuși* ambulanți.

21. *Ascuțitori* (tocilari) ambulanți.

22. *Móșele* care nu întrețin case de naștere.

Aședarea dări fonciară.

CAPITUL VII.

Materiile supuse la contribuția fonciară.

Art. 67. Contribuția fonciară, dupe Legea de unificare de la 31 Martie 1862 (Mon. Of. N. 85) se aședă asupra tutulor proprietăților nemișcătore după venitu lor anual curat.

Art. 68. Cătimea dări la care sînt supuse aceste proprietăți, se fixedă pe fie-care an de corpul legislativ, adăogînd'o, sau scăzînd'o după trebuințele statului. (NB).

Art. 1.

Art. 69. Proprietățile asupra cărora se aședă acés-tă dare sunt:

În Orașe și Tirguri.

Casele de locuință sau de speculație, prăvăliile (du-ghețele), magazinurile, oclurile, stabiimentele de indu-strie, precum fabrici, poverne (velnițe), mori cu cai sau cu vapor, dalhanale, cherhanale, liveđi, grădini, vii, a-rături, și ori-ce alte încăperi, care servesc, sau pentru locuința proprie a stăpînului, sau pentru ori-ce altă în-trebuințare.

NB. Aceste dări, la Aprilie 1862 sau unificat fiesîndu-se cătimea lor la cifra de 4 la % pentru ambele părți ale Țerei, care cifră esistă și pentru anul corent.

În partea Români de dincoci de Milcov (Munteniă) proprietățile imobile rurale, au fost supuse pentru întia oră în anul 1850 la plata unei dări fonciare de 6 lei pe an pentru fie-care clăcași (pentru cele locuite) și de 8 % din venit pentru cele ne locuite.

La anul 1860 pentru întia oră sau votat legea impositului fonciar, impu-nduse o dare de 3 % din venitul curat al tutulor proprietăților imobile ru-rale, și urbane. În partea Români de dincolo de Milcov (Moldavia) pentru întia oră s'au aplicat în anul 1860 legea votată în anul 1859 prin care se impunea asupra tutulor proprietăților urbane și rurale o dare foncieră de 5 % din venitul anual-curat.

În comunele rurale.

Moșiile atit cele particulare cit și ale aședămintelor publice și de bine-facere, precum sunt, ale monastirilor, ale bisericilor, ale școlilor, ale spitalilor, ale orașelor, comunelor, municipalităților, seminarilor și alte asemenea. — Viile, pădurile date în tăere, morele de ori ce fel, grădinile, livesile, arăturile, locurile infundate, etc.

Alegera venitului curat al proprietăților.

Art. 70. Sub numirea de *venit curat* se înțelege folosul ce rămîne proprietarului, după scăderea embaticului (de va fi supusă proprietatea la asemenea dare) și a tuturilor cheltuelilor de esplotare, de întreținere, reparații și altele.

Art. 71. Alegerea venitului curat se face în modul următor:

Despre scăderea de a 4-a parte.

Art. 2 lit. B.
Art. 4 din leg.
de urmăriro.

1. Pentru încăperile închiriate de prin orașe și ținuri, să ia de bas prețul de chirie lucrător după contract, după ce se scade a 4 parte (în orașul Iași pe jumătate) pentru întreținere, reparație și deteriorare (derăpănare).

Despre scăderea de a 3-a parte.

Art. 2 lit. F.
§ 2.

2. Încăperile destinate la vr'o speculație industrială, precum fabrici, mori, poverne, (velnițe) și alte asemenea, se bucură de un scădămint de a 3-a parte din venitul cu care sunt. său cu care s'ar putea arenda, fie situate prin orașe și ținuri, fie pe proprietăți rurale, (pe moși).

Despre scăderea besmanului (embatic).

Art. 2 lit. D.

3. Dacă o proprietate este supusă la plata vr'unui embatic (besman), atunci din venitul ei, se scade mai întâiu embaticul, și din ceia ce rămîne se face scăderea prevădută la § 1, său dacă este fabrică, scăderea se face după § al 2-lea de mai sus, iar embaticul se înscrie pe numele aședămintului, său al persoanei care se folosește de acel venit (besman).

Basele evaluări venitului proprietăților rurale.

4. Pentru proprietățile rurale arendate, se ia de basă

Art. 2 lit. A. prețurile de arendare, stipulate prin contractele lucră-
tore, atât acele adevărate, cât și acelea care dupe no-
torietate publică. n'ar fi supuse îndoiei, fără a se face
vr'un scădămînt.

Despre obligațiile sau dările în natură.

5. Când contractele de arenduire sau de închiriere,
pe lângă prețul anual în bani, ar pune în sarcina aren-
dașilor, sau chiriașilor dări în natură, sau îndatoriri de
a face încăperi din nou, ori alte reparații și îmbunătă-
țiri sau în fine a scuti, sau a răspunde dările vr'unor
individe, ori a plăti impositile proprietății; atunci prețul
acelor sarcini se calculează în bani, și analoghisindu-se
pe numărul anilor contractați, se adaogă partea cuve-
nită la venitul anual curat al proprietății, de exemplu:

Art. 2 lit. C. Un arendașu este îndatorat prin contract a plăti
15,000 lei pe an arendă, a da proprietarului șease care
fin de măsură, a transporta dece stîneni de lemne, a
clădi o circiumă pe moșie, a scuti de dări patru lăcui-
tori din cei neapărați de legi, adică a plăti el darea pen-
tru dinșil, a răspunde impositile proprietății, etc.

La asemenea casuri, agenți de constatare, prețu-
escu de față cu arendașul, cât costă în bani toate îndă-
toririle puse în natură, după prețurile de mijloc din par-
tea locului și suma ce va produce, împărțindu-se pe nu-
mărul anilor contractați, se adaogă pe lingă arenda de
15,000 lei și totalul se consideră ca venit curat al pro-
prietății, asupra căruia urmează a se calcula impositul
fonciar.

*Basele evaluării venitului proprietăților locuite sau
esplótate chiar de proprietari lor.*

6. Când proprietățile n'ar fi arendate și se vor fi
esplótând de însuși proprietari lor, atunci prețuirea se
face, după arenda ce s'ar putea lua pe dînesele, când
ar fi date în arendă la alți, prin scăderea de a 3-a parte
din venitul proprietăților clădite sau supuse la embatic
și prevădute la § 2 și 3 de mai sus.

Art. 2 lit. E. La asemenea proprietăți rurale, agenții însărcinați
cu constatări, vor avea o deosebită îngrijire să nu scape
din vedere a calcula cu totă nepărtinirea fie-care ramură
de venit, de exemplu: cât produce pogónele de arătură
poprită pe sîma proprietății, cât dîlele de lucru ale clă-
cașilor, cât venit trage din dijmă, cât din pogónele de
prisos închiriate prin bună învoire, cât din finețe, cât din
eleștae, de la circiumi, de la bîcănii, de la hanuri, din

la taxa vr'unui pod, de la pădure, de la livezi, de la bălți, de la móră, de la velniță, de la semănăturile cu legume, de la vitele străine ce ar avea islazu pe acea moșie, de la plute, de la herăstrae și de la ori-ce alt venit cunoscut în acea localitate, și după toate aceste constatări, se prețuiescă pe cât se va putea mai pozitiv, adevărata arendă ce s'ar putea lua pentru acea proprietate, când ar fi dată altora spre esplotare, fiind tot d'o dată sémă de cheltuelile trebuincioase pentru esplotare, care urmédă neapărat a se scădea din venituri, și a se supune la imposit numai venitul curat ce se va alege. În fine, pe la poprietățile unde se țin registre regulate de venituri și cheltueli, se va consulta și acele registre, luându-se de normă prețurile de mijloc din trei ani de esplotație.

Pentru proprietățile ținute de prin orașe și ținuturi, care ar fi locuite sau întrebuințate pe sémă proprietarului, se va face evaluarea asemănat cu deslușirile date la Art. 19 din acest reglement.

Diferite dispozițiuni.

7. Încăperile rurale, producătoare de venit și coprinse în prețul contractului de arenduire, al moșii precum hanuri, circiumi, nu sunt supuse la osebită dare, nici se bucură de vre-o scădere, de ore ce prețului din contract se ia de bas la tacșare, iar la cas de a fi închiriate sau arendate deosebit de moșie, atunci se bucură și ele de scăderea prevădută la § 1 și 3 de mai sus.

8. Încăperile industriale precum fabrici, mori, velnițe, herăstrae (jögăre), se bucură de scăderea de a treia parte *chiar și cind vor fi coprinse în contractul de arenduire.*

La asemenea casuri, va trebui a se prețui mai înțitiu venitul ce ar putea produce acele clădiri industriale, cindă ele ar fi arendate deosebit și din acel venit se va face scăderile menționate la § precedent.

Despre moșiile răsăsești.

9. La moșiile răsăsești, cite voră fi pietrite sau stilpitate, venitul se va constata deosebit pentru fie-care proprietar imparte.

La acelea însă, care nu vor fi stilpitate, sau pietrite, și stăpinite în devălmășie, venitul se va prețui în total pentru întregul trup al moșii răsăsești, și contribuția ce va privi asupra acelu venit, se va răspunde de către obștea proprietarilor, care apoi va face repărți-

Art. 2 lit. F.
§ 1.

Art. 2 lit. G.

rea dărilor între dinșii, dupe analogia venitului ce trage fie-care.

Aceste din urmă proprietăți, se încrîu prin registre cu venitul total al întregii moșii Răsăsești, și pentru suma contribuției ce va trebui a plăti fie-care răsășu, dupe repărțirea făcută de obștea proprietarilor, se întocmește un rol special pentru serviciul comunei, dupe care o copie legalisată, trebuie a se depune la sub-prefectura oculului, spre a servi de normă în casuri de contestațiuni (NB).

Despre vii și grădinii de legume.

Art. 2. lit. II.

10. Venitul viilor și al grădinilor pe legume (dar-davaturii) care se vor explôta (căuta) de proprietari lor, se va prețui dupe chiria ce se ia pentru pogónele sau fâlcile de aratură din préjma locului; iar cîndu via sau grădina va fi dată în arendă, atunci venitul să ia după contractul de arenduire.

Dacă în coprinsul vii sau grădinii, vor fi și clădiri producătoare de venit, atunci ele se voru taxa după regulile aședate la §. 7 și 8 de mai sus.

Despre păduri.

Art. 4. al. 2.

11. Venitul pădurilor date în tăiere prin arenduire, se taxedă dupe venitul fixat prin contracte, fără a se face vre o scădere pentru explôtare.

La cađ când prin contractele de arenduire ar fi și obligații în natură, se va urma conformu dispozițiilor Art. 71 § 5.

Despre scăderea de a 10 parte.

12. Pădurile explôtate (acelea care sunt puse în tăiere) de către însuși proprietari lor, se taxedă în proporție cu venitul ce va produce vîndarea lemnelor tăiate pe fie-care an, calculindu-se dupe prețul de mijloc, cu care se vîndu lemnele pe loc, și din acelu preț, se va scădea a 10 parte, drept chieltuelli de pază și de explôtare.

13. Când vr'o pădure, sau parte din pădure, ar fi dată pe séma arendașului, și s'arú coprinde în acelașu contract cu moșia, atunci acea pădure nu va fi suppu-

(NB) In acest cac contribuțiunea ce se prelevedă de la răsăși de catigoria citată, ia caracterul contribuțiunei de repartiție, despre a cării natură, se face vorbire la aliniatul al 4-lea de sub Art. 2. din regulamentul de față.

să la deosebită dare, de ôre ce, ea se coprinde în darea anuală a proprietăți.

14 La cădă când termenul tăerei unei păduri ară espira și ar rămânea numai venitul moșii, atunci, se va prețui adevărata arendă ce se cuvenea pentru pădure și aceea sumă se va scădea din venitul cu care este înscrisă proprietatea.

Apărări de darea foncieră.

Art 72. Sunt scutite de darea fonciară proprietățile următoare:

1. *Bisericile și încăperile* ce slujescă pentru cultul diferitelor religii recunoscute în Țerră, cu locurile și clădirile coprinse în îngrăditurile lor, pe cât acele clădiri nu vor fi producătoare de venit.

Locuințele clerului de miră și a le slujitorilor bisericești, pe cât vor fi prórii a le lor sau a le aședămintului religios la care slujesc, iar nu și când vor fi luate cu chirie de la alți proprietari. Se înțelege că proprietățile ce ar avea asemenea persoane Bisericești pentru închiriere, nu pot intra în numărul celor scutite de dare.

3. *Moșiile și încăperile Statului.*

4. *Încăperile episcopilor, seminarelor, spitalurilor, aședămintelor publice, școlele, casele municipale, comunale, casarmele, închisorile, casa societății de medici și naturaliști din Iași, casele și cancelariile reprezentanților străini*, pre cât ele voră fi proprii a le loră, și nu voră produce venituri prin închirieri.

5. *Drumurile și pietile publice*, în cât n'ar fi proprietăți particulare producătoare de venit

6. *Tôte încăperile a căror chirie anuală n'ar trece peste 200 lei.*

Asupra acestor încăperi, agenții de constatare vor avea luare aminte ca la casă cândă ar fi mai multe asemenea mici proprietăți a le unuia și acelaș proprietar și prin urmare, adunate la un locă, ar compune un venit ce ar trece peste cifra de 200 lei pe ană; atunci ele nu pot intra în categoria celor apărate de legi.

În genere, dacă asemenea mici proprietăți voră fi supuse la plată de besman (embatic), agenți de constatare nu vor scăpa din vedere a înscrie acel besman pe numele proprietarului său al stbilimentului public care se folosește de acelă venită, și prin urmare, a se supune la plata cuvenitului imposit.

7. *Încăperile rurale*, neproducătoare de venit, precum case de locuință, hambare, coșare, grajduri, șure, ect. cu îngrăditurile lor.

8. *Pădurile nepuse în tăire.*

Lemnele ce va tăia proprietarul pentru trebuința casei sale, sau pentru clădirile dupe moșie, nu pot fi considerate ca o esplotare regulată.

La cađu când proprietarul ar fi lăsat facultate clăcașilor dupe a sa moșie, de a se aprovisiona cu lemne din pădure pentru trebuința casei lor, și pentru acésta aru trage un venit de la diuși, atunci ađel venit, de nu va fi coprins în contractul de arenduire al întregii moșii, va fi supus la impositul cuvenit.

9. *Locurile curățite de tuferiși* (curăturile) sunt scutite cinci ani, de la data de când vor fi începuru a fi cultivate.

10. *Sădirile noi* (pomii roditori.) sau duđi (agusii) se scutescu dece ani de la sădirea lor.

11. *Zidurile noi*, locuite în urma puneri în lucrare a legei (de la octomvrie 1860 în partea de dincóce și de la Aprilie 1862 în cea de 'incolo) sunt scutite trei ani de la data de când s'au locuit.

La cađu când o parte din noua clădire, s'ar fi locuit mai nainte de a se aduce și ceea altă parte în stare de locuit, atunci termenul de trei ani, va începe a se calcula de la jumătatea intervalului ce va mijloci. de la epoca locuirii celei din tiu părți, pină la timpul când s'au terminat și locuit tótă clădirea.

12. *Vitele de esplotație rurale*, de prăsilă, și cele puse la ingrășare, nu intră în prețuirea venitului fonciar.

Art. 73. Agenții de constatare, vor ține un registru special pentru proprietățile prevădute la § 9, 10 și 11 de mai sus, în care vor trece anume epoca de când începe și când se sfirșește termenul de apărare al fie-căria, spre a se supune la plata impositului la timpul cuvenit. (Model N. 2).

Așezarea dări de transmitere.

CAPITULU VIII.

Materiile supuse la darea de transmitere.

Art. 74. Taxa de t.ansmitere după legea de unificare de la 31 Martie 1862, (Mon. Of N. 85) se aședă asupra proprietăților nemișcătore ale tutului aședămintelor publice și de bine facere, precum:

Ale Mitropolii, ale episcopiilor, monastirilor închinat și neinchinate cu metócele ler, ale chinoviilor, ale monastirilor și bisericilor de sub diferite epitropii, ale

municipalităților: ale orașelor, comunelor, spitalurilor, școlilor, seminarilor și ori-ce alte asemenea așezăminte publice și de bine-faceri.

Idem. Art. 75 Tote proprietățile de categoria arătată la articolul precedent, sunt supuse și la contribuția fonciară.

Art. 76. Cătimea dării de transmitere este de 10 la ‰ pe an asupra venitului curat.

Art. 2. Aședarea acestii dări se face dupe acelēși base arătate pentru contribuțiunea foncieră; prin urmare sint scutite de taxa de transmitere, tôte proprietățile câte sint apărate și de contribuția foncieră, și care se prevēdū anume sub Art. 72 de mai sus.

PARTEA III.

Serviciul constatării

CAPITUL IX.

Recensemente generale — Formarea Matricolilor și a Rolurilor. — Constatarea mișcării Contribuabililor.

Despre recensimente generale.

Art. 77. Pentru constatarea persónelor și a materiilor asupra cărora urmēdă a se aședa contribuțiunile directe, la fie-care cinci ani se formēdă recensimente generale.

Art. 144 din legea propr. de la 851 și Art. 11 din legea fonciară.

Aceste recensimente se fac prin comisuni denu-mite ad-hocū, dupē speciale instrucțiuni de procedare, pregătite de Ministerul Financelor.

Art. 78. Pentru materiile imposabile constatate la recensiment, se formēdă matricule generale care servescū de bađū pentru tot periodul de cinci ani.

Art. 79 Dupē matriculele menționate la Art. precedent, se vor estrage roluri speciale pentru serviciul implinitorilor și pentru fie-care fel de contribuțiun¹⁾.

Rolurile vor trebui a fi încheiate definitiv, până la finele anului în care s'aū urmat recensimentul.

Art. 80. Resumatul total al contribuabililor, patentabililor și venitul curat al proprietăților imobile constatate prin roluri, se va publica la începutul anului următorū, dupē acela în care s'a făcut recensimentul, și va servi de bađū nestrămutată la implinire până la finele aceluī an

¹⁾ Pentru contribuțiunea personală și cea de șosele și poduri, se va forma un singur rolū, assemenea și pentru impozitul fonciară și tacsă de transmitere, fiindcă aședarea lor, se face dupē acelēși base.

Art. 81. Modificările ce vor urma între imposabili în cursul anului, se vor regula :

Cele pentru adaos, prin statură trimistrială în partide suplimentarii deschise ad-hoc în matricule și în roluri.

Cele pentru scăderi, prin statură și ordonanțe de descărcare, și de restituire.

Prenoirea Rolurilor.

Art. 82. Pentru regularea modificărilor constatate în cursul anului, rolurile citate la Art. 79 se vor prenoi pe fie-care an, prin adăogirea și scăderea imposabililor ce vor fi luat vr'o prefacere.

Art. 83. Rolurile de proprietăți imobile și de contribuabili se pregătesc de către agenții de constatare în cursul trimestrului de Octombrie.

Rolurile de patentabili se rectifică și se confecționează în același interval, de către agenți de constatare, cu concursul delegaților aleși din partea comerului.

Art. 84. Matriculile generale, se vor forma în trei esemplare, din care :

1. Pentru Ministeriul Financelor.

1. Pentru fie-care District.

1. Pentru fie-care Ocol.

Art. 85. Pentru împlinitorii comunelor se vor forma roluri speciale conformă dispozițiilor art. 79 de mai sus.

Art. 86. Matriculile și rolurile se vor confecționa după formulile No. 1 și 1 bis, 3 și 3 bis, 4 și 4 bis aci anexate.

Cădirile și sădirile noi, și locurile curățite, care după lege sunt scutite de imposit, cele dintâu pentru trei ani și cel d'ălu doilea pentru 10 ani și cele din urmă pentru 5 ani, se vor înscrie de către agenți de constatare în registre ossebite după modelul No. 2 până vor împlini termenul de apărare.

Numenclatura matriculilor și a rolurilor.

Matriculile No. 1 și rolurile No. 1 bis, sunt destinate pentru înscrierea proprietăților imobile supuse la impositul fôncieru și alu celor supuse și la tacsă de transmitere.

Idem No. 3 și No. 3 bis pentru contribuabili supuși la darea personală și la cea de șosele și poduri.

Idem No. 4 și No. 4 bis pentru comercianți industriași și profesioniști supuși la dreptul patentelor.

Art. 87. Pentru moșiile rădăsești, care nu vor fi

hotărnicite ci stăpânite în devălmășie, se va forma o matriculă specială în două exemplare, una pentru comună și alta pentru sub-pref: locală în care se va înscrie venitul fie-căruia devălmășu cu partea de contribuție ce-l privesce.

Acastă matriculă va fi osebită de matriculile generale, în care urmăseă a se trece numai în total venitul moșiilor devălmășe.

Persónele chemate a adevéri matriculile și rolurile.

Art. 88. Matriculile generale și rolurile anuale vor trebui a fi adevérite, cele dintăiu, de membri comisunilor însăncinate cu recensimentul, iar cele de al doilea de agenții însărcinați cu confecționarea lor și de consiliurile comunale, iar prin orașe, de către deputații mahalalelor, sau pe unde nu esistă deputați, de către membri consiliurilor municipale.

Casurile de neunire la adevéirea matriculilor.

Art. 89. La casu când ar mijloci verí o neînțelegere la clasificarea, sau la aședarea vre unuí contribuabilú, sau patentabilú, atunci clasificarea se va face după opinia majorității, și atât majoritatea câtú și minoritatea vorú formula unú proces-verbalú prin care vorú declara fie-care, motivele și socotițele lor, și acea declarațiune, se va atașa pe láagă matricula destinată pentru serviciul Ministerului, spre a se da în urmă soluțiunea cuvenită.

Când neunirea ar fi pentru fixarea adevératului venit al vre-unei proprietăți nemișcătóre, atunci ambele părți vor alege duoi arbitri, care se vor pronunța asupra casului în contestație.

Daca asupra alegéri arbitrilor, nu se vor putea uni, se va proceda la alegerea lor prin sorți, între persónele propuse de ambele părți.

Când nici după esprimarea opiniunii arbitrilor, nu se va putea forma unanimitate, atunci se va cere de la municipalitatea sau consiliul comunal localú, a denumi un supra-arbitru, și hotărírea aceluia, va fi difinitivă.

Depunerea matriculilor la Municipalități sau la consiliurile Comunale.

Art. 90. Matriculile formate la recensiment, îndată după încheierea lor, se vor trimite d'adrechtul de către agenți de constatare, la consiliurile comunale sau municipale, unde vor sta depuse în curs de 20 zile, spre a

lua fie-care contribuabil cunoștință de cătimea dărilor la care este impus.

Zioa în care se vor depune matriculile la autoritățile sus citate, se va publica de către agenții de constatare prin calea obișnuită, adică prin *daraban* și prin citire în biserică, ca se ajungă mai cu înlesnire la cunoștința fie-căruia, și se îngrijescă a reclama la timp, dacă se va crede încărcat cu taxarea.

Art 91 În timpul cât va sta matriculile depuse la municipalitate, agenții de constatare vor prescrie rolurile No. 1, 3 și 4 bis, destinate pentru serviciul comunelor, după conceptele (ciornile) matriculilor.

Ridicarea matriculilor de la Municipalități.

Art. 92. A doua și depă expirarea termenului de 20 zile citat la Art. precedent, agenții de constatare, vor lua matriculile de la consiliile comunale și municipale, și împreună cu rolurile citate la art. precedent le vor înainta prin prefectură, la ministerul financelor.

Art. 93. Îndată după primirea lor la minister, se vor verifica și revestindu-se de formalitățile recunoscute se vor înainta la prefecturi, însoțite cu tablouri generale (model No. 5) de No. contribuabililor, patentabililor și venitul proprietăților constatate printr'insele, oprind în cancelaria sa pe cele destinate pentru serviciul interior.

Art. 94. Tablourile No. 5 se vor transmite de către direcțiunea contribuției directe, la direcția comptabilități, și direcția comptabilități, regulând prin registrele sele conținutul acelor tablouri specificate pe ocóle, le va transmite casierilor generali de districte, spre ale servi de normă la încasarea banilor.

Art. 95. Prefecturile, priimind matriculile și rolurile de la Minister, vor popri în cancelaria lor pe cele destinate pentru dinsele; iar pe cele-l-alte, le vor înainta centrolorilor cu extracte parțiale tot după formula No. 5. Și pe unde nu există asemenea agenți, le vor trimite la sub-prefecți sau perceptori (comisari financiari).

Art. 96. Controlori sau sub-prefecți vor transmite perceptorilor sau implinitorilor rolurile destinate pentru serviciul lor; iar pe unde sunt casieri particulari, vor preda acestora copii după ecstractele parțiale (Nr 5) priimite de la Prefecturi.

Publicarea resumatului rolurilor.

Art. 97. La începutul fie-cărui an, Ministeriul Financelor va publica resumatul general al rolurilor și tarifele de contribuțiuni.

Art. 98. Implinitorii comunelor și perceptori sau comisari financiali de prin orașe și țirguri, îndată ce vor primi rolurile, le vor presenta la consiliurile Municipali sau comunale, ca să ia însemnare de resumatul lor și făcându-le cuvenita legalizare, să publice No. contribuabililor, alți patentabililor și venitul proprietăților constatate printrînsele.

Afișele prin care se va publica resumatul rolurilor vor fi formate după model No. 5 bis, aci anecsat, care sub-semnându-se de membrii citatelor consiliuri, se vor lipi de către implinitori la casa comună, la ușa Liceului și la răspântiile sau locurile principale, pe unde se adună mai obicnuit contribuabili. Aceste afișe se vor publica de odată cu tarifele anuale de contribuțiuni.

Impărțirea însciințării de cătimea dărilor la cari sunt așezați contribuabili.

Art. 99. În termen de două-deci zile după publicarea tarifelor și resumatului rolurilor, perceptori și implinitori sunt dator să formese cu ajutorul scriitorilor comunali (prin sate) și să transmită fie-căruia contribuabilu, patentabilu sau proprietaru de imobile, câte un bilet (insciințare modelu No. 6) în care se va arăta contribuțiunile la cari este așezat prin roluri pentru tot anul, spre a se putea regula fie-care în plata dărilor la termenile ficsate de legi.

Asemenea însciințări se vor trimite și persónelor cari nefind înscrise în roluri, se vor descoperi în urmă și se vor adăoga din nou prin staturile trimestriale.

Insciințările No. 6 sunt cu totul osebite de avertimentele prescise de legea urmăririlor, care rămân în vigóre și se vor întrebuița assământu dispoșiilor acei legi.

Urmarea ce trebuie a se face cu contribuabili strămutați

Art. 100. Când vre-unul din contribuabili trecuți în roluri, nu s'ar găsi la locul domiciliului unde s'a înscris. Perceptori de prin orașele și țirgurile pe unde sunt controlori, vor cerceta cauza lipsei acelor contribuabili și aflând unde sunt strămutați, vor încheia cuvenitele

certificate de constatare și însoțite de înscințările No. 6, le vor preda controlorilor săi sub-prefecților, spre a regula scăderea lor de la comuna unde sunt înscși și adăogirea la locul nuoului domiciliu, făcând despre această cuvenita deslușire în rol și în matriculă, la colona de observații.

Implinitori comunelor rurale, când vor constata asemenea casuri, v rii încheia certificate sub semnăturile membrilor consiliului comunal și împreună cu înscințările No. 6, le vor înainta la sub-prefectul său controlorul ocolului, ca să facă regularizarea arătată la § precedent.

Perceptori de prin orașele unde nu există controlori vor încheia ei înșile certificate de constatare sub semnăturile persoanelor prevădute la Art. 173 și le vor înainta împreună cu înscințările pe lângă staturile de scăderi, după ce vor fi făcut urmarea prescrisă la Art. 120.

Art. 101. Cind în urma procedărilor de mai sus sau când chiar de la început, nu se va putea afla domiciliul contribuabililor strămutați, atunci implinitori prin sate și controlori prin orașe sau perceptori (comisari financiari) pe unde nu există controlori, vor încheia certificate constatătoare dosirii acelor contribuabili, spre a cere la epoca hotărâtă descărcarea contribuțiunei lor.

Asemenea certificate de constatare, se vor încheia și pentru contribuabili cari vor fi încetat din viață sau din comerț, în interval de la data înscrierii, până la data împărțirii înscințărilor, spre a se cere descărcare contribuțiunei lor de la trimestrul ce va urma după acela, în care se va fi întâmplat cazul morții sau al încetării din profesiă, de ore-ce pentru trimestrul în care s'a urmat asemenea casuri, trebuie a se despăgubi din averea acelor contribuabili (a se vedea și Art. 118 și 119).

Aceeași urmare se va face și pentru descărcarea contrib: fonicieră a proprietăților ce se vor fi desființat în intervalul sus arătat.

Art. 102 În casuri de duble înscrieri, constatarea se va face prin certificate, și descărcarea contribuțiunei se va cere chiar de la începutul anului pentru care s'a format rolurile.

Art. 103. În ori-ce alte casuri, precum încărcată taesare, greșită înscriere sau când contribuabili ar lipsi provisoriu de la locuințele lor, ori când, sub-diferite motive n'ar voi să primescă înscințările No. 6, implinitori sunt datorii a lăsa pe d'oparte înscințările în casele acelor contribuabili, după ce mai întâiu va face să se

viđese acele însciințări de către unul sau doi vecini; iar pe de alta a comunica la finele luni, consiliului comunal sau deputatului mahalali, ori consiliului Municipale, pe unde nu sunt deputați de mahalale, o listă de numele unor asemenea contribuabili și de ziua în care li s'a lăsată prin case sau la îngrijitori lor, însciințările mai sus citate, spre a servi de justificare împlinitorului, în casă când contribuabili arău tĂgădăui sau ar reclama ver-o înbunătățire după expirarea termenului de trei luni hotărît pentru acesta.

Art. 10 din legea urmărilor.

Art. 104. Când proprietari ver-unor imobile, vor fi domiciliați în alte orașe sau ocóle, bileturile (însciințările No. 6) se vor lăsa în primirea chiriașilor sau îngrijitorilor lor.

Art. 105. Când proprietari voră locui chiar în co-prinsul orașului sau ocolului, ori în comuna unde se află proprietatea, precumă sunt aceia cari posedă mai multe proprietăți în acelașă orașiu etc. atunci lăsarea însciințărilor la chiriași, arendași sau îngrijitori, nu póte avea loc, ci trebuie a li se trimite ebiar la domiciliulu lor, afară numai când chiriași sau arendași ar fi îndatorăți prin contracte, a plăti ei înșile dările proprietăți.

Art. 106. Implinatori, Perceptori, Controlori sau sub-Prefecți cari vor neglija a transmite la timp fie-căruia contribuabilă însciințarea Nr. 6., sau vor lăssa a trece trei luni fără a cere descărcarea contribuabilului de catigoriile mai sus arătate, vor fi înșile responsabili pentru pagubile ce ar încerca fiscul din această ne-regularitate.

Indatoririle contribuabililor și alle autorităților la care urmăsă a se adresa reclamările lor.

Art. 107. Contribuabili cari după primirea însciințărilor Nr. 6, se vor crede încărcați cu tacsarea, sau vor fi rău înscriși la ver-o contribuție, vor trebui a reclama descărcarea lor prin controlori, Sub-Prefecți sau Perceptori (comissari Financiali).

Numai la cas când n'ar dobîndi indestulare de la agenți sus citați, se vor adresa cu cerere la Prefectura Districtului și când nici de la Prefectură nu vor fi satisfăcuți, atunci se vor adresa la Ministerul Financelor espund prin reclamație procedările făcute pe lingă cele lalte autorități, fără de care reclamațiunea nu va fi priimită

Art. 108. Contribuabili precum și chiria și sau arendași care vor voi ași strămuta domiciliulu în alte comune, sunt datori a încunosciința despre acesta cu o

Art. 11 din legea urmărireii.

lună mai înainte, implinatorului, controlorului său comisariatului Financiar, locul unde voește a se strămuta, spre a se regula scăderea lui de la acea comună și adăugirea acolo unde voește a se strămuta; căci la cas de neurmare, vor fi supuși a plăti cheltuelile ce se vor face cu urmărirea lor.

Art. 4. Id.

Art. 109. Otelieri, hangii și particulari, cari vor ține în gazdă contribuabili de veri-ce condițiune, mai mult de o lună de zile, sunt datori a încunoșciința pe implinatorul localu despre aședarea lor acolo.

Asemenea indatoriri au și consiliurile comunale pentru persoanele ce se vor fi aședat în comune.

Cându persoanele sau Consiliurile comunale, vor neglija îndeplinirea indatoririlor de mai sus, voru fi supuse a plăti ele înșile contribuțiunea acellor strămutați pe totu timpul cât au păstrat tăcerea, pină la macsimum de patru trimestre.

Art. 110. Pentru casurile de mörte, nevolnicie, res-tringere sau încetare din professie, faliment, schimbare în titlu proprietăți, desființarea ver-unei proprietăți prin dărâmare sau ardere, ori înecăciune, sau când ar trece în possessia altora; moștenitorii sau epitropii averi celor încetați din viață, și persoanele care vor fi în ver-unul din cele-l-alte casuri enumerate mai sus, sunt datöre a reclama descărcarea sau preschimbările cuvenite, iarăși prin agenți cități la art. 107.

Art. 111. Contribuabili, Patentabili și proprietari de imobile, care în cursul celloi din tēju două luni, după publicarea tarifelor de contribuțiuni, nu vor fi priimitö însciințarea Nr. 6 de cătimea dări la care trebuie a fi impuși pentru acellu annu, sunt datori a cere de la implinatori respectivi să le comunice însciințările cuvenite, spre a se putea regula în respunderea contribuțiunei, sau a face cerere de descărcare în termenul mărginitu de legi, la cas când ar fi asupriți cu tacsarea.

Cei ce nu se vor conforma acestor dispozițiuni, și se vor descoperi în urmă neînscrși la dări, vor sufferi consecințele prescrise la art. 115 de mai jos.

Art. 12 din legea fonciară.

Art. 112. Proprietari de imobile sau arendași care în scop de a păgubi fiscal, se vor dovedi că au arătatü prin ver-un contractü iconomicos, séu alt-feliü, un venit mai mic de cât cellu ce trage de la proprietate, sau mai mic de cât arenda ce plătesce în realitate, voru fi adăogați la venitü cu tacsă îndoită, pentru totu timpulü trecutü.

Termenulü de reclamări.

Art. 113. Când se face unü nou recensament, ter-

menul de trei luni accordat de lege pentru reclamări în contra impovăratei tacsări, se începe de la publicarea tarifelor și a resumatului rolurilor

Acestu termen. pentru contribuabili din nou adăogați în urma încheerii rolurilor, se va socoti de la data primirei însciințării ce li se va fi trimis.

Art. 114. Pentru constatarea datei de la care se vor trimite însciințările contribuabililor adăogați în cursul anului, se va face de către implinitori însemnarea cuvenită, chiar în rol (colona de observații) dupe listele date de implinitori.

Art. 115. După expirarea termenului de trei luni citat la Art. 113 de mai sus, nici o reclamațiune contra încărcatei evaluări, nu se va mai putea primi, pînă la un nou recensiment general; iar pentru contribuabili și patentabili, pînă la finele anului, afară de casurile cându contribuabili ar putea constata că motivul întârzieri sau alu expirării acelu termen, a provenit din ver un cas de forță majoră, neatârnat de voința lor.

Art 116. În casurile citate la Art. 110, contribuabili seü moștenitori și urmași lor, pot reclama descărcarea în ori-ce timpü, prin implinitori sau controlori etc.

Timpul de la care urmédă a se face scăderile.

Art. 2. din legea urmării.

Art. 117. În casurile citate la art. precedente și în casuri de arestări, descărcarea contribuabililor se va regula de la trimestru ce urmédă după acella, în care s'a întâmplat cazul.

Art. 12 din legea de urmării.

Art. 118. În casurile când contribuabili doșiți sau arestați, n'ar fi posedat nici o avere din care să se împlinescă dările statului pe trimestru în care s'a întâmplat cazul, atunci descărcarea se va face, chiar de la începutu acelu trimestru.

Când asemenea contribuabili ar datora contribuția și pe trimestre din'aintea morții, dosirii sau arestării lor, pentru acelle remășițe (incepînd de la Octombrie 1862, de când s'a pus în aplicație legea de urnărire) nu se vor putea descărca, rămîind implinitori localii respundători pentru dênsele.

Art. 119. Persónele care vor fi avut dreptul a fi scutite de dări, sau acellea care se vor fi înscris din eróre, se vor descărca cîiar de la trimestru de când se vor fi pus în lucrare rolurile.

Art. 120. Contribuabili ce vor reclama strămutarea de la o comună la alta, vor fi descărcați din rolurile comunei din care se strămută și adăogați în rolurile co-

munei unde voescă a se statornici, de la începutul trimestrului următoru.

În asemenea casuri, implinitori prin agenții de conștatare, pe de o parte vor comunica cazul strămutării, la agenți fiscali din comununa unde voesce a se aședa contribuabilul; iar pe de alta, încheind proces-verbalu prin care vor constata cererea de strămutare și No. comunicații ce au făcut agenților din comuna unde voesce ase aședa, vor înainta acellu actă pe lingă staturile de scădămëntu, la finele trimestrului, cerând descărcarea acellu contribuabilu, de la trimestrul următoru, pină la finele anulu.

Art. 121. Agenți fiscali, priimind înștiințări de la agenții altor comune, prin care li se comunică strămutarea ver-unu contribuabilu în coprinsul ocolulu lor, suntu datorii a recomanda sporirea acellor contribuabili de la trimestrul următoru, pină la finele anulu, căci la cas de neglijență, vor fi supuși a plăti ei înșile darea acellor contribuabili.

Pentru descărcările ce se vor acorda pe numele contribuabililor strămutați, Direcția Contribuțiunelor Directe, va ține comptu și va verifia staturile de adaos alle comunelor unde s'au arettat că se strămută acei contribuabili, și la cas de a nu'i găssi sporiți, va cere cuvintu agenților locali, de motivele neadăogiri acelloru contribuabili.

Art. 122. Persónele care se vor descoperi că însușescă condițiunele cerute de legi, pentru a fi supuse la plata dărilor fiscali, se vor adăoga de la începutul trimestrului de cind vor fi ajuns în condițiunile mai sus citate.

Acéstă epocă în nici un casu nu va putea fi mai înapoiată *de câtu două annu*, cari *ecivalentă* cu darea îndoită de un annu, prevăduță de legea urmărilor.

Art. 123. Persónele cari, aflându-se la începutul annulu în verii un serviciu din acellea care le că dreptul a fi scutite de contribuțiune, și pe acestu temeiu se va fi liberat pentru contribuțiunea lor, ordonanțe de descărcare pe totu cursul annulu, de se va întempla a se libera din asemenea serviciu, mai nainte de finele annulu, se vor addăoga din nouu la dare, de la trimestru ce va urma după acella, în care vor fi fostu liberați.

Actele justificative de care urmădu a fi însofite reclamațiunile de scădere.

Art. 124. Oră ce reclamațiune de scădere, va tre-

Art. 15 din legea paten telor.

Art. 1 și 2 din legea contr. personale.

Art. 1 idem șiosseie.

bui să fie însoțită de înscintarea tipărită No. 6, iar patentabili vor alătura și patenta ce vor fi posedând.

Art. 12 din legea Patentelor,

La cas când patentabili vor reclama contra încercatei clasificări, vor trebui a justica cererea lor cu acte legale, sau a presinta registre, ori jurnale ținute în bună regulă, sau ori ce alte documente vrednice de credință, din cari să se constate restringerea operațiunelor sau condițiilor în care essercită comerțul lor.

Cursul ce trebuie a se da reclamațiunelor.

Art. 125. Controlori, sub-Prefecți și comisari Financiali (Perceptori de prin orașe unde nu sunt controlori) priimind reclamațiuni în condițiile arretate la Art. de mai sus, vor proceda la cercetarea lor, prin concursul Consiliului Comunal, ori alți agenților de constatare, delegați comerciali, sau arbitri chemați, de lege.

Pentru constatarea cererilor făcute de petiționari, vor avea în vedere deslușirile ce se dă printr'acest regulament, la aședarea fie caruia fellu de contribuțiune.

Resultatul descoperirilor ce se vor face, se va constata prin certificate sau processe verbale, formate dupe deslușirile de mai jos.

Modul cum trebuie a fi formate certificatele de scăderi.

Pentru duble înscrieri.

Art. 126. Cind reclamațiunile vor fi pentru duble înscrieri în una și aceeași comună, sau în diferite comune, se va arretta No. rolului la care figură înscriși în ambele părți cu deslușire incredințătoare, că este una și aceeași persoană inscrișă în ambele jocuri, cu arătare de comuna de unde urmădă a se scădea și de la care anume trimestru trebuie a se face descărcarea contribuțiunei

La cas când ar fi plătit contribuțiunea la comuna de unde urmădă a se scădea, atunci prin certificatul sus citat, se va arăta epoca pînă la care a achitat acolo acea contribuțiune, spre a servi de bas la regularisirea descărcării sale de la acea comună și restituirea banilor ce va fi răspunsă.

Pentru greșite înscrieri.

Art. 127. Certificatele ce se vor incheia pentru contribuabili cari din cróre se vor fi înscris în roluri, vor coprinde motivele sau titlurile în virtutea cărora urmădă

a fi esclusi, adică: Titlu' calității pentru care trebuie a fi scăduți, precum sunt sudiți fără proprietăți, Cleru, nevărsnici, foști Militari, Dorobanți și Jandarmi, cari pentru trei termene de serviciu în cariera armelor, vor fi dobândit cărți de scutire, holtei nevărsnicii cari nu vor fi implinit etatea de 20 ani și se vor fi adminstrand de părinți sau Epitropi lor, fără a agonisi nimic pe sémă-le, și alți asemenea preveduți la partida celloi apărați de contribuții.

Vor coprinde asemenea No. rolului la care sunt înscrși și trimestru de la care se cuvine a se descărca contribuțiunea lor.

Pentru casuri de mörte, nevolnicie, dosiri, încetare din profesiü, arestare, falimente ect.

Art. 128. În casurile citate mai sus, certificatele vor coprinde No. rolului, epoca încetării din vieță sau a căderi în stare de nevolnicie, ori a încetării din profesie, sau data de când se vor fi arestat, ori se va fi declarat falimentul etc, cu deslușire de luna pină la finele căria au achitat contribuțiunile ce datora.

Pentru casuri de reduceri sau scăderi de la o tacsă mai mare la una mai mică.

Art. 129. Când reclamațiunea ar fi pentru reducere de la o clasă de patentă mai mare la una mai mica, va trebui să se preadă prin certificate, obiectul reclamației actele sau registrele, ori jurnalele ce au presintat, sau ori ce alte temeieri s'a luat de normă la constatarea arătării reclamantului; se va însemna No. rolului și clasa la care este aședat, precum și aceea la care se cuvine a fi trecut.

Dacă cererea de reducere va fi pentru impozitul fonciar, în certificate se va arrêta epoca când i s'a dat însciințarea No. 6 și epoca când a reclamat; suma venitului cu care este înscrissă proprietatea, No. rolului la care este trecută, temeiul pe care s'a basat noua preçuire asemănat cu deslușirile date prin acestü Reglementü pentru aședarea dării fonciară; în fine, suma cu care urmésă a se reduce, suma cu câtü trebuie a rămănea tacsată și trimestrele din urmă pentru cari urmésă a se face reducerea sau restituirea.

Când contribuabili care vor fi reclamat micșorarea tacssei, și vor fi plătit darea întrégă la care au fostü aședatü, atunci se va arăta epoca pină la care a refuitü

datoria lor, spre a se cunósce suaa ce urmésă a li se restitui.

Art. 130. Pentru ori ce alte casuri necitate în titlurile de mai sus, Agenți de constatare, vor ingriji a face să se prevađă în certificatele ce vor forma, tóte lámuririle ce urmésă a servi de basü la regularisirea aședării acelor contribuabili.

Pentru certificatele de adaos între Contribuabili.

Art. 131. Certificatele ce vor constata adăogirea din nou a ver unor contribuabili, va trebui a coprinde numele, pronumele, titlul protecții, adică: pământén saü supus strein, No. passe-Portului de suditență și dacă posedă proprietate locul domiciliului, No. casei saü numirea Ulitel, profesiunea, condițiunea civilă adică: de este căsătorit saü nu, dacă este vèrsnic saü nevàrsnic, dacă se administrésă de sine, dacă se administrésă de părinți saü Epitropi, dacă agonisește ver-un venit pe séma sa, epoca de când se cuvine a fi aședat la dare și la care anume contribuțiune urmésă a fi aședat, adică, la darea personală și de șosele, saü numai la consrib: șoselelor.

Pentru certificatele de adaos între Patentabili.

Art. 132. Certificatele de catigoria arrëtată în titlul de mai sus, vor coprinde tóte lámuririle cerute precum: numele, pronumele, domiciliul, profesiunea saü natura comerciului, numirea tabloului din care face parte profesia, classa la care urmésă a se aședa, felulu întreprinderi comerciului, adică numai cu ridicata séu cu ridicata și amănuntul, ori numai cu amănuntul, câte stabilimentie de comerciü are în aceeași comună, pentru care anume stabilimentü (dughiană) se cuvine a fi aședat la taxa întrégă, și pentru care la jumătate taxă, și în care catigorie de populație intră comuna undeși essercită întreprinderea, saü la cașü când acea profesiune nu se clasifică după populație, se va face în certificat cuvenita deslușire pentru acesta.

Certificate pentru adaosulü din nou allü proprietăților imobile.

Art. 133. Asemenea certificate, vor coprinde numele proprietarului saü allü aședământului de care ține acea proprietate, natura și numirea acei proprietăți, comuna în care este situată, bađele dupe care s'a constatat venitul ei annualü, sumele ce urmésă a se scădea din acellü venitü și catigoriile anume sub care se face scă-

derea, asemănat cu deslușirile prevădute la partida a-ședări contribuții fonciare, venitul curat ce trebuie a se supune la dare și epoca de când a deveni imposibilă.

Certificate pentru adaosul venitului proprietăților imobile.

Art. 134. Când o proprietate s'a înscris din eróre sau din greșită apreciere, cu unŭ venitŭ mai micŭ de cât producea în realitate la epoca recensementului, sau atunci când pentru I-ia ôre s'a adăogat în venit, și în urmă se va dovedi că la epocile mai susŭ citate a produs un venit mai mare, atunci certificatele de constatare vor coprinde: numele proprietarului, numirea și natura proprietăți, aședământul de care ține, venitul anual cu care este înscrisă și acela ce în adevăr a produs, precum și bazele după care s'a constatat adevăratul venit; epoca de când s'a păgubit fiscal, și suma impozitului ce se cuvine a se preleva pe timpul din urmă pentru sporul constatat la venit.

La cas când s'ar dovedi că asemenea proprietăți au fostŭ înscrise cu venit mai micŭ de cât producea, din cauza ne adevăratelor sau iconomicóselor arătări făcute de proprietari sau arendași, atunci în certificată se va arăta suma contribuțiunei îndoită pe tot timpulŭ câtŭ s'a păgubit fiscal, făcându-se despre acesta cuvenita deslușire.

Art. 135. În genere certificatele de constatare pentru venitul imobililor, trebuie a coprinde tóte deslușirile prevădute pentru catigoria fie-căruia, la §§ de sub Art.71.

Strămutări în cursul trimestrului de Octombrie.

Art. 136. Pentru contribuabili și patentabili ce vor declara strămutarea în cursul trimestrului de Octombrie precum și pentru tóte casurile de adaos sau scădământ ce se vor ivi în cursul acestui trimestru, se vor pădi acele-ași reguli citate mai sus; cu tóte acestea, fiind-că în cursul acestui trimestru nu se va mai opera nici o modificare, se va recomanda scăderea lor de la o parte și adăogirea la comuna unde se vor aședa, prin statele ce se vor forma în cursul trimestrului de Ianuariŭ anul fiitorŭ, înțelegându-se că uni ca aceștia, se vor înscrie tot în comuna de unde voesc a se strămuta, prin rolurile ce se vor pregăti pentru anulŭ următorŭ, deslușindu-se pentru dênși în colóna de observații, locul unde au declarat că voesc a se strămuta, și data când a făcut asemenea declarații.

Unor asemenea contribuabili, la începutul anulŭ

fiitor, nu li se vor trimită înscuțările No. 6 de la comuna de unde s'a strămutat, ci pentru dēși, implinitori sau controlori, (unde se vor afla asemenea agenți sunt obligați a comunica consiliurilor comunale sau agenților de constatare din comuna unde s'a strămutat, cerēnd a lua dispoziții pentru sporirea lor acolo, prin staturile da adaos ce se vor forma în cursul trimestrului de Ianuariu; iar procesele-verbale, prin care se va constata strămutarea, le vor înainta prin Prefectură la Ministerul Financelorū, pe lângă staturile de scādēmētū, cu deslușire de No. notei prin care a comunicat locul competent, casul strămutărei și a cerutū adăogirea acestora, să se dea ordin pentru descărcarea contribuțiunei lor pînă la finele anului, de la comunele de unde s'a strămutat.

Art. 11 din
legca urmār.

Art. 137. Pentru contribuabili sau patentabili care se vor fi strămutat de la o comună la alta, fără a în-cunoscința pe implinitorū, controlor sau sub-prefectū, și care nu vor fi achitat dările lor pînă la finele trimestru-lui în care s'a strămutat, se vor trimită avertismente de urmărire, de odată cu înscuțările No. 6 prin autori-tățile locale, și se vor supune la plata tutor cheituelilor ce se vor face pînă la încassarea banilorū, de către implinitorul comunei de unde s'a strămutat, dupe care apoi pentru trimestrele fitōre, se va regula scāderea lor de la vechiul domiciliū și adăogirea la locul unde s'a strămutat.

Pentru contribuabili și patentabili strămutați cu chipul de mai sus, cari mai nainte da strămutare vor fi plă-tit dările lor pînă la epoca strămutării, sau pînă la fine-le anului, se va urma conformū deslușirilor date la Art. 120.

Art. 138. Agenți de constatare și implinitori care vor descoperi în comuna sau despărțirea lor, contri-buabili de ori-ce catigorie, strămutați din alte comune, și vor fi posedānd chitanțe în regulă, doveditoare că și a plătit contribuția la comuna de unde s'a strămutatū, și vor lăssa ne supărați pînă la espirarea epocēi pentru care au plătit; iar pentru fiitor, vor recomanda, pe de o parte, adăogirea lor în acea comună (dacă vor fi stator-niciți acolo) iar pe de alta, vor încunoscința acēsta im-plinitorilor sau agenților de constatare din comuna de unde sunt veniți, spre a regula scāderea lor.

În certificatele de constatare ce se vor forma pen-tru adăogirea unorū asemenea contribuabili, se va arēta No. notei prin care se va fi făcut comunicațiunile mai sus citate, agenților din comuna de unde s'a strămutat.

Pentru strămutări în titlurile proprietarilor de imobile.

Art. 139. Când proprietarul unei imobile va fi vândut altuia proprietatea sa, sau va fi dăruit, or o va fi dat de destre, sau va fi trecut în stăpânirea altora prin moștenire; sau în fine, când se va fi luat de către altul în puterea ver-unei hotăriri judecătorești, agenții de constatare după încunoscintările ce vor primi despre asemenea strămutări, de la vechi sau noi proprietari, sau de la împlinitori, ori după sciințele luate d'adrechtul de dânși, vor încheia cuvenitul proces-verbalu prin care se va constata asemenea casuri cu prevederea tutor documentelor, în virtutea cărora sau făcut acele preschimbări, și voru recomanda acelle procese-verbale pe lângă staturile de scădere No. 10, pentru escluderea din matricule și roluri a vechilor proprietari, împrenă cu venitul cu care sunt înscrise proprietățile lor, și adăogirea noilor proprietari prin statul No. 9.

Art. 140. Când proprietari de imobile vor fi vândut numai o parte din imobilile lor, sau vor fi trecut în stăpânirea altuia cu ori-ce titlu, se va face aceeași urmare prescrisă la art. precedente, scădându-se prin staturile No. 10 tot venitul acei proprietăți și adăogându-se prin cellu cu No. 9 venitul părților fie căruia proprietar în proporție cu suma venitului constatat la recensamentul generalu.

Art. 141. Când din cauză neatârnată de voința proprietarului, precum din înecăciune, ardere, dărâmări sau ruinări totale sau parțiale, va fi scădut veniturile proprietăților, în parte sau în totalu, se va face constatarea în urma reclamațiunei părții interesate, prin concursul arbitrilor chemați de lege, și se va regula scăderea totală și adăogirea părți venitului ce ar fi mai rămas, tot în modul arătat la art. 139 de mai sus.

Art. 142. În casuri când scăderea veniturilor ar proveni din alte cause ordinari, afară de cele arătate la Art. precedente, atunci reducerea nu pôte avea locu, de ore ce veniturile constatate la recensamentul generale, nu potu lua nici o modificare în tot cursul periodului de 5 ani.

Art. 143. Când venitul unei proprietăți imobile înscrise în matricule (matce) ar crește prin esplótarea celestaelor, pădurilor, liveșilor, morilor, hanurilor și altor încăperi, sau îmbunătățiri făcute pe acea proprietate, și acele venituri nu vor fi fostu intrate în evaluarea generală la facerea recensamentului, atunci adăogirea veniturilor urmésă neapărat a avea locu prin statul No. 9 de la trimestru de când au început a fi esplótate, res-

pectându-se pentru clădiri, sădiri și curături, termenile de apărare prevădute la art: de sub titlu *apărări de darea fonciară*.

Adăogirea veniturilor prin roluri, se va face sub art. unde sunt înscrise cele-l-alte venituri ale aceleiași proprietăți.

Art. 144. La moșiile rădăsești nehotârnicate, când se va întâmpla ca partea unui devălmașu să trecă în stăpânirea altuia cu ori-ce titlu legal, se va face constatarea tot în chipul arătat la art. precedent și modificarea titlurilor, se va urma numai în matricula formată special pentru comune, după autorisația sub-prefectului, întemeiată pe procesul-verbal încheiat de consiliul comunale și sub-scrisă de părțile interesate, de ôre-ce în cele altematricule, proprietățile devălmașe rădășesci, sunt trecute în totalu.

Constatarea casurilor de insolvabilitate.

Art. 2 din legea de urmări.

Art. 145. Pentru contribuabili și patentabili care vor fi încetat din viață sau din comerț, sau vor fi reduși în stare de nevolnicie, ori vor fi în alte casuri pentru care legea le dă dreptul a se descărca de contribuții, agenți de constatare (controlori, sub-prefecți, preceptori și implinitori) sunt îndatorați a încheia certificatele prescise printr'acest reglementu, numai pentru descărcarea dărilor acelor indiviși pe lunile ce urmăse până la finele anului, iar pentru sumele ce ar datora pe trecutū se va urma în chipul următoriu:

Art. 53 și 59 din reglementul legi de urmări.

I. Dacă rămășițele ce ar figura asupra unor asemenea contribuabili, vor fi pentru trimestre de mai naia-tea celui de octomvrie 862, sau pentru trimestru în care s'a ivit casul de scădere, atunci implinitori și perceptori sunt datori a se asemana dispozițiilor regulamentului de urmări, și daca în urma acestorū măsuri se ivește insolvabilitatea (neputința de plată) contribuabililor sau patentab., se vor încheia duoé procese verbale de insolvabilitate, după regulile și forma prescisa de regulamentu mai sus citat, și unul din aceste acte, ilu va înfățișa casierului locale în prilejul vërsărei contribuțiunelorū implinite, ca o dovadă de pricinile pentru cari n'a putut implini acele rămășițe, iar cel altu proces-verbalu, lu înaintesă sub-prefectului sau controlorului împreună cu certificatul ce se va fi încheiat, pentru constatarea împrejurărilor după care se cuvine a fi descărcatū de darile acelor indiviși pentru lunile fiitoare, spre a se alătura pe lângă staturile în care urmăse a

se scădea rămășițele pe trecut și sumele ce datora până la finele anului.

Art. 12 din legea urmărilor

II. Dacă rămășițele ce ar datora individele reduse în stare de insolabilitate, vor fi pentru trimestru de Octombrie 1862, epocă de la care s'a pusă în aplicație regulamentul legii de urmăriți sau pe trimestre din anul curent și anii fiitori (afară de trimestrul în care se ivește cazul insolabilității), descărcarea unor asemenea rămășițe, nu se va putea acorda sub-nici un titlu, rămăindă implinitori ei înșile răspunzători pentru acele contribuțiuni, ca o penalitate (pedepsă) pentru neingrijirea ce au păstrat de a face împlinirea pe fie-care lună, sau la cas de a nu fi putut împlini, să fi cerut descărcarea chiar în cursul trimestrului în care s'a ivit asemenea cas, prin îndeplinirea formelor recunoscute.

III. Numai când rămășițele ar fi pricinuite din casuri neatârmate de voința împlinitorilor, și acele casuri s'ar putea dovedi după formele cerute de legi, atunci se va putea incuviința descărcarea împlinitorului de asemenea rămășițe.

Cursul ce trebuie a se da reclamațiunilor prezentate de Patentab. contra Classificațiunei seii a taceii la care vor fi aședati

Art. 146. Resultatul cercetărilor făcute de agenți însărcinați cu constatările, asupra reclamațiunilor făcute de patentabili, se va examina de Prefectură, și se va hotări de Ministeriul Financelor cu concursul unei comisiuni compusă de:

Directorele Ministerului.

Șeful Secțiunei Contribuțiunii directe.

Doi delegați al comericiului (aleși).

Un membru Municipale.

Alegerea și convocarea delegașilor comercianți și a membrului Municipale.

Art. 147. La fie-care două ani, delegați comercianților și industriașilor din suburbiile capitalei Bucuresci, vor alege în localul Municipaliității, prin majoritate de voturi, două supra-delegați, cari împreună cu un membru Municipal și cu impiegați Ministeriului Financelor mai sus citați, să ia parte la cercetarea modificărilor ce se vor constata că urmădi a se face la clasificarea Patentabililor, ce vor fi reclamat contra taceșilor, și asupra asimilărilor făcute profesiunilor descoperite din nou și neprevădute în tablourile legislative.

Art. 148. Convocarea delegaților și a membrilor Municipali, se va face de 4 ori pe an, adică odată la finele fie-cărui trimestru, spre a se pronunția asupra constatațiunilor ivite și asupra asimilărilor mai sus citate.

PARTEA IV.

Atribuțiunile agenților de constatare.

CAPITULŪ X.

Lucrările de constatare. — Modul de procedare. — Alegerea delegaților comerciali. — Agenți chemați a face constatările.

Operațiuni pentru constatarea mișcării contribuabililor.

Art. 149. Lucrările relative la constatarea mișcării contribuabililor consistă în următoarele operațiuni:

I. A primi declarațiuni de strămutarea Contribuabililor, a patentabililor și de trecerea proprietăților fonciare de la o persoană la alta.

II. A încheia procese-verbale de constatarea strămutărilor.

III. A libera certificate doveditoare de acuitarea dărilor și or ce alte certificate relative la cătimea dărilor la care sunt înscrși contribuabili etc.

IV. A primi reclamații de adăogiri sau scăderi la contribuțiuni.

V. A proceda la constatarea obiectului reclamațiunilor și a regula scăderea sau adăogirea prin încheere de certificate (procese verbale).

VI. A căuta și a descoperi contribuabili, patentabili și proprietățile, care ar fi venit în stare de a fi supuși sau supuse la dări și pe aceia care ar fi ramas neînscrși în matricule și roluri.

VII. A constata casurile de scăderi sau reduceri în cotitatea dărilor la care ar fi așezați, contribuabili, patentabili și proprietățile ce vor fi încetat de a mai fi imposabile.

VIII-lea. A descoperi casurile de strămutări ne'ncunoscinate dupe formele prescise prin acestū Reglementū.

IX-lea. A constata casurile de duble sau greșite înscrieri.

X-lea. A face revidițiuni parțiale pe fie-care trimestru, pentru constatarea diferitelor modificări ce s'arū urma între imposabil.

XI-lea. A face revidițiuni generale, o dată pe fie-care an pentru constatarea tuturor modificărilor.

XII-lea. A forma statuti pentru tôte modificările constatate prin certificate și procese-verbale, după modelurile No. 9—14 inclusiv.

XIII-lea. A se pregăti tablouri de resumatul modificărilor

constatate și aprobate de Minister dupe Modelu No. 24, 25 și 26.

XIV-lea. A pregăti staturi de numele contribuabililor apărați dupe modelurile No. 15—23 inclusiv.

XV-lea. A incheea o dată la finele fie-căruia an, un tablou general de rezultatul constatărilor și alii modificărilor urmate în cursul anului, dupe modelu No. 5.

XVI-lea. A opera în roluri toate prefacerile constatate și aprobate de Ministerul Financelor.

XVII-lea. A ține registre de resumatul modificărilor constatate prin staturile de adaos și scădământu după modelu No. 24, 25 și 26.

XVIII-lea. A ține registre de patente după modelu No. 7. din care se vor libera patente comercianților, meseriașilor și profesioniștilor așezați în prăvălii, și celor cu diferite întreprinderi care nu se essersă în prăvălii, căți vor fi recunoscuți prin roluri și prin staturile de adaos.

XIX-lea. A ține registru de patente N: 7 bis, din care se vor libera patentele cuvenite ambulanților străini și indigeni, și celor ce vor esercita comerțu în maghernițe, tarabe etc.

XX-lea. A ține un registru No. 8 pentru operațiile relative la patentari ambulanți.

XXI-lea. A forma pe fie-care trimestru tabloulu No. 8 bis pentru constatarea venitului din patentele ambulanților.

XXII-lea. A ține registru pentru toate clădirile noi, pentru locurile curățite și aduse în stare de esplotare și pentru sădirile de pomi roditori, după modelu No. 2.

XXIII-lea. A confecționa rolurile pentru serviciul comunelor pe fie-care an, o dată, în trimestru de Octomvrie.

Reviziiuși parțiale.

Art. 150. În fie-care trimestru, pentru constatarea prefacerilor ce s'ar ivi între contrib: și patent: și proprietățile imobile, se vor face cercetări parțiale:

1-iu. După reclamațiunile contribuabililor.

2-lea. După sciințele luate d'adrechtul de către agenți de constatare.

3-lea. După comunicările și cererile agenților de constatare din alte comune, orașe s'eu desparțiri.

4-lea. După cererile priimate de la Ministerul Financelor prin prefecturile de districte, și

5-lea. După incunosciințările implinatorilor perceptorilor (comisarilor financiali.)

Și a se da cursul cuvenit constatărilor ce se vor face în aceste reviziuni.

Reviziiuși generale.

Art. 151. Pentru constatarea tuturor modificărilor de adaos și

scădemântu, ce s'ar fi urmat în cursul anului și n'ar fi fostu descoperite sau aduse la cunoștința agentului de constatare, în cercetările parțiale, se va face o reviziune generală, o dată pe fiecare an.

Agenți chemați a face reviziunile parțiale și cele generale.

Art. 152. Cercetările parțiale se vor face de către agenți de constatare prin concursul persoanelor chemate a lua parte la încheierea certificatelor

Art. 153. Reviziunile generale se vor face, prin orașe și târguri, de către agenți de constatare însoțiți de un agent din partea Poliției și de către delegatul ales din partea comercianților, iar prin sate, de către agentul de constatare al lui ocolului (plăși) respectiv, însoțit de implinitor și de consiliul Comunal.

Încunoștințarea Țilelor în care se vor face cercetările parțiale și reviziunile generale.

Art. 154. La cercetările parțiale, agenți însărcinați cu constatările, vor încunoștința înșile contribuabililor și persoanelor chemate a lua parte la lucrare, Țilele în care se va face cercetare fie-căruia casă, regulând anume patru Țile pe săptămână pentru asemenea cercetări, spre a se putea ocupa în cele altele cu lucrări de cancelarie și cu inspectarea casurilor generale de modificări.

Art. 155. La reviziunile generale, încunoștințarea se va face de controlori, iar pe unde nu există asemenea agenți, de către sub-Prefecți sau de Perceptorii de prin orașe.

Prin sate, încunoștințările se vor adresa consiliului Comunal și acesta le va comunica contribuabililor, prin citire în Biserici; iar prin orașe, se va încunoștința contribuabililor fie-căruia Mahala, ziua în care se va face reviziunea generală prin publicație citită în Biserica locală și în locuri publice, în cea din țeu sârbătoare sau Duminică, ce va fi în'ainte de ziua reviziunii.

Țimpul în care se începe reviziunea generală.

Art. 156. Reviziunea generală se începe în cele din țaiu Țilele alle lunei lui Maiu, și va trebui a se sfârși cel mai târziu pină la 25 Iunie, spre a se putea înainta pină la 10 Iuliu la Minist. Financelor, Ștaturile și certificatele constatărilor ce se vor fi făcut în cursul reviziunii

Cu toate acestea, dacă în unile distr. Prefecți vor socoti mai de folos a se începe asemenea reviziunii, mai în'ainte sau mai în'urma epoci sus menționată, vor trebui a face pentru acesta din vreme propuneri motivate la Ministerul Financelor, spre a dobândi cuvenita deslegare.

Formarea statului de zilele în care se va hotări a se face revidiunea generală în fie care comună.

Art. 157. Ordinea revidiunei generale, se va regula printr'un stat, care va cuprinde numirea comunelor și zilele otărate pentru operația revidiunei generale în fie-care comună.

Aceste staturi se vor pregăti de Controlori sau sub-Prefecți ori Perceptorii pe unde nu există Controlori, și se vor supune în duble exemplare la aprobarea Prefectului.

Art. 158. La întocmirea statului de mai sus, agenți însărcinați cu formarea lor, vor observa indiciile statistice, spre a lua cunoștință de zilele în care se face târguri, Bălciuri (iarmăroce) spre a nu fi cisa pentru lucrarea revidiunei generale asemenea zile, în care locuitori ar fi împrăștiați din comună.

Asemenea vor avea îngrijire a nu otări zile în care locuitori ar fi ocupați în mari lucrări agricole, precum semănatul porumbului, cositul și strinsul fânului, secerișul holdelor etc.

Se va ține seamă de zilele în care implinitorii comunelor sunt îndalorați a merge la casieri particulari ai ocólor spre a vèrsa contribuțiunile implinite, pentru ca nu din lipsa acestora, să se împedice lucrările trebuincioase la revidiunea generală.

Pentru considerațiunile de mai sus, controlori și sub-prefecți mai înainte de a transmite prefecturei, statul de zilele ficsate pentru revidiunea generală, se vor înțelege și cu casieri particulari, sau cu perceptorii de prin orașe și vor ține seamă de observațiunile acestora.

Participarea implinitorilor la revidiunea generală.

Art. 159. După ce staturile citate la art. precedent, vor fi aprobate de prefecți în cursul unei luni Aprilii. sub-prefecți și controlori vor transmite câte o copie legalisată dupe acele staturi, casierilor particulari și perceptorilor de despărțiri, și acestia vor da ordinile cuvenite implinitorilor comunali, ca la zilele otărate pentru revidiunea generală, se se afe în comună pe timpul cât se va urma cercetarea, spre a da deslușirile ce le vor fi cerute și a vesti pe contrib: despre ziua sosiri agenților de constatare.

Trimiterea esemplarelor trebuincioase la constatări.

Art. 160. De odată cu aprobarea statului de revidiunea generală, prefecți vor trimite sub-prefecților și controlorilor, esemplarele No. 9—23 pentru a opera într'ensele, constatările ce vor fi face.

Observarea ordinii aședată pentru revidiunea generală.

Art. 161. Controlori, sub-prefecți și perceptorii însărcinați cu

operația constatărilor, sunt îndatorați a urma cu esactitate regula prescrisă prin statul de țilele otărite pentru reviziunea generală.

Numai prefectii pot face veri-o modificare, și acesta numai în casu de veri-o importantă împrejurare.

Intrerumpere în cursul reviziunei generale.

Art. 162. La cădu când reviziunea s'ar intrerumpe din veri-o întâmplare neprevăduță și bine cuvântată, lucrarea pentru comunele în care urma a se opera reviziunea pe timpul intrerumperi, va fi anenată la finele reviziunei tutulor comunelor, pentru ca ordinea regulată pentru cele alte comune, se nu se mai preschimve.

La cădu când intrerumperea s'arū prelungi din causă de bolă a agentului de constatare (a controlorului său a delegatului sub-prefecturii), atunci prefectul, care va trebui a fi îndată incunosciințat, va lua măsuri pentru denumirea ver-unul alt agentū, ca să îndeplinescă lucrarea reviziunei spre a nu se înapoa serviciul.

Când se vorū ivi asemenea casuri de intrerumpere, agenți de constatare sunt datori a vesti despre acesta consiliilor comunale și casierilorū particulari, arătându-le țilele fiesate din nouū pentru reviziunea acelor comune.

CAPITULŪ XI.

Casuri speciali pentru constatarea mișcării materiilor imposabile.

Constatarea modificărilor între proprietățile imobile după registrele Tribunalelor.

Art. 163. Odată pe fi-care trimestru, controlori, iar pe unde nu există asemenea agenți, sub-prefecți și perceptori, vorū merge în cancelaria tribunalelorū civile și de comerț din orașul de reședință districtalū, spre a culege după registrul de vëndări, de schimburi, de donașuni, de fol de țestre etc. sciințe despre modificările ce urmesc a se face în rolurile de proprietățile imobile; și după însemnările ce vor lua, vor recomanda prin staturile de prefaceri, modificările ce va trebui a se opera în roluri.

Art. 164 Tribunalele sunt datore a înlesni agenților de constatare, culegerea sciințelor necesari după registrele lor.

Constatarea casurilor de arestări publicate prin Monitorul Oficial.

Art. 165. Agenți de constatare, avënd în vedere publicarea ce se face prin Monitorul statului, pentru toți aceia care se osândescū la închisore pentru diferite crime și vini, și pentru cei declarați de falși, vor proceda la constatarea epocelorū de când s'au arestat, sau a necetat din comerț, și vor regula scăderea lor dintre contrib. sau patentabili prin staturile respective, de la trimes-

tru ce urmésă după acela, în care se va fi făcut arestarea saü încetarea din comerciü.

La cađü când arestarea va fi pentru un termen mai mic de un anü, atunci scăderea se va regula numai pentru contribuția a-cellor individe pe timpul arestării, calculându-se de la începutul lunei ce urmésă după aceea în care s'a arestat, pînă la începutul a-cellia în care se sfirșaste termenul osândiri; iar cândü arestarea va fi pentru timpü mai mult de un anü, atunci se va regula scăderea definitivă din roluri, rămăind a se recomanda iarăși adaogirea a-celora în venit, atunci când se vor libera.

Art. 166. Dacă cei osândiți la închisóre, vor fi fost dintre individele acelea, cari pentru serviciile ce indeplinescü, suntü scutite de contribuție, și se trecü pe fie-care annü prin statele de apărări, precum sunt gradele de jos: militari, dorobanți, jandarmi storosși, grăniceri etc. saü vor fi avut scutiți precum suntü militari recrutați după legea veche, dorobanți ne'nscriși în roluri și necăsătoriiți, locuindü în case cu părinți saü rudele lor, și grăniceri d, aceeași catigorie, atunci, în casul din tēiü, asemenea individi trebuie a se esclude din rolurile anului fiitor, în casul din urmă, trebuie a se esclude din rolurile anului fiitor, în casul din urmă, contribuție: scutiților care va fi fost descărcată din veniturile Statului, se va adăoga prin staturile No, 11, spre a se face venit extraordinariü, însemnându-se prin roluri în colóna de observații, casul perderi dreptului de a mai fi scutiți, spre a servi de normă la prescrierea rolurilor pe anul fiitor.

Constatarea nuoilor căsătorii dupe registrele (actele) civile.

Art. 167. Pentru constatarea nuoilor căsătorii care, nefiind ajunsü în vârstă de 25 anni, vor fi înscriși numai între contribuabili holtei, saü nu vor fi de loc înscriși, din causă că pînă la epoca căsătorii se vor fi administrat de păriași saü de epitropi lor fără a agonisi veri un venit împarte pe sémăle. Agenți de constatare suntü îndatorați a revidui odată pe fie-care trimestru, condicile actelor civile din comunele rurale și urbane, și pe toți aceia care vor fi de catigoriile sus-menționate și vor recomanda prin staturi, spre a se adăoga între contribuabili cu respunderea întregă de la trimestru în care s'a urmat căsătoria, și a se scădea dintre contribuabili holtei, acei ce vor fi fost înscriși la asemenea dare.

Constatarea clădirilor đidite din nou dupe registrele Municipalităților (Eforiilor).

Art. 168. Agenți de constatare din orașele unde sunt Municipalități (Eforii) și cei de prin târguri pe unde suntü Comisari Municipali, vor merge odată pe fie-care annü, în luna lui Octombrie, la Biuroul însărcinat cu liberarea biletelorü de clădiri spre a lua însemnări despre tôte đidirile ce se vor fi autoridat a se clădi din nouü, după care vor proceda la constatarea epocii de când a-

celle clădiri său adus în stare de locuită, spre a le înscri în registrul destinat aume pentru asemenea clădiri, și a ține comptu de epoca când espiră termenul prescriș de lege pentru apărarea lor.

Constatarea epocel de când clădirile nooi s'au adus în stare de locuit, se va face prin proces verbalu sub-scriș de dooi vecini, de proprietarul seū reprezentantul seū și de agentul de constatare, și acellu proces-verbal se va allătura la dosariulu (acta) specială, ce trebuie a se ține în păstrare împreună cu registrele mai sus arătate (modelu Nr 2), NB

Constatarea nooilor antreprenori de lucrări publice.

Art. 169. O dată pe fie-care trimestru, agenți de constatare vor cullege sciințe pentru tôte lucrările publice său antreprizele de îndestulări publice cu diferite materiale, și pe toți aceia care vor fi luat asemenea antreprinșe, și vor așeș la darea patentelor, afară de escepțiile prevădute la partea ce tratășă despre asemenea antreprenori (a se vedea art. 22 din acestū regulamentū).

Constatarea epocel pînă la care s'a făcut culegerca sciințelor dupe la autoritășile arătate mai susū.

Art. 170. Pentru constatarea datei, pînă la care s'a cullesū sciințele arătate la Art. precedinte, agenți însărcinași cu asemenea lucrări, suntū datori a raporta la finele fie-căruia trimestru către prefectură, arătând luna și ziua la care s'a poprit cu adunarea sciințelor din registrele differitelor autorităși.

Ordinea agenșilor însărcinași a culege sciințe dupe registrele tribunalcelor pentru modificările urmate în titlurile propriet: de imobile.

Art. 171. În fie-care trimestru, unulū din controlori său sub-prefecți, ori perceptori, va fi însărcinat a merge la Trib. ca se cullegă, dupe registrele respective, sciințele necessarii pentru modificările ce se vor fi urmatū în titlu proprietarilorū de imobile din tot districtulu, cu îndatorire ca cellū însărcinat cu acestă operație, să comuncie cellor-l-altși sub-prefecți, său controlori, ori perceptori, sciințele culese pentru proprietășile ce cad în cuprinsul despărțirea fie-căruia.

NB In anul curent 1863 fiind-că se implinește termenulū de trei anni ficsat de lege pentru apărarea clădirilor ce se vor fi qidit și se vor fi locuit la oct: 1860, cullegerea sciințelor în partea de dincoșe de Milcov, se va incepe de la epoca sus citată, de când s'a pus legea în lucrare, iar în partea de dincolo, adunarea sciințelor se va face pentru clădirile nooi ce se vor fi locuit cu incepere de la Aprilie 1862, de când s'a aplicat acolo legea sus citată.

Inspectarea rectificărilor operate în rolurile comunei:

Art. 172. La reviziunile generale, Controlori sau perceptori orașului, ori delegatul sub-prefectural, este dator să inspecteze și rolurile implimentatorilor comunali, spre a se încredința dacă s'a operat prin trănsele cu ceruta regulă, toate ordonanțele de adaos, de descărcare și de restituire, spre care scop, urmărește să purta la sine în cursul reviziunii, matriculile ocolului în care trebuie să figureze regulate toate autorizațiile de prefaceri, și la caz de a găsi neesactități, va stăruia să se îndrepte în prezența sa, de către scriitorul comunei de față cu membri consiliului comunal.

CAPITULU XII.

Nomenclatura persoanelor chemate a opera constatările.

Art. 173. Persoanele chemate să constate mișcarea contribuabililor și a materiei imposabile, sunt acestea:

În comunele rurale (sate).

Preotul.
Membri consiliului comunal (județu sătesc).
Implimentatorul.
Scriitorul (notar).
Controlorul sau delegatul sub-prefectural (la reviziunile generale.)

În orașe și târguri.

Preotul mahalalei.
Duo con-mahalagii (proprietari).
Perceptorul (pe unde nu există controlori).
Controlorul (pe unde există asemenea agenți).
Delegatul comerciant ales (numai în cazurile relative la patantabili).

Pentru proprietăți nemiscătoare.

Agenți de constatare citați mai sus.
Consiliurile comunale. I
Duo arbitri denumiți din partea proprietarului (în cazuri de contestație).
Acești arbitri, nu pot fi nici rude cu proprietari, nici interesați în ver un chip la creșterea sau scăderea venitului proprietății.
Art. 174. Certificatele de constatare ce se vor încheia, vor fi subscrise de agenți sus citați.

Art. 175. *Allegerea delegaților comercianți.*

Art. 175. La fie-care două ani, în luna lui Aprilie, se va convoca în localul deputatului mah. său în allă ver-unui altă proprietar, toți comercianți și meseriași aflați cu întreprinderea comerului său a industriei lor, în fie-care comună săă mahala, și în prezența preotului, a deputatului mahalali, (pe unde sunt deputați) său în prezența unui membru municipale (pe unde nu sunt deputați de de mahalale) și de fația cu un agent fiscal și unul din partea poliției, vor proceda la allegerea unui dellegat din partea lor, care va însuși mai bune cunoșcințe despre întinderea întreprinderi fie-caruia și de drepturile și de îndatoririle la care sunt chemați de lege toți comercianți și industriași.

Art. 176. Alegerea se va face cu majoritatea voturilor celor aflați de față la ziua hotărâtă.

Spre a se putea începe allegerea va trebui a se afla de față cellă puțină două din trei părți, din tot numărul patentabililor comercianți și industriași din acea comună.

Aut. 177. Resultatul voturilor se constată prin procesul verbalesub-scrisă de agenți de constatare și de allegători.

Art. 178. Confirmarea săă recunoscerea allesului, se va face de către Prefectă în urma raportului agentului de constatare ce va fi asistat la allegere,

Art. 179. De odată cu confirmarea, se va da în primirea allesului, sigiliul dellegațiunei, listele de patentabil, legile de contribuții, reglementele de constatare și ori ce alte hirtii se vor afla în păstrarea dellegatului precedentă, privitoare la clasificarea adăogirea săă scăderea patentarilor, spre ați servi de normă în lucrările nisiunei salle.

Sigiliulă va purta titlul următoriu:

„Dellegatul comerciante allă comunei (cutare)

• Marca districtului.“

Art. 180. Listele de allegători se vor pregăti de către dellegatul aflat în activitate, cu trei luni mai înainte espirării termenului allegerii.

Elle vor coprinde: numele, pronumele, locul locuinței, profesiunea săă felul comerului și No. patentei fie-cărui.

Listele se vor depune la Prefectura săă sub-Prefectura locală pentru ca la termenul cuvenit, agenți de constatare săă convăce pe allegători pentru reinnoirea dellegatului; cu tôte acestea vechiul dellegat, va putea fi realesă.

Convocarea se va face prin bilete adresate fie-cărui comerciant și împărțite de către agenți polițienești.

Listelele de allegători se vor affișa cu o lună mai înainte de ziua allegerii.

Cei cari se vor socoti în dreptă de allegători și nu vor fi fostă trecuți în listă, vor reclama înscrierea prin Prefectura locală.

Pentru astă primă oră, listele de allegători se vor forma de

către agenți de constatare, și convocarea, se va face îndată după promulgarea acestui reglementu.

Atribuțiunile delegaților aleși.

Art. 181. Delegați aleși de comercianți și industriași fiecări comune sunt Membri ai comisiunelor ce se vor forma pentru clasificarea patentabililor; ei vor lua parte la revidiunea și preînnoirea rolurilor anuale, vor sub-scri matriculele și rolurile, vor cerceta împreună cu agenți fiscali reclamațiunile ce s'ivi din partea patentabililor contra clasificărilor; vor aprecia și vor sub-scri certificatele pentru constatarea adăogirilor sau scăderilor ce s'ar urma între patentabili, vor ține listă regulată de toți patentabili comunei pentru care sunt aleși și de toate modificările ce se vor constata prin certificatele sub-scrise de dînși.

Modul cum trebuie a se face constatările.

Art. 182. Pentru încheerea certificatelor de constatare prevădute la Art. precedente, agenți însărcinați cu această operațiune și delegați aleși din partea comerțului, sunt datorți a se încredința de adevărul împrejurărilor chiar la fața locului în prezența părților interesate sau a reprezentanților lor, după ce mai întâiu se vor asigura că reclamările s'au făcutu în timpul prescrissu de lege, ca prin acestu modu, să se descopere adevărata stare a contribuabililor ce ar trebui a se adăoga sau a se scădea din venituri, pentru ca nici fisul să nu sufere perderi în drepturile ce i sunt acordate de lege, nici contribuabili să încerce asupriri, și ast-fellu fiecare să vină cu mulțumire, a contribui în proporția mijlocelor sale la sarcinile Statului.

Art. 183. Cind agenți însărcinați cu împlinirea atribuțiunilor, vor descoperi contribuabili patentabili sau proprietăți a căroro aședare la dări, se va fi făcut în paguba fisculu, la clase mai mici de cât ar fi meritat, sau se va fi tacsat proprietățile lor cu venituri mai mici de câtu acelea ce producea în realitate la epoca recensiuiei generale, sau la timpul când voru fi fostu din nou adăogate, sunt datorți a vesti agenților de constatare și a i iuvita să procedeze la a 2-a estimație în presința împlinitorului, a părți interesate, a arbitrilor sau a delegatului comerciante (dacă obiectul estimației va fi relativu la întinderea întreprinderii seii profesiunei veri unui patentabile).

De o dată cu constatarea rezultatului nounei estimații, se vor lămuri și persoanele cari voru fi făcutu prima aședare și a ceia cari vor fi fraudatū fiscal, spre a se applica asupra loru amenda prescrisă de lege.

PARTEA V.

Regularea definitivă a operațiunilor de constatare.

CAPITOLUL XIII.

Inchierca Staturilor de prefaceri între contribuabili

Art. 184. La finele fie-căruia trimestru, toate certificatele de adaos și descărcare sau restituire se vor înainta într-o singură dată:

De către consiliul comunale, la sub-pref. (controlori).

„ Sub-prefecți (controlori), la prefectură.

„ Prefectură, la Minist. Financelor Dir. contrib. dir.

185. Controlori, sub-pref. și perceptori conisari financiari) pe unde nu sunt controlori, vor înainta certificatele de cari se vorbesce în art. precedinte, împreună cu staturile nominale de toți contribuabili, patentabili și proprietățile, ce vor trebui a se adăoga sau a se descărca de contribuție.

Art. 186. Staturile de adaos și descărcare se vor trimite la prefectură în duble esemplare, și pref. formându după dinsele câte un stat general, împărțit pe ocóle și comune, lă va înainta Ministeriului Financelor, împreună cu un rënd din staturile parțiale primite de la agenți mai sus-citați și certificatele de constatare relative la fie-care Stat.

Art. 187. Staturile și certificătele, vor trebui a fi trimise la Ministeriul Financelor, nepreșit pēna la 10 zile din ântēia lună a trimestrului următoriu.

Nomenclatura Staturilor de prefaceri.

Statul pentru adaosul proprietăților imobile pōrtă Mo. 9.

Statul pentru descărcările și restituirile ce va trebui a se face la contrib. proprietăților imobile idem No. 10.

Statul pentru adaosul contribuabililor de veri-ce categorie idem No. 11.

Statul pentru descărcări și restituiri de la contribuție idem, No. 12.

Idem pentru adaosul patentabililor, idem No. 13.

Statul pentru descărcări și restituiri de la taxa patent, idem N. 14.

Art. 188. De odată cu certificatele de adaos și descărcări, se vor înainta în regula arētată mai sus, și numai un singur rënd din staturile nominale pentru individele apērate de contribuțiun, precum sunt gradele de jos militare, dorobanți, jandarmi, scoroși, etc, prevăduți anume în tarifele de apărări și cari vor figura înscrisi în roluri etc.

Aceste staturi se vor trimite în o singură ocașie, în cel d'ân-

tliu trimestru al anului, spre a se acorda ordonanțe de descărcare pentru contribuția lor pînă la finele anului.

În trimestrele următoare, se vor trimite asemenea staturi numai pentru cei ce se vor înrola din nou în serviciu, de categorie a celor ce au dreptul la asemenea apărări.

Nomenclatura staturilor de apărări.

1. Statul de numele militarilor, pompierilor și al scutiților de militari, recrutați după legea dinaintea aplicării sistemului de înrolare prin sorți pîrtă No. 15.

2. Statut de numele grănicerilor și al scutiților lor din partea de dincoci de Milcov (Muntenia) pîrtă No. 16.

3. Idem de obștea comunelor grănicere, idem No. 17.

4. Statul de numele Dorobanților și al scutiților lor, din partea de dincoci de Milcov, pîrtă Nr. 18.

5. Idem de Numele jandarmilor Poliției din București, din Iassy și de la reședințele Districtelor de dincolo de Milcov (Moldova) idem No. 19.

6. Idem de Numele Storoșilor aflați în serviciul Sub-Pref. de dincolo de Milcov, idem No. 20.

7. Idem pentru Învățători Comunelor, idem 21.

8. Idem de Numele Cântăreților și Paracliserilor după la Biserici, idem No. 22.

9. Idem pentru Postași Surugii, idem No. 23.

Art. 189. Tote Certificatele și Staturile nominale menționate mai sus, se vor cerceta și pentru căți din Indiviți coprinși într-însele, se vor găsi în dreptul, pe de o parte, se vor da deslegări asupra Staturilor pentru adăogire sau descărcare și restituirea Contribuțiunei lor, prin Direcția Contribuțiunilor Directe, iar pe de alta, formându-se Tablouri de resumatul tuturilor adăogirilor descărcărilor și restituirilor, după modelurile No. 24, 25 și 26 se vor transmite Direcțiunei Comptabilități, ca să libereze Cassierilor Ordonanțe de adaos, descărcări sau restituiri. Aceste ordonanțe pîrtă No. 27, 28 și 29.

Unu rând din dublele Staturi de adaos sau descărcare, se va înapoia la Prefectură cu deslegările cuvenite.

Art. 190. Staturile de apărări se vor aproba printr'o specială deslegare, trimetîndu-se Prefecturei listă de rectificări ce se vor face, cu obligațiune de a opera acele rectificări prin Staturile Sub-Prefecturilor.

Urmarea ce trebuie a se face de-odată cu autorizarea Staturilor de prefaceri.

Art. 191. Pentru dările Contribuabililor, Patentabililor și proprietăților ce vor trebui a se spori sau descărca din venituri, conformu cu constatările făcute prin certificatele anecstate la Sta-

turile ad-hoc, Direcția Comptabilități, dupe Tablourile ce va primi de la Directorul Contribuțiunilor Directe, va libera Casierilor Ordonanțe de adaos, descărcare sau restituire.

Ordonanțele de adaos, se voru libera pentru contribuțiunile persónelor ce se vor spori din nou la vre o dare.

Ordonanțele de descărcare se vor libera pentru dările ce va trebui a se descărca definitiv și cari nu vor fi fost respunse de Contribuabili, iar la cađ când Contribuabili până a se primi ordonanțe de descărcare, vor fi răspuns dările, atunci se va urma conform dispozițiilor Art. 205.

Ordonanțele de restituire se vor libera asemenea pentru sumele ce va trebui a se inpanoia Contribuabililor, dreptu dările cu cari vor fi fostu încărcați la plată.

Art. 192. Ordonanțele de categoriile sus indicate, vor coprinde totă suma dărilor de la începutul trimestrului de când se va constata că urmədə a se face adăogirea, descărcarea sau restituirea, până la finele anului în care se va fi operatú constatarea, cu specificare pentru fie-care anú deosebitú.

Art. 193. Ordonanțele de restituire vor fi individuale, iar cele de adaos sau descărcare, voru fi collective pentru totú No. Contribuabililor ce se vor spori sau descărca din rolurile unei plăși.

Cursul ce trebuie a se da Ordonanțelor.

Art. 194. Tóte ordonanțele formate pe temeiulú Tablourilorú încheiate de Directorul Contribuțiunilor Directe, mai înainte de a se espedia, se vor trece în speciale registre Modelú No. 32 și 33.

Indatoririle Prefecturilor după aprobarea Staturilor.

Art. 195. Prefecturile primind de la Directorul Contribuțiilor directe Staturile Aprobate, vor face următoarele procedări.

1. Voru trece în câte unulú din dublele Staturi de prefaceri primite de la Controlori sau sub-Prefecți, ori Perceptori, tóte Autorisațiile însemnate în Staturile ce s'a inapoiatú de la Direcțiunea Contribuțiunilor directe, și le voru înainta fie căruia din agenți de la cari a primitú asemenea Staturi, cel mult în termen de o săptămínă de la data primirei lor în Prefectură.

2. Vor înscrie în matriculele respective pe toți contrib: patentabili și proprietățile adăogate din nou.

3. Vor însemna în colóna de observații a matriculilor, epocele pentru cari s'aú descărcatú contribuabili coprinși în staturi, categoria pentru care s'aú descărcatú și No. deslegări.

4. Asemenea vor înscrie la observații contribuțiile ce se vor restitui, timpul pentru care s'a regulatú restituirea și No. deslegări.

Art. 196. Sub-pref sau controlori primind staturile de la prefecturi, le vor transmite casierilor particulari, dupe ce mai 1-iú vor face lucrările cuvenite pentru contribuabili, a căror adăogire, descărcare, sau restituire se va fi refusatú.

Urmarea ce trebuie a se face cu ordonanțele.

Art. 197. Direcțiunea comptabilități, formând ordonanțele de adaos, descărcare și restituire pentru fie-care ocolu, le va înainta casierului generale pe lângă un borderou (mod. No. 31) care va cuprinde resumatul total al ordonanțelor, și în virtutea acelu borderou casierul, pe de o parte, va încărca sau va descărca în registrul de amănunte partida fie-cărui casieru particularu sau perceptoru de orașu sau de târgu; iar pe de alta, vidind ordonanțele, le va transmite casieriloru pe numele căroru sunt formate.

Îndatoririle casierilor particulari și ale perceptorilor de orașe și târguri.

Art. 198. Casieri particulari, sau perceptorii primind ordonanțele de adaos, descărcare și restituire, voru face următoarele procedări:

Aplicarea ordonanțelor de Adaos.

Art. 199. Vor lua îndată de la sub-pref. sau controlori Staturile nominale aprobate de minister, și în virtutea ordonancelor de adaos, vor opera prin matriculele ocolului, sporirea acelor contribuabili, și încercând prin registrele de amănunte partida fie-căruiia implinitor cu sumele ce-lu privesc, vor opera apoi adăogirea nominală a acelor contribuabili și prin rolurile implinitorilor în cea dânteiu ocașiune, când vor veni să verse contribuțiunile, însemnând în colona de observații No. deslegări cu care s'a aprobat staturile de adaos, și No. ordonancei, și îngrijind ca să oblige pe implinitorii a trimite fie-căruiia contrib: o însciințare No. 6, după regulile prevădute la art. 99.

Aplicarea ordonancelor de descărcare.

Art. 200. Casieri particulari și perceptorii primind ordonancele de descărcare, vor lua îndată de la sub-pref. sau controlori, staturile nominale aprobate de ministeru; vor opera prin matriculele lor acele descărcări, asemănat deslușirilor de la art: 195, § 2, 3 și 4 și vor descărca partita fie căruiia implinitoru comunale prin registrul de amănunte cu sumele coprinse în ordonanțe; după aceea în cea 1-iu ocașiune, când acei implinitorii vor veni să verse contribuțiunile adunate, vor îngriji să regulede și prin rolurile acestora descărcarea contribuțiunei celor scăduți în modul următoru:

Art. 201. Pentru contrib: descărcați definitiv de dările cu cari sunt înscriși, casierulu sau perceptorulu și însemna în roluri în colonele destinate pentru înscrierea banilor impliniți, îndreptulu fie-căruiia contribuabile, sumele ce-lu privesc din cele coprinse în ordonanța de descărcare; iar în colona de observații, va scri iniți-

alele Ord. des. No. (cutare) pentru época (cutare), pentru motivu (cutare), adică mortu, sau fugit, nevolnicu ori dosit, sau înscris de doë ori etc. (care va să dică, că bani trecuți în colone ca plățiți s'au achitat prin ordonanția de descărcarea No. (cutare) pentru lunile, (cutare).

A se vedea eșemplele 1 și 2 din formulele No. 1-3-4.

În urmă, pentru totă suma coprinsă în ord. de descărcare relativă la fie-care contrib. împarte, împlinitorul va tăia din registrul său cu matcă câte o chitanță, ca și când aru fi priimit acei bani de la contrib: scăduț, și atât în matcă cât și pe chitanță sau în dosul ei, va scrie Ord. Des. Nr. (cutare).

Acastă chitanță se va cōse pe Ordonanția sus citată, și suma coprinsă într'ênsa, o va trece în registrul său recapitulativ la partida încasărilor.

După îndeplinirea operațiunilor de mai sus, casierulū particularū sau perceptorul (comisarul financialū) va formula și va preda fie-căruia împlinitorū, câte un avis (model No. 30) în care va înscrie nominalū pe toți contribuabili, patentabili sau proprietățile coprinse în ordonanța de descărcare, împreună cu contribuțiunile descărcate.

În fine, Împlinitorul după ce va priimi aviđu casierului particularū, modelu No. 30, va chema pe contrib. scăduți, și arătându-le, acel avis de descărcarea Contribuțiunei lor, și rolul în care s'a însemnatū ca plătite, acele contrib: va cere de la dinși să subscrie în aviđu de descărcare la numele lorū, în colōna hotărită pentru acēsta, spre încredințare că a luatū cunoscință de acēstă scădere.

Dacă Contribuabilul n'ar fi înființă, aflându-se mortu, fugitu, strămutatū etc. atunci unul din membri Consiliului Comunale, iarū prin Orașe și Tîrguri controlorul său Sub-Prefectu, și pe unde sunt numai Perceptorī, Perceptorul, va încredința prin semnătura sa, că a luat cunoscință de regularea scăderii aceluī contribuabilū prin rolū.

Art. 202. Aviđu citatū în art. de mai sus, adevērit apoi de împlinitorū și legalizat de Consiliul Comunale prin sate, sau de agenți sus citați, prin orașe, se va înapoia casierului Particularū în cea dântēiū ocaziune, când va respunde la casierie veri o sumă de bani din cei strinși de la alți Contribuabili, și Casierul, după ce va trece în registrul recapitulativū al Împlinitorului, la partida rēspunderilor, atât suma coprinsă în Ordonanția, cu acēstă coprindere.

„Contribuțiunea . . . (cutare) adică: personală ori șiosele său patentă, ori foncieră etc după ordonanția de descărcare No. . . . (cutare) lei . . . (atîți)“.

Cât și sumele ce i se vorū respunde în natură, va aduna totalul din ambele categorii, și sub-scriind de primire, și va libera totū de-o-dată o recepisă din registrele casieriei, notându însē deosebitū suma coprinsă în ordonanție ca acte de cheltueli, și deosebit pentru cei priimiți în natură.

Art. 203. Cu modul arētat în esplicațiunile date în art. precedente, contribuabilul scăduț nu se va sterge din roluri, ci numai

la finele anului, când se vor prescrie rolurile pentru serviciul anului fiitor; ellu nu se va mai trece în acele roluri și atunci va rămânea exclusiv pentru acel an, sau la cadu de a se fi micșorat darea lui, atunci în noile roluri se trece la categoria la care a fost regulat prin Ordonanță.

Art. 204. Casierul particular, primind de la implinatori a-vidurile de descărcare, va trece ordonanța în Jurnalul său de casă, la partida încasărilor, și cându o va înainta la Casierul-General împreună cu a-vidurile, o va înscrie la partida responderilor.

Casierii Generali, primind asemenea ordonanțe și a-viduri, vor face aceeași urmare prescrisă pentru casieri particulari, dându recepise pentru elle ca pentru bani și vor înainta și ei acele ordonanțe, ca acte justificative, la Ministeriul Financelor prin Direcțiunea Contabilității, după ce se vor fi scădut cu elle la cheltueli.

Art. 205. Când contribuabili pentru care se va fi liberat ordinu de descărcare, vor fi plătitu contribuțiunile pe timpul, sau parte din timpul, pentru care s'a descărcat, atunci Casierul particular sau implinatorul, nu va aplica prin roluri descărcarea acelor sume, ci pe de o parte le vor scădea din ordonanță, cu deslusire că pentru acel bani urmăsa a se libera ordin de restituire iar pe de alta vor înainta la Directorul Contribuțiunilor Directe, prin sub-Prefectul sau controlorul local, o declarațiune, prin care va arăta cauza pentru care nu s'a putut aplica ordonanța de descărcare liberată pentru acele sume, și va cere a se anula descărcarea lor și a se trimitte ordonanță de restituire.

Asemenea declarații priimindu-se la Direcția contribuțiunilor Directe, pe de o parte se va acorda prin Prefectură, autorisație pentru rectificarea descărcărilor acordate prin staturi și trecerea sumelor la partida restituirilor, iar pe de alta, se va comunica Direcții Contabilității, spre a reduce suma descărcată și a libera ordonanțe de restituire.

Casierul particular, dupe ce va fi rectificat ordonanța de descărcare, cu sumele ce urmăsa a se restitui, o va inapoi la timpul cuvenit Casierului general, complinită cu formalitățile cuvenite, pentru restul sumei a cărei descărcare se va fi aplicat prin roluri.

Aplicarea ordonanțelor de restituire.

Art. 206. Pentru contribuțiunile ce va trebui a se inapoi Contribuabililor (în casu când ei n'ar avea a mai responde nici o contribuțiune pentru fiitoru, și pentru care se va fi liberat Ordonanțe de restituire, se va urma în acestu modu:

„Suma coprinsa în ordonanța de restituire, se va responde cotribuabilulu din ori ce sumă de bani va avea Implinatorul, și dreptu dovada de achitare, va sub-scrie contribuabilul declarația imprimată în ordonanță.

„Pentru constatarea răspunderii acei sume în priimirea celui în dreptu, inapoiarea banilor se va face în prezența a doi din

Membrii Consiliului Comunal, iar prin orașe, în prezența Deputatului mahalalei sale a unui Delegat Municipal, pe unde nu există Deputați, cari voru văda cu a lor semnătură declarația priimitorului.

„În cazuri când restituirea se va face numai pentru o parte din contribuțiile respunse de contribuabili, atunci împlinitorul de odată cu înapoierea banilor este datoru a înscrie în dosul chitanței ce va fi luat contribuabilul, atunci când a respunsu acei banî, deslușirile următoare:

„Din suma coprinsă în această chitanță s'au restituit lei.....

„(ațișea pe temeiul ordonanței No..... (cutare) astă-đi la..... (ațișea) ale lunel..... (cutare) anul..... (cutare)

„(Semnătura.)“

Și acea chitanță o va lăssa tot în păstrarea Contribuabilului.

„În rol, în dreptul numelui acellui contribuabil, se va înșemna în colona de observație;

„Restituți lei..... (ațișea) pentru timpul (cutare) Ord. R No. (cutare).

Art. 207. Când pentru unu contribuabil se va fi liberat tot de odată ordonanță de descărcare și ordonanță de restituire, atunci se vor face prin rol, ambele operațiuni arătate mai sus pentru acestu feliu de ordonanțe.

Art. 208. Dupe îndeplinirea operațiunilor arătate la Art. precedent, împlinitorul va trece suma coprinsă în ordonanța de restituire, în registrul său recapitulativu la partida respunderilor, și în ocașiunea vărșărilor ce va face către casierul particularu (Perceptrele de prin orașe de reședință districtale la casierul general) va preda și acea ordonanță ca actü justificativu de întrebuintarea banilor ce au respunsu contribuabilului, din cel împliniți de dînsul din oșebite contribuțiuni.

Casierul, priimind ordonanța de restituire, revestită de tôte formele, îi va libera o recepisă specificată pentru sumele vărșate în natură și pentru cele coprinse în ordonanță, și tôte aceste sumele va trece în jurnalul de casă la partida încasărilor făcute, asupra contribuțiunei pentru care s'a fost liberatü acea ordonanțe!

La terminile hotărîte pentru înaintarea banilor la casieria generală, va trece asemenea ordonanțe la partida răspunderilor și împreună cu alți banî, va trimite și espusele ordonanțe pentru care va primi recepise totü în modul cum a liberatü și dînsul împlinitorilor comunali.

Art. 209. Casierii Generali priimind espusele ordonanțe ca banî în natură, le voru regula în comptabilitatea lorü, totü în modul arătatü la art. precedent, și le voru înainta asemenea la Ministeriul Finanțelor prin direcția Comptabilități.

Ținerea în sémă a sumelor coprinse în ordonanțele de restituire în socotela contribuțiilor ce ar datora Contribuabili pe lunile fitöre.

Art. 210. În cad când Contribuabilulu pentru care se va fi

liberatü ordonanța de restituire. arü datora vr'o sumä din Contribuțiunii pe lunile fiitöre, atünci suma coprinsä in Ordonançiä, in locü d'a-i se numera in primire, precum se deslusește la art. de mai sus, i se va ține in sémä in socotéla acelorü Contribuțiunii pênä la finele anului, și pentru acelle sume, i va libera chitanțe din Registrul cu matcă, cu deslușire in dossul lorü și in matcă, că acei bani s'a achitatü prin ordonanța de restituire No. . . . (cutare).

La asemenea cađuri, Contribuabilul va trebui a sub-semna declarația typărită in Ordonançiä, adăogând că acea sumä i s'a ținutü in sémä in socotéla dărilorü ce datora pe lunele fiitöre, și Implinitorul va insemna in dosul primei chitanțe ce posedä contribuabilul pentru suma ce a fostü respunsü, deslușirele urmätöre.

„Din suma coprinsä in acéstä chitanță, s'a ținutü in sémä in socotéla Contribuțiunii pe lunile fiitöre, lei (atüți) pe temeiiul „Ordonanței de Restituire No. . . . . pentru care i s' a liberat chitanța No. . . . .

Art. 211. Când sumele coprinse in Ordonanța de restituire arü fi mai mari de cât totalul Contribuțiunii ce arü datora pânä la finele anului, atünci restul sumei ce va trece peste datoriile sale pe acellü anü, i se va reștitui in naturä, și atitü in declarația ce va face contribuabili pe ordonançiä, cât și in notițiile ce trebuie a inscrie Implinitorul in dossul primei chitanțe ce posedä Contribuabilul, sa va desluși câtä sumä i s' a ținutü in sémä și câtä i s' a respunsü in naturä.

Art. 212. Dacă Ordonanța de restituire, coprinde totalulü sumei continute in chitanța ce păströzä Contribuabilulu, Implinitorul va face deslușire in dossul acelei chitanțe, că tötä suma coprinsä in ea, i s' a reștituit pe temeiiul Ord R. No. (cutare).

Art. 213. Când Contribuabilul ce ar fi in drept sä primescä asemenea bani, nu se va afla in ființă, va putea imputernici pe altul cu procurä legalizatä, ca sä primescä acei bani și procura se va atașa la ordonanța in care va sub-scrie Procuratorele de primirea banilorü.

Art. 214. Când Contribuabilul va fi incetatü din viață, Moștenitorü säi, sunt in dreptü a priimi acei bani, presentänd Certificatü legalizatü de Consiliul Comunale säu Municipale local, prin care sä se constate titlurile in virtutea cărorä au dreptul la moștenirea bunurilorü mortului, și acellü certificatü se va anecea la Ordonançiä.

Art. 215. La cađ când Contribuabili nu se vor putea gäsä ca sä și primescä despăgubirea acordatä prin Ordonançiä de restituire, atünci de va mai datora vr'o römășită din alte contribuții, se va ține in sémä bani coprinși in Ordonançiä de restituire, in socotéla acelorü römășite, și in locul contribuabilului va sub-scrie Deputatul Comunelü säu unü Delegatü Municipale.

Art. 216. Când dupë töte cađurile arätate mai sus, totü arü römânea prisosü din suma coprinsä in ordonançiä, și arü lipsi cei in dreptü a priimi acei bani, atünci in luna lui Decemvrie, se vorü trece la venitulü extraordinarü acei bani, reguländu-se prin Comp-

abilitate astă-feliu, precum s'a esplicat pentru ordonanțele de descărcare, și agenți de constatare după încunoscințarea, ce vor primi de la agenți de percepție, vor trece acei bani prin Staturile de adaos estraordinariu, cu deslușirile cuvenite.

Termenul înapoierii ordonanțelor.

Art. 217. Tóte ordonanțele de descărcare sau restituire se vor complini cu formalitățile cerute, și se vor înainta la Ministeriū prin Direcția Comptabilități, în terminū cel multū de două luni, de o dată cu compturile și insocite de unū Borderou coppingătorū de Nr. fie-căruia, numirea comunelorū pentru care suntū date, natura sau felul ordonanțelorū și suma totală ce conține fie-care, cu escepție de celle prevădute la art. 216 pentru care se acordă terminū pēnă în luna lui Decembriū.

Art. 218. Ordonanțele cari din eróre, se vorū fi datū pe sume mai mici, sau mai mari de cât se cuvenea, se vor înapoia cu deslușirile necesariū la Direcțiunea Comptabilități, mai înainte de a se pune în aplicare.

Urmarea ce trebuie a se face cu patentele ambulanților statornicii în prăvălii.

Art. 219. Când unū ambulant își va statornici comerciul în prăvălie (dughenă) sau va întreprinde vre-o professie sau industrie din acelle supuse la plata întrégă a dreptului Patentelor despre care se vorbește la art. 12 § II din Reglementul ambulanților, și pentru care ellū este îndatoratū a plăti numai restul tacsei cuvenitā, preste suma ce se va constata că a plătitū pentru patenta de ambulantū; atuncī pe de o parte, se va regula aședarea acellui ambulant între patentabili cu respunderea întrégă, prin îndeplinirea formelor aședate în genere pentru toți Comercianți de asemenea categorie, iar pe de alta, după ce se va primi autorisația pentru înscrierea lui în roluri, și 'i se va împărtăși printr'o însciințare Nr. 6 bis, cătimea dărilorū la cari este aședatū, atuncī în ocasiunea împlinirei tacsei ce va datora după noua lui aședare, i se va primi patenta de ambulante ce va fi avut, și bani ce se va calcula că a plătit pentru aceea patentā pe lunile de când s'a aședatū între patentabili cu respunderea întrégă, pēnă la finele anulū, i se vorū ține în sēmă în socotēla tacsei ce va datora după noua aședare ce i s'a făcutū.

Acēstā operațiune se va face în chipul următorū.

Pentru suma ce urmēzā a i se ține în sēmă dreptū patenta de ambulant, i se va libera o chitanță tăietā din registrul cu matcă, și atit în matcă cât și în dosul acei chitanțe se va scrie:

„Pentru suma de lei ... s'a primit Patenta de ambulant Nr. ... anul curinte.

Osebit de acēsta, comerciantele ce va fi depusū patenta va

trebui a scrie sub a sa semnătură, în dosul acei patente, următoarea declarație.

„Pentru suma de lei ... (atîtea) din cei coprinși în această patentă, am priimit chitanța Nr. ... (cutare) în socotela tacsei ce dătoresc pentru o altă patentă-cu răspunzerea întrîgă.

Patenta de ambulantă, complinită cu deslușirile de mai sus, se va considera ca ordonanță de descărcare și se va regula atît prin rol la numele Patentabilului, sumele cu cari se scade în temeiul acei patente, cât și prin registrul recapitulatif al Implinitorului, în tocmai precum se urmădă cu ordonanțele de descărcare.

CAPITUL XIV.

Dispoziții ulterioare.

Art. 220. În cursul trimestrului de Octombrie, nici o modificare nu se va pute opera prin roluri, pentru ca în acest interval să se regulede prescrierea rolurilor comunale pentru esercițiul anului fiitor.

Art. 221. Ori-ce prefaceri se vor ivi între contribuabili patentabili sau proprietăți în cursul trimestrului citat la art. precedente, se vor constata după regulile statornicite, și certificatele sau proșesele-verbale ce se vor încheia, se vor ține în păstrarea agenților respectivi pînă la începutul anului fiitor, când apoi se vor putea recomanda în forma aședată pentru toate operațiunile de asemenea natură.

Deslegările ce se vor da asupra staturilor citate în § precedente, vor conține și datoriile acellor contribu. pe trimestrul de Octombrie trecut, precum și pe totu anul următor, de ore ce ei urmădă a fi înscrisi în rolurile acelu an.

Art. 222. Resumatul modificărilor operate în cursul anului, se va constata în trimestrul de Octombrie printr'un tablou general No. 5.

Sumele alese de plată prin acel tablou, va trebui să correspundă cu totalul rolurilor prenoite pe...tru anul fiitoriu.

Art. 223. Contrib. patentabili și proprietățile ce se vor constata, atît în cursul trimestrului de Octombrie, cât și în cele-alte trimestre, că urmădă a se descărca de veri o dare, nu se vor supune la plată, de cât în proporție cu constătările făcute, pînă se vor primi pentru dânsi cuvenitele ordonance de descărcare.

Restul datoriei unor asemenea contribuabili, pînă la sosirea ordonancelor de descărcare, se va considera ca rêmășiță asupra-le.

Art. 224. În anul curent 1863 resumatul rolurilor, constatat prin tabloul No. 15 ca în ființă la începutul trimestrului de Iuliu, se va duplica, spre a servi de basă nestrămutată pentru implinire și pe trimestru de Octombriu, și pentru toate modificările ce s'ar

TARIFA

Orașelor, dupe populațiune conform cu tablele Re-censiunei din anul 1859.

DREPTUL PATENTELORŪ.								
Dupe populațiune.								
CLASELE.	Orașele cu populațiune de la 20,000 suflete în sus.		Orașele și Tîrgurile cu populațiune de la 20,000 până la 5,000 suflete.		Orașele, Tîrgurile și comunile cu populațiune de la 5,000 până la 3,000 suflete.		Tîrgurile cu populațiune de la 3,000 suflete, în jos.	
	Lei.		Lei.		Lei.		Lei.	
1	600	400	250	150				
2	300	200	130	80				
3	140	100	75	35				
4	95	75	50	25				
5	65	50	35	12				
6	50	40	25	6				
7	25	20	12					
8	15	10	6					

Orașele, Tîrgurile și comunile specificate pe aceste patru categorii.

Orașe.	Districte.	Orașe.	Districte.	Oraș. Tîrguri Comune.	Districte.	Orașe Tîrguri.	Districte.
Bucuresci	Iltov	Râmnicu	Rim. Sărat	Mizil	Buzău	Urlați	Prahova
Craiova	Dolju	Buzău	Buzău	Câmpina	Prahova	Filipești	
Ploesci	Prahova	Târgoviște	Dâmbovița	Văleni	"	Găești	Dimbovița
Brăila	Brăila	Cîmp-lung	Mușcelu	Siknicu	"	Potlogi	
Iasi	Iasi	Pitești.	Argeșu	Cur. de Arg.	Argeșu	Tîrgu Oeni	Vâlcea
Botoșani	Botoșani	Giurgiu	Vlașca	Râmnicu	Vâlcea	Horesu	"
Ismailu	Ismailu	Alexandria	Teleorman	Târgu Jiul.	Gorju	Drăgășani	"
Galați.	Covirlu.	Dorohoi	Dorohoiu	Severin	Mehedinți	Baia de Ar.	Mehedinți
		Fălțiceni	Suceava	Cerneți	"	Urziceni	Ialomița
		Pășcani	"	Știrbei	Ialomița	Oltenița	Iltov
		Platra	Neamțu	Tur-Măgur.	Teleorman	Mavrodinu	Teleorman
		Neamțu	"	Rușidevede	"	Calafatu	Dolju
		Romanu	Romanu	Zimnicea	"	Darabani	Dorohoiu
		Bacău	Bacău	Slatina	Oltu	Rădăuți	"
		Tîrgu Oeni	"	Caracălu	Romanați	Săveni	"
		Focșani	Putna	Mihaileni	Dorohoiu	Mamornița	"
		Tecuci	Tecuci	Herța	"	Burdujeni	Botoșani
		Bărlad	Tova	Hărlău	Botoșani	Stefănești	"
		Huși	Fălciu	Sulița	"	Frumușica	"
		Chilia	Ismailu	Vaslui	"	Buceca	"
		Reni	"	Tîrg. Frum.	Iasi	Lespezi	Suceava
		Bolgrad	"	Cahul	Cabul	Buhușoia	Neamțu
		Com. Poșta.	Dojiu	Com. Dumbr.	Botoșani	Bicazu	"
		" Telega.	Prahova	" Ruginosa	Suceava	Bozieni	"
				" Cudalbi	Covirlu	Molnești	Bicau.

CLASELE.	Orașele cu popula- țiune de la 20,000 suflete în sus.	Orașele și Tiegu- rile cu populațiune de la 20,000 până la 3,000 suflete.	Orașele Țirgurile și comunile cu po- pulațiune de la 5,000 pînă la 3,000 suflete.	Țirgurile cu popu- lațiune de la 3,000 suflete în jos.
	Lei.	Lei.	Lei.	Lei.
			C. Tugulata Buzău	Călușia Bacău
			„ Băilești Dolj	Parincea —
			„ Pleșița „	Glodurile —
			„ Bădăd Dâmbovița	Valca Rea —
			„ Cojocșa „	Onișcanii Romanu
			„ Roșeti Ialomița	Domnești —
			„ Strihala Mehedinț.	Bacău —
			„ Băicoiu Prahova	Băra —
			„ Dăbuleni Romanaș	Pancu Putna
			„ Izlaz „	Odobești —
			„ Leu „	Agluda —
			„ Rodea „	Domnești —
				Nămăloșa —
				Nicoarești Tecuciu
				Podu Turcu —
				Ivești —
				Găiceana —
				Puteni —
				Stănișești —
				Colonești —
				Golănești Cuvuriniș
				Foltești —
				Vlădești —
				Borăști —
				Dragușani —
				Pechea —
				Pnești Tutova
				Plopana —
				Murgeni —
				Pungești Vaslui
				Negreni —
				Codăești —
				Borăești —
				Fălcuța Fălcuț
				Urzești —
				Răpucănen —
				Hoceni —
				Gugești —
				Podul Ilot Iași
				Sculeni —
				Tibana —
				Bivolarii —
				Căminăreșt —
				Dimache —
				Poenile —
				Socola —
				Liova Cahul
				Vilcovu Ismail
				Tuzla —
				Nicolaețca —

NB. Comunele care nu sînt denumite în această tarifă, se vor clasifica după categoria populațiunii de la 3000 suflete în gîos.

TABLOŪ GENERALŪ
 pentru nomenclatura profesiunilor.

Tabloulŭ din care face parte.			Clase.
A.	B.	C.	
A.			
1	—	Abagiŭ, care aduce abale din streinătate și lucră- să în prăvălie.	5
1	—	— cu prăvălie care lucră să numai.	6
—	1	Accisarŭ, antreprenorŭ de accise (veđi lucrări pu- blice).	—
1	—	Acordatorŭ de piano, și alte instrumente.	7
—	1	Advocatŭ, profesiune liberă, se tacsedă dupe chi- ria ce plătește pentru localul de locuință (a de cea parte din acestă chirie).	—
—	1	Agronomŭ cu diplomă, profesiune liberă, (200 lei orŭ care arŭ fi populațiunea).	—
1	—	Alămarŭ, care aduce obiecte de alamă, le vinde, și totŭ o dată lucră comandă.	4
1	—	idem care lucră numai în prăvălie poruncelŭ.	5
1	—	idem reparatorŭ cu prăvălie.	6
1	—	Ambulanți, aceia cari vindŭ mărfurile lorŭ pe u- lițe, purtindule în spinare, (afară de cele pentru hrană) se tacsedă cu jumătate im- positulŭ ce plătescŭ negociatori ce vindŭ assemenea obiecte în prăvălii.	—
1	—	idem aceia care vindŭ în căruțe cu unŭ callŭ, assemenea.	—
1	—	— cu duoi cai, tacsă întrăgă a patentei, ca și negociatori cu prăvălie.	—
—	1	— cu două sau mai multe trăsuri, dreptŭ (tacsă) ficsŭ de lei 200.	—
1	—	Ape Minerale, negociatorŭ cu prăvălie	3
—	1	idem saŭ termale esplotanți, (adică loculŭ un- de se facŭ băi de apă Minerale, cum Pu- ciosa, Olănești, Călimănești (strunga) și al- tele se va tacsă cu două sute lei pe anŭ, orŭ care arŭ fi populația.	—
—	1	Arendașŭ de moșii de pădure, de móră, de bălți și alte, se tacsedă dupe arenda anuală.	—

Tabloulă din care face parte.		Clasa.	
A.	B.		C.
		câte lei 2 de fie-care mie, pînă la maximum de 2,000 lei.—Fracțiile dintre mie nu se socotesc.	
1	—	Argăsitoră (dubălar).	7
1	—	Argintară, neguțatoră care aduce din streinătate obiecte de argintă, și le desfăcă cu amănunt.	3
1	—	idem negociatoră cu prăvălie care lucrăscă comande.	4
1	—	— negociatoră cu prăvălie, reparatoră de obiecte de argintă de totă felulă.	6
1	—	— Idem de lucruri mici.	7
1	—	Arme, negociatoră cu prăvălie, care aduce arme de lucș din streinătate.	3
1	—	idem fabricantă cu prăvălie.	5
1	—	— reparatoră cu prăvălie.	6
—	1	Arpantoră (măssurătoră de pămîntă) 300 lei oră care ar fi populația.	—
—	—	1 Arhitectă, lucrîndă planuri, și luîndă asuprași antreprize de clădiri particulare, se tacscăscă dupe chiria casei de locuință, (a decea parte acestei chirii).	—
—	—	1 Arhitectă, luîndă și antreprize de clădiri publice, se tacscăscă cu a decea parte din chiria casei de locuință, mală multă 10 parale de fie-care mie de lei din totalulă antreprizei.	—
1	—	1 Articole de lucș, addusse din streinătate de mală multe și diferite speciă (bazară, cum este magazinulă lui Grant, Höets peptenaru etc).	1
1	—	Artificiă, fabricantă.	7
—	1	Assigurare, companie de mobile și imobile, și asigurare maritimă, în patru clase dupe importanța capitalulă, 400-250-150-100.	—
B.			
1	—	Băcană (Bacală), Neguțatoră, care aduce articole de băcănă cu rădicata în cătățimă mari și vinde assemenea.	1
1	—	idem idem, idem, care vinde obișnuit și cu ri-	

Tabloulă din care face parte.			Clasa.
A.	B.	C.	
		dicata și cu amănuntul	2
1	—	— idem, idem, care vinde numai cu amănuntul.	3
1	—	— idem, idem, care cumpără de la toptangii și vinde cu amănuntul.	5
1	—	— idem lucruri de mici valori cu amănuntul.	7
1	—	Băi cu abur (feredee), antreprenorū.	4
1	—	— de apă rece, idem	5
—	1	Balanțe, adică: cumpene, cântare, stinjenii de feră, și alte asemenea obiecte mecanice (veđi mașinist fabricant și mecanicū maestru).	4 5
1	—	Bafuri nobile, antreprenorū.	3
1	—	— Ordinare idem.	5
—	1	Bancă, stabilimentū autorisatū de guvern, se tacsă cu 2,000 lei, pentru capital de la 1 milion pînă la 4 milioane și în sus de acestū capital se va adăoga 500 lei de fiecare milion, pînă la maximum de 5,000 lei.	—
—	1	Bancherū, cu operații în streinătate și în intru în 4 clase dupe populație, 1200, 900, 600, 300.	—
—	1	idem Cu operații numai în Terră, în patru grade dupe populația 400, 300, 200, 100.	—
1	—	Bandagist, (veđi mănșarū).	5
1	—	Barbier, mic hirurg, vîndând și articole din streinătate.	4
1	—	— Idem numai lucrând cu călfi.	5
1	—	— Idem cu o calfă saū singurū.	6
1	—	Barcă, (veđi luntre).	7
—	1	idem Saū Remorquer, pentru transporturi de diferite mărfuri, se va tacsă cu 20 parale de fiecare tonno (greutate de una mie kilogramme).	—
1	—	Basmangiu, (vezi boiangiu).	5
1	—	Bastone, fabricantū și neguțatorū.	6
—	1	Bere, (stabilimentū de fabricare) câte lei 5 de fiecare 100 de oca din capacitatea cașanului.	—
1	—	idem Neguțatorū cu prăvălie	5
1	—	Bice, Biciușce, fabricantū și vîndatorū (veđi hamuri lucrate în țarră).	5
1	—	Bijutierū, (giuvaergiu) neguțator care aduce bijuterii gata de mari valori, și le vinde fa-	—

Tabloulă din care face parte.		Clasa.
A.	B. C.	
	sonând și obiecte dupe comande.	1
1	idem (giuvaergiu) cu prăvălie, care lucră să tot felul de obiecte comandate, și vinde și gata, adducându și din streinătate mici cătățimi	3
1	Bijutier (giuvaergiu) cu prăvălie, care lucră să mici obiecte comandate și repară să.	6
1	Billiard, antreprenor care le închiriasă saă le vinde.	5
1	idem fabricantu.	6
1	Birjaru, droscaru cu o trăsura.	5
—	1 Birjar, mai multu câte lei 20 de fie-care trăsura de la 1 în sus, osebitu de tacsă sus fisată de cl. 5 pentru prima trăsura.	—
1	idem Căruțașiu cu 1 trăsura.	6
—	1 — „—” câte lei 15 de fie-care trăsura dela una în sus idem și o tacsă de classa 6	—
1	Birtu, stabilimentu în locuri principale.	3
1	— idem ordinaru.	5
1	Boccegăiu, (vezi ambulantu).	—
1	Bogasieru, neguțatoru, importand cu ridicata și desfăcandule obișnuit cu ridicata.	1
1	idem importandă în mai mici cătățimi, și vinđind numai cu amăntu.	3
1	— cumpărând de la cei de mai sus în mari cătățimi, și vinđindă cu amăntu.	5
1	— cumpărând de la cei mai de sus, în mici cătățimi, și vinđindă cu amăntu.	6
1	Boiangerie, cu tescă de călcat, care vopsește stoffe și alte obiecte.	5
1	— Care vopsește lucruri ordinaru.	6
1	Bumbacu, neguțatoru care aduce din străinătate cu ridicata, și'ă desfăce asemenea.	1
1	idem neguțatoru, vinđind obișnuit și cu ridicata și cu amăntu.	2
1	— idem vinđind numai cu amăntu.	4
1	— neguțatoru, care cumpără de la toptangiu cătățimi mari și vinde cu amăntu.	5
1	— idem cătățimi mai mici.	6
1	Blănaru, industriașiu, care aduce blane din străinătate și lucră să.	3
1	Blănar industriașiu, care cumpără blane de la toptangiu și lucră să.	5

Tabloulă din care face parte.			Clasa
A.	B.	C.	
1	—	— Simplu lucrător cu prăvălie.	7
1	—	Blane, Cu ridicata neguțator.	2
1	—	— Cu ridicata și amănuntul.	3
1	—	— În mănunt adică cu bucata.	5
1	—	Bragă, Fabricantă cu prăvălie, dacă lucrează și o- sebite articole, precum halva în cutii, su- giucuri etc.	5
1	—	Idem Fabricantă de bragă și alviță în cătărimi mai mari.	6
1	—	— Fabricant de bragă și alviță în cătărimi mai mici.	7
1	—	Brașoven, importându cu ridicata, și vîndînd și cu ridicata, și cu amănuntul.	3
1	—	Idem idem vîndînd numai cu amănuntul.	5
1	—	Brutar, (pitară) lucrînd trei chile pe di și în sus.	4
1	—	— idem de la 3 chile în jos.	5
1	—	— idem vîdătoră cu deciuială pe tarabe sau în maghernițe prin piețe, tîrguri și uliți.	8
1	—	Botanic, grădinar, sau negociant cu prăvălie; vîn- dînd pomișori, semințe, cepe de flori (vezi florară).	4 5
C.			
1	—	Cabinet literar (directoră)	3
1	—	Căciuli de blană, fabricant și neguțator.	6
1	—	Cadre, neguțator (vezi galantier).	5
1	—	Cafegiă, avîndă și articole de cofetărie din strei- nătate.	3
1	—	idem cu două biliarturi sau mai multe.	4
1	—	— cu ună biliartă.	5
1	—	— Simplu fără biliartă.	6
1	—	Căldărară, cu prăvălie neguțatoră și fabricantă, a- ducînd și marfă gata din streinătate.	4
1	—	idem idem lucrînd numai în prăvălie.	5
1	—	— idem reparatoră.	7
—	—	1 Caldărimar, antreprenoră (vezi lucrări publice) mai multă 10 par. de fie-care mie.	4
1	—	Candele, fabricantă și comerciantă cu prăvălie.	7
1	—	Cinepă, neguțatoră cu ridicata.	3
1	—	— — în părți.	5
1	—	— maestru preparatoră.	6

Tabloulu din care face parte.			Clasa.
A.	B.	C.	
1		Cantaragiū, fabricantū și neguțatorū	5
1		Cantorū de samsarlicū și diferite scieri	4
1		Cărămidă, neguțatorū, celū ce vinde cărămidă de- pusă (veđi vārar)	6
	1	Cărămidarū, fabricantū de mari cătimī, tacsă ficsă de lei 100, ori care ar fi populația	—
	1	— de mici cătimī, tacsă ficsă lei 50, escep- tindu-se aceia ce fabricesă numai pentru trebuința casei lorū	—
1		Cărciumarū, neguțator cu ridicata și amānuntu	1
1		idem mai puținū de cătū cu ridicata (demi gros) și cu amānuntu	3
1		— În amānuntu, cumpārindū cu butia în că- timī de mijlocū	5
1		— în amānuntu cătimī mici	6
	1	Cărbuni de piatră și de pământū (veđi mine)	—
	1	Cărmaciū de vase, corābii, vapōre, luntre, cai- ce etc, aceia ce plutescū obișnuit de la îmbucăturile Dunāri, pinā la Brăilla, și înapoi, tacsă ficsă de lei 50	—
	1	— cei care plutescū obișnuit de la Brăilla pinā la Orșova și înapoi 25 lei	—
1		Cărți vechi și mobile vechi, sau numai una sau alta din aceste articole	8
	1	Cărți de joc antreprenorū (veđi lucrări publice) mai multū 10 par. de fie-care mie de lei	4
1		Căruțe, fabricant aducindū și din streinătate	4
1		idem fabricantū simplu de diferite trāsuri	5
1		— reparatorū de trāsuri	6
1		Căruțașū transportator cu doi cai, ...	8
1		Cassă mobilată (antreprenorū)	5
	1	Cașcavalū, neguțator și fabricant cu ridicata, taxă ficsă de 100 lei, ori care arū fi popu- lația	—
1		Cavafū, neguțator cu prāvālie	4
1		— idem în cătățimi mici	5
1		Cepresar, cu prāvālie, lucrindū cu mai multe calfi articole de mātasse, de lână și de bumbac	5
1		Idem cu prāvālie lucrindū cu o calfi sau singur	6
1		— neguțator, aducind articole din străi- nătate, pentru garnitura costumelorū de	

Tablonul din care face parte.		Clasa.
A.	B. C.	
1	—	dame și pentru pălării 3
1	—	Ceră de luminări fabricantu 4
1	—	— — — — — neguțator 4
1	—	Ceră de pecetluitu fabricantu și neguțatoru 6
1	—	Cereale (produse) neguțator, esportind sau vin-
1	—	dind în țară cu toptanul cățăimi mari 1
1	—	— — — — — Idem cumpărind și vindind în țară sau
1	—	pe la schelă cățăimi mai mici 2
1	—	Cerere speculantu permanentu de mici cățăimi
1	—	prin țirguri și obore 3
1	—	Cernelă, fabricantu și neguțatoru 6
1	—	Césornicarü, neguțator și fabricantu, aducindü
1	—	marfă din streinătate 3
1	—	Idem fabricant și neguțator 5
1	—	— raportatorü 6
1	—	Ciocolată fabricant și neguțatorü 5
1	—	Ciorapi (colțuni), fabricantu 5
1	—	Cisme (cibote), sau pantofi, neguțator cu prăvă-
1	—	lie. aducindü marfă gata din streinătate 3
1	—	Idem industriașü, lucrind cu mai multe călf
1	—	și vindindü 4
1	—	Idem lucrind numai comande fără călf 6
1	—	Coifeor, (friser, perucher) care vinde și parfumerii
1	—	— simplu 3
1	—	— — — — — 5
1	—	Cofetarü finü, aducind articole de cofetărie din
1	—	streinătate, și lucrând și însuși 2
1	—	Idem vindind articole de cofetărie lucrate în
1	—	stabilimentul său 4
1	—	— lucrind articole de cofetărie în mici că-
1	—	țătimi 6
1	—	Cojocar subțire, meșter cu prăvălie 5
1	—	— gros idem 6
1	—	Colivii (custe), și curse, neguțator cu prăvălie 5
1	—	— fabricantu 5
1	—	Colportorü, (veđi ambulantu) . . . . . —
1	—	Comisionarü, care face intinse operații cu strei-
1	—	nătatea și în țarră, cu mărfuri, cereale etc. 1
1	—	— — — — — cu operații numai în țară 3
1	—	Corăbii, constructorü 3
1	—	Corăbier stăpănu cu vas plutitorü pe mare sau
1	—	— — — — — și ia de bas tonnourile de greutate
1	—	pe la schelă 20 parale de fic-care tonnoü . . . . . —

Tabloulă din care face parte.			Clasa.	
A.	B.	C.		
1	—	—	Corsetarū, fabricantū.	7
1	—	—	Coșurī (ogécuri) și sobe de măturat întreprindător	6
1	—	—	Coșurī de richită, de coji, de copaci (veđi panere).	6
—	—	1	Cotărit, antreprenor (veđi lucrări publice) cl. 4 mai mult 10 pr. de fie-care mie de lei . . .	—
1	—	—	Covaciū, maestru cu prăvălie	5
1	—	—	Covore, neguțator cu ridicata	3
1	—	—	Cusătorésă, care cósse cămăși, pantaloni, și alte assemenea rufe, prin ajutorulū a mai multe cusătorese	7
1	—	—	Cuții, lucrător și legător cu prăvălie	5
1	—	—	Cuțitar, neguțator și fabricantū	6
1	—	—	Cherestegiū neguțator cu stabiliment	3
1	—	—	Chibrituri, neguțator in cătățimi mari	3
1	—	—	Chirigiū, care transportésă cu carulū seū, mărfuri și alte obiecte, profesie specială	6
1	—	—	Clopote, turnătorū	5
1	—	—	Croiturū bărbătescū saū femeesc, vindind și stofe.	2
1	—	—	Idem cu prăvălie fără a vinde și stofe	4
1	—	—	— cu prăvălie care tae și cósse mici comande.	6
1	—	—	— reparator și curățitor	6
—	—	1	Ceră spălător, curățitor de ceră, se tacsésă la cla- sa 6, mai mult duoi lei de fie-care lucrător.	—
D.				
1	—	—	Dagherotip cu stabilimentū	5
1	—	—	Darace, fabricantū	8
1	—	—	Dărăcitorū de lină saū de bumbacū	6
1	—	—	Deșertător, de umblători întreprindător	6
1	—	—	Decatirū, maestru lucrând cu călfi	6
1	—	—	Decatir fără călfi	7
—	—	1	Deligente, particulare regulate întreprindător, câte lei 10 de fie-care postă a distanței dru- mului ce face, (posta se socotește 7,000 stini).	—
—	—	1	Dinți, — doctor de dinți. — Dantist, se tacsésă du- pe chiria localulū ce plătește, a decea parte din acéstă chirie	—
—	—	1	Destilator, maestru, se tacsésă cu lei 50 pe anū orī care ar fi populațiunea	—
—	—	1	Doctorū, in medicină, hirurgie, se tacsésă dupe ba-	—

Tabloul din care face parte.	A. B. C.	Clasa.
	sa chirii ce plătește (a de cea parte din această chirie)	—
1	Dogară, fabricant, și neguțător, făcând și dăcatori mari pentru spirt, tocitori pentru po-verne	5
1	Idem fabricant care lucră și prin ajutorul al-tora	6
1	— fabricant lucrând singur	8
1	Donițe, (cofe), maestru în permanență	6
1	Dulgheră, antreprenor, care ia asuprași totă dulgheria unei clădiri	4
1	Idem lucrător care ia asuprași o parte din dulgheria unei clădiri	5
1	— lucrător cu șia	8
1	Drogistă, neguțător cu prăvălie, care vinde apă mi-nerale, articole de spiterie, vinuri streine articole de băcănie, vâpseli etc.	2
1	Drumuri, antreprenor (vezi lucrări publice) cl. 4 mai mult 10, pr. de fie-care mie de lei din totalul antreprizei	—
E.		
1	Ecleragiă, antreprenor, acela care se însărcină a lumina ună orașă cu lampe cu gasă (vezi lucrări publice) cl. 4 mai mult 10 pe de fie-care mie de lei	—
1	Echipamente, adică: trebuincioșele pentru îmbră-căminte militarilor, precum epolete, stoffe, și alte obiecte, neguțător	3
1	Eserciți cu arme pentru a trage la semn, sta-bilement	6
F.		
1	Faină, neguțător cu ridicata	3
1	— — — — — în amănunt	6
1	Farfurii și Cristalurii, neguțător vândind în cătă-șimi mari și mici	2
1	— Neguțător cu amănunt	5
1	Farmacopei, (vezi spiteră)	3
1	Felceră	7

Tabloulă din care face parte.		Clasa.	
A.	B. C.		
1	---	Felinare, (fanare) fabricantă.	5
1	---	Feră, neguțătoră cu ridicata.	2
1	---	Idem, Neguțătoră cu ridicata și în amanunț.	3
1	---	— Neguțătoră în amanunț.	4
1	---	Ferărie veche, neguțătoră care vinde feră seosă dupe la trăsuri vechi etc.	4
1	---	Idem de diferite alte vechituri de feră.	6
1	---	— maestru cu prăvălie, care lucră și vinde diferite obiecte de ferărie, precum broște de uși, lacate, hărăstrae topore etc.	5
1	---	— maestru reparator	6
1	---	Fintinară, maestru.	7
1	---	Fotografie, stabilimentă	5
1	---	Funi, frângii, strânguri, celă ce lucră asemenea obiecte.	8
1	---	Florărie, grădinar avind răsadnițe de flori, pomi roditori, și de legume (zarzavat)	4
1	---	— idem numai de flori și pome său numai de legumi	5
1	---	Flori, fabricantă și neguțătoră cellă ce face flori de tîrgu	6
1	---	Franzelă, cornuri, și alte obiecte de cocă, fabri- cantă și neguțătoră	4
1	---	— Idem neguțător cu deciuelă.	7
1	---	Fructe, neguțător cu prăvălie, celă ce vinde tot felul de pome, cum: mere, pere, caise și alte asemenea.	5
G.			
1	---	Găitanar, fabricantă (veđi cepresară)	5,6
1	---	Galantier, neguțător care vinde obiecte de galan- tarie, cadre, pervasuri pentru tablouri, o- glindă, și alte mărunțisuri.	5
—	— 1	Gaz liquid, fabrică, câte lei 10 de fie-care 100 oca a capacități casanului; producerea se so- cotește ceia ce se fabrică în 24 ore.	—
		— Când casanul său cazanele nu produc 100 oca pe 24, se va taca cu minimum 100 lei pe an.	—
1	---	Gaz, neguțător cu ridicata	1
1	---	— Idem în mărunț	3

Tabloulă din care face parte.			Clasa.
A.	B.	C.	
1	—	Ghiață, deposită și neguțătoră	6
1	—	Ghiață vîndătoră în magernițe, și alte obiecte, pome, flori.	6
1	—	idem neguțătoră, numai vîndîndă ghiață.	7
1	—	Gimnastică, învățătoră de gimnastică cu stabilimentă.	6
1	—	Giuvaergiă, neguțătoră, celă ce aduce scule din streinătate de prețu mare (vedă bijutier)	1
1	—	idem idem care aduce măi mici cătimă.	3
1	—	— idem cu prăvălie care lucră măi comandă și repară	6
1	—	Gogoși, de mătase și semăntă, neguțătoră	2
1	—	Gogoși, neguțătoră cu stabilimentă de creștere, de la 50 patură în susă	3
1	—	Idem cu stabilimentă de la 50 patură în josă esceptîndu-se țerani	5
1	—	Grădină publică, antreprenoră.	6
1	—	Grădinar (vedă florărie).	4, 5
1	—	Grăne (vedă cereale).	1,2,3
II.			
1	—	Haine din streinătate, neguțătoră, aducînd cătățimă mară.	2
1	—	idem idem aducînd cătățimă mici.	3
1	—	— Indigene neguțătoră	5
1	—	— Vechi, neguțătoră cu prăvălie, cum suntu telali	6
1	—	— De copii, neguțătoră cu prăvălie.	6
1	—	Hamuri, fabricantă cu prăvălie și vîndătoră, aducînd asemenea obiecte și din streinătate	6
1	—	idem Idem fără a aduce din streinătate	4
1	—	— idem reparatoră simplu	5
1	—	Hărtie cu ridicată și alte obiecte pentru scrisă, pentru biuroură etc. neguțătoră	7
1	—	— de Țigare fabricantă	-3
1	—	— de Țigare fabricantă	4
1	—	Herăstrău, întreprindătoră, acela care ia în arendă herăstrae în munți, pentru lucru scînduriloră. Acăstă industrie se va taca dupe mijlăcele de producere, adică pentru 100 scînduri pe și 5 lei pină la maximum de 100 lei.	—

Tabloulu din care face parte.			Clasa.
A	B.	C.	
—	—	1 Herăstrău, Proprietarul care esplotésă singur lemnele sale este apărat.	—
—	—	1 Hirurgu, Dantistu. — Se va lua de bas chiria ce plătește (a 10 parte din chirie)	—
—	1	Hotarnic, (măsurătoru de moșii) 300 lei ori-care arū fi populațiunea	—
I.			
1	—	Ibrișinu, neguțătoru	5
1	—	Icône, neguțătoru cu prăvălie	6
1	—	Inu neguțătoru, care vinde inu, cănepă și altele.	6
—	1	Inginerū, profesie liberă, se tacsésă dupe prețul chirii ce plătește (a 10 parte din această chirie). Se esceptedă însă acei ingineri cari suntū speciali numai în serviciul Statului.	—
1	—	Instrumente de musică, fabricantu	6
1	—	Idem de artă și pentru plugărie, fabricant cu pră- vălie	6
1	—	Ipsosu, fabricantu numai de obiecte de ipsos și vindătoru	6
I.			
1	—	Încălțăminte, neguțătoru cu prăvălie	4
J.			
1	—	Jocuri, danțu, maestru, întreținând salon de danț	6
1	—	Jucării de copii, neguțătoru cu prăvălie în mari cătățimi.	5
1	—	— Idem în mici cătățimi.	6
1	—	Jungănarū de cai, maestru	6
L.			
1	—	Lăcătușiu, (veđi feraru)	4, 5, 6
1	—	Lampe fabricantu și neguțătoru, aducând și artico- lele din streinătate.	4
1	—	Lampe, fabricantu în amănuntū	6
1	—	idem reparatoru.	7
1	—	Lămuritoru de aurū, și de argintū maestru.	5

Tabloulă din care face parte.			Classa.
A.	B.	C.	
1	—	Lapte, neguțătoră, cellă ce întreține de la 3 vite și în sus, și face o speculă specială cu lapte. — esceptându-se ciobani ce vëndă lapte pe ulițe în timpulă primăverii, și femele lăptărese, care au de la o vacă pînă la două inclusiv, căci de la 3 în sus, se vor supune la patentă.	8
1	—	Legătoră, de cărți.	6
1	—	Lemnară, Rotară, acela care pregătesce lămnăria pentru cară, căruțe ordinare.	7
1	—	idem pentru trăsurile de lăcsă	5
1	—	Lemne, pentru construcție, chereștele	3
1	—	idem de marină și construcție neguțătoră.	3
1	—	— de focă, în magasi neguțătoră	4
1	—	— de dăge neguțătoră	3
1	—	Lengerie, (pîndărie) neguțător, cellă ce vinde cămăși ismene, ciorapi și alte asemenea pîndeturi (veđi rufe).	5
1	—	Librară, și editoră.	3
1	—	idem care vinde cărți sau și diferite obiecte de scrisă.	4
1	—	Licoristă, neguțătoră cu prăvălie, cellă ce fabrică și vinde liqueur (veđi cofctar)	2, 4, 6
1	—	Lipsană, (veđi stofe).	1, 2, 3, 4
1	—	Litografie, stabilimentă	4
1	—	idem neguțătoră, cellă ce vinde prin ganguri etc. desemnuri și peisag. litografisite.	7
1	—	Lână, nelucrată, (brută) cu ridicata, neguțător.	2
1	—	— idem cu amănuntă	4
1	1	Lucrări publice, antreprenor, precum de pavage, poduri șosele, construcții mari etc, se tacsădă la classa a patra, mai multă 10 parale pentru fie-care mie lei ce constituie prețulă ce primește de la guvernă pentru asemenea lucrare	—
1	—	Luminări de cără, neguțător și fabricant, vinđător cu amănuntă și ridicata.	3
1	—	idem de săă și săpună, fabricantă cu stabilimentă	3
1	—	— idem neguțătoră vinđindă numai.	6
—	1	— de stearină și săpună, fabricantă, lei 300 ori care ar fi populația	—

Tabloulă din care face parte.			Clasa.
A.	B.	C.	
1	—	Luminări de stearină și săpun, neguțătoru vin- dîndu numai	5
1	—	Luntre, constructor, acela care face luntre	7
M.			
1	—	Măcelaru, (cassapă) tăindu de la 5 vite mari în susu.	5
1	—	Idem de la 5 mari în josu.	6
1	—	— idem vite mici, precum mei porci etc.	6
1	—	Magasie, în care se vinde materiile cele mai nouă, adică cele mai de modă, stofe haine de dame etc.	2
1	—	idem în care se vinde mai multe și diferite o- biecte, precum de Mămularie, stofe, arti- cole de bătănie, haine și altele	—
1	—	Magerniță, (barată neguțat, care vinde în mager- nițe, adică în prăvălie de scînduri, se tac- sădă pe jumătate din dreptul fies al ace- luia care vinde aceleși articole în prăvălie de didu.	—
1	—	Mămularu, (veđi ambulantu).	—
1	—	Mănușaru, cu prăvălie acela care face mănuși, cor- done de pele, și alte bandage (legături).	5
1	—	Marchitanu, neguțătoru în cătățimi mari și mici.	2
1	—	— în cătățimi mici.	4
—	1	Mașini, pentru vapore, tacsă fiesă de 200 lei, ori- care aru fi poziția; mai mult 5 lei de fie-care lucrătoru pînă la maximum de 150 lei.	—
1	—	— fabricantu.	5
1	—	Mătase, fabrică care lucrădă gogoșile de mătase se tacsăsă la classa 5 mai multu lei 2 de fie- care cađanu.	—
1	—	Materialuri vechi de lemnărie, și altele, precumu sunt cei ce dărimă didiri vechi, și vindu materialuri	7
1	—	Măturatulul ulitelor, antreprenor (veđi udatul uli- telor).	5, 6, 8
1	—	Mături, fabricantu.	8
—	1	Mecanică, profesie liberă, dirigentu de mașine, se tacsădă dupe chiria localulu, (a 10 parte	—

Tabloulă din care face parte.			Clasa.
A.	B.	C.	
		din chirie)	—
1	—	— maestru mașinist.	4
1	—	Miere, neguțător.	6
—	—	1 Mine, exploatator.	—
		cl. 6 mai multă lei 3 de fie-care lustrator. până la maximum de lei 400	6
—	—	1 — concesionar.	—
1	—	Mobile de lucș din străinătate, neguțător cu pră- vălie	2
—	—	— de lucș pământ.	3
1	—	— închirietor.	6
1	—	Modiste, marșante, care aduce diferite articole din străinătate și le confecționează însuși.	2
1	—	idem care lucră comăde, fără a aduce arti- cole din străinătate, cumpărândule din țară.	4
1	—	— reparatore, care repară pălării, bonete	6
—	—	1 Morar.	—
1	—	Mori, constructor.	6
1	—	— de măcinat.	5
—	—	1 — de măcinat.	—
		de măcinat.	—
—	—	1 — de măcinat.	—
		de măcinat.	—
—	—	1 — cele ce nu funcționează de câtă șese luni pe an.	—
		plătesc jumătate numai din tăcele determinate pentru cele ce lucră să tot anul.	—
1	—	Moșe, (veđi naștere)	7
N.			
1	—	Naștere, (casele unde femeele merg a naște copii).	7
1	—	Nisip.	6
O.			
1	—	Ochelari, (veđi optic).	4
—	—	1 Ochiulist.	—
		doctor, profesie liberă, dupe chiria lo- calului de locuință (a 10 parte).	—
—	—	1 Ofițer.	—
		de sănătate, profesie liberă, dupe chiria localului de locuință (a 10 parte).	—

Tabloulă din care face parte.		Clasa.	
A.	B. C.		
1	— —	Óle, neguțatoră cu prăvălie, acela care vinde óle, străchini și alte asemenea obiecte în piețe publice.	5
1	— —	— Idem în alte locuri cu prăvălie.	6
1	— —	Optică, vânzătoră de ochiari, ochelari, binogole, barometre și instrumente de știință.	4
1	— —	Ornamente, de ipsos, de pãtră, pentru arhitectură fabricantă.	4
1	— —	Orologiă, (veđi ceasornicară).	3, 5, 6
1	— —	Óse, lucrătoră (veđi strungară).	4, 6
1	— —	Otelă, mare, mobilată pentru passageri, având și birtă.	—
1	— —	Idem, mai mică idemă.	3
1	— —	— fără birtă.	5
1	— —	Oțetă, fabricantă.	5
P.			
—	— 1	Păcură, exploatator, cite lei 20 de puț.	—
1	— —	Pae, vâpsite, neguțatoră	5
1	— —	Pâine, neguțator vânzândă cu deciuelă pe tarabe sau în maghernițe.	8
1	— —	Pălării, neguțatoră și fabricantă vânzândă și articole de toaletă.	2
1	— —	Idem neguțatoră.	3
1	— —	— reparatoră, cu prăvălie.	6
1	— —	Panglice, (cordele) neguțatoră (veđi ceprăsară).	3, 5, 6
1	— —	Panere, (coșuri), fabricantă și vânzătoră care vinde asemenea obiecte, precum și albiă de spălată rufe, doniți și altele etc.	6
1	— —	— Comerciantă vânzândă numai asemenea obiecte.	6
1	— —	Pantofară, (veđi cismară).	3, 4, 6
1	— —	Papugiă, maestru, și neguțatoră cu prăvălie.	6
1	— —	Parfumară, neguțatoră cu prăvălie, avândă și alte articole corente.	3
1	— —	Pãră, de cală sau de porcă, neguțatoră cu ridicată.	3
1	— —	— Idem idem în părți.	5
1	— —	Păssărară, neguțatoră (celă ce vinde passeră de colivă sau cuște).	6
1	— —	Passări de mâncare neguțatoră.	6

Tabloulă din care face parte.		Clasa.	
A.	B. C.		
1	—	Pasmantarie (veđi ceprăsară).	3, 5, 6
1	—	Pecetară cu prăvălie (veđi săpătoră).	6
1	—	Pensule fabricantă și neguțătoră.	6
1	—	Pepinieră, grădinară cu școlă de pomi și flori (veđi floră).	4, 5
1	—	Perier, fabricantă și neguțătoră cu prăvălie.	6
1	—	Pescuire, arendatoră de eleștae (dupe arendă).	—
1	—	Pește prospătă și sărată, neguțătoră cu prăvălie în amănunt.	5
1	—	Pietre, de mără, fabricantă și neguțătoră.	6
1	—	Idem pentru construcții (dădiri) cioplitori.	6
1	—	— de morminte idem.	6
1	—	Pianuri, (clavire) fabricantă.	6
1	—	— închirietoră.	7
1	—	Piel streine, neguțătoră	3
1	—	Piel din Tiară neguțătoră	5
1	—	— Văpsitoră	6
1	—	— Lucrătoră (veđi tabacă)	5, 7
1	—	Piepteni fabricantă și neguțătoră cu prăvălie	6
—	1	Poduri, concesionară de a lua o plată ore-care pen- tru ună podă construită peste ună riă sau gîrlă, dacă este pe drum de poștă, plă- tește în proporție cu clasa 5-a lei 50.	—
—	1	— Idem peste gîrle sau riuri unde nu există poste lei 40	—
—	1	— pe vase statornice, antreprenoră, două lei de fie-care mie de lei asupra arendi	—
1	—	Poleitoră pe lemne sau metală	7
1	—	Pόμε și flori, neguțătoră cu prăvălie (veđi florărie).	6
1	—	— streine neguțătoră, (portocale, lămii, rodii și altele)	5
1	—	Pompe funebre (antreprenoră).	5
—	1	Porci, neguțătoră (veđi vite)	—
1	—	Portretară, fotografă sau Daguerotipă.	5
—	1	Porțelană, fabrică, dupe mijlăcele de producere, 30 lei de fie-care cuptoră, pină la maxi- mum de 150 lei	—
1	—	— neguțătoră (veđi farfurii)	2, 5
1	—	Postavuri, sau alte stofe fabricantă, o tacsă de cla- sa 2 și :	—
—	1	— mai mult două lei de fie-care răsboiă (stativi).	—
1	—	— neguțătoră cu ridicata și în mănunt	2

Tabloulă din care face parte.		Clasa.	
A.	B. C.		
1	—	neguțatoru cu amănuntu.	3
1	—	Poștil, întreprindătoru de drumuri mari	1
1	—	— Idem mai scurte	2
1	—	Potcovaru, care se ocupă și cu vindecarea vitelorū	6
1	—	Potcovar simplu	7
—	1	Povarnă, (velniță) fabrică care destilă grănele sau rōdele prefăcându-le în rachiū sau în liquide unturose câte lei 10 pentru o capacitate lucrătore, de 100 oca; . . . . . sunt apărate de patentă cașanele proprietarilorū și ale țeranilorū care fabricesă provisoriu și se supun la plată numai acele care lucrășă permanent și au unū caracter de fabrică de speculație.	—
1	—	Pușcașiu, reparatoru cu prăvălie.	6
1	—	Putaru, (fintinaru) maestru care face puțuri sau curăță și slește	8
1	—	Pindă, neguțatoru, celū ce aduce din streinătate și vinde olandă, lino, madipolon, americană și altele cu toptanu, și cu amănuntu	2
1	—	— neguțatoru, celū ce vinde cu ridicata și cu amănuntu, pindeturi grōse, precum americană, pindă de brașovū, și altele asemenea articole, aducindule din streinătate	4
1	—	— fabricantu cu unū rēsboiu (stativi)	6
—	1	— fabricantu cu mai multe rēsboe o tacsă ficșă de clasa 6 și mai multū 6 lei de fiecare rēsboiu	—
1	—	— neguțatoru de pindeturi în mici cătimi cumpărind de la cei de mai sus	5
1	—	Plăcintaru, cu prăvălie (veđi simigiū, covrigar).	4, 6
1	—	Plăpumarū, (mindigiū) simplu, care nu face și pe tapițeru	6
1	—	Plasă, pentru prinsū pește, nāvode fabricantū.....	8
1	—	Plumbū, neguțator cu ridicata și în părți.....	3
1	—	— fabricant și neguțatoru, cel ce tōrnă țeve de plumbū, și alte asemenea obiecte și unelte.....	6
1	—	Prafū de arme neguțatoru.....	5
1	—	Prăjituri de cofetărie, lucratoru cu prăvălie (veđi cofetarū) clasa 2, 4 și 6	—
1	—	Precupețu, cu prăvălie în piețe publice, vîndindū	

Tabloulă din care face parte.		Classa.
A.	B. C	
1	—	totă felulă de legume uscate, cum fasole, mađare, porumb (păpușoiu) și alte asemenea cu prăvălie în mahalale 5 7
R.		
1	—	Rachiū saū spirtū, neguțator cu ridicata și în mă- nuntū 2
—	1	Rachiū, fabricant (veđi povarnă, velniță) . . . . . —
1	—	— neguțatorū în mănunt. 4
1	—	— în mici cătătimī. 6
1	—	Răsucitor de mătase, cu fabrică și ibrișingiu. 5
1	—	— singurū cu prăvălie 7
1	—	Rogojini, neguțator cu prăvălie, celū ce vinde atit rogojini, cit și alte obiecte de lemn pen- tru slujba casi, cum albi de spălatū, me- se de lemn, gāvane, doniți (cofe etc) 6
1	—	Romū, neguțatorū cu ridicata 3
1	—	Rotar, maestru cu prăvălie saū lucrator. 6
1	—	Rufe, (pinđarie) neguțator celū ce vinde, cămăși ismene, ciorapi (colțunī) și alte asemenea obiecte de rufărie 5
S.		
1	—	Săbiū, neguțatorū de diferite articole ostășești și galanterie, saū felurite arme de vinătore. 4
1	—	Saline, antreprenorū de esplotație saū esportație (dupe arendă saū prețulū anual alū pose- siei). . . . . —
1	—	Samsar, (telal) între neguțatorī și bancherī 5
1	—	— de cereale 3
1	—	— între particularī și comercianți 5
1	—	Săpator în peatră și metalurī. 6
1	—	Săpunurī, fabricantū 4
1	—	idem și luminări de seū, neguțator cu amănunt. — și luminări de stearin, aduse din streină- tate, neguțator cu ridicata și cu amănunt. 2
1	—	Seuri, cervișurī, neguțatorū 3
1	—	Sidicar, (Saidacar), cu prăvălie, cusatorū de fir pe stofe, catifea etc., aducind și obiecte mi- lităresci din streinătate. 4

Ta blouă din care face parte.			Clasa.	
A.	B.	C.		
1	—	—	lucrînd cu prăvălie, fără a aduce articole din streinătate	5
1	—	—	Simigiū, (covrigar) fabricant și vinătoru cu prăvălie în ulițele cele mai însemnate ale orașului său piețe publice.	4
1	—	—	idem cu prăvălie prin mahalale	6
1	—	—	Site. neguțator	6
1	—	—	Sirmă, fabricantu.....	7
1	—	—	Sobe, (veđi semineuri).....	6
—	1	—	Surecciū, (veđi vite).....	—
1	—	—	Scânduri și alte lemne (veđi cherestegiū).....	3
1	—	—	Scórțe. neguțator.....	8
1	—	—	Scrobială, (crohmală) fabricantu.....	6
1	—	—	Sculpturi, neguțatoru.....	6
1	—	—	Slănină și unturi, neguțator.....	6
1	—	—	Smăltuitor, maestru.....	5
1	—	—	Spălător sau spălătorésa, care spală rufe prin ajutorul a mai multorū femei.....	8
1	—	—	de palării de paie sau de dantele.....	8
1	—	—	Spălătorie, stabiliment de spălătorie.....	3
—	—	1	Spectaclu, (teatru) director, luînd asuprași antreprisa de actori de operă, drama, comedii gimnastice, cu sau fără cai, antreprenorū de distracții publice; se tacsésă cu a 10 parte din chiria localului în care se dau reprezentațiile; și chiar când localul s'ar concede gratis.....	—
1	—	—	Spirtu, sau rachiū, cu ridicata și în mănuntū neguțatoru.....	2
1	—	—	— numai în amănuntū.....	4
1	—	—	Spîțeru cu prăvălie, aducînd articole de lucș și medicamente preparate în streinătate.....	3
1	—	—	idem vinđînd medicamente preparate aici în țară.....	4
1	—	—	Sticlar, acela care vinde geamuri și obiecte de tinichea neguțator cu prăvălie (veđi tinichegiū).....	6
1	—	—	Stofe, de mătase, de bumbacū, de ață, și ori ce alte asemenea articole vîndēndu cu ridicata (toptangiū lipscau).....	1
1	—	—	idem vîndēnd în mici cătățimi și în mănunt.....	2
1	—	—	idem numai în amănunt.....	3

Tabloulă. din care face parte.		Clasa.
A.	B. C	
1	— idem neînsemnate.....	4
1	Strungar cu prăvălie, vindând articole lucrate de dinsul și streine.....	4
1	— cu prăvălie lucrind fără a avea articole din streinătate	6
1	Șalgii, celă ce drege și spală șaluri.....	7
1	Salvaragii, maestru și neguțătoru.....	6
1	Șelarū, maestru și vindătoru.....	5
1	— neguțătoru.....	4
1	Șemineuri, cellu ce lucrésă sobe de feru, mașine de lucătărie ect.....	6
1	Șepci, fabricant și comerciantu cu prăvălie.....	6
—	Șiossele, antreprenor (vedī lucrări publice) cl. 4 mai mult 10 pr. de fie-care mie.....	—
1	Șuncarū, cellu ce se neguțătoresce cu șunci, cărnați și alte asemenea meselicuri.....	5
T.		
1	Tabacū, cel ce lucrésă piei avendū și călfi.....	5
1	— idem cel ce lucrésă singurū.....	7
1	Tablouri vechi sau moderne, neguțător cu prăvălie	7
1	Tâmplarū, (stoler) antreprenor, cellu ce ia în total lucrarea de tâmplărie a unei țidiri.....	4
1	— industriașu cu prăvălie, lucrind comande de tâmplărie și mobile (avind și călfi)....	5
1	— idem lucrândū mărunțisuri de timplărie...	—
1	— idem.....	6
1	— idem lucrind singurū cu prăvălie.....	7
1	Tapeturi de hărtie, neguțător avind și alte obiecte.	4
1	Tapiterū, maestru, acella care numai îmbracă mo- bile.....	6
1	— idem neguțător de mobile aduse din streinătate.	2
1	— idem mobile fabricate în țeră	3
1	Tapiterū, neguțător de mobile vechi	7
—	1 Teatrul directorū (vedī spectaclu)	—
1	Tellalū, neguțător cu prăvălie.	6
1	— vindind haine vechi.	7
1	Telelécă. care vinde totū felulū vechituri și mă- runțisuri	8
1	Tinichegiū, care lucrésă obiecte de tinichea, negu- țător cu prăvălie, vindind și gémurri..	6

Tabloulă din care face parte.			Classa
A.	B.	C.	
1	—	Tipografie, stabiliment cu mașină, sau mai multe tăscuri	3
1	—	— numai cu ună tească.	5
1	—	Tolbașiu, (vezi ambulantă).	—
1	—	Toptangiu, (a vedea specialitatea profesiunilor).	—
1	—	Torcător de lână sau bumbac, cu fabrică.	5
1	—	Tulumbagiu, fabricant de tulumbe și stropitori.	5
1	—	Tutun, neguțator cu ridicata.	2
1	—	idem cu ridicata și în mănunt, precum și alte articole, țigarete, tabacheri și altele.	3
1	—	— care vinde cu bocceaoa etc	5
1	—	Tutun, vândendă cu balanța în mărunțea.	7
1	—	Trăistară, maestru.....	7
1	—	Transporturi, antreprenor în cătăfimi mari cu mai multe trăsuri.....	5
1	—	Trăsuri, antreprenor, acela care închiriasă mai multe trăsuri, ce are pentru speculă.....	6
1	—	idem comerciantă aducind trăsuri din streinătate	3
1	—	— fabricant cu prăvălie, adducind și din strei- nătate (droșci).....	3
1	—	— fabricant cu prăvălie, lucrind porunceli droșci, căruțe etc. fără să aducă din streinătate...	4
1	—	— fabricantă reparatură.....	6
1	—	Trestii neguțatură.....	6
1	—	Țesatură, maestru.....	7
1	—	Țiglă, sau olane fabricantă sau neguțatură.....	6
U.			
1	—	Udatul, ulițelor, antreprenor în sarcinată cu u- datul mai multor ulițe.....	5
1	—	— de mai puține ulițe, sau de uliță mare ori piață.....	6
1	—	Udatul, de uliță mică.....	8
1	—	Uleiă, (oliă) fabricantă.....	6
1	—	— vândatură cu mărunțea.....	8
1	—	Umbrele, (cortele) fabricantă și neguțatură.....	7
1	—	Untă, neguțatură cu ridicata.....	3
1	—	— idem cu amănuntă.....	6
1	—	— de lemnă vândatură cu ridicata.....	2
1	—	— vândatură cu amănuntă.....	6
1	—	Urzitor de stofe, maestru.....	6

Tabloulu din care face parte.			Classa.
A.	B.	C.	
V.			
1	—	Vinaturi, neguțătoru.....	8
1	—	Văpsele, neguțător (veđi droguist).....	2
1	—	Văpsitoru cu uleiū, sau cu apă (veđi zugravū).....	4, 5, 6
1	—	Varū, neguțătoru vārar și cărāmidar, celū ce vinde aceste articole.....	6
—	1	— fabricant cite lei 10 de fie-care cuptor, se va taca dupā Numērulū de mijlocū alū cuptōrelor cu care se slujaște obișnuitū, iarū nu pentru fie-care ardere de cuptorū.	—
1	—	Vase de bucătārie (veđi ole).....	5, 6
1	—	Vatā, fabricantū și neguțătorū.....	7
1	—	Vinuri streine cu ridicata.....	2
1	—	— Indigene care cumpārā mai multe buți, și le speculēsā vīndīnd cu butia saū mai multe.	4
1	—	— cu butelca saū butoiașiū.....	6
—	1	Vite, Boi, cai, vaci, porci ect. neguțătorū vīndīndū pe picere, cirezī mari, cāte lei 200 ori care ar fi populația.....	—
—	1	— Idem în mici turme, idem lei 100.....	—
—	1	— celū ce le ingrașā ca să vīndā cu perechea Idem lei 50.....	—
—	1	Viterinarū, doctor profesie liberā, (a decea parte din chiria localului).....	—
Z.			
1	—	Zābrele de ferū, de sārma, gratare, fabricantū cu prāvālie.....	6
—	1	Zalchana, întreprīndātorū, lāngā orașe de căpetenie cum București, Iași, Galați, Ismail Boto- șani Craiova, Brāila, Ploesti, Giurgiu, taca ficsā lei 200.....	—
—	1	— Idem pe līngā cele alte orașe capitale lei 150.	—
1	—	Zarafū, cu contuarū, avīndū operații numai în țarrā.	3
1	—	— ambulant schimbātorū de moneși pe ulițe.	7
1	—	Zidarū, (pietrarū) cu dioa lucrīndū singurū.....	8
1	—	Zidiri, întreprīndātorū de mari didiri.....	3
1	—	— Idem de mai mici didiri.....	5
1	—	Zugravū de salōne, camere, și imitație de lemnū...	4
1	—	Idem de pereți și tavanuri ordinare.....	6

Tabloulu din care face parte.			Clasa.
A.	B.	C.	
1	—	—	mesteru de biserici, icone si stofe..... 5
1	—	—	de trasuri..... 6
1	—	—	de diferite lemnarii..... 6
—	—	—	de tablouri si portreturi (aparat in calitate de artistu)..... —

REGULAMENT

Pentru aplicarea legii Patentelor asupra Comercianților ambulanți. ¹⁾

CAPITUL I.

Indatoririle și drepturile Comercianților Ambulanți.

Art. 2. Comercianții ambulanți, se numescu toti a-
ceia cari vend osebite lucruri, umblandu pe ulite, prin
piete, prin bilciuri (iarmaróce); purtand marfurile lorú
pe spate, pe brațe, in table (cutii), in doniti (cofe), in
carute, etc, fara a ține magasiu, pravaliu (dughene), ma-
ghernite (barace) sau tarabe statornice.

Art. 3. Sunt supusi la plata patentei de Ambulant,
si nu vor putea fi ingaduiti a esersa asemenea intrep-
rinderi, fara a poseda cuvenita patentă:

1-iu. Persónele (barbafii sau femei) care vinu vremel-
nicesee din stréinătate cu marfuri, ca sa le desfacă in Țeră
cu maruntul sau cu ridicata, in chipul arétat la Art. 2
de mai sus.

2-lea. Persónele acelea care, fiindu aședate in Țeră,
intreprind comerțul lorú, umblind pe ulite in același
modu prevédut la Art. 2.

Art. 4. Clasificarea și tacsarea pantabililor ambu-
lanți se face:

1-iu. Dupe tarifele și tablourile de profesiuniu anec-
sate la lege.

2-lea. Dupe catigoria numeruluu populațiunei din
care face parte localitatea in care ambulantul intreprin-
de sau voesce a esercita comerțul seú.

Art. 9 din
lege.

Art. 8.

Art. 2.

1) Sanționatú prin decretulu cu Nr. 407 din anulú 1863.

Art. 5. Ambulanții cari vor voi a desface mărfurile lor în diferite părți ale Țerei, iar nu într'un locu fiesu, se vor taca dupe tarifa de mijlocu a populațiunei, de la 20 mil, pînă la 5 mil suflete.

Aceia cari vor fi luat de la Biurourile Vamale o patentă de ambulant, pentru o localitate cu populațiunea de un grad mai micu, de cât termenul de mijlocu arătat mai sus, și se vor dovedi exercitând comerciu într'o localitate a cărei populațiune ar trece peste gradul clasificatiunei la care au fost aședați, se vor îndătora a-și preschimba patenta la Agentii Fiscali din acea localitate, și predând pe cea inferiōră, vor plăti restul tacei ce se va mai cuveni pînă la suma cu care sunt tacași ambulanții de asemenea mărfuri din acea localitate; iar când vor poseda patentă dupe clasificatiunea prevădută la Art. 4 nu vor mai fi supuși la această măsură. Asemenea se va urma și pentru ambulanții statorniciți în Țeră.

Art. 5 din
lego.

Art. 6. Ambulanții cari vor importa sau vor poseda mai multe feluri de mărfuri, se vor taca dupe categoria comerciului de felul căruia va avea mărfuri de mai mare valōre.

Art. 8—9.

Art. 7. Taca patentei pentru ambulanți, care pōrtă mărfurile lor pe spate, pe brațe, în tolbe, în donițe, precum sunt: bocceagii, tolbașii, colportorii, mamularii, etc., este pe jumătate din dreptul fiesu al patentei la care sunt aședați comerciații cari vînd asemenea articole în prăvălii (dughene).

Tabl. de pro-
fos. lit. A.

Ambulanții cari vînd mărfurile lor în căruțe, cu două sau mai mulți cai, sunt supuși la întreaga taca hotărîtă pentru comerciul din care facu parte mărfurile lor.

Mem. lit. B.

Aceia cari vîndu mărfurile în două sau mai multe căruțe, sunt supuși la un dreptu fiesu de lei 200 pe anu.

Art. 3.

Art. 8. Comerciurile care nu vor fi denumite în tablourile de profesiuni, se clasifică și se tacsedă dupe analogia altor asemenea comercii.

Art. 4.

Art. 9. Gradele de clasificatiune în care intră fiecare orașu, târgu sau comună, se fiesedă dupe tablele celui din urmă recensiment, conformu cu tabloul aci aneșat

Art. 11.

Art. 10. Ambulanții, pentru considerația nestatorniciei comerciului lor, sunt datorii a responde taca patentei înainte de la inceputul trimestrului în care vor exercita comerciu, sau vor importa mărfuri, pînă la finele anului, adică:

Acei cari vor întreprinde comerciu de ambulant, sau vor importa mărfuri, cu scopu de a le vinde în condi-

ție de ambulanți în lunile Ianuarie, Februarie și Martie, vor plăti taxa pe anul întreg.

Acei cari vor începe întreprinderea comerțului lor, în lunile Aprilie, Mai și Iunie, vor plăti taxa pe trei trimestre.

Acei cari vor începe în lunile Iulie, August și Septembrie, vor plăti pe două trimestre, și:

Acei cari vor începe comerțul, sau vor importa mărfuri în lunile Octombrie, Noiembrie și Decembrie, vor plăti taxa pe un trimestru.

Art. 17 din lege.

Art. 11. Patentele ambulanților, ca și ale celorlalți comercianți, sunt valabile numai până la finele anului în care se vor libera.

Art. 12. Ambulanții așezați în Țară, cari vor înceta din comerțul lor, sau străinii cari se vor întorcește peste graniță, după desfacerea mărfurilor lor, mai înainte de finele anului pentru care au plătit taxa patentei, nu vor mai putea cere a li se înapoia taxa pe trimestrele ce vor mai rămăna până la finele anului; vor avea însă drept a reîncepe comerțul lor, sau a importa din nou în cursul acelor trimestre, ori-ce alte mărfuri, fără a mai preschimba patentă luată în acel an.

Art. 2 Tabl. de profes. lit. A.

Asemenea nu vor fi îndatorați a-și preschimba patentele, ambulanții care și vor așeza comerțul lor în magazi, prăvălii, maghernițe sau barace, ori tarabe, *timpurariu* (până la un trimestru); iar acei cari și vor așeza întreprinderea comerțului lor în magazi sau prăvălii *statornice*, și vor exercita comerțul mai mult de un trimestru, vor fi datorii a lua patentă ca și ceilalți comercianți *statorniciți* în Țară, plătiind taxa întregă după clasa fixată pentru comerțul lor.

Art. 210 din Reg. serviciului de constatare.

La asemenea cazuri, ambulanții *statorniciți* vor plăti numai restul taxei, până la suma întregă a clasei la care se vor așeza, predind tot odată și patentă de ambulant, după care are a se calcula suma cu care s'a scădut pentru acea patentă.

Art. 13. Ori-ce ambulant, străin sau pământean, așezat în Țară, sau venit *timpurariu* din străinătate, îndată ce va lua patentă convenită în condițiile mai sus arătate, de la Birourile Vamale de importăție, (acei cari vin din străinătate) sau de la Agenții Fiscali din interiorul Țării (acei cari sunt domiciliati în Țară), dobândesc dreptul de a exercita liber comerțul lor, în chipul prevăzut la Art. 2 de mai sus.

Art. 18 §. 4. din lege.

Art. 14. Acei cari se vor dovedi că exercită comerțul de ambulant, fără a poseza patentă curvinită, precum și acei cari se vor servi cu patentele altora, vor

fi supuși a plăti dreptă amendă (strafu) tacsă indoită pentru tot timpul câtă au păgubitu pe Fiscu.

Acastă indoită tacsă, nu va trece preste tacsă indoită pe un anu.

Art. 15. Ambulantul care va fi perdută patenta sa, va putea reclama alta duplicată de la Agenti Fiscală, de la care a luat cea d'intăiu patentă, fără a mai plăti pentru dinsa vr'unu fel de tacsă.

Art. 19 d'ia lege.

La casu însă de a se dovedi, că a făcut cu cea 1-iu patentă vr'o întrebunțare păgubitore Fiscalul, va fi supusă la o amendă de la 100—500 lei.

Scutirile acordate Ambulanților.

Art. 16. Suntă apărați de tacsă patentei de ambulantă:

1-iu. Personele private, care vor importa articole de manufacturi saū de consumație, pentru trebuințele casei lor.

Art. 7 § 5.

2-lea. Toți ambulanți care facu comerciul lor, umblindu prin locuri publice, și private, vândind pe tave saū in coșuri, ori in donițe, deosebite lucruri mărunte de consumație și de hrană, fără prăvălie, magherniță, baracă saū tarabă statornică.

3-lea. Cărpaci, sacagii, spoitorii, lăcătușii ambulanti.

4-lea. Personele străine care vor importa mărfuri pe sēna vre unor comercianți așezați in Tēra.

Art. 17. Ambulanți străini care pină la punerea in lucrare a acestui Reglement, vor fi luat patentă de la Biurourile Vamale de importate dupe dispozițiunile Reglementului pină acum in vigore, și vor fi depusă tacsă in consignație pină la finele anului curent, nu vor avea însă drept a cerē inapoerea consignației, la casu d'a voi să se întorcă peste graniță, de ore ce li se acordă facultatea, d'a mai importa mărfuri pină la finele anului, tot in puterea patentelor ce posedă.

Art. 18. Importatorii prevăduți la § 4 de sub Art. 16 de mai sus, ca sa fie scutiți de dreptul patentei, vor trebui a înfașișa la Biurourile Vamale, facture saū bilete de la casele de comerciū din streinătate, pe numele persōnelor in comptul căroră se importă acele mărfuri, și tot de odată a face o înscrisă declarație prin care vor arēta:

Feliul, valōrea și cătimea mărfei ce importă.

Numirea casei de comerciū de la care provinū acele mărfuri.

Numele și locuința comerciantului pentru care se importedă, angajēndu-se, ca la casu de a se dovedi, că acle mărfuri le-a vëndut pe compta lor, să fie supuși la plata strafului prevădut la Art. 18, § 4 din legea patentelor.

CAPITUL II.

Îndatoririle Biurourilor Vamali.

Art. 19. Șefii Biururilor Vamali, de odată cu primirea dreptului de importăție, vor impune ambulanților patenta cuvenită, și vor împlini taxa fixată prin tarife, după clasa la care este așezat fie-care felu de comerț, prin tablourile nominale de profesiuni, anecșate la legea patentelor, (dacă acei ambulanți care nu vor fi posedind de mai înainte patenta Guvernului din anul în care se va face importăția).

Art. 20. Patentele ce se vor libera ambulanților, vor trebui a se tăia dintr'un registru cu matcă, No. 7 bis, după ce se vor complini mai întâi matcele și patentele cu toate deslușirile necesarii, pe la locurile ce sunt lăsate deschise, și după ce se vor sub-serie și sigila cu pecetia Biuroului.

Art. 21. Banii ce se vor împlini din taxele patentelor de ambulanți, se vor trece îndată cu deslușirile necesarii, în Registrul No. 8, destinat anume pentru asemenea operațiuni.

Art. 22. A doua și după expirarea fie-căruia trimestru, Șefii Biururilor Vamali, sunt datorii a trimite la Prefectura districtului local un tablou No. 8 bis, copiat întocmai după Registrul No. 8 bis, pentru toate patentele și taxele împlinite de la ambulanți, în cursul trimestrului ce a trecut, și tot de odată vor înaintea la Casierul general alu districtului, toate sumele banilor, adunate în acel trimestru din patentele ambulanților, sub luare de recipise, care se vor trimite la Ministeriul Finacelor, Direcțiunea Comptabilități, spre a servi de bază la controlarea compturilor Casierului.

Art. 23. Declarațiile ambulanților de care se vorbește la Art. 18, se vor trimite cu 1-ia expediție de către Șefii Biururilor Vamali la Prefecturile districtelor, sau la Sub-Prefecturile ocólelor; unde locuiesc persoanele pre numele căroră s'a importat mărfuri, spre a se face cu dinsele urmarea prescrisă la Art. 37 și 48 de mai jos.

La casă când vre una din declarațiunile mai sus citate, se va întorče la Biururile Vamale, însoțite de proces-verbalu, prin care să se constăte că sub-scritoriul acei declarații a fraudat Fiscu, atunc Șefii Biururilor Vamali, vor avea îngrijire ca ori când va trece pre acolo acel ambulant, să'l supue pentru fraudă urmată, a lua cuvenita patentă și a plăti taxa întrégă, după clasa la care merită a fi așezat, pentru tot timpul câtu a păgubit pe Fiscu; făcând despre această cuvenita mențiune chiar în josul patentei, ca să se pótă cunoște de ori cine, teneurile după care s'a îndatorat la asemenea plată.

Art. 24. Când vre unul din ambulanți va fi perdut patenta sa, și va cere de la Biuroul Vamală pe unde a importat mărfurile sale, a'i libera o altă patentă duplicată, Șefii Biururilor Vamali sunt datorii a le libera o asemenea patentă, tot din Registrul cu

matca, fără a lua vre o plată pentru acésta. Numérul ce se va de acesteí patente, va fi tot acela ce a purtatú patenta perdutá, și în titlu se va scrie cuvêntul „*duplicatá*.” Acest cuvênt se va scrie în matcá, atit în titlu, cit și în locul destinat pentru înscrierea banilor tacsei.

Art. 25. Șefiil Biurourilor Vamali, descoperindú ver unú ambulantú servindu-se cu patenta strêină, sunt datorí a popri la sinele acea patentá, și a le impune o nouá patentá, tăiatá din Registrul No. 7 bis, cu tacsá îndoitá, dupe clasa la care va merita sá fie aședat, implinind baníi pentru tot timpul de cînd va constata cá s'a servit cu patenta altuia, fără însă a trece preste termenul prescrisú la Art. 14 de mai sus.

La casú de a se descoperi persóne cari aú dat altora patentele lorú ca sá se serve cu dinsele, atuncí Șefiil Vamali vorú încheiá proces-verbal de constatare, și'l vor înainta Procurorului Districtuale, spre a urmári aplicarea dispozițiunilor Art. 18 § 2 și 3 din lege.

Art. 26. Cînd se vor descoperi ambulanți streiní veniți în Têrá cu mărfuri, în urma punerei în lucrare a acestú Reglement, și vor esercita comerciú fără a posede cuvenitele patente de la Biurourle Vamali pe unde aú intrat, atuncí pre lingú supunerea acelor ambulanți la plata tacsei îndoitá, conformú Articolului 14 de mai sus, se vor îndatora și Șefiil acelor Biurouri Vamali la amenda prevêdută pentru funcționari la Art. 18 din lege.

Art. 27. Patentele ce se vor greși în ocasiunea complinirei locurilor deschise, vor remánea netáiate din Registru, fiind cu desávirșire poprit a se libera vre un asemenea act cu rásături sau ștersături.

Art. 28. Cînd Registrul de patente No. 7 bis, se va sfirși mai nainte de finele anului, atuncí numerația cu care va începe altú asemenea Registru (care se va cere din vreme de la Ministeriul Financelor) va fi cea urmátóre dupe Registrul terminat.

Art. 29. Îndatá dupe escpirarea anului, Șefiil Biurourilor Vamali, vor înainta Registrele No. 7 bis și No. 8, la Prefectura districtului localú; ca sá se verifice cu tablourile No. 8 bis, și de la Prefecturá sá se înaintase la Ministeriul Financelor.

Art. 30. Pentru paza cu esactitate a dispozițiunilor coprinse în acestú Reglement, Șefiil Biurourilor Vamali sunt și reminú d'a-dreptul respunđetóri

CAPITULŪ III.

Îndatoririle Sub-Prefecțiilor de Ocóle, a le Casierilor particulari, Perceptorilor și controlorilor de despărțiri.

Art. 31. Controlorii, iar pre unde nu esistá asemenea Agenți sub-Prefecții, sunt datorí a urmári mai cu semá prin tirgurile, piețele și bilciurile saú iarmarocele și locurile publice, și orí unde vor

descoperi comercianți ambulanti, streini sau pămînteni (bărbați sau femei), îi vor cerceta și de nu vor fi posedînd cuvenitele patente, îi vor popri din comerț, prin ajutoriul Agenților Polițienești (de va cere trebuința), și îi vor îndatora a lua de la Casierul particulariului de ocol, sau de la Perceptorele Financiarului local, o patentă de ambulant de clasa la care se va cuveni a fi așezat, dupe tablourile de profesiuni anecstate la leg. și asemănat cu deslușirile prevădute la Art. 4, 5, 6, 7, 8 și 9 din acest Reglement

Art. 32. Casierii particulari de ocóle și Perceptorii de Des-părțiri din orașele pre unde există Controlorii, vor libera din Registrul No. 7 bis, cuvenitele patente, dupe bileturile de clasificare ce li se vor presinta de către ambulanți, de la Controlorii sau Sub-prefecți, (pre unde nu sunt Controlorii), ori de la adjutórele lor, păstrînd acele bileturi dreptú acte justificative pentru clasificarea patentabililor.

Art. 33. Bileturile de clasificăție ce se vor libera de Controlorii sau Sub-prefecți, vor avea următórea cuprindere:

Bilet de Clasificație.

D.....cel ce s'a găsit întreprînd comerț de ambulant cu marfă de.....in valóre aprocsinativă de lei.....purtîndu-o in.....urmésă a fi supus la patentă de clasă.....cu tacsă de lei.....pentru.....trimestre, începînd de la.....pînă la.....pentru profesiunea de.....prevădută in tabloul litera.....și dupe tarifa ficsată pentru localitățile cu populația de.....(Semnătura).....(data).....

Art. 34. Cînd s'ar ivi vre-o contestație din partea ambulanților asupra clasificățiunei, Sub-prefecții sau Controlorii vorú avea recurs la aprecierea Delegaților aleși din partea Comercianților, pentru așezarea patentabililor, despre care se vorbesce la Art. 11 din lege, sau in lipsa acestora, la duoi Comersanți vecini; și rezultatul hotărîrei acestora, se va lua de basă, și se va înscrie in biletul de clasificăție, sub ale lor semnături:

In ori ce casú însă, Controlorii sau Sub-Prefecții, vor căuta a face ca patentabili se nu fie asupriși la clasificare.

Art. 35. Împlinirea tacselor, liberarea patentelorú, și întrebunțarea Registrelor No. 7 bis, și No. 8, se vor regula întocmai dupe dispozițiunile cuprinse la Art. 7, 8, 9, 10, 15, 19, 20, 21, 22, 28 și 29.

Art. 36. Patentele liberate de Casierii particulari sau de Perceptorii de prin orașe și țiguri, dupe bileturile de clasificăție, date de Controlorii și Sub-prefecți, se vor înscrie de către acești din urmă in Registrulú No. 8, și la finele fie-cărui trimestru, Casierii și Perceptorii, pe de o parte vorú inainta la Casieria Generală a Districtului toți banii impliniți din patentele ambulanților, iar pe d'alta Controlorii sau Sub-Prefecții, vor trimite la Prefectura Dis-

trictului un tablou No. 8 bis, pentru toate patentele liberate ambulanților în cursul trimestrului încetat.

Art. 37. Sub-Prefecții sau Controlorii, pe unde există asemenea Agenți, priimind d'a dreptul de la Biurourile Vamali de importanție, sau de la Prefectura Districtului, declarațiile de care se vorbește la Art. 18 și 23, sunt datorii a cerceta îndată, dacă mărfurile cuprinse în acele declarații s'au priimit de către persoanele pe numele cărora au fost importate, dacă acele persoane le au cumpărat d'a dreptul de la cei ce le au importată, sau de la vre o casă de comerț din străinătate, și în fine dacă priimitorul mărfurilor posedă cuvenita patentă, (de va fi comerciant).

La casă când cele cuprinse în declarație se vor dovedi esacte, Controlorii sau Sub-Prefecții vor înapoia acele declarații la Prefectură cu raport de rezultatul descoperirii.

Când însă declarațiile n'ar fi fost adevărate și importatorul va fi vîndut el însuși acele mărfuri cu ridicata sau cu amănuntul la comerciantele pe numele căruia a declarat că le aduce, sau la alții; sau când comerciantele care a priimit mărfurile n'ar posedă patenta Guvernului, Controlorii și Sub-Prefecții se vor conforma cu dispozițiile Reglementului de constatarea imposibilităților în ceea ce se atinge de recomandarea adăogirei aceluși comerciant în rolurile patentabililor așezați în Țeră, iar pentru ambulantele amăgitorii va lua măsuri de urmărire, și aflîndul prin oraș sau în comuna locală, îl va supune la plata doioită a dreptului patentei la care urma a fi așezat, ca o penalitate pentru înșelăciunea ce a făcut.

La casă de a nu se putea găsi acel ambulant, sub-Prefecții și Controlorii vor constata fraudă printr'un proces-verbal, subscris și de comerciantele pe numele căruia a declarat că importedă marfă, și împreună cu declarația va înainta acel proces verbal sau d'adrepul la punctul Vamal de unde a primit acea declarație, sau prin prefectura locală, spre a se face urmarea prescrisă la aliniatul 1-iu de sub Art. 23 de mai sus.

CAPITUL IV.

Îndatoririle Perceptorilor (Comisarilor Financiar) din orașele și tirgurile pe unde nu există Controlori, ale Comisarilor Financiar atașați la Biurourile de pasageri din București și Iași, și ale Șefilor de la Biurourile de pasageri din toate orașele de residență districtuală.

Art. 38. Perceptorii din orașele și tirgurile pe unde nu există Controlori, îndeplinesc și serviciul de constatare. Spre acest scop, ei sunt însărcinați a face în privința ambulanților, toate lucrările prevăzute la Capit. III pentru Controlori și Perceptorii, cu deosebire numai, că aceștia nu vor mai libera bilete de clasificare, de ore ce ei însile vor trebui a face și clasificarea, și împlinirea taxelor, și liberarea patentelor; iar când s'ar contesta clasificarea, de

vre unul din ambulanți, se vor asemăna și dinșii cu dispozițiile coprinse la Art. 34. făcând aceleși lucrări ca și controlorii.

Art. 39. Comisarii Financiarî atașați la Biurourile de pasageri din București și Iași, au asemenea ca și Perceptorii însărcinarea d'a percepe dările de la persoanele prevădute în instrucțiile ce le sunt date, și a libera patente comercianților ambulanți, ce se vor descoperi fără patente, cu ocasiunea sosirei sau a eșirei lor din orașu.

Asupra clasificăției ce vor face acești comisari, se vor orienta dupe cătimea și felul mărfurilor coprinse în cărțuliile date de la Vamă, sau dupe importanța și specialitatea comerțului în lipsă de cărțuli, luând de normă o clasă de mijlocu, cându n'ar găsi desulă precisiune în tarifele anesate la lege.

Art. 40. Perceptorii și Comisarii Financiali citați în acest capitol, vor ține și Registrele No. 8 pentru toate operațiile relative la patentele ambulanților, asemănat cu deslușirile prevădute la Art. 20. și 35, conformându-se în toate cu regulile prescrise pentru controlori și Perceptorii.

Art. 41. Îndatoririle puse asupra Vameșilor, Sub-prefecților, Casierilor particulari, Controlorilor, privesc d'adrepțulu și pe Perceptorii și Comisarii Financiarî mai sus citați.

Art. 42. Șefii Biurourilor de pasageri din București și Iași, și cei de prin orașele de residență districtuale, sunt datorî a cerceta pe streinii ce vinu și esu din orașu, și descoperind pe vre unii că au adus sau vor fi avut mărfuri de vëndare, nu le vor da acte de ședere sau de eșire pină ce nu voru merge la Perceptorele Financiaru ca să ia patentă și să plătescă taxa cuvenită.

Impiegații Biurourilor de pasageri, cari se vor dovedi că au urmat în contra dispozițiilor de mai sus, vor fi supuși la penalitatea prescrisă la Art. 26.

Aceleași dispozițiuni se voru observa și în privința contribuabililor cari n'au un domiciliu statornicu.

CAPITUL V.

Îndatoririle Prefecturilor de districte.

Art. 43. Domnii Prefecți, avind în vedere vătămătorea concurență ce se aduce comerțului patentabililor așezați în prăvălii, de către ambulanți, cari desfacu diferite mărfuri pre la particulari umblind pre ulițe, prin piețe, bilciuri (iarmaróce), vor lua măsuri prin Biurourile de pasageri, și prin Sub-prefecți, Perceptorii sau Controlori, ca nici unul din asemenea comercianți ambulanți, să nu fie îngăduit a vinde mărfuri pre ulițe, sau în barece, ori pe tave etc, fără a posede patentă cuvenită.

Art. 44. Spre a se putea mai cu inlesnire descoperi asemenea ambulanți, și a'i supune la dreptulu patentelor, Domnii Prefecți vor face pentru acesta cuvenitul apelu și către Starostii de Corporații, (delegați comersanți) ca în interesul corporațiunei lor,

cari poartă sarcinile Statului, să îngrijescă a vesti pre Perceptorii, Sub-prefecți sau Controlorii, ori când vor descoperi asemenea ambulanți, ca să fie și ei supuși la taxa legiuită, și prin urmare să se cumpănescă în chipul cel mai drept concurența ce facu aceștia, comercianților corporanți așezați în prăvălii.

Art. 45. Domnii Prefecți, vor pune în vederea Sub-Prefecților Perceptorilor, Controlorilor, Șefilor Biurourilor de pasageri și Comisarilor Financiarți, ca la casu de a se descoperi prin inspectorii financiali sau prin starosti de corporațiunii or prin Agenții Prefecturilor, că în cercul ocólelor fie-căruia, au întreprinsu comer-ciú asemenea ambulanți, fără a avea patenta cuvenită; precum asemenea și cind se vor descoperi contribuabili sau ambulanți intrați sau eșiți din orașu, prin cunoscința Biurourilor de pasageri, fără a fi îndatorat să presinte cuitanțele împlinitorilor pentru achitarea contribuțiunilor la care sunt înscriși, (afară de persoanele care au un domiciliu statornic) vor fi îndatorați chiar D-lor, la plata dărilor ce urma a respunde acei ambulanți sau contribuabili, ca o penalitate pentru neglijența datoriilor ce li se impun; de óre-ce precum Statul este în drept a cere de la comercianți impositetele aședate asupra întreprinderii fie-căruia, tot asemenea este obligat a fi protege în interesele lor, pre cât nu s'ar atinge mărginile libertății comericiului, de care urmédă a se bucura toți, fără osebire, prin pasa legilor și a Reglementelor Financiare, Municipale și Poli-tienesci.

Art. 46. La finele fie-căruia trimestru, Prefecturile vor cere de la Biurourile Vamale din coprinsul districtului, de la Sub-Prefecți, Perceptorii, Controlorii și Comisarii Financiarți, a trimita tabloul cu No. 8 bis, pentru patentele liberate ambulanților și taxele împlinite.

Art. 47. Dupe priimirea unor asemenea tablouri de la toți Agenții citați în Art. precedinte, Prefecturile vor forma un tablou general, întocmai dupe tablourile parțiali priimite de la fie-care Aginte, și fără amănare vor inainta acel tablou la Ministeriul Financelor, spre a se da cuvenita aprobare.

Art. 48. Îndată dupe espirarea fie-căruia anu, D-nii Prefecți vor cere de la agenții prevédúți la Art. 38 și 39, și de la Casierii particulari, a trimita Registrele No. 7 bis și No. 8. Aceste Registre se vor verifica cu tablourile trimestriali, predate de fie-care, și pentru ori-ce nepotriviri se vor găsi, se va forma o relațiune, care, împreună cu toate Registrele de mai sus, se vor inainta la Ministeriul Financelor.

Pentru declarațiunile de care tratésă Art. 18, D-nii Prefecți vor lua fără amănare toate dispozițiunile spre a se aduce la îndeplinire în timpul cuvenit, cele preserise la Art. 37.

Pentru esacta îndeplinire a dispozițiunilor Reglementului de față, D-nii Prefecți sunt însărcinați a avea cea mai de aprópe îngrijire, și ori când ar descoperi vre o abatere din partea vre unui Aginte administrativu sau financiar, vor lua îndată măsurile cerute de trebuință.

CAPITUL VI.

Îndatoririle Casierilor Generale și Particulari.

Art. 49. Sumele banilor ce se vor trimite la Casieria Generală, și acelea ce se vor împlini de la Casierii particulari, din tacsele patentelor de ambulanți, se vor primi și înregistra prin îndeplinirea regulilor de contabilitate, aședate în genere pentru toate operațiile Casierilor.

Art. 50. Dupe expirarea fie-cărui trimestru, Casierii Generali primindă tablouri No. 8 bis de la D-nii Prefecți, vor îngriji a încasa toți banii cuprinși în acele tablouri și a îi înainta la destinația lor.

Art. 51. D-nii Casierii particulari vor îngriji la finele fie-cărui an a înainta la Prefectura Districtului Registrele No. 7 bis, spre a se face cu dinsele operațiunile prevădute la Art. 48.

Dispozițiuni Generale.

Art. 52. Reglementul de față se va pune în aplicație, dupe o lună de zile de la promulgarea lui.

Art. 53. Dispozițiunile și Reglementele anteriore, sunt și rămân desființate, de la data punerii în lucrare a celui prezinte¹⁾.

LEGE

pentru înființarea tacsei de 10 % de la pensiile plătite de stat
cite vor trece peste 500 lei²⁾

Art. 1. Pină la regularea definitivă a pensiilor prin o lege nouă specială pentru unificarea în totă întinderea ambelor Teri ce formează Principatul României, se ficsează poprirea de la toate lefiile funcționarilor publici la o tacsă de 10 %

Art. 2. Această tacsă de dece la sută se va popri și de la toate pensiile plătite de Stat, cite vor trece peste suma de cinci sute lei pe lună.

Toate pensiile de cinci sute lei și mai jos sint și rămân a-părate de ori ce poprire.

Art. 3. Această lege va avea lucrare de la 1-iu Ianuarie 1864.

1) Modelele de diferitele registre, matricule, roluri, ștate, ordonanțe, patente, z-vertisamente, etc. de cari menționăză atit regulamentul pentru aplicarea legilor de contribuțiuni directe, cât și acesta, privind mai multu pe funcționari biuourilor fiscali, am cređut de prisos ale da locu în această colecțiune, mai cu semă că toate aceste biuouri urmēză să posedă broșura intitulată: *Condița Contribuțiunilor directe* din 1863, în care se găsescu toate aceste modele.

Editoru.

2) Sancționată prin decretul cu No. 256 din anul 1863.

LEGE.

prin care se autorisă Ministeriului Financelorū a emite bonuri de tesaurū cu dobîndă legală, dar a căroră valoare să nu trecă suma de 10,000,000 lei¹⁾.

Art. I. Ministerul de Finance este autorisat a emite bonuri de Tesaur pentru înlesnirea serviciilor publice, cu dobîndă pînă la 10 % maximum.

Art. II. Acastă emitere de bonuri de Tesaur, se va mărgini astfel în cât bonurile în circulație să nu întracă nici odată suma de zece milioane lei, No 10,000,000.

Art. III. Pentru acest sfârșit se deschide provisoriu un credit de un milion lei, destinat la acoperirea procentelor acestei sumi.

Art. IV. Votănduse însă împrumutul definitiv cu scadență depărtată, suma bonurilor de Tesaur ce va putea rămănea în circulație va fi numai de cinci milioane lei, și creditului provisoriu se va reduce la cinci sute mii lei, No 500,000.

Art. V. Acest credit de un milion, și eventual de cinci sute mii lei, se va prevedea în bugetul anului 1864.

LEGE.

pentru înființarea Curții de Compturi²⁾.

TITLUL I.

Despre instituirea Curței de Compturi.

CAPITOLUL 1.

Despre organizarea curței.

Art. 1. O înaltă curte de compturi se institue în Bucuresci pentru totă Romania.

Art. 2. Curtea de compturi se compune de:

Un președinte.

Opt membri judecători.

Un procuror.

Un substitut.

Opt Referendari.

Un grefier și personalul cancelariei mai jos arătat.

Art. 3. Curtea de Compturi lucrăsa sau în adunare generală sau împărțită în două secțiuni de câte trei membri.

Art. 4. Președintele presidă Curtea în Adunare generală; asemenea el presidă ori care din două secțiuni va voi. Cea altă sec-

1) Sancționată prin decretul cu No. 1180 din anul 1863.

2) Sancționată cu decretul din 24 Ianuarie 1864.

țiune se presidă de cel mai vechiū dintre membri, după rându numărului.

Art. 5 Incheerile unei secțiuni, nu pot fi făcute de câtă când vor fi față trei membri. La casă, de lipsă a unui membru, secțiunea se va complecta printr'unu membru din cea-laltă secțiune, numitū de Președinte.

Art. 6. Curtea de Compturi va ține regulat celū puținū două ședințe pe săptămână în Adunare generală.

Președintele va putea, la casă de trebuință, a o convoca și extraordinarū în Adunare generală.

Art. 7. Curtea nu pōte ține ședințe în Adunare generală cu mai puținū de cinci din membri sēi.

CAPITOLUL II.

Despre admisibilitate.

Art. 8. Președintele și membrii Curții de Compturi suntū inamovibili și se numescū de Domnitorū dupe lista de presentație, în numărū îndoitū de candidați, dată de Adunarea Electivă.

Art. 9 La casū de vacanță, dacă Adunarea Electivă va fi în lucrare, Ministrul de Finanțe va refera Adunării acestū casū, spre a procede la complectarea Curții tot dupe modulū de mai susū; iar dacă Adunarea nu va fi în lucrare, atunci Domnulu va numi în locul vacantū, după cea din urmă listă de presentație a Adunării.

Art. 10. Procurorul și substitutulū Curții suntū numiți d'a dreptul de Domnitorū dupe recomandăția Ministerulu de Finanțe, și suntū revocabili.

Art. 11. Membri vor trebui se aibă etatea, cel puținū de 35 ani, iar Procurorul etatea de 30 ani; ei trebuie să fie români sau naturalisați Românū.

Art. 12. Președintele, membrii Curții și Procurorul depunū jurământulū în mâinele Domnitorulu, iar referendarul, grefierul și ceilalți funcționari, înaintea Curții. Substitutulū depune jurământulū înaintea Ministerulu de Finanțe.

Art. 13. Membrii Curții de Compturi nu pot fi rude sau cuscri între dinșii pină la a 4-a spiță inclusivū.

Funcțiunea lor, precumū și aceea de Procurori, este necompatibilă cu calitatea de Deputatū, precumū și cu or ce altă funcțiune retribuită de Statū.

Ei nu potū fi interesați direct sau indirectū, nici impiegați, în vre-o întreprindere sau afacere supusă la comptabilitate către Statū, sau la vre una din administrațiunile publice ale cărora socoteli suntū supuse revisuirei Curței.

Nici unul din Membrii Curții de compturi nu pōte să ia parte la cercetarea unei pricinī supuse controlulu ei, în care ar fi interesatū ori elū sau vre o rudă a sa, sau cuscru pină la a 4-a spiță inclusivū.

Art. 14. Membrii curții de Compturi, precum și Procurorul ei, sunt justițiabili ai Curții de Casațiune, și se dau în judecată ca toți cei-l'alți funcționari superiori.

TITLUL II.

Despre competența Curții de Compturi și procedura ei.

CAPITOLUL I.

Despre competența.

Art. 15. Curtea este însărcinată cu cercetarea și hotărîrea socotelilor atîngătoare de veniturile Tesaurului, casierielorū generali de județe, alle regiilor și alle administrațiilor contribuțiilor indirecte, precum și cu încheerea socotelilor atîngătoare de cheltue-
lele făcute de toți agenții comptabili.

Veniturile și cheltuelile, fondurile și încăsuirile speciale ce isvorăsc din bugetele județelorū, confirmate de șeful statului, precum și cercetarea și licuidarea socotelorū caselorū comunale, municipale și districtale, sîntū asemenea de competența Curții.

Art. 16. Comptabilii din orî ce ramură a administrațiunei, vorū fi datori a depune socotelele lorū, atîtu pentru venitū, cātu și pentru cheltueli, la grefa curții în termen de trei luni dupe expirarea fiă-cărnia essercițiū anualū.

Art. 17. Comptabilii cari, la termenele arătate în art precedentū nu vorū depune socotelele, se vorū chema spre înfăcișare înaintea curții, și dacă îndreptările lorū nu se vorū găsi valabile, se vorū osîndi la o amendă egală cu retribuțiunea lor, de la o lună până la trei.

Curtea va putea, la întâmplare, să cêră de la Guvernū suspendarea lorū pe același termenū. sau și chiarū destituirea lorū.

Art. 18. Curtea va regula și va verifica compturile care 'i vorū fi fostū presintate; ea va statornici, prin încheeri, prin hotăriri definitive, daca comptabilii sîntū achitați către tesaurū, sau daca au făcutū avansuri tesaurului, sau dacă'i datorescū vr'o sumă.

În cele d'ântēiū douē casuri, ea va pronunța descărcarea lor definitivă, sau restituirea sumelor avansate de dânsii, și va ordona anularea ipotecelorū sau a secuestrelor puse asupra averei lorū, sau a chezașilorū lorū pentru întrebuișarea sumelor a căror socoteli sîntū hotărîte de curte.

În al treilea casū, ea 'i va condamna a plăti datoria lorū către tesaurū, cel multū în termen de trei luni de la data hotărîrei.

În tôte casurile, o copie dupe hotărîrile sale va fi înaintată Ministeriului Financelorū care va ordona aducerea lorū la îndeplinire prin agenții sei speciali.

Art. 19. Curtea va putea revisui o socoteală asupra căria ea va fi datū o hotărîre definitivă, când comptabilulū o va cere într'adinsū și va susține cererea sa prin piese justificative dobîndite

de la data încheerii; sau când se va dovedi că în hotărîrea unei socoteli, s'a comisă o erore, o scăpare din vedere, sau că s'a trecut de două ori o sumă în două părți deosebite.

Art. 20. Dacă, prin verificarea socotelor, Curtea va dobândi încredințarea că în vre o socotelă a vre unui comptabil, sunt plăstografii, sau urme de mituire, sau deturnări (sfeterisire) de bani, ea va însciința îndată despre acesta pe Ministrul Financelor și pe acela al Justiției. Spre a da pe vinovat în judecata Tribunalelor competente, conform legilor.

Art. 21. Hotărîrile curții în contra comptabilor se vor pune în lucrare de către Ministrul respectiv, sau de către administrațiunile interesate. Spre acest sfârșit Procurorul Curții de compturi va îngriji a trimite copie legalisată ministerelor și administrațiunilor respective.

Art. 22. Când un comptabil, sau chețașul său, va voi să atace o hotărîre a Curții de Compturi, sub cuvânt de violare a legii sau de călcare de formă, își va îndrepta recursul către Curtea de Casațiune, fără ca acest recurs să pōtă împiedeca executarea otărîrii Curții de Compturi. Termenul de recurs la Curtea de Casațiune este de trei luni, socotit din ziua în care s'a dat copia de hotărîre a Curții de Compturi în primirea părții interesate.

Art. 23. În tōte casurile de recurs la Curtea de Casațiune, Procurorul pe lingă acēstă curte înfățiședă și sprijină interesele fiscului și ale administrațiilor publice, ca reprezentat al lor legal; prin urmare, și ori ce recurs în Casațiune din partea fiscului și acelor administrațiuni se va adresa curții prin Procurorul ei.

Art. 24. Când Curtea de casațiune va casa o otărîre a curții de Compturi, pricina se va înapoia în cercetarea aceleiași Curții de Compturi, care, în termenul cel mult de trei luni, o va înfățișa din nou în tot complectul membrilor ei și va pronunția.

Art. 25. Dacă Curtea va stărui în otărîrea sa de mai înainte, partea interesată va putea iarăși în termenul legiuit de trei luni a face din nou recurs în casațiune.

În cazul acesta, Curtea de Casațiune va judeca în secțiuni unite și pronunțând definitiv asupra motivelor recursului, va trimite pricina înapoi la Curtea de compturi, care se va conforma întocmai.

Art. 26. Curtea nu va putea în nici un cas întinde jurisdicția sa asupra ordonatorilor, nici a refusa comptabililor sumele care le vor fi plătite pe temeiul unei ordonanțe în regulă, și întovărășită atāt de cuițașa persōnelor în drept, cāt și de piesele justificative pe care ordonatorul le va fi recunoscut că sunt trebuincioșe pentru achitarea acei ordonanțe.

Art. 27. Un regulament special va determina amănunțele de procedare în verificarea socotelilor.

CAPITOLUL II.

Despre forma verificărei socotelilor și despre otăriri.

Art. 28. Președintele împarte lucrările la fie-care secțiune.

Art. 29. Una din secțiuni va cerceta tot ce privește la veniturile și credite, precum și la liquidarea compturilor administrației generale și administrațiilor districtale și comunale, și exercită controlul său asupra tuturilor comptabililor acestor administrațiuni. Încheierea compturilor ei se va depune Curții prin raport care va statua asupra lor definitiv în Adunarea generală.

Cea-lalta secțiune va avea în sarcina sa esaminarea și controlul cheltuelilor, precum și privegherea registrelor datoriei publice și a pensiunelor. La casă de vre o dificultate, secțiunea face raportul său către Curte, care asemenea va statua definitiv în Adunarea generală.

Art. 30. Încheerile Curții în Adunarea generală, precum și otăririle ei, se pronunță cu majoritate absolută a membrilor prezenți. Membrii minorității însă sunt datori a înscri în jurnalul majorității părerea lor motivată.

Art. 31. Președintele Curții priimind socotelile, le împarte la membrii secțiunilor respective, și fie-care din aceștia cercetându partea ce li s'a încredințat, o supune la chibsuirea secțiunii sale, însoțită de un referat cu observațiunile sale.

Art. 32. Dacă judecătorul însărcinat cu verificarea unei socoteli va avea trebuință de lămuriri, sau prin înfățișarea de acte sau prin înfățișarea comptabilului, își va face raportul său deslușit către Președinte, și acesta va cere actele sau va chema pe comptabilu.

Chemarea se va face cu o singură citațiune.

Art. 33. Curtea trebuie să aibă tot dauna, și este în drept să ceară, spre a le avea în vedere, esemplare de pe osebitele bugete ale fiă-căruia essersiciu dupe registrul datoriei publice, precum și dupe lista de pensiunile în sarcina tesaurului, ca dupe dinsele să pōtă compara veniturile cu cheltueele și regularitatea lor.

Art. 34. Defectele unei socoteli potū privi sau pe guvern sau pe comptabilu; pe guvefnū când elū aū ordonatū împlinirea de dări în contra legilorū, sau că a effectuat cheltueli peste marginea bugetelorū și a creditelorū.

Gășindū Curtea asemenea defecte în cercetarea unei socoteli, ea se va mărgini a le lămuri numai printr'unū jurnalū de chibsuire, care remâne apoi să se supue Adunării Elective odată cu prezentarea socotelilor.

Defectele privescū pe comptabilu, cândū socotelele nu se vorū găsi asternute dupe regulă, cândū nu se vorū afla coprinse într'ânsele parte din veniturile ce ei aū încasatū sau a trebuitū să încăsuiască; când unele din condeele de cheltueli nu vor fi sprijinite cu doveđi îndestulătoare, precum și pentru ori-ce altă neîndeplinire.

Art. 35. Referatulü fiä-cäruş membru raportor, în cätü privesce pe comptabil, trebuie sä coprinđä apreţierü de trei naturi.

1. Cea privitoare la încärcäriile säu scäđämintele ce 'i se vor fi pärut cä presintă diferitele paragrafe şi articoli ai socotelilorü.

2-lea. Cea privitoare la conformitatea primirilorü cu legile şi documentele financiare, şi a cheltueleurü cu budgetele şi creditele deschise.

3-lea. Cea atingătoare de apreţierea validităţii actelorü şi a dovedilor infäţişate.

Art. 36. Când Judecata Curtii se va atinge de unü comptabilü, jurnalul chibsuirei sale va lämuri daca comptabilulü este räfuit säu daca rămäne datorü, şi la acestü din urmă casü va hotäri măsurile de execuţiune şi de implinire, precumü şi termenul în care trebuie a se implini banii.

În acest casü, Curtea işi va da tot-d'auna hotärireä ei în formä de sentinţă, şi acestä orinduialä se va päzi şi la casul cândü Curtea nu va incuviinşa o cheltuialä ordonată şi făcutä de unü Ministru säu de o altä administraţiune.

Art. 37. Copii dupe hotäriiri se vor da părţilor interesate şi chezaşilorü lorü.

Curtea este datăre a elibera copie legalisate şi chiar dupe încheerile ce nu se vor da în formä de hotäriiri tutulor părţilor interesate cari le vor cere.

TITLUL III.

Despre Agenţii comptabili asupra cărorä Curtea de Compturi are jurisdicţiune.

Art. 38. Sunt justifiabili de Curtea de Compturi:

1. Toţi casierii generalii ai judeţelorü şi ai plăşilorü.

2. Toţi şefii biurourilorü, cari îndeplinescü tot odatä şi funcţiunile de casierü pe lêngä acele biurouri.

3. Toţi casierii de regiment säu de corpuri speciale, precum şi oficerii comptabili ataşaţi pe lêngä vre o administraţiune militarä şi cariü au o mänuire de bani publici.

4. Toţi economii de spitaluri, monastiri şi aşedämintele de binefaceri.

5. Toţi casierii Municipali.

6. Toţi priimitorii de bani din administraţiunea veniturilor indirecte.

TITLUL IV.

Despre Ministeriul Publicü.

Art. 39. Procurorul ţine o listä generalä de toţi comptabili diferitelorü Ministere şi administraţiuni publice. El îngrijesce a cu-

nósce și a afla dacă ei au înfățișat socotelele lor în termenii prescriși; și cere aplicarea penalităților în contra celor ce vor întârziia a le prezenta.

Art. 40. Procurorul priveghesă esacta îndeplinire a serviciului Curții, și în casu de neurmăre, adresează cererea sa înscrisu către Președintele spre a lua măsuri de îndreptare.

Art. 41. Procurorul asistă la ședințele Curții și ia concluziuni, când socote de trebuință. El este în drept a cere de a avea cunoștință de toate lucrările atingătoare de competența Curții și adresează Ministrului Financelor copie dupe toate hotărârile ei.

Art. 42. Când în cercetarea unei socotele se va ridica vre o bănuială de plastografie, sau de sfeterisire, în contra vre unui contabilu, Procurorul va fi chemat în camera de chibsuire, și curtea nu va putea statua nimic în acestu casu mai înainte de a lua Procurorul concluziunile sale.

Art. 43. În lipsa Procurorului, funcțiunile lui se îndeplinesc de către substitutul său.

Art. 44. Scriitorii trebuincioși în lucrările Ministeriului Publicu se vor da de către Președinte dintre copiii cancelariei Curții.

TITLUL V.

Despre concedii.

Art. 45. Președintele nu va putea acorda concedii pe mai mult de o lună, Cererile de concedii mai mari vor fi adresate Ministrului de Finance.

Art. 46. Președintele Curții nu va putea acorda concedii de câtu pentru cauze neapăratu necesarii și bine constatate, și numai întru câtu absența celui care lă cere nu causă suferință serviciului. La casu când concediulu va urma a fi cerut de la Ministru, cererea va trebui a fi însoțită de declarațiunea Președintelui că serviciulu permite acea absință.

Art. 47. Veri-care Membru va lipsi fără concedii, va perde léfa pe timpul lipsirei sale, care léfa va intra la economii; iar dacă acésta lipsire va trece peste o lună, se va socoti demisionat.

Art. 48. Nicu unu concedii nu se va putea acorda de câtu celu multu pentru două luni în cursul unui anu.

Art. 49. Nu se va putea acorda nicu cum concedii, dacă nu se voru afla presentu, cinci din numărulu Membrilor Curții.

TITLUL VI.

Despre referendarii, gresă și Agenții Curții.

Art. 50. Referendarii asistă pe Membrii Curții în cercetarea compturiloru, dau lămuririle trebuinciose Curții și Membriloru în

parte, și sunt datori a face și alte lucrări în ajutorul Curții, după însărcinarea ce le va da Președintele.

Art. 51. Referendarul se vor numi de Domnitor după recomandarea Curții de Compturi prin mijlocirea Ministrului de Finance. Ei vor trebui să aibă cel puțin etate de 25 ani și certificată că au urmat cursul de drept administrativ, sau de științe financiare, și să fi servit cel puțin un timp de 5 ani în vreună Ministeriu. Se vor alege cu preferință dintre șefii de secțiuni și șefii comptabili ai acestor Ministerii.

Art. 52. Grefierul trebuie să aibă etatea de 30 ani, certificat că a urmat cursul de drept administrativ sau de științe financiare, și un serviciu cel puțin de trei ani în partea judecătorească. El se va numi de Domnitor după recomandarea Curții prin mijlocirea Ministrului de Finance.

Art. 53. El va asista la adunările generale pentru a nota opiniunile Membrilor și a redige încheierile și hotărârile Curții. El este însărcinat să țină diferite registre precum și pe acela al deliberațiilor Curții.

Art. 54. El este însărcinat să îngrijească pentru păzirea și conservarea originalelor hotărâri, să facă să se expedieze după dînsese exemplarele și comunicațiile cuvenite, să conserve toate actele ce sunt încredințate și toate hârtiile grefiei.

Art. 55. Compturile depuse de comptabili vor fi înregistrate după ordinul numărului și zilei în care au fost prezentate.

Art. 56. Grefia Curții va fi deschisă în toate zilele, afară de Duminică și sărbătorile legale, la orele fixate de Președinte.

Art. 57. Președintele va nota pe marginea originalelor hotărâri, numele tuturor Membrilor prezenți la ședință.

Art. 58. Originalul unei hotărâri va fi scris de Membri ce au luat parte la judecată, și de Grefier; iar copiile se vor expedii sub semnătura Președintelui și a Grefierului.

Art. 59. Formula executării a hotărârilor Curții va fi redigată astfel:

„Noi (numele Prințului Domnitor), cu mila lui Dumnezeu și voința Națională Domnului Românului.

„La toți de față și viitori sănătate:

„Curtea de Compturi a dat următoarea hotărâre

Copia hotărârii.

„Facem cunoscut și ordonăm la toți agenții competenți de a pune în executare această hotărâre, și la toți comandanții, și ofițerii polițienesci de a da concursul lor, când vor fi legal ceruți.

„Spre încredințare, hotărârea de față s'au scris de Președintele Curții și de Grefier.”

Art. 60. Grefierul va subscrie și va libera certificatele protocolice, și extractele de toate actele eșite din grefă, arhive și depozite, precum asemenea și după corespondința Curții. La casă de trebuință,

Președintele va numi un ajutor de Grefier pentru asemenea lucrări.
Art. 61. Se va numi de Curte, după prezența Grefierului, numărul necesariu de impiegați pentru serviciul canceleriei

TITLUL VII.

Dispozițiuni generale.

Art. 62. În fie-care an Curtea de Compturi, cu o lună înainte deschiderei sesiunii ordinare a Adunării, va fi dată o înțocmi și a publica prin Monitorul Oficial o espunere generală despre lucrările ei de peste an, însoțită și de un tablou relativ la starea socotelilor esaminate de dinsa.

TITLUL VIII.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 63. De la publicarea acestei legi, până în cursul de 5 ani, se acordă dispensă de condițiunea diplomei sau a certificatului cerut prin Articolii 51 și 52.

Art. 64. Ministeriul de Control se desființează. Tote registrele și dosarele vor trece la Curtea de Compturi.

Tote socotelile cele vechi ale anilor trecuți se vor lua îndată în cercetarea Curții și se vor lămuri cel mult în termen de două ani. Spre acest sfârșit se adaugă provisoriu încă două Membri și două Referendari, ale cărora funcțiuni vor înceta după expirarea acestui termen.

Art. 65. De ocam dată, la cea întâiu formare a listelor, nu se vor admite între candidați pentru Membri la Curtea de Compturi, de cât persoanele cari se vor fi distinsu printr'un serviciu de cinci ani cel puțin, mai cu seamă în ramul financiaru, și cari vor fi ajunsu în ierarhia serviciului până la funcțiunile de Membri la Curțile de Apel, Președinți de Tribunaluri, Procurori de Curți, Membri la fosta Comisiune Centrală, Membri sau Directori la fosta Eforie a Școlilor, Directori de Ministere, Prefecți de districte și Casieri Centrali

Art. 67. Un reglement special va regula aplicațiunea legii de față.

TITLUL IX.

Despre statul Curții și retribuțiunii.

Art. 67. Retribuțiunile membrilor Curții de Compturi suntu ficsate după cum urmădă:

1 Președinte	a lei	3,000	pe lună,	pe an	36,000
8 Membri	a lei	2,500	—	20,000	240,000

1	Procurare	a lei	2,500	—	—	30,000
1	Substitut	a lei	1,200	—	—	14,400
8	Referendari	a lei	1,200	—	9,600	115,200
1	Grefier	a lei	1,000	—	—	12,000
2	Adjutori de grefă	a	700	—	1,400	16,800
1	Registrator	a lei	600	—	—	7,200
1	Arhivistă	a lei	600	—	—	7,200
8	Copiști	a lei	300	—	2,400	28,800
1	Șefu de ușieri	a	250	—	—	3,000
4	Ușieri	a	200	—	800	9,600
1	Odăiașu	a	150	—	—	1,800
			<u>43,500</u>			<u>522,000</u>

LEGE ORGANICĂ

assupra Comptabilității generale a Statului¹⁾.

CAPITOLUL I.

Budgetul generală alu Statului.

Art. 1. Serviciul și Comptabilitatea legislativă a financelorū Statului sunt supusse legei de față.

Art. 2. Tôte veniturile Statului și cheltuielile neapărate spre îndeplinirea osebitelorū serviciuri, aședate coafomū legilorū, trebuescū autorisate pentru fiă-care anū de o lege anuală de finance și formedă budgetulū generalū alu Statului.

Tôte veniturile se trecū în budgetulū veniturilorū în întregi - mea lorū, după legea specială a fiă-cărnia impositū, iar urmând ū nevoie a se modifica cătimea unui imposit, acēsta se va face mai întēiū prin o osebită lege, privitoare anume pe acelu impositū, și a-tunci numai se va putea trece în budgetū cu acea modifcare.

Tôte cheltuielile precumū și acele ocașionate cu împlinirea dărilorū, se trecū în budgetulū cheltuielilorū.

Art. 3. Guvernulū presintă Adunărei în fie-care anū, în luna întēia a sesiunei ordinare, budgetulū, așa în cătū elū sē fie pūrura votatū cel puținū cu dece luni înaintea fie-cărnia esercițiū.

Art. 4. Sunt considerate ca făcēndū parte dintrunū esercițiu serviciile făcute și drepturile dobândite atātu pe sēma Statului cătū și pe sēma creditorilorū sēi în cursulū anului peatru care este făcutū budgetulū respectivū.

Fiă-care anū financiarū începe la 1 Ianuarie și se termină la 31 Decemvrie acelașu anū.

Cu tôte acestea, durata periodului în care trebuie a se înde-

¹⁾ Sancționată prin decretulū cu Nr. 395, din anulū 1864.

plini toate factele de venituri și de cheltuieli ale fie-cărui exercițiu, se prelungește :

a). Până la 1 Februarie după finele anului financiar respectiv, pentru a îndeplini, în limitele creditelor deschise, serviciul materialului a cărui executare începută nu s'ar fi putut îndeplini înaintea ultimului Decembrie pentru cauze de forță majoră sau de interes public, care cauze trebuie a fi enunțate prin o declarație a ordonatorului, aneșată pe lângă ordonanța sau mandatul.

b). Până la 31 Iulie pentru lichidarea și ordonantarea sumelor datorite creditelor.

c). Până la 30 Septembrie, totu după finele anului financiar respectiv, pentru a completa toate operațiile relative la strângerea și la plata cheltuielilor.

Art. 5. Dacă bugetul prezentat Adunării, conform art. 3, nu ar fi votat în timpul convenit, atunci Guvernul îndeplinește serviciile publice conform bugetului anului precedent, fără a putea eși câtuși de puțin din cifra cheltuielilor votate în acest buget, și fără ca acesta să poată urma mai mult de cât un an.

CAPITOLUL II.

Comptabilitatea Generală.

§. 1.

Venituri.

Art. 6. După cererea Guvernului și prin un vot al Adunării, bugetul se va putea rectifica în cursul anului în părțile care nu s'ar putea aplica.

Art. 7. Nici un impozit nu poate fi așezat nici împlinit dacă nu este votat de Adunare și sancționat de Domn.

Împlinirea unui impozit nu se poate face de cât o lună cel puțin după promulgarea legii ce-l așază.

Art. 8. Împlinirea impozitelor de tot felul, directe sau indirecte, se votează numai pe un an.

Art. 9. Modul lichidării, strângerei și al urmăririi, relativ la fie-care fel de percepere, se determină de legile și regulamentele speciale.

Art. 10. Pentru ori ce versemânt sau trimiteri de bani în numerari și alte valori făcute în casele Statului pentru un serviciu public, se va da îndată de către Comptabil o recipisă cu talon în care se va înscrie versemântul făcut și natura monedelor.

Această recipisă este descărcătoare pentru acela care a făcut versemântul, și formă pentru el un titlu în privința Tesaurului public, sub îndatorire însă din parte, ca să facă a se viza recipisa și a se tăia talonul său, în timp de 24 ore, de câtă

funcționarilor și agenților administrativi însărcinați cu asemenea îndatoriri

Art. 11. Ori ce intrare de fonduri în casele publice, din ori ce serviciu ar fi, se face în socotela Ministeriului de finance, carele centralisă totă summa în registre și în Comptabilitatea generală.

Art. 12. Împlinirea banilor Statului nu se va putea efectua de către unu comptabilu alu Tesaurulu și în virtutea unu titlu făcutu după lege

Art. 13. Funcțiunile de ordonatori și de administratori sunt necomptabil cu funcțiunea de Comptabilu.

Afară din excepțiunile prevădute de lege, ori ce agentu însărcinat cu mănuirea banilor publici, este privitu ca Comptabilu chiar prin faptul primirei acelor fonduri, constatată prin a sa chitanță seu recipissă.

Nici o manutențiune (mișcarea banilor de la o mână la alta) a acestor bani, nu va putea fi exercitată și nici o casă publică nu va putea fi gerată, de câtu de unu agentu pus sub ordinele Ministeriului de finance, numitu de dinsulu seu după a sa presentațiune, responsabilu către dinsulu pentru a sa gestiune și justițiabilu alu Curței compturilor.

Art. 14. Funcțiunile de Comptabilu și de Casieru sunt incompatibile ca esersiciulu ori-căria profesiunii de comerț seu de industrie.

Art. 15. Nici unu Comptabilu seu Casieru nu va putea lua parte directă seu indirectă la adjudicațiunile de furniture seu de lucrări publice.

Art. 16. Nimeni nu va putea fi instalatu în esersiciulu funcțiunei sale de Comptabilu alu banilor publici, numai în virtutea titlului funcțiunei sale, ci va trebui mai întâiu să justifice că au săvârșitu jurământulu și că au depus cautțiunea în forma și înaintea autorităților prescise de legi și regulamente.

Art. 17. Tesaurulu publicu, conformu legilor stabilite, are privilegiulu asupra averii ori-căruia Comptabilu, Casieru, depositaru seu însărcinat cu mănuirea banilor publici.

Art. 18. Veri-ce Comptabilu este responsabilu pentru împlinirea capitaleloru, a venituriloru, a tacselor, a drepturilor și a impozitelor a căroră percepțiune îi este incredințată.

Spre a putea obține descărcare pentru articole neimplinite, elu este datoru mai întâiu de a face ca să se constate că neimplinirea nu provine din a sa neglijență și că a întrebunțatu în timp oportunu toate silințele și urmăriirile necesare.

Comptabilulu care nu a împlinitu sumele datorite pôte fi silitu a le plăti cu de la sine, considerându-se aceste sume ca și împlinite. La asemenea casu, elu este subrogatu d'adrechtulu în creanțele și privilegiile Statului, în privința debitoriloru.

Art. 19. Veri ce primitoru, casieru, depositaru seu altu însărcinat cu bani publici, nu va putea fi descărcatu sub cuvântu că i s'au furatu seu au pierdut bani, de nu se va justifica că furțișă-

gulă seü pierderea aü provenitü dintr'o forüä majorä și cä s'aü luatü töte precauüunile prescrite de regulamente în acestä privinüä.

Ministrulü financelorü, mai înainte hotärarei ce va da Curtea de compturi, și färä a prejudeca nimicü, póte ordona ca se se verse provisoriu sumele furate, pierdute seü contestate.

Art. 20. Ori ce contribuüiuni directe seü indirecte, altele de câtü acelea care sunt autorizate de legile de finance, sub veri-ce titlu seü veri-ce numiri s'ar implini, sunt cu desevërșire oprite.

Autoritäțile care ar ordona împlinirea lorü, funcüionariü cariü ar face repartiüia lorü, precumü și listele și tarifele și în sfrșitü toüi funcüionariü publici care ar sevërși împlinirea unorü asemenea däri nelegale, se vorü da sub judecatä și se vorü pedepsi dupä legi.

Iar persönele cariü vorü fi plätitü, dacä nu li s'ar înapoia îndatä aceea ce aü datü, vorü putea în timpü de trei ani s'ä cerä banii înapoi, de la ori care funcüionariü publicü va fi ordonatü seü fäcutü împlinirea, și nu vorü avea trebuinüia spre ași esersa acüiunea lorü înainte Tribunalorü de nici o prealabilä autorizäiune a Guvernului.

§ II.

Chieltueli.

Art. 21. Legea anualä de finance deschide fiä-cäruia Ministru asupra Ministrului de finance, creditele necesarie pentru chieltuelile prevëdute pentru fiä-care eserciüiü.

Aceste credite se plätescü din mijlöcele cuprinse în budgetul veniturilorü.

Art. 22. Ministriü nu potü nici chiar sub a lorü respundere chieltuiü nici contracta îndatoriri de chieltuieli peste creditile deschise fiä-cäruia din ei.

Art. 23. Ministrulü de finance nu póte nici chiar sub a sa respundere autorisa pläti covërșitore creditorü deschise fiä-cäruia Ministru.

Art. 24. Ministriü nu potü cresce prin nici unü mijlocü particularü și din nici o altä sorginte suma creditorü afectate chieltuelilorü lorü respective, prin urmare, ori ce banü ar intra în casa Statului peste sumele veniturilorü prevëdute în budgetü, se vorü trece în budgetulü curentü, sub numire de venituri estra-ordinariü.

Cändü veri unele din obiectele mobile seü imobile ale Statului ar fi läsate în dispoșia Ministrilorü și ne mai fiind în stare a se întrebuiņa, vor fi primitöre de a se vinde; atunci vëndarea lorü se va face prin licitaüie publicä și cu concursulü Ministrului de finance seü alü delegatului seü; iar sumele produse din asemenea vëndäri se vorü trece asemenea în budgetulü curentü, sub numire de venituri estra-ordinarie.

Totü în rândulü veniturilorü estra-ordinarie ale esersiciului curentü se vorü trece și sumele ce vor fi fostü plätite färä cuviin-

ță saū din greșelă, după ordonanțele Ministeriale, și cari vor trebui restituite în Tesaurū, precumū și acelea cari, fiindū avansate în virtutea serviciilor cari nu s'au executatū, au ramasū fără destinațiune, și pe cari primitorii nu l'ar fi întorsū de câtū după închiderea esersiciului.

Câtū pentru sumele întorse în cursul duratei esersiciului pe seama căruia s'a dat ordonanțe de plată, Ministrii ordonatori vorū putea dispune din nou de aceste sume, pentru trebuințele la care erau afectate, înscind însă cererea lorū către Ministrulū financelor de recipisa Comptabilului care va fi primitū acele fonduri, de numele persōnei care au întorsū aceste sume în casa Tesaurului, de ordonanța de restituire și de arătarea cauzelorū cari facū necesarie reintōrcerea acestei sume la creditele Ministrului ordonatorū.

Art. 25. Cândū creditele deschise de legi anuale de finance nu ajungū a acoperi serviciile la care sunt afectate, Domnul, după cererea Ministrilorū respectivī, pōte sē le deschidā credite suplimentariī prin ordonanțe Domnesci, în marginile prevēdute prin un articolū specialū din legea budgetarā.

Acele credite se vorū supune Adunārei la cea dintēiū sesiune spre a se legitima.

Art. 26. Ordonanțele Domnesci cari, în lipsa Adunārei, au deschisū sub verī-ce titlu credite Ministrilorū, nu se potū pune în lucrare de către Ministrulū de finance, de câtū dacā vorū fi basate pe părerea Consiliului de Miniștri. Ele sunt contrasemnate de ministru care a cerutū creditulū, și publicate îndată în Monitorulū oficiale

Art. 27. Aceste ordonanțe se intrunescū tōte în unū singurū proiectū de lege și se supunū Adunārei de cătrā Ministrulū de finance la cea dintēiū sesiune și înainteā presintārei budgetului.

Art. 28. Facultatea de a deschide prin ordonanțe Domnesci credite suplimentarie conformū Art. 25, nu se aplicā de câtū la cheltuieli privitoare la unū serviciu votatū și a căruia nomenclatura este cuprinsā în fiā-care anū în legea anualā relativā la budgetulū cheltuielilorū.

Art. 29. Credite estra-ordinarie se potū creea numai la trebuința care nu s'au putulū prevedea la votarea budgetului, nici s'ar putea amāna până la întrunirea Adunārei.

În asemenea casuri, Domnulū pōte deschide Ministrilorū respectivī credite estra-ordinarie în marginile prevēdute prin unū articolū specialū din legea budgetarā.

La casuri estra-ordinare care ar necessita deschiderea de credite mai mari și covēșitoare acestui fondū, se va convoca Adunarea, și Ministeriulū va cere unū creditū legislativū, propuindū totū odatā căile și mijlōcele pentru acoperirea lui.

Regularea acestorū credite se va urma conformū art. 27.

Art. 30. Fiā care creditū estra-ordinariū deschisū unui Ministru formēlți unū capitolū osebitū în socoteala esersiciului pe seama căruia s'au deschisū acelu creditū

Art. 31. Creditile deschise prin legea anuală de finanțe, pentru cheltuielile unui esersiciu, nu pot fi întrebuințate la cheltue-
lele unui alt esersiciu, nici acele alocate pentru un Ministeriu nu
se pot întrebuința la cheltuielile unui alt Ministeriu.

Art. 32. Budgetul cheltuielilor fiă-căruia Ministeriu este în-
părțit în capitole speciale și articole, fiă-care. Fiă-care capitolu
cuprinde serviciuri corelative, séu de aceeași natură; articolii fiă-
căruia capitolu cuprind înpărțirea amenuntă a serviciului prevé-
diut prin acelu articolu.

Art. 33. Summele afectate de lege la cheltuiala unui capitolu,
nu se pot întrebuința la cheltuiala unui alt capitolu; asemenea și
summa efectată la un articolu, nu se pôte întrebuința la cheltuiala
unui alt articolu.

Art. 34. Nici o creare cu cheltuiala Statului de drumuri, ca-
nalu, poduri, pãriuri, edificii publice și altele nu se pot face
de cât în temeiul séu a unei legi speciale séu a unui creditu des-
chisú unui capitolu specialu în budgetu.

În asemenea casu, cererea celui d'ântéu creditu trebuie sé fiă
neapãratu însocita de evaluarea cheltuielii întregi.

Art. 35. Ori ce lucrãri publice de o mare importență, pre-
cumú, cãi ferate, canalisãri de riuri, drumuri, canaluri și altele, fiă
a se face cu cheltuiala Statului, fiă prin companii particulare, nu
pot fi esecutate de cât în temeiul unei legi speciale.

Acéstã lege trebuie sé fiă basatã pe o cercetare administrativã.

Art. 36. În fiă-care lunã, Ministrul de finanțe propune Dom-
nitorului, dupã cererea celor-l-alti Ministri, înpărțirea fondurilor
ce fiă-care are a întrebuința în luna viitoare.

Art. 37. Nici o cheltuialã pe séma Statului nu pôte fi plãti-
tã de cãtrã Ministrul financelor de cât în puterea unei ordon-
nanție a Ministrului respectiv séu a funcționarilor delegati de elu.

Art. 38. O asemenea ordonanție, ca sé pôtã fi primitã de Mi-
nistrul de finanțe, trebuie sé se raporte la un creditu deschisú
într'unu chipu regulatú și sé fiă coprinsé în marginele înpărțirei
mensuale a fondurilor disponibile.

Art. 39. Ordonatori sunt responsabili de plãțile mandate de
dinșii în contra legilor și a regulamentelor de administrațiune.

Comptabili și casieri, mai înainte de a procede la plata ordon-
nanțelor și a mandatelor liberate pe séma lor, séu de a le visa
spre a fi plãtite de alti comptabili, sunt datori sub a lor respun-
dere a se încredința cã s'a observatú tôte formalitățile și s'a [pro-
dusú tôte piesele justificative prevédute prin regulamente.

Art. 40. Ministrii nu pot face nici unu contractu, tocmelã
séu adjudicație care ar trece peste terminul duratei unui budgetu;
la din contra, contractul va rămãna fără efectú pentru terminul
escedentú și contracciu nu va putea trage la respundere de cât
numai pe Ministru.

Se esceptã din acéstã regulã contractele de închiriere séu de
înțepinere, cari pot fi întocmite pentru unu terminu mai lungu;

la acestă casă se va trece în fiă-care budgetă partea de chiel-tuială cuvenită în sarcina anului la care se raportă budgetul, înse-cu încuviințarea prealabilă a Adunărei pentru asemenea contractări.

Cândă lucrarea nu se pôte realiza în timpul budgetului și es-te necesitate a se înpărți pe mai multă an, Ministrii nu vor putea contracta pentru ună termină mai lungă de câtă în virtutea unei legi speciale.

Art. 41. Nică o creanță nu se pôte licuida de câtă prin un Ministru séu prin unulă din delegații săi în numele numai ală ce-loră în dreptă.

Art. 42. Titlurile a fiă-căruia lichidări trebuie să infățișede dovețile despre drepturile dobândite asupra Statului, și să fiă re-digete în formele prescise prin regulamentele speciale ale fiă-că-ruia serviciu

Art. 43. Ordonatoriă chiel-tuiciloră nu voră putea sub nică un pretestă să încheie vre o stipulație de dobândă séu comisiune de bancă în folosulă vre unui contractă séu antreprenoră, precumă nică a cere de la aceștia vre ună asemenea folosă.

Art. 44. Nică ună avansă nu se va putea acorda la încheierea unui contractă pentru lucrări, furnitură séu transporturi, de câtă pe garanția unei valăre ipotecare săă deposită de alte valări și până o a $\frac{1}{10}$ parte din costulă totală.

Nică ună acontă nu se va putea da de câtă numai pentru par-tea serviciulă implinită.

Tôte aconturile liberate nu voră putea trece însumate peste cinci părți din șese din lucrările, furniturile săă transporturile e-fectuate.

La fie-care acontă se va opri o parte proporțională din avans în câtă să fie acésta refuită la terminarea serviciulă contractată.

Art. 45. Tôte tocmelile în numele Statului se voră face prin concurență și publicitate.

Art. 46. Se voră putea însă face tocmeli prin bună invoire:

I. Pentru predările, transporturile și lucrările a căroră chiel-tuială nu va covârși suma de lei 10 mi, săă dacă va fi vorba d'o tocmelă făcută pentru cinci an, a căria chiel-tuială anuală nu va trece peste suma de lei trei mi.

II. Pentru ori-ce predări, transporturi săă lucrări, cândă im-prejurările voră cere ca operațiile Guvernului să se fie secrete. Aceste tocmeli trebuie mai înteiă să fiă autorizate de Domnitoră după ună raportă specială.

III. Pentru obiecte a căroră fabricație este exclusivă pro-prietatea cu brevetă de invenție sau de importație aceluă ce-le are.

IV. Pentru obiecte cari nu s'ar putea găsi de câtă la o sin-gură persónă.

V. Pentru lucrările și obiectele de artă și de precisiă a că-roră eșecutare nu se va putea încredința de câtă la artiștii încercați.

VI. Pentru exploatarea, fabricările și predările cari nu s'ar fi făcutu de câtu ca probe.

VII. Pentru materiile și produse de hrană care, după natura lor particulară și specialitatea întrebunțării la care sunt destinate, voru fi a se cumpăra și alege în locurile unde se produc, sau care voru fi a se preda de către însuși producătorii fără mijlocitori.

VIII. Pentru predările, transporturile sau lucrările cari nu voru fi dobânditu la licitație nici unu prețu, sau în privința cărora se voru fi propus prețuri ce nu putea fi primite.

IX. Pentru lucrările acelea cari, în casu de urgență evidentă provocată de împrejurări neprevădute, nu voru putea suferi adăstarea termenilor de licitație.

Art. 47. În casu cându o tocmelă ce va fi de natură a se face prin concurență și publicitate, nu s'ar putea realiza din lipsa de oferte sau din esagerația prețurilor propuse, va trebui să se facă o nouă încercare de licitație într'unu terminu minimumu de la 15 la 30 zile, iar pentru licitațiile mai importante care ar trece peste suma de una sută miu lei, acelu minimumu va fi de două luni de la data publicațiunei.

Art. 48. În casu cându predările ce vor fi a se da prin licitație nu vor fi de natură a găsi în țeră o concurență îndestulătoare pentru a garanta precieriile cele mai avantagiöse, publicațiunile se voru face și în străinătate.

Art. 49. În condițiile aședate la începutu se voru determina natura și importanta garanțiilor ce contracții sau antreprenorii voru fi datoru a înfățișa, sau pentru ca să fie primiți la licitație sau pentru ca să asigurese îndeplinirea contractului. Ele voru determina asemenea acți ce administrația va esercita asupra acestorü garanții în casu de neîndeplinire a contractului.

Art. 50. Insciințarea despre licitațiile ce voru fi a se ține se va publica, afară de casurile de urgență, cel pucin cu 30 zile înainte prin afișe, prin jurnalile oficiale și cele mai răspindite prin țeră și prin tôte mijlocele de publicitate, iarü pentru licitațiile mai importante cari ar covirși suma de 100,000 lei, terminulu publicației va fi de două luni celü puținü.

Acéstă insciințare va face cunoscutu:

I Loculü unde se pöte vedea condițiunile,

II. Autoritățile însărcinate cu facerea licitației.

III Loculü, ziua, și ora pentru adjudicație.

Art. 51. Licitațiile se facü prin oferte. Ofertele se voru depune sigilate în ședința publică. Când Ministerulü respectivü sau imputernicitulü din partei va fi determinatü de mai înainte un maximumu de suirea prețului sau un minimumu de coboräre, acest maximumu sau minimumu va trebui să se depue sigilatü pe biuroü la deschiderea ședinței.

Art. 52. Mai înainte de deschiderea ofertelorü se deschidü și se cercetädă garanțiile, respingindu-se acelea ce nu ar fi valabile

sau n'ar indeplini conditiunile prescrite prin caetele de insarcinari.

Apoi se procede la deschiderea ofertelor respingindu-se mai inteu acele a carora garantiã n'au fostu indestulãtoãre.

Art. 53. In casulu cindã mai multu doritori ar oferi acelașu prețu, și cindã acestu prețu va fi cel mai de jos din cele cuprinse in oferte, se va proceda la o de isnovã adjudicație chiaru in acea ședință, sau prin noue oferte sau prin strigãri pãnã la stingerea a trei focuri d'arindulu și numai intre doritorii caril au oferitũ acelașu prețu.

Art. 54. Rezultatulu fiã-cãrii adjudicației se va constata printr'unu procesu-verbalu, care sã arate tôte imprejurãrile operației.

Acestu procesu-verbalu se va incheia in ședință, chiar indatã dupã deschiderea ofertelor, și se va constata adjudicația fațã cu toți concurenții, insemnandu-se atãtu numele fiã-cãruia concurentu cãtu și prețulu cuprinsu in oferta sa. Prețulu va fi scrisu nu numai in cifre, daru și in litere.

Acestu procesu-verbalu se va sub-semna nu numai de Ministru sau de delegatulu sãu, și de adjudicatori, dar incã și de ceilãlți concurenții.

Nevoința sau neputința de a subscrie din partea acestora se va menționa in procesulu-verbalu.

Contravenirea la aceste dispozițiuni sa va pedepsi conformũ legilorũ.

Art. 55. Adjudicațiile și de isnovã adjudicații vorũ fi totu-d'auna supuse la aprobarea Ministrului competente, și nu vorũ fi valabile și definitive de cãtu dupã acestã aprobare.

Art. 56. Ori-ce concesionarũ este supusũ, in casu de n'executare a contractulu, la o adjudicațiune din nouã fãcutã in contra luũ.

Art. 57. Ori-ce licitație abãtutã din formile prescrite din acestã lege va fi consideratã ca nulã.

Art. 58. Testulu articolulu 40 pinã la art. 57 exclusiv, vorũ fi totu-d'auna afișiate in sala adjudicațiilorũ.

Asemenea se va face mențiune in publicațiunile ce se vor face despre aceste articole.

Art. 59. Tocmelile prin bunã invoire incheiate de cãtre delegații unu Ministru și cumpãrãtoãrea ce vorũ face, vor fi asemenea supuse la aprobarea sa și vorũ trebui a fi insocite de actele justificative.

CAPITOLUL II.

Regularea ãefinitivã a Budgetuluũ.

Art. 60. Regularea definitivã a unu budgetu va face obiceiulu unei legi speciale, pe lângã care se vor anecea socotelile Ministrilorũ.

Acestã lege se va supune Adunãrei in aceeași formã și in acelașu cadru ca și budgetulu.

Art. 61. Unu tablou alu budgetulu incheiatu va fi anecsatu pe langa proiectulu de lege pentru regularea fia-caruia esersitiu si va cuprinde lamuritu si anume:

a) *In partea veniturilor.*

I. Elaboratiile veniturilor.

II. Drepturile constatate asupra contributiilor si veniturilor publice.

III. Implinirile efectuate.

IV. Remasitele,

b) *In partea cheltuelilor*

I. Creditile deschise prin legi

II. Creditile dobandite pe sema creditorilor Statului.

III. Platile efectuate, si.

IV. Cheltuelile ce ramasu a se plati.

Art. 62. Guvernulu presinta Adunarei socotela fie-caruia esersitiu in terminulu multu de duoi ani de la inchiderea lui. Curtea de compturi supune Adunarei o luna dupa deschiderea sesiunei ordinare, impreuna cu ale ei observatiuni, Comptulu generalu alu starei aceluiași esersitiu precumu si documentile sprijinitore.

Art. 63. Sumele realizate din ramasitele veniturilor esersitiului incheiatu, se voru trece la venituri in socotela anului in curgerea caruia se voru implini.

Art. 64. Creditile seu platile de credite remase neintrebuintate la inchiderea esersitiului, se voru anula in comptabilitate.

Art. 65. Mandatele a carora plata nu se va fi reclamatu pana la inchiderea esersitiului, se voru anula; plata lor se va putea cere si efectua prin o noua ordonantiere in cursu de cincini ani sototitu de la 1 Ianuarie alu anului care da numele seu esersitiului in care s'a datu mandatele.

Art. 66. Candu la inchiderea unui esersitiu, unele alocatii din budgetu se gasescu incarcate cu drepturi in favorea creditorilor Statului pentru lucrari adjudicate si in cursu de esecutiune, partea alocatiei necesarii pentru a plati creantje se va transfera la esersitiulu corentu.

Art. 67. Platile remase a se efectua pentru cheltuelile unui esersitiu incheiat, se voru ordonantja asupra fondului esersitiului anului in care s'a reclamatu.

Ele se voru trece la unu capitolu specialu fara alocatie de onduri.

Art. 68. Indata ce comptulu definitivu al unui esersitiu este incheiatu, Ministrul ordonatori alcatuscu state nominative de creantje neplatite la inchiderea acelu esersitiu si tramitu o indoita copie la Ministrulu de finance.

Art. 69. Ordonantele pentru plata acelor creantje nu se efectua de catu dupa ce Ministrulu de finance a recunoscutu prin acele staturi nominative ca creantjele ordonantate se aplica la credite remase la dispozitia Ministrilor.

Art. 70. Candu creantje bine constatate asupra unui eserci-

fiu încheiatu voru fi remasü netrecute prin legea de regulare a acelu budgetu, partea alocațiilor care le ar fi fostu afectata nu se mai pote transfera la alte exerciții de cätü numai prin o anume lege.

Art. 71. La expirarea termenului de cinci ani, care se da celoru in dreptu pentru a reclama efectuarea creanțelor remase neplătite, exercițiul încheiatu la care privescu acele creante se socotesc închisu pentru totu-d'auna, și creditile la care s'ar aplica acele creante se anulésä într'unu modu definitivu.

Art. 72. Ministrulu de finance va trämite pe totu anulü la Curtea de compturi o arätare de operatiile relative la exercițiuri încheiate până la a lorü definitivä închidere una din copiile s'aturilorü nominative, menționate la art. 68, pentru cei in dreptu cu creante reclamate asupra acelorä exercițiuri precumü și actele doveditoare pentru responderca banilorü.

Art. 73. Ministrü așternü fiä-care in parte socotelile lorü.

Ele se aläturä pe lüngé socotela generalä a exercițiulu.

Art. 74. Aceste socoteli coprindü [töte operatiunile ce s'au urmatu pentru fiä-care serviciu de la deschiderea și până la închiderea fiä-cäruia exercițiu.

Art. 75. Socotelile fiä-cäruia exercițiu trebuie tot-d'auna făcute într'un modu uniformu cu aceleäși împärtiri, aceleäși capitole și articole ca și budgetulu disului exercițiu, afara de cheltuelile neprevädute in budgetu și pentru carü se facü articole și capitole adiționale și osebiți.

Art. 76. Fiä-care Ministru infetiședä pe totu anulü Adunärei legislative unü statü sumariu de töte adjudicațiile, de töte contractile și de töte cumpärätorele făcute in cursulu anulü încetatü.

Acestü statü arata numele și locuința pärtilorü contractante, däfnuirea și principalele condiții ale contractelorü.

Art. 77. Tötü averea mobilierä a Statulu precumü și mobile, se vorü trece într'un inventariu dupä care se va depune câte un essemplarü la arhiva Ministeriulu de finance, la Curtea de compturi și la Ministeriu säu Administrațiile respective.

Inventariile se vor revisiui și se vorü îndrepta la finitul fiä-cäruia anü și la fiä-care schimbare de funcționari in a cărorä semä sunt date prin agenti ai administrației numiți de Guvernü.

Art. 78. Ministrü vor da la Curtea de compturi:

1. Un tablou detaliatü de proprietäțile Statulu și veniturile ce producü.

2. Copii de processile verbale dupä adjudicații, tacse de poduri, täeri de päduri, închirieri säu arenduri de proprietäti, vëndäri de fineturi, produse și alte asemenea.

3. Estrate de cätätimea sumelorü impositelorü directe dupä roluri, împärtite pe districte și comune, și in genere de töte documentele care constatä unü dreptu dobänditü alü Statulu.

4. Un tablou de töte procesele cäștigate säu pierdute de Statü cu insemnare de sumele ce are a plăti säu a priimi pe fiä-care anü.

CAPITOLUL IV.

Despre stingerea creanțelor contra Statului prin prescripții și prin opriri judecătorești.

Art. 79. Suntă prescrise și cu desăvârșire stinse în folosul Statului toate creanțele remase nelicuidate, neordonanțate și neplătite în termenul de cinci ani, socotit de la deschiderea exercițiului.

Acastă prescripție nu se aplică la contracte și cumpărături cari vor cuprinde unu termenul mai scurtul de prescripție și nu prejudicū întru nimicū alte prescripțiuni mai scurte prevădute de legi.

Art. 80. Cu toate acestea, dispozițiile articolului precedentul nu vorū fi aplicabile la cazul când creanțele nu s'au ordonanțată sau plata lorū nu s'au efectuatū la terminile prescrise, din fapta chiar a administrației sau din cauza judecăților ce s'au urmatū inaintea Tribunalelorū

Veri ce creditorul va fi în dreptul a cere de la Ministru competente s'ei dea unu actul prin care s' constate data cererei și pie-sele aduse în sprijinirea ei.

Art. 81. Veri ce mandatul a căruia plată nu s'au reclamatul în termenul de cinci ani, începându de la 1-iulianuarie a anului ce dă numele s'eu exercițiului, este prescrisul în folosul Tesaurului.

Acastă prescripție însă nu privesce pe acele mandate de plată cari se vorū fi opritu în urmarea veri unei cereri de secestru s'eu de opoziție.

Art. 82. Summa mandatelor de plată oprită prin cereri de secestru s'eu opozițiuni se va v'rsa în cassa de deposite și consignațiuni, spre a sta acolo pentru asigurarea drepturilor celor ce li se va cuveni. Prin această depunere Tesaurul publicul este cu desăvârșire liberatul.

Aceste feluri de consignațiuni nu dau dreptul de nici o dobândă pe s'ema părților interesate.

Până la înființarea unei casse de consignațiuni și deposite, asemenea summe se vorū depune în cassile Tribunalelorū respective.

Art. 83. Sunt definitivul rămase pe s'ema Statului sumele v'rsate în cassile agenților de poștī s'eu de drumuri de ferul ale Statului, spre a ce trāmite la destinațiunea lorū și a căroră plată nu s'a reclamatul de cătrā cei în dreptul în termenul de trei ani din ziua predării acelorū summe.

Art. 84. Veri-ce cereri de opriri s'eu opozițiuni asupra sumelorū cuvenite a se plăti de cătrā Statul, veri-ce semnificațiune despre cesiunea s'eu transportul unorū asemenea sume la o treia persoană și veri-ce alte notificațiuni cari ar avea de obiectul a popri plata lorū, trebuescū, sub osinda de nulitate, a fi date în cunoscintiia Ministrului pe care privesce plata s'eu a delegatului s'eu în județtu; iar la casul de urgentă, chiar agentului Tesaurului însărcinatul a efectua plată.

CAPITOLUL V.

Despre pierderi și deficițuri.

Art. 85. Pe fîă-care anŭ se adaogă la budgetŭ o alocațiune specială spre a acoperi și a regularisa pierderile ce vor resulta din deficite, evenimente estraordinare si păgubi și chîeltueli prove-nite din procesele Statului.

Aseminea pierderi vorŭ fi constatate de Ministru respectivŭ care 'si va pune tôte silințele spre a asigura despăgubirea Statului din cautiunile și averea debitorilorŭ.

Art. 86. Dacă în curgire de cinci ani de la data hotărârei Cur-ței de compturi, creanția deschisă pe sêma Statului pentru cauze de deficitŭ sêu de ori ce evenimentŭ de forția majoră, nu s'au pu-tutŭ acoperi, se va constata neputinția împlinirii printr'unŭ procesŭ verbalŭ care se va însoți în sprijinirea comptului generalŭ alŭ Sta-tului. Copië legatisată dupe un asemenea procesŭ-verbale se va a-nesa la comptulŭ Comptabilului însărcinatŭ cu împlinirea deficitului.

Art. 87. Funcționarii însărcinași special și directŭ cu survi-gherea Comptabililorŭ și cu controlulŭ comptabilităței lor, sunt re-sponsabili de ori ce deficitŭ ce nu se pôte acoperi, și care arŭ fi provenitŭ din cauza lipsei de verificațiune asupra gestiunei Com-ptabilului ce se va afla în deficitŭ.

La unŭ asemenea castŭ, unŭ decretŭ Domnescŭ motivatŭ fic-sédă, după propuerea Ministrului de finance, totalulŭ sêu partea deficitului de care funcționarulŭ este responsabilŭ.

Cu acêsta însă nu se atinge dreptulŭ acestuia de a se arêta cu cerere la Curtea de compturi spre a 'i se face legiuită îndrep-tare la casŭ de a fi năpăstuitŭ.

CAPITOLUL VI.

Despre darea compturilorŭ.

Art. 88. Ori-ce comptŭ declaratŭ de sincerŭ și adevăratŭ, e-ste datatŭ și subsemnatŭ de Comptabilulŭ care l'a încheiat și îna-ntatŭ la autoritățile competente în terminile prescise de legi, cu alăturare de actele justificative.

Nici o preschimbare nu se mai pôte face la ele după presen-tarea lorŭ de câtŭ prin o sentință a Curței de compturi

Art. 89. Comptulŭ generalŭ alŭ financelorŭ va cuprinde patru compturi desvoltate:

I. Comptulŭ primirilorŭ.

II. Comptulŭ chîeltuelilorŭ.

III. Compturile de gestiune.

IV. Comptulŭ budgetarŭ

Art. 90. Compturile speciale ale Ministrilorŭ vorŭ cuprinde:

1. O tablă generală pe capitole a tuturilor operațiunilor es-
sercițiului prezentată.

2. Arătarea dezvoltată de cheltuielile constatate, plățile efec-
tuate și creanțele remase a se solda.

3. O tablă comparativă pe capitole a cheltuielilor exerci-
țiului prezentată cu acele care a precedat, arătându cauzile dife-
rințelor.

4. Tabla operațiilor relative la exercițiuri încheiate.

Art. 91. Ori ce comptabilitate publică este basată pe scripte
oficiale și pe documente justificative.

Scriptele preserise de lege se țin în formă de *dopia-scriptură*.

1. Într'unu jurnală generală pentru încierea operațiunilor de
tota dioa

2. Într'o carte mare de partidă în care se resummă toate ope-
rațiunile după natura lor.

3. În registre ajutătoare în care se descriu acele operațiuni în
tote amănunțimile lor.

Art. 92. În primile zece zile ale fie-căria lună, casierii tră-
mitu ordonatorilor secundari, borderouri de plățile făcute în luna
precedintă, pe exercițiu, pe Ministerii și capitole.

La închiderea exercițiului ei adaogă borderouri de plățile ce
mai remănu a se efectua pentru acelu exercițiu, cu arătare de na-
tura creanței și de numele celor în dreptu.

Art. 93. Ordonatori secundari ai creditelor Ministeriale țin
o comptabilitate strictă pentru toate operațiunile ce le sunt încre-
dițiate, după cumu se espune în art. 91.

În zece ale fie-căria lună, ei trămitu către Ministrii lor so-
coteli mensuale așediate în formile ce se voru ficsa prin regula-
mente speciale.

Unu comptu generalu este trămisu de ei la închiderea defini-
tivă a exercițiului, cându se vor închide totu de odată și registri-
le lor.

Art. 95. Comptabili sunt dator să adresețe pe tota luna la
Comptabilitatea generală a financelor unu borderou de primiri și
cheltueli, însoțite de acte justificative și adeverite conformu pres-
cripțiunilor regulamentare.

Art. 96. Ori ce primitoriu se u agente comptabilu alu diferite-
loru administrațiunii financiare este dator a preda pe fie-care anu
și mai înainte de 1 Aprilie la Curtea de compturi socotela gestiune-
nei sale.

Acesta socotela coprinde toate faptele gestiunei în curgerea pe-
riodului anualu, ori care ar fi natura lor și ori care ar fi servi-
ciulu publicu și particularu la care ele se raportă.

Aceste socoteli presintă:

1. Tabloulu valoreloru în ființia în casă și în parto-foliuri și
alu creanțelor remase neînplinite la începutul gestiunei anuale, se u
alu sumelor cu care ar fi deschise Comptabilulu la aceeași epocă.

2. Primirile și cheltuielile de ori ce natură făcute în cursulu

acestei gestiuni, cu arătare anume a esercițiilor și a drepturilor la care sunt privitoare.

Totalul valórelorú ce se va afla în casă și în porto-foliulú Comptabilului, precumú și alú creanțelorú remase neîmplinite la sfîrșitulú gestiunei anuale sêu alú sumilorú cu care ar fi deschisú la aceeași epocă.

Art. 97. Socotelile și registrele Comptabililorú de bani publici se închidú la 31 Decemvrie alú fiă-căruia anú sêu la epoca încetării funcțiunilorú lorú.

La aceleași epoce se verifică situațiunea caselorú și a porto-foliilorú lorú și se constată printr'unú procesú-verbalú de către agenții administrativi orênduiți pentru acêsta.

Art. 98. O comisiune specială, alêsă de Adunare, va încheia jurnalulú și carta mare de partide a Comptabilităței generale la finele lui Decemvrie, și va constata prin procesú-verbalú, comunicatú Adunării, concordenția socotelorú Ministeriale cu scriptele centrale ale financelorú.

Art. 99. Cândú se va întempla ca comptabilii Statuluiú sê fiă în același timpú primitori ai banilorú comunilorú sêu ai stabilimentelorú publice, agenții Guvernului verificêndú casa lorú, vorú verifica în același timpú și starea socotelilorú caselorú comunale districtuale, sêu ale stabilimentelorú publice cu cari acești Comptabili sunt însereinați, fără a se jigni însê cu acêsta dreptul de priveghere și de control alú autoritățilorú comunale, districtuale sau altele.

Art. 100. Șefulú comptabilităței generale verifică pe tótá dioa saldusulú casei centrale alú Tesaurului publicú și constată a sa conformitate cu scriptile centrale.

Art. 101. Casierii centrali vorú ține în formă de *dopie-scriptură*

1. Registre de prima înscriere ținute de sub-casierii primitori și plătitori.

2. Unú jurnalú resumêndú operațiunile pe fiă-care di.

3. O carte mare de partide.

4. Registruri pentru desvoltarea chieluelilorú și primirilorú.

5. Carneturi de scadenție și alte registruri de porto-foliuri.

6. Registruri de amenunte pentru chieluelile așediate pe Ministerii și pe esercițiuri.

7. Carneturi de ordonanție înfățișêndú, pe articoli și capitoli de budgetú, suma ordonanțelorú Ministeriale, emisiunea mandatelorú de către ordonatori secundari și plățile făcute asupra acelorú ordonanție și mandate.

Art. 12. Casierii centrali comunică pe tótá sêra Ministrului transcriptele, borderourile și documentile cari justifică situațiunea sa de di. Elú comunică pre tótá luna la direcția Comptabilităței generale borderouri desvoltate arêtêndú amenuntele plățilorú pe esercițiuri, Ministerii și capitole budgetare precumú și staturi sumarii de rețineri.

Asemenea și statulú plățilorú făcutú pe esercițiuri încheiate.

Art. 103. Comptulú finalú alú Casierului centralú va presenta

plățile făcute atât într'unu modu sumariu pe Ministerii și esercițiuri câtu și desvoltate pe materie prin o tablă anecsată sub adereirea direcției Comptabilităței pentru conformitate cu scriptile generale.

Art. 104. Toți cei-Palți Casieri ai Statului voru adresa la finile fiă-căria săptămăni la comptabilitatea generală copie de jurnalul lor, și la finile fiă-căria luni borderouri de amenunte cu actile justificative și cu balanția Cartei-mari de partide precum și table de operațiunile lor pe esersițiu, pe Ministerii și pe serviciu.

Art. 105. Pentru ori ce plată din casa publică achitarea se va incie de primitori chiar pe mandatul de liberare in minutul primirei Cândă primitorul nu va sci se scrie, elu este in dreptu a chita prin unu cunoscutu alu seu care va sub-semna pentru regula. Cândă nu va voi sa se serve de acestu dreptu, elu este datoru se producă o cuitanție legalisată după formele precrise de lege.

Art. 106. Comptabilii fondurelor departamentali și a stabilitamentelor de utilitate publică suntu datori a ține comptabilitatea lor in formă de dopie-scriptură

Registrelor lor; neapărat cerute de legi, vor fi:

1. O condică cu sușe pentru inscrierea și tăierea chitanțelor.
2. Un jurnal general pontru inscrierea priimirilor și responderilor dupe ordina datelor.
3. O carte de partide pentru inscrierea priimirilor și a cheltuielilor, dupe natura alcătuirilor budgetare a fie-căruia anu.

Art. 107. Perceptorii comunali sunt datori a ține o comptabilitate regulată in formă de scriptura simplă. Registrelor neapărat cerute de legi vor fi:

1. O condică cu sușe pentru inscrierea și tăierea chitanțelor.
2. Un jurnal general pentru inscrierea priimirilor și responderilor dupe ordina datelor.

Art. 108. Comptabilitatea generală a financelor este insarcinată cu privigherea tutulor comptabilităților publice. Ea controlază pe acte justificative tôte elementele de comptabilitate pentru primiri și responderi câte și se trimit de diferiții comptabili, recapitulându-le in borderouri lunari pentru tôte țera. Aceste borderouri servescu de bază pentru scriptele centrale ale Comptabilităței generale.

Art. 109. La termenul prevăduț prin legea Curței de Compturi, compturile de gestiune ale diferiților Comptabili suntu verificate de către Comptabilitatea generală care le transmite la Curtea de Compturi cu resumatele aședate pe Departamente, pe clasa de Comptabili și pe natura de serviciu.

Art. 110. Cumpturile generale pe gestiunea anuală și pe serviciu, regularea definitivă a budgetelor precum și situațiunile financiale ce va fi dator Guvernul a publica pe tot anul, trebuie să fie conforme cu scriptele Comptabilităței generale.

Aceste rezultate generale se vor trimite Curței de Compturi sub forme de table comparative spre a se putea constata atât esa-

ctitatea lor cât și conformitatea lor; cu sentințele pronunțate de acea Curte asupra compturilor individuale ai diferiților Comptabili.

Art. 111. Agenții administrațiunelor generale însărcinați cu privegerea, cu conservățiunea sau cu întrebuințarea materialului Statului sunt responsabili de aceste materiale și dau socotelă de dinsele pe fie-care an la Curtea de Compturi. Această socotelă trebuie să constate cantitățile, calitățile și valoarele ce se află în magazii, intrările, eșirele, punerea în consumățiune, în vindare și scădămintele precum și părțile desființate; constatările acestor diferite mișcări și prefaceri se fac prin procese verbale.

Acești agenți sunt supuși, ca și Comptabilii de bani publici, a da cauțiune către Stat.

CAPITOLUL VII.

Dispoziții transitorii.

Comptabilii cari ar contraveni la dispoziția Art. 10, vor fi supuși pentru întâia oră la o amendă egală jumătate din léfa lor mensuală, pentru a doua oră amenda va fi echivalentă lefii lor pe o lună, iar la a treia abatere de acest fel va fi destituit.

Aceste toate fără prejudiciul răspunderii banilor pentru care ar fi liberat o chitanță particulară și care nu ar fi intrat în casa Statului.

Art. 113. Veri-ce lipsă de bani din case publice, bine constatate, va produce în favorul Statului, fără prejudiciu de alte penalități pronunțate de legi, dobînda legală, începînd de la ziua când vîrsarea banilor a trebuit să fie efectuată în casă, sau de la aceea în care s'a ivit lipsa sau s'a făcut greșelă de cifre, care a produs deficitul constatat, sau s'a respinsu actele justificative pe care s'ar fi liberat fără temei bani publici din casă.

Guvernul nu este în drept a descărca prin modu de ertare pe Comptabilii ce se vor găsi responsabili pentru aceste casuri nici în total nici în parte.

Art. 114. Veri-ce Comptabil va fi făcut în esercițiul funcției sale o speculă de comerț sau de industrie sau va fi participat la adjudecațiunile publice într'un mod direct sau indirect va fi pasibil de o amendă pînă la trei mii lei.

Art 115 Dispozițiunile legii de față vor fi esecutorii pentru totă România de la 1 Ianuarie 1865.

Se vor aplica însă îndată dupe promulgarea legii dispozițiunile atingătoare de facultatea Ministrilor de a deschide credite suplimentarii și estraordinarii.

Art. 116. Guvenul va îngriji a alcătui regulamente speciale pentru aplicarea acestei legi și instrucțiuni practice pentru ținerea comptabilităței publice atât în formă de dopie scriptură, cât și în formă de scriptură simplă, înființînd și cursuri publice pentru acésta unde va fi trebuință.

Articolii privitori la ținerea contabilității în formă de dopie-scritură pentru Contabilii și Casierii Statului și pentru cei orin-duiți la fondurile departamentale sau la stabilimente de utilitate publică, precum și cei privitori la ținerea contabilității în formă de scriptură simplă, pentru toți perceptorii și contabilii comunali se vor aplica un an după publicarea reglementelor și instrucțiunilor mai sus specificate.

Art. 117. Tote legiuirile vechi privitoare la materiile coprinse în această legiuire, sunt și rămân abrogate.

REGULAMENTŪ.

relativu la contabilitatea publică¹⁾

TITLUL I.

Contabilitatea Legislativă.

CAPITOLUL I.

Budgetulu generalu alu Statulu.

Art. 2. În virtutea Convenției, recetele și cheltuielile publice ce au a se efectua pentru serviciul fie-căruiia exercițiū, vor fi autorisate prin legile anuale de finance și voru forma Budgetulū generalū alū Statulu.

Art. 3. Voru fi singure considerate ca făcēndū parte dintr'unū exercițiū, serviciile aședate și drepturile dobīndite de Statū asupra contribuabililor, precumū și drepturile dobīndite de particulari în generalū asupra Statulu, în virtutea legilorū votate în anulū care dă denumirea sa exercițiului menționatū.

Art. 4. Durata periodulu în care voru trebui să se săvīrșescă tote operațiile de recete și de cheltuieli ale fie-căruiia exercițiū se va prelunghi:

1. Pīnă la Martiū alū celui d'alū doilea anū pentru săvīrșirea, în limitele creditelrū deschise, a serviciilor de materialū, a cărora executare nu s'arū fi pututū determina pīnă la 31 Decembre, după o declarare a ordonatorulu în care să se arate motivele acestorū casuri speciale.

2. Pīnă la 30 Septembrie a acestui alū doile anū, pentru complectarea op rațiilor relative la darea ordonanțelor de plată și la plata cheltuielilor.

Art. 5. Budgetulū va fi prezentatū Adunārei înainte deschiderii fie-căruiia exercițiū.

1) Sanționatū prin decretul de la 29 Noemvrie 1860.

CAPITOLUL II.

Bugetul Recetelor.

§ 1. Aședarea și împlinirea Veniturilor.

Art. 6. În virtutea art. 25 din Convențiune, nici ună impozitū nu se va putea aședa și implini dacă nu va fi aprobatū de Adunare și sancționatū de Domnitorū.

Art. 7. Împlinirea banilor Statului nu se va putea efectua de cătū de către unū contabilū alū tesaurului și în virtutea unū titlu legalu.

Art. 8. Modulū de liquidare și de împlinire, pentru fie-care impositū, va fi determinatū prin legi și reglemente

Art. 9. Ori-ce contribuții directe sau indirecte, altele de cătū acelea ce suntū autorisate prin legile de finance, sub-ori-ce titlu și sub-ori-ce denumire s'arū implini, afarā din centimele adiționale ce resultā din modulū actualu de împlinire a impositului capitației, vorū fi oprite formalū, sub pedeapsā, pentru autoritățile care le arū ordonā, pentru amployații care arū întocmi rolurile și tarifele și pentru aceia care arū face împlinirea,-- d'a fi urmăriți conformū legilor în vigōre.

CAPITOLUL III.

Bugetul Cheltueleur.

§ 1. Credete ordinare.

Art. 10. Legea anualā de finance va deschide creditele necesarii pentru cheltuelile calculate ale fie-cāruiia exerciții, și printr'insa se vor prevedea pentru acoperirea acestor cheltueli, mijlōcele și căile trecute în bugetulū veniturilorū.

Art. 11. Ori-ce cerere de credite făcutā afarā din legea anualā a cheltuelilorū, va trebui să arate căile și mijlōcele affectate la aceste credite.

Art. 12. Ministrii nu vor putea, sub răspunderea lor, să cheltuiască peste creditele deschise fie-cāruiia în parte.

Art. 13. Ministrulū financelor nu va putea, sub răspunderea sa, să autorise plățile ce ar covirși creditele deschise fiā-cāruiia ministru

Art. 14. Ministri nu vor putea creșee prin nici unū mijlocū particularū, creditele affectate la cheltuelile serviciilor lor respective.

Cândū vre unele din obiectele mișcătoare sau nemiscătoare ce au ministerile în dispoziția lor, nu vor mai fi în stare a se întrebuinta și vor fi priimitōre d'a se vinde, vëndarea lor va trebui să se facā cu concursulū unū delegatū al Ministeriului financelor și cu

îndeplinirea formelor prescrise. Productul din aceste vânzări se va trece în veniturile bugetului definitiv al exercițiului corent.

Se vor face asemenea venituri în bugetul definitiv, sumele întorse la tesaură ce vor fi fost răspuse fără cuviință, sau din greșelă, dupe ordonanțe ministeriale, sau care vor fi fost avansate în virtutea serviciilor care nu s'ar putea executa și pe care priimitorii nu le ar fi întors de câtă dupe închiderea exercițiului; și în genere toate fondurile care ar proveni dintr'unu isvoru strein de creditele legislative.

Art. 15. În privința sumelor întorse asupra cheltuielilor în cursul duratei exercițiului pe séma căruia s'a dat ordonanța de plată, Ministrul ordonatoru vor putea dispune din nou de aceste sume, dupe o cerere ce eî vor adresa Ministeriului financelor însoțită de o recipisă a comptabilulu care va fi priimitu acele fonduri și de o însemnare care se arate:

1. Data și No, ordonanței de restituire.
2. Numele persoanei care a vërsatü acëstă sumă în casa tesaurulu.
3. Causel care facü necesarie reîntörcerea acestei sume la creditele ministrulu ordonatoru.

Art. 16. Dispozițiunile privitöre la vânzările obiectelor mobilieră, nu vor fi aplicabile la materialurile de care se va fi făcut o de isnöve întrebuintare justificată dupë cuviință, pentru serviciulu chiar de la care ele provinü.

Art. 17. Ministril vor ordona ca sä se plätëscă în folosul tesaurulu, pe socotëla creditelöru lor, precifulu cumpărătorii sau chiriei tutulor obiectelor ce li se vor fi dat în dispozițiunea de către cele-lalte ministere pentru serviciulu departamentulu lor respectivü.

§. II. *Credite Suplimentariü.*

Art. 18. Se vor putea acorda ministrilöru prin ordonanțe princiare suplimente de credite pentru acoperirea neajungerii fondurilor afectate la unü serviciu trecutü în bugetü, care neajungere sä fiä justificată după cuviință; fără a eși însă în acordarea acestor suplimente din otärele serviciulu votatü.

Art. 19. Ordonanțele Domnitorulu care, în lipsa Adunării, vor fi deschisü ministrilöru credite, fiä sub ori-ce titlu, nu se vor putea executa de ministrulu financelor, daca ele nu vor fi date dupe chibsuirea Consiliulu de ministri. Aceste ordonanțe vor fi contrasemnate de ministru ordonatoru și inserate în Monitorulu oficiale.

Art. 20. Aceste ordonanțe se vor întruni într'unü singurü proiectü de lege spre a se supune de către Ministrulu financelorü la sancționarea Adunării, la cea d'entäu sesiune și înainteä presentării bugetulu.

Art. 21. Facultatea d'a deschide prin ordonanțe princiare credite suplimentariü, conform Art. 18 sus citatü, nu va fi aplicabilä de câtü la cheltuelile privitöre la unü serviciu votatü și ale căruia

amănunte sunt inserate pentru fiă care esercițiū în legea anuală relativă la budgetulū cheltuelilor.

Art. 22. Creditele suplimentariū vor fi votate și justificate pe capitoare, paragrafe și articole.

Justificarea întrebuițării lor, pe articole, se va arăta în socotelile fie-căruia ministerū.

§ III. *Credite estraordinare.*

Art. 23. Serviciile estraordinariū și urgente a căroră cheltuală n'ar fi coprinsă în creditele speciale deschise fiă-căruia Ministeriū, nu se vor putea întreprinde de câtū dupe ce vorū fi autorizate mai întiū prin ordo. înainte princiare, date în formele determinate prin art. 19 suscitată. Regularea acestor ordonanțe se va opera conformū art. 20.

Art. 24. Facultatea d'a deschide credite, prin ordonanțe princiare, pentru căsurī estraordinariū și urgente, va fi aplicabilă numai la serviciū care n'au pututū fi prevēdute și regulate prin budgetū.

Art. 25. Orī ce creditū estraordinarū deschisū unū ministru pentru unū serviciū neprevēdutū în budgetulū departamentului său, va forma unū capitolū particularū în socotēla generală a esercițiulū pentru care s'a deschisū creditulū.

§. IV. *Specialitatea creditelor.*

Art. 26. Creditele deschise prin legea anuală de finanțe pentru cheltuelile fie-căruia esercițiū, nu vorū putea fi întrebuițate în cheltuelile unū altū esercițiū.

Art. 27. Budgetulū cheltuelilor fiă-căruia Ministerū va fi împărțitu în capitoare, paragrafe și articole speciale.

Art. 28. Sumele afectate prin lege la fiă-care din aceste capitoare, paragrafe și articole, nu vorū putea fi aplicate la alte diferite capitoare, paragrafe și articole, afară de o autorisațiune specială a Adunării.

§ V. *Serviciū cari trebuescū a fi autorizate prin legi speciale.*

Art. 29. Nici o lucrare cu cheltueala Statului, precum: unū drumū, unū canalū, unū podū pe unu riū saū gărlă, o lucrare importantă într'unū portū, unū edificiu saū unū monomentū publicū, nu se va putea întreprinde de câtū în virtutea unei legi speciale saū a unū creditū deschisū printr'unū capitolū specialū din budgetū.

Cererea celui d'ântēiū creditū va trebui să fiă negreșitū însoțită de prețuirea totalei cheltueli.

CAPITOLULŪ IV.

Împărțirea mensuală a fondurilor.

Art. 30. În fiă-care lună ministrulū financelor va supune la

cunoscința Domnitorului, dupe o scotolă aprocsimativă, sumele de care potă dispune cei-Palți ministrii în luna viitoare.

CAPITOLUL V.

Liquidarea cheltuielilor.

§ 1. Dispozițiuni generale.

Art. 31. Nici o creanță nu se va putea licuida pe sarcina tesa-urului de câtă de către unu din ministrii saă de către mandatarii săi, în numele numai aceloră în dreptă. (Modelă Nr. 1.)

Art. 32. Titlurile fiă-căruia liquidări trebuie să înfățișese do-veșile despre drepturile dobândite asupra Statului și să fie redigiate în formele prescise prin regulamentele speciale ale fiă-căruia ser-viciu.

Art. 33. Ordonatorii cheltuelilor nu vor putea, sub nici ună pretestă, a închiăia vr'o stipulație de dobândă saă comisiune de bancă, în folosul vr'unui contractiū saă antreprenor, precum nici a cere de la aceștia vre ună asemenea folosă.

Art. 34. Afară de avansul ce se dă la închiăierea contractului, nici ună acontă nu se va putea stipula până când antreprenorii și contractii nu vor fi săvirșit o lucrare ecuivalentă cu avansul ce li s'a făcut la începută.

În generală toate aconturile împreunate ce se vor da, nu vor putea trece peste cinci părți din șese din suma învoită.

Ele vor fi constatate prin acte în regulă în care să s'arate lu-crarea sevârșită.

§ II. Materialu.

Ar. 35. Tóte tocmelile în numele Statului se voră face prin concurență și publicitate.

Art. 36. Se vor putea face tocmeli prin bună învoire:

1 Pentru predările, transporturile și lucrările a căroră chel-tuială nu va covârși suma de lei 10,000, saă dacă va fi vorba d'o tocmelă făcută pentru mai mulți ani, a căria cheltuială anuală nu va trece peste suma de lei trei mi.

2. Pentru ori ce predări, transporturi saă lucrări, cândă îm-pregiurările voră cere ca operațiile guvernului să se fie secrete, și pentru lucrările acelea care, în casă de urgență evidentă, provocată de impregiurări neprevădate, nu voră putea suferi adăstarea termi-nilor de licitația,

3. Pentru obiecte care nu se voră putea găsi de câtă la o singură persoană.

4. Pentru lucrările și obiectele de artă și de precizie, a căro-ra esecutare nu se va putea încredința de cită la artisti încercați.

5. Pentru exploatarea, fabricările și predările care nu s'arū fi făcutū de câtū ca probe.

6. Pentru materiile și produsele de hrană care, după natura lor particulară și specialitatea întrebuintării la care sunt destinate, vor fi a se cumpăra și alege în locurile unde se producū, sau care vorū fi a se preda de către însuși producătorii.

7. Pentru predările, transporturile sau lucrările care nu vorū fi dobânditū la licitație nici unu prețū sau în privința cărora se vorū fi propusu preciori ce nu puteau fi priimate.

Când însă administrația va fi socotitū de trebuință a otării și a face cunoscutū unū maximumū de prețū, ea nu va putea trece peste acestū prețū, și în casulū ca ea să nu fi otărātū unū maximumū, tocmelele nu se vorū putea nici odată încheia pe prețuri mai mari de câtū minimumū propunerilor ce se vorū fi respinsū la încercările de licitație.

Art. 37. În casū cândū o tócmelă ce va fi de natură a se face prin concurență și publicitate, nu s'arū putea realiza din lipsă de oferte sau din esagerațiunea prețurilor propuse, va trebui să se facă o nouă încercare de licitațiune în termenū d'o lună.

Art. 38. În casulū cândū predările ce vor fi a se da prin licitațiune nu vorū fi de natură a găsi în țeră o concurență îndestulătoare pentru a garanta prețurile cele mai avantagióse licitațiile se vorū putea face în streinătate, prin mijlocirea de agenți ședători în vr'una din capitalele Europei.

Art. 39. În condițiunile aședate la începutū, se vorū determina natura și importența garanțelor, ce contractii sau antreprenorii vorū fi datorii a infățașa, sau pentru ca să fie priimiți la licitațiune, sau pentru ca să asigurese îndeplinirea contractului.

Ele vorū determina asemenea acția ce administrațiunea va sesa asupra acestor garanții, în casū de neîndeplinire a contractului.

Art. 40. Înștiințarea despre licitațiile ce vor fi a se ține, se va publica, afară de casurile de urgență, celū puținū cu 15 zile înainte, prin afișe și prin tóte mijlócele de publicitate.

Acéstă înștiințare va face cunosutū:

1. Loculū unde se potū vedea condițiunile.

2. Autoritățile însărcinate cu facerea licitațiunei.

3. Loculū, ziua și ora ficsatū pentru adjudicațiune.

Art. 41. Ofertele se vorū depune sigilate în ședință publică. Cândū Ministrulū respectiv sau imputernicitulū din parte-i va fi determinat mai dinainte unū maximumū de suirea prețului sau unū minimumū de coborāre, acestū maximumū sau minimumū va trebui să se depue sigilatū pe biuroū la deschiderea ședinței.

Art. 42. În casulū când mai mulți doritori arū oferi același prețū și cândū acestū prețū va fi celū mai de josū din cele coprinse în oferte, se va proceda la o de isnovă adjudicațiune chiarū în aceea ședință.

Art. 43. Resultatele fi-cării adjudicațiunii se vor constata printr'unū procesū verbale care să arate tóte împrejurările operațiunei.

Art. 44. Adjudicațiunile, și de isnovă adjudicațiuni vor fi totu d'auna supuse la aprobarea ministrului competentă, și nu voru fi valabile și definitive de cătu dupe acéstă aprobare.

Art. 45. Tocmelile prin bună învoire închiéte de către delegații unui Ministru și cumpărătorile ce voru face, vor fi asemenea supuse la aprobarea sa și voru trebui a fi însoțite de actele justificative.

CAPITOLUL VI.

Ordonanțe de cheltueli.

Art. 46. Nici o cheltuală făcută pe socotéla Statului, nu se va plăti dacă nu va fi mai întâiu ordonată de către unul din Miniștri, sau de către împuterniciții din parte-î.

Art. 47. Orî ce ordonanță, ca să pôta fi priimită de Ministrul Financelor, va trebui să fie basată pe unu creditu (capitolu, paragraf și articolu) deschisă în regulă, și să se mărginescă în limitele împărțirei mensuale a fondurilor.

Art. 48. Ordonanțele Ministrilor se voru împărți în ordonanțe de plată și ordonanțe de împuternicire.

Ordonanțele de plată voru fi acelea ce se voru da d'a dreptul de către Miniștri în folosul său în numele unuia seū mai multor creditorî ai Statului.

Ordonanțele de împuternicire voru fi acelea prin cari Miniștri voru autorisa pe ordonatoriî secundari ca să dispue de o parte din creditele lor prin mandate de plată, în folosul său în numele unuia său mai multor creditorî ai Statului.

Art. 49. Fie ce ordonanță va arăta esercițiul, capitolul, paragraful și articolul creditului la care se aplică.

Art. 50. Pentru ordonanțele sau mandatele ce voru fi a se plăti afară din capitală pentru împregiurări neprevădute, se va face cunoscutu ministrului financelor emiterea acestor ordonanțe sau mandate, cu 5 zile celū pucinu înainte de espedierea lorū la loculū convenitu.

Art. 51. Orî ce extractu după ordonanță de plată și orî ce mandatū ce ar resulta dintr'o ordonanță de împuternicire ca să pôta fi plătite de vr'una din casele tesaurului publicu, vor trebui să fie însoțite de acte care să constate că ele suntū date spre a desface în totalu, sau imparte, o datorie a Statului justificată după regulă.

Art. 52. Actele justificative menționate la art. 50 și 51 se vor determina după natura serviciului pe bazele următoare:

Pentru cheltueli de personal.

Staturî nominale încredințate după regulă de corpurile civile, sau Staturî de amployați efec-tivi sau prezenți în realitate, justificate de consi-rariu, salariu, in-}liurile corpurilor militare, anume pentru oficierî

demnisațiune, aliar pentru sub-oficierii și soldații numai numărul
jutóre. lor, arătând:

Gradul său slujba.

Natura și durata serviciului

Suma cuvenită în virtute legilor, regulamen-
telor și decisiunelor.

Pentru cheltueli de material.

Cumpărători și inchirieri de nemișcătore, și de lucrări mișcătore; cumpărători de lucruri de hrană și de materil; lucruri de construcțiune, de întreținere și de reparațiune de clădiri, de fortificațiuni, de drumuri, de poduri și canale; lucrări de confecțiune, de întreținere și de reparațiune de obiecte mișcătore.

1. Copii sau extracte cu cuvenita adeverire, dupe ordonanțele princiere sau decisiuni ministeriale; după contractele de vëndare, oferte și procese verbale de adjudicațiune dupe contractele deinchiriere, convenții sau tocmeli.

2. Socotela de predările făcute și de liquidare, arătind lucrarea săvârșită și suma cuvenită ca avansu, acomptu sau răfuire.

3. Și pentru obiectele ce vor trebui a fi conservate, dovada despre înscrierea lor în inventariu. (*)

Art. 53. Tóte dispozițiunile relative la ordonanțele de plată vor fi aplicabile și la mandate ele ordonatorilor secundari.

Art. 54. În principiu funcțiunile de ordonator și de administrator, vor fi incompatibile cu acelea de comptabilu.

Cu tóte acestea până la punerea în lucrare a despărțirei funcțiunilor de sub prefectu și de comptabilu, se va menține în privința acestora starea actuală de lucruri.

Nici o mănuire a banilor publici nu se va putea esersa, nici o casă publică nu se va putea administra de cât de către unu agentu pus sub ordinele ministrului financelor, răspundător a ceea de administrarea lui, și datoru ași da socotela la ministrulu Controlului, până, la organizarea Curții de conturi.

CAPITOLUL VII.

Plata cheltuelilor.

§ 1. Plățile către creditorii Statului.

Art. 55. Ministrul financelor va îngriji ca orî ce ordonanță și ori-ce mandat de plată care nu va trece peste creditulu pe sema căruia privesc. să se plătescă în terminulu și în locurile determinate de ordonatoru.

Art. 56. Plata unei ordonanțe sau a unui mandat nu va putea fi suspendată de către unu comptabilu de cât numai cînd va re-

*) Mésura transitoria: În anul viitoru 1861 se va procede la facerea unui inventariu regulat pentru tóte stabilimentele Statului.

cunósce că actele justificative înfățişate au vr'o lipsă sau vr'o neregularitate materială.

Neregularitate materială este cind suma coprinsă în ordonanţă sau în mandat nu va fi echivalentă cu aceea ce va resulta din actele justificative anexate pe lângă ordonanţă sau pe lângă mandat; sau cind aceste acte nu vor fi conforme cu instrucţiunile.

În casu de a refusa plata, contabilul va fi datoru să facă o declaraţiune înscrisă şi motivată despre refusul său, trimiţind o copie după dânsa, subu aceeaşi dată către ministrul financelor.

§ II. Avansuri de bani pentru tocmele făcute prin bună învoială.

Art. 57. Pentru a înlesni tocmele prin bună învoire, se va putea face agenţilor împuterniciţi cu încheerea lor, după ordonanţe regulate a le ministrilor sau a le ordonatorilor secundari competenţi, avansuri a căroră sumă nu va putea trece peste a decea parte a preţului totalu alu chieluelei, cu îndatorire ânsă pentru aceşti agenţi d'a înfăţişa casierului ce le va fi făcutu aceste avansuri, şi în termenu d'o lună, chitanţia adevăraţilor creditori.

Art. 58. Nici unu nou avansu nu se va putea face în otarul d'o a decea parte, de câtu numai după ce se voru fi înfăţişatu actele justificative pentru avansul precedentu

CAPITOLUL VIII.

Regularea definitivă a Budgetului

§ I. Dispoziţii generale.

Art. 59. Regularea definitivă a budgetelor va face obiectul unei legi speciale, pe lângă care se voru aneza socotelile ministrilor.

Art. 60. În casu ca Adunarea să fiă deschisă, prezentarea proiectului de lege speciale pentru regularea definitivă a budgetului celui din urmă exerciţiu încetat, împreună cu socotelile se va face în cele d'inteiu două luni după încheerea acelu exerciţiu, conformu Convenţiei, adică la 1 Martiu alu celui de al 3-lea an.

Iară în casul contrariu, prezentarea acestui proiectu de lege se va face în ceă d'inteiu lună de la deschiderea sesiunei Adunării.

Art. 61. Lepea pentru regularea definitivă a budgetului se va supune Adunării în acelaşi cadru şi în aceeaşi formă sub care se face legea pentru prezentarea budgetului.

§ II. Ficsarea veniturilor.

Art. 62. Tabloulu budgetului definitivu ce se va aneza pe lângă proiectul de lege pentru regularea fie-căruia exerciţiu, va a-reta pentru venituri.

Veniturile după cum s'au calculat;
Veniturile cuvenite după constatare.
Implinirile efectuate,
Și remășițele,

§ III. Lămurirea remășițelor.

Art. 63. Ministrul financelor va face să se înscrie, pe fiecare an, într'o socotela generală, după ramura veniturilor toate primirile efectuate din remășițele alese la expirarea fie-căruia exercițiului.

Art. 64. Remășițele împlinite asupra veniturilor exercițiului expirat se vor trece ca venit în socotela exercițiului corect, în momentul când se vor fi împlinite.

§ IV Ficsarea cheltuielilor.

Art. 65. Tabloulul bugetului definitiv ce se va anexa pe lângă proiectul de lege pentru regularea fie-căruia exercițiului, va arăta pentru cheltuieli.

Creditele pe capitole, paragrafe și articole.
Drepturile dobândite de către creditorii Statului.
Plățile efectuate.
Și cheltuielile rămase de plată.

§ V. Închiderea creditelor.

Art. 66. Toate cheltuielile unui exercițiu vor trebui să fie liquidate și ordonate în cele opt luni după expirarea exercițiului.

Art. 67. Epoca închiderii plăților ce tesaurul public va avea a face după ordonanțele Ministrilor, se va ficsa la 30 Septembrie aceluia d'altu' doilea an al exercițiului.

Art. 68. În casu ca creditorii să nu reclame plata lor înaintea de 30 Septembrie aceluia d'altu' doilea an, ordonanțele și mandatele date în folosul lor vor fi anulate, fără vătămarea drepturilor acestor creditori și afară dacă se va fi dat o de isnovă ordonanță.

Art. 69. Creditele saū părți din creditele ce nu se vor fi întrebunțat până la 30 Septembrie în plăți efective, vor fi cu desăvârșire anulate în compatibilitatea diferitelor ministere.

§ VI. Lămurirea resturilor de plată.

Art. 70. Plățile pentru răfuirea cheltuielilor exercițiului închis se vor ordona asupra fondurilor exercițiului corect.

Art. 71. Ministri sunt datori a mărgini ordonanțele ce vor da în exercițiul corect, pentru exercițiul închis, în limitele creditelor, pe capitole, paragrafe și articole. de vor fi fost anulate prin legile de regularea cheltuielilor rămase de plată la închiderea exercițiului.

Aceste ordonanțe se vor trece pe socotela capitolurilor, para-

grafelorū și articolelorū speciale deschise pentru aducere aminte și pentru ordină în budgetulū fiă-căruia Ministerū, fără a se face alocație specială.

Suma plăților efectuate în cursulū fiă-căruia anū, pentru eșercițiurī închise, se va trece în creditulū acestor capitole, paragrafe și articole și se va înscrie între creditele legislative la regularea eșercițiului.

§ VII *Contestații.*

Art. 72. Orī ce cerere de oprire, sau contestații asupra sumelor cuvenite a se plăti de către Statū, orī ce notificare de încetare sau de trecere la o atreia persoană a diselor sume, și orī ce altă lucrare care arū avea obiectū d'a oprī plata lor, vorū trebui să se facă d'a dreptulū către agenți acelor case asupra cărora s'au dat ordonanțele sau mandatele de plată.

Tôte contestațiile sau declarațiile făcute către alte persóne de câtū cele susū însemnate, se vorū considera ca nule și fără nici o tărie.

CAPITOLUL IX.

Socotelile Ministrilor.

§. I. *Dispoziții generale.*

Art. 73. Miniștrī vorū infățișa Adunări în fie care sesiune, socoteli tipărite de operațiile lorū urmate în anulū precedentū.

Art. 74. Socotelile ce se închee pe eșercițiū vorū coprinde toate operațiile ce se vorū fi făcutū pentru fie care serviciū, de la deschiderea și până la închiderea eșercițiului.

Art. 75. Socotelile vorū fi anecșate la proiectulū de lege particularū ce va avea de obiectū regularea definitivă a Budgetului eșpiratū.

Art. 76. Socotelile fie căruia eșercitiū vorū trebui să fie întocmite într'unū chipū uniformū, cu aceleași împărțiri ce au avutū budgetulū disului eșercițiū, afară de cheltuelile neprevădute ce nu vor fi fostu menționate într'insulū și care vorū trece în articole sau capitole adiționale separate.

Art. 77. Socotelile ce miniștrī vorū publica în fie care anū, vorū trebui să fie sprijinite pe acte justificative.

TITLUL II.

Comptabilitatea administrativă.

CAPITOLUL X.

Comptabilitatea ordonatorilor.

§. I. Registruri, scripturi și controlul.

Art. 78. O comptabilitate centrală așezată în fie care Ministeru va constata toate operațiile relative la liquidarea, la darea ordonanțelor și la plata cheltuelilor.

Miniștrii voru așeza comptabilitatea lor respectivă dupe același principii, aceleși proceduri și aceleași forme.

Pentru acestu sfârșit se va ține unu registru-jurnală (modelu No. 2) în care se voru trece cu data loră toate operațiile privitoare la ficsarea creditelor, la liquidarea cheltuelilor, la darea ordonanțelor și plata loră.

Resultatele acestor comptabilități se voru întruni pe rëndu cu scripturile și cu socotela generală a finanțelor care voru avea a servide basă la regularea definitivă a bugetelor.

Art. 79. În cele d'ânteuu zile ale fie căriea lună, comptabilii voru da diferiților ordonatori o copie dupe însemnările somare și în amênuntă, pe esercițiū, Ministeru și serviciū, ce voru fi trimesă la Ministeriul Financelor, împreună cu chitanțele și alte acte justificative ale cheltuelilor. Aceste însemnări voru coprinde mandatele eliberate către comptabilă, pină la cea din urmă și inclusivă a lunăi precedente. Ordonatori după ce voru fi fisatū aceste însemnări, le vor transmite îndată la Ministeriul lor respectiv.

Art. 80. Ordonatori secundari delegatari ai creditelor ministeriale voru ține unu registru-jurnală (modelu No. 3) în care voru trece pe rëndu toate cheltuelile a căroră administrare le este îndințată.

§. II. Predarea socotelilor.

Art. 81. La dece ale fie căriea lună titularii creditelor de delegație voru adresa Ministeriului loră respectivă socoteli de întrebuintărea făcută sau prescurtări mensuale (Model No. 4). Trimeterea acestor socoteli administrative se va face pentru fie care esercițiū, din lună în lună, pină la epoca ficsată prin acestu regulamentu pentru închiderea creditelor de delegație.

Art. 82. Aceste prescurtări mensuale vor infățîșa pe capitolă, paragrafă și articolă:

1. Suma creditelor de delegație,
2. Suma mandatelor eliberate,
3. Suma plăților efectuate.

Art. 83. O socotelă generală și definitivă se va încheia și se va trimite fiă-căruia minister de către ordonatorii secundari, în termenul fixat pentru încheierea plăților de cheltueli ale fiă-căruia esercițiu; și registrul-jurnală se va încheia la aceeași epocă.

CAPITOLUL XI.

Măsuri generale de contabilitate.

Art. 84. Ori-ce agentă însărcinată cu împlinire de bană publică va fi datoră:

I. A înscrie îndată în registrul-jurnală suma primită.

II. A da chitanță tăiată dintr'o condică (modelă No. 5)

Art. 85. Suntă scutite de formalitatea unei chitanțe tăiate din condică, primirile din venitulă timbrului și ală tacsei scrisoriloră.

Art. 86. Pentru ori-ce vârsare sau trimitere de bană în numerariă și alte valori, către casele contabililor tesaurului, pentru ună serviciu public, se va da îndată o recipisă ca talon tăiată dintr'o condică (modelă No. 6).

Acastă recipisă va descărca și va da drept către tesaurul publică, sub îndatorirea însă a părți vârsătoare ca să facă a se visa recipisa și a se tăia talon în 24 ore de la data ei, de către funcționari și agenți însărcinați cu această lucrare de visare.

Art. 87. Prefecții și sub-prefecții vor întorce îndată părților interesate recepisele investite de visa lor dupe ce voră fi tăiată talonele pe care le voră îndrepta pe totă luna la Ministeriulă Financelor.

Art. 88. Aceste recepise se voră înscrie în registre ce se voră ține în Prefecturi și sub-prefecturi (modelă No. 7).

Art. 89. Ună extractă dupe aceste registre adeverită dupe cuviință de către prefecți și sub-prefecți se va trimite pe fie-căre lună la Ministerulă Financelor d'odată cu talonele.

TITLUL III.

Dispozițiune generale.

Art. 90. Tote măsurile administrative si instrucțiuni contrarii regulamentului de faciă voră fi și vor rămănea abrogate.

Epoca puneri în lucrare a acestui regulamentă, se fiesesă la I-iă Ianuariă 1861.¹⁾

LEGE

constitutivă a consiliului de advocați pe lângă Ministeriă.²⁾

1. Advocatiilă acumă în ființă pe la județe voră urma ca și în vremea trecută cu îndeplinirea datoriiloră loră.

1) Modelele de cari vorbece acestă regulamentă, privind numai pe blourile și agenți fiscali, nu le am mai reproduși în această colecțiune. Cei ce dorescă alle cunosece potă consulta broșura sub titlu de Regulamentă de Finance, tipărită în 1860, Noembrie 29.

2) Sancționată prin decretă cu No. 113. din anulă 1861.

2. Se va numi ună consiliu speciale de trei advocați eminenti cari, subu nume de efori, se voru aduna in tote zilele la Ministeriu, dupe trebuința, spre a esamina procesele și a provoca pe acelea ce trebuința aru reclama in favorulu dreptulu vre unu aședemētū publicū

3. Acestū consiliu se va ocupa regulatū de cercetarea tutulorū proceselorū stabilimentelorū publice, dāndū instrucțiunile trebuinčiose pe la advocații publici de districte cari voru fi sub privigherea consiliului.

4. Procesele cele mai importante se voru apēra de unulu din efori, iarā procesele corente se voru incredința advocaților curenți cari voru fi datori a le apēra, conformū cu instrucțiunile inscise ce voru priimi de la efori.

5. Ministeriulu Cultelorū și Instrucțiunii Publice, prin înțelegere cu consiliulu advocaților, va putea numi cāte unū advocați provisoriu pe lingā advocatulu stabile cāndū procesele voru fi prea numerose și complicate; asemenea va suprima pe advocatulu locale din acelu districtū unde nu se va simți necesitatea unu advocatū permanentū. La aceste din urmă casuri se va iudatora advocatulu districtulu invecinatū d'a se infācișa pentru procesele ce se voru întēpia cu stabilimentele publice.

6. Unū regulamentū speciale de administrațiune publicā va regula punerea in lucrare a acestei legi.

7. Eforii voru avea fiā-care unū remunarariū de lei una mie No. 1000 pe lunā și lei cinci sute No. 500 pe lunā ca diurnā.

REGULAMENTUL LEGEI

constitutive a consiliului de advocați.¹⁾

Art. 1. Consiliulu de advocați Efori, se va aduna la Ministeriu, cōnformū art. 2 din legiuire spre a se ocupa de administrațiunea proceselorū, potrivitū cu art. 2 și 3, din legiuire.

Art. 2. Lipsa unuia din membri consiliului nu va împedica pe cei-l-alti doi a se ocupa de administrațiunea proceselorū și a le da cursulu ce va chibđui.

Art. 3. Se va infința o masā atașatā la secțiunea judicātorēscā pentru lucrārele Consiliulu de Advocați.

Art. 4. Eforii esaminindū și deliberāndū pentru fiā-care procesū in parte voru incheia jurnal, prin care voru esprima opiniunea lorū, iarā urmarea definitivā, remāne-la aprețierea și decisiunea Ministeriulu.

Art. 5. Se va întocmi unū registru speciale, pentru procesele verbale ce se voru incheia de Consiliu cu numerațiunea lorū, și lucrārele Consiliulu se voru păstra in dosiere pentru fiā-care procesū in parte.

¹⁾ Sanționatū prin decretul cu No. 634. anulū 1861.

Art. 6. Cându se va ivi divergență de opinii, jurnalul va coprinde opiniunea fiă-căruia membru în parte.

Art. 7. Spre îndeplinirea art. 5, din legiure, cându se va ivi trebuință, sau a se orîndui avocatul provisoriu, sau a se snprima din advocații județelor și a se îndatora avocatul unu județu învecinat cu procesele acelu suprimat, Consiliul, motivând trebuința, va încheia procesul verbalu pe care 'lu va supune la aprobarea și decisiunea Ministeriului.

8. Ordinile către advocații județelor și celor dupe lingă Curți, pentru procesele esaminate de consiliu se voru da totu de Ministru comunicându-le chibsuirea Consiliului, asemenea și ori ce raportu al acestora, se va adresa, ca și în trecut cătrecă Ministru.

Art. 9. Cându se va socoti de trebuință ca unulu din Efori să apere vre unu procesu conformu art. 4 din legiure, Ministrul va otări pe Eforul ce trebuie să mērgă.

Art. 10. Membrul care va fi tratat vre unu procesu în contra Statului, mai nainte de a face parte d'n acēstă eforie, nu va putea lua parte în deliberațiunile ce se voru ține în privința acelu procesu.

11. Advocatii Efori sunt popriți d'a pleda contra Statului, iară câte procese voru avē luate înainte chiamării lor la acēstu postu, voru înfăcișa lista Ministrului, Ministrul va otări pe unulu din cei-l-alti dou Efori, sau unu altu avocat pe din afară, ca să apere interesul aședemintelor înainte instanțielor judecătorești.

Art. 12. Consiliul avēndu dreptu a privegia pe advocații județelor ori cându se va încredința din citirea otăririlor, că, apărarea lor n'a fostu demnă, sau va dovedi negligență, incapacitate ori rea credință, va încheia procesul verbalu pe care 'lu va supune Ministrului, spre a lua dispozițiunile ce va crede de trebuință.

Art. 13. Congediurile se voru cere de la Ministru.

Art. 14. Consiliul va avē vacanțiile câte au și tribunalele sau Curțile judicătorești, ansē unulu din Efori va sta în lucrare pentru impregiurări mai urgente, iară la trebuința Ministrul va putē să convōce Consiliul și în timpu de vacanță.

REGULAMENT ȘI INSTRUCȚII

pentru serviciul pădurarilor și al brigadierilor.¹⁾

Serviciul pădurarilor.

Numirea pădurarilor.

Art. 1. Pădurarii vor fi numiți de Inspectorul general al Administrației Silvice, dupe recomandațiile ce se vor primi de la impiegații locali.

1) Sancționat prin decretul cu Nr. 302, din anul 1863.

Condițiile de admisibilitate.

Art. 2 Nu pot intra în serviciul de pădurări de cât aceia în vîrstă de la 21 pînă la 35 ani; acei ce vor sci carte sau caril vor fi fost în serviciul armatei sau a milițiilor. vor fi preferiți.

Trebue să fie Romăni sau împămîntenii.

Termenul engajamentului.

Art. 3. Engajamentul lor va fi de 5 ani, și la espirarea lui se va putea reînnoi.

Garanții.

Art. 4. Nu pot fi urmăriți de justiție, pentru fapte relative la funcțiunea lor, de cât cu autorisarea Direcției Generale a Administrației Silvice.

Scutiri.

Art. 5. Sunt scutiți de paza de năpte și de zi în sat.

Concursul ce datorcăză puterei Administrative.

Art. 6. Sunt datori a încunosciița Consiliului comunal de apariția ómenilor suspecti, precum și de ori ce alt menit a turbura liniștea publică; vor da concursul lor pentru descoperirea crimelor și delictelor, pentru observarea dispozițiilor privitoare la vinătore, precum și pentru arestarea bănuților.

Asemenea vor da concursul lor impiegaților propuși la confiscarea obiectelor a cărora importăție este oprită de lege, precum și la arestarea contrabandiștilor; în casul acesta se vor împărtăși de recompensiile prevădute de legi.

Tóte acestea, sunt îndatorați a le face numai în ocolul pădurei încredințată pazei lor.

Plata.

Art. 7. Pădurării vor fi plătiți câte 300, trei sute lei, pe an, care li se va respunde pe trilunie, vor fi scutiți și de datoriile către proprietate, ca un locuitor fruntaș; iar dările fiscale se vor plăti de către dînșii, vor avea drept a lua cu autorisație lemnele necesare la casnicele lor trebuinți.

Pensiuni.

Art. 8. Din léfa de trei sute lei pe an se va reține 10%, la sută spre a forma un fond din care li se va plăti o pensiuine; regularea acestia se va face prin regulamente speciale.

Locuința.

Art. 6. Paza pădurei reclamând ca locuința pădurarului să fie înăuntru sau în marginea ei, proprietatea va fi datore a fi construiti

casa dupe un model uniformă ce se va da pentru asemenea locuințe.

Îmbrăcămintea.

Art. 10. Pădurarul este obligat a-și face de la sine o uniformă, dupe cum urmază:

Tunica vă fi de dimie fabricată în Țeră, cenușie, încheindu-se pe piept cu un rând de nasturi în număr de nouă, pôlele vor avea o lungime de două-deci centimetre; dinaintele corpului vor avea pe margine un paspól de postavü verde.

Gulerul resfrint avënd o înălțime de șese-deci milimetre; el va fi de postavü verde, mânicile vor fi croite din două bucăți fără manelute, și pe margine vor avea un paspól de postavü de culóre distinctivă (verde); nasturii vor fi de metal galbenü. Pantaloni de dimie cenușie, lungi până la glesnă, strimtorindu-se de la genuche în jos, la extremitățile lor în partea cusăturii de din afară vor avea o deschizătură în lungime de dece centimetre încheindu-se cu un nasture de osü negru.

În partea de sus pantalonii se vor termina printr'un brău, tot de materia pantalonilor, încheindu-se cu două nasturi de osü negru.

Opincile cu legături de piele nęgră, întocmai ca cele ale grănicerilor,

Căciula de óie nęgră, cu fundul de postavü verde, și un ciucure de lână verde prinsü pe partea dréptă.

Un sacü de piele nęgră cu banduliera sa, tot de piele, pe acesta din urmă, pe miđlocul pieptului, se va așeza o placă de metal galbenü stampată în relief cu armele Țerei, impregiurul căroră va fi scrisü: *Administrația Silvică*; acest sacü va fi purtat pe umărul drept; fie care pădurar va avea un cornü purtat pe umărul stâng printr'un cordon de găitan verde.

Echipamentul și armătura se va da de Guverenü; el se va compune:

De un centiuronü de piele nęgră cu patroatașü și țiu baioneta, întocmai ca la grănicerii, pe centiuronü va fi fiesat un țiu ciocanü de piele nęgră.

De o pușcă de Infanterie cu baionetă, și cu timpu se va înlocui printr'o carabină cu sabie-baionet.

De un ciocan în formă de topoșarü cu litera P, săpat în relief pe muche.

Pădurarul va purta tot d'a-una uniformă placa și ciocanul, iar pușcă și centiuronul numai când vor fi în esersiciul funcțiilor în pădure.

Încompatibilitatea.

Art. 11. Funcțiunea de pădurar este incompatibilă cu ori ce altă funcțiune administrativă.

Opriri.

Art. 12. Sunt opriri pădurarii:

a). De a face comerț de lemne într'un mod direct sau indirect.

b). De a concura la ori ce adjudcație de lemne.

c). De a deschide cărciumă sau de a vinde cu măruntae ori ce fel de băuturi.

d). De a primi bani sau ori ce alt fel de recompense de la antreprenori, sau veri cine altul, pentru obiectul relativ la funcțiunea lor.

e). De a dispoza de lemne cădute sau tăete ce s'ar afla în pădure, și de ori ce alte produse păduresci.

Suspendare.

Art. 13. Pădurarii pot fi suspendați din funcția lor de către Silvicultorii respectivi, cari vor fi datori însă a încheia proces-verbal, arătător de motivul acelei suspendări și 'l va înainta pe dată Direcției Administrației Silvice, luând măsuri provisorii pentru pa-za acel păduri.

Destituire.

Art. 14. Pădurarii se pot destitui numai de Direcția Generală a Administrației Silvice, numai însă dupe ce se va constata culpa lor prin impiegații locali.

Penalități.

Art. 15. Pentru întâia lipsire nemotivată de la post într'o lună, i se va opri cinci lei din lăfă, la recidivă se va opri dece; pentru a treia lipsire douăzeci lei, iar la a patra se va destitui.

Asemenea se va destitui și pentru ori care urmare în contra celor prevădute la Art. 12, constatându-se că a tăiat lemne fără autorisare, sau că a fost complice cu delicueții se vor destitui și pedepsi conformu legii.

Ierarhie.

Art. 16. Pădurarii au de șefi imediați pe Brigadierii și pe mai pe sus de aceștia pe Silvicultorul local.

Le datorescū supunere și ascultare pentru ori ce obiect relativu la serviciu.

Congediuri.

Art. 17. Pădurarii pot dobândi într'un anu congediuri până la 30 zile.

Congediuri până la trei zile se pot acorda de brigadierii, care'l va face cunoscut pe dată Silvicultorului; iar congediuri mai lungi de trei zile se vor acorda de Silvicultore în responsabilitatea lor, spre a nu se aduce prejudețiu serviciului.

Bólă.

Art. 18. Pădurarul, în casă de bólă, va încunoscianța pe dată Brigadierului său, care va fi dator a raporta Silviculorului în termenă de trei zile, spre a se lua măsură ca serviciul să nu sufere.

Corespondența.

Art. 19. Raporturile, saă ori ce alte hărții ale pădurarilor, se espeduescă prin consiliurile comunale, fără nici o plată.

Paza pădurei.

Art. 20. Pădurarii sunt datoră a se preumbla ziua și nóptea prin pădurea încredințată pazei lor.

Responsabilitate.

Art. 21. Sunt responsabili pentru ori ce delict saă stricaciune dusă pădurei, și pe care n'a încunoscianțat Brigadierului, și n'a tăruit a se estima pe dată de către Consiliul comunale local.

Întrebuințarea ciocanului.

Art. 22. În preumblările ce facă prin pădure, îndată ce găsescă lemne tăiete fără autorisație, însemnă cu ciocanul atât lemnul tăiată cât și tulpina la două degete din fața pământului.

Constatarea delictului.

Art. 23. Când pădurarii prindă pe delicuenți asupra faptei, aă dreptul să secuestreze vite, instrumente și trăsura delicuentului pe care le încredințază Consiliului comunale, cu care procede pe dată la constatarea și estimarea delictului.

Actele ce se vor încheia în fața locului și în care se va arăta delictul comisă, valorea lui, obiectele secuestrate, numele delicuentului și al comunei unde este domiciliat, sub-semnat și de pădurari.

Consiliul comunale le înaintază Brigadierului respectivă spre a le trimite locului competent.

Liberări de lemne.

Art. 24. Pădurarul nu va îngădui pe ori cine a tăia o nuia măcar, fără înscrisă autorisare a Silviculorului respectivă, la care urmază a fi alăturată listă cu sigiliul Direcției Generale a Administrației Silvice de lemnele ce se cuvine a preda. Ridicarea din pădure a lemnului autorisat a se tăia, se va îngădui de pădurar, dăpe ce persóna în drept de a lua acele lemne, saă delegatul său, va încredința chiar pe acea listă că a priimit lemnele cuprinse într'insa.

Acéstă listă, ast-fel complectată, pădurarul o va trimite Brigadierului săre a o înainta Silviculorului respectivă.

Încetarea din funcțiune.

Art. 25. La casă de distituire, sau eşire din serviciu, pădurarii sunt datorii a preda în bună stare, ori ce obiect primit de la Guvernă

Asemenea sunt obligați a eși din casă, fiind din cele construite pentru paza pădurii.

Disciplina și alte îndatoriri.

Art. 26. Pădurarii vor avea o disciplină militară, și tot de o dată se vor deprinde la mânuirea armelor; spre acest sfârșit, la întâia Duminică a fie-căria lunii, jumătate din pădurarii fie-căria pădurii din cele cuprinse în ocolul unui Brigadier, vor merge la rezidența lui și vor sta acolo cinci zile, spre a se esercita la diferitele mânuiri ale armelor, iar la a patra Duminică, cei-l-altă jumătate a pădurarilor vor merge la rezidența Brigadierului, spre a face iarăși în termenul aretat mai sus, esersiciul militar.

Pădurarii cari nu vor merge, la rîndul lor, pentru esersarea cu arme, se vor pedepsi conform Art. 15, pentru lipsa de la postul său.

Afară de aceste numiri parțiali, vor fi obligați a se reuni în corpuri mai numeroase, o dată sau de două ori pe an, la epocele ce se vor ficsa, și în acest casă se va ruga D. Ministru de Resbel a însărcina un oficer în activitate a face inspecția cuvenită.

Serviciul Brigadierilor.

Art. 27. De fie-care plasă, sau plaiu, se va numi un Brigadier, care se va alege uumă dintre cei eșiți din serviciul armatei, având știință de carte, pe cât se va putea.

Numirea.

Art. 28. Rînduelile prevădute la numirea pădurarilor se aplică și Brigadierilor.

Ierarhie.

Art. 29. Brigadierii sunt intermediarii între pădurarii și silvicultorii.

Plata.

Art. 30. Pe lingă cei trei sute lei și scutirile de drepturile proprietaricești ce se acordă pădurarilor, brigadierii vor mai primi din Tesaurul public încă câte trei sute lei pe ază, care se vor responde pe trilanie, vor mai avea dreptul a lua partea ce mai jos se însămnă din delictele păduresci, denunciate de dînșii și constatate prin stăruința lor, în conformitate cu dispoșițiile Art 23.

a) 10%. Din delictele care nu vor trece peste suma de 300 lei valoarea îndouită.

b) 5% Din cele care nu vor trece peste suma de 1,000 lei
valórea înăouită.

c) 1% Din tóte cele a cărora valóre înđoită va fi peste
1,000 lei

Pensiuni.

Art. 31. Din leafa de 600 lei pe anú se va reține 10% spre
a forma un fond din care li se va plăti pensiunile ce se vor regula
prin regulamente speciale.

Revisii.

Art. 32. În zilele în care nu vor fi ocupați a esecuta pădu-
rarii la evoluții militare, brigadierii vor visita pădurile din ocolul
lor, și vor face revisii pădurarilor pentru îndeplinirea datoriilor lor,
pentru care vor fi obligați a ține un cal de călărie.

Drepturi și îndatoriri și penalități.

Art. 33. Aú aceleși drepturi și îndatoriri ca pădurarii și sunt
supuși ca și dânșii la penalitățile prevăđute la Art. 15. La casú de
a se constata complice cu făptuitorii delictelor păduresci vor fi pe-
depsiți conformú Art..... din Codica penală.

Locuința.

Art. 34. Locuința lor va fi pe o proprietate de mână-mórtă
care ți se va însemna, ca residența cât se va putea mai centrală.

Congediuri.

Art. 35. Brigadierii pot dobândi într'un anú concediuri până
la 30 zile; concediú până la două zile se póte acorda de Silvicul-
torul respectivú; iar concediurile mai lungi se vor acorda de către
Direcția Generală a Administrației Silvice, dupe recomandarea Sil-
viculatorului.

Responsabilități.

Art. 36. Sunt responsabili de ori ce neregularități comise de
pădurarii, și pe care nu le a încunoștiințat Silviculatorului respectivú.

Îmbrăcăminte.

Art. 37. Uniforma brigadierilor se va deosebi de a pădurarii-
lor prin următoarele adăogiri:

Gulerul va fi resfrint, de aceeași materie, și colórea ca a tu-
nicei cu șnurú verde împrejur și la fie-care colțú cusută cu lână
verde câte o ramură de stejar lungă de cinci centimetre cu două
frunđe mici și o ghindă.

La fie-care mîneacă va avea un galon verde în formă de tri-
unghiú.

Ciocanul va avea săpată în relief pe multe litera B.

V.

MINISTERULU DE ESTERNE.

REGLEMET DE NAVIGAȚIUNE

pentru marina comercială a Principatelor-Unite.¹⁾

Art. I. Ori-ce bastiment de mare, spre a se bucura de privilegiile naționalității Române, trebuie său să fiă proprietatea unui Român care esersă toate drepturile civile și politice, sau a unui străin, care a dobândit drepturiie de mică naturalisație, printr'o renunțiere formală și definitivă la protecția străină.

Art. II. Aceste condiții vor fi constatate printr'un *act de Romanisație*, dupe formula aci alăturată, și care va anuncia numele profesia și domiciliul proprietarului, afirmarea lui că este singurul proprietar, sau împreună cu alți Români, al căror va arăta numele profesia și domiciliul.

Numele bastimentului, portul de unde este, locul și timpul când s'a construit, vor fi asemenea menționate în disul act, care se va privi ca un act de Stat-civil al bastimentului și valabil pentru totă durata lui.

1) Saecționat prin decretul cu No. 585 din anulă 1862.

Art. III. Ori-ce mutare în proprietatea navei, se va trece în dosul sus-disului act.

Art. IV. Nava perde naționalitatea Romană, prin vinđarea totalului său a uneia din părțile sale către un străin.

Art. V. Dreptul de a ridica bandiera națională, se pöte acorda navelor de construcție străină, cumpărate de către unul său mai mulți pămęntenți, cu condiția de a plăti un drept de o jumătate galben de tonelă, și a îndeplini formalitățile sus menționate.

Art. VI Tacsă ce se va priimi pentru liberarea actului de Romanisație, numit impropriu diplomă, se va înființa dupe scara următoare:

	lei par.
Pentru un bastiment în jos de 100 de tonele.....	1 -- de tonelă
Detto, detto de la 100 pînă la 200...	4 galbeni de bastiment.
Detto, detto de la 200 pînă la 300...	6 galbeni detto.
Pentru fie-care sută de tonele peste 300, un galben.	

Pe lingă sumele de mai sus, vor fi încă datori să plătescă un alt galben pentru membrană, timbrul actului și alte cheltueli.

Art. VII Bastimentele de mare naționale, nu vor putea să întreprindă un voiagiü, fără să fiă căpuite de un act, numit *congediü*, dupe modelul coprins aci, liberat de vamă și tacsat șese stanțihî.

Acest congediü va fi renoit la fiă-care voiagiü.

Art. VIII, Pentru batelele, barcele și alte destinate exclusiv la navigație pe Dunăre și pe afluenții săi, proprietarii săi patronii vor fi supuși la plata anuală de patentă, ca și chirigiü pentru trăsurile lor, și acesta proporțional cu tonajul vaselor lor.

Art. IX. Afară de aceste două acte, toți căpitanii sunt datori să aibă piesele următoare, prescrise prin codul comercial:

1. Rol de echipagiü (mod. No. 3).
2. Jurnal oficial de bord (. No. 4).
3. Carte de pedepsă (. No. 5).
4. Patentă de sănătate (. No. 6).

5. Inventariü al obiectelor mobile precum: lanțuri, ancore, pinze, catarturi, verguri, atât aședate cât și de schimb, care se vor afla în corabie.

Acéstă din urmă piesă, care nu e prevădută de codul comercial, va servi să constate obiectele imbarcate în porturile Principatelor-Unite și să le recunoscă acelea care, cumpărate în cursul voiagiului, ar fi supuse la drepturile de importație.

Ast-fel, un căpitan, care ar fi cumpărat în străinătate obiecte de schimb de neapărată trebuință, la întörcerea sa în Principatele-Unite, le va declara la vamă și va răspunde drepturile. Aceste obiecte de schimb vorü fi trecute de vamă în inventar și vor face parte a armamentului navei. Fără acéstă formalitate căpitanul ar putea fi spus la plata acestor drepturi o a doua öră.

Inventariul se face de vamă împreună cu căpitanul său armatorul (proprietar) și se vizază de Capul biroului vamal.

Art. X. Căpitanii vor fi asemenea datori să aibă pe bord un exemplar al codului disciplinar și penal al marinei comerciale, precum și un cod de semnale al lui Reynolds. Cât pentru filele destinate să primescă actele Statului civil, aceste vor fi anexate pe lângă rolul de echipagiū la care vor urma.

Art. XI. Căpitanul portului împreună cu un Agent vamal, vor visita fiă-care bastiment Român, cabotori la fiă-care an, navele de lung curs la începutul fiă-căruia voiagiū și unele și altele, ori de câte ori, în urmă de avarie, de înmoliere sau de abordagiū, au avut a face reparații mai mult sau mai puțin importante, sau când ar esista vr'o îndoială asupra buneii lor stări.

Acastă visitație se va face de experți numiți printr'un ordin al Prefectului său al Agentului la Constantinopole, cari experți vor depune raportul lor în cancelaria respectivă a localității.

Acest raport trebuie se fiă afirmat prin jurământ și o copie autentică va fi dată căpitanului navei, care va fi dator să o înfățișeze la ori-ce cerere.

Visitația navelor pôte, la trebuință, să fiă ordonată la ori-ce loc și în ori-ce timp, unii din neguțatori având dreptul să o pretindă înainte de a încărca corabia; dar în acest cas vor fi slobođi ei să numescă un expert spre a proceda la această visitație oficiosă.

Art XII. Medicul, director al sanătății portului, va constata mai înainte de plecarea unei nave, că această navă este căpuită cu toate medicamentele neapărat trebuincioase, și va da căpitanului navei un certificat, constatând îndeplinirea acestei formalități.

Art. XIII. Cartea de pedepsă, alcătuită după modelul acialăturat de tribunalul local, și la Constantinopole de Agent, se va da în urmă căpitanului, spre a însemna într'enska ori ce faptă de disciplină, care va fi menționată de densus, său de sub-căpitan. Căpitanul va trece în colóna pedepselor penalitățile de disciplină ce va fi aplicat anume în cursul voiagiului

Cartea de pedepsă se va supune la viza Tribunalului competent în porturile Principatelor-Unite, precum și la aceea a Agenției Române din Constantinopole, dupe cum va fi cazul, când vr'o culpă de disciplină se va fi comis în intervalul între cea din urmă pornire și sosire sau poposire

Penalitățile ce se vor putea aplica căpitanului meșter, sau patronului navei, fără să se refere la autoritatea competentă, cu îndatorire d'a o informa fără întârziere, sunt:

1. Arestul pentru opt zile.
2. Reducerea rațiilor pentru trei prânduri.
3. Șederea în virful catartului pentru o oră.
4. Fêrele pentru o zi.

Art. XIV. Jurnalul oficial de bord va fi asemenea numerotat, sigilat și vizat de Tribunalul local tot dupe formula arătată în modelul No. 4.

Căpitanii vor fi datori, la intrarea lor în porturile Principatelor-Unite, să înfățișeze acest jurnal la impiegatul vamei pe dată ce aceștia vor veni în navă, și în urmă va fi vizat de Șeful biuroului vamal, sau de Agenția la Constantinopole.

Art. XV. Manifestul său declarația mărfurilor cuprinse în navă, va fi asemenea supus la viza Tribunalului său a Agenției la Constantinopole, de către căpitanul la plecarea bastimentului său din port.

În ceea ce privește cele-lalte drepturi cu care sunt tacate actele de navigație, acestea se vor plăti dupe noua tarifară în vigore.

Art. XVI. Cât pentru navele fără osebite, care în trecut și în împrejurări excepționale, au putut dobândi de la foștii Agenți la Constantinopole diplome provisorii, care le autorisă să ridice bandiera Română, se va da în cunoștința proprietarilor său căpitanilor lor, și acesta prin mai multe publicații și afișări, să li se pune îndatorire de a merge în termen de un an, socotit de la data acelor publicații, sau la Constantinopole sau în Principate, spre a înapoia acele diplome și a primi în locu-le un act de Romanisație, care nu li se va libera, de cât dupe ce autoritățile competente ale Principatelor-Unite, vor constata drepturile ce vor avea acele nave de a putea continua să se bucure de naționalitatea Română; iar la cas contrariu, această facultate nu se va recunoște la navele de categoria acesta, și diplome sau alte acte provisorii ce se vor afla în mâinile proprietarilor, se vor lua din posesia lor.

Aceste reguli și condiții se vor publica prin Monitorul Statului și alte organe de publicitate, și vor fi afișate în cancelariile publice din porturile Principatelor-Unite, spre cunoștința persoanelor interesate.

PARTEA II.

MINISTERULU DIN ÎNTRU

ALECSANDRU IOAN I,

Cu mila lui Dumnezeu și voința Națională Domnă-Principa-
telor-Unite Române;

La toți de față și viitori sănătate;

Asupra propunerii Consiliului Nostru de Miniștri;

Considerând plebiscitul propus de Noi la $2/_{14}$ Maiu încetat,
și votat de Națiunea Română în zilele de $10/_{22}$, $14/_{26}$ Maiu 1864;

Considerând împrejurările cuprinse în proclamațiunea noastră
cu data de astăzi;

Promulgăm ce urmează:

STATUTŪ

desvoltătoriu Convențiunei din $7/_{19}$ August 1858.

Convențiunea încheiată la Paris în $7/_{19}$ August 1858, între
Curtea Suzerană și între Pūterile garante autonomiei Principatelor-
Unite, este și remâne legea fundamentală a României.

Însă, îndoita alegere din 5 și 24 Ianuarie 1859, severșirea U-
nirii și desființarea Comisiunei Centrale, făcând neaplicabile mai

multe Articole esențiale din Convențiune, atât pentru îndeplinirea acestora, cât și pentru reaşedarea echilibrului între puterile Statului, ca act adițional al Convențiunei intră de astăzi în putere următorul Statut:

Art. I. Puterile publice sunt încredințate Domnului, unei Adunări ponderatrice și Adunării Elective.

Art. II. Puterea Legiuitoare se exercită colectivă de Domn, de Adunarea ponderatrice și de Adunarea Electivă.

Art. III. Domnul are singur inițiativa legilor; el le pregătește cu concursul Consiliului de Stat și le supune Adunării Elective și corpului Ponderatoriu, spre votare.

Art. IV. Deputații Adunării Elective se aleg conform aședământului electoral aci aneșat.

Președintele Adunării se numește în fie-care an de Domn, din sînul ei; iar Vice-președinții, Secretarii și Cuestorii se aleg de Adunare.

Art. V. Adunarea Electivă discută și votă proiectele de legi ce i se vor prezenta de Domn. Aceste proiecte se vor susține în Adunare de Ministrii săi de membrii Consiliului de Stat, ce se vor delega de Domn spre acest sfîrșit; ei vor fi ascultați ori cînd vor cere cuvîntul.

Art. VI. Budgetul cheltuelilor și al recetelor, pregătit în tot anul prin îngrijirea puterii esecutive și supus Adunării Elective, care îl va putea amînda, nu va fi definitiv de cît dupe ce va fi votat de dînsa. Dacă budgetul nu s'ar vota în timpul oportun, puterea esecutivă va îndestula serviciile conform ultimului budget votat.

Art. VII. Corpul Ponderatoriu se compune: de Mitropoliții țerei, de Episcopi eparhiilor, de întîiul Președinte al Curții de Casațiune, de cel mai vechiu dintre generalii armatei în activitate, și oșebit încă de 64 membri, cari se vor numi de Domn: jumătate dintre persoane recomandabile prin meritul și experiența lor; și cealaltă jumătate dintre membrii Consiliilor generale ale districtelor, și anume cîte unul de fie-care județ.

Membrii Adunării Ponderatrice se bucură de aceeași neviolabilitate garantată Deputaților prin Art. 36 al legii electorale aici aneșate.

Art. VIII. Membrii Corpului Ponderatoriu se reînnoesc din doi ani în doi ani, cîte o a treia parte, dar numai în cît se atinge de membrii numiți de Domn.

Membrii eșiți se vor putea numi din nou; funcțiunile lor nu vor înceta de cît cu instalarea membrilor celor noui.

Art. IX. Durata sesiunelor Corpului ponderatoriu, prelungirea lor și convocarea acestui Corp, sunt supuse regulilor prescise prin Art. 17 din Convențiune pentru Adunarea Electivă.

Art. X. Membrii Corpului ponderatoriu vor priimi o indemnitate de trei galbeni pe zi în tot timpul sesiunei.

Art. XI. Mitropolitul primar al României este de drept pre-

ședintele Corpului ponderatoriu; două Vice-președinți se numesc de Domnă din sinul acestui Corp. Cei-Palți membri ai Biuroului se aleg de Adunare.

În casă de împărțire egală a voturilor, votul Președintelui este precumpănitoriu.

Sedintele Corpului ponderatoriu sunt publice, afară când contrariul s'ar cere de o a treia parte a membrilor prezenți.

Ministrii, chiar nefiind membri, ai Adunării ponderatrice, au dreptul de a asista și a lua parte la toate deliberațiunile; ei vor fi ascultați ori când vor cere cuvântul.

Art. XII. Dispozițiunile constitutive ale noiei organizațiuni a României sunt puse sub ocrotirea Corpului ponderatoriu. El pôte, la finitul fie-căria sesiuni, propune Domnului îmbunătățirile ce ar socoti trebuitoare în diferitele ramuri ale administrațiunei.

Aceste propuneri, Domnul le va putea recomanda Consiliului de Stată, spre a se preface în proiecte de legi.

Art. XIII. Ori ce proiect votat da Adunarea Electivă, afară de budgetul veniturilor și cheltuelilor, se supune Corpului ponderatoriu, care va aprețui dacă este comptabilă cu dispozițiunile constitutive ale noiei organizațiuni.

Art. XIV. Corpul ponderatoriu, sau adoptă proiectul, așa cum s'a votat de Adunare, sau îl amendă, sau îl respinge cu totul.

Dacă proiectul de lege este adoptat fără modificațiune de Corpul ponderatoriu, el este supus sancțiunei Domnului.

Dacă proiectul este amendat de Corpul ponderatoriu, el se întorce Adunării elective.

Dacă Adunarea incuviințază amendamentele Corpului ponderatoriu, proiectul amendat se supune sancțiunei Domnului.

Dacă din contra, Adunarea elective respinge acele amendamente, proiectul se trimite Consiliului de Stată, spre a se studia din nouă. Guvernul pôte apoi presenta Camerei, în sesiunea curentă sau viitoare, proiectul revădut de Consiliul de Stată.

Dacă Corpul ponderatoriu respinge cu totul proiectul votat de Adunare, acest proiect se trimite Consiliului de Stată, spre a se studia din nouă. Un asemenea proiect nu se pôte presenta Adunării elective, de cât în a doua sesiune.

Art. XV. Numai corpul ponderatoriu are dreptul de a priimi petițiuni și de a le discuta, dacă este trebuință.

Art. XVI. Reglementele interioare ale Adunării elective și ale Corpului ponderatoriu, se pregătesc prin îngrijirea Guvernului.

Art. XVII. Toți funcționarii publici, fără escepțiune, la intrarea lor în funcțiune, sunt datori a jura supunere Constituțiunei și legilor țerei și credință Domnitorului.

Art. XVIII. Noua Adunare elective și Corpul ponderatoriu se vor constitui și întruni în termenul prevădut de Art. 17 al Convențiunei.

Decretele ce, pînă la convocarea noiei Adunări, se vor da de

Domnă, dupe propunerea Consiliului de Miniștri și a Consiliului de Stat ascultat, vor avea putere de legi.

Modificațiuni indeplinitore Statutului.

În preambulul Statutului.

Principatele-Unite potă în viitoră a modifica și a schimba legile care privescă administrațiunea lor din lăuntru, cu concursul legal al tuturilor puterilor stabilite, și fără nici o intervențiune; se înțelege însă că această facultate nu se pôte întinde la legăturile care unescă Principatele cu Imperiul Otomană, nici la tratatele între Înaltă Pôrta și celelalte Puteri, care sunt și remănu obligătorii pentru aceste Principate.

La Art. III. Nici o lege nu pôte fi supusă sancțiunei Domnului înainte de a fi discutată și votată de Adunare electivă și de Senat (Adunare ponderatrice).

Domnul acórdă saă refusă sancțiunea sa.

Ori-ce lege cere invoirea a tustrelelor puteri.

În cazul când Guvernul ar fi nevoit a lua măsuri de urgență care ceră concursul Adunării electivă și al Senatului, în timpulă când aceste Adunări nu sunt deschise, Ministerul va fi dator a le supune la cea d'anteiă convocațiune motivele și rezultatul acestoră măsuri.

La Art. VII. Din 64 membri ai Adunării ponderatrice, 32 vor fi aleși și numiți de Domnă dintre persónele care aă esercitat cele mai înalte funcțiuni în țeră, saă care potă justifica un venit anual de optă sute galbeni. Căt pentru cei lalți 32 Membri, ei vor fi aleși dintre Membrii Consilielor generale ale județelor și numiți de Domnă pe o listă de presentațiune de trei candidați pentru fie-care district.

La Art. VIII. Acești 64 de Membri ai Senatului aleși în conformitate cu dispozițiunile Articuluului de mai sus, se reinoescă din trei în trei ani câte o jumătate.

La Art. XI. Mitropolitul Primat este de drept Președintele senatului. Unul din vice-Președinți ai Adunării ponderatrice, luat din acest corpă, este numit de Domnă; celalalt vice-Președinte și Biuroul sunt aleși de Senat.

La Art. XII. La finitul fie-căriea sesiunii, Senatul și Adunarea electivă vor numi fie-care un Comitet a căruia Membri vor fi aleși din sinul lor. Ambele Comitete se vor într-uni în Comisiune micstă, spre a face un raport Domnului asupra lucrărilor ultimei sesiunii și ai supune cestiunile de imbutățire ce ar crede trebuitore fie deosebitele ramuri ale administrațiunei. Aceste propunerii voră putea fi recomandate de Domnă Consiliului de Stat, spre a fi prefăcute în proiecte de lege.

La Art. XV. Petițiunile date Senatului, vor fi esaminate de o Comisiune ad-hoc. Asupra raportului acestia, Senatul va putea, de va fi trebuința, a le trimite Guvernului.

LEGEA ELECTORALĂ.

Art. I. Alegerea deputaţilor la Adunarea Electivă a României se face cu două grade. Alegătorii suntă său primarii său direcţi.

Art. II. Suntă alegătorii primari toţi Românil carii prin legea Comunală suntă alegătorii Consiliilor Comunale, cu excepţiunea de la Art. 22, lit. b. din acea lege.*)

Acei ce plătescū o dare către Statū de lei 48 suntă alegătorii în comunele rurale.

Acei ce plătescū o dare de lei 80 său de lei 110, precum şi patentarii pină la a cincea clasă inclusivū, întru câtău rezidenţa lor în oraşe, suntă alegătorii în comunele urbane.

Art. III. Potū fi alegătorii direcţi, fie în oraşe fie în sate, toţi Românil născuţi său avēnd naturalisaţiunea cea mare, carii vor avea un venit de una sută galbeni şi de ori ce natură. Acest venit se va putea dovedi prin biletele de plata impositului, (patru galbeni) şi prin ori ce alt chipū îndestulător. Numai salariul privat său plătit de către Statū pentru funcţiuni publice, nu va fi cuprinsū în estimaţiunea venitului.

Pe lingă plata contribuţiunelor arătate mai sus, alegătorii de ambe grade vor trebui a avea vîrsta de 25 ani împliniţi.

Aū dreptul de a fi aleşi ca alegătorii direcţi şi fără a justifica venitul de una sută galbeni, seū contribuţiunea de patru galbeni, (dacă vor întruni cele lalte condiţiuni cerute) preoţii parohiilor, profesorii academiilor şi al colegiilor, doctorii şi licenţiaţii diferitelor facultăţi, avocaţii, inginerii şi arhitecţii, toţi aceştia avēnd diplome liberate său recunoscute de Guvernū, institutorii primari ai scōlelor publice, precum şi capii instituţiunelor private de instrucţiune recunoscute de Guvernū.

Potū asemenea fi aleşi alegătorii direcţi şi funcţionarii civili şi militari, retraşi din serviciū, carii vor justifica că priimescū o pensiuē anuală de 3000 lei cel puţinū.

Nimeni nu pōte fi alesū alegătorū direct de cât în oraşul şi plasa unde îşi are domiciliul reale.

Art. IV. Nu vor putea fi alegătorii primari nici direcţi:

I. Persōnele supuse vre unei protecţiuni străine.

*) Art. 22. Suntă alegătorii în comună:

a). Românil ce se află în condiţiunile stipulate prin legea de faţă.

b). Străinii carii vor fi dobēndit împămîntenirea mieă.

c). Toţi aceştia vor trebui să aibă vîrsta legiuită. să fie domiciliaţi în comună cu şase luni înainte şi să plătescă către Statū contribuţiunea directă în următōrea proporţiune:

În comunele rurale o dare către Statū de lei 48.

În comunele urbane, de la 3,000 la 15,000 locuitori, lei 80.

În acele de la 15,000 în sus, lei 110.

Aceste imposite, în comunele urbane se compun de 48 lei contribuţiunea personală şi de şosele, iar restul de impositul fonciar.

d). Suntū asemenea alegătorii, patentarii pină la a cincea clasă inclusivū, carii se vor bucura de calităţile însemnate la litera a şi b. şi carii vor avea vîrsta şi timpul domiciliului prescrise la litera c).

II. Servitorii cariî priimescû simbric.

III. Interdicţiil.

IV. Faliţiî nereabilitaţi.

V. Acei ce vor fi fost osîndiţi la pedepse afictive şi infamante, sau numai infamante.

Art. V. Listele alegătorilor primari se pregătescû pe fie-care anû prin îngrijirea autorităţilor comunale, pe bađa ultimelor roluri de contribuţiuni. Aceste liste provisorii se afişeză în cea d'ântëiî Duminică a lunei Ianuarie în fie care comună,

Art. VI. Reclamaţiunile se vor adresa Prefectului în cele d'ântëiî trei săptămîni de la data afişărei.

Dupe ce Prefectul va fi otărit asupra tutulor reclamaţiunelor ivite, el încheie listele definitive şi le publică negreşit pină la cea d'ântëiî Duminică a lunei Fevruarie.

Art. VII. În cele trei săptămîni ce urmédă, nemulţumiţiî vor putea apela în contra otăririlor Prefectului la Tribunalul districtului, iar în contra otăririlor Tribunalului la Curtea de Casaţiune, pină în 30 zile dupe priimirea otăririi Tribunalului.

Tribunalul şi Curtea de Casaţiune statuează de urgenţă.

Orî ce persónă admisă în listele electorale pôte reclama înscrierea saş ştergerea orî căruia individû omisû saş nedreptû înscriesû în lista colegiului din care el însuşî face parte.

Art. VIII. Pentru a putea fi ales deputat la Adunarea generală, fără deosebire în tótă România, trebuie:

I. A fi Românû născut saş a fi dobîndit naturalisaţiunea cea mare.

II. A avea virstă de 30 anî impliniţi.

III. A fi alegătorû şi a avea un cens de eligibilitate. Unvenit de două sute galbeni formédă provisoriu acest cens. Acestvenit pôte fi de ori ce natră; el se pôte constata prin biletele de plata contribuţiunelor, saş şi prin orî ce alt chipû.

Potû fi aleşi deputaţi, şi fără a justifica vre un censû, toţi Româniî cariî aû esercitat funcţiuni mari în serviciul Statului, oficerii superiori ai armatei ce nu sunt în serviciul activû, profesoratul şi profesiunile liberale corespundătore.

Art. IX. Fie care comună, numărând până la 50 alegători primari, numesce câte un alegător directû; comunele de la 50 pânû la 100 de alegători, numescû câte doi asemenea alegători şi aşa mai departe, câte unul mai mult pentru fie care cinci-şeci de alegători primari.

Comunele care aû mai puşinû de 50 alegători primari, se întrunescû pentru alegere cu comuna cea mai apropiată, spre a forma cu ea un singur colegiû.

Dupe proporţiunea de mai susû administraţiunea va împărţi comunele mai impoporate în circumscripţiuni electorale, care vor alege câte unû alegător direct de fie-care 50 alegători primari.

Art. X. Domiciliul politic al fie-cărui Românû, este în circumscripţiunea electorală unde îşi are domiciliul real; cu tôte acestea

el îl va putea transfera în orî care altă circumscripțiune unde ar plăti o contribuțiune directă, sub condițiune numai a-și face declarațiunea sa, cu șese luni înainte de formării listelor electorale, atât la Prefectura districtului în care se află al său domiciliu politic actual, cât și la aceea unde voiesce a 'l muta.

Persónele chismate la funcțiuni inamovibile vor putea escercita dreptul lor de alegători în circumscripțiunile electorale unde 'și îndeplinescú funcțiunile.

Art. XI. Listele alegătorilor primari suntú permanente în tot cursul anului.

Alegătorii directi se alegú din noú de câte ori se vor convoca colegiele pentru alegerile generale sau partiale ale deputațiilor.

Art. XII. Deosebirea colegiilor este desființată, cu singura deosebire a împărțirii lor în colegii de orașe și colegii de județe. Cele d'ântéiu se forméză de acei ce au drepturi de alegători în comunele urbane; cele de al doilea se forméză de acei ce au drepturi de alegători, în comunele rurale (Art. 2 din acéstă legiuire).

În orașele unde nu vor fi o sută alegători directi, se vor adăogi alegători directi din comunele rurale cele mai apropiate și care așa se vor deslipi din colegiul de județú.

Toți alegătorii directi de județe se întrunescú într'un singur colegiú la residenția Prefecturei. Colegiile acestor alegători, ce ar trece peste trei sute alegători, se vor sub-împărți de către Prefect în Secțiuni, din care fie-care nu póte cuprinde mai puținú de 100 alegători, și se forméză de către trimișiú comunelor celor mai vecine una de alta. Se va însemna fie căria Secțiuni un local deosebit și fie-căreia un numărú de ordine. Cea d'ântéiu este pururea aședată în casa Prefecturei.

Fie-care Secțiune conlucreză de a dreptul la numirea deputațiilor pe carii colegiul întregú urméză a 'l alege.

În judetele (de esemplu, Ismailul, Cahul, Colonile), unde nu se va găsi numărul de una sută alegători directi, colegiul se va putea îndeplini prin alegători directi aleși dintre Membrii autorităților comunale.

Art. XIII. Numérul Deputațiilor ce urméză a se alege, se calcú dupe populațiunea orașelor și a județelor. Provisoriiu alăturata tabelă arată numărul deputațiilor ce urméză a se alege în fie care orașú și județú.

Art. XIV. Colegiile alegătorilor se vor convoca de către puterea escutivă cu trei septămâni cel puținú înainte de zilei otăríte pentru alegerea deputațiilor.

Art. XV. Alegerea alegătorilor directi se face prin vot pe față; alegerea deputațiilor se face prin scrutinú secretú.

Art. XVI. Președinții, Secretarii și Scrutatorii. colegiilor se alegú de către alegători și din sinul lor. Colegiul nu se póte ocupa de altă de cât numai de alegerile pentru care este convocatú. Ori ce cuvânt, ori ce discuțiune sau deliberațiune politică, sunt cu totul oprite.

Președintele are singur poliția Adunării alegătorilor. Nimeni nu poate intra înarmat. Nici o putere armată nu poate fi pusă în localul alegerilor sau în giurul său.

În casă de neorîndueala, Președintele poate cere ajutorul puterii armate. Autoritățile civile și militare, cele mai apropiate, sunt datorate a urma cererilor sale în ceea ce privește alegerile.

Dacă în localul alegerilor, unul sau mai mulți asistenți ar da semne publice de descuviințare sau ar stârni tulburări în oricare mod, Președintele îi va chema la ordine; dacă ei vor persista, se va face mențiune în procesul-verbal, și pe înfașurarea acestei dovede, inovații se vor putea pedepsi cu o globire de la 2 pînă la 20 galbeni, sau cu închisoare de la 3 zile pînă la o lună.

În casă de neorînduială gravă, Președintele rădică ședința pe o oră; dacă la redeschiderea neorîndueală tot ar predomini, el o amână pe a doua zi.

Art. XVII. Președintele face cunoscut Adunării numărul persoanelor de ales.

Art. XVIII. Fiecare alegătoriu, chemat la rîndul său, depune biletul său scris pe hîrtie albă și închis într-o cutie sau două încuetoare ale cărora chei se păstrează una de către Președintele și alta de către cel mai bătrîn dintre Secretari.

Alegătorii ce nu vor putea scrie singuri biletul lor, pot chema în ajutor pe oricare din alegătorii prezenți.

Art. XIX. După ce au fost chemați toți alegătorii succesiv, după ordinul alfabetic, se mai face o ultimă chemare acelor cari pot lipsi din sală, iar scrutinul rămîne deschis pînă la 4 ore sere. Pentru asigurarea voturilor se vor pune pecetile mai multor dintre alegători și vor putea chiar rămîne în sală pentru pasa urnei.

Art. XX. La redeschiderea urnei, fiecare bilet se desface înaintea publicului; numele eșit se scrie de către fiecare Secretar pe o listă, și rezultatul general se proclamă de către Președinte.

Art. XXI. Biletele care cuprind nume neînțelese, sau semne de orice natură, care ar presupune o prealabilă înțelegere, sînt nule.

Art. XXII. Nimeni nu este ales la întîiul scrutin, dacă nu întrunesc cel puțin jumătate și unul din voturile exprimate și valabile (majoritate absolută).

Pentru candidații cari n'ar fi dobîndit majoritate absolută a voturilor, se va proceda la un al doilea scrutin, și acei cari la această vor avea cele mai multe voturi, fie chiar mai puțin de cît jumătate și unul a sumei voturilor (majoritate relativă), sînt aleși.

În casă de paritate a voturilor, sorta decide.

Art. XXIII. Operațiunile alegerilor se verifică de către Adunarea electivă, care singură otărăște asupra validității lor.

Cît pentru contestațiunile privitoare la capacitatea electorală, ele sînt de competența exclusivă a Tribunalului respectiv, și în

casă de casare a otărîrei, de competența Tribunalului însemnat de Curtea de Casațiune.

Art. XXIV. Deputatul ales în mai multe colegii, este dator a declara obțiunea sa Adunării generale pînă în 8 zile dupe verificarea titlurilor. De nu va fi declarat obțiunea în același termen, Adunarea decide prin sorți, pe care colegiul represintă deputatul în cestiune.

Art. XXV. În casu de vacanțe prin obțiune, mörte, demisiune sau altminterea, colegiul electoral care urmędă a îndeplini vacanța se va întruni în termenü de o lună.

Art. XXVI. Mandatul de Deputat este necompatibil cu funcțiunile de Ministri, de membri ai Curții de Casațiune, de Procuror pe lângă Curți și Tribunale, de Directori și Șefi de soctiune la diferite Ministerie și Prefecture; de Prefect și de Sub-prefect, de șefü și de comisariu de Poliție precum și de militari în serviciul activü.

Președintele și membrii Tribunalelor nu pot fi aleși deputați în districtul jurisdicțiunei lor.

Deputatul care ar priimi o funcțiune publică salariată, sau o înaintare, se socotesce demisionat și supus realegerii mai înainte de a mai putea esersa mandatul seü.

Deputatul care, în cursul mandatului seü, ar perde una sau mai multe din însușirele prescise pentru eligibilitate, încetędă îndată de a mai face parte din Adunarea generală.

Art. XXVII. În timpul întrunirei Adunării electice, ea singură are dreptul de a primi demisiunea membrilor seü. Iar în intervalul sesiunelor și în timpul vacanțelor, demisunile se notifică Ministeriului din Intru.

Art. XXVIII. Ori cine a mijlocit înscrierea sa în listele alegătorilor sub un nume, sau pe temeul unor însușiri false, sau a tăinuut, cerând înscrierea sa, vre o necapacitate, prevędută de lege sau a reclamat și a dobîndit înscrierea sa pe două sau mai multe liste, se va pedepsi cu închisöre de la 15 zile pînă la 3 luni, sau cu o globire de la 15 pînă la 100 galbeni; dacă va fi și luat parte la vot, închisöreä va fi de la o lună pînă la șese luni, sau globirea de la 30 pînă la 200 galbeni.

Art. XXIX. Ori cine, fiind însărcinat la un scrutinü cu primirea, numerarea sau desfacerea biletelor cuprîndënd sufragiele alegătorilor, se va dovedi că a falsificat, sustrasü, adăogit sau prefăcut biletele, se va pedepsi cu închisöre de la șese luni pînă la 2 ani, sau cu o globire de la 100 la 300 galbeni.

Art. XXX. Dacă prin vuiete sau demonstrațiuni amenințătöre în localul alegerilor sau în giurul seü, s'ar fi atins sau s'ar fi încercat a se atinge eserciul dreptului electoral și libertatea votului, vinovații se vor pedepsi cu închisöre de la o lună pînă la un anü, sau cu globire de la 30 pînă la 200 galbeni.

Dacă vinovații vor fi purtat arme, sau dacă scrutinul s'ar fi violat, pedepsa va fi închisöreä de la un an pînă la cinci. Închisöreä va fi de la cinci ani pînă la dece, dacă crima s'a comisü în

urmarea unui planu complotat pentru a se esecuta ori în totă țeră, ori într'una sau mai multe circumscripțiuni electorale.

Art. XXXI. Osîndirile otărite în puterea Articolelor precedente 28, 29 și 30, tragü după sine interdicțiunea dreptului de alegătorü și de eligibil. Acéstă interdicțiune se va pronuncia tot prin acea sentință, pe timp de cinci ani cel puținü și pină la 10 ani cel multü.

Art. XXXII. Ori cine se va dovedi că a cumpărat sau a vîndut un sufragiü, cu ori-ce prețü ar fi, se va pedepsi cu interdicțiunea dreptului de a vota și de a fi eligibil, precum și cu acea a dreptului de a putea ocupa o funcțiune sau serviciü publicü, pe timp de 5 ani cel puținü pină la 10 ani cel mult.

Vîndătorul și cumpăretorul sufragiului, se vor osîndi tot-de-odata, fie care la o globire îndoită a valörei lucrurilor primite sau făgăduite.

Art. XXXIII. În lipsa inițiativei Ministeriului Publicü, dece alegători întruniți au dreptul de a intenta un proces ori cării persoane acuzate de delictele menționate în Art. 28, 29, 30 și 32.

Art. XXXIV. În cât privesce aceste delictes, atât prigonirea civilă cât și aceea a Ministeriului public, sunt prescise (paragrafite) în douë luni dupe proclamarea rezultatului alegerii.

Art. XXXV. Osîndirea ce s'ar pronuncia nu pöte în nici un casü să aibă de efect anularea unei alegeri a căria validitate s'ar fi recunoscut de Adunarea generală.

Art. XXXVI. Nici un membru al Adunării electice, pe cât va ținea sesiunea, nu va putea fi arestat nici trasü în judecată penală, afară numai în casü de vină veghiată, de cât dupe ce Adunarea va fi autorizat prigonirea.

Disposițiuni transitorii.

Pentru prima aplicare a legii de față, se va putea deroga datelor fiesate în ea, observînduse însă nestrămutat termenile succesive, statornicite pentru publicațiune, apelü, notificări și convocări.

Facemü cunoscut și ordonăm ca cele de față, investite cu sigiliul Statului și trecute în Monitorul Oficial, să fie adresate Curților, Tribunalelelor și autorităților administrative ca să le înscrie în registrele lor, să le observe și să facă a se observa, și Ministrul Nostru Secretarü de Statü la Departamentul Justiției este însărcinat a priveghea publicarea lor.

Dat în Bucuresci, la $\frac{1}{4}$, Iulie anul 1864.

ALECSANDRU IOAN.

(L. S.)

Cogălnicenu, Bălănescu, D. Bolintinenu, General Manu, P. Orbescu.

Tabela Deputaților dupe noua lege electorală.

Județe.	Deputați.
Argeșu, din care 2 pentru Pitești și unul pentru Curtea de Argeșu.....	5
Bacău, din care 2 pentru orașul Bacău și 1 pentru târgul Ocnel.....	5
Bolgradü, din care 2 pentru orașul Bolgradü.....	4
Botoșani, din care 2 pentru orașul Botoșani, și 1 pentru târgul Hârlău.....	5.
Brăila, din care 2 pentru orașul Brăila.....	4.
Bușeu din care 2 pentru orașul Bușeu și unul pentru Mizil.....	5.
Cahul, din care 2 pentru orașul Cahul.....	4.
Covurluiü. din care 2 pentru Galați.....	4.
Dimbovița, din care 2 pentru Târgoviște și 1 pentru Găești	5.
Doljiü, din care 2 pentru Craiova și 1 pentru Calafat.....	5.
Dorohoiü, din care 2 pentru orașul Dorohoiü, 1 pentru Mihăileni și 1 pentru Herța.....	6.
Fălciü, din care 2 pentru Huși și 1 pentru Fălciü.....	5.
Gorjiü, din care 2 pentru Tîrgul-Jiului.....	4.
Ialomița, din care 2 pentru Călărași.....	4.
Iași, din care 4 pentru orașul Iași și 1 pentru Tîrgul frumos.....	7.
Ifovü, din care 6 pentru București și 1 pentru Oltenița.....	9.
Ismail, die care 2 pentru orașul Ismail.....	4.
Mehedinți, din care 2 pentru Severinü, 1 pentru Cerneți și 1 pentru Baia-de-aramă.....	6.
Muscel, din care 2 pentru Câmpu-lungü.....	4.
Neamțu, din care 2 pentru Piatra și unul pentru târgul Neamțu.....	5.
Oltü, din care 2 pentru Slatina.....	4
Prahova, din care 2 pentru Ploiești, unul pentru Câmpina și 1 pentru Văleni-de-munte.....	6.
Putna, din care 2 pentru Focșani și 1 pentru Odobescü și Panciu.....	5.
Rîmnicu-Sărat, din care 2 pentru orașul Rîmnicu-Sărat.....	4.
Romanați, din care 2 pentru Caracal.....	4.
Romanü, din care 2 pentru orașul Romanü.....	4.
Sucéva, din care 2 pentru Folticeni.....	4.
Tecuciü. din care 2 pentru orașul Tecuciü și 1 pentru Nicorești.....	5.
Teleorman, din care 2 pentru Măgurele, 1 pentru Ruși-de-vede și 1 pentru Alecsandria.....	6.
Tutova, din care 2 pentru Bărladü.....	4.
Vilcea, din care 2 pentru Rîmnicu-Vilci și 1 pentru Ocna și 1 pentru Drăgășani.....	6.

Vasluiu, din care 2 pentru oraşul Vasluiu.....	4.
Vlaşca, din care 2 pentru Giurgiü.....	4.
	<hr/> Totalü 160.

Ministru Secretar de Statü, Preşedinte Consiliului Ministrilor,
Cogălnicenu.

ALECSANDRU IOAN I.

Cu mila lui Dumnezeu şi voinţa Naţională, Domnă Principa-
telor-Unite Române;

La toţi de faţă şi viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretarü de Statü, Preşedinte Consiliului de Ministri, sub No. 1042, de la 14 August cu-
rentü;

Vedënd jurnalul Consiliului Nostru de Ministri, încheiat în şe-
dinţa de la 14 August;

Audind şi opiniunea Consiliului Nostru de Statü;

În puterea Statutului din $2/_{14}$ Iulie trecut;

Am sancţionatü şi sancţionämü, promulgatü şi promulgämü:

Pentru regularea proprietăţii rurale.

CAPÜ I.

*Pentru dreptul de proprietate al săteanului clăcaşü, şi pentru res-
cumpërarea sarcinilorü sale către stăpênul moşiei.*

Art. I Sătenii clăcaşi (pontaşi) suntü şi rămänü deplinü pro-
prietari pe locurile supuse posesiunei (stăpinirei) lor, în întinderea
ce se otăresce prin legile înfiinţä.

Acéstä întindere (peste locul ce au sătenii în vatra satului,
pentru casä şi grădinä) este:

a. În judeţele de dincöce de Milcovü (Ţera Românescä).

1). Pentru săteanulü cu patru boi şi o vacä, unü spre-dece
pogöne.

2. Pentru săteanul cu doi boi şi o vacä, sépte pogöne, nouä-
spre-dece prăjinü.

Pentru săteanul ce are o vacä sau toporaşü, patru pogöne şi
cinci-spre-dece prăjinü.

b. În judeţele de dincölo de Milcovü, (Moldova):

1. Pentru săteanul cu patru boi şi o vacä, cinci fälci patru-
deci prăjinü.

2. Pentru săteanulü ce are doi boi şi o vacä, patru fälci.

3. Pentru săteanulü ce are o vacä, sau pălmaşü, duoä fälci
patru-deci prăjinü.

c). În judeţele de peste Prutü (Basarabia):

1. Pentru săteanul cu patru boi și o vacă, șese fâlcă și trei-deci prăjini.

2. Pentru săteanul cu doi boi și o vacă, patru fâlcă și trei-deci prăjini.

3. Pentru săteanul ce are o vacă sau palmașu, două fâlcă și șapte-deci prăjini.

Art. II. Locuitorilor, cari nu se bucură de întinderea pământului ce li se cuvine după Art. precedent, li se va împlini întinderea legală de pământ.

Art. III. Nici într'unu casu, suma locurilor rămase în deplină stăpânire a săteanului, nu va fi mai mare de câtu două treimi ale unei moșii.

Se înțelege că pădurile nu intră în această socotelă.

Art. IV. Văduvile fără copii, nevolnicii, sătenii, cari n'au meseria de agricultori, și n'au făcutu clacă, și prin urmare n'au avut pământu de hrană, mărginiți fiindu numai în locul caselor și al îngrăditurilor lor, toți aceștia devin proprietari numai pe locurile legiuite, convenite pentru casă și grădină, adică:

În județele de dincoace de Milcovu:

Patru sute stânjeni pătrați la câmpu, și trei sute la munte, stinjenulă țerei românesce.

În județele de dincolo de Milcovu, dece prăjini fâlcești.

În județele de peste Prut: Dece prăjini fâlcești pentru palmașu, un-spre-dece prăjini pentru locuitorul cu doi boi, două-spre-dece prăjini pentru locuitorul cu patru boi.

Nevirșniciloru unui sătean li se va da acelașu pământu ce a avut și părintele lor la epoca morței sale, dacă văduva va oferi a plăti despăgubirea cuprinsă în acestu decretu.

Art. V. Nu vor avea dreptu a cere pământul ce se dă săteniloru clăcași, după Art. I al acestui decretu, locuitorii veru căruia satu, cari, prin învoeli speciale cu proprietarul moșiei, nu aveau de câtu casă și grădină în satu, fără a fi clăcași, și prin urmare, nu avea dreptul de a primi locuri de hrană și cele-l-alte. Asemenea locuitorii au însă facultatea de a primi pământu pe moșiile Statului.

Art. VI. Vor avea facultatea a se strămuta pe moșiile Statului cele mai apropiate:

a) Sătenii cărora, din două treimi ale moșiei, nu li se pôte împlini întinderea locurilor legiuite.

b) Spornicii (insurăței) ce nu vor avea locuri în copriinderea legilor în ființă.

Și unii și alții, strămutându se pe moșiile Statului, au voie d'a se desface de casele și sădirile făcute de dênșii pe moșiile pe care le părăsesc, avându Comuna dreptul de preempțiune (rescumpărare).

Art. VII. De la promulgarea decretului acestuia, în termenul de trei-deci ani, săteanul, sau moștenitorii sei, nu va putea înstrăina nici ipoteca proprietatea sa, nici prin testamentu, nici prin

acte între vii, de câtă către Comună sau către ver-ună altă săten.

După trecerea de trei-deci ani, el va putea dispune de proprietatea sa, după regulile dreptului comun, și în casu de vândare, cu reserva dreptului de preempțiune a Comunei.

Art. VIII. Cândă ună săteană va muri fără testamentă, sau fără a avea moștenitori legitimi, partea lui de pământă o va lua Comuna, cu îndatorire de a plăti datoria lui pentru despăgubirea clăcei, dupe Art. XXII.

Tot către comună va trece și proprietatea săteanului, carele până la licidare, nu va fi în stare de a respunde, din ori ce împrejurare, despăgubirea cuvenită stăpînului de moșie, și carele va declara că nu voește a păstra proprietatea sa.

Art. IX. Dreptulă la pădure ce au săteni de pe moșiile din Moldova dupe Art. 44. al legii muntelui, (adică județele Putna, Bacău, Némțu și Sucéva) și cei de pe moșiile din țera Romănescă, în virtutea Art. 140 § 4 din legea de la 23 Aprilie 1851. li se păstrăză neatinsă și în viitoră.

După cinci-spre-dece ani, proprietarii vor fi în dreptă a cere liberarea pădurilor de sub acestă servitute, prin buna învoială, sau prin otărire judecătorească.

Acest drept îl vor putea esercita și comunele, aședemintele publice și Statulă.

Art. X. Se desființedă odată pentru totă-d'auna și în totă întinderea Romăniei: claca (boeresculă), dijma, podvedile, dăile de meremetă, carele de lemne și alte asemenea sarcine, datorite stăpînilor de moși sau în natură sau în bani, unele și altele stabilite prin legi, hrisove, sau învoele perpetue ori timpurale.

Art. XI. Dreptă clacă, dijma și cele-altele sarcine desființate prin decretul de față, se va da stăpînilor de moși, odată pentru totă-d'auna, o despăgubire dupe cum se regulăză la Capă III.

Art. XII. Claca nu mai este permisă; însurăței nu vor putea face cu proprietarii de câtă învoeli timpurale.

Învoelile sunt slobode între proprietarii și săteni; dară cândă cu aceste învoeli săteanul își obligă chiar munca sa, ele nu se vor putea face de câtă numai pe ună termenă de cinci ani.

Învoelile astă-đi în ființă pentru prisose pe ună timpă mărginită, nu se desființedă; afară numai de vor fi făcute pe un timp mai mare de cinci ani, și afară de casul cândă proprietarul unei moși va fi făcută cu săteanul o învoială peste totă, atătă pentru cele legiuite cât și pentru prisose.

Art. XIII. Săteni au facultatea de a priimi în locurile legiuite, pometurile ce le au astă-đi.

Ori ce alte pometuri mai are săteanul peste locurile legiuite, remănu în folosul lui, după învoelile sêvêrșite, sau dupe îndatoririle obicnuite pînă acumă.

Art. XIV. Locurile de izlază (imașă), arătură și fânecă, care, prin legi speciale, stăpînii de moși suntă datoră a da preoților și bisericeloră sătesci, nu se atingă prin decretul de față. Aceste lo-

curi vor urma, și în viitoriu a servi pentru întreținerea clerului din respectivele comune.

Art. XV. Islasurile, (imașele) locurile de feneță și arătură rămase în proprietatea sătenilor, după decretul de față, se voru hotărâni și petru. Inginerii topografi îndestulători, orânduți și plătiți de Statu, se vor numi pentru fie-care județu, spre a dirige și a activa lucrarea de mai susu.

Art. XVI. Când locurile menționate în Articolul precedentu, voru fi risipite (diseminate) în multe părți, ele se voru întruni pe cât va fi cu puțință. Acastă lucrare se va face prin comisiuni ad-hoc, compuse de doi membri, aleși unul de proprietarul respectiv și celălaltu de autoritatea comunală a locului. La casu de neînțelegere între membrii comisiunei în lucrările lor, ea va alege un super-arbitru prin sorți dintre membrii comitetului permanente alu județului.

În casu de întrunirea pământurilor, se va da săteanului cât va fi cu puțință locuri de aceeași calitate și întindere.

CAPŪ II.

Despre vatra satului.

Art. XVII. Vetrele satelor se voru petru și hotărâni dupe modul arătatu în Articolul XV.

Art. XVIII. Proprietarii de moșii păstrează pe sēma și în folosul lor tōte clădirile, sădirile, usinele, cu îngrăditurile lor, precum și eleșteele (iazurile) și morile ce voru fi avînd în cuprinsul vetrelor satelor.

Art. XIX. Asupra iazurilor de care se face mențiune în Art. precedente, sătenii păstrează și în viitoru facultatea de a și adăpa vitele; cu îndatorire însă, de a contribui împreună cu proprietarul pentru întreținerea iezăturilor, întru cât trebuința adăpătorei ar cere.

Art. XX. Tōte locurile și clădirile din cuprinsul vetrei satului, care, dupe Art. de mai susu nu rămănu nici în proprietatea sătenilor, nici în a stăpinului de moșie, precum: bisericile, cimitirele, casele comunale, școlele, casele și îngrăditurile menite și făcute de comună pentru preoții bisericilor, piețele, ulițele și locurile ocupate de pătule (coșiere) și alte stabilimente comunale astă-și în ființă, rămănu proprietatea comunelor rurale, fără despăgubire.

Art. XXI. Veri ce monopol, precum: de măcelărie (căsăpie), de brutărie (pitărie), de bētur și altele în coprinsul vetrei satului se desființesă.

Proprietarii păstrează dreptul de a face în cărciumile, hanurile și alte asemenea clădiri, rămase lor conformu Articolului XVIII veri-ce speculațiunii învoite de lege, supnindu-se la tōte îndatoririle legale către Statu și către Comună.

CAPŢ III

Despre determinarea preţului rescumpărării clăcei şi celor-l-alte sarcine.

Art. XXII. Sătenii, pentru rescumpărarea clăcei, a dijmei şi celor-l-alte sarcine, care s'au desfiinţat prin prezentul Decret, vor plăti pentru dobîndi şi amortisementu pe fie-care an, într'un termen de 15 ani, cel multu, şi în monetă dupe cursul Vistieriei, conformu: alăturatei table, însă:

Cel cu 4 boi şi o vacă, lei 133.

Cel cu 2 boi şi o vacă, lei 100 par. 24.

Cel cu mânele şi o vacă, lei 71 par. 20.

Săteanul, din satele de munte de peste Milcovu, va plăti pe fie-care an:

Cel cu patru boi şi o vacă, lei 94 par. 10.

Cel cu 2 boi şi o vacă, lei 73 par. 2.

Cel cu mâinile şi o vacă, lei 51 par. 36.

Acastă plată se va respunde o dată şi în aceleşi termine cu dările fiscale.

Art. XXIII. Suma pentru rescumpărare se determină, înmulţindu-se cu dobînda legale de 10% preţul în bani al clăcii şi al dijmei. Aşa dar, proprietarii de moşii vor avea a primi în totu:

a). Pentru sarcinile săteanului ce are pămîntu, pentru patru boi şi o vacă, lei 1521 parale 10.

b). Pentru ale celui cu doi boi şi o vacă, lei 1148 par. 20.

c). Pentru ale celui cu mâinile şi o vacă lei 816.

Pentru săteanul din satele de munte de peste Milcovu:

a). Pentru sarcinile celui cu patru boi şi o vacă, lei 1076.

b). Pentru ale celui cu doi boi şi o vacă, lei 834 par. 1½.

c). Pentru ale celui cu minile şi o vacă, lei 592 parale 2.

Art. XXIV. Pentru a se constata numărul clăcaşilor de pe fie-care moşie, deosebitele lor categorii, precum şi suma de desdăgubire, convenită proprietarului după Art. 23, se întitue în fie-care plasă câte o Comisiune compusă de unu delegat, ales de toţi proprietarii plăşii, de unu delegat alesu de Consiliile comunale ale satelor locuite de clăcaşi, şi de un delegat al fiscului.

Aceste Comisiuni vor fi datore, în termen de optu luni de la instituirea lor, a săvirşi lucrarea.

Art. XXV. Constătarile prescrise în Articolulu precedentu se vor face de Comisiuni, dupe statu-quo, din ziua promulgărei acestui Decretu.

Art. XXVI. Incheerile acestor Comisiuni, la casu de nemulţumire a părţilor interesate, suntu supuse la recursu către Consiliile judeţene, sau către Comitetele permanente.

Art. XXVII. În contra otăririlor Consiliilor judeţiene, sau ale Comitetelor permanente, Consiliulu de Statu se rostesc în ultima instanţă asupra recursului

Art. XXVIII. În modul mai sus prescriș, constatându-se cuantul despăgubirei, la care fie-care proprietar are drept, Comisiunea de care se face mențiune în Art. 24, va libera proprietarului, în numele Comunei, un titlu dovăditor despre suma ce i se cuvine drept despăgubire.

Aceste titluri, dupe ce se vor verifica și legalisa de Comitetul permanent sau de Consiliul județean, se vor prezenta la Comitetul central din București, spre a se schimba în obligațiuni pe numele fie-căreia comune.

Art. XXIX. Când s'ar ivi contestațiuni asupra lucrărilor Comisiunei, titlul liberat de dînsa și atacat dinaintea instanțelor administrative, dupe modul mai sus prescriș, va fi, în casu de infirmare, suplinît prin definitivă otărîre administrativă ce va interveni.

Art. XXX. Termenul pentru recursu la Consiliul județean, sau la Comitetul permanent, va fi de zece zile de la liberarea titlului menționat în Art. 28.

Termenul recursului către Consiliul de Statu, în contra otărîrilor Consilielor județiene, sau alu Comitetelor permanente, va fi de două luni de la data lor.

Art. XXXI. Consiliile județiene, sau Comitetele permanente, nu vor putea verifica și legalisa titlurile liberate de Comisiunile plaselor, de cât dupe trecere de zece zile de la liberarea lor.

Art. XXXII. Comitetul centralu nu va putea schimba în obligațiuni titlurile sau definitivele otărîri administrative, de cât dupe trecerea de trei luni de la data lor.

Art. XXXIII. În cât se atinge de despăgubirea ce se cuvine stăpênilor de moșii pentru locul caselor și îngrăditurilor, ce dupe Art. 4 din această lege, rămân proprietate absolută a nevoințicilor, a sătenilor cari n'au meserie de agrcultori și a vèduvelor nesupuse clăcii, această despăgubire se evaluează în suma de un galbenu, sau monetă corespundere, și care se va răspunde directu către stăpênii de moșii, și anume câte jumătate galbenu la fie care șese luni dupe promulgarea Decretului de față.

Art. XXXIV. Îndată ce cu ajutorul subvențiunei acordată de Statu prin Art. 50, se vor despăgubi stăpênii de moșii de capitalul ce li se cuvine pentru desființarea clăci și a celor-l-alte sarcine, plata ce suntu obligați sătenii a da ca despăgubire prin Art. 22, va înceta.

CAP. IV.

Despre casa de despăgubire.

Art. XXXV. Se institue în orașul București un Comitet centralu sub numele de: *Comitetul de lichidare al obligațiunilor comunale, rurale.*

Art. XXXVI. Acestu Comitetu se compune de :

a). Ministrul de finance.

b). Unu membru al Consiliului de Statu.

c). Unu Membru al Curtii de Compturi.

Art. XXXVII. De odata cu alegerea acestor membri de catre Corpurile din care facu parte, se va alege si cate un al doilea membru care va suplini locul celor-l-alti in casu de lipsa.

Art. XXXVIII. Acestu Comitet nu va putea lucra de cat fiind presentii toti membrii.

Ministrul va presida acestu Comitet. In lipsa'i va presida membrul Consiliului de Statu, al carui locu se va suplini de unul dintre membrii supleanti.

Art. XXXIX. Comitetul centralu priimind de la proprietarii titlurile de despagubire, liberate de respectivele lor comisiuni, sau definitivele otariri administrative date asupra acestor titluri, le va schimba in obligatiuni comunale rulare.

Obligatiunile se vor face la infatisatoriu; vor fi transmisibile prin simpla remitere a actului.

Art XL. Maximul obligatiunii va fi pina la valoarea despagubirei cuvenita pentru 50 clacasi; minimul se va ficsa dupe vointa proprietarului respectiv.

Numeru obligatiunelor date unui proprietar va compune o serie.

Art. XLI. Inscrierea seriilor de obligatiuni se va face in partide pe sema fie-caria Comune.

Art. XLII. Tragerea la sorti se va face pe serii de obligatiuni; un numeru de serii trasu pe fie-care an se ve plati de catre Comitetul de licuidatiune, ast-fel, in cat cel mult intr'un termenu de cinci-spre-dece ani, tote obligatiunile comunale rurale sa se pota stinge

Acesta tragere la sorti se va face in sedinta publica, care va fi anuntata prin foile oficiale cu o luna mai'nainte. Numeru seriilor s'al obligatiunilor esite la sorti, se va publica prin Monitoru. Ele vor fi plătite mult in termen de cinci-spre-dece zile dupe tragerea la sorti, fara ca acestu termenu sa pota constitui, prin espi-rarea lui, un casu de decadenta pentru cel in dreptu.

Art. XLIII. Obligatiunile comunale cuvenite asedamintelor publice, ale carora venituri nu intra in casa Statului, se vor trage la sorti numai dupe ce mai anteu se vor fi licuidat obligatiunile proprietarilor particulari

Art. XLIV. Aceste obligatiuni vor produce dobanda de 10 la sutu, care dobanda se va raspunde celor in drept la finele fie-caria semestru.

Art. XLV. Cuponele dobandilor esigibile se priimescu, dupa valoarea lor nominala, de catre tote casele Statului.

Art. XLVI. Obligatiunile comunelor rurale se vor priimi de tote casele Statului si ale asedamintelor publice si de tote autoritatile administrative dreptu cautiune.

Art. XLVII. La casu cand o mošie s'ar afla ipotecata la epoca promulgarii acestui Decretu, obligatiunile datorite stapenuului a-

cestei moșii, se vor depune la Vistierie prin Tribunalul unde s'a înființată ipoteca, și nu se vor libera de cât cu consimțământul creditorului ipotecar, sau în urma stingerii legale a ipotecei.

Art. XLVIII. Obligațiunile comunale rurale și cuponele dobândilor ce se vor strica sau se vor rupe, vor putea fi reînnoite.

Falsificarea acestor obligațiuni este supusă la penalitățile ce prescrie legea în casul de fabricare de monedă falsă.

Art. XLIX. La începutul fiecărei sesiuni, Ministeriul de Finance comunică Puterilor legislative o espunere lămurită despre toate operațiunile Comitetului de lichidatiune.

Art. L. Fondurile puse în dispozițiunea Comitetului de lichidatiune, pentru lichidarea obligațiunilor comunale-rurale, sunt:

1. Sumele ce sunt după Art. 22 obligați sătenii a plăți.

2. Sumele ce vor proveni din vânzarea porumbului și a meiului (păpușoi și malaii) de rezerva din toate satele locuite de săteni supuși clăcii.

3. Sumele ce se vor aduna din vânzarea părților de pământ de pe moșiile Statului, conform Articolilor 54 și 61.

Art. LI. Proprietarul sau coproprietarii fiecăreia moșii, pentru asigurarea creanțelor, vor avea dreptul de ipotecă pe locurile fiecăruia sătean.

Art. LII. Sub nici un cuvânt și în nici un cas, fondurile mai sus afectate la despăgubirea proprietarilor de moșii, nu vor putea fi distrase de la destinațiunea lor.

Aceste sume se vor păstra în tesaurul public sub cheile membrilor Comitetului central.

Art. LIII. Lățile și cheltuețele cancelariei Comitetului de lichidatiune se vor plăti din Budgetul Statului. Toate sumele ce vor prisosi peste plata cupoanelor de dobândi ale obligațiunilor comunale-rurale, se vor întrebuința anual spre treptata lichidare a obligațiunilor.

CAP. V.

Despre vânzarea de pământuri de pe moșiile Statului.

Art. LIV. Pentru lichidarea obligațiunilor comunale-rurale, Guvernul este autorizat a vinde locuri pe moșiile Statului la însurăței, precum și la sătenii cari se vor afla în cazul Art. 5 și 6.

Nu se va putea vinde la o singură familie de cât pînă la mămum de două-spre-zece pogone.

Art. LV. Pe fie care moșie a Statului, se va determina cât mai curînd, prin un regulament de administrațiune publică, partea în care va avea a se vinde locuri. La această determinare se va alege un loc propriu pentru formarea unei comune.

Art. LVI. Prețul unui pogon pe aceste moșii va fi de cinci galbeni. Plata se va răspunde în cursul de cinci-spre-zece ani, și anume câte o a cinci-spre-zece parte din preț la începutul fie

cărnia an, fără dobândă. Dupe trecere de cinci-spre-dece ani, Guvernul va putea rădica prețul pogonului pentru viitorii cumpărători.

Otărirea noului prețu trebuie mai, întâi să fie incuviințată prin o lege.

Art. LVII. Sătenii cumperători de pământ de pe domeniile Statului nu vor putea, în cursu de trei-deci ani, să instreineze pământurile lor de cât la alte familii de săteni.

În acest din urmă casu, pământul ce va trece la noul cumpărător, nu va trece de cât cu sarcinele prevedute la Art. 56.

Art. LVIII. Vinđările de pământ la săteni se vor face sub dirigerea și controlul Ministeriului de Finance.

Câți din săteni și vor fi inconjurat pământul cumpărat și vor fi plătit căștiul din urmă, vor priimi actă definitivă de proprietate și de măsurătorea pământului.

Actul de vândare se va subscrie de Ministrul Financelor, și se va legalisa numai dupe istovirea plăței și dupe regulile dreptului comunu.

Art. LIX. Ministeriul, pe fie-cară anu, va înfățișa Puterei legiuitoare unu tabloă de vândările făcute în cursul anului și de sumele încasate. Comptabilitatea acestei operațiuni va fi supusă Curței de Compturi.

Art. LX. În modul și cu condițiunile prescrite mai sus, Guvernul este autorizat a vinde pe moșiile Statului, numite Colonii, cât locu prisosce peste pământul ocupat astăzi de aceste colonii.

Art. LXI. Guvernul va avea facultatea, în cursu de trei ani de la aplicarea acestui Decretu, simțindu-se trebuință, a veni în ajutorul casei de licuidare, instreinând din domeniile Statului, loturi de la 100 pină la 500 pogone. Cantitatea loturilor ce se vor pune în vândare, precum și forma vinđarei, se vor determina prin regulament administrativu posterioru. Obligațiunile rurale, la vândarea acestor loturi se vor priimi ca monedă.

Art. LXII. Acest Decret se va pune în lucrare de la 23 Aprilie 1865 (una mie optu sutu șese și cinci). Pină atunce însă guvernul va înainta lucrările pregătitoare de constatare și de demarcare prevedute prin acest aședemēt.

CAP. VI.

Dispozițiuni deverse.

Art. LXIII. Arendașii moșiilor Statului, care nu vor voi a se folosi de beneficiul ce le este dat prin contract, d'a fi desfăcuți dearendă, în urmarea aplicării noiei legiuiri rurale, drept despăgubire pentru desființarea clăcei și a celor alte sarcini ale sătenilor statornicii pre aceste moși, vor fi scăduți din căștiurile moși cu valorea muncel și a celor-lalte sarcini desființate, precum acesta este statornicit prin Art. 22 al legei de față, și acesta dupe numerul și categoria săteniloru.

Art. LXIV. În privința părților de pământ ce dupe Cap. V al

acestui Decret, sunt a se vinde sătenilor, arendașii, dacă nu vor voi a renunța la contract, aș dreptul a fi despăgubiți, pentru pogoanele luate din stăpînirea lor, cu câte jumătate galbeni de pogon, și acesta pe fie-care an pîna la expirarea contractului.

Facem cunoscut și ordonăm ca cele de față, investite cu sigiliul Statului și trecute în Monitorul Oficial, să fie adresate Curților, Tribunalelelor și autorităților administrative ca să le înscrie în registrele lor, să le observe și să facă a le observa, și Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul Justiției, este însărcinat a priveghea publicarea lor.

Dat în Bucuresci, la 14 August 1864.

Ministru Secretar de Stat Președinte Consiliului Ministrilor,

Cogălniceanu.

No. 1014.

ALECSANDRU IOAN.

(L. S.) Ministru Secretar de Stat la Departamentul Justiției,

N. Crețulescu.

ALECSANDRU IOAN I,

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domnă Principatelor-Unite-Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat, Președinte Consiliului Ministrilor ad-interim, sub No. 1092, în privința modificării Art. 14 din legea Consiliului de Stat;

Vedînd jurnalul Consiliului Ministrilor de la 18 August curent;

Auînd și opiniunea Consiliului de Stat;

În puterea Statului de la $\frac{2}{14}$ Iulie;

Am întărit și întărim, promulgat și promulgăm ce urmază:

Art. I. Funcțiunea de Membru al Consiliului de Stat este incompatibilă cu orî ce altă funcțiune salariată, afară de funcțiunea de Profesor de Facultate, și acesta cînd va fi îndeplinit funcțiunea de Profesor într'un spațiu de timp de cel puțin șese ani.

Art. II. Articolul de mai sus luînd locul Articolului 14 din legea Consiliului de Stat, acesta din urmă rămîne abrogat.

Facem cunoscut și ordonăm ca cele de față, investite cu sigiliul Statului și trecute în Monitorul Oficial, să fie adresate Curților, Tribunalelelor și autorităților administrative ca să le înscrie în registrele lor, să le observe, și să facă a le observa, și Ministrul Nostru Secretar de Stat la departamentul Justiției este însărcinat a priveghea publicarea lor.

Dat în Bucuresci la 22 August 1864.

(L. S.)

Ministru Secretar de Stat
la Departamentul Justiției, și
ad-interim președinte al
Consiliului Ministrilor,

N. Crețulescu.

ALECSANDRU IOAN.

No. 1066.

ALECSANDRU IOAN I.

Cu mila lui Dumnezeu și voința Națională, Domnii Principatelor-Unite Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretarului de Stat la Ministeriul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, sub No. 22953;

Vedând jurnalul Consiliului Nostru de Miniștri, încheiat în ședința de la 1 Septembrie curent;

Aușind și opiniunea Consiliului Nostru de Stat.

În puterea Statutului de la 2/11 Iulie trecut;

Am întărit și întărim, promulgat și promulgăm ce urmează:

Art. Unic. Articolul 3 din legea pentru înființarea Consiliilor județiane, promulgat în 31 Martie 1864, se modifică în următorul mod.

„Președintele Consiliului județian se numește de către Guvern din cei trei Consilieri care au întrunit cele mai multe voturi la alegere.

Comisarul al Guvernului, pe lângă Consiliu, este Prefectul județului.»

Facem cunoscut și ordonăm ca cele de față investite cu sigiliul Statului și recut prin buletinul legilor (Monitorul Oficial), să fie adresate Curților, Tribunalurilor și autorităților administrative, ca să le înscrie în registrele lor, să le observe și să facă a le observa, și Ministrul Nostru Secretarului de Stat la Ministeriul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice, este însărcinat a priveghia publicarea lor.

Dat în Bucuresci, la 4 Septembrie anul 1864.

(S. D.)

Ministrul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, Președintele Consiliului.

ALECSANDRU IOAN.

Ministru Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice.

N. Crețulescu.

Cogălniceanu

No. 1147.

ALECSANDRU IOAN I.

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domnii Principatelor-Unite Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretarului de Stat la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, cu No. 9354, pe lângă care Ne supune proiectul de lege întocmit pentru adoptarea sistemului metric de măsuri și greutate în România;

Vedând jurnalul Consiliului Nostru de Miniștri, încheiat în ședința de la 4 Septembrie curent;

Aușind și opiniunea Consiliului Nostru de Stat;

În puterea Statutului din $\frac{2}{11}$ Iulie trecut;
Am sancționat și sancționăm, promulgat și promulgăm ce
urmază:

TITLUL I.

Pentru greutate și măsură.

Art 1 Sistemul metricii de greutate și măsură se adoptă, și măsurile înțrebunțate pînă acum se desființază în tota întinderea României.

Art. 2. Unitatea fundamentală a sistemului metricii de greutate și măsură este *metrul*, după etalonul prototipul al Franței, care este a 10 milioane parte din cuartul meridianului pământului.

Art. 3. Greutățile și măsurile sistemului metricii sunt împărțite în cinci în categorii, precum se arată aci la literile a, b, c, d și e.

	<i>Mesuri de lungime.</i>	<i>Valoarea</i>
Metru.	Miria-metru.	Dece mii metri.
	Kilometru.	Una mie metri.
	Ectometru.	Una sută metri.
	Decametru.	Dece metri.
	. . . . .	Unitatea fundamentală a greutăților și măsurilor.
	. . . . .	A deca parte din metru.
Arie.	Decimetru.	A deca parte din metru.
	Centimetru.	A suta parte din metru.
	Milimetru	A mia parte din metru.
Arie.	b) <i>Mesuri agrare</i>	
	Ectarie	Una sută arii.
	. . . . .	Una sută metri patrati sau un patrat de 10 metri în laturi.
Litru.	Centiariu.	A suta parte din arie sau un metru patrat.
	c) <i>Mesuri de capacitate.</i>	
	Kilolitr.	Una mie litre.
Litru.	Ectolitr.	Una sută litre.
	Decalitr	Dece litre
	. . . . .	Un decimetru cub, sau un cub având fie-care latură de un decimetru.
	Decilitr.	A deca parte dintr'un litru.
Steru.	Centilitr.	A suta parte dintr'un litru.
	d) <i>Mesuri de soliditate.</i>	
Steru.	Decasterii.	Dece metri cubi.
	. . . . .	Unu metru cub sau un cub având latură de un metru.

	Decisteru . . .	A țecea parte dintr'un steru.
e)	<i>Greutăți sași ponduri.</i>	
	Tonela	Una mie chilograme sași greutatea u- nui metru cub de apă.
	Cantaru	Una sută Kilograme.
	Kilogramu. . .	Una mie gramiluri, greutatea unui litru de apă distilată la tempera- tura $\mp 4^{\circ}$, cântărirea litrului de a- pă pentru greutatea unui kilogramu se socotesece făcută în golu
	Ectogramu . . .	Una sută grame.
	Decagramu . . .	Đece grame.
Gramu .	. . . . .	Greutatea unui centimetru cub de a- pă la temperatura de $\mp 4^{\circ}$.
	Decigramu . . .	A țecea parte din gramu.
	Centigramu . .	A suta parte din gramu.
	Miligramu . . .	A mia parte din gramu.

Art. 4. Unitățile de măsură coprinse în catigoria literi *c* și *e*, de la Articolul precedent, și anume, Litru și Gramu, cu multipli și sub-multipli lor, vor putea fi întrebuițați și dubli sași în jumetăți.

TITLUL II,

Etaloane pentru verificarea măsurilor.

Art. 5. Un etelon metru dupe cel protatipă al Franciei, timbrat cu marca Tereș, se va conserva în Archiva Generală a Statului.

Art. 6. Etaloane asemenea timbrate pentru metru și pentru mesurile de capacitate și de greutate dupe sustemul metricu, se vor depune la Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice și la fie care autoritate însărcinată cu verificarea măsurilor.

Art. 7. Cu verificarea măsurilor vor fi însărcinate, pentru orașe, Consiliurile urbane, iar pentru Comunele rurale, Sub-prefec-turile.

Aceste autorități vor avea în a lor păstrare, sub răspunderea capilor respectivi, etaloanele ce vor servi în diferite verificări ale măsurilor și greutateșilor usitate în comerciu.

Art. 8. Etaloanele depuse la autoritățile sus-đise se vor ve-rifica dupe cum aci urméză, adică:

Cele de la Ministeru se vor verifica la fie-care 10 ani, cel mai târđiu, iar cele depuse pe la cele-lalte autorități so vor verifica la fie-care trei ani.

Art. 9. Fe-căriia autorității de verificare se va da de către Mi-nisteriul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, câte o marcă distinctivă cu data fie-căriiia anu.

Art. 10. Nimeni nu se va putea servi cu greutate și măsură care nu vor fi fost marcate la autoritățile competente.

Art. 11. Pentru prima timbrare, interesații se vor duce însuși cu măsurile la autoritățile de verificare în a căror circumscripțiune se vor afla.

Art. 12. Tote măsurile și greutateile reparate nu se vor putea întrebuința mai înainte de a primi din nouă timbru de verificare.

Art. 13. Verificări periodice se vor face odată pe fie-care anu tutulor măsurilor usitate în comerț și de particulari.

Epoca începerii acestor verificări va fi în luna lui Ianuarie, iar a terminării se va face la fie-care perioadă, pentru orașe de către Consiliurile urbane, iar pentru Comunele rurale, de către Prefectul județului.

Art. 14. Tote verificările se vor constata prin mărci anuale; verificatorul va avea un registru în care va înscrie verificarea făcută și unde se va subscrie acela ale căruia măsuri se vor fi verificat.

Daca acesta nu va voi a subscrie sau nu va ști a scrie, atunci verificatorul va nota în registru nevoița sa neputița aceluia de a subscrie.

Art. 15. Pe lângă verificările periodice mai sus însemnate, se vor mai face și verificări pe neașteptate, fără taesă, dupe recomandăția Poliției sau a autorității locale. Aceste verificări se vor putea face numai de la răsăritul pînă la apusul soarelui.

Art. 16. Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, prin Ordonanță Domnăscă va determina forma, precum și materialul din care vor avea a se face greutateile și măsurile, înzestrând pe fie-care oficiu de verificare, pe lângă etalone și mărci, cu tablouri arătătoare de forma și materialul determinat, dupe care apoi industria privată va putea fabrica măsurile trebuitoare pentru comerț.

Pe lângă acestea, se vor da Oficiurilor de verificare și tablouri de transformarea măsurilor vechi în cele nouă și vice-versa.

Art. 17. În toate orașele unde trebuița comerțului va cere, Municipalitățile vor avea facultatea de a înființa Oficiuri publice, în care cetățenii vor putea măsura și cântări mărfurile lor plătind o retribuțiune moderată, care se va face de către autoritatea Municipală, după aprobațiunea Consiliului de Stat.

Art. 18. Nimeni nu va putea esera funcțiunea de Verificator public fără a depune jurământul de a și implini bine și cu credință sarcina sa. Jurământul se va depune dinaintea Președintelui Tribunalului de Comerț sau înaintea Primarului Municipisății locului.

Art. 19. Se va da de către măsurătorii publici cetățenilor cari vor cere, însemnarea constătătoare de rezultatul operațiunii.

TITLUL III.

Politia măsurilor.

Art. 20. Privegherea d'a nu se vinde și întrebuința de cât numai măsurii conformă prescripțiunelor legei de față, se va face de către Polițiile locale și de către impiegații Consiliurilor comunale însărcinate cu verificării prin visite extraordinare și neasceptate.

Art. 21. Agenții Polițiilor și Agenții comunali vor face procese-verbale pentru contravențiunile și delictele ce vor descoperi, și vor urmări pe faptuitorii pentru a li se aplica pedepsele sau amendele prevădute de legi pentru asemenea abateri.

Art. 22. Agenții însărcinați cu verificările greutateilor și măsurilor, vor confisca toate măsurile și greutateile care n'ar avea forma sau n'ar fi făcute de materiile prescrise; asemenea care vor fi alterate, rōse sau turtite, precum și măsurile vechi ce se vor găsi în usă. Aceste măsurii, depuindu-le la Politia locală sau la Subprefectură, se vor strica și materialul din care au fost făcute se va confisca drept amende.

Aceste dispozițiuni nu vor prejudeca întru nimic pedepsele dictate de legea penală pentru facerea și întrebuințarea de măsurii și greutateii false.

Art. 23. Dispozițiile legei de față se vor pune în aplicare la 1 Ianuarie, anul una mie opt șute șese-deci și șese.

Facemă cunoscut și ordonămă ca cele de față, investite cu sigiliul Statului și trecute în Monitorul Oficial, să fie adresate Curților, Tribunalurilor și autorităților administrative, ca să le inscrie în registrele lor, să le observe și să facă a le observa, și Ministrul Nostru Secretarū de Statū la Departamentul Justiției este însărcinat a priveghea publicarea lor.

Dat în Ruginōsa, la 15 Septembrie, anul 1864.

(L. S.)

ALECSANDRU IOAN

Ministrul Secretar de Statū la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice,
M. Cogălniceanu.

Ministrul Secretar de Statū la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii publice,
N. Crețulescu.

ALECSANDRU IOAN I,

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domnū Principatelor-Unite-Române.

La toți de față și viitorii sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretarū de Statū la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, cu Nr. 24,564, în privința împlinirii dărilor către casele comunale;

Ascultându opinia Consiliului Nostru de Statū;

În virtutea Statutului din 2/14 Iulie, am sancționat și sancționămă, promulgat și promulgămă ce urmăsă:

Art. 1. Dările către casele comunale se împlinescū în același

modu ca și dările către Fiscu, prin aplicarea legii de urmărire din 31 Martie 1862.

Art. II. Pentru lămurirea și achitarea rămășițelor se acordă un termen de șesșe luni de la promulgarea acestei legi. Pentru împlinirea celor ce vor rămănea ne plătite peste acest termenu, se va aplica legea de urmărire.

Art. III. Datoriile vechi și noi, provenindu din construcții de pavage ce se vor contesta sub motivul de neesacitate măsurațorei, se cercetă în Bucuresci de doi arbitri, un ingineru numit de Ministeriul Lucrărilor Publice și un proprietaru allesu de proprietarul reclamant.

Art IV. Acesti arbitri, mai înainte de ori ce lucrare, voru numi un superarbitru, care, la casu de neunire între dișii, se va uni cu una din opiniunile emise. Acastă decisiune se aduce la indeplinire.

Art. v. Când arbitrii nu se vor uni pentru numirea superarbitrului, acastă numire se va face de Precedintele Tribunalului de Comerciu.

Art. VI. In districte, arbitrul se numesce de Prefectu și superarbitru de Președintele Tribunalului.

Facemū cunoscut și ordonămū, ca cele de faciă, investite cu sigiliulu Statului și trecute in Buletinul legilor (Monitorul Oficial) să fie adresate Curților, Tribunaleleor și Autorităților administrative, ca să le inscrie in registrele lor, să le observe și să facă a le observa, și Ministeru Nostru Secretaru de Statu la Departamentul Justiții, Cultelor și Instrucțiunei Publice, este însărcinat a priveghia publicarea lor.

Dat in Bucuresci, la 3 Octombrie 1864.

ALECSANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Statu la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, Președinte alu Consiliulu de Miniștri.

M. Cogălniceanu.

Ministru Secretaru de Statu la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice,

N. Crețulescu.

Nr. 1264.

ALECSANDRU IOAN I,

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională Domnū Principatelor-Unite-Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretaru de Statu la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, cu No. 10160, pe lingă care Ne supune proiectul de lege întocmit pentru înființarea Camerilor de Comerciu;

Vedend jurnalul Consiliulu Nostru de Miniștri, incheiat in ședința de la 20 Septemvrie curent;

Ascultand și opinia Consiliulu Nostru de Statu;

In puterea Statutulu de la 2 (14) Iulie trecut;

Amă sancționat și sancționăm, promulgat și promulgăm ce urmază:

LEGE

pentru înființarea Camerilor de Comerțiu.

TITLUL I.

Înființarea Camerilor.

Art. I. Se va așeza câte o Cameră de Comerțiu în toate porțile și orașele principale ale țerei.

Art. II. Pe viitor, Guvernul va putea înmulți numărul Camerilor de Comerțiu și de Industrie, sau din inițiativa sa, sau dupe cererea comercianților sau a industriașilor; în amândouă cazurile, înainte de a aproba înființarea unei Camere, Guvernul va consulta și opiniunea Consiliului județen al locului.

Art. III. Circonscripțiunea fie-cărei Camere de Comerțiu va fi determinată prin ordonanță Domnască.

Art. IV. Fie care Cameră va fi compusă cel puțin din cinci membri, și cel mult din șapte.

Art. V. Membrii Camerelor se alegă prin scrutin secret și cu majoritate absolută a alegătorilor, iar la al doilea scrutin cu majoritate relativă. Spre a se putea procede la alegere, va trebui să fie față $\frac{1}{3}$ părți din alegători.

La casă când, dupe două convocări, nu se vor întruni alegătorii în numărul sus dîsu, Guvernul va numi pe membri Camerelor.

Art. VI. Suntă alegători toți comercianții și industriașii cari plătesc un drept de patentă de 50 lei cel puțin, și cari se bucură de drepturile civile și municipale și se află înscriși în circonscripțiunea Camerelor.

Art. VII. Suntă eligibili toți cei născuți sau naturalisați Români, în etate de 30 ani, și cari esercită sau au esercitat un comerțiu sau o industrie oare care.

Art. VIII. În luna Noemvrie a fie-căruia an, Prefecții de districte alcătuesc două liste în care vor fi înscriși: într'una, cei în drept a fi alegători la Camera de Comerțiu, și în cea de a doua cei ce însuesc cualitățile de eligibili; și aceste două liste se trimită Ministerului de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Art. IX. Dacă la alcătuirea listelor se va fi făcut vre o greșelă, persoane ce s'ar socoti năpăstuite potă reclama, în termen de 15 zile dupe publicarea listelor, la ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, sau la Prefecturi, cerînd îndreptare.

Art. X. Adunările electorale se țină în orașul în care și va avea Camera residența.

Art. XI. Adunările suntă convocate și presidate de către Prefect sau delegatul se, asistat de patru alegători, cari vor fi două

din cei mai bătrâni și doi dintre cei mai tineri membri aflați de față. Biroul numește un Secretar din Adunare și otărăște cestiunile ce se vor fi ivit în cursul alegerii, afară de acelea care se raportază la capacitatea membrilor aleși, și care, în casu de protestațiune, remâne a se examina de către Ministeriul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Art. XII. Dupe sevârșirea alegerii, se va face un proces-verbal în care se trece cu esacitate numărul alegătorilor înscriși și acela al votanților, numele, vârsta, felul, comerțul și locuința membrilor aleși, precum și numărul voturilor ce au fie-care dintr'înșii.

Acest proces-verbal se transmite de Prefect la Ministerul de Interne, Agricultură și lucrări Publice.

Art. XIII. Dupe ce 'l examinează, Ministerul 'l înapoiază Prefecturii cu observațiunile ce este în drept a face.

Daca va recunoște nulitatea vre-unei alegeri, sau pentru ne-implinirea de formă, ori pentru lipsa condițiunilor prescrise de lege, Ministeriul pronunță acêsta nulitate și prescrie o nouă convocare a alegătorilor.

Daca alegerile se vor fi făcut în regulă, atunci invită pe Prefectură ca să procedeze la instalarea Camerei, dupe ce mai întâiu alegerile vor fi aprobate prin Ordonanță Domnescă.

Art. XIV. Instalarea se face prin îngrijirea Prefectului care asistă în persoană sau prin delegat, și care priimesce jurământul membrilor.

Art. XV. Funcțiunile membrilor suntă pe șase ani, doi dintr'înșii se reînnoesc la fie-care doi ani.

Pentru cele d'ânteu două alegeri care urmază dupe numirea generală, rândul eșirei se regulează prin sortu, apoi dupe vechime.

Membrii eșiți se potă relege.

Art. XVI. La cea d'ânteu alegere se orânduiesc alți membri în locul celor morți sau demisionați.

Alegerea unor asemenea membri se face numai pentru timpul cât aceia pe care 'l înlocuesc aveau a ocupa funcțiunile lor.

Suntă considerați ca demisionați, membrii cari, fără motive legiuite aprobate de Cameră, nu se ducă la convocare în timpu de șese luni.

Art. XVII. Camerele Comerciale potă avea relațiuni și corespondențe comerciale cu toate piețele atât din intrul țerei cât și din străinătate.

Art. XVIII. Camerele de Comerț suntă organele oficiale ale Comerciului pe lângă Guvern, și mandatarele firesci pentru administrarea așezămintelor de interesu colectiv commercial.

TITLUL II.

Despre atribuțiunile Camerelor.

Art. XIX. Camerele au drept să presinte Guvernului, din pro-

pria lor inițiativă, părerile lor asupra intereselor comerciale și industriale din circumscripțiunea lor.

Art. XX. Camerele dau Guvernului părerile și științele ce li se cere, asupra faptelor și intereselor comerciale.

Ele sunt mai cu seamă consultate de Guvernă asupra schimbărilor proiectate în legislațiunea comercială, asupra instituirii și altor Camere de comerț la trebuință în circumscripțiunea lor, asupra creării burselor și oficiilor de Agenți de schimb și mijloacilor din circumscripțiunea lor, asupra tarifelor vămilor și serviciului de transport și alte stabilimente de comerț, asupra obiceiurilor comerciale, a tarifelor de regulamente, de curtagiu maritim și curtagiuri pentru asigurări de mărfuri, asupra schimbului și efectelor publice, asupra înființării de bănci, de cantore de scont și de sucursale ale băncii, asupra proiectelor de lucrări publice locale relative la comerț și industrie și asupra proiectelor de Regulamente locale, în materiile de comerț și industrie.

Art. XXI. Ca mandatare firescă ale comerțului pentru administrarea intereselor colective, Camerele sunt tot-d'auna însărcinate cu administrarea burselor ce vor exista în circumscripțiunea lor.

Acastă administrare cuprinde special formarea bugetului primărilor și responderilor, strângerea veniturilor și plata cheltuielilor, (localul și întreținerea lor, remunerarul personalului și altele), numirea impiegaților și altele. Drepturile Camerelor asupra burselor nu pot aduce vătămare dreptului ordinar ce are poliția în locurile publice.

Art. XXII. Stabilimentele create pentru trebuința comerțului, precum sunt:

Intreprositele, cursurile publice de cunoștințele comerciale, industriale și altele, se vor administra de Camerele de comerț, când se vor întocmi prin contribuțiuni speciale între comercianți.

Administrațiunea stabilimentelor de natura de mai sus, care s'ar forma prin subscrieri voluntari, se va putea încredința Camerelor, dacă subscriitorii o vor voi.

Asemenea se va putea lăsa asupra Camerelor și administrațiunea stabilimentelor de asemenea natură ce ar întocmi Guvernul.

Art. XXIII. Camerele de comerț sunt considerate ca persoană civilă și recunoscute ca stabilimente de utilitate publică.

În ceremoniile publice, ele iaă îndată locu după Tribunalul Comercial.

Art. XXIV. Camerele de Comerț depind d'a-dreptul de Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Camerele sunt datore a ȳ comunica îndată înștiințările și reclamațiile ce adresază celor-lalte Ministere, sau din serviciu sau dupe cerere.

Art. XXV. Camerele de comerț nu pot publica sau tipări nici o înștiințare, raport sau document, fără autorisarea prealabilă a Ministerului de Interne, Agricultură și lucrări Publice, dată prin Prefecți.

TITLUL III.

Despre dirigiarea Camerelor.

Art. XXVI. Camerele de Comerț se dirigu de către oficiurile lor; oficiurile se compun de un Președinte, un vice Președinte un Secretar și un Casier.

Prefectul va putea președa Camera de Comerț de câte ori va socoti de trebuință.

Oficiul se alege pe tot anul din Membrii Camerei cu majoritatea absolută a Membrilor aflați față.

Serviciurile Președintelui, Vice-Președintelui, Casierului și Secretarului sunt gratuite.

Art. XXVII. Președintele, și în lipsa lui Vice-Președintele țin poliția în Camera, el dirige discușiunile și la casă de a fi voturile de o potrivă, votul său este preponderant.

Art. XXVIII. Camerele fac atât regulamentele lor cât și acelea ale tuturor stabilimentelor ce atârnă de dîsele și le îndreptă la Minister spre a le confirma.

Art. XXIX. Camerele se socotesc complete când va fi față majoritatea absolută a Membrilor lor; pentru ca otăririle lor să fie valabile, trebuie să unescă majoritatea absolută a Membrilor aflați de față.

Art. XXX. În fie-care an, Camerele și facu budgetul lor și îl trimitu la Ministeriul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice spre întărire.

Art. XXXI. La finitul fie-căruia an, Camera încheindă socotelile sale atât de sumele ce au intrat cât și de cele ce s'au cheltuit, trimite extract dupe dîsele la Ministrul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Art. XXXII. Camerele potu primi ori-ce ofrande și ori-ce danii li s'ar face de bani, lucruri mișcătore sau nemișcătore, dupe ce vor căpeta aprobațiunea Guvernului într'acesta.

Art. XXXIII. Camerele nu vor putea înstrăina nici un lucru dobîndit în ofrandă, fără a căpeta mai înteu deslegarea Ministerului de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Art. XXXIV. Secretarul este Șefu al cancelariei, ține jurnalul de tôte procesele verbale ale Camerei și susbscrie tôte corespondența.

Art. XXXV. Casierul adună și păstrează tôte veniturile Camerei și le trece în condica specială ce îl este dată pentru acastă de Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

El liberază, după deslegările Camerelor, sumele de bani otărite de dîsele a se cheltui, și le trece asemenea în condica specială ce îl este dată de Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Este tot-d'auna responsabil pentru banii ce îl se incredințază

TITLUL V.

Despre veniturile Camerelor.

Art. XXXVI. Veniturile Camerelor se întocmesc dintr'o deciuială asupra tacselor patentarilor de comercianți și industriași de clasa I, și II.

Art. XXXVII. Această deciuială se va trece în Budgetul General al Statului și D. Ministru de Finance va ordona împlinirea ei. Ea se va răspunde Camerelor la finalul fie-căruia trimestru.

Art. XXXVIII. Când ar ajunge să prospere Camerele sub raportul financiar, în cât să nu aibă trebuință spre acoperirea cheltuelilor lor de întreaga deciuială asupra tacsei patentarilor pomeniți din circumscripțiunea Camerelor, atunci se va putea micșora cotisațiunea acelor patentari, în urma înțelegerii Camerei cu Ministerul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Art. XXXIX. Înființarea Camerelor se va face prin Decretu Domnescu.

TITLUL V.

Despre Consiliul Superioru de Comerț și Industrie.

Art. XL. Se institue pe lângă Ministeriul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice un Consiliu superior permanent de Comerț și Industrie.

Art. XLI. Acest Consiliu va putea fi consultat asupra proiectelor de legi și Decrete relative la tarifele de vămi și regimul lor în ceea ce privește Comerțul.

Asupra proiectelor de tractate de comerț și navigațiune.

Asupra legislațiunei comerciale.

Asupra sistemului de încurajare pentru pescării.

Asupra dorințelor exprimate de camerele de comerț și industrie.

Art. XLII. Consiliul va fi chemat a da părerea sa asupra tuturor chestiunilor pentru care Ministerul va găsi de cuviință să'l consulte.

Art. XLIII. Consiliul superior de comerț și industrie se compune de Ministrul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, de drept Președinte, de un vice-Președinte și de opt membri luați dintre persoanele competente în ramura Comercială și Industrială.

Art. XLIV. Vice-Președintele și membrii nu sunt retribuiți și se numesc de Domn.

Un Secretar general special, numit de Domn, se va atașa acestui Consiliu superior și se va retribui din budgetul Ministerului de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Facem cunoscut și ordonăm ca cele de față, investite cu sigiliul Statului și trecute în Monitorul Oficial, să fie adresate Cur-

ților, Tribunalele și Autorităților administrative, ca să le înscrie în registrele lor, să le observe și să facă a se observa, și Ministrul Nostru Secretarū de Statū la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice, este însărcinat a priveghia publicarea lor.

Dat în București, la 30 Septemvrie 1864.

(L. S.)

ALECSANDRU IOAN.

Ministru Secretarū de Statū
la Departamentul de Interne,
Agricultură și Lucrări Pu-
blice,

M. Cogălniceanu.

Ministru Secretarū de Statū
la Departamentul Justiției,
Cultelor și Instrucțiunii Pu-
blice,

N. Crețulescu.
No. 1225.

MINISTERUL DE RĂZBOI

MINISTERUL DE RESBELU

ALECSANDRU IOAN I.

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domnule Principa-
telor-Unite-Române;

La toți da față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretarului de Stat la
Ministeriul de Resbel;

Luând în considerație avantajele ce aduce sistemul dupe care-
se află organizați dorobanții de dincóce de Milcov, prin care se
va unifica organizarea puterii armate în tótă România, și vóind a
introduce acéstă și în România de dincólo de Milcov;

Am decretat și decretăm:

Art. I. Se înființează în România de peste Milcov dorobanți
organizați și administrați întocmai ca cei de dincóce de Milcov.

Art. II. Toți dorobanții întruniți din România se vor împărți
în trei Inspectorii.

Residența Inspectoriei	1	va fi	la Bucuresci.
Idem,	idem,	2	idem la Craiova
Idem,	idem,	3	idem la Iași.

Art. III. Inspectoriile se vor compune dupe cum urmază:
Inspectoria I, de două Divisióne.

at-majorul Inspectorii la Bucuresci.

- I. Divisióne la Bucuresci. {
1. Escadron la Brăila.
  2. idem, la oraşul Ştirbeiü.
  3. idem, la Bucuresci.
  4. idem, la Giurgiu.
  5. idem, la Tergu-Măgurele.

- II. Divisióne la Buzeü. {
1. Escadron la Rimnicu-Sărat.
  2. idem, la Buzeü.
  3. idem, la Ploesci.
  4. idem, la Tergovişte.

Inspectoria II de două Divisióne.
Stat-majorul Inspectoriei la Craiova.

- I. Divisióne la Craiova. {
1. Escadron la Slatina.
  2. idem, la Caracal.
  3. idem, la Craiova.
  4. idem, la Turnu-Severinü.

- II. Divisióne la Rimniculü-Vălcii. {
1. Escadron la Câmpu-Lungü.
  2. idem, la Râmnicul-Vălcii.
  3. idem, la Piteşti.
  4. idem, la Tergul-Jiului.

Inspectoria III de trei Divisióne.

Stat-majorul Inspectoriei la Iaşi.

- I. Divisióne la Iaşi. {
1. Escadron la Dorohoiü.
  2. idem, la Botoşani.
  3. idem, la Iaşi.
  4. idem, la Vasluiü.

- II. Divisióne la Romanü. {
1. Escadron la Fălticeni.
  2. idem, la Piatra.
  3. idem, la Romanü.
  4. idem, la Bacăü.
  5. idem, la Tecuciü.
  6. idem, la Focşani.

- III. Divisióne la Bârladü. {
1. Escadron la Huşi.
  2. idem, la Bârlad.
  3. idem, la Cahul.
  4. idem, la Ismail.
  5. idem, la Bolgrad.
  6. idem, la Galaţi.

Art. IV. Şi celu din urmă. Ministrul Nostru de Resbel este însărcinat cu executarea Ordonanţei de faţă.

Ministru de Resbelü,

General Manu.

ALECSANDRU IOAN.

No. 892, Iulie, 24.

ALECSANDRU IOAN I,

Cu mila lui Dumnezeu și voința Națională, Domnă Principa-
telor-Unite Române:

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stată la
Ministeriul de Resbelū:

Luând în considerație avantajele ce aduce sistemul dupe care
se află organizați grănicerii de dincóce de Milcovū, prin care se va
unifica organizarea puterei armate în tótă Romănia,

Am decretat și decretămū:

Art. I. Se infintéză în Romănia de peste Milcovū, grănicerii
organizați și administrați întocmai ca cei de dincóce de Milcovū.

Art. II. Toți grănicerii întruniți din Romănia se vor împărți
în patru Inspectorii.

Residența Inspectoriei 1. va fi la Giurgiu.

idem, idem, 2 idem, la Iași.

idem, idem, 3 idem, la Piatra.

idem, idem, 4 idem, la Pitești.

Art. III. Inspectoriile se vor compune dupe cum urméză:

Inspectoria 1, de 4 batalióne, avënd stat-majorul lor:

I. Batal la Calafat.	1-a	Companie	la Severinū.
	2-a	idem,	la Gruia.
	3-a	idem,	la Calafat.
	4-a	idem,	la Bechetu.
II. Batal la Giurgiu.	1-a	Companie	la Turnu.
	2-a	idem,	la Zimnicea.
	3-a	idem,	la Giurgiu.
	4-a	idem,	la Oltenița.
III. Batal la Brăila.	1-a	Companie	la orașul Știrbel.
	2-a	idem,	la Gura-Ialomiți.
	3-a	idem,	la Polizești.
	4-a	idem,	la Brăila.
IV. Batal la Ismail	1-a	Companie	la Galați.
	2-a	idem,	la Reni.
	3-a	idem,	la Ismail.
	4-a	idem,	la Vilcov saū Chilia.
Inspectoria II de douē batalióne, avënd stat-majorul lor:			
I. Batal la Bolgrad.	1-a	Companie	la Tatar-bunar.
	2-a	idem,	la Cubeiū.
	3-a	idem,	la Conradū.
	4-a	idem,	la Carpineni.
II. Batal la Ștefănești	1-a	Companie	la Sculeni.
	2-a	idem,	la Bivolari.
	3-a	idem,	la Rădăuți.
	4-a	idem,	la Mamornița.

Inspectoria III de două batalioane, având stat-majorul lor:

- I. Batal la Fălticeni.
  - 1-a Companie la Mihăileni.
  - 2-a idem, la Nimirceni.
  - 3-a idem, la Cornu-Lunci.
  - 4-a idem, la Dorna.
- II. Batal la Ocnă.
  - 1-a Companie la Prisicani și Biézu.
  - 2-a idem, la Comănesci.
  - 3-a idem, la Oituzu.
  - 4-a idem, la Soveja.

Inspectoria IV de două batalioane, având stat-majorul lor:

- I. Batal la Predeal.
  - 1-a Companie la Bratocea.
  - 2-a idem, la Predeal.
  - 3-a idem, la Giuvala.
- II. Bat. la Rim.-Vilci.
  - 1-a Companie la Vadului.
  - 2-a idem, la Buliga.
  - 3-a idem, la Virciorova.

Art. 4. Și cele din urmă. Ministrul Nostru de Resbelu este însărcinat cu executarea Ordonanței de față.

Ministrul de Resbelu,
General Manu.

ALECSANDRU IOAN.

No. 893 Iulie 24.

MINISTERUL JUSTIȚIEI, CULTELORŪ ȘI INSTRUCȚIUNEI PUBLICE.

ALECSANDRU IOAN I,

Cu mila lui Dumnezeu și voința Națională, Domnă Principa-
telor-Unite-Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretarū de Statū la
Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice;

Vedēnd jurnalul Consiliului Nostru de Miniștri încheiat în
seanța de la 4 August, sub Președenția Nōstră;

Auđind și opiniunea Consiliului de Statū;

În puterea Statutului din 2/14 Iulie;

Amū sancționat și sancționămū, promulgat și promulgămū, co
urmēzā:

Art. I. Secțiunea 1 a reclamațiunilor a Curții de Casațiune se
suprimă. Prin urmare, un Președinte de Secțiune, șapte Membri
din ai Curții de Casațiune, un Procurore de Secțiune, un Grefier și
personalul care compune una din cele trei grefe, smtū desființați.

Art. II. Secțiunea a II Civile va adopta aceeași procedură ca Secțiunea a III Criminale, în tot ceea ce privesce introducerea cauzelor. Tote dispozițiunile din legea Curții de Casațiune, relative la Secțiunea reclamațiilor, sunt abrogate.

Art. III. Tote procesele pendite înaintea Secțiunii I a reclamațiilor vor trece, la punerea în lucrare a acestui Decret, în cercetarea Secțiunii Civile.

Facem cunoscut și ordonăm ca cele de față, investite cu sigiliul Statului și trecute în Buletinul legilor (Monitorul Oficial) să fie adresate Curților, Tribunalurilor și autorităților administrative, ca să le înscrie în registrele lor, să se observe, și să facă a se observa, și Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice, este însărcinat a priveghia publicarea lor.

Dat în Bucuresci, la 6 August 1864.

ALECSANDRU IOAN

Ministrul Secretar de Stat la
Departamentul Justiției, Cultelor
și Instrucțiunii Publice,
N. Crețulescu.

No. 968.

ALECSANDRU IOAN I

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domnule Principalelor-Unite Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Având în vedere Decretul Nostru cu No. 968, de la 6 August curent, prin care s'a suprimat Secțiunea I a reclamațiilor de la Curtea de Casațiune;

Având în vedere raportul Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice, cu No. 39896, prin care Ne supune modificările ce sunt de trebuința a se introduce în legea Curții de Casațiune, conform cu noua organizare ce i s'a dat;

Ascultând opinia Consiliului Nostru de Stat;

În puterea Statutului din 2/14 Iulie:

Am sancționat și sancționăm, promulgat și promulgăm ce urmă:

Art. I. Curtea de Casațiune este împărțită în două Secțiuni și se compune: de un Prim Președinte, de doi Președinți de Secțiuni și de patru-spre-dece Membri, peste tot șapte-spre-dece Membri.

Art. II. Secțiunile iaă numirea de „Secțiunea Civilă și Secțiunea Criminală”.

Fie care Secțiune se compune de șapte Membri și un Președinte.

Acum la început, și pentru prima și singură oră, Secțiunile se vor forma prin sorți.

Toți Membrii carii compun o Secțiune din preună cu Preșe-

dintele lor, vor schimba la începutul fie-căruia an de drept pe Membrii celei alte Secțiuni.

Art. III. Secțiunea Civilă pronunță asupra tuturilor cererilor de casațiune în materiile civile.

Secțiunea Criminală pronunță asupra cererilor în casațiune în materiile criminale, corecționale și de simplă poliție.

Conflictele de jurisdicțiune între autoritățile de ordinea judecătorească, se judecă de către Secțiunile unite.

Art. IV. Primul Președinte presidă Curtea întrăgă în Secțiunile unite, și poate presida când va găsi de cuviință, și dupe trebuința serviciului, și fie-care Secțiune în parte.

Art. V. Grefa Curții de Casațiune se compune de un Prim Grefier, de doi Grefieri de Secțiune, de cinci Capii de masă, douăspre-dece Scriitori, un Registrator general și doi Registratori de Secțiune.

Art. VI. Ministerul public, așezat lângă Curtea de Casațiune, se compune de un Procuror general și de doi Procurori de Secțiune.

Art. VII. O Secțiune nu poate lucra și judeca de nu vor fi cel puțin șapte Membri de față.

Când acest număr nu se poate împlini din pricina de bolă, de concediu, de recusațiune, sau alte asemenea împrejurări, numărul se completează cu Membrii din cea altă Secțiune trași la sorți.

Art. VIII. Întimplându-se a nu se împlini numărul de majoritatea cerută de Art. 21 din legea Curții de Casațiune, se vor chema alți trei Membri, trași la sorți, de la cea altă Secțiune, și se va cerceta pricina din nou.

Daca nu se va putea nici atunci forma majoritate, se va amâna pricina de la una lună pînă la trei cel mult, și daca și la acest termen nu se va putea obține majoritate, se va judeca pricina de Secțiunile unite. Se exceptă însă pricinile urgente, care, în acestu casu, se judecă îndată de Secțiunile unite.

Art. IX. Când Curtea de Casațiune judecă în Secțiunile unite, trebuie să fie față și să ia parte la judecată cel puțin 12 Membri pe lângă Președintele sau un vice-Președinte.

La asemenea casu, o otărire nu se poate da, de nu împreună optu glasuri. Iar când Secțiunile sunt întrunite în întregul complotu, majoritatea absolută este de ajunsă.

Art. X. Curtea de Casațiune are vacanță la Crăciun 15 zile, începând din ajunul Crăciunului, și la Paști 15 zile, începând din ziua Floriilor.

Deosebit, Secțiunea civilă are vacanții mari, de la 1 Iulie pînă la 15 August.

Preste tot cel alt cursu al anului, Curtea de Casațiune ține ședință regulată în toate zilele, afară de Duminică și sâmbătorii mari.

Art. XI. În fie-care Secțiune sunt două registre, într'unul se trecu pricinile urgente (grabnice), în cel alt cele ordinare.

Primul Președinte, prin una și singură citațiune adresată tu-

tulor părților interesate, le va soroci pentru dîoa determinată spre înfățișare.

Pricinile se sorocesă dupe rëndul intrării lor, afară numai de cele grabnice care aă precădere.

Art. XII. In casă de piră pornită contra funcționarilor publici, Secțiunea civilă va cerceta mai întëiu admisibilitatea perei, și la casă de admitere, acusatul va merge înaintea Secțiunilor unite. Când în cercetarea unei cereri de casațiune, Secțiunea civilă sau criminală va descoperi fapte vinovate comise de judecători atingătoare de funcțiunile lor, atunci Secțiunea criminală va denuncia pe judecători la Secțiunea civilă, care mai înainte va face cuvenita cercetare de admitere, iar dacă descoperirea de fapte vinovate se va face de Secțiunea civilă, atunci va face ea însăși cuvenita cercetare de admitere.

Art. XIII. Când, dupe casațiunea unei hotăriri, Curtea de Apel sau Tribunalul la care s'a trimis pricina a se judeca din nouă, va da o a doua sentință în aceeași pricină între aceleași persone, procedând în aceeași calitate, și va fi atacat și acestă a doua hotărire, atunci Curtea de Casațiune judecă cestiunea în Secțiuni unite.

Dacă a doua sentință a unui Tribunal sau Curte, este casată pentru aceleași motive ca și cea d'ântëiu, atunci Curtea civilă sau Tribunalul la care pricina va fi trimisă, se va conforma cu decisiunea Curții de Casațiune asupra punctului de dreptă, judecat de acea Curte.

In acestă casă, Curtea de Casațiune va comunica îndată Ministerul Justiției cestiunea de dreptă contraversată, ca la cea d'ântëiu sesiune a Camerei. sau chiar în cursul sesiunei, de va fi deschisa Camera, să se cêră de Guvernă interpretarea oficială a legii de la Puterea legislativă.

Art. XIV. Dispozițiunile cuprinse în Art. 28.

Aliniatul al 7-lea de la Art. 36.

Articolile 62, 63, 64, 65 și 66 din legea constitutivă a Curții de Casațiune suntu și remănu abrogate.

Art. XV. Tôte dispozițiunile legeri Curții de Casațiune, contrarii Decretului de față, suntu și remănu abrogate.

Facemă cunoscut și ordonămă ca cele de față, investite cu sigiliul Statului și trecute în buletinul legilor (Monitorul Oficial), să fie adresate Curților, Tribunalele și autorităților administrative, ca să le înscrie în registrele lor, să le observe, și să facă a le observa și Ministrul Nostru Secretarū de Stat la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucției Publice, este însărcinat a priveghea publicarea lor.

Dat în Bucuresci, la 17 August 1884.

ALECSANDRU IOAN.

Ministru secretarū de Stat la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucției Publice,

N. Crețulescu.

No. 1032.

ALECSANDRU IOAN I.

Cu mila lui Dumnezeu și voința Națională, Domnii Principa-
telor-Unite-Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretarū de Statū la
Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, cu No
40223, în privința dreptului ce este a se acorda străinilor pentru
cumpărătore de imobile în țeră;

Ascultând opiniunea Consiliului Nostru de Statū;

În puterea Statutului din $\frac{2}{14}$ Iulie:

Am sancționat și sancționăm, promulgatū și promulgăm ce
urmază:

Art. I. Străinii de ori ce ritū creștinescū domiciliați în Ro-
mânia. vor avea dreptul de a cumpăra proprietăți imobiliare, sub
condițiunea însă de a se supune, în ceea ce se atinge de asemenea
proprietăți, la legile pământului, și numai precāt și Românii se vor
bucura de asemenea dreptū în țerile lor.

Nu se prejudică printr'această întru nimicū dispozițiunile legale
relative la naturalisațiune

Art. II. Legea de față nu va privi întru nimicū colonisările
ce sunt poprite.

Art III. Tōte dispozițiunile contrarii acestei legi, sunt și re-
mânū abrogate.

Faceinū cunoscut și ordonămū ce cele de față, investite cu
sigiliul Statului și trecute în Monitorul Oficial, să fie adresate Cur-
ților, Tribunalelor și autorităților administrative, ca să le inscrie în
registrele lor, să se observe și să facă a le observa, și ministrul
Nostru Secretar de Statū la Departamentul Justiției, Cultelor și In-
strucțiunei Publice, este însărcinat a priveghca publicarea lor.

Dat în București, la 19 August, anul 1864.

(L. S.)

ALECSANDRU IOAN.

Ministru Secretarū de Statū la De-
partamentul Justiției, Cultelor și In-
strucțiunei Publice,

N. Crețulescu.

Nr. 1031.

ALECSANDRU IOAN I.

Cu mila lui Dumnezeu și voința Națională, Domnii Principa-
telor-Unite-Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretarū de Statū la De-
partamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, cu No. 42426
în privința constringerei corporale în materii comerciale, civile și
criminale;

Ascultând opiniunea Consiliului Nostru de Statū;

În virtutea Statutului din $\frac{2}{14}$ Iulie.

Am sancționat și sancționăm, promulgat și promulgăm ce urmăde:

CAP. I.

Dispozițiuni generale.

Art. I. Constringerea corporale este ținerea unei persoane la închisore pentru îndeplinirea unei îndatoriri.

Art. II. Constringerea corporale nu se pôte executa fără o înadinsă sentință judecătorească.

Art III. Constringerea corporale, pentru neplată de datorii, nu pôte avea loc de cât în casurile când datoria, pentru a cării împlinire acest mod de executare este autorisat, se ridică la suma cea determinată prin această lege.

Nu este permisă a compune acea sumă din datoriile unei persoane către mai mulți creditor, când creanțele lor, luate în parte, ar fi mai mici de cât suma cerută pentru aplicarea constringerii corporale.

Mai mulți creditor cerënd în același timp și putënd căsciga în contra debitorului lor aplicarea constringerii corporale, închisorei se va măsura dupe o singură din acele datorii, cea mai mare la sumă.

Art. IV. Debitorii arestați în puterea acestei legi, vor fi întreținuți la închisore cu cheltueala creditorilor lor numărată înainte.

Statul fiind creditor, nu este dispensat de această obligațiune.

Art. V. În nici o materie, constringerea corporale nu se va putea aplica bărbatului și femeii sale, la amânduoi de odată, nici chiar pentru datorii deosebite.

În casu de a se pronunța constringerea corporale pentru o datorie comună a socilor, aplicarea sa la unul dintre dênșii dispensează pe cel-alt de a fi în urmă închisă pentru aceeași datorie.

Bărbatul și femeea vor fi admiși, la casul prevădută prin alinea precedinte, a se oferi la constringerea corporale, unul dintr'ênșii pentru tot termenul, sau fie-care pentru o parte.

În tôte casurile tribunalele pot, în interesul copiilor minori ai debitorului, să amâne punerea în lucrare a închisorei pentru termenul de un ană cel mult.

Va fi scutit asemenea de constringerea corporale fiul unică al unei văduve, precum și unicul fiu ver-unui tată bătrîn, sau înfirm și fără mijloce de esistență, și acesta când suma datorită nu va trece peste suma de una mie lei.

Art. VI. Constringerea corporale nu pôte fi pronunțată nici executată în folosul bărbatului și al femeii, al rudelor de sus și al rudelor de jos, al fraților sau al surorilor, al unchiului (moșu) sau al mătușei, al nepotului sau al nepotei, nici în folosul afinilor (cusceri) de același grad.

Art. VII. Debitorii arestat, sau recomandat dupe formele pre-

scrise prin această lege, are dreptul de a apela în contra dispozițiunei relative la constrângerea corporale în termenul de șese zile după închisore saŭ după recomandare, chiar atunci când sentința ar fi dată în ultima instanță, saŭ când debitorul ar fi declarat că se mulțumesc pe dânsa, saŭ când termenul legale de apel ar fi expirat.

Debitorul, apelând, va rămânea cu toate acestea în închisore.

Termenul de șese zile este deosebit de termenul cel de drept comun al apelului și nu poate curge de odată cu acesta.

Art. VIII. În nici un alt casu, afară de cele anume prevădute prin această lege pentru aplicarea constrângerii corporale, nu este permis nici tribunalelor a o pronuncia, nici veri cării autorități notariale a o trece în acte, nici veri-cărui Român a o consimți prin contract.

Veri-ce urmare din contră va fi nulă, și contravenitorul se va supune la răspundere de cheltueli, daune și folose.

Art. IX. Închisore pentru neplată de datorie, nu liberăză de datorie pe debitor, ea nu împedecă esecutarea cea reală asupra averei lui.

CAP. II.

Dispozițiuni relative la constrângerea corporale în materie comercială

Art. X. Constrângerea corporale va fi pronunțată, însă cu excepțiunile și modificările aci mai josu arătate, în contra veri-cărei persoane condamnate pentru datorie comercială la plata unei sume de una mie lei capete saŭ mai mult.

Ea este facultativă pentru judecători de la lei cinci sute pînă la una mie inclusiv.

Art. XI. Femeile măritate care facu comerțu, nu suntu supuse la constrângerea corporale, când formalitățile prevădute prin Art. 5 din Codica de comerțu nu se vor fi îndeplinit.

Art. XII. Nu suntu supuși la constrângerea corporale nici minorii, parte bărbătescă saŭ femească, care facu comerțu, fără ca formalitățile cerute prin Art. 2 din Codica comercială să se fi îndeplinit.

Art. XIII. Suntu încă scutiți de constrângerea corporale moștenitorii și veduvele justițiabililor Tribunalului de comerțu, în casu când suntu condamnați, nu în a loră proprie calitate, ci numai ca nisce înfățișetori ai dreptăților autorului loră.

Art. XIV. Constrângerea corporale în materie comercială, nu va putea fi pronunțată în contra debitorilor care vor fi intrați în al șese-decelea anu ul etăței.

Art. XV. În veri-ce condamnare la o sumă mai mică de lei una mie capete, chiar în materie de poliță și de bilet la ordine, Tribunalul va putea hotărî ca închisore debitorului să nu se pue în

lucrare de cât dupe un termen de trei luni cel mult, socotit din ziua când datoria a devenit exigibile.

XVI. Inchisórea pentru datorie comerciale va înceta de sine dupe trei luni, când condamnățiunea are de obiect o sumă mai mică de una mie lei capete; pentru sumele mai mari de una mie lei, termenul închisorei se va adăogi cu câte trei luni mai mult, pentru fie-care adaosă de cinci sute lei peste o mie, fără a putea însă să trecă nici un casă peste macsimul de trei ani.

CAP. III.

Dispozițiuni relative la constrângerea corporale în materie civile.

Art. XVII. Constrângerea corporale nu va avea locă în materie civile de cât în casurile arătate în Articolile următóre.

În tóte casurile de constrângere corporale în materie civile, termenul va fi mărginit, prin sentința de condamnare, de la șese luni pînă la cinci ani, sau, dacă este facultativă, de la trei luni pînă la trei ani.

Art. XVIII. Veri-cine se va face culpabile de stelionat, va fi constrînsă la desdăunarea părței vătămătă, chiar și prin închisóre. Stelionat se numesce:

1. Fapta de a vinde sau de a ipoteca un nemișcător sciind că nu este al seă.

2. Fapta de a ipoteca un nemișcător al seă presentându'l cu sciiță, în contra adevărului, prin declarare espresă, ca liber, sau ca numai în parte supusă la alte ipotece sau privilegie.

Art. XIX. Veri ce deponitară va fi constrînsă prin închisóre să restituescă lucrurile ce i s'au fostă încredințată sau să plătescă daune și folóse; însă, deponitarii necesari, cărașii și ospătătorii, în casul când nu vor putea proba că nu sunt culpabili de dolă;

Deponitarii cei voluntari, în casul când vor fi dovediți culpabili de dolă.

Deponitul se numesce necesară când deponentele a fost nevoit să'l facă prin vre-o întemplantă nefericită, precum un focă, o înecăciune, depredare și altele.

Art. XX. Ori cine prin fapte silnice usurpă posesiunea unui fond de la posesorul seă cel legiuit, va fi condamnat prin constrângere corporale să reîntegreze și să desdauneze atât pentru fructe cât și pentru alte daune și folóse.

Art. XXI. Cel care printr'o sentință dată în materie petitoriă și devenită irevocabile, va fi fostă condamnat a lăsa din mână posesiunea unui fond, póte să fie, la casă de nesupunere, condamnat printr'o al doilea sentință, la constrângerea corporale, dupe 15 zile de la data primirei celei d'ântéiă sentințe.

Dacă fondul, de care este vorba, se află depărtat de domiciliul părții condamnate mai mult de o postă, termenul de 15 zile se va adăogi cu câte o zi pentru fie-care distanță de o postă.

Art. XXII. Arendatorii de moșie vor putea fi condamnați prin constringerea corporale la îndeplinirea îndatoririlor lor coprinse în contractele de arendare, dacă acestu modu de executare va fi fostu anume stipulat în contractul lor.

Art. XXIII. Ori ce persoană publică care are calitatea de a primi în mânele sale sume consemnate, sau lucruri depuse, sau acte încredințate de particulari, va fi condamnată la închisore, dacă va refusa a lor restituire sau reprezentare.

Art. XXIV. Grefierii și ori ce alt funcționar publicu, pentru reprezentarea vre unor acte, publice, când ea ar fi ordonată, vor fi constrinși prin închisore în casu de nesupunere.

Art. XXV. Tutorii, curatorii, administratorii de ori ce aședeminte, și acei cărora a fost încredințată o administrațiune ore-care, sau prin legi sau de către vre-o autoritate, vor fi supuși la constringerea corporale, atât pentru darea socotelilor, cât și pentru ori ce restituțiune ar fi de făcut în urma dărei socotelilor.

Art. XXVI. Constringerea corporale este facultivă pentru judecatori în casurile următore:

a). Pentru daune și folose în materii civile cari trecu de lei trei sute.

b). În contra celor ce cu rea credință vor fi negat sau vor fi declarat că nu cunoscū înaintea justiției scriptura sau sub-semnătura lor, pentru daune și folose.

c). În contra deținătorului, care nu este funcționar publicu, al unui acti de comparațiune necesariu spre verificarea unei scripturi, sau al unui acti defăimat de falsu, pentru aducerea acestor acte, ordonată de judecatori.

d). În contra esperților, în casu de întârziere sau refusu de a depune raportul lor.

e). În contra femeilor.

Art. XXVII. În casurile Articolului precedente, Tribunalul pôte ordona, pronunțând constringerea corporale, ca ea să nu fie pusă în lucrare într'un termenu ce el va mărghini.

Acestă suspendare nu va putea fi pronunțată de cât cu arătarea motivelor ei, și prin sentința dată asupra contestațiunei.

La expirarea acestui termenu închisorea se va pune în lucrare fără o a doua sentința.

Art. XXVIII. Constringerea corporale, în materii civile, nu pôte fi pronunțată pentru o sumă mai mică de una mie lei.

Art. XXIX. Ea nu pôte fi pronunțată în contra minorilor ne emancipați, nici în contra sesagenarilor (intrați în al șese-decelea anu.)

Art. XXX. Constringerea corporale pentru cauza de stelionat, în timpul căsătoriei nu pôte avea locu în contra femeilor măritate, de cât în casul când ele au o avere estradotale, sau cel puțin o avere a cării administrațiune si-au oprit'o pe sémăle și numai pentru îndatoririle născute cu ocasiunea cărmuirei acelei averi.

Art. XXXI. Debitorile care n'are calitatea de comerciant, este

supusă la constrângerea corporală când a scris o poliță sau un bilet la ordin.

CAP. IV.

Procedura constrângerei corporale în materie civile și comerciale.

Art. XXXII. Constrângerea corporală nu se va pute pune în lucrare de cât după o zi liberă de la primirea copiei de hotărîre care o va fi pronunțat, și a ordinului capului aproșilor pentru executarea voluntarie a acelei hotărîri.

Aceste acte vor fi trimise debitorului printr'un aproș anume desemnat prin disa hotărîre.

În ordinul pe lingă care se va trimite debitorului copia de hotărîre, se va arăta și locul unde creditorul și va fi ales domiciliul în comuna residenței Tribunalului care a dat hotărîrea, dacă însă creditorul nu va fi locuind acolo.

Art. XXXIII. Închisórea se va face prin capul de aproși, sau singur; sau însoțit de unul sau mai mulți aproși.

Art. XXXIV. Debitorul nu va putea fi arestat:

I. Mai înainte de răsăritul nici după apusul sórelui.

II. În zilele de sêrbători legali.

III. În locurile consacrate cultului pe cât timp ține oficiul religios.

IV. În locul și în timpul ședințelor autorităților întocmite.

V. Într'o altă casă de cât a sa, și nici în propriul său domiciliu, afară numai când Președintele Tribunalului va fi autorizat a cêsta și va fi însărcinat anume un Comisar de Poliție sau pe Polițaiul orașului ca s'o execute.

VI. În cele d'ânteu două-deci zile după facerea sociei sau după mórtea unui dintre membrii familiei sale.

Art. XXXV. Debitorul nu va putea asemenea să fie arestat când este chemat ca martor înainte unui judecător de instrucțiune, unui Tribunal de înteu instanță sau unei Curți Criminale, nici în timpul cât i trebuie ca să mERGă la înfățișare și ca să se întorcă.

Nimeni nu va fi admis să probeze chemarea sa ca martor în materie criminală, de cât prin producerea unui salvu-conduct (într'adins voe).

Acêstă dispensă se aplică și la veri-ce alegătoru, fie în materie politică, fie municipale, pe cât timp ține scrutinul, în care casă nu este trebuință de un salvu conduct.

Art. XXXVI. Închisórea debitorului se va constata printr'un proces verbal care va cuprinde:

I. Data zilei, luni și anului în care se face.

II. Numele, profesiunea, domiciliul creditorului, sau alegere de domiciliu, dacă el nu locuiesce acolo, precum și numele, profesiunea și locuința debitorului.

III. Obiectul cererii creditorului.

IV. Aretare de tribunalul și de numărul hotărârii prin care a fost pronunțată închisoarea.

V. Aretare de termenul pentru care ea a fost pronunțată.

VI. Mențiune că creditorul a depus suma necesară pentru nutrimenul debitorului.

VII. Mențiune că s'a lăsat debitorului copia sentinței de condamnare, conformu Art. 32, cum și a acestui proces verbalu.

Capul aproșilor însărcinat a face acest proces verbalu, 'l va subscrie împreună cu Directorul închisorei, care va trebui să fie față la a sa redactare.

Art XXXVII. În casu de rezistență materiale din partea debitorului, se va cere ajutorul puterei armate și debitorile va fi încă urmăritu dupe Condicile penale ca împotivitor la ordinile autorității.

Art. XXXVIII. Dacă însărcinatu cu executarea închisorei ar reținea pe debitoru închisū în vre un alt locu, care nu este destinatū prin lege pentru acestu, acela va fi urmărit ca culpabil de crimele de arestațiune arbitrară.

Art. XXXIX. Creditorul este îndatorat să depue mai din înainte o sumă destinată pentru întreținerea debitorului său în închisore, socotită pentru 30 de zile cel puțin.

Consemnarea unei sume pentru mai puținu de trei-deci zile, se socotesce drept nimicū.

Asemenea consemnarea pe mai mult de trei-deci zile nu se măsoră după zilele pe cât este făcută, ci după periodele de trei-deci zile ce se cuprindū in timpul pe care este făcută.

Art. XL. Suma ce e dator creditorul a depune pentru întreținerea debitorului său la închisore, va fi de una sută lei; din acestu două-deci lei se va reținea pentru Statu.

Art. XLI. Directorul închisorei va transcrie pe registrul său extract din sentința care autorisěză arestațiunea.

Dacă capulu de aproși nu va infățisa acea sentința, Directorul închisorei va trebui să nu primescă la închisore pe debitoru.

Art. XLII. Debitorul închisū va putea fi recomandat de verice alt creditor al său care ar fi putut cere și dobēndi punerea sa la închisore.

Asemenea va putea fi recomandat și cel prevenit de un delict, și va fi prin efectul recomandațiunei reținut in închisore chiar și la casu de achitarea sa.

Art. XLIII. Recomandațiunea este cererea de a se ține un debitor la închisore, și pentru o altă datorie, care n'a fost cauza primarie a închisorei sale.

Se vor observa pentru recomandațiune aceleși formalități ca și pentru închisore, afară numai că suma de una sută lei necesară pentru întreținerea debitorului se va împărți între recomandator și creditorul cel d'ântēiū, dacă acest din urmă o va cere.

Art. XLIV. În casu de neîndeplinirea formalităților arătate

mai sus, debitorul va putea cere nulitatea închisorei sale; cererea o va face la Tribunalul local unde se află închisul, singur compentente pentru nulitățile de formă.

Dacă însă cererea de nulitate este întemeiată pe nulități de fond, precum pe alegațiunea unui eveniment estinctiv al obligațiunii întemplat în urma sentinței de închisore și care merită a fi desbătut judecătorește, cererea va fi trimisă la Tribunalul care a pronunțat sentința.

Art. XLV. La toate casurile, cererea de nulitatea închisorei se va judeca de urgență și în urma conclusiunilor Ministeriului Public.

Art. XLVI. Nulitatea închisorei pentru veri-ce cauză ar fi pronunțată, nu trage după sine nulitatea și a recomandațiunilor, pe cât timp nu ar fi și pentru acestea o înadinsă hotărîre.

Art. XLVII. Debitorul, a cărui închisore este declarată nulă pe temeiul de lipsă de formă, poate fi arestat pentru aceeași datorie, prin îndeplinirea formalităților cerute, însă nu mai curînd de cât dupe trei zile de la eșirea sa de la închisore.

Art. XLVIII. Dacă închisorca este declarată nulă, creditorul va putea fi condamnat către debitor la daune și folose.

Art. XLIX. Debitorul a cărui închisore este legală, și va recăștiga libertatea.

I. Prin consimțimîntul creditorului care a cerut închisorea sa și al recomandaților, dacă sînt.

II. Prin nedeputerea de mai înainte a sumei pentru întreținerea debitorului.

III. Prin intrarea debitorului în al șese-decelea an al etății.

IV. Prin expirarea termenului de închisore mărginit prin sentință.

V. Prin stingerea datoriei dupe unele din modurile de stingere a obligațiunilor, precum plata, cîrtarea datoriei, etc

VI. Prin cesiunea averilor sale în cazul când constringerea corporale a fost pronunțată în materii civile, când debitorul nu este culpabil de dol.

Art. L. Consimțimîntul pentru eșirea debitorului de la închisore, va putea fi dat de creditor sau la judecătorie, sau pe registrul închisorei.

Art. LI. Liberarea pentru nedeputerea banilor de nutriment se va face în modul următor:

Debitorul va adresa către Președintele Tribunalului de înțea instanță o cerere sub semnată de dînsul și de Directorul închisorei, sau dacă debitorul nu știe să scrie, certificată de adevărată de numitul Director.

Acastă cerere se va face în duplicată, și una va rămînea la Directorul închisorei.

Art. LII. Dacă creditorul va depune suma mai înainte de ce debitorul ar fi dat Președintelui cererea sa, precum se arată în Articolul de mai sus, acea cerere nu va fi priimită.

Art. LIII. Ordonanța Președintelui de liberarea debitorului

pentru cauđa arătată în Art. 50, va fi dată în duplicată, și una se va depune la Grefă, alta se va trimite la Directorul închisorii.

Art. LIV. Debitorul închisă va recăstiga libertatea sa plătiind săă depuind a trecea parte din datorie capete cât și dobindi, cheltuelile de judecată și cele pentru întreținerea sa în închisore, și dând pentru rămășiță o cauțiune (chezășie) priimită de bună de creditorii săă încuviințată de Tribunalul de ântăia instanță al locului unde debitorul se afla închisă.

Aceleași condițiuni îndeplinite fiindă din partea debitorului, îl vor scuti de a fi pusă la închisore.

Art. LV. Cauționatorul (chezașul) va trebui să se oblige solidară cu debitorul de a plăti rămășiță datoriei într'ună termenă care nu va putea să trecă peste ună ană, afară dacă creditorul va comsimți la ună termenă mai lungă.

Art. LVI. La expirarea termenului mărginită prin Art. precedentă, creditorul, dacă nu se găsește plătit pe deplină, va putea exercita din nouă constringerea corporală în contra debitorului principală, fără ca săși perdă dreptul ce are în contra cauționatorului.

În tote casurile, termenul unei al doilea costringeri ce ar exercita creditorul, nu va putea fi mai lungă de câtă timpul ce debitoarele mai avea de ședută la închisore după cea d'ântăiă sentință,

Art. LVII. Debitorul liberată prin vre unul din modurile enumerate prin Art. 49, nu va mai putea fi arătată pentru aceeași datorie.

Art. LVIII. Debitoarele care va fi căstigmat liberarea sa prin expirarea termenului închisorii, nu va mai putea fi închis pentru datorii contractate mai înainte de închisoreă sa și al căror termenă va fi împlinit în momentulă liberărei seă, afară numai de casulă când aceste datorii, prin natura și cuantul lor, ar cere o mai lungă închisore de câtă cea din care a eșit debitorul.

În casul acesta, fiindă din nouă pus la închisore, durata celei d'ântăiă închisorii se va prinde în calculul duratei închisorei se va prinde în calculul duratei închisorei celei după urmă.

Art. LIX. Cererile pentru eliberarea unui debitoare închisă vor fi adresate către Tribunalul locului unde debitorul se află închisă. Creditorul va fi chemată la judecată în cel mai scurt termină.

În ziua mărginită se va cerceta cauza mai înainte de cele lalte cause din aceeași di, și Tribunalul va da hotărăirea sa, după ce va asculta conclusiunile Ministerului Publică.

CAP. V.

Constringerea corporale în materii criminale, corecționale și polițienescă.

Art. LX. Decisiunile Curților și sentințele Tribunalelelor co-prințetore de condamnări în folosul Statului la multă (globire) restituțiunii, daune, folose și cheltueli de judecată, nu vor putea fi e-

secutate prin constringerea corporale de cât după cinci zile libere de la primirea actelor de condamnare de către cel condamnat.

Dacă debitorul se află în închisore pentru alte datorii recomandarea lui, va putea fi ordonată îndată.

Art. LXI. Închisorea făcută în puterea Articolului precedent nu va putea avea loc de cât după trecerea de unu anu din ziua de când și a făcut pedépsa pentru delict.

Art. LXII. Cel arestați în puterea Art. LX vor rămânea închisși pină vor plăti suma la care sunt condamnați sau pină vor da cautiunea primită de bună de cel interesat, ori la casu de contestare, declarată bună și valabilă de Tribunal.

Cautiunatorul va trebui să plătescă în termenu de o lună, sau de nu, va putea fi urnăritu.

Art. LXIII. Cu tôte acestea, condamnații cari vor justifica neputința de a plăti dupe modul prescrișu de Art ..... din Condicele de procedură criminală, vor fi liberați dupe 15 zile de închisore, când: condamnațiunile pecuniare nu trecu de două-deci lei; dupe o lună de închisore, când acelea se vor ridica de la 20 pină la 60 lei; dupe două luni, când se vor ridica de la 60 pină la 200 lei; dupe trei luni, când vor trece de 200 lei.

Art. LXIV. Când închisorea va fi încetată în puterea Art. precedent, ea va putea să reîncépă, însă numai o dată, numai pentru restitațiuni, cheltueli, daune și folose și numai când Tribunalul va constata și va pronuncia de față cu debitorule, că acesta a venit în stare de a plăti.

Art. LXV. Decisiunile și sentințele cuprindătoare de condamnări în favorea particularilor pentru reparațiunea de vătămări ce li s'ar fi făcut prin crime, delictes și contra-vențiuni, vor fi esecutate dupe aceleși forme și prin aceleși mijloce de constringere ca și hotăririle coprindătoare de condamnări în folosul Statului.

Art. LXVI. Când condamnațiunea pronunțată nu va trece peste trei sutele, liberarea condamnaților deținuți dupe cererea și în intervalul resul particularilor, nu va putea avea loru, fără numai când ditatea cautiunilor date, sau neputința condamnaților de a plăti, vor fi fostu, la casu de contestare, judecate față cu creditorul.

Durata închisorei în acestu casu, va fi cea legiuită prin Art. LXIII.

Art. LXVII. În tôte casurile, și chiar atunci când neputința debitorului de a plăti ar putea fi constatată, dacă condamnarea pronunțată, sau în favorea Statului sau în favorea vre unui particular, trece de trei sute de lei, durata închisorii va fi determinată prin sentința de condamnare de la trei luni pină la trei ani. Cu tôte acestea, dacă debitorul a intrat în al șése-decilea-anu al etăței, mai înainte de darea sentinței, Tribunalul va putea reduce minimum la 2 luni, și nu va putea trece peste maximum de două ani.

Dacă debitorul ajunge dupe darea sentinței la etatea de șése-deci ani, termenul închisorii ce are să mai curgă, conformu sentinței, va fi de sine redusu la jumătate.

CAP. VI.

Dispozițiuni diverse.

Art. LXVIII. Nici un fel de constrângere corporale nu p $\acute{o}$ te avea loc in contra unui deputat al corpurilor legiuitor $\acute{e}$, in timpul sesiunii, nici in decursu de șese sept $\acute{e}$ m $\acute{a}$ ni, mai inainte de deschiderea sa $\acute{u}$ dup $\acute{e}$ inchiderea lor.

Art. LXIX. Constrângerea corporale, pronun $\acute{c}$ iat $\acute{a}$ contra unui func $\acute{t}$ ionar, nu se va putea pune in lucrare de c $\acute{a}$ t dup $\acute{e}$ de $\acute{c}$ e zile de la expedirea prin Președintele Tribunalului, a unei adrese incunoscint $\acute{a}$ to $\acute{r}$ e c $\acute{a}$ tre autoritatea de care de $\acute{r}$ inde acel func $\acute{t}$ ionar.

Art. LXX. Sunt $\acute{u}$ supuși la constrângerea corporale toți cei ce au in m $\acute{a}$ nele lor sume sa $\acute{u}$ obiecte mișc $\acute{a}$ to $\acute{r}$ e ale Statului, ale aședemintelor publice, ale municipalit $\acute{a}$ ților sa $\acute{u}$ ale comunelor, c $\acute{a}$ nd nu vor voi s $\acute{a}$ dea socotelile sa $\acute{u}$ c $\acute{a}$ nd, dup $\acute{e}$ darea socotelilor, nu vor putea raspunde pe deplin $\acute{u}$ acele sume sa $\acute{u}$ a represinta acele obiecte.

Dispozițiunea ac $\acute{e}$ sta se aplic $\acute{a}$ și la cei cari au dat cautiune pentru cei de sus $\acute{u}$, precum $\acute{u}$ și la agenții sa $\acute{u}$ prepuși acelor $\acute{a}$ -și

Art. LXXI. Sunt $\acute{u}$ asemenea supuși la constrângerea corporale.

1. Toți carii au contractat cu Statul $\acute{u}$ sa $\acute{u}$ cu stabilimentele publice, ca intreprind $\acute{a}$ tori, aprovisionatori, sumisionari, la casuri c $\acute{a}$ nd vor fi declarați debitori in urmarea intreprinderilor lor.

2. Cei cari au dat $\acute{u}$ cautiunea (chez $\acute{a}$ șie) pentru ei, cum și agenții și prepuși lor, care au avut c $\acute{a}$ rmuirea nemizlocit $\acute{a}$ a intreprinderii și t $\acute{o}$ te persoanele declarate responsabile de aceluși serviciu

Ac $\acute{e}$ st $\acute{a}$ dispozițiune și va avea a sa aplicare f $\acute{a}$ r $\acute{a}$ restringerea celor legiuite prin Art. 15 și 18 din legea pentru urm $\acute{a}$ rire, de la 31 Martie 1862.

Art. LXXII. Sunt $\acute{u}$ in $\acute{c}$ $\acute{a}$ supuși la constrângerea corporale toți debitorii și ai lor garanți de contribuțiuni indirecte, precum de saline, de v $\acute{a}$ mi, de accize și altele, cari, av $\acute{e}$ nd dob $\acute{e}$ ndit credit, nu vor refui, la sc $\acute{a}$ dență, suma la care se urc $\acute{a}$ obligațiunile lor.

Mijl $\acute{o}$ cele de executare reale, intocmite prin Art. 18 al legii pentru urm $\acute{a}$ rire, de la 31 Martie 1862, sunt $\acute{u}$ și r $\acute{e}$ m $\acute{a}$ n $\acute{u}$ singure aplicabile la debitorii fiscalii in materii de contribuțiuni directe, fie persoanele fie fondane.

Art. LXXIII. Sentințele pronun $\acute{c}$ iate contra militarilor se vor comunica prin Departamentul Justiției, Ministeriului de Resbel, spre a lua in privința militarilor os $\acute{a}$ ndiți mesurile permise de regulile militare.

CAP. VII.

Dispozițiuni transitorii.

Art. LXXIV. Se va in $\acute{f}$ ința in fie-care capital $\acute{a}$ de județ $\acute{u}$ o

casă pentru arestul debitorilor în materii civile și comerciale, și o altă casă pentru arestul debitorilor din cauze criminale, corecționale și polițienesci.

Art. LXXV. În termenul de trei luni cel mult de la promulgarea acestei legi, un regulament de administrațiune publică va determina poliția și administrațiunea caselor prevăzute prin Art. precedent.

Art. LXXVI. Această lege nu se va pune în lucrare de cât începând de la zece zile după executarea acelor legiuite prin Art. 74 și 75. anunțată în Monitorul Oficial.

Art. LXXVII. Pentru datoriile care au luat naștere înaintea promulgării acestei legi, ea nu se va aplica de cât după un an de la promulgare.

Art. LXXVIII. Tote dispozițiunile ligali pentru executarea personale, prin ocuparea locuinței datorului, se abrogă.

Facemă cunoscut și ordonăm, ca cele de față, investite cu sigiliul Statului, și trecute în buletinul legilor (Monitorul Oficial, să fie adresate Curților, Tribunalelelor și Autorităților administrative, ca să le înscrie în registrele lor, să le observe și să facă a le observa, și Ministrul Nostru Secretarū de Statū la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, este însărcinat a priveghia publicarea lor.

Dat în Bucuresci, la 1 Septemvrie 1864.

ALECSANDRU IOAN.

Ministru Secretarū de Stat la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice,
N. Crețuleshu.

No. 1124.

ALECSANDRU IOAN I,

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domnū Principatelor-Unite-Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretarū de Statū la Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice, cu No. 10949, pe lângă care Ne supune proiectul de Lege de espropriație pentru cauză de utilitate publică;

Vedând decisiunea luată de Consiliul Nostru de Miniștri prin jurnalul încheiat în ședința de la 16 Octomvrie;

Ascultând și opiniunea Consiliului Nostru de Statū;

În virtutea Statutului din 2 (14) Iuliū trecut;

Amă sancționat și sancționăm, promulgat și promulgăm ce urmăză:

LEGE

de espropriațiune pentru cauză de utilitate publică.

TITLUL I.

Despozițiuni preliminare.

Articolu 1. Utilitatea publică pentru toate lucrările de interesu general se declară de Puterea Legiuitoare; pentru acelea de interesu comunu a mai multor județe de către Consiliurele Județene, și la neunirea lor, de către Guvernū, luându avisul Consiliului de Statu; pentru acelea de interesu localu al unui județu sau al mai multor Comune, de către Consiliul Județianu; iar pentru lucrările de interesu localu în Comună, utilitatea publică se declară de Consiliul Comunal.

Se va proceda intru acēsta, conformu Art. 61 și 64 din Legea Consiliurilor Județene.

Art. 2. Declarațiunea de utilitate publică se face în urma unei cercetări.

Acēstă cercetare se face, în casu de interesu general, de administrațiune; în casu de interesu județianu, de Consiliul județianu; în casu de interes comunu, de Consiliul comunu.

Cercetarea nu se va întinde de cât asupra considerațiunilor de interesu general, asupra avantajelor ce înfățișeză o lucrare publică ôre-care, a consecuințelor ce pôte să aiba sub raporturile economice. Ea se va face dupe formele ce se vor statornici prin un regulament de administrațiune publică.

TITLUL II.

Mēsuri pregătitoare relative la espropriațiune.

Art. 3. Inginerii sau agenții tehnici însărcinați cu esecutarea lucrărilor, vor rădica planurile pământurilor sau al edificiurilor asupra cărora se propune a se aplica espropriațiunea, arētându-se și numele proprietarului.

Un planu nu va cōprinde de cât fondurile ce cad intr'o Comună.

Art. 4. Aceste planuri se depunū spre cunoscință obștēscă, pe timpu de 10 zile întregi, în cancelaria Comunei, unde se află situate proprietățile în cestiune.

Art. 5. Termenul de 10 zile se va numēra din ziua notificării ce se va face prin adresă colectivă părților interesate, sau reprezentanților lor, spre a lua cunoscință de planul depusū la Comună.

Tot de o dată notificarea se va publica în Comună, conformu

Art. 105 din Legea comunală, și se va afișa în copie legalisată pe ușa Primăriei, despre care Primarul va încheia proces-verbal.

Art. 6. Primarul va încheia proces-verbal în care va cuprinde lămuririle sau reclamațiunile ce i se vor fi făcut verbal; dătorii unor asemenea vor sub-scrie procesul-verbal

Lămuririle și reclamațiunile date înscrisu se vor alătura, adoua și dupe expirarea termenului de zece zile, se vor trimite aceste lucrări la Sub-prefectură; iar fiind Comuna în rezidența Prefecturii, se vor trimite Prefectului.

Art. 7. Îndată dupe primirea lucrărilor sus dișe, dupe invita-rea Sub-prefectului respectiv, a prefectului, o comisiune se va aduna la rezidența Sub-prefecturii, sau în cazul prevădută la aliniatul al doilea, Art. precedent la rezidența Prefecturii. Această comisiune se va compune din opt persoane trase la sorțu de către comitetul par-mant, din o listă de 16 proprietari ai plășii care plătescū impositul cel mai mare, de Primarul Comunei și de Inginerul însărcinat cu executarea lucrărilor.

Proprietarii ce suntă a se espropria nu potū face parte din comisiune.

Asemenea nu potū lua parte la comisiune, Ministrii, Directorii de Ministere, Membrii Consiliului de Statu, Prefecții, Sub-prefecții, Membrii Consiliilor județene și comunale; aceștia din județul, plasa sau Comuna unde este a se face espropriațiunea. Membrii Curții de Casațiune, Membrii Tribunalului și Procurorii lor din județul unde urmăze espropriațiunea.

Suntū scutiți de a face parte din comisiune, Membrii Corpurilor Legiuitoare, în cursul sesiunii și toți funcționarii administra-tivi și judiciari.

La rezidența Sub-prefecturii, comisiunea se va presida de Sub-prefect; iar la rezidența Prefecturii, de un delegat nuuit de Prefect.

Ea nu va putea delibera de cât fiind față cincii din Membrii ei.

Întemplantuse să fie față șese Membri, și opiniunile să fie împărțite, votul Președintelui va fi preponderent.

Art. 8. Întemplantuse ca lucrările să se întință peste terito-riul mai multor Comune, atunci Primarii lor vor face parte din comisiunea citată la Art. 7.

Art. 9 Comisiunea. priimesce, în cursu de 10 zile întregi, observațiunile și reclamațiunile interesatilor, îi chêmă de câte ori găsesce de cuviință.

Dupe expirarea termenului, ea formulăze părerea sa.

Ea trebuie să și termine lucrările în timpu de 15 zile de la adunarea sa. Președintele comisiunii le va comunica fără întârzi-ere Prefectului, pe lângă procesul-verbal cuprindător opiniunii co-misiunii. Întemplantuse ca Membrii comisiunii să nu se întrune-scă, sau întruninduse să nu și termine lucrările în termenul stator-nicit, atunci se va trage la sorțu o altă comisiune.

Aceia cari au motivat numirea unei alte comisiunii, neputend

justifica absența sa și neterminarea lucrărilor, se vor supune la o amendă de la 100 pînă la 500 lei. Asupra acestui casu, statuiază Consiliul permanent al județului, cu dreptul de recursu la Consiliul de Statu.

La casu d'a nu se intruni sa și de a nu sfârși lucrările nici această a doua comisiune; atunci Sub-prefectul în trei zile va constata această printr'un proces-verbal, și va trimite Prefecturei procesul-verbal și toate actele relative, și va decide comitetul permanent.

Art. 10. Dacă comisiunea propune o schimbare la traseul făcut de Inginer, Sub-prefectul este dator să înscrie în formă prescrisă prin Art. 5 pe proprietarii interesați.

Procesul-verbal și toate actele relative vor sta depuse la Prefeturi în timpu de 10 zile de la data însciuțării prevăduță prin Art. 10. Părțile interesate sunt în drept a face reclamațiunile și observațiunile lor pînă în cinci zile, numerate de la esipirarea acelu termen. Toate actele se vor trimite la Prefectura.

Art. 11. Dupe consultarea procesulu-verbal și a actelor relative, în casu când lucrările publice vor privi interese județene sa interese a mai multor comune din un județu, Consiliul județian, iar în lipsă'i, Comitetul permanent, va hotări proprietățile ce vor fi a se cumpăra și epoca în care se vor lua în posesiune.

Pentru lucrările privitoare pe mai multe județe, și la casu de neunire a Consiliurilor respective, va decide Guvernul, conformu Art. 61 din legea Consiliilor județene.

Pentru lucrările de interesu general, Prefectul va lua o decisiune motivată în Comitetul permanent. Urmând însă ca părerea Cămisiunei să fie pentru schimbarea traseulu, Prefectul va raporta administrațiunei superioare.

Art. 12. Dispozițiunile Art. 7, 8, 9 și 10 nu se aplică la casu când espropriatiunea se va cere de o Comună și în interesul ei comunal, și la casu de lucrări pentru deschiderea sa îndreptarea drumurilor vecinale.

La aceste casuri, Consiliul comunal, pe puterea procesulu-verbal arătat la Art. 6, va hotări proprietățile ce vor fi a se cumpăra și epoca în care se vor lua în posesiune.

TITLUL III.

Despre espropriatiunea și urmările ei în privința privilegiurilor și altor drepturi reale.

Art. 13. Espropriatiunea pentru causă de utilitate publică se face numai prin hotărîre judecătorească.

Sub nici un cuvânt și sub nici un titlu, Tribunalele ordinare nu vor putea fi înlocuite prin administrațiune sa prin Tribunale administrative, afară de casurile prevăduțe prin legi.

Art. 14. Tribunalele nu potu hotări espropriatiunea de cât

numai dupe ce utilitatea publică s'a constatat și s'a daclarat dupe fôrmele prescise în legea de față.

Art. 15. Dispozițiunile Art 13 și 14 nu vor avea aplicațiune la alcătuirile de bună voie.

Aceste alcătuirii se vor legalisa de Tribunal.

Când prețul va fi contestat de persoane a treia interesate, atunci estimațiunea se face de juriu, conformu Titlului V, Cap. II.

Art. 16. Întemplantu-se ca măsura de espropriațiune să aibă a se întinde asupra averilor Statului, ale aședămintelor publice, ale Consiliurilor districtuale și Consiliurilor comunale, ale nevirsnicilor, ale interdicțiilor, ale absințiilor, asupra averilor dotale și altele asemenea, Tribunalul, ascultând pe reprezentanții acestor averi și conlusiunile Ministerului publicu, va hotări asupra espropriațiunei.

Tot de odată va regula și măsurile de conservațiune prescise de dreptul comunu în privința transacțiunilor de acest fel de averi.

Art 17. În cazul Articolului precedent, prețul nu se va putea statornici de cât prin formă juriului arătat la Titlul V, Cap. II.

Art. 18 Dupe îndeplinirea selor măi de sus, autoritățile îndrituite cu determinarea proprietăților de espropriat, suntă datore a cere dobëndirea prin alcătuirii de bună voie.

Art. 19 Dacă încercarea de dobëndire prin alcătuire de bună voie va remânea fără rezultat, Primarul, orî Prefectul, trimite Procurorului Tribunalului, în a căruia juridicțiune suntă situate bunurile, titlul ce autorisă esecutarea lucrărilor și decisiunea menționată la Art. 11.

Art. 20. Dupe trei zile, Procurorul Tribunalului, înfăoșând actele doveditoare îndeplinirei formalităților prescise la Titlul I, Art. 2 și Titlul al II. va cere, și Tribunalul, fără a chema pe părți, care însă tot d'auna vor putea fi ascultate, va hotări espropriațiunea pentru causă de utilitate publică a pământurilor sau a edificiurilor cuprinsă în decisiunea autorităților arătate la Art. 11 și 12.

Hotărirea espropriațiunei lipsesce pe proprietarū de dreptul de proprietate asupra fondului, lăsându-i numai posesiunea pină la plata indemnității.

Dacă administrațiunea n'a urmărit espropriarea în timpu de șese luni, numerate de la decisiunea autorităților arătate la Art. 11 și 12, orî care proprietar lovit prin ea va putea reclama la Tribunal.

Procurorul Tribunalului va comunica această reclamațiune Prefectului orî Primarului și acestia vor fi datorii a trimite de îndată tôte actele în cestru. Tribunalul va hotări în trei zile.

Prin acea hotărire se va numi un Membru în funcțiune de judecător, Director al juriului prevăduț la Titlul V, Cap. II.

La casū de împedicare legală, Președintele Tribunalului va orëndui un alt judecător în locu-i, dupe o simplă petițiune a părții interesate.

Art. 21 La casū cind proprietari, cari suntă a se espropria, invoescū cesionarea fondului, însă nu se mulțumescū cu prețul oferitū, Tribunalul, prin încheere, va constata invoirea și va orëndui

pe Membrul, Director al juriului prețuitor, fără să mai fie trebuință de a da hotărârea de espropriațiune, nici de a constata că s'au îndeplinit formalitățile prescrise de Titlul 1, Art. 2 și Titlul II.

Art. 22. Hotărârea se publică și se afișează în prescurtare prin comunele unde sunt, situate fondurile dupn modul arătat la Art. 5.

Tot de odată se va publica și în unul din jurnalele oficiale.

Acastă prescurtare va cuprinde numele proprietarilor, motivele și dispozitivul hotărârei, și se va notifica la domiciliul ce 'și vor fi ales proprietarii în plasa unde se află fondurile, printr'o declarație făcută la Consiliul Comunei unde sunt fondurile; iar când alegerea domiciliului nu va fi avut loc, notificarea prescurtării se face în copie în două, una către Consiliul Comunei și alta către arendașul, locatarul, îngrijitorul proprietății.

Tôte cele-lalte notificări prescrise prin legea de față se vor face în forma sus însemnată.

Art. 23. Administrațiunea, ca să desfacă proprietățile de privilegii, ipotece sau alte drepturi ale unei a treia persoane, este datore a cere transcripțiune hotărârei prin care se espropriază fondul, în codicele respective ale Tribunalului unde sunt situate aceste fonduri.

Art. 24. În cursu de 15 zile după împlinirea formalităților prescrise la Art precedent îndrituiții vor cere și Tribunalul va face înscrierea privilegiurilor, ipotecelor sau altor drepturi.

Dacă îndrituiții nu vor fi cerut înscrierea în termenul presrisu mai sus, atunci imobilul espropriat va fi liberat de orî ce privilegiu, ipotecă sau alte drepturi, fără prejudiciul drepturilor femeilor, nevêrstnicilor și altor interdiși asupra sumei de indemnizare cuvenită proprietarului espropriat.

Creditorii cari nu vor fi îndeplinit fofmalitățile prescrise mai sus, vor avea dreptul de reclamație în contra proprietarului espropriat.

Creditorii înscriși nu vor avea, la nici un casu, facultatea de a propune prețul mai mare, dar ei vor putea cere ca indemnizarea să se ficeze dupe Titlul V.

Art. 25. Acțiunile de revendicare de protimisusă, și orî ce alte acțiuni reale, nu vor putea opri espropriaerea nici împedica efectul ei. Dreptul reclamantilor se va transporta asupra prețului, și imobilul va rămânea scutit.

Art. 26. Regulele aședate la Art. 22, 23 și 24 sunt aplicabile pentru casurile de alcătuire de bună voe între administrațiune și proprietari.

Neîmplinirea formalităților pentru a desărcina imobilul de ipotecă, privilegii, sau alte drepturi, nu împedica cursul espropriațiunei, însă părțile interesate și vor putea urmări drepturile lor, dupe formele prescrise la Titlul V, Cap, II.

TITLUL IV.

Despre recursă.

Art. 27. Hotărîrea Tribunalului declarătoare de espropriațiune este fără opozițiune, fără apel și supusă numai recursului în casațiune pentru următoarele casuri:

a). În competență.

b). Escesă de putere și

c). Vițiuni de formă prin hotărîre.

Art. 28. Recursul în casațiune se va depune la grefa Tribunalului în termen de optă zile, numerate de la data notificărei hotărîrei, conformă Art. 22.

Grefierul va fi dator a libera îndată adeverința înregistrată.

Art. 29. Tribunalul va împărtași recursul pînă în optă zile proprietarului la domiciliul semnat la Art. 22, sau Prefectului or primarelui dupe firea lucrărilor, cu deșteptare că pînă în trei decizii să se înfățișeze la Curtea de Casațiune însuși sau prin mandatar.

30. În termen de 15 zile ale notificărei recursului, Tribunalul este dator a espedia recursul cu dosarul cauzei la Curtea de Casațiune.

Art. 31. În materiile de espropriațiune pentru cauză de utilitate publică, Curtea de Casațiune judecă recursul dupe implinirea a trei dece zile, numerate din ziua dărei recursului, fără a chema pe părți.

Art. 32. Recursul nu se poate face de cât de părțile drept interesate, adică, sau de espropriat sau de exproprietar.

Creditorii și cei alți interesați nu pot face recurs. În această materie recursul în casațiune se declară de urgent. Curtea îl va judeca și în sesiune de vacanțe

TITLUL V.

Despre regularea indemnisaiei

CAPITOLUL I.

Măsurî pregătitoare.

Art. 33. În dece zile de la data notificărei hotărîrei prescrie prin Art. 22, proprietarul fondului ce se espropriază este dator a face cunoscut administrațiunei persoanele ce au drepturi de arendă, de chirii, de usufruct, de usă sau locuință, și pe acelea cu drepturi de șerbire, în puterea unui titlu dat de proprietar sau la care el a participat. La din contra, proprietarul va rămânea singur răspundător cu indemnisaie către acestia.

Cei alți interesați vor fi datorî a se arăta la administrațiune

intermenul de mai sus de 10 zile; la din contra, ei nu vor mai fi ascultați la ficsarea indemnitații.

Art. 34. Dispozițiunile legii de față atingătoare de proprietari și de creditorii lor, se vor aplica la usufructuari și la creditorii lor.

Art. 35. Administrația notifică proprietarilor și tuturilor interesanților cari au fost declarați, sau care au arătat în termenul statornicit prin Art. 33, sumele ce oferă drept indemnizare. Ofertele se vor afișa conform Art. 5 din legea de față; ele se vor face în deosebi pentru ca fie care interesat să cunoască suma ce i se oferă pentru privațiunea dreptului său.

Art. 36: Pînă în zece zile de la notificarea prescrisă prin Art. 33, proprietarii și cei alți interesați vor fi datori să declare înscris primirea lor, sau, dacă nu se mulțumesc cu ofertele ce au făcut, să arate suma pretențiunii lor.

Tăcerea proprietarilor sau a interesatilor va fi considerată ca o declarațiune de mulțumire cu prețul oferit de administrațiune.

Art. 37. La casu de espropriațiune de averi de natura celor coprinse la Art. 18, se va urma în conformitate cu prescripțiunile Art. 17.

Art. 38. Dacă ofertele administrațiunii nu sunt primite în termenul prescris de Art. 36, Administrațiunea va cere prin Procurorul de la Tribunal intervenirea juriului; Judecătorul Director al juriului va soroci pe proprietari și pe toți cei alți interesați cari vor fi fost declarat sau cari se vor fi arătat pentru a se proceda la ficsarea sumelor de indemnizație dupe chipul ce se legiuiesce la Cap. următor.

Citațiunea va coprinde sumele oferite și refuzate, sau va arăta casul prevădut la Art. 37 de mai sus.

CAPITOLUL II.

Despre juriul special însărcinat cu ficsarea indemnizațiunii.

Art. 39. În sesiunea anuală, Consiliul județian va forma o listă permanentă de jurați, din contribuabili domiciliați în orașul sau plasa unde urmează a funcțiunea și cari plătesc darea fonciară cea mai mare, și anume:

Pentru orașele București, Iași, Craiova și Galați, de la 60-100, pentru cele lalte orașe de rezidențe de la 48-60, și pentru plăși de la 36-48 persoane.

Din aceștia se vor trage la sorții pînă la sesiunea viitoare ordinare a Consiliului judiciar Membrul juriului care, la trebuință, va fi însărcinat să ficseze indemnizarea cuvenită proprietarilor sau interesatilor pentru espropriațiunea hotărîtă din rațiunea de utilitate publică.

Art. 40. Urmând trebuință de concursul juriului, Tribunalul județului va trage la sorți dupe listele alcătuite în conformitatea Articolilor precedenți pentru orașul de rezidență sau plasa în care

urmăză a se face espropriațiunea, nouă, persoane care vor forma juriul și osebit trei jurați suplimentari.

Art. 41. Nu vor putea face partea din juriu:

1-iu. Proprietarii, arendașii pământurilor și chiriașii edificiorilor ce se espropriază

2-a. Creditorii ipotecari.

3-a. Toți cei lași interesați, declarați sau carii s'ar fi arătat pe puterea Art. 33 și 34.

Persoanele ajunse în vârstă de 60 ani vor fi apărute, dacă vor cere, de funcțiunea de jurați.

Art. 42. Judecătorul, Director al juriului, convoca pe jurați și pe părțile interesate, înștiințându-le în modul arătat la Art. 22, cel puțin cu șase zile înainte, și arătându-le locul și ziua întrunirii.

Înștiințarea către părțile interesate va cuprinde numele juraților.

Art. 43. Tot juratul care fără motivu legal lipsesce de la una din ședințe, sau se refuză a lua parte, se va supune la o amendă de la 100 pîna la 500 lei.

Amenda se hotărăsce de judecătorul, Directorul al juriului. El statuază definitiv și asupra opozițiunei ce ar face juratul condamnat.

Tot el pronunță și asupra casurilor de împedecare propuse de jurat, precum și asupra escluderei sau incompatibilităței ivite sau cunoscute în urma chiar a operațiunei statornicite la Art. 40.

Art. 44. În locul juraților carii s'au scos de judecătorul Director, în puterea Art. precedente, vor intra jurații suplimentari dupe rîndul eșirei lor la sorți.

La casu când numărul acestora ar fi neindestulator, judecătorul Director va trage la sorțu din lista alcătuită, conformu Art. 39, persoanele căte vor trebui spre întregirea numerului de jurați.

Art. 45. Judecătorul Directore va lua pe lingă sine pe Adju-torul sau Grefierul Tribunalului. Aceștia vor supune causele de cercetat dupe rîndul lor și vor dirige procesele lor verbale ale ședințelor.

Înainte de a se începe cercetarea causei, atât administrațiunea cât și partea adversă, au dreptul de a recusa fie-care un număr egal de jurați.

Întemplantu-se ca partea adversă să se alcătuiască de mai mulți interesați, acești din urmă sîntu datorți a se înțelege împreună asupra recusărei acelor jurați.

Neputendu-se înțelege, se va hotări prin sorți cine are să exercite dreptul de recusare

Art. 46. Juriul se considera constituit când noue jurați sîntu față. El va putea delibera în număr de șapte.

Art. 47. Constituindu-se juriul, fie-care jurat depune în ședința publică, cu mâna pe cruce, următorul jurământ:

„Jură că voiî îndeplini funcțiunile mele cu imparțialitate.“

Art. 48. Dupe depunerea jurământului, judecătorul Directore

supune juraților tabloul ofertelor și cererilor, planurile, fondurile ce se espropriează, precum și dovețile aduse de părți în sprijinul acestor oferte și cereri.

Părțile sau imputerniciții lor vor prezenta în scurt observațiile lor.

Juriul poate asculta toate persoanele de la care crede că s'ar putea lumina. El poate merge chiar la fața locului sau delega pe unul sau mai mulți din membrii săi. Discuțiunea este publică; ea se poate continua și în altă ședință.

Art. 49. Dupe cercetarea tuturilor actelor, judecătorul Directore ridică ședința și jurații se retrag singuri în camera de chibzure sub președința celor mai în vârstă.

Acolo, fără a putea eși, hotărăscu cătim'a indemnisiarei cu majoritate de voturi. La casu de desbinare a voturilor, glasul Președintelui e precumpenitor.

La casu de a eși mai mult de doue opiniuni, fără ase face majoritatea absolută, atunci se va convoca un nouu juriu.

Art. 50. Juriul hotărăsca indemnitați deosebite pentru fie-care reclamant, dupe titlul lui.

Dacă este procesu său pretențiune de ori ce fel asupra însuși fondului ce se espropriează, juriul, fără a se impedita de acésta, hotărăsca numai indemnisiarea, rămâind ca reclamanti să și urmărescă dreptul lor numai asupra prețului de indemnisiare la instanța competentă.

Usuariul său usufructuarul este obligat a da cautiune că, la finele usului său usufructului, va restitui suma ce înfățișeză valoarea immobilului espropriat.

Art. 51. Juriul, la nici un casu, nu poate hotari un preț mai micu de cât cel oferit sau mai mare de cât cel cerut.

Dacă indemnisiarea regulată de juriu nu trece peste oferta administrației, părțile care vor fi refusat'o se vor condamna la plata cheltuielilor.

Dacă indemnisiarea este egală cu cererea părților, administrația va fi supusă la plata cheltuecelor.

Dacă indemnisiarea este tot de odata superioară ofertei administrației și inferioară cererei părților, cheltuecele se vor compensa în modu a fi purtate de către părți și administrațiune, în proporție cu oferta sau cererea lor și cu decisiunea juriului.

Ori ce individū care va fi cerut indemnisiatiunea se va condamna la cheltueli, ori care ar fi estimatiunea juriului, dacă nu se va fi conformat dispozițiunilor Articolului 36.

Art. 52. Decisiunea juriului subsemnată de Membrii cari au concurat la acésta, se înmăneză de către Președintele juriului, judecătorului Directore al juriului care o declară esecutorie.

El statuéză asupra cheltuelilor și pune pe administrațiune în stăpênirea proprietăței, cu îndatorire a se conforma cu dispozițiunile Art. 58 și 59.

Acest judecător faceză cheltuelile a căror tarifă este determinată printr'un regulament de administrațiune publică.

În tacsă nu va coprinde de cât actele făcute în urma ofertei administrațiunei; cheltuiala actelor anteriore rămâne în tot cazul în sarcina administrațiunei.

Art. 53. Hotărîrea-juriului, precum și jurnalul esecutoriū al Magistratorelui Directore, suntū supuse numai recursului în casațiune și numai pentru violarea Art. 40, 41, 42, 45, aliniatul 2, 3, și 4, Art. 46, 47, 48, 49, 50 și 51.

Recursul se va face, se va notifica și judeca în termenile statornicite la Titlul IV. Termenul de recursū se va număra din ziua pronunțării juriului.

Art. 54. Dacă o dicisiune a juriului se va casa, afacerea se va trimite înaintea unui nou juriū, ales în aceeași plasă.

Cu tôte acestea Curtea de Casație va putea, dupe imprejurări, trimite aprecierea indemnisiarei unui juriū alesū în una din plășile învecinate, chiar și când ar atërna de alt district.

Art. 55. În acestă privință se va proceda conformū Art. 40; juriul nu va putea hotări de cât asupra pricinilor pentru care a fost convocat.

El nu se va putea despărți mai înainte de a otări tôte cauzele pentru care a fost chematu, și fără voia judecătorului Directore.

Art. 56. Juriul este obligat a continua cercetarea pricinilor și a nu se despărți, chiar de va fi sosit timpul prefacerii listei anuale a juraților prevădută la Art. 39.

Art. 57. Săvērșindu-se lucrările juriului, se vor depune de judecătorul Directore, la Tribunalul județului, originalele procese verbale ale otărîrilor lui și tôte actele și dosarele relative.

CAPITOLUL III.

Despre regulele dupe care urmēză a se ficsa despăgubirea.

Art. 58. Juriul va ficsa în bani, pentru fondul coprinsū în otărîrea de espropriatiune a Tribunalului, cătîimea indemnisiarei cuvenită proprietarului, dupe valoarea fondului pentru proprietari, în momentul espropriatiunei.

Juriul este judecătorul despre sinceritatea titlurilor și despre efectul actelor care ar fi de natură a modifica evaluarea indemnisiarei.

Art. 59. Întēplāndu-se ca însuși Administrațiunea să conteste proprietarului espropriat dreptul la o indemnisiate, juriul totuși va ficsa cătîimea indemnisiarei așa ca și când i s'ar cuveni.

Judecătorul director însă va regula ca banii indemnisiarei să stea în deposit plnă la terminarea procesului pe calea judecăței său învocelei.

Art. 60. Dacă din causă de utilitate publică urmēză a se cumpera parte din edificiiuri, iar proprietarii lor prin o declarațiune for-

mală adresată judecătorului director în termenul prevădută la Art. 36, ar cere cumpărarea în total, atunci acelea se vor cumpăra în întregime.

Asemenea vor avea proprietarii dreptul a cere cumpărarea părții rămășiței, în casă când prin espropriațiune s'ar reduce partea rămasă la o a patra parte, și dacă această parte va fi mai mică de 10 arii, și proprietarul nu va poseda nici un alt loc alături.

Art. 61. Dacă partea de imobilă ce rămâne proprietarului, prin însuși esecutarea lucrărilor urmărește a căpăta o sporire imediată și specială, atunci juriul, la evaluarea câștigatei indemnitații, va ține în seamă această sporire pînă la compensațiune.

Art. 62. Nu se va da nici o despăgubire pentru acele îmbunătățiri, zidiri și construcțiuni, despre care, după epoca înființării lor și după alte împrejurări, juriul va dobîndi convicțiunea că s'au făcut cu scopul de a spori câștigatea indemnitației.

CAPITOLUL IV.

Despre plata indemnitației.

Art. 63. Indemnitațiile regulate de juriu se vor achita în mîna celor în dreptul, înainte luării în posesiune. Dacă aceștia refuză de a le primi, luarea în stăpînire va avea loc după oferta reală prin depunerea precifului la casa de depozite și consemnații.

Dacă este a se executa lucrări de Statu sau de districtu, ofertele reale se pot efectua prin mijlocirea unui mandat egal cu suma de indemnitație regulată de juriu; acestu mandat, emis de către ordonatorul competentu, se va plăti la casa publică la care este îndreptat.

Nu se vor face oferte reale, dacă vor exista inscripțiuni asupra imobilului espropriat sau alte piedici asupra vîrsării banilor în mîna celor în dreptul. În acestu casu va fi îndestul ca sumele ce datorîndu-se administrațiunea să se consemneze, spre a se împărți în urmă după regulile dreptului comunu.

Art. 64. Dacă în cursu de 6 luni de la otărîrea de espropriațiune, administrațiunea nu cere de la Tribunalu ficsarea indemnitațiunii, atunci părțile sunt în dreptul a reclama.

Spre ficsarea indemnitației, dacă valoarea ei în timpu de trei luni se va depune la casa de depozite și consemnațiuni, spre a se slobodi celor în dreptul, după expirarea acestui termen, părțile espropriate vor putea cere dăbîndi relative conform codicei civile.

Dispozițiunea precedentă, nu se va aplica la vîndările făcute de bună-voe, de și din cauză de interes publicu. Acestea rămînu sub imperiul dreptului comunu.

TITLUL VI.

Dispozițiuni diferite.

Art. 65. Tóte contractele de vëndări, chitânți și altele relative la cumpërarea de fonduri se vor face prin Tribunal; copii legalizate după dînsele se vor trãmite la Administrațiunea domeniilor sau la Consiliurile respective.

Tóte cumpërările de imobile cu bani proveniți din vëndarea fondurilor dotali, a minorilor etc., cu un cuvânt, tóte casurile unde Tribunalul va fi în dreptú și va și hotári chipul întrebuintărei indemnitatei, aceste transacțiuni vor fi scutite de orice taxe relative cerute de lege.

Art. 66. Dacă un proprietar va fi primitú ofertele administrațiunei, suma indemnizărei va trebui, dacă el o va cere și dacă n'a fost nici o contestare din partea vre-unei a treia părți în termenul prescripționat la Art. 36, a se vërșa la casa de depozite și ca să se dea sau să se împarță celor în dreptú după regulele dreptului comunú.

Art. 67. Dacă pãmânturile cumpërate pentru lucrãrie de utilitate publicã. nu se vor mai întrebuinta spre acestú finit, atunci fostii proprietari sau urmașii lor vor fi în dreptú a reclama înapoarea lor.

Prețul lor se va hotári prin alcãtuirea de bunãvoc; la casú de neînțelegere prin juriu, după formele mai susú arătate.

Nici odatã însă juriul nu va fi în dreptú a hotári un prețú mai mare de cât indemnitatea datã pentru acele pãmânturi.

Art. 68. Administrațiunea, în privirea pãmânturilor arătate la Art. precedent, va trebui să anunțe vëndarea lor în forma prescripționatã la Art. 5. În trei luni de la publicațiune, fostii proprietari ce vor voi a face întrebuintarea de dreptul rezervatú prin Art. 67, vor trebui să facã formal cunoscut intențiunea lor, și în o lunã de la ficsarea pretențiunei, vor fi datori de a depune la Tribunal banii după care administrațiunea va fi datóre a le slobođi actul de reșcumpërare; la din contra, vor perde dreptul rezervat prin Art. 67.

TITLUL VII.

Mãsuri excepționale.

Art. 69. Urmând necesitate de a se lua în stãpênire de urgență pãmânturi fără clãdiri, dar supuse espropriațiunei, urgența se va declara special prin însuși actul declarator utilitãtei publice, sau prin ordonanță Domnescã la casú de interes general.

Art. 70. În acestú casú, după hotãrãrea de espropriațiune, se vor trãmite la Tribunalul județului atât acestã hotãrire cât și actele relative și suma oferitã de administrațiune.

Președintele Tribunalului va împãrtași acestea atât proprie-

tarului cât și ținătorului fondului și 'l va cita cu termen cel puțin de trei zile.

Art. 71. La termenul fixat, îndrituiții asupra fondului sunt datori a se înfățișa și a declara suma ce pretind. Neînfațișându-se, Tribunalul procededă în lipsă.

Art. 72. Tribunalul ficsedă la termenul aretat la art. 70, în puterea dovedilor înfățișate de administrațiune, sau cel mult în cinci zile de la acel termen, dupe o prealabilă cercetare la fața locului prin un delegat al seū, cătimea indemnitatei provisorie.

Art. 73. Cătimea indemnitatei hotărîtă de Tribunal se va primi de dînsul, împreună cu o sumă corespundătoare la dobânda relativă pe timpul de un an.

Art. 74. Dupē depunerea indemnitatei și dupē o citațiune a părților interesate cu termen de 5 zile, Tribunalul otărasce punerea în stăpênire a administrațiunei.

Art. 75. Ambele otăriri ale Tribunalului, atât cea relativă la indemnitate cât și cea relativă la punerea în stăpênire, nu vor fi supuse nici opozițiuni, nici apelului.

Art. 76. Dupe intrarea în posesiune a administrațiunei, se va păși, dupe cererea părților, la ficsarea definitivă a indemnitatei, conformu Titlului V din presenta Lege.

Art. 77. Dacă cătimea indemnitatei, ce se va otări, va fi mai mare de cât cea statornicită de Tribunal, atunci diferința se va depune de Administrațiune în depositul Tribunalului, în cinci-spredece zile de la însciințarea ce 'l va face Tribunalul.

Art. 78. Formalitățile prescise prin Titlul I și al II din această lege, nu sunt aplicabile la lucrările militare.

Pentru aceste lucrări o Ordonanță Domnăscă va determina pământurile care sunt supuse la espropriare.

Art. 79. Drumurile mari astăzi esistente, afară de raza orașului, trebuie să aibă o lărgime de 26 metre.

Ele constitue o șerbire asupra fondurilor unde se află.

Facemū cunoscut și ordonămū ca cele de față, investite cu sigiliulū Statulū și trecute în Monitorul Oficial, să fie adresate Curților, Tribunalilor și tutulor autorităților administrative, ca să le înscrie în registrele lor, să le observe și să facă a le observa, și Ministrul Nostru Secretar de Statū la Departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice, este însărcinat cu privigherea publicărei lor.

Dat în Bucuresci, la 17 Octomvrie 1864,

(L. S.)

ALECSANDRU IOAN.

Ministru Secretarū de Statū la
Departamentul de Interne, Agricultură și Lucrări Publice.

Cogălniceanu.

No. 1378.

Ministru Secretarū de Statū la
Departamentul Justiției, Cultelor și
Instrucțiunei Publice,
N. Crețulescu.

ALECSANDRU IOAN I.

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domnă Principa-
telorū-Unite-Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretarū de Statū la
Departamentul Justiției, Cultelorū și Instrucțiunei Publice, subū
No. 50,937;

Avëndū în vedere Jurnalulū incheiatū de Consiliul Nostru de
Ministrii, în ședința din 19 Octombree curențū;

Amū decretatū și decretămū:

Art. 1. Regulamentul pentru Bibliotecele din România, se sanc-
ționază intocmai.

Art. 2. Și cel din urmă. Ministru Nostru Secretar de Statū la
Departamentul Justiției, Cultelorū și Instrucțiunei Publice, este în-
sărcinatū cu executarea acestui Decretū.

Dat în București, la 23 Octomvrie 1864.

ALECSANDRU IOAN.

Ministru Secretar de Statū la Departamentul
Justiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice.

N. Crețulescu.

No. 1450.

REGULAMENT

pentru bibliotecile publice.

CAPITOLUL I.

De bibliotecă.

Art. I Suntū trei categorii de bibliotecă și anume:

- a). Bibliotecă didactice speciale,
- b). Bibliotecă comunale,
- c). Bibliotecă publice centrale.

A.

Bibliotecă didactice speciale.

Art. 2. Pe lângă fie-care școlă secundară și primară va fi câte
o mică colecțiune de cărți didactice pentru trebuința scolarilor sār-
manī, cariī n'au mijlōce d'a'si procura cărțile de școlă.

Art. 3. Bibliotecile didactice speciale stau subū privigerea și
răspunderea Directōrelui său Institutōrului superiorū al școlēi.

Art. 4. Pentru înavuțirea bibliotecilor didactice, Ministerul Jus-
țiției, Cultelor și Instrucțiunei Publice prevede un anume paragrafū
de banī în bugetulū anuale al Bibliotecilorū.

B.

Bibliotecă comunale.

Art. 5. Vor fi invitate Consiliile comunale urbane și treptată și cele rurale, de a înființa mici biblioteci publice poporane.

Art. 6. Pe lângă aceste biblioteci comunale se vor aduna toate obiectele antice ce s'ar afla în județ, precum medalie, monede, sigiliu vechi, oseminte antideluviane, ast-felul ca cu încetul să se potă forma mici muzee de curiosități și antichități.

Art. 7. Ministerul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice va veni în ajutorul bibliotecilor comunale din Galați, Brăila, Craiova, Bărladul, Botoșani, Plocești, Budeu, Ismail și Râmnicul-Vâlcei, prin subvențiuni prevădute anuale prin bugetul școlilor la Cap. Bibliotecilor.

Art. 8. Bibliotecile comunale stau sub prevegherea și controlul Ministerului Justiției, Cultelor și Instrucțiunii publice, și prin delegațiune, sub privigherea Revisorului școlastic.

Art. 9. Cumpărările de cărți pentru bibliotecile comunale se fac de a dreptul de comune, dar numai după catalogul cărților de cumpărat s'a aprobat de Ministerul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice, sau delegatul său, Bibliotecarul bibliotecii centrale.

C.

Bibliotecile Centrale.

Art. 10. Sunt în România de o camdată două biblioteci centrale și anume: una la București și alta la Iași

Bibliotecile centrale coprind totu felul de cărți și în toate limbile. Asemenea cărți, litografii, gravure, manuscripte, autografe, sigiliu, medalii și monede antice.

Art. 11. Bibliotecile centrale primesc depozitele de cărți și diare etc. etc. datorite de autori și editori, după legea Presei.

Art. 12. Bibliotecile centrale împart pe la bibliotecile didactice și comunale cărțile etc., din care păstrează mai multu de două exemplare.

Art. 13. Bibliotecile centrale se înauțesc anuale:

- a). Cu daruri de la particulari.
- b). Cu cărți, etc. cumpărate pe conta Budgetului Statului.
- c). Cu opere depuse de editori și autori dupe legea Presei.
- d). Cu preschimbare de opere din care are mai multe exemplare de opere noi, de pe la alte biblioteci din țară sau afară din țară.

CAPITOLUL II.

Despre personalul bibliotecii.

Art. 14. Fie-care Bibliotecă comună sau centrală are, dupe importanța ei:

- a). Ună bibliotecar.
- b). Ună sub-bibliotecar.
- c). Custozi.
- d). Servitori.

Numai personalul bibliotecilor centrali se plătesce de către Ministerul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice.

Art. 15. Pe lângă fie-care bibliotecă centrală se institue ună Comitetu special cumpus din:

- a). Rectorele Universității.
- b). Decanii facultăților.
- c). Revisorele școlastic.
- d). Bibliotecarul ca Secretar.

CAPITOLUL III.

De atribute.

Art. 16. Atributele Bibliotecarilor sunt:

- a). Păstrarea pe răspunderea lor a toate cărțile și destrea bibliotecii;
- b). Formarea și ținerea cataloșelor și inventarelor bibliotecii.
- c). Inscierea în inventare și cataloșe a cărților și obiectelor ce se primesc în bibliotecă.
- d). Corespondența cu Ministeriul și cu autorii, editorii și redactorii din țară, pentru totu ce se atinge de bibliotecă.
- e). Corespondența de preschimbare de cărți, etc. cu bibliotecile din țară și afară din țară.

Pentru preschimbare se cere totuși aprobarea prealabilă a Comitetului bibliotecii.

- f). Privegherea asupra impiegaților subalterni ai bibliotecii.
- j). Urmărirea cu cea mai mare stăruință a inavuțirei bibliotecii cu documente antice, cărți, etc. relative la istoria patriei.

Art. 17. Atributele Sub-bibliotecarului sunt:

- a). Elu va fi negreșit presentu în bibliotecă de câte ori este deschisă publiculu.
- b). El dă și primește de la lectori cărțile
- c). Elu este Secretarul cancelariei bibliotecii. Ca atare elu ține registre de corespondență și spedește lucrările întocmai dupe rezoluțiunile Bibliotecarului.
- d). Numai Sub-bibliotecarul, în lipsa Bibliotecarului pôte arêta și încredința, spre cercetarea lectorilor, manuscripte, medalii, monede etc.

Art. 18. Atributele custoșilor sunt:

- a). De a dispulbera cărțile sub privegherea Sub-bibliotecarului.
- b). De a aduce și reachea, după indicările Sub-bibliotecarului, cărțile întrebuite de lectori.
- c). De a priveghia pe rëndu, ca la eșirea din sală să nu se ia cărți sau alte obiecte de vre unu lectoru.

Art. 19. Servitori sunt puși la ordinulu Bibliotecarului și a Sub-bibliotecarului, pentru întreținerea saleloru în stare curată, i-

luminate și încălzite la timp, și pentru purtarea corespondenței bibliotecii.

Art. 20. Atributele Comitetului special sunt:

- a). Alegerea și propunerea la Ministeriu a cărților ce se cumpără pe fie-care an, din banii preveduți prin buget.
- b). Aprobarea schimburilor după propunerile Bibliotecarului.
- c). Primirea donațiilor de cărți și obiecte prețioase de la particulari.
- d). Privigherea și controlarea înscrierii în cataloage și inventarea obiectelor ce intră în bibliotecă.
- e). Priveghierea asupra bibliotecii centrale și a bibliotecilor comunale și didactice.
- f). Determinarea cărților cari nu se pot da spre lectură de către Bibliotecar, fără speciala autorizare a Comitetului, precum sunt cărțile nemorali, stampe indecente etc.
- g). Stăruința de totă ziua pentru inavuțirea bibliotecilor centrale, și înmulțirea bibliotecilor comunale și poporane.

Art. 21. În fie-care an la cele întâiu zile ale lunii lui Noembrie, Comitetul bibliotecii va face raport Ministeriului Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice despre starea bibliotecii centrale și a celor comunale.

CAPITOLŪ IV.

Despre cataloage, inventare, registre.

Art. 22. Bibliotecile centrale se împart de o cam dată în secțiunile următoare:

- a). Secțiunea cărților.
- b). — manuscriselor.
- c). — stampelor.
- d). — numismatică.
- e). — varietăților.

Art. 23. Pentru fie-care secțiune va fi un catalog și inventariu speciale formate dupe regulile moderne de înorânduire a bibliotecilor și museelor.

Art. 24. Veri-ce inventar sau catalog al unei biblioteci publice se va face în doue esemplare, din care unul va sta la Ministeriul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii publice.

Art. 25. Sporurile de cărți, etc. de pe la bibliotecile centrale se vor publica pe fie-care an în anuarul Ministeriului Justiției, Cultelor și Instrucțiunii publice.

Art. 26. Copii sau esemplare separate de catalogul bibliotecii se vor trimite pe la principalele biblioteci din Europa pentru a putea a se negocia schimburile de cărți.

Art. 27. Pentru veri-ce carte sau obiect ce se inserie în cataloage sau inventariu, se va însemna în dreptul lui originile și istoricul intrării acelei cărți sau obiect.

Asemenea observări se vor face și pentru cărțile preschimbate sau cșite din bibliotecă pentru vre o altă bibliotecă.

Observările de asemenea natură se facă de a pururea în același termen și în ambele cataloge sau inventarii.

Art. 28. De către Comitetul special al bibliotecii se ține *registru de aur* al bibliotecii. În acest registru se înscriu toți acei cărți donezū bibliotecii un fond de cărți sau obiecte precioase, antice etc. de o valoare minimum de *șecce galbeni*.

Art. 29. În sala de lectură a bibliotecii se va espune un tablou de toți donatorii bibliotecii dupe *registru de aur*.

Art. 30. Dănuitorii de cărți și obiecte de o valoare mai mare de cât 200 galbeni, vor fi considerați și înscriși în lista fondatorilor bibliotecii.

Art. 31. Pentru dănuirile de cărți și obiecte de o valoare mai mică de cât *șecce galbeni*, se exprimă mulțumire înscrisă de la Comitetul bibliotecii și se înscrie numele dănuitorului în anuarul Ministerului Justiției, Cultelor și Instrucțiunii publice.

CAPITOLUL V.

Despre sala de lectură și de lectori.

Art. 32. Pe lingă fie-care bibliotecă centrală va fi câte una sau mai multe salone de lectură.

Art. 33. Veri-cine este primit în sala de lectură la orele oțărte mai jos.

Art. 34. Este oprită intrarea în sală:

- Pentru indiviđii cari o dată au fost prinși indosind cărți sau obiecte de ale bibliotecii.
- Pentru indiviđii în stare de necurătenie vedută și ast-feliu ca să incomodeze pe cei-l-alti lectori
- Pentru indiviđii în stare de esaltare și beție.

Art. 35. Intrarea în salele manuscriselor și stampelor este permisă numai cu speciala învoire a Comitetului bibliotecii.

Art. 36. Intrarea în salele de numismatică și rarități este tolerată numai Duminicile și Serbătorele, în zilele de timpū neploios, de la orele 11 - 3 după amiađă-đi.

Art. 37. Orele de lectură în sală vor fi:

- 3 ore, sėra de la 7 ore — 10 ore.
- 2 ore, sėra de la 6 ore — 9 ore.

Art. 38. În zilele de serbători și Duminici, biblioteca este deschisă numai în orele de sėra.

Art. 39. Doue luni pe anū, Iulie și August și câte șecce zile la Crăciunū și Pasci, biblioteca va fi închisă publicului, urmând în acel timpū a se face despulberarea și revisiunea generale.

Art. 40. La intrarea în sala de lectură, se vor încredința spre

păstrare, servitorelui carele va sta pentru acesta la uşă, băstónele mantalele, cortelurile, galoşii şi toate cărţile personale.

Art. 41. Individele care ar voi a intra în bibliotecă cu cărţi ale sale va cere mai întâi autorisarea Sub-bibliotecarului, care, în invoirea înscrisă ce va da, va arăta ce a nume cărţi are cu sine lectorele, şi la eşire nu va fi liber a avea pe lângă sine alte cărţi de cât acelea care au fost autorisate de a le avea la intrare.

Art. 42. Dupe ce cineva a intrat în sala de lectură, serie în tăcere pe o foiţă de hârtie ce capetă de la custodele de la uşă, titlul cărţii ce voesce a ceti, indicându bine autorele şi ediţiunea. Asemenea foiţă o depune la biuroul Sub-bibliotecarului, care dă de 'ndată ordine custodelui de a aduce opera cerută.

După cetire, fie-care aduce pe biuroul Sub-bibliotecarului cărţile şi reprimisce foiţa îndărăt.

La eşirea din sala de lectură, custodele de la uşă cere de la fie-care lectore foiţa mai sus arătată, cu timbrul bibliotecii de reprimirea cărţilor.

Art. 43. Nu se dau de odată unul lectore mai mult de patru volumine

Art. 44. Nu este permis a atinge vre-o carte prin dulapuri, sub pedepsă, la recidivă, de espulsiune din sală.

Art. 45. Nu este permis de a se preumbla prin sala de lectură, de a face vuetă, de a vorbi sau ceti cu voce tare. In salele de lectură trebuie să domnescă de pururea cea mai perfectă linişce. Contravenţiunile la acesta, se pedepsesc cu imediata espulsiune.

Art. 46. Este oprită fumarea şi măncarea în sala de lectură sub pedepsă de espulsiune.

Art. 47. Este oprit de a face semne prin cărţile ce se dau de lectură, de a se 'ndoi filele, ori a le murdări în veri-ce mod. Contravenţiunile se pedepsesc cu împlinirea costului întregului op. dăunată, şi la recidiva cu ne mai primirea în sala de lectură.

Art. 48. Cu o jumătate oră inaintea închiderii salei de lectură, Sub-bibliotecarul va da semnal prin clopoţel, ca să aibă lectorii timpul de a readuce cărţile la biurou.

Art. 49. După sunarea clopoţelului pentru închiderea salei de lectură, niminea nu mai pôte rămâne în sală, având Sub-bibliotecarul a se ocupa cu reaşedarea imediată pe la locul lor acărţilor deplasate în favórea lectorilor.

Art. 50. Nici-o carte şi nici-un object al bibliotecii sub nici-un cuvânt nu se va da afară din sala de lectură fără de speciala autorisare a Comitetului bibliotecii.

Art. 51. Nu pôte da Comitetul asemenea autorisare de cât pentru doue volumine de o dată, şi numai în favórea:

a). Donatorilor bibliotecii trecuţi în cartea de aur.

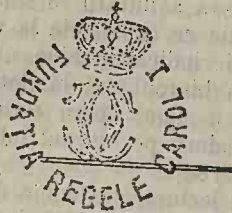
b). In favórea profesorilor publici.

c). In favórea acelor ce-şi vor depune mai de 'nainte preciful operei împrumutate.

NB. Sub nici-un cuvânt cărțile împrumutate nu vor sta afară peste o lună de zile.

Art. 52. În salele de lectură și la intrarea ei se va espune tipărit întregu Capitolul V-lea din acest Regulament, spre cunoștința lectorilor și conformarea întocmai cu cele prescrise.

N. Crețulescu.

MINISTERUL FINANTELOR,

ALECSANDRU IOAN I,

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domnule Principalelor-Unitate-Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Finanelor, sub No. 27501, August 27;

Având în vedere avisul dat de Consiliul Nostru de Stat;

Pe puterea Statutului promulgat la 2 Iulie;

Am decretat și decretăm, promulgat și promulgăm:

Art. I. Pensionarii chemați la funcțiuni publice, au facultatea de a opta între pensiuni și onorariul postului lor.

Art. II. Dupe ce vor înceta de a fi funcționari, ei vor intra de îndată și de drept între pensionari, cu rangul și pensiunea ce au fost avut mai înainte.

Art. III. Tóte dispozițiile contrarii acestui decretú, sunt și remânú abrogate.

Art. IV. Și cel din urmă, Ministrul Nostru Secretar de Statú la Departamentul de Finance, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a Decretului de față.

Dat în Bucuresci, la 3 Septemvrie 1864,

ALECSANDRU IOAN.

Ministru Secretarú de
Statú la Departamen-
tul de Finance,
L. Steege.

No. 1144.

FINE.

